

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Derfor, alt hvad I vil, at menneskene skal gøre mod jer, det samme skal I gøre mod dem; thi sådan er loven og profeterne.

Matt 7, 12-13

Tusinder og atter tusinder er omkommet eller blevet hjemløse efter katastrofen i Sydøstasien.

Hjælp katastrofens ofre

**Biskoppen
opfordrer danske katolikker
til at støtte ofrene for
jordskælvkatastrofen
gennem Caritas Danmark**

Kære trosfæller,

Den nylige jordskælvs- og flodbølgekatastrofe i Asien har udløst et af verdens største behov for verdenssamfundets hjælp og solidaritet. Caritas Danmark har i disse dage udsendt en appel om hurtig og rundhåndet hjælp, en appel jeg hermed vil anbefale, at man slutter op om.

Den konkrete indsats kan bestå i, at man indbetaler sit bidrag direkte til Caritas Danmark

og/eller i, at man i messen giver til den kollekt, der måtte blive optaget til fordel for de nødstedte.

Sri Lanka og dermed tamilernes hjemland er et af de steder, som er ramt af katastrofen. I en så omfattende nødsituation skal der grundlæggende ikke skeles til bestemte grupper. Vi kan have tillid til, at Caritas Danmark og Caritas i de berørte lande vil sørge for, at hjælpen kommer alle ramte til gode.

Nu har vi mange tamiler blandt vore trosfæller, og flere af dem har pårørende derhjemme, som er omkommet eller på anden måde ramt af katastrofen. Hvis nogen af forskellige årsager ønsker at målrette sit bidrag til et bestemt land, er der også mulighed for det. Det sker ved, at sognets kollekt eller ens personlige bidrag indsendes til Caritas mærket f.eks. "Sri Lanka". Caritas vil så sørge for den direkte formidling af hjælpen.

For mange mennesker begynder det nye år dystert og uden håb. Meget af det, de har mis-

tet, kan ikke genvindes. Alligevel kan vi gøre meget for at gengive disse mennesker håbet for fremtiden. Lad os derfor hjælpe hurtigt og gavmildt.

I tillid til Guds forsyn og menneskers gode vilje ønsker jeg os alle et velsignet nytår.

København, den 30. december, 2004,

+ *Cecilia Røn*

En ikke helt almindelig pinsepræst på besøg

En usædvanlig frikirkepræst. Sådan kan man uden overdri-velse betegne svenskeren Peter Halldorf. For det er ikke så tit, at man i en pinsepræsts inderste omgangskreds finder navne som Den hellige Benedikt, Bernhard af Clairvaux eller Den hellige Dominicus. Efter udgivelsen af bogen "Jungfrumark" for 12 år siden er Halldorf blevet den åndelige økumenis brobygger i Sverige. I de seneste år er han også i Danmark blevet et navn, som protestanter, katolikker og ortodokst kristne samles om.

SIDE 3

Caritas DK arbejder under højtryk

Telefonen ringer i ét væk hos Caritas Danmark, og det har den gjort siden jordskælvs-katastrofen i Sydøstasien 2. juledag. I sammenligning med mange andre hjælpeorganisationer herhjemme er Caritas en af de mere anonyme, og spørgsmålet er, hvad den kan udrette i en situation som denne. En hel del, viser det sig. For Caritas Danmark er en del af Kirken, som findes overalt i verden.

SIDE 7

Kirken må investere i sin egen fremtid

Grav de betroede talenter op, prioritér anderledes og investér i børnene og de unge!

Den opfordring kommer fra bispedømmet ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen, som i et debatindlæg diskuterer Kirkens budget, som ikke satte en krone af i tilskud til DUK.

SIDE 9

Blasfemi

"Den, der offentlig driver spot med eller forhåner noget her i landet lovligt bestående religionssamfundets trosalderdomme eller gudsdyrkelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder."

Således står der i straffelovens § 140, den såkaldte blasfemibestemmelse, som et flertal uden om regeringen ønsker at afskaffe. SF og Dansk Folkeparti har hver for sig i midten af december fremsat lovforslag herom. Så vidt vides, støttes de af Socialdemokratiet og Enhedslisten, og dermed ser flertallet ud til at være hjemme.

Det er, som man kan se, en noget interessant konstellation af partier, der står bag ønsket om at afskaffe blasfemiparagraffen. Således er det ikke hver dag, man oplever SF, Enhedslisten og DF i fælles fodslag, og der er derfor god grund til at se nærmere på de bemærkninger, der ledsager de to forslag.

SF'ernes argumentation er tilsyneladende blot, at man anser bestemmelsen

for forældet og i øvrigt overflødiggjort af den senere § 266b, den såkaldte racismeparagraf. DF's argumentation, som pastor Jesper Langballe har formuleret, er straks mere kompliceret. For det første mener han, at en blasfemiparagraf er en misforståelse i et kristent land. Dette synspunkt illustreres med en friskfyragtig, men ikke just velanbragt bemærkning om, at "Jesus jo ikke hyrede en romersk advokat, da han blev stedt for sin jordiske dommer Pilatus". Måske har Langballe selv en snigende fornemmelse af eksemplets manglende relevans, da han lidt senere tilføjer, at blasfemiparagraffen oprindeligt "var tænkt som et værn – ikke om Guds ære, men om almindelig sømmelighed." Men sømmelighed mener man ikke i DF, at der er grund til at lovgive om: "Der er afgjort noget, der hedder god og dårlig tone, men vi plejer lykkeligvis ikke at lovgive om den slags."

Her kunne man så spørge, hvorfor

Langballe og partifæller da har så travlt med at afskaffe en paragraf, der ikke har udløst en domfældelse siden 1938. Svaret finder man til allersidst i bemærkningerne, hvor der henvises til, at "muslimer har sagsøgt Danmarks Radio og TV2 for at krænke deres religiøse følelser ved at vise Theo van Goghs film "Submission". Hvis vi ikke ophæver paragraffen, siger Langballe, vil der siden "komme en bølge af sager" (...) "anmeldelserne vil hagle ned på politimestrenes borde og belaste både politi og retsvæsen med spørgsmål, som ikke bør finde deres afgørelse i retten, men i en fri og åben debat."

Der ligger hunden begravet. Blasfemiparagraffen skal afskaffes, for at vi kan forhindre muslimerne i at bruge den. De skal ikke få lov til at knægte ytringsfriheden, mener man i DF. Men, som biskop Kozon for nylig har påpeget i en kommentar til Kristeligt Dagblad, kan blasfemiparagraf-

fen ikke tages i brug for at censurere saglig religionskritik, kun "usaglig kritik, sarkasme og latterliggørelse".

Hvis forslaget gennemføres, sker det med andre ord på baggrund af noget uklare og til dels grumsede motiver. Man kan nærmest beskrive initiativet som en visionsforladt handling affødt af venstrefløjens slet dulgte fryd sig over at kunne gøre det af med, hvad den ser som en af det kristne Danmarks sidste lovgivningsmæssige bastioner, og DF's naive tro på derved at kunne lukke munden på det muslimske mindretal.

Hvad vi derimod trænger til, er en seriøs debat om, hvilke regler for anstændighed vi ønsker at håndhæve i den offentlige debat. For hvis man, som nogle øjensynlig mener, slet ikke skal sætte grænser, hvorfor så ikke tage skridtet fuldt ud og afskaffe racismeparagraffen og for den sags skyld straffelovens § 267 og 268 om henholdsvis injurier og bagvaskelse?

Læserne skriver

Gud og/eller Allah?

I Katolsk Orientering d. 8. december kunne man læse Kurt Hansens kronik om Søren Krarup. Der er mig bekendt intet i denne kronik, som ikke før har været sagt imod Krarup og hans bog, hvor han tolker lignelsen om den barmhjertige samaritaner. Heller ikke jeg har noget at tilføje.

Der hvor jeg kom til at krumme tæer, var da jeg læste kronikkens slutning, som lød således: "Der er brug for at anerkende, at muslimerne ligesom de kristne tilbeder den ene, levende, barmhjertige og almægtige Gud, "himlens og jordens skaber, som har åbenbaret sig for menneskene".

At Gud er den samme i islam og kristendom er en meget udbredt ide i det postmoderne, relativistiske samfund, hvor også den ide er fremherskende, at alle religioner i bund og grund er udtryk for den samme sandhed

og derfor fører til frelse. Dette er dog en farlig vraglære at komme ud i og en tolkning, som undergraver selve den katolske kristendom. Jeg kunne tænke mig at spørge Kurt Hansen, om han tror, at Muhammad er en sand profet udsendt af den kristne Gud. Her vil Kurt Hansen nok svare nej, for Kirken anerkender ikke Muhammad. Men hvordan kan man så legitimere hans kilde som værende sand? I Bibelen siger epistlen Johannes: "...Men enhver ånd som ikke bekender Jesus er ikke af Gud, og det er Antikrists ånd..." (1 Joh. 4, 3)

Dette kan måske synes radikalt at pege på, men lad os så se hvad Koranen og dermed Allah siger til os om sit væsen, igennem Muhammad. Det er almindeligt kendt at islam ser den største synd som værende flergude-ri (shirk) og herunder placeres det kristne treenheds-

dogme. I sura 5 i Koranen står der således at Allah siger: "De er vantro, som siger: Gud er af en trehed! Der er ingen Gud foruden den eneste. (...) De er vantro, som siger: Gud er Messias, Marias søn. (...) Messias, Marias søn, er kun et sendebud."

Da islams gud har udtalt disse ord ifølge koranen, vil det vel være absurd at fastholde, at han på samme tid skulle være den treenige Gud, som den kristne verden anerkender. Hvis Kurt Hansen og de andre "tolerante" fastholder det synspunkt, at der er tale om den samme gud, er der et problem. I så fald må Jesus afskaffes som den anden person i treenheden. Dette kan vel ikke være Kurt Hansens mening eller den Katolske Kirkes. Derfor ser jeg denne misfor-

Søren Krarup og menneskerettighederne

Kære Kurt Hansen, Vi kan godt blive enige om, at Søren Krarup har en barsk måde at udtrykke sig på. Men dette gør det vel ikke til noget odiost i sig selv at være bekymret over islams markante fremtræden i såvel Danmark som i hele Europa.

Det behøver vel heller ikke at være en krænkelse af næstekærligheden, når man ser en tilsvarende markant forskel på islamisk tro og vestlig kristendom.

Endelig skal vi nok i vor egen danske katolske kirke være forsigtige i spørgsmålet

Tilbeder kristne og muslimer den samme Gud?

ståede tolerance som et udslag af uvidenhed og en vraglære på Jesu Kristi bekostning, og Kirken burde klart sige fra.

Ina Bach,
8210 Århus V

Jeg må protestere...

Da jeg ikke kan finde bladet med K.O.'s egne retningslinjer for, hvad man vil trykke og ikke trykke og heller ikke finder det på nettet længere, må jeg spørge redaktionen, hvor jeg finder dem? Måske ville det også være godt at få dem gentaget eller at høre om evt. helt nye retningslinjer?

Iflg. min opfattelse falder Kurt Hansens kronik af 8/12/04 svært uden for K.O.'s gode tone. Artiklen ville have været fin at læse i Politiken som et svar til Søren Krarup på dennes kronik i dagbladet 15/10 eller som et indlæg i "hvem er min næste"-debatten i Kristeligt Dagblad; så kunne Krarup svare eller lade være.

For mig er det ikke slet vigtigt, at det netop er Søren Krarup, Dansk Folkeparti og protestanterne, som så hæftigt kritiseres (for med dem er jeg uenig om mangt og meget). Dette indlæg er således ikke et forsvar for Søren Krarups meninger eller parti. Men, jeg må protestere, når min Kirkes blad hænger ikke-katolikker, deres tro og holdninger ud og ikke levner dem mulighed for at tage til genmæle.

Kronikker bør vel også være andet og mere, end personlige angreb på andres

holdninger? Emnet "hvem er min næste" er både stort, aktuelt og vigtigt. Det kunne K.H. holde sig til og så glemme alt om Søren Krarup netop her i bladet.

Helle Kofod
5500 Middelfart

Svar: Det gælder for kronikker lige som for læserbreve eller andet ikke-redaktionelt stof, at indholdet står for skribentens egen regning.

Når redaktionen tager stilling til, om en kronik skal bringes i bladet, sker det på baggrund af en samlet vurdering af tekstens kvalitet. Der er efter redaktionens opfattelse intet til hinder for, at en kronikør kan forholde sig kritisk til, hvad andre har givet udtryk for i den offentlige debat.

I det aktuelle tilfælde er der heller ikke tale om, som det siges, at KO's redaktion hænger Søren Krarup ud uden at give ham mulighed for at tage til genmæle. Søren Krarup er naturligvis velkommen til at formulere et svar i KO's spalter, såfremt han måtte ønske det. TR

Flere læserbreve på side 9 og 10

Debat. Angiv altid navn, adresse, telefonnummer og så vidt muligt e-mail-adresse på indsendte indlæg. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte og bringe uddrag af indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til: redaktion@katolskorientering.dk (vedhæft fil eller indsæt læserbrevet direkte i mailen). Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Joost Dahlerup
2870 Dyssegård

Redaktion:
Ansvarshavende redaktør: Torben Riis
Redaktionschef: Annica Skenberg
Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne
Orientering fra sognene: Bent Dahl Jensen

Frivillige medarbejdere: Carla Bennati Schou, Karen Grzelak, Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Bente og Ole Meyer, Jacob Thomsen, Hans Thulstrup.

Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V.
Telefon 3355 6040 kl. 9-13, man-fre
Fax 3355 6041. E-mail: redaktion@katolskorientering.dk
Giro: 205-7042

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Gl. Kongevej 15, DK 1610 København V.
Tryk: Morsø Folkeblad, DK 7900 Nykøbing Mors. Oplag: 7.100
Abonnementspris: 380,00 kr/år (1. august - 31. juli)
Løssalg: 20,00 kr i Steno-Butikken og Katolsk Information i Århus.
ISSN 0902-297X

Peter Halldorf er en ikke helt almindelig svensk pinsepræst, som for nylig besøgte Danmark

Peter Halldorf, præst i Pinsekirken i Sverige, er blevet et kendt navn også i Den katolske Kirke i Danmark.

En åndelig økumenisk stifinder

Tekst og foto: Annica Skenberg

– Jeg havde da svært ved at se, at Gud kunne være større end Pinsekirken ...

– ... Jamen, altså! Men dengang var det jo den, der afstak grænserne for hele mit åndelige udsyn.

Over en kop kaffe på en café i Bredgade i København sidder Peter Halldorf og smiler kærligt overbærende over sig selv og over det åndelige udviklingstrin, han stod på for to årtier siden.

Men siden da har meget forandret sig for denne mildest talt usædvanlige svenske frikirkepræst, som føler sig lige meget hjemme hos katolikker og ortodokse kristne som hos sine egne i Pinsekirken.

I løbet af kun godt ti år er han blevet ikke kun et navn, men også en forkynder, en vejviser, en inspirator og fornyer af hele kristenheden i Sverige. De seneste par år har han tilmed også i høj grad bidraget til, at der spirer nye skud frem i den danske økumeniske ørken; da han i oktober måned holdt en retrætedag i København, var Pinsekirken stuvende fuld og nu, om godt halvanden time, vil han denne december aften holde et oplæg i Skt. Ansgar i Bredgade.

– Sådan havde jeg slet ikke forestillet mig, at det ville gå. Dette var ikke, hvad jeg ville, siger han.

Dybt rodfæstet i Pinsekirken

Den nu 47-årige Peter Halldorf er dybt rodfæstet i den svenske pinsebevægelse, idet både hans morfar og farfar var præster i Pinsekirken, hvor også hans egen far stadig er præst. Men på trods af dette – eller muligvis netop på grund af dette – var en fremtid som præst end ikke noget, den unge Peter så meget som overvejede.

– Tværtimod var det noget, jeg bestemt afviste. Ja, altså ikke troen, men tanken om at følge i min fars fodspor, siger han.

Han fortsætter:

– Men som 17-årig fik jeg et meget klart kald. Det var på ingen måde noget dramatisk, men mere en proces hvor jeg følte en meget stærk længsel efter Gud. Jeg begyndte at læse åndelig litteratur og blev klar over, at jeg skulle være forkynder.

Allerede tidligt blev Peter Halldorf fascineret af ørkenen og derfor i høj grad tiltrukket af de bibelske beretninger om f.eks. Moses og Johannes Døberer.

– Jeg opfattede ørkenen som et universitet, som et sted hvor mennesker dannes, fortæller han.

Mødte ørkenfædrene

I midten af 80'erne indtraf så – ligesom tilfældigt – dét møde, som skulle føre til, at Peter Halldorf, som var vokset op med pinsebevægelsens spiritualitet, blev indført i en åndelig verden, som han indtil da end ikke havde kendt til eksistensen af.

I en pinsekirke – ”mærkeligt nok” – stødte han nemlig på en bog med titlen ”Ökenfädernas tänkespråk”.

– Som ung præst i Pinsekirken havde jeg aldrig hørt om nogen ørkenfædre. Det var en fuldstændig uforståelig oplevelse for mig. Det var som at få sand i munden – så groft var budskabet, fortæller han.

Det var så langt væk fra Pinsekirken, som man overhovedet kan komme. Men drevet af ønsket om at komme videre i sin søgen efter det radikale, det oprindelige, det totale, det absolutte, fortsatte Peter Halldorf sin ørkenvandring – med sand i munden.

Og på trods af alt fandt han frem

til, at ørkenfædrene og Pinsekirken alligevel havde nogle ting fælles, som ikke desto mindre var næsten chokerende anderledes end alt, hvad han indtil da havde kendt.

– Netop som man finder det i Pinsekirken, er der også hos ørkenfædrene plads til karismatiske ytringer. Men i ørkenen gør man ikke et stort nummer ud af det; man slår ikke mønt af miraklet, siger han.

Og medens man i Pinsekirken lægger vægt på det offentlige, er det i ørkenen det, som er skjult, der vjer tungest.

En svær omvendelse

Peter Halldorf lægger ikke skjul på de problemer, han havde med at forene disse to helt forskellige verdener – med at integrere den pinsekirkelige tradition i det, som de ældgamle ørkenfædre stod for.

– Jeg blev ganske simpelt påtvunget en omvendelse, selv om min modstand var enorm, siger han.

Han følte, at han var nødt til at sidde ved lærerens fødder, og i begyndelsen af 90'erne tilbragte han tre uger i Ægypten, hvor den monastiske bevægelses vugge havde stået. Dette førte til, at også den øvrige monastiske verden åbnedes for hans øjne, sanser og sjæl. I 1993 udgav han så bogen ”Jungfrumark. En moderne pilgrims færd mot sina rötter.” (”Überört land. En moderne pilgrims rejse mod sine rødder”, udkom på dansk i november 2004).

– Det var et paradigmeskift for mig, siger Peter Halldorf og fortsætter:

– Bogen vakte stor økumenisk opsigt i Sverige. Det var jo ikke helt almindeligt, at der i en pinsepræsts intime omgangskreds fandtes navne som Den hellige Benedikt, Bernhard af Clairvaux eller Den hellige Dominicus.

Den rejse, han nu havde foreta-

get, afslørede også noget andet; nemlig at han ikke havde eneret til de rødder, han søgte – og fandt – men at han måtte dele dem med utallige andre. Han opdagede, at han var del af en familie, at han havde søskende, brødre og søstre, som – uanset om de kalder sig selv katolikker, protestanter eller ortodokse kristne – er bærere af den samme arv.

– Jeg voksede op med alle fordomme i verden over for ikke mindst katolikker. Dem skulle man da gå i en stor bue uden om, siger han med et smil.

Startede Pilgrim

Opdagelsen af denne fælles arv havde stor betydning for tilblivelsen af ”Pilgrim”, et økumenisk tidsskrift, som startede i 1994, og hvis ansvarshavende redaktør er Peter Halldorf. Tidsskriftet, hvis formål er at tilbyde åndelig vejledning og et mere dybtgående læsestof, har en bred referencegruppe, som repræsenterer katolsk, ortodoks, luthersk og frikirkelig tradition.

Ikke mindst gennem arbejdet med ”Pilgrim” blev Peter Halldorf opmærksom på en uomgængelig kendsgerning, som de svenske massemedier – omend de dog ikke fortier den helt – ellers gør deres bedste for at undgå at formidle, nemlig, at der i Sverige findes en stor længsel efter åndelighed.

– Til de vintermøder, som ”Pilgrim” er med til at arrangere, kommer der 800 mennesker, og udenfor venter som regel en meget lang kø, siger han.

Og her er der så tale om mennesker med de mest forskellige baggrunde, som alligevel kan forenes.

– Der er jo også meget, som forener os, hvis vi på erfaringernes niveau følger vor længsel efter Gud, siger han.

Selvfølgelig kan man arbejde med økumeni på forskellige måder, men Peter Halldorf er overbevist om, at enheden først og fremmest skal søges ved ikke at dyrke alt efter bogstaven.

– På det offentlige plan er der en risiko for, at det kirkepolitiske kommer til at styre. Men i understrømmene, dér hvor mennesker genkender sig selv i hinanden – der finder man den kraft, som på langt sigt vil kunne forandre alt. Og vi må stole på, at Helligånden vil lede os på den rette vej, siger han og fortsætter:

– I vor fælles tradition finder vi det klare vand, der vil forene os; men det vil kræve en hel del af os, og ikke mindst vil det kræve, at vi tør forandre os og gøre os fri af alle vores fordomme.

Kun Helligånd

Men så langt er vi ikke endnu, og selv om vi nu til dags vandrer i en mere økumenisk indstillet takt end tidligere, kræves der en gensidig respekt.

– Selvsagt ligger der en stor smerte i ikke at kunne dele brødet og vinen, men det er noget, som kun Helligånden vil kunne udvirke. At bruge inter-kommunion som et bevidst middel for at nå dette mål, er ikke nogen farbar vej. Man kan ikke foregive en enhed, som ikke findes, siger Peter Halldorf.

Han har allerede set mange eksempler på, hvordan Helligånden virker for at nærme forskellige kristne til hinanden og det ikke mindst i forbindelse med den udviklede dialog mellem Pinsekirken og Den katolske Kirke i Sverige; noget som for kun få år siden var utænkeligt. Et storslået eksempel på den form for åndelig økumeni, som ikke mindst Johannes Paul II stræber efter.

Forbøn og mirakler optager danske læger

Kursus i Rom for læger har været en stor succes

Af Annica Skenberg

Efter i en årrække at have været et forsømt for ikke at sige tabubelagt aspekt på sygeplejen er der blandt danske læger opstået en trang til et forøget kendskab til og viden om det klassiske holistiske syn – det vil sige det, at legeme og sjæl hører sammen.

Det er ikke mindst de kurser om troens betydning ved sygdom, som Københavns Lægeforening for nylig har sat i gang, bevis for. De indtil nu fire gennemførte kurser er alle blevet udsolgt i løbet af nul komma fem.

– Så man kan da sagtens tale om en succes, siger pastor Michael Hornbech-Madsen, som er den katolske ressource, som lægeforeningen oprindelig tog kontakt til og som har været med til at give kurserne både form og indhold.

Utænkkelig synsvinkel

– At se åndeligheden i sygeplejen er noget, som for kun få årtier siden var noget fuldstændigt utænkligt ikke kun for de protestantiske læger men også for præsterne, som holdt legemet og sjælen

skarpt adskilt. Og for den nye lægegeneration er spiritualitet, og da ikke kun inden for sygeplejen, en ganske jomfruelig jord, fortsætter han.

Det seneste kursus, hvis tema var "Fokus på den troende patient", blev afholdt i Rom først i december. Blandt de 40 deltagere fandtes 27 læger, heraf tre katolske. Én af disse var Anne Storm, alment praktiserende læge fra København og tillige formand for Den Nordiske Valfart til Lourdes. To gange tidligere har hun forsøgt at komme med på holdet, men da pladserne går som varmt brød, var det først nu, at hun fik held med sig. Hendes begejstring er ikke til at tage fejl af:

Oplevede stor tryghed

– Jeg oplevede en stor tryghed ved for én gangs skyld at kunne diskutere troen og lægen uden at der var nogen der syntes, at der var noget i vejen med én, Og den åbne dialog vi havde, gav mig enormt meget, siger hun.

At anlægge en åndelig indfaldsvinkel på plejen, på sygdommen og/eller på patienten er noget, hun sjældent har kunnet gøre sammen med kollegerne – hvor der jo er

protestantisk flertal. Det har undertiden gjort at Anne Storm har følt sig ensom.

Kurset, som i høj grad bar præg af det katolske aspekt, havde som formål at sætte kursisten bedre i stand til at forholde sig til, diagnosticere og behandle troende patienter. Deltagerne boede hos birgittinerinderne på Piazza Farnese, var på studiebesøg på Fatebenefratelli Hospital, (som drives af ordenen med samme navn og som oversat til dansk betyder "Gå og gør godt, brødre!"), ligesom man også besøgte Mother Teresas Kærlighedens Missionærer.

Forbøn og mirakler

På skemaet stod endvidere det verdslige og det kirkelige, tro og videnskab, tro og lægevidenskab, effekten af forbøn, mirakler, de syges salvelse og ordenskaldet – begreber der er selvfølgeligheder for enhver katolik, men som for en protestant bestemt ikke er lige så indlysende.

Undervisere var blandt andre sr. Aloicia, OSsS, og pastor Finn Arvé og sidstnævnte holdt også et foredrag med overskriften "Fra teater til præst". Nik Bredholdt, som jobber i Rom, informerede om Caritas' internationale arbejde.

At katolikken sammenlignet med protestanten har sto-

re fordele, når det drejer sig om sygdomme, er Anne Storm overbevist om, uanset om der er tale om patient eller læge.

– En katolik véd, at Vorherre også arbejder gennem sygdommen, selv om den er svær. Vi véd, at lidelsen er en del af Kristi mystiske legeme, at de syge har stor betydning også for de sunde dele af dette legeme, og at vi kan se hele dette forløb i et andet perspektiv, nemlig i et frelsens perspektiv, siger hun.

Stor interesse i Lourdes

Hun fortæller også, at hun benyttede sig af lejligheden til at fortælle om den årlige valfart til Lourdes, og at mange af hendes protestantiske kolleger på stående fod gav udtryk for deres interesse i at komme med. Hun foreslog også, at et tema for et fremtidigt kursus kunne være Niels Steensen.

Den sidste dag i Rom fik deltagerne mulighed for at møde birgittinerinderne, og udover at hver deltager fik foræret en rosenkrans – som vakte stor begejstring og interesse – fortalte moder Tekla, at søstre havde bedt for gruppen under hele forløbet.

– Den kendsgerning, at vi kunne være så åbne over for hinanden, ser jeg som en meget konkret frugt af forbønnen, slutter Anne Storm.

KORT NYT

Ny leder af Magleås

Carsten Niebuhr.
Foto: Joke Bos

Carsten Niebuhr er pr. 1. januar 2005 tiltrådt som ny leder af Magleås Kursuscenter. Han er 49 år og uddannet som både kok og tjener. I løbet af sin karriere har han været ansat på førende københavnske restauranter, bl.a. Søllerød Kro, The Plaza Hotel, Divan II, Hotel Eremitage og D'Angleterre. Han har været inspektør på Hotel Kong Frederik, Admiral Hotel, Den gyldne Fortun samt daglig leder for mødecenter på Domus Technica. I de sidste ni år har han været banketjener i Nimbs Restauranter (Tivoli), hvor han har haft ansvaret for afvikling af møder og festarrangementer på op til 1.000 personer.

Den hhv. tiltrædende og afgående redaktør ses her i munter samtale med biskop Martensen.

Foto: Annica Skenberg

Der var trængsel i receptionslokalet på 3. sal fredag den 10. december, hvor KO's læsere havde lejlighed til at tage afsked med Erling Tiedemann og sige ham tak for en fornem indsats som ansvarshavende redaktør af bladet. Biskoppen takkede Erling Tiedemann både for hans indsats som skrivende redaktør og for det store administrative arbejde, han har udført bl.a. i forbindelse med redaktionens flytning til Gl. Kongevej. Og Erling Tiedemann kvitterede med en veloplagt tale, hvor han sagde tak til de mange frivillige medarbejdere og til redaktionschef Annica Skenberg, som i løbet af de to år fik lært ham mangt og meget om det journalistiske håndværk.

KO er gratis for alle katolske husstande

Redaktionen har på det seneste haft flere henvendelser fra læsere, der spørger, hvordan man (igen) bliver abonnent på KO. Det er fortsat sådan, at alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Alle andre kan tegne abonnement for 380 kr. om året. Gå ind på hjemmesiden: www.katolskorientering.dk og find alle oplysninger nederst i venstre spalte. Den som ikke har adgang til internettet, kan hhv. tilmelde sig eller tegne abonnement ved at skrive til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V – eller ringe til os på 3355 6040 mandag - fredag 9 - 13.

Biskop Anders fejrede requiemmesse

I den katolske domkirke i Stockholm fejrede biskop Anders Arborelius den 4. januar requiemmesse for tsunamiopfrene. I et brev opfordrer biskop Anders desuden Kirken i Sverige – præster, diakoner, ordens- og lægfolk – at hjælpe med sjælesorg til dem, der er ramt af katastrofen. Via Socialdepartementet (tilsv. socialministeriet) har den svenske regering henvendt sig også til Den katolske Kirke med bøn om hjælp. Sverige er det europæiske land, som er blevet hårdest ramt af jordskælvet.

Portrættet af biskop Czeslaw er undervejs

Kunstmaleren Thomas Kluge har mødtes med biskoppen et par gange og begynder nu at male det store maleri.

Udførelsen af portrætmaleriet af biskop Czeslaw Kozon er nu påbegyndt. Komiteen, der står for projektet, har haft flere møder med portrætmaleren Thomas Kluge, kendt fra sine portrætter af dronning Margrethe, prins Henrik, biskop Normann Svendsen og andre kendte danskere.

Thomas Kluge har flere gange mødt biskoppen, senest ved et møde i Sct. Ansgar domkirke, hvor der blev optaget en række fotos, som supplement til de gange, hvor biskoppen selv skal sidde model for kunstneren.

Formanden for komitéen Erik Elnebo oplyser, at han er overbevist om, at vi får et usædvanligt flot og vellignende billede af biskoppen til ophængning på kursusejendommen Magleås, som i generationer fremover vil vække beundring og opmærksomhed.

Det koster mange penge at få udført et så fornemt maleri, men målet for indsamlingen blandt landets katolikker, der har været i gang siden foråret sidste år, er nu næsten nået. Fonde og flere af bispedømmets forretningsforbindelser har ligeledes ydet gode bidrag.

For at samle de sidste penge, opfordrer Erik Elnebo på komitéens vegne alle katolikker, der endnu ikke

Thomas Kluge sammen med biskop Czeslaw.

Foto: Erik Elnebo

har givet et bidrag, til at indbetale et beløb, stort eller lille, på giro konto 500 1471 (anfør "portrætkonto" i meddelelsesfeltet).

Maleriet vil blive afsløret i forbindelse med biskop-

pens 10 års bispejubel, ved en reception på Magleås, søndag den 8. maj 2005, kl. 14.00, hvortil alle er velkomne.

Portrættet vil også blive vist ved årets valfarter.

Oplysning og trosskab skal bekæmpe AIDS

Det var pavens budskab da han modtog nye afrikanske ambassadører

Trosskab inden for og afholdenhed uden for ægteskabet er den vigtigste strategi i kampen mod udbredelse af aids i Afrika. Det sagde pave Johannes Paul II den 15. december i en tale til Gilton Chiwaula, Malawis ny ambassadør ved Vatikanet.

Regeringer og trossamfund må gøre alt for at informere befolkningerne om sygdommen og forhindre dens udbredelse ved at gøre op med overtro og myter.

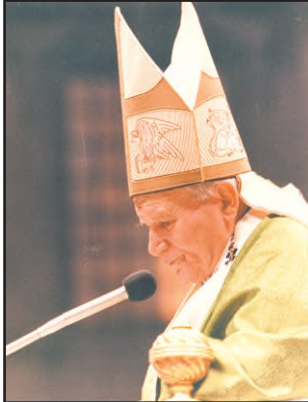
Form for nykolonialisme

Samme dag modtog pavens Kenyas ny ambassadør og understregede også ved den-

ne lejlighed vigtigheden af trosskab og afholdenhed. Uden direkte at nævne de traditionelle kondomkampagner sagde pavens: "Enhver strategi mod aids, der ikke satser på trosskab og afholdenhed, risikerer blot at føre til en forværring af tragedien. Den slags strategier kan med rette betragtes som udtryk for en nykolonialisme."

Ny fond for aidsramte

Paven har samtidig opfordret til større investeringer i pleje af aidsramte patienter. Med dette formål for øje har Vatikanet oprettet en ny fond, der får til opgave at støtte

Paven fastholder, at kondomer ikke er en løsning på aidsproblemet.

projekter i hele verden, der sigter på at give især mindrebemidlede patienter den bedst mulige pleje. Paven har som startkapital bevilget fonden 100.000 euro. I spidsen for projektet står den mexicanske kuriekardinal Javier

Lozano Barragan. Han understregede på et pressemøde, at diskussionen om brug af kondomer er uden relevans for fonden. Vores opgave er udelukkende at hjælpe aidssmittede patienter socialt og medicinsk, sagde han, og med 2,9 millioner døde i året der gik, og 15 millioner børn, som aidsepidemien har gjort forældreløse, kan vi ikke blot se passivt til.

Særligt situationen i Afrika er alvorlig, understregede kardinalen. Her mangler man i mange lande både sygehusfaciliteter og medicin, så her vil fonden først og fremmest sætte ind for at afhjælpe problemerne. Fondens, som har fået navnet "Den barmhjertige samaritaner" har allerede modtaget bidrag fra private givere.

Tysk samfundsudvikling en bekymring

(KNA) Flere tyske biskopper har i deres juleprædikener og i andre sammenhænge givet udtryk for bekymring over samfundsudviklingen i deres land.

'Før-revolutionært' klima

Således formanden for den tyske bispekonference kardinal Lehmann, som i et interview i Süddeutsche Zeitsung juleudgave advarede om, at de stadigt dybere sociale skel i dagens Tyskland vil kunne føre til et "før-revolutionært" klima. På den baggrund opfordrer biskopperne til et "serviceeftersyn" af velfærdsstaten, hvor mål og midler tages op til fornyet overvejelse.

Kölns kardinal Joachim Meisner opfordrede i et TV-

interview til, at man beskytter menneskelivet i alle dets faser. "Hele den depressive atmosfære i vores samfund hænger til syvende og sidst sammen med, at vi ikke længere får børn", sagde han og understregede, at familien er samfundets byggesten.

Kristen forpligtelse

De kristne har en forpligtelse til at råbe op, for "hvis de røster, der taler livets sag, forstummer, er der ikke længere nogen, der lytter."

Han appellerede til politikerne om at gå mod strømmen for at skabe et mere menneskevenligt samfund.

Biskop Reinhard Marx, Trier, som er formand for den tyske bispekonferences kommission for sociale

spørgsmål, beklagede, at det stadig ikke er lykkedes politikerne at finde en løsning på arbejdsløshedsproblemet. Det oprindeligt robuste sociale sikkerhedsnet er i dag belastet til bristepunktet, dels på grund af massearbejdsløsheden, dels på grund af omkostningerne i forbindelse med genforeningen af de to Tysklande.

Fare for højredrejning

Om mentaliteten i Tyskland som helhed bemærkede biskop Marx, at den humanistiske fernis i dag "er tyndere end mange umiddelbart forestiller sig."

Som eksempel herpå nævnte biskoppen de høje stemmetal, som højreekstremitiske partier har opnået i

Østtyskland. "Mange mennesker," sagde han, "reagerede følelsesmæssigt i stedet for at overveje følgerne af deres stemmeafgivning."

Ingen begrænsning

Som alternativ til den fremadskridende individualisering, hvor enhver er sig selv nok, fremhævede biskoppen værdier som solidaritet og venskab. Kirken må gøre det klart, sagde han, at det er sundt for mennesket at indgå i forpligtende sammenhænge - at det ikke er en indsnævring af friheden, men selve grundlaget for menneskelig frihed. At være kristen er derfor ikke nogen begrænsning, men tværtimod en udvidelse af ens horisont og muligheder som menneske.

KORT NYT

Marias uplettede undfangelse blev fejret

Tusinder af troende trodsede regnen den 8. december for sammen med pavens at hylde Jomfru Maria ved den traditionelle andagt på Piazza di Spagna. Anledningen til det store fremmøde var, at det i 2004 var 150 år siden, Pius IX proklamerede dogmet om Marias uplettede undfangelse, det såkaldte immaculata-dogme.

Immaculata-dogmet kaldes ofte for "det misforståede dogme", fordi det ikke, som mange fejlagtigt tror, fortæller noget om jomfrufødslen, men om Marias egen undfangelse og det forhold, at hun ved guddommelig indgriben blev friholdt for at få del i arvesynden.

Se herom også pastor Stephen Holms kronik i KO nr. 19 den 24. november. I Stephen Holms egen sognekirke i Slagelse blev jubilæet fejret ved en festmesse med deltagelse af medlemmer af den montfortanske ordensfamilie.

Katolikker i USA må oplæres i troen

(KNA) I en kort tale til en delegation af amerikanske biskopper, som i de første dage af december var på ad limina-besøg i Rom, understregede pavens, at sjælesorgen i USA står foran alvorlige udfordringer. Amerikanske katolikker savner i stigende grad forståelse for, at deres liv bør forme sig i overensstemmelse med Kirkens lære. Der er derfor, sagde pavens, et presserende behov for en mere omfattende oplæring i troen. Katekesen må gøre det klart for de troende, at der ikke bør bestå nogen adskillelse mellem tro og liv. Paven opfordrede i denne sammenhæng biskopperne til i samarbejde med kvalificerede lægfolk at udvikle en fornyet katekese.

Den katolske Kirke i USA har som bekendt været plaget af pædofili-skandaler i det forgangne år, og pavens opfordrede biskopperne til efter den nødvendige koncentration om Kirkens indre anliggender at tage fat på ny-evangelisering og styrkelse og udbredelse af troen.

Med sine ca. 65 millioner troende er Den katolske Kirke det største trossamfund i USA.

Maltas biskopper protesterer mod FN-pression

(Zenit) De katolske biskopper på Malta protesterer i anledning af, at en FN-komité for økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder har "anbefalet" Maltas regering at liberalisere landets abortlovgivning.

"Abort, siger biskopperne, er og bliver drab på uskyldige mennesker, uanset hvilke motiver der ligger bag - og i klar modstrid med Guds lov.

Individets rettigheder bør beskyttes af det civile samfund. Så snart en lov berører en vis kategori af mennesker lovens beskyttelse, bryder staten princippet om lighed for loven.

Derfor, slutter biskopperne, er den pression, der fra FN-komiteens side udøves over for den maltesiske stat for at legalisere abort under visse omstændigheder, aldeles uacceptabel.

De tyske evangelisk kristne bliver stadig færre

Tilbagegang med 375.000 medlemmer i år 2004

(KNA) For første gang siden den tyske genforening er der færre end 26 millioner evangeliske kristne i Tyskland.

Det meddelte Den evangeliske Kirke i Tyskland i begyndelsen af december. Der er tale om en tilbagegang på ca. 375.000 medlemmer i det forgangne år, således at der p.t. er

31,3% af tyskerne, der er tilknyttet Den evangeliske Kirke. Til sammenligning er der lidt flere katolikker (31,7%).

Store regionale forskelle

Fordelingen mellem protestanter og katolikker og fordelingen mellem kristne og ikke-kristne er meget regionalt betonet. I traditionelt protestantiske områder som Nedersachsen og Slesvig-Holsten er andelen af

protestanter op til 57%, mens der i Bayern og Saarland kun er ca. 20%.

Både forskellene mellem øst og vest og nord og syd er markante. Endvidere er tilknytningen til de store kristne kirker langt svagere i byområder end på landet. Således er der i Saarland 85,4% enten katolikker eller protestanter mod kun 43% i Hamburg-området.

Statistikken fortæller endvidere, at kvinderne er i overtal i Den evangeliske kirke (55,1%)

En enorm udfordring ikke kun for Kirken

Asien-katastrofen har ført til en uventet solidaritet mellem forskellige trosretninger

Af Ludwig Ring-Eifel, KNA

Efter jordskælvskatastrofen i Asien var pave Johannes Paul II blandt de første, der appellerede til verdenssamfundet om hjælp. Via sit globale net af diplomatiske repræsentationer og lokale Kirker var Vatikanet tidligere end andre orienteret om den katastrofe, som havde kostet tusinder og atter tusinder livet på tværs af kulturelle og religiøse skel.

Øjeblikkelig forsøgte paven at udnytte den store medieopmærksomhed, han har i julen, til at udsende en bøn om hjælp. For man kunne umiddelbart forvente, at det ikke ville blive let at få folk til at sende penge lige oven på juleindkøbene.

Udfordring for Kirken

For Den katolske Kirke, som først i de seneste årtier har udviklet sig til at blive en samfundsmæssig faktor i Sydøstasien, er jordskælvet i mange henseender en udfordring. Kirken er som ingen anden organisation i dette område til stede på tværs af landegrænserne og disponerer set i relation til antallet af katolikker over forholds- mæssig mange karitative og lægelige institutioner.

Nu er tiden inde, hvor Kirken skal stå sin prøve og bevise, at den kirkelige Caritas er andet og mere end et missionsinstrument. Indtil for nylig forekom spændingerne

Midt i al den elendighed og sorg, som katastrofen har affødt, oplever man også en uventet solidaritet mellem folk fra alle trossamfund.

mellem det kristne mindretal og flertallet af hinduer (i Indien) eller muslimer (i Indonesien) at være det største problem for Kirken. Katastrofen har imidlertid vendt op og ned på mangt og meget.

I Indien har Den katolske Bispekonference understreget, at hjælpen fra Caritas skal komme alle uanset tro til gode.

Mere end mission

Dette var ganske vist en selvfølge for Kirken, og at det overhovedet bliver nævnt, viser, hvor anspændt forholdet mellem de forskellige trossamfund i Indien har været. Hvor paradoksalt det end lyder, frembyder den aktuelle nødsituation en chance for en fredeligere sameksistens mellem kristne og hinduer for fremtiden. Mange hinduer ser i disse dage for første gang en kristen skole

indefra, fordi den er blevet åbnet som katastrofecenter.

Uventet solidaritet

Noget lignende kan konstateres i Indonesien. Katolske og protestantiske Kirker har i fællesskab oprettet en hjælpekomité, som samler penge ind til ofrene i den overvejende muslimske provins Aceh.

Forholdet er omvendt i det indonesiske bispedømme Sibolga. Her er især øen Nias, hvor der lever mange kristne, blevet ramt, og de bliver hjulpet af muslimerne.

I det hele taget oplever man sideløbende med den store hjælpeindsats fra Vesten en uventet indbyrdes solidaritet i Asien. Således har den indonesiske "Media Group" indsamlet, hvad der svarer til 560.000 euro på forbløffende kort tid. I Thailand samler katolske ordenssøstre

sammen med skolebørn fra andre trossamfund penge ind til kystområderne, og fra Japan strømmer pengene ind bl.a. fra den reform-buddhistiske bevægelse Rissho Kosei kai.

Spørgsmål som forener

Men flodbølgen udgør også en teologisk udfordring for trossamfundene. I Indien døde hundrede kristne, som blev overrumplet af vandmasserne under en gudtjeneste i kirken.

Hinduer, som ved fuldmåne tog et rituelt havbad, druknede. Feriegæster beretter om legende børn, som blev væltet omkuld af kæmpemæssige bølger. Det gamle spørgsmål: Hvorfor tillader den barmhjertige Gud, at sådan noget sker? er i disse dage igen blevet aktuelt for både kristne, muslimer, hinduer og buddhister.

KORT NYT

17 martyrer i 2004

(Zenit) 17 missionærer – præster, søstre og lægfolk – mistede i løbet af 2004 livet som ofre for mordere og røvere i forskellige dele af verden.

I Afrika er dødstallet højest: fem præster og to ordensfolk, men også i Asien er mange blevet ofre for muslimske fundamentalister. Således tre unge pakistanere, som blev pryglet til døde, fordi de nægtede at opgive deres kristne tro. I Indien blev en præst fundet død efter at have modtaget trusler for at have besøgt hindufamilier, hvor han var blevet vel modtaget.

Ofrene måtte betale en høj pris foir at bidrage til Kirkens vækst i verden, sagde kardinal Crescenzio Sepe, som har ansvaret for verdensmissionen, og tilføjede, at listen over martyrerne langt fra er komplet. Vi ved f.eks. ikke, hvor mange kristne, der har lidt martyrdøden i Irak i det forløbne år og i andre dele af verden, hvor efterretningerne er usikre.

Ny helgenfortegnelse

Vatikanet har offentliggjort en ny samlet fortegnelse over helgener i Den katolske Kirke. Den reviderede fortegnelse med titlen "Martyrologium Romanum", som afløser 2001-udgaven, beskriver på latin mere end 6.650 helgeners liv og opregner desuden, hvad man ved om ca. 7.400 helgener og martyrer, hvis navne og antal man ikke har helt præcise oplysninger om.

Den seneste historiske forskning har bevirket, at der er foretaget ændringer især blandt antikkens martyrer. Således er Eulalia, som især nyder popularitet i Catalonien, udgået, mens Sankt Georg trods tvivl om hans historiske eksistens har fået lov at blive.

Som understreget i Osservatore Romano gør fortegnelsen ikke krav på at være fuldkommen. Det at et navn står i fortegnelsen, betyder blot, at den pågældende er anerkendt af Kirken som helgen.

Pave Johannes Paul II har i sin embedsperiode saligkåret ikke færre end 1.345 og ophøjet 483 til helgener.

Kirkelig kritik af tyske toppolitikere

(KNA) Uden at nævne dem ved navn har Kölns kardinal Joachim Meisner i en opsigtsvækkende udtalelse kritiseret både kansler Gerhard Schröder og hans udenrigsminister Joschka Fischer på grund af deres personlige livsførelse.

"Den, som har fire ægteskaber bag sig, duer ikke som forbillede for andre", sagde kardinal Meisner i et interview med Welt am Sonntag. Han tilføjede, at man af ansvarlige politikere fra alle partier bør kunne kræve soberhed og entydighed i privatlivet.

Med henblik på udviklingen i Europa som helhed så kardinalen tegn på, at samfundene er ved at gå op i fugerne, fordi alt er muligt og alt tilladt: "Der findes i dag en liberal fundamentalisme, som er værre end den muslimske."

Færre katolikker i Frankrig

(KNA) Antallet af katolikker i Frankrig går ifølge en ny meningsmåling offentliggjort i det franske dagblad La Croix stærkt tilbage.

Endnu i 1986 følte 81% af franskmændene sig som medlemmer af Den katolske Kirke. Dette tal er ved slutningen af 2004 reduceret til 64,3 %. Antallet af mennesker uden noget religiøst tilhørsforhold steg til 27%.

2% bekendte sig i meningsmålingen, som omfatter 18.000 adspurgte, som protestanter, 6,7% opgav at tilhøre andre religioner, mens 41% af katolikerne sagde, at de kun kom i kirken på særlige festdage. 63% af de praktiserende katolikker var kvinder, hvoraf knapt halvdelen var over 65 år.

Spaniens biskopper siger nej til homo-ægteskaber

(KNA) Spaniens biskopper har kritiseret den socialistiske regerings planer om at legalisere såkaldte ægteskaber mellem personer af samme køn.

I et dokument offentliggjort søndag den 26. december, dagen for fejringen af Den hellige Familie, siger biskopperne, at anlæg til homoseksualitet – også selv om den enkelte i visse tilfælde kan siges at være uden skyld deri – objektivt set er en

afsporing af seksualiteten.

Homoseksuel adfærd, hedder det videre i skrivelsen, er under alle omstændigheder ud fra et moralsk synspunkt at betragte som et onde. Dette berettiger imidlertid ikke til at fordømme mennesker med en sådan tilbøjelighed, tværtimod bør man i dette spørgsmål udvise mådehold og klogskab i sine vurderinger. En juridisk ligestilling med ægteskabet,

som i sin grund er en pagt mellem mand og kvinde, bør imidlertid ikke komme på tale. Det ligger uden for statens beføjelser, siger biskopperne, at tilkende to mennesker af samme køn en sådan "ret", som i virkeligheden ikke eksisterer.

Mange steder i den vestlige verden udøves der i disse år et politisk pres for at få anerkendt de såkaldte homo-ægteskaber. Således har Ca-

nadas højesteret i begyndelsen af december givet regeringen grønt lys for at fremsætte lovforslag om en ny definition af "ægteskab".

Canadas katolske biskopper har erklæret, at de vil fastholde den kristne definition på ægteskabet, og at de samtidig forventer, at denne opfattelse vil blive respekteret af alle myndigheder, således at ingen tvinges til at handle mod deres samvittighed.

Hvad kan en relativt lille hjælpeorganisation som Caritas Danmark udrette i forhold til katastrofen i Asien? Temmelig meget. For Caritas Danmark er en del af Caritas Internationalis, og Caritas er en del af den kirkelige struktur overalt i verden. I katastrofesituationer virker netværket hurtigt og effektivt, fordi man er på stedet fra dag 1.

Alle medarbejdere hos Caritas Danmark arbejder i øjeblikket på højtryk for at koordinere hjælpen til ofre for naturkatastrofen i Sydøstasien. På billedet ses Knud Kluge i samtale med Dolores Bachmann

Et kirkeligt netværk i arbejde

Tekst og foto: Torben Riis

Telefonerne kimer på Caritas Danmarks kontorer. 2. juledag blev Sydøstasien ramt af den værste naturkatastrofe nogen sinde, og siden da har der hersket hektisk travlhed blandt medarbejderne hos Caritas. Jeg træffer informationskoordinator Knud Kluge og nødhjælpskoordinator Dolores Bachmann, som finder tid til et interview – dog hyppigt afbrudt af telefonopringninger, som kalder en af dem væk i nogle minutter.

Det spørgsmål, det først falder mig ind at stille, er: Hvad gør vi alle sammen, og hvad gør Caritas stillet over for en katastrofe af så ufatteligt omfang som denne, hvor de sidste dødstal, vi har hørt, er på omkring 125.000, og hvor mere end 1 million mennesker er berørt i et eller andet omfang?

Dolores Bachmann: Når vi som i dette tilfælde står over for katastrofer, er der naturligvis nogle standardprocedurer, som sættes i gang. Vores beredskab blev allerede aktiveret på selve katastrofedagen. Men jeg kan egentlig bedst forklare, hvordan tingene fungerer ved at sige, at Caritas er som en familie – når én i familien har det dårligt, træder de andre medlemmer af familien til for at hjælpe.

Når vi kan være så effektive, skyldes det, at vi er en del af Kirken og derfor kan trække på den kirkelige struktur i lokalområdet. Der er i hvert eneste bispedømme i verden en Caritas. Det vil sige, at der både er en international Caritas og i de lande, hvor Kirken er til stede, en national Caritas med lokale afdelinger i alle bispedømmer, som vi trækker på og bruger i sådanne katastrofetilfælde.

På et tidspunkt havde vi en repræsentant for Udenrigsministeriet med ude og kigge på nogle af vores projekter. Han var helt forbløffet, og jeg husker, at han sagde: "I kommer jo ud der, hvor ingen andre kommer."

KO: Hvordan griber man helt konkret sagen an?
Dolores Bachmann: Det første, der sker, er, at den lokale biskop indkalder til et møde med sine Caritasfolk, og når man har dannet sig et indtryk af situationen, går arbejdet i gang. De åbner kirker, de åbner skoler for at huse

de nødstedte, de begynder at købe forsyninger ind, præsterne sørger for, at de døde hurtigt muligt bliver begravet, så man undgår epidemier, lægehjælp og søsterkongregationer bliver mobiliseret med det samme for at tage sig af de overlevende. Hvis der som her er behov for det, går der en melding fra den lokale Caritas til den nationale Caritas med anmodning om hjælp. Dette system fungerer i 2-3 dage. Herefter begynder den internationale Caritas at arbejde.

Knud Kluge: Lige så snart den internationale Caritas bliver alarmeret, begynder de lokale afdelinger at arbejde på bispedømmeplan, og det betyder så f.eks., at danske katolikker begynder at hjælpe på græsrodsniveau ved at sende penge til Caritas. Tilbage er der så et løbende koordineringsarbejde, hvor vi f.eks. i de europæiske afdelinger holder telefonkonferencer for at fordele opgaverne mellem os. I første omgang drejer det sig om at sende penge til katastrofeområdet og sideløbende sætte indsamlinger i gang.

KO: I et stort katastrofeområde som dette, der omfatter flere forskellige lande, må der vel ske en form for prioritering.

Knud Kluge: Prioriteringen sker i vidt omfang inden for Caritas-netværket. Her finder man ud af, hvordan vi bedst udnytter ressourcerne.

Dolores Bachmann: Fokus for os er naturligvis at kanalisere midlerne derhen, hvor behovet er størst – men meget tit er det således, at der på katastrofestedet er store vanskeligheder med at få nødhjælpen frem. Den første opgave kan bestå i overhovedet at få adgang til området. Det gælder områder som Burma og Indonesien, hvor det er de lokale politiske forhold, der er problemet. Dernæst oplever vi i Indonesien i øjeblikket, at der i visse områder ikke er benzin til rådighed, så man kan få køretøjer frem til katastrofeområdet, der f.eks. kan ligge 800 km fra luft-havnen. Derfor må hjælpeforsyninger indtil videre bringes frem med helikopter.

Det er også et problem at få et indtryk af behovet, når elforsyningen er afbrudt, telefonnettet ikke fungerer og al kommunikation med omverdenen derfor reelt er afbrudt.

Knud Kluge: Det kan være svært at forestille sig, når man ikke selv har oplevet det, at el-master er væltet, vandforsyningen afbrudt, huse skyllet bort, og at alt henligger i kaos.

Læg hertil, at de lokale Caritas-medarbejdere også selv kan være blevet ofre for katastrofen. Vi har et eksempel med en medarbejder i Sri Lanka, som sammen med sin familie måtte søge tilflugt i et højt træ. Det varede tre timer, før han kunne bringe sig selv og familien i sikkerhed, men så tog han også straks fat på arbejdet.

Dolores Bachmann: Jeg er fuld af beundring for de lokale Caritas-folk, som i øjeblikket arbejder fra kl. 4 om morgenen til syv om aftenen med at hjælpe og trøste de tilskadekomne og efterladte, uanset at de selv kan have mistet pårørende og have behov for trøst og opmuntring.

Jeg vil gerne have lov til at give et konkret eksempel på, hvordan der arbejdes i katastrofeområdet. Vi har netop fået en rapport fra Sri Lanka. Det er et øsamfund med 19,2 mio. indbyggere, hvoraf kun ca. 8 % er kristne. Flertallet er buddhister. Der har længe været borgerkrigs-lignende tilstande i landet, hvor regeringsstyrker har bekæmpet de "tamilske tigere", og landets økonomi er derfor nede i en bølgedal. Derfor rammer katastrofen ekstra hårdt, fordi befolkningens levevilkår i forvejen er så ringe.

På den vestlige side af øen ligger bispedømmet Batticaloa. Father Sylvester er leder af bispedømmets Caritas, og han fortæller, at de to broer, som forbinder den nordlige og den sydlige del af området, er skyllet bort. Det vil, mener han, tage 2-3 måneder at etablere en midlertidig bro.

Der hvor han selv befinder sig, har den lokale Caritas etableret tre katastrofecentre, der i øjeblikket huser ca. 1000 familier - i alt 5.000 mennesker. De, der er i stand til det, laver selv mad af de nødrationer, de modtager, mens de øvrige får tilberedt maden. Det er kvinderne selv, der organiserer dette arbejde i centrene.

De mennesker, der opholder sig i lejrene, er både kristne og hinduer. Father Sylvester siger: "I disse dage oplever vi en følelse af

fællesskab, solidaritet og broderskab under politiske forhold, der gør, at regeringen ikke er i stand til at yde folk hjælp. Vi oplever, at mennesker fra sikre områder bringer mad og vand til dem, der har mistet alt."

Og situationen er alvorlig nok. Inden længe kan der blive mangel på mad, drikkevandet er mange steder blevet ødelagt af det indtrængende havvand, og det er svært at finde køretøjer, der kan bringe forsyninger frem, fordi der er mangel på brændstof.

I denne situation siger Father Sylvester: "Vi i Caritas vil ikke sidde med hænderne i skødet og vente på at hjælpen kommer. Vi har allerede bedt søstrene komme og hjælpe til med at pleje de nødstedte og trøste de efterladte og sørge for at børnene får skolegang. Selv fortsætter vi med at fordele mad, tøj og medicin. Hvis vi ikke gjorde det, hvor skulle folk så henvende sig for at få hjælp?"

KO: Kan der blive tale om, at I fra Caritas Danmark bliver sendt ud til området?

Knud Kluge: Ikke for nærværende, men det er ikke ualmindeligt, at man fra det internationale Caritas sender teams af sted, som først og fremmest hjælper til med at organisere det lokale arbejde. Det er erfarne folk, der ved, hvordan man planlægger og styrer sådanne projekter og skaffer de nødvendige midler til arbejdet.

KO: Hvad kan vi som almindelige danskere gøre?

Dolores Bachmann: Det bedste er at sende penge til Caritas – ikke ting som f.eks. legetøj til børnene. Man skal huske på, at det er uforholdsmæssigt dyrt at sende pakker. Lokalt får man meget mere for pengene og vil netop i samarbejde med de lokale kunne købe det ind, der er mest brug for. I krisesituationer har folk størst glæde af at få de fornødenheder, de er vant til.

Bidrag til Caritas Danmark kan indbetales på giro 404-3979

Klin ind og læs mere om Caritas Danmark på nettet: www.caritas.dk

Hjerte, Gud og kors

Af Helge Clausen

Niels Stensen er nok mest kendt som naturvidenskabsmanden, der gjorde banebrydende opdagelser. I medicinen huskes han bl.a. som den, der opdagede ørespytkirtlens udførselsgang i mundhulen, og som udformede en holdbar teori om hjertets muskelstruktur. Geologien skylder ham de grundlæggende principper inden for palæontologien og krystallografien.

Stensens liv tog en helt uventet drejning i 1667, da han blev katolik. Den afgørende erkendelse skete som bekendt under Kristi Legems-processionen i Livorno i 1666. At han herefter blev præst og biskop var vel egentlig kun en naturlig konsekvens af hans måde at gøre tingene på, nemlig at engagere sig fuldt og helt i det, han beskæftigede sig med. Denne "side" af Niels Stensens liv er blevet behandlet meget forskelligt fra naturvidenskabelig side; i de fleste tilfælde er man nærmest pinligt berørt over at Stensen "svigtede" videnskaben til fordel for teologien, og forbigår det i tavshed, eller tager afstand fra det. I nogle få tilfælde erkendes det dog, at der hos Stensen ikke er tale om nogen modsætning mellem tro og videnskab, sådan som de fleste ellers er opdraget med, at der automatisk må være tale om.

I Den katolske Kirke er man naturligt nok mere optaget af konvertitten, missionæren og biskoppen Niels Stensen. Denne side af hans liv er behandlet i mange enkeltstudier, men indtil nu har vi manglet et sammenfattende værk, der behandler hans spiritualitet og teologi.

En ung, tysk forsker, Frank Sobiech fra Paderborn, har

ved fakultetet for katolsk teologi ved Wilhelms-Universität i Münster/W. forsvaret sin kirkehistoriske disputats om Stensens spiritualitet. Dette værk indeholder den første, systematiske gennemgang af Stensens udvikling fra den danske lutherdom til overbevisningen om den katolske tros sandhed. Stensens teologiske skrifter har ganske vist været kendt og udgivet i mange år, men først nu er de blevet analyseret og sat i sammenhæng med hans udvikling som menneske og videnskabsmand.

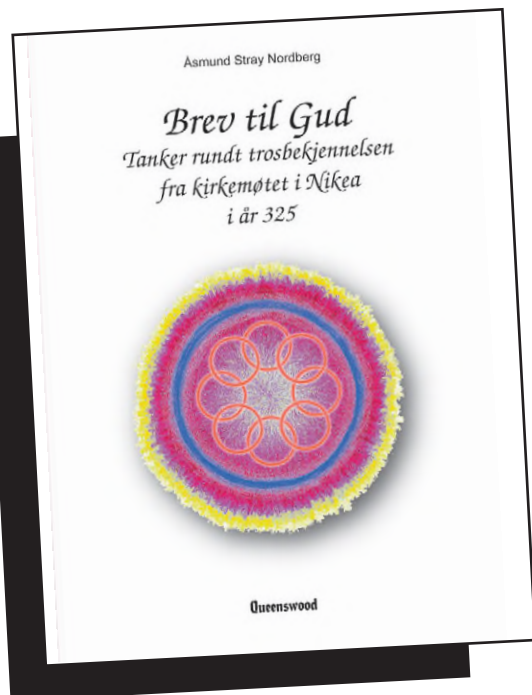
Disputatsen indledes med et kapitel om Stensens skrifter, herunder om pater Scherz' livsværk. Herefter skildres stationer på Stensens livsvej, og hans spirituelle og teologiske skrifter bliver gennemgået. Resten af værket – og det er de to tredjedele – omhandler Stensens spiritualitet, sådan som den kommer til udtryk i hans overvejelser om mennesket som Guds skabning, Forsynet, forløsningen, efterfølgelsen af Kristus og det kristne kald. Et slags "facit" finder Sobiech i den såkaldte Niels Stensens Bøn: "Du, uden hvis vink intet hår falder fra hovedet ..." og i hans bispevåben, hvor et kors vokser frem fra et hjerte.

Værket er for nyligt blevet meget positivt anmeldt i den tyske ugeudgave af L'Osservatore Romano, hvilket er en sjælden ære.

Frank Sobiech: *Herz, Gott, Kreuz. Die Spiritualität des Anatomen, Geologen und Bischofs Dr.med. Niels Stensen (1638-86). Münster/W., Aschendorff, 2004, XX+392 s. ISBN 3-402-03842-0. 64,00 Euro.*

En varm, umiddelbar og fortrolig samtale med Gud

Af Kirsten Kjærulff

Hvis man ud fra titlen forventer tunge dogmatiske udredninger, så må man tro om igen.

Den lille bagsideillustration viser en ung mand med et drenget smil, som ligger på maven under en blomstrende rododendronbusk og hygger sig med sin brune høne.

Så er tonen slået an: "Brev til Gud" er en varm og glad samtale med Gud, så umiddelbar, så fortrolig som et barns med sin Far, tillidsfuld, enkel og dyb som Augustins "Bekendelser".

Den fører læseren gennem de grundlæggende kristne trossandheder, sådan som de er formuleret i den nikænske trosbekendelse. Akkompagneret af abstrakte computer-illustrationer i symbolske former og farver rører den alle hjertes strenge fra bob-

lende livsglæde og humor til den dybeste smerte. For også lidelsen tages alvorligt: Der er ingen billige løsninger eller salvesfulde ord. Der tages klart afstand fra fremgangsteologiens opfattelse af lidelsen som selvforskyldt på grund af utilstrækkelighed i troen.

Bogens rygrad er de mange bibelcitater fra både Gamle og Nye testamente.

De uddybes og kommenteres først og fremmest i meditationerne, samtalen med Gud, men også af de mange "sidebe-

mærkninger" i margenen med dejlige digte af forfatteren selv og andre. Den umiddelbare fortrolighed og de morsomme kommentarer fra børn og fra tegneserien "Radiserne" smelter alle forbehold og åbner hjertets døre på vid gab for mystikkens dybe rum og brusende kærlighed.

Åsmunds Stray Nordbergs bog er tro mod Bibelen og dogmatikken i den kristne frelseforståelse, samtidig med at den får troens kerne til at gløde.

Det er kriteriet for al sand kristen mystik.

Åsmund Stray Nordberg:
Brev til Gud. Tanker rundt trosbekjendelsen fra kirkemødet i Nikea i år 325. Queenswood 2004. 128 sider, nkr. 178,-

Fundet
i programmet

af Stig Holsting

Uge 2-3

TV

DR 1: Torsdag den 13. januar 11.45 Vor Frue kirke. Her fortælles om det gigantiske bygningsværk, der så tydeligt adskiller sig fra alle andre kirker her hjemme? Med et antikt tempel som forbillede blev domkirken i København skabt for 175 år siden af to stejle

personligheder: Arkitekten C. F. Hansen og billedhuggeren Bertel Thorvaldsen. Produktion: Nils Vest.

TV 2: Torsdag den 13. januar 20.00 Under Satmars vinger. Israelsk dokumentarfilm. Satmar er en amerikansk ultra-ortodoks, jødisk sekt. Sekten er stærkt anti-zionistisk og forsøger derfor at forhindre fattige jødiske familier fra Yemen i at emigrere til Israel og i stedet lokke dem til USA ved at stille dem arbejde og en lys fremtid i udsigt. Yahia og Lauza Jaradi kom med deres børn til USA fra Yemen i 1994, men få år efter gik alt galt. Da deres datter Hadiyah pludselig gik i koma og senere døde blev Lauza anklaget for drab, og de øvrige fem børn blev fjernet fra hjemmet og sat i pleje hos andre. Satmar-familier. Yahia og Lauza viser sig ikke at være

den eneste familie fra Yemen, der har mistet deres børn til Satmar-samfundet.

DR 1: Søndag den 16. januar 12.55 Brug filosofien (1:6). Filosofi bliver normalt præsenteret som noget, der ligger langt fra vores daglige bekymringer og gøremål. Men de store filosoffer har altid beskæftiget sig med basale menneskelige problemer. Den romerske filosof Seneca mente, at vi bliver vrede, fordi vi bliver overrasket over, at ting ikke går, som vi tror. Problemer med hid-sige mennesker er, at de er for optimistiske!

DR 1: Lørdag den 22. januar 13.05 Kærlighedens mirakel. I helt unikke og smukke billeder beskriver den svenske mesterfotograf Lennart Nielsson livets begyndelse. I denne nye dokumentar skildres fosterets ud-

vikling, fra ægløsningen til fødsel, barnets første år og de menneskelige forskelligheder og ligheder.

DR 1: Lørdag den 22. januar 17.10 Eksorcisterne. Et netværk af præster i Folkekirken uddriver dæmoner. En kvinde fortæller, at hun har født djævelens søn, og at to sognepæster i tre uger foretog eksorcisme på hende. En psykiater på Rigshospitalet betegner djævluddrivere som kriminelle kvaksalvere. Tilrettelæggelse: Øjvind Kyrø.
DR 1: Søndag den 23. januar 12.55 Brug filosofien (2:6). De store filosoffer har altid beskæftiget sig med basale menneskelige problemer. Schopenhauer forstod kærlighedens betydning. Intet har større betydning for vort liv. Fejlen er, at vi tror, at kærlighed har noget med lykke at gøre...

Jo, så galt er det og de unge er Kirkens fremtid

Af Gregers Mærsk-Kristensen

"Ikke så galt endda," lød en overskrift i Katolsk Orientering (24/11, 2004). Artiklen omhandlede budgettet for 2005. Dog er det med største beklagelse, at jeg som bispedømmets ungdomspræst har modtaget dette budget. Sagen er jo, at Det økonomiske Råd har valgt ikke at prioritere børne- og ungdomsarbejdet næste år. Man har fundet penge til så mange andre formål. Men Danmarks Unge Katolikker (DUK) har man ikke kunnet finde en krone til. Når man holder dette nul (0) op imod, hvad der ifølge Kirkens egne dokumenter skal være et absolut og ubetinget prioritetsområde i ethvert bispedømme, så kan man dårligt andet end konkludere: "Jo, så galt er det!"

Historisk og i forhold til resten af Norden

Nogle har måske det indtryk, at børn og unge i dag bare kræver og får som aldrig før. Derfor kan det være værd dels at få sat dette rungende 0 ind i et større historisk perspektiv og dels at få set det i forhold til de lande, som vi normalt sammenligner os med.

Først det historiske: I 1994 fik DUK 756.278 kr. fra bispedømmet samt en betalt landskonsulent. Til sammenligning får DUK i 2005 hverken penge eller en betalt landskonsulent. Præsten har DUK dog stadigvæk. Men tager man i betragtning, hvem han er, så må man sige, at det er noget af en symbolsk hjælp! Dog er der ikke noget som helst symbolsk over udgifterne til ungdomspræstens bil, som snart beløber sig til 50.000 kr. per år. Og disse penge må DUK selv lægge.

Også når man ser det danske bispedømmes dispositioner i forhold til de lande, som vi normalt sammenligner os med, virker næste års manglende støtte til børne- og ungdomsarbejdet markant og deprimerende.

Ser man på Norge, betaler bispedømmerne dér lønudgifterne til en fuldtidsansat og en deltidsansat præst samt til en fuldtidsansat sekretær og ditto konsulent. Derudover giver

Oslo Bispedømme 300.000 kr. i direkte tilskud Norges katolske unge samt stiller kontorer til rådighed for organisationen.

Tilsvarende er der i Sverige en fuldtidsansat og tre deltidsansatte præster betalt af bispedømmet. To sekretærer samt to deltidsansatte konsulenter er også ansat af bispedømmet. Ud over denne personalemæssige støtte giver det svenske bispedømme 1.500.000 kr. i direkte tilskud til børne- og ungdomsarbejdet. Derudover har de svenske unge fået et ekstraordinært tilskud på 500.000 kr. til verdensungdomsdagene i København næste år.

Dertil kommer, at det svenske børne- og ungdomsarbejde selvstændigt søger og får støtte fra Bonifatiuswerk. Også i Sverige og Norge får det katolske børne- og ungdomsarbejde store tilskud fra tipsmidlerne. I forhold til antal medlemmer får de dog noget mindre, end vi får i Danmark. Til gengæld er amter og kommuner i hvert fald i Sverige meget mere generøse, hvad angår tilskud til lokalarbejdet.

Egenkapital og likviditet

Én af grundene til, at Det økonomiske Råd har valgt ikke at give tilskud til DUK, er, at DUK har en meget stor egenkapital. Den mener man i økonomisk råd, at vi i DUK blot kan tære på.

At DUK har en sådan stor egenkapital er for så vidt rigtigt nok. Men sagen er, at vi skal være en selvstændig børne- og ungdomsorganisation for at få tilskud fra tipsmidlerne. Skulle det værste ske, og vi for eksempel fra den ene dag til den anden mister støtten fra tipsmidlerne, så har vi som en sådan selvstændig organisation ikke blot forpligtelser overfor vore ansatte af lønmæssig art, men vi har også brug for midler til et vist nødbudget, indtil situationen ændres.

At det værste sagtens kan ske, fik vi et skræmmende bevis på ved sidste uanmeldte kontrol af medlemsregistreringen.

Ud af 300 tilfældige indmeldelser må der ved en sådan kontrol højst være 10 fejl. Der viste sig at være lige præcis 10 fejl! Havde der blot være én fejl til, havde vi i indeværende

år kunnet risikere at miste hele vort tilskud på 1,3 millioner kroner fra tipsmidlerne.

Det er for sådanne tilfælde skyld, at vi har brug for en solid egenkapital. I samråd med revisoren mener hovedbestyrelsen, at denne egenkapital ikke må komme under én million kroner. Denne million vil vi omtrent være nede på i slutningen af 2005. Smertegrænsen er altså ved at være nået!

Derfor gælder det, at hvis ikke DUK får et solidt tilskud fra stiftet i 2006, så må forældre og menighedsråd være forberedt på, at der kan komme betydelige prisstigninger på lejre, aktiviteter og medlemskab.

Velsignet situation

Omkring 750 børn og unge har i 2004 været på én eller flere DUK-arrangementer eller lejre. Vore lejre er populære og så godt som fyldt op. Vi arrangerede for eksempel en lejr i efterårsferien med fire ugers varsel.

Allerede to uger inde i tilmeldingsperioden havde vi folk på venteliste. Det har været herligt og forjættende at opleve. Gud er god! Hvis ellers kvaliteten af lejrene fortsat er i orden, og hvis ellers prisen for deltagelse er til at betale for forældrene og de unge, så er der intet, der tyder på, at lejrene ikke også i 2005 skal blive fyldt op. Det er det glædelige og forjættende.

Men det koster mange penge at arrangere sådanne lejre! Og grundet økonomien har vi i DUK valgt ikke at arrangere flere i 2005, end vi gjorde i 2004. Det er med smerte, at vi har måtte gøre dette! Og det er en smerte, der i grunden må være hele Kirkens smerte, for mange af dem vi ser på vore lejre, er jo unge, der efter firmelsen ellers er ved at miste forbindelsen til Kirken. Vi ser dem måske ikke så mange andre steder i Kirken. Men på vore lejre dér ser vi dem altså. Man kan frygte, at hvis vi ikke får arrangeret disse lejre for dem, så ser vi dem aldrig igen!

Ny-evangelisering

I sit brev til verdens unge i anledning af Verdensungdomsdagen i København i 2005 under-

streger Pave Johannes Paul igen behovet for ny-evangelisering.

Ønsker vi som katolsk kirke i Danmark at tage dette begreb og denne opfordring alvorligt, så må ny-evangeliseringen begynde med en indsats overfor vore børn og unge.

Det er simpelthen imod hele Kirkens væsen økonomisk at nedprioritere arbejdet blandt børn og unge. Paven i sine skrivelser og med hele sin person har da også sat børne- og ungdomsarbejdet højt på sin dagsorden.

Kirkeret og katekismus slår fast, at såvel lægfolk som præster og biskop er forpligtet på at give børn og unge en forståelse for katolsk tro, liv og fromhed.

Et levende og blomstrende katolsk børne- og ungdomsarbejde er altså ikke en luksus, som man kan fravælge alt efter, hvad økonomien er til, men en absolut og essentiel nødvendighed.

Kast garnene ud!

Gud ske lov, på det lokale plan gør mange præster, mange lærere på vore katolske skoler og ikke mindst mange dygtige kateketer og KUK-ledere et stort og kompetent indsats for vore børn og unge. Og de sætter tilsvarende økonomiske midler af til det.

Hvad vi mangler på det nationale plan, er, at bispedømmet forpligter sig på samme måde. Der er nemlig desværre stadig flere tusinde katolske børn og unge, som vi som Kirke kun i ringe grad eller slet ikke når. På dette område er der brug for DUK. Og DUK har brug for midler til at gøre et endnu bedre stykke arbejde, så lokalarbejdet kan blive inspireret og støttet, og endnu flere lejre kan blive arrangeret.

Så min opfordring lyder: Grav de betrodte talenter op! Prioriter lidt anderledes. Og invester pengene i børn og unge. Det er blandt dem, vi skal finde fremtidens Kirke.

Gregers Mærsk-Kristensen er ungdomspræst

At følge Kristus efter...

Hvordan kan man være troende katolik, der vil følge Kristus efter og lade sig af Ham lede i al sin færd og samtidigt mene, at tro og politik intet har med hinanden at gøre?

For dybelse i evangeliet, hyppig deltagelse i Eukaristien og ikke mindst daglig bøn må være drivkraften til ikke blot alle vore handlinger, men også til hele vores måde at tænke på. Vel er der politiske spilleregler, en politiker må overholde, men ikke på bekostning af Kristi bud til os mennesker. Kristus og dermed Kirken blander sig ikke i, om kvinder hører hjemme ved kødgryderne, og selvfølgelig kan det ikke være synd at være homoseksuel, men at være aktiv

homoseksuel eller heteroseksuel uden for ægteskabet er synd. At misbruge sit eget legeme selvom man ikke skader andre mennesker er synd. At efterleve Guds bud er utroligt svært, men at tilpasse Guds bud det nutidige menneskes behov er der intet sted i bibelen belæg for. Dog har man lov at håbe på Guds nåde og hjælp.

Jeg mener, at begrebet demokrati har forskellige aspekter.

At respektere andres holdninger er den positive side af begrebet, men at føre politik adskilt fra Evangeliet udelukkende fordi evangeliet slet ikke eller kun i ringe grad eksisterer i det moderne menneskes, eller skal vi sige de fleste menneskers,

begrebsverden, er at svigte Kristus. En politikers nok så velmenende forsøg på at føre en humanistisk politik uden Gud, men på sine egne betingelser, vil slå fejl i sidste ende.

"Den der ikke går ind i fårefolden gennem døren, men klatrer over andetsteds, han er en tyv og en røver," siger Jesus, "men den, der går ind gennem døren, han er fårenes hyrde ... Jeg er fårenes dør!" (Joh.10, 1-2.7)

*Karla Andersen
4800 Nykøbing F*

Tak til Europa-parlamentet

Der var jubel og feststemning i Europa-Parlamentet, da det for nylig spillede med musklerne og forkastede først og fremmest det italienske forslag til kommissær, Rocco Buttiglione. Han havde på forespørgsel fortalt parlamentsmedlemmerne, at han personlig anså homoseksualitet for en synd. Det skulle han aldrig have gjort – han kunne ikke bruges i et nyt Europa. Hvis han derimod havde talt om en uhensigtsmæssig anomali, så havde det måske kunnet gå an.

Parlamentets holdning falder imidlertid meget godt i tråd med den tidligere statsminister Poul Nyrop Rasmussens melding om, at han i sin tid kun ville tale med de moderate muslimer, nemlig dem, der ligner danskere, som de er flest, de "muslimer", man i dag kan finde hos de radikale venstre.

For nylig fremkom vor nuværende statsminister med en tilsvarende udtalelse, hvor han ikke mente, at Gud hav-

de noget imod bøssevielser. Det er, hvad forfatteren Georg Metz kalder "lalleglad ligegyldighed", som ikke er lig med tolerance.

Der begynder at tegne sig et billede af det nye Europa, hvor man ikke kan godtage mennesker, som har en tro – i al fald ikke, hvis de giver udtryk for den. Europa-Parlamentet har gjort mange en stor tjeneste ved i god tid inden den danske afstemning om Europas nye forfatning at klargøre, hvem der er plads til. Det er interessant at se, at næsten alle de danske partier er enige om, at mennesker med en tro gør klogt i ikke at lade andre vide, hvad de tror på.

Den form for meningsrensning har vi jo set før inden for det sidste århundrede.

*Ole Dam
2100 København Ø*

Læserne skriver

Homoseksualitet er ikke medfødt

Jakob Munck skriver at aktiv homoseksualitet ikke er en synd, fordi den ikke skader andre.

Dette synspunkt bunder sig på den forkerte antagelse, at man er født homoseksuel. Der er aldrig ført noget bevis for denne påstand. Derimod viser det sig gang på gang, at homoseksualitet påføres udefra. Det kan være gennem en opvækst med en brutal og voldelig mor eller far, det kan være overgreb, misbrug og antastelser mod et barn eller ungt menneske fra andre af

samme køn eller det modsatte. Det kan være tvungne omstændigheder, der sætter den naturlige seksualitet ud af kraft. Hvis det menneske, det går ud over, har en særlig følsom eller påvirkelig natur, kan det værste ske.

Derfor kan hele emnet om aktiv homoseksualitet ikke begrænses til to voksne homoseksuelle. Det handler også om deres vej inden de havnede i denne tilstand. Hvis denne vej bortforklares med, at homoseksualitet er lige så naturlig som mand og

kvinde, så vil dette føre til, at endnu flere ender i denne lidelse, som det rent faktisk er for mange. Det vil blive nemmere at føre svage sjæle eller disponerede til fald, mennesker, som slet ikke behøver at ende i homoseksualitet. Og der vil blive alt for lidt fokus på det egentlige: hvordan forhindrer man disse overgreb, påvirkninger og mis-handlinger af børn og unge.

Homoseksualitet kan måske kaldes for en normal reaktion på noget unormalt, men det er ikke normalt i sig

selv. Det er sådan det skal forklares i skolerne, men det er desværre ikke sådan det bliver gjort.

Læserne opfordres i øvrigt til at læse om emnet på: www.katolsk.dk—spørgsmål og svar—katolsk minileksikon—homoseksualitet

Lene Larsen
Ringsted

Ja, der er meget som kan undre sig over her i verden ...

Man undrer sig uvægerligt når man i K.O. læser om Ratzingers bekymring over en svensk frikirkepræst der skal ind og ruske tremmer en måneds tid for nogle nedsættende udtalelser af homoseksuelle i svensk radio. Ratzinger mener at præsten bliver forfulgt fordi han er præst, men vi bliver ikke oplyst om hvad præsten rent faktisk er dømt for.

Nu er det faktisk sådan at den pågældende præst har forbrudt sig mod loven og har ifølge et læserbrev af Karen M. Larsen i Kristeligt dagblad den 16. december, udtalt at homoseksuelle har sex med børn og dyr og at de skulle ha ansvaret for aids-epidemien. Han skulle også ha sagt at de udgør en kræftsvulst på samfundet som burde skæres væk.

Nåå, så forstår jeg bedre. Der er en betydelig forskel på at udtale sig om homoseksualitet som en synd (det er ikke ulovligt) og så den beskidte måde at omtale andre mennesker på som heldigvis i dette tilfælde med den svenske præst har en konsekvens.

Det ville klæde KO at undersøge tingene bedre før man går ud med en artikel som den man bragte og ikke ukritisk ride med på "De er efter os" omvendte inkvisitionsbølge. Lad nu den svenske præst sidde der og nyde sit martyrium en måneds tid. Man må håbe at det hjælper

på at få nedsat volden mod homoseksuelle i de områder hvor den, ifølge Karen M. Jensen, svenske kristne fundamentalisme står stærkest.

Pio Simonsen
2100 Østerbro

Svar: Man kan ganske rigtigt undre sig over meget i denne syndige verden. Her på redaktionen har vi f.eks. undret os over, hvorfor Karen M. Larsen vælger at skrive i Kristeligt Dagblad, når hun vil besvære sig over noget, som har stået i KO – og hvorfor Kristeligt Dagblads debatredaktion i strid med god presseskik vælger at bringe indlægget i stedet for at hen-vise hendes indlæg til KO.

I øvrigt er vi helt enige om, at man som hovedregel altid bør kontrollere sine kilder, inden man farer i blækket for ikke at komme til at drage forhastede slutninger. Har du f.eks. selv kontrolleret, om KML's fremstilling af sagen er korrekt?

Hvis man gør sig den ulejlighed at læse pastor Åke Greens prædiken, vil man se, at han faktisk ikke siger, at homoseksuelle har sex med børn og dyr. Han understreger netop, at ikke alle homoseksuelle er pædofile eller perverse. I denne sammenhæng er hans påstand, at der i disse år kan konstateres en stigning i tilfælde af seksuelle overgreb mod børn og dyr,

og dernæst, at homoseksualitet kan være et første skridt på vejen mod sådanne perversiteter. Om han har ret i det sidste, kan diskuteres, men det er nok med den viden vi har i dag vanskeligt at føre bevis for, om der er dækning for synspunktet.

Han siger heller ikke, at homoseksuelle udgør en kræftsvulst på samfundet – han siger, at seksuelle abnormiteter udgør en kræftsvulst og nævner som eksempel herpå mennesker, der har seksuel omgang med dyr.

Grundlæggende er Åke Greens pointe, at homoseksualitet ikke er medfødt, men en abnormitet, og at homoseksuel praksis forudsætter en viljesakt, at man giver efter for fristelsen: "År homoseksualitet något man väljer?, Svar: ja. Man väljer det. Man är inte född til det".

Han henviser dernæst til de skriftsteder i både Ny og Gl. Testamente, hvor homoseksuel praksis betegnes som henholdsvis syndig og uforeneligt med det at være kristen.

Alt dette er selvfølgelig noget, man også teologisk kan diskutere, og hverken vi eller Ratzinger påstår, at Åke Green nødvendigvis har sagt det sidste ord i dette spørgsmål – men det, der er til debat her, er, om det skal være strafbart at udtale sig, som pastoren har gjort.

Ser man på domsudskriften, er det interessant at be-

mærke, at retten på den ene side anerkender, at man ifølge svensk lov har ret til at citere Bibelen, også hvis isolerede bibelcitater kan opfattes som en hetz mod homoseksuelle, men at man på den anden side ikke har lov at påberåbe sig sådanne citater for at sige noget nedsættende om homoseksuelle: "Det er följaktligen inte tillåtet att använda bibeln eller annat liknande material för att hota eller uttrycka missaktning för homosexuella som grupp".

Man må altså gerne citere, men ikke fortolke Bibelen, hvis man derved kommer til at fornærme nogen. Det er en interessant form for meningscensur i et demokratisk land, og det er det, Ratzinger reagerer på, lige som f.eks. formanden for publicistklubben i Sverige forfatteren og journalisten Jan Guillou har gjort det i dagbladet Världen, hvor han udtrykker bekymring for ytringsfriheden i sit land.

Vores forbrydelse er ifølge Karen M. Larsen, at vi har citeret kardinal Ratzinger. Med det kendskab, vi har til Karen M. Larsens debatniveau fra talrige hadefulde angreb mod Den katolske Kirke i Kristeligt Dagblad, tillader vi os at tage kritikken helt afslappet.

Uddannelse, stillinger, diverse

Hvad har Claus Hjort Frederiksen til fælles med Bill Clinton og Alfred Hitchcock?

De valgte en jesuiterskole! Gør som dem!

- Høj faglighed og medmenneskeligt engagement
- Tolerant og omsorgsfuldt læringsmiljø
- Markant international profil
- Værdier og holdninger i alle studieretninger
- Fag der sætter kunst og ånd på dagsordenen
- 30 lærere, der allerede har erfaring med gymnasireformen

Skolen er beliggende på Østerbro i smukke bygninger over for Fælledparken

Velkommen til vores orienteringsaftener:

1.g. tirsdag d. 18. januar 2005, kl. 19.30

G10 (gymnasieforberedende 10. klasse) onsdag

d. 19. januar 2005 kl. 19.30

Bestil vores årsskrift: nsg@nsg.dk

Besøg vores hjemmeside: www.nsg.dk

Skt. Kjelds Gade 3, 2100 København Ø Tlf. 39 16 23 40

Niels Steensens
Gymnasium

Skoleleder Sct. Mariæ Skole, Aalborg

- er det noget for dig?

Da vores nuværende skoleleder går på pension, søger 249 elever fra børnehaveklassen til 10. klasse en læreruddannet skoleleder til alle tiders skole pr. 01.08.2005.

Vi er en katolsk privatskole, der bygger på det kristne livs- og menneskesyn. Det afspejler sig i et trygt, åbent, kreativt og musik miljø med en elevgruppe, der består af mange forskellige nationaliteter. Samtidig arbejder vi med en høj grad af faglighed med omsorg for den enkelte elev og prioriterer udviklingen af elevernes sociale kompetencer højt.

Skolen har et stabilt elevtal, en velkonsolideret økonomi samt dygtige og engagerede medarbejdere.

Vil du vide mere, så klik ind på vores hjemmeside: www.sct-mariae-skole.dk

eller kontakt skoleleder Gert Ryom-Hansen på tlf. 98 13 60 03. Sct. Mariæ Skole, Valdemarsgade 14, 9000 Aalborg

Løn og ansættelsesforhold fastsættes efter nærmere aftale i henhold til overenskomst mellem Finansministeriet og LC.

Send din ansøgning med relevante bilag mrk. "Skoleleder" til bestyrelsesformand Frank Jobst, Kastetvej 1, 9000 Aalborg, senest 10. februar 2005.

Det sker i Bispedømmet**Januar**

17. kl. 19.00 – 20.30 Meditationsaften og snak. Skt. Josefs søstre, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

21. kl. 17.00 – ca. 20.30. Vi begynder med messe, derefter oplæg v/Lone Klok om sit arbejde som hospitalspræst v. Skt. Maria Hospice, Vejle. Sted:

Vor Frue Kirke, Silkeborg.

Februar

5. kl. 12.00 - 17.00 DKKF-møde i Sct. Norberts Hus, Vejle. Oplæg v/p. Paul Marx O.M.I. "En kirkeforståelse, der åbner hjertet". Afsluttes med messe. Tilmelding og oplysninger Birgit Clausen, 8699 6354.

Traditionel kirkevandring

Den 18. januar er det igen tid for kirkevandring i København. Som det har været siden starten i 1955 falder kirkevandringen om tirsdagen i den økumeniske bedeuget. Den begynder kl. 19 i den pro-

testantiske Sankt Pauls Kirke, Nyboder og går derefter til Jerusalemskirken, Alexander Nevski, Sankt Ansgars Kirke, Sct. Alban's Church og afsluttes i den svenske Gustafskyrkan.

Billede fra Kirkevandringen og Skt. Ansgars Kirke i 2003.

Foto: Ulla Elmquist

tr

Salg og service, arrangementer, diverse

MAGLEÅS

KURSUSCENTER

Kirkekaffe

Søndag den 13. februar kl. 14.30 kaffe og kage. kl. 15.00
"Den kristne kirkes fremtid i Danmark"
v/kirkeminister Tove Fergo

Bibelweekend**Bag om det 4. evangelium****Fredag den 11. marts kl. 19.00 til søndag den 13. marts kl. 13.30**

Det 4. evangelium er anderledes. Her er ingen julehistorie, bjergprædiken eller nadver og ingen korte beskrivelser af enkeltbegivenheder. I stedet møder vi den samaritanske kvinde, Nikodemus og oplever fodtvætningen. Det er evangeliet med de lange beskrivelser af enkelte menneskers møde med Jesus og af, hvordan mødet med ham ændrer deres liv. Johannes Evangeliet er på mange måder anderledes end de andre evangelier. Vi vil gå lidt bagom og opdage baggrunden for dette spændende vidnesbyrd om Kristus. Hvem skrev det, og hvem blev det skrevet for? Hvorfor er det anderledes? Og hvad fortæller det os i dag?

Pastor Christian Noval, som er licentiat i Exegese, leder weekenden.

Pris kr. 800,-**Refugium****Påskerefugium****Torsdag den 24. marts kl. 14.00 til søndag den 27. marts eller mandag den 28. marts kl. 13.30**

Igen i år vil det være muligt at tilbringe påsken på Magleås. Torsdag den 24. marts mødes vi kl. 14.00 og man kan blive enten til påskedag kl. 13.30 eller til 2. påskedag kl. 13.30. Påskens højtidelige gudstjenester vil være dagens hovedindhold, og samtidig er der tid til socialt samvær og ture i park og skov. Har du vanskeligt ved at komme til kirken i påskedagene enten på grund af lang afstand eller problemer med helbredet, vil et ophold på Magleås være den ideelle løsning. Alle er velkomne.

Gæstlig leder: p. Jac Adams**Praktiske ledere: Annie Rastrup og Marianne Frost Hindberg****Pris: torsdag til søndag kr. 1.300,-, torsdag til mandag kr. 1.430,-****Familieuge****Søndag den 19. juni kl. 14.00 til lørdag den 25. juni kl. 13.30**

Emnet for årets familieuge er: Dengang da..... Familieugen henvender sig til bedsteforældre og børnebørn – tanter og onkler med nevøer og niecer – og selvfølgelig forældre og børn. Generationerne nyder ferien sammen, og arbejder om formiddagen hver for sig, og om eftermiddagen sammen om fælles aktiviteter som munder ud i den daglige messe.

Om aftenen er der fælles familieprogram og tilbud om tilbedelse og komplet. En af dagene er der udflugt, som afsluttes med grillaften på Magleås.

Lederteam: sr. Hildegard Doods, pastor Niels Engelbrecht, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Pia Kelly m.fl.**Pris: voksne kr. 1.625,-, børn 8-15 år kr. 870,-, børn indtil 7 år kr. 435,-.****Magleåsuge****Mandag den 27. juni kl. 15.00****til søndag den søndag 3. juli kl. 13.30**

Magleåsugen er et tilbud til alle voksne, der har lyst til at følge foredrag om forskellige emner indenfor kunst, kultur, litteratur, rejse, historie, religion m.m. Der er to daglige foredrag, og en busudflugt, så der er også tid til socialt samvær og spadsereture i park og skov. Der er en daglig messe.

Lederteam: Annie Rastrup og Marianne Frost Hindberg**Pris kr. 2.375,-.****Højskoleuge****Søndag den 24. juli kl. 16.00 til lørdag 30. juli kl. 9.30**

Emnet for årets Højskoleuge er:

Har kirkerne flyttet sig de sidste 100 år?

Årets emne har sin baggrund i den opfattelse, at kirker skal flytte sig. "Kirken er Guds folk på vandring", er den indledende tankegang i 2. Vatikankoncilts konstitution "Om Kirken".

Det er interessant at se, hvor kirkerne har flyttet sig fra og hvor de er på vej hen. Kirkernes opgave er at forkynde evangeliet. Det er ikke taget patent på hvordan det skal gøres.

Lederteam: Walter Dalland, Marianne Meyer,**Eva Nordentoft og Annie Rastrup****Pris: 2.775,-****Tilmelding og yderligere oplysninger:**

Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
tlf.: 4581 0715, telefontid kl. 9.00 - 15.00
info@magleaa.dk
www.magleaa.dk

Forbered dig til påsken ved en Ignatiansk retræte

Retrætepræst: August Ziggelaar

4.-6.3. 2005

Hellig Kors Kloster, Lem

Pris: 525 kr.

Tilmelding: Inger Jensen, Lindevangs Alle 5, 25
2000 Frb. Tlf.: 3833 3644

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler.

TELEFONLINE - SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring 7518 1808

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året.

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p.baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
week-end og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE

KOMPAGNI AS

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringsssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30**- sikkerhed for varme**

Academicum Catholicum

indbyder til foredrag v/
lektor, ph.d. David Gress
som taler over emnet
Religion og samfund i USA - paradokser og tendenser

Tid og sted:
Onsdag d. 19. januar 2005 kl. 20
Jesu Hjerter Kirkes menighedssal
Stenosgade 4, 1616 København V

Kirken i Rom er Peters lærestol og udgangspunkt
for biskoppernes enhed.

Cyprian, f. ca 200

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**
v. Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV·TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

**Indlæg til
Katolsk Orientering
nr. 3** som udkommer
den 9. februar 2005
skal være redaktionen
i hænde senest den 24.
januar 2005 og

Redaktionen

Den Katolske Kirke i Danmark

Besøg den officielle katolske hjemmeside på
www.katolsk.dk

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Katolsk Orientering

Annoncepriser:

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltermillimeter ekskl. moms. Institutionsrabat 50 %. Gentagelsesrabat 20 %.
Priseksempler (på annoncesider):
A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Judits bog – en voldelig krimi?

Bibelskole

Af
Eva Maria Nielsen

Judits Bog er for de flestes vedkommende bedst kendt pga. malerierne af den stærke kvinde, der løfter Holofernes' afhuggede hoved. Men ikke ret mange har læst selve bogen, som tælles blandt Det gamle Testaments apokryfe bøger. Derfor findes

Judits Bog kun i visse samlede bibeludgaver eller i særudgaver af Det Gamle Testaments Apokryfe Bøger.

Ved første læsning er teksten en god krimi af slagsen "sex and crime". Assyernes konge, Nebukadnesar, ønsker at underkaste sig alle lande og sender hærføreren Holofernes ud for at erobre landene vestpå. De erobrede lande skal anerkende Nebukadnesar som deres Gud. Da gør det lille svage folk Israel uventet modstand. Tanken om at anerkende et menneske som Gud er utænkelig for Israel. Derfor bliver Betylua, en lille, men strategisk vigtig landsby i Israel, belejret. Og efter en måned ser det ud til, at byen må overgive sig. Alle er fortvivlede (Judith 7,32).

Først her træder Judith ind på scenen og anklager byens ældste for deres manglende tro. Judith begiver sig ind i assyernes lejr og bedårer Holofernes, som i forventningen om en elskovsnat

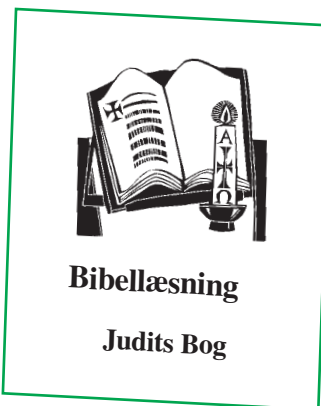
"Judith", maleri af Lukas Cranach d.æ. (1472-1553).

med den smukke enke har drukket sig fuld og således allerede "tabt" hovedet. Judith griber chancen og hugger dette hoved af bogstavelig talt med hans eget sværd. Assyernerne flygter i rædsel, efter at de har fundet liget, og Israel fejrer sin sejr.

Er volden bogens budskab?

Nej, for faktisk drejer bogen sig om et teologisk spørgsmål: Hvem er den eneste og sande Gud? Et menneske eller Jahve?

Ved siden af den genfortalte ydre handling findes der også en "indre" handling, som finder sted i bogens bønner og dens forskellige taler. Judith taler om sin tro til byens ældste, hvor hun bebuder sin gerning (Judith 8). Derefter forbereder hun sig gennem en bøn til sin rolle som befrier

(Judith 9). Israels kommende frelse og befrielse fra fjendens magt bliver således allerede synlig i disse taler og bønner. I de kommende uger vil vi fordybe os i Judits Bog og prøve at nærme os bogens egentlige budskab.

Dette kan du gøre:

Læs Judits Bog som helhed og inddel den i afsnit. Nærlæs Judith 7,19-32.

- Kender du til situationer med modløshed eller frustration?
- Kan du leve dig ind i eller føle med Betyluas beboere?
- Kan du identificere dig med dem?
- Hvad mener du om de ældstes prioriteringer?
- Hvilket håb kan Betyluas indbyggere have?
- Hvad betyder tillid til Gud i deres situation?

Nu gælder det fremtiden

Flodbølgen har sat sig langvarige spor omkring Det Indiske Ocean. Mange savner deres nærmeste og hverdagen vil blive hård. Nu er der brug for optimisme til at genopbygge både mennesker og samfund. Hurtigst muligt.

Caritas har været med til at hjælpe fra den første dag og vil også bidrage til genopbygningen af lokalsamfundene.

Caritas er helt afhængig af din hjælp. Enhver hjælp er et skridt fremad. Også din hjælp.

Caritas Danmark

E-mail 3. januar 2005 fra Tamil Nadu, Indien:

Kære Caritas Danmark

Som I ved, har Tsunami flodbølgen forårsaget store ødelæggelser i Asien. Indien blev også ramt – især i delstaten Tamil Nadu, hvor jeg virker som præst nu.

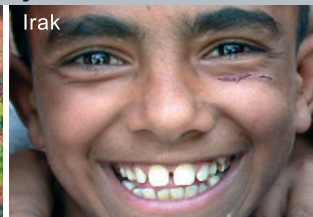
Her i sognet har jeg samlet en gruppe frivillige unge, som er i gang med at hjælpe de nødstedte i Chennai-området. Vi uddeler ris, tøj og penge til de nødstedte. De første to dage hjalp vi militæret med at finde døde og begrave dem. Vi har påtaget os alt dette arbejde helt frivilligt. De unge gør et godt arbejde, og vi har foreløbig nået at hjælpe to landsbyer.

Vi har oplevet denne katastrofe på nærmeste hold. Bed for de nødstedte i Indien. Min far, som bor på Andaman- og Nicobar-øerne, har mistet sit hus og alle ejendele. Men han i sikkerhed nu og hjemme hos os.

Vi håber og beder for, at året 2005 må bringe os alle glæde, fred og lykke. I er med i mine bønner

Kærlig hilsen
Fader Christopher, Indien

Samtidig fortsætter Caritas Danmark sit arbejde i andre lande:

Giro 4043979

www.caritas.dk

Katolsk Orientering

*J*esus sagde til dem ; Kom og følg mig, så vil jeg gøre jer til menneskefiskere.

Mark 1,17

Nu fejrer vi Ansgar Nordens apostel

I 830 rejste benediktinermunken Ansgar sammen med munken Vitmar til Sverige for at missionere blandt de nordiske folk. Den første kristne kirke i Norden blev opført i Sverige, i Danmark varede det til 860, før kristendommen slog igennem som statsreligion med kong Harald Blåtand.

Det var særdeles barske vilkår, den tids missionærer måtte arbejde under. Forholdene dengang og nu tåler ikke sammenligning, men de beretninger, vi har om den hellige Ansgars liv og virke, kan minde os om, at kristen tro og kristen kultur ikke må tages som en selvfølge, men "genopdages" af hver ny generation.

Vi fejrer mindet om den hellige Ansgar søndag den 30. januar.

Katolikkerne efterkom pavens appel om solidaritet

Pavens appel om solidaritet med de katastroferamte områder i Sydøst-Asien har vakt genklang. Foreløbig er det lykkedes de katolske hjælpeorganisationer at indsamle 500 mio. dollars til katastrofebistand og genopbygningsarbejde i Thailand, Indien, Indonesien, Sri Lanka og øvrige lande hvor tsunamien hærgede.

Dette kunne ærkebiskop Celestino Migliore, som er Den hellige Stols repræsentant i FN, for nylig oplyse over for FN's generalforsamling.

"Dette ekstraordinære bevis på naturkræfternes ødelæggende kræfter er blevet mødt af et lige så ekstraordinært respons fra mennesker og regeringer over hele verden, sagde ærkebiskoppen blandt andet.

Den hellige Ansgar
801-865

En værdig død

Kristeligt Dagblad bragte den 15. i denne måned en forsideartikel om danske praktiserende lægers forhold til aktiv dødshjælp. Anledningen var en spørgeskemaundersøgelse foretaget blandt 2500 praktiserende læger af PLS Rambøll på bestilling af foreningen "En værdig død".

Nu er aktiv dødshjælp som bekendt ikke tilladt her i landet, men ikke desto mindre viser undersøgelsen, at 9% af de 500 læger, som har medvirket i undersøgelsen, indrømmer at have ydet aktiv dødshjælp. Det er i parentes bemærket påfaldende, at kun en femtedel af de adspurgte læger har haft lyst til at fylde skemaet ud. Det kunne give en ubehagelig anelse om, at mange af "gode" grunde ikke ønsker at udtale sig. Endnu mere påfaldende er det unægtelig, at de praktiserende lægers formand Michael Dupont, stadig ifølge Kristeligt Dagblad, ikke finder det proble-

matisk, at loven ikke overholdes. Det er selvfølgelig "principielt forkert", siger han til avisen, "men de har sikkert haft tungtvejende grunde til det".

Javist, men det har kassebedrøvere, voldsforbrydere og lommetyve formentlig også, når de bryder loven, men den slags begrundelser godtages nu engang ikke som forklaring i retten. Og hvorfor skulle det være anderledes for praktiserende læger? Er læger til forskel fra alle andre hævet over loven?

Debatten om aktiv dødshjælp har stået på i årevis, ja i århundreder, men den har fået fornyet aktualitet i et afkristnet samfund, som har mistet forståelsen for menneskelivets transcendent dimension. Tankegangen bag aktiv dødshjælp er lige så enkel, som den er primitiv. Livet er et her og nu. Der er ikke noget hverken før eller efter. Derfor gælder det om at "få noget ud af det", så længe man er her. Derfor er der ikke anden me-

ning med livet end den, man selv vælger at lægge i det. Og hvis man ikke længere kan finde meningen, finde tilfredsstillende i selvrealisation og forbrug ... ja, hvorfor så ikke blot slukke for kontakten og sige farvel og tak?

Det er dette moderne nyhedenskab, som paven har karakteriseret som "dødens kultur". Men der er mere i det begreb, end de mange, der i dag lader sig forføre af tanken om selv at kunne bestemme, umiddelbart tænker over. For hvis det er rigtigt, at livet ophører med at have værdi, hvis vi bliver syge, handicappede eller alderssvækkede, så kunne de raske og velfungerende meget vel få den tanke, at der jo så heller ikke kan være mening i, at i forvejen hårdt plagede skatteydere skal betale i dyre domme for at opretholde syge menneskers liv, som alligevel ikke er "værdige" liv. Og, ja – så er det måske en skønne dag ikke os selv, der bestemmer længere. Så får vi måske i tidens fylde et tilbud, vi ikke kan sige nej til.

Er der udsigt til, at aktiv dødshjælp bliver lovliggjort i Danmark? Ikke for nærværende. Vi har til gengæld en "interessant" situation, hvor et klart flertal blandt politikerne siger nej, hvor Etisk Råd siger nej, hvor lægernes organisationer siger nej – men hvor et flertal i befolkningen uden tvivl er villig til at bide til bollen. Når lægerne siger nej, skyldes det uden tvivl, at de ikke har lyst til at påtage sig "det beskidte arbejde". Det er såre forståeligt. Og når politikerne øjensynlig heller ikke har travlt med at ændre på tingenes tilstand, skyldes det dels, at de ikke har lægerne med sig, dels at der ikke er et massivt krav fra vælgerne om at ændre loven.

Det faresignal, vi ikke bør overhøre, er, at vi har en lovgivning, som langsomt udhules, fordi lægerne ikke føler sig forpligtet af den, og ingen ansvarlige tilsynsladende løfter en finger for at sikre, at den bliver efterlevet i praksis.

Læsere skriver

KO 20 fra 2004.

Teologikommissionen har mistet den katolske tro

I Katolsk Orientering nr. 20 den 8. december 2004 refereres på side 5 udtalelser fra Vatikanets Internationale Teologikommission.

Vatikanets Internationale Teologikommission udtaler: at "Big Bang og evolutionslæren modsiger ikke den katolske skabelslære". "Selv den af nogle naturvidenskabsmænd fremførte tese om en evolution af levende væsener beroende på radikal

tilfældighed og overladt til naturlig selektion holder kommissionen forenelig med den kristne tro".

Men kommissionens udtalelser er ikke rigtige. Dette er en meget trist sag. Disse udtalelser betyder, at Vatikanets Internationale Teologikommission har mistet den kristne tro på naturvidenskabens område. Det vil sige, at kommissionen har mistet den universelle tro, det

vil sige den katolske tro. Det vil igen sige, at kommissionens tro er reduceret til den kun partielle protestantiske tro, hvor troen kun findes på nogle af virkelighedens områder, mens den på andre områder blot anvender materialismens synsvinkler.

Udtalelserne betyder, at den officielle katolske kirkes tro er reduceret til protestantisme med katolske gudstjenestevaner m.m.. Disse udtalelser er et beklageligt led i en lang sekulariseringsbevægelse.

Der kan trækkes en klar sekulariseringslinje gennem tiden siden Renaissancens gennembrud 1500-tallet, hvor mennesket ændrede sig fra at være teocentreret til at være egocentreret.

Den kristne tro blev adskilt overordnet fra det offentlige rum og fra politik i 1500-tallet, fra nationaløkonomi i 1600-tallet, fra filosofi i 1700-tallet, fra naturvidenskaben i 1800-tallet, fra teologi og seksualitet i 1900-tallet osv. Religions-

neutralitet banker på kirkes dørr nu.

Man skal bag om sekulariseringslinjen og Renaissancen for at genfinde den universelle tro og for igen at kunne sætte den ind i fremtiden. Der er ikke brug for gammeldags tænkning, men for en offensiv nytænkning på den universelle kristne tros grundlag. Troen må på eget grundlag - og ikke på sekulariseret grundlag - beskæftige sig med alle områder af tilværelsen.

Niels Erik Søndergård
5250 Odense SV

Svar: Redaktionen er ikke uforstående over for, at den oversatte artikel fra nyhedsbureauet KNA, som vi bragte i KO nr. 20, kan give anledning til spørgsmål og kritiske overvejelser. Der er tale om en i både teologisk og videnskabelig forstand meget kompliceret problemstilling, som vi snarest vil vende tilbage til i en eller flere uddybende artikler.

Tæller kvindens bidrag ikke?

Det er vanskeligt at forstå Kirkens aversion mod homoseksuelle, når samme Kirke i flæng tiltaler menighederne med 'Brødre', jf. Liturgikommissionens tilføjelse til de af Paulus' tekster, som læses under messen, om ordet 'Brødre' forekommer eller ej. På givne foranledning meddelte den danske Liturgikommission mig, at (frit citeret) 'tiltalen Brødre og Søstre ikke kan tillades, fordi denne formulering er fremmed for de paulinske tekster, som derved ville blive brudt', – til trods for at Paulus henvender sig til menigheder af begge køn. Hvem forstår som almindelig katolik spidsfindighederne i Liturgikommissionens forklaring? Det er da vist meningen, at søndagsgudstjenesten skal integreres i hverdagen, og alligevel må man nu som aktivt lyttende kirkegænger gå undrende hjem: Hvorfor må kvinder kun nævnes i gudstjenesten ved syndsbeholdelsen og ved bønner for de afdøde, men ellers ikke?

I biskoppens recente takkebrev til katolikker, som har en ti-års kontrakt ang. kirkeskat, citeres et brev fra Paulus, indledt med tiltalen 'Brødre'. Værdsættes kvin-

ders bidrag da ikke? I betragtning af deres uundværlige, frivillige og gratis indsats skal kvinder så egentlig betale kirkeskat? især når påskønnelsen er så ringe, at deres tilstedeværelse ikke nævnes i den kirke, de måske selv lige har gjort ren?

I den nye hollandske Bibeloversættelse, et 10-årigt samarbejde mellem 23 forskellige kirkesamfund, også det katolske, erkender man, at Paulus' breve er rettet til menigheder, og oversætter 'Brødre' med 'Brødre og Søstre'. Er kirken her i Danmark mere ord end ånd? Er gudstjenesten her fjernere fra det almindelige kristne dagligliv?

Jeg under gerne præster fra u-landene en chance for at re-evangelisere de gamle kulturlande, men kan re-evangelisering ved hjælp af indfødte lægfolk da ikke også bruges, analogt med den hollandske model (se mit læserbrev i KO, 2004:13)? Pastoralassistenter af begge køn bør kunne uddannes ved præsteseminariet. Ellers kan SU medbringes til studier ved udenlandske katolske universiteter.

Ulla Sander Olsen
Kgs. Lyngby

Debat. Angiv altid navn, adresse, telefonnummer og så vidt muligt e-mail-adresse på indsendte indlæg. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte og bringe uddrag af indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til: redaktion@katolskorientering.dk (vedhæft fil eller indsæt læserbrevet direkte i mailen). Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Redaktion:
Ansvarshavende redaktør: Torben Riis
Redaktionschef: Annica Skenberg
Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne
Orientering fra sognene: Bent Dahl Jensen

Frivillige medarbejdere: Carla Bennati Schou, Karen Grzelak, Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Bente og Ole Meyer, Jacob Thomsen, Hans Thulstrup.

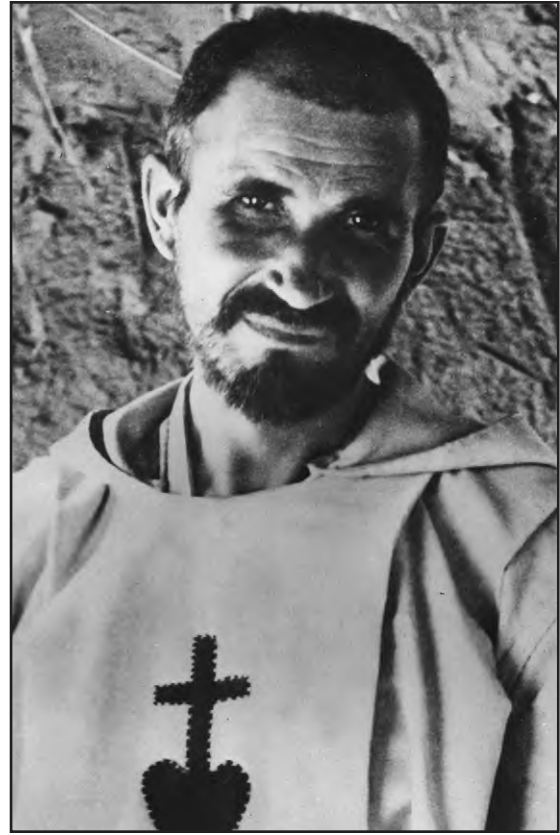
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V.
Telefon 3355 6040 kl. 9-13, man-fre
Fax 3355 6041. E-mail: redaktion@katolskorientering.dk
Giro: 205-7042

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Gl. Kongevej 15, DK 1610 København V.
Tryk: Morsø Folkeblad, DK 7900 Nykøbing Mors. Oplag: 7.200
Abonnementspris: 380,00 kr/år (1. august - 31. juli)
Løssalg: 20,00 kr i Steno-Butikken og Katolsk Information i Århus.
ISSN 0902-297X

Biskop Clemens von Galen (1878-1946) – en frygtløs og kompromisløs kritiker af nazismen i Hitlertidens Tyskland. Foto: KNA

Vatikanet saligkårer Charles de Foucauld og Clemens August von Galen

Charles de Foucauld (1858-1916) – et liv i evangelisk fattigdom og broderskabets ånd. Foto: KNA

Man bør adlyde Gud mere end mennesker

Af Torben Riis

Charles de Foucauld og Clemens August von Galen. Man kan næppe forestille sig to mere forskellige personligheder – og skæbner.

Præsten, eneboeren og ordensstifteren Charles de Foucauld, som forlod Europa for at søge Gud og sit religiøse kald i Saharas ørken – og biskop von Galen, som fra prædikestolen i sit bispedømme tog kampen op mod umenneskeligheden i Hitlertidens Tyskland. Beslutningen om saligkåringerne blev bekendtgjort i Rom den 20. december.

Hvor forskellige disse to mænd end måtte forekomme for en umiddelbar betragtning, er de fælles om en kompromisløs søgen efter Gud og viljen til at følge deres kristne kald, også selv om det i sidste ende kan koste livet. Som biskop von Galen udtrykte det med et citat fra Apostlenes Gerninger i sin berømte prædiken i Münster i 1941: "Man bør adlyde Gud mere end mennesker!"

En omtumlet ungdom

Ikke mange – heller ikke Charles de Foucauld selv – ville i hans ungdom have forestillet sig, at han en dag skulle blive helgen. Han fortæller selv, at troen på Gud forlader ham i en alder af 16 år.

Han mister tidligt begge sine forældre og vokser op hos sin bedstefar, som er en venlig, men svag mand. Efter studentereksamen vil han uddanne sig til officer på det berømte franske militærakademi St. Cyr, men bliver bortvist. Begrundelse: han er doven og udisciplineret.

Da bedstefaderen dør i 1878, arver han en stor formue. Han forsøger sig igen med en militær karriere, denne gang som kavalerist. Det får ham dog ikke til at ændre livsstil, han fører fortsat et udsvævende og udisciplineret liv blandt andet i selskab med en ung dame, Mimi, med et tvivlsomt rygte og bruger letsindigt løs af familieformuen.

I 1880 bliver hans regiment sendt til Algeriet. Han tager Mimi med sig og udgiver hende for at være hans kone. Da hans foresatte opdager, at det ikke er sandt, får han ordre til at sende hende bort, men det nægter han og lader sig suspendere, hvorefter han rejser hjem til Frankrig. Dog – da han det følgende år erfarer, at hans kammerater har været involveret i en livsfarlig aktion, besinder han sig og vender tilbage til regimentet, hvor han i den følgende tid udvikler sig til en respekteret officer.

Fascineret af Nordafrika

Men selv om han til en vis grad har lagt letsindigheden bag sig, skal der gå lang tid endnu, inden han finder tilbage til den tabte tro. Den unge Charles er imidlertid blevet betaget af Nordafrika og tager i 1882 sin afsked fra regimentet. Fra juni 1883 til maj 1884 foretager han en videnskabelig ekspedition i den marokkanske ørken, og den rapport, han efterfølgende skriver, indbringer ham Det franske Geografiske Selskabs guldmedalje. Efter endnu en ekspedition vender han i 1886 tilbage til Frankrig. Han er nu 28 år. Mødet med islam og muslimernes bønsliv og religiøse praksis har gjort et stort indtryk på ham.

Han lever asketisk og begynder, selv om han endnu ikke tror, at søge stillheden i kirkerne. "Gud, hvis du er til, så lad mig lære dig at kende", beder han igen og igen.

Konversion

Det er i St. Augustin-kirken i Paris, at "lynet slår ned". Under en samtale med den stedlige præst oplever han pludselig Guds nærvær: "Straks troede jeg, at der var en Gud, og jeg forstod, at jeg ikke kunne gøre andet end at leve for ham," fortæller han i et brev fra 1901.

Efter en rejse til Det hellige Land, som gør et dybt indtryk på ham, vender han hjem og forærer alle sine ejendele til sin søster. I 1900 søger han optagelse hos trappisterne i Frankrig. Et halvt år senere lader han sig overflytte til et trappistkloster i Syrien, hvor munkene lever endnu mere spartansk. Han nærer et brændende ønske om at leve i evangelisk fattigdom, men i længden er selv dette ikke nok for ham. Han føler endnu ikke, at han fuldt ud har fundet, hvad han søgte.

Ud i ørkenen

I 1897 bliver han løst fra sine ordensløfter og får frihed til at søge sit kald. Efter 4 år i Nazareth vender han tilbage til Frankrig og bliver præsteviet i 1901. Derefter tager han igen til Algeriet. Tæt ved oasen Beni-Abbès bygger han en beskedent bolig. I Sahara er det hans hensigt at "fortsætte Jesus af Nazareths skjulte liv, ikke for at prædike, man for i ensomhed og fattigdom at gøre Jesu ydmyge arbejde".

Hans bolig bliver snart et tilflugtssted for den lokale befolkning, tuaregerne. Han vinder deres ven-

skab ved at leve som dem og ved at løskøbe adskillige slaver. Tuaregerne har, skønt de er nomader, bevaret et skriftsprog, som han studerer, hvorefter han påbegynder en bibeloversættelse og skriver en katekismus.

I 1907 slår han sig ned i Tamanrasset 700 kilometer fra den nærmeste franske garnison. Han er den eneste kristne på stedet og kan derfor ikke læse messe. Han fortsætter sine studier af tuaregernes sprog og kultur. Efter udbruddet af første verdenskrig bliver forholdene i området usikre. For at beskytte lokalbefolkningen opfører franskmændene en slags fort i Tamanrasset, hvor han flytter ind og skaber et fristed for tuaregerne, der trues af fjendtlige stammer fra Marokko og Libyen. Den 1. december 1916 får befæstningen besøg af en omstrejfende røverbande. Det lykkes dem at lokke Charles de Foucauld udenfor. De bagbinder ham for uforstyrret at kunne trænge ind i fortet og plyndre forsyningerne, men bliver forstyrret af en militærpatrolje. Der går panik i dem, og de skyder den forsvarsløse Charles de Foucauld, inden de flygter fra stedet.

Samme dag har han i et brev til sin kusine skrevet disse ord: "Den bedste måde, hvorpå vi kan forenes os med Jesus og gavne sjælene, er ved selv at lade os udslutte."

Efterlod en arv

Charles de Foucauld fik en ensom død i ørkenen, men han efterlod sig en åndelig arv, som til stadighed sætter nye frugter. I hele verden er der i dag 10 religiøse ordenssamfund og 8 lægmandsbevægelser inspireret af hans liv og tanker. I

Danmark har Jesu Små Søstre således haft deres virke siden 1953. Deres kald er at være kontemplative midt i verden og dele de fattiges kår. Det første mirakel tilskrevet Charles de Foucauld indtraf i 1984, hvor en kræftsyg patient blev mirakuløst helbredt efter at have påkaldt hans forbøn.

Ved saligkåringen, den 20. december fremhævede kardinal José Saraiva Martins det liv i fattigdom, bøn og ydmyghed, som samtidig blev et vidnesbyrd om, hvordan Guds kærlighed kan være virksom i relationerne mellem kristne, jøder og muslimer.

Redegør for overgreb

Fra ørkenen og tuaregerne til Hitlertidens Tyskland. Den 20. juli 1941 går Münsters biskop Clemens August Graf von Galen på prædikestolen.

Han indleder sin prædiken med en detaljeret redegørelse for Gestapos overgreb mod katolske ordenshuse og andre kirkelige institutioner. Klostre er blevet beslaglagt og søstre og ordensbrødre fordrevet. Foreninger bliver undertrykt, børneinstitutioner nedlagt, og bag alt dette, siger han, ligger et uforsonligt had mod kristendommen. Biskoppen har øjeblikkelig indgivet klage til bl.a. rigsmarskal Göring, indenrigsministeren og kirkeministeren – alt sammen forgæves! Han understreger, at tyske katolikker kæmper loyalt for deres fædreland mod den ydre fjende, men, tilføjer han, den indre fjende kan vi ikke bekæmpe med våben.

Fortsættes på side 14

Medlemsflugt fra Svenska kyrkan

Siden skilsmissem fra staten i år 2000 har 250.000 svenskere forladt Kirken

Af Torben Riis

Ifølge den svenske avis Dagens Nyheter foregår der i øjeblikket en veritabel medlemsflugt fra Svenska kyrkan. Inden for de sidste fem år har omkring 250.000 svenskere valgt at forlade Kirken – tallet var sidste år 78.000.

Også kirkelige handlinger

Men det er ikke blot det faldende medlemstal, der giver anledning til bekymring for fremtiden. Også antallet af

kirkelige handlinger er faldende. I 1970 blev 8 ud af 10 15-årige konfirmeret. I dag drejer det sig om knap 4 ud af 10. Det er især de unge i storbyerne, der vælger konfirmationen fra.

Så går det lidt bedre med dåb og begravelser. Et klart flertal på 68 % vælger fortsat at lade deres børn døbe – i Nordsverige 8 ud af 10, i Stockholm 6 ud af 10. 86 % af alle begravelser blev sidste år forestået af en præst fra Svenska kyrkan.

Flere og flere vælger søndagsgudstjenesten fra, men

kommer til gengæld gerne til tema- eller musikgudstjenester. Også antallet af vielser er dalende, kun 55 % af samtlige vielser i 2004 foregik i Svenska kyrkan mod ca. 80% i 1970.

Fremtidig bekymring

Det, som især bekymrer, er de faldende dåbs- og konfirmationstal.

Hvis børn og unge slet ikke stifter bekendtskab med kirke og kristendom, ser det ikke godt ud for fremtiden. Som en del af forklaringen på den markante tilbagegang på næsten alle fronter har man anført den øgede indvandring.

De fleste indvandrere har et andet religiøst tilhørsfor-

hold, og dette påvirker selvfølgelig statistikken. Anders Bäckström, som er professor i religionssociologi ved universitetet i Uppsala, peger endvidere på det forhold, at religionen i det moderne velfærdssamfund har tabt terræn. Siden 1960'erne, siger han, har der været en tendens til, at man vil frigøre sig fra kirkens autoritet.

Nu er der frit valg

Kirke og stat blev adskilt i Sverige i år 2000. Indtil 1996 blev alle, som var født i Sverige, automatisk medlemmer af Svenska kyrkan. Nu hvor man frit kan vælge, giver statistikken et mere retvisende billede af svenskernes forhold til Kirken.

Kunstværker hjælper Mother Teresas søstre

Af Poul Hedemann

Sankt Mariæ menighed har fået skænket nogle malerier af maleren Birgitte West, og der er truffet beslutning om, at billederne skal sælges, samt at overskuddet ved salget skal gå til Missionaries of Charity, (i daglig tale: Kærlighedens Missionærer).

Til Danmark i 1996

Ordenen, der blev grundlagt af Mother Teresa, kom til Danmark i 1996, hvor den har oprettet kloster i Sigurdsgade i København. Fra klosterets køkken serverer søstrene et måltid mad for ensomme og fattige i seks af ugens dage. Der kommer mange mennesker hver dag og søstrene gør et stort stykke arbejde for at være noget for disse mennesker. Pengene vil der-

for falde på et absolut tørt sted.

Alle der har lyst til at se malerieme, og måske benytte sig af dette enestående tilbud, kan klikke ind på www.sankt-mariae-kirke.dk hvor malerieme kan ses med mål, priser, mv. (på forsiden klikkes på "De resterende billederne kan ses her"). Det er også muligt at se malerieme efter søndagmessen til kirkekaffen. Messen er kl. 11.00 og kirkekaffen kl. 12.15. Priserne på malerieme ligger fornuftigt fra 1.000 kr. til 2.000 kr.

Maleren Birgitte West

Mange vil kende Birgitte West for de store udsmykningsopgaver, som hun gennemførte i flere katolske kirker i Danmark. I Nakskov, i Randers, i Sankt Bendts Kapel i Rudkøbing, m.fl.

Birgitte West blev født i 1901 på Frederiksberg af

katolske forældre, arkivar Fritz Jürgensen West og hustru Agnes, født Hutters. Olfaderen var den navnkundige tegner Fritz Jürgensen. Hun døde i 1979.

Tidligt blev hun optaget af den religiøse kunst. Stig Holsting fortæller i Ælnoths skriftserie, at hun efter endt studentereksamen rejste ud og bl.a. besøgte Köln, hvor synet af de gamle kirkers billeder gav hende lyst til tegne. Selv fortæller hun om, hvordan en pludselig tilskyndelse til at bede foran en gammel sort madonnafigur i en lille kirke i Köln fik hende på den tanke at blive "katolsk maler".

I 1921 kom Birgitte West på Kunstakademiet, og efter afgang fra Kunstakademiet i 1929 rejste hun på en 3. mdrs. studierejse til Italien, delvist i følgeskab med Joa-

kim Skovgaard, der på dette tidspunkt var ved at forberede sin udsmykning i Lunds domkirke.

Forstudier kan købes

Birgitte West var en meget omhyggelig kunstner, der i sine forarbejder lagde den største samvittighedsfuldhed for dagen, så enhver tanke og idé allerede på forstadieme var gennemarbejdet. Hendes forstudier, tryk og tegninger er ofte næsten af en større skønhed og renhed end de færdige kalkmalerier. Mange af disse forstudier, tryk og tegninger kan også erhverves - for priser fra 100 kr.

Såfremt billeder ikke afhentes, kan de sendes for købers regning.

Poul Hedemann er medlem af menighedsrådet.

Sagen om den svenske pinsepræst går videre

Af Annica Skenberg

Hvor langt kan min ytringsfrihed gå inden den i juridisk forstand krænker et menneske?

Det er et spørgsmål som i Sverige nu er blevet sat på spidsen. Åke Green, pinsepræsten som i Tingsrätten (Byretten) blev fundet skyldig i hetz mod en folkegruppe ankede dommen til Hovrätten (Landsretten) hvor sagen for nylig blev behandlet

og da var genstand for en sjælden set massemedial interesse. Sagen er nemlig af stor principiel interesse, da det er første gang ytringsfriheden og religionsfriheden, begge grundlovssikrede rettigheder, bliver stillet over for det ligeledes lovsikrede forbud mod hetz mod folkegruppe.

Det var i fjor loven mod hetz mod folkegruppe kom til også at omfatte homoseksuelle. Kort efter holdt Åke Green den kontroversielle

prædiken, som forvandlede den tidligere ret anonyme præst til en verdenskendis. Ikke mindst i USA har sagen vakt stor interesse, ligesom kardinal Ratzinger offentligt har udtrykt sin bekymring over en truet religionsfrihed.

Denne bekymring deles selvsagt af store dele af det religiøse Sverige og da ikke kun Pinsebevægelsen. Også muslimerne er tilfredse med at sagen bliver afklaret, og det er en opfattelse, som deles af Den katolske Kirke. Til

gengæld mener de fleste tilsyneladende at Åke Green i sin prædiken gik for vidt og klart over strengen, da han sammenkædede homoseksualitet med AIDS, pædofili og dyresex, som han kaldte perversiteter og en kræftsvulst.

"Min frihed må aldrig krænke et andet menneskes frihed", sagde fx Sten-Gunnar Hedin, én af de ledende pinsepræster i Sverige i et interview i svensk TV.

Dommen afsiges den 11. februar.

KORT NYT

750.000 kr. til Caritas Asien-indsamling

Caritas-indsamlingen til "Asien nødhjælp" har pr. 20. januar indbragt 750.000 kr., og der kommer stadig beløb ind. Alene 1.000 bidragydere har sendt beløb ind via Caritas' giro eller bankkonto. Dertil kommer de mange, der ved gudstjenesterne siden nytår har bidraget til aktionen. Foreningen af Katolske Skoler, FAKS anbefalede de 22 katolske skoler at iværksætte en indsamling 19.-21. januar. De indsamlede beløb vil blive anvendt på projekter i Sri Lanka, Indien og Thailand.

Samtidig med opstarten af nødhjælpsaktionen stod juleaktionen foran sin afslutning. Den har indtil nu indbragt 200.000 kr. Det indsamlede beløb går til skolepenge, skolebespisning, materialer og helbreds kontrol til forældreløse børn i Uganda.

Ægteskabskursus på Sostrup

Ægteskabet er en gave som Gud har skænket sit folk! Men - det er en gave, som kræver livslangt arbejde og engagement af både mand og kvinde, for at det ikke skal ende i ulykke og skilsmisse. Og ikke sjældent behøver begge ægtefæller lidt hjælp for at klare opgaven og skærene. Af den grund bliver der i weekenden den 18.-20. februar holdt et ægteskabskursus på Sostrup Slots Refugium. Kurset, som har fået navnet "Et hjerte", er et modgift mod angrebet på det kristne ægteskab. Ud fra Bibelen og deres eget 38 år lange ægteskab vil Geoff og Gina Poulter fra den katolske bibelskole i London lede, undervise og forhåbentlig inspirere både dem, som allerede er gift, eller par som overvejer ægteskab. Præst er pastor Benny Blumensaat, Esbjerg.

Ny priorinde på Sct. Josephs Karmel

I december 2004 har Sr. Eva Maria af Jesu Hjerte nedlagt sit hverv som priorinde for Sct. Josefs Karmel og samtidigt udtrykt ønske om at forlade ordenen og blive løst fra sine løfter. Som ny priorinde er udnævnt Sr. Maria Johanna af Korset.

Flygtningebørn modtog sakramenter

På Avnstrup Flygtningecenter er der mange katolske asylansøgere, dels fra Kosovo, dels fra Irak. Biskop Czeslaw Kozon gav firmelsens sakramente til Franciska og Nikolla Simonovic (Kosovo) den 14. januar 2005 i Sct. Laurentii Kirke, Roskilde. Ved samme lejlighed gav biskoppen ni børn deres første kommunion.

Hjemmesiden er et hit

K.O.'s hjemmeside, www.katolskoriering.dk, er et hit. Siden starten i juni 2004 har der i alt været 73.000 besøg, heraf 65.000 unikke. Med så mange hit (hit = antal besøg) er det nærliggende at tro, at K.O. har fået mange nye læsere, også uden for den traditionelle læserkreds, og det gør selvfølgelig projektet særligt interessant. På hjemmesiden er det også muligt at downloade den trykte udgave, at tilmelde sig, hvis man ønsker avisen tilsendt med almindelig post, samt at tilmelde sig et nyhedsbrev som udsendes hver 14. dag som email.

De kristne i Irak er under stærkt pres

Den kaldæiske ur-menighed står i fare for at uddø

(KNA) Den kaldæiske ur-menighed i Irak står i fare for at uddø i det efterkrigshærgede Irak.

Kristne kirker i Bagdad og Mossul har i de seneste måneder været mål for terrorangreb, og presset tager til især mod den assyriske-kaldæiske kirke.

Der er tale om en af de ældste kristne menigheder overhovedet. Det var de kaldæiske kristne, som ved kalfens hof oversatte de græske filosoffer, oversættelser, som nogle århundreder senere fandt vej til Europa og i høj grad kom til at præge den moderne europæiske kultur.

Iraks ur-befolkning

De kaldæiske kristne var i Irak, længe før araberne kom og bragte islam med sig til det frugtbare land mellem Eufrat og Tigris. Derfor kan man med fuld ret kalde dem for Iraks ur-befolkning, selv om de længe har udgjort et mindretal i landet.

Noget tilsvarende gælder de koptiske kristne i Ægypten, som også kan føre deres oprindelse tilbage til den før-arabiske og før-islamiske tid. De har bevaret deres eget sprog og betragter sig selv som efterkommere af de ægyptiske faraoner. Også de udgør et mindretal i forhold til den arabisk-muslimske befolkning.

Kaldæerne i Irak føler sig i dag som irakere, men må samtidig leve med de vilkår, der næsten altid bliver religiøse og etniske mindretal til del. De må være dygtigere end flertallet for at klare sig, og de befinder sig jævnligt under mistanke for at stå i ledtog med de forhadte vestlige lande. Dette sidste skyldes, at mange kaldæere er udvandret, f.eks. til USA. Derfor er det ikke vanskeligt for militante muslimer at forestille sig en konspiration mellem de moderne amerikanske korsfarere og de kaldæiske kristne i Irak.

I 1980 udgjorde de kaldæiske kristne endnu 6 % af

Kristne kirker i Irak bliver bombet og den kaldæiske ur-menighed er ved at uddø.

befolkningen, i dag kun knapt 3 %. En stor del af dem lever i fattigdom og har ringe eller ingen muligheder for at få en uddannelse. Enkelte går over til islam, men det sker sjældent, og gør de det, er der ingen vej tilbage. Det tillader islam ikke.

Penge ville forværre

Terroraktionerne mod de kristne kirker gør til stadighed situationen mere usikker, og det er umiddelbart vanskeligt at afgøre, hvad kristne i Vesten kan gøre for at komme deres trosfæller til hjælp. Situationen kompli-

ceres yderligere af, at mens Den kaldæiske-katolske Kirke er uneret med Rom, gælder dette ikke Den assyriske-apostolske Kirke i Østen, som også går under navnet Den kaldæiske Kirke, hvortil kommer andre kristne menigheder som f.eks. de syriske og armeniske ortodokse. Det er en almindelig vurdering, at en ensidig økonomisk støtte til de kristne i Irak ville forværre deres situation i forhold til de muslimske befolkningsflertal. Kun ved at sikre befolkningen som helhed bedre levevilkår vil man kunne lette presset på de religiøse mindretal.

“Frihed” under minutiøs statlig kontrol

Til trods for flotte deklamationer er der i Kina ingen religionsfrihed

(KNA/ZENIT) Den kinesiske regering offentliggjorde umiddelbart inden årsskiftet nye bestemmelser, der hedder det, ”skal sikre religiøs frihed” i landet. At der ikke er tale om frihed i vestlig forstand, bekræftes af kinesiske nyhedskilder med forbindelse til Kirken. Der er nu som før tale om, at staten udøver en minutiøs kontrol med både personer, lokaliteter og aktiviteter.

I de nye bestemmelser præciseres det, at trossamfund for at opnå godkendelse af myndighederne må være uafhængige af fremmede statsmagter.

Kina betragter Vatikanet som en fremmed statsmagt og anerkender derfor kun ”Kinas katolske patriotiske liga”, som ikke har nogen forbindelse med Vatikanet. De Rom-tro kinesiske katolikker udgør derfor fortsat en

undergrundskirke. Kun få dage inde i det nye år blev biskop Jia Zhi Guo således pågrebet og arresteret af de kinesiske myndigheder.

Det er femte gang på et år, at den 69-årige biskop bliver tilbageholdt af myndighederne. Sidst det skete var den 14. december, hvor han blev arresteret sammen med 11 præster. I alt har han tilbragt 20 år i kinesiske fængsler og overvåges konstant af myndighederne. Han har åbnet sit hjem for ca. 100 forældreløse handicappede børn.

Ifølge de nye bestemmelser skal en gruppe, som ønsker at bygge en kirke, opnå tilladelse fra tre forskellige administrative instanser. Når kirken er opført, kræves der igen en tilladelse til at tage den i brug. Samtidig skal ”kontoret for religionsanliggender” løbende føre kontrol med, at kirkens

Rigtignok er der katolske kirker og kapeller i Kina, men nogen religionsfrihed i vestlig forstand er der ikke tale om.

aktiviteter ikke overtræder bestemmelser af nogen art. F.eks. er det kun tilladt at sælge religiøs litteratur fra selve kirken, men ikke at udbrede den slags skrifter i hele landet.

De nye bestemmelser har således intet ændret ved, at kun den religionsudøvelse, som er anerkendt og kontrolleret af myndighederne, tolereres.

Europaparlamentet har reageret skarpt på arrestationen af biskop Jia og har under en

debat om våbenembargoen mod Kina forlangt, at Kina skal respektere menneskerettighederne ikke mindst i Tibet, førend embargoen kan ophæves. Den blev indført i 1989 efter myndighedernes massekrænkelse på demonstranter på Den himmelske Freds Plads. I EU's ministerråd er meningerne derimod delte. Frankrig og Tyskland går således ind for en ophævelse af embargoen i første halvdel af 2005, mens Storbritannien er imod.

KORT NYT

Islamisk kritik af hjælpearbejdet i Aceh

(KNA) Den australske pastor Chris Riley, som er kendt for sit arbejde med at hjælpe gadebørn i Sydney og andre australske byer, er løbet ind i kritik fra militante muslimer. Chris Riley deltager i øjeblikket i hjælpearbejdet i den stormflodsramte provins Aceh i Indonesien, hvor han er ved at opføre et hjem for børn, der er blevet forældreløse efter katastrofen. Nu har den militante organisation "Islamisk Forsvarsfront" advaret ham og indskærpet, at han nøje skal holde sig til humanitært arbejde og ikke forsøge at omvende børnene til kristendommen.

Kritikken forekommer ikke velmotiveret, fordi det i mere end 20 år har været den røde tråd i pastor Rileys arbejde med gadebørn at hjælpe frem for at missionere. Over for australske journalister har han da også erklæret, at han ikke har i sinde at give efter for pression. "Vi er her for at hjælpe," sagde han, "og vi nævner aldrig religion og forsøger heller ikke at missionere blandt mennesker, der trænger til hjælp."

I det overvejende muslimske Aceh har islamiske oprørere i årevis kæmpet for at opnå uafhængighed af Indonesien.

De militante muslimer betragter australierne med stor mistænksomhed, efter at Australien har sendt fredstropper til Østtimor. De frygter at hjælp fra pastor Riley og andre australske nødhjælpsorganisationer kan være et første skridt på vejen til, at Australien også sender tropper til Aceh. Indonesiske myndigheder har for nylig advaret om, at oprørsgrupper aktivt forsøger at forhindre fordelingen af nødhjælpen. Hjælpeorganisationerne skønner, at der i Aceh er over 35.000 børn, som er blevet forældreløse efter katastrofen.

Stabilt kirkebesøg i USA - trods skandaler

(KNA) De mange skandaler om præsters misbrug af børn i Den katolske Kirke i USA ser ikke ud til at få indflydelse på kirkebesøget. Gennemsnitligt 25 millioner amerikanske katolikker deltager hver søndag i messen. Det svarer til et kirkebesøg på 35 %, et relativt højt niveau sammenlignet med europæiske forhold.

Det fremgår af en landsdækkende undersøgelse foretaget af Georgetown University i Washington. Undersøgelsen dækker de seneste fire år.

Ingen har ret til at få børn

(KNA) Det er forkert at tale om "retten til børn", siger de belgiske biskopper i deres julebudskab. En sådan ret eksisterer ikke, fordi børn ikke er deres forældres ejendom. Børn kan ikke kun betragtes som et resultat af de voksnes ønske om at få børn. Glemmer man det, er der ikke lang vej til, at forældrene betragter deres børn som en vare, de kan bestille, og f.eks. tager imod fertilitetsklinikkernes tilbud om at vælge hå- og øjenfarve, køn - og ad åre også karakteregenskaber.

Biskopperne beklager ligeledes det store antal skilsmisser. Man må ikke, fremhæver de, undervurdere de menneskelige og sociale omkostninger for børnene i forbindelse med skilsmisserne.

Reklame for fortrydelsepille er trukket tilbage

(KNA) Efter en strøm af protester fra vrede katolikker har den britiske producent af en dagen-derpå-pille (Schering Health Care) måttet tilbagekalde plakater med en reklame for produktet. Det slogan, der skulle sælge pillen, lød således: "Ubesmittet undfangelse? Gid det var så vel." Plakaterne var hængt op overalt i Londons undergrundsbane, og det var medicinalfirmaets plan også at bruge sloganet i avisannoncer. De planer er nu skrinlagt efter et rekordhøjt antal protester, som foranledigede, at Schering måtte undskylde offentligt for at have krænket katolikkers religiøse følelser - netop i 150-året for dogmet om Marias undfangelse uden synd.

Pave Johannes Paul II's budskab til den 13. verdensdag for de syge i Yaoundé, Cameroun, den 11. februar 2005

Pavens valfart til Lourdes i 2004.

Arkivfoto

Oversættelse:
Marcelino Gauguin.

Kristus, håb for Afrika

Efter næsten 10 år, vil Afrika endnu engang i året 2005, være vært for hovedfestlighederne i forbindelse med verdensdagen for de syge. Disse holdes i helligdommen for Maria, Apostlenes Dronning, i Yaoundé, Cameroun. At valget falder på dette sted giver lejlighed til, på en håndgribelig måde, at udtrykke medfølelse med befolkningen i en verdensdel, der er plaget af alvorlige lidelser på sundhedsområdet. Herved tages et videre skridt i den forpligtelse som Afrikas kristne påtog sig for cirka ti år siden ved den 3. verdensdag for de syge: at blive "gode samaritanere" for deres brødre og søstre i nød.

Jeg skrev netop, i min eftersynodale skrivelse *Ecclesia in Africa*, i forlængelse af synodefædrenes betragtninger, at "dagens Afrika kan sammenlignes med den mand, der rejste fra Jerusalem til Jeriko. Han faldt i røveres hænder, blev røvet og slået, og forladt halv død (jf. Luk 10,30-37)". Jeg tilføjede yderligere, at "Afrika er en verdensdel, hvor utallige mennesker – kvinder og mænd, unge og børn – ligesom ligger på vejanten. De er syge, sårede, hæmmede, marginaliserede og forladt. De trænger inderligt til gode samaritaners hjælp" (nr.41: AAS 88 [1996], 27).

Verdensdagen for de syge har også til formål at fremme overvejelser om vores begreb af sundhed, som i sin fuldeste mening også hentyder til en tilstand af harmoni mellem et menneske og den verden, der omgiver det. Det er præcis denne anskuelse, Afrika så rigt udtrykker i sin kulturelle tradition, som det ses i de mangeartede kunstneriske udtryksformer af både verdslig og religiøs karakter, som er fulde af glæde, rytme og musik.

Dog, denne harmoni er desværre dybt hærget i dag. Mange sygdomme raser over denne verdensdel, deriblandt især AIDS plagen, "som udsår lidelse og død i store dele af Afrika" (ibid., nr. 116: loc. cit. nr. 69). Krig og konflikter, der plager mange dele af Afrika, er med til at besværliggøre den indgriben, der skulle forebygges og behandle disse sygdomme. I flygtningelejre er det ikke sjældent at mennesker mangler de allernødvendigste forsyninger til deres overlevelse.

Jeg formaner dem, der har muligheden for det, at engagere sig dybt i kampen mod disse tragedier (ibid., nr. 118; l.c., 69-70). Jeg minder også de ansvarlige for våbenhandlen om, hvad jeg skrev: "De, der nærer Afrikas krige ved våbenhandel, gør sig skyldige i uhyrlige forbrydelser mod menneskeheden" (Ibid., nr. 118, l.c., 70).

Angående AIDS-tragedien, har jeg allerede under andre omstændigheder haft lejligheden til at fremhæve, at AIDS også er en "åndelig sygdom". Med henblik på en ansvarlig AIDS bekæmpelse, er det nødven-

digt at øge forebyggelsen ved at belære om respekten for menneskelivets ukrænkelige værdi og om den rette tilgang til seksualiteten. Mange overførsler af smitte sker gennem inficeret blod, især under graviditet, og disse smitteoverførsler må bekæmpes med alle bestræbelser. Det er dog ubestrideligt, at langt de fleste infektioner sker gennem seksuel omgang, og de kan først og fremmest undgås ved ansvarlig og dydig livsførelse.

De deltagende biskopper ved den ovennævnte Afrikasyndode i 1994 sammenfattede en anbefaling med tanke på, hvilken rolle en uansvarlig seksuel adfærd har i smittespredningen. Denne anbefaling vil jeg gerne gentage: "Det fællesskab, den glæde, den lykke og fred, som det kristne ægteskab og troskab giver, samt den sikkerhed, der kommer af det dydige livsmønster, må fortsat blive formidlet til de troende, og især de unge" (Apostolisk skrivelse *Ecclesia in Africa*, 116; AAS 88 [1996] 69).

Alle skal finde deres del i kampen mod AIDS. Også her, er det op til lovgivere og offentlige øvrigheder at stille klar og korrekt oplysning til rådighed for borgerne, samt at sørge for at lægge tilstrækkelige ressourcer ind på sundhedsområdet og på uddannelsen af unge. Jeg opmuntrer internationale organisationer til på dette felt at støtte initiativer, der er båret af visdom og solidaritet, altid med henblik på at beskytte menneskets værd og forsvare den ukrænkelige ret til livet.

Jeg vil rette en helhjertet påskønnelse til den del af den farmaceutiske industri, der er med til at holde priserne nede på AIDS-medicin. Det er sandt at økonomiske midler er nødvendige for forskningen i sundhedssektoren, og endnu flere midler skal bruges i markedsføringen af de nyopdagede lægemidler, men i lyset af store behov som AIDS må beskyttelsen af menneskeliv komme forud for al anden overvejelse.

Jeg beder alle, der er involverede i pastoralt arbejde om "at bringe al mulig trøst til deres brødre og søstre berørt af AIDS, såvel materiel, som moralsk og åndelig støtte. Indtrængende beder jeg verdens videnskabsfolk og politiske ledere, at de, bevæget af kærligheden til og respekten for ethvert menneske, må bruge alle midler til rådighed for at denne plage skal få ende" (ibid., nr. 116:l.c.).

Jeg vil med beundring særligt mindes de mange, der arbejder i sundhedsvæsenet, pastorale medarbejdere og frivillige, der som gode samaritanere, lever deres liv med ofrene for AIDS og tager sig af deres familier. Den tjeneste, der gives gennem tusinder af katolske sundhedsinstitutioner på dette område, er værdifuld. Den kommer, til tider på en heltmodig måde, til hjælp for de mange i Afrika, der lider under

alle mulige sygdomme, især AIDS, malaria og tuberkulose.

Gennem de seneste år har jeg kunnet se, at mine anmodninger på vegne af AIDS-ofrene ikke har været forgæves. Jeg har med glæde set, at flere lande og institutioner i samarbejde har givet deres støtte til programmer, der omfatter forebyggelse og behandling af AIDS-lidende.

Jeg retter mig nu mod Jer, kære brødre, biskopper af bispekonferencerne fra de andre verdensdele. Må I gavmildt tilslutte Jer de afrikanske hyrder i at svare på denne og andre nødstilfælde. Det pavelige råd for pastoral hjælp til medarbejdere i sundhedssektoren vil ikke tøve med at hjælpe, som det før har gjort, ved at fremme og koordinere sådan et samarbejde, der kalder på støtten fra alle bispekonferencer.

Kirkens opmærksomhed overfor problemerne i Afrika skyldes ikke alene næstekærlig medfølelse mod dem, der er i nød. Den er også affødt af tilknytningen til Kristus, Forløseren, hvis ansigt den ser i enhver lidendes skikkelse. Det er derfor troen, der leder den til en betingelsesløs hengivelse til de sygdomsramte, som den også har gjort gennem hele historien. Det er håbet, der gør den i stand til at holde ud i sin mission trods alle mulige forhindringer på vejen. Og endelig er det kærligheden, der tilskynder den til at vælge den rette fremgangsmåde under forskellige vilkår, lader den opfatte deres særlige træk og gør det muligt at opfylde dem.

I denne tilgang af dyb fællesskab, kommer Kirken til dem, der er mærket af livet, for at give dem Kristi kærlighed under mange forskellige former, sådan som "kærlighedens kreativitet" (Apostolsk skrivelse *Novo Millennio Ineunte*, nr. 50) tilskynder den til i hjælpearbejdet. Kirken siger til hver eneste en af de syge: "Hold ud, Gud har ikke glemt dig. Kristus lider med dig. Og du kan, ved at give din lidelse til Gud, samarbejde med Kristus i verdens forløsning.

Den årlige højtideligholdelse af verdensdagen for de syge giver enhver anledningen til at få en dybere forståelse for vigtigheden af det pastorale sundhedsarbejde. I disse tider, der er kendetegnet ved en kultur, der er gennemsyret af verdslighed, kan man være fristet til ikke fuldt ud at værdsætte dette som et pastoralt arbejdsområde. Man tænker at det er på andre områder, at menneskets skæbne står på spil. Men det er netop under sygdom, at de vigtige spørgsmål til livet trænger sig på og behovet for svar føles allerstærkest: Spørgsmål om meningen med smerte, lidelse og død, der ikke alene er at betragte som en gåde, der

Fortsættes side 11

Liv, mad, frihed, fred er nøgleord for paven

I sin nytårstale til det diplomatiske korps satte Johannes Paul fingeren på fire ømme punkter

Da kardinal Karol Wojtyła blev pave i 1978, havde Vatikanet diplomatiske repræsentationer i 85 lande. Den 10. januar i år modtog paven ambassadørerne fra de 174 lande, Vatikanet i dag har fulde diplomatiske forbindelser med.

I sin tale til diplomaterne fremlagde paven sin vurdering af den internationale situation og fremhævede herunder fire områder, som regeringerne bør give højeste prioritet: at beskytte menneskeligt liv, at skaffe mad til de millioner, der sulter, at gøre en indsats for freden samt at sikre, at mennesker kan leve i frihed.

Livets evangelium

Paven understregede først, at livet er en gave fra Gud, den første gave, vi er i stand til at nyde godt af. Derfor er det også samfundets opgave at beskytte livet, ikke mindst i dets tidligste stadier, lige som det er Kirkens kald at forkynde Livets Evangelium. Der er i dag forskellige holdninger til abort, kunstig befrugtning, videnskabelige forsøg med stamceller og kloning, sagde paven, men Kirkens holdning, som bygger på både fornuft og videnskabelig indsigt, er utve-

tydig: ethvert overgreb på det ufødte barn er moralsk forkasteligt. Et menneske er også inden fødselstidspunktet et menneske og kan derfor aldrig kasseres eller bruges som videnskabeligt forsøgsobjekt. Kirken afviser ikke genetisk forskning, men denne forskning bør som al anden forskning foregå under etisk forsvarlige forhold. Som eksempel herpå nævnte paven de lovende forsøg, der indtil nu er gjort med stamceller fra voksne.

Millioner dør af sult

Det næste store problem er sulten i verden. Denne jord er fra Skaberens hånd frugtbar nok til at brødføde alle, alligevel er situationen alarmerende: hundreder af millioner lider fortsat under fejlernæring, og hvert år dør millioner af børn af sult og af de sygdomme, den fører med sig.

Selv om både offentlige og private internationale organisationer gør en stor indsats for i det mindste at reducere problemet, er indsatsen endnu ikke tilstrækkelig. Paven understregede, at de rige lande har en moralsk forpligtelse til at hjælpe og mindede i den forbindelse om et vigtigt princip i Kirkens sociallære,

nemlig forpligtelsen til at sørge for en retfærdig fordeling af denne verdens goder. Det er, tilføjede paven, et princip, som ikke kan tages til indtægt for en kollektivistisk økonomisk politik, men som drejer sig om vor moralske forpligtelse til at udvise solidaritet med mennesker i nød.

Fred på jord

Hver ny generation drømmer om fred. Freden er forudsætningen for, at man kan opnå mange andre fundamentale goder. Alligevel oplever vi til stadighed væbnede konflikter mellem stater og mellem forskellige befolkningsgrupper. Disse konflikter kræver talløse døds ofre, uskyldige menneskers liv, og fører meget andet ondt med sig. Paven nævnte i denne forbindelse Mellemøsten, Afrika, Asien og Latinamerika som særligt udsatte områder og kom også ind på den internationale terrorisme.

Paven fremhævede det internationale diplomatiske særlige rolle i fredsprocessen, en indsats som kræver tålmodighed og visdom. "Magtens arrogance må imødegås med fornuft, vold med dialog, våbenmagt med udstrakte hænder, ondt med godt," sagde paven. Men alene klarer vi ikke denne udfordring. Freden er en gave fra Gud. Kristus kom for at bringe denne gave til menneskeheden, da englens sang over stalden i Betlehem: "og på jorden fred i mennesker,

der har hans velbehag!" Gud elsker menneskeheden og ønsker fred for alle mennesker. Vi er kaldet til at blive aktive redskaber for denne fred og overvinde ondt med godt.

Retten til frihed

Afslutningsvis understregede paven vigtigheden af, at mennesker kan leve i frihed og træffe deres egne valg. Friheden er som lyset, sagde han. Den tillader os at træffe ansvarlige beslutninger om, hvordan vores liv skal forme sig, og vælge de rette midler til at virkeliggøre de mål, vi har sat os.

Religionsfriheden er i denne sammenhæng helt central, fordi den omhandler noget fundamentalt i menneskelivet, nemlig vores forhold til Gud. Religionsfriheden er udtrykkeligt sikret i FN's Verdenserklæring om Menneskerettighederne og blev også højtideligt bekræftet af Det Andet Vatikankoncil med erklæringen Dignitatis Humanae.

Alligevel respekteres religionsfriheden ikke i mange lande i dag. Derfor gentog paven en ofte fremført appel til regeringerne om at sikre religionsfriheden i lovgivningen.

Religiøs frihed vil aldrig, tilføjede han, komme til at udgøre en trussel mod borgerlige frihedsrettigheder. Tværtimod trives sådanne frihedsrettigheder sammen med religiøs frihed, i og med at frihed er et udeleligt gode, en integreret del af menneskets værdighed.

KORT NYT

Genopbygningen i Indien er i gang

(KNA) Jesuitterne i Indien har vedtaget et omfangsrigt genopbygningsprogram for ofrene for jordskælvs-katastrofen i delstaten Tamil Nadu. 15 landsbyer skal genopføres for et beløb på over 3 millioner euro. Projektet tager især sigte på at hjælpe de kasteløse, som ellers bliver forsømt. Husene skal bygges i større afstand fra stranden, og der skal derfor opkøbes nye byggegrunde. Jesuitternes "Village Reconstruction Organisation" regnes for førende i Indien, når det drejer sig om at opføre stormflodssikre boliger.

Bøde for at fornærme paven

(KNA) En 46-årig kvinde fra Wien er blevet idømt en bøde på 250 euro for ved en personlig demonstration foran det ærkebiskoppelige palads i Wien at have kaldt pave Johannes Paul II og medlemmer af Troslærekongregationen for "børneskændere". Hun er tidligere i flere tilfælde dømt for forstyrrelse af den offentlige orden.

Kristne forfølges i Vietnam

(KNA) Ifølge den amerikanske menneskerettighedsorganisation Human Rights Watch (HRW) foregår der i øjeblikket overgreb mod kristne i Vietnam. Det er især de såkaldte montagnards, et kristent mindretal der lever i det centrale højland, det går ud over. Folk bliver fængslet uden grund og deres ledere deporteret.

HRW kritiserer ligeledes, at nabolandet Kampuchea har lukket sine grænser for asylsøgende vietnamesere for at forhindre de hovedsageligt evangeliske kristne i at flygte. I de senere år er tusindvis af de trængte montagnards flygtet over grænsen, og der har været uroligheder og demonstrationer mod regeringen i Hanoi.

Hvem er den største belgier?

(KNA) Den belgiske avis Het Nieuwsblad har bedt sine læsere kåre den største belgier nogen sinde. Valget faldt ikke, som mange havde ventet, på cykelsportslegenden Eddy Merckx, men på pater Damiaan de Veuster (1840-1889), som fik hele 40 % af de ca. 20.000 afgivne stemmer. Og Merckx? Tja, han måtte nøjes med sølle 19 %. På top ti-listen fandt man i øvrigt malerne Rubens og Magritte samt visesangeren Jacques Brel. Pater Damiaan, som blev saligkåret i 1994, er især kendt for sit uegennyttige arbejde for spedalske. I belgiske medier er der rygter om, at han vil blive helgenkåret i år.

Bliver han helgenkåret i år?

Fortsat fra side 6

er vanskelig at stille sig ansigt til ansigt med, men også er det mysterium, hvor Kristus forener sig med os og fører vores tilværelse gennem en ny fødsel og til fuldendelse i det liv, der varer evigt.

I Kristus er håbet om sandt og fuldstændigt helbred. Den frelse, han bringer er det sande svar på menneskets spørgsmål. Der er ingen modsætning mellem sundhed i denne verden og evig livs sundhed og helbred, i og med at Herren døde for hvert enkelte menneskes og hele menneskeheds vel (jf. 1 Pet 1,2-5; og korssets tilbedelse i Langfredagsliturgien). Frelsen er den Nye Pagts egentlige indhold.

Lad os derfor, på denne verdensdag for de syge, bringe håbet om fuldstændig frelse for Afrika og for hele menneskeheden, idet vi forpligter os med større beslutsomhed i arbejdet for denne vigtige sag.

Evangeliets saligprisninger siger Herren: "Salige er de, som sørger, for de skal trøstes." (Matt 5,4). Den modsætning, der tilsyneladende består mellem lidelse og glæde, overvindes ved Helligåndens trøstende handling. Idet

den omformer os i Kristi mysterium, åbner Ånden os nu til den glæde, som vil nå sin fuldendelse i det saliggørende møde med Forløseren. I virkeligheden er mennesket ikke bare skabt til at opnå en fysisk eller åndelig velvære, men også til en helhed, som udtrykkes i en fuldstændig harmoni med Gud, sig selv og menneskeheden. Dette mål kan kun opnås gennem mysteriet om Kristi lidelse, død og opstandelse.

Den allerhelligste Maria giver os et velbeskåret forbillede på denne eskatologiske virkelighed, især gennem mysteriet om sin uplettede undfangelse og sin optagelse i himlen. Hos Maria, som er undfanget uden den mindste skygge af synd, er der fuldstændig åbenhed for at tjene Gud og medmennesket, og som følge af det, er hun i en dyb harmoni, der vælder ud med glæde.

Det er fuldt berettiget, når vi vender os til hende og påkalder hende som "vor glædes årsag". Det, Jomfruen forærer os, er en glæde, som forbliver gennem prøvelser. Ikke desto mindre, når jeg tænker på Afrika, som er benådet med umådelige menneskelige, kulturelle og religiøse ressourcer, men også martret med ubeskrivelige lidelser, gror en sorgfuld bøn frem i mine læber:

*Maria, Uplettede Jomfru,
smertens og håbets kvinde,
vær god mod alle, som lider,
og opnå for dem et fuldstændigt liv.
Vend dit moderligt blik
især til dem, som i Afrika
lider dyb nød,
er plaget af AIDS,
eller anden dødelig sygdom.
Våg over de mødre, som græder for deres børn,
våg over de bedsteforældre, som mangler det nødvendige
for at brødføde deres børnebørn, som er blevet forældreløse.
Omfavn dem alle og hold dem tæt til dit moderhjerter,
Afrikas Dronning,
og hele verdens Dronning,
allerhelligste Jomfru,
bed for os!*

På korstog

Af **Andreas Rude**

Det er nogle vældige tabuer, der brydes i dansk middelalderforskning i disse år. Mens kirkeliv og kristendom, som det foldede sig ud her i landet før reformationen, tidligere overvejende blev betragtet som et katolsk fremmedelement i forhold til den ægte danske tradition, så har yngre historikere nu et godt blik for den større vesteuropæiske sammenhæng, der i middelalderen blev båret af en fælles Kirke, og som danmarkshistorien også er en del af. Således også med korstogsbevægelse, som et team af fire historikere, John H. Lind, Carsten Selch Jensen, Kurt Villads Jensen og Ane L. Bysted, beskæftiger sig med i deres veloplagte og spændende værk "Danske Korstog – krig og mission i Østersøen". Stoffet er nok kendt af fagfolk, men perspektivet er overraskende i en dansk sammenhæng, og nye læsere kan glimrende starte her. Bogen er tilmed smukt og levende illustreret.

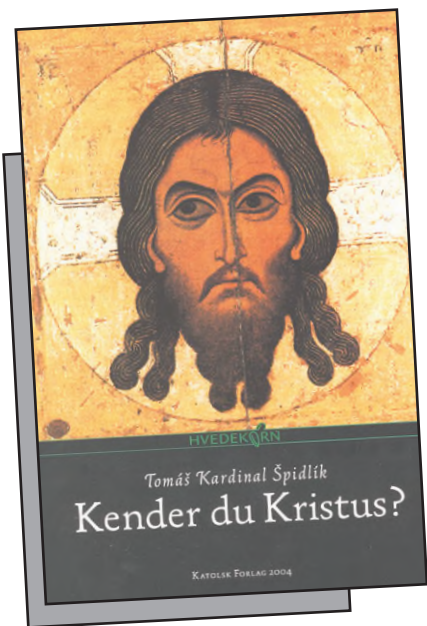
Korstogsbevægelsen prægede hele Europa i århundrederne efter, at pave Urban II i 1095 ved kirkemødet i Clermont opfordrede sine tilhørere til at "tage korset" og drage i krig mod de vantrø. De vantrø var først og fremmest muslimerne i Det hellige Land, men korstog kom også til at gælde hedninge og kættere i hele Østersøområdet, og det er her den væsentligste danske indsats bliver lagt. Ganske vist var der også danskere, der drog mod Jerusalem, men de hedenske vendere, estere og litauere var tættere på, og målet med at føre korstog mod dem var principielt det samme som i Det hellige Land, nemlig at bekæmpe Kristi fjender og sikre kristendommens sejr. Vi ser det ske på Lauritz Tuxens kendte nationalromantiske maleri af biskop Absalon og Valdemar den Store ved indtagelsen af Arkona. Alligevel har det været praksis i dansk historisk forskning

at begrænse korstogsbegrebet til kun at gælde kampene i Det hellige Land, underspille religionens rolle og se de danske aktiviteter i Østersøområdet som ren magtpolitik.

Det var det naturligvis også i form af krigsbytte fra de overvundne, erobringer af fremmede lande og intriger med eller mod de øvrige europæiske aktører. Men det spændende ved denne nye bog er, at forfatterne i deres gennemgang af hele korstogstanken, middelaldermenneskenes fromhedsliv og de store personlige omkostninger, der var forbundet med at drage udenlands i måneder og år, giver os en bedre forståelse for dynamikken bag et fænomen, der på godt og ondt har været med til at skabe en fælles europæisk identitet. For tanken med korstogene var at skabe fred, og de østeuropæiske folk, der blev overvundne, blev senere optaget som en del af den latinske kultur, den latinske liturgi og vestlig administration. Korstogene var middelalderens største fælles europæiske projekt komplet med en overnational autoritet i form af kirkeretten, og det er oplagt at se en parallel til den intensive politiske, økonomiske og sociale integration af Europa, vi oplever i vores tid. Heri ligger også en udfordring til læseren, for i Danmark, hvor ordet "korstog" har en negativ klang, insisterer vi sædvanligvis på at holde tro og politik helt adskilt. Og i resten af Europa har mange politikere travlt med at nedtone Europas egen kristne arv.

*John H. Lind, Carsten Selch Jensen, Kurt Villads Jensen, Ane L. Bysted:
Danske korstog – krig og mission i Østersøen.
Illustrationer ved Niels Willum Andreasen Høst & Søn, 2004. Kr. 399,-*

Inspirerende "hvedekorn" fra Katolsk Forlag

Kender du Kristus? er titlen på en lille bog af den tjekkiske kardinal Tomás Spidlik, som Katolsk forlag udsendte i efteråret i serien "hvedekorn".

Forfatteren tager udgangspunkt i en anekdote fra en koncentrationslejr under 2. Verdenskrig, hvor en gruppe intellektuelle fordriver tiden med at holde små forelæsninger for hinanden om deres faglige specialer. Gruppen tæller også en præst, og da turen kommer til ham, beder de andre ham fortælle noget nyt og interessant om Kristus. Hvem var han? Hvad har han at sige os i dag?

Men den stakkels præst "formåede kun at gengive katekismens trossandheder sådan, at

alle så ud, som om de dødskedede sig."

Forfatterens ambition med denne bog er altså intet mindre end at fortælle vor tids mennesker om Kristus i et sprog, de kan forstå, og give dem et begreb om, hvad kristen tro dybest set drejer sig om – uden at tynde fremstillingen med komplicerede dogmatiske ud-

redninger. Det forsøger han at gøre i 26 små kapitler, som rummer mange fine og inspirerende betragtninger. Nævnes skal det også, at bogen fremtræder i et smukt og tiltalende udstyr. Den anbefales hermed varmt.

*Tomás Kardinal Spidlik:
Kender du Kristus?
Katolsk forlag 2004
78 sider, kr.80*

Fundet i programmet

af **Stig Holsting**

Uge 4-5

TV

DR 2: Torsdag den 27. jan. 21.00 Til minde om Auschwitz. I anledning af 60-års dagen for befrielsen af Auschwitz-Birkenau lejren har BBC produceret en film der reflekterer over nazisternes brug af musik, som akkompagnement til deres dødsmaskine. For første gang siden befrielsen er der givet tilladelse til, at der igen kan spilles musik i Auschwitz. Overlevende fortæller i filmen

om, hvorledes de blev tvunget til at spille efter SS-folkenes anvisninger. Internationale solister med den russiske violinist Maxim Vengerov og den amerikanske pianist Emmanuel Ax i spidsen møder op og spiller værker af Mozart, Bach og Chopin, til erindring om de millioner, der omkom i nazisternes dødslejre.

DR 2: Mandag den 31. januar 19.10 Pilot Guides: Det nordlige Spanien. (*Selvom disse udsendelser for redaktøren kan forekomme noget overfladiske, er et besøg i Santiago di Compostella vel altid en messe værd*). Engelsk rejser serie. I modsætning til de fleste turister, der plejer at tage mod syd, fører Shilpa Mehtas Spanienstur hende gennem Katalonien, Baskerlandet, Madrid, Santiago og slutter ved verdens ende.

TV 2: Mandag den 31. januar 23.05 Frankrigs unge muslimer. - om det omstridte tør-

klæde-forbud Siden efteråret har de franske skoleelever levet med et forbud mod at bære religiøse effekter såsom jødiske kalotter, iøjnefaldende kristne kors og muslimske hovedtørklæder. Navnlig det sidste har givet anledning til megen debat blandt landets muslimer. Islam er den næststørste religion i Frankrig efter katolicismen. Tilrettelæggelse: Micah Fink og Kathleen Hughes. Produktion: Thirteen/WNET, 2004. TV 2-redaktør: Mette Hoffmann Meyer.

DR 2: Torsdag den 3. februar 22.00 I Lære som Ægtepar (1:3). Kan præsten forebygge en skilsmisse? Per og Pernille skal giftes og har indvilget i samtaler med præsten inden brylluppet. Tilrettelæggelse: Lisbeth Dilling

Radio

P 1: Mandag den 31. jan. 13.00 Folk og kir-

ke. Indvandernes kirker 2:2. Omkring hver tredje danske indvanderer har kristen baggrund. I gennem de seneste årtier er en lang række små og store udenlandske menigheder vokset frem i Danmark, hvor de danner en frodig kirkelig og kulturel underskov og et farverigt alternativ til Folkekirken. Tilrettelæggelse: Kåre Gade.

P 2: Onsdag den 2. feb 14.00 Dante og musikken 1:2. Dantes "Den Guddommelige Komædie" er et af de betydeligste værker i verdenslitteraturen, og mange komponister har ladet sig inspirere af det. I to udsendelser vandrer vi med ord og musik gennem de tre dødsriger. Lektor Lene Waage Petersen er vores guide, og Valdemar Lønsted har valgt musikken. I dag: Helvede. Oplæsning: Karsten Pharaos. Musik af bl.a. Granados, Liszt, Rossini, Tjajkovskij og Dallapiccola. Tilrettelæggelse: Valdemar Lønsted.

Selv om der er grund til glæde over udviklingen i de senere år, opfordrer kontorchef Erik Lindegaard de danske katolikker til at yde mere

Kontorchef Erik Lindegaard.

Kun solidarisk kan vi nå målet

Bispedømmets Økonomiske Råd besluttede ultimo 2004 at offentliggøre detaljerne i det for 2005 godkendte budget for Ansgarstiftelsen, Den katolske Kirke i Danmark. Formålet hermed er, udover den almindelige information til alle katolikker, at afmystificere og rydde op i eventuelle misforståelser. Endvidere vil enhver kunne se hvor skrøbelig Kirkens økonomi er, hvis ikke alle bidrager til at betale for Kirkens mange opgaver: "Kirken er afhængig af din hjælp!", som er dette års slogan i Kirkeskattekampagne 2005.

Indledningsvis skal der gøres opmærksom på, at Ansgarstiftelsens budget og regnskab ikke omfatter hele Den katolske Kirke i Danmarks eller Det katolske Bispedømmets regnskab og budget men kun Kirkens centrale institutioner og forvaltning. Det vil sige, at menighedernes, ordenssamfundenes, skolernes, DUK's, Caritas', foreningernes, m.m., budgetter og regnskaber ikke er indbefattet. Ligeledes er nogle centrale institutioners budgetter og regnskaber kun medtaget med deres tilskudsbeløb fra bispedømmet (se note 14).

En forenklet version af budgettet for 2005 bringes her på siden og dertil følger en række forklarende noter:

1. Ansgarstiftelsen får i 2004 og i 2005 en afgift på 30 % til dækning af bispedømmets fællesudgifter. Kirkeskatten i 2003 androg i alt (brutto) kr. 9.350.850,-. For 2004 er den budgetteret til 11 mio.kr. og senere estimeret til 10,4 mio.kr. For 2005 har man en sikker forventning om, at den når op på 11 mio.kr. Lykkes det, svarer det til en fordobling af denne indtægt, takket være Kirkeskattekampagnerne og det store arbejde i menighedernes lokale kirkeskatteudvalg.

2. Af de indtægter menighederne selv tilvejebringer året før i form af kollekter, gaver, sognebidrag, m.m. betaler de året efter en afgift på 15 % til bispedømmet. Vore 50 menigheder genererer p.t. selv ca. 7 mio.kr., foruden kirkeskatten.

3. Præstelønninger betales af Ansgarstiftelsen (se note 11). Menighederne betaler dog et tilskud eller bidrag til disse præstelønninger. Pastoralrådet har godkendt at tilskuddet skal være 15 % af menighedernes indtægter.

4. Bispekontoret forestår det administrative arbejde med at ansøge relevante instanser og fonde om tilskud til Kirkens drift. De største kilder i 2003 var: Ansgarfonden 1,2 mio.kr., Tips & Lotto 0,88 mio.kr., Hoffmanns Minde 0,8 mio.kr., Messerschmidt Fonden 0,2 mio.kr. og øvrige og anonyme ca. 1,1 mio.kr.

5. De største givere kommer fra Tyskland: Diaspora Kommissariatet og Bonifatius Werk.

6. For administrationen af 22 legater, fonde og messestipendier tilfalder bispekontoret et forholdsmæssigt meget beskedent beløb.

7. Ansgarstiftelsen står som ejer af ca. 60 ejendomme, hvoraf de flestes administration er uddelegeret til menighederne. De mere vanskelige administreres af bispekontoret. Driften af disse 19 ejendomme (herunder 6 skoler) gav i 2003 et overskud på ca. 1,9 mio.kr.

8. Flere års budgetsvarende underskud tærer på Kirkens formue, hvilket medfører at der må sælges obligationer eller at man udelader at købe nye for de indfriede. Dette medfører naturligvis et fald på renteindtægterne, ikke mindst i en periode hvor renten er rekordlav. Det for 2004 budgetterede beløb vil nok ikke blive nået og for 2005 er der budgetteret et mere realistisk resultat.

9. Udgået.

10. Det for 2005 budgetterede beløb til "Fællesadministrationen" fordeles sig således: administrationen af kirkeskatteordningen, inkl. CentralRegistret og årets Kirkeskattekampagne: ca. 1,2 mio.kr., andre personaleudgifter: ca. 3,3 mio.kr., andre administrationsomkostninger (inkl. Domstolen og Historisk Arkiv & Niels Steensens Arkiv): ca. 1,0 mio.kr., lokaleomkostninger: ca. 0,6 mio.kr.

11. Den største post er løn til ca. 80 præster: ca. 7,0 mio.kr. Desuden medtages her også udgifter til danskundervisning for nye præster, kurser og retræter, særlig medicin og tandpleje, m.m.m.

12. Biskoppen og generalvikaren har "altid" haft et dispositionsbeløb på kr. 200.000,- som dog aldrig er blevet brugt fuldt ud.

13. Ud fra 15 % puljen administrerer bispekontoret også den "solidariske fond" til dækning af driftsunderskuddet hos de min-

dre bemidlede menigheder. Bispedømmet betaler også for den fremmedsprogede sjælesorg (især vietnamesere, tamilere, kroaterne, italienerne, fransktalende og den kaldæiske sjælesorg). Punktet kunne også inkludere note 17, lønninger til pastoralassistenter.

14. De fleste katolske institutioner har deres egne regnskaber og budgetter. Under dette punkt er der kun medtaget de nødvendige driftstilskud som bispedømmet yder til dem. For 2005 fordeler beløbet sig således: Katolsk Orientering kr. 600.000,-, Sankt Andreas Bibliotek kr. 550.000,-, Pastoral-Centret kr. 443.000,-, Niels Steensens Bibliotek kr. 40.000,- og Studentersjælesorg kr. 35.000,-. Økonomisk Råd besluttede, at der ikke var behov for at yde tilskud til DUK i 2005, da deres egenkapital er større end 2 mio.kr.

15. Magleås Kursuscenter forventer ikke behov for driftstilskud i 2005, Myretuen forventer et lille overskud som henlægges til kommende arbejder og Ømborgen får også i 2005 en driftsunderskudsgaranti på kr. 100.000,-.

16. Størst her er Pastoralrådet (rejser og møder) med kr. 125.000,-. Fængselssjælesorg kr. 35.000,-, biskoppelige råd og kommissioner kr. 30.000,-, Mediegruppen kr. 30.000,-, Pastoralrådets Forretningsudvalg (møder og rejser) kr. 20.000,- samt diverse kr. 45.000,-.

17. I Taastrup, Slagelse, Tønder og Aabenraa samt på Bornholm er deltidsansatte pastoralassistenter til hjælp for sognepræsten. Posten inkluderer også sekretærhjælp til en handicappet præst.

18. Dette punkt er enhver budgetlæggeres mareridt fordi det afhænger af det skiftende antal af studerende i de sydeuropæiske præstekollegier og disses regnskabspraksis. Punktet viser "netto resultatet" da det også inkluderer betragtelige indtægter (gaver, kollekter, m.m.). I 2003 havde vi således et uventet "overskud"...

19. Under "diverse pastorale udgifter" gemmer sig mangfoldige emner: gravsteder, kontingenter, pastorale kurser, Missio DK, valfarter, m.m.m.

20. Også dette punkt samler på mindre ud-

gifter til: Katolsk Historisk Arkiv, Arkiv Nicolai Stenonis, Katolsk Lommebog, kurser, retræter, brochurer og foldere, m.m.m.

21. For år 2005 er det heldigvis kun en katolsk skole som behøver tilskud, her i form af en nedsat husleje.

22. Bispekontoret assisterer de menigheder som måtte komme i situationer hvor de ikke selv magter at stå for den fulde istandsættelse af bygninger. For år 2005 er det afsat kr. 140.000,- til vedligeholdelse af præsteboliger, kr. 35.000,- til renovering af inventar i præsteboliger og kr. 265.000,- som tilskud til andre vedligeholdelsesudgifter i menighederne.

Vedrørende de ekstraordinære indtægter og udgifter kan nævnes, at vi ikke budgetterer med dem, bortset fra et beløb fra gaver til biskoppen og generalvikaren. Historisk har dette beløb været sammenligneligt med det beløb afsat under note 12. Den store udgift under "diverse" i 2003 skyldes, at beslutningen vedrørende flytning af 6 institutioner til Gl. Kongevej 15 blev taget efter at budgettet var blevet fastlagt. Posten "arv" viser en voksende karakteristik (i lighed med trenden i andre europæiske lande) og resultatet for 2004 vil meget glædeligvis vise et beløb i nærheden af 3 mio.kr.

Generelle konklusioner:

Stramme budgetter og månedlige kritiske budgetopfølgninger er stadig nødvendige, men det alene gør det ikke. Det er glædeligt at kunne konstatere, at kirkeskatten er fordoblet på de sidste fem år. Men potentialet er nok snarere tre gange større. Vores målsætning er ganske klart formuleret af Kirken skal være selvfinansieret, og at Kirkens medlemmer har nøglen til at løse Kirkens økonomiske problemer. Eller som KO udtrykker det på forsiden af nr.20/04: "Økonomien går den rigtige vej, men vi er endnu ikke ved målet".

Erik Lindegaard
Kontorchef

Mere om budgettet på næste side

Her et bispedømmets budget i tal

Fortsat fra forrige side

	Regnskab 2003	Budget 2004	Budget 2005
Indtægter			
Afgift af kirkeskatten (25% 30%)	2.337.712	3.300.000	3.300.000
Bidrag fra menighederne (15%)	908.887	1.050.000	1.075.000
Tilskud t. præstelønninger	595.296	1.050.000	1.075.000
Tilskud fra indlandet	4.186.675	4.000.000	4.230.000
Tilskud fra udlandet	3.197.057	3.200.000	3.200.000
Administration af legater og fonde	63.276	80.000	80.000
Ejendommens drift	1.870.879	1.470.000	2.270.000
Renteindtægter	1.932.954	2.100.000	1.700.000
Ordinære indtægter i alt	15.092.736	16.250.000	16.930.000
Udgifter			
Fællesadministrationen	5.540.957	5.965.000	6.193.000
Præster	7.938.444	8.860.000	8.680.000
Bisk. og generalv. dispositionsbeløb	144.739	200.000	200.000
Tilskud til menighederne	694.729	550.000	600.000
Institutionerne i alt	1.812.601	1.884.000	1.668.000
Lejre og kursussteder	64.801	100.000	100.000
Råd, udvalg og kommissioner	202.458	220.000	265.000
Pastoral ansatte	292.265	320.000	340.000
Præstestuderende	-11.828	300.000	150.000
Diverse pastorale udgifter	60.752	140.000	140.000
Diverse tilskud	119.220	180.000	200.000
Tilskud til skoler	153.750	270.000	150.000
Istandsættelse af bygninger m.v.	415.894	400.000	440.000
Ordinære udgifter i alt	17.428.782	19.389.000	19.126.000
Resultat af ordinær drift	- 2.336.046	- 3.139.000	- 2.196.000
Ekstraordinære indtægter/udgifter			
Diverse indtægter/udgifter	- 1.035.700	0	0
Arv	426.339	0	0
Gaver til biskop og generalvikar	509.115	200.000	200.000
Resultat af projekter	256.834	0	0
Ekstraordinære indtægter i alt	156.588	200.000	200.000
Resultat i alt	- 2.179.458	- 2.939.000	- 1.996.000

Fortsat fra side 3

Vi er i denne tid ambolten, ikke hameren, siger han til menigheden, og fortsætter: "Forbliv stærke, stå fast og urokkeligt som ambolten, når slagene suser ned over den, og tjen folk og fædreland, men vær også rede til at bringe det yderste offer og handle efter ordene: Man bør adlyde Gud mere end mennesker! I samvittigheden, som er formet af troen, taler Gud til enhver af os. Adlyd altid samvittighedens stemme." Og senere tilføjer han: "Det kan være, at lydigheden mod Gud, troskaben mod samvittigheden kommer til at koste mig eller jer livet, friheden og hjemmet. Men hellere dø end synde mod Gud!"

Løven fra Münster

Det var prædikener som denne, som gav biskop von Galen tilnavnet "løven fra Münster", og som bevirkede, at han af Hitler og propagandaminister Joseph Goebbels blev betegnet som statsfjende og landsforræder.

Den 3. august 1941 vender von Galen sig i endnu en prædiken mod nazisternes organiserede udryddelse af alderdomssvækkede og handicappede og udvirker dermed, at det såkaldte eutanasi-program i nogen grad bliver nedto-

net. "Hvis man opstiller og anvender det princip, at man bør dræbe "uproduktive" mennesker, så ve os alle, den dag vi selv bliver gamle og hjælpeløse", sagde han i sin prædiken. "Over for Gestapos fysiske overmagt er enhver tysk statsborger værgeløs. Ingen af os kan være sikker på ikke en dag at blive afhentet på sin bolig, blive berøvet sin frihed og spærret inde i Gestapos kældre og koncentrationslejre."

Hitler er rasende

Hitler er rasende, og han bliver ikke mildere stemt af, at kopier af von Galens prædikener cirkulerer blandt tyske kristne, mens biskoppen i øvrigt sørger for at mangfoldiggøre og distribuere pave Pius XI's rundskrivelse mod nazisterne Mit Brennender Sorge samt en anonymt pamflet rettet mod Alfred Rosenbergs raceideologiske skrifter. Hitler tør imidlertid ikke arrestere von Galen af frygt for reaktionerne i biskoppens bagland Rheinland og Westfalen. Han tør ikke udfordre de mange katolikker, der står bag deres biskop.

En omstridt person

Biskop von Galen har i modsætning til Charles de Foucauld været en omstridt person i efterkrigstiden. Visse historikere

har således haft svært ved at affinde sig med, at von Galen - selv om han uforfærdet fordømte nazisternes nyhedenskab og grusomheder - var politisk konservativ, nationalt sindet og åbenlyst antikommunistisk - altså med andre ord ikke "politisk korrekt".

Man har også bebrejdet ham, at han først og fremmest kæmpede for Kirkens interesser og tilsyneladende ikke gjorde noget for at hjælpe jøderne. Det har dog siden vist sig, at han undlod at offentliggøre planlagte protester mod jødeforfølgelserne - på direkte opfordring fra tyske jøder, som var bange for, hvad en åben konfrontation med regimet kunne føre med sig.

Udnævnt til kardinal

I februar 1946 bliver von Galen udnævnt til kardinal, men dør få dage efter sin hjemkomst fra Rom af en blindtarmsbetændelse. Saligkåringssprosser blev indledt kort efter hans død og er netop blevet afsluttet i november 2004. Den endelige dato for saligkåringen kendes endnu ikke, men er blevet hilst velkommen af repræsentanter for den internationale pro life-bevægelse, som udtrykker tilfredshed med, at Kirken på denne måde hædrer en biskop, som utvetydigt sagde fra over for tanken om at legalisere aktiv dødshjælp.

Diverse

Det sker i Bispedømmet

Januar

29. kl. 14.30 - 16.30. Temaldag: Bønnens magt v/p. Paul Marx O.M.I. Sankt Therese Kirkes menighedslokale, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Februar:

5. kl. 10.00 - ca. 15.30. Seminar: "At leve vor katolske tro bevidst og konsekvent" v/Andreas Grzelak og "At leve troen i en sekulariseret verden" v/Gertrud Messerschmidt. Dalum Kloster. Tilmeld: tlf.: 86 57 70 52 og 65 98 26 46

5. kl. 12.00 - 17.00. DKKF-møde i Sct. Norberts Hus, Vejle. Oplæg v/p. Paul Marx O.M.I. "En kirkefor-

ståelse, der åbner hjertet". Afsluttes med messe. Tilmeld. og oplysning. Birgit Clausen. Tlf.: 86 99 63 54

Biskoppens kalender

Februar

Onsdag 2.	10.00	Præsterådsmøde
Torsdag 3.	8.00	Messe i Redemptoris Mater
Fredag 4.	7.30	Messe på Stella Matutina
Lørdag 5.	7.30	Messe på Stella Matutina
Mandag 7.	18.00	Præstemøde i Bistrup
Tirsdag 8.	15.30	Møde, Liturgikommissionen
Onsdag 9.	19.00	Messe i Domkirken
Torsdag 10.		Præsidiemøde i Den nordiske Bispekonference
Lørdag 12.		Ordensdag, Frederiksberg Messe
Søndag 13.	Eftm.	Electio i Domkirken
Mandag 21.	09.00	Messe for Pastoral-C og KO
Onsdag 23.	16.00	Møde, Forretningsudvalget
Torsdag 24.	8.00	Messe, Redemptoris Mater
Lørdag 26.	10.00	Møde i Økonomisk Råd
Søndag 27.	14.00	De syges dag, F-berg
		Bispedømmejubilæum, Helsinki
Mandag 28. kl.	10.00	Møde, Biskoppeligt Råd

Bønnens apostolat

At de syge, og især de fattigste af dem, må få en menneske-værdig behandling og pleje.

Februar

At forståelsen må vokse hos alle missionærer af, at kun gennem kærlighed til Kristus er det muligt at give evangeliet videre på overbevisende måde.

Salg og service, arrangementer, diverse

MAGLEÅS

KURSUSCENTER

Kirkekaffe

Søndag den 13. februar Kl. 14.30 kaffe og kage. Kl. 15.00 "Den kristne kirkes fremtid i Danmark" v/kirkeminister Tove Fergo De sidste år er diskussionerne om Kirkens fremtid i Danmark gået højt: Skal Folkekirken anliggender fortsat reguleres af Folketinget eller skal den have en synode? Skal religionsfriheden udvides til lighed for alle religioner i Danmark? Hvilken rolle vil Den kristne Kirke spille i et fremtidigt multietnisk samfund? På hvilke områder kan samarbejdet mellem de kristne trossamfund intensiveres? For blot at nævne nogle af de spørgsmål, der er oppe i debatten. Kirkeminister Tove Fergo vil til kirkekaffen på Magleås give sit bud på svar til de mange spørgsmål.
Pris kr. 50,-

Bibelweekend**Bag om det 4. evangelium****Fredag den 11. marts kl. 19.00****til søndag den 13. marts kl. 13.30**

Det 4. evangelium er anderledes. Her er ingen julehistorie, bjergprædiken eller nadver og ingen korte beskrivelser af enkeltbegivenheder. I stedet møder vi den samaritanske kvinde, Nikodemus og oplever fodtvætningen. Det er evangeliet med de lange beskrivelser af enkelte menneskers møde med Jesus og af, hvordan mødet med ham ændrer deres liv.

Johannes Evangeliet er på mange måder anderledes end de andre evangelier. Vi vil gå lidt bagom og opdage baggrunden for dette spændende vidnesbyrd om Kristus. Hvem skrev det, og hvem blev det skrevet for? Hvorfor er det anderledes? Og hvad fortæller det os i dag?

Pastor Christian Noval, som er licentiat i Exegese, leder weekenden.

Pris kr. 800,-**Tilmelding og yderligere oplysninger:**

Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbevej 6, 3460 Birkerød
tlf.: 4581 0715, telefontid kl. 9.00 - 15.00
info@magleas.dk
www.magleas.dk

Academicum Catholicum

Onsdag d. 2. februar 2005 kl. 20 taler
docent Yvonne Maria Werner over emnet
Katolsk mission og konversion i Danmark og Norden i 1800- og 1900-tallet

Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedssal
Stenosgade 4
1616 København V

Foredraget foregår på svensk. Alle er velkomne

ÆGTESKABSWEKEND

Emne: Eet hjerte! Weekendprogram, der udforsker skønheden og underet i det kristne ægteskab!

Undervisere: Geoff og Gina Poulter

fra Katolsk Bibelskole, London

Hvornår: 18.-20. februar

Hvor: Sostrup Slot Refugium

Tilmelding: 86384111 el. 75121027

Præst: Benny Blumensaat

Lejrskolen MYRETUEN

v/Bastrup Sø, nord for Farum er foruden til lejrskolebrug også det ideelle sted til sammenkomster af forskellig art, f.eks.:
• runde fødselsdage • familiefester • seminarer m.m.
Der er 34 sengepladser, køkken m. opvaskemaskine.

Bestilling:

Birgit Sørensen, tlf.: 44 98 57 14

Forbered dig til påsken ved en Ignatiansk retræte

Retrætepræst: August Ziggelaar

4.-6.3. 2005

Hellig Kors Kloster, Lem

Pris: 525 kr.

Tilmelding: Inger Jensen, Lindevangs Alle 5, 25
2000 Frb. Tlf.: 3833 3644

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler.*

TELEFONLINE - SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året.

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

*Vi træffes også aften,
week-end og helligdage*

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE

KOMPAGNI AS

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Testamente

til fordel for

Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at
indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift

Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand

Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salær.

Torben Møller

Katolsk Bispekontor, Gammel Kongevej 15
1610 København V
Tlf. 33 55 60 00

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

*Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.*

Ring først til
7011 2407

24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**
v. Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

**Indlæg til
Katolsk Orientering
nr. 4** som udkommer
den 23. februar 2005
skal være redaktionen
i hænde senest
den **7. februar 2005.**

Redaktionen

Den Katolske Kirke i Danmark

Besøg den officielle katolske hjemmeside på
www.katolsk.dk

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C • Tlf. 86 18 33 94 eller 70 22 72 94
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland): Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup

Tlf. 39 40 72 94 / 47 10 72 94 • *Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen*

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjællandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia

Tlf. 75 92 80 80 • *Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre*

Email: kris@kris-dk.dk • **Hjemmeside:** www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation.

Lægedom for et sønderknust hjerte

Katolsk Orientering

Annoncepriser:

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltermillimeter ekskl. moms. Institutionsrabat 50 %. Gentagelsesrabat 20 %.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms

B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms

C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

I Judit er alle Israels befriere samlet i en person

Bibelskole

Af
 Eva Maria Nielsen

Er Judits Bog en historisk beretning? Svaret er et klart: Nej.

Judits Bog er en fiktiv og derfor litterær beretning. Den historiske Nebukadnesar var konge af Babylon (605-562 f. Kr.) og ikke af Assyrien. På Nebukadnesars tid var det assyriske rige allerede forsvundet fra landkortet. Dette skete omkring 610 f. Kr.

Der er endnu flere historiske uoverensstemmelser i teksten. I Judit 4,3 siges, at Israel lige var vendt tilbage fra eksilet. Men Israel vendte først tilbage efter 539 f. Kr., dvs. under persisk herredømme. Bogen nævner også templets genindvielse; men denne fandt først sted efter Makabæernes oprør i 164 f. Kr. Der er altså tale om en fiktiv tekst.

Judits bog er en romanliggende undervisningsbog og

stammer formodentlig fra tiden omkring 100 f. Kr. Men ved at pege på en fiktiv assyriske-babylonisk stormagt vises, at Israel står foran den største fare nogen sinde. Og læser vi bogen som en bevidst skrevet fortælling, altså ikke som en historisk beretning, kan vi også se personernes egenskaber og karakterer.

Hovedpersonen Judit har alle de egenskaber, som Israels befriere har haft gennem historien.

Judit minder om dommeren Debora, som tager del i kampen for Israel, og om kvinden Jael, der henretter hærføreren Sisera ved at hugge hans hoved af (Dom 4-5).

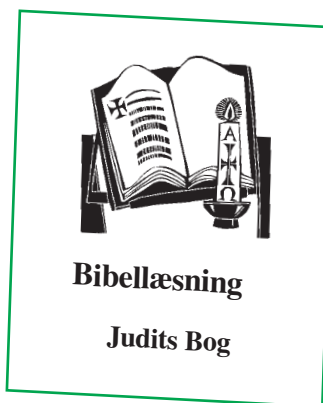
Men også kendte mænd tages som forbilleder for Judit, f.eks. kong David, der som ung kæmpede mod kæmperen Goliat. Goliat blev besejret med sit eget sværd, efter at Davids sten havde ramt ham (1 Sam 17). Ligeledes er Moses og hans søster Mirjam litterære forbilleder for Judit. For ligesom Mirjam førte kvinderne i dansen gennem vandet, sådan fører Judit dansende og syngende optøget af mænd og kvinder frem til Jerusalem (Judit

Michelangelo Buonarroti, Judit og Holfernes, Det Sixtinske Kapel.

16, sml. 2 Mos 15,20f). Og hun synger en sejrssang (Judit 16), som er inspireret af Moses' sang i 2 Mos 15.

Judit er enke. Men mens en

enke i Bibelen normalt er uden rettigheder, fattig og forladt og tælles blandt landets svage, så er Judit symbol på en hel ny type enker. Hun er rig og økonomisk uafhængig. Hendes enkestand har ikke noget med nød og afhængighed at gøre, tværtimod. Den giver hende uafhængighed, selvbestemmelse og frihed.

Dette kan du gøre:

Læs Dom 4-5 og sammenlign de kvindelige helte der med Judit. Læs og sammenlign 2 Mos 15,20 og Judit 16. Hvordan vil du karakterisere Judit i forhold til byens beboere?

Religionens århundrede?

Kronik

Af
 Elisabeth Assing Hvidt

Siden Oplysningstiden har den europæiske kultur været præget af en bandlysning af religion fra fornuftens to store områder: politik og videnskab. Generationer af sekulære tænkere har været af den faste overbevisning, at religion ville visne væk i takt med modernisering og videnskabens fremskridt. Men netop som de sekulære lande med sejrssikker røst har henvist religionen til den private sfære, kan europæerne iagttage, at de religiøse konflikter igen er blusset op i det offentlige rum.

At religion på ny er blevet omdrejningspunkt for politik, kan man læse ud af flere og flere samfundsdebatter. Spørgsmålet om kristendommens nævnelse i EU-forfatningen og om Tyrkiets optagelse i Unionen, striden om EU-kommissær Rocco Buttiglione, mordet på den hollandske filminstruktør Theo van Gogh og de efterfølgende nedbrændinger af muslimske skoler og moskeer i Holland kan ses som eksempler på, at det 21. århundrede står frem som religionens århundrede.

Denne tendens kan også spores i den akademiske og videnskabe-

lige verden, hvor den generelle opfattelse i årtier har været, at det var et spørgsmål om tid inden religionen helt ville forsvinde fra samfundets overflade som følge af sekulariseringen. Den seneste samfundsudvikling har derimod gjort, at et stort antal hidtidige religionsnegligerende akademikere og forskere har indset, at deres idé om en gudløs verden i stigende grad viser sig at være en naiv illusion.

I flere og flere sammenhænge har religion nemlig vist sig at udgøre en så væsentlig og motiverende faktor for kollektive og individuelle valg, at døren langsomt lukkes mere og mere op for den religiøse dimension som en nøgle til at forstå historiske, politiske, sociale og økonomiske processer.

Det øgede fokus på religion giver sig konkret udslag i en del forskningsundersøgelser efter religion-og-X-modellen, som f.eks. religion og samfund, religion og politik, religion og sundhed, religion og ret, religion og økonomi, etc. Netop det økonomiske område, med dets udbud og efterspørgselsmodeller, er nok det område, fra hvilket man mindst af alt forestiller sig en nyorientering mod subjektive og bløde værdier som religion. Ikke desto mindre er der inden for nyere økonomisk forskning (primært amerikansk forskning ved Harvard University) blevet stillet skarpt på religionens påvirkning på

økonomisk udvikling. Hovedopdagelsen i undersøgelserne er, at religiøs tro (og ikke så meget religiøs praksis) har en stimulerende effekt på økonomisk vækst, fordi den understøtter adfærdsformer og karaktertræk, der fremmer produktivitet, som f.eks. ærlighed, åbenhed, tillid og integritet.

Den akademiske verdens fokus på sammenhængen mellem religion og sundhed i det 21. århundrede ligesom mediernes store udbud af tro- og helbredsprogrammer viser, at religion, også i sundhedsvidenskaben, er godt på vej til at genvinde sin position som en betydningsfuld og uundgåelig faktor i det "hele" menneskes liv.

Herhjemme har debatten raset om sammenhængen mellem psykiatri og religion i kølvandet på den danske psykiater ved Hillerød Sygehus, Thomas Teglgaaards udsagn om, at patienter nogle gange havde mere brug for dæmonudrivelse hos en præst end medicinsk behandling hos en psykiater.

Denne pludselige sammenblanding af hidtidig helt adskilte størrelser i Danmark vakte et ramaskrig i medicinske kredse. Inden for en dansk folkekirkelig kontekst kaldte udsagnet også på en aktiv stillingtagen.

Kirkeminister Tove Fergo advarede mod at foretage dæmonudrivelse i et folkekirkeligt regi, hvilket fik flere "dæmonpositive" præster til at stå frem og åbent bekende deres uddri-

velsespraksis. Nogle af disse præster efterlyste ved samme lejlighed en sammenkobling af den sjælesørgelige og præstelige kompetence med den psykiatrisk-psykologiske. Historien om Folkekirken og eksorcisme er blot en illustration af, at man i visse kredse har genvundet modet til at problematisere den længe accepterede grænsedragning mellem religionens og videnskabens univers.

Et andet eksempel på en begyndende opblødning i forholdet mellem religion og videnskab er en undersøgelse af sammenhængen mellem religion og selvmord, som et hold amerikanske psykiatere fra staten New York foretog. Undersøgelsen viste, at der var en hyppigere forekomst af selvmordsforsøg og selvmordsadfærd blandt ikke-religiøse patienter end blandt religiøse. Dette lod sig ikke blot forklare ud fra det faktum, at religiøse mennesker ofte føler en større moralsk uvilje mod selvmord. Et religiøst tilhørsforhold var desuden typisk forbundet med et større familiært netværk, med tilhørende moralsk støtte og omsorg, samt et lavere aggressionsniveau, der mindskede motivationen for at gøre skade på sig selv. Også denne undersøgelse tegner et billede af en videnskabelig verden, der begynder at være opmærksom på det religiøse område og på patienters subjektive behov på lige fod med diagnostik og medicin.

Mange samfundsprocesser skal inddrages for at kaste lys

på denne postsekulære tendens.

Sikkert er det, at processer som modernisering, globalisering, urbanisering, teknologisering i stigende grad får folk til at gentænke deres identitet inden for religionens rammer.

I denne kronik ønsker jeg især at henlede opmærksomheden på de ateistiske fortalere, der længe har båret fornuftens ekskluderende stemme, men som nu opdager, at også de trækker på en religiøs arv, der, hvad enten den er en historisk eller levende størrelse, ikke så let lader sig udslette fra menneskelig tænkning. I forlængelse af den erkendelse er flere og flere akademikere begyndt at sætte spørgsmålstegn ved selvfølgeligheden af en værdifri, positivistisk forskning. Troende forskere spørger nu, hvorfor egne, personlige værdier ikke kan gøres til genstand for undersøgelse og dermed oplyse deres arbejde. Og ikke-troende akademikere bliver mere og mere overbevist om, at religiøse faktorer og mekanismer er betydningsfulde i samfunds- og sundhedsøjemed, uden derved at tage stilling til Guds eksistens.

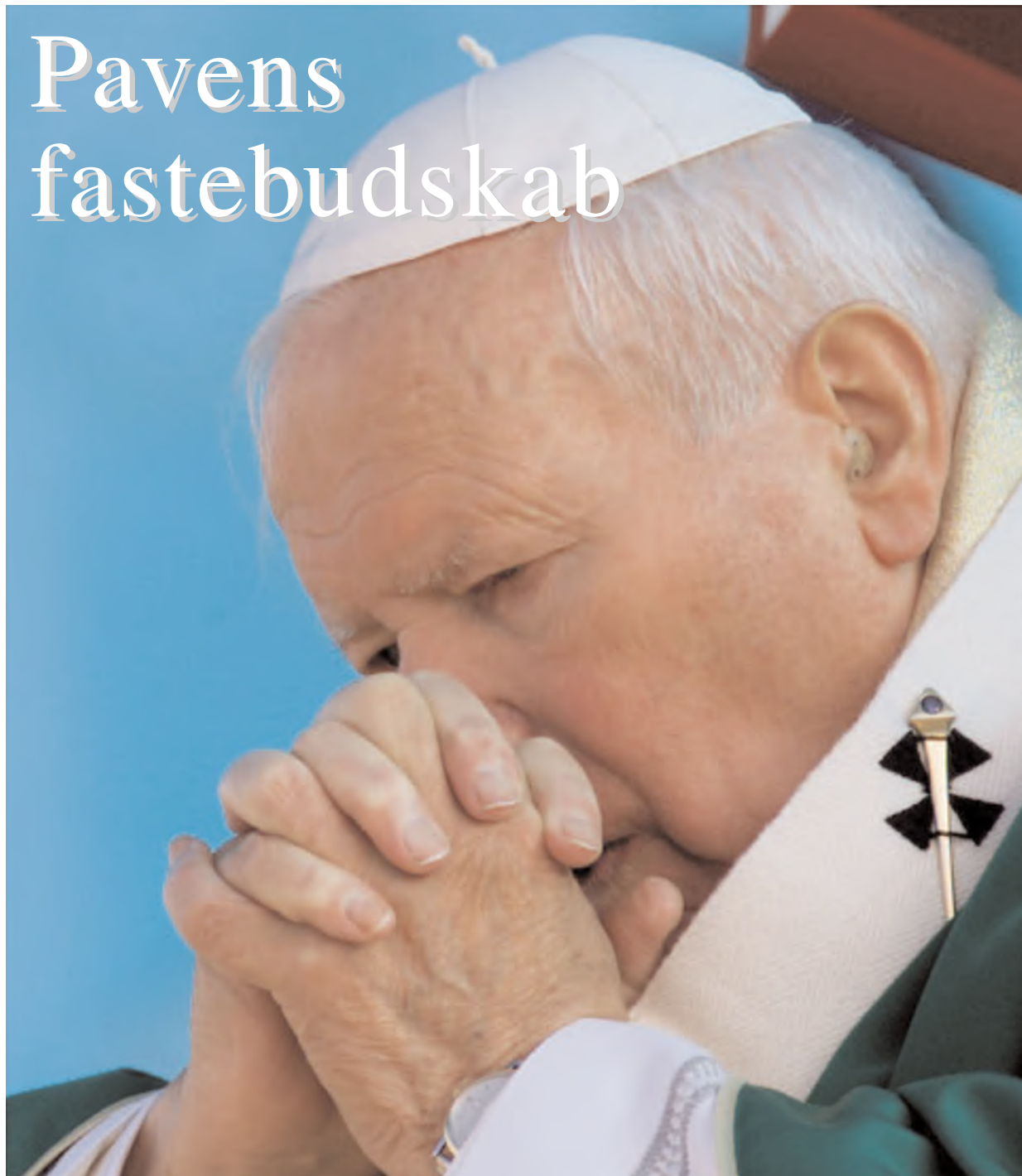
At dømme efter det billede, der har tegnet sig den senere tid, begynder der måske alligevel at blive plads til Gud i et ellers religionsforskrækket Europa. Ateister med sans for ironi ville sige, at det er Gud, der har taget hævn!

Katolsk Orientering

Saml jer ikke skatte på jorden, hvor møl og rust fortærer, og hvor tyve bryder ind og stjæler, men saml jer skatte i Himlen, hvor hverken møl eller rust fortærer, og hvor ingen tyve bryder ind og stjæler. Thi hvor din skat er, der vil også dit hjerte være.

Matt 6, 19-21

Pavens fastebudskab

Bevar respekten for de ældre

Paven tager i år i sit fastebudskab udgangspunkt i vers 19-20 fra 5. Mosebog, kapitel 31: "Så vælg da livet, for at du og dit afkom må leve, idet du elsker HERREN din Gud og adlyder hans røst og hænger ved ham; thi deraf afhænger dit liv og tallet på de dage, du kommer til at bo i det land, HERREN svor at ville give dine fædre, Abraham, Isak og Jakob."

Det er, siger paven, disse ord Moses henvender til folket, da han opfordrer dem til at tage imod pagten med Jahve i Moabs land. Troskab mod pagten er for Israel en garanti for fremtiden, og et langt liv er, fortæller Bibelen os, et tegn på Guds nåde.

Dette tema opfordrer paven os til at tænke

over i fastetiden, for at vi i højere grad kan blive bevidst om den rolle, de ældre er kaldet til at udfylde i samfundet og i Kirken, og således berede os til at tage imod dem med den kærlighed og omsorg, de fortjener. I vor tid er levealderen blevet betydeligt forlænget takket være den moderne lægevidenskab. Det stiller os over for den opgave så vidt muligt at inddrage de ældre i samfundslivet og sørge for dem, som har behov for pleje.

Menneskelivet, understreger paven, er en gave fra Gud, som vi må værne om i alle dets faser. Budet "Du må ikke slå ihjel" betyder, at vi skal respektere livet fra fødslen til en naturlig død. Det gælder, selv når vi rammes af sygdom og bliver ude af stand til at klare os selv. Hvis man

i lys af troen accepterer at blive gammel, med alt hvad dette nødvendigvis fører med sig, kan det blive en værdifuld anledning til en bedre forståelse af korsets mysterium, en forståelse som giver menneskelivet dets fulde mening.

Paven afslutter sit budskab med disse ord: "Maria, som leder os gennem fastetiden, fører alle troende, især de ældre til en endnu dybere erkendelse af den døde og opstandne Kristus, som er vort livs højeste mening. Måtte hun, den trofaste tjenerinde for sin guddommelige Søn, sammen med den hellige Anna og Joakim gå i forbøn for hver eneste af os "nu og i vor dødstime".

Min velsignelse til alle!

Verdens- ungdomsdagen

Forberedelserne til Verdensungdomsdagen i Köln er i fuld gang. Til august vil unge fra hele verden strømme til Tyskland for at deltage i det gigantiske arrangement, hvor millioner vil samles om deres tro i fællesskab med paven.

På side 3 kan man læse om de forberedelser, der er i gang fra dansk side, og om hvad man skal gøre for at tilmelde sig.

side 3

Fasteaktion 2005

I dette nr. af KO har Caritas Danmark redigeret 4 sider om hjælpearbejdet over alt i verden.

Generalsekretær Mogens Jeppesen opfordrer alle til at give et bidrag for at lindre nøden i den 3. verden. De katolske biskopper i de nordiske lande har til årets fasteaktion, som begynder askeonsdag, valgt temaet "Jeg svigter dig ikke."

side 7

Økumeni på afveje?

Kardinal Walter Kasper har udtrykt betænkelighed over, at den økumeniske bevægelse synes at være gået i stå. I den forbindelse lægger han afstand til de såkaldt progressive teologer.

side 5

Valg og værdier

Irak har netop afholdt sit første demokratiske valg, og når disse linier læses, har vi også overstået vores. Det siger sig selv, at det for irakerne var en skelsættende begivenhed at kunne begive sig til valgurnerne. Af reportagerne i TV kunne man fornemme den nærmest euforiske stemning hos såkaldt menige irakere, der for første gang oplevede at blive taget med på råd om deres lands fremtid.

For danskernes vedkommende var folketingsvalget selvsagt en mere rutinepræget oplevelse. Vi har jo prøvet det før, og når valget kom lige efter nytår, skete det af rent praktiske årsager og ikke fordi ydre dramatiske omstændigheder nødvendiggjorde det. Der var med andre ord ikke som udgangspunkt noget klart defineret valgtema, noget politikerne nødvendigvis måtte spørge vælgerne til råds om. Det satte som bekendt sit præg på den efterfølgende valgkamp,

hvor de toneangivende partier forsøgte at overbyde hinanden i et nærmest panisk kapløb om at hverve stemmer fra betydningsfulde befolkningsgrupper såsom de kvindelige vælgere, pensionisterne, børnefamilierne o.a.

Det var - mildt sagt - en gennemskuelig manøvre, og man kan undre sig over, at regeringspartierne, der som udgangspunkt kunne læne sig op ad komfortable meningsmålinger, i den grad lod sig rive med. Man kan samtidig være betrykket for, at en valgkamp, der groft sagt næsten udelukkende har budt på retoriske tricks og talmagi, vil bidrage til yderligere at øge afstanden mellem politikere og befolkning. Når luften svirrer af tal, procenter og politiske floskler, som vi hverken kan eller orker at forholde os til, bliver vi i realiteten koblet af den politiske beslutningsproces. Vi føler ikke som irakerne, at vi skal være med til at bestemme vores lands fremtid - vi må

tværtimod affinde os med tilskuerrollen i et uengagerende medieshow, hvor det eneste vi magter at forholde os til er aktørernes ydre fremtræden. Virker kandidaten troværdig? Kedelig eller morsom? Ligner han en vinder eller en taber?

Det er farligt for demokratiet, hvis politik bliver en vare, der skal markedsføres og sælges på lige fod med vaskepulver, og hvis den enkelte kandidats mulighed for at opnå valg afgøres af spindoktore og stylist. Som vælgere bidrager vi selv til denne udvikling, hvis vi populært sagt ikke forlanger andet af vores politikere, end at de skal sørge for, at vi får et par procent mere i lønningsposen hvert år. I så fald reduceres debatten til en debat om midler - målet er vi jo enige om.

Er det ikke noget i denne retning, vi har oplevet i denne valgkamp? Var der nogen principiel eller praktisk forskel på

Fogs og Lykketofts valglofter? Havde vi umiddelbart nogen mulighed for at vurdere, hvad det var man tilbød os? Ja, hvad var det egentlig, vi skulle tage stilling til?

Hvis debatten dybest set bliver ligegyldig, fordi politikerne grundlæggende har den samme vare at tilbyde - hvad så? Ja, så har vi i praksis afskaffet det demokrati, der som sin forudsætning har, at vi som vælgere bruger vores mulighed for at tage stilling til, i hvilken retning samfundet skal udvikle sig.

Er det derfor politikerne i dag lancerer begrebet værdidebat? Begynder de selv at føle tomheden og afstanden til vælgerne som generende? Jamen, så lad os da få den værdidebat. Det fordrer blot, at politikerne fortæller os, hvad det er for værdier de vil fremme, ja hvad de i det hele taget forstår ved "værdier". Vi er lutter øren.

- red.

Læserne skriver

Om Bernadette og Nevers

Mange tak til Vivian og Erling Tiedemann for deres smukke artikel i KO 20/2004. Når man har været i Lourdes nogle gange og dermed har gjort sig bekendt med Bernadettes liv og virke i denne valfartsby i Pyrenæerne, opstår der ofte et ønske om at besøge hendes grav i Nevers, hvor hun boede som søster Marie-Bernard de sidste 13 år af hendes 35-årige liv. Togrejsen fra Lourdes er rimelig kompliceret, selv om det ikke længere tager 3 dage som i 1866, da Bernadette foretog rejsen og overnattede i Bordeaux og Périgueux. Idag tager det kun ca. 5½ time fra Lourdes til Paris med det nye TGV tog, men så skal man skifte banevogn fra Montparnasse til Gare de Lyon, hvorefter der er ca. to timer til Nevers.

reservere værelser med fuld pension. Der er 55 dobbeltværelser og 27 enkeltværelser til meget rimelige priser. Da klosteret var moderhus for Nevers-søstrene i 1866 boede der ca. 200 søstre plus 100 novicer. Idag er der næsten ingen søstre tilbage på dette kloster, der vist ikke længere er moderhus, men det er indrettet til modtagelse af pilgrimme og andre gæster, enkeltvis eller i grupper. Espace Bernadette Soubirous, som det nu kaldes, ligger ikke langt fra banevognen. Der er naturligvis messe og rosenkransbøn hver dag i klosterkapellet, hvor Bernadette har haft sin gang med de andre søstre og hvor hun ligger begravet i et sidekapel til højre for alteret. Et andet minderigt sted er infirmeriet, hvor søster Marie-Bernard døde 16. april 1879. Det er nu indrettet til kapel. Derudover forefindes klosterhaven med Sankt Joseph

kapellet, hvor Bernadette først var begravet og i nærheden af hovedindgangen til klosteret har man tilbage i 1884 indrettet en grotte til minde om den oprindelige grotte i Lourdes. Ligeledes er der oprettet et lille musæum over Bernadettes liv. Flere

oplysninger kan findes på www.sainte-bernadette-nevers.com. Der forefindes en del litteratur mest på fransk men også på andre sprog.

Philippe B. Hanus, København Ø

I et forenet Europa er der ikke plads til katolske normer

Lene Larsen tror at min opfattelse af at aktiv homoseksualitet ikke er en synd har at gøre med at jeg ikke har forstået, at homoseksualitet er tillært, ikke medfødt. Det er forkert. Jeg er ligeglad med om homoseksualitet er tillært eller medfødt, for det eneste det drejer sig om er, om den gør skade på andre mennesker. Normerne i et sekulariseret Europa, hvor stat og religion er – og bør forblive – adskilt, bygger ikke på religiøse normer med rod i 2.000 år gammel mellemøstlig kultur. De bygger på fornuft og på det simple moralske princip, som Jesus har lært os, at man må gøre hvad man vil, så længe det ikke er til skade for andre. Derfor må man også både spise svinekød, drikke alkohol og være homoseksuel, selv om disse ting regnes for synd af folk med rod i forskellige religioner. At homoseksualitet er en synd ud fra en katolsk moral, som den der p.t. doceres af læreembedet, det er jeg klar over. Engang mente man også at det var en synd at tage renter eller at blive opereret af en læge. Paulus mente desuden, at det var en synd når kvinder skakkede i forsamlinger. Men disse fore-

stillinger ønsker europæerne i dag ikke at være underlagt. Vi ønsker en moral, som er troværdig for os alle, uanset hvilken religion vi tilhører. Vi ønsker et forenet Europa. Og hvis Gud mente at vi alle skulle følge katolske normer, så er jeg sikker på at han også ville have sørget for, at vi alle var katolikker. Men det er vi ikke.

Jeg skal for en ordens skyld sig, at jeg selv er medlem af Den katolske Kirke og at jeg ikke er homoseksuel. Men jeg håber ikke, at hverken katolske eller islamiske normer bliver til europæisk ret, og derfor støtter jeg Europaparlamentets afvisning af Buttiglione. Han var nemlig ikke var i stand til at skelne mellem hans egen religion og de behov, som det europæiske fællesskab har. Der skal være plads til os alle, og respekt for den livsstil, som mennesker vælger, når den glæder dem selv uden at skade andre.

Det er kernen i det hele.

Jakob Munck Valby

En uansvarlig beslutning som rammer Kirkens unge hårdt

Tak til ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen for hans opsig i KO nr 1. Vi er forældre til nu voksne børn, og har erfaret hvilken betydning DUK og lejrene har haft for at danne en katolsk identitet.

Uanset begrundelsen for den manglende bevilling, er signalet at arbejdet for de

unge prioriteres lavt. Og den medfører at DUK økonomisk tvinges hen til smertegrænsen. Begge dele er uacceptabelt. Det underer os at de ansvarlige har kunnet træffe en så uansvarlig beslutning.

Synne og Ivar Hoel
2770 Kastrup

Redaktion:
 Ansvarshavende redaktør: Torben Riis
 Redaktionschef: Annica Skenberg
 Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne
 Orientering fra sognene: Bent Dahl Jensen

Frivillige medarbejdere: Carla Bennati Schou, Karen Grzelak, Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Bente og Ole Meyer, Jacob Thomsen, Hans Thulstrup.

Redaktion og annoncer:
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V.
 Telefon 3355 6040 kl. 9-13, man-fre
 Fax 3355 6041. E-mail: redaktion@katolskorientering.dk
 Giro: 205-7042

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Gl. Kongevej 15, DK 1610 København V.
 Tryk: Morsø Folkeblad, DK 7900 Nykøbing Mors. Oplag: 7.200
 Abonnementspris: 390,00 kr/år (1. august - 31. juli)
 Løssalg: 20,00 kr i Steno-Butikken og Katolsk Information i Århus.
 ISSN 0902-297X

Debat. Angiv altid navn, adresse, telefonnummer og så vidt muligt e-mail-adresse på indsendte indlæg. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte og bringe uddrag af indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til: redaktion@katolskorientering.dk (vedhæft fil eller indsæt læserbrevet direkte i mailen). Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Verdensungdomsdagen – *grib chancen!*

Af Daniel Nørgaard

Rundt om i vore katolske menigheder er bekymringen for os unge meget stor. Det store flertal af unge holder sig langt væk fra Kirken. Grundene er mange, og problemet har mange nuancer, som jeg ikke skal vove mig ud i at belyse her. Pastoralrådet arbejder nu på at "diagnosticere" problemet for siden at kunne iværksætte en handlingsplan. Dette er et rigtig godt initiativ og fortjener al mulig ros. Men i mellemtiden skal vi ikke blot stå og kigge på den fortsat negative udvikling. Der skal gøres noget, og der kan gøres noget allerede nu. Der skal støttes op om ting, som allerede har vist sig at være effektive midler i nyevangeliseringen.

Føder en optimisme

Verdensungdomsdagen (VUD) søsat af paven for 20 år siden er et sådant middel. Tusinder, ja millioner af unge fra hele verden tager af sted for at samles om deres tro i fællesskab med paven. I dette møde opstår en sand glæde og entusiasme,

der virkelig styrker den enkelte i sin tro. Man opdager hvilket stort fællesskab man har del i gennem Kirken, man møder Gud igennem bøn og fejringen af sakramenterne. Alt dette føder i deltagerne og i dem, der er vidner til begivenheden, en stor optimisme: Kirken har en fremtid, og dens unge medlemmer ønsker at forvandle verden til en bedre verden gennem deres tro.

En skelsættende begivenhed

At være med til sådan et arrangement kan for en ung (og lad os bare sige lunken) katolik være en altafgørende oplevelse. Vidnesbyrdene om VUDs betydning for den enkeltes tro er talrige. Sjældent drager man upåvirket derfra, og ofte vender man hjem til sin lokalkirke med ønsket om et mere aktivt trosliv. På det bekymrede spørgsmål "Hvad skal vi gøre for at vore unge vender tilbage til kirken?" er et af svarende altså: "Send dem til Köln til august".

Derfor lyder opfordringen fra DUK, som arrangerer vort bispedømmes officielle tur til VUD: få jeres unge til at tage med. I forældre:

overtal jeres børn til at tage med. I bedsteforældre: støt jeres børnebørns tur derved økonomisk. I præster og menighedsråd: udbred kendskabet til arrangementet og giv økonomisk støtte til menighedens unge.

Der skal slås til nu. Næste internationale VUD bliver formodentlig i Australien om tre år og gangen efter i Mexico. Prisen for at deltage dér bliver altså meget høj og næppe overkommelig for ret mange. Næste gang i Europa bliver muligvis først i 2014!

Osnabrücks biskop Frans Josef Bode sammen med de skandinaver, der var med til mødet i Köln.

Den danske jord, som Gregers Mærsk-Kristensen samlede ved Dybbøl, blev bragt med til Köln.

Sådan kan man hjælpe de unge

Ønsker man at hjælpe økonomisk for at få så mange danskere af sted som muligt, kan man tale med sin sognepræst om hvordan man kan hjælpe sit eget sogns

unge, eller man kan indbetale et beløb på gironr. 908-3294 mærket VUD 2005. Så vil DUK bruge pengene til tilskud til dem, der har brug for det.

Hvad er VUD?

Hvert eneste år fejres en verdensungdomsdag (VUD). Men hvor det nogle år kun bliver holdt på lokalt plan i hvert bispedømme, bliver det hvert andet eller tredje år afholdt i en af verdens storbyer for unge fra hele verden og med pavens tilstedeværelse. Sidste gang var i 2002 i Toronto med 1 mio. deltagere! Næste VUD er d. 21. august i år, men som tidligere er der et seks-dages program i dagene op til denne dag. Der er der ungdomsfestival med koncerter, dans, film samt mulighed for stille bøn og meditation i mange åbne kirker. Der er katekeser afholdt af biskopper fra hele verden, en pilgrimstur til Kölns imponerende domkirke og en masse muligheder for at lære andre unge fra hele verden at kende.

DUK tager med. I Toronto var vi 50, men nu satser vi på at blive 300! Der er to forskellige grupper, som deltager: VUD-entusiasterne cykler fra Sønderborg til Köln på ni dage med ophold i forskellige sogne undervejs. De mere "normale" kører i bus derned med ophold i Osnabrück til

Verdensungdomsdagen i Köln har sit eget logo.

et særligt arrangement med blandt andet de andre skandinaver i tre dage. Busgruppen når også et to-dages besøg i Holland, Belgien og Luxembourg, inden den støder til cykelgruppen i Köln den 16. august. Cykelgruppen er således af sted 6.-21. august, og busgruppen 11.-21. august.

Mange flere oplysninger om VUD og DUKs tur derned kan findes på www.duk.dk. Man er velkommen til at skrive spørgsmål til vud2005@duk.dk. DUKs sekretariat er villig til at sende foldere og plakater til alle interesserede.

Indtryk fra forberedende møde i Köln

Ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen og præstestuderende Daniel Nørgaard var med til det store forberedende møde om Verdensungdomsdagen 2005 i Köln

Af Gregers Mærsk-Kristensen

"Oooooooooooooooooooooo Immanuel." Ja, sådan lød indledningen til VUD-sangen, da den blev sunget på det store forberedende møde i Köln i begyndelsen af januar. Omkvædet til sangen er ordene fra temaet for Verdensungdomsdagen: "Vi er kommet for at tilbede ham!" Ordene er som bekendt udtalt af De hellige tre Konger. Og netop i Köln har man ifølge traditionen relikvierne af disse tre vise mænd. Vis-mændenes ord rummer i sig selve essensen af, hvad verdensungdomsdagene – ja, hele kristenlivet – går ud på; at følge tegnene, at bryde op, at komme for til slut til tilbede.

Indtrykkene vi fik, var mange og forjættende. De tyske arrangører virkede imponerende kompetente

og syntes at have styr på alt. De tyske biskopper har satset rigtig mange kræfter og millioner af euro på at gøre verdensungdomsdagene til "en fest for troen".

Fra 70 lande og fra en lang række katolske ungdomsorganisationer var der kommet repræsentanter til formødet i januar. Jeg talte med mennesker fra Paraguay, Angola, Korea, Ægypten og Sverige, der alle glædede sig vildt til at bringe titusindvis af unge til dette gigantiske arrangement. Præsten fra Turkmenistan fortalte, at han regnede med at bringe ikke mindre end ¼ af den samlede katolske befolkning i sit land (der er 40!). Med til indtrykkene hører også den overdådige festmesse for De tre vise Mænd Helligtrekongersdag i Kölns helt igennem pragtfulde domkirke, der

i sammenligningen får Minas Tirith i filmen Ringenes Herre til at ligne et simpelt pakhuis i Nordre Frihavn. Men det mest betydningsmættede indtryk var dog måske, da alverdens deltagere sammen med biskopper og kardinaler under en regnvåds-tung sky gik hen over den kæmpestore mark (på størrelse med 400 fodboldbaner), hvor festmessen med paven skal finde sted på slutdagen. Der, hvor alteret til sin tid skal stå, strøede deltagere den jord ud, som de havde medbragt fra deres respektive hjemlande. Vi havde også jord med fra Danmark. Og sådan er det gået til, at et par skefulde jord, der i sin tid blev gennemvædet med blod under slaget ved Dybbøl, nu ligger spredt dér, hvor vores fælles menneskelighed, vore drømme, visioner og håb om få måneder skal forenes og ofres op sammen med Kristus under eukaristien.

Og jeg er sikker på, at det vil blive gjort under en taksigelse, der vil lyde fra mange hundredetusinde unges struber, for "Oooooooooooooooooooooo, Immanuel! Gud er med os!".

Kontroversiel velsignelse

Velsignelse af homofile par skaber uro i Folkekirken

Skal homofile par, der har indgået registreret partnerskab, have mulighed for at få deres forhold velsignet i Folkekirken?

Det mener syv af Folkekirkens biskopper, som i forlængelse af bispemødet i København den 4.-5. januar har udsendt en "vejledende ordning" for en sådan velsignelse. De øvrige fire biskopper, Lise-Lotte Rebel, Niels Henrik Arendt, Karsten Nissen og Elisabeth Dons Christensen er uenige. Viborg-biskoppen Karsten Nissen afviser således, at Kirken har mandat til at velsigne andet end ægteskabet mellem mand og kvinde. "Det er ulykkeligt med den splittelse," siger han til Avisen Tro & Mission (14.01.05), "men det afspejler vel situationen i Folkekirken."

Logisk konsekvens

Søren Lodberg Hvas, biskop i Aalborg, ser derimod velsignelsen som en logisk konsekvens af den nu otte år gamle ordning med gudstjenstlig markering af registreret partnerskab og mener i øvrigt ikke, at uenigheden vil føre til en splittelse af Folkekirken. De syv biskopper understreger da også, at der ikke er tale om et forpligtende ritual, men kun om en vejledning, som man kan bruge eller lade ligge. Det fremgår i øvrigt af referatet fra bispemødet, at samtlige biskopper er enige om, at man

ikke på bibelsk grundlag kan fordømme homoseksuelt samliv. Den aktuelle uenighed drejer sig således om, hvor vidt man i kirkelig sammenhæng bør ligestille ægteskab og registreret partnerskab.

Skarpe reaktioner

Reaktionerne på folkekirkens "højrefløj" er ikke desto mindre usædvanligt skarpe. I den ovenfor citerede udgave af Tro & Mission konstaterer lederen under overskriften "Åndeligt bedrageri", at "det er bedrøveligt, at ikke én af biskopperne tilsyneladende har markeret, at Åbenbaringsordet skal stå som norm, og at homoseksuelt samliv har Guds ord imod sig, uanset hvem og hvor mange der hævder noget andet." Lederen henviser endvidere til Den augsburgske Bekendelses artikel 28, hvor det præciseres, at menigheden ikke har pligt til at adlyde biskopperne, såfremt disse "lærer eller indstifter noget, som er i strid med evangeliet". Andetsteds i bladet betegner rektor på Dansk Bibel-Institut biskoppernes initiativ som "et krisetegn af dimensioner" og tilføjer, at der nu er behov for at gå ind i "en skærpet kirkekamp".

I samme artikel fastholder Indre Missions formand Christian Poulsen, at folkekirken ikke (officielt) har fået noget ritual for velsignelse af homofile, men be-

Biskop Elisabeth Dons Christensen, Ribe Stift.

Søren Lodberg Hvas, biskop i Aalborg.

tegner det som "katastrofalt, at biskopper vejleder på tværs af Guds ord. Så er de ikke biskopper længere." Christian Poulsen mener dog ikke, at Indre Mission på denne baggrund vil udtræde af folkekirken. "Vi har en platform at kæmpe på endnu," siger han, men han vil på den anden side ikke udtale sig om de langsigtede konsekvenser af den aktuelle strid.

Aggressiv lobby

Ugeavisen Udfordringens redaktør Henri Nissen skriver i en leder (27.01.05), at man af frygt for at diskriminere de homoseksuelle ligger under for "en meget aggressiv lobby af homofile, som forsøger at mistænkeliggøre alle, der ikke anerkender deres nyvundne magt". Derfor skal Folkekirken "kanøfles" og tvinges til at velsigne noget, som strider imod dens moralske grundlag.

Kritik fra biskoppen

"Udfordringen" havde forinden i nr. 3, 20. januar omtalt biskop Erik Norman

Svendens irettesættelse af sognepræsten i Hasle og Rutsker sogne på Bornholm. Sognepræst Lars Morthorst Christiansen blev i et læserbrev i Bornholms Tidende kritiseret af biskoppen, fordi han under en gudstjeneste gav udtryk for uenighed med biskopperne i deres syn på homoseksualitet. "Når Lars Morthorst og andre præster i forbindelse med homoseksuelle medmennesker bliver ved med at sige, at Gud elsker syndere, men hader synden," skriver biskoppen, "stempler han hermed praktiseret homoseksualitet som synd. Dermed er han ikke blot uenig med sin egen biskop, men med alle landets biskopper, der i en fællesudtalelse fra bispemødet udtrykkelig fastslog, at vi tager afstand fra en kirkelig eller menneskelig fordømmelse af homoseksualitet og homofilt samliv."

Lars Morthorst replicerer i et læserbrev, at biskoppens udtalelser er et beklageligt symptom på, at "vores kirke ikke længere har Guds ord som autoritet, når det drejer sig om lære og liv."

KORT NYT

Ny forening for katolske læger i Norden

En gruppe svenske, norske og danske katolske læger arbejder i øjeblikket på at danne en nordisk forening for katolske læger. Der afholdes stiftende generalforsamling i Røgle Kloster uden for Lund den 12. og 13. marts.

Initiativet til den nye forening udgår fra det svenske Steno-forum for katolske læger og medicinstuderende. Foreningen vil især beskæftige sig med de etiske problemer, som læger stilles over for i forbindelse med livets begyndelse og afslutning: stamcelleforskning, eutanasi over for palliativ behandling, de svages stilling i sygeplejen m.m.

"Nordisk Forening for katolske læger" vil få sæde i Stockholm og blive tilknyttet både den europæiske (FE-AMC) og den internationale sammenslutning af katolske læger (FIAMC).

Yderligere oplysninger om Steno-forum kan ses på foreningens hjemmeside www.isidor.se/steno

Messer for de syge i København og Århus

I KO nr. 2 bragte vi pavens budskab i anledning af "Den 13. verdensdag for de syge", som fejres i Cameroun den 11. februar.

I Danmark fejres dagen både i København og Århus. Fredag den 11. februar læser biskoppen messe i Jesu Hjerter Kirke i København kl. 17.00. Efter messen inviterer "Den Nordiske Valfart til Lourdes" til samvær i menighedssalen, hvor der vil blive orienteret om årets valfart. Man vil endvidere kunne se en videofilm fra valfarten 2004 optaget af sakristanparret fra sognet.

I Århus vil Verdensdagen blive fejret lørdag den 12. februar kl. 12.00 i Vor Frue Kirke med messe og de syges salvelse.

Har vi plads til kristne læger?

Således spørger praktiserende læge Hans Holmsgaard i et læserbrev i "Dagens Medicin" (21.01.05), efter at reservelæge Thomas Teglgård fra Psykiatrisk Sygehus i Hillerød har fået en tjenstlig påtale og er blevet sat under skærpet tilsyn, fordi han mener, at en psykiatrisk patient i sjældne tilfælde kan være besat af en ond ånd eller en dæmon.

Hans Holmsgaard understreger, at lægen altid skal handle fagligt forsvarligt og ikke bruge sin tro til at stille uprofessionelle diagnoser, men, tilføjer han, "står han over for en patient, som har et åndeligt problem og ikke et lægeligt, så vil det være god faglig standard at henviser patienten til en specialist i åndelige spørgsmål – det vil sige en præst."

Anders Fogh i klemme

Skal lesbiske have lov til at føde børn ved hjælp af kunstig befrugtning? Det spørgsmål ønskede statsministeren ikke at svare på over for Søndagsavisen (23.01.05).

Avisen forsøgte – uden held – at holde Anders Fogh Rasmussen fast på en udtalelse fra 1997, hvor han over for Ekstra Bladet udtalte, at det ikke var noget staten skulle blande sig i, når blot de lesbiske selv betalte for behandlingen. Senere erklærede statsministeren imidlertid, at han står ved sin udtalelse fra dengang. "Jeg har det sådan," sagde han til Jyllands-Posten (24.01.05), "at ting, jeg har sagt engang, dem står jeg selvfølgelig ved." Hermed kommer han imidlertid på kollisionskurs med både Konservative og Dansk Folkeparti, som ønsker at opretholde det gældende forbud, som også Venstre har stemt for. Men, som statsministeren tilføjede, en ophævelse af forbudet "er ikke en del af vores valgprogram."

Ved vi stadig, hvor vi har partiet Venstre?

Marianne Powell ofs. 1939-2004

Marianne (Rosholm) Powell stammede fra Randers, tog magisterkonferens ved Aarhus Universitet og doktorgrad fra University of York.

Efter en årrække som lektor i Engelsk ved Aarhus Universitet, blev Marianne knyttet til Kateketcentralen (siden Pastoralcentret), hvor hun i samarbejde med Guido Kreienbühl, Erling Tiedemann og mange andre udviklede materialer og programmer til brug for den katolske katekese. Jeg erindrer bedst det ambitiøse "Grundkursus i Teologi"; men især børnenes indfø-

ring i katolsk tro og tradition, stod Mariannes hjerte nær.

Etableringen af Den franciskanske lægorden i Danmark blev Mariannes testamente. Efter det andet Vatikanconcil begyndte en ny epoke for Frans af Assisis tredje orden – også i Danmark – takket været et beåndet samarbejde mellem Marianne og Hubert Hodzelmans & Bjarne Falkanger fra den nederlandske OFM-provins. Leveregel og konstitutioner blev oversat og godkendt, og sideløbende hermed startede Marianne i 1983 tidsskriftet

"Pax & Bonum", som blev den væsentligste inspirationskilde til franciskansk spiritualitet i en brydningstid mellem Tredje Orden og lægorden. Endelig lykkedes det for Marianne og Hubert Hodzelmans at færdiggøre en ny oversættelse af "Frans af Assisis skrifter".

Et frodigt forfatter- og lederskab var i fortsat udvikling, da katastrofen ramte Marianne i februar 2001, hvor en hjerneblødning efterlod hende i live – men uden et sprog! Alligevel fortsatte hun – hjulpet af familie og venner – med at virke for den franciskanske sag.

Mariannes sidste tid kunne lykkeligvis leves på Kamillianergaardens hospice (Aalborg), i hvis smukke og venlige rammer hun – omgivet af familie – døde 22. december 2004.

*Mariannes liv blev ikke langt,
Mariannes liv var aldrig et let liv,
Mariannes liv var et rigt liv,
Marianne har efterladt os denne rigdom.*

Anders Overgaard
Pedersen ofs.

Diplomatisk krise

Anstrengt forhold mellem Vatikanet og Spaniens regering

(KNA) Pave Johannes Paul II's tale de spanske biskopper i forbindelse med deres ad limina-besøg i Rom den 24. januar har umiddelbart udløst en diplomatisk krise mellem Vatikanet og Spaniens socialistiske regering, der ledes af ministerpræsident José Luis Rodríguez Zapatero.

De spanske biskopper har i nogen tid ligget i strid med den nye regering på grund af en række bebudede lovinitiativer så som anerkendelse af homo-ægteskaber, liberalisering af abortlovgivningen og afskaffelse af religion som obligatorisk skolefag.

I sin tale til biskopperne understregede paven, at unge mennesker har ret til reli-

gionsundervisning, og at myndighederne ifølge 1979-aftalerne mellem den spanske stat og Kirken har pligt til at skabe de lovgivningsmæssige rammer, der kan sikre undervisningens gennemførelse. Paven beklagede, at en moderne verdslig ideologi i stigende grad præger samfundslivet i Spanien, en ideologi, som fører til indskrænkninger i den religiøse frihed og uvidenhed om religiøse forhold, og som forviser religionen til privatsfæren.

Pavens tale, som blev offentliggjort samme dag, førte umiddelbart til, at den spanske regering indkaldte den apostolske nuntius til en

konsultation i udenrigsministeriet, hvor regeringen erklærede sig uforstående over for alle beskyldninger om at modarbejde Kirken. Ministerpræsident Zapatero bekræftede ifølge spansk presse sin dybe respekt for paven, men understregede samtidig, at et flertal i befolkningen støttede regeringens politik og fandt pavens kritiske udtalelser overdrevne. I de spanske medier blev pavens ord i et ikke ubetydeligt omfang fortolket som en direkte kritik af regeringen, hvilket i høj grad forklarer regeringens nervøse reaktion.

Den officielle reaktion fra Vatikanet anslår derimod en mere forsonlig tone. Her an-

befaler man den spanske regering at underkaste originalteksten til pavens tale en omhyggelig granskning - en høflig hentydning til, at man bør forholde sig til, hvad der faktisk blev sagt, i stedet for til forlydender i pressen - og forsikrer endvidere, at det nu som før er Vatikanets ønske at opretholde en dialog med den spanske regering præget af gensidig respekt.

I Vatikanet afventer man nu eventuelt nye udspil fra Zapatero, men man vurderer ikke, at den socialistiske regering vil se sin interesse i grundlæggende at rokke ved den eksisterende aftale mellem stat og Kirke.

Økumeni på afveje?

Kardinal Walter Kasper lægger afstand til "progressive" teologer

(KNA) Lederen af Sekretariatet for de Kristnes Enhed kardinal Walter Kasper advarer om, at den økumeniske bevægelse står i fare for at "glide ind i en dvaletilstand og miste sin troværdighed".

Han konstaterer, at mange forholder sig reserveret eller direkte fjendtligt over for de økumeniske bestræbelser, mens andre i stigende grad føler resignation og frustration over, at der ikke sker hurtigere fremskridt.

Ordene faldt i Rom under den afsluttende gudstjeneste for Den internationale Bedeu-ge for de kristnes enhed, hvor repræsentanter for de

fleste kristne kirkesamfund var til stede. Walter Kasper understregede, at man ikke kan fortsætte efter devisen "business as usual", hvor man fortaber sig i overvejelser om struktur, metoder og målsætninger. Det, der først er fremmest er behov for, er fælles overvejelser om det grundlæggende i troen. Den fælles bekendelse til Kristus som menneskehedens eneste Forløser bør være fællesnævneren for alle, som er engageret i den økumeniske bevægelse.

På denne baggrund kritiserede kardinalen "såkaldt li-

berale fortolkninger, som betegner sig selv som progressive, men som i virkeligheden er undergravende" og advarede mod en udhuling af det fælles trosfundament. "Netop i dagens postmoderne samfund, hvor alt gøres relativt og vilkårligt, har vi brug for et solidt fundament i Jesus Kristus", sagde kardinalen, og tilføjede, at det også gælder i økumenien."

Han kritiserede ligeledes de aktuelle tendenser til at ville tilpasse kirkelig lære til tidsånden, hvorved der opstår nye kløfter mellem konfessionerne i etiske spørgsmål,

hvor der ellers har hersket enighed i århundreder. Dette er i mange tilfælde allerede blevet til sørgelig virkelighed, og det bevirker, at kristne ikke længere i fællesskab kan aflægge profetisk vidnesbyrd over for verden. Walter Kasper anbefalede med henblik på fremtiden en fornyet besindelse på de bibelske tekster og den fælles kristne dåb og indbød til en grundig debat om Kirkens væsen og formål. Netop dette emne har, sagde han, givet anledning til de dybeste uoverensstemmelser mellem de kristne kirkesamfund i den vestlige verden.

Klar afvisning af homo-ægteskaber

(KNA) Dekanen for "Rota Romana", en af de højeste kirkelige domstole i kirkeretlige spørgsmål, den polskfødte Antoni Stankiewicz, har i en udtalelse slået fast, at Kirken ikke vil anerkende såkaldte ægteskaber

mellem personer af samme køn.

Hverken papirløse ægteskaber eller ægteskaber mellem personer af samme køn kan gøre krav på at være sande ægteskaber - dette uanset at lovgivningen i

mange lande i dag sidestiller sådanne forbindelser med ægteskabet.

Stankiewicz understregede, at homoseksuelle forhold er i modstrid med den måde den menneskelige na-

tur er indrettet på, en objektiv orden, som også i før-kristen tid var det grundlag, ægteskabet byggede på. Han afviste samtidig muligheden for, at fraskilte gengifte katolikker kan modtage kom-union.

KORT NYT

Paven efterlyser bedre integration

(KNA) Pave Johannes Paul II har i en udtalelse slået til lyd for en bedre integration af indvandrere og flygtninge. Det gælder om at finde en "retfærdig ligevægt" mellem egen og andres identitet, sagde han søndag den 16. januar under Angelus-bønnen på Peterspladsen. Anledningen var den 91. Verdensdag for indvandrere og flygtninge.

Paven vendte sig udtrykkeligt mod de integrationsmodeller, som fordrer, at flygtninge helt og fuldt skal give afkald på deres religiøse og kulturelle identitet. Tilsvarende afviste han enhver form for bevist isolation af udlændinge, som fører til en slags Apartheid. Den rigtige vej at gå er at tilstræbe en ægte integration, som afstår fra at fokusere på forskellene mellem den oprindelige befolkning og "de fremmede". Med til denne integration hører også, sagde paven, at indvandrere lærer landets sprog og tilpasser sig landets love og forholdene på arbejdsmarkedet.

Schweiz - et sekulariseret samfund

(KNA) De store religioner er på tilbageslag i Schweiz. I de seneste 30 år har de store trossamfund mistet mange medlemmer, samtidig med at der er blevet flere konfessionsløse og flere medlemmer af mindre religiøse grupper.

Det oplyser lederen af det schweiziske statistiske kontor Claude Bovary, som har forestået en stort anlagt statistisk analyse af det "religiøse landskab" i Schweiz.

I 1970 udgjorde protestanter og katolikker endnu 95 af befolkningen. Dette tal var i år 2000 faldet til 75 % - 33 % protestanter og 42 % katolikker. Evangeliske frikirker, ortodokse kirker og andre er på 10 år vokset fra 3,5 til 4,4 %.

Muslimerne udgjorde i 2000 med sine 340.000 troende 4,3 %. Den gruppe, der er vokset hurtigst i de sidste 30 år, er de konfessionsløse, altså de schweizere, som ikke vedkender sig noget religiøst tilhørsforhold. De var endnu i 1970 en ganske ubetydelig minoritet, men udgjorde i 2000 11,1 % af befolkningen.

Det er især de protestantiske kirker i Schweiz, der mærker tilbagegangen. Det skyldes ifølge statistikerne bag undersøgelsen den lave fødselsrate i disse grupper samt det forhold, at man ikke har tilgang af indvandrere. På grund af indvandringen er Den katolske Kirke i Schweiz noget gunstigere stillet.

Nej til aktiv dødshjælp

(KNA) Den anglikanske Kirkes primas ærkebiskop Rowan Williams advarer mod en liberalisering af lovgivningen om aktiv dødshjælp i Storbritannien. Et skred i holdningen til eutanasi vil, siger han til The Times, kunne føre til, at ældre og syge terminale patienter overtales til at lade sig aflive. Hertil kommer, at hvis man i lovgivningen indfører en ret til dødshjælp, har man samtidig antydnet, at nogen har pligt til at udføre handlingen.

Disse betragtninger, understregede ærkebiskoppen, anfægter ikke patientens ret til i fornødent omfang at modtage smertebehandling, men det er også noget andet end at tale om retten til at dø.

Oscar-nominering

Skuespilleren og instruktøren Mel Gibsons omstridte film om Kristi lidelseshistorie *The Passion of the Christ* er blevet nomineret til en Oscar i tre forskellige kategorier: for den bedste fotografering, den bedste filmmusik og den bedste make up. Den vil således have chancen for at blive præmieret med hele 3 Oscars. Prisen, som er den mest prestigefyldte filmpris i verden, uddeles hvert år af *The Academy of Motion Picture Arts and Sciences*.

En lille bog der peger på Troen

Af Anders Overgaard Pedersen ofs.

For læsere af tidsskriftet "Pax & Bonum" som grundlagdes i 1983 og indtil 2000 redigeredes af afdøde Marianne Powell OFS. er Leonhard Lehmann OFM. Cap. et velkendt navn fra en række lysende artikler om franciskansk spiritualitet.

Den nye bogs titel fremhæver Liv og Bøn og peger dermed på Troen. Hos Frans af Assisi er Livets vej og Troens vej flettet fuldstændigt ind i hinanden – og dette er tema for bogens første afsnit (Livets vej – Troens vej). Ved at belyse markante udsnit af Frans' liv, lærer vi, hvorledes han lyttede til og svarede på Guds kalden, og vi erfarer gennem helgenens bønsliv: "at bede betyder at lytte og at lede efter vejen". Undervejs kastes også lys på meditative træk i Frans' religiøse liv: Talløse timer i ensomhed, hvor Frans atter og atter spørger: "»Hvem er du, Gud, og hvem er jeg!" finder forløsningen på bjerget Alverna i "Lovprisningen af den allerhøjeste Gud" – givet til broder Leo.

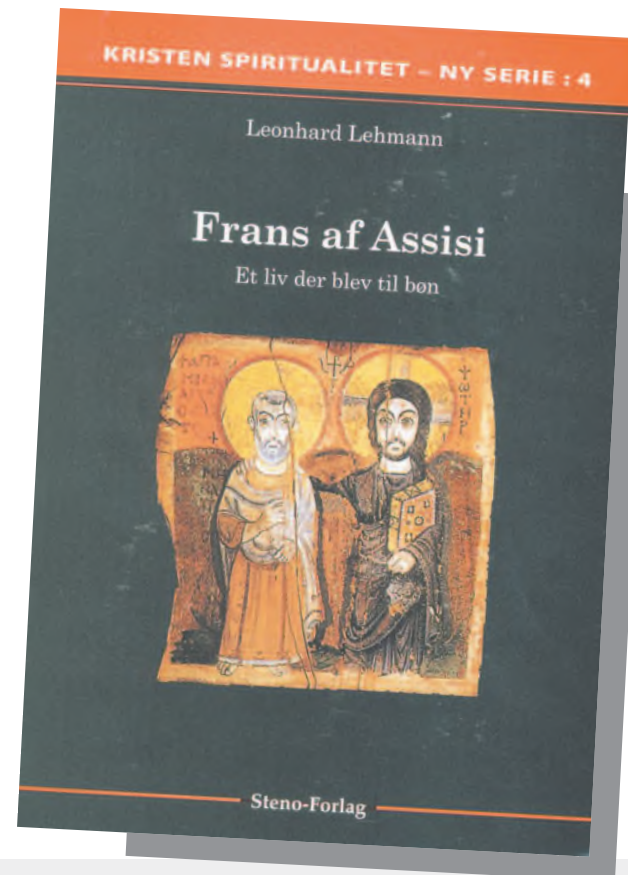
Bogens andet afsnit (Levende Bøn) fører læseren mod en beskuelse af naturens pragt som en kilde til bøn. Natur og Liv stammer fra Gud, og de eksisterer som et vidnesbyrd om Ham og for at stå i Hans tjeneste. Skaberværket er således et kor, hvorfra bønnen uophørligt opstiger til Gud. Frans istemmer med det kor og opfordrer andre til at synge med ... på "Skabningernes Lovsang".

I bogens tredje afsnit (Veje til Levende Bøn) søger Lehmann – med afsæt i Reglen – at vise, at for Frans er det Helligånden, modtaget i dåben, som alene muliggør adgangen til den usynlige Gud, og forfatteren understreger til sidst i bogen, at gennem århundreders kontroverser om Reglen, blev Helligåndens primat altid fastholdt. Dette kom også til udtryk i det "Brev til de Troende"«, som Frans skrev til de bodsbrødre og -søstre, der lever i verden – i Den franciskanske Lægorden.

Konklusion:

Trods liden af størrelse er det en rig bog, som Steno-Forlaget har udgivet i serien Kristen Spiritualitet, og man er bestemt på tryk historisk grund, når Leonhard Lehmann OFM. Cap. formidler franciskansk spiritualitet. Der skal også rettes en tak til Johannes Jong, som utvivlsomt har bidraget med mere end oversættelse. Jongs baggrund i og fortrolighed med franciskanernes historie er nylig kommet til udtryk i hans oversættelse af Bonaventuras Franciscus-biografi.

Skal der en enkelt dråbe malurt i bægeret, så må det blive om den for spinkle bibliografiske støtte, som forlaget yder. Henvisningerne til de mange citater er ikke altid præcise – og undertiden fraværende. Jeg savner også en fortegnelse over de skrifter, der henvises til. Mange kender måske Frans' Skrifter, Celanos og Bonaventuras biografier; men hvor mange kender Fuldkommenhedens spejl, Trebrødrelegenden og Fioretti?

Leonhard Lehmann
Frans af Assisi – Et liv der blev til bøn
Oversat og bearbejdet af Johannes Jong
Steno-Forlag 2004

Skt. Andreas Bibliotek: Indføring i katolsk tro

Erfaringen viser, at mange nye katolikkers første kontakt med Kirken har været gennem god katolsk litteratur, men også garvede katolikker leder konstant efter bøger, der giver overblik over troen.

Det er derfor Sankt Andreas Bibliotek magtpåliggende at kunne stille mange forskellige indføringer i katolicismen til rådighed. Biblioteket køber løbende kateketiske værker for voksne på flere sprog. Blandt mine egne yndlingsbøger kan jeg nævne (efter hver bog angives bibliotekets bognummer):

Kunsten at overleve, når man er gift med en katolik. Klar besked om katolsk tro og liv. København, Katolsk Forlag 1989. QD 587 Efter min mening en af de bedste.

Bob O'Gorman & Mary Faulkner.

The Complete Idiot's Guide to Understanding Catholicism. Indianapolis, Macmillan 2000. QF 6102

Alban McCoy OFM Conv. An Intelligent Person's Guide to Catholicism. London, Continuum 2000. QF 6103 Disse sidste to værker supplerer hinanden!

Walter Furst & Jürgen Werbick, red. Katholisches Glaubensfibel. Freiburg-im-Bg., Herder 2004. Vi har lige købt den, men den ser god ud.

Her er et udvalg af andre værker i denne genre, biblioteket har dog mange flere:

Roland Lacroix. Revisiter la foi chrétienne. Paris, l'Atelier 2003. lige købt

Andreas Martin. Alle guten Gründe, katholisch zu sein. Köln, Benno Verlag 2003. lige købt

Al Kresta. Why Do Catholics Genuflect? And Answers to Other Puzzling Questions About the Catholic Church. Cincinnati Ohio, St. Anthony Messenger Press 2001. QF 6152

Petit dictionnaire des dévotions. Fêtes & Saisons 1999. lige købt

The Essential Catholic Handbook. A Summary of Beliefs, Practices, and Prayers. Ligouri Missouri, Ligouri Press 1997. QF 6104. Newly expanded with a glossary of key terms and cross-referenced to the Catechism of the Catholic Church.

Mitch Finley. The Seeker's Guide to

Being Catholic. Chicago, Loyola Press 1997. QF 6101

Bruno Forte. *Piccola introduzione alla fede.* Balsamo (Milano), Edizioni Paoline 1992. QF 745

Richard P. McBrien. Katolsk tro gennem årtusinder. København, Niels Steensens Forlag 1987. QF 6084

Opracowanie Katechizmowe. Uwierzy z sercem. Warszawa. Instytut Wydawniczy Pax 1983. QF 6100

Sankt Andreas Bibliotek,
Gammel Kongevej 15, København.
Telefon 33 55 60 90.
E-mail bibliotek@katolsk.dk

Åbningstider tirsdag til torsdag kl. 10-16.

Spalteredaktørens kommentar

Af Stig Holsting

For første gang i den tid denne spalte har skullet forhåndsoplyse Katolsk Orienterings læsere om anbefalelsesværdige udsendelser i radio og TV, må spalteredaktøren melde pas. Der er ingen udsendelser i de tilsendte programmer, som han har turdet anbefale til bladets læsere. Den opmærksomme læser har ganske vist af og til haft grund til at

undre sig over gode relevante udsendelser, som ikke har været nævnt i denne spalte, men det skyldes enten, at der er sket programændringer siden man har udsendt de trykte programmer eller også den omstændighed, at programmet ikke har været fyldestgørende i sine forhåndsomtaler. Når programmet hedder "Folk og kirke" siger det

jo intet om indholdet og kan derfor ikke uden videre anbefales som relevant for Katolsk Orienterings læsere. Spalteredaktøren beklager naturligvis frem for nogen, at denne rubrik må stå tom denne gang så meget mere, som adskillige læsere gennem tiden har givet udtryk for deres glæde over dens oplysninger.

Bispedømmets

Fasteaktion 2005

Caritas i 200 lande

Caritas er den katolske kirkes officielle humanitære hjælpeorganisation.

Caritas ser det som sin opgave at medvirke til opbygningen af en ny verden, hvor retfærdighed og fred hersker og hvor det enkelte menneskes værdighed er i centrum.

Caritas arbejder blandt nødstedte og fattige med nødhjælp og langsigtet udviklingsbistand.

Caritas skeler ikke til modtagernes politiske, religiøse eller etniske tilhørsforhold.

Caritas arbejder i knap 200 lande. Vi arbejder igennem lokale organisationer, der kender den lokale befolkning, deres kultur og andre lokale forhold.

Mange tusinde mennesker får hvert år hjælp fra Caritas. Caritas betyder næstekærlighed – omsorg for andre.

De fire sider om bispedømmets fasteaktion er redigeret af Caritas Danmark

BISPEDØMMETS FASTEAKTION 2005

Jeg svigter dig ikke

Caritas' fasteindsamling går i år til mennesker i glemte kriser i bl.a. Chad, Zimbabwe og Burma

Giro 4043979, bankkonto 4180 3127022283 eller elektronisk indbetaling på www.caritas.dk

Grafikeren Kim Brostrøm har tegnet fasteaktionsplakaten, som kan ses i alle katolske kirkers våbenhus og på de katolske skoler. Plakaten kan bestilles på sekretariatet. Den koster 60 kr. inkl. forsendelse.

Fasteaktionen støtter mennesker i glemte kriser

I den nordafrikanske ørkenstat Chad lever 200.000 mennesker i øjeblikket som flygtninge, fordi det er livsfarligt at opholde sig i deres fædreland Sudan, specielt Darfur. Fasteaktionen støtter midlertidige skoler, så de mange børn kan få undervisning, selv om de er på flugt.

I Myanmar (Burma) støttes arbejdet med at give hjemvendte flygtninge fra

Thailand en ny start og – ikke mindst – forberede hjemkomsten for endnu flere, så snart den politiske situation tillader det.

I Zimbabwe er den politiske situation stadig uløst og landet derfor isoleret fra det internationale samfund. Vi hjælper bispedømmet Gokwe med at bygge et langsigtet arbejde op i forlængelse af de

sidste års afhængighed af fødevarehjælp.

Girokort til alle

Caritas har i slutningen af januar sendt et brev vedhæftet et girokort til alle katolske husstande. Vi håber, at I vil deltage i aktionen med at indbetale et beløb enten pr. giro eller via Caritas bankkonto.

En indbydelse til at arbejde med

Askeonsdag begynder fasten og dermed Caritas' årlige fasteaktion med indsamling til mennesker, der har brug for hjælp. De katolske biskopper i de nordiske lande har i år valgt som fælles tema "Jeg svigter dig ikke".

Når vi hører temaet "Jeg svigter dig ikke" er vi ikke i tvivl om, hvem "Jeg" er. For der er kun én der ikke svigter, nemlig Gud. Alle vi andre ville gerne kunne sige det samme om os selv, men kan ikke. Vi står alle med halv- eller heltomme hænder og må stole på løftet fra Gud, at selv om vi selv svigter, så svigter Gud ikke os. Tværtimod indbyder Gud os til – på trods af alle vore mangler – at være Guds medarbejdere – til sammen med Gud at gøre livet værd at leve for os selv og andre.

Fasteaktionen minder os altså både om Guds trofasthed over for os og om vores opgave over for andre mennesker. - Og når det gælder hjælp til mennesker i nød ude i den store verden, sender temaet et klart budskab: Verden er fyldt med svigtede mennesker - og som kirke kan vi ikke slappe af, før vi er nået ud til alle disse mennesker.

Heldigvis har vi som kirke gode muligheder for at nå ud til alle mennesker. Caritas-netværket arbejder i dag i 200 lande. Så uanset hvor på kloden der sker noget, vil kirken altid være i nærheden. Den har måske ikke kræfterne til at løfte store opgaver. Men den er der og kender de lokale forhold, så den kan pege på, hvordan vi bedst kan hjælpe.

Tak til alle, der vil arbejde med.

Mogens Jeppesen
Generalsekretær

Fasteaktion 2003 ydede akut tørkehjælp til befolkningen i Zimbabwe. Nu beder biskoppen i Gokwe om hjælp til langsigtet udvikling

Udsatte familier i Zimbabwe har brug for vores hjælp

Zimbabwe befinder sig i en dyb økonomisk, politisk og social krise. Krisen betyder, at befolkningen er blevet mere sårbar over for f.eks. tørke. Da regnen svigtede det sydlige Afrika i 2002 betød det, at millioner af fattige og udsatte i Zimbabwe måtte have hjælp.

Den katolske kirke i Zimbabwe var en af de mange aktører, der satte alle sejl til for at redde befolkningen fra sulten og dens følgesygdomme. Med økonomisk støtte fra Caritas-netværket, herunder penge fra Bispedømmets Fasteaktion 2003, blev der gjort en stor indsats i løbet af 2003 og 2004. Op mod 330.000 af de mest udsatte mennesker modtog fødevarerhjælp via de lokale kirkers fødevareprogrammer og klarede sig på denne måde gennem de værste måneder.

Desværre er Zimbabwe stadig et land, der balancerer på randen af katastrofen.

Den fortsatte nedtur for økonomien, den politiske kri-

se, og den ødelæggende effekt af AIDS-epidemiens hærgen efterlader samfundet så svækket, at selv mindre modgang kan ende i store humanitære katastrofer for de mest sårbare grupper.

Hjælp til de mest udsatte familier

Det er derfor fortsat en vigtig opgave at tage hånd om de mest udsatte familier og styrke deres muligheder for at klare sig igennem den nuværende krise. På længere sigt skal der imidlertid også udtænkes strategier til en mere permanent udvikling af landets og befolkningens potentiale, så folk kan få et anstændigt liv, herunder også blive i stand til at klare fremtidige kriser.

Caritas Danmark vil gerne være med til at følge op på sidste års gode hjælp ved at bidrage til den langsigtede udvikling i landet. Flere af de katolske bispedømmer i Zimbabwe har allerede i en år-

række gennemført omfattende udviklingsprogrammer, men der er stor forskel på de enkelte bispedømmer og deres erfaring, muligheder og ressourcer.

I bispedømmet Gokwe i det nordvestlige Zimbabwe er der mange og store problemer. Alligevel har store dele af det sociale arbejde ligget stille i mange år pga. mangel på ressourcer og faglig vejledning.

Biskoppen i Gokwe har nu bedt Caritas-netværket om assistance til at få Caritas Gokwe i gang igen med at hjælpe i hvert fald de mest sårbare dele af befolkningen.

Caritas Gokwe ønsker, at der først og fremmest skal gennemføres en grundig kortlægning af de problemer, som befolkningen står over for i hverdagen, og at der derefter udfærdiges en handlingsplan for de næste tre års udviklingsarbejde. Samtidig bliver der sat konkrete aktiviteter i gang, der kan løse de mest akutte problemer. Bl.a.

ønsker man at støtte de små landsbysamfund i deres bestræbelser på at tage sig af AIDS-ramte familier.

Caritas Gokwe vil f.eks. hjælpe med at oprette små køkkenhaver, hvor de raske familier i landsbyerne i fællesskab kan dyrke ekstra nærende afgrøder til de familier, der er ramt af AIDS eller anden sygdom og derfor ikke kan brødføde sig selv. Caritas Danmark har lovet Caritas Gokwe at hjælpe med denne opgave med midler fra dette års fasteaktion.

Bygge på viden om lokale forhold

Caritas Danmark arbejder i Zimbabwe tæt sammen med CAFOD (Caritas England-Wales). CAFOD har arbejdet i Zimbabwe i næsten 30 år og råder over en dygtig lokal stab med masser af viden, som vi kan trække på. Afgørende er imidlertid, at der ude i det enkelte bispedømme er engagement og gå-på-mod-

og ikke mindst viden om lokale forhold, som man kan bygge på. Ellers kan arbejdet ikke slå rødder og skabe holdbare resultater på langt sigt.

Netop nu er der en vis optimisme, fordi regnen i år omsider er vendt tilbage med håb om, at der igen kan høstes på de små jordlodder der er blevet sået til med kostbar såsæd og gødet med ligeså kostbar gødning. Men der er også brug for meget håb og megen optimisme. For selv om der er faldet regn, er alle de andre problemer der stadigvæk:

Færre hænder til at tage fat

Det største problem er, at der er stadig færre om at bære arbejdsbyrden. Mange i den arbejdsdygtige alder er syge af AIDS og mange hjem kun har én forsørger tilbage eller består sågar udelukkende af børn og teenagere, der kæmper en hård kamp for at skaffe sig selv mad og tøj på kroppen, fordi forældrene er døde af AIDS eller er så syge, at de ikke kan arbejde.

Livet på landet har altid været barskt, men det er blevet barskere i takt med, at der er blevet færre hænder til at tage fat. Mange af de tradi-

tionelle familiestrukturer og sociale sikkerhedsnet er også under hårdt pres på grund af AIDS-epidemien. Dertil kommer, at mange andre er svækket af mange års dårlig eller utilstrækkelig ernæring.

Kampen mod de uværdige levevilkår

Det er med andre ord ikke nogen nem opgave Caritas Gokwe står overfor. Men desto vigtigere er den. Samtidig giver det os andre håb om en bedre og mere retfærdig verden, hver gang nogen viser ansvar og tager kampen op mod så store problemer og under så vanskelige vilkår. Også derfor fortjener Caritas Gokwe, at vi bakker dem op og støtter dem i deres anstrengelser.

Caritas vil hjælpe med oprettelse af små køkkenhaver, så familier i landsbyerne i fællesskab kan dyrke nærende afgrøder. Familier, der er ramt af AIDS eller anden sygdom og ikke i stand til at udføre hårdt arbejde, får deres del af den sunde mad. Fotos: Sally Miller, Cafod.

Undervisning i en flygtningelejr i Darfur-provinsen. Fotos Caritas/ACT.

Skolegang i flygtningelejre i Chad giver børnene tryghed

Børnene i lejrene har brug for blyanter, papir, tavle og kridt samt bøger

Over en million mennesker er tvunget væk fra deres hjem i Sudans Darfur-provins. De fleste har søgt tilflugt i lejre i selve Sudan, mens andre er søgt over grænsen til nabolandene. I nabolandet Chad mod vest har over 100.000 mennesker således søgt tilflugt for krigens rædsler. En række lejre er blevet oprettet langs grænsen i Chad med det formål at sikre, at de mange flygtninge får de mest basale behov dækket.

Når man er flygtet over hals og hoved, uden at få an-

det med sig end det, man lige kunne samle sammen i løbet af få minutter, så har man virkelig behov for hjælp. Man skal have tag over hovedet, rent drikkevand og vand til at vaske sig i, næringsrig mad, ekstra tøj samt lægehjælp og medicin, hvis man er syg.

Men derudover er det også vigtigt at gøre en indsats for at begrænse de langsigtede virkninger af flygtningekatastrofen. F.eks. er det vigtigt at de mange børn i lejrene får mulighed for at gå i skole. Først og fremmest fordi det

er vigtigt for alle børn at lære at læse og skrive, men også fordi der er helt specielle forhold der gør sig gældende i en flygtningelejr.

Skolegang giver tryghed

Mange af børnene i lejrene har haft rædselsfulde oplevelser under flugten, så skolegangen kan være med til at give dem en følelse af tryghed. Desuden kan vi være med til at forebygge, at de unge lader sig hverve eller bortføres til militærtjeneste af krigens parter.

Skolegangen giver i det hele taget børnene færdigheder, som er vigtige – også når man bor i en flygtningelejr: Hygiejne, menneskerettigheder, børns rettigheder, viden om at kunne undgå konflikt og viden om forebyggelse af HIV/AIDS.

Caritas Danmarks lokale søsterorganisation Secours Catholique et Development, SECADEV, har af FN's flygtningeorganisation UNHCR fået overdraget opgaven at organisere tre af lejrene i Chad: Farchana (18.000

flygtninge), Kounoungo (12.000 flygtninge) og Toulum (16.500 flygtninge).

Underviser 60 børn ad gangen

I de tre lejre er ca. 10.000 børn, der gerne skulle i skole og SECADEV er derfor meget taknemmelig for den støtte, som man har fået til denne del af opgaven fra en anden katolsk organisation, Jesuit Refugee Service (JRS), der har stor erfaring med uddannelsesprogrammer.

Trods SECADEVs og JRS' store anstrengelser er der dog stadig stort behov for yderligere støtte til skolerne i de tre lejre. Det er oftest nødvendigt at undervise mere end 60 børn ad gangen i den samme klasse. De heldigste børn deles to og to om en plastikmåtte at sidde på (der er ingen stole eller borde), andre må sidde på jorden, i bed-

ste fald er "klasseværelset" et telt eller en udspændt presenning, i værste fald må børnene sidde udenfor under den brændende sol.

En del af børnene har bl.a. fået en kuglepen, et hæfte at skrive i, en lineal, en tavle og kridt, men der har langt fra været nok til alle. Desuden er der generelt mangel på bøger og lærervejledninger, og der er ligeledes stort behov for efteruddannelse af lærerne og et mindre honorar til lærerne for deres arbejde under vanskelige forhold.

Det er derfor aftalt med Jesuit Refugee Service at Caritas Danmark i forbindelse med Fasteaktionen i 2005 vil samle penge ind til deres arbejde til fordel for skolebørnene i flygtningelejrene i Chad.

Målet er,

- at alle børn skal undervises inden døre (i telte),
- at der ikke må være over 60 børn i en klasse,
- at der i hvert klasseværelse er et bord, en stol og en tavle til brug for læreren,
- at alle børn som et minimum skal have en måtte at sidde på,
- at alle børn skal have hæfter, kuglepenne, etc.,
- at de nødvendige bøger og lærermaterialer tilvejebringes
- at der skal skaffes og fastholdes gode lærere, der vil påtage sig at undervise,
- at forældrene opmuntres til at sende pigerne i skole, mere end de gør nu,
- at der oprettes forældreråd, så forældrene får reel indflydelse på børnenes uddannelse,
- at der sættes aktiviteter i gang for de ældre børn (teenagere), der har afsluttet grunduddannelsen, men savner noget fornuftigt at tage sig til i lejrene.

Bispedømmets

Fasteaktion 2005

*Partnerskab for
en global udvikling*

2015 målene

I år 2000 besluttede FNs statsledere i en deklARATION af sult, fattigdom, sygdomme, analfabetisme og diskrimination af kvinder skal bekæmpes inden år 2015.

Aldrig før har der været så stor ulighed mellem rig og fattig – dette til trods for en øget global sameksistens og efter mere end 50 års udviklingsbistand samt snak om en mere retfærdig verdenshandel.

Målene er tidsbestemte og målbare, og skal nås senest i år 2015. Man vil:

- halvere fattigdom og sult
- sikre grundlæggende uddannelse til alle
- fremme ligestilling og styrke kvinders rettigheder
- formindske spædbørnsdødeligheden med 2/3
- mindske dødeligheden blandt gravide og fødende kvinder med 3/4
- standse udbredelsen af HIV/AIDS, malaria og andre sygdomme
- sikre miljøvenlig og bæredygtig udvikling

– skabe et globalt partnerskab for udvikling.

Kampagnedage i Danmark
En række danske NGO'er ønsker med udgangspunkt i 2015 målene at skabe en årlig dag eller dage, hvor vi herhjemme skal fastholde regeringens og landets ansvar for, at målene nås.

Kampagnen begynder den 28. april med et stort fællesarrangement. Den 29. april får de enkelte organisationer lejlighed til at vise, hvad de kan. Den 30. april arrangeres landsdækkende aktiviteter, som vil foregå i landets byer.

Den danske kampagne-gruppe har valgt i år at lægge særlig vægt på at få øget bistanden for at opfylde 2015 målene.

Caritas Danmark ser 2015 målene som en nyttig ledetråd for u-landsbistanden. Caritas vil bringe mere om målene i Caritas Nyt og på vor hjemmeside.

Caritas Danmark ser 2015 målene som en nyttig ledetråd for u-landsbistanden. Caritas vil bringe mere om målene i Caritas Nyt og på vor hjemmeside.

Starthjælp til hjemvendte burmesiske flygtninge

I Myanmar (Burma) støtter fasteaktionen arbejdet med at give hjemvendte flygtninge fra Thailand en ny start og – ikke mindst – forberede hjemkomsten for endnu flere, så snart den politiske situation tillader det.

Projektet sigter mod at hjælpe den katolske kirke i dens bestræbelser for at yde hjælp til flygtningene.

Omkring 140.000 flygt-

ninge lever i 9 flygtningelands langs den burmesisk-thailandske grænse. Herudover er der et meget stort antal ikke-registrerede flygtninge i Thailand. 22.000 burmesiske flygtninge er vendt tilbage til Myanmar, hvor de bor i tre genbosættelsesområder og 10 landsbyer. Herudover er der mellem 400-600.000 internt fordrevne i områder grænsende op til Thailand.

Her lever de under yderst vanskelige forhold.

Caritas Danmark har med lokale partnere arbejdet med flygtninge i Thailand siden 1984. Med støtte fra danske udenrigsministerium har det været muligt at hjælpe tusinder af flygtninge.

Flygtninge har brug for nødhjælp i form af regelmæssige fødevarer og andre

basale fornødenheder. Børnene skal have undervisning og skolerne skal udstyres med nødvendigt udstyr og undervisningsmateriale.

Kirken hjælper også flygtningene med at bearbejde de tit voldsomme oplevelser, de har haft i forbindelse med flugten.

Vær selv med i fasteaktionen

Det indsamlede beløb fra fasteaktion 2005 går bl.a. til de projekter, som er omtalt på disse fire sider af »Katolsk Orientering«.

Formålet med fasteaktionen er ikke kun at samle penge ind. Det er i lige så høj grad holdningsbearbejdning.

Vi har brug for at ændre vor måde at være på over for vore brødre og søstre i fatti-

gere dele af verden.

Fasteaktionsplakat

Det er på denne baggrund de fire sider i »Katolsk Orientering« er redigeret. Caritas Danmark har også udgivet en plakat, som er sendt til samtlige menigheder og de 22 katolske skoler i hele landet. Flere kan fås på sekretariatet. Det er vort håb, at plaka-

ten hænges op på centrale steder i menigheden og på skolerne.

Caritas Danmark har også udgivet nogle løsladsark »Fasteaktion 2005«, som er beregnet for skoleelever; her fokuseres især på projektet i Chad.

Det er også muligt at hente skolematerialet om fasteaktionen på Caritas Dan-

marks hjemmeside.

Sparebøsse

Caritas Danmark tilbyder igen i år den lille sparebøsse, som kan fyldes, ved at man igennem fastetiden lægger lidt til side.

Den kan fås ved henvendelse i menigheden eller på Caritas Danmarks sekretariat.

Sidst i januar blev der udsendt et brev med girokort til hver katolsk husstand i Danmark.

Skulle du mod forventning ikke have modtaget det, kan du benytte et almindeligt girokort mærket »Fasteaktion 2005« i meddelelsesfeltet eller betale via hjemmesiden: www.caritas.dk

Caritas Danmark har sekretariat på Vibevej 7 A, 2400 København NV. Kontoret er åbent mandag til fredag 9 - 16 på telefon 3810 3049. Email: caritas@caritas.dk www.caritas.dk

Salg og service, arrangementer, diverse

MAGLEÅS

KURSUSCENTER

Bibelweekend Bag om det 4. evangelium
Fredag den 11. marts kl. 19.00 til søndag den 13. marts kl. 13.30
Pastor Christian Noval, som er licentiat i Exegese, leder weekenden.
Pris kr. 800,-

Refugium Påskerefugium
Torsdag den 24. marts kl. 14.00
til søndag den 27. marts eller mandag den 28. marts kl. 13.30
Gejstlig leder: p. Jac Adams
Praktiske ledere: Annie Rastrup og Marianne Frost Hindberg
Pris: torsdag til søndag kr. 1.300,-, torsdag til mandag kr. 1.430,-

Familieuge
Søndag den 19. juni kl. 14.00 til lørdag den 25. juni kl. 13.30
Emnet for årets familieuge er: Dengang da.....
Lederteam: sr. Hildegard Doods, pastor Niels Engelbrecht, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Pia Kelly m.fl.
Pris: voksne kr. 1.625,-, børn 8-15 år kr. 870,-, børn indtil 7 år kr. 435,-

Magleåsuge
Mandag den 27. juni kl. 15.00
til søndag den 3. juli kl. 13.30
Emner: kunst, kultur, litteratur, rejse, historie, religion m.m.
Lederteam: Annie Rastrup og Marianne Frost Hindberg
Pris kr. 2.375,-

Højskoleuge
Søndag den 24. juli kl. 16.00 til lørdag 30. juli kl. 9.30
Har kirkerne flyttet sig de sidste 100 år?
Lederteam: Walter Dalland, Marianne Meyer, Eva Nordentoft og Annie Rastrup
Pris: 2.775,-

Tilmelding og yderligere oplysninger:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
tlf.: 4581 0715, telefontid kl. 9.00 - 15.00
info@magleas.dk
www.magleas.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler.*

TELEFONLINE - SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året.

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
week-end og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127
2730 Herlev

Tlf.: 44 92 41 31 - fax: 44 92 41 36

Alt i blomster, dekorationer, bryllup, begravelse o.l.
Ring og bestil - vi sender over hele landet

Vivian Højland Frandsen
11. maj 1926 - 3. februar 2005
Hvil i fred
Jacob Frandsen
Anne Marie Frandsen

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407

24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**

v. Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering
nr. 5 som udkommer
den 9. marts 2005
skal være redaktionen
i hænde senest
den **21. februar 2005.**

Redaktionen

Det sker i Bispedømmet

Februar

5. kl. 14.30. Voksenkateke-
se: "Om at leve med og ud
fra Guds ord" - "I er et Kris-
tusbrev" (2. Kor. 3.3) v/Eva
Maria Nielsen. Sankt Ansgars
Kirke, menighedssalen,
Bredgade, Kbh.

16. kl. 19.30. Katekese-
aften. Afholdes af kate-
keter fra Den Neokateku-
menale Vandring hver
mandag og torsdag. Der
vil være pasning af bør-
nene. Alle er velkomne.
Sankt Antoni Kirke,
Fr.sundsv. 225, Brh. Op-
lysninger Merete Noval
38 34 60 03.

Sygedagen med mulig-
hed for modtagelse af
"De Syges Salvelse" i
messen der læses af bi-
skop Czeslaw Kozon,
mulighed for skriftemål
fra kl. 13.15. Sankt Mariae
Kirke, Frb.

19. kl. 10.00 - ca. 15.30.
Seminar: "At leve vor
katolske tro bevidst og
konsekvent" v/Andreas
Grzelak og "At leve tro-
en i en sekulariseret ver-
den" v/Gertrud Mes-
serschmidt. Jesu Hjerte
Kirke, Randers. Tilmel-
ding: tlf.: 86 57 70 52 og
65 98 26 46.

26. kl. 14.30 - 16.30. Te-
malørdag: "Hvordan kla-
rer jeg livet som handi-
cappet og som gammel?"
v/Christian West. Sct.
Therese Kirkes menig-
hedslokale, Bernstorffsvej
56, Hellerup.

Marts

21. kl. 19.00 - 20.30. Me-
ditationsaften og snak.
Skt. Josefs søstre,
Strandvejen 91, Kbh. Ø.

5. kl. 14.30. Voksenkate-
kese: Den hellige Bene-
dikt og Benediktineror-
denen v/sr. Anna-Maria
OSB. Sankt Ansgars Kir-
ke, menighedssalen,
Bredgade, Kbh.

26. kl. 14.00. Afholdes

Den Katolske Kirke i Danmark

Besøg den officielle katolske hjemmeside på
www.katolsk.dk

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Orientering fra sognene: Rettelse

Vi beklager, at der har været en trykfejl med
hensyn til mailadressen til Orientering fra
sognene. Den korrekte adresse er:
sogneyt@katolskorientering.dk

Moskitonetet fortæller noget om Holofernes

Bibelskole

Af
Eva Maria Nielsen

Holofernes beskrives som en mønstersoldat i den første del af fortællingen (Judit 1-7). Men i bogens anden del bliver han beskrevet på en helt anden måde. Mens Judit forlader sit hjemss beskyttelse og udsætter sig for livsfare ved at gå til assyrernes lejr, så opholder Holofernes sig hele tiden i sit telt. Han trækker sig til-

bage. Mens Judit går ud og tager initiativet, bliver Holofernes inde i teltet og venter. Han ligger på sin luksusseng under et moskitonet. Og dette moskitonet bruger Judit senere til at transportere Holofernes' afhuggede hoved med sig.

Dette moskitonet er i øvrigt meget interessant. Motivet findes nemlig ingen andre steder i Bibelen.

Men det findes i den latinske satiriske litteratur. Her bruges moskitonet til at beskrive kvinder som svage, dekadente og farlige. Horats og Propertius bruger moskitonet til at beskrive Kleopatras farlighed som antikvens "femme fatale". Her i Bibelen bruges dette motiv altså til at beskrive Holofernes som en svag og feminin mand.

Krigen afgøres ved, at Holofernes og Judit mødes. De er repræsentanter for to forskellige kulturer. Judit – jødingen – repræsenterer alt det, den jødiske kultur står for. Hun er gudfrygtig, vis og smuk og overholder loven. Holofernes er modsætningen. Han er voldelig og blasfemisk og repræsenterer besættelsesregime. Ligesom Holo-

fernes vil erobre den hellige by Jerusalem og templet, lige sådan eller med samme logik vil han "erobre" og besidde Judit. Vi får at vide, at han inviterer Judit ind i sit telt, fordi han vil eje hende. Man kunne også sige, han vil eje hende seksuelt, og det kommer i dette tilfælde tæt på en voldtægt. For Judits Bog er det det samme, om man tager byer eller lande i besiddelse og underkaster dem, eller om man tager kvinder med vold. Det er den samme "gerningslogik", der gør sig gældende. Ligesom man ikke respekterer et lands grænser, respekterer man heller ikke grænserne for en kvindes krop. En kvindes krop kan ligesom en by eller et land blive taget i besiddelse, erobret og vanæret.

Den undertrykkelse, som Holofernes og storriget repræsenterer, kan kun afsluttes, ved at gerningsmanden slås ihjel. Da Holofernes kun

Holofernes havde faktisk allerede "tabt" sit hoved før Judit huggede det af med hans eget sværd.

tænker på at eje Judit, beruser han sig og sover på sin seng. Han har faktisk allerede "tabt" hovedet, før Judit hugger det af. Hun hugger det af med hans eget sværd, dvs. sværdet vender sig mod sin egen herre.

Dette kan du gøre:

Læs Judit 12-13.

Hvordan beskrives Holofernes?

Hvordan beskrives Judit?

Glemte eller oversete katolske forfattere i Norden

Kronik

Af Kirsten Krog

Da jeg i sin tid konverterede til Den katolske Kirke, kendte jeg kun til to nordiske katolske skønlitterære forfattere, Johannes Jørgensen og Sigrid Undset, og det på trods af, at jeg studerede nordisk litteratur.

Det samme manglende kendskab har jeg opdaget også findes hos mange andre katolikker, "gamle" såvel som nye. Interessen for de katolske forfattere var imidlertid blevet vakt hos mig og til min store forbavselse opdagede jeg, at Norden har fostret en lang række katolske forfattere, hvis værker for manges vedkommende er af en ikke ringe kvalitet.

*

Dertil kommer, at der genremæssigt er en stor bredde. F.eks. er Sigrid Undset med sin roman Kristin Lavransdatter ikke alene om at skrive middelalderromaner. Norske Vera Henriksen har således skrevet en række romaner, som udspilles i middelalderen, og svenske Birgitta Trotzig har med sin middelalderbog En beretning fra

kysten skrevet, hvad jeg vil betegne som ét af Nordens allerbedste værker, selv når de helt store forfattere er medregnet. Denne bog, som er oversat til dansk, er ikke blot en god fortælling, men rummer en dyb katolsk mystisk tænkning.

En helt anden type bøger har vi fra danske Ulla Ryums og svenske Torgny Lindgrens hænder. Disse værker kan bedst betegnes som groteske fortællinger. Mange kender Ulla Ryum, men har nok ikke læst hendes værker først og fremmest som katolske tekster, hvilket man imidlertid kan gøre med stort udbytte.

*

En stor gruppe katolske forfattere skriver moderne digte. Blandt nogle af de bedste er svenske Ingemar Leckius, islandske Nína Björk Árnadóttir og nordmændene Rolf Jacobsen, Sissel Solbjørg Bjugn og Knut Ødegård. Rolf Jacobsen, som er så godt som ukendt både blandt katolikker og ikke-katolikker i Danmark, er en særdeles kendt og værdsat poet ude omkring i Europa. Hans digte er oversat til i alt 22 sprog, og en af vore egne kritikere Poul Borum har talt om hans forfatterskab, som "et af de mest spændende overhovedet i Europa i dag".

Knut Ødegård hører også til de ukendte og oversete forfattere. Da jeg opdagede ham, fandt jeg ingen, der så meget som havde hørt om ham. Selv min underviser i norsk litteratur på universitetet kendte ham ikke. Dette manglende kendskab blev der imidlertid gjort noget ved, da han den 7. februar i år forelæste på Georg Brandes Skolen, én af forskerskoleme ved Københavns Universitet. Emnet var "At digte sit liv ind i messen".

*

Udgangspunktet var hans digtsamling Missa, der i virkeligheden er ét langt digt bygget op omkring messens faste led: Salutatio, Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus og Agnus Dei. I digtet smelter det moderne hverdagsliv sammen med messen, ved at ordene fra de faste led i messen bogstavelig omslutter de moderne temaer, der tages op. Messen skaber helhed i det splittede og mishandlede moderne liv, ikke ved at opløse, men ved at omfavne det. Digtet er for mig at se et af eller måske det bedste moderne katolske digt vi har i Norden. Det er desværre skrevet på nynorsk, som er besværligt for de fleste, men er oversat til engelsk.

Da jeg begyndte at beskæftige mig mere indgående med vore katolske, nordiske forfattere, opda-

gede jeg til min undren, at en meget stor del af dem kan betegnes som modernistiske digtere, hvilket også gælder for størstedelen af de forfattere, jeg har nævnt her.

*

Den litterære modernisme kan bl.a. beskrives som Guds død, noget som jo ikke umiddelbart virker som det bedste grundlag for en katolsk forfatter. Imidlertid har det vist sig, at flere af de forfattere, som for alvor har ladet sig inspirere af modernismen, i høj grad er lykkedes, både hvad det katolske budskab og den litterære kvalitet angår.

Dette har flere forklaringer. En af dem er modernismens fokusering på splittelsen. Denne splittelse kommer i den modernistiske litteratur både til udtryk i form og indhold. På forsidens ses det i en opløsning af traditionelle måder at skrive på, både hvad sætningsopbygning og ordvalg angår.

Den fragmenterede, ofte tilsyneladende usammenhængende måde at skrive på kan umiddelbart overtages af de katolske forfattere og ses bl.a. hos Rolf Jacobsen og Sissel Solbjørg Bjugn. Derudover ses der i modernismen en eksperimentering med overskridelse og sammenblanding af genrer. D.v.s., at man ikke længere klart

kan skelne mellem f.eks., hvad der er et digt, og hvad der er en roman.

Et tydeligt eksempel på dette ses hos Ulla Ryum. Alle disse ydretting er i modernismen et udtryk for det tab af sammenhæng og mening, der er opstået ved "Guds død", men hos den katolske forfatter benyttes det enten blot som en skriveform, eller som en måde at bringe Gud tilbage i en splittet og rodløs verden.

Ofte uden egentlig åbenlyst at gøre op med det Gudsforladte moderne liv, placerer de det stille og roligt midt i Guds virkelighed. Derfor kan man også ofte se, hvordan de katolske værker endda bliver modernistiske i deres indhold – i deres temaer. De katolske forfattere lader så at sige Guds nærvær favne hele det modernistiske, Gudsforladte univers. Dermed får disse forfattere også en vigtig funktion i vor tid, også over for os, som kalder os kristne og katolikker, men som dog ofte i vor tankegang og livsform er påvirkede af modernismens splittelse.

Så der er en verden at opdage her, om man er til den lidt svært tilgængelige modernistiske, katolske forfatter, eller man foretrækker mere umiddelbart tilgængelige forfattere som f.eks. Vera Henriksen og Sigrid Undset.

Katolsk Orientering

*H*an spørger dem: "Men I, hvem siger I, at jeg er?" Og Simon Peter svarede og sagde: "Du er Kristus, den levende Guds Søn."

Da svarede Jesus og sagde til ham: "Salig er du, Simon Jonas' søn! thi det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men min Fader, som er i Himlene."

Matt 16, 15-17

Ny vurdering af ligklædet i Torino

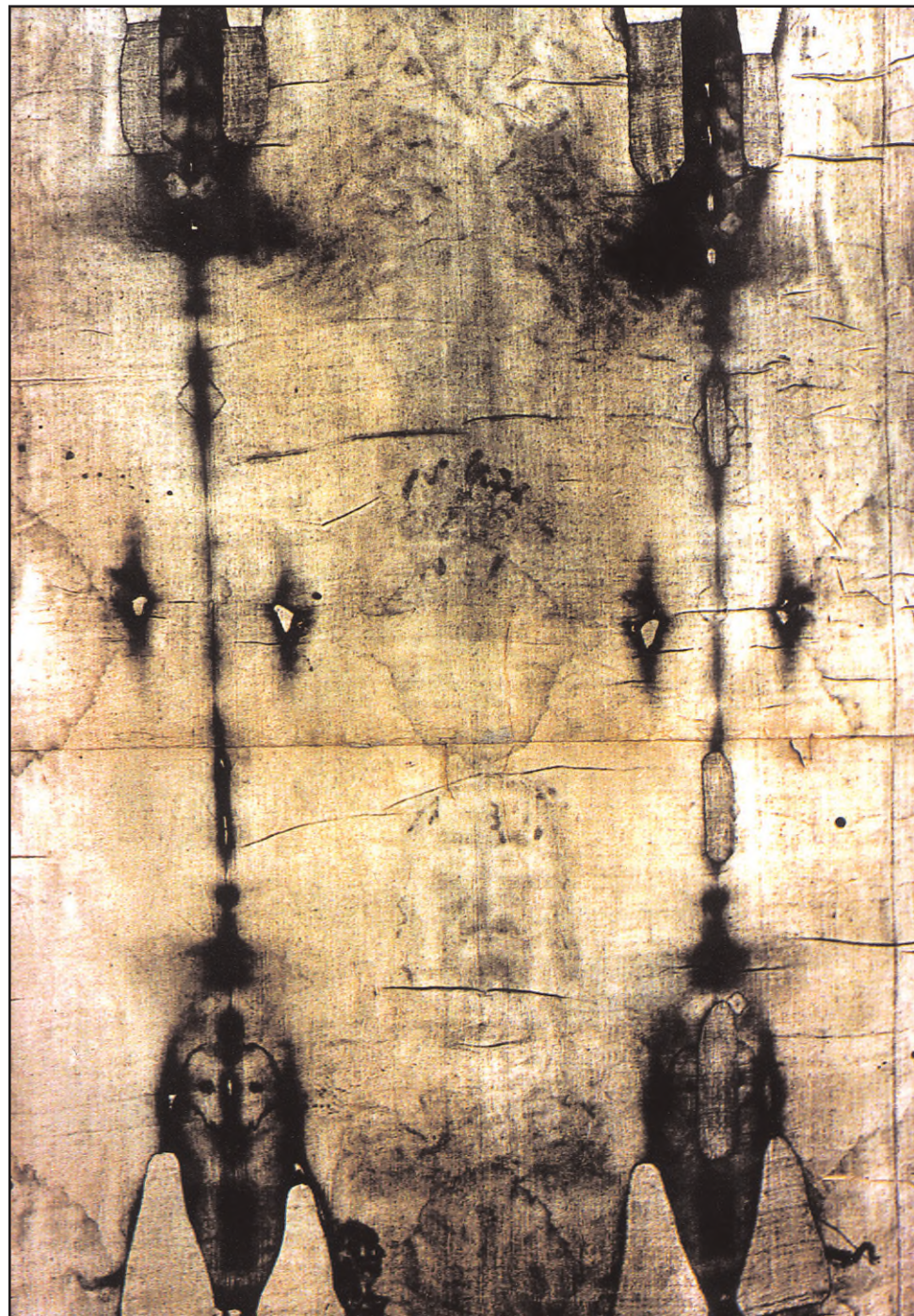
En netop offentliggjort undersøgelse af det berømte ligklæde viser, at det med stor sandsynlighed er fra Jesu tid

En amerikansk forsker, professor Raymond N. Rogers, har tilført debatten om ligklædet i Torino ny næring med en undersøgelse, der konkluderer, at ligklædet faktisk stammer fra Jesu tid. Undersøgelsen er publiceret i det videnskabelige tidsskrift *Thermochimica Acta* 425 (2005) p. 189-194.

I 1988 foretog tre laboratorier i henholdsvis Arizona, Cambridge og Zürich uafhængigt af hinanden kulstof 14-analyser af stykker af ligklædet og nåede til det resultat, at det kunne dateres til et sted mellem år 1260 og 1390, altså fra middelalderen. Det var også, mener Rogers, en korrekt konklusion, for de fragmenter af stoffet, man analyserede, var lapper, der i middelalderen blev sat på for at reparere huller i klædet, og altså ikke det oprindelige klæde.

Rogers har undersøgt fibre fra det oprindelige klæde for stoffet vanillin. Da man ved, hvor længe dette stof er om at blive nedbrudt, kan man med relativt stor sikkerhed bruge det til datering. Hvis stoffet havde været fra 1260, som kulstof 14-prøven viste, ville det endnu, siger Rogers, have indeholdt ca. 37% af dets vanillin i 1978. Men der var intet spor af vanillin, og det beviser, at stoffet er betydeligt ældre.

Rogers er langt fra den eneste, der har kritiseret kulstof 14-prøverne. Et af kritikpunkterne går på, at organisk materiale som det hørklæde, ligklædet er lavet af, let tager

imod forurening fra omgivelserne. Metoden er derfor langt sikrere, når den anvendes på forsteninger, hvor man kan udtage prøver, der ikke har været i kontakt med andet organisk materiale. Stoffibre derimod er porøse og udveksler let materiale med omgivelserne. F.eks. har man udført kulstof 14-prøver på ægyptiske mumier og målt tusinder af år forskert.

Forskere med mange forskellige specialer har i tidens løb undersøgt klædet. En af dem, schweizeren Max Frei Sulzer, der var ekspert i mikropartikler, undersøgte det i 1970'erne, for pollen og konstaterede, at tre fjerdedele af de pollentyper, der fandtes på klædet, vokser i Palæstina. Mange af dem er typiske for Jerusalem og området tæt på.

Uanset hvor gammelt ligklædet er, vil det dog fortsat være en gåde, hvordan billedet på stoffet er blevet til. Niels Christian Hvidt giver i sin bog "Mirakler" en grundig beskrivelse af ligklædet og diskuterer de problemer, der

knytter sig til dette og andre spørgsmål.

Billedet er i virkeligheden et negativ, fortæller han, og det var først i 1898, da man fotograferede klædet, at man blev klar over, at der var et billede på det. Der kan imidlertid ikke konstateres penselstrøg eller andre former for tegneteknik, ingen pigment eller anden farvning af stoffet. Den eneste måde, man kan frembringe et billede på uden brug af pigment, er ved fototeknik, hvor det er lys, der skaber billedet. Men, som han siger, denne teknik blev først opfundet i det 19. århundrede!

Sikkert er det, at ligklædet også i fremtiden vil give anledning til debat blandt forskere, lige som det fortsat vil fascinere både troende og ikke-troende. Da det blev vist for offentligheden ved en udstilling i 1998, blev det set af omkring 4 millioner mennesker fra hele verden. Pave Johannes Paul II, som også besøgte udstillingen, har kaldt det "det lysende relikvie fra Kristi lidelse og opstandelse".

En norsk poet på besøg

Læs Kirsten Krogs interview med den norske forfatter Knut Ødegård, hvis digte er oversat til 20 sprog. En katolsk poet, som, konkluderer hun - også fortjener at blive opdaget af danske katolikker.

side **3**

Har danske katolikker et problem?

Det mener generalvikaren, pastor Lars Messerschmidt. Hvad det er for et problem, kan man læse inde i bladet og ved samme lejlighed konstatere, om man føler sig provokeret, inspireret eller måske begge dele.

side **6**

Skabelsen

Hvordan gik det til, da Gud skabte himmelen og jorden - og mennesket? Det er fortsat et af de mest kontroversielle spørgsmål både i troens og videnskabens verden. Hvad siger Den katolske Kirke om dette eller snarere disse mange spørgsmål, som vedrører skabelsen?

side **12**

Leder

Som omtalt på side 4 i dette nr. af KO har den svenske Riksdag den 2. februar i år som det andet land i Europa vedtaget at lovliggøre såkaldt terapeutisk kloning.

Nu kan man selvfølgelig mene, at det må være sven-skernes og ikke vores problem, men helt så enkelt er det ikke. For det første er der erfaringsmæssigt en vis tradition for, at dårlige ideer på det biomedicinske område hurtigt forplanter sig fra Sverige til Danmark, men dernæst er det vigtigt at være opmærksom på, at der p.t. findes andre "inspirationskilder". Englænderne har allerede indført en tilsvarende lovgivning, og i flere europæiske lande foregår der p.t. en politisk proces, hvor man med små skridt for ikke at vække for meget postyr indretter lovgivningen på, at man en dag kan tage del i kloningseventyret.

Danmark er i så henseende ingen undtagelse. Den første lov om biomedicinske forskningsprojekter fik vi i 1992. Loven ophævede det hidtidige forbud mod forsøg på menneskelige befrugtede æg, dog med det forbehold, at fremtidige forsøg kun måtte ske med henblik på at forbedre reagensglasmetoden. Hermed var det første principielle skridt taget til at betragte menneskeligt liv i dets første stadier som et "materiale" og døren åbnet på klem for senere lempelser.

De lod da heller ikke vente på sig. I 1997 kom den første samlede lov om kunstig befrugtning, som tillod genetiske undersøgelser af befrugtede menneskelig æg. Det var, hvad man populært kalder ægsortering, og det betød, at kvinder i reagensglasbehandling fik mulighed for at frasortere børn med et handicap. Samtidig fik lægerne tilladelse til at foretage forsøg med henblik på "at forbedre teknikker til genetisk undersøgelse af et befrugtet æg".

Den foreløbig sidste tilføjelse blev vedtaget 27. maj 2003, hvor forskerne nu også fik tilladelse til forsøg med det formål "at opnå ny viden, som vil kunne forbedre mulighederne for behandling af sygdomme hos mennesker".

Så - kort sagt - det er ikke så vanskeligt at se, hvor vi er på vej hen. Den svenske lovændring fik da også prompte Hanne Severinsen (V), som er formand for Folketingets forskningsudvalg, til at erklære sig som tilhænger af, at vi snarest følger trop i Danmark.

Men hvorfor nu denne interesse for at legalisere kloningsteknikker? Det er ikke så længe siden, politikerne nærmest var ved at falde over hinanden for at forsikre os om, at kloning på mennesker var en ren vederstyggelighed, som man snarest gennem lovgivningen ville sætte en definitiv stopper for. Det skete også i mange vestlige lande, men kun til dels. Alle er fortsat enige om, at reproduktiv kloning, altså kloning, der fører frem til en fødsel, bør være forbudt. Vi vil ikke have kopi-mennesker, hedder det. På den anden side har vi ikke det fjerneste imod forsøg på befrugtede æg, så hvorfor egentlig ikke bruge forsøgs materialet til noget fornuftigt, sygdomsbekæmpelse f.eks.? Derfor fik man aldrig forbudt en videreudvikling af kloningsteknikkerne, og i denne sammenhæng har det, gætter vi på, spillet en ikke uvæsentlig rolle, at der er penge involveret i projektet - rigtig mange penge endda. Vor tids profeter vil vide, at biotekindustrien i omsætning langt vil komme til at overgå IT-sektoren, og det siger ikke så lidt.

Det er i al sin enkelthed forklaringen på, at det er kommet så vidt, og at vi sandsynligvis om få år vil indføre "svenske tilstande" på dette område her i landet. Den sidste mulighed for en spagfærdig protest fra Folketingets talerstol forsvandt efter det nyligt overståede valg, der sendte kristendemokraterne ud på en ny ørkenvandring.

Prisen for at deltage i kloningseventyret kender vi. Den skal betales på det menneskelige, etiske område ved at vi i givet fald yderligere cementerer den opfattelse, at menneskelivet er at betragte som blot og bar kemi, et substrat, som man efter forgodtbefindende kan forme, manipulere og destruere.

Læserne skriver

Det forenede Europa og troen

Jakob Munck bruger mange fine ord i K.O. no. 3, men forholder sig ikke til det konkrete problem om homoseksualitet og dets rod, og slet ikke til, hvordan man forebygger overgreb.

Samme overfladiskhed gør sig gældende i den forbavsende påstand om, at Jesus skulle have lært os, vi må gøre alt, hvad vi vil, når bare vi ikke skader andre. Mon han ikke forveksler Jesus med Europas ateistiske humanister?

Jeg skulle mene, at Jesus i høj grad taler om, når vi skader os selv og ødelægger os selv, meget mere end han taler om, når vi ødelægger andre. For roden til ødelæggelsen findes i os selv.

Og hvor bruger Paulus ordet "synd" om sine anvisninger for kvinder i menigheden? Ingen steder. Tværtimod bruger han ordet "skik". Paulus er hæderligheden selv, når det gælder om at skelne mellem, hvad han har fra Gud og hvad der

er hans egen mening om sømmelig adfærd.

Og så behøver en ændret indstilling til "synd" i øvrigt ikke at være et positivt tegn på udvikling og fornuft, men kan lige så vel være et tegn på hovmod, forfald og dekadence.

Lene Larsen
Ringsted

Skal gifte kvinder ikke betale kirkebidrag?

Der bliver med mellemrum rykket for kirkeskat. Min mand får henvendelserne desangående, men har alle fradrag taget i betragtning indtægter under den skattepligtige indkomst og skal ifølge gældende regler ikke svare kirkeskat. Men i dette forløb er jeg, med selvstændig indkomst, ganske usynlig og

hvem har lyst til at betale, når man er "ikke eksisterende"?

Jeg ved godt, at denne fremgangsmåde er "indbygget" i systemet og i den fælles bevidsthed. Men måske kan Kirken alligevel ved større opmærksomhed hente lidt mere hos kvinderne. Måske er tiden

nu inde til ændring og genoprettelse af balancen mellem kønnene.

Vi ældre kvinder har lært at vi skal kende "vores plads", men fremtidens kvinder køber den ikke, fordi deres virkelighed har forandret sig.

Hedvig Holsting
København Ø

Mindeord

Søster Frederikke - Mariasøster - sov stille ind den 26. januar 2005 efter kort tids sygdom. Hun blev 92 år. Hun blev født i Belgien i en familie med 12 børn.

Som 19-årig trådte hun ind i Mariasøstrenes congregation, aflagde sine første klosterløfter den 11. april 1933, kom til Danmark, Vejle den 2. august samme år og aflagde sine evige løfter den 14. april 1936 i Vejle.

Søster Frederikke uddannede sig sammen med flere andre søstre til sygeplejerske på Sct. Josephs Hospital i København. Hendes hjerte bankede for de syge og svage, og siden hun blev færdiguddannet som sygeplejerske, har hun med stort engagement været til tjene-

ste på Sct. Maria Hospital i Vejle både hos de gynækologiske patienter og på operationsafdelingen. Søster Frederikke nød stor respekt for sit kompetente virke, især i de 25 år, hvor hun var hospitalets leder. Flere gange stod hun i spidsen for udvidelser, ombygning og omorganisering af hospitalet. Hendes varme og udstrående værdighed og glæde vandt alles hjerter.

Sideløbende med sit virke som sygeplejerske og leder var hun igennem mange år, indtil 1974, priorinde for søstrene af congregationens danske region, som dengang også virkede i Nyborg og Svendborg.

Kirkens ve og vel stod hendes

hjerne nær. Hun trådte understøttende til der, hvor der var behov. Hun var medlem af den katolske synode, som afholdtes i tilknytning til Vatikanerkonciliet. De fleste af de forberedende møder blev afholdt i Vejle. Hendes indsats for kirken og menneskene generelt var dybt forankret i hendes liv med og for Gud.

For mange mennesker blev søster Frederikke et symbol på det åndelige og menneskelige søsterliv, som det i mere end 90 år har formet sig i Vejle.

Søster Frederikke vil blive savnet at mange.

Mariasøstrene
Vejle

Redaktion: Ansvarshavende redaktør: Torben Riis
Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne
Orientering fra sognene: Bent Dahl Jensen

Frivillige medarbejdere: Carla Bennati Schou, Karen Grzelak, Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Bente og Ole Meyer, Jacob Thomsen.

Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V.
Telefon 3355 6040 kl. 9-13, man-fre
Fax 3355 6041. E-mail: redaktion@katolskorientering.dk
Giro: 205-7042

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Gl. Kongevej 15,
DK 1610 København V.

Tryk: Morsø Folkeblad, DK 7900 Nykøbing Mors. Oplag:
7.200

Abonnementspris: 390,00 kr/år (1. august - 31. juli)
Løssalg: 20,00 kr i Steno-Butikken og Katolsk Information i
Århus.

ISSN 0902-297X

Debat. Angiv altid navn, adresse, telefonnummer og så vidt muligt e-mail-adresse på indsendte indlæg. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte og bringe uddrag af indsendte indlæg.

Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til: redaktion@katolskorientering.dk (vedhæft fil eller indsæt læserbrevet direkte i mailen).

Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

En norsk poet på besøg

Den norske lyriker Knut Ødegård besøgte Københavns Universitet i begyndelsen af februar som foredragsholder på et kursus om religion og kunst.

Hans digte er oversat til 20 sprog, men hvor mange i Danmark har kendskab til hans forfatterskab?

I dette interview med Kirsten Krog fortæller han om sin konversion til Den katolske Kirke og om forholdet mellem digtekunst og kristen tro.

af Kirsten Krog

Københavns Universitet har for tiden et særligt satsningsområde *Religion i det 21. Århundrede*, og i den anledning holdt *Georg Brandes Skolen* på det humanistiske fakultet i dagene fra den 7. til den 10. februar et kursus om religion og kunst. En hel dag var reserveret den katolske kunst og foruden to forelæsninger ved henholdsvis doktor Gesa Thiesen fra Milltown Institute i Dublin og ph.d. Alejandro Garcia-Rivera fra Berkeleys Jesuit School of Theology var dagen repræsenteret ved den norske forfatter og poet Knut Ødegård. I forbindelse med kurset satte jeg ham stævne til en snak om tro og lyrik:

På vej til Den katolske Kirke

"Jeg blev født ind i en luthersk familie på Norges vestkyst. Vi gik i kirke hver søndag, bad bordbøn og aftenbøn, og vi børn gik i søndagsskole. Så for mig fødtes tidligt tanken om, at jeg skulle læse teologi". Knut Ødegård færdiggjorde dog aldrig sit teologistudium, da interessen for at skrive allerede tog over under studietiden. Han debuterede som poet i en alder af 22 år.

Jeg spurgte ham, hvad der har fået én med så solid en baggrund i luthersk sammenhæng til at konvertere til Den katolske Kirke:

"Det har egentlig ligget i mig hele tiden som et ønske om at komme tilbage til vore kristne rødder, og der var også en åbenhed i min familie over for Den katolske Kirke. Min mor blev som ung pige undervist af en tysk pater, som dengang var i Molde, og min onkel, som blev luthersk præst, læste en periode hos pateren".

Også en interesse for Nordens overgang til kristendommen nævner Knut Ødegård som en del af baggrunden for, at han til sidst i 1992 konverterede. Om dette skridt siger han:

"Mange af os, som går over fra den lutherske kirke til Den katolske Kirke føler i vort hjerte, at det er en rigdom, at vi er kommet hjem. Men vi er også gået ud fra et andet hjem, og jeg har stadig mange af min bedste venner i den lutherske kirke. - Så det krist-

ne har altid betydet meget for mig. Jeg oplever som katolik, at jeg stadig står i min barnheds tro".

En poet fortæller

Noget af det, som altid er spændende at høre fra en forfatter, hvis bøger man har læst, er, hvordan værkernes tilblivelsesproces har været, og hvordan digteren selv læser sine værker:

"Det, som ligger af beskeder i teksterne, er i overvejende grad ubevidste beskeder, i den forstand, at de i ringe grad er produkter af en viljes- eller projekteret tankeproces, men i overvældende grad udtryk for en eksistentiel oplevelse, ofte eksistentielle kriser".

Knut Ødegård tænker ikke sine digte, han ser og hører dem. De tager udgangspunkt i det nære og konkrete og har for det mest karakter af en fortælling. Han kan, som han siger, mindre og mindre skrive om noget, der ikke er sandt. Egentlig digter han ikke - forstået som opdigter - han skriver om en oplevet virkelighed. Dette gør, at digtene kommer meget tæt på og rører nogle dybe strenge i læseren. Han forsøger ikke bevidst at skrive symbolsk, men forklarer mig, hvordan han føler, at digtene først rigtig er lykkedes, når de konkrete beskrivelser smelter sammen med en symbolsk betydning.

Troen i digtningen

Men hvordan med forholdet mellem det katolske og det lyriske i digtene?

"Jeg tror det var den engelske forfatter Graham Green, som sagde, at han ikke var en katolsk forfatter, men en forfatter, som også var katolsk. Det er også vigtigt for mig at fastslå, at mit ærinde er poetens, jeg er ikke propagandist, heller ikke apoleget, men poet - og poet i den forstand, at jeg ikke accepterer nogen teoretiske eller trosmæssige, ideologiske eller politiske hindringer for mit poetiske projekt. For at sige det meget enkelt, så er min poetiske hensigt at skrive livet sådan, som jeg har erfaret og erfarer det"

Og det er netop ud af denne erfaringsdigtning, at troen i digtene springer. Knut

Ødegård taler om troen som "noget eksistentielt vigtigt, noget jeg tænker på næsten hele tiden". Også trosperspektivet i digtene er altså "ubevidste beskeder", som strømmer ud af et levet liv og dermed naturligt træder frem i digtene.

Men hvorfor ser det så ud til, at det kristne perspektiv i digtene først og fremmest træder frem omkring tiden for hans konversion, han har dog været et troende menneske hele sit liv? Forklaringen på dette skal ifølge Knut Ødegård ikke i første omgang findes i tidspunktet for konversionen, men i stedet i tidspunktet for hans modning som digter:

"Mine første digtsamlinger var præget af den form for modernisme, som var almindelig i norsk poesi på den tid, og man kan vel sige, at de første digtsamlinger var en slags skriveøvelser".

Men næsten sammenfaldende med tiden for konversionen, kommer der, hvad han kalder "en ny dristighed" ind i hans digtning og med den også en integrering af det trosmæssige i digtene.

Digtsamlingen *Missa*

Det bedste eksempel på denne integrerede tro i forfatterskabet ses i digtsamlingen *Missa* fra 1998, som også var omdrejningspunktet i Knut Ødegårds forelæsning ved Københavns Universitet den 7. februar.

Digtsamlingen er bygget over messens forløb, og messens ord udgør en integreret del af digtene, som ellers er skrevet i et jordnært hverdagsprog og tematisk beskriver vort livs dybeste lidelser og fornedrelser:

"*Missa* har jo en form, som er let genkendelig for den, som er kendt med messen. Det er i grunden tilstrækkeligt at være nogenlunde velbevandret i den klassiske musik for at genkende denne form. For mig gav formen sig mere eller mindre af sig selv. Jeg kender ikke til, at der findes noget tilsvarende litterært projekt, men i musikken har vi jo en række *Missa*'er. Jeg tænkte i grunden ikke over, hvor dristigt mit projekt var - at lægge en moderne livserfaring ind i den ældgamle latinske messeform - før jeg var kommet godt i gang

med projektet. Samtidig anede jeg jo eller vidste, idet jeg stod i skabelsesprocessen, at de stærkeste spændinger i digtene opstod i mødet mellem det, som allerede T.S. Eliot kaldte traditionen og det individuelle talent".

Det er imidlertid netop denne spænding, som bærer digtsamlingen *Missa*, og giver den en indre dynamik. Spændingen mellem det sakralt ophøjede og det menneskeligt fornedrende står som et troens på trods: "en kristen tro, en slags tro alligevel, på trods af ondskab og lidelse - men ikke som en kabale, som går op i teologiske redningsforsøg: Lidelsen og grimheden er der, fuldt ud, og troen er der, lige fuldt", som Knut Ødegård udtrykker det. Om trangen til at få livet til at gå op i en teologisk kabale siger han endvidere:

"Det bliver for sødt og enkelt, og det angår os egentlig ikke, for hvem er interesseret i teologiske kabaler som går op, når man kommer med sine miserable liv? Det er ikke så enkelt, og det er vel egentlig et tyngdepunkt i min digtning dette, at det ikke er så enkelt. Gennem erkendelsen af akkurat dette, at vore liv ikke er vellykkede, er det ikke teologi, men solidaritet der spørges efter: Medlidenhed i betydningen at lide med".

Digtsamlingen *Missa* er ét stort digt om den medlidende Gud. Vort menneskelige liv med alle dets hvorfor'er omkranses og omslutes af messens *Kyrie eléison*, men også af dens *Glória in excélsis Deo*.

En poet, som bør opdages.

Mens jeg sidder og taler med Knut Ødegård, bliver jeg slået af den dybe ægthed og autenticitet, som han udstråler, den samme ægthed, som man kan finde i hans digte.

Knut Ødegård er endnu ikke så kendt i Danmark. Han er imidlertid en af de nulevende norske lyrikere, hvis digte er blevet mest oversat - til i alt ca. 20 sprog. Han har udgivet 11 digtsamlinger og derudover børne- og ungdomsbøger og fagbøger om Island. Ud over sin litterære aktivitet, er han leder af *Nordens Hus* på Island og præsident for *Bjørnstjerne Bjørnson Akademiet* og har modtaget flere priser.

Åke Green frifundet

Pinsepræsten, som i tingsrätten (byretten) blev fundet skyldig efter den svenske racismeparagraf for sine voldsomme udtalelser mod homoseksuelle, er den 11. februar blevet frifundet i hovrätten (landsretten).

Foreløbig ser det ud til, at sagen, som har stor principiel interesse, vil blive anket til højesteret. Derfor er det endnu uafklaret, om Åke Green kommer til at afsone den fængselsstraf på en måned, som tingsrätten idømte ham.

Reaktionerne på frifindelsen har, som man kunne

forvente, været blandede. Åke Green udtrykker selv tilfredshed med, at der efter hovrättens opfattelse både skal være plads til en beskyttelse af mindretallene og en beskyttelse af ytrings- og religionsfriheden. Den svenske ligestillingsminister Jens Orback antyder derimod, at sagen vil blive anket til højesteret. Han begrundet det med, at der nu foreligger to modstridende domme, og at hovrättens afgørelse ikke var enstemmig.

Blandt juridiske eksperter er der ligeledes uenighed om dommen. Thomas Bull, som er docent i retsvidenskab ved universitetet i Uppsala, finder dommen rimelig og ser ingen risiko for, at den kommer til at udgøre en farlig præcedens. Sven-Erik Alhem, som er leder af anklagemyndighedens udviklingscenter i Malmö, er uenig, men medgiver at hovrättens afgørelse er juridisk holdbar. Fra poli-

tisk side har lederen af de svenske kristendemokrater Göran Hägglund udtrykt bekymring for, at ytringsfriheden er i fare i Sverige. Prædikestolen, siger han skal ikke være en frizone, hvor man kan tillade sig at sige hvad som helst. Men det er vigtigt, at man skal kunne udlægge en bibeltekst uden at risikere fængselsstraf.

Mere bemærkelsesværdigt er det, at Stockholms katolske biskop Anders Arborelius har udsendt en pressemeddelelse, hvor han kommenterer sagen.

Biskoppen konstaterer indledningsvis, at man næppe kan kalde Åke Greens ord for en prædiken i katolsk forstand, fordi en prædiken bør tjene til menighedens opbyggelse og omvendelse. "Vi katolikker", fortsætter han, "tror ligesom jøder, kristne og muslimer altid har gjort, at det seksuelle samliv hører hjemme inden for ægteskabet

mellem mand og kvinde. Det samme gør Åke Green", men, konstaterer biskoppen, hans tone er "krænkende og nedsættende" og repræsenterer en udtryksmåde, "som vi katolikker alt for vel genkender fra en vis type protestantisk agitation, som ikke sjældent har ramt os selv. Enhver prædiken må videregive noget af Jesu kærlighed og omsorg for sjælene, ellers har den ingen chance for at bære frugt."

Biskoppen konstaterer dog afsluttende, at det forhold, at nogen kan idømmes fængselsstraf for en prædiken, i sig selv er bekymrende:

"Her begynder en advarselslampe straks at blinke. Man tænker uvilkårligt på Hitler og Stalin. Prædikener med et krænkende indhold har vi katolikker måttet lære os at leve med. Mon ikke også andre kunne gøre det samme? Fængsler bør tjene andre formål."

Foto: Gerhard Sanders

Nuntius på lynvisit

Den nyudnævnte pavelige nuntius til de nordiske lande, ærkebiskop Giovanni Tonucci har netop været på et kort besøg i København. Her fremviste han, som det ses på billedet, stolt sin poncho - et kært minde om årene 1989-1996, hvor han var nuntius til Bolivia.

Fra 1996 var han nuntius til Kenya og har også arbejdet i Statssekretariatet i Vatikanet. Til daglig har Giovanni Tonucci sæde i Stockholm.

Fra sin tid i Bolivia er han kendt som en mand af sine meningers mod og har i det hele taget ord for

at være alt andet end en "skrivebordsdiplomat". I Bolivia var han således en uforfærdet kritiker af regeringens passivitet over for den udbredte handel med kokain.

På trods af alle indvendinger om, at det ville berøve de lokale jordbrugere en vigtig indtægtskilde, fastholdt han, at det var nødvendigt at bekæmpe ondet ved dets rod. Sagen endte med, at indenrigsministeren offentligt måtte give ham ret og iværksætte en destruktion af de afgrøder, der hvert år bruges til at producere omkring 100.000 tons kokain.

Sverige legaliserer terapeutisk kloning

Den 2. februar i år vedtog Sverige at tillade såkaldt terapeutisk kloning.

Indtil da har det kun været tilladt at forske i befrugtede menneskelig æg, hvis formålet var at forbedre de metoder, man benytter ved kunstig befrugtning. Med denne lovændring bliver Sve-

rige det andet land i Europa (efter Storbritannien), der tillader brug af kloningsteknikken (kernetransplantation) til at producere fosteranlæg til lægemiddelforskningen.

I Danmark vedtog Folketinget i 2003 en lempelse i loven om kunstig befrugt-

ning, der betyder, at det nu er tilladt at destruere fosteranlæg for at høste stamceller fra dem med henblik på at udvikle nye lægemidler. Disse fosteranlæg doneres af kvinder, der har været i IVF-behandling (kunstig befrugtning).

I Frankrig, Spanien og

Schweiz har man for nylig vedtaget love, der gør det muligt at forske i stamceller fra fostre under visse betingelser. Forskerne må dog kun bruge fosteranlæg, der er blevet til overs efter fertilitetsbehandling.

Læs mere om dette i emne i lederen side 2.

KORT NYT

Nyt fra Esbjerg v/ pastor Benny Blumensaat

Processioner

Lørdag den 14. maj kl. 11 går den katolske menighed i Esbjerg gennem byens gader med en stor statue af Vor Frue af Danmark. I maj måned æres Jomfru Maria i hele den katolske verden - også i Esbjerg, hvor katolske processioner er blevet en del af bybilledet.

Lørdag den 28. maj kl. 11 er der igen procession, denne gang en Kristi Legemes-procession gennem byen. Paven har udråbt 2005 til et eukaristisk år, hvor vi bringer Den eukaristiske Jesus til mennesker, som hungrer efter at lade sig mætte af den levende Gud.

Alle er velkomne til at deltage i processionerne, som udgår fra Kirkegade 58, Esbjerg.

Retræte

I weekenden den 11.-13. marts afholder Maria Truelsen en retræte om "Den guddommelige vilje" åbenbart til den italienske mystiker Luisa Piccarreta. Retræten finder sted på Mikkellbakkens Refugium ved Nykøbing Mors i skønne omgivelser. Tilmelding på 9776 9696 eller 7512 6402.

Festlig messe i Domkirken

Søndag den 13. februar gæstede ærkebiskoppen af Hamborg, Werner Thissen Sankt Ansgars Kirke.

Foto: Ulla Elmquist

Electio

Om eftermiddagen første søndag i fasten var der i Sankt Ansgar Kirke "Electio", - udtagelse af kandidater til dåb og til optagelse i kirkens fulde fællesskab.

Kandidaterne kom fra København, Taastrup, Nykøbing Falster og Roskilde. På billedet ses den eneste dåbskandidat, Ninja Sandberg, der her er ved at skrive sit navn i bogen "Liber electorum".

Foto: Ulla Elmquist

Nødråb til paven

Beboere i Rio de Janeiros slumkvarterer appellerer til paven om hjælp

(KNA) Der går næppe en dag uden ildkampe, knitrende maskingeværer og eksploderende granater i Rio de Janeiro, nærmere bestemt i bydelen Vidigal, hvor over 30.000 mennesker lever i angst for svært bevæbnede kriminelle bander.

I 1980, mens Brasilien endnu blev regeret af en militærjunta, kom paven bebo-

erne til undsætning under et besøg i landet. Paven aflagde besøg i det belastede kvarter og bad sammen med hele menigheden og opmuntrede dem til at holde ud i kampen for retfærdighed. Forinden havde kardinal Eugenio de Araujo Sales forhindret, at dele af kvarteret blev revet ned for at give plads til luksusboliger, og paven besluttede sig på stedet til at opføre et nyt kapel i Vidigal. De regeringstroppe, der havde omringet og afspærret bydelen måtte her-

efter trække sig tilbage. Generalerne var rasende, men kunne intet stille op.

Overgangen til demokrati i Brasilien har imidlertid ikke gjort situationen bedre for folk i Vidigal. Nu er det ikke længere militæret, der hænger, men de lokale forbrydersyndikater, der har gennemtvunget deres egen form for justits i området. I øjeblikket planlægger beboerne at gennemføre en protestmarch, hvor de vil kræve elementære menneskerettighe-

der overholdt. Demonstrationen var egentlig planlagt til at blive gennemført inden karnevallet, men måtte på grund af trusler fra gangsterbanderne udsættes, formentlig til slutningen af februar.

I denne fortvivlede situation har folk i Vidigal endnu engang appelleret til paven:

“Vi vil meddele Deres Excellence, at myndighederne siden Deres besøg i 1980 absolut intet har gjort for menigheden,” skriver beboerne i deres brev til paven.

Søster Lucia er død

Søster Lucia, den sidst overlevende af de tre børn, som Guds moder åbenbarede sig for i Fatima, er død i en alder af 97.

Lucia de Jesus dos Santos var 10 år gammel, da hun første gang fortalte, at hun og hendes fætter Francisco (9 år) og kusine Jacinta (7 år) havde set jomfru Maria den 13. maj 1917. Maria havde åbenbart sig for børnene fra Aljustel, en lille flække i nærheden af Fatima, mens de vogtede får. Trods hårdt pres fra deres forældre og beboere og myndigheder i det lille samfund fastholdt børnene deres beretning om, hvad de havde set og hørt. Ingen af børnene kunne på det tidspunkt læse eller skrive, men bad hver dag rosenkrans og blev undervist i katekismus hjemme. Sagen vakte stor opsigt, og under den sjette og sidste åbenbaring den 13. oktober 1917, hvor ca. 70.000 mennesker var mødt op, blev de fremmødte vidner til et mirakuløst syn, hvor solen lige som et ildhjul begyndte at dreje rundt om sig selv og udsende strålebunder i alle regnbuens farver. Synet varede ca. 10 minutter og efterfølgende rapporteret i pressen af de mange journalister, der var til stede. Siden 1930, hvor biskoppen af Leiria-Fatima erklærede åbenbaringerne for ægte, har

Fatima været et af kristenhedens store valfartssteder med talrige mirakuløse helbredelser.

De to mindste børn døde få år senere, og Lucia indtrådte i 1928 i Dorothea-søstrenes kloster i Tuy i Spanien nær den portugisiske grænse. Sin evige løfter aflagde hun i 1934. I 1946 vendte hun tilbage til Portugal for at indtræde i karmelitterklostret i Coimbra, hvor hun tog navnet søster Maria Lucia af Jesus og det rene Hjerter.

Søster Lucia skrev to bind erindringer, hvor hun fortæller om åbenbaringerne. Hun var den eneste af børnene, der talte med jomfru Maria, og hun var den, som fik betroet den meget omtalte hemmelighed, der bestod af tre dele. Den tredje del kendte kun paverne, indtil Johannes Paul II i 2002 besluttede at offentliggøre den.

Den første del er en helvedesvision, den anden drejer sig om andagten til Marias rene Hjerter, men rummer endvidere advarsler om Anden Verdenskrig og om de ulykker, Rusland efterfølgende skulle påføre sig selv og verden ved at forlade den kristne tro og overgive sig til den kommunistiske ideologi. Maria sagde ifølge Lucia, at “en trosfjendtlig propaganda ville udbrede sine vildfa-

relser i hele verden og fremkalde krige og forfølgelser af Kirken”, med mindre verden blev indviet til hendes hellige hjerte.

Den tredje del blev nedskrevet i 1944 og først opbevaret af biskoppen af Leiria. Senere blev den af sikkerhedsgrunde overført til Rom, hvor den indgik i Vatikanets hemmelige arkiver. Hverken pave Johannes XXIII eller pave Paul VI ønskede at offentliggøre ordlyden. Det skete som nævnt først i 2002, efter at pave Johannes Paul II i marts 1984 havde indviet verden til Marias rene hjerte. Søster Lucia bekræftede efterfølgende, at det var sket, således som jomfru Maria havde ønsket.

Den tredje del af hemmeligheden er nærmest en undergangsvision, hvor søster Lucia ser en engel med et flammesværd, som opsamler blodet fra martyrer på vandring op ad et højt bjerg. Englen opfordrer menneskene til at gøre bod. Blandt martyrerne er mange gejstlige, heriblandt en biskop i hvidt, som søster Lucia selv opfattede som paven, og som til sidst bliver dræbt af soldater. Denne vision er blevet fortolket af blandt andre kardinal Ratzinger, som imidlertid afviser at, der skulle være tale om profeti om de sidste tider. “De, som for-

Søster Lucia
1907 - 2005

ventede spændende apokalyptiske afsløringer om verdens undergang eller om, hvordan historien vil forme sig i fremtiden, vil nødvendigvis blive skuffede. Fatima tilfredsstiller ikke vores nysgerrighed på denne måde, lige så lidt som den kristne tro i almindelighed kan reduceres til et kuriosum.”

Fatimas budskaber indeholder derimod ifølge kardinalen en opfordring til de troende om årvågenhed og et løfte fra jomfru Maria om, at “mit rene hjerte vil sejre”. Det ondes magt er brudt. Gud har gennem imkarnationen vendt menneskeheden mod det gode. Det er denne troens vished, der giver os håb for fremtiden.

Selv sagde søster Lucia om åbenbaringerne: “Jeg formoder, at Gud blot ville bruge mig til at minde verden om, at den skal undgå synd og gennem bod og bøn yde sone for de mangfoldige krænkelse, der er begået mod Gud”.

den italienske avis *Avennire* en mand på 84, der er mærket af sygdom, men med en meget stærk konstitution. Hans helbredstilstand efter sygdommen er god, men naturligvis har han nu behov for rekreation.

KORT NYT

Kirkestatistik

(KNA) Der bliver til stadighed flere katolikker i verden. Antallet er i perioden fra 2002 til 2003 steget med 15 millioner, således at der ved udgangen af 2003 var omkring 1,086 milliarder døbt katolikker i verden. Det oplyser Vatikanets pressetjeneste i forbindelse med udsendelsen af “Den pavelige Årbog 2005”.

I samme tidsrum er antallet af præster forblevet stort set uændret med 405.450. Der er især i Afrika, Kirken er vokset. Katolikkerne udgør her 4,5% af den samlede befolkning. I Asien var der en stigning på 2,2%, mens tallene for USA og Europa ikke har ændret sig væsentligt.

Næsten halvdelen af verdens katolikker (49,8%) bor i enten Nord- eller Sydamerika, mens europæerne tegner sig for en fjerdedel (25,8%).

Dyster statistik fra nazi-tidens Tyskland

(KNA) Ny forskning viser, at mindst 680 katolske gejstlige blev indsat i koncentrationslejren Sachsenhausen under nazi-regimet i Tyskland.

Ikke færre end 602 var af polsk afstamning, heriblandt biskoppen af Lublin, Marian Fulman. Det bekræfter tidligere vidnesbyrd om, at tyskerne var opsat på at knuse den polske Kirke og kultur. De resterende præster og ordensfolk var for størstepartens vedkommende tyskere. For de fleste var Sachsenhausen en mellemstation. 557 gejstlige, heriblandt 7 evangeliske, blev i 1940 overført til Dachau. Mindst 93 omkom i Sachsenhausen, 224 i Dachau.

Tre af de omkomne præster er siden blevet saliggjort af pave Johannes Paul II: den polske kapellan Stefan Frelichowitz, Karl Leisner, som blev præsteviet i Dachau, og Rupert Mayer fra München.

Samlet front i Australien mod “dødens kultur”

(KNA) Samtlige trossamfund i Australien er gået sammen i en historisk alliance mod provokeret abort. Højt placerede repræsentanter for alle kristne kirkesamfund, for buddhister, muslimer, hinduer, jøder og sikher overbragte den 1. februar en fælles skrivelse til regeringen med 16 spørgsmål. Det er første gang, alle religioner i Australien optræder samlet på den politiske arena. Australien har med ca. 100.000 abortindgreb om året en af de højeste abortrater i verden.

Initiativet er foreløbig blevet budt velkommen af landets katolske sundhedsminister Tony Abbott, som efter den konservative regeringskoalitions valgsejr i oktober igen har sat abortspørgsmålet på den politiske dagsorden - iøvrigt til stor fortrydelse for regeringschefen John Howard. Howard har erklæret, at han ikke har til hensigt at ændre den gældende lovgivning, men er under pres fra adskillige medlemmer af sit eget parti.

Også den anglikanske kirkes primas i Australien ærkebiskop Peter Carnley har personligt blandet sig i debatten og krævet en mere restriktiv lovgivning. Carnley udtalte til den australske radiostation ABC, at ingen har ret til at gøre sig til herre over andres liv og understregede i den forbindelse, at menneskeligt liv begynder ved undfangelsen.

Light-version af Mel Gibsons “The Passion of the Christ”

(KNA) En beskåret version af Mel Gibsons film om de sidste 12 timer af Jesu liv udsendes i midten af marts. De voldsomste scener er i denne version blevet forkortet med 6 minutter.

Paven i hastig bedring

Kuriekardinalen Giovanni Batista Re har betegnet de mange rygter, der opstod

under pavens nylige sygdomsophold på Gemelli-klinikken i Rom, som “smagløse”.

Paven er efter den infektion, han pådrog sig i hurtig bedring og har absolut ingen planer om at træde tilbage.

Dr. Rodolfo Proietti, som behandlede paven under hans sygdom, afviser alle forlydender om, at man fra Vatikanets side skulle tilbageholde oplysninger om pavens helbredstilstand. Paven er, siger han i et interview med

Vi har et problem...

af Lars Messerschmidt
præst

Vi - det er os katolikker, måske også andre kristne. Vi har et problem, ja sikkert flere problemer, men her tænker jeg på et særligt problem. Vi kan ikke høre Gud tale til os. Jamen taler Gud sådan konkret til os? Og hvis han gør det, hvordan kan man så høre ham? Hvis ikke Gud kan tale til os mennesker i dag, er den direkte forbindelse til Gud ikke til stede. Forfatteren til hebræerbrevet indleder sit brev med de kendte ord: *"Mangfoldige gange og på mangfoldige måder har Gud i fortiden talt til fædrene gennem profeterne, men nu ved dagenes ende har han talt til os gennem sin søn"*.

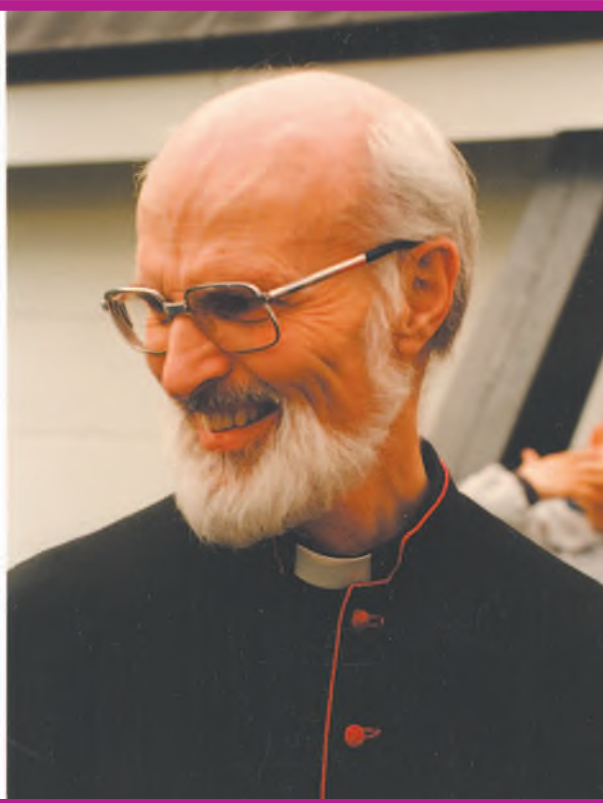
Denne tekst hentyder til, at Gud først talte til sit folk Israel i den Gamle Pagt gennem Moses og profeterne og de øvrige inspirerede skrifter i Det Gamle Testamente. Sidst har han talt til os gennem sin søn Jesus Kristus, men det forstår vi oftest som den gang, han levede her på jorden. Men hvad med nu? Bliver Gud ved med at tale til os gennem Kristus ned gennem tiden? Ja, det gør han. Eksemplerne er mange til alle tider også i dag. Det Nye Testaments vidnesbyrd og Kirkens lære, sidst det Andet Vatikankoncil, taler sit klare sprog. Denne Guds aktuelle tale kunne man kalde Kirkens profetiske dimension. Den første bibelske tekst, der slår dette fast, er Peters prædiken på pinsedag: *"her sker det, som er sagt ved profeten Joel: Det skal ske i de sidste dage, siger Gud: Jeg vil udgyde af min ånd over alle mennesker. Jeres sønner og døtre skal profetere, jeres unge skal se syner, jeres gamle skal have drømme. Selv over mine trælle og trælkvinder vil jeg udgyde min ånd i de dage, og de skal profetere."*

Den hellige Ånd, der blev udgydt over Kirken på pinsedagen, er profeterens Ånd. Alle, der er kommet til tro på Jesus Kristus, og er blevet døbt, modtager denne profetiske ånd, som ifølge Jesus selv er den anden talsmand, han som skal minde os om alt, hvad Jesus har sagt, og forkynde det, der skal komme (Joh. 14,26. 16,13). Alle kristne kan derfor blive brugt som profeter dvs. som talerør og kanaler for Helligånden. På denne måde kan Jesus fortsætte med at tale til sin brud, Kirken (jfr. Andet Vatikankoncils tekst om Åbenbaringen).

Hvad er så problemet? Netop det, at så få kristne kan høre, hvad Gud siger til dem, og at endnu færre lader sig bruge til at formidle Guds aktuelle henvendelse til os. I Det Gamle Testamente blev Moses og profeterne kaldt for Guds mund. Er det ikke, som om Gud i dag har fået lukket munden? Men er det da ikke præsternes opgave at tale Guds ord? Jo i allerhøjeste grad, men Guds ord er ikke kun det, der skulle lyde i prædikenen. Enhver kristen er en potentiel profet/talerør for Gud. Skal vi være Guds mund i dag, forudsætter det, at vi lytter til, hvad Ånden siger til os og til Kirken. De syv profetiske breve til menighederne, som findes i Johannes' Åbenbaring, slutter alle med omkvædet: *"Den, der har øre, skal høre, hvad Ånden siger til menighederne"*.

Den af Ånden inspirerede tale har to for-

“Hvad er så problemet? Netop det, at så få kristne kan høre, hvad Gud siger til dem, og at endnu færre lader sig bruge til at formidle Guds aktuelle henvendelse til os.”

mål: At gøre vor tro levende og nærværende i dagligdagen og eventuelt korrigerer vor livsførelse, bringe os tilbage på det rette spor. Men det profetiske ord har også et andet formål, nemlig at indvie os i Guds konkrete planer med os mennesker og betydningen af de begivenheder, han suverænt styrer, for at vi kan blive hans medarbejdere på menneskehedens frelse. Pave Johannes XXIII og med ham vatikankonciliet talte om "at tyde tidens tegn", et citat fra Jesus selv. Kun det menneske, som er fyldt af Helligånden, har det profetiske skarpsyn, der kan se gennem de ydre begivenheder og opfange Guds budskab i dem.

Fort kort tid siden var hele verden vidne til naturkatastrofen i Sydøstasien. De kommentarer fra kirkelig side, jeg har hørt, gik ud på, at vi kristne har troen på, at Gud er med os, selv i den allerværste situation. Det er så sandt, som det er sagt. Men har en sådan katastrofe en mening? eller er den som statsministeren sagde "meningsløs"? Hvilken kristen har mod til at sige, at den må have en mening af den simple grund, at Gud styrer alt, er herre over naturkræfterne og naturlovene, at alt skal tjene hans frelsesplan for verden. Paulus kan skrive i romerbrevet: *"Vi ved, at alt virker sammen til gode for dem, der elsker Gud, og som efter hans beslutning er kaldet"* (8,29). Gælder det også tsunamien? Men det allerstærkeste udtryk for Guds styren af begivenhederne er Jesu egen skæbne. Tilsyneladende var det menneskers onde vilje og kræfter, der kom til at bestemme over Jesus, men alt, hvad der skete, var Guds forunderlige vilje, og det blev til vor frelse. Vor forstand kan ikke forstå det. Men troen aner virkeligheden bag disse sørgelige begivenheder, og troen ved, at Jesu død var Guds kærligheds mest magtfulde handling.

Som Guds profetiske folk har vi til opgave at tyde Guds mening med alt, hvad der sker. Det kan vi naturligvis ikke ved blot at bruge vor almindelige fornuft. Her må Helligånden direkte kaste sit forklarende lys ind i vor forstand. Men i Bibelen har vi koden, vi skal bruge for at åbne vort sind for dette

lys. I de tre første evangelier taler Jesus om ting, der skal ske i fremtiden. Jesus taler om politiske begivenheder og kosmiske fænomener som tegn på hans herredømme og genkomst. Begivenhederne i vort eget liv og i historien skal altså ses som tegn på hans magt. Johannes Åbenbaring er et gigantisk panorama over de verdensbegivenheder, vi mennesker skal gennemleve indtil Herrens komme i herlighed. Selvom Gud her bruger billeder og symboler, der skal forstås i troens lys, er hans tale imidlertid ret så klar. Helligånden viser os, at der efter Kristi første komme finder en verdensomspændende, ja kosmisk krig sted mellem Kristus og "denne verdens fyrste", som Jesus kalder ham. I denne kamp inddrages selv naturkræfterne og elementerne, for *"vi ved"*, siger Paulus i romerbrevet kap. 8, *"at hele skabningen endnu sukker og vander sig sammen"*.

I Den Hellige Skrift omtales ofte jordskælv, storme, flodbølger, epidemier og krige som virkninger af denne kamp mellem Satan og Gud.

Er det helt tilfældigt, at vi netop i vor tid oplever den ene naturkatastrofe efter den anden, den ene epidemi efter den anden, krige, vold, undertrykkelse og terror? Alt sådant omtales i Johannes Åbenbaring, som noget, der eskalerer jo voldsommere kampen bliver mellem det gode og det onde. Krige og terror har i det 20. årh. fået en global dimension som aldrig før. Alle taler om en måske nært forestående økologisk katastrofe, som formodentlig er menneskeskabt. Vi føler os magtesløse over for den ondskab, som for alvor træder frem i det, der sker på den politiske front. Der er tilsyneladende ikke politisk vilje til forsoning og respekt for de andre. Det er den personlige og kollektive egoisme, der synes at styre verdens gang. Flere og flere livsværdier krænkes og trædes under fode. Ser Gud stiltiende til alt dette? Eller er han magtesløs?

Nej, Gud er hverken tavs eller magtesløs. Måske findes der ingen periode i Kirkens historie, hvor Gud på så mange måder har talt til os gennem sine sendebud: Lourdes, Fati-

ma, Medjugorje og mange, mange flere steder, hvor der har fundet eller stadig finder åbenbaringer sted. Også en pave som Leo den XIII havde en vision i slutningen af det 19. årh., hvor han så, at det 20. årh. ville blive en vældig kamp, hvor djævelen på alle måder ville forsøge at ødelægge Kirken og verden. Hans berømte bøn til ærkeenglen Mikael om beskyttelse var hans svar på denne vision. Mange enkelte personer er blevet kaldet til at gå bud for Herren: Anna Katarina af Emmerich, den hellige Faustina, don Gobbi, mgr. Ottavio Micheli, Vassula for blot at nævne nogle få. Alle disse budskaber har det samme indhold: tiden er inde til at omvende sig af hele sit hjerte, for at ikke store og alvorlige trængsler skal komme over os. Kun ved omvendelse, tro, bøn, bod og ægte kærlighed kan de negative kræfter overvindes. Dette budskab er evangeliets eget budskab. Da evangeliets budskab enten ikke er blevet forkyndt i al sin enkelthed og uden kompromis af Kirkens officielle forkyndere eller ikke er blevet hørt, griber Gud til ekstraordinære midler for at kalde os tilbage fra katastrofen, som i sidste ende er den evige fortabelse. Han sender sin søns mor overalt i verden, han sender profeter i et omfang som aldrig før for at råbe os op.

Men mange har et problem over for det, man med et upræcist udtryk kalder private åbenbaringer, fordi de ikke mener, at Kirken har brug for dem. Nej, Kirken ville måske ikke have brug for dem, hvis alle vi, som har et ansvar for at formidle troen, var trofaste og brændende i forkyndelsen. Åbenbaringer og overnaturlige budskaber finder sted, når Kirken og verden er i nød. De er Guds kærlige kalden på os. Men det egentlige problem for os alle er, at vi ikke har ører at høre med, ligesom Jesu samtid. Gud kommer for tæt på, hvis han taler direkte til os, for så bliver troen pludselig alvor, hvor vi må tage stilling til, hvordan vi lever vort liv. Derfor er det lettere at sige, at det bare er private åbenbaringer, som ikke forpligter nogen. Og kan man overhovedet være sikker på, at de er overnaturlige og ikke produkter af religiøse fantasier? Er Bibelen ikke nok?

Vi må slå to ting fast: budskaber og åbenbaringer fra Gud hører væsentlig med til Kirkens liv. Men, som Paulus siger, alle påståede overnaturlige ting skal underkastes en bedømmelse både af Kirkens hyrder og de enkelte kristne (og for den sags skyld også ikke-kristne). Konklusionen er, at det er enhver kristens pligt at være åben, men afprøvende over for overnaturlige hændelser. Hvis man grundlæggende ikke blot er skeptisk men negativ, hindrer man Gud i at komme til orde i ens eget liv. Hopper man på hvad som helst, blot fordi det lyder front og spændende, uden seriøst at bedømme, om det kommer fra Gud, bliver man hurtigt offer for dogmatisk vildfarelse, dvs. man risikerer at lide skibbrud i troen. Thi djævelen arbejder også i den overnaturlige sfære for at føre mennesker på afveje. Den sikreste vej er at fordybe sig i Guds åbenbaring i Skriften og i Kirkens tradition for med rimelig sikkerhed at kunne opfatte, hvad Gud ønsker at sige til os i dag.

Formålet med denne artikel er at opfordre mine medkristne til "at høre, hvad Ånden siger til os i vor tid". Tiden er nemlig meget alvorlig, og vi kristne er faldet i en dyb søvn, som kun Gud kan vække os af. Og det er det, han er i færd med. Det er stadig nådens tid, men hvornår kommer dommen over en vantro menneskeslægt? Dommen er allerede begyndt.

af Torben Riis

SKABELSE

Kan Bibelens skabelsesberetning forenes med moderne videnskabelige teorier om universets opståen og menneskets tilblivelse? Debatten er aktuel igen, efter at Den internationale Teologikommission har offentliggjort en ny rapport om spørgsmålet

I begyndelsen skabte Gud himmelen og jorden ... Og Gud skabte mennesket i sit billede ... Den bibelske skabelsesberetning fortæller os noget grundlæggende om Gud, os selv og den verden, vi lever i.

At Gud har skabt verden, betyder således, at universet ikke er blevet til ved et tilfældigt samspil af blinde naturkræfter, og at Gud ikke selv er en sådan naturkraft eller "energi". Skabelsen er en viljesakt. Det er den personlige Gud, der - uden for tid og rum - skaber rummet, universet, og former alting efter sin vilje. At Gud har skabt mennesket, betyder, at mennesket er en del af skabelsen, en del af Guds plan. At Gud har skabt mennesket i sit billede, betyder, at mennesket indtager en særlig plads i denne plan. Mennesket er, som det siges i Det Andet Vatikankoncil's pastorale konstitution om Kirken i den moderne verden *Gaudium et spes* (24), "den eneste skabning på jorden, som Gud har villet for dens egen skyld" hvilket igen betyder, at der mellem Gud og mennesker består et persons-forhold. Gud skaber mennesket i en viljes- og kærlighedsakt og giver mennesket frihed til at være medarbejder på skaberværket.

Skabelse uden Gud?

I 1920'erne fremsatte den russiske videnskabsmand A. I. Oparin en teori om, at liv opstår af død materie. Ifølge Oparin opstår livet gradvist - fra simple kemiske forbindelser til organiske forbindelser så som aminosyrer, som danner mere komplekse molekyler som proteiner, der igen danner et sammensat netværk og en cellevæg. Oparins teori kalder man "kemisk evolution", fordi den går ud fra, at livet på jorden er opstået spontant - eller som følge af iboende tendenser i de kemiske stoffer - i en slags kemisk "suppe" i den tidlige jordatmosfære.

I 1950'erne forsøgte de amerikanske forskere Harold Urey og Stanley Miller at underbygge Oparins teori i en række laboratorieforsøg. Disse forsøg bekræftede tilsyneladende den antagelse, at livet på jorden er opstået gennem en kemisk evolution, altså så at sige af "naturlige" årsager, som ikke har noget med guddommelig skabelse at gøre.

Betyder det nu, at vi kan se bort fra Bibe-

lens skabelsesberetning og betragte den som en primitiv skabelsesmyte, der er overhalet af den moderne naturvidenskab? Det ville være en mildt sagt forhastet slutning, men eksemplet kan bruges til at illustrere de forskellige niveauer i den verserende debat.

Hvad drejer diskussionen sig om?

Først det rent naturvidenskabelige niveau. Her strides eksperterne om, hvor vidt det virkeligt er muligt at simulere forholdene i den tidlige jordatmosfære. Dette spørgsmål vender vi tilbage til senere i denne artikel.

Dernæst et filosofisk niveau, hvor man forsøger at fortolke de videnskabelige facts. Hvis vi antager, at Millers forsøg er videnskabeligt holdbare, hvilke konklusioner kan man så drage af dem? Hvad er det for iboende kræfter i de kemiske stoffer, der gør, at de organiserer sig på en bestemt måde og bliver til organisk liv? Ren kemi eller Gud? Det findes der ikke noget videnskabeligt svar på. Man kan vælge at tro på, at forskerne på et eller andet tidspunkt afdækker årsagerne til, at materien opfører sig som den gør, men det er indtil videre en trossag.

Endelig det teologiske niveau. Som kristne tror vi på Åbenbaringsens sandhed. Som katolikker tror vi på, at Kirkens læreembede ikke lader os tage fejl i centrale spørgsmål om tro og moral. Kirken ser imidlertid ikke noget

nødvendigt modsætningsforhold mellem videnskabelig erkendelse og kristen tro. Sandhed kan ikke modsige sandhed, har paven sagt om den tilsyneladende konflikt mellem tro og videnskab, men i denne sammenhæng bør man skelne mellem, hvad der er sandhed, og hvad der er blot og bar hypotese eller fortolkninger af facts.

I praksis fungerer det således, at Kirken ikke blander sig direkte i den videnskabelige debat, men at Kirkens læreembede reflekterer teologisk over emner, som også den moderne naturvidenskab beskæftiger sig med, så som skabelsen, og i den sammenhæng kan markere uenighed med diverse fortolkninger af den viden, vi har om, hvordan tingene foregår i den fysiske verden.

En sådan refleksion finder vi i den seneste redegørelse fra Den Internationale Teologikommission, som på baggrund af en "teologisk betragtning over imago Dei-læren" (læren om, at mennesket er skabt i Guds billede) forholder sig til de teorier om skabelsen - både universets og menneskets - som er af født af den moderne naturvidenskab.

Big Bang-teorien

Den fremherskende teori om universets tilblivelse er som bekendt den såkaldte Big Bang-teori. Fysikerne anslår i dag, at univer-

set blev til for 13-15 milliarder år siden. Forudsætningen for denne antagelse er først og fremmest astronomen Edwin Hubbles målinger i 1920'erne af galaksernes bevægelser, som førte til den nu almindeligt anerkendte teori om, at universet konstant udvider sig. Hvis det er sandt, at universet hele tiden har udvidet sig, må galakserne på et tidligere tidspunkt have ligget tættere på hinanden, og dermed kan vi i teorien spole tiden tilbage til det tidspunkt, hvor det hele begyndte, og hvor massetætheden og temperaturen i universet må have været ekstremt høje.

Denne start blev i slutningen af 1940'erne af astronomen Fred Hoyle kaldt for *The Big Bang*, uden at man af den grund skal forledes til at tro, at der reelt har fundet en eksplosion sted. Teorien går slet og ret ud på, at universet udvider sig - men ikke i et allerede eksisterende rum, det er selve rummet, der udvider sig - og at denne udvikling er startet fra et enkelt mikroskopisk punkt. Hvad der var før Big Bang, kan fysikerne ikke fortælle os - heller ikke hvordan universet vil udvikle sig i fremtiden.

Er denne teori forenelig med kristen skabelsteologi, nærmere betegnet med Kirkens lære om, at Gud skabte verden ud af intet, *ex nihilo*? Det mente i hvert fald pave Pius XII, som i Big Bang-teorien så et indirekte bevis for Guds eksistens. Teologikommissionen udtaler sig mere forsigtigt, når den konstaterer, at teorien ikke modsiger kristen teologi, for så vidt som den ikke udelukker en absolut begyndelse, med andre ord det forhold, at universet på et givet tidspunkt er skabt af Gud. Men, konstaterer Kommissionen, eftersom teorien på den anden side heller ikke udelukker et forudgående stofligt stadium (som modsiger en skabelse *ex nihilo*) yder teorien kun indirekte støtte til den kristne skabelseslære.

Evolutionsteorier

Kirkens forhold til nyere teorier om menneskets tilblivelse er mere kompliceret at gøre rede for og erfaringsmæssigt et noget mere kontroversielt spørgsmål, fordi, som Teologikommissionen udtrykker det, "den sandhed, at mennesket er skabt i Guds billede er cen-

Den internationale Teologikommission:

“Neo-darwinister, der hævder, at vilkårlig genetisk variation og naturlig selektion er bevis for, at evolutionsprocessen foregår uden nogen form for styring, bevæger sig ud over, hvad der kan bevises videnskabeligt.”

“Pavens ord kan ikke læses som en generel anerkendelse af alle evolutionsteorier, herunder neo-darwinistiske teorier, som udtrykkeligt afviser, at det guddommelige forsyn er årsagen til, at liv udvikles i universet.”

tral i den kristne Åbenbaring.”

I nyere tid har pave Pius XII i rundskrivelsen *Humani generis* (1950) manet til forsigtighed med hensyn til de konklusioner, man kan uddrage af udviklingslæren. Pave Johannes Paul II tog spørgsmålet op igen i en meget omdiskuteret tale til Det pavelige Videnskaberne Akademi, hvor han sagde, at “ny viden fører til, at man må betragte evolutionsteorien som mere end blot en hypotese.” Denne udtalelse vakte betydelig opsigt og blev af mange udlagt som et udtryk for, at Kirken nu uforbeholdent anerkender neo-darwinistiske evolutionsteorier. Udtalelsen bør imidlertid læses i sin sammenhæng.

Paven tager udgangspunkt i sin forgænger Pius XII's rundskrivelse *Humani generis*. Han konstaterer, at Pius XII betegner udviklingslæren som en seriøs teori, der fortjener en nøjere granskning - dog under den udtrykkelige forudsætning, at Guds skaberrolle fastholdes. Senere i sin tale præciserer Johannes Paul II, at man snarere end at tale om evolutionsteorien burde tale om flere evolutionsteorier, og at de teorier, som betragter menneskeånden som et produkt af eller som blot et ledsagefænomen til materien, er uforenelige med den menneskelige persons værdighed. Der findes, siger han, flere teorier, som er materialistiske, reduktionistiske eller spiritualistiske, og som derfor er uforenelige med katolsk tro.

Teologikommissionen fastslår uddybende, at pavens ord “ikke kan læses som en generel anerkendelse af alle evolutionsteorier, herunder neo-darwinistiske teorier, som udtrykkeligt afviser, at det guddommelige forsyn er årsagen til, at liv udvikles i universet.” Gud er ikke alene årsagen til, at verden eksisterer, han er alle årsagers årsag.

Tilfældighed og guddommelig styrelse

Hermed er vi nået til det vanskelige spørgsmål om, hvor vidt den udvikling, vi kan iagttage i naturen, blot er et resultat af tilfældigheder, eller om den sker i overensstemmelse med Skaberens plan. Det er, påpeger Teologikommissionen, ikke et spørgsmål, der kan afgøres videnskabeligt, kun teologisk:

“Neo-darwinister, som hævder, at vilkårlig genetisk variation og naturlig selektion er bevis for, at evolutionsprocessen foregår uden nogen form for styring, bevæger sig ud over, hvad der kan bevises videnskabeligt”.

Det, Teologikommissionen med andre ord påpeger, er, at man ikke på videnskabeligt grundlag kan bevise, om en udviklingsproces er tilfældig eller styret. Man kan iagttage, at noget sker, men dybest set ikke vide, hvorfor det sker. Kommissionen henviser i denne forbindelse til den verserende strid mellem neodarwinister og tilhængere af *intelligent design*-teorien. Uden at tage direkte stilling konstaterer Kommissionen, at et stigende antal forskere finder bekræftelse for den tankegang, at udviklingen er underlagt en styring, og at neo-darwinisternes forestilling om en udvikling forårsaget af tilfældigheder ikke kan stå for en nærmere prøvelse.

Intelligent design

Teorien om, at naturen viser ud over sig selv og hen til en ophavsmand, en designer, er ikke

mere end 15-20 år gammel, men har selvfølgelig rødder i fortiden. Man kan sige, at fortalerne for intelligent design gennemfører en klassisk argumentation ved hjælp af et moderne videnskabeligt begrebsapparat. Middelalderens store filosof og kirkelærer Sankt Thomas Aquinas henviser således i sit 5. gudsbevis til, at man i naturen kan finde eksempler på væsener med en stærkt begrænset intelligens, f.eks. bier, der ikke desto mindre er i stand til at udføre komplicerede handlinger. Dette indikerer ifølge Skt. Thomas, at der bag disse handlinger må findes en intelligent ophavsmand: Gud.

Forskellen på tilhængerne af intelligent design og 1960'erne og 1970'ernes creationister er, at mens disse sidste går ud fra de bibelske tekster og efterfølgende forsøger at finde videnskabeligt belæg for f.eks. den bibelske skabelsesberetning, tager intelligent de-

hænger af neo-darwinismen. Efterhånden førte hans forskning ham imidlertid til at tvivle på evolutionsteoriens holdbarhed, og han har siden udgivet en meget omtalt lærebog “Of Pandas and People”, som rummer en præcis, men afbalanceret kritik af neo-darwinismen.

Kenyon kritiserer bl.a. Stanley Millers berømte forsøg fra begyndelsen af 1950'erne, der skulle simulere jordens primitive atmosfære og vise, at det var muligt at frembringe aminosyrer og andre stoffer, der forekommer i levende celler. Men, siger Kenyon, for det første er der intet geokemisk bevis for, at en sådan “ursuppe” overhovedet har eksisteret, og dernæst undlod Miller at medtage molekylær ilt i sine forsøg, selv om geologisk forskning har godtgjort, at ilt sandsynligvis har været til stede i jordens tidlige atmosfære. Det er en afgørende pointe, fordi den iltningssproces, som udvirkes af molekylær ilt,

fattende end samtlige informationer i 30 binds-udgaven af *Encyclopedia Britannica*. Behes spørgsmål er på denne baggrund, om de biokemiske mekanismer, der virker i cellen, kan være opstået som følge af en gradvis udvikling, således som darwinismen forestiller sig.

Det kan den ikke, svarer han, fordi alle dele i sådanne mekanismer skal være på plads på én gang, for at de kan fungere. Som illustration af denne tankegang vælger han en relativt simpel mekanisme, en musefælde, hvis enkelte dele er nøje tilpasset hinanden med det formål at udføre en bestemt funktion. Musefælden virker ikke, hvis blot en enkelt af delene, f.eks. fjederen eller udløseren, ikke er på plads. Den er, siger Behe, lige som den molekylære mekanisme et irreducibelt komplekst system.

“The missing link”

En anden ofte fremført indvending mod Darwins teorier er den åbenlyse mangel på såkaldte overgangsformer. Hvis mennesker og dyr er blevet til, hvad de er i dag, gennem en gradvis udvikling over milliarder af år, hvorfor kan denne udvikling så ikke dokumenteres via fund af forsteninger? Darwin selv satte sin lid til, at eftertiden ville finde et hav af overgangsformer i fossiler, der kunne bekræfte hans teori, men de fund, der er gjort indtil dato, tyder mere på, at udviklingen er foregået i spring.

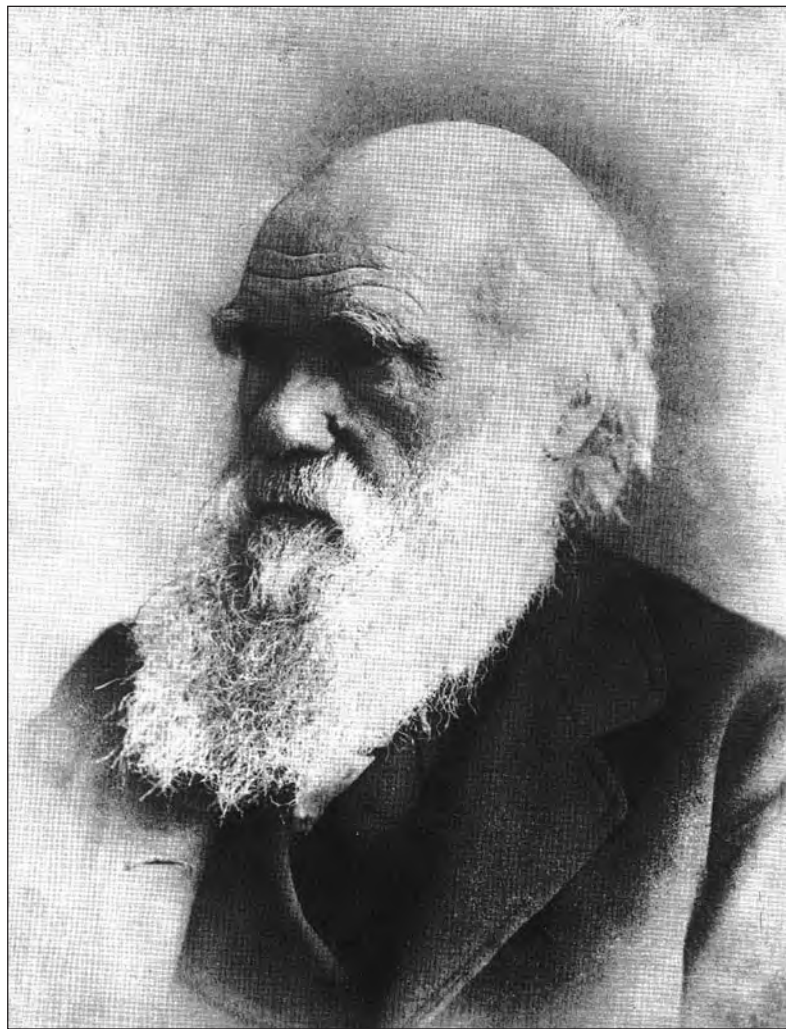
Makro-evolutionen er et faktum, som de færreste vil bestride, men der er til dato ikke ført bevis for, at mikro-evolution medfører makro-evolution, dvs. at små ændringer i arvemassen gradvis fører til artsoverskridende ændringer.

Nye teorier

Hvordan bærer man sig i det hele taget ad med at bestemme, om et fossil repræsenterer en overgangsform i forhold til et andet fossil? Det er slet ikke så ligetil. Palæontologerne klassifikation af fossiler har i de senere år været under pres fra molekylærbiologerne, der hævder at have sikrere metoder. Ved at analysere mitochondrierne (cellens “energifabrikker”) i fundmaterialet er forskerne i de seneste tiår nået frem til en endnu kontroversiel teori om, at mennesket ikke har eksisteret mere end et sted mellem 100.000 og 200.000 år. Det stemmer i øvrigt ganske godt overens med de fund, man med sikkerhed kan identificere som mennesker. De er ca. 110.000 år gamle.

Hvis teorien på længere sigt kan bekræftes, vil den have i hvert fald have 3 vigtige implikationer: 1) at menneskeheden har befundet sig på jorden i betydeligt kortere tid end hidtil antaget, 2) at vi ikke nedstammer fra neanderthalerne og 3) at vi ligeledes kan udelukke de fleste repræsentanter for *homo erectus* som vore direkte forfædre.

Hvem var vores direkte forfædre? Vi ved det ikke, og hverken neo-darwinister eller intelligent design-tilhængere kan føre bevis for deres teorier. Og Kirken? Den forholder sig afventende, alt imens den ufortrødent fastholder den åbenbarede sandhed om mennesket og verden.

De manglende fund af overgangsformer er ifølge Charles Darwin selv “den mest oplagte og alvorligste indvending, man kan gøre imod min teori”.

sign-tilhængerne udgangspunkt i de konkrete vidnesbyrd om design i naturen, som kan konstateres på et naturvidenskabeligt grundlag og forsøger først derefter at fortolke fænomenerne.

Kritik fra molekylærbiologien

Den moderne intelligent design-bevægelse har især hentet sine argumenter fra de resultater, der i de seneste år er opnået inden for molekylærbiologien. Således professor i biologi ved San Francisco State University Dean H. Kenyon, som i mange år var en overbevist til-

ville have forhindret de kemiske reaktioner, der producerer organiske sammensætninger.

Behes kritik: Hvordan bliver en musefælde til?

Mere kendt i offentligheden er den kritik, som den amerikanske biokemiker Michael Behe har fremsat bl.a. i bogen *Darwins Blackbox* fra 1996. Vi ved i dag, at de molekylære genetiske systemer, der er aktive i levende celler, er forbløffende komplicerede. Således er den information, der er lagret i én eneste mikroskopisk menneskelig celle, mere om-

Orientering fra Skt. Andreas Bibliotek

v/ Robert Showers OFM Conv.

Er det en god idé at købe Mel Gibsons film "The Passion of the Christ" på DVD?
Det er der delte meninger om. Er man i tvivl, foreslår bibliotekaren, at man læser to netop hjemkomne bøger om filmen - én for og én imod.

Mel Gibsons biograffilm *The Passion of the Christ* findes nu i DVD-format, og mange katolikker overvejer at købe den. Men er det nu en god ide?

Meningerne om filmen er meget delte. Som eksempel herpå kan jeg nævne to forskellige værker, vi for nyligt har anskaffet til Sankt Andreas Bibliotek:

Robert Webb & Kathleen Corley. **Jesus and Mel Gibson's The Passion of the Christ.** London, T&T Clark 2004.

Forfatterne mener, at filmen er god kunst, god spiritualitet og en god formidling af katolicismens budskab.

Joseph Egan S.M.A. **Brave Heart of Jesus.** Dublin, Columba Press 2005. Forfatteren mener, at filmen er dårlig kunst, dårlig spiritualitet og en forvrængning af katolicismens budskab.

Biblioteket har mange bøger om moderne film, litteratur og musik. Her er et udpluk:

A Guide to the Passion. 100 Questions about The Passion of the Christ. By the editors of Catholic Exchange. Ascension Press 2004.

The Passion. Fotografier fra filmen

The Passion of the Christ. Icon Films 2004.

Russell W. Dalton. **Faith Journey: A Christian Dialogue with Harry Potter, Star Wars and the Lord of the Rings.** Augsburg Fortress Press 2003.

Philip Plymington. **Harry Potter and the Meaning of Life.** Grove Books Ltd. 2001.

John Granger. **Looking for God in Harry Potter.** Tyndale House 2004.

John Killinger. **God, the Devil and Harry Potter.** Saint Martin's Press 2003.

Albrecht Koschorke. **The Holy Family and Its Legacy: Religious Imagination from the Gospels to Star Wars.** Columbia University Press 2003.

David Wilkinson. **The Power of the Force: The Spirituality of the "Star Wars" Films.** Lion Publishing 2000.

Lin Carter. Tolkien: **A Look Behind the Lord of the Rings.** Ballantine 1969.

Rune Engelbreth Larsen. **Matrix og ulydighedens evangelium.** Forlaget Bindslev 2004.

Raymond A. Schroth S.J. **Dante to Dead Man Walking. One Reader's Journey through the Christian Classics.** Loyola Press 2001.

Raewynne J. Whiteley & Beth Maynard. **Get Up Off Your Knees. Preaching the U2 Catalog.** Cowley Publications 2003.

Sankt Andreas Bibliotek er Den katolske Kirkes teologiske bibliotek i Danmark.

Gammel Kongevej 15
1610 København V
telefon 33 55 60 90
e-mail: bibliotek@katolsk.dk
Åbningstider: tirsdag, onsdag og torsdag kl. 10-16.

Stillinger, diverse

Sct. Joseph Skole i Ringsted søger ny skoleleder.

Da vores nuværende skoleleder går på pension søger Sct. Joseph Skole ny leder. Skolen er en katolsk skole, der bygger på det kristne livs- og menneskesyn. Skolen giver en attraktiv og målrettet undervisning, som forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.

Skolen har 228 elever i alt i ét spor fra børnehaveklasse til 9 klasse. Skolen har tilknyttet en fritidspasning med i alt 85 elever. Vi er 18 lærere og 10 andre medarbejdere tilknyttet skolen.

Vi kan tilbyde:

En skole med et meget godt renommé i lokalområdet, aktive og interesserede elever og forældre og et godt og samarbejdsvilligt personale.

En skole med orden i økonomien og en velfungerende administration og med en professionel regnskabsleder.

En skole, hvor der for den rette er mulighed for at udvikle videre på en dynamisk og attraktiv skole.

Gode transportforbindelser til Ringsted.

Stillingen er en fuldtidsstilling, hvor løn og ansættelsesforhold fastsættes efter nærmere aftale i henhold til overenskomst mellem Finansministeriet og LC. Løninterval (01.10.2004) mellem kr. 358.162 - 412.816 om året.

Yderligere information kan fås ved henvendelse til bestyrelsesformand Jørgen Baadsgaard-Jensen på telefon 22 70 51 50 eller på skolens hjemmeside www.sctjoseph.dk

Ansøgningen sendes til Bestyrelsesformand Jørgen Baadsgaard-Jensen, Kappelvej Landevej 9, 2670 Greve.

Ansøgningsfrist mandag den 14. marts 2005.

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv., Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf. 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjøllandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderkønt hjerte

Testamente

til fordel for
Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift

Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand

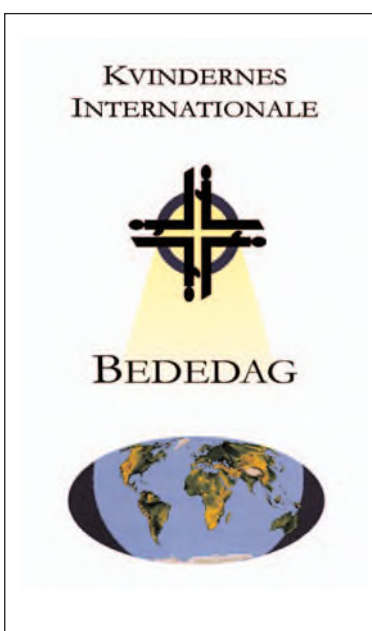
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salær.

Torben Møller

Katolsk bispekontor, Gammel Kongevej 15
1610 København V

Besøg den officielle katolske hjemmeside på
www.katolsk.dk

Lad lyset skinne

Hvert år den første fredag i marts fejres Kvindernes Internationale Bededag over alt i verden.

K.I.B. er en global økumenisk bevægelse for bøn og handling, som ønsker at inspirere kvinder i hele verden til sammen

- at bekende deres tro på Jesus Kristus
- ikke at leve i isolation, men lade sig berige af trosfæller i andre lande
- og at dele håb og frygt, glæde og sorg, udfordringer og problemer med hinanden i bøn, offer og tjeneste.

Alle kvinder, mænd og børn er velkomne til de mere end 70 sammenkomster over hele landet **fredag den 4. marts**, hvor bededagen fejres.

Kvindernes Internationale Bededag begynder ved solopgang på Tongaøerne i Stillehavet, og bønnen fortsætter jorden rundt, indtil den sidste samling finder sted på øen Samoa i Stillehavet.

Temaet er i år: Lad lyset skinne.

Yderligere oplysninger om arrangementet fås hos

Danmarks Økumeniske Kvindekomité, formand Karen Kruse tlf. 5485 3929

Gud har kaldt vor kære søster
Marie Agnieska til sig
21.3. 1917 - 3.2. 2005

R.I.P.

Assumptionssøstrene i Skandinavien
Begravelsen har fundet sted.

Salg og service, arrangementer, diverse

MAGLEÅS

KURSUSCENTER

Bibelweekend Bag om det 4. evangelium
Fredag den 11. marts kl. 19.00 til søndag den 13. marts kl. 13.30
Pastor Christian Noval, som er licentiat i Exegese, leder weekenden.
Pris kr. 800,-

Refugium Påskerefugium
Torsdag den 24. marts kl. 14.00
til søndag den 27. marts eller mandag den 28. marts kl. 13.30
Gæstlig leder: p. Jac Adams
Praktiske ledere: Annie Rastrup og Marianne Frost Hindberg
Pris: torsdag til søndag kr. 1.300,-, torsdag til mandag kr. 1.430,-

Familieuge
Søndag den 19. juni kl. 14.00 til lørdag den 25. juni kl. 13.30
Emnet for årets familieuge er: Dengang da.....
Lederteam: sr. Hildegard Doods, pastor Niels Engelbrecht, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Pia Kelly m.fl.
Pris: voksne kr. 1.625,-, børn 8-15 år kr. 870,-, børn indtil 7 år kr. 435,-.

Magleåsuge
Mandag den 27. juni kl. 15.00
til søndag den søndag 3. juli kl. 13.30
Emner: kunst, kultur, litteratur, rejse, historie, religion m.m.
Lederteam: Annie Rastrup og Marianne Frost Hindberg
Pris kr. 2.375,-.

Højskoleuge
Søndag den 24. juli kl. 16.00 til lørdag 30. juli kl. 9.30
Har kirkerne flyttet sig de sidste 100 år?
Lederteam: Walter Dalland, Marianne Meyer, Eva Nordentoft og Annie Rastrup
Pris: 2.775,-

Tilmelding og yderligere oplysninger:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
tlf.: 4581 0715, telefondit kl. 9.00 - 15.00
info@magleas.dk
www.magleas.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler.

TELEFONLINE - SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring 7518 1808

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året.

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
week-end og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Bønnens Apostolat Marts

At alle nationers regeringer i deres udviklingsplaner
altid må tage hensyn til de fattige, de udelukkede
og de undertrykte.

At hver lokalkirke stadig mere må forstå behovet
for kristne, der er i stand til at tage
nyevangeliseringens udfordringer op.

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407

24 timer i døgn - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup Emdrup-Ryvang Bedemandsforretning

v. Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til

Katolsk Orientering
nr. 6 som udkommer
den 23. marts 2005
skal være redaktionen
i hænde senest
den 7. marts 2005.

Redaktionen

Katolsk Orientering

Annoncepriser:

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltemillimeter
ekskl. moms. Institutionsrabat 50 %. Gentagelsesrabat 20 %.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Biskoppens kalender

Marts

1. kl. 7.30	Messe på Stella Matutina
11. - 16.	Møde i Den nordiske Bispekonference, Oslo
17. kl. 15.30	Møde i Liturgikommissionen
18.	Ordensjubilæum på Stella Matutina
20. kl. 10.00	Messe i Domkirken
22. kl. 17.00	Oliemesse i Domkirken
24. kl. 17.00	Messe i Domkirken
25. kl. 15.00	Liturgi i Domkirken
26. kl. 21.00	Liturgi i Domkirken
27. kl. 10.00	Messe i Domkirken
30. kl. 9.00	Messe for Pastoral-Centeret

Det sker i Bispedømmet

Februar

26. kl. 14.00. Afholdes Sygedagen med mulighed for modtagelse af "De Syges Salvelse" i messen der læses af biskop Czeslaw Kozon, mulighed for skriftemål fra kl. 13.15. Sankt Mariæ Kirke, Frb.

OSB. Sankt Ansgars Kirke, menighedssalen, Bredgade, Kbh.

26. kl. 14.30 - 16.30. Temalørdag: "Hvordan klarer jeg livet som handicappet og som gammel?" v/Christian West. Sct. Therese Kirkes menighedslokale, Bernstorffsvej 56, Hellerup.

11.-13. Retræte "Den Guddommelige Vilje" åbent for den italienske mystiker Luisa Piccarreta. Mikkelsbakke Refugium, Nykøbing Mors. Tilmelding og oplysninger 9776 9696 eller 7512 6402.

Marts

5. kl. 14.30. Voksenkatekese: Den hellige Benedikt og Benediktinerordenen v/sr. Anna-Maria

Tag på valfart med pastor Timmermann til Italien, Østrig og Tyskland!

Fly/bus henholdsvis 4. eller 6. september til 18. september 2005 (13/15 dage).
Ophold i bl.a. Salzburg, Firenze, Assisi, Rosa Mystica ved Gardasøen, Sct. Anton i Garmisch-Partenkirchen, Altötting, Nürnberg og Schwerin.
Rekvirering af program: Bent og Lene Irløv, Holbækvej 118, 4180 Sorø, tlf.: 5783 0074

Judits bøn og tro

Bibelskole

Af
Eva Maria Nielsen

Judits bøn, før hun tager til fjendens lejr, viser, at hun ikke identificerer sig med de store i Israels historie. Hun beder ikke: Herre, Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, men "Herre, min fader Simeons Gud" (Jud 9,2). Hvorfor gør hun det? For at kunne besvare dette spørgsmål, må

Bibellæsning
Judits Bog

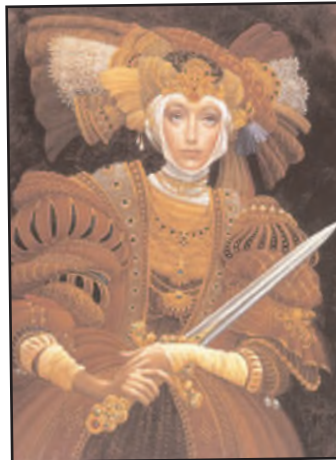
vi huske på en historie fra 1. Mosebog, historien om Dina. Judit nævner nemlig i sin bøn Simeons søster Dina, som blev voldtaget af en mand i Sikem og derefter brutalt hævnnet af sine brødre (1 Mos 34). Det er kun her i Bibelen, og denne ene gang, at Dinas historie bliver nævnt. Men Judit nævner ikke Dinas navn for ingenting. Hun nærer sympati for Dina.

Dengang Dina blev voldtaget, vovede stamfaderen Jakob, Dinas fader, ikke at hævne Dina af frygt for den overtallige fjende. Simeon, Dinas broder, tager derfor sagen i egen hånd, samler alle sine brødre og svarer med vold (1 Mos 34,30). Af den grund husker Judit Simeon som sin "fader" og ikke Jakob, fordi Simeon gjorde noget og drog omsorg for de svage.

Bønnen viser Judits frihed og teologiske selvstændighed. Hun fortæller folkets historie ud fra en misbrukt kvindes perspektiv. Den misbrugte kvindekrop (Dina) skriger så højt, at Judit efter flere århundreder stadigvæk kan høre hendes klage. Judit skriver således teologi med sin bøn.

Judit tror på en Gud, der hører og ser de svages lidelser og husker på det, han har gjort. Judits Gud vil altid være ved siden af alle de "Dina'er" som bliver undertrykt i historiens løb, både mænd og kvinder. Selv om det ofte ser ud, som om de, der undertrykker, sejrer, så mister Gud ikke kontrollen. For Judith er Han altid Herre over historien.

Men Gud er også den, som giver os kraft og mod til at handle. Judit forventer ikke vidundere, men stiller sig til rådighed som tjenerinde (Judit 9,9b). Hun låner sådan set Gud sine hænder, for at Han kan handle gennem hende.

Judit har også fristet moderne kunstnere.
Her den amerikanske *fantasy artist* James C. Christensen

Dette kan du gøre:

Læs Judits bøn: Judit 9,1-14

Hvilken historie peger det første afsnit på? (Læs evt. 1 Mos 34)
Hvorfor knytter Judit mon Dinas historie sammen med sin egen historie?

Hvad stoler assyrene på? Hvem stoler Judit på?

Hvordan beskriver hun Israels Gud? Hvilke egenskaber har han?

Hvad forventer Judit af Gud? Hvad kan hun selv gøre?

Bed Judits trosbekendelse i Judit 9,11

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 8 og 9

TV

DR 1

Onsdag den 23. februar 10.00:

De ikke ønskede

Gennem 40 år blev 63.000 svenske steriliserede. Sverige var det første land i verden, hvor der blev oprettet et statsligt racebiologisk institut, og dette blev et forbillede for lignende institutter i andre lande - bl.a. Hitlers Tyskland. Racehygiejne var en af de almindeligste grunde til, at et stort antal mennesker fra 1935 til 1975 blev steriliserede. Det svenske steriliseringsprogram anses i dag for at være et af de mest omfattende og skånselsløse nogensinde.

Nordvision fra Sverige.

DR 2

Fredag den 25. februar 20.10

Trekking: Alperne (6:13)

Engelsk rejseprogram.

Zay Harding gennemtrawler Schweiz og møder bl.a. de be-

rømte sankt bernhardshunde. (Kommentar: Udsendelsen anbefales alene for mødet med hundene og deres ejere, benediktinermunkene, idet forlydender vil vide, at munkene vil afskaffe deres hunde).

DR 1

Lørdag den 26. februar 17.10

Eksorcisterne

Et netværk af præster i folkekirken uddriver dæmoner. En kvinde fortæller, at hun har født djævelens søn, og at to sognepræster i tre uger foretog eksorcisme på hende. En psykiater på Rigshospitalet betegner djæveluddrivere som kriminelle kvak-

salvere.

Tilrettelæggelse: Øjvind Kyrø.

Søndag den 27. februar 20.00

Jeg så det land

H.C. Andersen drog til Italien i 1833 for at hente inspiration og materiale til nye bøger. Hans Edvard Nørregård-Nielsen er vores fysiske følgesvend gennem Italien, hvor vi genfinder H.C. Andersen gennem hans rejsedagbøger og rejseskitser.

DR 2

Tirsdag den 1. marts 20.45

Vores ukendte far

Linda, 27 år og Morten, 31 år er donorbørn. Da de var i puberteten fik de at vide, at deres biologiske far er en ukendt sæddonor. De fik et chok og føler sig frarøvet halvdelen af deres identitet.

Tilrettelæggelse: Anni Pape.

(Kommentar: Udsendelsen er en del af en temaaften, som omhandler indslag, som for katolikker må opfattes som etisk uacceptable).

H.C. Andersen-jubilæet sætter naturligvis sit præg på programmerne både i radio og TV

DR 1

Søndag den 6. marts 20.00

H.C. Andersen - historien om en digter (1:1)

RADIO

P 2

Søndag den 27. februar 20.00

Temasøndag: Iraks kulturhistorie

En aften om en 5000 år gammel civilisation, der også satte sig spor i Europa. Verdens ældste epos "Gilgamesh" fortæller bl.a. om Syndfloden.

Fra oldtidens kulturer til middelalderens Bagdad med nutidens genopdagelse af Iraks gamle kulturer og spørgsmålet om, hvad der sker med resterne af dem i dagens Irak.

P 1 Onsdag den 2. marts 03.50

Eksistens

Samtale med Peter Lodberg, tidligere generalsekretær for Folkekirken Nødhjælp og vendt tilbage til lektorjobbet på Århus Universitet. Hvad har mødet mellem teori og praksis betydet for ham - og hvordan kan det være, at han konstant påpeger, at religion og politik ikke kan adskilles?

Tilrettelæggelse: Bjørg Tulinius.

P1

Søndag den 6. marts 08.03

Mennesker og tro: Muslimer i sognet.

Provst Steen Skovsgaard beskriver mødet med islam i et sogn,

hvor de kristne tilhører en minoritet.

Tilrettelæggelse: Anders Lauge- sen.

Katolsk Orientering

Sandelig, sandelig siger jeg eder: Sønnen kan slet intet gøre af sig selv, men kun det, han ser Faderen gøre; thi hvad han gør, det samme gør også Sønnen.

Joh 5,19

27. februar: Fra vinduet i sit sygeværelse velsigner pave Johannes Paul II de mange troende, der har taget opstilling uden for Gemelli-klinikken i Rom. – foto: KNA-bild

Paven på ny i bedring

Efter en ny indlæggelse på Gemelli-hospitalet og en vel overstået operation må paven nu indstille sig på, at det kommer til at vare nogen tid, før han kan genoptage sine officielle forpligtelser

Torsdag den 24. februar måtte paven gennemgå en operation i halsen, en såkaldt tracheotomi, hvor lægen for at lette vejtrækningen anlægger et hul på luftrøret. En slange føres gennem hullet og ned i den øverste del af lungen. Operationen foregik under fuld bedøvelse og varede ca. en halv time. Paven gav selv sit samtykke til operationen.

Kirurgerne betegner operationer af denne type som ren rutine. Pavens operation forløb da også uden komplikationer af nogen art, og det ser igen ud til, at paven er i hurtig bedring.

Det kom ellers som et chok, at paven kun få dage efter at være blevet udskrevet fra hospitalet måtte genindlægges, og mange frygtede det værste. Paven blev første gang indlagt den 5. februar og tilbragte 10 dage på hospitalet, hvor han blev behandlet for følgerne af en influenza-infektion. Som Parkinson-patient og i den ærværdige alder af 84 er Johannes Paul naturligvis en noget skrøbelig

patient, mærket som han er af mange års sygdom.

Det alvorligste anslag mod sit ellers robuste helbred fik han ved attentatet på Peterspladsen i 1981, hvor han blev ramt af tre skud fra den tyrkiske terrorist Mehmed Ali Agcas revolver, det ene af dem i maveregionen. I 1992 viste de første symptomer på Parkinsons syge sig. Samme år blev han opereret for en svulst i tarmen, og året efter faldt paven første (men ikke sidste) gang og vred skulderen af led. I 1996 måtte han opereres for blindtarmsbetændelse, og det højre knæ begyndte at give problemer i marts 2002.

Ingen har dog kunnet rejse tvivl om, at pavens åndsevner er intakte, og alle spekulationer om, at han skulle have planer om at trække sig tilbage, er også denne gang blevet afvist både af ham selv og hans nærmeste medarbejdere.

Bulletinerne umiddelbart efter operationen lod forstå, at pavens tilstand var tilfredsstillende, og at han nu som følge

af indgrebet var i stand til at trække vejret selv. De problemer, paven havde haft i så henseende, kunne ifølge lægerne, føres tilbage til pavens Parkinson-lidelse, som giver problemer med både tale- og vejtrækningsfunktionen. Når så struben yderligere belastes af en infektion, bliver tilstanden kritisk.

Der forestår nu en længere rekreation, hvor paven i den første tid må undlade at tale for at tillade operationssåret at hele. Der går normalt mindst to uger efter en tracheotomi, før patienten er fuldstændig rask.

Den italienske avis *Corriera della Sera* citerede tirsdag den 1. marts anonyme kilder i Vatikanet, som udtrykte bekymring for, at paven også denne gang ville forlade hospitalet, inden han er fuldstændig restitueret, f.eks. for at kunne tage del i påskens mange kirkelige handlinger. En anden italiensk avis, *Il Messagero* satte samme dag sin lid til, at lægerne ville insistere på at beholde paven længere.

Døden er en fødsel

Sådan skriver sygeplejerske Lisbeth Arbøl, som arbejder med døende patienter på KamillanerGården i Aalborg. I artiklen fortæller hun om arbejdet på et hospice og om de tanker, man gør sig, når man hver dag har døden så tæt inde på livet.

side 8

Da Frankrig valgte Kirken fra

Det er i år 100 år siden, kirke og stat blev adskilt fra hinanden i Frankrig.

Hvordan kunne det komme så vidt i det ellers traditionelt katolske Frankrig?

Er der en parallel til den danske situation i dag, hvor man diskuterer folkekirkens løsrivelse fra staten?

side 6

Hvorfor står Stig Holting sammen med skuespilleren Chili Turèll på toppen af Rundetaarn i København? Find svaret under Nyheder Indland.

side 3

Pavens tavse budskab

Den helbredsmæssige krise, paven netop har overvundet, kaldte på mange reaktioner verden over.

Der var de tusinder af telegrammer og e-mails, der strømmede ind til Vatikanet fra statschefer, kronede hoveder, religiøse ledere og almindelige borgere, der ville udtrykke sympati og medfølelse, og der var de mange millioner katolikker verden over, som enkeltvis eller forsamlede bad for pavens helbredelse. Det kan heller ikke undre, at medierne fulgte begivenhederne tæt, fra den første hospitalsindlæggelse til den lykkeligt overståede operation. Paven er jo ikke hvem som helst, og denne pave har mere end nogen af sine forgængere været mediernes yndling.

Endelig var der den triste type reaktioner, dels de perfide udmeldinger om, at en af-fældig pave nu bør trække sig tilbage for at give plads til fornyelse i Kirken (og man aner nok, hvad fornyelse vil sige i denne sammenhæng), dels de mere uskyldige af slagsen fra udenforstående, der spørger, hvordan en multinational organisation i vore dage kan leve med en sygdomsramt topchef. Hvorfor lader paven sig ikke bare pensionere?

Svaret på dette spørgsmål skal søges i det forhold, at Kirken nok er multinational, men ikke en erhvervsvirksomhed, der fungerer på markedsvilkår. Kirken er, som det så tit er sagt, *i* denne verden, med alt hvad dette indebærer af synlige strukturer og menneskelig ufuldkommenhed, men ikke *af* denne verden. Det er dybest set forklaringen på, at den har kunnet eksistere i mere end 2000 år. Paven er det åndelige overhoved for over en milliard katolikker og dertil en moralsk autoritet for den moderne verden.

Og ganske rigtigt – paven er gammel, syg og svækket. Han kan dårligt gå, hans hænder ryster, og han taler så utydeligt, at det er svært at forstå, hvad han siger. Og alligevel – ikke på trods af, men i kraft af sin skrøbelighed og fysiske afmagt taler han tydeligere end nogen sinde til os. Han sender et klart budskab til en verden domineret af materialisme og effektivitets- og produktionstænkning og fortæller os uden ord, at vi i Guds øjne er værdifulde – også når vi er syge og “uproduktive”.

Kardinal Ratzinger har for nylig sagt det således: “At lide er en særlig måde at prædike på. Lidelse er en vigtig forkyndelse i en verden, som forgæves forsøger at vise lidelsen fra sig.”

Derfor går paven ikke på pension. At sætte sig i Peters Stol er noget ganske andet end at påtage sig et lederjob i industrien. Det er at acceptere et kald, en byrde. Det er i en vis forstand at gøre, hvad alle kristne er kaldede til: at tage sit kors op og følge Kristus efter.

Torben Riis

Korsvejsandagt

2. fredag i fasten. Korsvejsandagt på Nordvanggård Birkerød. Endnu en mulighed for som kristne at fordybe sig i mysteriet om Vor Herre Jesu Kristi lidelse.

En meditation med præsten Radoslaw Pawlowski. Vi går sammen de 14 stationer, mindes Hans liv og død, bøjer knæ.

Ved alle stationerne siger vi med præsten: “Vi tilbøder Dig og takker Dig Herre, for ved Dit hellige kors har du forløst verden.”

Det er og bliver et mysterium, og vi får mulighed for at være med også med os selv, og vi falder, når Jesus falder, og kan tage vore sorger og verdens skrøbelighed med på den tunge vandring.

Efter andagten takker præsten os, for at vi var med, men det er os, der må takke - 15 mennesker, der fik mulighed for at følge med på denne fredag. For uden korsvej bliver der ingen påske.

Hans Linden
Alice Lyngåe
Birkerød

Kernen i skabelsesberetningen

Der foregår i øjeblikket i bl.a. K.O. en debat omkring videnskabens resultater inden for udviklingslæren, men videnskabens opdagelser er ikke i modsætning til Bibelen. Jo mere vi opdager om verden, jo mere fantastisk bliver Bibelen – og især skabelsesberetningen. I et flere tusind år gammelt digt på nogle ganske få kapitler er alt det essentielle i skabelsen indeholdt.

Forfatteren til skabelsesberetningen kan naturligvis ikke have kendt til udviklingslæren så vidt, som vi kender den i dag. Alligevel er det lykkes gennem guddommelig inspiration at vise et billede, som er enkelt at forholde

sig til. At Gud skabte alle ting og alle væsener over en enkelt uge. Der er intet i videnskabens opdagelser, der modsiger dette enkle digt. Gud har skabt alt, og det er sket – og sker – som en løbende udvikling.

Videnskaben har f.eks. fundet ud af, at det første liv var små encellede organismer i havene. Ganske som Bibelen allerede har fortalt os. De første levende organismer, som skabelsesberetningen omtaler, er netop, at “vandet skal vrømle med levende væsener.” Selv vi er resultatet af en udvikling. Vi var uskyldige – var nøgne, men skammede os ikke. Men der skete en udvikling – vi spiste af træets frugter, vi fjernede os fra Gud.

Vi så vores egen nøgenhed, blev utilfredse med Guds gaver.

Om udviklingen har taget en uge eller fem milliarder år er mindre vigtigt. Gud er Skaberen. Kernen i skabelsesberetningen er, at vi via vores egne fejlagtige valg, har vi fjernet os fra Gud. Vi må igen åbne vores hjerter for Ham, som har givet os så uendeligt mange muligheder. Alt for ofte misbruger vi mulighederne i stedet for at handle i ægte kærlighed og åbenhed. Og der findes det vigtige i beretningen.

Morten Gudbjerg Karlsen
Svendborg

Aktiv dødshjælp er uetisk

I Kristeligt Dagblad d. 21/2 bringes et interview med en anonym læge som har hjulpet en uheldelig syg kræftramt mand til at dø. Lægen, som jeg formoder har afgivet et løfte om at arbejde for livet, har udført medlidenhedsdrab, som er ulovligt i Danmark, og heller ikke er i overensstemmelse med kristen tro og lære.

Den katolske katekismus (2324) udtrykker det således: “Overlagt medlidenhedsdrab, uanset under hvilke former det foretages og hvilke motiver som foreligger, er mord. Det strider alvorligt mod menneskeværdet og mod agtelsen for den levende Gud som har skabt mennesket”.

Det er yderst problematisk at lægen herved tager loven i sin egen hånd.

Ethvert andet menneske der overtræder loven ville blive retsforfulgt. Når der er tale om et anonymt kriminelt forhold må det være retssamfundets pligt at indlede en undersøgelse, ydermere når vedkommende åbent står frem som i det omtalte interview.

Lægen siger: “Meget tidligt erkendte han med sig selv, at det var forkert, at uheldeligt syge, der ønskede at dø, ikke også skulle have lov til det – endog med hjælp fra en læge. At udføre aktiv dødshjælp var ulovligt, det vidste han godt. Men derfor kunne det godt være etisk rigtigt”.

Der er ingen, absolut ingen holdbare grunde til at forsvare medlidenhedsdrab, hverken fra et lægeligt eller kristent synspunkt.

Dødkulturen, som langsomt spreder sig overalt i samfundet er en hån imod livet, en hån imod kristendommen.

Det kristne budskab bygger på respekt for mennesket fra undfangelsens øjeblik til den naturlige død, og intet menneske har lov at bryde ind i denne naturlov, som af skaberen selv er nedlagt i mennesket og menneskeheden.

Et enigt Etisk Råd frarådede i 2003 at lovliggøre medlidenhedsdrab i Danmark.

pastor Benny Blumensaatt
6700 Esbjerg.

Flere læserbreve side 10 →

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Annoncer og abonnement Lisbeth Rønne

Frivillige medarbejdere i dette nr. Lisbeth Arbøl, Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Sebastian Olden-Jørgensen

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041, e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Morsø Folkeblad, DK 7900 Nykøbing Mors

Oplag 7200

ISSN 0902-297X

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte

indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde

300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til

redaktion@katolskorientering.dk

Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes

diskette så vidt muligt vedlagt.

Fejring af Verdensdagen for ordensstanden og det gudviede liv

efterfølgende møde. Sammen med biskop Czeslaw Kozon fejrede ærkebiskoppen højmesse og holdt en meget personlig prædiken, hvori han pointerede, hvor vigtigt det er for os at være os Guds nærvær bevidst både i os og i alle hverdagens mange små hændelser.

Efter et fornøjeligt samvær over eftermiddagskaffen, fortsatte mødet med ærkebiskoppens oplæg: I alt er jeg indviet (Fil. 4/12). Hvorledes finder mennesket ind til sig selv og ud over sig selv? Oplægget tog udgangspunkt i modsætningerne i vort liv og arbejdet med at finde balancen mellem modsætningerne.

Temaerne: Bevægelse – hvile, jeg – du, tid – evighed. blev behandlet. Biskop C. Kozon oversatte til dansk, så alle kunne få det fulde udbytte af foredraget.

Ærkebiskoppen, som under sit ophold boede i Sankt Lioba Kloster, nåede på sit korte besøg både at deltage i søndagens højmesse i domkirken, Sct. Ansgars Kirke, at deltage i søstrenes korbøn, holde rekreation med søstrene, og se en del af det gamle København, inden rejsen gik tilbage til Hamburg.

Søster Laurentia

Lørdag den 12. februar fejrede Ordenssamfundene i Danmark Verdensdagen for Ordensstanden og det gudviede liv. Ca. 65 ordenssøstre fra hele Danmark kom for at fejre festen, De allerfleste kvindelige ordenssamfund var repræsenteret.

Til ordensdagen, som blev holdt i Sct. Mariae Kirke på Frederiksberg, havde vi den glæde at have ærkebiskop dr. Werner Thissen, Hamburg som vor gæst og taler ved det

Der blev også tid til hyggeligt samvær under eftermiddagskaffen

Retræte i Dalum Kloster ledet af medlemmer af "Saligprisningernes Fællesskab"

"Saligprisningernes Fællesskab" er en bevægelse, der blev grundlagt i 1973 af to franske ægtepar, der besluttede sig for at leve et liv i overensstemmelse med evangeliets forskrifter. Bevægelsen, også kendt under sit franske navn *Communauté des Béatitudes*, har siden udviklet sig til en international bevægelse med "huse" i mange lande. Dens statutter blev anerkendt af Rom i 2002.

Modsat sædvane i traditionelle ordenssamfund bebos *Les Béatitudes'*

huse både af medlemmer, der har aflagt evige løfter, og lægfolk – gifte såvel som ugifte. Man lever sammen i et fællesskab, hvor præster og diakoner, cølibatære brødre og søstre og gifte og ugifte lægfolk gensidigt inspirerer hinanden og samles om bevægelsens særlige spiritualitet, hvor indre bøn og en smuk liturgi spiller en stor rolle.

Bevægelsen betegner sig selv som en frugt af 2. Vatikankoncil ikke mindst i bestræbelsen på at re-

evangelisere den moderne verden. I denne sammenhæng henter man især inspiration fra den hellige Josef, den hellige Thérèse af Lisieux, den hellige Serafim af Sarov (russisk munk fra den ortodokse kirke) og af alle sognepræsters skytshelgen Jean Vianney fra Ars.

Danske katolikker vil snart få mulighed for at stifte bekendtskab med bevægelsen, som arrangerer en retræte i Dalum kloster 8.-10. april.

I al venskabelighed...

Torsdag den 7. april kl. 20.00 kan man i Rundetaarn i Købmagergade opleve et "program," som ikke mindst bør have interesse for danske katolikker.

Programmet er nemlig sammensat som en dialog mellem de to digtere Johannes Jørgensen og Sophus Claussen – en dialog i poesi og prosa fra den tidlige ungdom, til deres veje skiltes. Som bekendt konverterede Jørgensen i 1896 til katolicismen og havde i den anledning et opgør med Claussen i den italienske by Rapallo. Mens Sophus Claussen i symbolismens opgør med naturalismen så et middel til følelsernes frigørelse, fandt Jørgensen vejen til kristendommen.

Programmet, som har fået titlen "I al venskabelighed" fremføres af skuespilleren Chili Turèll og forfatteren Stig Holsting.

Billetter à kr. 100 kan købes på BILLETnet eller ved indgangen.

KORT NYT

Leanne Payne-konference

D. 14. til 18. februar samledes 350 mennesker fra alle kirkesamfund til Leanne Payne konference på Hotel Nyborg Strand. Undertegnede var sammen med ca. 10 andre katolikker deltagere på konferencen som havde temaet: "Personlighedens genoprettelse ved helbredende bøn".

Leanne Payne startede med at tale om, hvordan Guds helbredende nærvær sætter os fri fra synd og skam. Hendes undervisning var præget af et stærkt Guds nærvær, som ofte fik hende til at bede for de ting, som hun talte om.

Mark Pertuit fortalte om, hvordan han havde kæmpet med homoseksuelle følelser i mange år, indtil han igennem samtaler med en kristen terapeut lærte at hente kraften i Jesu kors i stedet for at bære det selv. Ud fra sit vidnesbyrd underviste Mark om, hvordan korset bærer vores smerte, og at vi kan finde helbredelse der.

Leanne Payne er en kendt kristen sjælesørg, som har været engageret i helbredende bøn i mere end 30 år. Hun har grundlagt "Pastoral Care Ministries" og har skrevet en lang række bøger om helbredelse og bøn, som kan købes på forlaget Scandinavia (www.forlagetscandinavia.dk)

Jeg kan varmt anbefale hendes bøger og håber, at hendes tjeneste også må nå langt ind i den katolske kirkes rækker.

pastor Benny Blumensaat
6700 Esbjerg

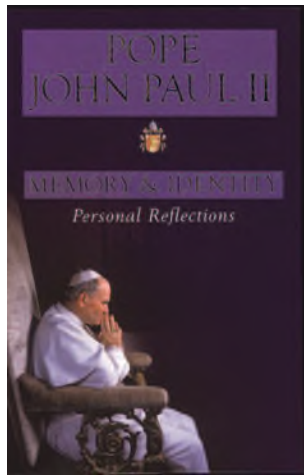
Kirkekunst i Kolding

Kunstneren Jo Blicher Møller har malet dette billede "Michael", som nu er ophængt i menighedslokalet ved Sankt Michaels Kirke i Kolding.

Jo Blicher Møller debuterede i 1977 på Kunstnernes Efterårsudstilling og har siden haft talrige separatudstillinger i Danmark, Frankrig og Spanien. Hans værker er repræsenteret på en række danske kunstmuseer og offentlige institutioner.

Pavens nye bog skaber debat – og forargelse

John Paul II
Memory and Identity
Personal Reflections,
Weidenfeld & Nicholson,
London, £10,49

“Erindring og Identitet” er titlen på pave Johannes Paul II's nye bog, som blev udsendt på hovedsprogene i de sidste dage af februar i år.

Bogen, som har har undertitlen “personlige refleksioner”, er blevet til på grundlag af en række samtaler, paven havde i 1993 med to polske filosoffer, Józef Tischner og Krzysztof Michalski, grundlæggerne af *Institut für die Wissenschaften vom Menschen* i Wien.

Det gode og det onde

Disse samtaler, som blev optaget på bånd, drejede sig hovedsageligt om de to totalitære ideologier, som spillede en afgørende rolle i Polens historie i det 20. århundrede: nazisme og kommunisme – og i forlængelse heraf det filosofiske spørgsmål om ondskabens magt i verden. Både nazisme og kommunisme havde som deres erklærede mål at udrydde den kristne kirke og kultur, men som bekendt lykkedes projektet ikke. Ondskaben fik ikke det sidste ord.

I sin bog udvider paven dette perspektiv og indbyder læseren til at reflektere over en række nutidige forhold i lyset af en ofte mørk fortid. Det er således, bogens titel skal forstås: gennem erindringen kan vi nå frem til en forståelse af nutiden og vores fælles (kristne) identitet.

Vor tids holocaust

Pave Johannes Paul II er en mand, der aldrig har været bange for at sige sin mening uden smålig skelen til tidsånden. Derfor bør det

heller ikke undre, at denne bog, der som antydning rummer en fortolkningsnøgle til nutidens ofte mere subtile værdikamp, giver anledning til debat og modsigelse.

F.eks. har det vakt opsigt, at paven trækker en parallel mellem på den ene side udryddelsesprogrammerne i Nazityskland og Sovjetunionen – og på den anden side vor tids demokratisk vedtagne abortlovgivning, som gør det muligt efter forgodtbefindende at udrydde ufødte børn.

I samme åndedrag nævner paven den stærke politiske pression fra Europa-parlamentet med det formål at få landene til at anerkende homoseksuelle parforhold som en alternativ familieform – med tilhørende ret til at adoptere børn. Sådanne initiativer betegner han som “alvorlige krænkelse af Guds lov”.

Ophedet debat

Det var passager som disse, der førte til en mildt sagt heftig meningsudveksling blandt tyske politikere. Volker Beck,

et fremtrædende medlem af partiet “Die Grünen” erklærede således, at pavens angreb på homoseksuelles rettigheder måtte betegnes som “hetz mod en befolkningsgruppe”.

Dette fik CDU-politikeren Hermann Kues til at gå til modangreb og betegne Becks udtalelse som “hadefuld mod alt katolsk”. Han blev støttet af sin partifælle Georg Brunnhuber, som kaldte Becks udfald mod paven “nederdrægtigt” og holdt i en tone så uforskammet, som man ellers kun forventer at høre fra diktaturer eller kommunistiske regimer. Striden er foreløbig endt med, at begge politikere har opfordret udenrigsminister Joschka Fischer (som ligeledes tilhører “Die Grünen”) til at undskylde over for paven.

KO vil inden længe bringe en mere udførlig omtale af bogen, som naturligvis rummer langt mere af interesse end de spektakulære passager, som pressen indtil videre har hæftet sig ved.

Polens biskopper bremser nyt forslag om abort

(KNA) Det polske parlament har foreløbig indtil sommer stillet forhandlingerne om en ny abortlovgivning i bero.

Det skete, efter at et flertal på 199 mod 183 i midten af februar forkastede et lovforslag fra regeringen om en liberalisering af loven ved første behandling. Regeringen ledes af den partiløseministerpræsident Marek Belka, der støttes af en koalition af partier med

rødder tilbage til det kommunistiske parti.

Forud for parlamentsdebatten om det kontroversielle lovforslag med titlen “Lov om bevidst forældreskab” var gået en livlig debat i den polske offentlighed, hvor de polske biskopper havde protesteret over for parlamentets præsident og kæmpet energisk for at samle et flertal mod lovændringen.

Den ny lov ville blandt

andet have medført, at aborter også kunne udføres efter 12. svangerskabsuge, at mindreårige piger kunne få abort uden deres forældres viden og samtykke, og at seksualundervisning i skolerne ville blive obligatorisk fra første klasse. Endvidere skulle udgifterne til abort, prævention og kunstig befrugtning ifølge lovforslaget betales af de offentlige kasser.

Den polske bispekon-

ferences formand, ærkebiskop Józef Michalik udtalte, at forslaget ville betyde “fuldstændig frihed til at dræbe ufødte børn” og mindede samtidig om, at et lignende, men ikke helt så liberalt forslag var blevet afvist af forfatningsdomstolen i 1996.

Alternativt har de polske biskopper foreslået, at man hæver støtten til socialt dårligt stillede mødre og familier.

Tibetanske munke idømt fængselsstraffe

(KNA) I Kina er fem tibetanske munke hver blevet idømt tre års fængsel for “illegale politiske aktiviteter.”

Munkene, der er fra Dakar-klosteret i den vestlige del af landet, skulle ifølge det internationale pressebureau Asianews have udspremt kamouflerede politiske budskaber i deres rundskrivelse. Således lyder i hvert fald anklagen fra de kommunistiske myndigheder. Deres forbrydelse består

nærmere bestemt i, at de i digte og artikler har udtalt sig rosende om de medbrødre fra deres kloster, der allerede er fængslet.

Ifølge Asianews betragter de kinesiske myndigheder de tibetanske klostre som potentielle urocentre. For de tibetanske buddhister udgør de derimod hjertet i deres kulturelle og re-

ligiøse liv. Den kinesiske Folkerepublik har i de sidste 50 år forsøgt at undertrykke tibetanerne som folk og insisterer på at betragte landet som en del af Kina. Tibetannerne fastholder derimod, at landet omkring Himalaja var selvstændigt og frit indtil kommunisternes indmarch i 1950.

KORT NYT

Bibelen er stadig en best-seller

(KNA) Bibelen eller dele af den er oversat til ikke mindre end 2.377 sprog, oplyser det tyske Bibelselskab. Det er 22 sprog flere end sidste år. Det afrikanske kontinent tegner sig for de fleste sprog (673), herefter følger Asien med 589.

For mange folkeslag er en bibeloversættelse det første skridt på vejen mod et skriftsprog. I øjeblikket arbejdes der ifølge det internationale forbund af bibelselskaber med 720 oversættelsesprojekter i hele verden på 600 forskellige sprog.

FN: Kompromis på vej om kloning

(KNA) I FN er der indledt nye forhandlinger om et globalt forbud mod menneskekloning, efter at forsøget på at få vedtaget en folkeretsligt forpligtende konvention mod kloning ikke førte til noget resultat.

Man forhandlede oprindeligt om to forslag: et fremsat af Costa Rica, som gik ind for et totalt forbud mod både reproduktiv og terapeutisk kloning – og et fra den belgiske delegation, som kun omfattede reproduktiv kloning.

Der arbejdes nu på at opnå enighed om et italiensk kompromisforslag, som imidlertid mere vil få karakter af en uforpligtende appel til regeringerne om at forbyde reproduktiv kloning og “under alle forhold” respektere menneskets værdighed.

Kunsthistorisk sensation

(KNA) Verdens ældste krucifiks i legemsstørrelse befinder sig sandsynligvis i sognekirken i den lille tyske by Enghausen i Bayern. Det kom for en dag, da krucifikset blev udlånt til en udstilling og i den forbindelse underkastet en kulstof 14-prøve. Den viste, at det ikke som hidtil antaget stammede fra omkring 1200, men kunne dateres helt tilbage til slutningen af 800-tallet.

Lederen af museet i Freising, der havde lånt krucifikset til sin udstilling, betegner opdagelsen som en kunsthistorisk sensation. Hvis denne datering virkelig er korrekt, skal kunsthistorien skrives om, siger han.

KORT NYT

Vatikanet frakender amerikansk teolog retten til at undervise

(Zenit) Trosælerekongregationen har taget afstand fra en bog af den amerikanske jesuit og professor i teologi Roger Haight. Bogen "Jesus: Symbol of God", som udkom i 1999, rummer ifølge Trosælerekongregationen alvorlige læremæssige fejltagelser i forhold til Kirkens tro. Det er i så centrale spørgsmål som Jesu guddommelige natur, Treenigheden, Opstandelsen og Jesu og Kirkens rolle i frelseshistorien, Roger Haight har bevæget sig bort fra Kirkens lære. Han hævder bl.a. i bogen, at man ikke i vore dages pluralistiske samfund kan fastholde, at kristendommen er andre religioner overlegen, eller at Kristus indtager en enestående rolle som menneskehedens frelser.

Vatikanet har siden februar 2000 haft en løbende dialog med Haight, tilsyneladende uden et tilfredsstillende resultat. Derfor har Vatikanet nu frataget Haight retten til at undervise i katolsk teologi, så længe hans anskuelse ikke er i fuld overensstemmelse med Kirkens lære.

For interesserede kan det oplyses, at www.catholica.dk har oversat Kongregationens kendelse og offentliggjort den med en serie forklarende noter.

Krise blandt anglikanere

(KNA) Et flertal af ærkebiskopperne i den anglikanske kirke har på et møde i Nordirland 21.-25. februar stillet deres trosfæller i Canada og USA over for et ultimatum: indtil 2008 skal de frivilligt trække sig tilbage fra *The Anglican Consultative Council* og overveje deres stilling til bispevielsen af den homoseksuelle Gene Robinson samt til deres kirkers holdning til homo-vielser i Canada. Det sker for at undgå en truende splittelse af den anglikanske kirke, som omfatter 38 nationale kirker over hele verden.

Kirkens primas, ærkebiskop Rowan Williams af Canterbury, måtte erkende, at der ikke kunne findes "smertefri" løsninger på de øjeblikkelige problemer. Den engelske moderkirke afholdt i november en synode, som pålagde de nordamerikanske kirker at beklage den kontroversielle bispevielse. Samtidig opfordrede man de biskopper, der havde bakket op om vielsen, til at træde tilbage.

Der er således opnået en slags moratorium, hvor parterne har tid til at overveje, hvad der skal ske i fremtiden. Men forude venter nye problemer. Til juli skal man debattere, hvorvidt kvinder skal have adgang til bispeembedet. Kvinder har kunnet blive præsteviet i den anglikanske moderkirke siden 1994, i USA siden 1984. Det er et følsomt spørgsmål – også i forholdet til Den katolske Kirke.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Fra og med dette nr. af KO opretter vi en brevkasse, hvor læserne kan skrive ind og få svar på spørgsmål om kristen tro og kristen livsførelse.

Breve til "Spørg om troen" sendes pr. mail til:
redaktion@katolskorientering.dk

– eller som almindeligt brev til *Katolsk Orientering*, redaktionen, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V.

Husk at mærke alle henvendelser "spørg om troen".

I fremtiden vil det være op til læserne, men denne gang har redaktionen stillet følgende spørgsmål til brevkassens redaktør:

Hvad har Den katolske Kirke at sige om kvindens stilling?

Det lyder sommetider, som om der i Kirken ikke er ligestilling mellem kønnene, men det kan vel ikke være rigtigt i et moderne vestligt samfund? Hvorfor kan kvinder f. eks. ikke blive præster?

Svar:

Den Katolske Kirkes Katekismus skriver i §369: "Mand og kvinde er skabt, det vil sige, at de er villet af Gud: på den ene side i fuld lighed som menneskelige personer, og på den anden side i deres respektive væsen som mand og kvinde. "Være mand" og "være kvinde" er godt og villet af Gud; mand og kvinde har en umistelig værdighed, som er givet dem umiddelbart af Gud, deres Skaber. Mand og kvinde er med samme værdighed "Guds billede". Ved at være mand og være kvinde genspejler de Skaberens visdom og godhed."

(Oversat fra tysk, engelsk, norsk. Mine understregninger)

Den katolske (dvs. kristne) kvindeopfattelse er altså, at kvinden er fuldt på højde med manden i sin menneskelige og gudbilledlige værdighed. Gud har skabt os, så mand og kvinde i deres forskellighed supplerer og fuldkommengør hinanden.

Det skal forstås i alle dimensioner, lige fra den helt grundlæggende fysiske, kønslige forskel, hvor forudsætningen for menneskeslægtens videreførelse netop er forskellen på mand og kvinde, til den åndelige, helt overordnede (mystiske) betydning, hvor manden repræsenterer Kristus, Brudgommen, og kvinden repræsenterer Kristi brud, Kirken.

Katekismen skriver i § 372: Mand og kvinde er skabt "for hinanden"; men ikke sådan at Gud kun skulle have skabt dem "halvt" og "ufuldstændigt". Han har skabt dem til et personligt fællesskab, hvor de to skal være en "hjælp" for hinanden, fordi de både er ligeværdige som personer ("ben af mine ben...") og komplementære, dvs. udfylder hinanden som mandligt og kvindeligt væsen. I ægteskabet forener Gud dem sådan, at de bliver "ét kød" (1 Mos 2,24), så de kan videregive menneskelivet". (Oversat fra tysk, engelsk, norsk. Mine understregninger)

Den ægteskabelige forening er derfor en hellig akt. (Derfor er ægteskabet i Den Katolske Kirke et sakramente. Derfor er seksuelle forhold uden for og før ægteskabet en overtrædelse af Guds lov (6. bud)

Brudgom og brud, der skal blive "ét kød", er billede på foreningen mellem Kristus og Hans Kirke, ja hele skaberværket, når alt ifølge Guds frelsesplan "i tidens fylde skal sammenfattes i Kristus, både det himmelske og det jordiske." (Ef.1,11) "Dette rummer et stort mysterium — jeg sigter til Kristus og kirken", siger Paulus videre i Ef 5,32.

Det er dette mysterium (eller "hemmelighed", som den nye oversættelse siger), som er årsagen til, at det er forbeholdt mænd at blive viet til præster i Den katolske Kirke, for præsten repræsenterer iflg. katolsk opfattelse Kristus, Brudgommen, – også i kraft af sin fysiske krop som mand. Bruden, Kirken, repræsenteres tilsvarende af kvinden, hvis forbillede frem for alle er Jomfru Maria, Moderen, som også takket

være skabelsesordenen er den, der er modtagende, den, der favner, giver føde, beskytter, oplærer. (Kristi og Kirkens fælles børn er i denne åndelige dimension alle de kristne, dvs. de døbte).

Kvinden har således en særdeles betydningsfuld rolle i den katolske verdensopfattelse. Det fremgår af de mange store kvindeskikkelser i Bibelen både i Gamle og Nye Testamente. Det fremgår også klart af kirkehistorien, som er fyldt med store kvinder, som har været med til at forme Kirken, især de mange kvindelige helgener og teologer lige fra Oldkirkens dage til nutiden. Her bare nogle få navne: Hildegard af Bingen (12.årh.), Birgitta af Vadstena (14. årh.), Theresa af Avila (16.årh.), Therése af Lisieux (19.årh.), Edith Stein (20. årh.), Mother Theresa fra Calcutta (21.årh.)

Kvindens position i dag i Den katolske Kirke viser også, hvor højt hun værdsættes: I vældig mange funktioner hviler det daglige arbejde på kvinder, også i gudstjenesten, hvor det ofte er kvinder, der læser bibelteksterne fra læsepulten, hjælper præsten med uddeling af kommunionen og leder musikken. I omsorg for børnene, for gamle, syge og fremmede, i undervisning af børn og voksne er det også i stort omfang kvinder, som trækker det tunge læs, ligesom også mange teologer på universitetsniveau er kvinder.

Og endelig skal nævnes de mange kvindeklostre, der i dag er åndelige kraftcentre for en tørstende sekulariseret verden.

Kirsten Kjærulff

Da Frankrig Kirken valgte fra

For 100 år siden blev stat og Kirke adskilt i Frankrig ved lov.

Hvordan det kunne komme så vidt i et af Europas ældste kristne lande, fortæller Sebastian Olden-Jørgensen i denne artikel og trækker samtidig nogle paralleller til den aktuelle danske debat om forholdet mellem stat og folkekirke

S pørgsmålet om en afskaffelse af statskirkens (folkekirkens) privilegerede stilling diskuteres i disse år. Tankens virkeliggørelse synes at være rykket et stort skridt nærmere, efter at svenskerne for et par år siden faktisk gennemførte en adskillelse af kirke og stat med en reel ligestilling mellem kirkesamfundene – med kontante fordele til den katolske Kirke i Sverige til følge. Indtil videre synes folkekirkens bisper dog indstillede på for enhver pris at undgå et brud, og deri ligger de nok på linje med de fleste af præsterne, menighedsrådene og de menige medlemmer.

I den sammenhæng kan det være interessant at kaste blikket 100 år tilbage, til 1905 hvor den katolske Kirke i Frankrig gjorde en skelsættende erfaring netop med adskillelsen mellem kirke og stat. Ordet “adskillelse” kan i i denne sammenhæng let blive misvisende, for dagsordenen var ikke ligestilling mellem forskellige kristne trossamfund. Tværtimod var der tale om et forsøg på at tvinge kirken til at vælge mellem økonomisk kvælningsdød eller total underkastelse under et kirkefjendtligt regime. Man valgte, nødtvungent og under håndfast vejledning af Pius X det første, men hvordan kunne det komme så vidt i et land, vi normalt regner til “de katolske lande”, og som netop i løbet af 1800-tallet havde gennemlevet en enorm religiøs vækkelse?

Loven om adskillelse af kirke og stat 1905

Beskrevet rent juridisk var loven om adskillelse mellem kirke og stat af 9. december 1905 ikke så slem. Indtil da havde forholdet

mellem kirke og stat været reguleret af konkordatet (traktaten) mellem Napoleon og pave Pius VII fra 1801. Den havde blandt andet sikret kirken sine bygninger og et stort årligt tilskud til betaling af præsternes lønninger etc. Til gengæld havde den franske stat stor indflydelse på udnævnelsen af biskopper.

Den hellige Pius X, som var pave fra 1903-1914, skar igennem og sagde klart nej til statslig indblanding i Kirkens forhold. Han mente til gengæld ikke, at en adskillelse mellem stat og kirke var ønskværdig

Loven om adskillelse mellem kirke og stat afskaffede statstilskudet og konfiskerede samtidigt kirkens ejendom. Loven åbnede dog mulighed for, at der kunne dannes "associations cultuelles" (gudstjenesteforeninger, normalt blot kaldt "cultuelles"), der med deltagelse af lægfolk og under statslig kontrol kunne administrere kirkebygningerne og stille dem til rådighed for gudstjeneste.

Den franske kirke var dybt splittet, for alternativet til dannelsen af "cultuelles" var uoverskueligt: lukkede kirker, biskopper og præster uden løn og bolig, stærkt beskærede muligheder for forkyndelse, sakramentsforvaltning og caritas. Inden to måneder skar pave Pius X imidlertid igennem, og svaret blev et nej til "cultuelles". De franske biskopper tog enstemmigt imod beslutningen og fandt efterhånden praktiske løsninger på de mest umiddelbare økonomiske problemer.

Set isoleret kan Pius X's afgørelse nok forekomme lige lovlig rigid. Disse "cultuelles" kan jo nærmest ses som forløbere for menighedsrådene efter konciliet, og en vis statskontrol var vel kun at frygte, hvis man havde noget at skjule! Denne betragtning er dog for snæver. Der lå mere bag loven om adskillelse mellem kirke og stat, og selve loven var kun sidste kapitel i en lang og konfliktfyldt historie.

Republikanere og katolikker

I de sidste årtier af 1800-tallet var Frankrig politisk og kulturelt splittet i en grad, som det kan være vanskeligt at forstå i dag. Ateistiske republikanere stod over for religiøse royalister. Katolikkerne og især biskopperne var i alt overvejende grad royalister. De gik ind for en

genindførelse af kongedømmet og holdt fast ved katolicismen som statsreligion. De tolkede bl.a. nederlaget til Tyskland i den fransk-tyske krig 1870-71 og den blodige arbejderopstand Pariserkommunen 1871 (hvor ærkebiskoppen af Paris og fem andre gejstlige var blevet henrettet) som resultatet af Frankrigs frafald fra troen. Den dag i dag vidner den store Jesu Hjerter kirke (Sacré-Cœur) på Montmartre om alvoren i dette ønske om at vende tilbage til Gud, konge og fædreland. Striden mellem republikanere og royalister var en strid om Frankrigs sjæl.

Den katolske kirke stod stærkest i provinsen og på landet. I byerne og særlig blandt Paris' borgerskab havde republikanerne deres base. De var ateister, ofte frimurere og så religionen i almindelighed og den katolske kirke i særdeleshed som den afgørende hindring for enhver form for fremskridt. De var bevidst antiklerikale og søgte på forskellige måder at trænge kirken ud af det offentlige rum. Kristendommen skulle, i det omfang den overhovedet skulle tolereres, kun være en privatsag. Og man skulle systematisk slå ned på de steder, hvor kristendommen hidtil i offentligheden frit havde kunnet præge menneskene.

Derfor var den første bølge af antiklerikal lovgivning i 1880'erne rettet mod de katolske skoler. Undervisningen i grundskolerne blev gjort lovpligtig gratis. Dermed var hele det vidt udbredte private katolske skolevæsen, der byggede på betaling for undervisningen, gjort ulovligt. Samtidig forbød og udviste regeringen en lang række ordener. I løbet af 1880'erne blev ikke mindre end 261 mandsklostre (dominikanere, franciskanere, benediktinere og præmonstratensere) lukket med magt. Jesuitterne havde allerede længe være forbudt.

Dreyfus

Som man kan forestille sig, skabte disse overgreb fra statsmagts side ikke nogen forsonlig stemning, og der var ikke plads for noget mellemstandpunkt eller kompromis. Det var ellers den position, pave Leo XIII i 1890'erne forsøgte at indtage. Han opfordrede katolikkerne i Frankrig til loyalt samarbejde med den republikanske stat og fomanede på sin side staten til at vise tolerance og respekt over for kirken, hvis rettigheder var grundfæstet i konkordatet. Pavens ord faldt imidlertid på stengrund både hos flertallet af katolikker og blandt republikanerne.

Tværtimod forgiftedes atmosfæren yderligere af den såkaldte Dreyfus-affære 1894-1906. Historien om officeren Alfred Dreyfus, der blev offer for en sammensværgelse og dømt på falske anklager for landsforræderi, er i Danmark mest kendt på grund af sagens antisemitiske aspekter (Dreyfus var jøde), og fordi forfatteren Émile Zola skrev et berømt forsvarsskrift. Den endte som bekendt med, at Dreyfus fik fuldstændig æresoprejsning. I Frankrig udviklede sagen sig til den helt store skandale, der yderligere

uddybende kløften og satte ondt blod mellem højre og venstre. Højre, og det vil sige militæret, det meste af Kirken, nationalisterne og royalisterne, var imod Dreyfus, mens venstrefløjens efterhånden tog hans sag til sig som sin egen. Scenen var sat for den næste bølge af antiklerikalisme.

Kulminationen 1905

Under regeringen Waldeck-Rousseau gennemførtes i 1901 en tilsyneladende uskyldig lov om foreningsfrihed. Loven fastsatte, at alle foreninger skulle søge om autorisation hos de offentlige myndigheder, og det omfattede også alle katolske ordener, kongregationer etc. Efter en valgsejr 1902 benyttede den republikanske regering Combes denne lov til at nægte alle katolske organisationer statslig anerkendelse. De var dermed ulovlige. Mere end 3.000 skoler blev lukket, 20.000 ordensfolk blev udvist og deres ordensfællesskabers ejendom blev beslaglagt. I 1904 blev det forbudt alle ordensfolk at undervise, og i 1905 blev konkordatet med Rom opsagt uden varsel, hvorefter loven om adskillelse mellem kirke og stat blev indført. Den dag i dag er alle domkirker og sognekirker ældre end 1905 stats- eller kommunal ejendom (undtagen i Alsace-Lorraine, som først 1918 kom til Frankrig).

Med den forhistorie er det mindre vanskeligt at forstå, hvorfor Pius X indtog en så uforsonlig holdning. Han så det som den eneste udvej til at bevare Kirkens frihed. Men i øvrigt var han ikke særlig moderne. Han protesterede skarpt mod den tanke, at en adskillelse af kirke og stat skulle være naturlig, endsige ønskværdig. Man mente ikke, at staten kun skulle tage sig af det rent jordiske liv og overlade det evige til kirken. Tværtimod lærte han, at skønt statens umiddelbare formål var jordisk velfærd, så hørte borgernes evige velfærd også med til dens ansvarsområde i videre forstand. Og til varetagelse af dette ansvar hørte et loyalt samarbejde med Kirken, inklusive en privilegeret stilling for den katolske Kirke, økonomisk støtte, religionsundervisning i skolerne etc.

Ironisk nok blev resultatet af Pius X's skarpe protest det stik modsatte. Kirken i Frankrig blev definitivt revet løs fra staten og måtte til at forstå sig selv som kirke i en sækulariseret, delvis afkristnet verden.

Hvad der siden hændte...

Republikanerne havde magt til at gennemføre adskillelsen mellem kirke og stat, men de kunne ikke udrydde Kirken. Tværtimod fandt den franske Kirke nye kræfter i modgangen og i den frihed fra statslig indblanding, som blev den positive side af den i øvrigt traumatiske oplevelse. Splittelserne i det franske samfund forblev dog dybe, og det bemærkede man også i udlandet. Ved Første Verdenskrigs start indgik det i den tyske krigsplanlægning, at splittelserne ville gøre landet til et nemt offer for et energisk ført felttog - lige som i 1870-

71. Det blev imidlertid ikke tilfældet. Verdenskrigen forenede franskmændene, biskopperne sluttede op om forsvaret af fædrelandet, og de fordrevne ordensfolk vendte hjem og deltog i krigen. Over 4.000 præster, ordensfolk og seminarister mistede livet under krigen, enten som feltpræster eller som soldater. Efter krigen fandt man en mindelig løsning på kirkens økonomiske forhold, og fra midt i 1920'erne forsvandt antiklerikalismen fra det politiske liv.

Fra 1905 til 2005

Hvad har denne historie at sige os i dag? For det første kan den hjælpe os til at forstå de antiklerikale strømninger, der af og til stikker hovedet frem i de romanske lande, senest i forbindelse med sagen om Buttigliones kandidatur til posten som EU-kommissær.

For det andet kan den lære os at tænke kritisk om forholdet mellem kirke og stat. Statskirkelighed har mange (økonomiske og politiske) fordele, men rummer også farer. Statskirkelighed forudsætter – som Pius X ganske rigtigt mente – at staten opfattes som et led i en guddommelig samfundsorden med menneskenes jordiske OG evige lykke som formål. Hvis disse forudsætninger ikke længere er til stede, risikerer en statskirkelig ordning at tvinge Kirken ud i uholdbare situationer. Så er det bedre at opgive idealet om en kristen stat og søge andre, men ikke nødvendigvis mindre effektive former for kristen forkyndelse og påvirkning af samfundslivet. Eftertiden har givet den italienske statsmand Cavour ret: "En fri kirke i en fri stat".

Folkekirken står i dag sådan set dér, hvor Pius X stod i 1905. Den kan ikke tænke sig nogen anden naturlig orden end den bestående. I Pius X's tilfælde måtte der en alvorlig ydre rystelse til, før han nødtvungent traf valget og fuldbyrdede adskillelsen mellem kirke og stat i Frankrig. Hans tøven skyldtes, at den katolske Kirke fra kejser Konstantins dage i 300-tallet rummer et stærkt element af statskirkelighed. Men dette element er ikke enerådende. Ved siden af statskirkeligheden findes en tradition for kirkelig autonomi, som er nok så relevant i disse tider, hvor staten i stadig mindre grad vedkender sig et kristent grundlag.

At opgive statskirkeligheden er imidlertid ikke det samme som at kapitulere for den antiklerikale dagsorden og reducere kristendommen til et snævert privat anliggende. Det religiøse spørgsmål er ikke på vej ud af det offentlige rum og det kulturelle liv, snarere tværtimod. Derfor har Kirken en vigtig rolle at spille i samfundslivet, både teologisk, kulturelt og karitativt. Men stat og samfund er ikke identisk, og derfor er statskirkelighed heller ingen nødvendig forudsætning. Tværtimod rummer frigørelsen fra statskirkeligheden nye chancer og muligheder. Det bør vi også som katolikker tænke på, før vi alt for indstændigt tager ønsket om ligestilling med folkekirken med i vor aftenbøn.

Døden – at fødes igen

Glasmosaik af kunstneren Kaj Nørkjær over indgangsdøren til KamillianerGaarden i Aalborg

af Lisbeth Arbøl

Dette er ikke en nyreligiøs artikel om genfødsel. Det er en artikel om liv og erfaringer på et hospice, en artikel om at smerter og lidelser kan føre til nyt liv både i livet og i dødsøjeblikket.

Og dette lever vi jo netop med i faste- og påsketiden. Igenom livet må vi ofte ”øve os i at dø”, f.eks. gennem kriser og når vi erkender, at vi trods alt ikke kan klare alting selv. Vi fejler, kommer til kort og synder mod os selv og andre, vi må erkende det, give slip på det, angre det, dø væk fra det med Guds hjælp, for at opstå og leve igen ved og med Guds hjælp. Og Gud har lovet altid at elske os og være med os i disse situationer i livet og i døden: ”Jeg er opstandelsen og livet; den, som tror på mig, skal leve, om han end dør. Og enhver som lever og tror på mig, skal i al evighed ikke dø.” (Joh.11,25-26). Døden er ikke en straf, men en overgang til livet, hvor vi genvinder vor sande identitet.

En skræmmende tendens

Jeg har arbejdet som sygeplejerske i 18 år og alle årene med netop de befolkningsgrupper, som oftest bliver nævnt, når aktiv dødshjælp debatteres. For nylig havde KO en leder om emnet og i min egen by Aalborg dukkede emnet også op i den netop overståede valgkamp. Til min forfærdelse sagde kun 2 ud af 10 adspurgte lokale kandidater klart nej til aktiv dødshjælp. 2 var i tvivl. 6 gik ind for aktiv dødshjælp. Det var ikke toneangivende kandidater for deres partier, men alligevel en skræmmende tendens. Samtidig har vi hørt uhyggelige tal fra lægeforeningen om nogle danske praktiserende lægers holdning til aktiv dødshjælp. Hvis det er en tendens, har det endnu mere forfærdelige konsekvenser for vort samfund. Hvis man siger nej til lidelse og smerte og til at bistå sine medmennesker igennem disse faser, så siger man samtidig nej til selve livet, det ægte sande autentiske liv. Det er et

virkelig svagt samfund, der ser døden og dens faser som en svaghed, som det ikke kan klare at tage sig ordentlig af og se i øjnene, men må bortskaffe ved at dræbe. Et sådant svagt samfund forstår ikke selve livet!

Et enormt svigt

Ved aktiv dødshjælp berøver man ikke alene et andet menneske livet rent fysisk, men også, og ikke mindre væsentligt, berøver man dette menneske muligheden for udvikling og liv oplevet igennem en gennemlevet, og selvfølgelig menneskeligt støttet, lidelse, smerte eller krise. Og de pårørende, som ellers ville have fået få lov til at deltage i og opleve denne bestemt ikke nemme proces, afskæres fra en værdifuld erfaring. Ved at give op over for smerter og lidelser med aktiv dødshjælp begår man faktisk tredobbelte drab. Drab på selve det fysiske liv, drab på de livsmuligheder og vækstmuligheder, den døende kunne have fået, og drab på de pårørendes livsmuligheder og erkendelser gennem processen.

Aktiv dødshjælp er for mig også et enormt svigt over for mennesker, som står ansigt til ansigt med deres livs sværeste krise. At sige til dem, at man vil følge et ønske om aktiv dødshjælp, er det samme som at efterlade dem i stor ensomhed. Det er en måde at bekræfte

dem i, at situationen er uværdig, og at de blot er til besvær. De trænger langt mere til, at vi som professionelle og medmennesker bliver hos dem, uanset hvad og hvor længe. Og netop i disse situationer har jeg oplevet næsten alle, som ellers havde ytret ønske om aktiv dødshjælp, sige: ”Hvor er det godt, jeg ikke lever i Holland, for jeg tror, at jeg ville have fortrudt. Det er enormt svært, men jeg ville ikke have været tiden med smerterne, lidelserne, kriserne, foruden.”

Svag og uværdig?

Efter som sagt 18 års virke blandt de såkaldt svageste patienter, som nogle tillader sig at påstå har et uværdigt liv, vil jeg stille et kæmpe spørgsmål ved disse to ord: svag og uværdig! Det er i virkeligheden det værste vrøvl og et tegn på, hvor lidt vi såkaldt stærke mennesker, som sætter vores autonomi og selvbestemmelse så højt, forstår. Måske gennemlever de døende i virkeligheden deres livs stærkeste og mest værdige faser. De sidste 6 år har jeg arbejdet på KamillianerGaardens Hospice i Aalborg. Jeg føler ikke kun, at jeg arbejder med døende, men sammen med dem i ”livets skole”. Og ofte må jeg i betagelse og tak til Gud næsten tage skoene af, fordi jeg føler, jeg er på ”hellig grund”.

Jeg opfatter mennesket som en person skabt i Guds billede og som en integreret helhed af krop, psyke og ånd. Når jeg i min pleje skal være opmærksom på dette, tænker jeg ikke på livet som en lineær proces, men snarere som en cirkulær

proces fra undfangelse til herlighed i Guds rige. For først her er vi, hvad vi virkelig er skabt til at være og kan leve i fuldstændig harmoni med Gud. Så jeg kan næsten sige, at jeg også arbejder på en slags ”fødegang”. Som Therese af Lisieux siger det ”Jeg dør ikke, jeg træder ind i livet!”

Og pudsigt nok, har der i nogle år efter kamillianerpræsterne, som jo var en orden, der passede syge og døende og var uddannede både præster og sygeplejersker, været barselsgang på KamillianerGaarden, og det tøj, vi går i som sygeplejersker, er det samme, som jordemødrene bruger på sygehuset.

Nu skal denne artikel ikke lyde som om, at livet er ligeegyldigt, og at vi bare skal vente på døden og forherligelsen. Nej, Jesus har lovet os liv, og liv i overflod, fordi Han er med os altid, og alt hans Fars og Hans er vort. Vi er virkelig blevet bedt om at leve livet fuldt ud, og netop et ægte og sandt liv i bevidsthed om, at vi er skabte og bærer Guds billede i os. Hvis denne bevidsthed om både skabelse og død, hvor vi kommer fra og går hen, integreres dybt i os, så bliver det liv vi lever netop mere kostbart og dyrebart. Så er hvert sekund en kostbar og dyrebar gave. Og det bliver vigtigt, hvordan vi bruger vores krop og evner. Livet bliver allerede nu helligt. Hvordan oplever jeg så dette? Og hvordan kan jeg påstå, at mennesker i denne livsfase præget af svaghed og smerte både fysisk, psykisk og åndeligt måske netop er i deres livs stærkeste og værdigste øjeblikke?

Åndeligt behov

Jeg oplever virkelig i mit arbejde blandt døende, at alle mennesker er skabt som en relation til Gud. Jeg kan faktisk sige, at jeg har ikke mødt én eneste patient, der ikke havde et åndeligt behov. Det er bare meget forskelligt, hvilke erfaringer mennesker har, og hvilket sprog de har til at udtrykke det med. Jeg har mødt enkelte, som sagde, at de var ateister, men efter et nærmere møde med dem vil jeg kalde dem ”troende ateister”, for det, de sagde de ikke troede på, var også et vrangbillede, en fordrejning af Gud, et ”forkert Guds billede”.

Mærkeligt nok vil disse patienter egentlig også gerne tale om Gud, ofte ”sådan lidt ad bagvejen”. En meget angst patient, jeg sad hos, og som holdt min hånd hårdt fast i sin angst i mere end 2 timer, og som ikke ønskede at tale direkte om åndelige ting, spurgte mig til sidst, efter at vi ikke havde vekslet ret mange ord i de timer: ”Beder du?” Det måtte jeg svare bekræftende på. Det er den måde, jeg selv kan være til stede i et sådant angstfyldt rum. ”Tak!”

På en fin og sart måde kan man næsten føle, at to menneskers ånd kan kommunikere. Jeg overskrider ikke denne pa-

Ligesom Maria Magdalene er vi, når døden nærmer sig, nødt til at indse, at vi må give slip på det velkendte for at møde den opstandne Jesus og det sande liv.

tients grænser for, hvad han vil tale om. De følelser som angst og andet, som jeg fornemmer i mødet med ham, kan jeg omsætte i bøn, og det kan han mærke.

Den gode hyrde

Når menneskets krop begynder at give op, og legeme og psyke er trætte og patienten måske næsten bevidstløs, så er det som om åndens behov træder stærkere frem. Så kan patient, pårørende og sygeplejerske bedre "høre" og "se" ånden i denne situation. De pårørende og /eller sygeplejersken kan så at sige bede sammen for og med patientens ånd i Jesu navn. Jeg tror, og jeg synes at erfare, at Kristus genopvækker den ånd og de åndelige behov Gud selv har nedlagt ved skabelsen i ethvert menneske. Og på denne måde hvisker Gud selv, ja nærmest lokker os til virkelig at blive os selv helt igen, ved at sige "ja" til at give slip og genfinde os selv hos Gud igen. Det er som et lille barn, der genkender sin fars stemme og hånd og bliver tryk ved det. Og Gud kender virkelig hver og én af sine skabninger, for han ved lige præcis, hvilket behov dette enkelte menneske har. På dette tidspunkt kan mange patienter virke dybt bevidstløse, men bevidsthedsniveauet er bare anderledes, og hørelse og følesans er ofte intenst skærpet. Jeg har oplevet mere end én patient, som omgivelserne troede var dybt bevidstløs, som pludselig begyndte at bede med på Fadervor.

En patient, som jeg sad hos og som var dybt bevidsthedsændret (jeg foretrækker dette ord frem for bevidstløs) og urolig, kiggede pludselig intenst ned for fodenden af sin seng og sagde, at der stod nogen. Jeg overvejede, om patienten var hallucineret og bange og måske havde behov for medicin. Da jeg ingen så, spurgte jeg forsigtigt, om det var no-

get, som gjorde hende bange, eller nogen hun kendte. Nogle patienter oplever nemlig i denne del af dødsfasen, at livet ligesom passerer forbi, og at afdøde slægtninge dukker meget virkeligt op i deres bevidsthed. Hun svarede med et smil, at hun bestemt ikke var bange, og at det var dejligt ... det var den gode hyrde, der stod for fodenden af hendes seng. Og jeg lod medicinen blive i skabet og holdt mund!

En fødsel i døden

Vi er tilbøjelige til at opfatte døden som total afslutning på al kommunikation, men den er snarere begyndelse på total kommunikation med Gud. Det er blot noget af dette, jeg mener med, at disse såkaldt svage patienter, oplever de måske stærkeste og værdigste øjeblikke og perioder af deres liv. De begynder virkelig at blive set og se sig selv, som de er, Guds elskede skabninger. Og det er så vigtigt, at vi bliver hos dem i disse dage, timer, øjeblikke, at de oplever vores nærhed og accept. Vi kan ikke altid gøre så meget, selv om vi er dygtige og kan lindre meget med medicin, men vi kan være til stede...og blive der. At møde et accepterende og kærligt blik og en hånd, der ikke slipper midt i en kamp, på hvilket niveau den end udspilles, kan hjælpe den døende til at føle sig accepteret og elsket, ikke svag og uværdig, og dermed turde give slip. Som tilskuere spiller vi højst en formidlende rolle, men en vigtig rolle, som vi ikke må svigte, og i dette smukke grænseland mellem liv og død må man ofte "tage sine sko af" og takke Gud, for vi står på hellig grund.

At give slip

Kunsten at dø kræver, at vi øver os i at kunne slippe taget i os selv og vælge

én sand virkelighed i stedet for måske 1000 tillokkende muligheder. Intet nyt kan ske, hvis man ikke er rede til også at slippe det gamle. Hele livet består i at tage imod og give slip.

I Johannesevangeliet læser vi om, at Maria Magdalena går grædende rundt ved graven og ikke kan finde Jesus. Hun tror hun møder havemanden, men da Jesus siger hendes navn, genkender hun ham! Jesus siger også til hende, at hun ikke må røre ved ham (Joh. 20, 11-18). Maria Magdalena må midt i sine tårer indse, at hun må slippe den Jesus, hun kender. Han er den eneste som nogensinde har forstået og gennemskuet hele hendes virkelighed, og han har helbredt hende. For at lære den opstandne Jesus og hans ånd at kende, må hun slippe ham. Sådan siger Jesus også kærligt vores og de døendes navn. Vi genkender Jesus. Og vi indser, at vi må give slip på det velkendte for at møde den opstandne Jesus og det sande liv.

I "Against an infinite Horizon" skriver p. R. Rolheiser OMI i kap. 6 "Death, a second birth" (frit oversat): Der er en fødsel i døden, en død i fødslen. Man modtager ved at give, og man giver ved at modtage. Mennesket frygter livet efter døden, ligesom en baby frygter livet efter fødslen. I døden vågner et minde i vor sjæls og krops dybe lag om et enormt skub, en enorm kraftanstrengelse mange år tidligere. Ligesom for mange år siden lover en strålende lyspassage os en ny verden. Igen vil vi ikke have meget at skulle have sagt om vor fødsel. Vi må stole på, at det er bedst for os at blive født. Døden er set med troens øjne ikke bare som en fødsel – døden er en fødsel.

Litteratur:

Wilfried Stinissen, "Jag dör inte, jag träder in i livet" (Libris, 2001)

John Clarke, O.C.D., "St. Thérèse of Lisieux, her last conversations" (ICS Publications, Washington, D.C., 1977)

Ronald Rolheiser, "Forgotten among the Lilies" ("Mary Magdalena's Easter Prayer" s. 176) (Hodder & Stoughton, 1990. Har været udsolgt fra forlaget, men vist netop genoptrykt. Se www.pensum.dk)

Ronald Rolheiser, "Against an infinite Horizon" (Hodder & Stoughton, 1999)

Peter Damgaard Hansen, "Integrative counselling" (håndbog udarbejdet 2001. se www.peter-damgaard-hansen.dk)

Sheila Cassidy, "Sharing the Darkness – The Spirituality of Caring" (Daton, Longman and Todd, 1991)

Den Katolske Kirkes Katekismus (St. Olav Forlag 1994). Afsnittet om de 10 bud om det 5. bud – "Du skal ikke slå ihjel" artiklerne 2276, 2277, 2278 og 2279)

Lucia Piccarreta (1937) "The mercy of God at the moment of death"

John Paul II, "The theology of the body" (Pauline Books & Media, Boston, 1997)

KamillianerGaardens Hospice hjemmeside: www.hospice-aalborg.dk har omfattende litteraturliste.

(video af ca. 1 times varighed - også egnet til undervisningsbrug - om KamillianerGaardens Hospice, kan købes hos AKTV, Aalborg Kristne TV, tlf. 98102500)

Tidligere artikler i KO:

Nr. 4, 1998: "Hospice på vej i KamillianerGarden i Aalborg"

Nr. 13, 2002: "Aktiv dødshjælp...eller aktiv livshjælp"

Lisbeth Arbøl, sygeplejerske på KamillianerGaardens Hospice, email: lisbetharboel@hotmail.com

Erik Christiansen in memoriam

Søndag den 20. februar – tre dage før sin død onsdag den 23. februar – blev Erik Christiansen ved en højtidelig og bevægende løfteaflæggelse på Holbæk Centralsygehus, hvor han var i behandling, optaget i dominikanerordenens lægmandsgren. Den tidligere dominikanerpater havde fundet hjem igen.

Erik Christiansen blev født den 2. marts 1937 i Skelby. Efter studentereksamen læste han til lærer; konverterede i 1960 til Den katolske Kirke og indtrådte i dominikanerordenens franske provins i 1962. Han studerede filosofi og teologi ved Le Saulchoir, Frankrig, hvor han blev præsteviet den 3. september 1967. I 1969 kom han tilbage til Danmark. Her virkede han som præst ved Sankt Andreas Kirke i Ordrup og arbejdede på Kateketcentralen (nu: Pastoral-Centret) med liturgi som speciale, indtil han i 1974 fratrådte embedet og udtrådte af ordenen. Året efter blev han laiceret. Efter et længere ophold i Sverige blev

han på ny ansat på Kateketcentralen og i 1984 på Katolsk Bispekontor.

Erik Christiansen vil især blive husket for sit usædvanlige engagement i de mangeartede opgaver af liturgisk art, som han fik som sit særlige arbejdsområde. Dette engagement – som dybest set var et troens engagement – udsprang af hans kærlighed til Kirkens liturgi. Blandt hans større opgaver bør nævnes "Tidebog" (1885 sider), 1987, og "Tidebøn. Læsningernes Tidebøn" (bind 1-4), 1991. Men hans interesse og kyndighed inden for det liturgiske felt blev for alvor sat på prøve under arbejdet med og opsætningen af det, der blev hans livsværk: den kommende danske oversættelse (næsten 1400 sider) af den ny messe-bog, Missale Romanum, med alle dets raffinementer. Han havde udviklet de tekniske rutiner ved computeren til noget nær perfektion og gik, i et kapløb med kræftsygdommens

ødelæggende virkning, sådan op i sin trofasthed over for opgaven og dens færdiggørelse, at han kunne sige: indtil døden os skiller. Til sin store glæde nåede han at indskrive de sidste tekster (den sidste messetekst var en rekviemsmesse), hvorimod det ikke blev ham beskåret af afslutte arbejdet med indskrivning af noder og register.

Hans kærlighed til liturgien var inderligt forbundet med hans lidenskab for den gregorianske sang, og han var et trofast og skattet medlem af Jesu Hjerte kirkekor, indtil sygdommens jerngreb berøvede ham denne glæde.

Det var også Erik Christiansen, der redigerede den årlige udgivelse af Katolsk Lommebog med Katolsk Vejviser og Liturgisk Kalender. Hans sprog-talent var stort og kom til udfoldelse i oversættelsesopgaver på Bispekontoret med korrespondance, ansøgninger og dokumenter på fransk, engelsk, tysk og latin.

Nu er Erik Christiansen ikke mere iblandt os. Hans liv var langt fra let, men præget af kriser, hvor han eksistentielt blev udfordret til det yderste. I den sidste tid var han – modnet af sin kræftsygdom og styrket ved Kirkens sakramenter, venners og kollegaers omsorg og forbøn – fuldt ud på det rene med, hvor det bar hen.

Med ceremonien på Holbæk Centralsygehus, hvor han aflagde sine løfter over for dominikanerprioren i Lund, genvandt Erik Christiansen den sande sammenhæng i sit liv. Løfteaflæggelsens velsignelse blev for ham en nådegave, han modtog med dyb hengivenhed, opfyldt af taknemmelighed og glæde. Indhentet af Guds barmhjertighed.

Ære være Erik Christiansens minde.

På Bispekontorets vegne
Hans Jensen

Misvisende fremstilling

Det var en fremragende idé at få Kirkens forhold til naturvidenskaberne så kompetent genopfrisket, men desværre skæmmedes Torben Riis' artikel af en noget misvisende fremstilling af vor egen arts udvikling. Den såkaldt nye teori om menneskets alder er på ingen måde ny, selv om dens enkelte dele så langt fra er generelt accepterede. At forestillingen blankt afvises af rabiate kreationister har heldigvis intet med hverken naturvidenskab eller Kirkens officielle opfattelse af samme at gøre.

Af teoriens tre anførte implikationer er den første for så vidt hovedkonklusio-

nen på undersøgelserne, men afvisningen af, at vor art skulle stamme fra neanderthalerne, er langt fra nogen nyhed, og ganske som ideen om en afstamning fra Homo erectus kan den ikke afvises ud fra mitochondrie-undersøgelser. Vore cellers mitochondrier overføres alene fra mødrene side, og undersøgelser af mitochondrielt DNA kan derfor alene udtale sig om vore mulige formødre. Så nej, efter moderne undersøgelser kan Eva hverken have været neanderthaler eller erectus, men Adam kan undersøgelserne intet sige om. Netop spørgsmålet om mulig erectus-baggrund er fortsat yderst

omdiskuteret, ganske som muligheden for "hybrider" imellem for længst uddøde neanderthaler og nutids-mennesker også fortsat debatteres seriøst.

Michael Sterll
København

Svar: Hvilke konklusioner, man kan drage af undersøgelser af mitochondrielt DNA, føler jeg mig på ingen måde kompetent til at afgøre. Min fremstilling af dette spørgsmål bygger på Davis og Kenyon, som i "Of Pandas and People" side 111-113 omtaler teorien om "The

Mitochondrial Eve" – en teori, som fik en del publicity i midten af 1980'erne. Forfatterne gør selv (ligesom jeg pligtskyldigst har gjort det i min artikel) opmærksom på, at der er tale om en kontroversiel teori, der som andre teorier om menneskets oprindelse næppe nogen sinde vil kunne bevises, og som indgår i en verserende disput mellem antropologer og molekylærbiologer.

Jeg har vanskeligt ved at se, at man på denne baggrund med rimelighed kan tale om en misvisende fremstilling.

Torben Riis

Posen med guld for enden af regnbuen – DUK's egenkapital

I Katolsk Orientering nr. 2 af 26. januar i artiklen "Kun solidarisk kan vi nå målet" af Hr. Erik Lindegaard, offentliggjorde Bispedømmet budgettet for 2005. Under punkt 14 stod der: "Økonomisk råd besluttede, at der ikke var behov for tilskud til DUK i 2005, da deres egenkapital er større end 2 mio.kr."

Det er i sig selv rigtigt, at DUK har mere end 2 mio. i januar måned, men DUK's hovedbestyrelse mener dog, at tallet kræver lidt forklaring. DUK's egenkapital består primært af likvide midler – altså penge i posen – og meget få andre aktiver, såsom inventar, DUK's varevogn mv.

DUK får tildelt tipsmidler fra Dansk Ungdoms Fællesråd i december måned. Pengene skal derefter holde hele året. De bliver brugt til lejre, weekender, udvalgte trykninger og udsendelse af de to blade – Natflyveren og DUK'Op – samt DUK sekretariatet, ansatte og driftudgifter til ungdomspræstens bil. I november måned er der færrest penge i posen, og dermed er egenkapitalen også lavest – i 2004 ca. 1,3 million kr., og den er i 2005 budgetteret til 1 million kr.

Hvorfor skal DUK have så mange penge i posen?

Tilskuddet fra tipsmidlerne til DUK er ikke garanteret i en årrække, men kan reduceres eller helt bortfalde fra år til år. Hvis tipsmidlerne til DUK næste år helt forsvinder, er 1 million kr. nødvendigt for at gennemføre den kommende sommers lejre, indfri forpligtelser over for ansatte – såsom løn, feriepenge og pension – og på fornuftig vis afvikle organisationen om nødvendigt. Egenkapitalen er i samråd med DUK's revisor sat til minimum 1 million kr.

Der er desværre ingen pose med guld for enden af DUK-regnbuen.

På vegne af DUK's hovedbestyrelse.
Formand Michael K. Knudsen

Vil vi virkelig hjælpe?

Er jeg mon den eneste, der græmmes over at fasteaktionen i år går til hjælp til aidsramte i Zimbabwe?

I Danmark er det strafbart at have ubeskyttet sex, hvis man er hivpositiv.

I Afrika er kun den ene part i et ægteskab hivpositiv i ca. 40% af forholdene. (Kilde: "Kenya today" sept. 2003)

Er det realistisk at forlange afholdenhed af ægtepar for at undgå, at den usmittede part bliver smittet, således at børnene, på sigt, bliver forældreløse?

Her burde brug af kondom være tilrådeligt og påbudt for at beskytte den usmittede part?

I Afrika arrangerer Kirken, vores Kirke, kondomafbrænding!

Benedicte Bang
Lemvig

Svar: Ja, selvfølgelig vil vi hjælpe. Hvorfor skulle vi (Kirken) ikke hjælpe mennesker, der er syge og i nød, fordi de er ramt af aids? Hvad er det, vi skal græmmes over i den sammenhæng?

En anden diskussion er, om man synes, at Kirkens afvisning af kondomer er rimelig eller hensigtsmæssig. Det er der som bekendt mange, der har en mening om.

Vi hører ustandseligt i medierne og fra danske sundhedsmyndigheder, at aids-epidemien bekæmper vi med brug af kondomer. Men gør vi nu også det? Beskytter kondomer mod aids?

Det interessante i denne sammenhæng er, at man endnu i min grønne ungdom udmærket var klar over, at kondomer kun yder en mådelig beskyttelse mod uønskede graviditeter. Senere – da aids-epidemien opstod – opfandt man så begrebet "sikker sex". Nu var kondomer pludselig blevet sikre, og det på trods af at en aidsvirus er uhyggeligt meget mindre end en sædcelle. Læg hertil, at den usikkerhed, der er ved kondomer, er beregnet ud fra risikoen for en graviditet. Gravid kan en kvinde kun blive i en begrænset del af sin cyklus, derfor kan kondomet sagtens svigte, uden at det fører til en graviditet. Taler vi derimod om aidsvirus, er risikoen til stede hver gang.

Derfor giver kondomer mennesker en falsk sikkerhed. Kondomer er symptombehandling – ikke problemløsning. Kirkens tilgang til problemet er en anden. Den lyver ikke for folk ved at fortælle dem, at der er noget, der hedder "sikker sex". Den fortæller dem, at aids-epidemien først forsvinder den dag, folk beslutter at ændre deres liv og uansvarlige seksuelle adfærd. Så enkelt og så svært er det.

Torben Riis

Ved George Bune Andersens død

Den 17. februar afgik fhv. formand for Katolsk Arbejderaktion Danmark igennem 33 år, fra 1965 til 1998, George Bune Andersen ved døden. George Bune Andersen var født i Køge og uddannet som trafikassistent ved Horsens Privatbaner. I 1954 blev han ansat på Valby Maskinfabrik og Jernstøberi (FLS). Her var han aktiv i organiseringen af kontorpersonalet og medstifter af HK-klubben. I 1976 blev han tilidsmand for HK-erne og sekretær i

Fællesklubben, hvilket ikke var almindeligt på det tidspunkt. Selv smedene, der havde stort flertal i Fællesklubben, satte pris på hans indsats og indsigt. Han bestred dette hverv, til han gik på efterløn i 1986.

I den katolske kirke var han kendt for sin stærke tro og markante holdninger. Han har ydet en formidabel arbejdsindsats for tilnærmelsen mellem Kirken og arbejderklassen og bærer en del af æren for det mere nuancerede syn, man i dag

har på katolicismen i vort samfund.

Internationalt var han engageret i arbejdet for social retfærdighed og fred i det Europæiske Katolske Fredsforum, Berlinerkonferencen. Også her har han ydet en stor indsats for at fremme dialog og samarbejde mellem de kommunistiske lande og Den katolske Kirke og til fremme af fred og afspænding. Dette arbejde har skabt ham venner af alle politiske og ideologiske holdninger i mange lande.

George Bune Andersen var socialist helt ind til benet, derfor tog han også stærkt afstand fra, at kristenavnet blev misbrugt mod arbejderklassen såvel partipolitisk som fagligt. Han var en oratorisk mester og en knivskarp debattør. Få kunne hamle op med ham i en religiøs, politisk eller ideologisk diskussion.

Venner og kammerater: Bed for ham.

Knud Johnsen

Academicum Catholicum ajc

indbyder til foredrag v/
lektor Christian Troelsgaard
som taler over emnet
**Øst- og vestkatholicisme - når byzantinsk og
romersk liturgi mødes**

Tid og sted
Tirsdag den 15 marts 2005 kl. 20.00
Sankt Ansgar Kirkes menighedssal
Bredgade 67, 1260 København K

Det sker i bispedømmet

Marts

15. 20.00: Foredrag af lektor Christian Troelsgaard i AC – se annoncen ovenfor.

19. 14.00: Tamilsk Korsvej med et touch af passions-spil. Selv om teksterne, bønnerne og sangene er på tamilsk, kan alle være med på grund af den levende fremstilling af passionen. Alle er velkomne til at deltage.

19. 14.30-16.30: Tema-lørdag "Udviklingslære og kristentro" – Teilhard de Chardins tanker v/Ole Meyer. Sct. Therese Kirkes menighedslokale, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup

21. 19.30: Foredrag om spiritualitet nedefra v/p. Johannes Maria OCD (Nor-raby). Titel: "Skynd dig ned, Zakæus". Sankt Peters Kirke, Herning.

April

2. 14.30: Voksenkatekese v/p. Fabrizio Milazzo: Skrift-emålet: Synderkendelse, forsoning. Sankt Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade Kbh.

8.-10: Retræte i Dalum kloster under ledelse af repræsentanter for *les Béatitudes* – se omtalen side 3.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

*Vi træffes også aften,
weekend og helligdage*

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Højtidelig fejring af den stille uge og påskens højtid

(den salige pave Johannes XXIII's missale fra 1962)

Skærtorsdag kl. 17
Langfredag kl. 15
Påskelørdag kl. 21.30
Påskedag kl. 10

i kapellet på Institut Sct. Joseph
Dag Hammarskjølds Allé 17
(lige ved Østerport)

Celebrant: P. Devillers
generalsuperior for Petersbroderskabet

Alle er naturligvis velkomne
Nærmere oplysninger på www.tridentinsk.suite.dk
eller Carsten Günther, tlf. 35 82 35 54
eller Jacob Schwartz, tlf. 51 22 44 55

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- *Katolsk Begravelses Service*

*Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.*

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning • Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning • Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr 7,
som udkommer
den 6. april 2005,
skal være redaktionen
i hænde senest
mandag den 21. marts

Med venlig hilsen
Redaktionen

Tag på valfart med pastor Timmermann til Italien, Østrig og Tyskland

Fly/bus henholdsvis 4. eller 6. september
til 18. september 2005 (13/15 dage)
Ophold i bl.a. Salzburg, Firenze, Assisi,
Rosa Mystica ved Gardasøen, Sct. Anton
i Garmisch-Partenkirchen, Altötting,
Nürnberg og Schwerin.

Rekvirering af program: Bent og Lene Irtov,
Holbækvej 118, 4180 Sorø, tlf. 5783 0074

Biskoppens kalender

Marts

01. kl. 07.30 Messe på Stella Matutina
11. - 16. Møde i Den nordiske Bispekonference, Oslo
17. kl. 15.30 Møde i Liturgikommissionen
18. Ordensjubilæum på Stella Matutina
20. kl. 10.00 Messe i Domkirken
22. kl. 17.00 Oliemesse i Domkirken
24. kl. 17.00 Messe i Domkirken
25. kl. 15.00 Liturgi i Domkirken
26. kl. 21.00 Liturgi i Domkirken
27. kl. 10.00 Messe i Domkirken
30. kl. 09.00 Messe for personalet på Gl. Kongevej

Besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Foredrag om Medjugorje

v/ Inger Jensen,
som har været i Medjugorje 70 gange

mandag 11. april kl. 19.30
Menighedssalen, Stenosgade 4, Kbh. V

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter,
ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Hvor er Gud henne i Judits Bog?

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Gud optræder kun én eneste gang som den handlende i Judits Bog, nemlig i Judit 4,13: "Herren hørte deres råb og så til deres trængsel." Denne lille sætning er alligevel det teologisk centrale udsagn i hele bogen. Den efterfølgende handling bliver således en udfoldelse af denne sætning.

Det er en sælsom modsætning, at den Gud, som har handlet befriende i folkets historie, forholder sig næsten passiv i Judiths Bog. Gud griber ikke selv ind i historien, men handler i stedet gennem mennesker, som handler ud fra Guds visioner i deres tid. Guds gerninger og menneskers gerninger bliver knyttet uløseligt sammen. Judit får ikke i en vision at vide, hvordan hun bør handle. Men hun er gudfrygtig. Guds frygt indebærer både menneskets indre tro og bøn, men også dets normer og værdier, som viser sig i dets etiske adfærd i dagligdagen. Judit vokser ind i Guds kald ved at bede til ham. Holofernes dør for Judits hånd. Alle andre steder er det også Gud, som handler gennem Judit. Således bliver Gud ikke en aktiv "gerningsmand". Men i Judiths, "gerningskvindens", tale og ord er han dog den

egentlig ansvarlige. Budskabet er: Guds frelse og handlen erfares ved, at mennesker handler. Det er ikke nok at håbe på Gud uden selv at gøre noget. De ældste i Betylua har fastet og gjort bod, men ikke udnyttet tiden konstruktivt. Den har arbejdet imod dem. Deres sidste udvej og håb er derfor, at Gud vil sende regn. Judit derimod handler lige omvendt. I stedet for at vente på Guds regn som byens beboere handler Judit. Det, hun gør, må hun derfor også selv tage ansvaret for, for Gud giver hende hverken et svar eller en succesopskrift til befrielsen. Judit lader sig i stedet inspirere af mænd og kvinder i Israels historie og gør ligesom de. At have et valg betyder derfor også muligheden for at blive skyldig og tage fejl. Ved at handle – ligesom Eva i Edens have – bliver Judit ansvarsbevidst, men

også skyldig. Hun er blevet en gerningskvinde og dermed også skyldig. Selv om hun slår en tyrant ihjel, så er der stadigvæk tale om mord, uanset om hun derved redder flere menneskers liv.

Dette kan du gøre:

- Læs om to kvinder, som også valgte at handle: Dom 4,5; 2 Sam 20,14-22

- Hvordan bedømmer du deres og Judiths handlinger?

- Bed om visdom til at træffe de rette afgørelser.

Fundet i programmet

af Stig Holsting

Uge 10 og 11

TV

DR 2

Søndag den 13. marts 13.45 - 16.45 **Tema: Nutidens pilgrimme.**

13.45 Nutidens pilgrimme

Historien fortæller om utallige hellige pilgrimsmål. I den danske kristne kirketradition har pilgrimsfærd været glemt i flere hundrede år. Men nu sker der noget. Temalørdag følger med en menighed fra Bellahøj på pilgrimsvandring ad den jyske hærvej, og med andre kristne danskere til nyopdagede pilgrimsmål i Spanien og Skotland. Vi følger også med muslimer til Mekka og hinduer til Gangesfloden i Indien. Tilrettelæggelse: Benna Hør-lück

13.50 Den hellige ø

Øen Iona ved den skotske

vestkyst blev i 500-tallet fødested for en særegen keltisk kristen munkeorden.

I dag - 1500 år senere er øen stadig kilde for en spiritualitet, der tiltrækker 100.000 pilgrimme hvert år.

Andreas, Simon og Lars har hver især hørt om den specielle ånd på øen, de tager af sted for at finde ny inspiration til deres kristne tro.

15.20 Vejen til Santiago

Anette Schultz er sognepræst på Fyn. Hun skal for tredje gang gå 600 km langs den gamle pilgrimsrute i Nordspanien til Santiago de Compostela. Hvert år går flere 100.000 pilgrimme ruten, men for den moderne pilgrim er det selve vejen, der er målet, og ikke så meget Jakobs grav ved vandringens ende.

For Anette Schultz er vandringsen en renselse og en måde at holde fokus på sit livs mål - lære at lægge noget bag sig og få mod til at se frem.

15.50 Med vandringsen bag sig

Det er nu 1½ år siden sogne-

præst Anette Schultz gik 600 km ad pilgrimsruten til Santiago de Compostela i Nordspanien.

Vi møder hende på det nye pilgrims-center i Viborg. Hvad lærte hun af denne vandring, og har det betydet noget for hende det sidste år?

15.55 Kumbha Mela

Australsk dokumentar. Kumbha Mela er en hindu-festival med 1200 års historie bag sig. Hvert 12. år forenes alle grene af hinduretninger til den store renselse i Gangesfloden. Det er religiøse ritualer og skikke i en meget spraglet affære. Et væld af religiøse lærere, guruer og ledere tiltrækker 20 - 30 mio. pilgrimme, der søger fornyelse og øget visdom om evigheden.

DR 1

Lørdag den 19. marts

17.10 Rundt om Mandalaen

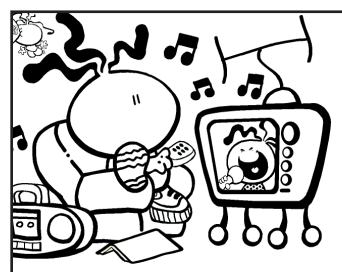
En mandala er figurer og farver i en cirkel. Psykiateren C.G. Jung mener, at mandalaen kan være et arketypisk symbol for selvet. I kristendommen er den udtryk for den guddommelige sym-

metri, blandt andet i kirkernes glasmosaikker. I buddhismen er mandalaen symbolet på menneskets vej til større indsigt i tilværelsen. Hvori ligger mandalaens mærkelige kraft? Tilrettelæggelse: Birgit Kragh.

RADIO

P 1

Søndag den 20. marts 08.03 **Mennesker og tro** Igennem 30 år organiserede H. K. Neerskov smugling af bibler gennem jerntæppet. For ham er tro og kamp tæt forbundet. Tilrettelæggelse: Anders Lau-gesen.

Verdens- ungdomsdagen i Köln

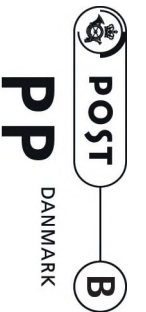

"Tilmeld dig på www.duk.dk

Ønsker du at støtte DUKs tur til Köln, indbetal da beløb på gironr. 1199 908-3294 mærket VUD.

Afsender:
ID 12848
Katolsk Orientering
Gammel Kongevej 15
1610 København V

Returneres ved varig adresseændring
Magasinpost B

Katolsk Orientering

*Og skarerne, som gik foran ham, og
de, der fulgte efter, råbte:
Hosianna, Davids søn!
Velsignet være han, som kommer
i Herrens navn!
Hosianna i det højeste!*
Matt 20,9

Erindring og identitet

Pave Johannes Paul II skriver i sin nye bog, som allerede er blevet en bestseller, om kampen mellem godt og ondt, om lidelse og forløsning og om meningen med vores liv.

side **5**

Barmhjertig- hedens fest

Søndagen efter påske er det Guds Barmhjertigheds søndag. Læs Kirsten Kjærulffs artikel om den polske søster Faustina Kowalska, der i en række åbenbaringer fik til opgave at udbrede kendskabet til denne fest. Hun blev helgenkåret i jubilåret 2000 og regnes i dag for en af Kirkens store mystikere.

side **6**

Til højmesse i Ougadougous katedral

Ole Dam har i forbindelse med et familiebesøg i den vestafrikanske stat Burkina Faso haft lejlighed til at opleve, hvordan højmesse fejres af den lokale befolkning. Læs om hans indtryk og overvejelser i den anledning på

side **14**

Fertilitet og sund fornuft

Det forekommer uden tvivl mange mennesker i dagens Danmark uforståeligt, hvorfor Den katolske Kirke står fast på sin afvisning af kunstig befrugtning eller, som det også kaldes, reagensglasbefrugtning. Når der nu er så mange, der har svært ved at få børn, hvorfor så ikke lade den moderne reproduktionsteknologi komme dem til hjælp?

Det er et stort og kompliceret spørgsmål at besvare, og det skal da heller ikke som sådan forsøges på denne begrænsede plads, men måske kunne det hjælpe lidt på forståelsen at kaste et blik på de overvejelser, der i øjeblikket pågår i forbindelse med den forestående revision af loven om kunstig befrugtning.

Faktisk forholder det sig sådan, at ca. 15% af alle danske par ikke kan få børn ad naturlig vej og derfor har behov for fertilitetsbehandling. Det er et højt tal, og derfor er der selvfølgelig god grund til at spørge, hvorfor det i vore dage er blevet så vanskeligt for så mange at blive forældre. Det er der flere mulige svar på, f.eks. for mændenes vedkommende miljöpåvirkninger, der resulterer i ringere sædkvalitet, men den mest tungtvejende årsag er ifølge gynækologerne, at kvinderne i dag udskyder fødslerne af hensyn til karrieren og alt det, der gerne skal være på plads, inden man føler sig i stand til at tage imod et barn. Resultatet er, at gennemsnitsalderen for danske mødre har været konstant stigende over en årrække. Og det er et problem, fordi kvinders fertilitet allerede begynder at falde fra 20 års-alderen og halveres fra de er 25 til 35 år.

Det, vi oplever, er med andre ord en konflikt mellem det, der i biologisk forstand er fornuftigt og sundt, og det, man af karrieremæssige og økonomiske årsager anser for hensigtsmæssigt. Det hele er et spørgsmål om prioritering. Hvad er vigtigst for os, karrieren eller familielivet?

Foreløbig har vi forsøgt at løse problemet ved teknologiens hjælp. Men også den løsning har sine omkostninger. Reagensglasbehandling med tilhørende hormonstimulationer er ikke en uproblematisk affære, og det er kvinden, der skal lægge både krop og psyke til et eksperiment, der langt fra i alle tilfælde ender lykkeligt.

Set i et længere perspektiv kan man spørge, hvad der vil ske med samfundet og os alle sammen, hvis "gammeldags" børnefødsler efterhånden afløses af moderne børneproduktion på fertilitetsklinikker. I den forbindelse skal man ikke overse, at befrugtning *in vitro* indebærer næsten ubegrænsede muligheder for genetiske manipulationer af menneskelivet i dets første stadier – manipulationer og frasortering af uønskede individer. Blev det lidt tydeligere?

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk. Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Byggeprojekt savner sponsorer

Kære trosfælle!

Måske har du hørt om det: Menigheden i Viborg har brug for mere plads og tumler derfor med ombygningsplaner. DET KOSTER!

Menigheden er i gang med en indsamling. Hele projektet kommer til at koste mere end seks millioner, og menigheden skal selv skaffe en mil-

lion. I den første af de tre indsamlingsfaser (år 2004, år 2005 og år 2006) har vi indsamlet 174.000 kr., så der er et stykke vej endnu.

Hvis du kunne tænke dig at få dit navn forevigt på en messingplade på den nye kirkebygning i den gamle kirkeby Viborg, så ring eller skriv efter et gavebrev.

Du bestemmer selv, om du sponsorer et vindue, en dør, mursten etc. Beløbet kan (minus 500 kr.) trækkes fra på selvangivelsen.

Med venlig hilsen
Doris Andersen
8800 Viborg
Tlf.: 8662 6396

Family Fest '05 – her og i 120 byer i hele verden

Focolare i Danmark indbyder til en familie-event med direkte opkobling til 120 byer i 1½ time

Den moderne informationsteknologi har mange anvendelsesmuligheder. Den har først og fremmest revolutioneret vores hverdag ved at gøre geografiske afstande til noget underordnet. På få sekunder kan vi via Internettet hente informationer og skabe kontakt til mennesker over hele kloden, og det er netop, hvad der sker lørdag den 16. april i år, hvor Focolare står for en international event, hvor familien er sat i centrum under mottoet "kærlighed skaber fred".

Der er tale om et stort anlagt internationalt forsøg på at nå ud til fami-

lier fra alle lande, kulturer, racer og religioner. En opkobling forbinder 120 Family Fester, som fejres over hele verden samtidig, mens folk fra 500 andre fobindelsessteder vil følge programmet i fjernsynet eller på Internettet.

Programmet for hvert møde vil blive udformet sådan, at det afspejler lokale behov og skikke.

Family Fest ønsker at præsentere en positiv vision af familielivet for dermed at bidrage til at styrke familierne, som er samfundets grundsten. På Family Fest vil der blive vist underholdende indslag, fortalt livserfaringer, og der vil være tid til diskussion og dialog omkring emner, der vedrører familierne.

København vil være opkoblet kl.

15.00 - 16.30 i en interaktiv forbindelse med Toronto, San Paolo, Bruxelles, Teheran, Manila og Tokyo, og man vil kunne følge programmet på storskærm.

Arrangementet starter med fælles frokost kl. 11.45 i Københavns Kristne Kultur Center, Drejervej 17, 2400 Kbh. NV, lige ved Nørrebro Station.

Det er ikke strengt nødvendigt at tilmelde sig i forvejen, men det er rart for arrangørerne at have et cirkatal. Yderligere oplysninger om Family Fest 05 – herunder et udførligt program for dagen – kan fås ved henvendelse til Focolare, Strindbergsvej 46, 2500 Valby, tlf. 3646 0192 – e-mail: info@focolare.dk

40 års præstebrev

Lætare søndag, den 6. marts var sandelig en glædens søndag i Sankt Ansgars Kirke. Pastor Timmermann havde 40 års præstebrev og fejrede det med sin gamle menighed. Menighedsrådsformand Andreas Rude overrakte ved messens slutning menighedens gave: bidrag til en pilgrimsrejse til Det hellige Land.

Georg Høhling 50 år

En dygtig og afholdt skoleleder ønskes hermed til lykke med de 50 år: Georg Høhling, skoleleder ved Skt. Joseph Søstrenes Skole i Ordrup. Georg Høhling er en yderst kompetent skoleleder grundet sin faglige indsigt og store menneskelige forståelse. Derfor er han også en oplagt formand for De katolske skoler i Danmark (FAKS).

Han er kendt som en habil og velforberedt politiker, der siden 1994 har været en dynamisk formand for de katolske skoler, som han målrettet har arbejdet for i Frie Grundskolers Fællesråd. Georg Høhling prioriterer fællesskabet højt, hvilket fremgår af de årligt tilbagevendende fællesarrangementer i FAKS' regi for skoleledelserne samt kurser for lærere og pædagoger på de katolske skoler. Georg Høhling har tidligere i en mangeårig periode været en engageret leder af den årlige sygevalfart til pilgrimsstedet Lourdes i Frankrig. Han har ligeledes i en lang årrække været næstformand i Pastoralrådet. Georg Høhling har mange talenter, men først og fremmest er han et varmt menneske og en god ven.

Kirsten Hanberg og Birgitte Ørsted,
skoleleder ved henholdsvis Sct. Ansgar og Sct. Annæ Skoler.

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Frivillige medarbejdere i dette nr. Ole Dam, Stig Holsting, Kirsten Kjærulff og Leif Kristiansen

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sogneyt@katolskorientering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Morsø Folkeblad, DK 7900 Nykøbing Mors

Oplag 7200

ISSN 0902-297X

Befolkningsbomben er en fuser

(ZENIT) Den seneste befolkningsprognose fra FN, som blev offentliggjort 24. februar i år, viser, at vi globalt set ikke bliver så mange som hidtil antaget. Omkring 2050 vil befolkningstallet toppe med 9,1 milliarder mod 6,5 milliarder i dag. Stigningen indtil da vil stort set ske i udviklingslandene, mens befolkningstallet i de industrialiserede lande langsomt vil falde med sammenlagt ca. 1 million om året.

Det er værd at understrege, at der er tale om prognoser, ikke sikre beregninger. Derfor udsender FN tre forskellige estimater. I 2050 kan vi enten blive 7,3, 9,1 eller 10,6 mia. Det afhænger naturligvis af, hvordan fertilitetsraterne udvikler sig i forskellige dele af verden. Globalt set får hver kvinde i dag 2,6 børn i sin levetid – det er kun halvdelen af, hvad fødselsraten var for 50 år siden – men også blandt udviklingslandene er fordelingen ujævn. I 35 af disse lande føder hver kvinde i gennemsnit mere end 5 børn, mens fødselsraten i 23 lande, der til sammen udgør 25% af verdens befolkning, er under de 2,1, der kræves for at be-

vare status quo. Blandt disse lande er Kina, som i perioden 2000-2005 skønnes at være nede på kun 1,7 barn pr. kvinde.

De laveste fødselsrater finder man p.t. i syd- og østeuropæiske lande (1,3 og derunder) – der er her tale om historisk lave fødselstal, som inden for en overskuelig årrække vil føre til drastiske fald i befolkningstallet, hvis tendensen ikke brydes. Ellers gælder det generelt, at der i de senere år har været et fald i fertiliteten i de vestlige industrialiserede lande. Undtaget herfra er Frankrig, Belgien, Tyskland, Holland og USA. Til gengæld har stigningerne i disse lande været beskedne.

Sideløbende med denne udvikling er der sket en markant forskydning mellem aldersgrupperne. Kort sagt er befolkningerne i gennemsnit blevet ældre. I perioden 1950-55 var den gennemsnitlige levetid globalt set kun 46 år. I 2000-05 er den steget til 65 år. Omkring 2050 skønner FN, at vi i vor del af verden vil kunne forvente at leve til vi bliver 82 år, mens folk i u-landene kun forventes at blive 76 år.

Alt dette betyder, at der både i u- og i-lande vil blive en langt større andel af ældre. I 2005 vil andelen af personer over 60 således være tredoblet, fra 672 millioner i dag til 1,9 milliarder.

Den ændrede fordeling mellem aldersgrupperne vil blive mest følelig i de industrialiserede lande. Her vil gruppen fra 60 år og opefter udgøre 32% i 2050 mod 20% i dag. På samme tidspunkt vil der i u-landene være to ældre for hvert barn, og især i disse områder vil man få vanskeligt ved at honorere de krav til ældreomsorg og sygehusudgifter, som den ændrede befolkningsstruktur vil medføre.

Tyskland: Den økumeniske dialog i et dødvande

(KNA) Den økumeniske samtale mellem katolikker og luthersk-evangeliske kristne i Tyskland befinder sig øjensynlig fortsat i et dødvande. De seneste års optimisme bl.a. med baggrund i den tilsyneladende enighed om retfærdiggørelseslæren er afløst af en udbredt fornemmelse af, at kirkelig enhed ikke venter lige om hjørnet. Det er især de forskellige opfattelser af henholdsvis nadver og embede, som skiller vandene, og som er årsag til det for tiden noget kølige forhold mellem de to parter.

Samtidig peger iagttagere på det forhold, at parterne forfølger forskellige mål. Mens lutheranerne presser på for at opnå konkrete forandringer i den religiøse praksis såsom økumeniske søndagsgudstjenester med fælles modtagelse af kommunion, holder den katolske side fast ved, at de grundlæggende teologiske uoverensstemmelser må overvindes, før man kan give sig i kast med at ændre praksis.

Samarbejdsklimaet er ikke blevet bedre af, at de lutherske biskopper i efteråret godkendte, at lægfolk kan være gudstjenesteledere og således også forestå fejringen af eukaristien. På den baggrund spørger katolikkerne nu, hvor alvorligt de lutherske præster egentlig tager deres egen ordination. Bayerns landsbiskop Johannes Friedrich, som er den lutherske chefforhandler i økumeniske spørgsmål, bar yderligere ved til bålet, da han i et interview utvetydigt erklærede, at ordets gudstjeneste te-

ologisk set har samme vægt for lutheranere som fejringen af eukaristien. Det fik kardinal Friedrich Wetter fra München til at spørge, hvorfor lutheranerne på denne baggrund overhovedet finder det ulejligheden værd at deltage i økumeniske samtaler om eukaristien, og hvorfor kravet om fælles kommunion bestandig bliver ført frem fra evangelisk side.

Den mest provokerende udtalelse fremkom Friedrich imidlertid med, da han med henvisning til præstemangelen i Den katolske Kirke sagde, at han ikke begriber, hvorfor man fra katolsk side fortsat afviser en fælles fejring af eukaristien, når man ikke er i stand til at tilbyde sakramentet hver søndag formiddag til alle sine troende – en argumentation, der fra et katolsk synspunkt er aldeles uantagelig.

Enhedssekretariatets leder kardinal Walter Kasper, som tidligere har ytret bekymring over situationen (se KO nr. 3, s. 3), har blandt andet med udtalelser som disse in mente åbent udtrykt tvivl om, hvorvidt lutheranerne overhovedet har viljen til at indgå i seriøse økumeniske drøftelser. I det teologiske tidsskrift *Stimmen der Zeit* konstaterer han således, at fremskridt kun skabes gennem hårdt teologisk arbejde, og han stiller sig tvivlende over for, om de tyske evangeliske teologer endnu oprigtigt ønsker at fortsætte ad den vej, som blev indledt for 40 år siden, og som man siden har knyttet så store forhåbninger til.

Ifølge Kasper bunder problemet i to forskellige og hver for sig fejlagtige positioner. På den ene side tendensen til at ville bagatellisere alle forskelle og på den anden side en konservativ holdning i ordets negative betydning, hvor man kører videre i sit eget spor og lukker af for dialogen. Denne situation, indrømmer Kasper, bliver ikke bedre af, at man i dag kan finde de selvsamme positioner blandt katolikker.

Også biskop Gerhard Ludwig Müller, som er formand for den tyske bispekonferences økumene-kommision, har udtrykt beklagelse over den "atmosfære af gensidig mistillid", der i dag i et vist omfang belaster den økumeniske samtale i Tyskland. Han pegede i den forbindelse på, at enkelte repræsentanter for den evangeliske kirke i dag beskylder katolske biskopper for at sætte den økumeniske udvikling i stå – men, tilføjer han, det sker på baggrund af overdrevne og urealistiske forestillinger. Det er på tide, siger han, at vi katolske biskopper kræver større respekt af vore evangeliske brødre og søstre for eukaristien, der som initiations-sakramente aldrig vil kunne stå til fri disposition. Biskop Müller afviser samtidig kravet om, at ikke-katolske ægtefæller i blandede ægteskaber skal kunne modtage kommunion i katolske kirker. De situationer, der opleves som smertefulde, sagde han, skal ikke løses ved, at man forsøger at udvande den katolske forståelse af eukaristien.

KORT NYT

Pavens attentatmand må blive i fængslet endnu et år

Mehmet Ali Agca, manden som forsøgte at myrde pave Johannes Paul II i 1981, har fået afslag på en ansøgning om at blive løsladt fra det tyrkiske fængsel, hvor han i øjeblikket befinder sig.

Efter attentatet mod paven blev Agca pågrebet af italiensk politi og idømt livsvarigt fængsel, men blev i år 2000 benådet af Italiens præsident – efter sigende med Vatikanets stiltiende godkendelse. Paven havde netop i anledning af jubelåret opfordret statsledere overalt i verden til sådanne handlinger.

Agca blev dog straks efter overgivet til de tyrkiske myndigheder til afsoning af en dom på syv års fængsel for bevæbnet røveri. Senere fik han yderligere 10 år for sin andel i en mordsag, der skrev sig tilbage til 1979.

Formentlig vil han, efter at Tyrkiet for nylig har gennemført en række ændringer i straffeloven, kunne løslades i december 2005.

Kilde: *Catholic World Report*

FN-resolution mod kloning

Som ventet vedtog FN's generalforsamling den 8. marts en resolution, som opfordrer regeringerne til at indføre lovgivning, der forhindrer alle former for kloning af mennesker.

Selv om resolutionen udtrykkeligt afviser alle former for kloning af mennesker, forpligter den ikke medlemslandene til at tage konkrete lovgivningsinitiativer. I Vatikanet er den derfor også blevet modtaget med en vis reservation. Den nyudnævnte præsident for Det pavelige Akademi for Livet biskop Elio Sgreccia betegnede det som positivt, at resolutionen indeholder en klar afvisning af kloning af mennesker, men pegede samtidig på risikoen for, at resolutionen ikke vil få nogen reel indflydelse på de enkelte landes lovgivning. Han beklagede, at FN's generalforsamling ikke har den fornødne styrke til at håndhæve visse grundlæggende principper om menneskeværd og understregede i øvrigt, at det i dag er unødvendigt at foretage menneskekloninger for at høste stamceller. Forskerne, sagde han, opnår i øjeblikket udmærkede resultater med stamceller, som f.eks. stammer fra navlesnorsblod.

Protester mod pris til Dollys "far" Ian Wilmut

En af de mest eftertragtede priser, der uddeles til forskere inden for naturvidenskab og medicin, er den tyske Paul Ehrlich og Ludwig Darmstaedter-pris på 100.000 euro. Prisuddelingen foregår normalt under en vis mediebevågenhed, men i år har interessen været usædvanligt stor – større end arrangørerne bryder sig om. Prismodtageren er nemlig ingen anden end den skotske genforsker Ian Wilmut, som i 1996 frembragte det første klonede dyr, fåret Dolly, på grundlag af en enkelt kropscelle fra et voksent dyr.

Dengang udtalte han til pressen, at frygten for, at man en dag ville kunne frembringe genetiske kopier af mennesker var fuldt berettiget. Med den teknik, vi har udviklet, sagde han, vil

det være teknisk muligt, og kun en entydig lovgivning vil kunne forhindre det.

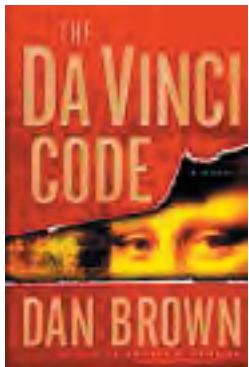
En sådan lovgivning har man i dag i Tyskland, og når man hertil lægger, at Wilmut i februar måned fik tilladelse af de britiske myndigheder til at påbegynde et forskningsprogram, der omfatter kloning af menneskelige embryoner, opstår den interessante situation, at man i Tyskland hædrer en forsker, som – hvis han havde været tysk statsborger – ville risikere fængselsstraf for sine eksperimenter.

Prisoverrækkelsen er da også på forhånd blevet mødt med en storm af protester fra kirkelige organisationer, bevægelser for retten til liv og fra fremtrædende CDU-politikere. Selv forsvarer Wilmut sin forskning med at de menneskelige celler, der skal ofres på videnskabens alter, er mindre end sandkorn og uden nogen bevidsthed, og at hans forskning vil kunne bruges til at hjælpe syge mennesker. Sådanne standardargumenter har dog ikke kunnet bortlede opmærksomheden fra det forhold, at halvdelen af prispengene betales af regeringen og således finansieres af de tyske skatteydere. Dette forhold har selvsagt affødt en række skarpe

kommentarer fra tyske politikere, blandt andre næstformanden for Forbundsdagens etiske råd Hubert Hüppe (CDU), der betegner affæren som en "ubegribelig fornærmelse". En anden fremtrædende CDU-politiker, Maria Böhmer, beskylder regeringen for dobbeltmoral, fordi den på den ene side støtter europæiske bestræbelser på at indføre et generelt forbud mod kloning, men på den anden side hædrer en forsker som Wilmut. Departementchefen i forskningsministeriet har i den anledning måttet indrømme, at pristildelingen sender et "uheldigt signal", som i parentes bemærket ikke bliver mindre uheldigt af, at Wilmut på forhånd har ladet vide, at han vil investere pengene i sin forskning.

Protesterne har foreløbig ført til, at forbundspræsident Horst Köhler ikke som forventet vil være til stede ved prisoverrækkelsen. Den katolske biskop Gebhard Fürst, som er medlem af Tysklands nationale etiske råd, har skarpt kritiseret, hvad han betegner som regeringens slingrekurs. Menneskelige embryoner, siger han, bør ikke anvendes som biologisk materiale, og det forhold, at regeringen har bevilget 42.500 af de 100.000 euro, er en skandale.

Kardinal Bertone skyder med skarpt

(KNA) Kardinal og ærkebiskop Tarcisio Bertone har i et interview med det italienske dagblad *Il Giornale* karakteriseret den

amerikanske forfatter Dan Browns bestseller *The Da Vinci Code* som ren historieforfalskning.

Det er, siger han, bekymrende, hvor mange mennesker der tror på, at de usandheder og bevidste manipulationer, forfatteren bygger sin roman

op omkring, har noget som helst med virkeligheden at gøre. F.eks. præsenterer Brown en helt fordrejet version af Grals-traditionen i sin bog, siger kardinalen, og manipulerer i øvrigt med historiske kendsgerninger. Det grelleste eksempel herpå er Browns absurde påstand om, at Jesus skulle have fået børn med Maria Magdalena.

Lige så lidt hold er der ifølge Bertone i Browns idé om, at Den katolske Kirke bevidst skulle have fortrængt det kvindelige element fra troen. Her vælger Brown dels at se bort fra den fremtrædende rolle, kvinder spiller i evangeliernes beretninger, dels jomfru Marias enestående position i katolsk fromhedsliv.

Browns udlægning af de apokryfe evangelier betegner Bertone som "ammestuehistorier" og tilbageviser endvidere hans påstand om, at evangeliernes kanon skulle være besluttet under kejser Konstantin. Denne beslutningsproces, påpeger kardinalen, foregik hovedsagelig i 2. århundrede. Endelig betegner han forfatterens fremstilling i romanen af organisationen Opus Dei som en grov forfalskning.

I sit bispedømme Genua har kardinalen taget initiativ til et informations- og debatmøde, hvor deltagerne vil kunne få rede på, hvad der er henholdsvis kendsgerninger og pure opspind i Dan Browns bestseller.

USA's biskopper: Nej til dødsstraf

(KNA) De amerikanske biskopper engagerer sig nu aktivt i kampen for at få afskaffet dødsstraffen i USA.

I en ny informationsfolder, som vil blive distribueret i påskeugen, udtaler de, at staten ikke har ret til at afsige dødsdomme. Den må gribe til andre forholdsregler for at yde borgerne beskyttelse.

En meningsmåling, som biskopperne har ladet foretage, viser imidlertid, at amerikanerne er delt no-

genlunde lige over i spørgsmålet om dødsstraf. Modstanderne har dog i forhold til tidligere målinger kunnet notere en lille fremgang, mens tilhængerne fortsat udgør 48%.

Debatten har fået ny næring, efter at den amerikanske Højesteret i begyndelsen af marts afgjorde, at henrettelse af unge under myndighedsalderen er forfatningsstridig.

I folderen peger bispekonferencen på det forhold, at uskyldige i mange

tilfælde er blevet henrettet. Alene inden for den sidste 5 års-periode er over 30 dødsdomme blevet frifundet, inden man nåede at eksekverer dommene.

KORT NYT

Paven tilbage i Vatikanet

(KNA) Pave Johannes Paul II forlod søndag den 13. marts for anden gang Gemelli-hospitalet for at vende tilbage til Vatikanet. Vatikanets talsmand Joaquin Navarro-Valls meddelte om lørdagen, at paven vil fortsætte sin rekonvalescens i Vatikanet i fuld forståelse med de læger, der tilser ham. Han har foreløbig fået pålæg om at skåne sin stemme.

Paven viste sig første gang offentligt onsdag den 16. marts i sit vindue ud mod Peterspladsen. Herfra velsignede han fremmødte grupper af pilgrimme fra bl.a. Polen, Tyskland og USA, som straks kvitterede med klapsalver.

Under pavens sygdom har det været nødvendigt at oprette en særlig e-mail-adresse for at få styr på de mange ønsker om bedring, der er strømmet ind fra alle dele af verden. Inden for to dage i forbindelse med operationen modtog paven således over 20.000 e-mails.

Europa-parlamentet: Ingen Eu- penge til stamcelleforskning

(KNA) Europaparlamentet har udtalt sig imod, at forskning i menneskelige embryonale stamceller finansieres med EU-penge. Forskning af denne art må i de lande, hvor den er tilladt, betales af de enkelte lande selv, hedder det i en vedtagelse af 10. marts i år. I stedet anbefaler parlamentet, at forskningsmidler fra EU bevilges til forskning i voksne stamceller og stamceller fra navlesnorsblod.

Samtidig har man bekræftet forbudet mod handel med menneskeligt væv og celler, ganske særligt ægceller. I denne sammenhæng har man opfordret Storbritannien og Rumænien til at undersøge, om der er hold i påstandene om, at britiske medicinalvirksomheder skulle have tilbudt rumænske kvinder op til 1.400 euro for deres ægceller. Kvinder, der donerer æg, understregede man, må beskyttes mod økonomisk pression. Derfor bør donationer kun foretages frivilligt og vederlagsfrit.

Amnesty-kritik af Kina

(KNA) Ifølge Amnesty International er menneskerettighedssituationen i Kina blevet værre i den seneste tid. Antallet af menneskerettighedsaktivister, der bliver arresteret på et vilkårligt grundlag, er steget mærkbart, oplyser Amnesty's EU-kontor i Bruxelles. Planerne i EU om at ophæve våbenembargoen mod Kina bliver betegnet af Amnesty, som et helt forkert politisk signal til den kinesiske regering, som i de senere år intet har gjort for at styrke menneskerettighederne i landet.

af Torben Riis

Det 20. århundrede var frihedens og demokratiets århundrede, men det var samtidig verdenskrigenes og folkemordenes epoke. Den russiske revolution, den spanske borgerkrig, to verdenskrige, koncentrationslejrene i Tyskland og Sovjet, hungersnøden og undertrykkelsen i Kina, Vietnam-krigen, folkemordet i Kampuchea – listen er næsten endeløs, lidelsernes sum ufattelig.

Hvor kommer al ondskaben fra? Sadismen i koncentrationslejrene, umenneskeligheden hos en Stalin, Hitler, Pol Pot og de andre despoter, der uden at blinke ofrede millioner af menneskers liv på slagmarkerne, i arbejdslejrene og i gaskamrene? Sjældent har det været mere presserende at søge svar på dette spørgsmål end netop nu, for ganske vist har man altid kendt til krig, ufred og menneskelig ondskab, og ganske vist er spørgsmålet langt fra nyt, men aldrig før har vi kendt til grusomheder i den målestok, vi har oplevet i de seneste generationer, og aldrig før har de destruktive kræfter, vi råder over, været mere skræmmende end nu.

Hvordan skal vi forstå det onde?

Pave Johannes Paul II's seneste bog "Erindring og Identitet", som vi kort omtalte i KO nr. 5, beskæftiger sig i vidt omfang med det ondes problem, anskuet både i et konkret historisk og i et teologisk perspektiv.

For at forstå, hvad det onde er, skal vi helt tilbage til Bibelens skabelsberetning og til begrebet "arvesynden". Her citerer paven den hellige Augustin, der definerer synden således: *amor sui usque ad contemptum Dei* – en selvfølelse/selvglæde så stærk, at den fører til foragt for Gud. Adam og Evas syndefald består i ønsket om selv at ville bestemme, hvad der er godt og ondt. Dette hovmod kan, siger paven kun overvindes ved sin modpol: *amor Dei usque ad contemptum sui* – kærligheden til Gud, som bevirker, at vi i ydmyghed erkender os selv som syn-

“Erindring og Identitet”

– pave Johannes Paul II om kampen mellem godt og ondt, om lidelse og forløsning og om meningen med vores liv.

dige ufuldkomne mennesker. Synden mod Helligånden, den synd, hvorom Jesus siger, at den alene af alle synder ikke vil blive tilgivet (Matt 12,31), består netop i ikke at ville tage imod hjælp, ikke at ville tage imod den frelsende hånd, Kristus rækker ud mod os, at sige nej til Guds kærlighed og nåde, fordi man har gjort sig selv til Gud.

Netop denne tankegang, fortsætter paven, dybt rodfæstet i europæisk filosofi. Descartes' berømte sætning *cogito, ergo sum* – jeg tænker, altså er jeg til – betegner et radikalt brud med middelalderens religiøst funderede tænkning, hvor *esse* altid går forud for *cogito* eller *cognosco* – dvs, hvor verden eksisterer som en objektiv realitet (skabt af Gud) uanset, om jeg erkender den som sådan eller ej. Hermed, siger paven, forsvinder Åbenbaringsens Gud. Gud reduceres til et begreb, et produkt af den menneskelige tanke.

Det autonome menneske

Konsekvensen af dette er igen, at vi mister evnen til at forstå det onde. Det onde kan kun forstås i forhold til det gode, i sidste instans til Gud, som har skabt verden. I det øjeblik mennesket opfatter sig selv som autonomt, bryder etikken sammen: "Hvis det er overladt til mennesket selv, uafhængigt af Gud, at bestemme, hvad der er godt og ondt, kan det også bestemme, at en bestemt gruppe mennesker skal udryddes. Den slags beslutninger blev f.eks. taget af dem, der kom til magten i Det 3. Rige ad demokratisk vej blot for at de kunne misbruge deres magt til at virkeliggøre den nazistiske ideologis programmer, der byggede på racistiske principper. Lignende beslutninger blev taget af kommunistpartiet i Sovjetunionen og i andre lande, der var underlagt den marxistiske ideologi."

Som nævnt i KO nr. 5 fører paven denne linie videre op til nutidens lovfæstede drab på ufødte børn og kommer også ind på det moderne sekulariserede samfunds angreb på familien, der blandt andet manifesterer sig som politiske krav om at få anerkendt homoseksuelle parforhold som alternative familieformer.

Hvorfor sker alt dette? Svaret er enkelt, siger paven. Det sker, fordi vi ikke vil kendes ved Gud som Skaberen og følgelig som den, der alene afgør, hvad der er godt og ondt. Det sker, fordi vi ikke vil anerkende, at der er noget, der hedder menneskets "natur", med andre ord, at vi er "udtænkt" af Gud, men insisterer på at betragte mennesket som

et produkt af vores egen tanke, en størrelse, der kan formes frit og tilpasses omstændighederne.

At bekæmpe det onde

Vil det sige, at ondskaben får det sidste ord? Nej. Som kristne ved vi, at Jesus har sejret over det onde. Men, siger paven, denne sejr er ikke alene en gave, vi modtager, men i høj grad også en opgave. Følg mig, siger Jesus. Opfordringen til at "følge Kristus efter" er en opfordring til at lade sig føre ad forløsningens vej. Den begynder med en indre renselse, med at vi – således som Jesus siger til den unge mand, der spørger ham, hvad han skal gøre for at få evigt liv – holder budene, dvs. bestræber os på at bekæmpe synden, overvinde vores egoisme. På den måde udvikler vi

“Hvis det er overladt til mennesket selv, uafhængigt af Gud, at bestemme, hvad der er godt og ondt, kan det også bestemme, at en bestemt gruppe mennesker skal udryddes.”

en moralsk bevidsthed, lærer de sande værdier at kende. Når vi f.eks. bestræber os på at overholde budet om ikke at bære falsk vidnesbyrd, lærer vi lidt efter lidt at holde af sandheden og udelukke løgn og forstillelse af vores liv. Det sidste stadium på denne vej, den sjælelige forening med Gud, kan, som mystikerne har vist os, opnås gennem bøn og kontemplation, men vi kan også, siger paven, finde Gud i vores hverdag: "Vi kan finde Gud i alting, vi kan opnå fællesskab med ham i og gennem alle ting. Skabte ting ophører med som tidligere i vort liv at udgøre en fare for os, især da vi endnu befandt os på renselsens stadium. Skabte ting og i særlig grad andre mennesker kommer ikke blot til at stå i deres sande lys, men fører os også til Gud selv, således som han har villet åbenbare sig for os: som Fader, Forløser og Brudgom."

Et langt livs erfaringer

Pavens bog rummer endvidere en meget spændende redegørelse for, hvad vi rettelig skal forstå ved begreberne menneskelig frihed og ansvar, herunder en kritisk gennemgang af Kants etik. Også spørgsmålet om forholdet mellem individ og samfund, herunder forskellen på patriotisme og nationalisme, bliver behandlet. Bogen er i det hele taget en guldgrube for den, der ønsker at trænge

ind bag fænomenerne i en moderne virkelighed, der ofte kan forekomme kaotisk. Paven øser her af et langt livs erfaring og giver os indblik i sine tanker om en bred vifte af religiøse og politiske emner. Hvad kan vi lære af historien? Hvordan forholder frihed sig til sandhed? Hvordan bør forholdet være mellem Kirke og stat? Også emner som "det moderne demokrati", "Europa" og "Kirkens identitet" bliver behandlet.

Attentatet

På bogens sidste sider kan man læse pavens egen vurdering af attentatet mod ham den 13. maj 1981. Paven tolker begivenheden som et vidnesbyrd om Guds nåde. Agca var en erfaren skytte, og der er ingen tvivl om, at han skød for at dræbe, men, siger paven, det var som om nogen styrede og afbøjede kuglen.

Paven mistede bevidstheden ved ankomsten til hospitalet. Inden da følte han smerter, men samtidig en mærkelig indre fred. Lægerne troede først ikke, at han ville overleve på grund af det store blodtab, og fordi hans indre organer var beskadiget, men det lykkedes at give en blodtransfusion og herefter at gennemføre en heldig operation.

Hvem stod bag attentatet? "Jeg tror", siger paven, "at det var en af de sidste krampetrækninger fra det 20. århundredes hovmodige ideologier. Både fascisme og nazisme likviderede mennesker. Det gjorde kommunismen også." Ondskaben i det 20. århundrede, konkluderer paven, var en ondskab af gigantisk

Ondt bekæmpes ikke med ondt, men ved at vi lader os føre ad forløsningens vej.

Når vi bestræber os på at bekæmpe det onde i os selv, udvikler vi lidt efter lidt en moralsk bevidsthed og en erkendelse af de sande værdier, som fører os tilbage til Gud

omfang, en ondskab, der som sit redskab benyttede statsapparatet for at gennemføre sit forehavende, en ondskab, der var sat i system.

Men – og det er en vigtig pointe, som paven understreger mange steder i bogen – der findes ikke noget ondt, som Gud ikke kan vende til et større gode. Der findes ingen lidelse, som Gud ikke kan forvandle til en vej, der fører til ham. Kristus har forløst verden gennem sin lidelse og givet den en ny mening.

Hvide søndag – Barmhjertighedens Fest:

Den hellige Sr. Faustina apostel for Den Guddommelige Barmhjertighed

af Kirsten Kjærulff

Søndagen efter påske er det Barmhjertighedens søndag, den fest, hvor vi på en særlig måde fejrer Guds barmhjertighed. Den har fået en helt særlig betoning, efter at Jesus i en række åbenbaringer til Den hellige Faustina Kowalska bad hende udbrede kendskabet til denne fest over hele verden. Søster Faustina tælles i dag af teologer blandt de største mystikere i Kirken.

Hun blev født i 1905 i en fattig bondefamilie i Polens hjerte. Hun var det tredje barn af ti søskende og fik navnet Helena. Fra hun var ganske lille, skilte hun sig ud ved sin usædvanlige fromhed, flid og lydighed, sin følsomhed over for menneskelig elendighed og især ved sin store kærlighed til bøn. Allerede da hun var syv år gammel, blev hun klar over, at Gud kaldte hende til klosterliv. Hun fik kun tre års skolegang, og da hun var fjorten, kom hun ud som tjenestepige for at hjælpe forældrene med at tjene til familiens underhold. I 1925 indtrådte hun i et konvent, som bar navnet Vor Frue af Barmhjertigheden. ”Jeg følte det, som om jeg trådte ind i Paradiset. En eneste bøn brød frem fra mit hjerte: TAK”

I klosteret levede hun ydmygt og stille, overset ligesom Den hellige Therese af Lisieux. Også hun sagde til Jesus: ”Forstår du, fra min tidligste barndom har jeg længtes efter at blive en stor helgen. Det vil sige, jeg har ønsket at elske dig med en kærlighed så stor, at der ikke fandtes nogen sjæl, som nogensinde havde elsket dig så højt”. Hun levede et intenst liv med Jesus, som dagligt åbenbarede sig for hende, og med hvem hun dagligt blev inderligt forenet i eukaristien. Den dagbog, som Jesus pålagde hende at skrive, er et betagende vidnesbyrd om denne sjæls mystiske forening med Gud.

Til trods for de overnaturlige nådegaver, som hun modtog: åbenbaringer, ekstaser, klarsyn og stigmata, var hun bevidst om, at det ikke var dem, som skulle fuldkommengøre hendes sjæl, men kun hendes egne viljes inderlige forening med Guds. Lige som Den Lille Therese kom også hun ind i en pinefuld sjælens nat, samtidig med at hendes fysiske helbred blev stadig mere skrøbeligt. Fysisk nedbrudt af tuberkulose, men åndeligt fuldmødet døde hun i 1938 kun 33 år gammel i ”helligheds ry” og mystisk forenet med Gud.

Det var den daværende ærkebiskop af Krakow, Karol Kardinal Wojtyla, vores nuværende pave, som iværksatte hendes saligkæringsproces, og i jubelåret 2000 blev hun helgenkåret.

Sr. Faustinas mission var at minde menneskene om Guds uendelige barmhjertighed, som vi nok kender, men alligevel har glemt, samt at vise os nye former til dyrkelsen af Den Guddommelige barmhjertighed.

De mest fremtrædende elementer er 1) Barmhjertighedens Fest, 2) et billede, Han bad hende male, 3) en ny ”Barmhjertighedens Rosenkrans” samt 4) en novene, som skulle bedes som forberedelse til Barmhjertighedens fest.

1. Barmhjertighedens fest: I dagbogen har hun skrevet:

”Min datter, fortæl hele verden om Min ufattelige barmhjertighed. Jeg ønsker, at Barmhjertighedens Fest skal være en tilflugt og et fristed for alle mennesker, især for syndere. På den dag står de inderste dybder af Min milde barmhjertighed åbne. Jeg vil udøse et helt hav af nåde over de sjæle, som nærmer sig Min barmhjertigheds kildevæld. Den sjæl, som går til skrifte og modtager den hellige kommunion, vil opnå fuldstændig tilgivelse af synder og eftergivelse af straf. På den dag er alle den guddommelige nådes sluseporte åbnede. Lad ingen sjæl frygte for at komme Mig nær, også selvom dens synder er røde som skarlaggen. Min barmhjertighed er så stor, at intet sind, det være sig et menneskes eller en engels, vil være i stand til fatte det i al evighed.... Barmhjertighedens Fest er udsprunget fra Min mildheds inderste dyb. Det er Mit ønske, at Festen skal fejres højtideligt første søndag efter påske. Menneskeheden vil ikke opnå fred, før menneskene kommer til barmhjertighedens kildevæld.”

2. Billedet: En aften (22. februar 1931) åbenbarer Jesus sig for hende og beder hende male et billede, som hun ser Ham i denne åbenbaring. Hun skriver i sin dagbog: ”Om aftenen, da jeg var i min celle, så jeg Vor Herre Jesus klædt i en hvid klædning. Den ene hånd var løftet til velsignelse, den anden rørte ved klædningen foran brystet. Klædningen var draget en smule til side over brystet og herfra under klædningen udgik to store stråler, en rød, den anden lys ... Efter nogen tid sagde Jesus til mig: ’Mal dette billede, sådan som du ser det her med følgende undertekst: “Jesus, jeg stoler

på Dig”. Jeg ønsker dette billede æret først i jeres kapel og bagefter ud over hele verden.’”

Billedet er en ikon af Jesus som Den evige Ypperstepræst, strålende af lys, klædt i Himlens hvide præstedragt med hænderne løftet til velsignelse. Han kommer med frelse for dem, som venter på Ham, Han kommer med gaverne livgivende vand, blod, og Ånd. Billedet reflekterer scenen fra søndagens tekst, hvor Jesus efter opstandelsen viser sig for sine disciple i cenakelsalen: ”’Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer.’ Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: ’Modtag Helligånden! Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt, nægter I at forlade nogen deres synder, er de ikke forladt.’” (Joh 20, 19-31)

3. Barmhjertighedens rosenkrans dikterede Jesus for hende i 1935. Den bedes med den traditionelle rosenkranskæde, men med følgende tekst: Fadervor, Hil dig Maria, Trosbekendelsen og derefter på de store perler: ”Evide Far, vi frembærer for dig din elskede Søns, vor Herre Jesu Kristi legeme og blod, sjæl og guddommelighed til sone for vore og hele verdens synder.” På de ti små perler bedes: ”For Hans smertefulde lidelses skyld hav barmhjertighed med os og med hele verden”. Som afslutning: ”Hellige Gud, Hellige Almægtige Gud, Hellige udødelige Gud, hav barmhjertighed med os og med hele verden” (tre gange).

Jesus lover uendelig barmhjertighed både for den, der beder bønnen, og for dem, man beder for, især de døende, for hvem den er en særlig hjælp. Jesus vil give omvendelsens nåde og en fredfyldt død.

4. Novenen gav Jesus hende anvisning på at skrive ned og at bede inden Barmhjertighedens fest. Den begynder langfredag.

Han sagde til hende:

”Jeg ønsker, at du i disse 9 dage bringer sjæle til Min Barmhjertigheds kildevæld, for at de må herfra få styrke og friskhed og enhver nåde, de har brug for i livets prøvelser og især i deres dødstime.”

”Hver dag skal du bringe en ny gruppe sjæle til Mit Hjerte, og du skal neddykke dem i Min Barmhjertigheds dybder, og så vil jeg bringe alle disse sjæle ind i Min Faders hus.”

”På hver af disse dage skal du bede Min Fader om at udøse sin nåde over disse

sjæle for Min bitre lidelses skyld.”

Derpå nævner Jesus ni grupper af mennesker: Syndere, præster og ordensfolk, de fromme og trofaste, de, som ikke tror på Jesus, og som ikke kender Ham, de, som har udskilt sig fra Den Katolske Kirke i andre trossamfund, sjælene i skærsilden og de lunkne sjæle. Til hver gruppe giver Jesus en længere bøn om frelse i Hans barmhjertighed.

(Hele novenen og yderligere oplysninger kan findes på internettet på www.propheti.dk/faustina)

Nogle mennesker kan måske have problemer med den noget følelseladende stil, som Faustinas dagbog er skrevet i. Men man må i ydmyghed tage imod, hvad Gud åbenbarer gennem sine sendebud. En ordenssøster og teolog har sat tingene i det rette perspektiv: ”Hendes skrifter indeholder vidunderlig undervisning, men når man læser dem, må man huske, at Gud taler til filosoffer i filosoffers sprog og til enfoldige mennesker i et enfoldigt sprog, og kun til disse sidste åbenbarer Han sine sandheder, som er skjult for de vise og kloge i denne verden”.

Kilder: Sr Faustinas dagbog engelsk udgave: DIARY, Divine Mercy in my Soul 2001 og Tell My Priests, Rev. George W Kosicki, CSB.1992

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

SPØRGSMÅL:

Hvorfor er Thomasevangeliet ikke kommet med i Bibelen? Hører det til de gnostiske skrifter? Og hvad er problemet egentlig, hvis det er tilfældet?

Pia Kristensen
København NV

SVAR:

Tak for dit spørgsmål vedr. Thomasevangeliet.

Ja, dette skrift må anses for at være gnostisk lige som de andre koptiske skrifter, der blev fundet i 1945 ved Nag Hammadi i Ægypten. Søren Giversen skriver dog i sit forord til skriftet: "Nogle mener, at dets indhold intet har med gnosticisme at gøre, andre, at der højst er tale om svage spor af gnostisk indflydelse enkelte steder". (s 9)

Problemet er, at der findes mange afskygninger af det, man kalder gnostisk. For hvad betyder ordet "gnosis" egentlig? "En viden om tilværelsens dybe sammenhæng, menneskets og verdens sande væsen. Det var for nogle en vigtig del af vejen til frelse, for andre selve det, der bevirkede frelse". (s 7)

Det er naturligvis primært den sidstnævnte opfattelse, som er i modstrid med kristendommen, hvorimod man godt kan tale om, at man også i Bibelen evangelier kan finde spor af den første, hvor indsigt kan være en del af vejen til frelse. Men det, som er afgørende for, om et skrift er blevet kanoniseret, er, om det udtrykker de centrale kristne trossandheder: At mennesket kun frelses ved Guds nåde ved Hans Åbenbaring i Jesus Kristus, i Jesu menneskevordelse, stedfortrædende offerdød og opstandelse. Disse fundamentale historiske begivenheder omtales overhovedet ikke i Thomasevangeliet. Derimod er det karakteristisk ved at bestå af mange "Jesuscitater", hvor man hører genklang af nytestamentlige Jesusord. Så når Thomasevangeliet af de fleste teologer opfattes som gnostisk, er det måske mere i kraft af alt det, som der ikke står! Den Jesus, som Thomasevangeliet fremstiller, kunne være en hvilken som helst vismand eller profet, ikke Guds Åbenbaring i den historiske person Jesus Kristus, menneskets eneste vej til frelse.

Gnosticisken afviser Jesu menneskevordelse, Hans korsfæstelse og opstandelse.

Helt kort er den gnostiske opfat-

telse, at Jesus Kristus ikke er Gud og menneske i én person: "Gud havde ladet Kristus tage bolig i mennesket Jesus ved dennes dåb, og han havde forladt denne krop igen før korsfæstelsen", skriver Schwarz Lausten i sin Kirkehistorie (s 29) "Der er ikke frelse i Jesu korsdød, og Hans og menneskers opstandelse afvises, for gnostikerne ville netop befries fra "kødet". Følgen af, at disse fundamentale kristne trossandheder afvises, er, at gnostikerne så også afviser Kirken som Kristi fortsatte mystisk/fysiske nærvær i historien (Kristi mystiske Legeme/de helliges samfund) og sakramenterne som Guds indgriben i den fysisk-historiske virkelighed. Alt sammen en konsekvens af det dualistiske livssyn, som de havde taget i arv fra hellenistisk filosofi, men som er i modstrid med den jødisk/kristne holisme. Gnostikerne måtte derfor punkt for punkt afvise hver eneste trosartikel i den kristne trosbekendelse.

Det er den samme grundholdning, som præger nutidens gnostiske strømninger, som tager afstand fra den organiserede Kirke og i stedet stræber efter at virkeliggøre det guddommelige i deres eget indre. Nogle nutidige gnostikere taler direkte om "den subjektive forsoningslære" som modsætning til "den objektive forsoningslære", som Kirken repræsenterer.

At Thomasevangeliet forkynder gnosticiskenes lære kan altså indirekte læses af det, der ikke står, men også et par steder af teksten selv:

1) Skriftets indledning: "Dette er de hemmelige ord, som den levende Jesus talte".

Ifølge Kirkens holistiske syn er hele Bibelen Guds gradvise åbenbaring kulminerende i Jesus Kristus, hvor Gud åbenbarer sig in persona i sin Søn. Derfor er det stik imod hele kristendommens væsen, at Gud skulle have hemmeligheder. Gud er alle menneskers Skaber og Kristus alles Frelser. Derfor er det "de fattige i ånden", som Jesus siger, der er salige, ikke dem, som gennem askese og fordybelse selv forsøger at tømre sig en himmelstige i deres eget indre.

2) Logion 13: Her har vi et af de "Jesusord", som giver genklang af Evangelierne, i dette tilfælde Mat-

tæusevangeliet kap. 16 v.13, hvor Peter bekender: »Du er Kristus, den levende Guds søn.«

I Mattæusevangeliet forkynder Jesus derefter sin Kirkes indstiftelse gennem apostlene med Peter som leder. Det bliver sagt klart og utvetydigt med alle apostlene som vidner. Budskabet skal ud i alverden, så alle folkeslag kan blive Jesu disciple. Jesus giver sin Kirke fuldmagt til at være Hans repræsentation på jorden. Og Han siger: "Se, jeg er med jer alle dage, indtil verdens ende."

I Thomasevangeliet logion 13 står, at det er Thomas, som får den guddommelige indsigt i hvem Jesus er, men kun Thomas får bekræftelsen af Jesus – som en hemmelighed! – Jesus hvisker det til ham. De andre disciple må ikke vide det. De spørger, men ... "Thomas sagde til dem: "Siger jeg jer blot ét af de ord, som han sagde til mig, så vil I tage sten op og kaste dem efter mig, men ild vil komme ud af stenene og brænde jer op". (s 27)

Konklusion: Jeg mener naturligvis, at det er rigtigt, som Søren Giversen siger, at mange af Jesusordene i dette skrift går tilbage til mundtlige overleveringer fra kristendommens første tid, men betydningerne er ofte dunkle, og sammenhængen mangler, ligesom hele det overordnede perspektiv, ikke mindst sammenhængen med Gamle Testamente, som er fundamentalt for forståelsen af nytestamentlige tekster. Derfor kan skriftet tolkes i forskellige retninger, men giver i kristen sammenhæng ikke megen mening. Derfor er det ikke mærkeligt, at Kirken har forkastet dette skrift, som i hvert fald intet positivt har at tilføje til de kanoniserede tekster, men derimod i kætternes hænder havde bragt megen forvirring og vranglære.

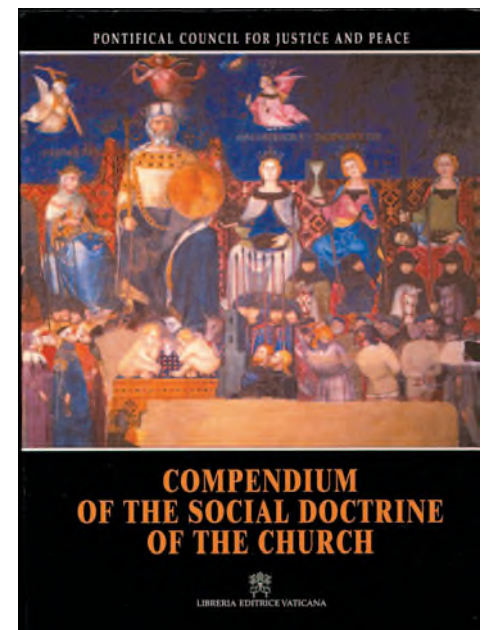
Med venlig hilsen,
Kirsten Kjærulff

Spørgsmål til "brevkassen" kan (lige som læserbreve) sendes som e-mail til:

redaktion@katolskorientering.dk eller som almindeligt brev til: Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V, mærket "spørg om troen".

Nyt fra Niels Steensens Bibliotek

Kirkens sociallære i samlet form

af Leif Kristiansen

"Mennesket er ikke andet end 80 kg protein, der kan køres væk i en trillebør". Således udtrykte den hedengangne Simon Spies engang sit syn på mennesket og dets religiøsitet. Han levede og døde som han prædikede – pompøst og underholdende, men uden egentlig værdighed.

For Kirken derimod, er mennesket et væsen understyret med en værdighed, som er ukrænkelig, fordi den har sin oprindelse i Gud selv. Mennesket er skabt i Guds billede og er som sådant grundlæggende forbundet med Ham. Det er hverken et isoleret individ eller et masse menneske, men derimod en person bestående af legeme og sjæl, hvor den åndelige og udødelige sjæl udgør princippet for enheden mellem dem. Gennem sit legeme er det forbundet til den materielle verden og ved sin åndelige sjæl er det åbent over for den transcendent, uendelige væren. Med sit intellekt kan det hæve sig i frihed over for alt skabt inklusive sig selv og efterstræbe den fulde sandhed og det absolutte gode.

Denne skitseagtige beskrivelse af mennesket og dets værdighed er stykket sammen af småcitatater hentet forskellige steder i bogen: "Compendium of the Social Doctrine of the Church", som er udarbejdet af Det pavelige Råd for Retfærdighed og Fred og udgivet oktober 2004. Den er blevet til som et svar på pave Johannes Paul II's opfordring til at give en systematisk fremstilling af Kirkens sociallære, og den har til formål at fremlægge grundlaget for en kærlighedens civilisation, som lever op til normerne for Guds kærlighedsplan i historien - dvs. som bygger på en integreret og solidarisk humanisme. Den kan desværre endnu kun læses på engelsk og italiensk.

Når mennesket nu er et åndeligt væsen, som er åbent for transcendens, så går det naturligvis ikke an at behandle det som 80 kg protein og ej heller som en lille klump gelé. Også det samfundsmæssige liv må indrettes derefter og kompendiet gennemgår nu punkt for punkt, hvordan denne værdighed bør komme til udtryk i samfundets liv. Et lille udvalg af bogens overskrifter vil måske give det bedste indtryk af dens indhold: The Human Person in God's Plan of Love – The Unity of the Person – Opening to Transcendence and Uniqueness of the Person – The Freedom of the Human Person – Human Rights – Principles of the Church's Social Doctrine – The Family, the Vital Cell of Society – Human Work – The Political Community.

Til allersidst i bogen findes et omfattende analytisk indeks, der fungerer lidt ligesom en søgemaskine på internettet: man indtaster sit søgeord og frem på skærmen kommer så alle de sætninger, hvori ordet indgår og med tilhørende links. Slår man i bogens indeks op på f.eks. ordet law, finder man 62 henvisninger til afsnit, der behandler temaer så forskellige som: "Love, fundamental law of perfection", "War, the law of force and the force of law" eller "Democracy, ethi-

cal relativism and moral law". Her har læseren et stærkt værktøj til rådighed, hvis han eller hun blot ønsker at undersøge et enkelt aspekt af Kirkens lære.

Man kan kun blive slået af beundring over den åndskraft, som Kirken med mellemrum demonstrerer. Se f.eks. dokument-samlingen fra Det andet Vatikanconcil eller Kirkens Katekismus. De fylder os med stolthed og glæde over den store sandhed, vi som katolikker er bærere af. Her er der så kommet endnu et dokument af samme kaliber, og det fortjener derfor, ligesom de andre, at blive studeret med den største grundighed. Det kan nu også, som de andre, lånes på Niels Steensens Bibliotek.

Pontifical Council for Justice and Peace: Compendium of the Social Doctrine of the Church.

Libreria Editrice Vaticana 2004

Niels Steensens Bibliotek

Gl. Kongevej 15 B, st.

1610 København V

Tlf. 3355 6033

E-mail: nsb@katolsk.dk

www.nielssteensensbibliotek.dk

Faste åbningstider: Søndag 11-14

og torsdag 15-18.

Valfart år 2005 til LOURDES

Det er nu tid for tilmelding af hjælpere og deltagere

Valfarten 2005 foregår under temaet:
"Kom til mig alle I, som bærer tunge byrder..." (Mt 11,28)

Valfarten finder i år sted i perioden

31. august – 7. september 2005

Gejstlige ledere fra Danmark: Biskop Czeslaw Kozon
 og valfartspræst Herbert Krawzyk s.j.

Vi rejser med fly fra Københavns Lufthavn i Kastrup
 og bliver i Lourdes indlogeret på henholdsvis ACCUEIL
 (for deltagere med behov for hjælp i hverdagen) eller hotel.

På valfarten deltager læger, samaritter, plejepersonale og unge, som hjælper deltagere på ACCUEIL. Medhjælpere indgår i vagtturnus på ACCUEIL.

Medhjælpere og unge deltager til reduceret pris.
 Tilmelding for medhjælpere senest 10. april 2005.

Pris for deltagelse er DKK 6.800 og omfatter fly tur/retur og ophold med fuld pension i Lourdes.

Tilmelding for deltagere senest den 1. juni 2005.

TILMELDINGSMATERIALE og yderligere INFORMATION kan fra mandag til fredag rekvireres hos:

Jytte Ormstrup tlf. 4364 4264, bedst mellem kl. 19-21
 Marie Storm, Dr. Priemes Vej 9, st. tv., 1854 Frederiksberg, tlf. 3379 3415
 – bedst mellem 10-12 samt søndag 18-21

DEN NORDISKE VALFART til LOURDES
 c/o Storm, Rødovrevej 167,2, 2610 Rødovre

Sekularisering – i og uden for Kirken

Kronik

af Helle Kofod

Der tales af og til om, hvorledes kristne kan leve i en sekulariseret verden. Det er snart påske, og især i højtiderne kan det være ensomt at leve og arbejde som kristen blandt ikke-troende. Eller som katolik blandt ikke-katolikker. Man stempler som en smule tosset af ateister og en del protestanter. Men, det er ikke svært at leve med. Det har kristne gjort lige siden for den første påske.

Det er ikke det, vi oplever i den sekulariserede verden, der slår benene væk under os. Vi ved jo godt, at ondskaben er en del af livet uden for Kirken, vi ved, at lidelsen ikke er til at komme uden om. Mange af os kender til tab, svigt, nederlag, sygdom, ulykker osv. Vi ved også, at vores tro måske en dag kan koste os jordelivet. Også det kan vi leve med. Vi løfter ansigtet opad og henter kraft.

Hvad der volder sorg og gør allermest ondt, er slag fra vores medkristne i Kirken. Kirken, vi satser alt på og hører hjemme i. De svigt, vi oplever dér, de mekanismer, som skubber os ud i mør-

ket og får os til at tvivle på os selv. De hændelser, som gør os passive og tavse. Fraværet af kærlighed og god vilje som vi nogle gange oplever hos lægfolk og ordensfolk, der kalder sig for kristne. De slag gør én duknakket for en tid. "Herre, hvem skal vi gå til?" spørger vi med Peter (Johs.6,68) og hænger ved, for det er jo hverken kristendommen eller Jesu sande Kirke, der er tæt på at knække os. Kun mennesker.

Problemet med sekularisering er derfor ikke den, som finder sted udenfor, men den i Kirken; det er en mangel på tro, en form for uhåndterlig sekularisering, som sniger sig ind og gør nogle egoistiske, sladdervorne og svigefuldt ukærlige til trods for, at Jesus gentagne gange netop understreger nødvendigheden af kærlighed og enhed iblandt os. Kærlighed med stort K. Peter siger i 1. Petersbrev 4: "Først og fremmest skal I holde fast ved den indbyrdes kærlighed, for kærlighed skjuler mange synder...Den der taler, skal tale med ord fra Gud; den der tjener, skal tjene med den kraft, Gud giver, for at Gud i alle ting må blive herliggjort ved Jesus Kristus. Æren og magten er Hans i evighedernes evigheder!" Har vi ikke kærlighed og enighed, er vi værdiløse kristne. Vi kan tro os nok så fromme og frelste; men uden ubetinget kærlighed til hinanden går vi Den Ondes ærinde i vores forhold til familien, menigheden, Kirken og de mennesker fra verden udenfor, som netop vi katolikker skulle

viser Vejen med et godt eksempel. Ja også miljøet og alle vore dyrebare medskabninger svigter vi, når kærligheden fattes.

Nogle sekulariserede slår sig sammen i menighederne. Nogle danner ligefrem foreninger på landsplan. De kalder sig katolske kristne samtidig med, at de ukærligt nedgør deres egen Kirke og dens ledelse – ikke her i Katolsk Orientering – men gang på gang i dagspressen og helst på forsiden. De ved, de sårer rigtig mange af os hver gang. Hvad de glemmer er, at skriverierne afslører uendeligt meget mere om dem selv som mennesker end om Kirken og de gejstlige.

Nogle sekulariserede vil forny Kirken, indføre demokrati og ligestilling mellem kønnene. Alt i bedste mening, men misforstået kærlighed. De går heller ikke Jesu ærinde og udviser mangel på tro. Kirken har mange råd, og inden for disse råd må man indlede møderne med en bøn om enighed og Helligåndens vejledning ligesom de første kristne (Johs.15,25-26 og Johs.16,14). Derefter kan man selvfølgelig blive enige, for Jesus har lovet det (Mat.18,19). Det, som Gud har lovet, har Han også magt til at gøre. Kirken er ikke og skal heller ikke være demokratisk, ligesom Treenigheden ikke er det. Gud Herren kan aldrig komme på valg! I demokratiske beslutninger må nogle trist bøje sig for flertallet, også selvom flertallet kun er flertal

med én eneste stemme. Hvem i Kirken kan garantere, at flertallet handler efter Guds vilje eller er klogest og således endog visere end Helligånden? Er det ikke at spotte Ham?

Da Jesus var draget hjem, og disciplene måtte klare sig alene ved bøn og Helligåndens hjælp, tog de ikke beslutninger uden enighed (Ap.G. 15). De tænkte ikke på demokrati eller "rettigheder", ligesom kvinderne ikke krævede ordet, men sikkert alligevel klogeligt blev adspurgt og deres meninger taget ad notam.

Vi er alle fyldt med fejl, for vi er mennesker. Men vi må aldrig, aldrig glemme, at vi forpligtende er mennesker skabt i Guds billede og ud af Guds kærlighed. Jesus elskede så stærkt, at han gav sit liv for, at vi ikke skal fortabes. Han udlevede Guds vilje, indtil hans ødelagte krop døde af det. Findes der en større kærlighed, lydighed og enhed?

Nu nærmer påsken sig. Fastetid og påske giver igen anledning til eftertanke og fordybelse. Vi må nu kigge dybt ind i vores eget mørke og siden forsøge at se os selv udefra med andre menneskers øjne. Vi bliver allesammen nødt til at spørge, om vi nu også HAR viljen til enhed og om vi ærligt HAR Jesu Kærlighed i os.

Vi behøver at stille os selv det enkle spørgsmål: Vil du i troen på Jesus give dit liv for sidemanden på kirkebænken?

Til højmesse i Ougadougous katedral

af Ole Dam

Man hører ofte, at Europa vil blive reevangeliseret fra Afrika. Hvis man ser på engagementet ved en højmesse i Midtafrika kan man få en fornemmelse af, at der ligger en sandhed i denne antagelse.

Søndag morgen er der højmesse kl. 9, men da vi ankommer til den store kirkeplads i Ouagadougou foran den store katedral, hører man allerede tydeligt præstens messemelodi gennem de store højtalere, der er anbragt uden på katedralens mur. Men sproget er uforståeligt for os, idet den tidlige messe er på sproget mooré, de indfødtes sprog her.

Et imponerende lydanlæg

Nogle minutter før kl. 9 strømmer menigheden ud af kirken, som må have været fuld, når man tager menneskemassen i betragtning. Og nu maser vi så ind, samtidig med at de sidste går ud af kirken. Det gælder om et komme ind for at få en plads på en bæk, inden kirken er fuld for anden gang.

Et imponerende lydanlæg med højtalere, der kan afgive flere hundrede watt i effekt, bliver stablet op neden for korbuen, samtidig med at små og store trommer bliver båret ind; det får én til at føle sig hensat til en af de store rockkoncerter. Som "hvid" føler man sig lidt alene, selv om man glimtvis kan ane andre europæisk udseende personer på bænken. Imens betragter jeg den kirkelige udsmykning med farver, som nok ikke ville være gangbare herhjemme, men som mærkelig nok her falder i tråd med især kvindernes spraglede dragter. Farverne er holdt i pink, giftigrøn og blå-lilla med stjerner på.

Nu giver korlederen tegn til det 50 personer store blandede kor med kvinderne forrest og hærdebrede to meter høje mænd bagerst, alle klædt i smukke røde kjortler. De sætter ind kort efter at trommerne har fastsat rytmen med en styrke, som får selv krushår til at blæse bagud på de nærmeste. Melodien er lettilgængelig og iørefaldende, og den indleder messen, mens den indfødte præst kommer ind og går op til alteret.

Ingen falder hen

Efter at der er blevet stille, indleder han med en længere tale til menigheden på den type fransk, som tales i byen, hvor han fortæller, at det er katedralens 75 års fødselsdag samt hvilket evangelium, der skal prædikes over. Herefter tager koret fat igen, mens messen tager sin begyndelse. Korets sang er imponerende med en styrke, der hjælpes solidt af flere hundrede elektriske watt, der sikrer, at ingen falder hen. Kun et fåtal af menigheden synger med, hvilket skyldes, at ikke ret mange kan følge med i en tekst på grund af manglen på læsefærdighed, men mange rokker med i de inciterende rytmer, ligesom koret rokker i takt med musikken. Melodierne er flere gange i ¾-dels takt, mens andre minder om caribiske rytmer. Atter andre melodier bringer erindringer frem om tyske vandresange fra 30'ernes Tyskland, men der er mere Schwung over dem, end de melodier vi er vant til på de hjemlige breddegrader, selv om den populære tone kan genkendes.

Det er karakteristisk, at menigheden følger godt med i den fremadskridende sangmesse, hvor ingen har vanskeligheder med at følge præstens ord, som med det store elektroniske anlæg når ned til den bageste række. Temperaturen stiger i løbet af messen på grund af de mange deltagere, så der åbnes på et tidspunkt for dørene, så der trods de 36 grader udenfor kommer lidt frisk luft ind i kirken.

Prædiken holdes over Saligprisningerne, og præsten prædiker med overbevisning og kraft i mere end 20 minutter, mens menigheden lytter meget opmærksomt;

på grund af præstens engagement suppleret med forstærkeranlægget er der ikke mange muligheder for at falde i egne tanker.

Ved kommunionen modtager næsten hele menigheden eukaristien i brødets skikkelse, idet præsten hjælpes af en hvidklædt nonne, så uddelingen foregår jævnt hurtigt, medens koret nu suppleres af solosang af en kvinde og en mand med dejlige klare, men uskoledede stemmer. Sangen kan minde om den enkle sangstil, som vi kender fra grønlandske gudstjenester.

Som afslutning på messen får menigheden endnu en 20 minutter lang belæring, som har karakter af kateketisk undervisning. På en nuanceret og engageret måde giver sognepræsten en udførlig gennemgang af Apostlenes Gerninger med opfordring til menigheden om selv at sætte sig ind i indholdet. Jeg lægger mærke til, at alle hører efter, og der er ingen, der forlader kirken under den afsluttende belæring.

Dans i kirken

Efter at præsten har forladt kirken, sker der noget usædvanligt; musikken begynder igen med meget rytmiske toner forstærket af de kraftige trommer, og nu begynder en del kvinder at bevæge sig op foran korbuen, hvor de danser i ring i takt med musikken og rytmerne. Flere og flere tilslutter sig dansen, som virker helt spontan – mest kvinder i deres smukke spraglede dragter, en enkelt hvid kvinde kommer med i dansen, men hun har svært ved at finde de naturligt graciøse bevægelser og virker lidt klodset i forsamlingen. Enkelte mænd har også sluttet sig til dansen, men det er kvinderne, der dominerer. Langsomt dæmpes musikken, og messen er slut.

Der har været mange børn med i kirken, men det er påfaldende, at man trods den næsten to timer lange messe ikke hører noget til dem; de er velopdragne og stille, selv om de mindste vandrer lidt omkring. Det er helt mærkeligt at se, når man herhjemme er vant til forkælede børn, som når de er utilfredse med verden stikker i indianerhyl, som hændervridende forældrene ikke har mange muligheder for at dæmpe.

Respekt for de ældre

I det hele taget kan befolkningen i Ouagadougou karakteriseres ved deres umiddelbare venlighed og imødekommethed. De vil meget gerne give hånd, og når man som vi er godt oppe i årene, bliver man tiltalt som papa og maman med tydelig respekt, så man er lige ved at overveje at blive i landet. På trods af den meget fremmedartede messeform i Burkina Faso er søndagsmessen en opløftende oplevelse.

*Skal Europa reevangeliseres fra Afrika?
Ole Dam var sammen med sin kone til højmesse i
Ougadougous katedral, hvor et imponerende
lydanlæg og et blandet kor på 50 sangere
sørgede for, at ingen faldt hen.*

Det sker i bispedømmet

Marts

Fejring af den stille uge efter Johs. XXIII's missale: skærtorsdag kl. 17; langfredag kl. 15; påskelørdag kl. 21.30; påskedag kl. 10. Kapellet på Institut Sct. Joseph, Dag Hammar-skjöld's Allé 17.

kloster under ledelse af repræsentanter for *les Béatitudes*.

9. 14.30–17.00: Tro og lys i Vor Frue Kirke, Herlev

14.00–17.00: Tro og lys i Vor Frue Kirke, Århus

April

2. 14.30: Voksenkatekese v/p. Fabrizio Milazzo: Skriftemålet: Synderkendelse, forsoning. Sankt Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade Kbh.

11. 19.30: Foredrag v/ Inger Jensen om Medjugorje i menighedssalen, Stenosgade 4, København V

16. 11.45–17.30: Focolares Family-fest i Københavns Kristne Kultur Center – se omtalen side 3.

8.-10: Retræte i Dalum

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf. 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjøllandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderknust hjerte

MAGLEÅS

KURSUSCENTER

Påskerefugium

Torsdag den 24. marts kl. 14.00 til søndag den 27. marts
eller mandag den 28. marts kl. 13.30

Igen i år vil det være muligt at tilbringe påsken på Magleås.
Torsdag den 24. marts mødes vi kl. 14.00 og man kan blive
enten til påskedag kl. 13.30 eller til 2. påskedag kl. 13.30.
Påskens højtidelige gudstjenester vil være dagens hoved-
indhold, og samtidig er der tid til socialt samvær og ture i
park og skov. Har du vanskeligt ved at komme til kirken i
påskedagene enten på grund af lang afstand eller problemer
med helbredet, vil et ophold på Magleås være den ideelle
løsning. Alle er velkomne.

Gejstlig leder: p. Jac Adams

Praktiske ledere: Annie Rastrup og Marianne Frost

Hindberg

Pris: torsdag til søndag kr. 1.300,-, torsdag til mandag
kr. 1.430,-

Familieuge

Søndag den 19. juni kl. 14.00 til lørdag den 25. juni kl.
13.30

Emnet for årets familieuge er: Dengang da.....

Lederteam: sr. Hildegard Doods, pastor Niels Engelbrecht,
Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Pia Kelly m.fl. Pris:
voksne kr. 1.625,-, børn 8-15 år kr. 870,-, børn indtil 7 år
kr. 435,-.

Magleåsuge

Mandag den 27. juni kl. 15.00 til søndag den søndag 3.
juli kl. 13.30

Emner: kunst, kultur, litteratur, rejseliv, historie, religion m.m.

Lederteam: Annie Rastrup og Marianne Frost Hindberg

Pris kr. 2.375,-

Højskoleuge

Søndag den 24. juli kl. 16.00 til lørdag 30. juli kl. 9.30

Har kirkerne flyttet sig de sidste 100 år?

Lederteam: Walter Dalland, Marianne Meyer, Eva Norden-

toft og Annie Rastrup

Pris: 2.775,-

Biskoppens kalender

April

Lørdag 02. kl. 15.00 Firmelse i Svendborg

Søndag 03. kl. 10.00 Firmelse i Odense

Tirsdag 05. kl. 7.30 Messe på Stella Matutina

Onsdag 06. kl. 10.00 Møde i Biskoppeligt Råd

Lørdag 09. kl. 10.00 Firmelse i Hørsholm

Kl. 15.30 Firmelse i Birkerød

Søndag 10. kl. 10.00 Firmelse i Skt. Annæ

Mandag 11. kl. 10.00 Møde i Økonomisk Råd

Onsdag 13. kl. 9.00 Messe for personalet på Gl. Kongevej

Torsdag 14. Formiddag: Møde med nordiske oblatfædre på

Magleås

kl. 15.30 Møde i Liturgikommissionen

Fredag 15. kl. 10.00 Årsmøde – Caritas - på Magleås

Lørdag 16. kl. 10.00 Firmelse i Vejle

Kl. 16.30 Firmelse i Fredericia

Søndag 17. kl. 10.00 Firmelse i Kolding

Onsdag 20. kl. 16.00 Møde i Forretningsudvalget

Fredag 22. kl. 10.00 Firmelse i Silkeborg

Lørdag 23. kl. 16.00 Firmelse i Frederikshavn

Søndag 24. kl. 10.00 Firmelse i Ålborg

Kl. 16.00 Firmelse i Hjørring

Onsdag 27. kl. 17.30 Messe hos Skt. Joseph søstre i

Ringsted

Lørdag 30. kl. 10.00 og kl. 15.30 Firmelse i Århus

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring 7518 1808

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringsssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Testamente

til fordel for
Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at
indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift

Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand

Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes
salær.

Torben Møller

Katolsk bispekontor, Gammel Kongevej 15
1610 København V

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning • Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning • Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:

Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr 8,
som udkommer
den 20. april 2005,
skal være redaktionen
i hænde senest
mandag den 4. april

Med venlig hilsen
Redaktionen

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127

2730 Herlev

Tlf.: 44 92 41 31 – fax: 44 92 41 36

Alt i blomster, dekorationer, bryllup, begravelse o.l.
Ring og bestil – vi sender over hele landet

Lejlighed søges

Studerende pige søger en 1-2 vær. lejlighed i København,
Metro-afstand fra Frb.

Husleje pr. md. højst 4000 kr. inkl. forbrug.

Tlf. 2830 6008 – e-mail: weronikaandersen@hotmail.com

Besøg den officielle
katolske hjemmeside på
www.katolsk.dk

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncerider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter,
ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncerider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms

B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms

C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!

33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Helligåndens virke iblandt os

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

*Det skal ske derefter:
Jeg vil udgyde min ånd
over alle mennesker.
Jeres sønner og døtre skal
profetere, jeres gamle skal
have drømme, jeres unge
skal se syner.
Selv over jeres trælle og
trælkvinder vil jeg udgyde
min ånd i de dage.
Joel 3,1-2*

Det skete pinsedag. Gud sendte sin Hellige Ånd, og gaven er aldrig blevet trukket tilbage. Pinsedagen, da Helligånden blev givet til alle troende uden forskel, var opfyldelsen af et gammelt håb fra profeternes tid. Håbet gik ud på en ny pagt, som Gud ville slutte med sit folk. Problemet med den daværende pagt var, at folket ikke formåede at holde den. Folket brød den bestandigt. Og selv om Gud forblev trofast, var det ikke tilfredsstillende, at pagten blev brudt igen og igen fra menneskers side. Pinsedag skete der så det, at Gud på en måde underskrev pagten fra begge sider. Gud ville ikke bare overholde sin side af aftalen, men udrustede nu de troende til at holde den, ved at han gav sig selv til dem. Han gav Ånden til hele folket.

Forskellen fra den gamle pagt er nu, at der er tale om en fuldstændig tilgivelse gennem Jesu død og opstandelse, og mennesker kommer til et personligt kendskab til Gud, som selv åbenbarer sig for dem og tager bolig i deres indre. Og ikke mindst: Mennesker får en ny indsigt i Guds vilje, som bliver skrevet ned i deres hjerter. Alt dette havde de gamle profeter længtes efter. Så fra da er det en ny Ånd, Guds egen Ånd, som opvarmer menneskers hjerter og gør dem i stand til at blive på vejen og gøre Guds vilje.

I de kommende numre vil vi beskæftige os med Helligånden i Bibelen og dens virke midt iblandt os. Helligånden, en af de tre personer i den treenige Gud, tillægges mange navne. Et gennemgående

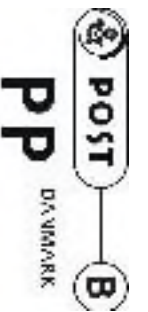
træk ved Bibelens beskrivelse af Helligånden er, at Den næsten udelukkende beskrives ved sine funktioner, dvs. det Den gør. Dette skyldes, at Helligåndens opgave er formidling. Den står i en formidlerrolle og ønsker ikke at sætte sig selv i fokus, men vil føre mennesker til et dybt kendskab og et nært forhold til Faderen og Sønnen.

Dette kan du gøre:

- Læs 2 Mos kap 19-20 og ApG 2,1-13: Der er tale om to pagter. Find ord og vendinger, som findes i begge tekster. Hvad har begge tekster til fælles?
- Bed Helligånden om evnen til at være åben for at lytte og lære andres sprog for at kunne forkynde evangeliet i Helligåndens kraft.

Afsender:
ID 12848
Katolsk Orientering
Gammel Kongevej 15
1610 København V

Returneres ved varig adresseændring
Magasinpost B

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 12 og 13

TV

DR 2 Søndag den 27. marts 21.50 Store danskere
Digterpræsten Kaj Munk var 30ernes og 40ernes store dramatikere, men den 4. januar 1944 blev han myrdet af Gestapo. Forinden havde han i prædikener, skuespil og taler udfordret besættelsesmagten, samarbejdspolitikkerne og værnemagerne. Men Munk havde selv i 30erne været forblændet af Mussolini og Hitler. Efter mordet blev Kaj Munk et symbol på dansk modstand mod den tyske besættelse.
Tilrettelæggelse: Lisbeth Jessen. Sendes også 30.3.

DR 2: Søndag den 27. marts 23.20 Kirken i fængslet
"Det er mine negative tanker, der spærrer mig inde!" Det fortæller Jørgen, indsat i Vridsløselille Statsfængsel. Her har 9 indsatte og 2 kunstnere udsmykket fængselskirken. Tidligere fængselspræst Johannes Møllehave fortæller om fængselskirkens

store betydning.
Tilrettelæggelse: Peter Laursen

DR 2: Søndag den 27. marts 00.20 Jerusalem som mål
Jesus vil igen komme til Oliebjerget, hvorfra han for 2000 år siden forsvandt op i skyerne. Det er Anna Maria og Jørgen Knudsen fuldstændig overbevist om. Vi er med en gruppe kristne danskere, der med Bibelen som guide er draget til Jerusalem, Oliebjerget og Betlehem.
Tilrettelæggelse: Benna Hørlück

DR 2: Mandag den 28. marts 20.00 Jerusalem, Min elskede
En film om troens kompromisløse beskaffenhed i Jerusalem. Filmen følger tre profeter, der hver især repræsenterer byens religioner. Samtidig afspejler filmens overordnede historie om tab, fortrængning og kærlighed instruktøren, Jeppe Røndes egen søgen efter tro.

DR 1: Onsdag den 30. marts 15.05 Moder Valeria
Den lille russiske nonne Moder Valeria har viet sit livs aften til de hjemløse i Moskva. I sin lille toværelses lejlighed har hun givet husly til mange, der har haft behov for hjælp, og undertiden har

der overnattet mere end 20 personer. Moder Valeria bruger sin lille pension og tigger udenfor klostrets port for at kunne give de hjemløse lidt mad, tøj og medicin.
Nordvision fra Sverige.

RADIO

P 1: Torsdag den 24. marts 08.03 Mennesker og tro
Den sidste nadver. Jette Dahl var sognepræst, da hun blev alvorligt syg. Hun måtte ændre livsbane for at redde livet. I dag er hun privat praktiserende åndelig vejleder.
Tilrettelæggelse: Anders Lauge-sen.

P 1: Fredag den 25. april 08.03 Mennesker og tro
Smerten og korset. Flemming Kofod-Svendsen fortæller i lyset af Langfredag om at miste sin søn, svigerdatter og børnebørn.
Tilrettelæggelse: Anders Lauge-sen.

P 1: Lørdag den 26. april 09.45 Læst og påtalt
"Da Vinci-mysteriet" og "Bogen om Bibelen". Medvirkende: Cand. theol. Lisbeth Müller.

Tilrettelæggelse: Egon Clausen.

P 1: Søndag den 27. april 08.03 Mennesker og tro
Påske i eventyrets lys. Sognepræst Kathrine Lilleør fortæller om påsken, eventyret og H.C. Andersen.
Tilrettelæggelse: Anders Lauge-sen. Sendes også fredag 22.00

P 1: Søndag den 27. april 12.20 Påske i Petra
Jørgen Johansen har samlet en række billeder fra den græske påskeuge.
Medvirkende: Libby Arcel.

P 1: Mandag den 28. marts 08.03 Mennesker og tro
Påkestemmer. Dr. teol. Johannes Aagaard fortæller om alderdom, Visdom og tidens tegn.
Tilrettelæggelse: Anders Lauge-sen.

P 1: Mandag den 28. marts 21.30 Den moderne kulturarv i Danmark
Arbejdermuseet genåbner i august. Forskningen i arbejdskultur fokuserer på nye områder, f.eks. arbejdernes forhold til religion. Programmet fortæller om forvaltningen af den moderne danske kulturarv og om dansk ar-

bejderkultur og de områder, som har været forsømt f.eks. indvandringens kultur og arbejdernes religiøse forhold.
Tilrettelæggelse: Ole Reitov.

P 2: Torsdag den 31. marts 14.00 Lindso
Kilerne ved korsets fod. Ud af antydningen vokser detaljen. - På Museet For Religiøs Kunst i Lemvig har Erik Lindsø mødt billedkunstneren Per Kirkeby i anledning af en stor udstilling om kirkeudsmykning og kunst med kristne motiver. Med udgangspunkt i påsken fortæller Per Kirkeby om kunst og tro.
Vært: Erik Lindsø.

P 2: Fredag den 1. april 12.20 Abrahams sønner
En temaaften om fællesskab og uenighed mellem jøder, kristne og muslimer. Hvad binder de tre store traditioner sammen, og hvad skiller dem fra hinanden?

P 2: Mandag den 4. april 15.00 Kunst til Gud
Tre timers temaudsendelse om danske kunstneres forhold til Gud og om hvilken rolle religiøsitet spiller i kunsten.
Tilrettelæggelse: Michael Thou-ber.

Katolsk Orientering

*F*or således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv.

Joh 3,16

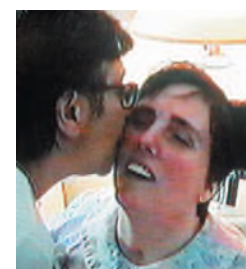

Altermaleriet i sognekirken i den tyske by Schöppingen (Westfalen) forestiller Kristi Opstandelse og Himmelfart.

I billedets øverste højre side har den ukendte kunstner også fået pinseunderet med.

Billedet er malet i 1449 på træ.

Terri Schiavo er død

Torsdag morgen den 30. marts døde Terri Schiavo, 13 dage efter at lægerne havde fjernet den sonde, der forsynede hende med næring og væske.

Vatikanet har skarpt kritiseret, at man på den måde afliver hjælpeløse handicappede patienter. Læs lederen side 2 og artiklerne

side **4,5**

Fortsat bekymring for pavens helbred

side **6**

En stor mystiker og teolog

Adrienne von Speyr er så godt som ukendt i Danmark. Læs Kirsten kjærulffs introduktion til hendes liv og teologiske forfatterskab

side **8**

Et spørgsmål om liv eller død

En del kommentatorer har ikke haft vanskeligt ved at få øje symbolikken i, at det var i påsken, håbet om at bevare Terri Schiavo i live definitivt blev slukket af domstolene i Florida og til allersidst af den amerikanske højesteret.

Sagen om den hjerneskadede kvinde, som vi udførligt omtaler på side 4 i dette nr. af KO, har inden for de seneste 10 år været ført i mere end 20 forskellige retssale i USA og som ingen anden sag i nyere tid aftvunget amerikanerne – og os andre – en stillingtagen til, hvordan vi som samfund vil forholde os til liv og død.

Umiddelbart forekommer sagen om Terri Schiavo kompliceret – ikke blot i juridisk, men også i moralsk forstand. Det spørgsmål, som uden tvivl trænger sig på for mange, er, om der er nogen rimelighed i at holde en hjerneskadede kvinde i live på 15. år, al den stund ingen læger vil give hende håb om nogen sinde at vende tilbage til en normal tilværelse. Vi står over for en situation, som, hvad der end sker, er tragisk. Terri Schiavo vil aldrig få et normalt liv igen – så hvorfor ikke bare afslutte sagen ved at lade den stakkels kvinde dø i fred?

Jo, hvis det var så enkelt. Men det er det af flere grunde ikke. Den første er, at Terri Schiavo ikke er en døende patient. Hun lever ikke i kraft af livsforlængende medicin. Hun trækker selv vejret. Hun dør ikke, med mindre man tager mad og væske fra hende. At give en patient mad og væske er ikke en medicinsk behandling. Mad og drikke er basale livsforløsningsbehov, som man under normale omstændigheder ikke ville nægte selv den værste forbyrder. Ganske vist kan hun ikke selv spise og drikke, men hvor mange ældre senildemente beboere har vi ikke på danske plejehjem, som skal have hjælp til at spise og drikke? Skal vi holde op med at give dem den hjælp?

Terri Schiavo er hjerneskadede. Kan hun opfatte, hvad der sker omkring hende? Vi ved det ikke med sikkerhed. Og i grunden er det heller ikke så væsentligt at få det spørgsmål besvaret. Har hjerneskadede ikke ret til at leve? Skal de bestå en test for ikke at blive aflivet?

Derfor, når man overhovedet stiller spørgsmålet, om det er "rimeligt" at holde Terri Schiavo i live, vidner det om, at vi som samfund er kommet i tvivl om, hvorvidt handicappede uden videre har ret til at leve. Har de "et godt liv"? spørges der.

Det var spørgsmål af denne type, pave Johannes Paul II forudså, da han i 1995 i sin rundskrivelse *Evangelium vitae* (66) skrev disse ord: "Valget af eutanasi bliver mere alvorligt, hvis det tager form af et mord begået af andre på et menneske, der på ingen måde har bedt derom og aldrig har indvilliget deri."

Aktiv dødshjælp

Vedrørende pastor Benny Blumensaats læserbrev i KO nr. 5:

Det er naturligvis ganske klart, at ingen har retten til at tage et andet menneskes liv, men giver det lægevidenskaben en ret til at udsætte døden under sygdom eller ulykke?

Der findes mange, som kun lever på grund af den ordinerede medicin eller behandling og dermed holdes kunstigt i live ud over naturens egne grænser.

Selvfølgelig skal der gives behandling, når det kan helbrede, men står man over for uhelbredelige patienter, hvor meget skal man da gøre for at holde et menneske i live til me-

ningsløse smerter og lidelser?

Tillader Kirken da, at en sådan behandling undlades for at give den uhelbredelige lov til at dø i fred?

Joost Dahlerup
2870 Dyssegård

Svar: Lidt drilagtigt kunne man svare, at det faktisk er lægevidenskabens opgave udskyde døden så længe som muligt. Men det spørgsmål, der her rejses, er vel, hvor længe man skal fortsætte en behandling, når der ikke længere er udsigt til, at patienten kan blive helbredt.

Her er Den katolske Kirke og det danske samfund (indtil videre) formelt set enige: Hvis en behandling er udsigtsløs – og det må bero på en lægelig vurdering – kan der være god mening i at afbryde den og lade naturen gå sin gang, dvs. lade patienten dø i fred. Det har imidlertid ikke noget at gøre med aktiv dødshjælp. Aktiv dødshjælp forudsætter, at man foretager en eller anden handling, der har til formål at afbryde patientens liv eller, om man vil, fremskynde patientens død. Det tillader Kirken ikke, og det er også forbudt ifølge gældende dansk lovgivning.

Torben Riis

Spørgsmål og svar om DUK's regnskab

Kære DUK!

I stedet for at gøre vrøvl over manglende tilskud fra bispedømmet, så fortæl præcist, hvordan I bruger medlemmernes kontingent, hvordan lejerne finansieres, hvad jeres bestyrelsesmøder koster etc. Det ville være interessant at vide, hvorfra I får jeres penge, hvordan budget holdes, frem for at læse at lejerne koster 1 million om året. Hvor mange fripladser gives etc., hvad tjener lejrcheferne, og hvad giver I jeres køkkenpersonale?

Jeg har været med til at starte DUK, jeg har været Ømbølle, jeg har været tropsleder i en katolsk trop, jeg underviser i trosfærd, jeg har aldrig brudt mig om, der var penge nok, det blev gjort. Jeg har indtrykket af, I kommer let til mønt.

Giv et fornuftigt svar på, hvordan I formidler 2.000.000 kroner, og hvad I selv skaffer.

I mine dage som lejrleder hvilede lejrudgifterne i sig selv. Øm var 3 jyske sognes ejendom, og der blev udført gratis arbejde. Der var ingen der spurgte om, hvad det kostede – vi gjorde det!

Jeg håber ikke jeg skal græmmes, så fortæl lidt om jeres arbejde, hvis I tør.

Med venlig hilsen
Jørgen Fog

Kære Jørgen Fog,

Lad os i det følgende forsøge at svare dækkende på hovedlinierne i dine mange spørgsmål. Hvis du henvender dig til vores sekretariat, kan vi desuden tilsende dig (og andre der måtte ønske det) kopi af vores regnskab; det er offentligt tilgængeligt.

Lad os først og fremmest understrege, at det kun er de ansatte på sekretariatet (ca. 2 årsværk) der modtager løn for deres arbejde. Alt andet er frivilligt arbejde – det gælder lejrchefer, køkkenfolk, bestyrelses- og udvalgsmedlemmer osv.

De frivillige har ingen økonomiske interesser i DUK.

Den 1 million kr. vi bruger på lejraktiviteter er således udgifter direkte forbundet med at betale husleje, transport og mad. Særlig transportdelen er dyr, fordi vi reelt ikke har et fornuftigt alternativ til DSB. Hvert arrangement koster således ca. 15.000 kr. i transport alene – et udtryk for at DUK er en landsorganisation og ikke bare et samarbejde mellem tre jyske sogne.

Vores primære indtægt er Tipsmidlerne. Derfra "skaffer" vi selv 1,2 mio. kr. om året, idet det tal er afhængigt af antal medlemmer og lokalforeninger. Hertil kommer andre indtægter, f.eks. tilskud fra Bonifatiuswerk i Tyskland.

Når DUK "gør vrøvl" over manglende tilskud, så er det fordi, vi ser det som vores opgave at gøre hele bispedømmet opmærksom på, at der har været massive besparelser på børne- og ungdomsområdet – på trods af at man fra centralt hold forsøger at give det indtryk, at DUK har masser af penge.

DUK har i 2005 2 mio. kr. mindre at gøre godt med end for 10 år siden.

Tilskuddet fra bispedømmet er i den periode faldet fra 1 mio. kr. årligt (1994) til 0 kr. i 2005. Det faldende tilskud har DUK søgt dækket ved besparelser (så vidt muligt ikke i omfanget af lejraktiviteter), effektivisering på sekretariatet (reducering af årsværk), samt forbrug på godt og vel 1 mio. kr. af den likvide beholdning.

Der er ikke noget "mystisk" over DUKs budget, også i dag gør unge et kæmpemæssigt frivilligt arbejde. De har brug for Kirkens opbakning – ikke mistænkeliggørelse.

Med venlig hilsen
Nikolaj Ottosen-Støtt,
udviklingskonsulent i DUK
Gregers Mærsk-Kristensen,
børne- og ungdomspræst

Flere læserbreve side 10 →

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Frivillige medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Eva Maria Nielsen, Sebastian Olden-Jørgensen

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sogneyt@katolskorientering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Morsø Folkeblad, DK 7900 Nykøbing Mors

Oplag 7300

ISSN 0902-297X

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte

indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde

300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til

redaktion@katolskorientering.dk

Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes

diskette så vidt muligt vedlagt.

Tamilsk korsvej i Herning

af Eva Maria Nielsen

Det er næsten ved at blive en tradition, at den tamilske menighed fra Jylland og Fyn samles her i Skt. Peters Kirke i Herning lørdag før palmesøndag for at bede korsvej sammen. Father Jude og diakon Kaare Nielsen står i spidsen for denne særlige optakt til den stille uge. De første gæster kommer ca. 1½ time før den officielle begyndelse, og så bliver kirken tømt for stole og andet inventar for at skabe plads til menigheden og skuespillerne. I stedet for den traditionelle korsvejsandagt, som vi kender fra vore breddegrader, er det her nærmest et passions-spil, som udfolder sig for menighedens øjne. De 14 korsvejsstationer bliver vist frem, mens forbedere både beder og synger. Selv om bønnerne og sangene er på tamilsk, kan alle godt følge med alligevel,

og smerten, som kommer til udtryk i sangene, får én til at ane, hvor meget Jesu kærlighed har kostet ham, og hvilken betydning den har for os i dag.

Hvert år bliver korsvejen præsenteret på en ny og lidt anderledes måde, så man kan sagtens komme og opleve Jesu lidelse og død på ny.

De farverige kostumer og visningen af de enkelte stationer i såkaldte tableauer hjælper den samlede menighed til at leve sig ind i Jesu lidelse. Det er en smuk tradition, som både børn og voksne har glæde af.

De, der kender hinanden, nyder gensynet, og efter korsvejen kommer de derfor kort sammen til noget at drikke og spise. Som gæst i den tamilske menighed bliver man betaget af tamilernes fromhed, deres gæstfrihed og børnenes smukke øjne og smil, når de fascinerede følger Jesu

Den tamilske korsvej er en smuk tradition, som både børn og voksne har glæde af

lidelsesvej. Alle de, der ikke har haft mulighed for at være med i år, kan der-

for allerede nu glæde sig til næste år og sætte kryds i kalenderen.

60-årsdagen for det tragiske bombardement af Jeanne d'Arc Skolen på Frederiksberg

af Torben Riis

Den 21. marts var det 60 år siden, en gruppe engelske mosquito-bombefly ved en tragisk fejltagelse kastede en del af deres bombelast over Jeanne d'Arc Skolen på Frederiksberg Allé. 86 børn, 4 lærerinder, 10 søstre og 4 redningsfolk omkom ved ulykken.

Vellykket aktion

Flyangrebet var rettet mod Shellhuset ved Vesterport Station, som Gestapo havde beslaglagt og gjort til deres hovedkvarter. Englænderne havde med stor succes bombet det tilsvarende hovedkvarter i Århus i oktober 1944, og tyskerne havde derfor anbragt tilfangetagne modstandsfolk på øverste etage som en slags bombeskjold. De engelske piloter var derfor nødt til at forsøge at ramme Shellhusets nederste etager. De fløj i lav højde ind over byen og kastede deres bomber fra mellem 15 til 25 meters højde. Aktionen lykkedes over al forventning, og de fleste af de indespærrede modstandsfolk kunne flygte i

det kaos, der opstod. Blandt de overlevende modstandsfolk var den senere minister og konservative partiformand Poul Sørensen samt de to medlemmer af Frihedsrådet professor Mogens Fog og redaktør Aage Schoch.

Katastrofen

Men midt i glæden indtraf katastrofen. En af de angribende maskiner ramte under indflyvningen en af lysmasterne på rangerterrænet ved godsbanegården, tømte sin bombelast i et forsøg på at få flyet rettet op, men styrtede til sidst ned over Jeanne d'Arc Skolen og brød i brand. De efterfølgende fly, som havde fået besked på at se efter ild og røg, troede, at det, de så, var det brændende Shellhus, og en del af dem kastede derfor deres bomber over skolen.

Mindehøjtideligheder

Tragedien blev ved middagstid mindet af flere hundrede mennesker, som havde forsamlet sig ved mindesmærket på Frederiksberg Allé, hvor skolen lå. Repræsentanter for Friheds-

kampens Veteraner og Frederiksbergs borgmester Mads Lebech nedlagde kranse ved mindesmærket. Samme dag var der en mindegudstjeneste i Frederiksberg Kirke samt en mindehøjtidelighed ved Shellhuset med deltagelse af 10 Royal Air Force-veteraner.

Foran mindesmærket på Frederiksberg Allé var der mange tidligere elever fra Jeanne d'Arc Skolen, som bærer på mindet om den tragiske dag for 60 år siden. En del af dem gav udtryk for, at de trods de mange år, der er gået, aldrig helt har overvundet sorgen og smerten. Dengang havde man ikke forståelse for nødvendigheden af sorgbearbejdelse, men mente, at børnene var bedst tjent med ikke at blive mindet om de voldsomme begivenheder. I dag ved man, at sorg og chok skal bearbejdes og skyldkomplekser hos de efterlevende modvirkes gennem samtaleterapi. De overlevende børn var dengang i vidt omfang henvist til på egen hånd at tumle med de mange ubesvarede spørgsmål efter katastrofen.

Forældre, elever, søstre og præster tager afsked med de mange ofre for katastrofen. Arkivfoto.

Mindesmærket på Frederiksberg Allé, der blev opstillet i 1954, er udført af kunstneren Max Andersen. Arkivfoto.

Ny fællesnordisk forening for katolske læger

I weekenden den 12.-13.3. 2005 blev "Nordisk katolsk Lægeforening" dannet af 18 fremmødte katolske læger ved en stiftende generalforsamling i Røgle Kloster ved Lund.

Foreningens formål er at støtte katolske læger og lægestuderende i de 5 nordiske lande i deres virke for bevarelse af menneskets integritet og livets ukrænkelighed fra konception til livets naturlige afslutning i en sækulariseret verden.

En katolsk præst vil blive tilknyttet foreningen som "åndelig vejleder".

Foreningen vil samarbejde med "Den europæiske sammenslutning af katolske læger" (FEAMC) og "Den verdensomspændende katolske lægeforening" (FIAMC).

Foreningen tæller nu i alt 53 læger, men det er foreningens store ønske at samle ALLE katolske læger og lægestuderende i vore nordiske lande i foreningen.

Interesserede katolske læger og lægestuderende kan høre nærmere ved henvendelse til:

Praktiserende læge Tove Reiter Nielsen, Søbredden 2, 3450 Allerød (e-mail: reiter.nielsen@dadlnet.dk)

Eller: Dansk/svensk speciallæge i intern medicin og Almän Praksis Anne-Marie Boeck Gravgaard (e-mail: pall.boeck@telia.com).

Terri Schiavo-sagen: Et amerikansk drama om liv eller død

Dette foto stammer fra en videooptagelse af Theresa Maria Schiavo, som tilsyneladende smiler til sin mor og reagerer positivt på hendes kærtegn. Eksperterne strider om, hvorvidt der blot er tale om reflekser, eller om hun på trods af en hjerneskade er i stand til at genkende familiemedlemmer og opfatte, hvad der sker omkring hende. Men uanset svaret på dette spørgsmål er man nødt til at tage stilling til, om samfundet har ret til at aflive mentalt handicappede personer ved at fratage dem elementære fornødenheder som væske og næring.

af Torben Riis

Det ser nu ud til kun at være et spørgsmål om få dage, før Theresa Maria (Terri) Schiavo dør af sult og tørst, efter at alle tænkelige retsinstanser har afvist at tage hendes sag op til ny vurdering. Den sonde, der i årevis har forsynet Terri Schiavo med væske og næring, blev fjernet af lægerne den 18. marts, og alle juridiske tiltag for at få den genindsat er i appelsag efter appelsag blevet afvist af samtlige retsinstanser i Florida. Det samme gælder de initiativer, der er udgået fra Floridas guvernør Jeb Bush og dennes bror USA's præsident George W. Bush.

Afslag på afslag

Efter års juridiske tovtrækkerier så det ellers ud til at lysne for Terri Schiavo, da den amerikanske Kongres med fuld opbakning fra præsidenten den 21. marts med stort flertal vedtog en lov, der skulle gøre det muligt for Terri Schiavos forældre at få prøvet sagen om deres datters ret til livet ved en forbundsdomstol. Loven fik imidlertid ingen praktisk betydning, fordi samtlige retsinstanser efterfølgende afviste sagen. Skærtorsdag afviste Højesteret en sidste appel fra Terri Schiavos forældre og stadfæstede dermed dødsdommen over deres datter. Det skete umiddelbart efter, at guvernør Jeb Bush forgæves havde forsøgt at få en retskendelse igennem for at få ansvaret for Terri Schiavo overflyttet til staten Floridas sociale myndigheder. Inden da havde Det Hvide Hus om onsdagen med beklagelse måttet konstatere, at de juridiske muligheder, præsidenten havde for at påvirke sagen, var udtømt.

En årelang kamp

Sagen om den nu 41 årige Terri Schiavos skæbne har påkaldt sig kolossal medieomtale i USA og store dele af verden og givet debatten om aktiv dødshjælp ny næring.

Den nu 15 år gamle sag har formet sig som en strid mellem Terris mand Michael Schiavo, som hele tiden har påstået, at Terri ikke selv ville have ønsket at leve med en hjerneskade, og Terris forældre,

som har kæmpet for at bevare deres datters liv.

I 1990 blev Terri ramt af et hjertestop, som gjorde, at hun i et stykke tid ikke fik ilt til hjernen. Der er derfor ingen tvivl om, at hun er alvorligt hjerneskadet, men eksperterne har under hele forløbet været uenige om, hvor alvorlig tilstanden er. Terris forældre, Bob og Mary Schindler, hævder, at Terri er i stand til at genkende dem, og at hun, når de besøger hende, anstrenger sig for at tale til dem. En videofilm, som de optog for nogle år siden, og som i den seneste tid er vist igen og igen på amerikanske TV-stationer og et utal af hjemmesider, viser Terri, som tilsyneladende smiler til sin mor og reagerer på hendes kærtegn. Værdien af denne optagelse bestrides imidlertid af en række neurologer, som hævder, at der blot er tale om automatreaktioner, som ikke uden videre kan tolkes som udtryk for bevidst hjernevirksomhed. Terri Schiavo, hævder de, befinder sig i en vegetativ tilstand uden kontakt med omverdenen. Heroverfor står udtalelser fra andre neurologer, som dels er overbevist om, at Terri er i stand til at genkende sin mor, dels henviser til en hjernescanning foretaget i 2002, som viser større hjerneaktivitet end en tilsvarende foretaget i 1996. På den baggrund mener de, at Terris tilstand vil kunne bedres, hvis man iværksætter et genoptræningsprogram.

Michael Schiavos rolle

Et andet højst kontroversielt spørgsmål, som ligeledes har fyldt meget i mediernes dækning af sagen er interessekonflikten mellem Bob og Mary Schindler og deres svigersøn Michael Schiavo. At forældrene kæmper for at bevare deres datters liv, giver ikke anledning til undren, men hvilke motiver har Michael Schiavo for at forsøge at gennemtvinge sin kones død? At han vil sikre hende "en værdig død"? Det er hans egen udlægning, men er det værdigt at dø af sult og tørst? At hun selv i virkeligheden ønsker at dø, men bare ikke kan få lov til det? Det er en påstand, han ikke har kunnet fremlægge nogen dokumentation for. Herimod indvender forældrene, at Terri som troende katolik aldrig ville gå med

til aktiv dødshjælp. Der er, siger de, derfor tale om en krænkelse af deres datters religiøse rettigheder. Endelig er det ikke forbigået mediernes opmærksomhed, at Michael Schiavo har en meget konstant interesse i at fremskynde sin kones død. Årsagen til Terris hjertestop, viste det sig efterfølgende, var, at hun på daværende tidspunkt led af en spiseforstyrrelse (bulimi), en lidelse, som ikke var blevet korrekt diagnosticeret af lægerne. Det førte i en senere erstatningssag til, at ægteparret fik tilkendt over 1 million dollars, der blev fordelt med 300.000 til ægtemanden og 750.000 til den videre behandling af Terri. Hvad der i dag er tilbage af de 750.000 vil tilfalde Michael Schiavo som arv ved Terris død. Det er formentlig også forklaringen på, at han – selv om han har levet sammen med en anden kvinde i mange år og fået to børn med hende – ikke har ladet sig skille fra Terri.

En værdig død?

Nu da dødsdommen over Terri Schiavo forekommer definitiv, er diskussionen om selve døds måden blusset op på ny. Vil Terri Schiavo sove fredeligt ind, eller vil hun få en pinefuld død?

Michael Schiavos advokat, George Felos, har ikke overraskende udtalt, at Terri nu hviler "roligt og fredfyldt", en udtalelse, som Terris bror karakteriserede som absurd. Han opfordrede Felos til at tillade, at der blev fotograferet og filmet i lokalet, således at offentligheden med egne øjne kunne få adgang til at se, hvad der overgår hans søster. Opfordringen blev øjeblikkelig afvist af Felos med den begrundelse, at det ville være en krænkelse af Terris privatliv.

Blandt fagfolk hersker der også på dette punkt stor uenighed. En del læger mener, at Terri er ude af stand til at registrere, hvad der sker med hende. Efterhånden som hendes organer sætter ud, vil hun, hævder de, sove fredeligt ind.

Andre læger bestrider, at Terri som påstået befinder sig i en vegetativ tilstand. Det er, siger de, en diagnose, som det reelt er umuligt at stille, og henviser til flere tilfælde, hvor patienter er kommet sig efter tilsyneladende at have været i coma og bagefter har kunnet fortælle,

at de var ude af stand til at kommunikere med omverdenen, men alligevel var fuldstændig klar over, hvad der foregik omkring dem.

Dr. Stevens, en neurolog, som har arbejdet i Afrika i 13 år og set hundredevis af patienter dø af mangel på væske som følge af tarminfektioner, beskriver forløbet som pinefuldt og inhumant. Patienten lider under voldsom tørst og får svære kramper i arme og ben, efterhånden som dehydreringen skrider frem. Senere opstår kramper i underlivet og kvalme, maven svulmer op, og huden mister sin elasticitet. Hjernen skrumpet ind af mangel på væske, og patienten glider efterhånden over i bevidstløs tilstand. Døden forårsages typisk af nyresvigt og efterfølgende hjertestop.

Vatikanets reaktion

Så sent som i marts 2004 gjorde paven en ende på mange års usikkerhed om Kirkens holdning, da han i en tale holdt på en konference for katolsk sundhedspersonale fastslog, at det er en moralsk forpligtelse at give patienter i en vegetativ tilstand kunstig ernæring, uanset om tilstanden varer ved i årevis.

Vatikanets kommentarer til sagen om Terri Schiavo har da også været utvetydige. Beslutningen om at fjerne Terri Schiavos sonde blev omgående betegnet som moralsk uacceptabel af biskop Elio Sgreccia, præsident for Det pavelige Akademi for Livet, og *Osservatore Romano* sammenlignede den amerikanske domstols beslutning med en dødsstraf. Patienten, hed det i kommentaren, har imidlertid ikke begået nogen forbrydelse, kun i samfundets øjne den fejl ikke at være til nytte. Fordi hun ikke har mulighed for at vende tilbage til et normalt liv, har man truffet den absurde beslutning, at hun må dø.

Lederen af Institutet for Bioetik ved det katolske universitet Sacra Cuore i Rom understregede langfredag, at påskeliturgen ikke kun skal minde os om en begivenhed for 2000 år siden. Kristus er til stede iblandt os. Gennem hans lidelse bliver vi opmærksom på lidelserne i verden – i Irak, i Darfur – eller hos de syge og gamle på hospitalet eller Terri Schiavo eller den Hellige Fader, paven.

SIDSTE NYT

Terry Schiavo er død

Umiddelbart inden redaktionens afslutning kom meddelelsen om, at Terri Schiavo er død.

Den 41-årige kvinde døde på det hospice, hvor hun var indlagt, torsdag morgen – 13 dage efter at lægerne havde fjernet den sonde, der forsynede hende med væske og næring.

Selv om der hermed er sat et formelt punktum i sagen, der har stået på i årevis, er der ingen tvivl om, at debatten om aktiv dødsbistand vil fortsætte en rum tid endnu i USA og resten af verden.

Fra mange sider blev der umiddelbart efter dødsfaldet udtrykt medfølelse med de efterladte og beklagelse over den måde, Terri Schiavo døde på.

Den portugisiske kardinal Jose Saraiva Martins, som er leder af Kongregationen for Hellig- og Saligkårsprocesser, udtalte til Vatikanets radio, at beslutningen om at lade Terri Schiavo dø af sult og tørst var et angreb på selve livet og tilføjede han, dermed også et oprør mod Gud, som er livets ophav.

Læs artiklen side 4
og lederen side 2.

Abortspørgsmålet ind i den engelske valgkamp

(KNA/SPUC) Det begyndte med, at den britiske konservative oppositionsleder Michael Howard i et interview med magasinet *Cosmopolitan* erklærede sig som tilhænger af en stramning af abortloven. Howard luftede tanken om at sætte grænsen for sene aborter ved 20. svangerskabsuge modsat nu, hvor den under normale omstændigheder, dvs. hvor der ikke foreligger mistanke om alvorligt handicap, er ved 24. uge. Howard er ikke modstander af fri abort. Hans forslag er ifølge hans eget udsagn udelukkende motiveret af de mange sene aborter i landet.

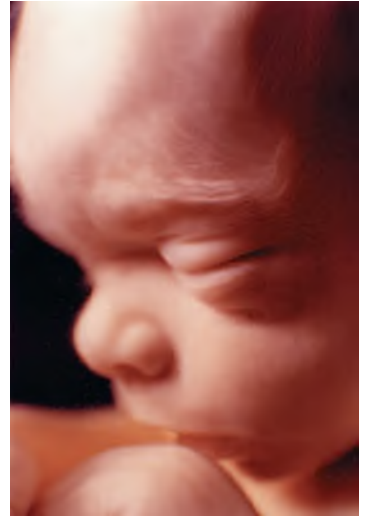
Hans udtalelser har imidlertid ikke vakt udelt begejstring i pro life-kredse. Her minder man om, at engelske politikere, sidst man drøftede en reduktion af tidsgrænsen, endte med at vedtage en lovændring, der gør det muligt at foretage aborter helt op til fødselstidspunktet, hvis to læger skønner, at et ufødt barn ville komme til at lide alvorligt under et enten fysisk eller mentalt handicap.

Debatten har yderligere fået næring af en sag om et abortindgreb foretaget i 24. uge. Begrundelse: det ufødte barn havde fået stillet diagnosen hareskår i kombination med ganespalte.

Lovgivningen forudsætter imidlertid, at der skal foreligge et "svært handicap" for at tilladelse til sen abort kan bevilges, og da ingen kan påstå, at hverken hareskår eller ganespalte er andet end kosmetiske handicaps, som moderne kirurgi til en vis grad kan fjerne sporene af, var der tale om en handling, som åbenlyst stred mod lovens intentioner.

Sagen blev i oktober 2002 politianmeldt af en kvindelig anglikansk præst, Joanna Jepson, med påstand om, at indgrebet var sket af eugeniske årsager: "Dette her er racehygiejne," sagde hun til *Sunday Times*, "og jeg har ikke tænkt mig at sidde med hænderne i skødet og lade stå til. Jeg vil have, at folk skal vide, i hvilken retning samfundet udvikler sig, og at det er nødvendigt, at vi gør noget ved det." Joanna Jepson er selv født med en deform kæbe og har gennemgået en række kosmetiske operationer med godt resultat.

Først den 17. marts i år tog de relevante myndigheder stilling til, hvorvidt sagen skulle for retten. Den blev afvist med den begrundelse, at de behandlende læger har handlet i god tro. Den største britiske pro life-organisation SPUC reagerede umiddelbart på denne afgørelse med en erklæring om, at man vil søge juri-

Englænderne har op til det forestående parlamentsvalg fået anledning til at overveje, om hareskår eller ganespalte er så alvorlige handicaps, at de kan motivere, at man frasorterer et ufødt barn på 24 uger.

Foto: Andrzej Zachwieja

disk bistand med henblik på at få sagen genoptaget.

Den katolske bispekonference udtalte, at spørgsmålet om sene aborter bør blive et af seks hovedtemaer i valgkampen op til parlamentsvalget den 5. maj.

Verdens- ungdomsdagen i Köln

XX.
Weltjugendtag
Köln 2005

Tilmeld dig på
www.duk.dk

Sidste tilmeldingsfrist er
den 2. maj

Sjælden jubel-fest i Notre-Dame-du-Puy

af Torben Riis

Hver gang langfredag falder på den 25. marts, fejrer man en særlig jubel-fest på det historiske valfartssted Le Puy i Haute-Loire i Midtfrankrig. Denne sjældne konstellation indtraf netop i år. Sidste gang det skete var i 1932, næste gang det sker, skriver vi 2016, og næste gang igen skal vi helt frem til 2157!

Der er med andre ord ikke tale om nogen dagligdags begivenhed, og det lokale jubel-fest-sekretariat har sat alle sejl til for at modtage de flere hundrede tusinde pilgrimme, som forventes at besøge katedralen i Le Puy i de 145 dage fejringen varer –

fra den 24. marts til den 15. august.

I denne periode vil det være muligt at opnå den særlige nåde, man med et her i landet forkæret udtryk kalder aflad. Ved aflad forstås eftergivelsen af timelige straffe for de synder, man har begået, en "indre renselse", som forkorter tiden i skærsilden. Aflad kan Kirken give i forbindelse med jubel-år eller som i dette tilfælde jubel-fester.

I Le Puy har man fejret netop denne fest siden 1407. Dengang varede den én dag, næste gang i 1418 strakte den sig over fem dage, og siden da er fejringstiden vokset støt.

Le Puy er et af Europas ældste valfartssteder, som var meget besøgt i middelalderen af pilgrimme på vej mod Santiago de Compostela. Katedralen rejser sig fra foden af den vulkanske klippe Mont Corneille. Det er en meget smuk romansk kirke med påvirkning fra byzantinsk og arabisk arkitektur. Her finder man den berømte madonnastatue, som gjorde Le Puy til et af de største Mariavalfartssteder i Europa.

Den oprindelige katedral blev påbegyndt i 430, men stod først færdig i sin nuværende skikkelse i det 12. århundrede. Legenden fortæller, at

jomfru Maria viste sig for en kvinde, der led af en uhelbredelig sygdom, og pålagde hende at få opført en katedral på bjerget. Da biskoppen ankom for at tage stedet i øjesyn, fortæller legenden videre, at området til hans forbløffelse var dækket af sne, selv om det var midt om sommeren. I sneen var et enligt rådyr i færd med at optegne den fremtidige kirkes grundplan med sine hove.

Det har ikke skortet på prominente pilgrimme i århundredernes løb, bl.a. Charlemagne (Karl den Store 742-814) og en stribet af franske konger. Biskop Theodulf af Orléans forærede i begyndelsen af 800-tallet kirken en pragtudgave af Bibelen, som fortsat befinder sig i sakristiet.

Et af højdepunkterne i årets jubel-fest bliver en fælles gudstjeneste den 4. april celebreret af Paris' nu forhenværende ærkebiskop, kardinal Jean-Marie Lustiger, og kardinal Philippe Barbarain fra Lyon. I 1932 blev Le Puy besøgt af ca. 400.000 troende, et tal man sikkert også vil nå i år, hvor Le Puy endnu i lang tid vil summe af liv og aktiviteter, fra gudstjenester og processioner til udstillinger og kongresser.

Paven er fortsat svækket

(KNA) TV-optagelserne af den tydeligt svækkede pave Johannes Paul II, som påskedag måtte opgive at få ordene frem, da han ville meddele *Urbi et Orbi*-velsignelsen til de tusinder af troende, der havde forsamlet sig på Peterspladsen, har skabt bekymring overalt i den katolske verden.

Vatikanets talsmand Joaquin Navarro-Valls har imidlertid forsikret,

at pavens rekonvalescens alt i alt forløber tilfredsstillende. Det er således rimeligt at antage, at de billeder af paven, vi har set, nok så meget skal tages som udtryk for, at Johannes Paul II kun nødtvungent indretter sig efter lægernes anbefalinger om at holde sig ro og meget nødtigt afstå fra den personlige kontakt med de mange troende, der i denne tid strømmer til Vatikanet for at få et glimt af ham.

Navarro-Valls fortalte endvidere, at paven står i konstant forbindelse med sine medarbejdere og følger med i, hvad der foregår i Vatikanet og i Kirken som helhed. For at hjælpe paven med at komme til kræfter igen har lægerne nu indledt en behandling med kunstig ernæring, hvor en

mavesonde er ført ind gennem næsen. Dermed bliver paven sparet for et nyt hospitalsophold. Navarro-Valls meddelte afslutningsvis, at paven er i gode hænder hos sin livlæge, og at der p.t. ikke er planer om foretage yderligere behandlinger.

De seneste spekulationer går ud på, om paven vil være i stand til selv at foretage saligkåringen af Leon Dehon den 24. april og af Charles de Foucauld (se KO nr. 2.) den 15. maj. Muligvis vender man tilbage til den praksis, der gjaldt før 1971, hvor paven ikke personligt forestod ceremonien, men lod det pavelige dekret oplæse i Peterskirken og først senere indfandt sig i kirken for at ære de nye saligkårede.

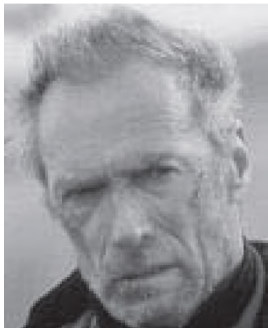
Eutanasi ifølge Hollywood

(Zenit) Årets begivenhed inden for den amerikanske filmverden, uddeelingen af Oscars, eller som de officielt hedder *Academy Awards*, påkaldte sig denne gang særlig opmærksomhed fra bl.a. handicaporganisationernes side.

Årsagen hertil var, at komiteen nærmest lod de eftertragtede statuer regne ned over to film, som hver især fremstiller aktiv dødshjælp i et sympatisk lys. Således blev Clint Eastwoods seneste film "Million Dollar Baby" præmieret med ikke mindre end 4 Oscars. Den ene modtog han selv som "bedste instruktør". Filmen handler om en kvindelig bokser, (spillet af Hilary Swank, der fik en Oscar for bedste skuespilpræstation), som bliver lam efter at have pådraget sig en alvorlig rygskaide i en kamp. Hendes bøn om at blive udfriet af

smertene og lidelsen bliver opfyldt.

Prisen for den bedste udenlandske film gik til den spanske instruktør Alejandro Amenabars film om en

Clint Eastwood – hans film betegnes som en "vendetta mod handicappede"

mands årelange kamp for "retten til at dø". (Engelsk titel: *The Sea Inside*). Den bygger på en autentisk historie

om sømanden Ramón Sampedro, der efter en ulykke blev lammet i hele kroppen, og som siden under stor mediebevågenhed gjorde sig til talsmand for legalisering af eutanasi.

Clint Eastwoods film om bokseren Maggie Fitzgerald er efterfølgende blevet udsat for skarp kritik fra amerikanske handicaporganisationer, der anklager ham for at føre "vendetta" mod handicappede mennesker. Slutscenen i "Million Dollar Baby" betegnes af en af de største amerikanske handicaporganisationer ironisk som "et dygtigt udført angreb på livet efter en rygmarvsskade."

Kritikerne af de to film har som et modstykke til det virkelighedsbillede, filmene giver, henvist til de mange vidnesbyrd om svært handicappede, som trods alt bevarer optimismen og livsglæden.

Amnesty kritiserer forholdene i Kina

(KNA) Amnesty International har opfordret EU til at rejse kritik over for Kina på grund af landets systematiske krænkelser af menneskerettighederne. Organisationen forlanger, at Javier Solana på et kommende møde med den kinesiske udenrigsminister Li Zhaoxing påtaler den seneste arrestationsbølge af kinesiske fortalere for menneskerettighederne. Ellers, siger man, vil EU miste sin troværdighed i international politik.

Lederen af Amnestys afdeling i Bruxelles Dick Oosting understregede, at det er nødvendigt at sende et klart signal til kineserne om, at undertrykkelse af fredelige protester ikke hører hjemme i den moderne verden. Sker det ikke, vil EU's globale menneskerettighedspolitik blive undergravet.

Amnesty International har i den seneste tid ved flere lejligheder rapporteret, at situationen i Kina, hvad menneskerettigheder angår, er blevet forværret. I de tre måneder, der er gået siden topmødet mellem EU og Kina, er antallet af vilkårligt tilbageholdte menneskerettighedsforkæmpere steget kraftigt. Arrestationerne ses som et udtryk for, at de kinesiske myndigheder vil gøre alt for hindre, at der slipper oplysninger ud om, at de ansvarlige for nedslagtningen af de mennesker, der demonstrerede for demokrati i 1989, endnu ikke er blevet draget til ansvar for deres handlinger.

EU erklærede i forbindelse med topmødet, at en ophævelse af våbenembargoen var en mulighed og forudså en afgørelse af dette spørgsmål inden

udgangen af juni måned. Et sådant skridt anses imidlertid ikke længere for at være umiddelbart forestående, efter at EU så sig nødsaget til at tage afstand fra det kinesiske parlaments beslutning om at true Taiwan med krig, hvis landet beslutter sig for at bryde forbindelserne med Kina.

Til trods for de ligeledes systematiske overgreb mod bl.a. katolikker i landet, rapporteres det, at der for første gang siden 1949 er gennemført en offentlig katolsk procession. Det skete i anledning af det eukaristiske år. Processionen vakte ifølge øjenvidner stor opsigt og mange - også ikke-katolikker - knælede spontant ned for monstransen, som blev båret i procession i et område, hvor der bor omkring 500 katolikker.

KORT NYT

Kardinal Ratzinger om det moderne gudløse samfund

I et interview i den italienske avis *La Repubblica* har kardinal Ratzinger, præfekt for Troslærekongregationen, udtalt, at Gud i det moderne samfund "er blevet sat ud på sidelinien".

I det politiske liv anses det i dag nærmest for uanstændigt at tale om Gud, siger han. Den slags betragtes som et angreb på de ikke-troendes frihed. Den politiske sfære følger sine egne normer og retningslinier og udelukker Gud som noget, der ikke hører hjemme i samfundslivet. Det samme gælder inden for forretningslivet, i den økonomiske sfære og i privatlivet. Gud er blevet marginaliseret. For mig at se, siger Ratzinger, er det nødvendigt at få åbnet folks øjne for, at der er behov for en moralsk ansvarlig holdning både inden for politik og økonomi, en ansvarlighed, som har sit udspring i menneskers hjerter, og som til syvende og sidst afhænger af, om Gud er til stede der eller ikke. Et samfund, hvor Gud er totalt fraværende, går sin egen opløsning i møde. Det erfarede man i forbindelse med det forrige århundreders totalitære regimer.

Tøbrud i Laos

(KNA) I folkerepublikken Laos er der for første gang siden den kommunistiske magtovertagelse for 30 år siden åbnet en katolsk kirke.

Ifølge Vatikanets missionspresstjeneste indviede den apostoliske delegat, ærkebiskop Salvatore Pennachio kirken i Pong Vang, der ligger i den nordlige del af landet. De fleste af de ca. 5,4 mio. indbyggere i landet er buddhister, kun 2% er kristne. Religionsfriheden har indtil nu været systematisk undertrykt af det kommunistiske regime.

Mange aborter i Sydeuropa

En spansk undersøgelse har vist, at 27,3% af de kvinder, som fik foretaget provokeret abort i 2003, også tidligere havde fået abort.

Undersøgelsen viste også, at aborter er hyppigst hos ugifte kvinder og kvinder, der arbejder uden for hjemmet. Antallet af aborter er steget voldsomt i Spanien: fra 37.231 i 1990 til 79.788 i 2003.

Også i Italien er gentagne aborter et problem. I 2003 blev der foretaget 133.000 aborter – en fjerdedel af de aborterende kvinder var gengangere. Det har ligeledes givet anledning til bekymring, at 22,4% af samtlige aborter foretages af indvandrerkvinder, selv om denne gruppe officielt kun udgør 4,5% af befolkningen.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Fra Angelico: Dommedag (1432-35) – Museo di San Marco, Firenze

HVAD SKER DER EFTER DØDEN?

De dødes opstandelse, Himmels helvede og skærsild.

Marianne P. skriver: Efter katastrofen i Sydøstasien har jeg tænkt meget over, hvad der sker, når man dør, alt det med genopstandelse, helvede, skærsild og paradys.

Jeg har forstået det sådan, at når man dør, venter man på "dommens dag", hvor Jesus kommer tilbage til jorden og vælger de personer, der på grund af deres livsførelse er udvalgt til et evigt liv i Paradys. Men hvad med dem, der ikke bliver udvalgt? Ender de i Helvede, eller er der bare intet evigt liv til dem?

Og det paradys, som de udvalgte kommer til, er det et paradys, der opstår på jorden eller i Himlen?

Og hvordan kommer skærsilden og afladen ind i billedet?

Kære Marianne, Spørgsmålet om "de sidste ting" er udførligt beskrevet i Den Ka-

tolske Kirkes Katekismus, som kan findes gennem links fra Den Katolske kirkes Hjemmeside: www.katolsk.dk

Her kan man også finde Katolsk Minileksikon (længst til højre under "spørgsmål og svar".) Jeg vil prøve her at skrive et kort resumé:

1) Når Jesus Kristus kommer igen på dommens dag "for at domme de levende og de døde", som der står i trosbekendelsen, så er det en misforståelse, at nogen på forhånd er udset til et evigt liv i Paradys. Om man bliver dømt eller benådet, afhænger af, om man selv har bedt Gud om tilgivelse for sine synder, for lige meget hvor helligt og godt og smukt et menneske har levet, kan det aldrig selv gøre sig fortjent til Guds nåde og det evige liv. Men naturligvis tæller det også i Guds regnskab, om man i det mindste har prøvet at leve, som Guds bud og Jesus har lært os. Se om dommedag i Mattæus 25, 31-46. (Sætningen: "- og tag det rige i arv, som er bestemt for jer, siden verden blev grundlagt" refererer til, at Gud fra begyndelsen har villet, at alle mennesker skulle frelses).

2) Men: hvad med dem, der ikke bliver udvalgt? Ender de i

Helvede, eller er der bare intet evigt liv til dem? spørger du. Ja, svaret står i det nævnte bibelcitater fra Mattæus (og mange andre steder). Fortabelsens mulighed er reel. Jesus taler om den så mange steder – og hvis det ikke var tilfældet, så var der vel ikke megen mening i, at Gud skulle ofre sin eneste Søn, for at vi skulle frelses?

Men det afgørende punkt er: Gud vil, at vi selv skal arbejde med på vores frelse: Hvis man hele sit liv vender ryggen til Gud og bevidst vælger Ham fra, ja så vælger man jo selv det liv efter døden, hvor Gud er fraværende. Og det er helvede.

Der er intet "ingenmandsland". Der er kun frelse eller fortabelse.

3) Her kommer så skærsilden ind. ("Skær" betyder "ren" og "rense"). Det latinske ord er "purgatorium" dvs "renselsesstedet". Det er den mellemtilstand mellem døden og saligheden, som de sjæle befinder sig i, der ikke er døde i en afstandtagen fra Gud, som de selv har valgt, men dog stadig med svaghedssynder, de endnu ikke har sonet. At dø er også at dø fra synden til den totale, definitive omvendelse til Guds kærlighed. Derfor må de renses i skærsilden, fordi "intet urent kan

komme ind i Himlen" (Åb 21, 27). Skærsilden skal naturligvis ikke forstås som et bål med flammer, men som et udtryk for Guds hellighed i den opstandne og herliggjorte Kristus. Han afslører alt det i de døde, som ikke i deres liv på jorden er rensset ud og gennemtrængt af Hans evige liv. Denne sidste lutningsmulighed for de frelste efter døden er en passiv lutring. De døde kan "brænde" efter at komme ind i Himlen, men ikke mere selv medvirke til deres egen renselse og helliggørelse, kun lutres gennem smerte over alt det, der endnu skiller dem fra Gud. Men de helliges samfund kan træde supplerende ind for dem, her på jorden i form af personlig bod og forbøn, gode gerninger og frem for alt deltagelse i messen (eukaristien) i forbøn for den døde. Men skærsilden er altså en "ventesal til Himlen" og derfor et "nådens sted".

4) Her kommer jeg til dit spørgsmål vedrørende aflad. Det betyder eftergivelse af de straffe, som er en følge af ens synder. For at forstå dette må man skelne mellem den skyldige handling som sådan og dens skadelige virkninger for én selv og andre. Den skyldige handling

kan tilgives i skriftemålet (bødens sakramente). De skadelige virkninger har karakter af en Guds straffedom (jfr. 1. Mos. 4,13 og Sl 51), som Kirken kan eftergive. Denne benådning kaldes aflad. Den kan være total (fuldkommen aflad) eller delvis. Jfr. iøvrigt en verdslig myndigheds brug af benådning. Katolsk Minileksikon skriver videre: "Grundlaget for aflad er Kristi sonedød på korset for verdens synder. Hertil kommer solidariteten i kirkefællesskabet, de helliges samfund (jfr. 1 Mos 18,22f; 2 Mos 32,30-34,10; Matt 18,15-35). Betingelsen for at opnå aflad er anger, bodfærdigt sindelag og vilje til omvendelse samt bestemte handlinger, som Kirken foreskriver (f.eks. almisse, andre barmhjertighedsgerninger, faste og bøn). Man kan opnå aflad for sig selv eller de døde. Aflad for de døde har karakter af forbøn. Kirkens afladspraksis udviklede sig stærkt i løbet af middelalderen, og der herskede stor uklarhed blandt teologerne om afladens væsen. Menigmand kunne ikke altid skelne mellem syndstilgivelse og aflad. I slutningen af middelalderen opstod der et udbredt misbrug, idet afladen blev givet i form af afladsbreve, som man kunne købe – en form for kirkebidrag. Dette kom til at overskygge nødvendigheden af ægte omvendelse og blev en af anstødsstenene for Luther. Tridentinerkonciliet 1545-63 reformerede Kirkens afladspraksis og afskaffede misbrugene. Kirkens lære om aflad er i vor tid formuleret af pave Paul VI i skrivelsen Indulgentiarum Doctrina (1967), samt i en ny håndbog om aflad, Enchiridion Indulgentiarum."

5) Og det paradys, som de udvalgte kommer til, er det et paradys, der opstår på jorden eller i Himlen? spørger du.

Det Paradys, som venter efter opstandelsen fra de døde, er Guds Rige i Himlen, evigheden, hvor alt jordisk er forsvundet, og Guds lys, kærlighed og herlighed vil opfylde alt.

Men Bibelen taler også om et Gudsrige på jorden. Det er jo bl.a. det, vi beder om i Fadervor. Guds rige er jo allerede midt iblandt os og vil på et tidspunkt komme til fuld udfoldelse, som det beskrives bl. a. hos profeten Esajas og i Joh. Åbenbaring her på jorden ("Tusindårsriget"). Men det er ikke evigheden og Paradiset.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Adrienne von Speyr (1902-1967)

– læge og mystiker

af Kirsten Kjærulff

“Adrienne von Speyr har igen hentet mystikken tilbage fra dens hjørneeksistens, hvor den blev mere og mere underkendt, ja foragtet, forvist og tiet ihjel af den officielle teologi og forkyndelse, og hentet den tilbage igen i frelses-historien.“ Ordene kommer fra en af Den katolske Kirkes største nutidige teologer, Hans Urs von Balthasar.

Ifølge ham er Adriennes mystik revolutionær i forhold til den kirkelige tradition, fordi den definitivt gør en ende på den rationalistiske og modernistiske skelnen mellem på den ene side Kirken/evangeliet/troen og på den anden den personlige mystiske erfaring – dvs. den klassiske skelnen mellem Agape og Eros. Hos Adrienne er de to aspekter uadskillelige.

Læren om den kristne mystik har ikke klart nok været bevidst om disse modsætninger – især i nyere tid, hvor individualismen i stadig større grad har formet bevidstheden. Her er Adrienne von Speyrs værk banebrydende.

“Alligevel siger det ikke noget fuldstændig nyt” siger Balthasar, “især når man ser tilbage på den største kirkelige mystiker, Hildegard von Bingen, og på hendes profetisk-objektive mystik”.

Adrienne von Speyr er så godt som ukendt i dansk sammenhæng, måske fordi hendes værker er så omfattende og udtrykker så dybe teologiske indsigter, at kun de færreste har mulighed for at nyde godt af dem. Imidlertid har Hans Urs von Balthasar, som blev hendes præst og åndelige vejleder, skrevet en lille bog, der kan være en hjælp til at danne sig et første indtryk. Den hedder da også ”Erster Blick auf Adrienne von Speyr”. Det følgende er et resumé af centrale afsnit i denne bog.

Det hemmelige liv med Gud

Hun blev født i et protestantisk hjem 1902 i Basel, hvor hendes far var en kendt øjenlæge.

Hun elskede sin far, men havde et dybt problematisk forhold til moderen, der afviste hende fra hun var ganske lille. Hun fandt trøst i et hemmeligt liv med Gud og sin engel, der lærte hende at bede og ofre til Gud. Hun elskede skolen, sugede alt til sig. Kun i religion havde hun problemer. Hun følte sig uforklarligt skuffet over det, hun lærte. Hun syntes, den protestantiske lære var så tom og kold. “Gud er anderledes”, sagde hun. Om den katolske tro anede hun intet – kun hvad hun opsnappede af fordomme og spottende bemærkninger.

Hun var ofte syg – og altid før påske. “På grund af langfredag”, sagde enge-

len. Som stor skolepige havde hun en vision, et møde med Ignatius af Loyola, hvis radikale lydighed over for Gud kom til at præge hendes liv.

Hendes far og farbror, der begge var læger, (farbroderen på et sindssygehospital) opdagede hendes usædvanlige evner til at berolige patienterne. Hun ønskede brændende selv at blive læge, og faderen støttede hende og lod hende komme på gymnasiet, selv om moderen gjorde alt for at forhindre det.

Efter to år lykkedes det moderen at tage hende ud af gymnasiet: “Lægearbejde er ikke for kvinder”.

Hun blev sendt på en pigeskole, hvor hun var ulykkelig og længtes efter gymnasiet. En nat overrasker faderen hende, mens hun sidder og lærer sig det græske alfabet for ikke at gå glip af det, man lærer i gymnasiet. Han sørger for, at hun får lov at komme tilbage, selv om hun nu er eneste pige i klassen.

Som 17-årig får Adrienne en vision af Jomfru Maria omgivet af engle og helgener. Jomfru Marias betingelsesløse hengivelse til Guds vilje bliver det, der på den mest afgørende måde bliver karakteristisk for hendes Gudsforhold.

En dag går hun ind i en lille grim, kold katolsk kirke: Det evigt brændende lys foran tabernaklet vidner om Guds nærvær, og hun får en stærk følelse af, at det er her, hun hører hjemme.

Konversion

Efter gymnasiet begyndte hun et medicinstudium, som i 1939 førte til lægeeksamen. Hun var opfyldt af en stadig større længsel efter at kende den katolske tro.. I 1940 var Urs von Balthasar kommet til Basel som studentpræst. En fælles bekendt førte dem sammen, og hun nævnte forsigtigt sit ønske om at konvertere. Da undervisningen begyndte, var det som en flod brød igennem en længe opdæmmede sluse. Hun sugede til sig som en, der har tørstet et helt liv. Det var som havde troens sandheder altid ligget latent i hendes sind, uden at hun havde kunnet sætte ord på dem eller få dem bekræftet. Nu tilegnede hun sig dem eksistentielt og totalt, fordi hun instinktivt altid havde følt den altomfattende sandhed i de mysterier, som er kernen i den katolske tro.

I Basel så man med ubehag og mistro på denne radikale konvertit, men til gengæld udviklede der sig varme venskaber med Guardini, Henri de Lubac og andre betydningsfulde personligheder inden for den katolske Kirke.

Hendes store ønske om en udsoning med moderen gik i opfyldelse i 1931. At den blev mulig, hang sammen med den enorme popularitet som læge, hun efterhånden fik. 60-80 mennesker besøgte

hver dag hendes konsultation – til trods for, at hun selv blev stadig mere syg. Alligevel havde hun overskud til at give personlig eksistentiel hjælp til alle.

Hurtigt efter konversionen begyndte en sand styrtregn af mystiske nådegaver at overstrømme hende: I bønnerne kunne hun forsvinde totalt i ordløs bøn, fyldt med kærlighed. Visioner kom stadig oftere til hende, især af Jomfru Maria. De var fyldt af ømhed, ærefrygt, usigelig skønhed. Men også mange andre hellige var hun sammen med: især Ignatius. Her havde visionerne ofte karakter af fortrolig, ja ligefrem munter omgang. Men også mange andre hellige – især Den lille Therese, apostlene og mange af kirkefædrene.

Fra foråret 1941 forberedte hendes engel hende på, at “nu ville det snart begynde.”. “Det” var hendes medleven i Kristi lidelse – ikke så meget den fysiske langfredagslidelse som oplevelsen af Jesu indre lidelse i al dens mangfoldighed.

I 1942 slog passionen igennem i ydre stigmatisering under omstændigheder, der overbeviste Balthasar om, at ægte stigmatisering i hvert fald ikke er et psykosomatisk fænomen. For Adrienne var stigmatiseringen anledning til dyb angst for, at nogen ville opdage det. Hun gik i denne periode altid med sine hænder indbundet (ligesom i øvrigt Pater Pio). Efter nogle år var der ikke meget tilbage af de ydre sår, men smerterne – især fra torne kronen – var voldsomme.

Levendegørelsen af den kristne åbenbaring

I 1943 begynder for alvor de visioner, som nok er det centrale i hendes profetiske kald: Indføring i evangelierne og i Bibelens bøger i det hele taget. Det er en uddybning, en aktualisering og en belysning indefra, som bekræfter hendes eget udsagn: Mystik er en særlig sendelse for Kirken, som kun kan udfyldes i et totalt selvforglemmende, tjenende beredskab for Guds ord.”.

Visionerne begyndte med indføringen i Johannesevangeliet. Evangelisten Johannes, kærlighedens apostel, stod hende særlig nær.

Visionerne kom især om natten. Noget skrev hun selv ned, men det meste dikterede hun næste dag til Urs von Balthasar, da hun allerede på det tidspunkt var begyndt at blive blind. Kommentarerne til Johannesevangeliet kom til at fylde fire tykke bind! Det aller-meste er kommentarer til Bibelens skrifter, både Gamle og Nye Testamente.

Hun dikterede oftest kun en halv time efter sin konsultationstid – somme tider et par timer.

Kvinden klædt i solen...

En undtagelse danner kommentarerne til Apokalypsen, som blev til under omstændigheder, som i særlig grad indgyder ydmyghed og respekt for det mysterium, at Gud åbenbarer sig for mennesker også i dag: Balthasar kalder det selv for et af de mest forbavsende karismatiske fænomener i Adriennes liv.

Han skriver:

“Det var om sommeren i 1945. ...Vi var i Estavayer ved Neuenburgersøen, hvor jeg ledede en retræte...”

Om aftenen den 9. august, ... sagde Adrienne til mig før et foredrag: “Kan De ikke bagefter komme ned på mit værelse”. – Jeg fandt hende i stor forvirring. Hun gentog hele tiden kun: “Jeg kan ikke mere holde hende – jeg kan ikke mere holde hende...” Jeg bad hende fortælle fra begyndelsen. Det gjorde hun, så godt, hun kunne. Det gik også helt godt. Ind imellem afbrød hun for at spørge: “Giver det nogen mening? De må sige mig, hvis De synes, jeg er forrykt.”

Hun fortalte, hvordan det pludselig var blevet et forfærdeligt uvejr. Det lynede og tordnede, og et jordskælv fik alt til at vakle. Så kom der hagl. Hun gik ud på terrassen for at se, hvad der dog foregik, men hun blev ikke våd. Da forstod hun, at dette uvejr ikke var i den ydre, fysiske natur. Hun kom i en sælsom spændings-tilstand, fordi hun på én gang så den jordiske aftenhimmel, som var ganske rolig, og samtidig det andet vildt oprørte landskab, som hun oplevede i sit indre. Da så hun pludselig himlen åbne sig, og i åbningen så hun en kvinde. Denne kvinde var så strålende, at Adrienne, hvis øjne i den sidste tid var blevet stadig svagere, blev helt blændet... Kvinden havde tolv stjerner om hovedet. Adrienne havde talt dem; hun siger: “Jeg er næsten helt sikker på, at der er tolv. Hun er helt indhyllet i ildglans og står på en kugle. Hun var svanger og skreg hele tiden. Kan De ikke høre, hvor hun skriger? “Jeg spurgte: ”Hvad er det da for en kugle, hun står på?” Adrienne er som i ekstase. Hun rejser sig, tager den ene sko af og føler på jorden med foden. “Det er månen”, siger hun, “ja, det er virkelig månen”. Så ser hun en drage komme til syne. Den er rød, har syv hoveder, ti horn og syv diademer på hovederne. Jeg spurgte hende, hvad denne drage havde med det hele at gøre. “Jeg ved det ikke”, siger hun, “den er simpelthen rasende, og den har en enorm magt. – Det er Den Onde. Det er Djævelen”. Så ser hun sig omkring “Men hvad skal de skåle med blod?” ... Og sig mig dog: Hvad har Johannes at gøre med alt dette? På en eller anden måde er han til stede, selvom jeg ikke kan se ham

på billedet”. Hun ser på mig i dødelig angst: “Hvem er denne kvinde? Er hun ...Moderen?” Adrienne kommer hen til mig og rækker hænderne frem imod mig: “Jeg lover Dem lydighed, total lydighed, jeg vil kun være ét for Gud. Men nogen må hjælpe denne kvinde, man må støtte hende”. Så begynder hun at forklare mig, hvordan man hjælper en fødende i udvidelsesfasen: “Man må støtte hende, idet man med hånden presser fast ind imod hendes lænd for at give hende kraft – eller rettere sagt følelsen af kraft. Og samtidig må man holde hende om skuldrene” Hun fortæller, hvordan hun ofte har gjort dette på fødestuen i lang tid, og hvor anstrengende det er. Og det samme må man gøre med denne kvinde, men hun selv havde ingen kraft mere. Hvad skal man gøre? Alt er så svært, og billedet er så opsplittet. Jeg spurgte hvorfor. Hun siger: Alt er ligesom hakket i stykker, uden sammenhæng, uvejret, haglene, kvinden, det voldsomme lys, det røde dyr... Man bliver så træt, det river en helt i stykker... Kan De virkelig ikke høre, hvor hun skriger?”

Da slog jeg op i Det nye Testamente og læste for hende Joh. Åb. 11,19 til 12, 3.

Hun blev helt stiv: “Hvad er det??” Jeg sagde “Johannes”. Hun: Jamen det har vi da ikke gennemgået i (Johannes)evangeliet?” Jeg: “Nej, Det er Apokalypsen”. Hun: “Min Gud, Apokalypsen!”. Lidt senere: “Den har jeg aldrig læst. Jeg var engang for mange år siden begyndt på den, men jeg kunne ikke engang komme igennem det første kapitel. Det var simpelthen for stort og ufatteligt for mig. ... Men hvem er denne kvinde?” Jeg sagde: “Maria og Kirken i ét” Hun sagde: “De har ret. Det er sandt. Nu forstår jeg det... Maria skriger, fordi hun forudser Sønnens skæbne. Hun skriger ikke på grund af sine egne smerter, men hun skriger i bevidstheden om det, der skal komme, fordi hun forudser Sønnens smerter. I sine veer er hun på forhånd delagtig i Sønnens lidelse. Og Kirken skriger, men uden at kunne forudse, hvad der skal komme. Den skriger over al den lidelse, der skal komme over hendes børn, men som hun ikke kan forudse, simpelthen over deres skæbne, men også hun skriger på forhånd – over det, som skal komme. Deri er de ens. Hvad kan vi gøre? Jeg siger: ”Hjælpe..”

Dermed begyndte nedskrivningen af dette ejendommelige og i sandhed apokalyptiske diktat (alle andre diktater gik for sig i fuldstændig ro) Men her var Adrienne som borttrykket til en anden verden. Hun så billederne nøjagtigt for sig og dikterede for mig Johannes’ Åbenbaring uden at have læst den. Det

William Blake: Den store røde drage og kvinden klædt i solen – 1805-1810.

Og et stort tegn viste sig på himlen, en kvinde klædt i solen, med månen under sine fødder og med en krone af tolv stjerner på sit hoved. Hun skulle føde, og hun skreg af smerte i sine fødselsveer. Og der viste sig et andet tegn på himlen, en stor ildrød drage med syv hoveder og ti horn og syv kroner på sine hoveder. Dens hale fejede en tredjedel af himlens stjerner bort og styrtede dem ned på jorden.

Joh. Åb. 12, 1-4

foregik ikke i rækkefølge forfra, men begyndte med kap. 12-19. Så kom kap 1-11 og til sidst slutningen 20-22 ord for ord, uden at hun nogensinde havde læst den. Lige så vildt oprevet diktatet af midten og begyndelsen havde været, ligeså vidunderlig afklaret var slutningen.”

Balthasar slutter dette afsnit i sin bog med følgende:

“Hvad eksegeterne vil sige til alt dette, er et spørgsmål, jeg ikke vil bekymre mig om; men én ting kan jeg forsikre: Hvad Adrienne har set, hvad hun har skildret med minutøs nøjagtighed og derefter fortolket - uden at have kendt Skriftens tekst - det var ikke subjektiv indbildning. Man kan læse den forklaring, hun selv giver, både i kommentaren til Apokalypsen og i Mystikkens teori. Hun taler om en objektiv billedverden, som hører til den guddommelige åbenbaring, og som på forskellige analoge måder bliver skænket af Gud”.

Et særligt kald

Apokalypsevisionerne er som sagt en

undtagelse. Oftest forgik diktaterne i fuldkommen ro. De har som oftest form af kontemplativ og reflekterende indleven i bibelteksterne og udtrykkes i dybe, klart teologisk formulerede erkendelser.

Apostlen Johannes var den, hun elskede mest, og i hans ånd ville hun grundlægge et åndeligt fællesskab, ”Johannesgemeinschaft” sammen med Urs von Balthasar. Han besluttede derfor at træde ud af Jesuiterordenen. Det var hans livs sværeste afgørelse. Endnu engang måtte han forlade alt for at følge Kristus. For at forstå dette skridt må man gøre sig klart, at også han i mødet med Adriennes kaldelse som mystiker selv havde fået pålagt et helt specielt kald som den, der repræsenterede den universelle Kirke. Han var hendes skriftefader og hendes sekretær – sandsynligvis et forhold af samme karakter som Volmars til Hildegard af Bingen. Det afgørende vigtige er, at denne Kirkens repræsentant har en pligt til at forholde sig lige så indifferent og objektivt til åbenbaringernes nådegave og til videreformidlingen af dem som mystikeren selv. Ligesom af hende

kræves der total lydighed, ydmyghed, uselviskhed og renhed, for at Guds åbenbaring kan formidles i sin objektive sandhed uden at tage farve af formidlernes eget subjekt eller af hans eventuelle teologiske forudsætninger eller forventninger.

Plaget af sygdomme

Det meste af sit liv var Adrienne stærkt plaget af sygdomme. Hun fik dårligt hjerte, sukkersyge, blev stærkt overvægtig. Hun fik artrose i ledene, så hun næsten ikke kunne stå på benene. Efter 1940 blev hun i sengen om formiddagen, fordi hun bad næsten hele natten og om aftenen læste et par timer. Som regel fik hun kun 2-3 timers søvn I 1954 måtte hun opgive sin lægepraksis. Fra midten af 1950'erne var hun så svag, at døden hele tiden kunne indtræde, men trods det levede hun helt til 1967, siden 1964 totalt blind. Hun døde på den hellige Hildegards dødsdag, 17. sept. Hun havde elsket Hildegard højt. Hun har aldrig læst en linie af hende, men kendte hende fra sine visioner. Hun var jo læge som hun selv, og deres objektive kaldelsesmystik har helt grundlæggende fællestræk: Den dybe ydmyghed og totale lydighed. Begge elskede de anonymiteten: At lade deres eget jeg gå navnløst op i det almene, at stille sig til rådighed for Kirken - at være totalt selvforglemmende redskab for Guds ord.

At få troens kerne til at gløde

Har vi i vor tid brug for mystikernes åbenbaringer?

Urs von Balthasar nævner, at mange teologer i dag er skeptiske over for fænomenet privatåbenbaringer, som de afviser med, at de ofte er usikre eller simpelthen falsknerier, og at de ikke forpligter nogen til accept, fordi alt det væsentlige jo allerede er til stede i Kirkens troslære. “Men”, siger Urs von Balthasar, “man må så blot spørge sig selv, hvorfor Gud til trods herfor igen og igen nedlader sig til sådanne forehavender, som Kirken trækker på skuldrene af eller totalt ignorerer”.

Adrienne von Speyr har givet et grundlæggende svar herpå. Ægte kristelig og kirkelig mystik er i sit væsen en nådegave, dvs. en af Gud tildelt tjeneste i den universelle Kirke. Balthasar skriver: “Som en tjeneste har Adrienne forstået sin opgave – og vel at mærke ikke som perifere udvækster på teologien, ikke som sidekapeller i dogmatikkens katedral, men tværtimod med det formål at uddybe og levendegøre dens kerne.”... Mystikernes opgave er ved Helligåndens susen at få troens kerne til at gløde på en ny måde”.

Hvorledes skal vi betragte Judits adfærd?

Judits adfærd?

Vælg mellem Det gamle Testaments fortolkning af det femte bud og Paulus, der taler om at give vreden rum og overlade vreden til Gud, eller vælg Jesus eget syn på sagen: *Der er sagt til de gamle, du må ikke slå ihjel, men jeg siger dig, du må slet ikke blive vred på din broder.*

Og Jesus belærer os om, at vi skal elske vores fjender, hvilket er så indlysende, fordi kun kærligheden kan overvinde hårde hjerter, også det hårde hjerte, der er i en selv.

Inger Lise Thrane
2800 Lyngby

Nu har I forherliget Judits historie tre gange i Katolsk Orientering på den bedste spalteplass. Det er med sorg, jeg konstaterer, at en forkert ånd, som jeg troede kirken havde overvundet, har sneget sig ind igen, måske under påvirkning fra den helt ukristelige beslutning om at deltage i krigen i Irak, der kun har forværret tilstanden for det ulykkelige folk.

Må jeg have lov at svare på jeres spørgsmål om, hvorledes vi skal betragte

Svar:

Kære Inger Lise Thrane, Jeg skal efterfølgende gøre rede for to ting.

De første kristne havde længe ingen andre skrifter end de gammeltestamentlige, som de fleste læste i den græske udgave (Septuaginta), der bl.a. indeholder Judits Bog. Derfor kan vi i dag ikke vælge mellem Gamle Testamente, Paulus og

Jesus. Gamle Testamente er nøglen til forståelsen af Ny Testamente. Andet Vatikankoncil har da også påpeget, at hele skriften er Guds ord. Gud har ikke ophævet den gamle pagt med sit folk – sådan forstået at Gud skulle have sat sine løfter til Abraham og det udvalgte folk ud af kraft. Tværtimod. Vi kristne har kun del i de forjættelser, som Abraham modtog, gennem Jesus. Dermed er jøder og kristne fra Guds side i dybeste forstand brødre og søstre, og Bibelen som helhed er Guds ord til os.

Dette er vigtigt for at kunne svare på, hvad du skriver om Judits adfærd.

Judits Bog er en fiktiv fortælling. Men hvilket budskab har bogen så til os i dag? Judit vælger at handle. Men selv om hun handler efter egen overbevisning og samvittighed, er hun ikke fejlfri. Hun tager et ansvar og bliver på den måde skyldig. Som mennesker har vi frihed til at vælge, og dermed også mulighed for at blive skyldige.

Bogen giver derfor ikke et bud på, om Judit har handlet rigtigt. For mord forbliver mord, selv om det redder flere

menneskeliv. Og hvert menneskeliv er enestående og uerstatteligt. Deri er jeg enig. Derfor kan og vil Judits Bog ikke forklare eller retfærdiggøre den ulykkelige krig i Irak. Den katolske Kirke har da heller ikke støttet amerikanernes intervention i Irak, og pave Johannes Paul II er bedst kendt som fortæller for livets hellighed og ukrænkelighed – lige fra begyndelsen til dets afslutning.

Men vi kristne har et ansvar for at handle, engagere os i samfundet, være politisk aktive, kort og godt udgøre en forskel og forandre verden til et bedre sted for alle. Ved at forholde os passive kan vi desværre også blive skyldige, som historien har vist det mange gange. De ældste og befolkningen har måske fejlet; men det er ikke bogens budskab. Budskabet er Judits gudsbillede. Hendes Gud er den Gud, som åbenbarer sig i hele Bibelen som den, der tager vare på de svage, og som har overdraget mennesker frihed og ansvar. Spørgsmålet er kun, hvordan vi mennesker af i dag kan handle ud fra Guds visioner.

Eva Maria Nielsen

Nyt fra Skt. Andreas Bibliotek

v/ Robert Showers O.F.M.Conv.

Bispedømmets bibliotek har som opgave bl.a. at støtte kirkens pastorale medarbejdere i deres tjeneste. Der produceres en mængde fremragende pastoral-teologisk materiale rundt omkring i verden. Biblioteket er ikke i stand til at købe alt på alle sprog, men vi prøver at hente et repræsentativt udvalg hjem fra forskellige lande.

Sankt Andreas Bibliotek opfordrer præsterne, religionslærerne og andre til, at lade os det vide, hvis der er bøger, I har brug for. Vi vil gøre, hvad vi kan, for at skaffe dem hjem.

Som et eksempel på, hvad der står til rådighed, har jeg valgt emnet ungdomssjælesorg.

Ungdomssjælesorg:

George Barna. **The Invisible Generation: Baby Busters.** Glendale California, Barna Research Group 1992.

Mary Beth Bonacci. **We're on a Mission from God. The Generation X Guide to John Paul II, the Catholic Church and the Real Meaning of Life.** San Francisco California, Ignatius Press 1996.

Katherine Doyle R.S.M. **Getting the Most from Your Retreat. A Guide for**

Teens. Cincinnati Ohio, St. Anthony Messenger Press 1991.

Johan Fornäs, Ulf Lindberg & Ove Sernhede. **In Garageland. Rock, Youth and Modernity.** London, Routledge 1995.

Claude & Jacqueline Lagard. **L'adolescent et la foi de l'Eglise. (Animer une équipe en catéchèse, tom. 2).** Paris, Centurion 1990.

Martin Lechner. **Pastoraltheologie der Jugend.** München, Don Bosco Verlag 1996.

Bo Lundgaard og Søren Østergaard, red. **Teenagere og Tro, II. Et studie i danske teenagers tro og værdier.** København, Forlaget YouthResources 2000.

Elmar Nübold. **Indføring i Ministrant-tjenesten.** København, Ansgarstiftelsens Forlag 2000.

Ministranten- und Ministrantinnen-pastoral. Arbeitshilfe 141, Die Deutsche Bischofskonferenz 1998.

En rapport om unge katolikkers trosliv og syn på messen, foråret 2004. Frederiksberg, Center for Ungdomsstudier og Religionspædagogik 2004 på DUKs bestilling. OBS: pdf fil!

Stell' dir vor, du stellst dich vor und keiner stellt dich ein. Jugendarbeitslosigkeit und Lehrstellen-Situation. Arbeitshilfen 143, Die Deutsche Bischofskonferenz 1998.

Brief der Jugendkommission der Deutschen Bischofskonferenz an die Verantwortlichen in der kirchlichen Jugendarbeit zu einigen Fragen der Sexualität und der Sexualpädagogik. Arbeitshilfen 148, Die Deutsche Bischofskonferenz 1999.

Wir sind gekommen, um Ihn anzubeten. Geistliche Hilfe zur Vorbereitung auf den XX. Weltjugendtag 2005. Arbeitshilfen 189, Die Deutsche Bischofskonferenz 2005. OBS: pdf fil!

Katholischer Kinder- und Jugendbuch Preis 2005. Preisträger und

empfohlene Bücher. Arbeitshilfen 192, Die Deutsche Bischofskonferenz 2005. OBS: pdf fil!

Io ho scelto voi. Il Catechismo dei giovani, 1. Roma, Conferenza Episcopale Italiana 1993.

Venite e vedrete. Il catechismo dei giovani, 2. Roma, Conferenza Episcopale Italiana 1997.

**Sankt Andreas Bibliotek
Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V
Tlf. 3355 6033
E-mail: bibliotek@katolsk.dk
Åbningstider: tirsdag – torsdag 10-16**

Det sker i bispedømmet

April

8.-10: Retræte i Dalum kloster under ledelse af repræsentanter for *Ies Béatitudes* – se omtalen i KO nr. 5, side 3.

9. kl. 14.30-17.00 Tro og Lys møde. Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, Herlev

9. kl. 14.30-17.00 Tro og Lys møde. Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, Århus

11. kl. 19.30 Foredrag om Medjugorje v/Inger Jensen. Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenosgade 4, Kbh.

18. kl. 19.00 – 20.30 Meditationsaften og snak. Skt. Josefs søstre, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

22.-24. Tro og Lys Retræte på Magleås for alle grupper.

30. kl. 14.30 – 16.30 Temalørdag: "Fader Vor" v/Biskop Hans L. Martensen S.J. Sct. Therese Kirkes menighedslokale, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Maj

7. kl. 14.30 Voksenskatekese. P. Herbert Krawczyk, S.J.: "Jomfru Maria og Eukaristien."

14. kl. 11.00 I maj måned æres jomfru Maria. Der er procession i Esbjerg med Vor Frue af Danmark. Alle er velkomne til at deltage.

Bønnens Apostolat

April

At ethvert kristent fællesskab må forny sin iver for en hellighed, som kan vække mange missionskald.

At de kristne må gøre deres søndag mere til Herrens dag, på en særlig måde indviet til Gud og næsten.

Biskoppens kalender

April

Lørdag 02. kl. 15.00 Firmelse i Svendborg

Søndag 03. kl. 10.00 Firmelse i Odense

Tirsdag 05. kl. 7.30 Messe på Stella Matutina

Onsdag 06. kl. 10.00 Møde i Biskoppeligt Råd

Lørdag 09. kl. 10.00 Firmelse i Hørsholm

Kl. 15.30 Firmelse i Birkerød

Søndag 10. kl. 10.00 Firmelse i Skt. Annæ

Mandag 11. kl. 10.00 Møde i Økonomisk Råd

Onsdag 13. kl. 9.00 Messe for personalet på Gl. Kongevej

Torsdag 14. Formiddag: Møde med nordiske oblatfædre på Magleås

kl. 15.30 Møde i Liturgikommissionen

Fredag 15. kl. 10.00 Årsmøde – Caritas - på Magleås

Lørdag 16. kl. 10.00 Firmelse i Vejle

Kl. 16.30 Firmelse i Fredericia

Søndag 17. kl. 10.00 Firmelse i Kolding

Onsdag 20. kl. 16.00 Møde i Forretningsudvalget

Fredag 22. kl. 10.00 Firmelse i Silkeborg

Lørdag 23. kl. 16.00 Firmelse i Frederikshavn

Søndag 24. kl. 10.00 Firmelse i Ålborg

Kl. 16.00 Firmelse i Hjørring

Onsdag 27. kl. 17.30 Messe hos Skt. Joseph søstre i Ringsted

Lørdag 30. kl. 10.00 og kl. 15.30 Firmelse i Århus

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

Sct. Mariæ Skole søger ny viceskoleleder

Da skolens nuværende viceskoleleder tiltræder som skoleleder på skolen, søger Sct. Mariæ Skole en ny viceskoleleder med tiltrædelse 1/8.2005.

Sct. Mariæ Skole er en katolsk privatskole med 249 elever. Skolen vægter et højt fagligt niveau kombineret med mange musiske aktiviteter. Se mere på skolens hjemmeside: www.sct.mariae-skole.dk

Vi henvender os til ansøgere, der vil arbejde i et katolsk-kristent skolemiljø.

Som viceskoleleder forventer vi bl.a.:

- at du har flair for edb og administration
- at du underviser ca. 10 lektioner om ugen
- at du har interesse og indsigt i ledelse på en privatskole
- at du er indstillet på at samarbejde

Løn- og ansættelsesforhold: Ansættelse i henhold til overenskomst mellem Finansministeriet og LC.

For yderligere oplysninger kontakt skolens viceskoleleder Poul Erik Hovelsø på skolens telefon 98 13 60 03.

Sct. Mariæ Skole
Valdemarsgade 14
9000 Aalborg

Send din ansøgning med relevante bilag mrk. "viceskoleleder" til skolens bestyrelsesformand Frank Jobst, Kastetvej 1, 9000 Aalborg, senest 20. april. Ansættelsessamtaler umiddelbart herefter.

Lejlighed søges

Studerende pige søger en 1-2 vær. lejlighed i København, Metro-afstand fra Frb.

Husleje pr. md. højst 4000 kr. inkl. forbrug.

Tlf. 2830 6008 – e-mail: weronikaandersen@hotmail.com

Besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- *Katolsk Begravelses Service*

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning • Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning • Telefon 43 99 19 19

Hellerup Emdrup-Ryvang Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 9, som udkommer den 11. maj, skal være redaktionen i hænde senest den 25. april

Med venlig hilsen
Redaktionen

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Foredrag om Medjugorje

v/ Inger Jensen,
som har været i Medjugorje 70 gange

mandag 11. april kl. 19.30
Menighedssalen, Stenosgade 4, Kbh. V

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter, ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

- A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
- B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
- C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Ordet ruach og dets betydning i Bibelen

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Bibelen taler på mange måder om den medrivende og livgivende kraft, som er Guds Ånd. På hebraisk kaldes den for "ruach". Dette ord har tre hovedbetydninger, nemlig "vind", "ånde" og "ånd". Guds Ånd er Herrens livgivende ånde, uden hvilken alt ville forblive kraftsløst. Den er overnaturlig, tilhører Gud selv og er ikke, som

de græske og romerske stoikere hævdede, det stof, hvorfra verden er skabt. Selv om Gud har indblæst sin Ånd i mennesket for at gøre det levende, så har det kun hans ånd til låns. Den er en gave og ikke noget, mennesket besidder.

De tre hovedbetydninger peger på forskellige egenskaber af Guds Ånd. Guds Ånd kan vi mennesker ikke få under vor kontrol, lige så lidt som vi kan kontrollere vinden, som kommer og går.

Men ligesom vinden er underfuld, så er den også magtfuld. Når vi oplever en orkan, som vi gjorde det for nogle måneder siden, oplever vi, at vindens kraft bogstavelig talt flytter tunge ting. Guds Ånd kan vi ikke se; men vi kan se resultaterne af Dens gerning.

Ved en mægtig vind, som Gud lod fare over jorden, lod han vandene falde efter syndfloden (1 Mos

8,1), og ved en storm tvang Gud vandet bort foran Israel, som var på flugt fra slavehuset til friheden (2 Mos 14,21). Guds Ånd er en magt, som vi ikke kan styre, og et mysterium.

Det hebraiske ord ruach er helt igennem femininum. Kønnen har i semitiske sprog en rolle, som ikke må undervurderes. Kun nogle få gange bruges ruach som maskulinum. Den feminine bestemmelse er langt den hyppigste og skal forstås ud fra de billeder, der bruges for ruach. De opgaver, egenskaber og billeder, som bruges i forbindelse med ruach, har nemlig ofte noget med feminine hverv og roller at gøre: Gud åbenbarer sig i "moderrollen" ved at skabe og beskytte livet. Bibelens Gud er en Gud, der ligesom en mor står i forbindelse med livet og derfor også altid beskytter og bevarer livet.

Denne storm – åndedræt - Hellige Ånd har altid med livet at gøre, er levende-gøreren par excellence. Guds Åndedræt, Den hellige Ånd, skaber liv.

Ruach omtales kun sjældent som maskulin, nemlig når der er tale om østenvindens ødelæggende kraft og om Jahves ånd, som farer i krigerne for at udkæmpe Israels krige.

Dette kan du gøre:

- Læs 1 Mos 8,1ff; 2 Mos 14 og Joh 3,8: Hvordan bliver Guds Ånd beskrevet?
- Bed Helligånden om at virke i dig.

Fundet i programmet

af Stig Holsting

Uge 12 og 13

TV

DR 1: Torsdag den 7. april 09.00 Gud gav med lukket hånd

Portræt af to bondekvinde på Kap Verde.

Som mange andre kvinder lever Josefa og Maria alene.

De lever under livsvilkår langt fra vores, og alligevel er deres tanker om kærlighed, moral og relationer ikke så forskellige fra vores.

Nordvision fra Sverige.

DR 1: Torsdag den 7. april 11.30 Historiske steder (7:7)

Skibsværftet i Gdansk var udgangspunktet for en oprørsbevægelse, som fik afgørende betydning for det polske kommuniststyes fald. En spændende beretning om begivenhederne, der også påvirkede resten af Europas udvikling.

DR 1: Torsdag den 7. april 14.05 Mit kenyanske hjem

Efter 20 år bag disken i en tøjforretning i Porsgrunn i Norge fik Jan Kristensen nok af norsk mentalitet. Han flyttede fra barn og barnebarn i Norge til Kenya og millionbyen Kisumu ved bredden af Victoriasøen. Her arbejder han som missionær og hjælpearbejder. Nordvision fra Norge.

DR 1: Torsdag den 14. april 14.15 Farverigt i sort og hvidt

Blandt diakoniserne på Lovisenborg i Oslo. Allerede i 1868 kom denne bevægelse til Norge. I dag er mange traditioner ved at uddø, men Lovisenborgs forstanderinde vil fortsat gerne have, at diakonien skal spille en vægtig rolle

i fremtidens samfund Nordvision fra Norge.

DR 2: Onsdag den 13. april 21.20 Husker du ... (TTV)

- året er 1978 hvor den katolske verden mister to paver, Paul VI og Johannes Paul I. Sendes også 16.4.

Rubrikredaktørens kommentar.

Ved en beklagelig fejl var der i sidste nummer af denne rubrik kommet forvirring i månedsforløbet. Da den gregorianske kalender endnu opretholder månedsforløbet med marts før april, vil rubrikredaktøren klogelig også vælge at følge denne praksis. Det er kun en ringe undskyldning, at der også var fejl i det tilsendte kildemateriale. Derfor beklager han, at der ved fire radioprogrampunkter var anført april i stedet for marts.

Valfart år 2005 til LOURDES

Det er nu tid for tilmelding af hjælpere og deltagere

Valfarten 2005 foregår under temaet: "Kom til mig alle I, som bærer tunge byrder..." (Mt 11,28)

Valfarten finder i år sted i perioden 31. august – 7. september 2005

Gejstlige ledere fra Danmark: Biskop Czeslaw Kozon og valfartspræst Herbert Krawzyk s.j.

Vi rejser med fly fra Københavns Lufthavn i Kastrup og bliver i Lourdes indlogeret på henholdsvis ACCUEIL (for deltagere med behov for hjælp i hverdagen) eller hotel.

På valfarten deltager læger, samaritter, plejepersonale og unge, som hjælper deltagere på ACCUEIL. Medhjælpere indgår i vagtturnus på ACCUEIL. Medhjælpere og unge deltager til reduceret pris. Tilmelding for medhjælpere senest 10. april 2005.

Pris for deltagelse er DKK 6.800 og omfatter fly tur/retur og ophold med fuld pension i Lourdes. Tilmelding for deltagere senest den 1. juni 2005.

TILMELDINGSMATERIALE og yderligere INFORMATION kan fra mandag til fredag rekvireres hos:

Jytte Ormstrup tlf. 4364 4264, bedst mellem kl. 19-21 Marie Storm, Dr. Priemes Vej 9, st. tv., 1854 Frederiksberg, tlf. 3379 3415 – bedst mellem 10-12 samt søndag 18-21

DEN NORDISKE VALFART til LOURDES
c/o Storm, Rødovrevej 167,2, 2610 Rødovre

Katolsk Orientering

*Men Jesus råbte og sagde: "Den, som tror på mig, tror ikke på mig, men på ham, som har sendt mig; og den, som ser mig, ser den, som har sendt mig. Som lys er jeg kommen til verden, for at enhver, som tror på mig, ikke skal blive i mørket."
Joh 12,44-46*

Foto: Hasse Ferrold

Pave Johannes Paul II - in memoriam

Når disse linier når læserne, ligger pave Johannes Pauls død allerede et par uger tilbage, og valget af hans efterfølger vil kunne ske hvert øjeblik. Vor opmærksomhed vil da meget naturligt være rettet mod den nye pave.

Alligevel vil pave Johannes Paul stadig fylde meget i vor bevidsthed, og de mange indtryk, man i årenes løb har samlet af hans person og virke, vil fortsat præge os. Et langt pontifikat vil uvilkårligt påvirke Kirken stærkt og også virke lang tid efter pavens død. Der er truffet beslutninger, udnævnt personer og skrevet rundskrivninger, som uvilkårligt vil være en arv til fremtiden. Det er også dette, man først og fremmest konkret kan forholde sig til.

Ikke desto mindre vil jeg begynde med noget personligt og mere psykologisk. Også når vi et øjeblik lader pave Johannes Pauls bedrifter ude af betragtning, vil han have fyldt meget i vort liv som katolikker og derfor også ved sin bortgang efterlade et vist tomrum. Man behøver ganske vist ikke at være særlig gammel for at have oplevet eller i hvert fald levet under flere paver, herunder også sådanne, der har præget Kirken stærkt. Men alle under

30 husker Johannes Paul, som den eneste pave, de foreløbig har kendt, og også for os, der er lidt ældre, gælder det, at vort voksne, aktive liv som katolikker har afspillet sig under Johannes Paul II. Også for dem, der har levet rigtig længe, er Johannes Paul blevet "Paven," fordi han var så meget mere synlig end sine forgængere.

Vi har fulgt pave Johannes Paul både i Rom og ude i verden. Imidlertid bragte i hvert fald to begivenheder ham tæt på vort bispedømme: Niels Steensens saligkåring i 1988 og året efter hans besøg i Danmark. Derudover vil mange skoleklasser, andre grupper og enkeltpersoner huske deres møder med paven ved generalaudienserne i Rom.

Det er svært i få ord at opsummere og vurdere pave Johannes Paul II's liv og gerning. Allerede i levende live blev han beskrevet som den mest berejste, den mest mediebevidste og andet, som kan virke almindeligt rekordagtigt. Han er den pave, der også som pave har forvaltet flest sakramenter og dermed været en "verdens sognepræst": Foruden at fejre eukaristien, har han hørt skriftemål, døbt børn og voks-

ne, firmet, salvet syge, viet ægtepar og derudover præste- og bispeviet flere end sine forgængere.

I sine encyklikaer og andre embedsdokumenter, men også i sine bøger har han efterladt lære og vejledning på så at sige alle felter af teologi og katekese samt menneskenes liv med Gud og med hinanden. Skønt allerede under forberedelse under hans forgænger er både den vestlige og østlige kirkeret samt Kirkens katekismus blevet forbundet med hans navn.

Vi kunne blive ved ved at nævne alt, hvad pave Johannes Paul har genoptaget eller nybegyndt for Kirken i Østeuropa samt hans engagement i politik og samfundsspørgsmål.

Det er svært at pege på én ting, man kunne kalde pave Johannes Pauls åndelige testamente. Hvis jeg selv skulle drage noget frem, ville jeg nævne den apostolske skrivelse "Novo millennio ineunte," en vejledning for livet i det nye årtusind. Her slutter han af med Jesu ord til disciplene om at tage ud på fiskefangst "Duc in altum - læg ud på dybet," (Luk. 5,6). Disse ord er blevet en slags motto for fremtiden. Paven siger i skrivelsens nr. 58: "Lad os

gå frem fulde af håb!" Midt i dokumentet (nr. 29-41) omtaler pave Johannes Paul en række enkle elementer, som hverken er højt teologiske eller storpolitiske. I afsnittet: "Begynde et nyt liv i Kristus" nævnes begreberne: Hellighed – bøn – søndagens eukaristi – bodens sakramente – nådens forrang – lytten til og forkyndelse af ordet. Hellighed og nådens forrang skal måske have en lille forklaring med. At stræbe efter hellighed betyder helt at lade sig forme af Gud, og nådens forrang lærer os, at vi intet kan gøre uden Ham.

Der er kommet mange "velmente" råd til Kirken om, hvilken kurs den skal tage under en ny pave for at "komme på højde med udviklingen" og få afbødet den krise, vi ikke skal nægte også findes. Den virkelige løsning til en ændring af udviklingen og sikre vej til fornyelse ligger i, at alle tager de ovennævnte anliggender til sig. Hvis vi alle tager kaldet til hellighed alvorligt, vil både Kirken og verden blive fornyet i Kristi Ånd.

Lad os takke Gud for pave Johannes Paul II og bede Gud give ham den trofaste tjeners løn.

+Czeslaw Kozon

Mindeord om pave Johannes Paul II : Paven og kvinden af i dag.

”En kvinde er stærk på grund af hendes bevidsthed om det, der betroet hende, stærk på grund af den kendsgerning, at Gud betror mennesket til hende.”

Disse ord fra pave Johannes Paul II's rundskrivelse Kvindens værdighed og Kald er blot nogle få af de mange ord, som han i sit jordiske liv har sagt eller skrevet til Kirken.

I en anden skrivelse, nemlig Livets Evangelium, opfordrede han kvinder til at udvikle en ”ny feminisme”, som afviser fristelsen til at efterligne modeller af mandligt herredømme, og som i stedet anerkender og bekræfter kvindens genius – kvindens særlige talent. Han sagde, at kvinden er begavet med en særlig sans for ægte menneskelige relationer. Af natur er kvinden mere følsom for, hvad en person er, end for hvad personen kan udrette. Han gav endvidere udtryk for, hvad Kirken og menneskeheden forventer af kvinden: at hun sætter fokus på mennesket som person, skabt af Gud, og derved beskytter samfundet mod at blive mere umenneskeligt.

Disse og mange andre udtalelser om kvinden bygger på pavens konsekvente og velovervejede stillingtagen til trosspørgsmål. De kan forekomme helt overvældende i dagens Danmark. Og somme tider kan det være svært at acceptere f.eks., at kvinder ikke kan blive præster, eller at abort, uanset omstændighederne, er uacceptabelt. Paven gav selv i skrivelsen Kvindens værdighed og Kald en uddybning af sin hensigt: Mens Kirken mediterer over kvindens mysterium i Bibelen, beder den om, at alle kvinder må opdage sig selv og deres ophøjede kald i dette mysterium.

Da Kirken var begyndt at fejre Guds Barmhertigheds søndag, fuldendte pave Johannes Paul II sin pilgrimsfærd her på jorden, og lad os alle, kvinder og mænd, bede om, at Gud i sin store barmhertighed vil tage mod ham i sin herlighed.

Birgit Clausen
Landsleder for Danmarks Katolske
Kvindeforbund

Redaktionen beklager, at det på grund af den store stofmængde ikke har været muligt at bringe alle læserbreve i dette nr. af KO. Som det ses, har lederen også måttet udgå. Der henvises til redaktørens ”kommentar” på side 5, der kan betragtes som en udvidet leder.

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk. Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Sekularisering - enhed - ensretning

Sekularisering betyder verdsliggørelse. Verdsliggørelsen er den indre splittelse, der tømmer vores verden for hellighed, for helhed. Den sidder i sindet, i tankemønstrene. Enheden sidder i hjertet. Hjertet vil aldrig kræve ensretning. Det er noget, der udspringer af f.eks. angst. Angst for at stå udenfor, for at blive glemt af Gud, at blive vejet og fundet for let. Og sådan ligger der meget i følelserne, som vi let kan forveksle med det egentlige. Kristus laver ikke den skelnen i grupperinger, som der er en tendens til, at vi mennesker gør.

Kære Helle Kofod og andre ligesindede. Når du i den grad deler verden op i troende - ikke troende. Katolikker - protestanter. Rigtige katolikker - urigtige katolikker. Så har du sekulariseringen i dit system, i dine tanker og følelser. Men jeg er sikker på, at i de stunder, hvor du er fuldt og helt i dit hjerte, vil enheden fremtræde på tværs af de skel, du til andre tider stiller op.

Jesus hundsede med sin samtids skriftkloge, de lærde, dem der var sikre på at sidde inde med sandheden. Jeg tror, vi skal være glade for tvivlsspørgsmålene. Glade for, at nogen udtaler spørgsmålene højt. Glade for at nogen går i dybden og undersøger

tingene. Biskop Raymond A. Lucker har undersøgt kirkens dogmer igennem tiderne. Han har fundet 65 dogmer, som er blevet ændret i løbet af kirkens historie. De har alle på et tidspunkt været fastslået som guddommelige sandheder. De har alle måttet revideres. Det er altså en kendsgerning, at kirkens lære har ændret sig gennem tiden. Tankevækkende!

Vera Rahbek
4660 Store Heddinge

Helle Kofod svarer:

Kære Vera Rahbek. Tak for dit brev. At enheden sidder i hjertet, enes vi om. Så nævner du ensretning. Et begreb, jeg ikke kan lide i menneskelige sammenhænge og ikke kommer ind på i kronikken. Og jo, Jesus skelner mellem tro/ikke-tro, farisæere/ydmyge, m.m. og vi skal elske dem allesammen. Du bringer Biskop Raymond A. Lucker (1927-2001) på bane. Han var en varm fortaler for kvindelige præster, gifte præster osv. og repræsenterer nok også dit eget kirkesyn, siden du nævner ham. De 65 dogmer har dog ingen relevans for mit ærinde. Kronikken peger på den indre sekularisering i Kirken, på fravær af kærlighed og på den gode

vilje, som blev ond. Endvidere på Helligånden, som er en vidunderlig realitet, vi skal tage alvorligt og søge visdom hos. Kun beslutninger, der tages i overensstemmelse med Helligånden, fører frem til gode forandringer i Kirken. Vi enes om glæden ved tvivlsspørgsmål og at nogle undersøger tingene. Du nævner, at Kirkens lære ændrer sig gennem tiden. Det må den jo nødvendigvis, da kristne ledes opgave er at tyde tidens tegn og handle derefter. Det har vores paver gjort, Johs. XXIII og Johs. Paul II meget markant. Frans af Assisi (som jeg hellere læser, end Lucker) og Det Andet Vatikankoncil har fælles, at begge er enige om, at Kirken altid behøver fornyelse og at nye tiltag skal stemme overens med Jesu ord og gerning. Jesu krav om indbyrdes kærlighed forbliver uændret og behovet for Helligåndens hjælp er evident. En sætning fra vor afdøde Paves sidste meddelelse til pilgrimme lød iflg. BBC i dag d.3/4: ”Kærlighed omvender hjerterne og giver fred”. Mangler kærligheden, kan vi kalde os kristne, katolikker og også kirke nok så meget, vi er det dog ikke.

Med venlig hilsen
Helle Kofod
E-mail: hellekofod@hotmail.com

Troens fremtidige universalitet?

Paven er død. Hvad sker der nu med den katolske kirke? Bliver den afskrevet og nedskrevet til tidens materialistiske krav? Hvorledes vil den næste pave reagere? Vil han give efter for liberalteologien? Vil han lade troen rykke tilbage fra flere felter af virkeligheden, end tilfældet allerede er i dag? Eller vil han gå i spidsen for en offensiv, der fører troen ind i flere områder af virkeligheden, end tilfældet er i dag? Vil hans mål bevirke, at kirken i fremtiden påvirker det omgivende samfund mere, end det omgivende samfund påvirker kirken? Vil kirken i fremtiden medvirke til at troen bliver mindre partiel og mere universiel, end tilfældet er i dag?

Der er grund til at bede om, at den næste pave må have mod til ikke at give efter for uændelige krav og

dermed at lade troen rykke tilbage fra flere dele af virkeligheden, og om at han må have syn for at medvirke til, at troen rykker frem i flere dele af virkeligheden.

Niels Erik Søndergård
n.e.s@mail.tele.dk

Svar: Så længe vi ikke kender resultatet af det forestående pavevalg, er der intet grundlag for at kaste sig ud i gætterier om, hvad Johannes Paul II's efterfølger vil sige eller gøre. Til gengæld er der god grund til at understrege, at Den katolske Kirkes lære om tro og moral ikke ændrer sig fra den ene pave til den anden. Det er det kirkelige læreembedes opgave at forkynde den kristne tro – og det vil sige *hele* den kristne tro – for hver

ny generation og i den sammenhæng formulere svar på de spørgsmål, som aktuelt trænger sig på.

I 1968 var det f.eks. spørgsmålet om brug af kunstig prævention, der trængte sig på. Svaret kom i pave Paul VI's rundskrivelse *Humanae Vitae*. Det svar står fortsat ved magt og kan ikke ændres af efterfølgende paver. Johannes Paul II bekræftede og uddybede svaret i rundskrivelsen *Familiaris consortio* (1981), og det er netop hvad Kirkens læremyndighed har til opgave: at præcisere og uddybe. Den tro, vi som katolikker skal leve og dø på, er den samme nu som før. Den måde, vi forstår og virkeliggør troen på i vores liv, vil altid være farvet af den tid, vi lever i, og ikke mindst afhænge af, om vi vælger at se og opfatte med denne verdens eler med troens øjne.

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Frivillige medarbejdere i dette nr. Kirsten Kjærulff, Kirsten Krog og Eva Maria Nielsen

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041, e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Morsø Folkeblad, DK 7900 Nykøbing Mors

Oplag 7300

ISSN 0902-297X

Millioner tog afsked med pave Johannes Paul II

Tekst: Torben Riis
Fotos: Hasse Ferrold

10 regerende konger og dronninger, 74 præsidenter og premierministre, 142 ikke-katolske religiøse ledere samt ledere af ikke-katolske religiøse organisationer. De kom fra over 100 lande. Blandt stormagterne var det kun Kina, som hverken sendte en kondolenceskrivelse eller en officiel repræsentant. Kina vil ikke have noget at gøre med Vatikanet på et officielt niveau, fordi Vatikanet ikke har villet afbryde forbindelserne til Taiwan.

Ikke plads til Folkekirken i delegationen

Men ellers var de der alle sammen, USA's præsident Bush og to forhenværende, præsidentens far og Bill Clinton, Schröder, Blair, Chirac – alle statslederne, vores egen dronning Margrethe ikke at forglemme (hun ses på det midterste foto på denne side – yderst til højre sammen med prins Henrik) og statsminister Anders Fog Rasmussen. Også repræsentanter for alverdens trossamfund var til stede for at tage afsked med den pave, der som en af sine mærkesager havde dialogen mellem religionerne. Men Folkekirken var ikke repræsenteret. Der var, lød beskeden fra Statsministeriet, ikke plads i den officielle danske delegation. Det var der forståelig frustration over blandt biskopperne, ikke mindst på baggrund af at de øvrige nordiske lande hver havde en kirkelig repræsentant med til begravelsen.

Millioner overværede begravelsen

Og lad os så ikke glemme alle de ganske almindelige katolikker og ikke-katolikker, der strømmede til Rom for at vise paven den sidste ære. Alene fra Polen anslås det, at 2 millioner troende overværede begravelsen, og flere iagttagere mener, at Roms normale indbyggertal på 3,7 millioner blev fordoblet i tiden omkring begravelsen. 300.000 havde forsamlet sig på Peterspladsen, mens millioner af mennesker over hele verden fulgte begravelsen på TV. Over 6.000 pressefolk var kommet til Rom for at dække begivenheden, 137 TV-selskaber i 81 lande sendte direkte fra Rom til 5 kontinenter, og Vatikanets Radio kommenterede begivenheden på 7 sprog. Messen koncelebreredes af 157 kardinaler. 300 præster uddelte kommunion. 700 ærkebiskopper og biskopper og 3.000 præster overværede begravelsen. Ingen, der var til stede eller fulgte transmissionerne i TV, var i tvivl om, at de overværede en verdenshistorisk begivenhed, en afsked med en af de største paver nogensinde, der formede sig som et gigantisk møde mellem mennesker fra hele verden, der ved deres deltagelse symbolsk understregede Kirkens universalitet.

Pavens sidste ord

Den kolossale mængde af e-mails og telegrammer, der strømmede ind til Vatikanet under pavens sygdom, og – efter hans død – kondolencetelegrammerne og de utallige mindeord og udtalelser fra statsoverhoveder, religiøse ledere og kulturpersonligheder taler deres tydelige sprog.

Kardinal Angelo Sodano, der søndag den 3. april fejrede messe for den afdøde pave på Peterspladsen for 130.000 pilgrimme, sagde i sin prædiken, at Johannes Paul II i sit 26 år lange pontifikat utrætteligt har forkyndt evangeliet om det kristne håb og den kristne barmhjertighed – som en modvægt mod hadet, som vi kender det fra det 20. århundredes totalitære ideologier. Efter messen oplæste ærkebiskop Leonardo Sandri en meddelelse fra paven, som han inden sin død nåede at skrive til fejringen af Guds Barmhjertigheds søndag – en festdag, han selv indførte i Kirken, da han helgenkårede den polske nonne og mystiker Faustina Kowalska i april 2000. Paven skrev blandt andet disse ord: "Det er kærligheden, der omvender hjerterne og giver fred. Hvor verden dog trænger til at forstå og tage imod den guddommelige barmhjertighed!"

Til requiemsmesse i Domkirken

Dronningen hilser på biskop Hans L. Martensen foran Domkirken. Til højre biskop Czeslaw Kozon. Fra venstre sognepræst Niels Engelbrecht og generalvikar pastor Lars Messerschmidt.

Foto: Knud Kluge

Der var indbudt repræsentanter for andre trossamfund til requiemsmessen for pave Johannes Paul II.

Biskop Holger Jepsen fra Folkekirkens Mellemkirkelige Råd (t.v.) og domprovst Anders Gadegaard repræsenterede den danske Folkekirke.

Til højre overrabbiner Bent Lexner.

Foto: Knud Kluge

Det officielle Danmark tog afsked med pave Johannes Paul II ved en requiemsmesse i Sankt Ansgar Kirke mandag den 11 april for ca. 250 særligt indbudte.

Dronning Margrethe og prins Henrik samt kirkeminister Bertel Haarder deltog i mindehøjtideligheden. Repræsentanter fra Folkekirken samt andre trossamfund havde ligeledes efterkommet indbydelsen. Blandt de indbudte var naturligvis også repræsentanter for katolske institutioner, råd, foreninger m.v., men på grund af de trange pladsforhold måtte

hver institution nøjes med ét adgangskort.

Det faldt helt naturligt, at biskop Kozon i sin prædiken omtalte pave Johannes Paul II's store personlige engagement i det økumeniske arbejde.

Biskoppen kom endvidere ind på det forhold, at pavens forkyndelse undertiden kunne virke provokerende og udfordrende på anderledes tænkende. Men, tilføjede biskoppen, det var, hvad Jesus Kristus selv måtte opleve, og pave Johannes Paul II var – drevet i kærlighedens tjeneste – aldrig bange for at overbevise, irrettesætte og formane.

Dronning Margrethe og prins Henrik tog afsked med pave Johannes Paul II – foto Knud Kluge

KORT NYT

Pavens grav åbnet for offentligheden

Livet i Vatikanet er langsomt ved at vende tilbage til det normale efter pavens begravelse. Lørdag den 9. april blev Peterskirken igen åbnet for offentligheden. Adgangen til pavens grav i krypten under Vatikanet blev imidlertid først givet fri onsdag den 13. om morgenen – noget senere end oprindeligt planlagt. Det skete efter anmodning fra det italienske politi, som håbede at begrænse tilstrømning af mennesker ved at udskyde åbningen nogle dage. Krypten under Vatikanet var blevet lukket dagen efter pavens død af hensyn til forberedelserne til begravelsen. Om morgenen dannede der sig straks en lang kø af mennesker på Peterspladsen, hvoraf en del havde taget opstilling allerede fra kl. 4 om morgenen. De besøgende blev på grund af den store tilstrømning nødt til at passere hurtigt forbi graven, hvor paven hviler under en glat marmorsten, og blev bedt om ikke at lægge blomster.

Mens vi venter på den hvide røg...

Konklavet, der skal vælge den nye pave, træder sammen mandag den 18. april – to dage før denne udgave af Katolsk Orientering udkommer. Teoretisk set kan den nye pave være valgt allerede onsdag, men det er dog overvejende sandsynligt, at valget først er overstået et par dage senere.

Den nye pave vælges af og blandt de 115 kardinaler, der udgør konklavet – oprindeligt var der 117, men to har meldt afbud, fordi deres helbred ikke tillader dem at foretage så lang en rejse. Kardinalerne aflægger på den første dag en ed, hvor de forpligter sig til intet at røbe om de afstemninger, der skal finde sted, indtil den nye pave er valgt. Kardinalerne forpligter sig endvidere til at afholde sig fra enhver kontakt med omverdenen, så længe de er samlet i konklavet. Det sker for at sikre, at ingen udefra bliver i stand til at påvirke afgørelsen.

Som altid inden et pavevalg svirrer luften af forlydender om og bud på, hvilke kardinaler, der har størst chance for at blive valgt. Bliver det en europæer, en italiener igen måske? Eller vælger man en kandidat fra Sydamerika eller Afrika? Kun ét er sikkert: ingen ved det, og erfaringerne fra tidligere pavevalg viser, at konklavet ofte overrasker verden, som det f.eks. var tilfældet, da Johannes Paul II blev valgt.

De 115 kardinaler i konklavet kommer fra 52 lande, halvdelen fra Europa. 18% kommer fra Latinamerika, 12% fra USA og Canada, 9% fra Afrika og 9% fra Asien.

Om paven, medierne, troen og denne verdens logik

af Torben Riis

Hvordan har du som moderne dansk katolik haft det med en pave som Johannes Paul II, der på en lang række områder var meget konservativ – jeg tænker f.eks. på hans indædte modstand mod prævention, abort, kvindelige præster, skilsmisser m.m.?

Ja, hvad gør man, når man får stukket en mikrofon op i næsen og ved, at man har højst 25 sekunder til at svare, inden man bliver afbrudt af et nyt spørgsmål eller et afsluttende “tak fordi du kom”? Den nemmeste udvej – som også er den, interviewofrene valgte i de to tilfælde, jeg umiddelbart erindrer – er at glide af på spørgsmålet med en bemærkning om, at paven på andre områder, det sociale og politiske f.eks., faktisk var ret så progressiv, og at billedet derfor er mere nuanceret end som så.

Jeg skal være den sidste til i utidig bagklogskab at bebrejde mine trosfæller i den varme stol, at de svarede som de gjorde. For – med hånden på hjertet – hvad ville jeg selv have haft åndsnærværelse til sige og gøre i deres sted? Problemet er ikke blot den knappe tid, men også det forhold, at samtalen foregår i en atmosfære af urban velvilje, der på forhånd udelukker skarpe replikker. TV-værten er jo ikke ude på at hænge nogen eller noget ud (det er et dødsfald, der er anledning til interviewet, og det sætter selv i vore dage grænser for, hvad man tillader sig). På den anden side er journalisten nødt til at finde på et eller andet underholdende at spørge om og griber derfor uvægerligt ned i skuffen med klicheer, nærmere bestemt spørgsmål, der på forhånd mere end antyder, at det lige godt må være “træls” at være katolik i vore dage.

Og så er det, man griber til det, som jeg som nævnt sagtens selv kunne have gjort i en tilsvarende presset situation og efter en hård dag på kontoret: man går i defensiven, opgiver at forsvare sin position og siger noget, der kan tolkes i denne retning: “Ja, godt nok har paven sine små særheder, men på den anden side er han ikke helt så slem, som man vil gøre ham til – på visse punkter er han endda mere progressiv end Helle Thorning-Schmidt.” Man accepterer med andre ord stiltiende modpartens problemformulering og det synspunkt, at Kirken og paven skal dømmes på samfundets præmisser og ikke omvendt.

*

Men hvad skal man så svare på et spørgsmål som dette?

Det skal jeg straks vende tilbage til, men først må vi se nærmere på, hvad det betyder at være henholdsvis “konservativ” eller “progressiv” – det er nemlig slet ikke så indlysende, som nogen umiddelbart kunne fristes til at tro.

Lad os starte med at se på ordet “progressiv”, som jo er plus-ordet i denne sammenhæng. Grundlæggende betyder det “fremadskridende” og i moderne politisk sammenhæng nærmest “fremskridtsvenlig”. Nudansk Ordbog foreslår: “som er positiv over for nye tendenser og forandringer”.

Lad os herefter prøve at anvende ordet i sammenhæng med eksempelvis abortproblematikken og spørge: Er paven konservativ eller progressiv, når han erklærer sig som konsekvent modstander af provokeret abort? De fleste ville i dag sikkert uden tøven svare, at paven er konservativ eller reaktionær, fordi han og andre abortmodstandere vil skruetiden tilbage til tilstandene før 1973, hvor vi fik fri abort i Danmark, USA og de fleste andre vestlige lande.

Men bi lidt! Set i et længere historisk perspektiv forholder det sig faktisk lige omvendt. Indførelse af fri abort, altså af en praksis, hvor man efter forgodtbefindende skaffer sig af med sit afkom, repræsenterer langt fra noget nyt, men betød tværtimod, at man med et penestrøg skruede tiden ca. 2000 år tilbage, nærmere bestemt til den førkristne tid, hvor romerretten gav husets herre hånd og halsret over familiens afkom, og hvor man f.eks. her i Norden havde for vane at lægge uønskede børn ud.

Eller man kan også bare vælge at sige, at paven er progressiv, fordi han er “positiv over for de nye tendenser” der vil afskaffe fri abort, mens de mennesker, der stadig går ind for fri abort, er reaktionære, fordi de hårdnakket holder fast ved, at intet må ændres i den gældende lovgivning.

*

Og hvad kan man så udlede af alt dette? Ikke stort andet end, at udtryk som “reaktionær” og “progressiv” er uden mening i en sammenhæng som denne. Man kan vælge at lægge i dem, hvad man har lyst til. En klar mening gav de kun i en politisk kontekst, der definitivt ophørte med at eksistere samtidig med Berlinmurens fald – for troende marxister, der vidste, at fremad betød frem mod revolutionen og det klasseløse samfund. Men fortæl mig lige, hvad “fremad” betyder i dag? Fremad mod hvad?

Man kunne altså i første omgang svare noget i denne retning: Kære ven, jeg ved ikke, hvad du mener med, at paven er

konservativ, for det, både han og jeg går ind for, er faktisk det, Kirken til enhver tid er gået ind for, noget, der godt kunne kaldes en revolution, men vel at mærke en fredelig sådan. Den begynder hos os selv, med at vi erkender vores egen ufuldkommenhed og afhængighed af Gud, en erkendelse, der fører til en radikal omvurdering af vores værdier – og i sidste ende til en moralsk bevidsthed, der f.eks. tilsiger os at sige nej til at aflive ufødte børn, syge, gamle og handicappede, og hvem der ellers måtte anses for uproduktive og uden nytteværdi for samfundet.

*

Det er netop derfor, paven ikke kan siges at være konservativ i den forstand, at han ikke ønsker forandringer. Paven ønsker ganske rigtigt ikke at “revidere” Kirkens tro og morallære, men tro og moral er som allerede antydnet ikke statiske, men dynamiske størrelser, der ændrer vores liv og bestandig tvinger os til opbrud. Troen har nu som før potentiale til at forny os indefra – og styre samfundslivet i en mere menneskevenlig retning. Det var blandt andet det, paven kæmpede for hele sit liv.

Men denne kamp medfører nødvendigvis, at vi som katolikker må stille kritiske spørgsmål til det omgivende samfund, især når det, vi oplever, ikke er en fornyelse af vores værdier, men et tab af værdier, som efterlader os i et knugende tomrum. Det kan godt være, at det er progressivt at gå ind for, at man skifter ægtefællen ud, hvis det ikke rigtig “funker”, men det er ikke et udtryk for hverken kærlighed eller ansvarlighed. Mon ikke vi som katolikker ville blive mere respekteret, hvis vi havde mod til at sige den slags højt i stedet for at gå rundt som en levende undskyldning for os selv og den polske pave?

Læs f.eks., hvad Berlingske Tidendes udlandsredaktør Tom Jensen skriver i en “kommentar” (03.04.05):

“Men på den anden side er jeg efterhånden også ved at nå frem til, at den type moralske autoriteter, som den katolske kirke er et af klodens mest magtfulde eksempler på, alt i alt er til stor gavn for os mennesker, selv når de repræsenterer meget, som vi er imod. Og jeg tror faktisk, at vi er mange i den vestlige verden, som på forskellige måder er ved at nå frem til den samme konklusion.”

Det, Tom Jensen med klædelig ærlighed giver udtryk for her og i resten af sin artikel, er, at prisen for at bekende sig til den moderne verdens “værdier” har været for høj. Blot har han og mange andre vanskeligt ved at få øje på alternativet.

Har vi ikke netop som katolikker noget at sige i denne sammenhæng? Det er der, som vi ser, mange uden for Kirken, der ser hen til. De har endnu ikke helt forstået sammenhængen mellem, at paven kan være politisk “progressiv”, dvs. tale de fattiges og undertrykte sag, og samtidig forsvare ægteskabet, familien og børnene. For er “progressiv” ikke noget med at gøre sig fri af det borgerlige ægteskab? De ved ikke, at der er noget, der hedder det kristne ægteskab. Hvor skulle de vide det fra? Vi har jo ikke fortalt dem det. De ved inderst inde godt, at børn ud over at være en plage dybest set er en velsignelse og derfor ikke må reduceres til forbrugsgoder, men de ved ikke, hvad de skal stille op med den viden, fordi den kun vanskeligt lader sig passe ind i den virkelighed, de kender – og de har ikke fantasi til at forestille sig, at vilkårene kunne være anderledes. Men de har en fornemmelse af, at paven – selv om han på flere punkter står for noget, de vist nok er imod, fordi det ikke er “progressivt” – har noget at sige dem, – noget, ingen andre fortæller dem.

*

Vi har meget at lære af Johannes Paul II. Når det lykkedes ham næsten overalt, hvor han kom frem, at få hundredtusinder af mennesker, unge og gamle, i tale, skyldtes det først og sidst, at han havde et budskab, som rakte ud over øjeblikkets behov. Paven forkyndte evangeliet – frygtløst og kompromisløst. Han gav ikke sine tilhørere, hvad de ville have, men hvad de dybest set trængte til at høre. Den slags aftvinger respekt, især når man som han til sit sidste åndedrag fremstod som en overbevisende eksponent for de værdier, han kæmpede for.

Intet er derfor mere misforstået end at karakterisere pave Johannes Paul II som en “modsetsningsfyldt” person – en vurdering, vi ofte har stødt på i medierne i den sidste tid. Det modsætningsfyldte finder vi hverken i pavens person eller i den lære, han forkyndte, men tværtimod i de moderne vestlige samfund, hvor man for længst har taget konsekvensen af “Guds død” og afskaffet etikken, samtidig med at man på et retorisk uforpligtende plan hævder at forsvare menneskerettighederne. Det modsætningsfyldte eller paradoksale finder vi i et samfund, der på den ene side pakker mennesker ind i vat og social omsorg, og på den anden side kasserer mennesker, der ikke er brug for. Og man kunne blive ved. Der er mange kritiske spørgsmål at stille, og vi skal ikke være bange for at stille dem. Som sagt, man venter på os derude. Hvornår lader vi høre fra os?

Hvor to eller tre er forsamlet...

af Kirsten Krog

Rundt omkring i det katolske landskab er der gennem årene opstået små private grupper, der mødes for at bede sammen og tale om bibelen. Her bliver der øst af Kirkens rige bønstradition, og her erfarer katolikker sandheden i Jesu ord om, at der "Hvor to eller tre er forsamlet i mit navn, dér er jeg midt iblandt dem" (Matt 18,20).

Ikke mindst blandt konvertitter møder man ofte et behov for sådanne små nære fællesskaber, hvor troen kan deles med ligesindede, og man sammen kan vokse i troen og tilliden til Gud. Denne artikel er derfor ment både som en præsentation af nogle af de bestående grupper og som inspiration til nye tiltag.

I det følgende vil tre grupper med et fælles grundlag i bøn og bibellæsning præsentere sig selv. Trods det fælles grundlag er grupperne meget forskellige. Den ene gruppe har stilheden i centrum, den anden tidebønnen og den tredje indtager mere kariatatiske former for bøn og lovsang.

Mandagsgruppen

Gruppens opstart

Bibel-meditationsgruppen, den såkaldte "mandagsgruppe" ved Sankt Andreas Kirke i Ordrup startede i 1984 ud fra en del retrætedeltageres ønske om et fællesskab i hverdagen.

Uden at søge det har gruppen altid været økumenisk med deltagere fra Folkekirken, Den ortodokse og Den katolske Kirke, og der har også været deltagere uden kirkeligt tilhørsforhold.

Nogle af os har været med i alle årene, andre er kommet til. Mange – især nogle der er kommet langvejsfra – har deltaget i kortere tid og har så fundet ind i en lokal sammenhæng.

Aftenens forløb

Hver mandag – ferier undtaget – mødes vi kl. 19.30 i stilhed i kirken. Der læses en kort bibeltekst – i år fra Apostlenes Gerninger. Vi sidder i stilhed foran sakramentet en halv time, hvorefter vi over en kop te taler sammen om teksten. Vi slutter altid præcis kl. 21.00.

Gode råd til gruppeopstart

Deltagerne må være enige om intentionen for aftenene. Vi har modtaget nye deltagere, som ventede noget andet end det, vi samles om, og som ud fra egne ønsker ville ændre form og indhold. Det vækker modstand hos de faste deltagere.

Det er vigtigt at have faste rammer: Fast tidspunkt for start og afslutning. En fast ramme for aftenens forløb.

Det kan være godt at have en vis ramme for samtalen, f.eks. at enhver i starten får mulighed for at udtale sig ud fra teksten, men dette må aldrig føles som en tvang.

I en økumenisk gruppe er det vigtigt, at

man – uden at udradere de forskelle der er – ikke diskuterer disse, men samles om det, vi er ét i – i vores gruppe: Guds ord og stilheden. Men det er berigende for os alle at høre om erfaringer fra andre kirker. Vi glæder os alle til første mandag efter den ortodokse påske at feste med russisk påskemad! Men vi oplever så også smerten ved ikke at kunne fejre påske samtidigt. I en økumenisk gruppe får man de kristnes splittelse tæt ind på livet – og derved styrkes længslen efter enhed.

Gruppen er åben for nye deltagere. Henvendelse Grethe Livbjerg, tlf. 39 63 53 33 – E-mail: grethelivbjerg@vip.cypercity.dk

Tirsdagsgruppen

Gruppens opstart

"Tirsdagsgruppen", som primært består af deltagere, som hører hjemme i Skt. Ansgar Kirke, er ca. 2 år gammel og er opstået ud fra et behov for at samles med andre omkring bøn og bibellæsning. Vi startede fire personer og er siden vokset til seks. På nær én er vi alle konvertitter med en meget forskellig baggrund for konversionen. Vi mødes skiftevis hos hinanden.

Aftenens forløb

Vi mødes hver anden tirsdag fra klokken 18 til 22. Mødet indledes med fællesspisning, hvor vi så at sige får snakket af. Klokken 19 synger vi vesper, hvorefter vi læser et kapitel fra bibelen sammen. Indtil nu har vi læst Johannes-evangeliet og Galaterbrevet – og er nu ved slutningen af Apostlenes Gerninger. Efter oplæsning taler vi sammen om teksten. Da ingen af os er specielt "skriftkloge", supplerer vi med en bibelkommentar, som vi sammen med bibelteksten har læst hjemmefra. Klokken ca. 21.30 slutter vi med komplet.

Gode råd til gruppeopstart

Allerede fra begyndelsen lagde vi en fast aftenplan, som vi siden har fulgt, blot med små "finpudsningsændringer". Vi har følt, at det har været meget vigtigt at være strukturerede og konsekvente i vores tidsplan, da ingen af os tilhører den tavse del af befolkningen. Hen ad vejen har vi bl.a. måttet lægge rammer for spisningen, så den ikke skulle ende med store festmåltider – aftenens formål er jo at samles om bøn og bibellæsning. At indlede med en let frokost har dog været praktisk, da et par af os til tider kommer sent hjem fra arbejde.

For os har det været en fordel ikke at være så mange deltagere, da vores erfaring er, at samtalen om bibelen bliver mest frugtbar, når vi ikke er så mange. Derved bliver der rum for os alle. Netop det at give hinanden rum og lade hver enkelt være den, han eller hun er, er vigtigt. I vores gruppe er vi på mange

Tirsdagsgruppen: Vi samles om bøn og bibellæsning

måder meget forskellige, men vi synes, at vi mere og mere lærer at se rigdommen i denne forskellighed.

Efterhånden som vi har lært hinanden bedre at kende, har vi udvidet vores vesper med frie forbønner efter de skrevne faste forbønner. På samme måde har vi, som nævnt, suppleret vores bibellæsning med bibelkommentarer for at undgå, at vores samtale udelukkende bliver en subjektiv talen om ens egne oplevelser med den pågældende bibeltekst.

Da vi ser det som en styrke, kun at være få, er gruppen på nuværende tidspunkt ikke åben for nye deltagere.

Torsdagsgruppen

Gruppens opstart

Inspireret af Rygård karismatiske bedegruppe blev der grundlagt en bede- og bibelkreds i Skt. Andreas kirke, Ordrup omkring 1975. Gruppen havde først til huse i Skt. Josephsøstrenes kapel på Ordrupdalvej med 3 søstre og 3-4 andre fra menigheden. Da kirken i 1976 fik ny sognepræst, flyttede gruppen en overgang ind i kirken, men senere mødtes vi i private hjem, hvor vi stadig har til huse varierende steder. Den har trofast været samlet en gang om ugen, torsdagen blev den faste dag, hvad det stadig er.

Grundlæggende ledes gruppen af Helligånden. Det vil sige, at vi samles for at lade os inspirere af Ham og "menighedens Herre", Kristus.

Aftenens forløb

En mødeaften fik ret hurtigt en fast struktur. Der blev indledt med salmer, siden sange, og et sanghæfte blev fremstillet med en række karismatiske sange og bibelvers hentet fra den store verdens rige repertoire. De blev oversat, dels af Rygårdgruppen, dels af enkeltpersoner i vor gruppe.

Sangene, der først og fremmest er lovsange, afsluttes gerne med en Maria-sang/salme for også at inddrage hende.

Herefter sidder vi i stilhed for at lade os inspirere. For at være samlet om noget – hvad der er vigtigt – har vi valgt den kommende søndags tre tekster (Gl. Testamente, Nye Testamente og Evangelium) som vi har læst i forvejen. Stilheden udmønter sig gerne i frit formuleret bøn - efterhånden lidt sjældnere sang i tunger - om tekstens indhold, og hvad den umiddelbart har sagt os. Som bønner kan vi også fremlægge bedeemner, som ligger os på sinde.

Herefter læses teksterne. Vi oplever ofte, hvordan de tre tekster hænger sammen, hvad vi ofte fra anden side hører kan være svært at se. Kirken har jo i sin tid netop valgt disse tre tekster som et fælles tema, og det er berigende at få lov at opdage det. At lovsynge og blive inspireret af Guds ord er gruppens primære formål, men den er også til disposition, hvis der er én, der har brug for særlig forbøn.

Gode råd til gruppeopstart

Vi læser oftest én af de tre tekster ad gangen, for at fordybe os i indholdet. Det er vigtigt, at vi kan lytte til de andre, idet det er vor erfaring, at hver især får "brikker" til en helhed.

Gruppen lever tilbagetrukket, men hvis der er én, der synes den karismatisk-prægede form for bøn og meditation lyder inspirerende, er man velkommen til at kontakte os. Ring f.eks. til Messerschmidt tlf. 39 64 18 42.

For interesserede

Er du interesseret i at være med til at starte en lignende gruppe, men har du ikke kendskab til ligesindede med det samme ønske, kan du kontakte Kirsten Krog. Kontakten vil så blive formidlet videre til andre i samme situation. Ring på tlf. nr. 35 55 45 45, eller send en mail til kirkrog@mail.dk. Det gælder også, hvis I har en gruppe, som I gerne vil have præsenteret i et senere nummer af Katolsk Orientering.

Montfortaner-ordenen fejrer 300-års jubilæum

af p. Stephen Holm,
Montfortkommunitet

Da Louis-Marie de Montfort i år 1700 blev præsteviet i St. Sulpice i Paris, var der én ting, han var sikker på: Han ville aldrig være sognepræst. Apostlenes omvandrende, forkyndende liv, parate til at lide ondt for evangeliet, sådan som Ny Testamente skildrer det, var i dén grad gået ham i blodet: Sådan ville han være præst! Til at begynde med sluttede han sig til grupper, som arbejdede efter

dette mønster, men hans radikale facon faldt de fleste for brystet, og som regel endte det med konflikter af en sådan størrelse, at et brud med gruppen var eneste mulige løsning.

Et ønske om at blive omvandrende missionær i Canada forelagde Pére de Montfort personligt for selveste paven i Rom. Men paven sendte ham tilbage til Frankrig med ordene: "Gå hjem, hvor du kommer fra! Dér er der mer' end nok at bestille!" Og som tegn på en kirkelig kaldelse udnævnte paven ham til "apostolisk missionær!".

Tilbage i Frankrig begyndte Montfort for sig selv, - begyndte dét missionsarbejde i sin hjemegn (Bretagne og Vendeé), som religiøst kom til at forny denne egn totalt. For Montfort var en gudbenådet, karismatisk person med en klar spiritualitet. Han tilbagelagde i sit missionsarbejde, hvor han vandrede fra sogn til sogn, 24.000 km, til fods, indtil han, 16 år efter sin vielse, 43 år gammel, slidt op af sit arbejde, - døde i St. Laurent-sur-Sèvre.

Ikke en orden, men et kompagni

Montfort har aldrig ønsket at blive ordensstifter. Man kan erkende snart, at missionsopgaverne var så overvældende, at han ikke kunne løse dem alene. Derfor bad han Gud om en lille hær, et kompagni af ivrige præster, der kunne hjælpe ham. Han havde gået i skole hos jesuiterne: Jesu store kompagni. Han ville danne et lille, effektivt, Marias kompagni, med højst 12 medlemmer. Han forfattede en "brændende bøn" til den treenige Gud, som skulle kalde dette mini-kompagni til live, og i 1713 havde han nedskrevet en leveregel for kompagniets 'soldater'. At det ikke drejer sig om en orden, men, jeg havde nær og sagt: om en "Frelsens Hær", om et team af verdenspræster, ses allerede af de første linjer i levereglen:

1. I kompagniet modtages kun præster, der har færdiggjort deres uddannelse på et præsteseminarium. Ingen kan modtages, før han er præsteviet.
2. Disse præster må være kaldede af Gud til at være missionærer, efter de fattige apostles forbillede, ikke til at forblive på ét sted, ikke til at være sognepræster, ungdomspræster eller universitetslærere. Lad andre gode præster gøre dette!
4. Lægbrødre kan optages til at sørge for de timelige ting. De skal være af stærk fysik og lydige."

Tænk, hvad det har udviklet sig til: Ganske vist ikke til en orden, men dog til en selvstændig kongregation, der selvstændigt uddanner sine folk; en kongregation, der er virksom i alle verdensdele (undtagen Australien) og som stiller biskopper, sognepræster, ungdomspræster og universitetslærere, - og missionærer til tjeneste i verdenskirken! Og som har inspireret til mange forskellige montfortansk-prægede sammenslutninger, f. eks. Marialegionen, sådan at man i dag taler om "la famille montfortaine", den montfortanske familie.

Var det dét, Montfort ønskede? Nok snarere, hvad Gud ønskede. For hans plan har det øjensynligt været at bruge montfortanerne til overalt på jorden at gøre opmærksom på Montforts enestående måde at forklare og leve mysteriet om

jomfru Marias plads i Guds frelsesplan. Samtidig med, at de har været åbne og beredvillige for at komme lokalkirkerne til hjælp, netop hvor nøden er størst. Og dette er ihvertfald helt i Montforts ånd.

Men tilbage Montforts tid. Det lykkedes ikke for ham at hverve det lille kompagni, mens han levede. Hans radikale konstellation gjorde, at ingen holdt ud at arbejde sammen med ham i længere tid, så folk gik lige så hurtigt, som de kom. Ja, fem biskopper smed ham ud af deres bispedømmer og forbød ham at missionere i dem. At Montfort ved sin død havde to præster omkring sig, som han nærmest havde bondefanget, og et par brødre, skyldtes nok ene og alene, at han døde. Ellers var de sikkert osse gået.

En hellig mand

Men Montfort var en hellig mand, hvilket Kirken bekræftede, da den i 1888 saligkårede og i 1947 helgenkårede ham. Vor nu afdøde pave Johannes Poul II betragtede Louis-Marie de Montfort som sit livs åndelige vejleder, og han opfordrede faktisk de montfortanske sammenslutninger til at arbejde for at få Montfort erklæret som kirkelærer, - ganske særligt på grund af hans teologisk velfunderede Mariologi.

Efter denne gennemgang melder følgende spørgsmål sig naturligt: Hvordan kan montfortanerne i 2005 fejre 300-års-jubilæum??? For dét må jo betyde, at den hellige Louis-Marie de Montfort har grundlagt kongregationen i 1705? Men som man sikkert allerede har opdaget, er det ikke så enkelt. Sandheden er nemlig, at det faktisk er umuligt at fastsætte en grundlæggelsestermin. I kongregationen giver man forskellige svar, - afhængig af, hvordan man regner og hvorfor? Her skal gives bare tre kvalificerede svar:

1. Montfortanernes kongregation blev grundlagt, da den første Montfortsøster, Marie-Louise Trichet, - flere år efter Montforts død, - "tvang" hans sløve præste-efterfølgere René Mulot og Adrian Vatél til - støttet af de få brødre, - at prædike retræte for Visdomsdøtrene og endelig begynde at tilbyde folkemissioner i de forskellige sogne i Vestfrankrig, sådan som Montfort selv havde gjort det og ønsket det af sit kompagni.

NB: Visdomsdøtrene's selskab (les Filles de la Sagesse) blev grundlagt af Montfort allerede i 1703, da han iklædte én ung pige (une fille), Louise Trichet, ikke som nonne i nonne-dragt med slør, men som tjenestepige i samtidens fattigdragt med kyse. I 10 år var hun den eneste Vis-

domsdatter, ved Montforts død var der fire. I dag er der ca. 2500.

2. Montfortanernes kongregation blev grundlagt, da Montfort, umiddelbart før sin død i 1716, nedskrev sit testamente og udnævnte præsten René Mulot, som på det tidspunkt havde været hos ham mindre end et år, til sin efterfølger.

3. Montfortanernes kongregation blev grundlagt, da Montfort i 1705 vandt sin første og mest trofaste følgesvend, den 17-årige Mathurin Rängeard. Som lægbrøder forblev Mathurin hos Montfort og fortsatte hos hans efterfølgere indtil sin død i 1760. Han betragtes officielt som den første montfortaner, – og dét til trods for, at han, – i lighed med flere lægbrødre, – aldrig kom til at aflægge ordensløfter.

Som man kan konstatere, har kongregationen valgt den sidste udregningsmodel, hvorfor det af generalledelsen er blevet bestemt og proklameret, at der i år skal fejres 300 års beståen af montfortanernes kongregation (La Compagnie de Marie = Mariæ selskab, officielt "Societas Mariae Montfortanae" = SMM). Og at det skal ske ved fejring af et jubilæumsår, begyndende nu den 01. maj og varende til og med Montfortfesten næste år, – 28. april 2006. Samme dag, som jubilæet åbnes, begynder i Rom generalkapitlet, som afholdes hvert fjerde år. Det vil vare i tre uger, og der vil blive valgt ny hovedbestyrelse, dvs. ny general (formand) og fire generalassistenter. På samme generalkapitel besluttet det muligvis at sammenlægge tre af de nuværende ti provinser, nemlig Holland, Belgien og Tyskland, til én fællesprovins.

I 1800, over 80 år efter Montforts død, talte Mariæ selskab kun 12 medlemmer, sådan som Montfort havde ønsket det. I 1850 var der over 100. I 1900 godt 300. I 1950 var der 1650, og i 1970 kulminerede antallet med næsten 2.000. Herefter aftager det. Flere dør end der indtræder, og nu i jubilæumsåret 2005 tæller kongregationen godt 900 medlemmer, hvoraf de fleste er i Italien. De fleste nye kald er i Indien og i Indonesien.

Montfortanerne i Danmark

I 1901 kom hollandske montfortanerne til Danmark, og de har grundlagt og opbygget seks menigheder på Sjælland: Roskilde, Ringsted, Slagelse, Kalundborg, Holbæk og Taastrup og bygget kirker samtlige steder. Med pater Jan Umans fratreden i 1993 så den hollandske provins sig ikke længere i stand til at påtage sig opgaver i Danmark. Montfortansk præsens er imidlertid forblevet i skikkelse af Montfortkommunitetet, et biskoppeligt godkendt kompagni med link til den tyske viceprovins (2 præster og 1 broder) som ud over sjælesorg i de gamle montfortanske sogne Slagelse-Kalundborg-Holbæk nu osse betjener Fredericia. Således er den hellige Montfort for første gang i vor hjemlige kirkes historie kommet til Jylland. Medregnes

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

FIRMELSE OG KONFIRMATION

Emilie Holt skriver:

Hej, jeg er i gang med et projekt i skolen om konfirmation og skal også skrive noget om den katolske måde. Er det ikke firmelse? Vil I ikke lige skrive kort om hvad det er??

På forhånd tak! Emilie

Firmelse betyder det samme som ordet konfirmation: Beseglingens sakramente. Gud og mennesket bekræfter over for hinanden de løfter, som blev givet med dåben. Der, hvor den katolske Kirke går meget længere end Folkekirken, og hvor den katolske firmelse bliver et sakramente, er det mysterium, at Gud også bekræfter vor dåb ved salvelse med Helligånden: Firmanden knæler ned foran biskoppen, som med den indviede olie (krisam) betegner firmanden med et kors i panden og siger: Vær beseglet med Helligånden, Guds gave.

Det særlige mærke er uudslætteligt ligesom i dåben, dvs. virksomt livet igenem. Biskoppen nedbeder Helligåndens syv gaver: Visdoms og forstands ånd, råds og styrkes ånd, kundskabs, fromheds og Guds frygtens ånd. Dermed bliver man delagtig i den Ånds-kraft, som Kristus frem for nogen blev salvet med til sin frelsergerning. Dermed får man også en særlig forpligtelse til at vidne om sin tro og opfylde Jesu opfordring til at følge Ham efter, også i Hans kald som "konge, profet og præst".

Det er virkelig at træde ind i de voksnes rækker, fordi man her får det store ansvar at være med i Kristi forløsningsværk for hele verden. Her har man virkelig brug for Helligåndens gaver!

FRELSE

Det næste spørgsmål kommer fra Thomas, som skriver:

Hejsa,

Jeg er lærerstuderende og er ved at skrive en opgave om frelsen. Jeg vil sammenligne katolicisme, prote-

stantisme og islam. Jeg ønsker at skrive opgaven med objektive briller og vil derfor gerne have en definition på frelsen fra en dansk katolik. Håber I vil hjælpe. På forhånd tak.

Mvh Thomas

Frelse betyder egentlig "fri", og frelse er ifølge katolsk opfattelse udfrielse ved Kristus af synden og dens følger til "Guds børns herlige frihed", som Paulus skriver i brevet til Romerne (8,21).

I syndefaldet vendte mennesket sig i ulydighed bort fra Gud og blev derved en slave af synden med den konsekvens, at han fra nu af blev "syg til døden". Døden blev et vilkår for både mennesket og hele skaberværket.

Derfor besluttede Gud at iværksætte sin frelsesplan for at udfri al skabningen fra trældom og død og forkrænkelighed. Planen går ud på, at Han selv vil betale den skyld, som mennesket pådrog sig i syndefaldet, for på den måde at genoprette retfærdigheden. Han blev menneske i Jesus Kristus "i tidernes fylde", og frelsesværket blev fuldbyrdet i Kristi korsdød og opstandelse. Dette stedfortrædende offer er forudsagt gennem hele Gamle Testamente, som mange steder peger hen på Messias, der skal komme og lide og dø for menneskenes skyld. Den Katolske Kirkes Katekismus skriver:

"Paulus siger (1 Kor 15,3), at "Kristus døde for vore synder efter Skrifterne". Jesu forløserdød opfylder især profetien om den lidende Herrens Tjener. Jesus har selv gjort rede for meningen med sit liv og sin død i lys af den lidende Tjener. Efter sin opstandelse har Han givet denne tolkning af Skrifterne til Emmaus-disciplene, og dernæst til apostlene selv."

Hvad er betingelsen for frelse?

Jeg tror, det er Augustin, som siger det således: "Gud har skabt dig uden dig, men Han vil ikke frelse dig uden dig". Frelsen – både den personlige frelse og verdens frelse – er afhængig af menneskets samarbejde med Gud. Gud har

jo skabt os i sit billede med fri vilje, og fornuft. Han vil ikke gøre os til robotter, men ønsker at lade os vælge selv, om vi ønsker Hans frelse, eller om vi hellere vil køre vores eget løb.

Hele Bibelen handler om, at Gud kalder og kalder for at vi skal høre Hans stemme og vende om og komme til Ham for at blive frelst. "Jerusalem, Jerusalem! du, som slår profeterne ihjel og stener dem, der er sendt til dig. Hvor ofte ville jeg ikke samle dine børn, som en høne samler sine kyllinger under vingerne, men I ville ikke." (Matt 23,37.)

Det evige liv

Men de, som tager imod Jesus og følger Ham, dem vil Han frelse, det vil sige give det evige liv. I sin opstandelse har Han banet vejen for vor opstandelse. Vi siger i trosbekendelsen: Jeg tror på "Kødets opstandelse". Det betyder helt konkret, at mennesket igen skal få sit legeme tilbage takket være Kristi egen sejr over døden påskemorgen. Det er et forvandlet "opstandelseslegeme", et herliggjort legeme, men alligevel hvert menneskes egen personlige, genkendelige krop. Hvert eneste menneske bevarer sin identitet til evig tid. Når Kristus kommer igen i herlighed ved verdens ende, vil Han oprejse hvert eneste menneske i dette nye legeme (se 1.Kor,15, hele kapitlet, og især fra v 35), og alle vil stå frem for Hans domstol i "Den universelle dom", hvor de, der har øvet barmhjertighed og levet efter deres samvittighed vil gå ind til det evige liv. (Se Mattæus 25, 31- 46).

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Spørgsmål til "brevkassen" sendes som e-mail til:

redaktion@katolskoriering.dk

eller som almindeligt brev til:

Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V, mærket "spørg om troen".

skal osse de ca. 30 lægmedlemmer af den montfortanske association "Maria, Hjerternes Dronning".

Tidligere generalsuperior, pater Marcel Gendrot har et sted skrevet: "Montfortanerne har altid stræbt efter at leve op til deres oprindelige inspiration. Montforts ønske var: Et kompagni, dvs. et apostolisk livs- og arbejdsfællesskab, ...

helt indstillet på mission, dvs: beredt til at påtage sig de opgaver, Kirken vil betro det, ... under jomfru Marias ledelse, dvs. totalt hengivet til hende, der besjæler sine sønner med hengivelse og tillid til Jesus, Guds Visdom og apostlenes Herre og Mester, gørende hendes ord til deres egne: "Se, jeg er Herrens tjener. Det ske mig efter dit ord!"

Festgudstjenester, hvortil enhver er velkommen:

I Fredericia tirsdag den 26. april kl. 19

I Holbæk lørdag den 30. april kl. 15,30

I Slagelse søndag den 01. maj kl. 10

I Kalundborg søndag den 01. maj kl. 15,30.

Netlink: www.montfort.dk

Ukrainsk-katolsk messe.

Søndag d. 1. maj kl. 12.00 fejrer herboende ukrainere for første gang nogensinde den græsk-ortodokse påske i Sankt Ansgar Kirke, Bredgade 64.

Alle er hjerteligt indbudt til at deltage i denne historiske begivenhed.

Ukrainsk Diaspora i Danmark,
(Petro Klizma-Balick, tlf.: 44 94 69 63)

Besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Maria-andagter

den 7., 21. og 28. maj

Maria i Eukaristien

kl. 17 i Jesu Hjerte Kirke
København

Ikonen i Nütchau

Den Nordiske Valfart til Lourdes

finder i Eukaristiens år sted
fra 31. august til 7. september 2005 undet temaet
"Kom til mig alle I, der bærer tunge byrder"

Gejstlige ledere: Biskop C. Kozon
Valfartspræst H. Krawczyk s.j.

Pris: DKK 6.800,- for fly, ophold + fuld pension.

Tilmelding til
Marie Storm, tlf.: 3379 3415, kl. 10-12 (samt søndag 18-21)
Jytte Ormstrup, tlf.: 4364 4264 kl. 19-21

KATOLSK FORLAG
bøger for livet

**Kom,
Helligånd!**

SEBASTIAN OLDEN-JØRGENSEN
**Kom, Helligånd!
En pinsenovene**
32 sider, kr. 50

En katolsk klassiker i moderne
form med smukke naturbilleder
og Edith Steins digt til Helligånden.

JIM McMANUS C.Ss.R.
**Helbredelse
ved Helligånden**
104 sider, kr. 125

Gør som de første kristne:
Søg helbredelse ved Helligånden.

BESØG VORES HJEMMESIDE WWW.KATOLSKFORLAG.DK

Myretuen

Ved Bastrup Sø og Ganløse Eged

Det ideelle sted til FAMILIEFESTER og LEJRSKOLER og SOMMERFERIER. (Bademuligheder i Buresø). Plads til 40 personer. Køkken med bl.a. industriopvaskemaskine. Dejlig stor grund.

Læs mere på WWW.MYRETUEN-BASTRUP.DK
Udlejning: Børge Morthorst, tlf.: 22 700 798
E-mail: mail@myretuen-bastrup.dk

Retræte på Dalum Kloster

Atter i år indbyder retræteudvalget
mænd til retræte
fra mandag den 29. august – fredag den 2. september
efter højmesse og morgenmad

Retræteleder
pastor Michal Bienkowski

Tilmelding
Henning Dalsbøl, Løven 39, 3650 Ølstykke, tlf./fax 4717 5055
E-mail: dalsboel@get2net.dk
Pris for opholdet kr. 775 (eneværelser).
Der kan ydes tilskud. Håndklæde medbringes.

Retræteudvalget: Poul Wiisbye, Roskilde – Børge Blans,
Silkeborg – Henning Dalsbøl, Ølstykke –
Bo Nyland Rasmussen, København.

Academicum Catholicum

indbyder til foredrag v/
cand.mag. John Damsager
som taler over emnet

**Korrespondancen mellem Peter Schindler og
Johannes Jørgensen – en kilde til dansk katolicisme**

Tid og sted:
Onsdag den 4. maj 2005 kl. 20 præcis
Jesu Hjerte Kirkes menighedssal
Stenosgade 4, 1616 København V

Alle er velkomne

SANKT ANSGARS SKOLE

Skolen i ♥ af Nørrebro

Viceskoleleder

Da vores nuværende viceskoleleder har søgt nye udfordringer,
søger Sankt Ansgars Skole pr. 1. august 2005 en ny vice-
skoleleder.

Sankt Ansgars Skole er en katolsk privatskole, der bygger på
det kristne livs- og menneskesyn, hvor fællesskab og rum-
melighed giver plads til det enkelte barn. Vi har 325 dejlige,
sjove, sociale børn fra mange forskellige kulturer og nationali-
teter, fordelt på bh.kl til og med 9. klasse med max. 18 elever/
klasse.

Vi kan tilbyde et godt samarbejdsklima i en skole med velfun-
gerende og dynamiske lærere, der består af en god blanding
af unge og ældre, der er gode til at tage hånd om hinanden.
Vi vægter samarbejdet i lærerteams og i forskellige udviklings-
projekter højt.

Skolen søger en synlig og handlekraftig personlighed, og vi
lægger vægt på, at ansøgeren

- vil indgå i et tæt ledelsesteam med skolelederen og i et bredt samarbejde med skolens forskellige råd og udvalg
- vil være med til at tegne skolens katolske profil
- er udviklingsorienteret og har flair for pædagogisk og administrativ ledelse, der inkluderer daglig brug af edb-programer
- deltager aktivt i skolens udvikling
- bidrager til et konstruktivt og kreativt samarbejdsklima

For yderligere oplysninger om skolen, se:
www.ansgarsskole.dk

Ansøgning vedlagt C.V. sendes til: Bestyrelsen for
Sankt Ansgars Skole, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N
senest onsdag d. 27. april kl. 12. mærket "Ansøgning".

Yderligere oplysninger hos skoleleder Kirsten Hanberg
på tlf. 35 39 46 46 lokal 11
Ansættelsen sker i henhold til overenskomst mellem
Finansministeriet og LC.
Løninterval: 332.475 – 379.802 kr.

Vor kære
Augusta Johannesson Dalstrøm

*10. oktober 1917
er sovnet stille ind den 23. marts 2005

Familien
Begravelsen har fundet sted

R.I.P.
Vor kære mor, mormor og oldemor
Lis Johanne Eleonora Simonsen
* 28.9.1919 + 19.3.2005

Familien
Bisættelsen har fundet sted.

Valfart til Vor Frue af Aasebakken Søndag den 29. maj 2005

Valfartens tema:
Ét brød – ét legeme (1. Kor 10,17)
Ét hjerte og sind (ApG 4,32)

Pga. samtidig fejring af Eukaristiens år og
Kristi Legems og Blods fest er programmet
rykket ½ time frem i forhold til sidste år.

Program

Kl. 8.45: Valfart gennem Rude Skov.
Kl. 10.00: Mulighed for skriftemål v/Vor Frue Kloster.
Kl. 11: Bispemesse med efterfølgende procession i Parken.
Kl. 12.45: Pause for spising, leg og samvær. Phong Vu
serverer vietnamesiske specialiteter – overskuddet går til
valfarten. Kaffe, øl og vand kan købes hos spejderne. Læg-
mandsorganisationer fortæller om deres arbejde og sælger
rosenkranse, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.
Kl. 15.00: Andagt

Dagens program slutter kl. 15.45, men folk kan blive
på området, så længe de vil.

Transport

S-tog fra Københavns Hovedbanegård til Holte,
hvor det tager ca. 20 minutter at gå i "løs formation"
til Rudersdalsvej (over for Poppel Allé).
Skovvalfarten, som starter kl. 8.45, går under sang og bøn
gennem Rude Skov til Høsterkøb. Vil du køre direkte til
Høsterkøb: S-tog fra Hovedbanegården til Holte og videre
med bus 354 til Høsterkøb Kirke eller S-tog til birkerød og
videre med bus 500 S til foden af bakken.

Hermed opslås 1-2 stillinger ved Sct Michaels Skole i Kolding.

Skolen er en katolsk skole, der bygger sit virke på et kristent
grundlag.
Skolen er en to-sporet skole fra bh.- til 10. klasse med 360
elever og 29 lærere.

Skolen lægger vægt på

- at uddanne børn og unge til hele mennesker
- at være en kulturstyret skole
- at have stor rummelighed

Vi lægger vægt på, at du

- har humor og kan lide børn
- er indstillet på at samarbejde med alle på skolen
- er åben for et samarbejde med aktive forældre

De ledige timer kunne være tysk, biologi, natur/teknik, fysik/
kemi, matematik og drenge idræt, men andre fag kan komme
på tale. Vi forventer, at vore nye kolleger indgår i fagfordelin-
gen.

Vi gør opmærksom på, at skolen er røgfri, hvorfor det for-
ventes, at nye kolleger ikke ryger på arbejdspladsen.

Ansættelsen sker i henhold til Fællesoverenskomst mellem
Finansministeriet og LC (FOK) og organisationsaftalen.

Nærmere oplysninger fås ved henvendelse til skolens ledelse
på tlf. 7552 2834.

Ansøgningen stiles til Sct. Michaels Skole, Sct. Michaels
Gade 4, 6000 Kolding, senest 25. april 2005.

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf. 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjøllandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderknust hjerte

Det sker i
bispedømmet

April

22. kl. 11: Katolsk historisk Forening ÆLNOTH holder sin årlige Storebededags udflugt. Turen går i år til Kalundborg. Deltagere fra København kan tage toget fra Hovedbanegården kl. 8.34. Vi begynder med messe i Sankt Mariæ Kirke, Lundemarken 15, kl. 11. Alle er velkomne.

22.-24. Tro og Lys Retræte på Magleås for alle grupper

30. kl. 14.30-16.30: Tema-lørdag: "Fader Vor" v/biskop Hans L. Martensen S.J. Sct. Therese Kirkes menig-

hedslokale, Bernstorffsvej 56, Hellerup.

MAJ

7. kl. 14.30: Voksenkatekese. P. Herbert Krawczyk S.J.: "Jomfru Maria og Eukaristien".

14. kl. 11.00: I maj måned æres jomfru Maria. Der er procession i Esbjerg med Vor Frue af Danmark.

Alle er velkomne til at deltage.

16. kl. 19.00-20.30: Meditationsaften og snak. Sct. Joseph Søstre, Strandvejen 91, Kbh. Ø

GLADSAXE
BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94Henrik
LundgrenDØGNVAGT
39 69 86 81Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og FrederikssundJeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftalerTELEFONLINE
SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

Valfart til Hildegards klostre

12. - 18. september 2005
Rejseleder: Kirsten Kjærulff

En valfart fra barndommens klostre til de nye konventer.
Vi skal bo på et kloster, besøge Abtei Sankt Hildegard, følge messer og tidebønner samt høre om klosterlivet i dag fra den danske nonne Søster Veronica.

Ring efter brochure

UNITAS
Rejser til hele verden...www.unitasrejser.dk • rejser@unitas.dk
Tlf: 87 231 240 • Fax: 86 803 100SKT. KNUD LAVARD SKOLE
TOFTEBÆKSVEJ 30
2800 KGS. LYNGBY

WWW.SANKTKNUDLAVARD.DK

Ved Skt. Knud Lavard Skole i Lyngby er en stilling som lærer ledig til besættelse pr. 1/8 2005.

Som vores nye kollega skal du undervise i idræt og matematik samt meget gerne et eller flere af følgende fag: Biologi, fysik, tysk og IT. Desuden skal du fungere som klasse-lærer. Du skal være ansvarsbevidst og idérig samt parat til at indgå i et godt og professionelt lærersamarbejde.

Vi vægter skolens katolske grundlag højt. Alle lærere forventes at arbejde aktivt for skolens målsætning. Du kan læse mere om skolen på vores hjemmeside.

Ansættelse sker i henhold til fælles overenskomst mellem Finansministeriet og LC.

Ansøgning stiles til skolens bestyrelse og sendes til skolen. Den skal være skolen i hænde senest mandag den 2. maj. Yderligere oplysninger om stillingen fås hos skolens leder Christa Bonde på telefon 45 87 62 40.

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.Ring først til
7011 2407

24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning • Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning • Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretningv/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk
Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr 9,
som udkommer den 11.
maj, skal være os i hænde
senest **mandag den 25.
april.**
Indlæg til nr. 10, som
udkommer 25. maj, skal
være os i hænde senest
mandag den 9. maj.

Med venlig hilsen
Redaktionen

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Testamente

til fordel for
Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at
indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift

Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand

Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes
salær.

Torben Møller

Katolsk bispekontor, Gammel Kongevej 15
1610 København V

MAGLEÅS
KURSUSCENTER

Familieuge

Søndag den 19. juni kl. 14.00 til lørdag den 25. juni kl.
13.30. Emnet for årets familieuge er: Dengang da....
Lederteam: Sr. Hildegard Doods, pastor Niels Engel-
brecht, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Pia Kelly m.fl.
Pris: voksne kr. 1.625-, børn 8-15 år kr. 870-, børn indtil 7
år kr. 435-.

Magleåsuge

Mandag den 27. juni kl. 15.00 til søndag den 3. juli kl.
13.30.

Emner: kunst kultur, litteratur, rejseliv, historie, religion m.m.
Lederteam: Annie Rastrup og Marianne Frost Hindberg.
Pris kr. 2.375-.

Højskoleuge

Søndag den 24. juli kl. 16.00 til lørdag den 30. juli kl. 9.30
Har kirkerne flyttet sig de sidste 100 år?
Lederteam: Walter Dalland, Marianne Meyer, Eva Norden-
toft og Annie Rastrup.
Pris 2.775

Bønnens
apostolat

Maj

At de, som er forfulgt for troens og retfærdighedens skyld, må
erfare Helligåndens trøst og styrke.

At de pavelige missionsværker må hjælpe Guds folk til at
forstå deres betydningsfulde rolle i missionerne *ad Gentes*

Katolsk
Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncerider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter,
ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncerider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Ånden som kraften fra det høje

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Allerede i de første linjer af Det gamle Testamente kan vi læse, at Ånden svæver over vandene og derved er medvirkende ved skabelsen. Den er ophav til alt liv. Gud blæser sin livsånde ind i mennesket, som nu altid er afhængig af Den. Alt det skabte lever af livsånden fra Gud, og døden er ensbetydende

med, at Gud tager sin livsånde tilbage.

Men Guds Ånd skaber også på en anden måde ved at formidle kraft til mennesker og forvandle dem. Den udruster mennesker til forskellige opgaver. Josef får visdom til at tyde Faraos drømme, ligesom Daniel på et senere tidspunkt også får evnen til at tyde drømme. Moses bliver af Ånden udrustet til at lede Guds folk. Og Josva overtager ledelsen af Guds folk, da Moses inden sin død lægger sine hænder på ham og overdrager ham sin åndsudrustning. Profeterne vejleder folket ved den Ånd, Gud har givet dem.

Der findes et hav af tekster, som fortæller, at Guds virke er ligesom vinden – stærkt, voldsomt og ukontrollabelt. De gammeltestamentlige tekster lægger vægt på, at Guds voldsom-

me indtrængen overstiger vor erfaring og er forstyrrende. Den Hinsidige (Helligånden) kommer midt iblandt mennesker og udruster og forandrer dem. De har ingen mulighed for at tæmme Ånden eller kontrollere Den. Det kommer meget stærkt frem i Dommerbogen. Her beder det undertrykte folk om befrielse, og Gud svarer ved at lade en befrier fremstå, Otniel. Det samme sker for Gideon, et ganske almindeligt menneske, indtil han bliver berørt af Guds Ånd. Fælles for alle disse menneskers erfaringer og beretninger er, at mennesket intet kan udrette, hvis ikke Gud udruster det ved sin Ånd

Jeg tror, at disse beretninger fra Det gamle Testamente skal tages meget alvorligt. Vi er blevet vant til at forvente, at Guds Ånd taler som en sagte

susen og ikke som en stormende vind. Vi står i fare for at glemme, at det er Gud, vi taler om, nemlig den Gud, som har skabt os, givet os liv, og som har absolut herredømme over os. Denne Gud kan og vil den gang som nu bryde ind i menneskers liv, og nogle gange gør Han det også ved hjælp af det voldsomme, uventede og fremmede.

Dette kan du gøre:

- Læs Sl 104. Hvilken opgave har Ånden her?
- Læs følgende kapitler i Dommerbogen: 3, 6, 14 og 15. Hvad siges om Guds Ånds virke?
- Læs Zak 4,6 og bed om et åbent og modtageligt hjerte, så at Helligånden kan gribe ind i dit liv og bruge dig.

Afsender:
ID 12848
Katolsk Orientering
Gammel Kongevej 15
1610 København V

Returneres ved varig adresseændring
Magasinpost B

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 16 og 17

TV

Rubrikredaktørens kommentar:

Det er ikke en given sag, at danske medier ofrer tid på livet i den katolske Kirke, men pavens død og begravelse har været endda grundigt dækket. Der har naturligvis været svingende kvalitet i dækningen, men det er tydeligt, at de gode viljer har sejret. Derfor: Ingen nævnt, ingen glemt.

Men det anbefales, at man er opmærksom på, at der kan være fejl og ændringer i programoplysningerne, idet det tilsendte materiale ikke nødvendigvis dækker dagens endelige program. Pavens død og begravelse, det efterfølgende konklave, valg og kroning vil utvivlsomt komme til at præge også de kommende programmer i både TV og radio, og da dette af gode grunde ikke har nået at komme med i de ud-

sendte fortrykte programmer, kan det kun anbefales, at man selv er meget opmærksom på ændringerne. Således er bl.a. de tilgængelige oplysninger ikke enige med sig selv om, hvad Tematirsdag (genudsendelse den 20.4.) omhandler – ”Johannes Paul II – hele verdens pave” eller ”Parcelhushaver”. Derfor noteres disse programmer her.

DR 1: Tirsdag den 20. april 13.00 Tema: Johannes Paul II - hele verdens pave 13.05 Guds politiker 13.50 Johannes Paul II - Missionær, mystiker og mediestjerne 14.40 Hellige hemmeligheder - valg af en ny pave.

DR 1: Søndag den 24. april 11.30 Himlen på jorden (1:6) Over hele Europa findes fantastiske og enorme stenstrukturer, rejst af fortidige folk for mere end 5000 år siden. Var det templer, hvor solen blev dyrket? Eller var det datidens astronomiske observatorier? Fra en rejse til England, Irland og Carnac i Bretagne. Sendes også 25.4.

DR 2: Fredag den 22. april 22.00 Hvad gør vi med Frank (3:5) Kan Gud helbrede det stigende antal ”psykisk syg light” patienter? Et program om psykisk sygdom, sandheder og løgne. Værter Frank Axelsen og Torben Steno. Sendes også 23.4.

DR 2: Mandag den 25. april 16.00 Himlen på jorden (2:6) I år 70 ødelagde romerne templet i Jerusalem og tvang jøderne i landflygtighed. De blev spredt over hele verden. Vi besøger Rom, Cordoba, Budapest og New York, hvor jøderne bosatte sig og byggede vidunderlige synagoger. Sendes også 30.4.

DR 2: Tirsdag den 26. april 18.20 Op ad floden Ganges Dokumentarprogram om den hellige Ganges Flod, hvor vi møder hellige mænd, kasteløse og folk fra alle samfundslag. Også idealister, der prøver at rokke ved de århundredgamle faste traditioner for at føre Indien ind i det 21. århundrede.

DR 2: Tirsdag den 26. april 23.00 DR Dokumentar: “Kun en tysker” Tusinder af kvinder, gamle og især børn døde under kummerlige forhold i bevogtede lejre, da Danmark modtog op mod en kvart million civile flygtninge i 1945. DR Dokumentar fortæller et sort kapitel i Danmarkshistorien – et kapitel der ikke kan læses i historiebøgerne. Tilrettelæggelse: Søren Lindbjerg.

RADIO

P 1: Fredag den 29. april 06.03 Mennesker og tro Folkekirken og Folketinget - set fra SF. Pernille Vigsø-Bagge er Social-

istisk Folkepartis repræsentant i Folketingets kirkeudvalg. I en samtale på Christiansborg fortæller hun om, hvilke opgaver der trænger sig på i det komplekse spil mellem lovgiverne og Folkekirken, et spil der også har at gøre med de andre religioners udfoldelsesmuligheder i samfundet.

Tilrettelæggelse : Finn Slumstrup

P 1: Søndag den 1. maj. 08.03 Mennesker og tro Tro efter holocaust. Tidligere overrabbiner Bent Melchior i en samtale om troen på Gud og synet på mennesker. Tilrettelæggelse: Anders Lauge-sen. (Sendes også fredag 22.00 og lørdag 6.03).

Jeg har givet dem dit ord; og verden har hadet dem, fordi de ikke er af verden, ligesom jeg ikke er af verden.

Joh. 17,14

Pave Benedikt XVI ad multos annos

De første uger af april var præget af pave Johannes Paul II's sygdom og død, af hans trosfaste vidnesbyrd indtil det sidste. Som han samlede mennesker, mens han levede, gjorde han det også ved sin død og begravelse, rent fysisk i Rom og i tanker og ånd over hele verden.

Vi tænker, at det efter hans lange tid som pave er svært at forestille sig Kirken uden ham, selv om han døde mæt af dage. Med interesse – og ikke uden en vis spænding – har vi set frem til valget af hans efterfølger. Overraskende hurtigt valgte de forsamlede kardinaler kardinal Joseph Ratzinger, der som pave vil føre navnet Benedikt XVI.

Jeg hilser valget af Benedikt XVI velkomment og glæder mig med mange andre over, at vi i ham får en pave, der med sin kærlighed til Kirken, sin teologiske lærdom og erfaring, sin fromhed og beskedenhed, kompetent og overbevisende vil føre Kirken videre.

Pave Johannes Paul II var en unik pave, og ingen efterfølger vil forsøge at efterligne hans stil. Ikke desto mindre ser vi den nye paves beundring for sin store forgænger skinne klart igennem, både

i den fortræffelige prædiken til begravelsen og i sin første prædiken dagen efter valget: "Jeg synes at mærke hans stærke hånd trykke min... og høre ham sige: 'Vær ikke bange!'" En smuk sammenføjning af de to pontifikater.

I denne første prædiken erklærer pave Benedikt sin loyalitet over for Andet Vatikankoncil, som han med Johannes Paul II's ord kalder et kompas for det 3. årtusind. Ligeledes ønsker han at fortsætte sin forgængers engagement i den økumeniske dialog. Disse og mange andre vidnesbyrd bekræfter alt det positive, vi har kendt hos kardinal Ratzinger, og styrker de forhåbninger, vi har til pave Benedikt XVI.

Midt i glæden lyder der også kritiske og skuffede røster. Pave Benedikt vil vide at lytte; men det må også stå klart, at de, der nu møder ham med skepsis og modvilje, endnu en gang må lade deres synspunkter blive belyst af Kirkens tradition, herunder ikke mindst af Andet Vatikankoncils dokumenter, der fortsat er aktuelle og bekræfter, hvad både Johannes Paul II og Joseph Ratzinger, såvel som kardinal som nu som pave, har forkyndt.

I sin tale om relativismens farer er pave Benedikt ingen mørkemand, men en nøgtern realist, der har erkendt, hvad det er for et miljø, Kirken skal forkynde evangeliet i. I et af sine mange interviews beskrev kardinal Ratzinger menneskets liv som et spændingsfelt mellem budet, der udfordrer os, og håbet, der bærer os. Budet står for det faste og givne, der nogle gange synes os svært at udføre, men som ikke desto mindre repræsenterer sandheden. Håbet er den gave, der holder os oppe, fortæller os, at vort kristne engagement er det hele værd, fordi det ikke blot retter vort blik mod den evige frelse, men også ansporer os til at virkeliggøre Gudsrigets værdier, mens vi er på jorden.

Vi takker Gud for pave Benedikt XVI og beder om, at han må få Helligåndens visdom og styrke og hele Kirkens forbøn og opbakning. Tiden er til at stå sammen i et fælles vidnesbyrd. Dette vidnesbyrd styrker vi gennem større fordybelse i vor tro og loyalitet over for vort kirkelige fællesskab.

København, den 20. april 2005
+Czeslaw Kozon

Portræt af en nyvalgt pave

Pave Benedikt XVI er langt fra nogen ukendt kardinal. Som præfekt for Trosælærekongregationen og teolog med et omfattende forfatterskab bag sig har han allerede skrevet sig ind i kirkehistorien.

Vi bringer i dette nummer af KO et minipor­træt af den nyvalgte pave i form af en oversigt over hans liv og karriere samt en citatmosaik plukket fra interviews og bøger.

side **5**

Valfarterne til Øm og Åsebakken

Årets to store valfarter står i år i Eukaristiens tegn. Biskoppen opfordrer alle til at deltage, for at vi kan uddybe vor tro og blive bevidste om, at Kirken er større end sognefællesskabet.

side **4**

Missionær for kristen enhed

Erling Tiedemann har interviewet biskop Brian Farrell, sekretær for Rådet for kristen enhed, om det økumeniske arbejde set fra Rom.

side **8**

Spørgsmål og svar

Pave Benedikt XVI holdt sin første prædiken som pave den 20. april, dagen efter at han var blevet valgt. Det er ikke for meget sagt, at hvert ord i denne prædiken er blevet vendt og drejet af diverse kommentatorer for at finde et svar på, i hvilken retning Kirken nu kan tænkes at bevæge sig under den nye paves ledelse. I denne sammenhæng bør man imidlertid holde sig for øje, at de svar, man får, ganske vil afhænge af kvaliteten af de spørgsmål, man stiller.

Hvis man med andre ord insisterer på at tolke pavens ord efter de samme kriterier, som vil have gyldighed i politiske sammenhænge, er man allerede kommet på afveje. I det politiske liv er man vant til, at partitoppen løbende justerer den politiske linie under hensyntagen til den forventede vælgertilslutning. Derfor består opgaven for politiske kommentatorer hovedsageligt i at analysere og vurdere partiernes taktiske træk – i forhold til hinanden og over for vælgerne.

Denne form for analyse kommer imidlertid til kort, når spørgsmålet er, hvem paven er, og hvad han vil. Spørgsmålet kan nemlig besvares med ganske få ord, som pave Benedikt selv gør det i sin prædiken: "Derfor er den vej, som mine ærværdige forgængere gik ad, også den vej, som jeg har til hensigt at følge, alene optaget af at forkynde Kristi nærvær for hele verden." Og når paven lidt senere bekræfter sin "bestemte vilje til et fortsat engagement i at realisere Det andet Vatikankoncil ... i trofast kontinuitet med Kirkens totusindårige tradition," er der ikke tale om tom retorik. Ordene skal tages for pålydende.

Pavens opgave til enhver tid er at forkynde evangeliet, at sørge for, at det kristne budskab når ud til menneskene – ikke at tilpasse budskabet for at gøre det "salgbart" i moderne menneskers øjne. Det er ikke budskabet, men menneskene, der skal ændre sig, ved at de tager imod budskabet. Dette uanset, at forkyndelsen altid er rettet mod mennesker i en konkret historisk situation. Hver tid har sine problemer og udfordringer. Derfor kan det være legitimt nok at læse pavens prædiken som en slags programerklæring, men forstået som en tilkendegivelse af, hvilke emner og problemer, han i særlig grad vil have sin opmærksomhed henvendt på. F.eks. kan man notere sig, at han lige som sin forgænger forpligter sig til at "arbejde utrætteligt for genoprettelsen af den fulde og synlige enhed af alle Kristi disciple" – når blot man ikke overser, at han straks efter præciserer, at økumeniske fremskridt ikke sker på sandhedens bekostning, men at forudsætningen er "en indre omvendelse", en renselse, der kan "berede vore sind til at modtage Kristi fulde sandhed."

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskoriering.dk. Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

En nødvendig korrektion

af Lars Messerschmidt og Erik Lindegaard

K.O. nr. 1/2005 bragte under "debat" et indlæg fra ungdomspræsten om DUK's økonomi. Indlægget kræver en del korrektioner.

I budgettet for 2005 har bispedømmets Økonomiske Råd vurderet, at DUK ikke har brug for tilskud fra bispedømmet, idet både bispedømmets budgetudvalg og Økonomisk Råd forudsætter, at DUK ikke længere behøver at oparbejde en større kapital. DUK har p.t. en anseelig formue.

DUK får tilskud flere steder fra: først og fremmest fra Økonomistyrelsen (Tips- og Lottomidler), hvorfra DUK i 2003 modtog 1,5 mio.kr.; fra vore tyske velgørere kr. 185.000 i 2003 (tilskuddet tilvejebringes fra år til år af bispeskontoret) og indtil 2004 også fra bispedømmet: kr. 365.000 (i 2003). I alt havde DUK indtægter for knap 3 mio.kr. i 2003 (mod de budgetterede 2,3 mio.kr.), hvoraf kr. 45.840 var kontingent fra DUK's medlemmer.

Desuden afholder bispedømmet udgifterne til ungdomspræstens løn, til anskaffelse af bil og til bolig og yder et årligt driftstilskud på over kr. 100.000 til Ømborgen (DUK's primære lejr- og aktivitetscenter).

Alt dette må betragtes som indirekte driftstilskud til DUK.

Da det i oktober 2004 blev besluttet at indstille bispedømmets direkte tilskud, havde DUK likvide beholdninger på 2,75 mio.kr. (ultimo 2003) - mod 2,4 mio.kr. i 2004. Det svarer nogenlunde til et helt års forbrug uden yderligere indtægter fra hverken tipsmidlerne, tyske velgørere eller bispedømmet. Desuden tilbød bispeskontoret DUK en kassekredit på ½ mio.kr., hvis noget skulle gå galt.

Det er naturligvis ikke bispedømmets overordnede politik ikke at støtte DUK's arbejde økonomisk. Der er tale om en vurdering af budgettet for det indeværende år, og det er blevet gjort klart over for DUK's hovedbestyrelse. Det vil sige, at der ved de årlige forhandlinger om DUK's budget vil være en løbende vurdering fra bispedømmets side af DUK's økonomiske situation og reelle tilskudsbehov.

Ved budgetforhandlingerne i 2004 erkendte DUK's bestyrelsesrepræsentanter og deres revisor over for bispedømmets budgetudvalg og økonom, at DUK ikke havde et akut behov for tilskud, deres egenkapital

taget i betragtning. Ungdomspræsten var til stede ved disse forhandlinger.

Bispedømmet befinder sig økonomisk set i et vadeded: vi forsøger at dele udgifterne for de pastorale aktiviteter mellem de enkelte menigheder og bispedømmet. Det ville være naturligt, at menighederne i takt med, at deres økonomi forbedres, takket være den stigende kirkeskat, ville opprioritere børne- og ungdomsarbejdet og således selv bidrage økonomisk til børns og unges deltagelse i DUK's arrangementer – efter kostprisen. Hvis det skete i større omfang, ville DUK også få nogle vigtige indtægter fra den side. Det overordnede mål i bispedømmet er, at vi som Kirke bliver i stand til selv helt at finansiere vore pastorale omkostninger.

Efter subsidiaritetsprincippet er det egentlig menighederne, som skal stå for børne- og ungdomsarbejdet for deres medlemmer, også økonomisk. Bispedømmet træder blot økonomisk til, hvis man konstaterer, at det ikke kan løbe rundt.

Princippet er altså, at de, der mangler, skal få, mens de, som har i forvejen, ikke behøver tilskud.

menighed på", som det udtrykkes i kronikken. Er der nyt om emnet nu snart 1½ år efter?

Helle Kofod
5500 Middelfart

E-mail: hellekofod@hotmail.com

Nyt om de uintegrerede?

Skolepsykolog Käthe Lund fra Vejle skrev en kronik i K.O. nov. 2003, "Kirkesyn til eftersyn".

Jeg har ved forespørgsel forstået, at ingen af de menneskegrupper, Käthe Lund nævnte som problematiske for Kirken, er repræsenteret i Kirkesynsudvalget. Det drejer sig om de troende, hun kalder: "De fremmede, der ikke er integreret i menighederne og de mennesker, som ikke længere deltag aktivt i Kirkens liv".

Det kunne være interessant at høre, om der har været inviteret "problem-

børn" med til samtale i Kirkesynsudvalget? Eller om der kommer interviews med disse medkristne i K.O., så vi kan få et bredere syn på sagen? Kirkesynsudvalget vil vel ikke nøjes med at tale om – men ikke med – de mange mennesker, man anser for et problem?

De uintegrerede, de udstødte, de mange tavse og desillusionerede kan utvivlsomt være meget behjælpelige, når det gælder svar på spørgsmålet om, hvorvidt der nogle steder i Danmark "er noget galt i vores måde at være

Flere læserbreve side 10 →

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Frivillige medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Eva Maria Nielsen, Anders Otte Stensager, Erling Tiedemann

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskoriering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sogneyt@katolskoriering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Morsø Folkeblad, DK 7900 Nykøbing Mors

Oplag 7300

ISSN 0902-297X

Det er ganske vist!

Her i H.C. Andersen-året er der naturligvis mange, unge og gamle, der finder anledning til at læse eller genlæse digterens udødelige eventyr. Særligt vil vi her på redaktionen anbefale eventyret "Det er ganske vist" om den lille fjer, der blev til fem høns. Især vil vi henlede opmærksomheden på Andersens slutpointe, hvor han lader hønen, der intetanende var årsag til hele postyret, kommentere det rygte, hun slet ikke genkender som sin egen historie, med disse ord: "Sligt skal man ikke fortie, og jeg vil gøre mit til, at den Historie kan komme i Avisen, saa gaar den Landet over..."

Når vi netop vælger dette eventyr fremfor så mange andre, er der en helt aktuel anledning til det. Læs f.eks. Politiken onsdag den 27. april, 1. sektion s. 11, hvor blikket fanges først af et stort foto af den nyvalgte pave på Peterspladsen, dernæst af overskriften "Ratzinger beordrede total tavshed om præsters pædofili" og endvidere af manchetten, der fortæller, at den nye pave i 2001 un-

derskrev et hemmeligt brev, der gav de katolske biskopper besked på at holde pædofilisager skjult for offentligheden. Og det er, hvis man ellers skal tro Politiken, og den journalist fra den britiske avis "The Observer", som er forfatter til artiklen, "ganske vist".

Den sensationelle nyhed repeteres i en række andre aviser, f.eks. i gratisavisen Urban, som med overskriften "Ny pave belastet i sexskandale" giver indtryk af, at der skulle være tale om en konkret sag, som belaster paven – så nu begynder det at blive rigtig interessant.

Og dog – for det viser sig, at de fem høns ligesom i eventyret kun var en lille uskyldig fjer, eller, som det hedder i det journalistiske sprog: en and. Det "hemmelige" brev var slet ikke hemmeligt. Det ligger såmænd på Vatikanets hjemmeside, og det eneste hemmelige ved det var, at det var skrevet på latin, som jo er Kirkens officielle sprog. Og hvad handlede brevet om? I hvert fald ikke om, at man skulle fortie noget over

for offentligheden eller de relevante myndigheder, men om, hvordan man i rent kirkelig sammenhæng bør forholde sig i sager af denne art. Og her gælder det – ganske parallelt med praksis i f.eks. tjenestemandssager i kommunalt regi – at de personer, der skal træffe afgørelse i sagen naturligvis er bundet af tavshedspligt, indtil sagen er afsluttet.

Så meget var der om den sexskandale. Ja, så galt kan det gå, når en journalist, der kan mindre end sit Fadervor og i hvert fald ikke latin, forsøger at profilere sig med "en god historie" – og helt slemt bliver det, når hans kolleger villigt bringer den til torvs uden at gøre sig den ulejlighed at kontrollere, om den nu også kan stå for en nærmere prøvelse:

"Og det kom i Avisen og det blev trykt og det er ganske vist: en lille Fjer kan nok blive til fem Høns."

Forneden kan man læse den pressemeddelelse, biskop Kozon udsendte, og som man dog ulejlige sig med at læse på visse redaktioner.

Biskoppens pressemeddelelse

I flere medier er pave Benedikt XVI blevet beskyldt for i sin tid som præfekt for Troselærekongregationen at have foranlediget, at sager mod præster, der er anklaget for seksuelle overgreb mod mindreårige, udelukkende skulle behandles internt kirkeligt.

Kilden til de nuværende omtale er en artikel i "The Observer" fra 24. april. Artiklens forfatter giver det indtryk, at kardinalens brev lægger op til at undgå en civilretslig sag, ja til endda at modarbejde de civile myndigheders mulighed for at gribe ind.

Brevet, dateret den 18. maj 2001, skal imidlertid ikke ses som en erstatning for nogen civil håndtering af en misbrugssag. En sådan civil sag må gå sin gang efter de respektive landes love, om nødvendigt også med politianmeldelse og efterfølgende sanktioner. Den første behandling af en sag om misbrug sker i øvrigt ud fra normer, som mange bispedøm-

mer i disse år har udarbejdet eller er ved at udarbejde med den nødvendige involvering af civile myndigheder og ikke mindst faglig kompetence.

Brevet befatter sig med, hvad der skal ske med den skyldige præst ud over den civile straf. En sådan disciplinær forholdsregel, der f.eks. berører præstens fremtidige status i rent kirkelig sammenhæng, er en sag for et kirkeligt organ. Hvordan den håndteres internt kirkeligt, måske endda efter en udstået straf og eventuel kompensation over for ofret, er en sag mellem præsten og de kirkelige myndigheder. Resultatet af en sådan intern proces vil dog blive offentliggjort, hvis den f.eks. fører til, at præsten bliver frataget sin gejstlige status. Da denne kirkelige procedure ikke erstatter nogen civil retssag, kan Kirken også frit opstille sine egne regler for tavshedspligt og sanktioner for brud på disse.

I "The Observers" tolkning af brevet får man det indtryk, at man fra kirkelig side skal vente med at gøre noget ved sagen, til ofret for et overgreb er fyldt 18 år og så i op til 10 år frem. Det turde være klart, at en sag skal påbegyndes, så snart man får kendskab til den. Det, brevet fastslår, er derimod en skærpelse i forhold til tidligere, idet der med 10-årsgrænsen er tale om en forlængelse af den kirkelige forældelsesfrist, altså at der i op til 10 år efter et offers fyldte 18. år kan foretages kirkelige sanktioner mod præsten.

Der er i øvrigt heller ikke tale om noget fortroligt dokument. Det findes – ganske vist kun på latin – på Vatikanets hjemmeside under Troselærekongregationen. Derudover forholder det sig også til andre forseelser såsom brud på tavshedspligten i skriftemålet, profanering af nadveren m.m.

Portræt af biskop Czeslaw Kozon afsløres.

Festligheden finder sted på Magleås Kursuscenter søndag den 22. maj.

Portrættet af biskop Czeslaw Kozon er nu udført, og den festlige afsløring vil finde sted på kursuscentret Magleås, Høsterkøbevej 6, 3460 Birkerød, søndag den 22. maj 2005 kl. 15.00.

Fra komiteén meddeler formanden, at det er med store forventninger, at man nu ser frem til den festlige afsløring af bispeportrættet på Magleås, hvor biskop Kozon og kunstneren Thomas Kluge vil være til stede.

Fra komiteén oplyses, at der har været stor tilslutning til indsamlingen til portrættet fra såvel enkeltpersoner som fra menighederne, katolske institutioner og ordenshuse. Man håber derfor, at rigtig mange vil deltage ved arrangementet på Magleås.

Af hensyn til overblik over deltagerantallet ved receptionen beder man om, at tilmelding sker til Katolsk Bispekontor, telefon 33 55 60 80 eller på E.mail: lg@katolsk.dk senest fredag den 13. maj 2005.

For at alle katolikker i bispedømmet kan få lejlighed til at se portrættet, vil det også blive udstillet ved valfarten til Åsebakken søndag den 29. maj og ved Ømvalfarten søndag den 5. juni.

Man kan endnu nå at indbetale bidrag til portrætkontoen, "Biskop Czeslaw Kozon portræt 2005", giro 500 -1471. Navne på bidragydere der indbetaler beløb til portrættet vil blive indskrevet i gavebrevet til Ansargarstiftelsen.

Kunstneren Thomas Kluge har udført portrættet af biskoppen

Valfartstid

Den 29. maj og den 5. juni afholdes vore to store fælles valfarter til Åsebakken og Øm. Som allerede meddelt, vil de i år særligt fokusere på Eukaristien, fordi vi befinder os midt i Eukaristiens år. Ud over messen, der som altid er valfarternes midtpunkt, vil Eukaristien blive fremhævet ved processionser, ikke mindst på Åsebakken, hvor valfarten netop finder sted den søndag, da vi i bispedømmet fejrer Kristi Legems og Blods fest.

Som altid - men ikke mindst på grund af Eukaristiens år - opfordrer jeg til stor deltagelse i vore valfarter. De udtrykker vort fællesskab som bispedømme om "Troens mysterium," som vi i hver messe kalder Eukaristien, og giver os mulighed for på en særlig højtidelig måde at fejre den.

Eukaristiens år er et bidrag til at få skærpet vor opmærksomhed på Eukaristien og hjælpe os til at få fordybet vor tro på den. Selv om de, der praktiserer deres katolske tro regelmæssigt, er fortrolige med messen og Eukaristien, har vi alle brug for fornyelse og fordybelse på en række punkter:

1. I Eukaristien bekender vi vor tro på Kristi virkelige nærvær.

En ny besindelse på denne sandhed skal hjælpe os til større sans for, hvad der er helligt, og ingen steder på jorden kommer vi så tæt på Gud, al helligheds kilde, som i Eukaristien. Ud fra vor respekt for Kristi nærvær i brødets og vinens skikkelse skal vi i stadig højere grad vokse i sans for helligheden i vore kirkebygninger og under liturgien, søge Guds nærvær i bøn og tilbedelse, sætte os ind i liturgien og lære at udnytte dens muligheder for virkelig at fejre vor tro og vort fællesskab.

2. Vort møde med Kristus i Eukaristien skal hjælpe os til omvendelse.

Vort liv som kristne afspejler sig ikke blot i ydre fejring, men også i den måde, vi lever på. Både når vi står over for Gud

og ikke mindst, når vi som kristne møder andre mennesker, er det vigtigt, at der er sammenhæng mellem det, vi bekender, og det, vi lever. Et liv med Eukaristien må derfor også betyde ønsket om et liv i større fuldkommenhed, et liv efter Guds bud og Åndens indskydelser. På grund af vor svaghed har vi brug for omvendelse og tilgivelse. En hjælp hertil finder vi i bodens sakramente, som stadigvæk hører med til katolsk praksis.

3. Eukaristien udtrykker vort katolske fællesskab og vor forbundethed med resten af Kirken.

Vor fejring af Eukaristien udtrykker, at vi lever i fred og fællesskab med Kirken, og at alle deler den tro, Kirken forkynder. Dette skal ikke føre til afsondring fra andre, der tror på Gud; men samtidig minder det os om, at vi endnu ikke har fuldt fællesskab med alle kristne. Det manglende nadverfællesskab minder os om smerten i adskillelsen, men er samtidig også en opfordring til at arbejde og bede for den fulde enhed.

4. Søndagsmessen er vort fælles samlingspunkt.

De fleste steder slutes der godt op om søndagsmessen i den forstand, at vore kirker ikke står tomme. Det er dog kun en lille del af menigheden, som kommer regelmæssigt i kirke. Der kan være flere grunde til fraværet: store afstande, dårlige trafikforbindelser, sygdom og svaghed; men for rigtig mange har troen endnu ikke eller ikke længere den betydning, som gør, at man ser det som noget naturligt at fejre og opbygge denne tro i Kirkens fællesskab. Regelmæssig deltagelse i søndagsmessen betyder ikke altid engagement i menighedens liv; men omvendt betyder konsekvent udebliven fra søndagsmessen, at der de facto er lukket for enhver anden form for deltagelse i menighedslivet. En vigtig frugt af Eukaristiens år ville derfor være, at vore katolikker i større tal tager for-

Biskop Kozon: Lad os tage glæden fra vort sognefællesskab med til de to valfartssteder

arkivfotos

pligtelsen til deltagelse i søndagsmessen alvorligt.

Valfarterne er enkeltstående begivenheder, som vi deltager i en gang om året; men alligevel kan vi godt betragte dem som et barometer for det almindelige kirkeliv, dels ved, at vi tager glæden fra vort sognefællesskab med til de to valfartssteder, dels ved at vi også bliver

bevidste om, at Kirken er større end sognefællesskabet, og at det derfor er godt at fejre troen som bispedømme.

Jeg håber derfor, at rigtig mange vil deltage i årets valfarter og lade dem blive en fornyet hyldelse til Eukaristien og Jomfru Maria samt en styrkelse af vort kirkelige sindelag.

+Czeslaw Kozon

Ukrainsk påskefejring i domkirken

1.maj blev der fejret påske i domkirken.

Den ukrainsk-katolske biskop Petro Kryk fra München, som er ansvarlig for de ukrainske katolikker i Tyskland og Skandinavien, fejrede sammen med sin diakon og en ukrainsk præst fra Rom en højtidelig eukaristi for de ukrainske katolikker i Storkøbenhavn. Den unerede kirke i Ukraine følger den julianske kalender, hvor påsken falder senere end hos os, der bruger den gregorianske kalender.

Påskefejringen var begyndelsen til regelmæssig messe for ukrainerne kl. 12.00 hver 1.søndag i måneden i Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64. Næste gang bliver 5.juni kl. 12.00.

Til den første messe kom der små 60 mennesker. Biskop Kryk var meget tilfreds med fremmødet, men håber selvfølgelig, at nyheden vil spredes, så flere ukrainere vil opdage muligheden for at fejre eukaristien efter deres egen ritus.

Niels Engelbrecht

Biskop Kryk (t.v.) var tilfreds med fremmødet · Foto: Ulla Elmquist

Pave Benedikt XVI

16. april 1927: Joseph Ratzinger bliver født langfredag i den lille by Marktl am Inn i det sydligste Bayern som tredje barn af ægteparret Josef og Maria Ratzinger. Næste dag, påskelørdag, modtager han dåben.

29. juni 1951: Sammen med sin bror Georg bliver han præsteviet af kardinal Faulhaber. Kort efter bliver han doktor på en afhandling om Augustin.

1958: Professor i fundamentalteologi i Bonn.

1962: Kardinal Frings tager Ratzinger med som teologisk rådgiver, da det Andet Vatikankoncil indledes.

1964-1966: Ratzinger udsender fire digre værker om Andet Vatikankoncil. Han fastholder heri det gode, konciliet har bragt, men advarer samtidig mod den *Konzilsungeist*, der også er fulgt med, og som består i, at man forveksler kirkelig reform med tilpasning til den herskende tidsånd.

Han grundlægger sammen med Hans Urs von Balthasar og andre kendte teologer tidsskriftet *Communio*, der nu udkommer på en række sprog verden over. Han er også blandt initiativtagerne til tidsskriftet *Concilium*, men afbryder senere samarbejdet, da det efter hans mening udvikler sig for radikalt.

1966: Overtager lærestolen i dogmatik ved universitetet i Tübingen. Skriver *Einführung in das Christentum*, et værk, der siden oversættes til alle større sprog.

1969: Professor i dogmatik ved det nygrundlagte universitet i Regensburg.

28 maj 1977: Bispevielse i Frauenkirche i München. Ratzinger bliver ærkebiskop i stiftet München-Freising. Fire uger senere ophøjes han til kardinal af pave Paul VI. Som valgsprog vælger han mottoet *cooperatores veritatis* – sandhedens medarbejder.

December 1981: Udnævnes af pave Johannes Paul II til præfekt for den romerske troskædekongregation. Kongregationen, som blev til ved en reform af Sanctum Officium efter konciliet, har til opgave at rette teologiske vildfarelser og bidrage til en sund teologisk udvikling.

1984 og 1986: Kardinal Ratzinger udsender to instruktioner, der kritiserer den marxistisk inspirerede befrielsesteologi. Hermed bidrager kongregationen til at undgå en total politisering af teologien i dele af den 3. verden.

Tirsdag den 19. april kl. 18.50: Den nyvalgte pave Benedikt XVI træder frem på balkonen og udtaler velsignelsen *Urbi et Orbi*.

Søndag den 24. april: Højtidelig indsættelse i embedet på Peterspladsen i Rom.

Under en messe på Peterspladsen i Rom den 24. april indsættes den nyvalgte pave under navnet Benedikt XVI

Kardinal Joseph Ratzinger om...

Den nyvalgte pave er på ingen måde ukendt af offentligheden. Dels var han i en lang årrække pave Johannes Paul II's nærmeste medarbejder og havde på den indflydelsesrige post som præfekt for Troskædekongregationen stor indflydelse på den teologiske udvikling i Kirken i 1980'erne og 1990'erne, dels har han et omfattende teologisk forfatterskab bag sig. Fortegnelsen over hans publicerede skrifter, som spænder over hele det teologiske felt, fylder således 45 tættrykte sider.

Her en samling citater, der kan tjene til at give et signalement af pave Benedikt som menneske og teolog:

Om forskellen på sande og falske reformer i Kirken:

“Alt hvad der bliver til for at behage mennesker, kan mishage andre. Alt hvad der besluttet af et flertal, kan senere ophæves af et andet flertal. En kirke, der hviler på en flertalsbeslutning, bliver en blot og bar menneskekirke. Den sænkes til et niveau, hvor alt kan gøres, og alt er forståeligt, og den bliver således til et produkt af menneskelige handlinger og anskuelser.”

Foredrag for den italienske lægemandsbevægelse “Comunione e liberazione

Om liturgireformen:

“Liturgi bliver ikke til ved forordninger, og en mangel ved den efterkonciliære liturgireform ligger uden tvivl i, at ivrige professorer har forsøgt ad rent teoretisk vej at konstruere noget,

der kun kan vokse frem ved en kontinuerlig udvikling.”

Das Fest des Galubens 1981

Om teologi og læreembede:

Det er ikke alle mennesker forundt at drive teologisk videnskab. Men den kristne tro står åben for alle. I denne forstand har det kirkelige læreembede en i højeste grad demokratisk karakter. Det forsvaret den fælles tro og anerkender ingen rangforskelle mellem lærde og almindelige mennesker.”

Wesen und Auftrag der Theologie 1993

Om sit teologiske forfatterskab:

Jeg gik ud fra temaet Kirke, og dette tema har hele tiden været nærværende. Samtidig var – og er – det vigtigt at huske, at Kirken ikke er sit eget formål, men at den er til for at åbne blikket mod Gud... I denne forstand er Gud det centrale tema i mit teologiske arbejde ... Eksegese har derfor altid været meget vigtig for mig. Jeg kan ikke tænke mig en rent filosofisk teologi. Udgangspunktet er først og fremmest ordet. At vi tror på Guds ord, at vi virkelig forsøger at lære det at kende og forstå det og dermed tænke sammen med troens store mestre. Derfor er min teologi altid præget af Bibelen og af kirkefædrene, især da Augustin. Men jeg har naturligvis ikke kun hentet inspiration fra den oldkirkelige teologi, men stræbt efter at tage det centrale fra alle epoker til mig og tillige ind-

drage den moderne tænkning i det teologiske arbejde.”

Salz der Erde 1996

Om spørgsmålet om kvindelige præster:

“Præsteembedet er efter katolsk tro et sakramente, dvs. ikke noget, som Kirken har indført af pragmatiske grunde, men noget, der er givet den af Herren, og som den derfor ikke kan forme efter eget forgodtbefindende, men kun give videre i ærbødighed og troskab... Udgangspunktet er Kristi vilje. Paven er garanten for lydighed mod den... Mand og kvinde har samme værdighed i hellighedens orden; alt i Kirken skal tjene helligheden. Den er for alle mennesker det fælles mål. Over for Gud tæller i sidste instans alene helligheden. Samtidig med at man må anerkende kønnenes lige menneskelige værdighed, må man også indse deres specifikke kald og modvirke opkomsten af en ny manikæisme, der nedvurderer det legemlige til noget blot biologisk og således berøver kønsidentiteten dens menneskelige værdighed og skønhed.”

Apostolisk skrivelse 1994

Om p-piller og seksualitet:

Pillen har adskilt seksualitet og frugtbarhed og således grundlæggende ændret opfattelsen af menneskelivet. Kønsakten har mistet sin oprindelige mening og sit oprindelige formål, som tidligere var åbenlyst og entydigt for enhver.

Interview 1994

De katolske biblioteker online

Der var engang man sad blandt blæk og pergament, når man skulle bruge biblioteket, og glædede sig over de små, håndmalede billeder blandt de mange latinske ord.

I dag vælger man biblioteksmateriale direkte fra computerskærmen, mens man hører på down-streamed digitalmusik derhjemme, og man forventer et bredt udvalg af biblioteksmedier fra CD-ROM-udgaver til on-line e-books. Sommetider læser man også bøger.

Danmarks katolske biblioteker har haft travlt med at holde trit med udviklingen. De to biblioteker på Gammel Kongevej kan tilbyde en bred vifte af elektroniske tilgangsformer.

Sankt Andreas Bibliotek

Sankt Andreas Bibliotek er bispedømmets teologiske bibliotek og arbejder tæt sammen med Det Kongelige Bibliotek og universitetsbiblioteker. Derfor er det oplagt, at Sankt Andreas Biblioteks bøger inddateres i Det Kongelige Biblioteks on-line database "REX".

På Det Kongelige Biblioteks hjemmeside www.kb.dk står en mørkeblå kasse på venstre hånd med flere menupunkter. Et punkt hed-

der "REX: on-line katalog". Hvis man klikker på det, kommer man til formularen for en enkel søgning. Lige over formularen står menu-punktet "Andre biblioteker i REX". Her gemmer sig det katolske bibliotek. Klikker man på dette link, får man en liste over ca. 25 biblioteker, som arbejder sammen med Det Kongelige. Nederst står Sankt Andreas Bibliotek. Dette link bringer dig til vores hjemmeside.

Svært? Man kan også åbne websiden https://rex.kb.dk/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=sab01

Endnu nemmere er det at klikke på linket på bispedømmets hjemmeside under "Sankt Andreas Bibliotek".

Niels Steensens Bibliotek

Niels Steensens Bibliotek – også på Gammel Kongevej – har tradition for at være katolikkernes "folkebibliotek". Derfor har man her koncentreret sig om et samarbejde med de almindelige folkebiblioteker. Kommunernes database hedder "DanBIB". Niels Steensens Bibliotek inddaterer sine bøger i denne database.

DanBIB findes på websiden www.bibliotek.dk. Desværre er det ikke mere muligt kun at se Niels Steensens Biblioteks kartotek. Bibliotek.dk fungerer som et stort kartotek, hvor brugeren ikke kan se, på hvilket bibliotek bogen befinder sig. Ikke desto mindre kan man nemt komme rundt i systemet. Hvis Niels Steensens Bibliotek har bogen, kan den findes her.

Man kan også bestille en bog fra Niels Steensens Bibliotek direkte gennem det lokale folkebibliotek. Systemet hedder INTER-URBAN-LÅN. Dit nærmeste folkebibliotek kan forklare, hvordan det fungerer.

Fælles systemer

Også Sankt Andreas Biblioteks bøger kan findes gennem bibliotek.dk. Fordelen ved denne webside er, at man selv kan bestemme, hvilket bibliotek i Danmark man vil lade de bestilte bøger sende til. Så kan man hente sine bøger på det nærmeste folkebibliotek eller et andet bibliotek nogle få dage efter, at man har bestilt dem. Det koster ikke noget.

Bøgerne kan også findes i Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek, www.deff.net. Denne akademisk orienterede database omfatter stort set alle forskningsbiblioteker i hele Danmark.

Man behøver ikke gå online for at få hentet bøger hjem fra de katolske biblioteker i København. Hvis man kender bogens titel, kan man også bede ethvert folkebibliotek om at bestille den direkte fra et af bibliotekerne på Gammel Kongevej. Selvfølgelig kan man også ringe eller skrive direkte til os og bede om at få materialet sendt pr. post. Vi er glade for at kunne hjælpe.

Sankt Andreas Bibliotek –
e-mail: bibliotek@katolsk.dk
Niels Steensens Bibliotek –
e-mail: nsb@katolsk.dk

Robert G. Showers OFM Conv.

Udstillingskatalog med Niels Stensen-foredrag

Da vor salige Niels Stensen døde i Schwerin den 25. november 1686, så det ud til, at intet mere skulle

komme ud af hans anstrengelser for en katolsk menighed i Schwerin.

Kort før sin død havde han bistået augustinerpateren Jakob Steffani i dennes sidste levedage indtil hans død den 12. november 1686. Pater Steffani havde været præst for den lille katolske menighed i Schwerin. Nu var der ingen præst mere. Men i 1708 blev Skt. Anna's menighed grundlagt i Schwerin, og jesuitter oprettede en skole med

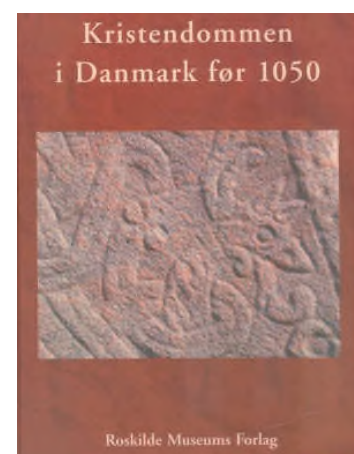
et skolebibliotek. På en måde overlevede det ophævelsen af jesuiterordenen i 1773, idet mange bøger er blevet bevaret i Sankt Anna's historiske bibliotek.

Der har været to udstillinger af disse sjældne gamle bøger. Dertil knyttede Heinrich Theissing Institut i Schwerin i 2003 et symposium med foredrag, bl.a. om reformationen i Norden og om jesuitternes virke i Danmark i det 17. og 18. århundrede.

Udstillingens katalog og foredragene er nu blevet offentliggjort i en bog på 179 sider. Den kan bestilles til "forfatter-pris", 10 euro, gennem

*August Ziggelaar S.J.
Stenosgade 4A
1616 København V*

Før Ansgar og Harald Blåtand

af **Anders Otto Stensager**

Det er ikke så ofte, vi hører om den allertidligste kristendom i Danmark, men i februar 2003 afholdtes der i Roskilde et symposium med titlen 'Kristendommen i Danmark før 1050', hvor både historikere og arkæologer deltog. Hele symposiet præsenteres nu i en bog, som udkom for ganske kort tid siden, og som indeholder en række spændende artikler om kristendommens spæde begyndelse herhjemme. Bl.a. hævdes det, at danerne allerede var bekendt med kristendommen før både Ansgar og Harald Blåtand, selvom de skriftlige og arkæologiske kilder er meget sporadiske eller helt mangler. Missionærer og handelsrejsende fra det kristne Vesteuropa har formentlig på et tidligt tidspunkt stået i forbindelse med de 'hedenske' folkeslag fra nord – længe før sakserkrønikøren Widukins fortælling om Poppo's jernbyrd, der fik Harald Blåtand til at omvende sig til kristendommen. Den angelsaksiske missionær Willibrord gjorde allerede i begyndelsen af 700-tallet forsøg på at missionere i Danmark og tog ifølge legenden også initiativ til at omvende danerkongen Ongendus.

I forsøget på at belyse udviklingen af kristendommen i Danmark spiller de arkæologiske kilder ikke overraskende en betydelig rolle. Ikke mindst i Hedeby er der gennem årene gjort fund af bl.a. amuletter og sværdhefter med kors og stiliserede Kristusmotiver, der kan dateres til begyndelsen af 800-tallet. Selv i vikingetidens mest foretrukne dekorationsform med fladedækkende slyngmotiver – oftest i form af slanger eller undtagelsesvis også menneskefigurer, der snor sig ind og ud imellem hinanden – kan der anes billeder, som genkendes i den kristne billedverden som Kristushoveder med glorier. Fra 900-tallet er der rundt om i landet fundet støbeforme til både Torshamre og kors. Selv kors til at hænge om halsen er fundet. Der er således ingen tvivl om, at danerne allerede var kendt med den kristne vesteuropæiske verden længe før Harald Blåtand officielt indførte kristendommen og døbte danerne, som vi kender det fra runestenen i Jelling.

Mange flere eksempler fra bogen kunne nævnes, og er man historisk-arkæologisk interesseret eller blot nysgerrig, kan symposieberetningen varmt anbefales. Nogle af artiklerne kræver dog en vis forhåndsviden, men meget af indholdet kan læses separat uden de store forkundskaber.

'Kristendommen i Danmark før 1050' er redigeret af Niels Lund og udgives af Roskilde Museums Forlag. Bogen er på 258 sider, illustreret. Pris 299,00 kr.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Hvad er forskellen på katolsk og protestantisk tro?

Clara skriver:

Min far er fra Italien og derfor katolik. Min mor er almindelig dansk protestant. Jeg kunne godt tænke mig at vide, om der egentlig er så stor forskel på katolsk og protestantisk tro. Kan det ikke være lige meget, når bare man er kristen?

Svar:

Grundlæggende har katolikker og protestanter den samme kristne tro: At Jesus er Kristus, Guds Menneskesøn, som det er formuleret i den apostoliske og den nicænske trosbekendelse.

Trosbekendelserne er vi fælles om. De bruges begge to i både den katolske og den protestantiske Kirke. Der er kun én lille forskel: I den katolske Kirke siger man: "Jeg tror på den hellige katolske Kirke...". I den protestantiske siger man: "Jeg tror på den hellige almindelige Kirke". Men "katolsk" betyder oprindeligt "almen/almindelig" eller "universel".

Men selvfølgelig er der forskelle. Ellers var vi jo for længe igen blevet én Kirke, som Jesus ønskede det.

Jeg vil nævne tre forskelle, som har vidtrækkende konsekvenser:

1) Den katolske tro er HOLISTISK.

Den omfatter ALT i denne verden og i Guds verden. Tiden og rummet, historien og den fysiske verden, de levende og de døde og de mennesker, der endnu ikke er født, – alt er i Guds favn, for Han er den levende Gud, den medvandrende Gud, ligesom Han var det, da Gudsfolket vandrede gennem ørkenen. Han er med os her og nu. Gud har skabt den fysiske verden til at være hellig og god. Menneskelegemet er ikke sjælens miserable fængsel, men Helligåndens bolig. Syndefaldet havde bragt Guds orden og skønhed i ubalance. Døden og alt det onde var kommet ind i verden. Men da Gud åbenbarede sin herlighed i Jesus Kristus, genoprettede Han, hvad Adam og Eva havde ødelagt, dengang de gjorde oprør mod Gud. I inkarnationens mysterium (dvs. at Gud blev menneske i Jesus) og i påskennattens sejr, da Jesus opstod fra de døde, indplantede Gud denne genforsoning i verden og helliggjorde den gennem sin Kirke og sine sakramenter, som i mysteriets form er en fortsættelse af Kristi fysiske nærvær iblandt os. Derfor

tror katolikker, at Jesus reelt er til stede i nadverbrødet, når præsten har løftet det og velsignet det. Nadveren et fest- og mindemåltid, men også en offerhandling, en reel aktualisering af Jesu død på korset og samtidig Hans opstandelses sejr over døden. Når vi spiser og drikker Hans legeme og blod, bliver vi forenet med Hans Guddom.

Den protestantiske verdensopfattelse derimod er præget af renæssancens dualistiske verdenssyn, som man havde arvet fra dele af græsk filosofi, især Platon og nyplatonismen. Det betyder, at man ikke mere ville acceptere naturen som hellig, og at man ikke mere kunne tro på Kristi fortsatte tilstedeværelse i alterets sakramente, men mere opfatter det som et mindemåltid, hvor den frelsende virkning afhænger af modtagerens egen indstilling. Den katolske opfattelse af sakramenterne som en sammensmeltning af en guddommelig virkelighed og et fysisk tegn skæres bort, fordi den åndelige og den fysiske virkelighed adskilles lige så radikalt som i Descartes' filosofi nogle årtier senere. Derfor fjerner protestantismen fem af de oprindelige syv sakramenter, og de fleste sanselige og kropslige elementer i gudstjenesten skæres bort (skikken at knæle, at korse sig; brugen af kerter, vievand, røgelse, liturgiske farver, rosenkranse, ikoner, krucifixer osv osv).

For mange protestanter medførte det, at Gud forsvandt for dem op i den fjerne Himmel, hvor Han ikke bekymrede sig så meget om sine børns daglige jordiske tilværelse. Nu måtte de klare den selv og trøste sig med præstens prædiken om søndagen.

2) Kirkens autoritet (traditionen)

Kirkens fysisk-historiske dimension kommer i den katolske Kirke endvidere til udtryk i Den hellige tradition (dvs. den levende tradition, som gennem paverne og biskopperne – fra person til person – går direkte tilbage til apostlene selv). Den kirkelige tradition er sammen med Den hellige Skrift kilden til troen, for traditionen sikrer, at Bibelen fortolkes i overensstemmelse med apostlenes lære. Det er et grundprincip i katolsk tro, at Sandheden om Gud er absolut, og denne Sandhed bevares i Kirkens tradition under Helligåndens vejledning. Det er denne tradition, som Kirken, personificeret i paven, er garant for, og som giver Kirken teologisk autoritet.

Det var imidlertid netop denne autoritet, Luther ikke ville bøje sig for. Han ville ikke acceptere nogen "mellemand"

mellem Gud og det enkelte menneske. Derfor forkaster han traditionen og siger "Bibelen alene". Han mente, at hvert menneske selv kunne læse og fortolke Bibelen ud fra sine egne forudsætninger. Dermed sætter han (lige som Descartes gør i filosofien) det subjektive som øverste dommer. (Igen en følge af renæssancens menneskefrigørelse og individualisme).

Man taler derfor om, at den katolske teologi er en "teologi fra oven" (åbenbaret af Gud, båret af både rationalitet, tro, bøn og mystisk erfaring), mens den protestantiske teologi er en "teologi fra neden", alene båret af den menneskelige erkendelse og dens muligheder. Det har gennem århundrederne i den protestantiske teologi ført til en stadig stærkere verdsliggørelse, fordi den er blevet en universitetsdisciplin med samme overordnede arbejdsmetoder som humanistiske og til dels naturvidenskabelige fag, som udelukker de elementer, som bæres af tro, bøn og mystisk erfaring. Denne opfattelse har i protestantisk praksis ført til en omfattende relativisme og subjektivisme, så at ingen i den protestantiske Kirke kan eller vil udtale sig på Kirkens vegne, men altid kun må tale på egne vegne.

3) Menneskesynet

Også det katolske menneskesyn (og natursyn) er præget af holismen, for ikke kun sjælen, men også menneskelegemet er skabt til hellighed. Trods syndefaldet har mennesket ved Guds nåde fået mulighed for at gå hellighedens vej i Kristi efterfølgelse. Protestantismen er også i sit menneskesyn påvirket af renæssancens opsplitning mellem det fysiske og det åndelige. I Luthers meget pessimistiske menneskesyn er der visse ligheder med gnostikernes ringeagt for menneskelegemet og hele den fysiske skabte verden. Derfor så Luther mennesket som radikalt ondt, ude af stand til at gøre gode gerninger. Han skriver et berømt skrift om "Den trælbandne vilje", hvori han udtrykker, at mennesket intet kan gøre selv for sin frelse, men udelukkende er afhængig af Guds nåde. "Gerningsretfærdighed" opfatter han som hovmod og hykleri.

Derfor skriver den store katolske renæssancefilosof, Erasmus af Rotterdam, et

svarskrift til Luther, som han gav titlen "Den frie vilje": Katolsk tro siger ikke, at man nogensinde kan retfærdiggøre sig selv ved at gøre gode gerninger, men derimod, at troen nødvendigvis må medføre gode gerninger. Ellers er det "en død tro". Det er således en opgave, som Jesus har givet til hvert enkelt menneske, at det skal gå hellighedens vej, som er en kontinuerlig personlig udviklingsvej i Kristi efterfølgelse. Tusinder af kristne er gået denne vej, og mange af dem er derfor kåret som helgener, dvs. mennesker, der kan være forbillede for os andre i Kristi efterfølgelse.

Den største af disse helgener er Jomfru Maria, der som Guds Moder indtager en helt central stilling i katolsk tro. I kraft af sin ydmyghed og sin tro er hun det menneske, som er gået tættest i Jesu efterfølgelse, og som derfor kan føre os andre ad den samme vej.

Om disse emner er der skrevet tusinder af digre værker.

Derfor vil jeg standse her og henvise dig til videre læsning i Den Katolske Kirkes Katekismus, som du kan finde på følgende norske internetadresse:

<http://www.katolsk.no/info/> (Katekismen er oversat til dansk, men er endnu ikke udkommet. Men den norske er meget let at læse.)

- og til Katolsk Minileksikon på Den danske Katolske Kirkes officielle webadresse: www.katolsk.dk

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Valfart 2005
Søndag d. 5.juni

"Ét brød - ét legeme
Ét i hjerte og sind!"

Program
11.00: Valfartsvandring fra Om-borgen
13.00 - 14.00: Skriftemål
12.30 - 14.15: Pause - Tilbedelse - Underholdning
14.30: Messe med biskop Kozon

Missionær for kristen enhed

Brian Farrell havde som ung planer om at blive missionær i Latinamerika, men blev i stedet biskop og sekretær for Rådet for kristen enhed.

I dette interview med Erling Tiedemann fortæller han om glæder og kriser i det økumeniske arbejde, som, siger han, bliver vanskeligere og vanskeligere i takt med, at nogle kirker tenderer i retning af at øge afstanden – ikke blot til os, men endog til deres egen tradition.

Men, tilføjer han, økumeni lykkes ikke med et snuptag, og kristen enhed må være et hjerteanliggende for enhver, som elsker Kirken.

af Erling Tiedemann

– I datidens Dublin var det ikke så almindeligt at have gode venner blandt protestanterne, men jeg havde det faktisk som barn og ung, fortæller biskop Brian Farrell (61), selv om der dengang var en meget udpræget afstand – og afstandtagen – mellem katolikker og protestanter i Irland. Men disse venskaber gjorde, at jeg livet igennem har været interesseret i at gøre den afstand mindre, og da jeg skulle skrive min teologiske afhandling, havde jeg som emne de økumeniske aspekter af Andet Vatikankoncilis lære og virkningen af den på forholdet til andre kirker.

I dag er Brian Farrell sekretær for Det pavelige Råd for Kristen Enhed og dermed kardinal Walter Kaspers højrehånd i det økumeniske arbejde.

– Men det var slet ikke dét, jeg skulle, ler han, det troede jeg i hvert fald ikke. I min ungdom var en af Irlands eksportartikler missionærer, og jeg skulle også være missionær – i Latinamerika, hvor jeg skulle ride rundt på pampassen, døbe børn, fejre messe og være sjælesørger ...

Hvorom alting er, som 17-årig meldte han sig hos Legionnaires of Christ, en dengang meget ny præstekongregation, der var grundlagt af den mexicanske præst Marcial Maciel. Og som mange andre kom han til at opleve, at Herrens veje ikke altid viser sig at være dem, vi havde tænkt os.

– Jeg blev sendt til Salamanca i Spanien et par år for at lære sproget og begynde at læse teologi, fortæller han. Derfra fortsatte jeg til Rom for at fuldende de teologiske studier på Gregoriana Universitetet, og så gik turen til Amerika – det var blot ikke Latinamerika, men USA, hvor jeg arbejdede som præst i 11 år. Derefter tilbage til Rom for at gennemføre et mere udvidet studium og blive dr. theol.

Studierne efterlod dog også tilstrækkelig tid til at give et frivilligt nap med i arbejdet i sekretariatet for bispesynoderne, og det førte til, at pater Farrell en dag blev opfordret til at overtage en stilling i Statssekretariatet, det centrale organ i Vatikanet.

– Det blev til 20 år her, siger han, og det var en dejlig tid. Jeg lærte så meget om Kirken og om udviklingen i hele verden, og det har været et stort privilegium at arbejde i statssekretariatet under Johannes Paul, som har en meget pastoral forståelse af sit embede og er en virkelig missionær på verdensplan. Jeg var meget involveret i forberedelsen af pavens mange rejser og har selv været med på

mange af dem – desværre ikke til Danmark, men til mange lande i Asien, Afrika og USA. Så lidt missionær blev jeg jo alligevel ...

For to år siden rykkede Brian Farrell op i graderne, blev bispeviet og udnævnt til sekretær for Rådet for kristen enhed.

– Og det har været en stor og meget positiv oplevelse, fordi jeg her har kontakt med en hel verden af dejlige mennesker i andre kirker, dygtige mennesker, som virkelig arbejder hårdt for at komme ud over fortidens rivalisering og misforståelser.

Rådets arbejde

Som andre organer i Vatikanet skal Rådet for kristen enhed ses som led i det samlede embedsværk, der skal bistå paven med at varetage sin dobbelte mission i Kirken, dels som biskop i byen Rom, dels som hyrde for hele den katolske verdenskirke. Hvad det sidste angår, trækker paven dels på en række såkaldte kongregationer (vedrørende tros læren, biskopper, præster, ordenssamfund, liturgi osv.), dels på en serie råd vedrørende mere specifikke spørgsmål (lægfolk, kristen enhed, familien, retfærdighed og fred osv.). Kongregationerne ledes af såkaldte præfekter, rådene af formænd.

Rådet for kristen enhed har kardinal Walter Kasper som formand og biskop Farrell som sekretær og dermed leder af de daglige opgaver. Desuden er der en sotto-segretario (undersekretær) og en række medarbejdere, som hver for sig er eksperter på bestemte økumeniske problemstillinger eller på forholdet til bestemte kirkesamfund.

– Vores sotto-segretario er monsignore Fortino, fortæller biskop Farrell. Han er katolsk præst af orientalsk ritus og har været med lige fra oprettelsen af dette råd. Han er derfor vores levende hukommelse og kan huske starten, som havde en ganske bestemt baggrund.

Da pave Johannes XXIII efter sigende forskrækkede sine nærmeste medarbejdere med et ønske om, at repræsentanter for andre kirker og kirkesamfund skulle indbydes som observatører til Andet Vatikankoncil, anede man i Vatikanet ikke, hvordan man skulle gribe noget sådant an.

– Den slags havde man overhovedet ingen erfaringer med her i Rom, fortæller biskop Farrell, så man kontaktede daværende kardinal Lorenz Jaeger i Paderborn og spurgte ham, hvordan man skulle gå frem. Han svarede, at det bed-

ste ville være at få fat på pater Bea S.J., der var leder af Det pavelige Bibelinstitut, og som havde deltaget i mange dialoger med kristne fra andre kirker. Bed ham stå for det, sagde Jaeger, så skal jeg nok etablere et sekretariat for ham, der kan hjælpe ham med at sende disse invitationer ud.

Fra denne enkle begyndelse og fra noget, der blot skulle have været et midlertidigt kontor, voksede "Sekretariatet for de kristnes enhed" frem. Allerede under konciliet blev det en vigtig bidragyder til koncilets teologi og tilnærmelse til de andre kirker. Og med støtte fra Johannes XXIII, efter ham Paul VI og i allerhøjeste grad Johannes Paul II har dette sekretariat, som på et tidspunkt blev til et paveligt råd, udviklet en hel serie af dialogformer med de forskellige kirker og et vidt forgrenet kontaktnet i forhold til kristne i andre kirker i hele verden.

– Den vigtigste af disse dialoger er naturligvis den teologiske samtale med de ortodokse kirker, for dem står vi jo nærmest i vores teologi, i vores historie og kultur, siger biskoppen. Men vi kom fra hinanden, og 1000 års historie skiller os nu. Så selv om vi ser på samme måde på mange ting, så er der også mange ting omkring Kirkens liv, som vi forholder os forskelligt til. Og vi må endda konstatere et vist tilbageslag for den teologiske dialog, som ellers foregik gennem mere end en snes år og resulterede i stadig flere redegørelser for vores fælles forståelse af troen.

En krise i forhold til de ortodokse kirker

– Vi kom ud i en krise, som paradoksalt nok skyldtes kommunismens fald. Det betød, at både den ortodokse kirke og de katolske kirker med orientalsk ritus begyndte at leve i en ny atmosfære af frihed. Men det betød desværre også, at mange spændinger pludselig kom op til overfladen, så vi fik konflikter om kirkelig ejendom, om ordinationer og så videre – og dialogen gik i stå.

– Derfor har vi i de senere år arbejdet intensivt i kontakt med den økumeniske patriark i Konstantinopel og med de andre ortodokse kirker for at få dialogen i gang igen. Vi tror, at vi har fundet frem til sammenhænge, hvor det er muligt at sætte dialogen i gang igen, men det vil utvivlsomt tage tid at komme tilbage til det niveau, den havde.

Også med kirker og kirkefællesskaber i Vesten har der i de 40 år efter konciliet været god kontakt.

– Den tætteste dialog har været med anglikanerne, siger biskop Farrell; den har stået på gennem mere end 30 år, og vi håber, at den vil fortsætte, men vi er i øjeblikket meget bekymrede over udviklingen i Det anglikanske Kirkefællesskab. Vi håber, anglikanerne vil være i stand til at overvinde de spændinger, de oplever i øjeblikket – men vi må vente og se. Måske er noget af det mest frugt-

bare, der er kommet ud af denne dialog, at midt i alle disse vanskeligheder har Det anglikanske Kirkefællesskab bedt os om at være i kontakt med dem omkring at finde et ekklesiologisk svar på de spændinger, de oplever. Derfor har et underudvalg under vores fælles dialogforum udarbejdet et oplæg, som er blevet forelagt for Det anglikanske Kirkefællesskab og drøftet mellem dets kirkeledere. Så de økumeniske relationer har bestemt ikke været nyttesløse, og anglikanerne står ikke alene over for disse spændinger; tværtimod har de input, som økumeniske partnere og her specielt katolikkerne har kunnet give, været meget vigtige.

Som det er alment kendt i Danmark – blandt andet som følge af biskop Hans L. Martensens store indsats – har der også med de lutherske kirker udviklet sig en meget fin dialog, som ledte frem til underskrivelsen i Augsburg af den fælles erklæring om retfærdiggørelsen. Underskrivelsen blev modtaget med enorm entusiasme og håb – måske med en overdreven entusiasme hos nogle mennesker, siger biskop Farrell, fordi det gav anledning til nogen skuffelse i den lutherske verden, at det ikke umiddelbart førte til fuldt nadverfællesskab.

– Men dialogen fortsætter, og vi er nu er nu ved at tage fat på de store spørgsmål om Kirkens apostolicitet og om embedet i Kirken. Det arbejdsrapport, som en gruppe inden for Den lutherske Kirke i Tyskland har udarbejdet om luthersk embedssyn, afspejler imidlertid et problem for dem – og et problem for os (1). Vi må vente og se, om dette rapport vil blive godtaget som en fælles holdning i denne del af den lutherske verden, eller det blot vil blive stående som et emne, der er til diskussion. For os i Den katolske Kirke bliver det naturligvis vanskeligere og vanskeligere i takt med, at nogle kirker tenderer i retning af at øge afstanden – og ikke blot til os, men endog til deres egen tradition. Når det kommer til stykket, stod reformatorerne jo meget stærkt på, at Kirken skulle være apostolisk og have et egentligt kirkeligt embede. Nu, hvor vi oplever en bevægelse væk fra dette, må vi vente – og lytte.

Økumeni kræver tålmodighed

– Økumeni bygger på lang, lang tids indsats, lang, lang tids refleksion – det er ikke noget, der lykkes med et snuptag, understreger biskop Farrell, der samtidig glæder sig over, at trods fortsatte problemer og trods nogle tilbageslag er der i dag er en helt anden økumenisk atmosfære – helt anderledes end for 40 år siden, hvor de mange katolikker betragtede protestanter som deres fjender. Vi er kommet meget langt væk fra den holdning, siger han.

– Der er nok nogle i Kirken, siger biskop Farrell, som føler, at økumenien svækker det katolske, men det er ikke sandt. Seriøs økumeni er på ingen måde en afsvækkelse af kernepunkter i vores katolske tradition eller af vores troskab

mod, hvad Kirken altid har lært. Men enhver økumenisk stræben efter den enhed, som Herren ønsker for sin Kirke, må nødvendigvis være en alvorlig sag. Den kan ikke blot bestå i noget overfladisk. Den kan ikke bygge på utålmodighed, fordi uenighed om trosspørgsmål er alvorlig – og skal tages alvorligt.

Et hjerteanliggende

– I virkeligheden, fortsætter Brian Farrell, er kristen enhed noget så vanskeligt, at Herren ved den sidste nadver ikke blot sagde til disciplene, at de skulle være ét. Nej, han bad til sin Far om disciplenes enhed, for han vidste, at selv kunne de aldrig magte at opretholde den.

– Men kristen enhed må være et hjerteanliggende for enhver, som elsker Kirken. Økumeni er – som den hellige fader har

sagt det mange gange – ikke noget ekstra, noget, vi gør, fordi vi gerne vil være flinke mennesker, men noget, som er obligatorisk for os – obligatorisk, fordi det er Kirkens natur at skulle være én.

Biskop Farrell taler sig varm, fordi økumeni ikke kun er blevet hans arbejde, men også er hans eget hjerteanliggende. Egentlig skulle han jo være rejst rundt på hesteryg på pampassen i Latinamerika som missionær, holde messe, døbe børn, udøve sjælesorg – i stedet blev han missionær for kristen enhed. Men for en katolsk præst er det vel i virkeligheden kun to sider af samme sag?

(1) I en artikel i nettidsskriftet www.catholica.dk har Jacob Thomsen berettet nærmere om dette lutherske arbejdsrapport.

ZILDA CHRISTENSEN – in memoriam

Efter længere tids kræftsygdom døde Zilda Christensen i sit hjem ved kirken i Kalundborg, 77 år gammel.

I en ung alder var hun fra Brasilien kommet til Danmark, selvom hun i sin væremåde og i sin tankegang nok aldrig har forladt Brasilien. Dansk fik hun aldrig lært ordentligt. Til gengæld kunne hun med hensyn til sprog "lidt af hvert" og overraskede igen og igen ved sprogligt at kunne kommunikere med mennesker fra de forskellige lande.

Hun var allerede i pater Mesters' tid et aktivt medlem af den lille menighed i Kalundborg. Siden 1995 har hun beboet 1. sals lejligheden i kirkens ejendom på Lundemarken og fungeret som en slags kirkeværge. Et stort stykke arbejde har hun gennem de ti år, - ja osse i tiden før hun boede hos os, - ydet i omsorgen for vor lille Skt. Mariæ Kirke, såsom at pynte kirken med blomster, renholde den indvendig og pleje de store arealer omkring kirken. Menighedssalen havde hendes særlige bevågenhed. Altid sørgede hun for, at dette lokale fremstod venligt og smukt, når vi samledes om søndagen. Og på særlige dage havde hun altid forberedt noget overraskende. På den årlige kirkevielses- og titularfest, som vi fejrer anden søndag i september, var der, med hensyn til den kulinariske del efter festmessen, næsten ingen grænser for hendes fantasi. Hun havde en evne til at få de forskellige mennesker til at møde frem med små færdige retter og, med sit eget udmærkede supplement, sørgede hun for, at serveringen forud for det obligatoriske, altid blev spændende.

Fordi hun faktisk udførte de mange forskellige funktioner i stor ydmyghed, var det ikke altid, at alle fik øje på, hvor meget hun i virkeligheden gjorde. Men nu, hvor hun ikke er der mere, står det os alle klart, at tomrummet, som hun efterlader, bli'r svært at udfylde.

Mærkeligt ér det: Hendes forgænger i "embedet", Mogens Carlsen, som med sin kone Grethe beboede ejendommens stuelejlighed, døde natten efter palmesøndag 1995 og blev begravet 3.

påskedag. Ti år efter gentager det sig på dato. Natten efter palmesøndag døde Zilda og, under stor deltagelse, blev hun 3. påskedag, tirsdag i den store påskeoktav, den 29. marts, - bisat, - naturligvis fra Skt. Mariæ Kirke i Kalundborg.

Ved den festlige sammenkomst i menighedssalen efter begravelsesgudstjenesten blev dén sang sunget, som menigheden 10 år tidligere havde sunget, - ved hendes "indsættelse" som kirkeværge. Tekst: Mads og Anne Wille. Mel.: "Blomstre som en rosegård":

Hør i al fortrolighed om et medlems virke: / Én, som elsker festlighed her i vores kirke! / Én, som altid virker glad, én, som gør, hvad ingen gad. Vores kirkeværge!

Uden hjælp, - helt frivillig, -holdes hus og have, / altid klar, beredvillig, hér er nok at lave. / Vasker, pudser, pynter op, ordner hver en kaffekop: Vores kirkeværge!

Hvem har lavet dén bukét? Hvem har revet gruset? / Hvem gør alting helt diskret? Hvem har dog støvsuget?? Altid er her pænt og rent, - fik hun TAK, som ret fortjent?? Vores kirkeværge!

Kom fra Sydamerika, - fra et nonnekloster. / Ligner en Ofelia, - kan sit Pater noster! / trods den mørke lød og hår bli'r der lyst, dér, hvor hun går: Vores kirkeværge!

- sådan gik en masse år! End'lig skete noget: / Titlen fik hun først i går, roser har hun fået. / Bor nu hér i kirkens hus stadig som vor genius: Velkommen til Zilda!!

At Vorherre i sin høje himmel nu osse har sagt "Velkommen til Zilda", er vi alle i Kalundborg overbeviste om. Ære være Zildas minde! Bed for hende

P. Stephen Holm, sognepræst

Larmende tavshed

For nogen tid siden blev der i KO spurgt om, hvorfor det kun var den ene part af et katolsk ægtepar – nemlig manden – der blev opkrævet kirkeskat. Det spørgsmål er der ikke blevet svaret på endnu. Det undrer mig, da det ellers ikke skorter på dyrt brevpapir og mange ord, når det drejer sig om at få penge i kassen. Hvis det er rigtigt, at det forholder sig således, så har jeg set, at man i byggemarkederne kan købe 'brølere', som burde skænkes til den, der er ansvarlig for miseren! For det kan da ikke være med vilje, at man lader være med at opkræve kirkeskat af kvindelige katolikker, bare fordi de er gift - altså gift med en katolik?

Under alle omstændigheder giver et

sådant brev stof til eftertanke i lang tid – også til man næste gang skal tegne en 10-års kontrakt.

Venlig hilsen
Birgit Kobberø

Svar: Det forholder sig sådan, at alle – både mænd og kvinder, hvad enten de er gift eller enlige – har en moralsk forpligtelse til at bidrage økonomisk til Kirkens drift, og biskoppen har ønsket, at det skal ske gennem kirkeskatteordningen.

Hvad den tekniske side af ordningen angår, forholder det sig på følgende

måde: Hvis hver ægtefælle er tilmeldt ordningen med en 10-års kontrakt, vil begge ægtefæller få de henvendelser, som ordningen medfører, ligesom de også er opført som selvstændige kirkeskattebetalere på de lister over menighedens medlemmer, som sognepræsten får tilsendt fra bispekontoret. Hustruer er derfor lige så "synlige" som deres mænd.

Alle, som er tilmeldt den såkaldte et-års kontrakt vil også få en personlig henvendelse, f.eks. én gang om året, hvor vi "dyrtidsregulerer" kirkeskattebeløbet.

Hvis et katolsk ægtepar har valgt at betale deres kirkeskat under ét, er det kun den, der er opført som kirkeskatte-

betaler, der får henvendelser fra bispekontoret.

I alle andre tilfælde er det alene husstandsrepræsentanten, der får henvendelser – uanset om det er en kvinde eller en mand.

Den nuværende praksis er både begrundet i IT-systemets funktionalitet, hensynet til den billigste løsning og hensynet til husstanden, som vil finde det overflødig at få flere enslydende henvendelser.

Med venlig hilsen
Lars Messerschmidt
Generalvikar

Grov blasfemi på DR

Lørdag den 2 april 2005 kl. 16.00 så jeg tilfældigvis udsendelsen "Boggie" på DR1. Dette er et kendt musikprogram om musik. Programmet bliver sendt om dagen, så at mange børn og unge kan se det.

Jeg ser, at Uffe Holm er med i udsendelsen. Uffe Holm er en dansk stand-up komiker, som turnerer rundt i landet med sit andet show. Uffe Holm har udtalt sig ekstremt vulgært og blasfemisk om Jesus Kristi død på korset, hvilket er det centrale i den kristne tro, og det allerhelligste for en troende. Desuden omtaler han Jesu Kristi kors som "det skide kors", og andre endnu mere forhånende ting.

Hr. Uffe Holm synes dette er sjov og underholdning, for han må jo godt, han er jo skuespiller, det er "bare sjov". Nej! Dette er hverken sjov eller kunst at fortælle omverdenen i al offentlighed, at Jesu sår på arme og ben blev brugt til noget seksuelt. Han har i et meget grimt,

primitivt og vulgært sprog fortalt unge mennesker om dette, både til shows og i TV, og igen i programmet "Boogie".

Kan det virkelig være rigtigt, at Danmarks børn og unge skal fyldes med sådanne blasfemiske og ekstremt vulgære usandheder? Kan det virkelig være rigtigt at Uffe Holm og DR1 synes, at de unge mennesker kan være tjent med dette?

Uffe Holm har før udtalt på TV2, at disse vulgære og blasfemiske ting er noget, som han kan stå inde for i sit show. DR må dele denne opfattelse, siden de sender det. Det er meget groft, at vi alle i Danmark er med til at betale disse ungdomsprogrammer, da DR1 er licensbetalt. Dette er helt uacceptabelt.

I Danmark har vi en lov om dette. Vi har en blasfemiparagraf som bliver "glemt",

når det handler om kristendommen, som er grundlag for vores danske samfund. Der står i straffeloven, kap 27, freds- og ærekrænkelser, § 266b: "Den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelser eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro, eller seksuelle orientering, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år".

Denne paragraf gælder også, når det er kristendommen, der forhånes.

Ja, vi har ytringsfrihed i Danmark, men må vi samtidig også nedværdige og forhåne den kristne tro i Danmark? Det vil jeg mene, at man ikke må. Hvis det var homoseksuelle eller andre, hr. Uffe Holm havde udtalt sig sådan om, ville de straks være på barrikaderne, og mange

ville have sympati med dem.

Men hvad med de kristne? Hvad med vores grundlæggende tro i Danmark, skal man have lov til at træde på denne så voldsomt, som det sker i flere tilfælde? Sikke et signal at sende til unge danskere.

Man kan sagtens lave underholdende stand-up uden at nedgøre noget, som betyder så meget for så mange mennesker.

Det er på høje tid at stoppe disse mennesker, både hr. Uffe Holm, DR1 og andre, som gør det samme. Eller er det ikke et kristent, demokratisk land vi lever i? Jeg spørger bare..

Viktoria Bartela

En bønnehørelse måske?

For lidt over tyve år siden forloftede jeg mig, så det gav et smæld i ryggen. Jeg måtte 8 dage på sygehus, men her kunne man ikke sige mig, hvad der var sket – heller ikke min sygekasselæge. Siden har jeg måttet passe ekstra på, og smerterne vendte regelmæssigt tilbage. Jeg fik nogle gigtpiller, men ellers kunne intet gøres.

Tirsdag den 5/4 fik jeg et voldsomt anfald og bad da kraftigt til Gud i min afmagt. Jeg var i byen, blev toiletrængende og gik derfor ind i storcentret. Straks faldt mine øjne på et skilt "Kiropraktor". Jeg har aldrig prøvet det før, men tog det som en bønnehørelse. Jeg gik derop og fik en tid, fredag den 8/4 kl. 11.30. Jeg kom på brikken, og han "knækkede" ryggen på

plads, medens DR transmitterede pavens rekviem fra Peterskirken.

Jeg har længe haft et mellemværende med vor Kirke att. paven og bad derfor ikke særlig meget for ham. Men da kiropraktoren lagde min ryg på plads, var det som om paven gav mig et skulderklap, idet han sagde: "Værs'go, så er vi kvit. Du får mit medhold!"

Jeg vil ikke kalde det et mirakel, men dog en pudsig helbredelse, ikke kun på tyve års rygsmerte, men også af et dybt sjælesår. – Jeg håber, at det holder.

Den vantrø
Joost Dahlerup
2870 Dyssegård

Offentligt møde KATOLSK.DK

I henhold til retningslinierne for 'Den katolske Kirke i Danmarks officielle hjemmeside' indbydes der hermed til møde torsdag den 19. maj 2005 kl. 19.30 på bispekontoret Gl. Kongevej 15, 1610 København V

Den katolske kirke i Danmark har siden år 2000 haft en officiel hjemmeside, og kan derfor i dette år fejre 5 års jubilæum.

Hjemmesiden har siden starten været drevet af frivillig arbejdskraft med en styregruppe som daglig ledelse på både indhold og teknik. Styregruppen refererer til biskoppen.

Formålet med en officiel, dansk, katolsk hjemmeside er at give alle søgende og nysger-

rige korrekt og omfattende information om troen og Kirken med særlig henblik på danske forhold. Desuden skal hjemmesiden internt fungere som en slags public service-organ, og derfor vil man finde alle Katolsk Lommebogs oplysninger i ajourført stand, en aktivitetskalender og et hav af konkrete oplysninger om emner, der måske ikke alle er lige ophidsende, men som man indimellem har brug for at få præcis besked om.

Til trods for at det ikke er en stor og økonomisk stærk hjemmeside, er det dog lykkedes at sætte Kirkens hjemmeside på det kirkelige danmarkskort. Hjemmesiden har et stort antal besøgende hver dag, som ud fra de meget store mængder af informationer, der er tilgængelige, finder svar på mange spørgsmål. Hjemmesiden faste 'Spørgepanel' har 'fast' arbejde med at besvare op til tyve spørgsmål om dagen.

Styregruppen arbejder hele tiden på at forny og forbedre hjemmesiden, med de begrænsede ressourcer der er til rådighed. Mange har sikkert også en mening om hjemmesiden og dens funktion, som styregruppen gerne vil have del i. Derfor er der nu lejlighed til at få styregruppen i tale på mødet den 19. maj 2005 på bispekontoret.

På dette møde vil styregruppen fortælle om de nyeste tiltag på hjemmesiden, herunder fortælle om de visioner vi har: Hvor står vi? Hvor skal vi hen?

På styregruppens vegne
Claus Nybro

Sr. Margaritha Valappila udsætter sit besøg.

Da Sr. Margaritha Valappila er blevet bedt om at deltage i Verdensungdomsdagen i Köln, bliver den planlagte retræte på Ømborgen fra 15. - 19. august desværre udsat til et senere tidspunkt. Der vil i god tid komme oplysningerne om, hvornår hun næste gang kommer til Danmark. Der er dog også den mulighed, at en gruppe fra DK kan deltage i en retræte i "Haus Raphael" i Bad Soden-Salmunster. Evt. spørgsmål 75757551

pastor Benny Blumensaat,
Kirkegade 58,
6700 Esbjerg.

Det sker i bispedømmet

Maj

14. kl. 11.00 I maj måned æres jomfru Maria. Der er procession i Esbjerg med Vor Frue af Danmark. Alle er velkomne til at deltage.

19. kl. 19.30 Offentligt møde om KATOLSK.DK på bispekontoret: Se omtalen side 10.

13. DKKF deltager i WUCWO's internationale Bønnens Dag m. temaet: "Lad os væve bånd for freden". Fejres med messe i Skt. Ansgars Kirke kl. 16.30. Derefter samvær m. let servering i menigheds-salen. Tilmelding 12/5: rpm@meyer.dk el. tlf.: 3542 7671

14. kl. 11.00 I maj måned æres jomfru Maria. Der er procession i Esbjerg med Vor Frue af Danmark. Alle er velkomne til at deltage i processjonen, som udgår fra Sankt Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg.

16. kl. 19.00 – 20.30. Meditationsaften og snak. Skt. Josefs Søstre, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

21. kl. 12.00 – 17.30. Tro

og lys møde i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, Kbh.

28. kl. 10.30 DKKF's generalforsamling i Dalum Gl. Kirkes Annex, Dalumvej 112B, Odense. Oplysn. landsleder Birgit Clausen, 86 99 63 54, e-mail birgit.clausen@mail.tele.dk – www.dkkf.dk

28. kl. 11.00. Kristi Legems procession gennem Esbjerg. Paven har udråbt 2005 til Eukaristisk år, hvor vi bringer den Eukaristiske Jesus til mennesker, som hungre efter den levende Gud. Alle er velkomne til at deltage i processjonen, som udgår fra Sankt Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg

28. kl. 13.00 – Tro og Lys møde i Sankt Vincent Kirke, Nygade 8, Helsingør

Juni

4. kl. 14.30. Voksenkatekese v/pastor Niels Engelbrecht, voksenkatekese-forløbet afsluttes. Menighedssalen, Bredgade 69A, Kbh.

5. Tro og Lys gruppen i Jylland deltager i bispedømmets valfart til Øm.

Valfart til Vor Frue af Aasebakken Søndag den 29. maj 2005

Valfartens tema:
Ét brød – ét legeme (1. Kor 10,17)
Ét hjerte og sind (ApG 4,32)

Pga. samtidig fejring af Eukaristiens år og Kristi Legems og Blods fest er programmet rykket ½ time frem i forhold til sidste år.

Program

Kl. 8.45: Valfart gennem Rude Skov.

Kl. 10.00: Mulighed for skriftemål v/Vor Frue kloster.

Kl. 11: Bispemesse med efterfølgende procession i Parken.

Kl. 12.45: Pause for spising, leg og samvær. Phong Vu serverer vietnamesiske specialiteter – overskuddet går til valfarten. Kaffe, øl og vand kan købes hos spejderne. Lægmandsorganisationer fortæller om deres arbejde og sælger rosenkranse, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.

Kl. 15.00: Andagt

Dagens program slutter kl. 15.45, men folk kan blive på området, så længe de vil.

Transport

S-tog fra Københavns Hovedbanegård til Holte, hvor det tager ca. 20 minutter at gå i "løs formation" til Rudersdalsvej (over for Poppel Allé). Skovvalfarten, som starter kl. 8.45, går under sang og bøn gennem Rude Skov til Høsterkøb. Vil du køre direkte til Høsterkøb: S-tog fra Hovedbanegården til Holte og videre med bus 354 til Høsterkøb Kirke eller S-tog til Birkerød og videre med bus 500 S til foden af bakken.

Maria-andagter den 21. og 28. maj

Maria i Eukaristien

Kl. 17 i Jesu Hjerter Kirke København

Ikonen i Nütchau

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

Sct. Ibs Skole søger lærer

Sct. Ibs Skole

- er en 133 år gammel katolsk privatskole, der bygger på det kristne livs- og menneskesyn.
- har 600 elever fra 0.-10. klassetrin, SFO samt en børnehave med kommunalt tilskud.
- beskæftiger 70 dygtige og engagerede medarbejdere.
- sætter samarbejde, faglighed og kreativ tænkning højt.
- har en omfattende musik afdeling med individuel musikundervisning, kor og big band.
- integrerer i skolens hverdag Uldrugpaarden, en natur- og lejrskole beliggende i Sondrup Bakker ved Horsens Fjord.

Der er tale om et årsvikariat.

Da den endelige fagfordeling ikke er på plads, opfordrer vi ansøgere til at oplyse, hvilke fag de kan undervise i.

Yderligere oplysninger kan fås hos skoleleder Dan Jensen på tlf. 75 66 67 00 eller på skolens hjemmeside www.sctib.dk.

Løn- og ansættelsesforhold efter gældende aftale mellem Finansministeriet og LC.

Ansøgninger stiles til skoleleder Dan Jensen og sendes til Sct. Ibs Skole, Kildegade 18, 8700 Horsens.

Ansøgningsfrist: 17/5 - 2005

Den Nordiske Valfart til Lourdes

finder i Eukaristiens år sted
fra 31. august til 7. september 2005 under temaet
"Kom til mig alle I, der bærer tunge byrder"

Geistlige ledere: Biskop Czeslaw Kozon og
valfartspræst H. Krawzyk s.j.

Pris DKK 6.800 for fly, ophold + fuld pension

Tilmelding til

Marie Storm tlf.: 3379 3415, kl. 10-12 (samt søndag 18-21)
Jytte Ormstrup tlf.: 4364 4264 kl. 19-21

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- *Katolsk Begravelses Service*

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning • Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning • Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 9, som
udkommer den 11. maj,
skal være redaktionen i
hænde senest
den 25. april

Med venlig hilsen
Redaktionen

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127
2730 Herlev

Tlf.: 44 92 41 31 – fax: 44 92 41 36

Alt i blomster, dekorationer, bryllup, begravelse o.l.
Ring og bestil – vi sender over hele landet

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncerider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter, ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncerider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Ånden – gaven til Guds folk

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

På gammeltestamentlig tid var det en profet, en folkelig leder eller en kunstnerisk begavet person, som kunne besidde Ånden. Herrens Ånd blev ikke tildelt hvem som helst. Der var selvfølgelig løfter i generelle vendinger som ”min ånd bliver hos jer. Frygt ikke!” (Hagg 2,5). Men det var et løfte

til folket som helhed og ikke til den enkelte.

Gud havde bl.a. givet sin Ånd til den salvede konge for at udruste ham til opgaven med at lede folket. Saul, Israels første konge, er et klassisk eksempel på dette. Profeten Samuel salver ham til konge, og han modtager Guds kraft. Men det forbliver ikke sådan. Saul er ulydig over for Gud og sættes derfor til side til gunst for David. Fra den dag, da David bliver salvet som konge, forlader Guds Ånd Saul (jf. Sam 16,13). Men hvad sker der så med Saul? Bibelen beretter, at en ond ånd plager ham og beskriver dermed Sauls depressive anfald.

Generelt kan man dog sige, at rækken af Israels konger var en ret stor skuffelse. De færreste var åbne for Åndens virke i deres liv og ledelse.

Men drømmen var ikke gået tabt. Profeterne nærede et håb om, at der

en dag ville komme en konge fra Davids slægt, for hvem Åndens iklædning ikke bare ville være en forbigående iklædning, men som ville hvile over dette menneske og forblive i det. Dette håb levede videre i det jødiske folk. Derfor er det meget betydningsfuldt, når der i Det nye Testamente siges om Jesus, at Ånden daler ned og bliver over ham (Joh 1,32). Jesus er den endelige og ideelle konge. Han er et med Helligånden og kan derfor give Ånden videre til sine disciple.

Det var det, Gud gjorde pinsedag, og gaven er aldrig blevet trukket tilbage. Åndens gerning i det enkelte menneske i den nye pagts tid beskrives som en holdningsændring. Gud fjernede fra menneskers indre det stenhjerte, som havde saboteret forholdet mellem Gud og mennesket. Det nye hjerte af kød og blod gives til ethvert

medlem af Guds folk og ikke mere for kortere eller længere perioder, men for hele personens levetid. Denne åndsudgydelse har samme virkning som ved profeterne i Det gamle Testamente: De skal profetere; men gaven er beregnet for hele folket, uanset køn, alder og social status.

Dette kan du gøre:

- Læs Es 11,1ff ; Joel 3,1-2; Jer 31,31-34; Ez 36,26.
- Hvad har Gud lovet til de sidste dage?
- Bed om, at Helligånden må røre ved dit hjerte.

Afsender:
ID 12848
Katolsk Orientering
Gammel Kongevej 15
1610 København V

Returneres ved varig adresseændring
Magasinpost B

Fundet i programmet

af Stig Holsting

Uge 19 og 20

TV

DR 2: Onsdag den 11. maj 18.20 Biblens mysterier (5:9)

Dokumentarserie fra BBC. "Josef og hans brødre". Historien om Josef og hans farverige kjortel har optaget folks sind i generationer. Josefs historie begynder, da hans misundelige brødre stjæler den kjortel, som Josef har fået af sin far, og sælger Josef som slave til egypteren Potifar. Potifars hustru anklager ham for voldtægt, og han bliver kastet i fængsel. Men da han er god til at tyde drømme, bliver han Faraos drømmetyder og ender med at blive udnævnt til statsminister.

DR 2: Torsdag den 12. maj 18.15 Biblens mysterier (6:9)

"Slaget ved Jeriko". Fortællingen om Josua, der vandt slaget ved Jeriko ved at lade sine soldater gå rundt om byen og blæse i horn til murene faldt, er en af Biblens mest mindeværdige og usædvanlige historier, men ingen arkæologiske tegn bekræfter, at Josua nogen sinde har levet. Sandheden om Josuas erobring af Kanaan er blevet

en af oldtidshistoriens helt store gåder. Forsøget på at finde svaret har optaget forskerne i årtier, og det har udviklet sig til noget, der ligner en kriminalroman.

DR 2: Torsdag den 12. maj 19.55 Hinsides hadet.

Fransk dokumentarprogram. Den unge, skotske jøde Yoni bliver offer for et bombeattentat mod en israelsk bus. Efter en samtale med en rabbiner giver forældrene tilladelse til organdonation, og en lille pige modtager den ene af Yonis nyrer. Hun er syv år gammel, og hun er palæstinenser.

DR 2: Lørdag den 14. maj 13.05 Himlen på jorden (3:6)

Den kristne arkitektur har mangeartede udtryk. Vi rejser fra den mindste kirke på den yderste irske ø, bygget af ukendte keltiske munke, til den største: Peterskirken i Rom, konstrueret og opført af Michelangelo og andre geniale kunstnere.

DR 2: Lørdag den 14. maj 14.00 Danskernes religion

En introduktion til kristendommen som belyser, hvordan de fleste danskere dyrker deres religiøsitet - eller slet ikke dyrker nogen form for religiøsitet. Der er samtaler med troende og ikke troende, ritualerne ved dåb, konfirmation, bryllup og begravelse.

DR 2: Lørdag den 14. maj 20.00 - 22.30 Temalørdag: Da Vinci mysteriet

(Rubrikredaktørens kommentar: Bogen bag denne titel har gået sin gang over hele verden, hvor mange har opfattet den som en nærmest dokumentarisk redegørelse for udviklingen i Kirken og ikke mindst dens manipulation med de evangeliske beretninger. Redaktørens anbefaling dækker således kun over de muligheder, som disse udsendelser giver for at få adskilt roman fra fakta. Især henvises til afsnittene

Kl. 21.00 Det virkelige Da Vinci mysterium og kl. 23.25 Da Vinci mysteriet - endnu en konspirationsteori?

DR 2: Mandag den 16. maj 19.35 Libeskind's Jødiske Museum

Blandt verdens in-arkitekter i disse år er den polskfødte Daniel Libeskind givetvis den mest filosofisk anlagte. I sine bygninger stræber han efter en sammensmeltning af historie, litteratur og filosofi. Alt fremstår som en integreret del af selve bygningsværket. Libeskind's Jødiske Museum i Berlin er en voldsomt virkende stærkt symbolladet bygningsskulptur. En bygning om krigens apokalypse, hvor en vej fører til Holocaust-tårnet bag en tung jerndør. Og hvor en anden vej fører til en særlig have med 49 træer på toppen af betonsøjler

plantet i skrå jord, symboliserende det jødiske eksil.

DR 2: Tirsdag den 17. maj 18.20 Biblens mysterier (8:9)

"Herodes og massakren i Betlehem". Navnet Herodes forbindes med den inkarnerede ondskab. Kongen der myrdede spæde drengebørn for at sikre sin magt. Med udåden håbede han at dræbe barnet Jesus, som allerede blev kaldt Jødernes Konge. Men det er faktisk kun et enkelt vers i Matthæusevangeliet, der har givet Herodes dette skændige eftermæle, mens den jødiske historiker Flavius Josephus overhovedet ikke nævner det. Gjorde Herodes sig virkelig skyldig i barnemord?

DR 2: Onsdag den 18. maj 18.20 Biblens mysterier (9:9)

"Johannes Åbenbaring". Apokalypsen, som den også kaldes, er en enestående og skræmmende bog. Mange betragter Johannes Åbenbaring som en række uhyggelige forudsigelser om alt fra global opvarmning, Tjernobyllkatastrofen til krigen i Mellemøsten og endog tidspunktet for verdens undergang. Nyere forskning har afsløret, at nøglen til Åbenbaringens uhyggelige visioner snarere skal søges i fortiden end i nutiden. Og at "dyrets tal" måske alligevel ikke er 666.

DR 2: Søndag den 22. maj 21.50 En verden ridset i sten

(2:2)

Menneskene bag helleristningerne. Norden blomstrede for 4000 år siden. Bronzealderen var en gylden tid og et stadigt mysterium. Ikke mindst når man ser helleristningernes gådefulde billeder af lurblæsere, mystiske fodspor over klipperne og mængder af skibe. Forskerne finder stadig flere af dem og de nærmer sig hele tiden svar på de store spørgsmål: Hvad betyder helleristningerne, hvem lavede dem og hvorfor?

Radio

P 1: Mandag den 16. maj 08.03. Mennesker og tro

Kunsten og Helligånden.. Genem et langt kunstnerisk virke har billedhuggeren Erik Heide placeret sig som en af vor tids væsentligste kirkekunstnere. I sit atelier på Mors fortæller han om en aktivitet, der spænder fra kirkelig kunst til rådgivning af Vejdirektoratet om den æstetiske udformning af store vejanlæg. Tilrettelæggelse: Finn Slumstrup

P 2: Mandag den 16. maj 12.20. Kormusik fra Skt. Petersborg

Anden del af en koncert med russisk kormusik med koret fra Skt. Peter og Paul Katedralen. (Fra koncert i Skt. Pauls kirke i Århus 5. april). Præsentation: Bent Grønholdt.

“Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra Himmelen; om nogen spiser af det brød, han skal leve til evig tid. Og det brød, jeg vil give, er mit kød, til liv for verden.”

Joh 6,51

Giovanni Bellini (1430-1516) Forløserens blod
London National Gallery

Søndag den 29. maj fejrer vi Kristi Legems og Blods fest.
Samme dag er der valfart til Åsebakken, jfr. KO nr. 9, s. 4.

Hyldest til “livets kultur”

Kirsten Krog fortæller om den første chilenske helgen, Teresa de los Andes, der døde kun 19 år gammel, men hvis liv blev et vidnesbyrd om den kærlighed og lykke hun fandt midt i lidelsen.

side **3**

Hyldest til “dødens kultur”

To film, som begge utilsløret går ind for legalisering af eutanasi, kan i øjeblikket ses i danske biografteatre.

Det ligner en “trend” siger redaktøren i sin anmeldelse af henholdsvis Clint Eastwoods *Million Dollar Baby* og den spanske instruktør Alejandro Amenábars *Mar Adentro*, Mit indre hav.

side **12**

Service-kirke?

“Folkekirken er til grin”, kunne man læse i en overskrift på forsiden af Kristeligt Dagblad torsdag den 12. maj, og det var ingen ringere end avisens chefredaktør Erik Bjerager, der fremsatte dette provokerende udsagn.

Anledningen var den afgørelse, kirkeministeriet havde truffet i Grosbøll-sagen om ikke at rejse en læresag mod Taarbækpræsten, der, som alle ved, offentligt udtalte og senere fastholdt, at han ikke tror på en skabende Gud. “Dermed,” skriver Bjerager, “har kirken ikke bare gjort sig selv utroværdig i den brede befolknings øjne, men også undermineret sin egen autoritet.”

Nu vil nogen måske undre sig over, hvorfor KO’s chefredaktør på lederplads vælger at beskæftige sig med et spørgsmål, som vel strengt taget kun vedrører folkekirken. I den katolske Kirke er den læremæssige autoritet jo klart defineret, så en debat, som den, der nu pågår i folkekirken, burde vi være forskånet for.

Sandt nok, men kun for så vidt som man anskuer Grosbøll-sagen som en strid blandt lærde om, hvilke forestillinger man på et forsvarligt teologisk grundlag kan gøre sig om Gud. Der er imidlertid ikke meget belæg for at betragte Grosbøll som en avanceret teolog. Når han betegner centrale trossandheder som “poetiske billeder”, skal det uden tvivl tages som udtryk for en moderne reduktionisme, og man bør i den forbindelse ikke overse det faktum, at hans menighed har erklæret sig fuldt ud tilfreds med hans “forkyndelse”. Mon ikke tilfredsheden i hovedsagen bunder i, at Grosbøll ikke forsøger at påtvinge sin menighed en kristendomsforståelse, som forpligter nogen til noget som helst?

Grosbøll-sagen handler derfor langt snarere om et problem, vi i ikke ringe omfang har til fælles med folkekirken, nemlig spørgsmålet om i hvilket omfang vore kirker i dagens Danmark degenererer til “service-kirker” – dvs. til rene kulisser om diverse mærkedage: dåb, konfirmation, bryllup osv. Man skal være mere end almindeligt naiv for at tro, at flertallet af de mennesker, der frekventerer folkekirken på sådanne mærkedage, gør sig tanker om det religiøse indhold i de kirkelige handlinger, de deltager i. For dem er kirkerummet slet og ret en stilfuld og højtidelig ramme om en festlig begivenhed.

Er situationen stort anderledes hos os i den katolske Kirke i Danmark? Det kan vi med en vis ret håbe, men prøv alligevel at tænke på, hvor mange dåbsforældre, man ser for første gang i kirken – og aldrig siden, og hvor mange unge mennesker, der modtager første kommunion og firmelsens sakramente, og som vi efterfølgende spejder forgæves efter til søndagsmesserne. Er løsningen, at vi i højere grad stiller krav til mennesker, der ønsker at modtage Kirkens sakramenter? Er vi for konfliktsky? Det er ikke nogen nem diskussion med enkle og unuancerede svar, men det er på tide, vi tager hul på den.

Torben Riis

En korrektion til korrektionen

Ved Gregers Mærsk-Kristensen, bispedømmets børne- og ungdomspræst.

Ak ja, så skal vi til det igen. Igen fyger det rundt med tal. Tal, som taget hver for sig kan være korrekte nok, men som taget ud af en sammenhæng slører billedet og i værste fald kan virke manipulerende. I dette korte indlæg, som jeg skriver i mit eget navn og ikke på DUK’s vegne, er det ikke på sin plads at give en fyldestgørende præsentation af DUK’s økonomi. Men lad mig gribe fat i et par tal og fakta, der kommer frem i Lars Messerschmidts og Erik Lindegaards artikel.

I artiklen hævdes det, at de 100.000 kr., som bispedømmet giver til Øm-borgen, må betragtes som et indirekte tilskud til DUK. Dette er ikke helt sandt. Sagen er jo, at disse penge bruges til at give alle katolske arrangementer på Øm-borgen rabat. De forskellige valfarter, menigheder, diverse grupper, retræter, ordenssamfund og de katolske skoler, der ofte bruger Øm, får altså også glæde af disse penge. Øm tilhører ikke DUK, men er en selvejende institution under bispedømmet. Det er en gave ikke kun for DUK, men for hele bispedømmet, at vi har så pragtfuldt et samlingssted som Øm. Det er i det lys, vi skal se de 100.000 kr. Det er en investering, der kommer hele bispedømmet til gode.

Det nævnes i artiklen, at bispedømmet afholder udgifterne til ungdomspræstens løn, til anskaffelse af bil og til bolig. Det er rigtigt nok. Men jeg er jo ikke DUK’s præst. Jeg er hele bispedømmets børne- og ungdomspræst. Derfor har jeg i løbet af foråret bestræbt mig på at komme rundt til så mange katolske skoler og til så mange sogne som muligt, ikke blot for at promovere DUK’s lejre og weekends, men også for at holde messer, for at tale med børn og unge, for at undervise og for i øvrigt at finde ud af, hvad der lokalt er af initiativer for børn og unge. På den måde har jeg forsøgt at være

der som præst for alle børn og unge uanset medlemskab af DUK.

Vel har jeg som biskoppens repræsentant en særlig forpligtelse over for DUK. Det har jeg også over for studentermenigheden! Rigtig mange initiativer og arrangementer for børn og unge er mulige på grund af DUK. Som børne- og ungdomspræst ville det være tåbeligt ikke at bakke op omkring disse initiativer og arrangementer.

Desværre har DUK kun kontakt til en fjerdedel af bispedømmets børn og unge. Den største udfordring som børne- og ungdomspræst er sammen med DUK og resten af bispedømmet at nå de 4500 katolske børn og unge, som Kirken måske ellers er ved at miste forbindelsen med. Det er i lyset af denne udfordring, at bispedømmets udgifter til ungdomspræstens løn, bil og bolig skal ses. Nævnes skal det i denne forbindelse, at DUK jo betaler de løbende udgifter til bilen, og det uanset om jeg besøger et gymnasium i Grindsted, deltager i et katolsk børnearrangement i Horsens, holder oplæg på en katolsk skole eller er ude i et sogn for at forsøge igen at få gang i noget børne- og ungdomsarbejde. Dette er i sig selv en anseelig udgift for DUK.

Hvad DUK for længst har efterlyst, er en udmelding om, hvad og hvor meget bispedømmet vil investere i børne- og ungdomsarbejdet ikke blot i år eller næste år, men ti år frem i tiden. Taler vi om en konsulentløn eller en sekretærløn? Taler vi om, at udgifterne til ungdomspræstens bil bliver dækket? Ja, hvor meget vil bispedømmet egentlig investere for at sikre sig, at vi når flest mulige børn og unge med det fantastiske budskab, som vi er blevet betroet?

DUK skal være en selvstændig børne- og ungdomsorganisation for at få tilskud fra tipsmidlerne. Som en sådan organisation med to ansatte har DUK naturligvis økonomiske forpligtelser. Derfor har DUK en

vis egenkapital. Tipstilskudet varierer fra år til år og kan i værste fald blive helt taget fra DUK. Tilsvarende med støtten fra bispedømmet. I år har DUK således ikke fået en krone i direkte tilskud til sit arbejde! Som ansvarlig organisation vil DUK sandsynligvis ikke gå med til en yderligere udhuling af egenkapitalen. Beslutter bispedømmet sig ikke heller næste år at investere i dette vigtige arbejde, må det derfor forudses, at et antal lejre og weekends, der vel at mærke i indeværende år har været fyldte, vil blive aflyst. Eller også vil priserne for deltagelse i lejre og weekends blive sat drastisk i vejret, hvilket vil betyde, at mange ikke vil have råd til at deltage, ikke mindst fordi deres økonomisk trængte sogne umuligt vil kunne kompensere for disse prisstigninger. Resultatet kan frygtes at blive, at Kirken mister kontakten med endnu flere børn og unge.

Ifølge kirkeret, katekisme og dokumenter fra Rom er såvel lægfolk som præster og biskop forpligtet til at yde på dette område. Subsidiaritetprincippet er godt, hvis sognene fungerer optimalt. Men det gør de rigtig mange steder ikke. Prøv selv at ringe rundt og spørg Jer for. Jeg har selv nu været rundt til rigtig mange sogne. I en stor del af dem er der ikke meget andet end førstekomunions- og firmelsesundervisning, der fungerer. Derudover ser man mange steder slet ikke børn og unge i disse sogne. Der er lyspunkter, ja, men overordnet set synes jeg, at vi må erkende, at det katolske børne- og ungdomsarbejde i Danmark er i dyb krise! Det er efterhånden ikke det ene får, der er væk fra hjorden, men de 99! Er det godt nok? Som hyrder burde vi ligge vågne over, at så mange børn og unge lige så stille glider ud af Kirken.

Vi må have en national handlings- og helhedsplan. Skal vi følge Johannes Paul II’s bud om at genevangelisere Europa, må vi begynde med vore børn og unge. Der skal med andre ord investeres!

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Frivillige medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Kirsten Krog og Eva Maria Nielsen

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskoriering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskoriering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Bergske Avstryk, 7600 Struer

Oplag 7300

ISSN 0902-297X

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskoriering.dk

Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Teresa de los Andes

– skønhed og glæde

af Kirsten Krog

I forbindelse med den kun 19-årige Teresa de Los Andes' helgenkåring i 1993 opfordrede Pave Johannes Paul II alle unge til at tage denne ligeledes unge helgen som model for deres liv: "Til unge mennesker, som er blevet lokket af den vedvarende tilskyndelse fra en erotisk kultur, et samfund, som forveksler hedonistisk udnyttelse af andre med ægte kærlighed, proklamerer den unge jomfru fra Andes i dag skønheden og glæden, som udspringer fra et rent hjerte". Denne opfordring til efterfølgelse er hermed givet videre også til vore danske unge katolikker.

Fra barndom til klosterliv og død

Teresa de Los Andes, hvis borgerlige navn er Juana Fernández Salar, er Chiles første helgen og samtidig Amerikas første uskoede karmelit, der er blevet helgenkåret.

Hun blev født år 1900 i Santiago de Chile, som den fjerde i en søskendeflok på syv, hvoraf den ene døde få dage efter sin fødsel. Meget tidligt kaster hun hele sin kærlighed på Gud, og som 6-7-årig begyndte hun brændende at længes efter at modtage Jesus i kommunionen. Det er dog først, da hun bliver 9 år, at hun får tilladelse til at gå til førstekommunion. Senere taler hun om denne dag som "en dag uden skyer – den lykkeligste i mit liv". Under kommunionen erfarer hun en så dyb forening med Jesus, at hun er ude af stand til at beskrive det, men beretter, at "fra den dag lokkede denne verden mig ikke mere [...] siden den første omfavelse lod Jesus mig ikke gå, men tog mig til sig".

Juana træder ind hos karmeliternonnerne i Los Andes i maj 1919. Hun havde da i flere år følt sig kaldet til Karmel, men havde også i en periode været i tvivl om, hvorvidt det var dér eller i et andet kloster hun skulle være. Efter postulattiden iklædes hun i oktober 1919 og får navnet Teresa af Jesus efter de uskoede karmeliteres grundlægger. Hendes tid i Karmel og på jorden bliver imidlertid kort. Langfredag 1920 bliver hun meget syg af tyfus og dør kort tid efter.

"Mit liv er at elske og lide".

Teresa er et meget følsomt barn, og hendes store følsomhed får hende til at lide selv på grund af helt små ting, som andre knap ville bemærke. Denne næsten overfølsomhed kunne have hæmmet hende både i hendes menneskelige og åndelige udvikling. Men som alt i vores personlighed kan vendes til det gode, hvis vi overgiver det til Gud, sådan bliver Teresas følsomhed én af hendes største

aktiver i livet med Gud.

Som 15-årig begynder hun at skrive dagbog og indleder med ordene: "Mit livs historie kan sammenfattes i to ord: "At lide og at elske". Men her er der ikke tale om et barns sentimentale eller sygelige følelser, men om en mystisk erfaring, som uddybes i årene fremefter, til hun dør som 19-årig. For hende bliver lidelsen en vej til forening med Kristus og et redskab til at vinde mennesker for Gud. I et brev skriver hun: "Lidelsen er ikke noget nyt og ukendt for mig. I den finder jeg min glæde, for på korset finder jeg Jesus, og han er kærlighed. Og hvad betyder lidelse for en person, der elsker?". I sine dagbogsoplysninger beskriver hun, hvordan hun i lidelsen oplever den samme forening med Jesus, som hun erfarer i kommunionen: "Jeg er syg. Jeg kan intet spise. Jeg er lykkelig. Hvor god er Jesus ikke mod mig, når han giver mig sit kors. Derfor vil jeg vise ham min kærlighed. Jeg er alene. Jeg er ikke i stand til at gå til kommunion, men jeg er på korset, og dér er Jesus nærværende. Jeg lever derfor i en konstant kommunion. Jesus, jeg takker dig for korset".

En glædens helgen

Man skulle tro, at al den tale om og fokusering på lidelsen og offeret ville gøre Teresa nedtrykt og glædesløs, men det modsatte er tilfældet. Teresa er kendt som en glædens helgen og ét af de mest brugte ord i hendes dagbog og breve er netop ordet glæde. Dette skyldes, at det er kærligheden – ikke lidelsen – der er grundtonen i hendes liv. Lidelsen er blot et udtryk for denne kærlighed. Derfor kan hun også skrive: "Jeg er det gladeste menneske. Jeg begærer intet mere, for hele mit væsen er fyldt af Gud, som er Kærlighed. Jeg bliver gladere og gladere for hver dag der går. Fordi jeg tilhører Vorherre, giver han mig den sande glæde. Kærligheden til Jesus giver styrke og glæde".

Hendes liv er et klart eksempel for unge – ja for os alle – på sandheden i de ord vores nye pave afsluttede prædikenen ved sin indsættelse med: "Hvis vi lukker Kristus ind i vore liv, mister vi intet, intet, absolut intet af det, som gør vort liv frit, smukt og stort. Nej! Kun i dette venskab bliver livets døre åbnet vidt op. Kun i dette venskab bliver det store potentiale i den menneskelige eksistens åbenbart. Kun i dette venskab erfarer vi skønhed og befrielse. Så i dag, med stor styrke og stor overbevisning, på grundlag af en lang personlig livserfaring, siger jeg jer, kære unge mennesker: Vær ikke bange for Kristus! Han tager intet, og han giver jer alt. Når vi giver os selv til ham, får vi hundredfold igen. Ja, åben, åben døren

vidt op for Kristus – og du vil finde sandt liv".

Teresa de Los Andes giver vidnesbyrd om sandheden i disse ord i et brev til en veninde: "Hvordan kan jeg fortælle dig om den glæde jeg føler ved at have givet mig selv til Ham? Det er ikke længere nogen almindelig glæde, jeg erfarer. Jeg ejer himlen. Jeg er begyndt på den kærlighedens og lovprisningens gerning, som vi skal udføre i al evighed".

Den fulde overgivelse til Kristus

Hemmeligheden ved Teresas glæde er netop den fulde overgivelse til Kristus, som pave Benedikt XVI taler om. Men denne overgivelse bygger ikke på et tungt krav, men netop på kærligheden til og længslen efter Jesus. Kort inden sin indtræden i Karmel skriver Teresa et brev til sin bror Lucho, som er i oprør over hendes beslutning. I dette brev lægger hun ikke skjul på den kamp, som den fulde overgivelse til Jesus har betydet for hende, men samtidig siger hun: "Jeg tror at du – mere end nogen anden – kan forstå, at der findes en uudslukkelig tørst efter lykke i sjælen. Jeg ved ikke, hvorfor det er sådan, men i mig har denne tørst fordoblet sig. Helt fra jeg var ganske lille har jeg søgt efter denne lykke, men forgæves. Ingen steder finder jeg noget andet end dens skygge. Og det kan jeg vel ikke nøjes med? Nej, bare i Gud finder jeg alt det, som jeg ikke finder i de skabte ting. De er jo alt for små til at kunne stille min sjæls længsel, som næsten er uendelig. Hvem kan gøre mig lykkeligere

end Gud? I ham finder jeg alt".

Denne længsel efter lykke og kærlighed, som Teresa beskriver, kender alle mennesker til, og den er ikke mindst fremherskende hos unge. Men de fleste, selv mange af os kristne, søger i større eller mindre grad at få denne længsel stillet de forkerte steder. I pave Johannes Paul II's tale ved Teresas helgenkåring nævner han den erotiske kultur, som be- drager mennesket, med en løsning, som ikke mætter. Man kunne nævne adskillige andre ting, som f.eks. magt, rigdom og berømmelse. Men til alt dette svarer Teresa de Los Andes, med et: Overgiv dig helt til Kristus, kun i ham finder du alt!

KILDER:

Anders Arborelius: "Den brinnande pilen. Karmels mystik genom tiderna", Karmeliterne 1986.

Michael D. Griffin: "God, the Joy of my Life. Saint Teresa of the Andes", Teresian Charism Press 1995.

Michael D. Griffin: "Letters of Saint Teresa of Jesus of the Andes", Teresian Charism Press 1994.

Michael D. Griffin: "Testimonies to Saint Teresa of the Andes", Teresian Charism Press 1995.

P. Antinio Sagardoy: "In Liebe leiden. Tagebuch", Christliche Innerlichkeit 1994.

P. Antinio Sagardoy: "Teresa de Los Andes. Eine Heilige aus Lateinamerika", Christliche Innerlichkeit 1993.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Hej,
Jeg er lærer på Nyboder skole, hvor min 6. klasse er i gang med at skrive opgave om religioner. En elev har valgt katolicismen og har svært ved at finde ud af forskellen på katolicisme og kristendommen. Kan du give en kort beskrivelse af det?

Udover det vil han gerne vide, hvordan katolikker forklarer uretfærdighed?

På forhånd tak

Mvh Nina

Kære Nina.

Du spørger: Hvad er forskellen på katolicisme og kristendom?

Du mener sikkert: Hvad er forskellen på Folkekirken kristendom og den romersk-katolske?

At være kristen er at tro på, at Jesus Kristus er Guds Søn. Det er præcis også det, som er kernen i den romersk-katolske tro.

Grundlæggende er der altså ingen forskel. Begge dele er KRISTENDOM.

Ved nærmere eftersyn viser der sig så alligevel nogle forskelle mellem den "almindelige" kristendom, dvs. i Danmark den lutherske Folkekirke og så den romersk-katolske Kirke, som er udbredt over det meste af verden. Hvis man skulle skære det ud i pap, så kan man sige, at Den Katolske Kirke står for alt det, som er blevet overleveret fra Kirkens første begyndelse, da Jesus indstiftede den, og som fra apostlene er gået i arv gennem 2.000 år gennem Kirkens Tradition. I Reformationen i 1500-tallet tog Luther imidlertid afstand fra visse dele af Kirkens lære. Det førte til den splittelse af Kirken, som vi stadig lider under. Luther skar forskellige dele af Kirkens lære væk, ligesom han kasserede en række skrifter i Bibelen.

Resultatet er blevet nogle forskelle, som kort kan nævnes:

1) Menneskesynet i den katolske Kirke er mere optimistisk: Man opfatter hele mennesket som skabt til hellighed - også legemet - Mennesket har trods syndefaldet mulighed for at leve i Kristi efterfølgelse og arbejde med på sin egen helliggørelse eller personlige udvikling med Kristus som mål. Samtidig siger den katolske tro helt klart, at mennesket aldrig kan retfærdiggøre sig selv ved gode gerninger, men altid kun ved Guds nåde. Men man tror på muligheden og forpligtelsen til at vokse i hellighed. Mange mænd og kvinder har igennem tiderne levet et helligt liv og bliver derfor æret

som helgener, som vi kan bruge som forbilleder og vejvisere i livet. Det gælder først og fremmest Jomfru Maria, men også mange andre mennesker, f. eks. Frans af Assisi, Hildegard af Bingen, Birgitta af Vadstena, Mother Theresa af Calcutta.

2) Kirken bliver i katolsk tro opfattet som hellig, som Kristus selv, der ved Helligånden taler og handler direkte gennem sine præster, biskopper og først og fremmest gennem paven, efterfølgeren af Peter, som Jesus selv satte som leder af Kirken. Det medfører, at det enkelte menneske er bevidst om, at det må bøje sig for Kirkens autoritet, fordi Helligånden taler igennem dens præsteskab, og Den hellige Skrift. Man kan derfor ikke selv bestemme, hvad man vil tro på, og hvordan Bibelen skal fortolkes.

3) Sakramenterne bliver i Den katolske Kirke opfattet på en mere konkret måde: Gud er levende til stede og handler aktivt i sakramenterne, f. eks. i dåb og nadver. Ifølge katolsk opfattelse sker der en virkelig forvandling af brød og vin til Jesu legeme og blod, en forvandling, som gør fortiden for 2000 år siden til levende nutid: Jesus ER levende til stede på alteret som "den korsfæstede og genopstandne Herre og Frelser". Efter messen forbliver Han levende til stede i det forvandlede brød og vin. I kommunionen giver Han sig selv til os at spise, for at vi skal "forenes med Hans Guddom" til "et nyt liv i Kristus", altså et liv i nåde, hvor vi kan gå hellighedens vej i Kristi efterfølgelse.

4) Denne nåde og denne forpligtelse fører videre til, at den katolske måde at leve på bliver (eller burde blive!) en konkret daglig praksis, hvor bønner og livet med Gud i det hele taget bliver centrum i ens liv. Hele ens tilværelse bliver centreret om Kristus og om Kirken, alt tænkes i relation til dette centrum. Verden og tilværelsen bliver holistisk får retning og mening.

Sådan burde det være - men når det kommer til stykket, så er katolikker nok ikke så meget bedre end andre kristne, selv om de har alle muligheder!

Hvordan forklarer katolikker uretfærdighed? spørger du videre.

På samme måde som protestanter: Det onde og det uretfærdige kom ind i verden ved syndefaldet, hvor mennesket lod sig lokke af Den Onde til at sige NEJ til

Guds kærlighed og godhed. Mennesket ville fra nu af selv bestemme, hvad der var godt og ondt. Derfor var de ulydige mod Gud. "De spiste af Kundskabens træ": Det betyder, at de lærte at gøre, hvad der var ondt, og det betød, at hele skaberværket fra nu af blev fyldt med uretfærdighed, synd, sygdom og død. Men fordi Jesus døde på korset for vore synders skyld og opstod fra de døde, så er Gud nu i færd med genoprette retfærdighed og fred. Det er det, som hele Bibelen og kristendommen handler om.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

**Kære brevkasse,
Jeg skriver til jer, idet jeg i forbindelse med pavens død har tænkt meget over, at paven er Kristi vikar her på Jorden.**

I Matt 16,19 skrives: "Og jeg vil give dig Himmerigets nøgler, og hvad du binder på jorden, det skal være bundet i Himlene, og hvad du løser på jorden, det skal være løst i Himlene." Så langt så godt. Jesus skal forlade denne verden fysisk, men vil fortsat være her ved Helligånden, og i teksten indsættes apostlen Peter som hans efterfølger.

Mit spørgsmål er da: Hvor kan man i Skriften læse, at denne opgave går videre til Peters efterfølgere?

Personligt tror jeg, at opgaven går videre, og at paven er indsat til en særlig tjeneste for alle troende, og at menneskets vej til Gud stadig går gennem Jesus.

**Håber, at I kan give mig et svar.
Guds Fred**

**Niels-Erik Dolnæs
ned@mail.tele.dk**

Kære Niels-Erik Dolnæs,
Det står nævnt forskellige steder, at Jesus indsætter og udsender apostlene som sine efterfølgere, dem, som på en særlig måde er indviet til præstedømmet med de særlige opgaver, som dette embede indebærer. Det kan læses bl.a. i Joh. 20,21-23: "Ligesom Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer" Og da Han havde sagt det, åndede Han på dem og siger til dem: "Modtag Helligånden! Hvem I forlader synder, dem er de forladt, og hvem

I nægter forladelse, dem er den nægtet". Og slutningen af Mattæusevangeliet: "Mig er givet al magt i Himlen og på jorden. Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befaleet jer. Og se, jeg er med jer alle dage, indtil verdens ende".

Jesus giver dem magt til på sine vegne at forvandle brød og vin til Hans eget legeme og blod med det formål, at vi alle skal blive ét legeme med Ham. Han giver dem magt til at døbe, til at helbrede, til at forlade synder i sit navn. Han giver dem magt til alt dette ved at indgyde dem sin Ånd, Helligånden, som giver dem Hans egen guddomskraft til at føre Hans gerning videre på jorden, "indtil verdens ende". Heraf følger jo rent logisk, at det må være et præstedømme, som skal gå i arv, så at det rækker ud over Jesu tid og ned gennem hele historien. Præstedømmet er et særligt guddommeligt kald, som man modtager fra Gud, et kald, der bekræftes ved sakramental håndspåleggelse. Se f. eks. Tim 1,6 "den nådegave fra Gud, du fik ved min håndspåleggelse", og 1 Tim 1,14: "forsøg ikke den nådegave, du har, den som blev givet dig ved profeti og med håndspåleggelse af ældsterådet."

Peterembedet, det at være leder af hele den nye Kirke, må derfor naturligt nok også være et embede, som går i arv ved håndspåleggelse af dem, der tidligere har modtaget denne håndspåleggelse. Hvordan man så vælger denne leder, fremgår ikke umiddelbart af Skriften, men det er sikkert gået for sig lige som i dag, hvor alle de salvede ledere ("ældsterådet" eller biskopperne) samles for at vælge den, man synes bedst kan varetage dette hverv.

At man faktisk respekterede denne autoritet allerede helt fra begyndelsen, fremgår af beretningen i Apg 15, 1-29) om apostelmødet i Jerusalem. Her er det helt klart, at Peter optræder som lederen, hvis lederskab respekteres af de andre apostle.

Konklusion: Det er en konsekvens af inkarnationens mysterium, at Guds Ånd fortsat vil inkarnere sig i fysiske mennesker i menneskenes historie. Alternativet ville jo være, at enhver ville kunne påberåbe sig Helligånden og dermed gøre alle opfattelser lige "sande". Det er jo i høj grad det, som sker i det verdslige samfund i dag, hvor relativismen og subjektivismen er blevet det altdominerende tankemønster. Derfor har så mange mennesker svært ved at acceptere, at Den katolske Kirke fastholder en absolut og guddommelig Sandhed og et særligt af Jesus indstiftet præstedømme, som er noget andet end det almindelige præstedømme, som vi alle har del i.

Med venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

**Kære Kirsten Kjærulff
Mandag den 9. maj læste jeg på pc' en dit svar til Clara, som gerne ville have**

en redegørelse for forskellen på katolsk og protestantisk tro.

Jeg skal lige bemærke, at jeg er pensioneret folkekirkepræst, og har mange gode katolske venner her i Vejle.

Jeg blev derfor meget skuffet, da jeg læste din redegørelse, da den er præget af en mangelfuld viden om, hvad evangelisk-luthersk kristendom er.

Jeg vil her blot nævne m.h.t. nadverforståelsen, at Luther gang på gang fremhævede realpræsensen, altså Kristi reelle tilstedeværelse i brødet og vinen. Både han og lutherske kristne kan derfor tilslutte sig ordene om, at alterets sakramente (og også dåbens) "er en sammensmeltning af guddommeligt virkelighed og fysisk tegn", som du skriver. I den henseende er åndelig og fysisk virkelighed ikke blevet adskilt i den evang.luth. kirke. Din konklusion lidt senere er derfor helt forkert, når du skriver, at for protestanterne "forsvandt Gud op i den fjerne Himmel, hvor Han ikke bekymrede sig så meget om sine børns daglige jordiske tilværelse. Nu måtte de klare den selv og trøste sig med præstens prædiken om søndagen". Jamen, det er jo helt hen i vejret, for ikke at sige en latterliggørelse af den evang.-luth. kirke. Min erfaring som sognepræst gennem 27 år siger mig det stik modsatte. For det første ved jeg, at de af mine sognebørn, som deltog i nadveren, gjorde det i dybeste ærbødighed for sakramentet, fuldt forvissede om at de modtog Kristi legeme og blod og derved blev forenet med hans guddommelighed. For det andet vidste de, at Gud ikke var fjern, men særdeles nærværende. De vidste, at de var i Guds gode hænder, og at Han var hos dem med sin kærlighed og omsorg, hver dag, ikke kun om søndagen, og gennem deres daglige bønner styrkedes de i troen og håbet.

De gik ikke i kirke for at blive "trøstet" af en prædiken, men de gik først og fremmest i kirke for at bede, synge lovsange og modtage Herrens legeme og blod, og så fik de en evangelisk prædiken i tilgift. De var ganske almindelige folkekirkemedlemmer uden tilknytning til nogen kirkelig retning indenfor Folkekirken.

Jeg kunne nævne meget mere i dit svar, som vidner om en mangelfuld forståelse for evang.-luth. kristendom, men det ville føre for vidt i dette indlæg.

Blot vil jeg fremsætte et ønske om, at du vil være mere redelig fremover når det drejer sig om den evang.-luth. kirke. Det modsatte fører blot til mere splittelse blandt vore kirkesamfund. Det virker ødelæggende for den økumeniske samtale mellem os, og det synes jeg ikke vi har råd til i disse tider, hvor kristendommen er trængt, især i Europa.

Med venlig hilsen
Ole Frederiksen
Østervang 9
Vejle

Kære Ole Frederiksen,
Jeg er oprigtigt ked af, at du har følt din lutherske tro latterliggjort. Det har aldrig været min mening. Jeg kender rigtig mange lutherske præster og lægfolk, hvis personlige tro jeg har den dybeste respekt for. Jeg har selv været praktiserende medlem af den luthersk-evangeliske kirke i mere end 50 år, så jeg kender udmærket godt Luthers teologi og nadversyn, som det f. eks. formuleres i Confessio Augustana.

Dit brev lærer mig imidlertid, at jeg må præcisere de spørgsmål, jeg modtager, inden jeg besvarer dem, så der ikke opstår misforståelser som denne.

Det, jeg blev spurgt om, var jo ikke en specifik evangelisk-luthersk opfattelse, men en mere generel protestantisk. ("almindelig dansk protestant") Den lutherske opfattelse er jo mange steder – også i Folkekirken - blevet påvirket af Zwingli og Calvin, for hvem nadveren er reduceret til et mindemåltid. At begynde at skrive om transsubstantiationslæren og Luthers begrundelser for at afvise denne, samtidig med, at han fastholdt troen på realpræsens, synes jeg ville føre for vidt i denne sammenhæng. Derfor valgte jeg at besvare spørgsmålet ud fra en mere overordnet idéhistorisk synsvinkel.

Men her burde jeg naturligvis have præciseret, at min karakteristik ikke skulle beskrive den evangelisk lutherske Folkekirke ud fra dens bekendelsesskrifter, men mere prøvede at give en pragmatisk fremstilling af gennemsnitsdanskerne protestantiske tro. Mit indtryk er nok noget mere pessimistisk end det, som du giver af din tidligere menighed. Det var opløftende og smukt at læse om dens tro og gudsfrygt. Hvis det generelt stod sådan til i Danmark, var der ingen grund til at frygte for Folkekirken fremtid.

Jeg vil varmt tilslutte mig dit ønske om, at vi ikke skal understrege forskellene mellem vore kristne kirker, men i disse tider tværtimod har brug for at støtte hinanden i det, som vi er fælles om. Derfor begyndte jeg også min redegørelse om forskellen mellem vore konfessioner (som jeg var blevet spurgt om) med at betone, at vi grundlæggende har den samme tro, som den er formuleret i vore fælles trosbekendelse.

Med venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Forkerte signaler

Pave Benedictus XVI indledte sin embedstid med erklæringen, at der må gøres noget for at lindre nøden og fattigdommen i verden. Denne erklæring blev fremsat i en forsamling af kardinaler, klædt i kostbare dragter, med guldkors og andre tegn på deres værdighed, dvs. de dannede en skrigende kontrast til den omtalte nød og elendighed andetsteds i verden end i Vatikanet.

Er der ikke fare for, at Kirken således udsender forkerte signaler, bl.a. at den ser ud til kun at repræsentere den rige, vestlige verden, samtidigt med at den synes at repræsentere noget forældet og stivnet, eftersom de prangende klædedragter er opstået på et bestemt tidspunkt i historien?

Jeg er ikke fortalende for, at der sælges ud af Vatikanets kunstgenstande - de bør være tilgængelige for alle som en del af menneskeheden fælles arv, de skal ikke spredes på museer rundt om i verden eller isoleres hos de rige, som har råd til at købe dem.

Men hvem har egt. glæde af kardinalers og biskoppers rige fremtoning? Hvem siger den noget som helst? Er den til andet end ærgrelse, især hos de fattige og nødlidende, som Vatikanet har så stor medlidenhed med?

Hvis denne medlidenhed skal udtrykkes i andet end ord, så bør kardinalers og biskoppers farvestrålende dragter og guldkors sælges, og pengene bruges til lindring af nøden i verden. Simple munkekutter og trækors f.eks. vil udsende mere troværdige signaler fra Vatikanet, som verdens mægtigste åndelige magt, og paven som Guds tjeneres tjener. Verdens mægtigste mand på verdsligt område, den amerikanske

præsident, går klædt som alle andre, og alligevel er man ikke i tvivl om, hvem han er. Ville Kirken tabe prestige ved at tilpasse sig til den fattige Kristus? Måske en biting sammenlignet med andre presserende problemer, men dog af uendelig stor betydning for Kirkens troværdighed.

Ulla Sander Olsen
p.t. Vadstena, Sverige

Svar: Det er naturligvis korrekt, at kardinalers embedsdragt ikke just udsender signaler om evangelisk fattigdom, men det gør f.eks. det messetøj, din sognepræst bærer under fejringen af søndagsmessen heller ikke. Det er historisk set den dragt, embedsmænd i antikkens Rom bar ved festlige lejligheder – ved audienser, eller når de skulle i kirke. Skal vi også afskaffe den?

Hvad angår præsident Bush, er jeg temmelig sikker på, hans habit ikke er indkøbt i en discountbutik. Jeg gætter derimod på, at USA's førstemand får sit tøj syet hos en dyr skrædder, således at han kan være passende klædt på, når han skal repræsentere sit land ved officielle lejligheder – ganske som kardinalerne skal repræsentere Kirken ved tilsvarende lejligheder.

Jeg kender ikke meterprisen på det røde stof, der bruges til kardinalers dragter, men jeg tvivler stærkt på, at anskaffelsesprisen løber op i noget, der i nævneværdigt omfang kunne bidrage til at afhjælpe nød og elendighed i verden. Vist bør vi fastholde det kristne fattigdomsideal, men hvad det angår, må der være mere oplagte områder at kaste sig over.

Torben Riis

Om tro og tvivl

For længst afdøde pastor Peter Schindler siges engang at have udbrudt:

"Det er saligt at søge, men skammeligt at finde!"

Denne udtalelse synes mange i verden af i dag at have taget til sig. Det er klogt og godt at være i tvivl, men – uha da – man er bedrevidende og ureflekteret, hvis man mener og tror, at noget er sandt – at man har fundet Sandheden.

Hvad er sandhed? spurgte allerede Pilatus, da han stod over for Jesus. Han, der om sig selv siger: "Jeg er Sandheden og Livet – andetsteds siger Han: "De skal se og se og dog intet se".

Ender vi da ikke i fundamentalisme, hvis vi holder på, at noget er sandt og noget ikke er det?

Det kommer an på, hvordan vi "holder på det". Jesus siger: Jeg er Sandheden. Den absolutte Sandhed findes altså. Men hver enkelt af os (og hele Kirken)

er på vej mod Ham og med Ham. På vejen åbenbarer Han sig for os.

Sandheden er absolut. Den findes, kan findes, men hver enkelt af os har ikke hele sandheden. Jeg tænker tit på, at Gud giver den til os som et "Big Bang". Dvs. lidt efter lidt udfoldes for vore øjne og vor forstand, hvem Han er, og hvad Han vil. Men Han har jo hele tiden været der.

"Credo ut intellegam", ("jeg tror for at kunne erkende") sagde Anselm af Canterbury. Denne tilgang til Kirkens læreembede oplever jeg som utrolig frugtbar: Dét, Kirken lærer mig, tager jeg imod i tro – jeg tror, det er Guds belæring til mig, for at jeg skal have liv.

Men jeg skal arbejde og tænke og meditere over det, for at det skal blive til velsignelse og liv i mig.

Gertrud Messerschmidt
e-mail: messerschmidt@mail.dk

Klar tale efterlyses

Det er modvilligt, at jeg skriver dette læserindlæg, men jeg føler, der er ting, som bør tages op.

Den 8. maj skrev en dame i Kristelig Dagblad et læserbrev, hvor hun med rette spurgte, hvad der foregår i folkekirken og bad om at få et ærligt svar på, hvad det er præsterne egentlig tror på.

Da jeg læste det, tænkte jeg, at jeg nogen burde spørge vore katolske præster om det samme.

I sidste uge kunne man læse i medierne, at det lutherske pastoralseminarium i Århus bliver ledet af en mand, som syntes det er et problem for præsterne at skulle prædike på Kristi himmelfartsdag, fordi man ikke vidste, hvad man skulle stille op med Bibelteksten om Jesu himmelfart for øjnene af disciplene. Jeg tænkte ved mig selv: Hvor trist, at det står sådan til i den protestantiske kirke, at selv denne mand, som står for uddannelse

af præster, føler, at han må undskylde teksten og omtolke den, for at den ikke skal blive pinlig i det moderne menneskes oplyste ører.

Få dage efter kom så Kristi himmelfartsdag, og i den anledning hørte jeg to katolske prædikener, som lød næsten ens. I begge tilfælde oplevede jeg, at teksten blev omgået. Begge gange følte man, at man måtte gøre opmærksom på verdensbilledeforskelle mellem dengang og i dag, og at det var derfor, himmelfarten blev skildret, som den gør. Jeg kan ærligt talt sige, at det var tågesnak for mig, jeg fattede simpelthen ikke hvad præsterne mente. Mener præsterne, at det skal ses som rent symbolsk sprog? Og hvis dette er tilfældet, hvad mere skal så efter deres mening forstås symbolsk? I dag vil mange nok mene, med en moderne naturvidenskabelig tidsalder kan man ikke forsvare jomfrufødsler og vandring

på vandet, eller eukaristiens forvandling, men Jesus Kristus og Gud er ikke begrænset af naturlove, eller hvad vi synes er logisk eller ikke. Bibelen er inspireret, og Kristus ved også godt, hvordan universet er bygget op. Ikke desto mindre får vi at vide, at Han blev båret væk på skyerne.

Dette er nu sagt. Jeg er ikke lærer eller præst, og jeg vil ikke irettesætte nogen, som ved bedre, men jeg føler at en afklaring af disse spørgsmål er presserende. Hvad tror præsterne egentlig, og hvis der er andre vigtige hændelser i Det Nye Testamente, som på en eller anden måde skal forstås symbolsk, vil jeg gerne have tilsendt en liste samt kriterierne for udvælgelse af disse.

Ina Bach
8210 Århus V

Tak for en dejlig højtidelighed

Som omtalt i KO nr. 8 fejrer montfortanerne 300 års jubilæum i år.

Søndag den 1. maj fejrede vi dette i Sjællands mindste menighed i Kalundborg. For en stopfuld kirke festligholdt vores altid sprudlende og inspirerende sognepræst denne dag for os. Og det til trods for, at det hver eneste weekend er hans 4. søndagsmesse, som han trofast fejrer med os.

At Stephen Holm virkelig er inspirerende, manifesterer sig da også helt konkret i de nye kald, som ønsker at være i fællesskab med ham og montfortanerne.

Vi, der er associerede, og hver måneds første mandag samles i tilbedelse og bøn for nye kald, takker Vorherre for, at Han bønholder os så åbenbart, som tilfældet er.

Tak for en dejlig højtidelighed og efterfølgende overdådig og festlig reception.

Anne Wille
4490 Jerslev

Viljen ser Vorherre på

Til generalvikar Lars Messerschmidts svar har jeg følgende kommentar:

Ved mit første besøg i en katolsk kirke fangede mine øjne en skriggul seddel med biskoppens portræt der 'befalede' at man skulle betale 2% i kirkebidrag. Selvfølgelig skulle det ske via en 10-årskontrakt, så man selv kun reelt betalte 1%. Det var klar tale.

Efter min optagelse har jeg så konstateret at det med betaling er noget der praktiseres på utallige måder, og at den løftede pegefing overhovedet ikke respekteres. Til gengæld lader vi tyskerne betale vores under-skud hvert år. Gad vidst hvor længe de gider?

Ifølge svaret er der tilsyneladende kun overblik over antallet af katolikker, når pressen skal have at vide at vi er 35.000 (og vist kun

5000 betalende). Hvor stammer det første tal fra? Hvis ikke tallet findes i form af en elektronisk opgørelse, som regelmæssigt opdateres, lever kirkens administration da ikke op til de krav man i dag må stille til en så stor organisation – som forvalter så mange penge. Jeg kan derfor ikke under nogen omstændigheder godtage forklaringen om 'It-systemets funktionalitet'. Den er for tynd!!

De medlemmer hvis kirkeskat betales i forhold til deres indtægt – som biskoppen siger man skal? – får selvfølgelig brev hver især. Det er klart for enhver. Her fungerer It-systemet fint, og med hensyn til økonomien, så kommer portoudgiften jo ind i rigt mål.

Jeg vil opfordre til at der bliver sendt et personligt brev til alle der er registreret som medlem af kirken (over

18) og i det gøre dem opmærksom på deres personlige forpligtelse. Fællesbreve opfordrer kun til ansvarsforflygtigelse, og i dette tilfælde drejer det sig da vist i allerhøjeste grad om den enkeltes ansvar i forhold til fællesskabet. Man er personligt medlem af kirken og bør behandles som sådant!

Til sidst vil jeg da gerne vide hvor langt man er med at få indført betaling over skattebilletten. Er det noget man arbejder helhjertet for?

Vi er ihvertfald mange som ser frem til det, så de økonomiske byrder kan blive fordelt på alle medlemmer!!!

Birgit Kobberø

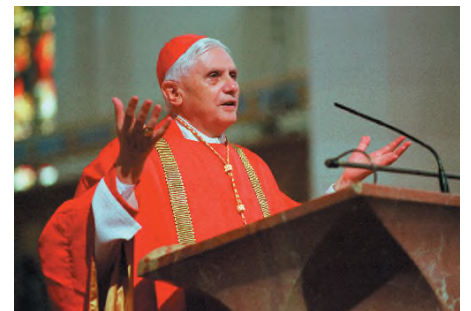
KORT NYT

Terri Schiavos forældre i audiens hos paven

Pave Benedikt XVI modtog den 18. maj Mary og Bob Schindler, forældre til Terri Schiavo, som døde torsdag den 31. marts efter et juridisk slagsmål om hendes liv, som vakte betydelig international opsigt. Terri blev offer for den mangelfulde lovgivning i staten Florida, og selv præsident Bush kunne ikke hindre, at lægerne fjernede den sonde, som forsynede hende med næring og væske. Parret takkede paven for den uforbeholdne støtte, de under den langvarige sag, har fået fra Den katolske Kirke.

Ny pave – ny stil

Pave Benedikt XVI har nu fungeret i sit embede ca. en måned, og iagttagere holder som forventet et vågent øje med alt, hvad den nye pave siger og gør for at danne sig en forestilling om, hvad dette pontifikat vil bringe. F.eks. noterer man sig, at paven stiltiende afskaffede håndkysset efter generalaudiensen, og at han under indsættelseshøjtideligheden ligeledes kastede en del af tidligere tiders liturgiske ballast overbord.

Politisk har han overrasket ved at tilbyde Kina og Saudi-Arabien uformelle samtaler. Af vigtigere udnævnelser er der indtil nu kun foretaget en enkelt: som ny præfekt for Troslærekongregationen er udpeget den relativt ukendte amerikanske ærkebiskop af San Francisco William Levada. På det økumeniske område hersker der fortsat en del usikkerhed om pavens intentioner. Mange mener, at paven vil lægge en blødere kurs end i sin tid som kardinal og leder af Troslærekongregationen, men de fleste forventer fortsat, at paven vil stå fast på sine løfter om ikke at tolerere en "udvanding" af Kirkens tro og morallære.

Hyldest til “dødens kultur”

Det ligner en “trend”. To instruktører fra henholdsvis USA og Spanien, der begge i dette forår har premiere på spillefilm, der er utilslørede partsindlæg for legalisering af aktiv dødshjælp. Budskabet er klart. Det er argumentationen derimod ikke.

af Torben Riis

Det handler om livskvalitet. Hvornår er livet værd at leve, og hvornår kan vi lige så godt stå af og sige tak for denne gang?

Pave Johannes Paul forudså denne problemstilling, da han i sin rundskrivelse *Evangelium Vitae* i 1995 anvendte betegnelsen “dødens kultur” om den moderne abort- og eutanasi mentalitet, der opstår i kølvandet på afkristningen af den vestlige verden. Når livet betragtes som principielt formålsløst og derfor

kun får mening for den enkelte i det omfang det kan fyldes med spændende og stimulerende oplevelser, hvad skulle så til syvende og sidst afholde os fra at vælge selvmordet, hvis tilværelsen bliver for tung at bære? Hvorfor acceptere lidelsen, hvis man er opstået af intet og hastigt på vej mod et nyt intet?

Og dog. Vi hænger jo ved livet. Håber på et eller andet til det sidste. Derfor er vi ikke så nemme at overtale til at give op, når det kommer til stykket. Døden må gerne vente lidt, og den har

indtil nu så at sige haft “dårlig presse”. Indtil nu, vel at mærke, for nu kommer det. Nu skal vi overtales til at mene, at livet ikke ubetinget er et gode, men at vi som bevidste forbrugere skal have lov til at vælge fra, når det ikke længere står mål med vores forventninger.

Million Dollar Baby

I Clint Eastwoods film *Million Dollar Baby* er handlingen henlagt til det amerikanske boksemiljø. Clint Eastwood spiller rollen som boksetræneren Frankie Dunn, der ejer et træningscenter, som han driver sammen med sin sorte eks-bokser Scrap (Morgan Freeman). Scrap er filmens fortæller og ræsonnør og samtidig den eneste person med et afklaret forhold til tilværelsen. Frankie derimod bærer på en nagende skyldfølelse over, at han i sin tid lod Scrap bokse én kamp for meget. Det kostede bokseren det ene øje. Derfor er Frankie blevet

for bange for at kaste sine bokser ud i for store udfordringer, og derfor forlader de ham, fordi han hele tiden tøver med at føre dem frem til de titelkampe, der kan bringe deres karriere videre. Men det er ikke Frankies eneste problem. Han har mistet kontakten med sin eneste datter, som bestandig returnerer hans breve uåbnet.

Sådan er situationen, da Maggie Fitzgerald gør sin entré og vender op og ned på alting. Maggie er besat af tanken om at blive mesterbokser og bryde med sin sociale arv, og for de surt sammensparede penge, hun tjener som servitricer, køber hun træningstimer i Frankies center. I begyndelse afviser han hende, men overtales lidt efter lidt af hendes ukuelige gå-på-mod (og Scraps diskrete manipulationer) til at påtage sig at træne hende. Hermed udvikler historien sig til en noget forudsigelig Pygmalion-historie, hvor Maggie selvfølgelig viser sig at være et

naturligt talent af et sjældent format, og hvor hun – ja, rigtigt gættet – bliver Frankie en erstatning for den datter, der ikke vil vide af ham.

Maggies karriere udvikler sig forrygende. Hendes speciale er at slå modstanderen ud i første omgang, og det lykkes næsten hver gang. Frankie indprenter hende til stadighed, at hun skal huske at beskytte sig selv, men hans beskytterinstinkt omfatter bestemt ikke modstanderne. Da Maggie efter en kamp udtrykker bekymring over, hvad der er sket med den bokser, hun netop har sendt i gulvet, har han kun en kynisk bemærkning som svar: Du kan jo sende hende din check. Den tager hun sikkert gerne imod.

Så hvem er Frankie egentlig? Er han den bokseverdens gentleman, filmen lægger op til han skal være – blandt andet i kontrast til de kyniske pengemænd, som vi også får et glimt af i filmen, eller..?

Maggie (Hilary Swank) træner ihærdigt for at kæmpe sig op fra samfundets bund – og nå til tops som professionel bokser.

Clint Eastwood som træneren Frankie assisterer Maggie i ringhjørnet. Men er han i virkeligheden en hjælper? - Fotos: Merie W. Wallace

Filmens hovedperson Ramón (Javier Bardem) nyder tilsyneladende livet sammen med sin kvindelige advokat Julia (Belén Rueda)

Foto: SF-film

Filmens problem er, at den skal bygge en sympati op om træneren og hans bokser for at redde slutpointen. Og den vender vi lige straks tilbage til, selv om de fleste nok har gættet den allerede. Problemet består i, at filmen gør et stort nummer ud af at vise boksningen som en brutal og kynisk affære, hvor mennesker udnyttes og ødelægges psykisk og fysisk af kyniske bagmænd, samtidig med at den lader vore to sympatiske "helte" tage lystigt del i løjerne. Så gør det ikke så meget til sagen, at Frankie læser klassisk poesi i ledige stunder, og at Maggie køber et hus til sin forsumpede mor.

Men altså, til sidst indtræder katastrofen. I den titelkamp, der kunne være blevet kronen på Maggies karriere, er hun lige ved at have besejret sin modstander og er på vej over i sit ringhjørne, da modstanderen overfalder hende bagfra og slår hende i gulvet. Uheldigvis har Frankie nået at anbringe sin skammel i ringhjørnet, og da hun falder ned på den, brækker hun et par halshvirvler og bliver dermed uheldbredeligt invalid. Hun er fra nu af bundet til sygesengen og kørestolen. Da hendes ene ben til sidst også må amputeres, beder hun Frankie om hjælp til at dø, men med hvilken begrundelse? Jo, såmænd, at hun ikke længere kan opleve, at hendes fans tiljubler hende, så derfor vil hun dø, mens hun endnu har deres klapsalver i frisk erindring.

På den måde undermineres den moralske historie, som filmen også vil fortælle, men alligevel ikke fastholder: at Maggies

skæbne er tragisk, fordi samfundet ikke giver hende andre muligheder for at arbejde sig ud af håbløsheden end boksningen. Og at det er den selvsamme boksning, der til sidst gør det af med hende og på den måde bliver et billede på et samfundssystem, hvor profitten styrer menneskers liv. Men Maggies begrundelse for at ville dø er netop, at hun ikke kan leve uden "systemet" og dets tvivlsomme værdier. Livet er ikke værd at leve uden et øldrikkende, voldsfikseret publikums applaus.

Denne groteske pointe understreges af det morsomme, men ondskabsfulde portræt af Maggies forhutlede sydstatsfamilie, der gengælder hendes gavmildhed med utaknemmelighed og kun tænker på at udnytte hende på det groveste.

Her er filmens "morale", at det ikke nytter at række sociale tabere en hjælpende hånd. Den slags mennesker lader sig simpelthen ikke hjælpe. Maggie derimod er eneren, der i kraft af viljestyrke og flid kæmper sig til tops – og realiserer den amerikanske drøm om penge og succes. Men heri ligger også, at glipper målet, kan man lige så godt vælge livet fra.

Og glemte jeg at nævne det? Jo, Frankie efterkommer hendes ønske – ikke uden svare sjælekvaler, men han respekterer naturligvis sin stjernes sidste vilje.

Uforfalsket propaganda

Hvor Clint Eastwoods film trods alt bliver til en nogenlunde udholdelig forestilling at overvære, fordi den udviser en vis tilbageholdenhed med hensyn

til de filmiske virkemidler – ingen overdreven sentimentalitet, gode skuespilpræstationer og ind imellem et stænk af humor – er vi med Alejandro Amenábars "Mit indre hav" ovre i en ubehageligt anmassende propaganda, hvor der ikke er gjort det ringeste forsøg på at nuancere problemstillingen.

Filmens hovedperson Ramón er næsten totalt lammet efter en badeulykke og derfor henvist til familiens pleje. Han ligger i sin seng og ser ud over det hav, der blev hans skæbne, men som han alligevel længes tilbage til. Her er den freudianske symbolik til at tage og føle på – også når Ramón på lejlighedsvis fantasirejser bevæger sig ned på stranden, hvor han atter nyder rollen som strandløve sammen med sin kvindelige advokat.

Julia, som advokaten hedder, er hyret til at føre hans sag for retten. Ramón vil nemlig dø, og det kan han på grund af sin lammelse ikke klare uden hjælp. Julia er selv ramt af en uhelbredelig sygdom, der lidt efter lidt vil gøre hende til en "grøn-sag". At hun skal være syg, har Ramón sat som betingelse for, at hun kan få lov at føre hans sag, for – lad det være sagt med det samme: alting her i livet drejer sig om Ramón og Ramóns følelser, og der er naturligvis ikke nogen, der skal have lov til at have med Ramón at gøre, hvis ikke de kan sætte sig ind i hans situation og iøvrigt er villige til at lade sig hundse med.

Det er svigerinden, som trofast plejer ham og i øvrigt støtter hans ønske om at dø, og det er de to kvinder Julia og Rosa så sandelig også. Rosa er modsat

juristen Julia en kvinde af folket, som af nysgerrighed opsøger Ramón og straks falder pladask for hans rå maskuline charme. Det understreges, at hun elsker ham med en ren og ukompliceret lidenskab (som kvinder af folket jo nu engang gør i alle romantiske fortællinger) og hun er da også den, der til sidst bereder ham drikken med cyankalium – se, det er ægte kærlighed!

Forholdet til Julia er lidt mere kompliceret. Hun er faktisk gift, men det hindrer hende ikke i at blive betaget af Ramón, især ikke efter at hun har læst hans følsomme digte.

Modstanderne af Ramóns projekt er den intellektuelt primitive storebroder, som ikke kan argumentere for sin sag, og som da også af Ramón får at vide, at han har jord i hovedet. Men også den kirkelige modstand mod eutanasi er repræsenteret i skikkelse af en præst, der lige som Ramón er lammet, og som derfor vil overtale ham til at indse, at livet skal ses i en større sammenhæng og ikke kun som et dennesidigt projekt.

Desværre for den gode sag har præsten et svært utiltalende ydre, er tilmed jesuit og for øvrigt ude af stand til at stille noget op over for Ramóns blændende intellekt, når han f.eks. udslynger, at Kirken kun er ude på at trække penge ud af folk og lignende dybsindigheder, der naturligvis ganske må afvæbne enhver selv nok så trænet teolog. For at sætte prikken over i'et er præsten ledsaget af to unge hjælpere, der skal forestille at være vordende præster, og som begge virker ikke alene skræmt fra vid og sans stillet over for

Ramóns ætsende vid, men nærmest mentalt debile. Det endelige nådestød får præsten fra svigerinden, som i en dramatisk ophedet scene beder ham forlade huset. Hendes vrede skyldes, at præsten forinden til medierne har udtalt, at folk, der udtrykker ønske om at dø, gør det, fordi de savner kærlighed og omsorg. Ønsket om at dø er et råb om hjælp. Dermed kommer han for skade at fornærme svigerinden, som aldeles ikke vil finde sig i at blive mistænkt for omsorgssvigt. Så er det argument slået af marken!

Imens ligger Ramón og troner som et forkælet barn i sin seng og fastholder, at han ikke gider lege med mere. Af en eller anden grund er det under hans værdighed at benytte en kørestol – det gør han først på sin sidste udflugt til Rosa, der venter på ham med den dødelige cocktail, som hun og diverse gode venner har blandet til ham.

Ja, undskyld, men det er ikke langt fra, man til sidst får lyst til at støtte Ramóns projekt om at forlade scenen – omend ikke helt på hans egne og instruktørens præmisser.

Inden det kommer så vidt, bliver de arme tilskuere imidlertid ikke skånet for den gribende afskeds-scene med familien, hvor mundvige darrer, og hvor der smiles tappert gennem tårer, inden bildøren lukkes, og Ramón drager ud på sin sidste rejse. Selv døds-scenen bliver vi ikke sparet for, hvor han indtager drikken og efter megen rallen til sidst vender det hvide ud af øjnene. Det har publikum på det tidspunkt gjort op til flere gange.

En tekst, som intet har mistet i aktualitet

Medfølgende lille tekst af Johs Paul II fandt jeg i det lille svenske karmelitiske tidsskrift Karmel. Jeg synes, det er en god tekst, som ikke er blevet mindre aktuell efter hans død. Jeg har oversat den fra svensk, idet jeg tænkte, at den måske kunne bruges i bladet.

Inger Touray
8800 Viborg

Allerede i dag, Herre.....

Herre, i over 65 år har Du skænket mig livets uskattelige gave; og lige siden jeg blev født har Du uophørligt overøst mig med Din nåde og Din uendelige kærlighed. Disse år har været en blanding

af store kilder til glæde, medgang og modgang, problemer med helbredet og sorger, på en måde, som enhver kommer til at opleve. Med Din nåde og hjælp har jeg kunnet overvinde disse forhindringer og gå fremad mod Dig. I dag føler jeg mig beriget af min erfaring og af den store trost, som det indebærer at have været genstand for Din kærlighed. Min sjæl synger af taknemmelighed mod Dig.

Men daglig møder jeg i mine omgivelser ældre personer, som Du har prøvet hårdt: de er lammede, handicappede, magtesløse, og ofte har de ikke kraft nok til at bede til Dig. Andre har mistet brugen af

deres mentale evner og kan ikke længere komme ud af deres egen uvirkelige verden og nå frem til Dig. Jeg ser disse mennesker og siger til mig selv: "Hvad nu, hvis det var dig selv?"

Så, allerede i dag, Herre, mens jeg endnu er i stand til at røre mig og er ved mine sansers fulde brug, frembærer jeg på forhånd til Dig min accept af Din hellige vilje, og hvis en eller anden af disse prøvelser rammer mig, ønsker jeg, at de må tjene til Din ære og menneskenes frelse. Fra og med nu beder jeg Dig også om med Din nåde at bistå dem, der kommer til at få den utaknemmelige opgave at pleje mig.

Skulle det en dag hælde, at sygdom kommer til at ramme min hjerne og formørke min forstand, så underkaster jeg mig dette allerede nu, her over for Dig, en underkastelse, som sidenhen må få sin fortsættelse i stille tilbedelse.

Hvis jeg en dag skulle blive liggende i langvarig bevidstløshed, er det min vilje, at hver time, som jeg skal leve sådan, må blive en uafbrudt taksigelse, og at mit sidste åndedrag også må blive et kærlighedens åndedrag. Så, i det øjeblik, skal min sjæl, ledet af Marias hånd, træde frem for Dig for at synge Din pris for evigt. Amen.

Fra "Karmel" nr 3. årg. 33 – 1998

Rigtige og urigtige katolikker

Jeg tager min kristendom alvorligt, den har kostet mig slid og møje en menneskealder, og nu har jeg lige læst en hymne af Symeon den ny Teolog. Han siger, at Gud er kærlighed og kærlighed håb uden grænser.

Det er en god tekst, som urigtige katolikker kan have meget glæde af, sådan en som mig. Selv om jeg ikke er rigtig, men rigtig forkert, er jeg dog katolik og sender, som det er sket mange gange før, mit læserbrev ind til KO i en form for fortrøstning. Gud har givet mennesket fornuften, for at det bedre kan forstå Gud og sig selv. Det er muligt, at rigtige katolikker forstår Gud, men de forstår åbenbart ikke sig selv, for gjorde de det, var der ingen splittelse.

Jeg læser KO med stor omhu og synes fortsat, at den rigtige katolicisme tror for meget om sig selv, og det kan være et udtryk for selvbedrag og intellektuel afmagt. Det billede, der opstilles af den søku-

lariserede verden, er et mytologiseret, forenklet og derfor usandt og farligt billede: det er simpelthen for brugbart for sit formål!

Deri består min skuffelse: at man for sandhedens skyld betjener sig af løgnen. Vi lever i en svær tid, det er en kæmpe udfordring at vælge det rette, og det kræver dog en nuanceret dømmekraft og et mere objektivt forhold til undersøgelsens genstand. Sort/hvid-tænkning, der næres af alt andet end kærlighed, sædvanligvis, lader sig ikke opløse ved hjælp af traditionel retorik og sikker brug af bibelske metaforer. Men står de rigtige katolikker i virkeligheden uforsonlig stejlt over for de urigtige og omvendt, så kan det også være, at det er det, der er meningen med det hele, og at det er til den vældige åndskamp, der forestår, at det er til den, det eneste og største håb knytter sig.

Klara Preben Hansen
Charlottenlund

Svar: At skelne mellem henholdsvis "rigtige" og "urigtige" katolikker er ikke noget, vi giver os af med på redaktionen. Det er en ufrugtbar synsmåde, som bestemt ikke fremmer en konstruktiv dialog.

Det virker heller ikke fremmende på dialogen at beskyldte andre for at betjene sig af løgnen uden at præcisere, hvem der gør det, eller hvad det løgnagtige skulle bestå i.

Lad os derimod holde fast ved, at vi som kristne mennesker bør stræbe efter at realisere sandhed og kærlighed i vores liv – og at vi alle i den sammenhæng har brug for Guds nåde, Kirkens vejledning og vore medmenneskers overbærenhed.

Torben Riis

Hvor blev Margrethe af Ølsemagle af?

Efter at have set TV om begravelsen af pave Johannes Paul II kan jeg godt se, at vore danske lokalhelgener svinder hen til næsten intet. Var paven en helgen? Jeg nåede da personligt at give ham hånden! Han gav mig en hvid rosenkrans!

Hvem husker nu lokalhelgener som Anders af Slagelse, Anders Sunesøn (Andreas Suneson), abbed Henrik af Vitskøl, Niels fra Århus, Bent, Hjælp, Folmer, Helene, Regisse, Jacobus Dacianus, Eskil, Erik Plovpenning, Ødbynd, Trab, Rano, Mogens, Arrild osv.?

Endnu huskes vel salig Karl den

Gode, og vi danske katolikker glemmer ikke, at Johannes Paul II saligkårede Niels Stensen den 23. oktober 1988. Men hvem husker lokalhelgen Søren, der fejres den 23. oktober?

Ja, nok erindrer vi fra vores kristendoms- og danskundervisning de helgenkårede danskere Willibrord, Thøger, Knud Konge (den Hellige), Knud Hertug (Lavard), Kjeld af Viborg, Vilhelm af Æbeltoft, Villehad af Gorkum og naturligvis Ansgar (samt svenske Birgitta)!

Men hvem erindrer nu de danske lokalhelgener Martha af Karise-

gårde, Margrethe (Chr. I's datter), Margrethe fra Flade på Mors eller Margrethe af Højelse eller Ølsemagle?

Kjeld H. Jensen
2100 København Ø

Testamente

til fordel for
Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsatte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift

Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand

Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salær.

Torben Møller

Katolsk bispekontor, Gammel Kongevej 15
1610 København V

Medjugorge budskaber

"Hvis mennesker vidste hvad der ventede dem, ville de gøre alt, hvad der var dem muligt for at omvende sig"

"I kan læse i Bibelen hvad der skal ske"

"De levende vil misunde de døde"

"I må indse at Satan eksisterer"

"Kom til Medjugorge: jeg kan give min velsignelse her"

"Fortæl alle, at jeg viser mig her"

Det sker i bispedømmet

MAJ

28. kl. 10.30: DKKF's generalforsamling i Dalum Gl. Kirkes Annex, Dalumvej 112 B, Odense.
Oplysninger: Landsleder Birgit Clausen, 8699 6354, e-mail: birgit.clausen@mail.tele.dk – www.dkkf.dk

28. kl. 13.00: Tro og Lys-møde i Sankt Vincent Kirke, Nygade 8, Helsingør.

28. kl. 11.00: Kristi Legems procession gennem Esbjerg. Paven har udråbt 2005 til Eukaristisk År, hvor vi bringer den eukaristiske Jesus til mennesker, som hungre efter den levende Gud. Alle er velkomne til at deltage i

processionen, som udgår fra Sankt Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg.

29. Alle Tro og Lys-grupper deltager i bispedømmets valfart til Åsebakken.

JUNI

4. kl. 14.30. Voksenkatekese v/pastor Niels Engelbrecht, voksenkatekeseforløbet afsluttes. Menighedssalen, Bredgade 69A, Kbh.

5. Tro og Lys-gruppen i Jylland deltager i bispedømmets valfart til Øm.

11. Alle Tro og Lys-grupper har fællesudflugt – nærmere oplysninger følger

Afskedsreception

Sct. Joseph Skole
Ringsted

Da vores skoleleder gennem de sidste 10 år Anne Ambjørnsen har besluttet at gå på pension pr. 1. august, indbyder vi venner, kolleger og forretningsforbindelser til reception **fredag den 10. juni kl. 15-18** i skolens gymnastiksal

Bestyrelsen

Bønnens apostolat

Maj

At de, som er forfulgt for troens og retfærdighedens skyld, må erfare Helligåndens trøst og styrke.

At de pavelige missionsværker må hjælpe Guds folk til at forstå deres betydningsfulde rolle i missionerne *ad Gentes*

MAGLEÅS KURSUSCENTER

Familieuge

Søndag den 19. juni kl. 14.00 til lørdag den 25. juni kl. 13.30

Emnet for årets familieuge er: Dengang da.....

Familieugen henvender sig til bedsteforældre og børnebørn – tanter og onkler med nevøer og niecer – og selvfølgelig forældre og børn. Generationerne nyder ferien sammen og arbejder om formiddagen hver for sig og om eftermiddagen sammen om fælles aktiviteter, som munder ud i den daglige messe. Om aftenen er der fælles familieprogram og tilbud om tilbedelse og komplet. En af dagene er der udflugt, som afsluttes med grillaften på Magleås.

Lederteam: Sr. Hildegard Doods, pastor Niels Engelbrecht, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Pia Kelly m.fl.
Pris: voksne kr. 1.625-, børn 8-15 år kr. 870-, børn indtil 7 år kr. 435-.

Magleåsuge

Mandag den 27. juni kl. 15.00 til søndag den 3. juli kl. 13.30

Magleåsugen er et tilbud til alle voksne, der har lyst til at følge foredrag om forskellige emner inden for kunst, kultur, litteratur, rejse, historie, religion m.m. Der er to daglige foredrag og en busudflugt, så der er også tid til socialt samvær og spadsereture i park og skov. Der er en daglig messe.

Lederteam: Annie Rastrup og Marianne Frost Hindberg.
Pris kr. 2.375-.

Højskoleuge

Søndag den 24. juli kl. 16.00 til lørdag den 30. juli kl. 9.30
Har kirkerne flyttet sig de sidste 100 år?

Årets emne har sin baggrund i den opfattelse, at kirker skal flytte sig. "Kirken er Guds folk på vandring", er den indledende tankegang i 2. Vatikankoncilskonstitution "Om Kirken". Det er interessant at se, hvor kirkerne har flyttet sig fra, og hvor de er på vej hen. Kirkernes opgave er at forkynde evangeliet. Der er ikke taget patent på, hvordan det skal gøres.

Lederteam: Walter Dalland, Marianne Meyer, Eva Norden-toft og Annie Rastrup.
Pris kr. 2.775

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv., Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf.: 3940 7294 / 4710 7294 * *Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen*

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjællandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * *Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre*
Email: kris@kris-dk.dk * **Hjemmeside:** www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderkust hjerte

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

*Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året*

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

*Vi træffes også aften,
weekend og helligdage*

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

Vor Frue af Bjerget Karmel

lørdag den 16. juli 2005

aflægger

vor søster Elisabeth Maria

af Kristi Legeme og Blod

sine højtidelige klosterløfter

og bliver derved viet til Kristi brud i

Vor Frue af Bjerget Karmels Orden.

Højtidsmesse kl. 10:30

i Sankt Josefs Karmel

Brødeskovvej 46

3400 Hillerød

Alle er hjertelig velkomne!

Bed at vor søsters offergave af sig selv

må bære frugt

for Kirken og for hele verden.

Biskoppens kalender

Juni

01. kl. 15.30: Møde i Liturgikommissionen

02. kl. 07.30: Messe i Redemptoris Mater

03.: Jesu Hjerter Fest

04. kl. 10.00: Firmelse i Esbjerg. **Kl. 15.00:** Firmelse i Horsens.

05.: Valfart til Øm

06. kl. 15.00: Møde i Danske Kirkers Råd

08. kl. 09.00: Messe for personalet på Gl. Kongevej

10. kl. 16.00: FU

11. – 12.: Pastoralrådsmøde

14. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd. **Kl. 18.30:** Messe i Redemptoris Mater.

27. – 29.: Studieuge i Osnabrück

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- *Katolsk Begravelses Service*

*Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.*

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning • Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning • Telefon 43 99 19 19

Hellerup Emdrup-Ryvang Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:

Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte

Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr 12,
som udkommer
den 22. juni,
skal være os i hænde
senest
mandag den 6. juni.

Med venlig hilsen
Redaktionen

Besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Den Nordiske Valfart til Lourdes

finder i Eukaristiens år sted
fra 31. august til 7. september 2005 undet temaet
"Kom til mig alle I, der bærer tunge byrder"

Gejstlige ledere: Biskop C. Kozon
Valfartspræst H. Krawczyk s.j.

Pris: DKK 6.800,- for fly, ophold + fuld pension.

Tilmelding til

Marie Storm, tlf.: 3379 3415, kl. 10-12 (samt søndag 18-21)
Jytte Ormstrup, tlf.: 4364 4264 kl. 19-21

Katolsk Orientering

annoncepriser

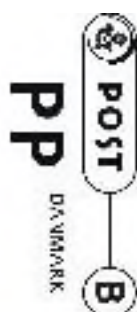
6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter,
ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!

33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Jesus og Helligånden

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Helligånden hviler over Jesus. Jesus bliver salvet af Gud med Guds ånd (jf. ApG 10,38). På baggrund af de gammeltestamentlige tekster fortæller Det nye Testamente om Helligåndens uhindrede virke i Jesus. Ånden er den drivende kraft i både Det nye Testamente og i Jesu eksistens. Allerede ved Jesu undfangelse er det Ånden, som er til stede. Kraften fra det høje overskygger Jomfru Maria. Helligånden gør Jesus til Kristus, til Messias, for det nye Guds folk. Det er

ved Åndens kraft, at Jesus helbreder, tilgiver synder og uddriver onde ånder, og det er også Ånden, som oprejser ham fra de døde.

Det nye Testamente peger på Jesus som den eneste uddeler af Ånden. Jesus, som på eneste måde er bærer af Helligånden, øser Den ud over sine disciple. Hver evangelist understreger dette på sin egen måde. Men fælles er deres overbevisning om, at man ikke kan få Helligånden undtagen gennem Jesus, og man kan ikke komme til Jesus undtagen gennem Ånden. Den ventede Messias skal døbe med Helligånd og ild – sådan siger Johannes Døberen til folket. Denne profeti bliver opfyldt i Jesu gerning, for han er ikke alene fyldt med Helligånden; men han udgør også dommens ild for sine tilhørere i kraft af sin

lære og sine mirakler. Jesu komme bringer ild over jorden, en dommens ild. Mennesker dømmes sig selv gennem deres svar til ham. Bemærk dog, at Jesus ikke døber dem med Helligånden før sin død og opstandelse.

Det er grunden til, at erfaringen af Helligånden først bliver mulig efter Jesu død og opstandelse – eller hans herliggørelse, som evangelisten Johannes kalder det (Joh 7,39). Jesus var således udrustet med Helligånden til sin opgave. Denne Ånd var ikke opnåelig for andre, mens Jesus var i kødet. Men efter opstandelsen tager hans disciple imod Jesu mission, hans autoritet og hans hellige Ånd.

Jesus er den tragt, hvorigennem Helligånden bliver opnåelig for mennesker, men altid kun gennem Jesus, som er formidleren.

Det er Helligåndens opgave at gøre Jesu nærvær universelt. I sit køds dage var Jesus begrænset af tid og rum. Jesu fysiske bortgang muliggjorde Helligåndens komme som talsmanden. Fra da af var der ikke længere nogen begrænsning af tid og rum, som kunne forhindre disciplene i at være i inderlig kontakt med Jesus. Ja, de ville opleve forholdet endnu inderligere end fællesskabet med ham i hans menneskelige livs dage.

Dette kan du gøre:

- Læs Joh 14,26 og Joh 19,20-23.
- Hvad siger teksterne om Helligåndens virke?
- Bed Helligånden om at komme ind i dit liv, og tak ham for hans nærvær..

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 21 og 22

række af moskeer fra Istanbul, New Delhi og til New York. Sendes også 30.5.

DR 1: Søndag den 29. maj 12.55 Fremmed i Europa (9:10)

Efter anden verdenskrig blev en stor del af det østlige tidligere Polen indlemmet i Sovjetunionen.

Tusinder af mennesker blev sendt i landflygtighed i Polen. Wojciech og hans familie repræsenterer den typiske historie om disse mennesker, som efter at have mistet alt måtte opbygge sig en ny tilværelse. Sendes også 1.6.

DR 2: Mandag den 30. maj 21.30 Reportagen: "Syg med Jesus".

De lægger hånd på de syge for at helbrede dem, og de forsøger at omvende folk på gågaderne. De er kristne fundamentalister, der tager biblen helt bogstavelig. Inspirationen kommer fra USA, og nye menigheder skyder op i Danmark. "Reportagen" har fulgt medlemmer fra Herning-

menigheden "Jesus Huset" rundt i Danmark. Sjæle skal frelses, syge helbredes – og undervejs bliver to fra menigheden gift. Tilrettelæggelse: Søren Lindbjerg

DR 1: Søndag den 5. juni 11.30 Himlen på jorden (5:6)

Hinduistisk religion og arkitektur finder et af sine mest stor-slåede udtryk i den hellige by Varanassi.

Her kan man opleve tusinder af pilgrimme, traditionelle ceremonier og utrolige templer, der er spækket med eventyrlige gudebilleder. Sendes også 6.6.

Rubrikredaktørens kommentar:

Ved gennemgang af radioprogrammerne for DR program 1 og 2 for ugerne 21 og 22 fandtes ingen udsendelser med en åbenbar og specifik katolsk interesse. Dette betyder naturligvis ikke, at der ikke kan gemme sig indslag af interesse for katolikker i lyset af deres tro, men dette fremgik så ikke af programmernes ofte ret anonyme overskrifter.

TV

DR 1: Torsdag den 21. maj 10.00 Moder Valeria

Den lille russiske nonne Moder Valeria har viet sit livs aften til de hjemløse i Moskva. I sin lille toværrelses lejlighed har hun givet husly til mange, der har haft behov for hjælp, og undertiden har der overnattet mere end 20 personer. Moder Valeria bruger sin lille pension og tigger uden for klostrets port for at kunne give de hjemløse lidt mad, tøj og medicin. Nordvision fra Sverige.

DR 1: Søndag den 29. maj 11.30 Himlen på jorden (4:6)

En femtedel af verdens befolkning er muslimer, og deres forfædre har opført nogle af verdens mest spektakulære bygninger. Vi besøger en sand perle-

Katolsk Orientering

Tro ikke, at jeg er kommen for at nedbryde loven eller profeterne; jeg er ikke kommen for at nedbryde, men for at fuldkomme.

Matt 5,17

Valfart i strålende sol

Vi kunne ikke have fået bedre vejr til valfarten på Åsebakken i år: strålende solskin hele dagen og temperaturen lidt over 20 grader, med andre ord hverken for varmt eller koldt. De gule og hvide paraplyer kom kun frem under messen for at synliggøre kommuniionsuddelerne, og omgivelserne tog sig ud fra deres bedste side i forårssolen.

Dagen startede med procession fra Holte, dernæst pontifikalmesse kl. 11.00 med efterfølgende Kristi Legems- og Blodsprocession og så frokost i det grønne.

Inden Mariaandagten kl. 15 var der rig lejlighed til at hilse på venner og bekendte og til at besøge boderne med bøger og religiøse artikler.

Den vietnamesiske menighed havde forberedt en særlig Mariaandagt, hvor store og små piger klædt i smukke gule dragter sang og dansede til ære for Maria og bragte hende blomster i forskellige farver hver med sin symbolske betydning. Det var et festligt og farverigt indslag, som høstede et stort og velfortjent bifald.

Pontifikalmessen blev celebreret af biskop Kozon sammen med den hollandske nuntius biskop François Bacqué og abbed Anno Schoenen fra benediktinerklosteret i Marialach – samt naturligvis de mange præster, der var kommet til Åsebakken for at deltage sammen med deres menigheder.

Portræt af en jubilerende biskop

Afsløringen af biskoppens portræt på Magleås søndag den 22. maj blev et tilløbsstykke. Her ses biskoppen ved receptionen sammen med kunstneren Thomas Kluge.

side 3

Pave Benedikt XVI's første pastorale rejse

side 5

Klosteret danser

Kirsten Kjærulff har været på retræte på Dalum Kloster sammen med repræsentanter for et ikke helt almindeligt kommunitet, som første gang gæstede Danmark.

side 8

Dagen derpå

De franske og hollandske vælgeres rungende nej til traktaten om den nye EU-forfatning har forståeligt nok efterladt politikerne med spørgsmål som: Hvorfor gik det, som det gjorde? Og hvordan kommer vi nu videre med det europæiske samarbejde?

Kloge hoveder har efterfølgende villet vide, at de franske og hollandske vælgere nok i virkeligheden ikke anede, hvad de stemte om, og at de i hvert fald ikke stemte om det, de *skulle* stemme om, men om alt muligt andet. F.eks. kunne de franske vælgere stemme imod en præsident, de ikke kan udstå, eller imod fri adgang til polske håndværkere, og hollænderne kunne (ligesom franskmændene) sige nej til Tyrkiet i EU – eller nej af frygt for, at EU ville sætte en stopper for hashsalget i landet.

På den anden side bør man retfærdigvis – inden man afskriver vælgerne som rene idioter (og ordene ligger udtalt lige under overfladen) – indvende, at når politikerne ikke er i stand til at formulere et afstemningstema, som almindelige mennesker kan forholde sig til – ja, så må de finde sig i, at vælgerne selv finder ud af, hvad de vil sige med deres stemme.

En del af forklaringen på hollændernes nej kunne således være, at politikerne ikke i de sidste 40 år har fundet det oportunt at spørge befolkningen til råds i EU-spørgsmål, heller ikke da man vedtog at tilslutte sig euroen. Derfor er det ikke urimeligt først og fremmest at tolke de to afstemningsresultater som et nej til politikerne og nej til et projekt, som man ikke kan gennemskue.

For hvad var det, der skulle stemmes om? Ja se, det kan man jo læse i traktaten. Men læs f.eks. en af nyskabelserne "Charteret for Grundlæggende Rettigheder", som udtrykkeligt forbyder enhver forskelsbehandling på grund af køn, farve, race osv. – herunder også "seksuel orientering". Betyder det nu, at polske og irske kvinder skal have ret til fri abort på linie med deres medsøstre i andre EU-lande? Eller at bøsser og lesbiske skal have ret til at adoptere børn?

Svaret er: vi ved det ikke. Det ville i givet fald blive op til politikerne og EU's kompetente organer at afgøre. Og det er netop her, problemet ligger. Intet står fast, fordi alt er politisk, og fordi de værdier, man påberåber sig, er ren kosmetik, der skal dække over det politiske spil om magt og økonomiske interesser. Heraf vælgerne frygt og frustration. Som både den forrige og nuværende pave har påpeget, har det moderne Europa i betænkelig grad afskrevet den kristne tro og hermed det fælles værdigrundlag, der kunne have givet det europæiske projekt troværdighed og indre sammenhæng.

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskoriering.dk. Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Hvad blev der af de små?

Med mellemrum dukker abortproblemet op i pressen; ofte på grund af teknikkens muligheder for at følge et barns tilblivelse fra de tidligste uger efter befrugtningen. Nu også sidst giver den hollandske forfatter Pieter Frans Thomése's bog "Skyggebarnet" anledning til overvejelser om tabet ved et nyfødt barns tidlige død. For mange giver udsendelserne i fjernsynet anledning til overvejelser, og det er kun godt.

Der er ingen tvivl om, hvordan Kirkens holdning er til abort; den er

ganske klar. Derfor kan jeg godt undre mig over, hvordan man på Sct. Joseph-søstrenes hospital i København i 1960'erne behandlede ufrivilligt aborterede fostre så sent som i 5. måned. Disse fostre blev ikke behandlet som vordende mennesker, der fik deres livsforløb tidligt afkortet, ingen begravelse, ingen velsignelse af en præst, ingen oplysning om det var en pige eller en dreng. Den chokerede og ulykkelige mor fik blot at vide af søstrene, at hun skulle være glad for, at det ikke blev til et barn, for

det ville nok være blevet handicappet – underforstået, at så var det bedre, at barnet døde.

Den lille spire til et menneskeliv blev blot smidt ud som hospitalsaffald i lighed med svulster og amputerede legemsdele; det blev kørt til destruktion. Rimer det med Kirkens klare lære om, at det ufødte barn skal respekteres som et menneske i sin vorden?

Ole Dam
2100 Kbh. Ø.

DR beklager...

Til redaktionen,
På foranledning af formanden for Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund, Niels M. Uldall, skal jeg hermed sende det svar, som DR har givet til Viktoria Bartela, der havde et indlæg i jeres blad, Katolsk Orientering, nr. 9, den 11. maj i år.

"Viktoria Bartela havde et indlæg her i Katolsk Orientering den 11. maj i år, hvor hun kritiserer et indslag i Boogie med komikeren Uffe Holms "Humor mod Aids"-indslag.

Vi har svaret Viktoria Bartela direkte. Men vil også gerne gøre det her i bladet:

DRs konklusion er klar: Vi er gået over stregen. Et indslag som det omtalte burde ikke være sendt i Boogie.

Vi skal i DR give satiren meget fri rammer, men det er også vigtigt, at vi gør os klart, når vi er gået for langt. Det skete i dette tilfælde. Jeg har diskuteret sagen med ledelsen i DR Ung,

der producerer Boogie, og vi har talt med de involverede for at forklare DRs holdning. Selve indslaget vil ikke blive vist igen.

Jeg skal blot afslutningsvis beklage, at du og andre er blevet krænket over indslaget.

Med venlig hilsen
Lars Vesterløkke
Kst. generaldirektør

Den Katolske Kirke i Danmark

Bispedømmet København

En kort notits i K.O. bød ind til et offentligt møde om bispedømmets hjemmeside medio maj. Et tocifret antal interesserede fandt vej til bispekontorets frokoststue, hvor "styrgruppen", bestående af Claus Nybo,

www.katolsk.dk – en stærk hjemmeside

Christian Noval og Maria Hammershøj redegjorde for projektets udvikling.

Hjemmesiden har fået nyt design og menustruktur og er blevet endnu mere overskuelig. Den har fået, bl.a., en rosende anbefaling i Kristeligt Dagblad. Vigtigere endnu er, at den "besøges" af rigtig mange mennesker: op til 500 pr. dag. Indtil medio maj har der i 2005 været 59.325 besøgende. Det er meget over-

raskende og et meget flot resultat. Nyt er også deres "spørgepanel" bestående af p. Michael Hornbech-Madsen, Grethe Livbjerg og John Damsager, som besvarer en mængde spørgsmål, oftest fra ikke-katolikker. Især præsten tiltrækker mange spørgsmål, så man overvejer at supplere panelet med flere præster.

Det er altid rart at høre om succeser og om et projekt, der er lykkedes, så vi, der mødte op, fik en dejlig og informativ aften ud af det.

Erik Lindegaard

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Kirsten Krog, Eva Maria Nielsen, Anders Otte Stensager

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskoriering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sogneyt@katolskoriering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer

Oplag 7400

ISSN 0902-297X

Festlig reception på Magleås

Foto: Kuno Arnkilde

Så blev portrættet af biskoppen færdigt. Afsløringen af Thomas Kluges kunstværk fandt sted søndag den 22. maj ved en festlig og velbesøgt reception på Magleås. Der var tale om en markering både af bispedømmets nyligt overståede 50 års jubilæum og af biskoppens 10 års jubilæum.

Begivenheden fandt sted umiddelbart efter, at KO nr. 10 var gået i trykken, men interesserede kunne samme dag på KO's hjemmeside se billeder fra receptionen og se og høre biskoppens takketale på video.

Thomas Kluge er kendt for sine portrætter af blandt andre kongehusets medlemmer. Portrættet af biskoppen er malet i Thomas Kluges karakteristiske stil med mørk baggrund og en meget detaljeret penselføring, hvorfor biskoppen da også i sin takketale – lige som dronning Margrethe – kunne sige:

“Kære Thomas Kluge, du har da fået det hele med.”

Billedet vil blive ophængt på Magleås sammen med portræterne af de fire tidligere biskopper. Alle katolikker i Danmark har kunnet bidrage til billedet igennem en landsindsamling, og for at så mange som muligt kan få lejlighed til at se det, vil det blive vist ved de to valfarter til henholdsvis Åsebakken og Øm.

Der var mange mennesker og fin stemning ved receptionen på Magleås. Her ses biskoppen sammen med kunstneren Thomas Kluge. I baggrunden KO's udsendte medarbejder Kuno Arnkilde travlt optaget bag videokameraet.

Foto: Lasse Ferrold.

Foto: Lasse Ferrold

Biskop Kozons takketale kan ses og høres på KO's hjemmeside: www.katolsk-orientering.dk

MC for Jesus

af diakon Kaare Nielsen, Skt. Peters Kirke, Herning

Til pinse, kirkens fødselsdag, hører vi, at mennesker af forskellig baggrund formår at forstå hinanden. Det er den dag, da kirken gennem Helligåndens virke rakte ud til verden. Det ønskede de forskellige kirker i Herning også at gøre i fællesskab,

en sådan tur skulle ”køre” af stablen, og derfor var alle stolte over at kunne samle 17 motorcykler fra forskellige kirkesamfund samt fra kirkefremmede.

Der var planlagt en smuk rute, som ca. halvvejs blev afbrudt af en kaffepause ved Dollerup Bakker, hvor alle samtidig kunne nyde den

vel vidende, at forkyndelse er kirkens hjertesag.

Men hvordan når man ud til dem, som ikke selv søger kirken? En af de nemmeste og mest effektive måder er nok at samle mennesker om en fælles interesse. Kirkerne i Herning fandt frem til, at dette fælles emne kunne være interessen for at køre motorcykel.

Det var første gang,

fantastiske udsigt over søen. Dagen sluttede med en barbecue, hvorefter man kørte hver til sit.

For os, der deltog, var det en stor glæde at være med og opleve det fællesskab kirkerne imellem, som er et udtryk for Helligåndens virke.

At køre motorcykel i en gruppe minder meget om en meditation. Man kører i symmetriske formationer, er opmærksom på hinanden og nyder landskabet – de dejligt duftende rapsmarker, de nyudsprungne bøgetræer og det blå vand ved Dollerup Bakker. Alt dette er et tegn på Helligåndens virke og fører til lovprisning af Guds omsorg og kærlighed.

Men hvorfor overhovedet arrangere sådan en tur?

Helt enkelt: Fordi nogle holder af at køre motorcykel i gruppe, og fordi man på den måde kan samle mennesker, også kirkefremmede, om en fælles interesse og dermed også får mulighed for at forkynde det glade budskab, nedbryde fordomme om kristne samt knytte nye venskaber.

Alle var enige om at ville køre flere fælles ture i løbet af sommeren for at tage ud at spise i det grønne, være sammen og på den måde sprede evangeliet. Så, bor du i Herning, eller har du lyst til at tage til Herning på en MC-tur, er du altid velkommen.

Kirkevæрге i Kalundborg? Hvem kunne tænke sig det?

I KO nr. 9 kunne man læse min nekrolog over Zilda Christensen, som indtil sin død med kærlighed og omhu har taget sig af vor lille Skt. Mariæ Kirke i Kalundborg.

Nu står hendes dejlige lejlighed med pragtfuld udsigt over Kalundborg fjord (2 store værelser, kammer, køkken og bad) i præstegårdens 1. sal tom, og det daglige tilsyn på stedet mangler.

Der er naturligvis rift om en sådan lejlighed, men egentlig ville vi jo helst leje ud til praktiserende katolikker og allerhelst til en/nogen, som ville have interesse i at videreføre Zildas engagement og som dermed opnår nedsættelse i huslejen.

Kalundborg katolske menighed er Sjællands mindste, (med en ugentlig messe hver søndag eftermiddag), og i det lille potentiale, som vor menighed udgør, er der umiddelbart ingen, der mener sig ”kaldet” til netop nævnte opgave.

Men det er der måske blandt KO's store læserskare? Hvis det skulle være tilfældet, vil vi i Kalundborg meget gerne høre fra jer.

p. Stephen Holm
sognepræst

Knud Lavard-valfarten til Haraldsted

Bispedømmets ældste valfart, finder som altid sted om eftermiddagen den første søndag i juli, i år søndag den 3. juli, udgående fra Ringsted, afsluttende i Haraldsted.

Nærmere omtale vil være at finde i næste nr. af KO.

p. Stephen Holm
valfartspræst

Katolsk Radio- og Fjernsyns Forbund værner om religiøse og kulturelle værdier

De seneste måneder har mediernes bugnet med katolsk stof. Pavens sygdom, død og begravelse samt efterfølgende konklavet med valget af ny pave gav anledning hertil. Alle oplysninger om Kirken var ikke lige korrekte, omend mange præster og lægfolk var blevet direkte inddraget af radio og TV eller benyttet som kilde.

Der har også været hjemligt stof, f.eks. om mindemessen i Domkirken. Senere kunne DR2 i en fiks lille udsendelse præsentere biskop Czeslaws nye billede.

Allerede inden disse begivenheder tog fart, havde Katolsk Radio- og Fjernsyns Forbund startet en hvervekampagne for at udbrede kendskabet til forbundets formål og arbejdsområder og hermed søge at hverve nye medlemmer til at være med til at fejre vort 75-års jubilæum i begyndelsen af 2006. Om forbundets historie håber vi at få lejlighed til at fortælle, når festdagen nærmer sig.

Det er forbundets hovedformål at værne om religiøse og kulturelle værdier og om retten til relevant information.

Værdier, livsopfattelser og grundholdninger er under rivende forandring. Alene én ting står fast: at utroligt mange mennesker efterlades søgende med et enormt åndeligt tomrum i en verden, der udvikler sig, ofte med en ubarmhertig hurtighed. Den søgende skal mødes med svar, der er vedkommende, og som er der, når der er behov for dem. Det kan være på Internet (bispedømmets hjemmeside), i TV eller radio. Den traditionelle kristendom, f.eks. katolicismen, er her i vedvarende konkurrence med f.eks. New Age og diverse østlige religioner.

Vort formål søger vi bl.a. at tilgodese gennem vort medlemsskab af Samarbejdsforum for danske Lyttere og Seere, hvor vi har sæde i bestyrelse og forretningsudvalg.

Gennem dette Samarbejdsforum er vi høringsberettigede, når det drejer sig om nye lovforslag, som fremsættes af kultur- og forskningsministrene på medieområdet. Herudover holder vi ad hoc-møder med ministre og medieordførere. Senest et foretræde for Folketingets kulturudvalg angående forslaget til ny lov om lokalradio- og TV.

Vore primære samarbejdspartnere er DR og TV2, med hvem vi har møder ca. 3 gange om året for hver stations vedkommende. Her er det efterkritik af udsendelser, der for os har højeste prioritet. Også behandlingerne af de årlige Public Service-regnskaber deltager vi i.

En ting, vi på et sådant møde har rettet indsigelse mod, er stand-up "komikeren" Uffe Holms optræden i ungdomsudsendelsen "Boogie" på DR1 (omtalt i læserbrev i KO nr. 9). Han udtalte sig i programmet ekstremt vulgært og blasfemisk om Jesu død på korset. KLF Kirke og Medier rejste også sagen. Fungerende generaldirektør Lars Vesterløkke har givet klagerne ret, og vil gribe ind, så der ikke skulle ske gentagelser.

(Se herom brevet fra DR på side 2, red).

Denne sag var jo yderst ekstrem, men vi har tidligere set en række eksempler, ganske vist "mildere", på udsendelser, der har rettet fokus på kristendom eller kristne ud fra et etisk set uforsvarligt værdisæt, idet man som bekendt ikke må krænke nogen for deres tro eller overbevisning!

På det lokale plan deltager KRFF i udpegning af repræsentanter til de dialogfora, der findes for hver eneste regionalradio i DR-regi. De udpeges for 2 år ad gangen, næste gang foråret 2006. Da vi flere steder i landet mangler repræsentanter, er her lejlighed for nogle af vore medlemmer til at komme med og gøre deres indflydelse gældende. Flere

indslag i TV Lorry skyldes kærlig inspiration fra de to medlemmer, vi har i dets repræsentantskab.

Vi føler det ikke som vor hovedopgave at skaffe flere udsendelser med katolsk indhold, men at højne kvaliteten på dem, der er. Derimod ville vi gerne have flere højmesstransmissioner end de to om året, vi har på radio og den ene i TV hvert andet år. Man har generelt skåret antallet af gudstjenestetransmissioner ned, på TV f.eks. fra 24 til 17 årligt, og det gælder så også de katolske.

Der er mange katolikker, der savner en fast katolsk kommentator til de messer, vi har, herunder den årlige julenatsmesse. Kommentarerne nu er ikke gode nok, når vi sammenligner med vore tidligere mangeårige kommentatorer, John S. Lundorf og Peter Ryom.

Dette er imidlertid noget, der kunne ordnes internt i den katolske Kirke. Vores hovedbestyrelse har planer om at få et møde med biskoppen, bl.a. med ønsker om en mediekonsulent og måske et permanent medieudvalg på dagsordenen.

Vi har tillige konstateret et stort behov for danske medier for en kontaktperson til den katolske Kirke. Indtil nu har man klaret sig med hjemmesiden "Katolsk". En lønnet informationsmedarbejder er slet ikke nødvendig. Det vil være tilfredsstillende med f.eks. en frivillig mediekonsulent, som det tidligere var tilfældet gennem mange år.

Vi håber, mange har lyst til at være med i det katolske mediearbejde. Det koster 70 kr. om året at være medlem af KRFF, for pensionister, unge under uddannelse m. fl. 40 kr. Vor girokonto er 644 1947. Man kan få flere oplysninger hos kassereren, Lis A. Kaufmann, tlf. 54 17 81 89 eller undertegnede formand, Niels M. Uldall, tlf. 38 60 38 19.

Niels M. Uldall
formand

Evangelisering af børn og unge!

I pastor Gregers M. Kristensens gode indlæg i K.O. nr. 10 konstaterer han, at "det katolske børne- og ungdomsarbejde i Danmark er i dyb krise," hvilket jeg er enig med ham i.

I de katolske menigheder, børnehaver og skoler er der masser af børn og unge, som er åbne for budskabet om Jesus. Jeg tilslutter mig ungdomspræstens forslag om en national helhedsplan, som må indbefatte evangeliseringen af kateketerne, pædagogerne og lærerne i vore menigheder, børnehaver og skoler.

Det er efter min mening ikke hos børnene og de unge problemet ligger, men hos de voksne: "hvad hjertet er fuldt af løber munden over med".

Voksne rollemønstre for børnene og de unge er ønskelige i fremtidens kirke, i vore menigheder, børnehaver og skoler.

Tak i øvrigt til ungdomspræsten for hans engagement, det virker smittende på andre, og vi var glade for hans besøg her i menigheden og på skolen i Esbjerg.

Med venlig hilsen
pastor Benny Blumensaat,
Kirkegade 58,
6700 Esbjerg.

Flygtninge fra Irak – i Danmark

Forholdene i Irak er blevet voldsomt forværret i den senere tid. Landet er på randen af borgerkrig – man kan roligt kalde det i undtagelsestilstand. Samtidigt må vi erkende, at vi er krigsførende nation i Irak – og at vi således har ganske særlige forpligtelser over for de mange hundrede irakere, der befinder sig i vort land, flygtninge som i årevis er blevet kastet rundt med i mange forskellige lejre under kummerlige forhold, stuvet sammen på ganske få kvadrater, flygtninge som er på "madkas-

seordning", flygtninge som er syge på sjæl og legeme, flygtninge som bor her på lånt tid: De står nemlig til udvisning fra Danmark til Irak, så snart dette "kan lade sig gøre".

De har søgt tilflugt i dette land for år tilbage, fordi de har levet under endnu værre forhold i Irak, inden de kom hertil, men der venter dem en grum skæbne ved hjemkomsten – på linie med de to nu forsvundne syriske søstre, Linda og Sally, som konverterede til kristendommen her i Danmark. Og det bliver man straffet

for i Irak. En hel del af de hen imod 800 irakere i Danmark er kristne. De taler aramæisk, som man gjorde det på Jesu tid, og de, som jeg har mødt, udviser en umiddelbar ren fromhed, venlighed og åbenhed – en stor berigelse for Danmark. Disse mennesker, som har mistet alt, hjem og familie, står til udvisning til et land i kaos, et land, hvor ingen garanti gives for en fremtid. Således ved man, at især kristne irakere forsvinder sporeløst. (Joint British-Danish Facts Finding Mission, september 2004). Det er nemlig et

land, hvor religion betyder noget – i ordets værste forstand.

Hvis du vil hjælpe, så find din lokale iraker – giv ham og hende lindring for de mange smerter, vi også i dette land påfører dem. Under alle omstændigheder: Bed for dem, og husk at de er - Hans mindste små!

Med venlig hilsen,
Maja Arthy
3460 Birkerød

Paven støtter boykot af italiensk folkeafstemning

Den 12. og 13. juni skal italienerne til stemmeurnerne for at tage stilling til en foreslået liberalisering af landets lov om bioetiske spørgsmål.

Lovforslaget, som altså nu er sendt til folkeafstemning, indebærer

- at man ophæver de begrænsninger, der gælder for videnskabelige forsøg på menneskelige befrugtede æg og fosteranlæg.
- at man ophæver de restriktioner, der i øjeblikket håndhæves i forbindelse med kunstig befrugtning, f.eks. at der kun må opsættes tre befrugtede æg.
- at man ophæver forbudet mod kunstig insemination med deltagelse af trediepart, altså en sæddonor.

En vedtagelse af forslaget forudsætter imidlertid ifølge italiensk lov, at over 50% af alle stemmeberettigede afgiver deres stemme. I modsat fald er afstemningen ugyldig og forslaget faldet. Det er baggrunden for, at de italienske biskopper under ledelse af kardinal Ruini fra første

færd har opfordret vælgerne til at blive hjemme på afstemningsdagen for på den måde at tilkendegive et dobbelt nej: dels til selve forslaget, dels til at man vil lade et så principielt vigtigt spørgsmål afgøre ved en folkeafstemning.

Den italienske folkeafstemning drejer sig om beskyttelse af menneskelivet i dets tidlige stadier

Indtil nu har italienerne med en vis spænding ventet på, om den nyvalgte pave ville ytre sig i sagen, og hvad han i bekræftende fald ville sige.

Spændingen blev udløst den 30. maj, da Benedikt XVI i en tale til den italienske bispekonference gav sin uforbeholdne tilslutning til den kurs, de italienske biskopper har valgt at følge. Paven roste biskoppernes bestræbelser for at forsvare menneskelivets hellighed og for samtidig at værne om ægteskabet og familien. Biskoppernes initiativ karakteriserede han som et klart og konkret udtryk for deres omsorg for hvert eneste menneskeliv og tilføjede: "I dette engagement er jeg med jer i ord og bøn."

Pavens ord vakte forståelig glæde hos de italienske biskopper og affødte, som man kunne forvente, fornærmede reaktioner fra de politiske kredse, der står bag lovforslaget. Her karakteriserede man pavens ord som "en uhørt offensiv" og beskyldte ham for at ville undertrykke det italienske demokrati.

Økumenisk åbning mod øst

(KNA) Pave Benedikt XVI har foretaget sin første pastorale rejse inden for Italiens grænser, nærmere bestemt til havnebyen Bari, der ligger i den sydlige del af landet i landskabet Apulien ud mod Adriaterhavet. Med dette besøg afsluttede paven den nationale eukaristiske kongres.

Rejsen var imødeset med en vis spænding. Det var første gang, paven skulle holde messe uden for Rom, og første gang han skulle stå ansigt til ansigt med en stor menneskemængde – ca. 200.000 mennesker – en situation, hans forgænger som bekendt beherskede suverænt.

Spændingen gik også på, hvad paven ville sige i sin prædiken, om han ville fremsætte markante udtalelser, der kunne give et fingerpeg om, hvilke problemer han i særlig grad vil vie sin opmærksomhed.

De markante ord faldt i slutningen af prædiken, hvor pave Benedikt med særligt eftertryk understregede sin vilje til at arbejde for "fuldstændig og synlig enhed" mellem de adskilte kristne. Samtidig betonedede han, at gode hensigter ikke gør det alene i dette vanskelige spørgsmål, men at der skal konkrete initiativer til for at sætte gang i den økumeniske proces. Iagttagere vurderer, at disse ord, der blev udtalt i byen Bari, især var henvendt til de ortodokse kirker. Bari er et historisk mødested mellem Øst-

og Vestkirken, og her er den hellige Nikolaus begravet – en helgen, der især æres i den russisk-ortodokse Kirke. Formodningen støtter sig endvidere på, at kardinal Walter Kasper på selvsamme sted få dage forinden holdt et foredrag, der ligeledes gav anledning til at tro, at en åbning i første omgang vil ske mod de ortodokse kirker.

Paven understregede i sin prædiken den enhed, der eksisterer i forbindelse med fejringen af eukaristien og lagde samtidig afstand til en nadverforståelse, som ikke utvetydigt står fast på Kristi reelle tilstedeværelse i eukaristien – igen en nuance, der først og fremmest understreger det historiske fællesskab med Østkirken.

Pave Benedikt på sin første pastorale rejse til Bari

KORT NYT

VUD har meget at byde på

Forberedelserne til Verdensungdomsdagen i Köln fra den 15. til den 21 august i år er i fuld gang.

De unge, der deltager, vil f.eks. kunne tale med biskopper i ca. 250 kirker og modtage religionsundervisning på mindst 30 forskellige sprog. Særlige centre vil tage sig af skriftemål – her vil 100 præster stå til rådighed – og det varer formentlig ikke længe, før det detaljerede program for pavens besøg bliver offentliggjort samtidig i Rom og Köln.

Man venter besøg af omkring 1 million pilgrimme fra hele verden.

Ny lov giver belgiske homo-par mulighed for at adoptere

(KNA) I Belgien tegner der sig nu et flertal for en lov, der skal gøre det muligt for homoseksuelle par at adoptere børn.

Socialdemokrater, de fleste Liberale samt De Grønne er nået til enighed om et lovforslag, som skal forelægges inden sommerferien. Loven vil i givet fald træde i kraft fra september.

Ifølge det belgiske dagblad Le Soir skal det være tilladt homoseksuelle at adoptere børn både fra ind- og udland. Lovforslaget er blevet skarpt kritiseret af de belgiske biskopper, som erklærede, at forbindelser mellem to mænd eller to kvinder ikke blot kan betragtes som en variant af ægteskabet mellem mand og kvinde. Biskopperne understregede samtidig, at de ikke ville blande sig i diskussionen om, hvor vidt børn, der vokser op hos homoseksuelle par, får psykiske men af det.

I Belgien har homoseksuelle par siden juni 2003 kunnet indgå registreret partnerskab.

Moderne »kulturrevolution« giver anledning til bekymring

(Zenit) På de europæiske bispekonferencers årlige møde i St. Gallen i Schweiz har talsmænd for de enkelte bispedømmer udtrykt bekymring for udviklingen i Europa, der præges af værdiopløsning og nye former for fattigdom. "Bag os," hedder det i en fælles udtalelse, "ligger en tid domineret af kommunismen, men i øjeblikket gennemlever vi en periode præget af usikkerhed på grund af den »kulturrevolution«, der foregår omkring os.

Blandt de faktorer, der giver anledning til bekymring, nævner man den moderne principløshed, mangelen på etiske normer, udbredelsen af religiøse sekter og den voksende antisemitisme. "Det virker, som om stærke strømninger af økonomisk, social og politisk art bidrager til at fremme et nyt menneskesyn, der ikke er foreneligt med kristne værdier."

Fra ikonernes verden

af Leif Kristiansen

Christina Schöldstein: Guld och Azur. En introduktion till ikonografien. 312 s.

Ordet ikonografi (billedbeskrivelse) bruges i dag i mange sammenhænge fra de kristne kirker, over kunst, film, tv, og reklame til datalogien. Overalt handler den om beskrivelse og analyse af billeders og skulpturers motiv med det formål at bestemme deres art.

De kristne ikoners verden - den kristne ikonografis genstand - kan inddeles i 4 motivgrupper: Den hellige Treenighed og det himmelske hierarki; Guds moder; festdagsikonet og helgenbeskrivelsen. I den ovennævnte bog går Christina Schöldstein, som er teolog og fil. kand. fra Lunds universitet, i dybden med to af disse grupper: Kristusikonet, som tilhører den første af grupperne, og festdagsikonet. Med illustrationer hentet fra det svenske Nationalmuseums ikonsamling giver hun en grundig gennemgang af ikonernes historie, teologi, æstetik, typologi og tolkning. Blandt de behandlede Kristusikoner kan

nævnes Mandylion, som viser Kristi ansigt på baggrund af et stykke tekstil og derved forsøger at gengive et hypotetisk første billede af Kristus, Kristus Pantokrator (den almægtige eller alherren) og Kristus Immanuel, der fremstiller Kristus som barn eller ung mand. Blandt festdagsikonerne, som bogen giver størst opmærksomhed med i alt 19 ikoner, behandles ikoner til festdage som Herrens åbenbarelse, Herrens fremstilling i templet og Kristi himmelfart.

Bogen er sprængfyldt med viden og giver et spændende indblik i ikonernes traditionsbestemte univers.

Rowan Williams: The Dwelling of the Light. Praying with Icons of Christ. 84 s.

Rowan Williams: Ponder these Things. Praying with Icons of the Virgin. 74 s.

Ikonet tjener et højere formål end blot at være kunstnerisk vellykkede. I den ortodokse tradition er ikonmaleri en hellig kunst, som i væsen og hensigt er åndelig. Ikonernes opgave er at forhøje kirkens skønhed, at belære og minde os om dens

tro, at fremstille de hellige forbilleder og at hjælpe os i omvendelsen mod et mere åndeligt liv - de er "vinduer til himlen". I overensstemmelse med denne opgave forklarer ærkebiskoppen af Canterbury, Rowan Williams, i de to ovennævnte bøger, hvordan betragtning af ikoner kan bruges i vores bøn. De to små bøger, som fokuserer på hhv. Kristusikonet og Guds moder-ikonet er meditationer, som tidligere er givet under retræter eller valfarter. De indeholder ingen egentlige

bønner, men er derimod refleksioner over visse ikoner, som samtidig udfordrer os til at tænke med.

I "The Dwelling of the Light" reflekterer han over ikonerne: Forklarelsen på Bjerget, Genopstandelsen, Abrahams gæstfrihed og Kristus Pantokrator. I "Ponder these Things" gælder det bl.a. to af hovedtyperne på Guds moder-ikoner: Hodegetria (vejviseren), hvor Jomfru Maria med blikket fremadrettet holder Jesusbarnet i venstre arm og viser hen til ham med den højre, og Eleousa (hun som forbarmer sig), hvor Jomfru Maria som ømhedens Gudsmoder kærlighedsfuldt omfavner Jesusbarnet.

Bøgerne indeholder stimulerende refleksioner, som både kan forstærke ikonernes kraft til omvendelse og give lyst til at trænge dybere ind i ikonerne verden.

Alle bøger på Niels Steensens Bibliotek kan lånes via det lokale folkebibliotek.

Niels Steensens Bibliotek
Gl.Kongevej 15B, st.
1610 København V
Tlf. 3355 6060

En pinsenovene

Kom Helligånd! En pinsenovene. Tekst ved Sebastian Olden-Jørgensen, Katolsk Forlag 2005, kr. 50. Kan købes i boghandelen eller online: www.katolskforlag.dk

Hvad er en novene? Det er, kan man læse i forordet til denne lille bog fra Katolsk Forlag, en andagt, der bedes på ni på hiananden følgende dage, gerne som forberedelse til en festdag. En pinsenovene bedes derfor ofte i dagene mellem Kristi Himmelfartsdag og pinse, men også på andre tidspunkter.

Bogen rummer således læsninger og bønner til ni dage og yderligere - som et appendiks - den hellige Edith Steins digt *Hvem er du, sødmefulde lys, som mig opfylder og gennemlyser mørket i mit hjerte?*

Det er en meget smuk tekst skrevet blot 70 dage inden hendes død i 1942. Edith Stein, som var jødisk født, konverterede

i 1922 og indtrådte i karmelitterklosteret i Köln i 1934. Hun blev arresteret af Gestapo og ført til koncentrationslejren i Auschwitz i 1942, hvor hun led martyrdøden. Hun efterlod sig et betydeligt filosofisk og teologisk forfatterskab. Johannes Paul II helgenkærede hende i 1987.

Foruden digtet, som danner en smuk afrunding af novenen, kan man glæde sig over de stemningsfulde naturbilleder i farver, som ledsager teksterne. I det hele taget fremtræder tekst og typografi i et fint og æstetisk tiltalende samspil. Alt i alt en vellykket udgivelse fra Katolsk Forlag.

Torben Riis

Nyoversættelse af Fioretti

Den hellige Frans prædiker for fuglene - illustration fra bogen

Gad vidst, hvor mange katolikker der i dag har Johannes Jørgensens oversættelse af Fioretti stående på boghylden? Under alle omstændigheder vil især yngre læsere nok finde Jørgensens oversættelse, der skriver sig tilbage til 1902, noget "støvet" og vanskeligt tilgængelig, og lægger man hertil, at bogen i dag kun kan erhverves antikvarisk, er det ikke urimeligt at tale om et behov for en nyoversættelse.

En sådan har forlaget Alfa, som er en del af Religionspædagogisk Center, net-

op udsendt. Som oversætteren Johannes Jong gør opmærksom på i sit forord, findes der ikke nogen alment anerkendt grundtekst. Jørgensens oversættelse byggede hovedsageligt på den italienske grundtekst, mens denne tager udgangspunkt i den latinske original. Jeg skal ganske overlade det til de lærde at strides om, hvad der er at foretrække, men blot konstatere, at det efter min bedste overbevisning er lykkedes oversætteren at ramme en sprogtone befriet for overflødig patos, som gør teksten umiddelbart tilgængelig for en moderne læser.

Fioretti er, som mange vil vide, en både from og særdeles charmerende folkebog om den store helgen. De mange opbyggelige og drabelige fortællinger har bevaret deres friskhed op igennem århundrederne. Der er derfor al mulig grund til at glæde sig over, at de nu er blevet "støvet af" og gjort tilgængelige for danske læsere. Illustrationerne er tiltalende, og bogen er endvidere forsynet med en instruktiv indledning om selve værket og om Frans af Assisis liv.

Fioretti. Små buketter fra Frans af Assisis blomsterhave. Oversættelse: Johannes Jong. Indledning og kommentar Gerard Pieter Freeman. Forlaget Alfa 2005. 120 sider, kr. 179. Kan købes i boghandelen eller online: www.rpc.dk/alfa

Torben Riis

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Hvordan kan det være, at kvinder må gå til kommunion, når de ikke må blive præster?

Dekretet om Præstekaldet bygger på det sted i Evangeliet, læst på Kristi Himmelfartsdag, hvor Jesus kalder de elleve apostle til at fortsætte Hans gerning. Disse apostle var mænd, altså tyder Kirken denne Evangelietekst derhen, at kun mænd kan blive præster. Resten af dekretet anfører Traditionen, dvs den katolske kirkes overleverede lære.

I den forbindelse kan jeg ikke lade være at undre mig over, at kvinder får lov til at gå til kommunion? I Evangeliets nadversal var der kun mænd til stede. Er der her ikke tale om en modsigelse, og hvordan skal den forklares? Refererer man også her til Traditionen, men med omvendt fortegn?

Med venlig hilsen
Ulla Sander Olsen
p.t. Vadstena, Sverige

Kære Ulla Sander Olsen.

Både indstiftelsen af præsteembedet og af eukaristien bygger på et meget bredere grundlag end det ene bibelsted, du henviser til. (Teksten på Kristi Himmelfartsdag i Mattæus 28, 18-20: "Gå derfor hen og gør alle folkeslag til mine disciple, idet I døber dem – og lærer dem-". (Her står der intet om eukaristien).

Et af de centrale steder, hvad angår eukaristien, er teksten til Jesu Legems og blods fest, Joh 6,51-57: "På den tid sagde Jesus til den jødiske folkeskare: 'Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra himlen; den, der spiser af det brød, skal leve til evig tid. Og det brød, jeg vil give, er mit kød, som gives til liv for verden'". Der kan vist ikke herske tvivl om, at det må gælde alle mennesker uanset køn, også selv om der kun var mænd til stede skærtorsdag aften, da Jesus indstiftede eukaristien og indsatte apostlene i deres præstelige embede.

Derimod har mange svært ved at forstå, at det præstelige hierarkiske præstedømme (i modsætning til det almindelige præstedømme) er forbeholdt mænd. Det bliver opfattet som kønsdiskrimination og udtryk for et forældet og undertrykkende kvindesyn. Problemet er imidlertid slet ikke kvindesynet, men en sammenblanding af de to former for præstedømme:

Lumen Gentium (II Vatikankoncil) skriver herom:

"Skønt de troendes almindelige præstedømme og det præstelige hierarkiske

præstedømme i deres væsen og ikke blot i grad er forskellige, har de dog relation til hinanden, fordi de hver for sig på sin særlige måde har del i Kristi ene præstedømme. Den ministerielle præst former og styrer det præstelige folk i kraft af den gejstlige fuldmagt, han råder over; han virkeliggør det eukaristiske offer i Kristi person og bærer det på hele folkets vegne frem for Gud; de troende er i kraft af deres kongelige præstedømme med til at frembære eukaristien og udøver dette præstedømme ved at modtage sakramenterne, ved bøn og taksigelse, ved et helligt livs vidnesbyrd og ved selvfornægtelse og en handlekraftig kærlighed." (10)

De personer, som Kristus indsætter i det særlige præstedømme, er særligt kaldede. De er det synlige tegn på, at Hans præstedømme stadig er i funktion, og at den, der handler, fortsat er Kristus selv. Katolsk Minileksikon skriver: "Som Kristus trådte offentligt frem som Guds Søn og Menneskesøn, og brugte hele sin manddomskraft til at udøve sit præstedømme som brudgom for den kommende Kirke (jfr. Ef 5,22-32), som dens Hoved og Herre, således er de biskopper og præster, gennem hvem Han nu udtrykker sig, et synligt tegn på Hans funktion som hyrde, lærer og præst. Her har ypperstepræsten Kristus taget skikkelse i menneskets mandsnatur." (Mine understregninger).

Evangelierne beretter da også om, at Jesus med omhu udvælger netop disse 12 apostle til at være Hans repræsentanter på jorden i det helt særlige embede, som Han indstiftede skærtorsdag aften, hvor de skal virkeliggøre "det eukaristiske offer i Kristi person". At det er et embede, hvor de hver især er blevet specielt udvalgt, fremgår af bl.a. Apg. 1,24-25. De skulle på en særlig måde have fællesskab med Ham og have del i Hans sendelse, f. eks. Mark. 3,13: "Jesus gik op på bjerget og kaldte dem til sig, som han selv ville, og de kom hen til ham. Han valgte tolv, som han kaldte apostle, for at de skulle være sammen med ham, og for at han kunne sende dem ud for at prædike og have magt til at uddrive demoner". Han giver dem altså fuldmagt til på sine vegne at uddrive demoner og tilgive synder, til at helbrede og gøre Hans gerninger. Den særlige udvælgelse af de tolv var ikke begrundet i deres personlige fortrin. Tværtimod fortæller Den hl. Skrift om deres svagheder og fejl. Men Jesus udvælger dem og udruster dem til at være sine repræsentanter, og

Han sender dem ud for at forkynde evangeliet og bringe lægedom for det ondes magt. ("som Faderen har sendt mig, sender jeg jer" og Luk 10,16: "Den, der hører jer, hører mig, og den, der forkaster jer, forkaster mig. Men den, der forkaster mig, forkaster ham, som har udsendt mig.").

Den kaldede og viede præst er således inkarnationens fortsatte virkeliggørelse af Kristi særlige ypperstepræstelige kaldelse, hvor også Kristus som Kirkens/Gudsfolkets Brudgom repræsenteres, imens lægfolket – både kvinder og mænd – er Kristi Brud, dvs Hans mystiske legeme, hvori Hans Guddoms kraft skal indplantes, næres og vokse. Det er dette mysterium, som er begrundelsen for, at det er forbeholdt mænd at blive viet til præster i Den katolske Kirke, for præsten repræsenterer iflg. katolsk opfattelse Kristus, Brudgommen, – også i kraft af sin fysiske krop som mand. Bruden, Kirken, repræsenteres tilsvarende af kvinden, hvis forbillede frem for alle er Jomfru Maria, Moderen, som også takket være skabelsesordenen er den, der er modtagende, den, der favner, giver føde, beskytter, oplærer. Her kommer det almindelige præstedømme i funktion: "I er en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk, for at I skal forkynde hans guddoms magt, han som kaldte jer ud af mørket til sit underfulde lys" (1 Pet 2,9) Her er vi alle præster, og det er da også dette almindelige præstedømme, der ligger til grund for accepten af kvindelige præster i de kirkesamfund, som ikke anerkender det særlige hierarkiske præstedømme i katolsk forstand.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Calvins nadverforståelse – og katolsk

Kære Kirsten Kjærulff, I dit svar til Ole Frederiksen i K.O. nr. 10 af 25.maj i år skriver du om den "protestantiske" nadverforståelse:

"Den lutherske opfattelse er jo mange steder – også i Folkekirken – blevet påvirket af Zwingli og Calvin, for hvem nadveren er reduceret til et mindemåltid."

Derved viderebringer du en forbløffende alment accepteret misopfattelse vedr. Calvins nadverforståelse. I calvinistisk lære er nadveren et særdeles konkret møde med Kristus: Jesu tilstedeværelse i Ånden fylder

den troende gennem sakramentet. Den heidelbergiske Katekismus udtrykker det ved Helligåndens tilstedeværelse. Her er nadveren hverken reduceret til mindemåltid eller til en symbolsk handling. Der henvises desuden bl.a. til 1.Kor. 11,23-26 og 1.Kor.10,16-17 For Zwingli var nadveren et ihukommelses- og bekendelsesmåltid, det er sandt, men Calvin tog da også skarpt afstand fra Zwinglis lære. Til forskel fra den mere følelsesbetonede Luther var Calvin et udpræget intellektuelt menneske. Sikkert derfor henviste han til, at Sønnen efter Himmelfarten sidder ved Faderens højre hånd. Og derfor lærer Calvin, at Jesus ikke er legemligt, men åndeligt til stede under nadveren.

Der findes altså ikke én generel protestantisk nadverforståelse. Hvad gennemsnitsmennesker tror på, er en anden sag. Jeg mener at det er farligt at udtale sig om den, for det viderebringer misforståelser og er med til at skabe fordomme. Som også Ole Frederiksen påpeger, modarbejder det ikke mindst den økumeniske samtale.

Med venlig hilsen,
Grietje Andersen
7100 Vejle

Kære Grietje Andersen

Tak for dit afklarende brev om Calvins nadverforståelse. Jeg er ked af at have viderebragt den misforståelse, at Calvins og Zwinglis nadverforståelse stort set var identiske. Jeg vidste ikke, at der var forskel.

Jeg synes, det ville være interessant og inspirerende for den økumeniske dialog, hvis vi vidste lidt mere om hinandens tro, f. eks. med en fordybelse i, hvordan de forskellige kristne trossamfund ser på nadveren, men her må vi nok nøjes med at tage din konklusion til efterretning, når du skriver: "Der findes ikke én generel protestantisk nadverforståelse".

Det er så netop her den afgørende forskel ligger i forhold til den katolske opfattelse, hvor der er en klart defineret opfattelse af eukaristien, hvor Jesus er til stede med sjæl og legeme i alterets sakramente: Når præsten i messen foretager konsekrationen, (dvs. i Kristi og Kirkens intention udtaler indstiftelsesordene), sker der en virkelig forvandling af brødets og vinens væsen (substans), selv om deres fysisk-kemiske egenskaber bevares, så at farve, lugt, smag ikke ændres. Kristus bliver nu personligt nærværende, ikke kun åndeligt, men med både legeme, sjæl og guddommelighed. Forvandlingen er total og uigenkaldelig, og består derfor også efter messen. Nadverelementer, der ikke er uddelt under messen, kan derfor selvfølgelig ikke kastes ud eller gøres til genstand for en ny forvandling under den næste messe. Tværtimod opbevares det forvandlede brød i tabernaklet og er centrum for ærefrygt og tilbedelse. Et tegn herpå er "evighedslampen", det levende lys, der altid brænder ved siden af tabernaklet.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Klosteret danser

af Kirsten Kjørulff

De stille stuer på Dalum Kloster genlød en weekend i april af glade israelske sange, mens en hvidklædt søster og en præst dansede forrest i kædedansen med weekendens retrætedeltagere. ”Vi danser for Gud, ligesom Kong David”.

”Dansen er udtryk for opstandelsens glæde”

”Dansen er en form for bøn med kroppen, for alt, hvad vi gør, berører sjælen”.

”Vi er børn, der danser for Gud” – for ”hvis I ikke bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget”.

Ja, ”Salige er de fattige i ånden, thi Himmeriget er deres”, siger Jesus i Bjergprædikenens saligprisninger (Matt 5,3).

Saligprisningerne kan betegnes som en leveregel, en konstitution for Guds Rige, og derfor helt modsat det, som er gældende i ”verden”, dvs. det verdslige menneskelige samfund.

”Saligprisningerne” er også navnet på et ungt kommunitet, som med denne retræte for første gang sætter foden på dansk jord. Fællesskabet bæres af ønsket om at virkeliggøre Evangeliets saligprisning af de fattige. Det er helt rettet imod Frelserens genkomst, og det ønsker at synliggøre Guds Rige, som allerede er midt iblandt os. Dets medlemmer søger at leve et radikalt liv i stræben efter fuldkommenhed i kærlighed og hellighed. Dets profetiske kald er et fællesskab af mennesker i forskellig stand, et fællesskab i tjeneste for Kirken og med hovedvægt på familien som stedet for Kirkens fornyelse.

Den største fjende i Vesten er lunkenheden og sløvheden. Derfor vil det være redskab for Jesus, der siger ”Ild er jeg kommet for at kaste på jorden”(Luk 12, 49). Dets månedsskrift hedder da også ”Ild og Lys”, ”Feuer und Licht.”

Fællesskabet har sin oprindelse i Frankrig, ”Les Beatitudes”, og har siden starten i 1974 bredt sig til 35 lande på fem kontinenter. Det har i dag 60-70 huse over hele verden og ca. 1.500 medlemmer.

I Tyskland hedder det ”Seligpreisungen”, og herfra kom den unge præst, p. Stephan, til Dalum, mens Søster Teresia Benedikta, som er født i Østrig, nu lever i et kommunitet i Medjugorje. De var blevet inviteret til Danmark for at lede en retræte og her præsenterede deres spiritualitet: De lever i fællesskaber, som består både af enlige, cølibatære mænd og kvinder, ordensfolk og præster, og af ægtepar og børnefamilier. Hver stand har sit eget område og eget hus i fællesskabet, men de daglige bønner, gudstjenester, arbejde og måltider er man fælles om. Forbilledet er de første menigheder, som omtales i Bibelen: ”De holdt fast ved apostlenes lære og fæl-

lesskabet, ved brødets brydelse og ved bønnerne. ...Men alle de troende var sammen, og de var fælles om alt.” (Apg 2,42). Lige som de første menigheder lever de af Forsynet, så de fleste giver afkald på deres verdslige arbejde for helt at tjene Gud. Man kan dog også beholde sit arbejde i samfundet, såfremt det ikke strider imod den kristne etik, for at arbejde er jo at være medarbejder på Guds skaberværk.

Fællesskabet er en frugt af det 2. Vatikankoncil. Brødrene og søstrene forsøger i deres daglige liv at virkeliggøre det, som Koncilet har understreget: At alle er kaldet til hellighed uanset kald og stand. Dets ønske er at være kærlighed midt i Kirkens hjerte. Centrum er Eukaristien og tilbedelsen af Det hellige Sakramente. Deres spiritualitet er præget af lys og glæde med træk fra den karismatiske bevægelse, samtidig med at den er kontemplativ med inspiration fra Karmel, især Thérèse af Lisieux og Marthe Robin, den stigmatiserede mystiker, som i mere end 50 år kun levede af Eukaristien. Også fra Østkirken henter de inspiration, bl.a. i ikonerne og den byzantinske liturgi.

Et karakteristisk træk, som blev synligt i dansen på Dalum Kloster, er den inderlige tilknytning til den jødiske arv, som også kommer til udtryk i kommunitetets andet navn: ”Løven af Juda Stamme og det ofrede Lam”. Man festligholder sabbatten med det jødiske måltid og israelske sange og danse.

Fællesskabet er åbent over for alle kristne. De kristnes enhed er et hovedanliggende for kommunitetet, og sjælen i den økumeniske bevægelse er hjertets omvendelse.

Historie og udbredelse

Stifteren af bevægelsen er Broder Ephraim, født 1949, en protestantisk teolog og kunsthistoriker, som studerede i Frankrig og USA. Sammen med sin kone, Jo, og endnu et ægtepar grundlagde han i 1974 det første fællesskab. Hans nære forhold til Roberts, som også var protestant, og som havde en vision om de kristnes enhed, og især hans bekendtskab med Marthe Robin førte til, at de to ægtepar i fællesskab besluttede at konvertere til den katolske Kirke. Saligprisningerne blev i 2002 anerkendt i Rom som et fællesskab for lægfolk. Ephraim er overbevist om, at de sidste tider er begyndt, og at Helligånden nu forbereder menneskeheden på Kristi genkomst. Han fik særlige nådegaver, især i form af visioner, hvor Jesus fører Maria hen til ham med ordene: ”Se, din Moder”.

Marias formidlende rolle

Maria spiller en central rolle i Saligprisningernes spiritualitet. Hun er Guds Moder, Jesu Mor, som i 30 år har favnet ham, draget omsorg for Ham, lært Ham at bede. Hun er det menneske, der har

*Dansen er en form for bøn med kroppen, for alt hvad vi gør berører sjælen.
– arkivfoto*

været tættest på Jesus. Hun indbyder mennesker til at lade sig bære, føre, og nære af Jesus. Derfor er hengivelse til Maria den bedste hjælp, vi har, til Kristi efterfølgelse. Hun var centrum i disciplerkredsen, som Jesus lærte at leve efter Guds vilje og at være Hans vidner. Under korset bliver Maria formidler af nåden, Jesus vil, at hun skal være disciplenes Mor. Det er Hans sidste ord, Hans testamente. Så må vi også overgive os til hende. Pave Johannes Paul II udtalte klart, at hun har del i formidling af nåden. Som Jesus har Maria en universel opgave i denne formidling. Hun er vores forbillede også i forvaltningen af det almindelige præstedømme, som vi alle har del i. Hun bliver et urbillede på Kirken.

Maleriet til højre er inspireret af Don Boscos vision: Maria omslutter alt, for hun er Guds Moder, Kirkens urbillede. Hun er repræsentant for Israels folk, Guds Brud, Sions ophøjede Datter. Kirken ses som et skib på verdens urolige hav. I Kirken ses paven og biskopperne, som Kirkens hyrder. Man skimter også fårene, som den gode Hyrde vil bevogte, og fiskene i havet, som symboliserer evangeliseringen. Man ser Treenighedens symboler: Solen: Gud Fader, Guds Lam, Kristus, Eu-

karistiens tegn, og Helligåndsdue. Stjernerne er Bibelens symbol for de hellige og englene i Himlen. Hele visionen er et billede på det, som også er ”Saligprisningernes” håb: Kirkens enhed og fællesskab i kærlighed og Sandhed.

Hos retrætens deltagere efterlod weekenden et inderligt håb om, at ”Saligprisningerne” på længere sigt også kunne få fodfæste i Danmark.

Internet: www.seligpreisungen.org

Klosterstudier i Norden set gennem cistercienserordenen.

af Anders Otte Stensager

De cisterciensermunke, der ankom til Danmark og Sverige fra Frankrig i 1140'erne og 1150'erne, er ofte både af historikere og arkæologer behandlet med skepsis og hovedsageligt vurderet alene ud fra rent materialistiske holdninger. Samtidig har der især i de tidlige klosterstudier været en tendens til at betragte cistercienserne primært som en del af den generelle middelalderlige landbrugsudvikling, hvorimod deres religiøse liv forbigås næsten totalt – og i endnu mindre grad har man forsøgt på at placere ordenen i en international sammenhæng. Dette kan bero på den kendsgerning, at vi i dag kun har et fragment af den kilderigdom – både arkæologisk og historisk – som klostrene i sin tid skabte, men også det faktum, at især de skriftlige kilder så som klosterkrøniker ofte er blevet betragtet som utroværdige og historisk upålidelige.

Vender vi blikket mod tolkningen af de arkæologiske kilder har de siden de første mere systematiske klosterundersøgelser i 1800-tallet alt for ofte stået i skyggen af den historiske forskning og været med til at tegne et billede af munkevæsenet som et tidsbegrænset indslag i Nordens historie. På forunderlig vis er både historikere og arkæologer nærmest opdraget til at distancere sig fra den fortid og de fænomener, klostrene beskriver, til trods for at mange nutidige udøvere af et klosterliv opfatter sig selv som knyttet til middelalderens klostervæsen.

I det følgende vil jeg fremhæve nogle af de forskningshistoriske begrænsninger, der generelt har hvilet over de nordiske klosterstudier med særlig reference til cistercienserordenen og endelig vil jeg give et bud på, hvad fremtidige klosterstudier også bør indeholde.

Kilder og klostergrundlæggelser

Adam af Bremen omtaler omkring 1070 flere klostre i Sachsen og Holsten, men om det er præstefællesskaber eller egentlige kommuniteter, hvor der aflægges lydighedsløfter overfor en abbed, prior eller abbedisse, er uklart. Ifølge Roskildekrøniken ser det imidlertid ud til, at biskop Svend Nordman af Roskilde i 1088 fik sine præster i Roskilde og Slagelse til at leve i en art klosterligt samvær med bolig- og spisefællesskaber, men de synes ikke at have været organiseret efter eremitten Benedikts leveregler. De arkæologiske udgravninger af bl.a. kirkerne ved Hørning, Randers og Lisbjerg ved Århus viser, at et mere omfattende kirkebyggeri tog fart senest i sidste halvdel af 1000-tallet, hvilket formentlig skal ses i sammenhæng med biskop Svend Estridsens stiftsdeling og reorganisering af Kirken i Danmark. Omtrent på samme tid i 1098 grundlagdes cistercienserordenen

i Citeaux (Cistercium) i det nuværende Bourgogne af Robert af Molesme, og i 1113 trådte ordenens åndelige figur Bernard af Clairvaux ind i klosteret. Da englænderen Stefan Harding i 1108 blev abbed for Citeaux, udvikledes hurtigt et administrativt netværk mellem moderhuset Citeaux og de hastigt voksende datterklostre som bl.a. Clairvaux grundlagt af Den Hellige Bernard selv i 1115. Denne netværksstruktur var et nybrud i klostervæsenets historie, som udelukkende skulle være med til at sikre overholdelsen af Benedikts regel. Hidtil var klostrene bundet sammen på meget forskelligartet vis, men vedtagelsen af en juridisk bindende forfatning sikrede ordenen en hierarkisk opbygning, hvortil der udpegedes en abbed, der fungerede som overhoved for hele klosterordenen.

Ordenens enorme vækst i første halvdel af 1100-tallet bragte også cistercienserne til Norden. Biskop Eskils mange udlandsrejser havde formentlig allerede på et tidligt tidspunkt bragt ham i forbindelse med Bernard i Clairvaux, og med hans udnævnelse til ærkebiskop af Lund i 1137 var der god anledning til at få denne nye klosterorden til Danmark og tilmed tæt på ærkebispesædet i Lund. I 1144 grundlægges således Herrevad Kloster i Skåne som datterkloster af Citeaux, men allerede året forinden i 1143 var der fra samme moderhus grundlagt hele to klostre Alvastra og Nydala i Midtsverige. Som i Esum Kloster, grundlagt i 1151 fra Clairvaux, befolkedes alle de nye huse med udenlandske munke. Norge fik sit første cistercienserkloster i 1145 i Lyse og året efter et i Hovedøen, men de blev i modsætning til klostrene i Danmark og Sverige grundlagt af engelske munke fra Fountains ved York, hvor der i forvejen eksisterede et mindre norsk samfund.

Imidlertid er det i 1100-tallets anden halvdel, at langt størsteparten af de nordiske cistercienserklostre etableres. Alene i Danmark grundlægges hele tolv klostre, mens der i samme periode i Sverige blot opføres fem, i Norge to, men ingen i Finland, der i øvrigt aldrig har haft et cistercienserkloster. Alene fra Esum Kloster oprettedes hele fire datterklostre i henholdsvis Vitskøl (1158), Sorø (1161/62), Dargun i Mecklenburg (1172) og i Colbaz i Pommern (1174). Endelig er det fra Vitskøl, at det store kloster Øm Kloster ved Ry grundlagdes og hvorfra vi har et af de bedst bevarede kildeskrifter om et cistercienserklosters tilblivelseshistorie i Norden. Der kendes dog til to ufuldstændige tiltag til at skrive Vitskøl Klosters historie. Herfra ved vi, at det var ca. tyve munke fra Sverige, der oprindeligt var kommet fra Clairvaux på foranledning af kong Sverker I, men måtte udvandre pga. spotteri og forfølgelse. Lignende historier om forhånelser omtales i Øm Klosterkrøniken

Altertavle ca. 1500 med scener fra den Hellige Bernhards liv. Cistercienserordenen blev stiftet i 1098 i Clairvaux som en reformbevægelse inden for det benediktinske munkevæsen

og vidner om, at ordenens popularitet i starten skal søges blandt de kirkepolitiske ledere.

Med reformationen nedlagdes mange af de nordiske klostresamfund herunder også cistercienserne. Mange munke og nonner blev enten drevet ud af byerne fra deres huse eller fik mulighed for at bo på selve klosteret og drive landbrug som hidtil, men med påbud om ikke at optage nye medlemmer. Sidstnævnte var bl.a. tilfældet med brødrene i Esum, der endelig forlod klosteret i 1599 og overførtes til Sorø. Klostergodset overgik herefter til kongen og blev drevet af lensmænd, der påbegyndte nedbrydningen af bygningerne, hvis materialer kunne anvendes i opførelsen af Kronborg. Tilsvarende nedbrydninger overgik også klostrene i bl.a. Øm og Herrevad.

I dag er de arkæologiske kilder til cistercienserklostrenes bygningshistorie i Norden derfor kun sporadiske og består oftest blot i ruinhobe, selvom nyere udgravninger af bl.a. ruinerne ved Øm og Esum samt Alvastra og Nydala har gjort det muligt at tegne et billede af ordenens stramme arkitektoniske byggeskik og tradition.

Sammenfatning

De senere års middelalderarkæologiske klosterundersøgelser har generelt bidraget til forståelsen af både de fysiske og mentale rammer for middelalderens klosterliv. Dette har bl.a. ansporet til undersøgelser af andre ordeners klostre,

såsom benediktinernonneklosteret Vor Frue i Randers. Som hos cistercienserne får man også her fornemmelsen af, at klosterkomplekserne ikke stod færdige med ét, men at det var en lang og trinvis udviklingsproces.

Arkæologiske analyser af klostrenes bygningshistorie på tværs af de enkelte religiøse ordener kan i højere grad være med til at berette om livet i klostrene og varierende teologiske holdninger, men meget materiale venter stadig på at blive bearbejdet, som f.eks. de mange fund fra Herrevad Kloster. Det, man for fremtiden kunne fokusere mere på, var undersøgelsen af, hvad kønnet betød i de nordiske klostre. I dag foreligger kun sporadiske analyser af kvindeklostrenes betydning og deres miljø. Hvilke erfaringer bragte de med sig ind i klostrene set i forhold til mændene, og kan der drages nogen sammenligninger på tværs af landegrænser? Var der ikke plads til andre kvindelige helgener end Jomfru Maria?

Kilder:

Anne Elverskov (red.): Den hellige jomfru i Esum. En antologi om Esum Kloster. 1996.

Bo Gregersen (red.): Øm Kloster. Kapitler af et middelalderligt cistercienserklosters historie. 2003.

Hans Mikkelsen: Vor Frue Kloster – et benediktinernonnekloster i Randers. 2002.

Margrethe af Ølsemagle – en dansk lokalhelgen

af Kirsten Krog

I sidste nummer af KO (25. maj 2005) efterlyste Kjeld H. Jensen i et læserbrev med overskriften ”Hvor blev Margrethe af Ølsemagle af?” en interesse for og kendskab til vore danske lokalhelgener. Her er så den efterlyste Margrethe af Ølsemagle eller Margrethe af Højelse:

Margrethe levede i midten af det 12. århundrede et sted nord for Køge. Det er begrænset, hvad man med sikkerhed ved om hende. Vort kendskab kommer primært fra to legender, hvoraf den ene sandsynligvis er skrevet af en klerk fra Roskilde og den anden er udfærdiget i Clairvaux. Dertil kommer to pavebreve fra 1257, hvor et kapel ved Køge Bugt til hendes ære er omtalt. Margrethe var i slægt med ærkebiskop Absalon og Sunesønnerne. Man kan imidlertid ikke fastslå, hvordan hendes slægtskab med disse navnkundige mænd var.

I Clairvaux-teksten berettes det, at Margrethe var en uskyldig og enfoldig kvinde, som var gift med en grusom og ugudelig mand, der gang på gang mishandlede hende for til sidst at slå hende ihjel ved kvælning. For at skjule sin ugering hængte han hende op i et reb for at få det til at se ud som selvmord. Som ”selvmorderske” kunne

hun ikke begraves i indviet jord, men blev i stedet gravet nødtørftigt ned i strandkanten sammen med to røvere, som var blevet hængt. Med tiden gravede havets bølger sandet til side, så ligene kom op til overfladen.

Da en blind mand to år efter hendes død kommer forbi stedet, hvor hendes legeme lå, og vil vaske sit ansigt og sine hænder i vandet, bliver han helbredt for sin blindhed. Han fortæller alle i den nærliggende landsby om sin helbredelse, og mange tager derud og bliver helbredt. Man ønsker derfor at undersøge stedet og finder de tre lig, men mens de to røvers legemer er opløst af forrådnelse og stinker uudholdeligt, er Margrethes legeme slet ikke gået i forrådnelse, men er omgivet af en skøn duft.

Som supplement til, hvad legenden fra Clairvaux fortæller, siges det i legenden fra Roskilde, at Margrethes mand hed Herlog, men udover navnet og hans ugering ved man intet om ham. Ifølge Roskilde-teksten er det for øvrigt et lys fra himlen over det sted, hvor Margrethe er gravet ned, der ”afslører” hendes hellighed, og Absalon, der sætter undersøgelsen om sandheden i rygterne i gang. Efter at have konstateret at rygten er sandt, drøfter han sagen bl.a. med Simon, cistercienserabbeden i Sorø, og Rickard,

som havde været abbed i Ringsted, og kalder Margrethes mand Herlog til forhør. Herlog ender med at gå til bekendelse, hvorefter liget af Margrethe føres til Vor Frues Kirke i Roskilde, hvor hun ved en højtidelig skrinlæggelse den 19. juli 1177 begraves. Her dyrkes hun af nonnerne ved det tilhørende kloster. Derfor kaldes Margrethe også sommetider Margrethe af Roskilde.

Over stedet, hvor hun først var gravet ned, bliver der senere rejst et kapel, og det er dette kapel, som er omtalt i pavebrevene fra 1257. Hverken kapellet eller Margrethes legeme er bevaret til i dag.

Margrethe er aldrig blevet helgenkåret af paven, men havde stor anseelse især på Sjælland og i Skåne. Også i Jylland tyder det på, at Margrethe har været kendt, den hellige Margrethe fra Flade på Mors kan således være en ”variant” af Margrethe fra Ølsemagle.

Kilder:

Niels Hansen: ”Vore Helgener. – Livsskildringer af danske og islandske helgener”, København 1917.

Adolf Meister SJ og Svend Aage Jeppesen: ”Danmarks 36 helgener”, Aarhus 1989.

Hans Olrik: ”Danske Helgeners Levned”, København 1893-94.

Koncert som ”aften-sang” i den katolske Vor Frue Kirke i Århus den 12. juni kl. 20.00

Det liturgiske kammerkor, Den katolske Vor Frue Kirkes Kantori (24 sangere) med hovedsæde i Den katolske Vor Frue Kirke, Ryesgade i Århus har netop i foråret 2004 kunnet fejre 25 års jubilæum.

Søndag den 12. juni kl. 20.00 går koret for 32. gang ind i den meget høje kirke i Ryesgade til typisk engelsk orgelmusik for at indlede aftenen i Højkoret med den gregorianske del for herefter at lade den spændende fortrinsvis engelske liturgiske musik klinge ud i det høje kirkerum med op til 8

sekunders efterklang fra den store trappe.

De tre korindslag veksler med tre vidt forskellige sopranoer, tenoren Peter Bloch og den engelske organist Gwyn Hodgson.

Koncerten som ”aften-sang” varer godt en time. Dørene åbnes kl. 19.30.

Korleder, organist og kantor: Olav K. Jepsen
Sopranoer: Sanne Kolman, Jenny Højlund og Jadwiga Strandil
Tenor: Peter Bloch
Organist: Gwyn Hodgson
Lektor: Tove Fredsted Ravn.

Der er ikke noget at sige til, at tyskerne er glade for og stolte af pave Benedikt XVI.

Glæden er kommet til udtryk på mange måder, bl.a. med denne herlige teddybjørn fra legetøjsfabrikken Hermann i Coburg. Bamsen er håndlavet

og kun fremstillet i 265 eksemplarer – svarende til, at pave Benedikt er den 265. pave.

Der er derfor næppe tvivl om, at den vil blive et samlerobjekt, så vi må bedro vore læsere med, at den efter al sandsynlighed er udsolgt allerede.

Afskedsreception

Efter 34 gode år som skoleleder på Sct. Mariæ Skole har Gert Ryom-Hansen valgt at gå på pension.

I den anledning vil det glæde os at se forældre og elever, forretningsforbindelser samt venner af skolen

mandag den 13. juni 2005
fra kl. 14.00 – 17.00
på Sct. Mariæ Skole
Valdemarsgade 14
9000 Aalborg

På bestyrelsens vegne
Frank Jobst

Retræte for mænd på Dalum Kloster

Da først Børge Blans og efterfølgende Poul Wiisby spurgte mig, om jeg kunne tænke mig at være retrætepræst for en gruppe mænd på Dalum Kloster, følte jeg, at et ”ja - svar” bør være effekt af en grundig overvejelse. Først og fremmest vil jeg udtrykke min taknemlighed over, at man fra udvalgets side viste så megen tillid til mig. Det tilsendte skema over retrætens forløb vakte med det samme en stor interesse hos mig. Alle de elementer, som jeg forestiller mig ved en retræte, har man taget hensyn til. Der er både plads til stilhed, fælles bøn, individuel fordybelse og Eukaristi som ikke blot en retrætens, men også hele Kirkens centrum.

Netop den sidstnævnte dimension vil danne rammerne om retrætens overvejelser. Igennem sin menneskevordelse har Gud udtrykt ønsket om, at Han endnu mere end nogensinde før vil være os nær, at Han virkelig er indstillet på at være den synlige Emmanuel – Gud med os. Og det er Han!

Retrætens hovedtema bliver Johannes Døbers præsentation af Jesus: ”Se, dér er Guds Lam, som bærer (borttager) verdens synd.” / Joh. 1, 29 / . En lignende præsentation hører vi under hver eneste messe. Når man virkelig opdager, at man i den ydmyge hostie møder den Levende og Sande Gud, kan man ikke længere forblive uberørt, mens præsentationen fremsiges. En oprigtig tilbødelse må være det eneste rigtige svar på den.

Vel mødt på Dalum Kloster! Retrætten finder sted mellem d. 29. august og d. 2. september 2005. Tilmelding kan ske og detaljer kan hentes hos Retræteudvalget, navnlig hos Henning Dalsbøl, Løven 39, 3650 Ølstykke, tlf./fax: 4717 5055, e-mail: dalsboel@get2net.dk

Med forbøn – p. Michal Bienkowski
Skt. Pauls Kirke, Taastrup

Oplev Latinamerika med Danmarks Unge Katolikker

Danmarks Unge Katolikker tilbyder dig nu en alle tiders mulighed for at opleve Latinamerika. I forbindelse med DUK's ulandsprojekt i Bolivia udsender vi tre DUK'ere for at arbejde direkte med vores samarbejdspartner Yanapakuna, der består af ca. 35 unge katolske studerende i Sucre, Bolivia. Udsendelsen vil vare ca. tre måneder med afrejse i september/oktober 2005, dog vil forberedelserne starte i august.

Find mere om projektet og ansøgningsvejledning på www.duk.dk – deadline for ansøgning er 20. juni 2005.

Det sker i bispedømmet

Juni

20. kl. 19.00 – 20.30
Meditationsaften og snak.
Skt. Josef søstre, Strand-
vejen 91, Kbh. Ø.

Juli

3. Bispeddømmets ældste
valfart, fra Ringsted til
Haraldsted, finder sted om
eftermiddagen. Nærmere
omtale i næste nr. af KO.

16. Kl. 10.30 Sr. Elisabeth
Maria af Kristi Legeme
og Blod aflægger sine
højtidelige klosterløfter og
bliver derved viet til Kristi
brud under en højtidsmesse
kl. 10.30. Sankt Josefs
Karmel, Brødeskovvej 46,
Hillerød

August

22. – 26. Retræte f. kvinder
Dalum Kloster. Tema:
"Eukaristien" v/ p. Herbert
Krawczyk SJ. Tilmelding
inden 15/6. og oplysninger
Ruth Meyer, Østbanegade
45, 5.th. 2100 Kbh. Ø. Mail:
rpm@meyer.dk

29. – 2. sep. Retræte f.
mænd Dalum Kloster.
Tema: "Se, der er Guds
verdens synd" Joh. 1, 29.
Retrætepræst p. Michal
Bienkowski.
Opl. Henning Dalsbøl,
Løven 39, 3650 Ølstykke,
tlf. 47 17 50 55, e-mail:
dalsboel@get2net.dk

MAGLEÅS KURSUSCENTER

Familieuge

Søndag den 19. juni kl. 14.00 til lørdag den 25. juni
kl. 13.30

Emnet for årets familieuge er: Dengang da.....
Familieugen henvender sig til bedsteforældre og
børnebørn – tanter og onkler med nevøer og niecer – og
selvfølgelig forældre og børn. Generationerne nyder ferien
sammen, og arbejder om formiddagen hver for sig, og om
eftermiddagen sammen om fælles aktiviteter som munder
ud i den daglige messe. Om aftenen er der fælles familie-
program og tilbud om tilbedelse og komplet. En af dagene
er der udflugt, som afsluttes med grillaften på Magleås.
Lederteam: sr. Hildegard Doods, pastor Niels Engel-
brecht, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Pia Kelly m.fl.
Pris: voksne kr. 1.625,-, børn 8-15 år kr. 870,-, børn
indtil 7 år kr. 435,-

Magleåsuge

Mandag den 27. juni kl. 15.00 til søndag den 3. juli
kl. 13.30

Magleåsugen er et tilbud til alle voksne, der har lyst til at
følge foredrag om forskellige emner indenfor kunst, kultur,
litteratur, rejseliv, historie, religion m.m. Der er to daglige
foredrag, og en busudflugt, så der er også tid til socialt
samvær og spadsereture i park og skov. Der er en daglig
messe.
Lederteam: Annie Rastrup og Marianne Frost Hindberg
Pris kr. 2.375,-

Weekend

Meditativ Dans – Kroppens bøn v/ sr. Angela Rammé
CSJ

Freitag den 23. september kl. 19.00 til søndag den
25. september kl. 13.30

"Jeg ser mennesker, som ligner træer" (Mk 8,24)
– I dansen at vokse og udfolde sig som et træ

Det bibelske grundlag for weekenden vil være helbre-
delsen af den blinde i Markus evangeliet, som viser os
trin for trin hvordan vi kan blive mere bevidste og hele
mennesker.

I meditativ dans kan vi erfare, hvor godt det er at bruge
kroppen til bøn. At bevæge sig i kredsen, med Kristus som
centrum, vil føre os til en indre ro og hjælpe os til at slappe
af. Dansen og musikken gør os åbne for, i samværet med
os selv og hinanden, at forberede mødet med Gud. Med
vor krop giver vi udtryk for vor længsel efter Gud.
Vi danser efter Taizésange og klassisk musik med ganske
enkle trinforløb.

Pris kr. 800,-

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring 7518 1808

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

Bønnens Apostolat Maj

• At vort samfund vil møde de millioner af flygtninge, som
lever i yderste nød og forladthed, med konkrete kristne
handlinger og broderkærlighed.

• At eukaristiens sakramente må være stadig mere erkendt
som kirkelivets bankende hjerte.

Besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Den Nordiske Valfart til Lourdes

finder i Eukaristiens år sted
fra 31. august til 7. september 2005 under temaet

"Kom til mig alle I, der bærer tunge byrder"

Gejstlige ledere: Biskop Czeslaw Kozon og
valfartspræst H. Krawczyk s.j.

Pris DKK 6.800 for fly, ophold + fuld pension

Tilmelding til

Marie Storm tlf.: 3379 3415, kl. 10-12 (samt søndag 18-21)
Jytte Ormstrup tlf.: 4364 4264 kl. 19-21

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 53 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 135

Dragør Begravelsesforretning • Telefon 32 53 06 29
Tårstrup Begravelsesforretning • Telefon 43 95 19 19

Hellerup Emdrup-Ryvang Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 13, som
udkommer den 24. august,
skal være redaktionen i
hænde senest
den 8. august

Med venlig hilsen
Redaktionen

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

NB!
Bemærk venligst,
at Katolsk Orientering holder ferielukket
hele juli måned

Katolsk Orientering

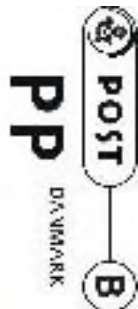
annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter,
ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Ånden som Talsmand

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Ligesom Faderen sendte Sønnen til verden som sin repræsentant, således vil talsmanden blive sendt i Jesu navn (Joh 5,43; 14,15). Ligesom Jesus blev hos sine disciple og vejledte dem, således vil også Talsmanden gøre det (Joh 14,16-18). Ligesom Jesus lærte dem sandheden, fordi han var sandheden,

således skal sandhedens ånd lede dem til hele sandheden om Jesus (Joh 14,16-17; 15,26;16,13). Ligesom Jesus ikke søgte at gøre opmærksom på sin egen person, men søgte at herliggøre sin Fader ved at give Faderens budskab til mennesker, således vil Talsmanden ”ikke tale af sig selv..., for han skal tage af mit og forkynde jer det.” (Joh 16, 13-14).

Jesus vidnede om Faderen. Ånden skal vidne om Jesus (Joh 15,26-27). Jesus havde stadig meget at lære sine disciple, som de ikke kunne forstå og rumme før hans lidelse. Derfor sikrede han dem Ånden efter sin død og opstandelse.

Ånden skulle dog ikke alene gøre Jesus kendt for fremtidigt troende. Den skulle også gøre det for den vantro verden. Helligånden skulle komme for at indgive disciplene

vilje til at vidne om Jesus over for en fjendtlig eller en lige gyldig verden.

Sagt med få ord: Talsmanden overtager Jesu rolle. Helligånden er ”en anden Jesus”. Den sendes til verden som Jesu stedfortræder blandt disciplene og for at gøre for dem, hvad Jesus har gjort for dem. Helligåndens opgave er ikke at give en ny åbenbaring ud fra sig selv, men at vidne om Jesus.

Kirken, Kristi legeme i verden, er det sted, hvor Helligånden virker. Når vi ser på trosbekendelsen, kan vi se, hvilke opgaver Helligånden har i Kirken også i dag.

I trosbekendelsen beken-der vi, at Helligånden skaber Kirken, fordi Den samler disciplene i Jesu navn. Helligånden danner de helliges samfund. Den aftegner Jesus Kristus for vore øjne, så vi kan se ham med vort indre

blik (Gal 3,1-5). Ved at se på Jesus kommer vi til at ligne ham mere og mere. Det er Helligåndens værk. Det er Helligånden, som overbeviser os om, at vi er syndere, der har brug for at blive forsonet med Gud. I sakramenterne skænker Den syndsforladelsen og Guds nærvær. Når vort jordiske livs rejse er afsluttet, vil Levendegøreren par excellence, Helligånden, være kraften i vort køds opstandelse og skænke os del i det treenige liv.

Dette kan du gøre:

- Læs Matt 28,16-20.
- Hvilken opgave betror Jesus dig?
- Bed trosbekendelsen og tak Helligånden for Dens virke i Kirken.

Fundet i programmet

af Stig Holsting

Uge 23 og 24

TV

DR 1: Torsdag den 9. juni 11.30 Danskernes religion

En introduktion til kristendommen. som belyser, hvordan de fleste danskere dyrker deres religiøsitet – eller slet ikke dyrker nogen form for religiøsitet. Der er samtaler med troende og ikke troende om ritualerne ved dåb, konfirmation, bryllup og begravelse.

DR 1: Søndag den 12. juni 11.30 Himlen på jorden (6:6)

Borobodur er verdens største buddhistiske tempel. Det ligger i det centrale højland på øen Java i Indonesien.

Efter et vulkanudbrud lå templet i 800 år begravet i lava. Nu er det blevet restaureret til fordums

skønhed og tiltrækker tusinder af pilgrimme fra hele Asien.

DR 2: Søndag den 12. juni 22.50 Hvorfor? Ouafa

Ouafa Rian er araber, muslim og indvandrer. Men hun er rigtig træt af mærkaten ”indvandrer”.

Derfor vil hun gerne nuancere billedet af muslimer og arabere. I dag handler det om tørklædet.

Ouafa går ikke selv med tørklæde, men andre gør - hvorfor?

Vært: Ouafa Rian
Medvirkende: Kristian Thulesen Dahl, Karima Fahim, Søster Cecilie m.fl.

Tilrettelæggelse: Lisbeth Dilling

RADIO

P 2: Fredag den 17. juni 14.00 Vejen til Nidaros

Den gamle pilgrimsvej – pilgrimsleden – til Trondhjem har fået ny betydning her i 100-året for den norske selvstændighed. Pilgrimsvandringerne til Nidaros spiller en stor rolle i Sigrid Undsets romantrilogi om Kristin Lavransdatter.

Tilrettelæggelse: Jørgen Johansen.

P1: Fredag den 17. juni 22.00 Mennesker og tro

Tro og tvivl. Dr. teol Theodor Jørgensen i samtale om, hvorfor tvivlen altid er troens følgesvend.

Tilrettelæggelse: Anders Lauge- sen.

(Sendes også fredag 22.00 (Genudsendelse fra søndag). (Sendes også lørdag 6.03).

P1: Søndag den 19. juni 08.03 Mennesker og tro

Tro og tvivl. Kvantefysiker Benny Lautrup i samtale om, hvorfor naturvidenskabelig tvivl har resulteret i kristen ateisme.

Tilrettelæggelse: Anders Lauge- sen.

(Sendes også fredag 22.00

Katolsk Orientering

Han spørger dem: "Men I, hvem siger I, at jeg er?"
Og Simon Peter svarede og sagde: "Du er Kristus, den levende Guds søn."
Da svarede Jesus og sagde til ham: "Salig er du, Simon Jonas' søn! Thi det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men min Fader, som er i Himlene."
Matt 16, 15-17

Respekten for livet sejrede ved folkeafstemningen i Italien

Pave Benedikt XVI og de italienske biskopper vandt en overbevisende sejr i det italienske opgør om bioetikken, da det den 13. juni stod klart, at kun 25,9% af vælgerne havde afgivet deres stemme.

Dermed var folkeafstemningen ugyldig, og Italien har således fortsat en lovgivning, der effektivt beskytter det ufødte menneskeliv f.eks. i forbindelse med kunstig befrugtning.

Vatikanets avis *Osservatore Romano* betegnede dagen efter valgresultatet som "en sejr for den sunde menneskefornuft", mens de kræfter, der stod bag kampagnen, havde travlt med at bortforklare det sviende nederlag med de italienske vælgeres dovenskab. Den italienske TV-station Sky Italia foretog imidlertid en undersøgelse, der viste, at 2/3 af nej-sigerne havde undladt at stemme af

moralske årsager, mens kun 1/3 angav manglende interesse som årsag.

Vælgernes nej til en opblødning af lovens bestemmelser følger efter en intensiv og vellykket kirkelig kampagne under sloganet "Io non voto" – jeg stemmer ikke, hvor biskopperne trådte frem i medierne, lod sig interviewe og deltog i offentlige debatter. Samtidig sørgede de for, at deres budskab nåede ud til alle sogne, ca. 25.000, via de lokale sognepræster, som således også blev inddraget i kampagnen. Biskoppernes kampagne blev endvidere støttet af en til lejligheden oprettet komité bestående af fremtrædende læger og naturvidenskabsfolk, som tog del i den offentlige debat.

De fleste iagttagere tolker valgresultatet som et klart vidnesbyrd om, at Kirken fortsat er en stærk moralsk og politisk faktor i Italien.

Pave Benedikt XVI vandt sammen med de italienske biskopper en overbevisende sejr, der understreger Kirkens position som moralsk autoritet i det italienske samfund

Valfarten til Øm

"Eukaristien er enhedens sakramente, og valfarternes tema understreger i år dette aspekt, når vi opfordres til at lægge os efter at være ét i hjerte og sind, stræbe efter at have del i det ene brød og glæde os over at være dele af det ene legeme."

Ordene stammer fra biskoppens prædiken på den anden af de to store valfarter. Valfarten til Øm samlede menigheder fra hele Jylland, som deltog i vandringen fra Ømborgen og afslutningsvis i messen med biskoppen.

Netop enheden var den røde tråd i biskoppens prædiken – den enhed, der skal opnås i vor egen forsoning med Gud og med hinanden og med de andre kristne konfessioner. Men, understregede biskoppen, "der er endnu mangler og meget vedligeholdelsesarbejde at udføre".

Mangelen på enhed afslører sig blandt andet ved at færre

deltager i søndagsmesserne. "Jeg tænker her på de mange mennesker, der helt udebliver fra Eukaristien eller alt for sjældent deltager i den." "Der er," påpegede biskoppen, "megen slumrende enhed i de mange, som ikke praktiserer deres tro" ... "et enormt

potentiale" – og at dette potentiale ikke vækkes, er noget der beskæftiger alle, som gør sig tanker om og føler sig ansvarlige for Kirkens liv.

"Eukaristien samler os til ét midt i alt det, der virker kaotisk og uoverskueligt." – "Når hver enkelt af os er blevet ét

med Kristus, ved at vort liv bliver ét med hans og hans Kirke, så er potentialet vakt til at bygge videre på enheden." Vi skal, sagde biskoppen, bruge den mulighed, der ligger i, at vi har troen, til at gøre det menneskeligt uopnåelige til virkelighed.

25 år som kantor og organist ved Domkirken

Rolf Tönshoff kan i år fejre sit 25 års jubilæum som kantor og organist ved Sankt Ansgar Kirke. Vi har talt med ham om arbejdet med liturgien i den katolske Domkirke.

side 3

Handlingsplan fra Pastoralrådet

Pastoralrådet afsluttede på sit møde den 11.-12. juni tre års arbejde med temaet "kirkesyn til eftersyn". En handlingsplan sendes nu ud til alle menigheder.

Læs reportagen fra mødet

side 4

Mission og konversion

Sebastian Olden-Jørgensen skriver om en ny bog af den svenske historiker Yvonne Maria Werner om 150 års nordisk kirkehistorie.

side 12

Ligestilling

Der er gang i ligestillingsdebatten for tiden. Ikke den gammelkendte debat om kvinders rettigheder på arbejdsmarkedet, men om bøsser og lesbiskes såkaldte rettigheder på en række følsomme områder.

Tag f.eks. Helle Thorning-Schmidts seneste udmelding til QX – et magasin for bøsser og lesbiske – hvor hun bebuder, at hun, såfremt hun bliver statsminister, vil sørge for, at al forskelsbehandling mellem homo- og heteroseksuelle bliver luget ud af lovgivningen. “Vores opfattelse af, hvad der er normalt, skal udvides,” siger hun, “vi skal følge med tiden og forstå, at folk lever sammen på andre måder i dag.”

I praksis betyder det, at vi kan forvente en byge af lovforslag, der skal tilsikre, at homoseksuelle kan blive viet i kirken og få ret til at adoptere børn, og at lesbiske får ret til kunstig befrugtning i offentligt regi – når eller hvis Helle Thorning-Schmidt får magt, som hun har agt.

Men det er for øvrigt ikke engang sikkert, at et regeringsskifte bliver nødvendigt. Ganske vist er statsministeren ikke p.t. indstillet på at ændre lovgivningen hverken med hensyn til kirkelige vielser eller adoptioner, men hvem var det, der sidste år modtog “Årets Laks” for sin udmelding om, at han – rent privat – går ind for vielser af homoseksuelle i folkekirken? Ingen tvivl om, at Anders Fogh Rasmussen er “undervejs” – ligesom den danske befolkning i almindelighed. Ifølge en europæisk Gallupundersøgelse går 82% af danskerne ind for homo-ægteskaber og 54% for homoseksuelles adgang til adoption.

Argumentet om, at man ikke må diskriminere, og det synspunkt, at homoseksuelle er at betragte som normale, er på et årti eller to gået rent ind hos danskerne. At leve i et homoseksuelt parforhold er i dagens Danmark blevet “mainstream”.

Hvordan det er gået til? Dels dygtigt lobbyarbejde fra de homoseksuelle selv og deres organisationer, dels – og det er nok så vigtigt – den udvikling, der har fundet sted med hensyn til forståelsen af seksualitetens rolle i menneskelivet. Når sammenhængen mellem seksualliv og forplantning forsvinder, når endvidere sammenhængen mellem seksualliv og ægteskab ophører med at eksistere i folks bevidsthed, og sex derved bliver et mål i sig selv, et behov, der skal tilfredsstilles på linie med sult og tørst – ja, så bliver det svært at begrunde, hvorfor den ene samlivsform skulle være bedre eller mere normal end den anden.

Tilsvarende er børn reduceret til et “behov”, man skal have tilfredsstillet på et eller andet tidspunkt i sit liv. Så hvorfor skulle bøsser og lesbiske så ikke også have ret til at få opfyldt den slags behov?

Men hensynet til børnene da? Her er standardargumentet, som også Etisk Råds formand er faldet for, at ingen undersøgelser til dato har vist, at børn tager skade af at vokse op hos forældre af samme køn.

Men hvordan bærer man sig egentlig ad med at måle den slags? Hvad forstår man ved at “tage skade”? Man kan have en grim mistanke om, at de konklusioner, “eksperterne” når frem til i sådanne undersøgelser, er givet på forhånd med de spørgsmål, de af ideologiske grunde vælger at stille. Som man råber i skoven, får man som bekendt svar.

Torben Riis

Benedikt den 16. og evolution

“Vi er ikke et tilfældigt og meningsløst produkt af evolutionen. Hver enkelt af os er et resultat af Guds tanke. Vi er, hver eneste en, villet, hver eneste en af os er elsket, hver eneste en af os er uundværlig.”

Dette siger pave Benedikt den 16. i sin indsættelsesprædiken den 24. april 2005.

Det er glædeligt, at den nye pave klart erklærer, at livet ikke er et produkt af materie + tid + tilfældighed, men at

livet er et produkt af materie + ekstern information.

Niels Erik Søndergård
Rasmus Rasks Alle 95
5250 Odense SV

Åbne jyske mesterskaber i umusikalsk fribrydning!

Traditionen tro og glade i sind drog min kone og jeg atter i år af sted til den årlige valfart i Øm. Dog måtte vi denne gang ”nøjes” med højmesse af forskellige årsager. Men sikken oplevelse, det nærmede sig et musikalsk anarki – og det befordrede ikke just de mere eller mindre fromme tanker, man burde beskæftige sig med under messen. Det var virkelig alles kamp mod alle, der var ingen forskel på celebrant og orglet med kor: Intet kunne man åbenbart enes om, hverken tempo eller anvendelse af støttetone(r) fra orgel til celebranten. Alle kørte deres eget ræs, in-

gen åbnede deres ører og lyttede; det sidste er en forudsætning for at arbejde sammen i musikalsk henseende. Det var nærmest en skandale, og det kan absolut kun gøres bedre!

Jeg er ikke lydtekniker, men har gennem næsten hele voksenlivet beskæftiget mig med musik, dels som udøvende musiker og lokal organist i kirken, dels som lærer med hovedvægt på den gode musik, som for mig er al ægte musik fremført så godt som muligt.

Der findes i dag utallige elektroniske hjælpemidler, bl.a. en medhørshøjttaler. Jeg er ikke i tvivl om, at det

udmærkede lydfirma fra Århus, der har kunnet klare kastevinde og meget andet gennem de mange år som lydfolk i Øm, også kunne tilslutte en medhørshøjttaler til støtte for organisten, som så lettere kunne tilpasse tempoet efter celebranten. Eller omvendt! Noget MÅ og SKAL gøres, for det var uudholdeligt, umusikalsk og direkte dræbende for de gode intentioner i Øm.

Bent Clausen
8700 Horsens
Sct Josefs sogn

Svar til redaktionen

Et læserbrev må kun bestå af 300 ord, ellers havde jeg gerne kommenteret min sognepræsts liturgiske klædedragt (lig med en gammel romersk embedsdragt), som sagtens kan reduceres til en alba med en stola i liturgiske farver. Messen bliver ikke mindre inderlig af den grund. Liturgien er traditionelt et ydre tegn på en indre holdning. Derfor, så længe min sognepræst finder almindelig høflighed over for de tilstedeværende damer en ‘biting’ i liturgien, må han for min skyld gerne optræde i skotsktert kilt, hvis han har en sådan. Klædedragter, snarere end personer, er ‘biting’. Skal levende mennesker ikke tages alvorligt, skal døde ting slet ikke. Enhver foredragsholder,

der tiltaler en blandet forsamling med “Mine Herrer” og ikke med “Mine Damer og Herrer”, er sikker på ikke at blive indbudt mere. Hvorfor betragter den danske katolske kirke sig som dispenseret fra almindelig høflighed? Hvem er det, den vil jage væk? Vore døtre? Skal der virkelig en langvarig bsikoppelig beslutning til for at tilpasse liturgien til almindelig accepteret opførsel? Det klarer man udmærket i andre lande.

Jo vist er der værre ting at kaste sig over end kirkefyrsternes klædedragt, på tale om skrigende modsigelser i kirken. At nedladende reducere spørgsmålet til metervarepris, tyder ikke på forståelse for den helt konkrete nød i verden. Under 2.ver-

denskrig blev mine to yngste brødre sendt i seng, når Mor skulle vaske tøj. De havde kun, hvad de gik og stod i; det var umuligt at opdrive mere. Der er ingen tvivl om, at samme situation findes lige nu et eller andet sted i verden takket være mænds idiotiske krige.

Men hvis prælaterne og de verdslige herskere, som ikke prætenderer at forkynde den fattige Christus, lagde deres respektive kostbarheder oveni stofrullerne, kunne de måske redde mindst ét U-lands nationaløkonomi eller skaffe medicin til en generation af HIV-smittede.

Ulla Sander Olsen
p.t. Vadstena, Sverige

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskoriering.dk

Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Frivillige medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Eva Maria Nielsen, Sebastian Olden-Jørgensen

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskoriering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sogneyt@katolskoriering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer

Oplag 7400

ISSN 0902-297X

Rolf Tönshoff har 25 års jubilæum som organist og kantor ved Domkirken

En afvekslende og dynamisk liturgi

I 25 år har Rolf Tönshoff haft ansvaret for kirkemusikken ved Sankt Ansgar Kirke i Bredgade.

Der er naturligvis et stort ansvar forbundet med at være organist og kantor netop i Domkirken, hvor kirkemusikken forventes dels at være på et højt musikalsk niveau dels at holde traditionerne i hævd – men det oplever Rolf Tönshoff ikke som en byrde. Han fremhæver det gode og gnidningsløse samarbejde mellem organist og præst i samtlige 25 år, både med pastor Dietrich Timmermann og senest med pastor Niels Engelbrecht. Det, der skinner igennem, når man taler med Rolf Tönshoff, er da også arbejdsglæden, glæden over at kunne dyrke og udvikle kirkemusikken og glæden over at arbejde med koret, der i øjeblikket består af fire betalte sangere. At de alle fire er mænd, skal ikke, understreger kantoren, ses som et udtryk for kønsdiskrimination, men skyldes ganske enkelt, at kvindestemmer ikke ligger rigtigt for vekselsang. For de økumenisk sindede må det til gengæld være en beroligelse, at koret består af to protestanter og to katolikker.

Da paven besøgte Danmark

25 år ved orglet har naturligvis budt på mange oplevelser. Rolf Tönshoff frem-

hæver pave Johannes Paul II's besøg i Danmark i juni 1989, hvor han sammen med Jette Thomsen havde ansvaret for det pavekor, som sang ved festmassen den 6. juni, et musikalsk højdepunkt, hvor den danske og udenlandske presse og naturligvis tusindvis af danske katolikker var til stede. Der blev sunget dansk musik for paven: værker af Bernhard Lewkovitch, Erling Rasmussen og Lange-Müller. Organister var Erling Rasmussen og Michael Thomsen. Koret, der bestod af 50-60 udvalgte sangere fra sogne øst for Storebælt, gik i månederne forinden hver weekend i "træningslejr" i Høsterkøb, og Rolf Tönshoff tænker med glæde tilbage på disse arbejdsweekends, der da også førte til et smukt resultat. En oplevelse, han ikke glemmer, var, da paven umiddelbart efter festmassen helt uden for programmet henvendte sig til ham og tog sig tid til personligt at takke ham for den smukke korsang.

Orglet i Sankt Ansgar Kirke

Når Rolf Tönshoff sætter sig til orglet i Sankt Ansgar Kirke, kan han glæde sig over at spille på et af de bedste instrumenter, der findes i katolske kirker i Danmark. Oprindeligt stod det i Sionskirken på Østerbro. Det blev erhvervet

for et symbolsk beløb, men det kostede til gengæld mange penge at få det demonteret og flyttet og siden at få det ombygget og omintoneret, så det passede til kirkerummet. Biskop Kozon indviede det den 11. november 1995.

Pudsigt nok har Rolf Tönshoff aldrig taget organisteksamen. Han begyndte sine musikstudier på Musikvidenskabeligt institut ved Københavns Universitet i 1966 og valgte orgel som bi-instrument., men afbrød studierne et halvt år før eksamen. "Jeg havde ganske enkelt ikke brug for den eksamen", fortæller han, "fordi jeg ikke havde noget ønske om at blive organist i folkekirken. I den katolske Kirke har vi en dynamisk liturgi, hvor kirkemusikken veksler med de store højtidere i løbet af kirkeåret. Der er en righoldighed af musik, en afveksling, som man slet ikke kender i samme omfang i folkekirken, hvor de metriske salmer er dominerende."

Det er baggrunden for, at Rolf Tönshoff hele tiden har haft en parallel karriere som gymnasielærer med fagene musik og tysk. I de senere år har han dog begrænset sig til at undervise i tysk, fordi faget musik i den danske gymnasieskole efterhånden har udviklet sig i en retning, han personligt ikke finder fagligt tilfredsstillende.

Fra Tyskland til Danmark

Rolf Tönshoff er "født" katolik, men han er ikke født i Danmark. Hans familie stammer fra Tyskland, og han kom til Danmark som 6-årig, da hans far, som var ansat i et stort tysk firma, blev knyttet til firmaets danske filial. Inden han i 1980 blev fast knyttet til Domkirken som organist og kantor, nåede han at virke som organist i Sankt Knud Lavard Kirke i Lyngby, ligesom han i en årrække var fast organist for den tyske menighed først under pater Adolf Meister og siden under pastor Guido Kreienbühl. Fra 1973-

74 virkede han endvidere som sanger i Sankt Ansgar Kirke.

Rolf Tönshoffs forgænger i embedet var Erling E. Rasmussen, hvis indsats for den danske katolske kirkemusik han i høj grad respekterer. "Erling har skrevet den brugsmusik, vi holder af, og som vi fortsat bruger til de danske messer."

I Sankt Ansgar bliver der hver anden søndag læst messe på dansk og hver anden på latin. Den latinske højmesse i Sankt Ansgar Kirke er tilpasset tidens krav om forståelighed på tyngdepunkter i messens liturgi, og det betyder, at der veksles mellem latin og dansk. Store dele af messen læses på latin, men naturligvis ikke det, der hører under ordets liturgi, f.eks. læsningerne, vekselsangene og forbønnerne inden offertorium.

"På den måde holder vi latinen i hævd, men det er vigtigt for os, at latinen ikke bliver en museumsmusik," siger Rolf Tönshoff. "Latinen lever og udvikler sig til stadighed. F.eks. deltog vi i en nordisk gregoriansk sangfestival i Trondheim, hvor vi hentede megen inspiration, bl.a. fra *Chœur Grégorien de Paris*."

En både helstøbt og varieret liturgi

For Rolf Tönshoff er det afgørende, at menigheden søndag efter søndag kan deltage i en i musikalsk henseende helstøbt højmesse. "Vi vil gerne lave en solid liturgi, der kan tjene som forbillede. Derfor er vores opgave også i en vis forstand pædagogisk. Jeg så gerne, at nye præster og diakoner kunne hente viden og inspiration hos os, og skulle jeg formulere et ønske for fremtiden, kunne det være, at man fra bispedømmets side blot én gang om året henholdsvis øst og vest for Storebælt arrangerede et kursus for organister. Ikke et orgelkursus, men et kursus, hvor man kunne få nogle dessiner og noget inspiration til, hvilke muligheder man har for at variere kirkemusikken."

Torben Riis

Pastoralrådsmøde på Magleås 11. - 12. juni 2005

Pastoralrådet har afsluttet tre års arbejde med temaet "kirkesyn til eftersyn". Arbejdet har resulteret i en konklusion med en pastoral handlingsplan, som vil blive sendt ud til menighederne.

af Kirsten Kjærulff

Pastoralrådet har i weekenden afholdt sit 72. møde.

Som noget nyt vil det officielle referat blive tilsendt alle menighedsråd pr elektronisk post, så snart det er godkendt. Her skal derfor blot refereres nogle hovedindtryk af de mange emner, som stod på rådets dagsorden:

Mødets særlige gæst var Birgit Clausen, Landsleder for Danmarks Katolske Kvindeforening.

Hun fortalte, at DKKF er en landsdækkende katolsk forening med ca 175 medlemmer, heraf flere ordenssøstre. Medlemmerne er spredt over hele landet, en enkelt i Hålsingborg, og en enkelt i Sydslesvig. Mange af Foreningens medlemmer bor som katolikker meget isoleret, og en meget stor gruppe bor i København. Birgit Clausen sammenlignede Foreningen med et kastanieblad, hvor medlemmerne stråler ud fra midtpunktet, som er Kirkens Herre, Jesus Kristus. "Det, der binder os sammen, er vores tro på Jesus Kristus" sagde Birgit Clausen.

"Jamen er det virkelig nødvendigt at have en forening udelukkende for kvinder – et kvindenetværk i bispedømmet?" spurgte hun. "Er vi da ikke alle lige - mænd og kvinder – er vi ikke lige meget værd, overfor Gud og hinanden? Er der en sandhed i, hvad der måske skete i Edens have, da Gud havde skabt Adam:

følte sig ensom. Han går hen til Gud og siger: "Jeg er helt alene. Kunne du ikke lave mig en ideel partner?" Gud siger til ham: "Det kan jeg godt, Adam, men det vil koste dig en arm og et ben." Adam siger så: "Det er ikke så lidt. Hvad kan jeg få for et ribben?" Eller med modsat fortegn: "Ja, Gud skabte manden, før han skabte kvinden. Men det er vel naturligt at lave et udkast først!"

"Spøg til side. Det, at kvinder har noget fælles, har intet med manglende ligeværdighed at gøre. Enhver gift kvinde har sit nærmeste fællesskab i sit ægteskab, enhver ordenskvinde har sit nærmeste menneskelige fællesskab i sit ordensfællesskab.

Hvad er det da, der er min specielle værdi, min specielle opgave, fordi jeg er kvinde?"

At definere og bevidstgøre om den kvindelige identitet, at hjælpe katolske kvinder med at blive ved med at være katolske kvinder, det er netop, hvad DKKF ser som sin største opgave. "Det kan være svært at være katolsk kvinde i et samfund, hvor ordet feminisme automatisk får os til at tænke på det, man kan kalde "ligestillings-feminisme", dvs. kvinders kamp for at opnå samme rettigheder som mænd, en kamp, som handler om, hvem der har magt", sagde Birgit Clausen.

Den ny feminisme

"I modsætning til den opfattelse står pave Johannes Pauls tanker om kvinder. Han taler i skrivelser Livets Evangelium fra 1995 om begrebet "den ny feminisme". Han siger, at kvinden er begavet med en særlig sans for ægte menneskelige relationer. Som mor elsker og respekterer

bevidstgøre om menneskets værdighed som mand og kvinde, skabt i Guds billede,

3. repræsentere katolske kvinder i WUCWO (World Union of Catholic Women's Organizations), Danmarks Økumeniske Kvindekommité og Kvinderådet.

Foreningen tager derfor initiativ til for-

hun sit eget barn som en person, uafhængigt af, hvad det kan eller ikke kan. Hun er klar over, hvad der kendetegner ægte menneskelige relationer: at man erkender og elsker en anden på grund af denne persons værdighed som person og ikke på grund af f. eks, hvor meget han eller hun kan udrette, eller hvor rig, dygtig eller smuk vedkommende er. Af natur er kvinden mere følsom for, hvad en person er, end for hvad personen kan gøre. Det er det fundamentale bidrag som Kirken og menneskeheden forventer af kvinden: at sætte fokus på mennesket som person, skabt af Gud, og derved beskytte samfundet mod at blive mere materialistisk. Det er denne opfattelse af kvinden og hendes rolle, som Pave Johannes Paul II kalder "den ny feminisme."

Foreningens formål er udformet i 3 punkter: Den vil 1. skabe rammer, hvor katolske kvinder kan mødes omkring tro og dele den med hinanden og med andre 2. vidne om Kristus og

skellige arrangementer, i efteråret således en weekend på Øm: "Katolsk Kvinde – og hvad så? Med udgangspunkt i Troslærerkongregationens skrivelse *Samarbejdet mellem mænd og kvinder i Kirken og i Verden* fra 2004 vil man beskæftige sig med, hvad det vil sige at være katolsk kvinde i dag."

Mere om Foreningen kan læses på dens hjemmeside: www.dkkf.dk

Bispeddømmets økonomi

En glad regnskabschef, Erik Lindegaard, redegjorde for et årsresultat, der var 2.886.024 bedre end budgetteret, dvs. at Ansgarstiftelsens underskud kun blev på -52.976 mod budgetteret -2.939.000.

Resultatet skyldtes primært, at bispeddømmet har modtaget over 2.6 mill. kr. som arv, men også besparelser, bl.a. på revision, og endelig en glædelig fremgang m.h.t. kirkeskatteordningen.

Statistikken viser en støt opadgående linie, så at der nu kommer 10.483.671 kr. om året ind i kirkeskat. Heraf har Bispeskontoen betalt de 70% tilbage til menighederne. Medvirkende til den positive udvikling er bl.a. folderen, som fortæller om kirkeskatteordningen på 5 sprog, idet mange af vore fremmedsprogede grupper

Lørdag aften besøgte pastoralrådets medlemmer præstekollegiet Redemptoris mater i Vedbæk. Her er medlemmerne fotograferet på kollegiets trappe sammen med de unge præstestuderende.

ikke er fortrolige med et sådant betalingssystem fra den kirkelige praksis i deres hjemlande.

Alt i alt er der dog stadig alt for mange katolikker, der kører på frihjul. Hvis de 10 millioner, vi betaler i kirkeskat, udgør 2% af vores indtægt, betyder det, at vi i gennemsnit tjener mindre end 85.000 om året! ”Hvor er det synd for katolikkerne”, udbrød en af mødedeltagerne! ”Det er der ikke mange, der kan leve af!” Eller sagt på en anden måde: Hvis vi alle betalte de 2% af vores indkomst, som man gør i Folkekirken, ville bispeddømmets indtægt på denne konto ikke være 10 millioner, men mindst 50 millioner! Tænk så mange gode ting, Kirken kunne gøre, hvis vi alle betalte den kirkeskat, vi skylder den.

Kirkesyn til eftersyn

Pastoralrådet har siden forårsmødet 2003 arbejdet med dette emne, som nu munder ud i en konklusion med en pastoral handlingsplan. Arbejdet har som grundlag haft Pave Johannes Paul II's apostoliske skrivelse 'Ecclesia in Europa' ud fra Käthe Kunds redegørelse af 28.09.03 'Rapport om unge katolikkers trosliv og syn på messen'.

Den foreløbige konklusion falder i fire afsnit: 1) Symptomerne på Bispeddømmets pastorale situation. 2) Diagnosen. 3) Den hellige Skrifs belysning af vor situation. 4) Pastoralrådets forslag til en pastoral handlingsplan.

1. Symptomerne på troskrisen er mange. Helt overordnet er de udtryk for den konflikt, man som katolik nødvendigvis må leve med som kristen, kaldet til Kristi efterfølgelse og hellighed i en verden, hvis dagsorden fører i den modsatte retning: Vi lever i et vakuum, som vi knap kan forestille os: Uvidenheden og misforståelserne er overvældende. Vranglære og andre religioner bidrager yderligere til forvirringen. Materialisme, værdirelativisme og individualisme har indtaget positionen som de dominerende verdensopfattelser.

2. Diagnosen kan sammenfattes i Kristi breve til de syv menigheder i Johannes Åbenbaring kapitel 2: Svigtende kærlighed til Kristus, antagelsen af falsk lære, at vi finder os i falske profeter og lærere, at vi er åndeligt syge til døden, at vi er lunkne i troen.

Selv om brevene er skrevet til menigheder for 2000 år siden, er de sørgeligt aktuelle i dag, også i Bispeddømmet København!

3. Som Den hellige Skrift således hjælper os at stille diagnosen, er det også her, vi kan finde lægemidlet: Vi må i gang med en ny-evangelisering – begynde helt forfra, som i Kirkens første tider, som det beskrives i Apos-

tlens gerninger: ”De holdt fast ved apostlenes lære og fællesskabet, ved brødets brydelse og ved bønnerne”. Her finder vi de fire grundlæggende elementer i Kirken og i enhver kristen menighed: a) Kirkens lære, b) Fællesskabet, c) Eukaristien, d) Bønnen.

4. En pastoral handlingsplan må bygge på disse erkendelser. Derfor blev der opstillet et foreløbigt idékatalog til en handlingsplan: a) Apostlenes lære: Ny-evangeliseringen, en oplysning om apostlenes og Kirkens lære er mere påkrævet end nogensinde. Den må foregå på alle niveauer og med alle midler. Den må primært foregå i hjemmet, hvor Kirken må hjælpe forældrene med denne store opgave. Den må foregå indadtil i menighederne og udadtil i samfundet, på arbejdspladser, i voksenundervisning og ikke mindst i de forskellige medier. Vi må være offensive i vor evangelisering. Vi må i langt højere grad blande os i den offentlige debat. Vi må have øjnene åbne for aktuelle begivenheder og udnytte dem til at markere os som katolsk Kirke. Der blev også peget på de nye elektroniske medier, som vi i langt højere grad må udnytte, også til den katekese, som skal følge evangeliseringen op.

b) Fællesskabet må plejes. Her har vi som katolikker en særlig opgave, som består i at bygge bro over de kulturforskelle, som findes i vore menigheder. Vi må lære at udnytte dem på en positiv og frugtbar måde. Der blev peget på, at samfundsmæssig integration ikke nødvendigvis fører til en positiv kirkelig integration, ofte tværtimod. Vi må lære at forstå, hvad et virkelig kristent kærlighedsfællesskab betyder, og at det må komme til udtryk i praktisk handling, hvis det ikke skal være en tom floskel.

c) ”Brødets brydelse”, Eukaristien, må altid være centrum og højdepunkt i fællesskabet. Her ligger en stor pastoral opgave i at åbne ”troens øjne” på katolikkerne, så Den eukaristiske Jesus igen bliver hjertet i den enkeltes og menighedens liv: Hvordan? Nogle af svarene var: Hverdagsmesser, åbne kirker, tabernaklet i centrum, stilhed, eukaristisk tilbedelse og undervisning, undervisning og atter undervisning. Her henvises især til pave Johannes Paul II's apostoliske skrivelser i anledning af det eukaristiske år.

d) Bønnen: Vi skal lære at elske Jesus. Vi skal lære børn og voksne at bede, både de klassiske bønner: Tidebøn, Rosenkrans, Korsvej, men også frie, personlige bønner. En kateket berettede om positive erfaringer med brugen af bedemåtter, børnenes egne hjemmelavede bønnebøger og et personligt bedested til hvert barn.

Konklusion: Se, vurdere, handle. Det er den klassiske model for Pastoralrådets redegørelse, som ligger til grund for ovenstående drøftelse.

Den endelige konklusion, som er af-

slutningen på de tre års arbejde med emnet, vil blive udsendt til menighederne.

Redemptoris mater

Lørdag aften var afsat til en særlig begivenhed: Pastoralrådets besøg på præstekollegiet Redemptoris Mater i Vedbæk. Det smukke hus, der tidligere var hjemsted for den apostoliske nuntius, er skænket bispeddømmet af Vatikanet. Her bor nu 10-12 unge vordende præster hovedsagelig fra Italien og Spanien. De viste rundt i hus og have og øvede sig på det svære danske sprog ved at fortælle om deres studier og om deres vej til dette kolde hjørne af Europa. De tilhører Den neo-katekumenale Bevægelse og er af Gud blevet sendt til Danmark for at tjene Ham netop her. Venlige og åbne fortalte de om deres vandring med Gud, om deres intensive studier i sprog, teologi og filosofi med lærere fra de store katolske universiteter rundt om i verden. Rundvisningen sluttede i det smukke, moderne kapel, hvor husets rektor, Pastor Hugo Cabrera Aramayode bød velkommen og fortalte om præstekollegiet og inviterede os til at deltage i Kollegiets vesper. Til vor overraskelse blev de klassiske gregorianske toner fremført med guitarledsagelse, sydlandsk temperament og en stemmepragt, der vidnede om forsangerens italienske herkomst. Et efterfølgende fornemt italiensk aftenmåltid kulminerede i en medrivende fremførelse af italienske og spanske folkesange sunget af fire unge seminarister med guitarer, okulele og tromme.

Så megen livsglæde og så dyb en alvor kan kun mødes, hvor Kristus er centrum og den dybe sammenhæng i alt. Det var et tankevækkende og bevægende møde.

De unge præstestuderende vil gerne inviteres ud til sognemenigheder for at lære den danske katolske praksis at kende og for at øve sig i det danske sprog.

**KO's brevkasse
"Spørg om troen"
må denne gang udgå
på grund af pladsmangel.
Brevkassen vender tilbage
i nr. 13, som udkommer
onsdag den 24. august.
Man kan som sædvanlig
sende spørgsmål til
redaktion@katolskorientering.dk**

KORT NYT

Paven fastholder sin teologiske linie

(KNA) Den italienske teolog Angelo Marchesi afviser i en kommentar i Vatikanets avis *Osservatore Romano* alle spekulationer om, at den nyvalgte pave skulle have i sinde at følge en anden teologisk kurs end sin forgænger.

”Pave Benedikt XVI,” skriver han, ”vil skuffe alle, som forventer et brud med hans tidligere standpunkter i spørgsmål om tro og moral.” Skuffet bliver man ligeledes, hvis man forventer, at Kirken anerkender kvindelige præster eller ægteskaber mellem homoseksuelle.

Marchesis kommentar skal læses som en replik til den italienske filosof Gianni Vattimo, som i en ledende artikel i avisen *La Stampa* har beklaget sig over, at pave Benedikt i sine første udtalelser som pave har vist sig lige så konservativ som Johannes Paul II.

Paven: For mange skilsmisser i Italien

(KNA) Pave Benedikt XVI har udtrykt beklagelse over det voksende antal skilsmisser i Italien. Til pilgrimme fra det norditalienske bispeddømme Verona, sagde han, at vi som kristne stillet over for de mange skilsmisser og ”uregelmæssige forbindelser” må bestræbe os på at få vores budskab om respekt for menneskelivet og familieværdier klarere ud. Han fremhævede, at familien er et fællesskab omkring liv og kærlighed, fordi den bygger på det uopløselige ægteskab.

Skilsmissetallet i Italien er steget markant i det forløbne år: 41.835 separationer og 79.642 skilsmisser – sammenholdt med 33.510 separationer og 62.737 skilsmisser i 1998.

Skilsmisser blev efter en lovændring tilladt i Italien i 1970. Loven blev bekræftet ved en folkeafstemning i 1974 trods energisk modstand fra Kirkens side.

*

I en tale til biskopperne fra det sydlige Afrika har paven ligeledes udtrykt bekymring over det sammenbrud i seksualmoralen, der i dag truer de afrikanske familiers stabilitet. Blandt de medvirkende årsager til sammenbruddet nævnte paven skilsmisser, abort, prostitution, handel med mennesker samt en udbredt præventionsmentalitet. Han kom også ind på den trussel, aids-epidemien udgør. Han opfordrede biskopperne til at fortsætte kampen mod epidemien, idet han understregede, at troskab inden for ægteskabet har vist sig at være det eneste sikre middel til at begrænse udbredelsen af aids.

Bob Showers går af som biblioteksleder

Franciskanerpater Robert (Bob) Showers har været leder af Sankt Andreas Bibliotek siden den 4. oktober 1995, da han blev dominikanerpater Pierre Grégoires efterfølger. Nu går han af fra den 1. juli i år for at blive sognepræst i Roskilde.

Bispedømmets teologiske bibliotek blev overgivet i dominikanernes varetægt af biskop Theodor Suhr i 1953. Gennem årene udbyggede dominikanerne biblioteket fra en bogsamling på 7-8.000 bind til et relativt stort bibliotek på ca. 35.000 bind. I 1990 blev biblioteket flyttet fra Ordrup til Købmagergade i København, hvor Københavns Universitets Teologiske Fakultet stillede nogle lokaler til rådighed. I alt 42 år drev dominikanerne biblioteket i dominikanerordenens teologiske ånd, og da denne epoke var uigenkaldeligt forbi, blev det franciskaneren Bob Showers, der overtog ledelsen. I kraft af sin teologiske uddannelse bl.a. fra dominikanerne i Svejts, var han en oplagt kandidat til stillingen som pater Grégoires efterfølger.

”Jeg husker første gang, jeg besøgte Sankt Andreas Bibliotek kort efter min ankomst til Danmark i 1993”, fortæller pater Showers. ”Jeg følte mig hjemme lige med det samme, fordi det var bygget op på samme måde som bibliotekerne i f.eks. Fribourg i Svejts, Le Saulchoir i

Paris eller Dominican College i Washington D.C., USA. Jeg vidste straks, hvor alle bøgerne fandtes. Det var en mærkelig fornemmelse.”

”De sidste 10 år har jeg bestræbt mig på at føre biblioteket videre i samme tradition, at bygge det op og modernisere det, så det kunne være en levende institution. Bispedømmets bibliotek fungerer i vidt omfang som Den katolske Kirkes ansigt udadtil, som et mødested med Danmarks akademiske og kulturelle liv. Det har derfor været mig magtpåliggende, at lade biblioteket genspejle katolicismen i al dens mangfoldighed og på samme tid opretholde et vist teologisk niveau. Jeg kan med en vis stolthed sige, at Københavns biskoppelige bibliotek ligger på et gennemsnitsniveau i forhold til andre tilsvarende biblioteker i Vesteuropa, på trods af at vort bispedømme kun har 10% af de fleste bispedømmers størrelse.”

Sankt Andreas Bibliotek blev flyttet igen i 2004, denne gang til den nye katolske centralbygning på Gammel Kongevej i København. I løbet af de sidste ti år er samlingen blevet udbygget til omkring 50.000 bøger og 80 forskellige tidsskriftstitler.

Monica Folsach, som har været bibliotekets professionelle bibliotekar siden

Efter sommerferien er livet blandt reolerne slut for pater Showers – nye udfordringer venter i Roskilde

1992, fortsætter indtil videre i denne funktion.. Et udvalg bestående af Jean-Pierre Duclos, Jacob Thomsen og Eva Lassen vil fortsætte som rådgivende organ. Sankt Andreas Bibliotek lukker som det plejer i juli og august. Hvornår og i hvilken form det åbner igen til efteråret, kan ikke siges lige nu.

Pater Bob tilføjer: ”Jeg er meget taknem-

melig for de ti år, jeg har fået lov til at tjene Den katolske Kirke i Danmark som leder af bispedømmets bibliotek. Jeg understreger, at jeg kun forlader min post, fordi man har brug for mig andre steder. Jeg tror bestemt også, at jeg vil blive glad for arbejdet som sognepræst, og jeg er sikker på, at man på en eller anden måde finder en fornuftig løsning på bibliotekets øjeblikkelige personaleproblem.”

“Ved en Elsket Biblioteksleders Bortgang”

Robert Showers, OFM Conv. forlader pr. 1. juli 2005 stillingen som leder af Sankt Andreas bibliotek for at overtage embedet som sognepræst for Sankt Laurentii Kirke i Roskilde.

I Christian Hostrups sangspil Genboerne fra 1844 beretter kobbersmedens datter Rikke følgende for sin kusine Amalie: “Jo, han [studenten Basalt] læste religion med os henne hos jomfru Hansen, og det var sådan et rart menneske, og vi holdt så meget af ham. Men så havde han ikke mere tid. Og vi græd såmænd alle sammen, og Trine Melpap hun kunne digte, og hun digtede et vers i adresseavisen med den overskrift: “Ved en Elsket Religionslærers Bortgang”.

Kære Robert, denne lille scene er som talt ud af dine medarbejders hjerte!

I 1995 overtog du stillingen som leder af Sankt Andreas Bibliotek, det katolske bispedømmes teologiske bibliotek. Din forgænger pater Pierre Gregoire, O.P., selv en fremtrædende teolog, vidste, at han i dig havde fundet en kompetent efterfølger. P. Gregoire fulgte dig godt på vej, og bibliotekets Rådgivende Udvalg var dig en trofast og loyal støtte.

På forbløffende kort tid satte du dig ind i bibliotekets bogbestand (ca. 40.000 bind

og 70 tidsskrifter), dets opbygning, dets historie - og bibliotekshistorie i det hele taget. Du byggede videre på samlingens dominikanske struktur, men satte dit eget præg. “Kan jeg hjælpe?” spurgte du, når en låner henvendte sig. Det kunne du altid. Dels i kraft af din teologiske viden, men også fordi du på fremragende vis forstod at udnytte bibliotekets resourcer.

Da jeg engang spurgte p. Gregoire om jeg måtte købe en elektrisk blyantspids, svarede han: “Er det meget nødvendigt? Connie [Probst] er så god til at spidse blyanter med min lommekniv”. Med dig som chef vandt teknologien for alvor indpas på biblioteket. Du arvede nogle computere fra bl.a. Deloitte og Touche, styrtede byen rundt for at købe billige printere, og oplærte dit personale med grænseløs tålmodighed.

I 1996 fik Sankt Andreas Bibliotek officiel tilladelse til at inddatere sin bogsamling i Det Kongelige Biblioteks on-line database REX. Forhandlingerne havde stået på længe, men det var dig, der i sidste ende løste de mange tekniske problemer og samlede de indviklede tråde. I skrivende stund kan ca. 3.000 af bibliotekets titler søges i REX-basen.

Du tog initiativ til restaureringen af et af Sankt Andreas Biblioteks klenodier,

en Luther-bibel, udgivet i Nürnberg i 1692. Og det lykkedes også at indgå en deponeringsaftale med Det Kongelige Bibliotek, således at 24 af bibliotekets mest kostbare værker nu opbevares i Det Kongelige Biblioteks Center for Manuskripter og Boghistorie.

Du har synliggjort Sankt Andreas Bibliotek ved at udbygge forbindelserne til danske og til europæiske og amerikanske teologiske institutioner og biblioteker. Du var en flittig og engageret deltager i den europæiske teologiske biblioteksforenings årsmøder. Og populær! “Men hvor er Robert?” lød det gang på gang, da jeg på et årsmøde var ene om at repræsentere Sankt Andreas Bibliotek.

Du har haft mange udfordringer i din tid som biblioteksleder. En af de største var flytningen af biblioteket fra Det Teologiske Fakultet i Købmagergade til det nyoprettede katolske center på Gammel Kongevej. Hvad der gik forud for den endelige beslutning, er et helt drama i sig selv, “men”, som du sagde, “livet må heller ikke blive alt for kedeligt”.

Det tog lang tid at planlægge indretningen og opstillingen af det nye bibliotek, især fordi vi skulle flytte fra større til mindre lokaler. Men endelig kunne vi begynde at pakke bøgerne ned og afmontere reolerne

– for så at gentage processen i omvendt rækkefølge! Det var en drøj omgang, og der var dage, hvor vi slæbte os hjem med værkende lemmer, rindende øjne og mord i hjertet. Men knap 10 måneder efter at vi havde sagt farvel til den sidste låner i Købmagergade, kunne du i februar 2004 byde velkommen i det nyindrettede bibliotek på Gammel Kongevej.

“Eet er et søkort at forstå, et andet skib at føre”, skriver Ludvig Holberg i Den politiske Kandestøber. Du kan begge dele! Pax et Bonum.

*Monica Folsach
bibliotekar,
Sankt Andreas Bibliotek.*

Meddelelse til indehavere af 10-års kontrakter med %-sats

Nu er det tid til at sende kopi af årsopgørelse 2004 til

**Bispekontoret
Gl. Kongevej 15
1610 København V.**

Mission og konversion:

– i anledning af en ny bog om dansk katolsk historie

af Sebastian Olden-Jørgensen

Konvertitter er nogle besværlige mennesker, det ved alle såkaldte vuggekattolikker. Enten bliver de aldrig "rigtig katolske" eller også er de "mere katolske end paven i Rom". Og at vuggekattolikkerne nærmest er forudbestemte til den rene vanekristendom og i øvrigt knap nok kender deres egen tro, det ved alle konvertitter. Sådanne er fordommene, og som alle fordomme er de dybt uretfærdige, men desværre ikke helt ved siden af.

Den danske tilbageholdenhed

Uanset hvad man mener om konvertitter, så er der ingen tvivl om, at de spiller en vigtig rolle i Kirken. Det gør de internationalt, og det gør de i vores egen lille afdeling af verdenskirken. Men hvordan bliver de katolikker? Nogle konvertitter finder vej til Kirken mod alle odds, forstået på den måde, at de selv opdager den, ved selvstudium sætter sig ind i dens lære og alene kæmper med de anfægtelser, den tvivl og de vanskeligheder, der følger med en sådan proces. På et eller andet tidspunkt, måske først til allersidst, får de kontakt til det katolske miljø, kontakter en præst og optages i Kirken. Kirken står parat til at modtage dem med åbne arme, men det ville være synd at sige, at den katolske Kirke i Danmark i disse år udfolder nogen voldsom missionsaktivitet. På trods af en spirende forståelse for nyevangelisering – som vel er den moderne "oversættelse" af mission – er den dominerende holdning snarere en vis tilbageholdenhed. Det svarer nok bedst til de fleste danskeres gemyt, hvad enten de er katolske eller ej. Stillet lidt på spidsen kan man sige, at den danske katolske kirke, for så vidt den ikke er en indvandrerkirke er en konvertitkirke, og det på trods af manglende mission!

Katolsk mission for 100 år siden

Ser man historisk på det, forholdt det sig lige omvendt, dengang den katolske Kirke atter fik mulighed for frit at udfolde sig i slutningen af 1800-tallet. Da Junigrundloven 1849 med ét slag indførte næsten fuldstændig religionsfrihed, bestod den katolske Kirke i Danmark af ca. 1.000 mennesker i et par udenlandsk dominerede menigheder i København og Fridericia. Ved begyndelsen af 1900-tallet var det vokset til ca. 20.000 katolikker, og i de fleste større byer fandtes en katolsk kirke, i adskillige byer tillige katolsk skole og sygehus. Ca. 200 mennesker om året konverterede til den katolske tro, og de fleste menigheder be-

stod i overvejende grad af konvertitter. I hundredevis af præster og ordenssøstre, de fleste af dem udlændinge, dannede rygraden i det velorganiserede katolske miljø. Siden da er antallet af katolikker ikke steget væsentligt, og målt i forhold til den samlede befolkning er det snarere faldet. Antallet af konvertitter er faldet til en tredjedel, og ikke mindst hæren af ordenssøstre er svundet ind til en lille klat. Det var med andre ord i årtierne omkring 1900, at den katolske Kirke i Danmark blev etableret, og den dag i dag står vi på det fundament, der dengang blev lagt. Historie om den katolske Kirke omkring 1900 er vor Kirkes skabelsesberetning.

Katolsk historie

Denne viden er ikke ny, og et indirekte, men tydeligt bevis på bevidstheden om det er de mange 100-årsjubilæer, der i disse år fejres rundt omkring i menighederne. På centralt hold er den historiske bevidsthed imidlertid noget mindre udviklet. Hverken religionsfrihedens 150-årsjubilæum 1999 eller bispedømmets 50-årsjubilæum 2003 udløste andet end begrænsede, lokale initiativer - og mange tak for dem!

I den sammenhæng må vi være desto mere taknemmelige for, at den svenske katolske historiker (og konvertit) Yvonne Maria Werner gennem en årrække har helliget sig de seneste 150 års nordiske katolske kirkehistorie. Det har allerede resulteret i en hoben artikler og tre store bøger: én om den svenske katolske kirke (Världsvind men främmande. Den katolska kyrkan i Sverige 1873-1929, Uppsala 1996), én om Sankt Josefsøstrene i Norden, men ikke mindst i Danmark (Katolsk mission och kvinnlig motkultur. Sankt Josefsøstrene i Sverige och Danmark 1856-1936, Stockholm 2002), og nu senest det værk, der her skal omtales: Nordisk katolicism. Katolsk mission och konversion i Danmark i ett nordiskt perspektiv (Makadam Forlag, Lund, SEK 399)..

Kirkens etablering i Danmark

Det er ikke helt let træffende at karakterisere Yvonne Maria Werners seneste bog. Den er disponeret i tre dele, hvoraf den første er en slags institutionshistorisk gennemgang af den katolske Kirkes etablering og udbygning i Danmark i anden halvdel af 1800-tallet. Der er her tale om stof, som i det væsentlige allerede er kendt, men som her samles i overskuelig form og suppleres med oplysninger fra franske og italienske arkiver. Fremfor alt den franske missionsforening L'Œuvre viser sig gennem mange år at have spillet en afgørende rolle. Det var

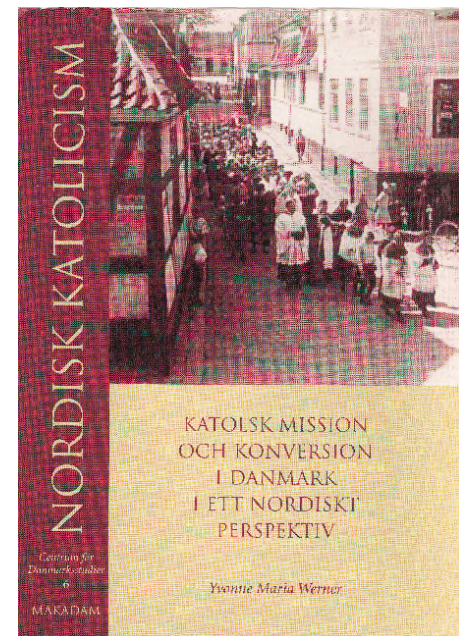
f.eks. L'Œuvre, der ved sin gavmilde og stabile støtte til de franske sankt Josefsøstre sørgede for, at Danmark katolsk set ikke blev rent tysk-domineret. Det var ellers, hvad den danske katolske Kirkes egentlige grundlægger, præfekt Grüder, helst havde set. Hvis han virkelig havde fået sin vilje, var hele missionen blevet overdraget til jesuitterne. Grüder havde selv en livslang, uopfyldt drøm om at blive jesuit, men også en klippefast tro på, at kun tyske præster sprogligt og kulturelt var i stand til at tilpasse sig danske forhold på en måde, der var hensigtsmæssig for missionen. Portrættet af præfekt Grüder som menneske og hyrde er i øvrigt en af bogens mest læseværdige afsnit.

1800-tallets katolske vækkelse

Ud over at bidrage med nye oplysninger perspektiverer Yvonne Maria Werner sin gennemgang ved at placere den i en større kirkehistorisk sammenhæng. 1800-tallet var nemlig overalt i Europa vidne til udbredte religiøse vækkelser. I Sverige og i mange andre protestantiske lande tog vækkelserne i høj grad form af frikirker uden for den etablerede statskirke. I Danmark forblev dele af vækkelserne inden for folkekirkens rammer (grundtviganismen og Indre Mission), mens andre dele sprængte rammerne (baptisterne, Frelsens Hær), og ikke så få simpelthen udvandrede (mormoner). I den katolske Kirke tog vækkelsen i alt væsentligt form af en fornyelse og vitalisering inden for Kirken. Ordenslivet, særligt de aktive ordner og blandt dem især de kvindelige ekspanderede eksplosivt. En omfattende missionsindsats udfoldedes over hele verden.

Den åndelige side af denne fornyelse var det, man ofte kalder "ultramontanisme". Udtrykket betyder "på den anden side af bjergene", og der sigtes til, at den katolske vækkelse i udpræget grad relaterede sig mod italiensk-romerske forbilleder og var kendetegnet ved en udpræget troskab mod paven. Pavestolen på den anden side kendte sin besøgstid og reagerede ved en effektiv koordination af missionsindsatsen og en velvillig indstilling til ordenslivets mangfoldige former – ikke mindst hvor de gik hånd i hånd med romerske centraliserings-tendenser. Et typisk træk ved den ultramontane fromhed var dens dynamik og missionsiver. Desuden var den positivt indstillet over for folkelig fromhed som f.eks. valfarter og Jesu Hjerter-andagten.

Pointen i alt dette er, at etableringen og udbygningen af den katolske Kirke i Danmark skal ses på baggrund af denne katolske vækkelse. Det var glødende, ultramontan missionsiver, der drev de fran-

Den svenske katolske historiker (og konvertit) Yvonne Maria Werner har helliget sig de seneste 150 års nordiske katolske kirkehistorie.

Det skal vi være taknemmelige for, skriver Sebastian Olden-Jørgensen.

ske katolikker til at understøtte Kirken i Danmark, og det var samme trosiver, der besjælede de hundredevis af josefsøstre og snesevis af jesuitter, der både i konkret og overført betydning byggede den katolske Kirke op igen.

Hvad var deres missionsredskaber? Stod de på gadehjørnerne? Stemte de dørklokker? Næ, det ser snarere ud til, at liturgi og næstekærlighed var de afgørende faktorer. Derfor lagde man så stor vægt på en værdig fejring af liturgien og på at få bygget rigtige kirker i stedet for improviserede kapeller i villaer og lignende. Og derfor betød et katolsk skolevæsen og katolske sygehuse, i alt væsentligt opbyggede og drevet af franske sankt Josefsøstre, så meget. Missionen bar frugt, men indsatsen var også enorm. Da jesuitterne efter første verdenskrig fik mulighed for at genoptage deres virke i Tyskland i fuldt omfang, skruede de voldsomt ned for indsatsen i Danmark.

Konvertitter

I bogens anden del skifter fokus fra de kirkelige strukturer og aktører til dem, det i sidste instans drejede sig om: konvertitterne. Ikke så få konvertitter har efterladt sig beretninger om deres åndelige udvikling, og bogens midterdel former sig i vid udstrækning som en gennemgang af disse beretninger. Det betyder et gensyn med perlerækken af litterære konvertitter: Johannes Jørgensen, Peter Schindler, Erikke Rosenørn-Lehn, Sigrid Undset, Claes Lagergren og mange flere.

Men ikke kun disse stjerner på konver-

titternes firmament kommer under kærlig og kritisk behandling. I begyndelsen af 1900-tallet blev der både i Danmark og Sverige gennemført et par bredere undersøgelser, der til en vis grad egnede sig til statistisk analyse. Til al overflod har Yvonne Maria Werner foranstaltet en sammenlignelig moderne undersøgelse blandt svenske konvertitter i dag, som giver anledning til mange interessante betragtninger om brud og kontinuitet.

Miljøkatholicisme

Hvad var det, disse konvertitter konverterede til? Den sammenfattende beteg-

det, der i efterkonciliær retorik ofte blev betegnet som "den katolske ghetto".

Katholicismen var med andre ord ikke blot en tro, der kunne tage mange udtryk og gå i forbindelse med forskellige kulturelle, politiske og filosofiske systemer. Den var en entydig, gennemtænkt og konsekvent syntese af tro, kultur og politik, som man kunne købe eller lade være, men som ikke stod til forhandling. Det betød ikke, at alt var idel harmoni. Nationalt begrundede stridigheder og rivaliseringer mellem forskellige ordner og personer lavede op og sørgede for grå hår og noget at snakke om. Men

Digteren Johannes Jørgensen hørte sammen med blandt andre Peter Schindler, Erikk Rosenørn-Lehn, Sigrid Undset og Claes Lagergren med i perlerækken af litterære konvertitter i Norden

velse for det kirke- og trosliv, der mødte dem, og som de fandt deres plads i, er "miljøkatholicisme". Hermed menes en integreret tro, identitet og livsstil af ultramontan tilsnit, som omfattede alle livets aspekter. At være katolik var ikke kun en livsstil, men ifølge Yvonne Maria Werner tillige en ganske bestemt livsstil. Den byggede på bevidstheden om at være i opposition til vantroen, kætteriet og den moderne (liberale) verdensanskuelse. Den hyldede Kirkens autoritet som et bolværk mod vilkårlighed, relativisme og amoral. Og den kom ikke mindst til udtryk i en stærk organisering indadtil (skoler, foreninger, kirkelig disciplin) og en klar afgrænsning udadtil. Det er vist

den overordnede syntese stod fast og gav catholicismen en klar profil og en tiltrækningskraft, som skinner klart igennem i konvertitternes beretninger. I det mindste hos dem, der skrev. Om flertallet af konvertitterne ved vi nemlig lige så lidt som vi gør om vore dages danske konvertitter. Men selv om det statistiske fundament for analysen altså er ca. lige så solidt som Kinsey-rapportens ditto, så er det alt sammen rasende interessant, fordi det er så eksistentielt.

Katolske traditionalister

Mens bogens første og anden del sådan set fortæller den samme historie om mission og konversion fra to forskel-

“
At være katolik var ikke kun en livsstil, men ifølge Yvonne Maria Werner tillige en ganske bestemt livsstil.
Den byggede på bevidstheden om at være i opposition til vantroen, kætteriet og den moderne (liberale) verdensanskuelse.
Den hyldede Kirkens autoritet som et bolværk mod vilkårlighed, relativisme og amoral.

lige sider, udgør bogens tredje del en moderne perspektivering. Yvonne Maria Werner fører nemlig Kirkens historie op til i dag og giver i den anledning et rids af den efterkonciliære udvikling med særlig henblik på de reaktioner, det fremkaldte på Kirkens traditionalistiske fløj. Det synes nemlig forfatteren indlysende, at vore dages traditionalister, hvad enten de nu er skismatikere (f.eks. lefebvristerne i Pius X's præstebroderskab) eller i fuld forståelse med Rom (f.eks. Peters-præstebroderskabet), viderefører traditionen fra miljøkatholicismen fra tiden før Andet Vatikan-koncil. Koncilet betød nemlig den ultramontane miljøkatholicismes fald og begyndelsen på vore dages langt mere fragmenterede, pluralistiske catholicisme. Pointen er her i al sin enkelhed, at traditionalisterne har bevaret, hvad Kirken i sin helhed har givet afkald på, og at den, der vil forstå tidligere tiders miljøkatholicisme, med fordel kan gå på opdagelse i de traditionalistiske miljøer.

Om dette nu er så indlysende rigtigt, som det ved første øjekast synes, er et interessant spørgsmål, og undertegnede er af en noget anden opfattelse. Blot et enkelt punkt: Den liturgiske tradition, som plejes i traditionalistiske kredse, er ikke kun førkonciliær, fordi messen er på latin. Den er også førkonciliær i en ganske bestemt aftapning, nemlig præget af den tysk- og fransk-inspirerede liturgiske bevægelse med dens begejstring for den gregorianske sang og dens understregning af aktiv deltagelse i form af "læsemed" i en tosproget messebog.

Muslimer i Norden

Katolske traditionalister udgør imidlertid ikke Yvonne Maria Werners eneste perspektivering. Hun sammenligner også med den før nævnte gentagelse af undersøgelsen af konversionsårsager, og så sammenligner hun med vore dages muslimske mindretal i Norden. Denne sammenligning er mindst lige så meget som sammenligningen med traditionalisterne åben for kritik, men interessant er det. Der er en række umiddelbare ligheder, ikke mindst i den måde muslimer i dag og katolikker for hundrede år siden i offentligheden blev anset for et fremmedlegeme og kritiseret som en fare for demokratiet, kulturen og nationen. I lighed med catholicismen dengang virker islam i dag dragende og kan opvise skarere af selbevidste og velartikulerede konvertitter. I den sammenhæng er historiens lære den beroligende, at assimilation tager tid, men at de fremmede med tiden finder deres plads i samfundet.

Yvonne Maria Werner er dog selv klar

over, at islam og catholicisme er meget forskellige. F.eks. udgør muslimerne ikke på nogen måde en homogen gruppe, men er opdelt i talrige nationale og ideologiske grupper, og de fleste muslimske traditioner har ikke noget hierarki, der kan sammenlignes med den katolske Kirkes præster og biskopper. De nordiske konvertitter til islam danner desuden ofte en egen subkultur med svag kontakt til andre muslimer. Det står i modsætning til den nøglerolle, konvertitterne spillede (og spiller) i det dansk-katolske miljø. Det sammenfald af tro, kultur og organisation, der kendetegner catholicismen, eksisterer simpelthen ikke i islam, hvis man altså lige ser bort fra mediernes stereotyper og visse islamiske konvertitters entusiastiske erklæringer.

Lidt malurt

Det her fremførte er egentlig ikke udtryk for kritik af Yvonne Maria Werners bog. At fremlægge nye oplysninger og anlægge provokerende synsvinkler på emnet er på alle måder prisværdigt. Til gengæld er der to mindre punkter, hvor den, der skriver disse linjer, ikke kan skjule en vis ærgrelse. For det første er der en del fejl i de danske og latinske citater. Der er tydeligvis ikke blevet læst korrektur i forhold til originalerne, og det er synd, for skønt man som dansker uden det store besvær kan slå efter i Johannes Jørgensens *Mit livs Legende*, ville det være rart at kunne stole på citaterne fra arkivalier i udlandet. For det andet mangler der tabeller. Ikke mindst i bogens første del slynger forfatteren om sig med tal: antallet af katolikker, konvertitter, menigheder, kirker, sygehuse, skoler, ordenssøstre, præster etc. Det viser entydigt, at et bearbejdet statistisk materiale foreligger, og det ville have forhøjet bogens værdi som håndbog betragteligt, hvis den havde været forsynet med relevante tabeller og evt. nogle grafer over de mest interessante serier af data.

Det siger sig selv, at Yvonne Maria Werners bog rummer mange flere oplysninger, betragtninger og perspektiver, end der her har kunnet antydes. Alle med interesse for dansk katolsk historie eller for forholdet mellem religiøse mindretal og den dominerende nordiske kultur vil finde den yderst relevant.

Yvonne Maria Werner: *Nordisk catholicism. Katolsk mission och konversion i Danmark i ett nordisk perspektiv*, Malmö 2005, 456 sider, ill.

Åh – hvilken gave...

Kuno Arnkilde
Multimediedesigner (AK)

Midtvejs i livet stod min Kirke med åbne arme og tog imod mig. Min sognekirke og mine sognefæller slog dørene op og bredte deres arme ud for at tage imod mig med smil og hjertelighed. Jeg glemmer det aldrig.

Men mine sognefæller ville have mig endnu længere ind i troens væren. Man fortalte mig om et lille nystartet kloster i Hillerød. Et karmelkloster og endnu mere hjertelighed. Åh – hvilken gave.

Jeg er et følsomt gemyt og registrerer mange følelser og udtryk. Vrede, utålmodighed og høj tale. Følelser og udtryk, jeg som moderne menneske har som sprog. Ikke

et sprog, jeg selv har valgt, men som mine drifter og mit ønske om selvrealisering og den markedsøkonomiske logik har ført mig ud i. Et fattigt sprog. Et sprog langt fra mig selv. Langt fra Gud.

Det var et chok. Da jeg på en retræte på et karmelkloster i Sverige kl. 5.30 om morgenen uden morgenmad, morgenkaffe og morgensmøg blev introduceret for kapellet. En timelang morgenmesse efterfulgt af en time på knæ foran alteret. Åh – hvilken gave det var bagefter at samles med de andre til morgenmad. Vi måtte godt nok ikke tale sammen i 3 døgn. Heller ikke når vi delte måltid sammen. Åh – hvilken gave. Hvilken frihed. For meninger og holdninger. Hvilket samvær i ensomhed. Jeg glemmer det aldrig.

Mistænksomheden holder sit indtog. Er det ikke blot endnu en event? En begivenhed i rammer? Et stunt i min egen selvrealiseringsproces? En flugt fra "virkeligheden"?

Det kan det godt blive, men ikke hvis jeg tager karmel-litteraturen på ordet. Et liv med og i Karmel er et så radikalt anderledes liv, at ingen mennesker frivilligt vælger det, hvis ikke det bliver Sandhed. Hør blot:

For at opnå at nyde alt - ønsk ingenting at nyde
For at opnå at vide alt - ønsk ingenting at vide
For at opnå at eje alt - ønsk ingenting at eje

For at opnå at være alt - ønsk ingenting at være

Denne selvforglemmelse fører til et liv i Kristus. Og det har et moderne menneske svært ved at forstå eller acceptere. Hvordan kan jeg opnå et liv i absolut frihed ved i den grad at glemme mig selv? Et stort paradoks og der findes kun ét svar: Vejen.

Min Kirke mødte mig, hvor jeg var. Karmel er en del af Kirken, og Karmel møder mig også, som jeg er. Og hvis jeg læser og især lytter til den tusindårige tradition, som Kirken og Karmel er en del af, kan jeg ikke undgå at flytte mig. Flytte mig hvorhen?

Mine unger har det med at lade brødkniven ligge på skærebrettet indsmurt i chokoladepålæg. Det er en kilde til stor irritation, når jeg skal skære i min dyre italienske pølse. Jeg løfter blikket mod himlen. Kigger ind i Jesu milde øjne. Tænker på alle de timer, vi har været sammen. Tænker på den drøm, jeg havde forleden: Jeg var sammen med Jesus. Vi stod ved en klippe – eller var det et bjerg – og Jesus sagde til mig: "Vil du med, Kuno. Så er det nu".

Jeg vaskede stille og roligt brødkniven af under vandhanen. Lagde den i skuffen, smilede og tænkte på Thérèse af Lisieux. Et lykkeligt liv, et liv med Jesus – starter i det små.

Første spadestik

Birgittinerindernes priorinde søster M. Vivian tog det første spadestik, da arbejdet gik i gang med at opføre den nye klosterbygning i Maribo.

Bygningen, som bliver søstrenes nye bolig med et tilhørende kapel, forventes færdiggjort til juli næste år. Den nuværende bygning vil herefter udelukkende blive brugt som gæstehus.

Grundstensnedlæggelsen, hvor biskoppen og birgittinerindernes abbedisse vil være til stede, finder sted mandag den 18. juli kl. 12.00.

Så er det første spadestik taget, men som det fremgår af billedet til højre, har søstrene indset, at der skal moderne hjælpemidler til, hvis byggeriet skal være færdigt til tiden

Martin Knudsen diakonviet

Lørdag den 28. maj blev Martin Knudsen fra Silkeborg viet til diakon. Vielsen blev foretaget af ærkebiskop Haas (Vaduz, Liechtenstein) ved en højtidelig ceremoni i Wigratzbad i Sydtykland, hjemsted for Petersbroderskabets europæiske præsteseminar.

Martin Knudsen læser til præst for Petersbroderskabet (www.fssp.org), et præsteligt selskab dedikeret til fejring af den hellige messe efter 1962-ordningen.

Martin Knudsen rejser efter sommeren til Australien for dér at virke i sit diakonat indtil præstevielsen, som forventes at finde sted i 2006.

I 2004 bragte vi i februar-nummeret af KO et interview med Martin Knudsen.

Åbningstider i juli måned for Niels Steensens Bibliotek:
Niels Steensens Bibliotek
(tlf. 33 55 60 60 – e-mail NSB@katolsk.dk)
har åbent alle søndage i juli måned fra kl. 11 - 14.

Vores elskede mand, far,
svigerfar og morfar

Bjarne Verner Ekman

* 30-4-1929 † 7-6-2005

Nu har du endelig fundet fred

Irena
Anna Maria, Elizabeth,
Jesper, Brian, William og Lillesøster

Begravelsen har fundet sted.

Biskoppens kalender

Juli

Tirsdag 5 - tors. 14. Ferie i Italien
Lørdag 16. kl. 16.30 Messe med løfteafleggelse i Karmel

August

Lørdag 6. Tamil-valfart til Øm.
Kl. 20.00. DUK-messe i Sønderborg (cykelvalfart)
Søndag 7. kl. 10.00. Firmelse i Sønderborg
Tirsdag 9. kl. 15.30. Møde i Liturgikommisionen
Onsdag 10. - fre. 12. PSP-møde i Osnabrück
Lørdag 13. Vietnamesisk valfart til ØM. Eftm. Messe Øm
Onsdag 17. - søn. 21. Ungdomsdage i Køl
Onsdag 24. Præsidiemøde i NBK
Lørdag 27. Polsk valfart til Pindstrup
Søndag 28. kl. 10.00. Firmelse i Sakramentskirken
Tirsdag 30. kl. 10.00. Præsterådsmøde
Onsdag 31. - tors. 8. sep. Lourdes-valfart

Det sker i bispedømmet

Juli

3. Bispedømmets ældste valfart, fra Ringsted til Haraldsted, finder sted om eftermiddagen. Nærmere omtale i næste nr. af KO.

16. Kl. Sr. Elisabeth Maria af Kristi Legeme og Blod aflægger sine højtidelige klosterløfter og bliver derved viet til Kristi brud under en højtidsmesse kl. 10.30. Sankt Josefs Karmel, Brødeskovvej 46, Hillerød

August

22. - 26. Retræte f. kvinder Dalum Kloster. Tema: "Eukaristien" v/ p. Herbert Krawczyk SJ. Tilmelding inden 15/6. og oplysninger Ruth Meyer, Østbanegade 45, 5.th. 2100 Kbh. Ø. Mail: rpm@meyer.dk

27. kl. 10. Seminar. Tema: "Menighedsrådets rolle og opgaver" Seminaret er for alle. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Thorsgade 22, Randers.

29. - 2. sep. Retræte f. mænd Dalum Kloster. Tema: "Se, der er Guds Lam, som bærer (borttager) verdens synd" Joh. 1, 29. Retrætepræst: p. Michal Bienkowski. Oplysninger: Henning Dalsbøl, Løven 39, 3650 Ølstykke, tlf. 47 17 50 55, e-mail: dalsboel@get2net.dk

September

10. kl. 10. Seminar. Tema: "Menighedsrådets rolle og opgaver" Seminaret er for alle. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 10, Taastrup

Testamente

til fordel for
Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift

Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand

Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salær.

Torben Møller

Katolsk bispekontor, Gammel Kongevej 15
1610 København V
Tlf.: 33 55 60 80

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv., Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf.: 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjællandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderknuet hjerte

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring 7518 1808

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127
2730 Herlev

Tlf.: 44 92 41 31 - fax: 44 92 41 36

Alt i blomster, dekorationer, bryllup, begravelse o.l.
Ring og bestil - vi sender over hele landet

Ellen og Bene Larsens Legat

Til fordel for trængende, enlige, ældre og svagelige mennesker - såvel kvinder som mænd - fortrinsvis medlemmer af det romersk-katolske trossamfund i Danmark uddeles af legat-bestyrelsen i september 2005. Ansøgninger indeholdende navn, bopæl, alder, oplysning om kirkeligt tilhørsforhold samt kopi af årsopgørelse for 2004 skal være legatbestyrelsen i hænde senest den 15/8.

Ansøgningen stiles til:
Katolsk Bispekontor
Gammel Kongevej 15
1610 København V.

Vi får besøg fra Afrika!

Fra den 26. juli til den 3. august vil Søster Edel Bahati fra Nairobi, Kenya, besøge os.

Siden 1976 har vi fra Danmark haft forbindelse med Edelvale Home, et hjem for piger, grundlagt og ledet af Søstrene af Vor Frue af Næstekærlighed.

I snart 30 år har vi udvekslet penge og information gennem August Ziggelaar og gennem hæftet Fra Kirkens Missionsmark.

Søster Edel Bahati har en gang før været på besøg i København.

Hun vil nu komme igen og fortælle om Edelvale, Nairobi og Kenya.

i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenosgade 4 B,
mandag den 1. august kl. 19.30.

Alle er velkomne.

August Ziggelaar S.J.

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning • Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning • Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr 13,
som udkommer
den 24. august,
skal være os i hænde
senest
mandag den 8. august
Indlæg til nr. 14, som
udkommer
den 7. september
skal være os i hænde
senest den 22. august

Redaktionen

Besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

NB!

Bemærk venligst,
at Katolsk Orientering
holder ferielukket
hele juli måned

Katolsk Orientering

annoncepriser

5,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter,
ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Åndens nådegaver

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

I forskellige lister nævner Paulus Helligåndens nådegaver. De er eksempler på, hvad Helligånden kan udrette i vort liv, hvis Den får råderum. Paulus forsøger dog ikke at lave en udtømmende liste over nådegaverne. Helligånden er aktiv i alle slags nådegaver, som gives både til vor egen opbyggelse, men også til at yde vort bidrag til at bygge kirken op.

Ordet nådegave kommer af det græske charisma, som igen kommer af charis, hvilket betegner Guds ufortjente kærlighed

til os. Han forsoner os med sig og skænker os evigt liv (Rom 6,23). Derfor er alle nådegaver intet andet end Guds kærligheds gaver. Den største gave er dog Guds kærlighed til os. Den tildeles os ved Helligånden, som er Guds eget væsen.

Der skelnes mellem to slags nådegaver, nemlig naturlige og overnaturlige. De naturlige nådegaver er en højnelse af de evner, som allerede er til stede i et menneske. Det kan være evnen til at administrere, lede eller undervise. Det kan være evnerne til at være gæstfri, leve i ægteskab eller cølibat. Disse naturlige evner kan også blive til Helligåndens nådegaver, hvis vi er villige til at bruge dem i Herrens tjeneste.

De overnaturlige nådegaver er dem, som er ud over det normale, som f.eks.

profeti, tungetale, helbredelser og eksorcisme.

Fælles for alle gaverne – de naturlige som de overnaturlige – er, at de bør bruges i Herrens tjeneste og for at styrke og opbygge kirken. Alle nådegaver får deres egentlige mening i kærligheden, som er den største nådegave, og som er opnåelig for alle.

At være kristen er på sin vis at være karismatiker. Der må derfor ikke skelnes mellem karismatikere og ikke-karismatikere, mellem dem, der har nådegaver og dem, der mener, at de ingen nådegaver har. I Jesus Kristus findes der ingen klassedeling, og vi er alle på samme måde karismatikere, for vi står alle i evig gæld til Guds kærlighed og nåde. Gud søgte os, frelste os og udrustede os med forskellige nådegaver. Gud gav os del i sit væsen ved at meddele os

Helligånden, som Han har udøst over enhver, som er døbt og lever i fællesskab med den treenige Gud.

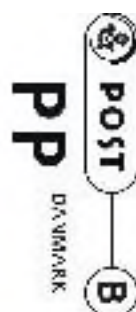

Dette kan du gøre:

- Læs 1 Kor 12, 8-10. 28-30; 1 Kor 12,28, Rom 12,6-8; Ef 4,11, Gal 5,22ff.
- Overvej indholdet af de forskellige nådegaver og også den overlapning, som synes at være mellem nogle af dem.
- Lovpris Gud for den kærlighed, Han har udvist i dit liv.

Afsender:
ID 12848
Katolsk Orientering
Gammel Kongevej 15
1610 København V

Returneres ved varig adresseændring
Magasinpost B

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 25 og 26

TV

DR 2: Mandag den 20. juni

16.00 Et liv i stilhed

Søstrene i Lintula nonnekloster åbner her både deres døre og deres hjerter og lader os komme indenfor.

I klostret lever omkring 20 kvinder i forskellige aldre et enkelt, men åndeligt set rigt liv. Søstrenes dage er fyldt med pligter og opgaver, som alle bliver løst efter evne. Dagene begynder tidligt om morgenen og slutter sent med bøn på værelserne.

Nordvision fra Finland.

DR 2: Fredag den 24. juni

22.10 Mor på trods

20 minutter om kvinder i Rusland. Midt i sin karriere og midt i sit liv bestemmer Natasja sig som 30-årig for ikke at ville

have børn. De sociale problemer er for store i Rusland, synes hun. Tre uger senere er hun gravid! Faderen frasiger sig ethvert ansvar, men Natasja skifter mening og bestemmer sig til at beholde barnet.

Nordvision fra Sverige.

DR 2: Torsdag den 30. juni

16.00 I lære som ægtepar (2:3)

Rikke og Jan Valsø har været gift i 5 år. Nu vender de tilbage til kirken for at få hjælp. Men kan kirkens ægteskabstilbud forebygge skilsmisse?

Tilrettelæggelse: Lisbeth Dilling

18.30 Mellem himmel og jord (1:10)

Hvad sker der, når vi dør? Torben har prøvet døden på egen krop. På den anden side oplevede han en smuk verden. Mellem Himmel og jord ser nærmere på selve dødsprocessen og på hvad der sker rent fysiologisk i krop og hjerne ved indgangen til døden.

RADIO

P 1: Søndag den 3. juli 08.03. Mennesker og tro

Tro og tvivl. Biskop Jan Lindhardt i samtale om grænser for tvivl og tro.

Tilrettelæggelse:
Anders Laugesen.

Spalteredaktørens kommentar:

Som det øvrige Katolsk Orientering går denne spalte i sommerhi og overlader det til læsernes frie initiativ at finde frem til relevante udsendelser i Radio og TV. Da sommeren mere end nogen anden tid på året imidlertid er præget af genudsendelser og genudsendelsers genudsendelser, ville det alligevel være meningsløst at opremse, hvad der måtte være af interesse for den enkelte. På gensyn til august. God sommer.

STIG HOLSTING PILGRIM I ROM

er en personlig rejse til det religiøse Rom, til lokaliteter og personer, som er med til at gøre Rom til andet end Italiens hovedstad – til Kirkens Rom - ”Pavens Rom”. Forfatteren fortæller om steder, som har været med til at åbne øjne og sind, om byens rigdomme af åndelige inspirationskilder og om pilgrimmens mange muligheder for at lade op til et liv langt fra kristendommens kilder.

PILGRIM I ROM er på 232 sider, er illustreret med forfatterens tegninger og er forsynet med et rigt sagsregister.

PILGRIM I ROM udkommer tirsdag den 14. juni. Den koster 199 kr. og kan købes gennem enhver boghandel.

Katolsk Orientering

Men det skal I vide, at hvis husbonden vidste, i hvilken nattevagt tyven kom, så ville han våge og ikke finde sig i, at der skete indbrud i hans hus. Derfor vær også I rede; thi Menneskesønnen kommer i den time, I ikke tænker jer.

Matt 24,43-44

**“Vi er kommet
for at tilbede
Ham”**

Verdensungdomsdagene i Köln er med et moderne udtryk en “mega-event”, hvor ca. 800.000 unge mellem 16 og 30 år samles under mottoet “Vi er kommet for at tilbede Ham” (Matt 2,2).

Fra Danmark deltager lidt over hundrede unge, som tog af sted torsdag den 11. august om morgenen. Undervejs til Köln har de haft lejlighed til at besøge kirker, klostre og menigheder, og i Tyskland har de, når dette blad udkommer, kunnet deltage i et væld af aktiviteter sammen med andre unge fra ca. 160 lande.

Organisatorisk er der tale om en kraftpræstation, hvor de 80 medarbejdere i hovedkvarteret i Köln har taget sig af

alt fra finansiering og indkvartering til forplejning og transport. “I marken” er de blevet assisteret af 25.000 frivillige. Udgifterne, ca. 100 millioner Euro, dækkes dels af deltagerne selv, dels af de tyske menigheder, ved tilskud fra EU og diverse fonds samt via sponsorering og merchandising.

Et af højdepunkterne bliver de unges møde med pave Benedikt XVI – første gang torsdag den 18., hvor paven celebrerer en velkomstmesse. Desværre slutter redaktionen af dette nr. af KO samme dag, men vi håber i næste nr. at kunne bringe billeder fra denne messe og især afslutningsmessen den 21., som fejres i fri luft i et område, hvor man til

lejligheden har opført en 3.000 m² stor platform bestående af 80.000 m³ jord. Over alteret “svæver” en sky af kunststof (2.500 m²) holdt på plads af 60 tons materiel. Ca. 700 biskopper vil koncelebrere sammen med paven.

Begivenheden dækkes af et kolossalt presseopbud. 6552 journalister fra hele verden har tilmeldt sig – flere end ved festlighederne i anledning af Tysklands genforening i 1990. Også sikkerheden er i top. Nato-fly afpatruljerer lufrummet over Köln, og ekstra mandskab med helikoptere assisterer det lokale politi.

Leder side 2
Artikler side 3 og 5

Chok og sorg efter drabet på broder Roger Schutz

Bestyrtelse og sorg går gennem den kristne verden efter mordet på den 90-årige broder Roger Schutz, som i 1940 grundlagde det økumeniske klosterfællesskab i Taizé.

Taizé har siden da været rammen om økumeniske møder mellem kristne unge fra alverdens lande, og broder Roger var til det sidste med sin karismatiske udstråling et forbillede og en inspirationskilde for tusinder af unge og ældre, som søgte efter åndelige værdier i en moderne verden præget af materialisme.

Det var en mentalt forstyrret kvinde, der med tre knivstik gjorde en ende på broder Rogers liv under aftenbønnen i Taizé tirsdag den 16. august. Broder Roger blev født i 1915

i Schweiz. Fra 1936-40 studerede han teologi i Lausanne og Strassbourg og grundlagde umiddelbart efter klosterfællesskabet i Taizé. Han aflagde evige løfter i 1949, og fra slutningen af 1950'erne søgte et stadigt stigende antal unge til Taizé for at opleve det kristne fællesskab der i kortere eller længere tid.

Pave Johannes XXIII udnævnte broder Roger til observatør ved II. Vatikankoncil, pave Johannes Paul II besøgte klosteret under sit besøg i Frankrig i 1986, og broder Roger havde ligeledes et fortroligt forhold til pave Benedikt XVI.

Broder Roger afløses af en katolik, den 51-årige broder Alois Löser, der har levet i Taizé siden sit 19. år.

Grundstens- nedlæggelse i Maribo

Biskop Kozon og Folkekirkens biskop Holger Jepsen lagde i fællesskab grundstenen til birgittinerindernes nye kloster i Maribo

side 3

Vist hjælper det!

Læs Christian Guldagers rapport fra Uganda, hvor han ved selvsyn har konstateret, at Caritas Danmarks landbrugsprojekt har hjulpet 30.000 mennesker.

side 4

Kirke og ungdom

Köln og en række andre lokaliteter i nærheden summer i disse dage af liv og aktivitet.

Det var pave Johannes Paul II, der skabte traditionen med at indbyde ungdom fra hele verden til et gigantisk møde, som både skulle understrege Kirkens universalitet og dens vitalitet.

Det var et på mange måder fremsynet initiativ. Erfaringerne fra de tidligere arrangementer i Toronto, Rom, Paris, Manila, Denver osv. har vist, at deltagerne ikke blot knytter nye venskaber og bringer friske indtryk fra mødet med unge fra andre kulturer med sig hjem, men at de også i høj grad føler sig bestyrket i deres tro. Ud over deltagelsen i det sociale samvær og oplevelsen af de mange festlige og underholdende indslag deltager de unge i et program, hvor det religiøse indhold indgår med stor vægt: fejring af eukaristien, skriftemål, meditation og bøn samt katekese fra de 600 deltagende biskopper og kardinaler. En af dem, kardinal Meisner, har udtrykt sin overbevisning om, at de unge, når de først "får smag for Gud", ikke efterfølgende er modtagelige for tidens dyrkelse af sex, alkohol og stoffer.

Lad os håbe, han får ret. I hvert fald er det bemærkelsesværdigt, at man – som det rapporteres fra de frivillige hjælpere – kan samle op mod en million unge på et relativt begrænset område, uden at stedet driver af øl, spiritus og stoffer. Vi er langt fra Roskilde-festivalen og det årlige karneval i København.

Pave Benedikt XVI har forståeligt nok ønsket at føre traditionen fra Johannes Paul II videre. Ingen ved bedre end han, at Kirken har brug for unge, der genopdager de kristne værdier og har viljen til at realisere dem i deres eget liv. Kirken må fornys indefra for at kunne få styrke til en højst nødvendig missionsindsats rettet mod den moderne verden.

Et af indsatspunkterne bliver – i forlængelse af pave Johannes Paul II's utrættelige og modige kamp – at genskabe forståelsen for og respekten for det kristne syn på ægteskab, familie og seksualitet. Det første store slag i denne kamp om sjælene tabte man eftertrykkeligt i 1960'erne og 70'erne, hvor generationer i og uden for Kirken kastede sig i armene på den moderne livsstil, der sætter karriere og materiel velstand over ægteskab og familie. Frugterne af denne udvikling lever vi med den dag i dag i form af brudte familier og et katastrofalt fødselstal, som ikke blot truer den europæiske Kirkes, men så sandelig også de europæiske velfærdssamfunds fremtid. "Dødens kultur", som Johannes Paul II døbte nutidens antinatalistiske ideologi, har gjort sig til herre over Europa. FN's seneste befolkningsprognose viser, at Europa – selv med en uændret tilgang af indvandrere og flygtninge – vil miste 41 millioner indbyggere i tiden indtil 2030.

Pave Benedikt ved det. Selv kommer han fra et land, som uanset at halvdelen af dets befolkning består af katolikker, har et af de laveste fødselstal i Europa. Han ved, at det er nu, der skal handles, hvis Kirken skal have en fremtid, og han ved, at denne fremtid ikke sikres gennem lunkne kompromiser med tidsånden. Verdensungdomsdagene i Köln kan meget vel være et skridt på vejen mod en Kirke, som ikke lader sig kue af, men tværtimod har indre kraft til at forme det omgivende samfund.

Torben Riis

Åbent brev til Kongregationen for troens udbredelse

Med udgangspunkt i den Hellige Faders tale til biskopperne i Sydafrika, Botswana, Swaziland, Namibia og Lesotho offentliggjort den 10. juni i år, hvori han bemærker, "at katolikerne repræsenterer en minoritet i regionen, og han siger videre, at det er meget vigtigt, at biskopperne fremmer det afgørende arbejde med katekesen for at sikre, at Gudsfolket er godt forberedt til i ord og handling at vidne om evangelierne med basis i den ægte lære" – henvender jeg mig til Kongregationen for troens udbredelse.

Verdenskatekismussen, som Kirken oprindeligt udsendte på fransk, forelå færdigoversat til dansk i 1996. Nogle få usikkerhedspunkter skulle afklares med Rom, og oversættelsen

skulle justeres, så den var i overensstemmelse med den senere normative udgave på latin.

I 1999 forelå Verdenskatekismussen med rettelser og korrekturlæsning klar til trykning. På trods af at dette arbejde således forlængst er færdiggjort, mangler danske katolikker, præster som lægfolk, stadig 6 år senere en dansk udgave af Verdenskatekismussen. Trods det store arbejde med at sikre Kirken her i landet mulighed for at videregive den autentiske lære til de troende, har vi endnu ikke, som det er mange landes troende beskåret, mulighed for at tilegne os denne viden på vort eget sprog.

Det er ikke vort eget bispedømmes

manglende vilje til at opfylde dette ønske, men langt snarere bispedømmets økonomiske råderum, der mangler.

Jeg anmoder derfor den apostolske Nuntius, ærkebiskop Giovanni Tonnuci, om at viderebringe vor bøn om hjælp til Kongregationen for troens udbredelse, med henblik på at vi kan få mulighed for følge den Hellige Faders ord om at vidne om evangelierne på basis af Kirkens autentiske lære.

Ole Dam
København 13. juni 2005

Henvendelsen er tillige sendt til den apostolske Nuntius i Stockholm på fransk.

En uheldig tone

Det Torben Riis skriver i sin leder om tidsånd og ligestilling, kan man jo næsten være enig i, men det er tonen. Jeg mener når det gælder moralsk "opkastning" bør det altid foregå på et meget ydmygt plan og ikke som her hvor det er ren forargelse og hvor det kommer til at fremstå som et korstog mod homoseksualitet og "afvigeres" krav i det hele taget.

Jeg er sikker på at Torben Riis ikke har ment det sådan, men "korstoget" mod sekulariseringen, og det er jo der vi er, kommer til at fremstå sort og hvid.

Vi fokuserer ofte når vi snakker homoseksualitet på den seksuelle promiskuitet, men har slet ikke medkristelig forståelse for at der er mennesker der er sådan skruet sammen at de kun kan elske en af samme køn. Jeg påstår ikke at homoseksualitet er normalt, men det er der så meget der ikke er. Hvis homoseksualitet er plantet i den enkelte meget tidligt som mange mener eller hvis det er

medfødt som mange homoseksuelle mener, hvad er der så galt i disse mennesker søger kærlighedsrelationer mellem hinanden? Det kan alligevel ikke "helbredes."

Homoseksuelle par skal selvfølgelig ikke kunne modtage ægteskabets sakramente da det er bestemt for mand og kvinde. At det skulle være noget den enkelte vælger for bevidst at leve i synd er ulogisk, men ligegyldigt hvad, så provokerer homoseksualitet os i den grad at vi er tilbøjelige til at bruge dem som sydebukke og lederen er skrevet i en uheldig tone. Man falder over en gruppe som forøvrigt også led i koncentrationslejrene og som ofte lever et ret så frustreret liv.

Brug dog krudtet på at kæmpe mod den virkelige synd. Den der er væsentlig. Der er masser af uretfærdighed, krige etc. at tage fat på.

Pio Simonsen
2100 København Ø

Svar:

Kære Pio Simonsen,
Min leder er hverken tænkt eller skrevet som et angreb på homoseksuelle mennesker. Som kristne skal vi følge princippet om "at hade synden og elske synderen" – men det forudsætter unægtelig, at vi ved, hvad synd er. Og det er netop denne viden, der er ved at gå tabt i takt med, at man har mistet forståelsen for seksualitetens betydning i menneskelivet. Det, problem lederen beskæftiger sig med, er da heller ikke homoseksualitet som sådan, men politikernes misforståede tolerance over for fænomenet, som kan føre til, at man i fremtiden vil tillade homoseksuelle par at adoptere børn. Som du selv skriver, skal homoseksuelle par ikke kunne modtage ægteskabets sakramente. At nægte dem retten til at adoptere er ikke diskrimination, men en beskyttelse af de børn, der i givet fald kommer til at betale prisen for "tolerancen".

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskoriering.dk

Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Frivillige medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Eva Maria Nielsen, Sebastian Olden-Jørgensen

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskoriering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sogneyt@katolskoriering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer

Oplag 7400

ISSN 0902-297X

Højtidelig grundstensnedlæggelse i Maribo

Foto Christian Noval

Som annonceret i KO nr. 12 blev grundstenen til birgittinerindernes nye kloster i Maribo nedlagt mandag den 18. juli.

Biskop Kozon foretog grundstensnedlæggelsen sammen med biskop Holger Jepsen, som er folkekirkens biskop i Lolland-Falsters Stift. I sin indledning understregede biskop Kozon grundstenens symbolske værdi. Stenen stammer fra Maribo Domkirke. Birgittinerinderne måtte efter

reformationen forlade Maribo, som – hvad byvåbenet vidner om – var vokset op omkring det oprindelige kloster, som blev opført i begyndelsen af 1400-tallet. Derved kommer grundstenen i det nye kloster til at vidne om kontinuiteten i det kirkelige liv, sagde biskoppen.

Sammen gik man i procession til byggepladsen, hvor grundstenen blev nedlagt af de to biskopper i fællesskab. Højtideligheden blev afsluttet

med en kort gudstjeneste.

Biskop Holger Jepsen gav udtryk for, at det er en berigelse for byen, at søstrene nu har skabt et anderledes sted, hvor man kan slappe af fra hverdagens travlhed og få tid til kristelig fordybelse. Samtidig, sagde han, er det nye kloster en god økumenisk platform, hvor vores i forvejen gode samarbejde vil kunne fortsætte.

Som tidligere nævnt ventes klosteret at stå færdigt i juli 2006.

Cyklistholdet sætter kursen mod Köln

Lørdag den 6. august 2005 samledes en lille gruppe fra Danmarks Unge Katolikker i Sønderborg.

Gruppen cykler de cirka 700 kilometer til Köln, hvor op mod 800.000 unge fra hele verden samles til World Youth Day. Her vil et af højdepunk-

terne blive mødet med pave Benedikt XVI, som ved denne lejlighed foretager sin første udlandsrejse som pave.

Biskop Czeslaw Kozon mødtes med de unge og fejrede messe med dem, hvorefter de fik en særlig pil-

grimsvelsignelse, og deres cykler bestændedes med vevand. Biskoppen er her fotograferet sammen med de glade og forventningsfulde cyklister.

Fra redaktionens side ønsker vi dem god vind!

Seminar – “fornyelse i Helligånden”

Seminaret starter d. 11. august kl. 19.00 i Skt. Nikolaj kirke, Kirkegade 58, Esbjerg. Den første aften er en introduktionsaften, hvor alle interesserede er velkomne til at komme og høre nærmere om kurset og dets indhold.

Seminaret strækker sig over 10 lektioner og har til formål at åbne vore hjerter for et dybere forhold til Jesus Kristus, at leve vort kristenliv i Helligåndens kraft og åbne sig for Helligåndens nådegaver samt erfare betydningen af kirken og sakramenterne.

Kom og vær med! Yderligere oplysninger på tlf. 75121027 ell. 75126402

Med venlig hilsen
pastor Benny Blumensaat,
Kirkegade 58,
6700 Esbjerg.

Kirkekoncert i Århus Domkirke

Vor Frue Kirkes Kor i Århus: Den Katolske Vor Frue Kirkes Kantori synger for 7. gang, efter 6 års pause i Århus Domkirke, Danmarks største kirke (katolsk i mere end 300 år) i forbindelse med en stor økumenisk festgudstjeneste i Århus Festuge **søndag den 28. august kl. 19.30.**

Den katolske, tidligere anglikanske organist og lærer på Det Jyske Musikonservatorium akkompagnerer koret til et par af de spændende engelske liturgiske satser.

Biskoppen i audiens hos paven

Biskop Kozon var på ferie i Rom i juli måned og benyttede lejligheden til at hilse på pave Benedikt XVI, som her modtager biskoppen på Peterspladsen.

Geoff og Gina Poulter,

ledere af Katolsk Bibelskole i England holder retræte over temaet:

”Helhed i Relationer”

I Esbjerg den 21. - 23. oktober 2005,
I København den 17. - 19. marts 2006.

Orientering og tilmelding:

Esbjerg: Maria Truelsen tlf. 75 12 64 02,
Skt. Nikolaj Kirke, Tlf. 75 12 10 27.

København: Susanne Fisker tlf. 35 82 12 82.
Jonnie Nielsen tlf. 33 33 05 02.z

Jeg skulle hilse og sige, at det virker!

Sidste år samlede Caritas ind til udviklingsarbejde i det østlige Uganda. Arbejdet var så overbevisende, at Danida nu har valgt at støtte det med 7,5 million kroner. I dag er projektet i fuld gang og på vej til at skabe væsentligt bedre forhold for 30.000 mennesker i Uganda.

af Christian Guldager

Det er et rigtig godt regnestykke og et fantastisk bevis på, hvor meget hvert enkelt bidrag til u-landsbistand er værd. Sidste år blev ca. 250.000 kr. af danske katolikkers fasteaktionsbidrag ”investeret” i arbejdet blandt fattige bønder i det østlige Uganda. Det var med til at overbevise Danida om, at Caritas-projektet i Uganda burde få et tilskud på 7,5 million kroner.

Midlerne skal anvendes over 3 år og 30.000 fattige mennesker vil få gavn af dem. Tag lige lommeregneren og tast: 7.500.000 kr. divideret med 30.000 – det er 250 kr. pr. person – fordelt på 3 år – 83 kr. pr. person pr. år!

Som Pastoralrådets repræsentant i Caritas' bestyrelse har jeg haft mulighed for at besøge projektet i Uganda. Projektets formål er udvikling af de små landbrug, som hver enkelt familie på landet og hver enkelt landsby dyrker. Målet er ikke ”bare” at bønderne kan brødføde sig selv og deres familie, nej – de skal lære at producere så meget i deres lille landbrug at de kan sælge af deres overskudsproduktion. Det giver dem indtægt til at forbedre deres levevilkår – til at give børnene bedre uddannelse, til at forbedre deres (meget ringe) bolig, til at investere i deres landbrug osv.osv.

Hjælpen er hverken penge eller traktorer, men hakker, spader, trillebøre, så-sæd

Hjælpen er hverken penge eller traktorer, men hakker spader, trillebøre, såsæd m.m. – samt masser af undervisning i at dyrke landbrug, holde husdyr – og i at skabe andelsbevægelser.

m.m. – samt masser af undervisning i at dyrke landbrug, holde husdyr – og i at skabe andelsbevægelser.

Det er naturligvis frivilligt for bønderne at deltage i projektet, men når de tilmelder sig, må de samtidig forpligte sig til at lære, arbejde hårdt og lære videre til andre. Det første budskab, de hører, er, at vi ikke kommer og gør arbejdet for dem. De skal selv gøre arbejdet, mens vi kommer med know-how og simple redskaber. De lærer at dyrke de afgrøder, som giver bedst udbytte på den jord de har. De lærer at fremstille økologisk gødning og ukrudtsbekæmpelsesmidler. De lærer at dyrke kaffeplanterne i skyggen af bananpalmerne, for der gror de bedst, de lærer at binde passionsfrugtplanterne op, for

så yder planten mest, de lærer at høste vanillen på det bedste tidspunkt – og de lærer at slå sig sammen, når de skal sælge deres produkter.

Sagen er nemlig, at de allerede er blevet så dygtige, at de ikke bare producerer nok mad til deres egen familie, men nu også er begyndt at sælge deres lille overskudsproduktion.

Hidtil blev høsten ofte solgt lang tid før den var moden. Smarte opkøbere besøgte bønderne i slutningen af tørkeperioden, hvor bønderne hverken havde mad eller penge. Med løfte om forudbetaling blev høsten solgt til spotpriser, og specielt kaffe- og vanilleopkøberne var ”dygtige” til at presse priserne helt i bund.

Nu har bønderne indbyrdes aftalt, at høsten sælges samlet – når prisen er højest. De smarte indkøbere har fået trange tider og bønderne får en fair pris for deres produkter.

Det betyder, at der pludselig tjenes penge i landsbyerne, og pengene benyttes til skolegang, bedre redskaber, bedre bolig og en udvidelse af deres produktion.

Læren om demokrati og lige ret

Projektet er ikke ”kun” udvikling af smålandbrug, men skal også skabe mulighed for en styrkelse af civilsamfundet. Det betyder at projekternes målgrupper trænes til at forholde sig til de lokale myndigheder og bl.a. forhandle med dem om adgang til rådgivning og evt. økonomisk støtte. Dette opnås ved at folk organis-

erer sig i landsbyfællesskaber. Demokratiet i Uganda er skrøbeligt, og selv om vi danskere måske tror, at demokrati er en naturlig ting og slet ikke noget, man behøver at lære – så er det faktisk en svær disciplin for de mange, der ikke er opvokset i et demokratisk samfund.

Grupperne lærer ligeberettigelse, som absolut ikke en selvfølge på de kanter, og mange af gruppelederne er kvinder. Mændene – der normalt fører ordet i Uganda, har allerede bemærket den styrke og kæmpeindsats, som kvinderne har ydet i projektet, hvorfor stort set alle mændene i grupperne accepterer kvindernes lige ret.

Rindende vand skaber bedre hygiejne

Hos én af de meget aktive bønder fik jeg øje på en slags Storm-P-anordning, som skabte rindende vand fra en plasticdunk når man trådte på en træpedal, som med snore var forbundet med plasticdunken. På et primitivt træbord ved siden af lå håndsæbe. Inden jeg nåede at kommentere det, som jeg troede var en morsom måde at skabe rindende vand på, fortalte landsbyens leder mig om deres hidtidige problemer med syge børn. Landsbyens børn var ofte alvorligt syge og brøndvandet var under stærk mistanke – men samtidig eneste vandforsyning i omegnen. I landbrugsprojektet havde de lært om hygiejne og nu vidste de, at de skulle vaske hænder efter besøg på latrinen og inden

de rørte ved madvarer. Derfor havde hver husstand etableret en ”Storm-P” vandhane, så håndvaskningen blev lettere og sjovere. Efter at alle havde indført de simple regler faldt børnesygeligheden til normalt leje og deres hidtidige største ønske, et hospital til at pleje de syge børn, var ikke længere et væsentligt behov.

En holden kvinde

Rejsens sidste familiebesøg blev samtidig et godt bevis på projektets duelighed. Vi besøgte en kvinde på ca. 60 år, som startede i et tilsvarende projekt for 13 år siden. Dengang ejede hun intet og kunne ikke brødføde sig selv og familien. I dag ejer hun 8 køer, 20 grise, en lille planteskole, sin egen

vandbrønd og har netop bygget et nyt (primitivt) hus. Hendes børnebørn hjalp hende i marken, til gengæld betalte hun deres skolepenge. Hun var en succes og et fantastisk eksempel for andre. Derfor deltager hun stadig aktivt i udviklingsprojekter, - hun havde jo så meget at lære sine landsmænd!

Gentagne gange blev vi afkrævet et løfte om at hilse hjemme i Danmark, fortælle danske katolikker at deres hjælp er påskønnet og at modtagerne er dybt taknemmelige. Det løfte har jeg overholdt nu.

Og hvis nogen spørger om et bidrag til Caritas-kollekten – stort eller lille – er noget værd, så hils fra Uganda! Der er små bidrag blevet til noget stort.

Fotoudstilling til menigheder og skoler

Teksthæfte til udstilling:

Caritas Danmark i Nordøstindien

Nordøstindiens syv delstater er forbundet med det indiske subkontinent med en kun 10 kilometer bred korridor og beboerne har altid følt, at den indiske centralregering nedprioriterer deres behov. Regionen grænser op til Bhutan, Himalaya med Tibet og Kina, Myanmar (Burma) og Bangladesh. Brahmaputra flodens vældige vandmasser bespises af utallige floder, der fører vandet fra de mange skovdækkede bjerge og bare tænder ned i floddalen, der strækker sig ca. 350 km fra øst mod vest.

Nordøstindien er godt otte gange så stort som Danmark, og der bor ca. 30 millioner mennesker. Hver af staterne har sine egne farverige traditioner, der bæres videre af de knap 200 forskellige stammer, som taler deres eget sprog med heraf følgende modsætninger og spændinger. Landet har en rig varieret flora og fauna, der dog ikke udnyttes særligt godt af befolkningen. Caritas Danmark arbejder sammen med en række lokale organisationer i Assam, Manipur, Meghalaya og Arunachal Pradesh. De hjælper bønderne til en bedre og bæredygtig udnyttelse af deres jord. Samtidig styrkes ikke mindst kvindernes selværværd og politiske bevidsthed.

Caritas Danmark tilbyder nu en fotoudstilling om arbejdet med fattige bønder i Nordøstindien. Dermed er det muligt for menigheder og skoler at vælge mellem i alt fire forskellige udstillinger fra hhv. Uganda, Niger, Bolivia og Nordøstindien.

Caritas arbejder med nogle af verdens fattigste befolkningsgrupper. Udstillingerne beskriver levevilkårene og det nødvendige projektarbejde, som mange

katolikker gennem årene har støttet op om.

Hver udstilling består af 15 billeder i formatet 30x45. Alle er sat i glas og ramme på nær billederne fra Nordøstindien, hvor der benyttes en hård plade. Alle billeder er lige til at hænge op. Der er udarbejdet en lille folder med tekst til hvert enkelt billede.

Udstillingerne er gratis og kan lånes ved henvendelse til Caritas Danmark.

KORT NYT

Kæmpe-mosaik af pave Johannes Paul II

Den største pave-mosaik i verden blev den 11. august afsløret i Köln i anledning af Verdensungdomsdagen. På facaden af en bygning over for Domkirken hænger nu to posters hver på 10 x 12 meter. Den ene er et foto af pave Benedikt XVI, den anden en mosaik, der forestiller pave Johannes Paul II, som i 1984 grundlagde Verdensungdomsdagen.

Som en hyldest til den afdøde pave for dette initiativ og som en markering af, at man ikke har glemt, at det var Johannes Paul II, der indbød til dette års Verdensungdomsdag, besluttede en gruppe katolske journalister at skabe en mosaik, hvor hver enkelt ”stift” er et foto af et ungt menneske, som husker pave Johannes Paul II med taknemmelighed. Billederne blev skaffet via internettet og mosaikken sammensat af ikke mindre end 100.000 fotos fra 175 lande. Alle, som havde bidraget med deres foto, fik tildelt et personligt link, som satte dem i stand til at zoome ind på billedet af paven og finde frem til deres eget portræt.

Initiativet blev sponsoreret af Fuji Film, som også bistod med den tekniske fremstilling.

Saligkåningsprocessen er gået i gang

Fra Vatikanet blev det den 13. maj meddelt, at pave Johannes Paul II's saligkåningsproces er påbegyndt. Pave Benedikt XVI har hermed dispenseret fra den ventetid på 5 år, der normalt skal gå efter dødsdagen, før en sådan proces kan sættes i gang. Dispensationen blev givet på anmodning af kardinal Ruini, som var i audiens hos paven den 28. april.

Saligkåring er det første skridt på vej mod helgenkåring. Pave Johannes Paul II bliver i givet fald den 20. pave, der helgenkåres.

Livredder-aktion Assens

i Vor Frelsers Kirke. I 1951 tog redemptoristerne fra Odense igen over, og siden, - med en enkelt afbrydelse fra 1972-1982, hvor Assens var knyttet til Fredericia, - har de betjent sognet. Men, som det hedder i en salme af

Grundtvig: "Har vi toppet, må vi dale..." Dette konstateredes at være tilfældet i Assens. I 2001 nedlagdes sognet. Området indlemmedes i Odense sogn, og sognekirken i Assens fik status af annekskirke. Der gik imidlertid ikke lang tid, før man spurgte sig selv og derefter bispedømmet: "Hvad skal vi med en kirke og et hus, der driftsmæssigt koster en del penge, når vi de facto ikke mere har en menighed det pågældende sted? Få kirkegængere til de to månedlige søndagsmesser, ingen markant opbakning om kirken og først og fremmest: en belastende økonomi. Udgifterne for at opretholde stedet er ude af proportioner i sammenligning med det, man får for pengene!" Man lod det skinne igennem, at man ingen indvendinger ville have, såfremt bispedømmet skulle beslutte sig til at nedlægge Assens og frasælge såvel kirke som ejendom. Og forberedelser, der pegede den vej, blev truffet, - efter at kirken i Rønne som den første i bispedømmet med held var blevet lukket og afhændet.

Da dette kom os i Montfortkommunitet for øje og øre, var vi ikke sene til at henvende os til biskoppen med et tilbud.

Med evangeliets ord om træet, der ikke bærer frugt, sagde vi med henblik på Assens til biskoppen: "Herre, lad det stå endnu et par år og giv os lejlighed til at grave og gøde omkring det. Hvis det så vedvarende ikke bærer nogen frugt, kan du hugge det om!" Det er muligt, at dette er et letsindigt og urealistisk tilbud. Men vi ihukom P. Marcel Gendrots ord (generalsuperior for montfortanerne fra 1969-1981), som vi delte med biskoppen: "Hvis vi prøver, har vi chancen for at vinde! Hvis vi ikke prøver, har vi allerede tabt!"

Efter et års forhandlinger mellem bispedømmet, sognepræst og menighedsråd i Odense og Montfortkommunitet er man nu nået til enighed om, at, når nogen vil forsøge en livredder-aktion, skal forsøget stå sin prøve. Trods alt kvier alle sig ved at lukke en smuk kirke, og ud fra mottoet: "Er der liv, er der håb", - "missionsstationen" i Slagelse blev for hundrede år siden grundlagt på et potentiale af i alt 12 personer, - vil Montfortkommunitet prøve at grave og gøde i tillid til, at der må kunne etableres en "valgmenighed" omkring Vor Frelsers Kirke i Assens. Det fastholdes, at Assens sogn er nedlagt, og at sogneområdet fortsat er indlemmet i Skt. Albani sogn i Odense, men hvis katolikker i dette sogn ønsker at slutte op om en menighed omkring Vor Frelsers Kirke i Assens, kan de gøre det. Kollekt og kirkeskat fra disse mennesker vil tilfalde Vor Frelsers Kirke.

For de kommende år lægger Odense således ansvaret for Assens i hænderne på Montfortkommunitet, forstået på den måde, at sognepræsten fra Fredericia, p. Thomas Birkheuser, normalt vil være den, der forestår den ugentlige søndagsmesse lørdag kl. 16, mens p. Stephen Holm fra Slagelse vil stå for det praktiske ang. kirke og ejendom. En menighedsbestyrelse bestående af de to præster samt to af dem udpegede menighedsmedlemmer vil være at betragte som en slags lokalt menighedsråd.

I slutningen af august vil de nye præster undersøge potentialet i det tidligere Assens-sogneområde samt få skik på de værste mangler omkring den ellers inaktive kirke. Lørdag den 3. september vil den ny ordning træde i kraft, hvor vi vil lægge ud med en festlig messe, begyndende kl. 16. Familien Trapp kommer ikke, ej heller Wienersängerknaben, men det er heller ikke nødvendigt, idet Assens jo er berømt for sine "Syngedrenge", der ved organist Finn Pedersen er knyttet til Vor Frue Kirke, bykirken i Assens. De har lovet at undersøge muligheden for, afpasset de stedlige forhold, at være til stede ved messen. Det er klart, at vi håber på en tilslutning, der vil tegne lovende for den kommende tid.

Sagt billedligt: At det vil vise sig, at der dukker organister op til det smukke orgel. Ellers vil den sognepræst få ret, som sagde: Hvad skal vi med et orgel, når vi ikke har nogen organist? Eller sagt ligeud: Hvad skal vi med en kirke, hvis ingen vil komme i den? Skal den have en fremtid må vi sige med Elvis Presley: "It's now or never!"

f. Montfortkommunitet
p. Stephen Holm

S.O.S. forbønslinjen har haft 1000 opkald.

For godt 2 år siden startede Skt. Nikolaj menighed S.O.S. forbønslinjen for mennesker, der har brug for en samtale og velsignelse samt en forbøn. I lørdags d. 13/8 kom så opkald nr. 1000.

Linjen betjenes af frivillige fra menigheden og befinder sig i et lille havehus, som engang tilhørte Skt. Joseph Søstre. Havehuset er nu bygget om og hedder "Pilgrimshuset" og er indrettet som et bedehus, og alle der ringer ind får forbøn over telefonen, men bliver også bragt frem i bøn efter samtalen foran Jesus i "Det Hellige Sakramente".

Linjen er anonym, og man kan ringe hver torsdag, fredag og lørdag aften fra kl. 20.00-23.00 på

tlf. 7518 1808.

Med venlig hilsen
pastor Benny Blumensaat,

Josef Köllner in memoriam

Tidligere menighedsrådsformand ved Sct. Norbert menighed i Vejle, Josef Köllner, døde pludselig og uventet torsdag den 4.8.2005 i sit hjem. Josef Köllner kom fra Tyskland til Danmark, hvor han mødte Bente, som blev hans kone og som han fik tre børn sammen med. Familien flyttede til Vejle, hvor Josef Köllner fandt arbejde som møllemester, og hvor menigheden i ham fandt et fast forankret og trofast medlem af menigheden, ligesom han sammen med sin kone Bente med stærk sans for familiens værdier var loyale samarbejdspartnere for børnenes lærere ved Sct. Norbert skole. Fra 1978-86 var Josef Köllner i to valgperioder en engageret menighedsrådsformand, der var meget åben for initiativer.

Han og hans familie har i det hele taget alle årene været faste støtter i vort menighedsliv og stået i spidsen for en række aktiviteter, som menigheden fortsat har glæde af. Josef Köllners død efterlader os med savnet af hans både værdige, hjertelige og joviale nærvær blandt os.

Käthe Lund

Ane Hjerrild in memoriam

Ane Hjerrild, fhv. sognepræst i folkekirken og sekretariatschef, er død 62 år gammel.

I 1989 blev Ane Hjerrild ansat som sognepræst ved Vor Frue Kirke med pligt til at bistå Københavns biskop i mellemkirkelige anliggender. Fra september 1990 blev hun officielt ansat som sekretariatschef i Det Mellemkirkelige Råd.

Ane Hjerrild var en både meget vidende og engageret medarbejder, som nød stor anseelse i vide kredse for sit arbejde i økumeniske sammenhænge. Ved Ane Hjerrilds død har vi mistet et varmt og engageret menneske, hvis indsats vi vil huske med taknemmelighed fra katolsk side.

Meddelelse til indehavere af 10-års kontrakter med %sats

Nu er det tid til at sende kopi af årsopgørelse 2004 til

**Bispekontoret
Gl. Kongevej 15
1610 København V
att.: Jette Christensen**

**Caritas-kollekt dag
søndag den 28. august
i alle katolske kirker**

**Kollekten gør det muligt for
Caritas Danmark
at udføre kirkens så vigtige
humanitære arbejde**

Orientering fra sognene

2005

Sidste frist for stof til nr. 15, som udkommer 21. september 2004 og omfatter 1.-31. oktober er mandag 5. september

Tekst bedes sendt – helst pr. e-mail: sognenyt@katolskorientering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1. E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk Sognepræst: p. Frank Jobst O.M.I. tlf. 98 79 63 41 fax 98 79 63 46 Andenpræster: p. Marcin Kopec O.M.I. Tlf. 98 79 63 45, p. Stanislaw Kordek O.M.I. Tlf. 98 79 63 42, p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47 (Tamilsk sjælesorg se www.katolsk-nord.dk/tamilsk) Sognekontoret tlf. 98 79 63 40. Menighedsrådsformand: Erik Schou tlf. 98 92 27 74 erik.schou@has.dk .

Sankt Joseph Søstrene, Constancevej 7, 9000 Aalborg, tlf. 98 13 14 81 Sognepræst p. Frank Jobst OMI fylder 60 år. Vi fejrer det 27/8 kl. 13 i aalborg, Se programmet i kirkerne og på hjemmesiden Menighedsretæte i Aalborg 30/9 kl. 17 til 2/10 kl. 15. Tema. "Guds Rige" v. p. Paul Marx OMI. Se programmet i kirkerne og på hjemmesiden **Messtider i Aalborg:** Søndage: kl. 8 og kl. 10 Mandage: kl.17

Tirsdage: kl. 9 og Rosenkransbøn efter messen Onsdage: kl.9, og kl. 20 på Polsk. Torsdage: kl. 9 og kl. 17 hos sct. Joseph Søstrene, Fredage: kl.17 (d.2/9 kl. 17:15 efter tilbedelse kl. 16) Lørdage: kl. 9. Desuden er der: Hver Torsdag i lige uger møde i Maxi-KUK kl. 19-21 (8/9 og 22/9). Hver 1. fre i måneden Tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16-17 (d.2/9). Hver 1. søn i måneden er der messe på engelsk kl. 18 (d.4/9) Hver 2. lør i måneden er der messe på vietnamesisk kl. 15 (d.10/9). Hver 3. fre i måneden, er der rosenkransbøn kl.16.15 (16/9). Hver 3. lør i måneden, messe på polsk kl.17, med skriftemål før messen (d.17/9) Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken, Uranienborgvej 5 A. E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg Henv. Sognepræst p. Frank Jobst O.M.I. tlf. 98 79 63 41 Kontaktpræst p. Marcin Kopec O.M.I tlf. 98 79 63 45 **Messtider i Frederikshavn:** Søndage: messe kl.10 Fredage: Tilbedelse kl.16 og messe kl.17 Første lørdag i måneden messe kl.18 (d.3/9) Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9800 Hjørring, Sankt Maria, Martyrernes Dronning, Bispensgade 67. E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg Henv. Sognepræst p. Frank Jobst O.M.I. tlf. 98 79 63 41 Kontaktpræst p. Marcin Kopec O.M.I. tlf. 98 79 63 45 **Messtider i Hjørring:** Søndage kl.14.30 Tirsdag kl. 15.30 Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke, Møllevvej 23.,E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, Aalb. Sognepræst p. Frank Jobst O.M.I. tlf. 98 79 63 41 Messtider i Thisted: Hver lørdag kl. 16.00. Se i øvrigt www.Katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerte Kirke, Thorsgade 22. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique), Tlf. 8642 9730 Menighedsrådsfm.: Kirsten Kjærulff. Tlf. 8657 7052. Messtider: (I) Søndagsmesse: søn kl.10. Hverdagmesse: tir kl. 17, ons kl. 17, tor 19, tilbedelse: søn kl. 9.30, tir kl. 17.30. Rosenkrans/korsvej: ons kl. 17.30. *Se også vores hjemmeside: www.katolsk-midt.dk*

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke Sankt Leonisgade 12. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique). Tlf. 8662 3641 Menighedsrådsfm.: Doris Andersen. Tlf. 8662 6396. Messtider: Søndagsmesse: lør kl. 16. Hverdagmesse: tor & fre kl. 17, undt.1. fre: ingen messe. Tilbedelse: tor kl. 16.30, undt. 1. & 3. tor: kl. 17.15, lør kl. 15:30 Rosenkrans/korsvej: fre kl. 16.00 (undt. 1. fre) *Se også vores hjemmeside: www.katolsk-midt.dk*

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke, Østerbrogade 33. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique). Tlf. 8662 3641 eller 8642 9730 Kontaktperson: Evald Henriksen. Tlf. 9782 0804 Messtider: Søndagsmesse: søn kl. 14. (undt. 1. søn) Hverdagmesse: 1. fre kl. 17. Tilbedelse: 1. fre kl. 17.30. Rosenkrans/korsvej: 1. fre kl. 16.30 *Se også vores hjemmeside: www.katolsk-midt.dk*

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke Ryesgade 26, P.B. 5010, 8100 Århus C. Tlf. 86 13 56 66, Fax: 86 19 45 91 Hjemmeside: <http://www.katolsk-aarhus.dk> Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66 e-mail: meister@katolsk.aarhus.dk Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33 e-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk Charles Edwards SJ, tlf. 86 13 59 66 e-mail: edwards@katolsk-aarhus.dk Skt. Joseph Søstrene: Ryesgade 28,3th. Tlf. 86 13 81 22

Pindstrup, Sankt Miksels Kirke Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård Præst: p. Herbert Krawczyk S.J.. Tlf. 86 18 76 33. Kirkevæрге: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.

8300 Odder. Sankt Ansgars Kapel Holsteinsgade 25, 8300 Odder Præst: p. Herbert Krawczyk S.J. tlf. 86 18 76 33. Kirkevæрге: Ejlish Magill, tlf. 86 54 26 87.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke Thykiersvej 4. Giro: 563-2668. Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/ Sognepræst: Charles Edwards SJ, tlf. 8613 5966, Adr: Ryesgade 26, P.B. 5010, DK 8100 Århus C. Menighedsrådsformand: Joanna Jensen tlf. 8632 5813 eller 4041 1113. Faste messtider: 2. og 4. søndag kl. 10.30.

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi Maria Hjerte Engen 1 8500 Grenå. Tlf. 8638 4488. Fax: 8638 4206. Pastor Ebbe Simonsen. Tlf. 8638 4138. Messtider: Søn: kl. 10; Hverd: kl. 9. Sakramental tilbedelse: daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19-20. Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20 Det neokatekumenale komunitet: Ordets liturgi hver ons kl. 19.30. Eukaristifejring hver lør kl. 19.30 Undervisning for konvertitter hver ons kl. 18-19; for ministranter hver ons kl. 16.30-17.30; for børn fra 6 år indtil firmelsesalder hver lørdag efter aftale.

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke Lillelundvej 36. E-mail. skt.peter@mail.dk Hjemmeside: www.stpeter.dk Konst. Sognepr.: Minnaert, Raymond, Nørregade 19-21, 8700 Horsens. Tlf. 7562 5268. Fax: 7562 5269. E-mail: scjosef@tdcads.dk Træffes bedst i menigheden efter søndagsmessen. Diakon: Kaare Nielsen. Tlf/Fax: 9712 4382. Mobil 6094 9410. Menighedsrådsfmnd.: Arul Ratnam, Stadion Alle 47, 1. th., 7430 Ikast. Tlf. 9725 0612 Messtider: (HA)(I)

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke Hostrupsgade 16 Hjemmeside: www.fruekirke.dk E-mail: vorfruekirke@get2net.dk Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 7582 0893 Fax: 7572 2129. E-mail: ophoff@get2net.dk Andenpræst: Dariusz Stefanek, tlf. 8682 2415, E-mail: stefanek@mail.dk Menighedsrådsfm.: Ulla Sejersén Hansen Tlf. 86847574. Messtider: (HC2)(I) 1. og 2. søn messe kl. 9.00 3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00 Ons kl. 16.00 børneundervisning, kl. 17.30 messe, kl. 20.00 messe hos Jesu Små Søstre i ØM Fre kl. 16.00 tilbedelse, kl. 16.30 rosenkransbøn med sakramental tilbedelse, kl. 17.00 messe Søn 28. august indbydes menigheden til at spise suppe i menighedssalen. *September:* 1. søndag kl. 9.00 højmesse 2. søndag kl. 9.00 højmesse 3. søndag kl. 11.00 højmesse 4. søndag kl. 11.00 højmesse Weekend 9.10.11 overlevelsestur for unge 14 - 16 år i pastoralenheden. (se oplag) Lørdag 17. økumenisk pilgrimsvandring (se oplag i våbenhuset) Søndag 25. menighedsfest efter messen

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke Nørregade 19-21. Tlf. 75 62 52 68. Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm. Træffes bedst 9-12 undt. mandage. Mandag er præsten i Vejle, tlf. 75 92 11 76. E-mail: scjosef@tdcads.dk Sognesekr.: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30. Menighedsrådsform.: Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31. Messtider: (HA)(T) Søndagsmesser kl. 10.00 Lørdag messe kl. 16.00 Tirsdag og torsdag messe kl. 10.30. Se månedsbladet i kirken eller oplag udenfor kirken.

7100 VEJLE. Sankt Norberts Kirke, Fjellegade 2. Tlf. 75 82 08 93. Fax: 75 72 21 29. Sognepr.: Jan Ophoff, O.Præm. E-mail: ophoff@get2net.dk Diakon: Baudouin Wilcox. Menighedsrådsfmnd.:Bente Köllner. Tlf. 75 82 73 84. Messtider: (HB2)(I) Søndag: kl. 11. Hverdag: kl. 8 man, tor og lør i Mariasøstrenes kapel, kl. 17.30 tir og fre i kirken, kl. 14 ons i kirken

Rosenkransbøn hver tirsdag kl. 17.00 Onsdagsklub i Præstegården hver onsdag efter messen til kl. 16.45 *September* Søn 11. .kl. 11.00 højmesse, derefter kirkesuppe i Samlingssalen Tor 15. kl. 19.00 forsangerøvelse Fre 16. kl. 9.00 skolemesse for Sct. Norberts Skoles katolske elever Søn 18. kl. 11.00 højmesse, derefter indbyder Mariasøstre til reception på Sct. Maria i anledning af Sr. Cecilies og Sr. Erikas 50-års klosterjubilæum. Tor 22. kl.19.00 messe,derefter menighedsaften kl. 19.30 i Præstegården **NB ! lør 1.10.: Pastoralenhedsudflugt til Dalum kloster**

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke Sankt Michaels Gade 2. Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm., Sankt Michaels Gade 3 A. Tlf. 7552 7601. Fax: 7552 1859. Træffes bedst 9-11 undt. mand. og torsd. Menighedsrådsfmnd.: Benny W. Jensen. Tlf. 6440 6731. Messtider: (TH) Søn: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke Sjællandsgade 50 A Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk Konst. sognepr.: Thomas Birkheuser, Montfortkomunitetet i Slagelse, Sjællandsgade 50, 7000 Fredericia. Tlf. 7592 1176. fax 7592 1171 E-mail: th.birkheuser@get2net.dk Træffes bedst tirsdag til søndag mellem kl. 9 og kl. 22.30. Menighedsrådsform.: Thomas Birkheuser, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia, tlf. 7592 1176 fax 7592 1171 Messtider: Søndage: kl. 9.30 Rosenkransbøn (kun 1. søndag i måneden) kl.10.00 Højmesse Om hverdagen er der normalt flg. gudstjenester: Tirsdage: Messe kl. 10.30 Onsdage: Messe kl. 10.30

Torsdage: Messe kl. 10.30 Fredage: Skolegudstjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undtagen sidste fredag i måneden og skoleferie) Messe kl. 18.00 (kun i forbindelse med undervisningen - se meddelelserne) Skriftemål: efter aftale med præsten! Se på www.sanktknudskirke.dk og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messtider og andre aktuelle meddelelser!

September Fre 9. kl. 16.30 - 18.30: Vi begynder med første-kommunionsforberedelsen og trosundervisningen. Kl. 18.00 fejrer vi messe, som alle er velkomne til. Søn 11. høstfest, kl. 10.00 højmesse. Bagefter høstfest. Nærmere information på opslaget og på vores hjemmeside. Fre 23. kl. 16.30 - 18.30 førstekomunionsforberedelse og trosundervisning. Vi slutter med messen kl. 18.00, som alle er velkomne til. Ons 28. Sct. Knuds Menigheds eftermiddag. Efter ferien begynder vi først med messen kl. 14.00! Bagefter er alle velkomne til at møde i menighedslokalet, hvor vi får en kop kaffe/the og pastor Thomas fortæller noget. Søndagsmesse om lørdagen bortfalder fra og med september. Det skyldes, at jeg fra 3. september hver lørdag fejrer en søndagsmesse kl. 16.00 i Vor Frelser Kirke i Assens. Se nærmere under Assens. Alle er velkomne til at deltage i denne messe, hvis man ikke kan komme om søndagen i vor egen kirke. Undervisning for børn: Information og tilmelding for børn, der skal forberede sig til at modtage første-kommunion Kristi Himmelfart 2006 og som ønsker at deltage i trosundervisningen, findes i kirken eller kan fås hos præsten. Børn, som forbereder sig til førstekomunion skal udover undervisningen også deltage i søndagsmessen! Se på www.sanktknudskirke.dk og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messtider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke Kirkegade 58 Sognepr.: Benny Blumensaat. Tlf. 7512 1027 - bedst tir-fre. kl. 10.00-12.00 - Mobil: 2332 1988 Fax. 7512 1046 E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk Menighedsrådsfmnd: Maria Truelsen, tlf. 7512 6402 Messtider: (TH) Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse Søn. kl 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen. Hverdag: tir-tor kl. 9.00; fre. kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30. Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00 Messe på assyrisk/dansk, se oplag i våbenhuset 3. lør i md: messe på polsk kl. 16.30 4. lør i md: messe på vietnamesisk kl. 16.30 Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 7518 1808. Hver tir kl. 18.30 - A.A. møde på engelsk i menighedssalen. Hver ons kl. 11.45 - bedegruppe, alle er velkomne. Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken Maria Legionen mødes hver fre kl. 14.00 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191. Hver ons kl. 10.00-12.00 - Børnelegegruppen mødes i menighedssalen. Hver man kl. 14.00 - Vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.

September Lør. 3. Sognedag for menighedens børn og unge fra 5 år til 15 år. Første kommunionsholdet og firmelsesholdet mødes samme dag. Vi starter i kirken kl. 10. Søn.4. kl. 10.00 familiemesse Tir. 6. Seniorklubben mødes til messe kl. 14.00 derefter kaffe i menighedssalen. Tir.6. kl. 19.00 helligåndsseminar i menighedssalen Lør. 10. Loppemarked starter kl. 14.00 - overskuddet går til at bygge en ny mur omkring grunden på Skt. Josefs hospital, som menigheden har købt, messe kl. 16.30 Søn. 11. kl. 10.00 højmesse, derefter fortsætter loppemarkedet. Spising, grill, lotteri m.m. Tir. 13. kl. 19.00 helligåndsseminar i menighedssalen Ons. 14. Første kommunionsholdet mødes kl. 18.30 i menighedssalen Ons. 21. kl. 19 helligåndsseminar i menighedssalen.

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke Søndertorv 1 Hjemmeside: <http://hjem.get2net.dk/Sct.Ansgars/Giro:016-7029> Præst: Piotr Rypulak. Fiskergade 7, st. tlf.: 7362 4424. E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com Menighedsrådsfmnd.: Phuong Van Nguyen, tlf. 7462 9819. Sct. Hedvigsøstrene, Fiskergade 7-9, tlf. 7462 2730

8

Messtider: (HC2)

Søndage: Messe kl. 9.30

Hverdagsmesse: Mandag-fredag kl. 17.30. Lørdag kl. 9.00
1. fre i md tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen
1. lør i md: Polsk messe kl. 16.00
3. lør i md: Vietnamesisk messe kl. 16.00.
Henvendelse til Pastor Tuyen, tlf. 74 63 17 07.
Skriftemål før messen eller efter aftale.
Sygekom-munion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke, Ringridervej 35 Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 7443 5930. Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski. Tlf. 61 54 56 05. Assumptionsøstrene, Præstegårdspark-en 13, Ulkebøl, 6400 Sønderborg. tlf. 7443 3370. Messtider: (HC2)(I) Søndage messe kl. 10.00 Hverdage messe kl. 17.00 Lørdage messe kl. 11.00 I september måned er der udstilling af Sakramentet efter torsdagsmessen.

September

I perioden fra fre 2. fre 9. er der ingen torsdags- og lørdagsmesser, da jeg er på Færøerne. Søn 11. har vi messe med velsignelse af kæledyr og husdyr, så tag hund, kat og andre levende væsner med, eller din kæreste bamse. Ons 21. kl. 19.30 foredrag i kirken :” Universets og menneskets opståen, - har Gud alligevel en finger med i spillet.?” Læge Benedikte Bjørn-Rasmussen kommer med sit utroligt spændende foredrag. Kom og tag venner og bekendte med ! Lør 24. ingen messe.

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke Mariegade 8. Giro: 903-3734 E-mail: sct.mariekirke@tele2adsl.dk Hjemmeside: http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmariekirke Sognepræst: Jan Zalewski. Tlf./Fax: 7452 2326. Mobiltilf. 2129 1161. E-mail: ks.jan@get2net.dk Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski, Øster-gade 1,1. Tlf. 7452 0230. Sakristan: Lydia Graff, Braineparken 35. Tlf.: 7452 8820 Skriftemål: før messen eller efter aftale. Sygekom-munion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge. Religionsundervisning: fredag kl.16.00. Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen. Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen. Messtider: (HC2)(I) Søndage: Højmesse kl. 11.30. Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00. 1. fredag i måneden: Tilbedelse og rosenkrans efter messen. 3. søndag i måneden: Polsk messe kl. 17.00. Vietnamesisk messe: Henv. Pastor Tuyen, Tlf. 7463 1707.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel Ribelandevej 41 Konst. Præst: Henri Kerkhofs O.Præm., Sankt Michaels Gade 3 A. 6000 Kolding. Tlf. 75 52 76 01. Fax: 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mand. og torsd. Pastoralassistent.: Sr. Lydia Timmermann, Ribelandevej 41. Tlf. 74 72 18 90. Menighedsrådsfmd.: Teresa Petersen, Møldamager 24, 6240 Løgumkloster. Tlf. 74 74 30 45. Messtider: (I) Søn- og Helligdage: Højmesse kl. 16.00. Tirsdage: Messe kl. 11.00. Skriftemål efter aftale. Kirkekaffe første søndag i hver måned efter messen.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke, Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64. Fax: 63 12 60 70. Hjemmeside: www.sct-albani.dk Kirkens e-mail: sct.albanikirke@sct-albani.dk Sognepr.: Jerzy Kruk, tlf. 6312 6075. Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 6312 6074. Wienczyslaw Ryszard Barwinski (v.pr.). Tlf.: 6612 8708.Mobil: 2287 6442. E-mail: barwinski@privat.dk Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 6612 1664. Tir-fre kl. 10-12. Menighedsrådsfm.: Finn R. Jensen. Tlf. 6616 6876. Messtider: (HC) (TH) Søn: kl. 10 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept.) Polsk messe: 2. og 4. søn kl. 12. Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30. Dalum Kloster: kl. 8.30. Hverd.: Man, tir, tor og lør kl. 9, ons kl. 10.30 og fre kl. 19. Rosenkrans (dansk/vietnamesisk): ons kl. 10.00 og fre kl. 18.30. Tilbedelse: Hver fre efter af-tenmessen indtil kl. 20 Hver lør er der vesper kl. 17. *September* Fre 2. ODENSE KULTURNAT. Kl. 19: Messe, kl. 20 Det Fynske Kammerkor synger i Sct. Albani kirke – gratis adgang. Tor 8.. kl. 14 Seniorklubben Søn 18. Høstefest. Kollekten går til Immaculata Søstrenes arbejde i Bolivia.

Søn 25. kl. 10 Latinsk højmesse. Kollekten går til menighedsplejen.

5610 ASSENS, Vor Frelsers Kirke, Nørregade 3 Ansvarlige præster fra Montfortkommunitetet: P: Thomas Birkheuser, Sjællandsgade 50, Fredericia, tlf. 7592 1176, Fax 7592 1171 e-mail.: th.birkheuser@get2net.dk P. Stephen Holm, Frederiksgade 7, Slagelse, tlf. 5852 0645 e-mail: montfort@get2net.dk Kirkeværge: Klaus og Susanne Jacobsen, Turupvej 2. tlf. 6471 2203 Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke Havnegade 1 Kirkens E-mail: sct_knuds_kirke@get2net.dk Sognepr.: Jerzy R. Kruk. Tlf. 6221 0542. Tor-Lør 9-12, eller efter aftale. Mobil 2021 5642 E-mail: j_kruk03@hotmail.com Menighedsrådsfmd.: Knud Petersen. Tlf. 6220 5113. Sognerepr. for Caritas: Morten Gudbjerg Karlsen, Marslevvej 73, 2.tv. 5700 Svendborg Tlf. 22 12 88 00 Lægfranciskanerne holder møde den 2. tor i md. Interesserede bedes henvende sig til Pia Borgels. Tlf.6251 3638. Messtider: (HC2)(T) Søndage: Højmesse kl. 9,30 og messe kl. 11. Hverdage: Messe kl. 7 dog hver 3.ons i md (sept-maj): messe kl. 14. Tor messe kl. 19. Hver 2. lør vietnamesisk messe kl. 17. *September* Søn 3. kl. 17.00 Vietnamesisk messe Søn 17. kl. 17.00 Vietnamesisk messe Religionsundervisning for alle børn efter uddelt/tilsendt tidsplan

5900 Rudkøbing. Sankt Bendts Kapel, Brogade 14 Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg. Tlf. 6221 0542 eller 6251 1929. Messtider: (I) Søn 4.9. Ingen messe!

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke Vindingevej 7 Sognepr.: Jerzy Roman Kruk, Havnegade 1, 5700 Svendborg. Tlf. 6221 0542 to-lø 9-12, eller efter aftale. Mobiltilf. 2021 5642. Menighedsrådsfmd.: Eva Antkowiak. Tlf. 6536 1883. Sognerepr. for Caritas: Jan Machnik, Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf.64 71 41 51 Messtider: (HC2) (I) Hver lørdag : Højmesse kl.15.30 *September* Lør 17. kl. 15.30 højmesse m. bryllup. Det er Thi Kim Lien Tran og Jørgen Kristensen, der skal giftes. Lør 24. høst + pakkefest efter messen kl. 15.30

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke Mariagade 4. Tlf. 5475 5080 Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk Sognepr.: Christian Noval, E-mail: christian@noval.dk Tirsdag og torsdag træffes sognepræsten i Nykøbing, Mandag og onsdag i Maribo – Fredag fridag Andenpr.: Quang Minh Nguyen, E-mail: Nmqdk@yahoo.dk Onsdag og fredag træffes andenpræsten i Nykøbing Tirsdag og torsdag i Maribo – Mandag fridag Menighedsrådsfmd: Carl Erik Christensen, Boisens-vej 2, 4930 Maribo. Tlf: 54 82 30 52, Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørreballe. Tlf: 5478 6278 Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16 Messtider: Søndag: kl. 10.00 Højmesse. Hverdage: man kl. 10.00, ons kl. 17.00 (tilbedelse fra kl. 16.30) Tir, tor, fre og lør er der messe hos Birgittasøstrene kl. 7.30. Skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale med præsten.

September

Fre 2.- søn 4. Ungdomsweekend (13+) Søn 4. kl. 10.00 messe derefter kirkekaffe Ons 7. .kl. 19.00 Midi-KUK(13+) Lør 10. kl. 11.00-16.00 Sommermarked i Nykøbing Kl. 16.00 messe på polsk i Nykøbing Søn 11.kl. 10.00 messe Man 12. kl. 19.00 Bibelaften Tir 13. kl. 10.45 skolemesse Lør 17. kl. 9.00 Udflugt til Bonbonland for alle ministranter Søn 18. kl. 10.00 messe (Gregoriansk) Tir 20. kl. 10.00 ældreformiddag Nykøbing. Fælleskørsel fra Maribo kl. 9.15 Søn 25. kl. 10.00 messe med firmelse og reception Man 26. kl. 19.00 bibelaften Ons 28. kl. 9.35 høstgudstjeneste (Bhkl. – 3.kl) kl. 10.35 høstgudstjeneste (4. kl. – 6.kl)

kl. 11.30 høstgudstjeneste (7. kl. – 9.kl) kl. 16.30/17.00 Rosenkrans og messe kl. 19.00 film-KUK(13+)

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke Bredgade 47 Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk Konst.sognepr.: Irenæus Capellen, OFM.Conv. E-mail: irenæus@wanadoo.dk. Tlf/Fax 5492 0681, bedst 9-10. Giro: 709-1060. Menighedsrådsfmd.: Villy Petersen. Tlf. 5495 2787. Organist: Liliana Krejniuk. Tlf. 5495 5350 Messtider: (HA1) (TH) Søn: højmesse kl.10. Lør: kl.17 Hverdage: se opslag i kirken. Lejlighed til skriftemål: Efter aftale.

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke Bispegade 12 Tlf 5485 0739 Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk Sognepr.: Christian Noval. E-mail: christian@noval.dk Tir og tor træffes sognepræsten i Nykøbing,man og ons i Maribo. – fre fridag Andenpr.: Quang Minh Nguyen. E-mail: Nmqdk@yahoo.dk Ons og fre træffes andenpræsten i Nykøbing. Tir og tor i Maribo – Man fridag Menighedsrådsfmd.: Paul Terracini, Skovtoften 2, 4800 Nykøbing F. Tlf: 5482 3052. Messtider: Søn: kl.10.00 Højmesse. Hverdage: Tir kl 9, Ons kl 9.00, Tor kl 19.00 og Fre kl. 17.00 (tilbedelse fra kl. 16.30). Skriftemål i forb. med messerne eller efter aftale med præsten. *September* Fre 2.- søn 4. Ungdomsweekend (13+) Søn 4. kl. 10.00 messe kirkekaffe Tir 6. kl. 8.00 skolemesse, kl. 19. Midi-KUK(13+) Lør 10. kl. 11.00-16.00 sommermarked kl. 16.00 messe på polsk Søn 11. kl. 10.00 messe og kirkekaffe. De unge fra menigheden som har deltaget i Verdensungdomsdagene i Köln vil fortælle om deres tur. Møde for førstekommikanterne efter messen! Tor 15..kl. 19.30 Bibelaften Lør 17. kl. 9.00 Udflugt til Bonbonland for alle ministranter Søn 18. kl. 10.00 messe (Gregoriansk) og kirkekaffe Tir 20. kl. 10.00 ældreformiddag Lør 24. firmelse kl. 9.30 og kl. 13.00 begge med efterfølgende reception Søn 25.kl. 10.00 messe derefter kirkekaffe Tir 27.. ingen morgenmesse kl. 8.40 høstgudstjeneste (Bh – 4. kl.) kl. 9.40 høstgudstjeneste (5. kl – 10. kl.) Tor 29. bibelaften kl. 19.30

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke, Bjerggade 10. Tlf. 5665 0651. Sognepræst Torsten Jortzick, mob.: 2946 2181 E-mail: torsten.jortzick@pc.dk Menighedsrådsfmd.: Chris Veng, Engvangsvej 51, Strøby Egede, 4600 Køge Messtider: Søndag kl. 10 00 Højmesse. Onsdag kl. 10.00 Messe med sakramental velsig-nelse. Skriftemål: Efter aftale med præsten. *September* Søn 4. Afskeds-messe med vor tidligere sognepræst, p. Michal Bienkowski. Kirkekaffe: Søn d.11. efter højmassen. Samtalekreds: Tirs 20. messe kl. 19.00. Derefter i menighedssalen. Alle er velkomne.

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke, Præstøvej 29. Tlf. 55720985. Fax: 55730943 E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk Sognepræst Pater Julian Bodnar. Messtider: (HA) Søn- og helligdage: kl.10,00 højmesse, lør kl. 19.00 messe. *September* Søn 4. kirkekaffe efter højmassen Søn 11. Kateketsøndag, kl. 10.00 højmesse Søn 18. kl. 11.30 polsk messe Der er lejlighed til skriftemål for hver gudstjeneste.

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken, Chr. Winthersvej 4. Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R. Træffes: Chr. Winthersvej 4 tlf. 5537 3927 torsdag, søndag - ellers i Næstved. tlf. 5572 0985. Messtider: (HA)(I) Søndage: Messe kl. 10 *September* Fre 2. Jesu Hjerter fredag, kl. 16 rosenkransbøn om præste- og ordenskald, kl. 16.30 messe Søn 11. kl. 10 højmesse derefter kirkekaffe Lejlighed til skriftemål før eller efter messen.

10 | Vestsjælland
4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke Frederiksgade 5. Tlf. 5852 0645 Sognepræst: Stephen Holm, Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen Subdiakon af kaldæisk ritus: Hazem Farah Aziz Montfortkommunitetet: p. Stephen Holm, p. Thomas Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, Frederiksgade 7, tlf. 5852 0645.E-mail: montfort@get2net.dk Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk Montfort-kommunitetets hjemmeside: www.montfort.dk Menighedsrådsfmd.: Helena Baszkiewicz, Violvej 18, Svenstrup, 4220 Korsør, tlf. 5838 1124. Faste messtider: Søn kl. 10, derefter kirkekaffe i menighedssalen. Fre søndagsmesse kl. 19.15

Om hverdagen, i Maria-sideskibet, normalt således: man kl. 17,15, tir, ons, tor kl. 11,15, lør ingen. Montfort-kommunitetets daglige bønner, normalt således: kl. 12 rosenkransbøn, dog ikke lør-søn, kl. 18.00 vesper, lør dog kl. 12,15, søn kl. 19,15. Alle torsdage i det eukaristiske år 2005 bedes rosenkransen foran det udstillede sakramente. NB: fra og med man d. 12. til og med fre middag d. 16. bortfalder alle hverdagsgudstjenester, da Mont-fortkommunitetet i dén periode er til provins-retræte hos montfortaner-medbrødrene i Tyskland. Børne- og ungdomsundervisning: søndagene d. 28. aug. samt (11). og 25. sept. - i forbindelse med messen. Søn 28. aug er begyndelsesdag for sæsonens børne- og ungdomsundervisning. En særlig velsignelse til kateketerne meddeles dén dag ved søndagsmessens slutning.

September

Søn 4., månedens 1. søndag, er der rosenkransbøn før messen, begyndende kl. 09.50. Man 5. månedens 1. man, inter-montfortansk bede-dag for ordensfamiliens mange anliggender i messen kl. 17.15 og i tilbedelsestimen fra kl. 18.15 - 19.15 vil vi fejre festen for jomfru Marias fødsel , som egentlig er 8. sept. Søn 11. 24. alm. søndag. Om eftermiddagen kl. 15.30 er der festmesse i Kalundborg. Kalundborg kirke og menighed fejrer denne søndag kirkevielse og titularfest: festen for jomfru Marias hellige navn. Efter messen er der festligt kaffebord i menighedslo-kalerne. Kalundborg vil glæde sig meget over gæster fra moder-menigheden i Slagelse.. Ons. 14. fejres festen for Korsets ophøjelse. Ingen gudstjenester Fre 24. Mikkelsaften, afholder Slagelse by kulturnat 2005. Naturligvis er Vor Frue Kirke méd. Program-met for, hvad der vil ske i vor kirke fra kl. 18.00 til midnat, vil senere blive offentliggjort. Søn 25. højtideligholder vi i vor kirke festen for de hellige ærkeengle Mikael, Gabriel og Rafael Ærkeenglen Mikael er Slagelse by´s værneengel (se byvåbenet!) og ærkeenglen Gabriel er den mont-fortanske ordensfamilies værneengel. Kl. 10 er der familiemesse.

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke. Lundemarken 15. Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 5852 0645 e-mail: montfort@get2net.dk Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk Kirkeværge Scholastique Nyiragwaneza, Lunde-marken 15, 1., tlf.: 9793 3918 Menighedsrådsformand Mirjam Ploug Sarp, Røs-næsvej 448, tlf.: 5950 9499 Søndage messe kl. 15.30, derefter kirkekaffe Hverdage normalt ingen gudstjenester, Der henvises til Slagelse. Børneundervisning: søn 28/8, samt 11 og 25 sept. i forb. m. messen. Søn. 28. aug. er begyndelsesdag for sæsonens bør-neundervisning. En særlig velsignelse til kateketerne meddeles dén dag ved søndagsmessens slutning. *September* Søn. 4. månedens 1. søndag: Rosenkransbøn for søndagsmessen, - fra kl. 15.20. Man 5. månedens 1. mandag, inter-montfortansk bededag for ordensfamiliens mange anliggender og samtidig fejring af festen for jomfru Marias fødsel. (egentlig 8. sept.) Der vil være gudstjeneste i Vor Frue Kirke i Slagelse kl. 17.15. Søn. 11. fejres kirkevielsesdag og festen for jomfru Marias hellige navn, vor kirkebygnings og vor menigheds titularfest. Kl. 15.20 rosenkransbøn. Kl. 15.30: festmesse, afsluttet med Te Deum og sakramental velsignelse. Under messen fornyer menigheden sin indvielse til jomfru Maria. Efter messen er der, i dagens anledning, et ekstra fes-tligt kaffebord i menighedslokalerne. Gæster fra nabomenighederne er meget velkomne. Søn d. 25. fejrer vi søndagsmessen som vor menig-heds høstgudstjeneste. Messens kollekt går dén dag til ét års hjælp til det afrikanske barn, som menig-heden har adopteret gennem Børnefonden.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke
Elisabeth-Centret, Carl Reffssvej 6.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 5852 0645.
e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Giro: 634-4348
Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 5944 1562.
Menighedsrådsfmd.: Birthe Hjort, Skyttensvej 29, 4300 Holbæk, tlf. 5943 6552.
Søndagsmesse: Hver lør kl. 15.30, derefter kirke-kaffe. NB: Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesser: tirsdage kl. 17.30,- normalt efterfulgt af vesper. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken ved søndagsmessen.
Hverdagsrosenkrans: torsdage kl. 17.30, - bedt foran det udstillede sakramente, - i anledning af det eukaristiske år 2005.
Børneundervisning: lørdagene d. 27 aug. samt 10. og 24. sept. efter søndagsmessen kl. 15.30
Lør. 27. aug. 22.søndag i årsrækken, kl. 15.30 søndagsmesse. I dag er begyndelsesdag for sæsonens børne- og ungdomsundervisning. En særlig velsignelse til kateketerne meddeles dén dag ved søndagsmessens slutning.

September

Lør 3. Rosenkransbøn for søndagsmessen, kl. 15.20.
Man 5. Månedens 1. mandag, inter-montfortansk bededag for ordensfamiliens mange anliggender.
Gudstjeneste i Vor Frue Kirke i Slagelse kl. 17.15.
Bøn for præste- og ordenskald.
Tir 6. fejres i messe og vesper kl. 17.30 festen for jomfru Marias fødsel (egentlig d. 08.)
Søn 11. fejres kirkevielse og titularfest i Kalundborg: festen for jomfru Marias hellige navn. Der er festmesse dér kl. 15.30 og efterfølgende festligt kaffebord. Gæster fra Holbæk er yderst velkomne.
Tir 13. fejres festen for Korsets ophøjelse. kl. 17.30 gudstjeneste.
Tir 20. genoptager vi 3. tirsdags arrangement med messe kl. 17.30 og efterf. fællesspisning og emne.
Lør 24. fejrer vi søndagsmessen kl. 15.30 som menighedens høstgudstjeneste. Ved messens begyndelse vil vore børn i procession bringe høstens gaver frem til altret, gaver, som vi beder menigheden tage med til kirke. Ved messens slutning vil vi, før hostfesten fortsættes med kaffebord i menighedslokalerne, ved en festlig auktion sælge gaverne til smukke overpriser. Det indkomne beløb vil helt sikkert dække de årsudgifter, vi har på de to afrikanske børn, som vor menighed har ‘adopteret’ fra Børnefonden.
Tir 27. fejrer vi i messe og vesper kl. 17.30 festen for ærkeenglene Sankt Mikael, Sankt Gabriel og Sankt Rafael (egentlig d. 29.)

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke, Sct. Knudsgade 19. Tlf 5767 0301.
Sognepræst Torsten Jortzick, mob.: 2946 2181
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Skt. Joseph Søstrene. Tlf. 5761 7371.
Menighedsrådsfmd.: Ove Kristensen, Harevænget 117, 4200 Slagelse. Tlf. 5852 1099.
E-mail: ove117@stofanet.dk
Messe­tider: (HC2)(I)
Der er messe hos Sct. Josephsøstrene hver onsdag kl. 16.30. Der er kirkekaffe efter messerne om lørdagen eller søndagen.

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke
Frederiksborgvej 11.
Tlf.: 4635 0965, Fax: 4636 5091, Giro: 402 3986
E-mail: skt.laurentii-kirke@mail.tele.dk
Homepage: www.laurentii.org
Konst. Sognepr.: p. Robert Showers OFM. Conv. træffetid: tor 9.00-11.00.
Sognekontoret er åbent tir-fre 10.00-12.00.
Menighedsrådsfm.: Anni Meinertz. Tlf. 4638 3321.
E-mail: anni.meinertz@post.tele.dk
Organist: Annelies van der Meer: 5946 3292
Gråbrødrehuset: Tlf. 4636 7756.
E-mail: graabroe@post4.tele.dk
Gråbrødrenes Bogcafé: Tlf. 4632 5257. Åben tir-fre kl. 13.00-16.45.
E-mail: bogcafe@get2net.dk
Faste gudstjenester, messer & arrangementer:
Søn: kl. 8.30 & 10.00. Der er kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00.
1. lør i md: Messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 17.00.
Hverdage: Tir-fre kl. 17.00.
Skriftemål: Fre kl. 16.30-16.45 i kirken.
Anonyme Alkoholikere: Ons kl. 10.00-11.00.
Tidebøn: Morgenbøn: Tir-Fre kl. 07.00. Lør kl. 7.30.
Aftenbøn: Man-fre kl. 18.30.
Andagter: Rosenkrans: Ons kl. 16.30.
Sakramentsandagt: Fre kl. 19.00-21.00.

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke
Frøgård Allé 12 Tlf. 4399 0728
Hjemmeside: www.sktpaul.dk
Sognepr.: Michal Bienkowski, Frøgård Allé 10, tlf.: 4399 0728, eller: 2072 8951
e-mail: sktpaul@mail.dk

Pastoralassit.: Sr. Marianne Skjold, Bygaden 53, Taastrup. Tlf.: 4399 8157
E-mail: marianneskjold@yahoo.dk
Menighedsrådsform.: Øvind Kjærstad
Budstikken 116, Taastrup. Tlf.: 4399 7051
Assumptionssøstrene: Bygaden 53, Taastrup. Tlf.: 4399 8157. E-mail: assumption@post.tele.dk
Præstestuderende: Daniel Nørgaard
Frøgård Allé 10. Tlf.: 4399 0728
E-mail: norgaarddaniel@yahoo.dk
Messe­tider:
Lørdage: Søndagsmesse kl. 17.00
Søndage: Højmesse kl. 10.00; kirkekaffe
Hverdage i kirken: man ingen, tir, ons, tor kl. 10.00, fre kl. 19.00
Hverdage hos søstrene: man & lør: kl. 9.00, tir kl. 19.00, ons & tor: kl. 17.30, fre kl. 11.30
Sakramental tilbedelse hos søstrene: hver dag kl. 16.00-17.30, i kirken ons kl. 8.30-10.00, fre kl. 19.40-21.00
Laudes: man og lør (hos søstrene med M. kl. 9.00)
tir, tor, fre, søn kl. 8.00, ons kl. 9.00
Vesper: I forbindelse med messerne hos søstrene, tir kl. 19.00, ons & tor kl. 17.30
Rosenkrans: ons kl. 9.15, fre ca. kl. 19.40
Skriftemål: I forbindelse med messerne eller efter aftale med præsten

September

Fre 2.1. fre i md.: Messe kl. 19.00 + efterfølgende Sakramental tilbedelse (derunder Jesu Hjerte andagt) indtil kl. 6.00
Lør 3. Maria-dag kl. 12.30-17.00; Der er grillaften efter messen kl. 17.00.
Nærmere oplysninger under søndagens meddelelser, samt på vor hjemmeside og på opslagstavlen med mulighed for tilmelding. Det bliver en lejlighed til at takke Daniel Nørgaard for hans virke som praktikant i vor menighed.
Søn 4. Pastor Torsten Jortzick vil fejre højmesse kl. 10.00. Derefter er der reception i forbindelse med, at p. Torsten er holdt op med at være præst for vor menighed.
Man 5. kl. 19.30-21.00 Bibelaften
Ons 7. Messe kl. 18.30 og efterfølgende Menighedsrådsmøde (kl. 19.00).

Tor 8. Jomfru Marias Fødselsfest fejres under de sædvanlige Messer.
Undervisning for firmander begynder. Er der nogen 8. klasses elever i vort sogn, som af en eller anden grund ikke har modtaget indbydelsen til undervisning, er de velkomne til at henvende sig til pastor Michal eller til sr. Marianne, for at de kan nå at være med.
Lør 10. kl. 10.00-16.00 Seminar: “Det ideelle menighedsråd”. Tilmelding (f.eks. på den følgende e-mail adresse: sktpaul@mail.dk) nødvendig.
Søn 18. kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 ungdomsmesse
Man 19. kl. 19.30-21.00 Bibelaften
Tir 20. KÆK-møde med messe kl. 12.00
Ons 21. kl. 19.00 Forældremøde for Evas hold af førstekommunikanter
Fre 23.Søn 25. Firmandernes weekend på Bastrup
Lør 24. Rengørings- og havedag kl. 9.00-12.00

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke
Kontor og menighedshus: Nygade 8. Tlf. 4921 0571.
Hjemmeside: www.katolskkirkehelsingoer.dk
Sognepr.: Hans Esmark, tlf. 4824 1402
bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man. Fax: 4825 5531.
E-mail: hansesmark@adslhome.dk
Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.
Menighedsrådsfmd: Mariella Madsen tlf. 4913 2599.
E-mail: ozoua48@yahoo.dk
Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller opslag i våbenhus.
September
Søn 4. messe kl. 9
Søn 11. messe kl. 11
Søn 18. messe kl. 9
Søn. 25. messe kl. 11

3400 HILLERØD. Sankt Vilhelms Kirke
Kirke og menighedshus: Møllestræde 7. Tlf. 4825 5531.
Hjemmeside: www.katolskkirkehilleroed.dk
Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 4824 1402
bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man. Fax. 4825 5531.
E-mail: hansesmark@adslhome.dk
Skt. Vincent Søstrene, tlf. 4826 7865.
Menighedsrådsfmd: Martin Rohof. Tlf. 4774 2817.
E-mail: post@melbymarkiser.dk
Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller opslag i våbenhuset.
September
Søn 4. messe kl. 11
Søn 11. messe kl. 9
Søn 18. messe kl. 11
Søn 25. messe kl. 9

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke
Marievej 6. Tlf. 4586 0751.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognets e-mail: kirke@sankt-hans-kirke.dk
Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M. Tlf. 4553 0751.
E-mail: papuga@get2net.dk

Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M. Tlf. 4581 2796
E-mail: pawlowski@get2net.dk
Hjælpepr.: Jacob Muiser, C.M. Tlf. 4581 2796
Præsternes bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Giro: 703-8275.
Menighedsrådsfmd.: Torben Johansen. Tlf. 4586 3546.
Messe­tider: (HA)(T)
Skt. Hans Kirke: Højmesse søn kl.10.00.
Hverdagsmesse tir kl.17.30 og tor kl.10.30.
Mikkelfborg, Strandvejen 352: Højm. søn kl. 8.45.
Skriftemål i forbindelse med messerne eller eft. aft.
September
Tor 1. Første torsdagsmesse efter ferien kl. 10.30, religionsundervisning på Norvanggård genoptages kl. 16.00 - 17.00.
Fre 2. kl. 19.30 messe og Jesu Hjerteandagt
Søn 4. Under højmesser er der børnetid i menigheds-salen. Efter højmessen er der kirkefrokost hvor der kan købes pølser, brød og drikkevarer
Man 5. “Ord på vejen” s redaktion mødes på Nordvanggård kl. 19.00
Tir 6. kl. 17.30 messe med efterfølgende rosenkransandagt.
Fre 9. Det årlige “ældretræf” i Sankt Hans Kirke. Det er et fællesarrangement for de fire nordsjællandske menigheder Birkerød, Helsingør, Hillerød og Hørsholm. Der er messe kl. 14 hvor der vil være mulighed for modtagelse af de Syges Salvelses sakramente. Derefter stort kaffebord. Prisen er sat til kr. 25.00. Tilmelding er nødvendig og skal foretages til Anna Lise Lous, tlf 4586 3730. Afslutning ca. kl. 17.00
Søn 18. Kollekten er til fordel for Katolsk Menighedspleje
Tir 20. kl. 19.00, De storkøbenhavnske menighedsråd mødes i menighedssalen i Bredgade, emne: DUK
Søn 25. Livets dag, latinsk højmesse man 26. kl. 18.30 Forældremøde på Nordvanggård. Mødet er for forældre til børn, som går til religions undervisning.
Fre 30. kl. 17.30 - 18.00, tilbedelse af det Allerhel­ligste Sakramente

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke
Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M.
Mobiltlf. 28 18 47 24
E-mail: radoslaw@pawlowski.dk
Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.
E-mail: papuga@get2net.dk
Hjælpepr.: Jacob Muiser, C.M.
Tlf. til præsterne: 45 81 27 96.
Menighedsrådsfmd.: Thorsten Wilstrup.
Rosenkrans 1.ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhjertigheden Rosenkrans om fredagen inden messen kl.17.15 (undtagen 1 fre i md). Tilbedelse af Alterets Sakramente:1. fre i md efter messen 17.30.
Sygebesøg med Kommunionen:1. fre i md eller efter aftale.
Generelle messe­tider:
Søn højmesse kl. 10, man kl. 17.30, tir kl. 10, ons-fre kl. 17.30, lør kl. 16.

September
OBS! Søndagsmesserne læses igen kl. 10.00
Tor 1. Vi genoptager religionsundervisning kl. 16.00. Se nærmere andet sted i bladet!
Alle børn og unge er velkomne i kirken hvor vi plejer at begynde undervisningen hver gang.
Fre 2. Den første fre i måneden. Messe kl. 17.30. Efter messen er der tilbedelse af Det Allere­helligste Sakramente. Sygebesøg med den hellige kommunion.
Lør 3. Bededag for præste- og ordenskald.
Ons 7. Vi beder Rosenkransen efter messen kl. 17.30. Efter andagten alle er velkomne til en kop kaffe i hestestalden.
Tor 8. Jomfru Marias Fødsel. Religionsundervisning kl. 16. hvor vi fejrer messe og hvert undervisningshold har en opgave. Der er ingen messe kl. 17.30
Fre 9.Vi beder Barmhjertighedens Rosenkrans kl. 17.15. I Hørsholm er der messe for alle syge kl. 14.00. Alle ældre og syge fra de fire nordsjællandske menigheder er velkomne. Efter messen er der et lækert kaffebord i menighedssalen. Husk tilmelding til sr. Mamertis.
Ons. 14. Det Hellige Kors’ Ophøjelse. Messe kl. 17.30.
Tor 15. Religionsundervisning kl. 16.00.
Fre 16. Barmhjertighedens Rosenkrans kl. 17.15.
Søn 18. Kollekt under højmesse går til Katolsk Menighedspleje.
Ons 21. Festen for den hellige Mathæus, apostel og evangelist, messe kl. 17.30.
Tor 22. Religionsundervisning kl. 16.00.
Fre 23. Barmhjertighedens Rosenkrans kl. 17.15.
Tor 29. De hellige Ærkeengle: Michael, Gabriel og Rafael. Religionsundervisning kl. 16.00, messe kl. 17.30.
Fre 30. Barmhjertighedens Rosenkrans kl. 17.15.

OBS.: *Oktober*
Søn 2. Ungdoms- og Høstmesse kl. 10.00.
Ungdomspræsten Gregers Mærsk-Kristensen vil komme, læse messe og prædike. Festlig Kirkekaffe efter Messen. Se opslaget i våbenhuset !

13 | Hovedstadsområde NV
2730 HERLEV. Vor Frue Kirke
Herlevgårdsvej 14.
Tlf. 4494 7694 og 4494 7678
Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 4453 5558
Hjælpepr.: Michael Bradley O.M.I..
Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf.4494 7678
Menighedsrådsfmd.: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup.Tlf. 4497 4335
Messe­tider: (HA)(T)
Lørdage: K. 17
Søndage: Kl. 10. kl. 11.30 (engelsk)
Mandage: K. 10.30. Ons kl. 19. Tor. kl. 09.30 (engelsk)
1. Fre i md kl. 19.30 (engelsk)
3. Fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende Rosenkransandagt
Tilbedelse: Ons. efter messen. Skriftemål efter aftale
Tir åbent hus hos Skt. Josefsøstrene, Primulavej 1, M. kl. 19.
September
Søn 11. kl.10.00 undervisning efter messen
Ons 21. kl. 19.00 Menighedsrådsmøde efter messen

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke
Frederikssundsvej 225.
Sognepræst: Lech Pytlak. Tlf. 38 28 17 00 el. 38 28 47 69, 10-12, undt. man og i forb. med messerne.
Kontor: Tlf 38 28 17 00 man-fre 10.30-12.30.
Menighedsrådsformand: Esther Zivadinovic, tlf 38 28 82 53
Sankt Joseph Søstrene, Primulavej 1, 2720 Vanløse Tlf . 38 10 30 34
Messe­tider: (HA)(T)
Søndage: Højmesse kl. 11.
Hverdagsmesser: Tir og tor kl. 10.00, fre kl. 19.00
Første fre tilbedelse fra kl. 18.30.
Sidste fre Niels Steensens andagt kl. 18.45
Hver tirsdag messe kl. 19 hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1, Vanløse.
September
Fre 2. ingen messe da opstilling til sommermarkedet begynder.
Søn 4. SOMMERMARKED. Messe kl. 9.00 på pladsen foran indgangen til kirken. (N.B.Ingen messe kl. 11)
Efter messen åbner sommermarkedet m. cafeteria, tombola, fiskedam, salg af bøger, brugt tøj, stort loppemarked og m.m. Kom og gør et godt fund for en ringe pris og mød samtidig gamle og nye venner ! Slut kl. 15.00
Søn 11. Familiemesse kl. 11.00. Derefter kirkekaffe.
Søn 18. Messe kl. 11.00
Man 19. Menighedsrådsmøde kl. 19.00
Søn 25. Messe kl. 11.00
Fre 30. Niels Steensens andagt kl. 18.45. Messe kl. 19.00

2860 SØBORG. Johanneskirken
Vandtårnsvej 7-9.
Sognepr.: Lech Pytlak. Træffes tir-fre 10.30-12 på tlf. 3828 1700. Evt. også tlf. 3828 4769.
Kirkens kontor: Vandtårnsvej 11. Tlf. 3969 0301.
Giro: 913-2929. Menighedsrådsfmd.: Dorte Linemann. Tlf. 3967 7699.
Sognets Hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn
Messe­tider: (HC2)(T)
Søndag: Højmesse kl. 9.30. 4. søndag i måneden er der Familiemesse kl. 9.30. Efter Højmesse morgenkaffe i menighedslokalet. Alle er velkommen.
Kroatisk messe 2. søndag i måneden kl. 18
KUK, DUK og religionsundervisning for sognets børn og unge: Hver onsdag kl. 18-19.30 i menighed-slokalet.

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM
3720 Åkirkeby. Rosenkranskirken
Gregersgade 12,
Konst. sognepr.: Dietrich Timmermann.
Tlf. 56 97 44 62. Mobil 40 97 57 62
Menighedsrådsfmd.: Knud-Erik Frandsen. Tlf. 56 48 85 71.
Pastoralass.: Sr. Carina Pøppinghaus. Tlf. 56 95 08 55.
Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne. Tlf. 56 95 08 55.
Gudstjenestetider (HC2)(I)
Alle søndage: Kl. 10 Højmesse eller Ordets gudstjeneste. Skriftemål i forb. m. Gudstjenesterne og efter aftale m. præsten. Præsten bringer gerne den Hellige Kommunion til vore syge. Meddel ligeledes, når en af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt på sygehus eller er kommet på plejehjem.
Ønsker De besøg af en søster, ring til 56 95 08 55. Mødet m. damerne beg. tir. 11/10!!!
Sept. er aflyst

14 | Hovedstadsområde NØ
2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke
Lyngbygårdsvej 1 A.
Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 4587 5688. Fax: 4587 5685. E-mail: agcomi@mail.dk
Andenpr.: Calogero La Loggia. Tlf. 4587 0888. E-mail: laloggiacalogero@mail.dk
Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke.
Menighedsrådsfmd.: Giorgio Bressan, Bagsværdvej 133 A, 1. th., 2800 Kgs. Lyngby. Tlf. 4593 6730
Messe­tider: (HB2)(T)
Søn M. kl.10. (Familiemesse 1.søn i md).
Lør M. kl.17.
Søndagsmesse: efter høj­mes­sen er der kirke­kaffe
Hver­dags­mes­ser: man - tor kl. 17.00, fre kl. 16.00.
Rosenkransbøn 1/2 time før mes­sen fre og lør.
September
Søn 4. 23. alm. søn. Messe kl. 10. Brunch.
Søn 11. 24. alm. søn. Messe kl. 10. Sogneundervisn.
Søn 18. 25. alm. søn. Messe kl. 10.
Søn 25.26. alm. søn. Messe kl. 10. Sogneundervisn.

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke
Bernstorffsvej 56.
Sognepr.: Niels Engelbrecht, Bredgade 64, 1260 København K. Tlf: 33 13 37 62.
Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf: 39 61 19 19. Træf. bedst kl. 8-9.
Andenpr.: Pastor Fabrizio Milazzo, Bredgade 64, 1260 København K. Tlf: 33 13 55 83.
Mobil: 61 67 83 39
Sognekontor: Bredgade 64, 1260 København K. Tlf: 33 13 37 62 – Man.-fre. kl. 10.30-15.
Menighedsrådsform.: Felicity Pors, Rørmosevej 6, 2400 Kbhvn. NV, tlf. 39 69 47 28
Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98
Messe­tider:
Sondag: højmesse kl. 9 – reciteret messe kl. 11.
Efter højmes­sen kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
Hver­dage: man & ons messe kl. 11, tirs, tors og fre messe kl. 8, lør messe kl. 11.30 med forudgående rosenkrans kl. 11.10. 1. og 3. ons i måneden tilbe­delse kl. 10-11.
September
Tor 1. kl. 14.00-16.00 haveeftermiddag
Lør 3. Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkrans kl. 11.10, derefter messe.
Tir 6. KÆK-møde i Sct. Andreas sogn.
Ons 7. Tilbedelse af det udstillede alterets sakra­mente kl. 10-11, messe kl. 11.
Man 19. kl. 19.00. meditationsaften på Strandvejen
Ons 21. Tilbedelse af det udstillede alterets sakra­mente kl. 10-11, messe kl. 11.
Ons 28. kl. 18.30-20 MiniKUK .

Immaculata kirken, Strandvejen 91
søndage kl 09.00.

2920 CHARLOTTENLUND
Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2.
Sognepr.: Pastor Allen G. Courteau, O.M.I., Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby.
Tlf: 4587 5688, fax 4587 5685
E-mail: agcomi@mail.dk
Andenpræst: Pastor Calogero La Loggia, Lyngby­gårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tlf: 4587 0888.
E-mail: laloggiacalogero@mail.dk
Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf: 3964 3039 - Normalt åbent onsdag kl. 9 - 12.
Menighedsrådsfmd.: Martin Ebert. Tlf. 4583 7353.
Messe­tider: (HB2)(T)
Søndag: Højmesse kl. 10. 1. søn i måneden: Høj­messe med gregoriansk sang. Efter højmes­sen kirke­kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
Hver­dage: ma - tor messe kl. 8, (tir ca. 8.15 fordi skolebørn er med) fre messe kl. 17 med forudgående tilbedelse fra kl. 16, lør. messe kl. 11:30 - 1. lør i md. rosenkrans kl 11.
September
Søn 4. 23. alm. søn. Messe kl. 10.
Søn 11. 24. alm. søn. Messe kl. 10.
Søn 18. 25. alm. søn. Messe kl. 10.
Søn 25. 26. alm. søn. Messe kl. 10.

15 | Hovedstadsområde V
1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4.
Tlf. 3324 6580 og 3321 8588. Fax: 3325 0738.
Sognepr: P. Gerhard Sanders SJ.
E-mail: Stenosgade@mail.dk
Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen. Tlf. 3321 5934. Menighedsrådsfmd.: Ruth Christophersen. Tlf. 3616 7084.
Messe­tider: (HA)(T)
Man-fre: kl. 8.15 og 17.
Lør: kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.
Søn: kl. 10 Latinsk Højmesse. Kl. 11.30 Dansk Højmesse. kl. 20 Aftenmesse.
Lejlighed til skriftemål før og eft. alle messer og eft. aftale.
September
Fre 2. Jesu Hjerte Fredag. Det Helligste Sakramente udstilles til stille tilbedelse kl. 16.00. Sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00.

Søn 11. kl. 18.00 kroatisk messe.
Fre 16. bøn­saften i Jesu Hjerte Kirke: kl. 17 messe efterfulgt af Sakramental tilbedelse indtil kl. 20.
Vekslen mellem stilhed, bøn, salmer og tekstlæsning. Vær med hele tiden eller kig forbi en stund.
Tir 20. kl. 19.00. Fælles menighedsråds­møde i Sankt Ansgar
Hver tirsdag åbnes kirken kl. 16. Efter mes­sen kl. 17 rosenkransbøn.
Hver søndag indbyder vi til kirke­kaffe efter 11.30-mes­sen. Kaffen - og theen - serveres i menigheds-salen, indgang: Stenosgade 4 B.
Religionsundervisning for sognets børn og unge:
Hver søndag kl. 10 - 11.30 i præstegården. Derefter deltagelse i mes­sen kl. 11.30. Første gang: se meddelelsen,som forældrene får tilsendt eller ugesedlen.
Forberedelse til firmelsen: Hver lørdag kl. 11 - 12.30 i præstegården. Tilmelding til pastor Michael Hornbech-Madsen: Tlf. 3321 5943. E-mail: donmi@mail.dk .

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5.
Hjemmeside: www.mariae.dk
Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16. Tlf. 38 79 39 99.
E-mail: fich@post4.tele.dk
Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og fr 10-12. Tlf. 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36.
Menighedsrådsfmd.: Ivar Hoel. Tlf. 32 46 17 12.
Forening: Sankt Mariæ Unge Katolikker (SMUK).
Hjemmeside: www.mariae.dk/smuk
Messe­tider:
Søndage: Hm. kl. 11.

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke
Strøbyvej 2
Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R. Tlf. 3678 2790. Træffes tir, fre, lør 9-12, tor 16-18; ellers kun efter aftale.
Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590.
Menighedsrådsfmd.: Jørgen Fog. Tlf. 3677 2226.
Messe­tider: (HA)(T)
Søndage Hm. kl. 10. 1. søn i md. polsk M. kl. 12; 3. søn i md. polsk M. kl. 17.
Lørdage M. kl. 17 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
Hver­dage Man-fre M. kl. 8; 3. fre i md. som regel vietnamesisk M. kl. 15.

September
Lør 3. kl. 17 dansk-vietnamesisk messe
Søn 4. kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe
Lør 10. kl. 17.00 messe
Søn 11. kl. 10.00 højmesse
Lør 17. kl. 17.00 messe
Søn 18. kl. 10.00 højmesse, Ingen polsk messe.
Kollekt til fordel f. Katolsk Menighedspleje.

16 | Hovedstadsområde N & NV
2200 KBH. N. Sakramentskirken
Nørrebrogade 27 C.
Sognepr: Reinhold Sahrner Tlf: 3535 6825. Træffes bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail.
Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk
E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk
Fax: 3536 6430.
Præst for engelsk-talende: Carroll Parker Tlf: 4494 7678.
Præst for fransk-talende: Pascal Rene Lung Tlf: 0046 4618 9627.
Hospitalpræst: Jørgen Erichsen Tlf: 3961 1919.
Giro: 804-6638
Menighedsrådsform.: Isabelle Lagrange Bustrup
Messe­tider (HB2)(T)
Søndage: Dansk M kl. 10. Engelsk M kl. 18 Fransk M kl. 11.30 (1. og 3. Søn i md)
Hver­dage: Tir kl. 8 (skolemesse, dog ikke i ferietiden). Ons kl. 17 (engelsk)
Messe­tiderne til høj­tid­erne, andre messe­tider og ar­rangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

17 | Hovedstadsområde K
1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
Bredgade 64.
Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk
Sognepr.: Niels Engelbrecht. Tlf. 3313 3762, 10-12 undt. man og tor.
Andenpr.: Fabrizio Milazzo.Tlf. ...
Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf: 3961 1919. Træffes bedst kl.8-9.
Andenpr.: Gregers Mærsk-Kristensen. Tlf. 3313 5583.
Kirkens kontor: Tlf. 3313 3762, man, tir, tor og fre 10-15. Ons eft. aftale.
Fax: 3332 1049. E-mail: sanktansgar@city.dk
Giro: 642-5305.
Menighedsrådsfmd.: Andreas Rude. Tlf. 3535 0356.
Faste messe­tider:
hver­dage (ma – fr) kl. 8.00 og kl. 16.30
morgenbøn (laudes) synges man – fre kl. 07.30 lør kl. 17.00
Søn kl. 8.00 og kl. 10.00 (Højmesse)
Aftenbøn (Vesper) synges søndag kl. 17.00

September
Fre 2. Jesu Hjerte fredag. Messe kl. 16.30 med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 18.00
Lør 3. kl. 17.00 Aftenmesse
Søn 4. Årsdagen for Domkirkens konsekration. kl. 8
Messe, kl. 10 familiemesse, derefter familiedag. kl. 12.00 Ukrainsk messe, kl. 19.30 ungdomsmesse
Lør. 10. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 11. (24. alm. søn) kl. 8.00 messe. Kl. 10.00 højmesse, kl. 19.30 SAKS-messe
Fre 16 – søn 18. ministrant-weekend på Klitborg
Lør 17. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 18. kl. 8.00 messe. Kl. 10.00 højmesse
Tor 22. kl. 19. Midi-kuk begynder, Bredgade 64, 3.
Lør 24. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 25. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 19.30 SAKS-messe.

18 | Amager
2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke,
Dronning Elisabeths Allé 3.
Sognepræst: Jerzy Gorowski CSsR. Tlf. 3286 0724.
E-mail: jfg@sktannæ.dk
Konstitueret sognepræst: Wieslaw Podlach, CSsR. Tlf. 3286 0723. E-mail: kontoret@sktannæ.dk
Præst for filippinerne: Patrick Sheils CSsR. Tlf. 3286 07 29 eller 2084 8084.
Præst for polakker: Rajmund Dorawa CSsR. Tlf. 3286 0727
Kirkekont: Hans Bogbinders Alle2, tir-fre 10-12; tor. tillige 17-18. Tlf. 3258 4102. Fax. 3286 0738.
E-mail: kontoret@sktannæ.dk
Giro: 815-3442. Menighedsrådsformand: Peder Schramm. Tlf. 3295 0074.
Messe­tider: (HA) (T)
Søndage: Messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.
Lørdage: Engelsk messe kl.17.
Hver­dage: Man kl. 8; Tir kl. 17 messe med vesper; Ons kl.8 messe med laudes; Tor kl. 8 og kl. 19 no-vene til Maria, Moderen af den Stedsevarende Hjel­p med efterfølg. messe.
Fre kl. 8. Hver 1. Fre kl. 19 messe derefter vågenat.
Lør kl. 8 messe med laudes.
Lejlighed til skriftemål efter aftale.

19 | Grønland
3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
Sognepræst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51
Tlf.: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175.
E-mail: kristkonge@greennet.gl
Messe­tider:
Søndage: kl. 10,00.
Hver­dags­mes­ser: Man., tir. og tor.: Kl. 18,00
Onsdage: Kl. 18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 19.
Fredage: Kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213.
Lørdage: Kl. 11.00. OBS: Ændringer i hverdags mes­setidspunkter kan ske.Fejring af bod­ens sakramente: Efter aftale. Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier.

20 | Færøerne
FO 100 TØRSHAVN. Mariukirkjan
Mariugøta 4.
Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt, Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V. Tlf. 3355 6080.
Kirken: Tlf./Fax: 00 298 31 0380.
E-mail: sktmaria@post.olivant.fo
Præstegården: Mariugøta 10. Tlf. 00-298 31 1779.
Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16, 160 Argir. Tlf. 00-298 31 0653.
E-mail: gabriel@post.olivant.fo
Menighedsrådsfmd.: Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Messe­tider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 11.

GUDSTJENESTER PÅ FREMEDE SPROG
Arabisk messe
Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. 1.Søn i md. kl.16.
Communauté de Langue Française
Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8, SE-223 50 Lund.
Tlf. +46 46 14 73 91. Fax: +46 46 14 73 91.
E-mail: pascalrene@dominikan.nu
Hjemmeside: http://www.dominikan.nu/
Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2000 København N. Tlf. 35 35 68 25.
Deutschsprachige Gemeinde
Pf. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kopenhagen V. Tlf. 3386 0380. Fax: 3386 0384.
Hi. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St.Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen Ø. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.
English-Speaking Ministry
Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 4494 7678. Fax: 4453 5558.
Vor Frue Kirke, Herlev:

Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass. Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.
Sakramentskirken:
Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm: Mass.
Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass.
Holidays: Mass times as on sundays.

Filippinere
Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 86 07 29. Mobiltlf. 2084 8084. Fax: 32 86 07 38.
Sankt Annæ Kirke:
Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.
Kroatisk Mission
For tiden ingen fastboende præst.Betjenes lejlig­hedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland.
Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 3355 6080.

Misa en Español
Henv.: Leszek Kapulas, C.Ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 3286 0728.

Messe in Italiano
Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1. th., 1616 København V. Tlf. 3321 5934.
Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerte Kirke. Kbh. V.
Msze swiete w jesyku polskim
Kosciol sw. Anny, Dronning Elisabeths Alle 3. 2300 København S
O.Rajmund Dorawa CssR tel. 32860727
Tamilske gudstjenester
Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg. Tlf. 9879 6347 eller 2086 6738. Fax 9879 6348
Vietnamesere
Øst for Store Bælt:
Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl. Tlf. 3990 5727. Mob.: 2016 2090.
Jylland og Fyn:
Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Thorsgade 22, 8900 Randers. Tlf. 7463 1707. Mobil 2343 7899.

Messe efter traditionel latinsk ritus
(1962-messeordning):
2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapel­let), Dag Hammarskjölds Alle 17, København Ø.
Evt. ændringer annonceres på
www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere
Koderne er anført efter „Messe­tider“
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej
oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekontoret/ kirken.

Koder for hørehandappede
Koderne er anført efter „Messe­tider“
T = Teleslyng.
H = Andre hjælpemidler for hørehandappede, f.eks. højt­taleranlæg eller hånd­høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for høre­handicappede.

At alle nationers regeringer
må respektere
retten til religionsfrihed
At forkyndelsen af det kristne budskab
i de unge Kirker må fremme
dets inkulturation

Liturgisk kalender 1. - 30. september 2005

1. *grøn*. Torsdag i 22.alm.uge. (II Ps).
L.: Kol 1,9-14. Ev.: Luk 5,1-11.

2. *grøn*. Fredag i 22.alm.uge. (II Ps).
L.: Kol 1,15-20. Ev.: Luk 5,33-39.

3. *hvid*. Lørdag i 22.alm.uge. (II Ps).
Gregor den Store, pave og kirkelærer, (†604)(m).
L.: Kol 1,21-23. Ev.: Luk 6,1-5.

Bededag for præste- og ordenskald.

I Domkirken (h).
I vesper til Kirkevielse.

4. *hvid*. Søndag. **ÅRS DAGEN FOR DOMKIRKENS KONSEKRATION**

(h). (23. ALM. SØNDAG)

✠ *Gl. Cr. Særl.pf.*

1.L.: 1 Kong 8,22-23.27-30.

℣.: Sl 84,3.4.5+10.11.

℞: Hvor er din bolig vidunderlig, Hærskarers Herre!

2.L.: 1 Kor 3,9b-11.16-17.

Ev.: Joh 2,13-22 eller Joh 4,19-24.

2. vesper til Kirkevielse.

I andre kirker:

4. *grøn*. 23. ALM. SØNDAG. (III Ps).

✠ *Gl. Cr. Alm. S. pf.*

1.L.: Ezek 33,7-9;

℣.: Sl 95,1-2.6-7abc.7d-9.

℞: Om I dog i dag ville lytte til Herren!

Gør ikke jeres hjerter hårde!

2.L.: Rom 13,8-10.

Ev.: Matt 18,15-20.

5. *grøn*. Mandag i 23.alm.uge. (III Ps).

L.: Kol 1,24 - 2,3. Ev.: Luk 6,6-11.

6. *grøn*. Tirsdag i 23.alm.uge. (III Ps).

L.: Kol 2,6-15. Ev.: Luk 6,12-19.

7. *hvid*. Onsdag. **ÅRS DAGEN FOR DOMKIRKENS KONSEKRATION**

(f). (III Ps).

I andre kirker: som 4. september i Domkirken.

Gl. Særl.pf.

Man vælger mellem 1. og 2. læsning.

I Domkirken:

7. *grøn*. Onsdag i 23.alm.uge. (III Ps).

L.: Kol 3,1-11. Ev.: Luk 6,20-26.

8. *hvid*. Torsdag. **JOMFRU MARIAS FØDSEL**

(f).(III Ps).

Gl. Jomfru Marias pf.

L.: Mika 5,1-4a eller Rom 8,28-30.

℣.: Sl 13,6ab.6cd.

℞: Jeg vil glæde mig højlig i Herren!

Ev.: Matt 1,1-16.18-23 eller 1,18-23.

9. *grøn*. Fredag i 23.alm.uge. (III Ps).

Eller *hvid*. **Peter Claver**, præst (†1654).

L.: 1 Tim 1,1-2.12-14. Ev.: Luk 6,39-42.

10. *grøn*. Lørdag i 23.alm.uge. (III Ps).

Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

L.: 1 Tim 1,15-17. Ev.: Luk 6,43-49.

11. *grøn*. 24. ALM. SØNDAG. (IV Ps).

✠ *Gl. Cr. Alm. S. pf.*

1.L.: Sir 27,30-28,7;

℣.: Sl 103,1-2.3-4.9-10.11-12.

℞: Herren er barmhjertig og nådig,

sen til vrede og rig på troskab.

2.L.: Rom 14,7-9.

Ev.: Matt 18,21-35.

12. *grøn*. Mandag i 24.alm.uge. (IV Ps).

Eller *hvid*. **Jomfru Marias hellige navn.**

L.: 1 Tim 2,1-8. Ev.: Luk 7,1-10.

13. *hvid*. Tirsdag i 24.alm.uge. (IV Ps).

Johannes Chrysostomos, biskop og kirkelærer, (†407) (m).

L.: 1 Tim 3,1-13. Ev.: Luk 7,11-17.

14. *rød*. Onsdag. **DET HELLIGE KORS' OPHØJELSE** (f).(IV Ps)

Gl. Særl.pf. eller Pass.pf.I.

L.: 4 Mos 21,4-9 eller Fil 2,6-11.

℣.: Sl 78,1-2.34-35.36-37.38.

℞: Glem ikke Guds gerninger, men hold hans

befalinger.

Ev.: Joh 3,13-17.

15. *hvid*. Torsdag i 24.alm.uge. (IV Ps).

Jomfru Marias smerter (m).

Ad lib. sekvens: Stabat Mater

(*Under korsset dybt nedbøjet.*). **Jomfru Marias pf.**

L.: 1 Tim 4,12-16. Ev.: Joh 19,25-27 eller Luk

2,33-35.

(*Læsning ad lib. (Jomfru Marias smerter): Hebr*

5,7-9.)

16. *rød*. Fredag i 24.alm.uge. (IV Ps).

Cornelius, pave, (†253), og **Cyprian**, biskop,

(†258), martyrer (m).

L.: 1 Tim 6,2c-12. Ev.: Luk 8,1-3.

17. *grøn*. Lørdag i 24.alm.uge. (IV Ps).

Eller *hvid*. **Robert Bellarmin**, biskop og kirkelærer, (†1621).

Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

L.: 1 Tim 6,13-16. Ev.: Luk 8,4-15.

18. *grøn*. 25. ALM. SØNDAG. (I Ps).

✠ *Gl. Cr. Alm. S. pf.*

1.L.: Es 55,6-9;

℣.: Sl 145,2-3.8-9.17-18.

℞: Herren er nær ved alle, der råber til ham.

2.L.: Fil 1,20c-24.27a.

Ev.: Matt 20,1-16.

Kollekt for Katolsk Menighedspleje.

19. *grøn*. Mandag i 25.alm.uge. (I Ps).

Eller *rød*. **Januarius**, biskop og martyr, (†305).

L.: Ezra 1,1-6. Ev.: Luk 8,16-18.

20. *rød*. Tirsdag i 25.alm.uge. (I Ps).

Andreas Kim Taegon, præst, og **Paulus Chong Hasang og lidelsesfæller**, martyrer, (†19.årh.)(m).

L.: Ezra 6,7-8.12b.14-20. Ev.: Luk 8,19-21.

21. *rød*. Onsdag. **MATTHÆUS**, apostel og evangelist (f).(I Ps).

Gl. Ap.pf.

L.: Ef 4,1-7.11-13.

℣.: Sl 19,2-3.4-5ab.

℞: Deres tale er nået til jorderigs ende.

Ev.: Matt 9,9-13.

22. *grøn*. Torsdag i 25.alm.uge. (I Ps).

L.: Hagg 1,1-8. Ev.: Luk 9,7-9.

23. *grøn*. Fredag i 25.alm.uge. (I Ps).

Eller *hvid*. **Pius de Pietrecina**, præst

(Padre Pio)(†1968)

L.: Hagg 1,15b-2,9. Ev.: Luk 9,18-22.

24. *grøn*. Lørdag i 25.alm.uge. (I Ps).

Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

L.: Zak 2,5-9.14-15a. Ev.: Luk 9,43b-45.

25. *grøn*. 26. ALM. SØNDAG. (II Ps).

✠ *Gl. Cr. Alm. S. pf.*

1.L.: Ezek 18,25-28;

℣.: Sl 25,4-5.6-7.8-9.

℞: Herre, husk din barmhjertighed og trofasthed.

2.L.: Fil 2,1-11 eller 2,1-5.

Ev.: Matt 21,28-32.

Livets Dag.

I konsekrede kirker undtagen Domkirken:

I vesper til Kirkevielse.

26. *hvid*. Mandag. **KIRKEVIELSESFEST** (h).

alt som 4. september i Domkirken.

I andre kirker - også Domkirken:

26. *grøn*. Mandag i 26.alm.uge. (II Ps).

Eller *rød*. **Cosmas og Damian**, martyrer, (†303).

L.: Zak 8,1-8. Ev.: Luk 9,46-50.

27. *hvid*. Tirsdag i 26.alm.uge. (II Ps).

Vincent af Paul, præst, (†1660)(m).

L.: Zak 8,20-23. Ev.: Luk 9,51-56.

28. *grøn*. Onsdag i 26.alm.uge. (II Ps).

Eller *rød*. **Wenceslaus**, martyr, (†929).

Eller *rød*. **Laurentius Ruiz og lidelsesfæller**, mar-

tyrer, (†omkr. 1635).

L.: Neh 2,1-8. Ev.: Luk 9,57-62.

(*Lioba, abbedisse (†780), kan ihukommes.*)

29. *hvid*. Torsdag. **DE HELLIGE ÆRKEENGLE**

MICHAEL, GABRIEL OG RAFAEL (f).(II Ps).

Gl. Englenes pf.

L.: Dan 7,9-10.13-14 eller Åb 12,7-12a

℣.: Sl 138,1-2a.2bc.3-4.5.

℞: Herre, jeg vil lovsynge dig for englene.

Ev.: Joh 1,47-51.

30. *hvid*. Fredag i 26.alm.uge. (II Ps).

Hieronymus, præst og kirkelærer, (†420)(m).

L.: Bar 1,15-22. Ev.: Luk 10,13-16.

(*Læsning ad lib. (Hieronymus): 2 Tim 3,14-17.*)

En glad søster Elisabeth Maria efter aflæggelsen af de højtidelige løfter.

De evige løfter

Lørdag den 16. juli aflagde søster Elisabeth Maria af Kristi Legeme og Blod sine højtidelige klosterløfter og trådte dermed endegyldigt ind i Vor Frue af Bjerget Karmels Orden.

Der var mange mennesker til stede på den festlige dag i klosteret på Brødeskovvej i Hillerød. Biskoppen celebrerede messen sammen med fire præster og foretog

samme dag indvielsen af to nye klokker til det netop færdiggjorte klokketårn.

Karmelitternonnerne i Hillerød kan glæde sig over god tilgang til ordenen. Den 1. oktober i år vil Sr. Thérèse af den uplettede Undfangelse aflægge sine højtidelige klosterløfter, jfr. annoncen side 14.

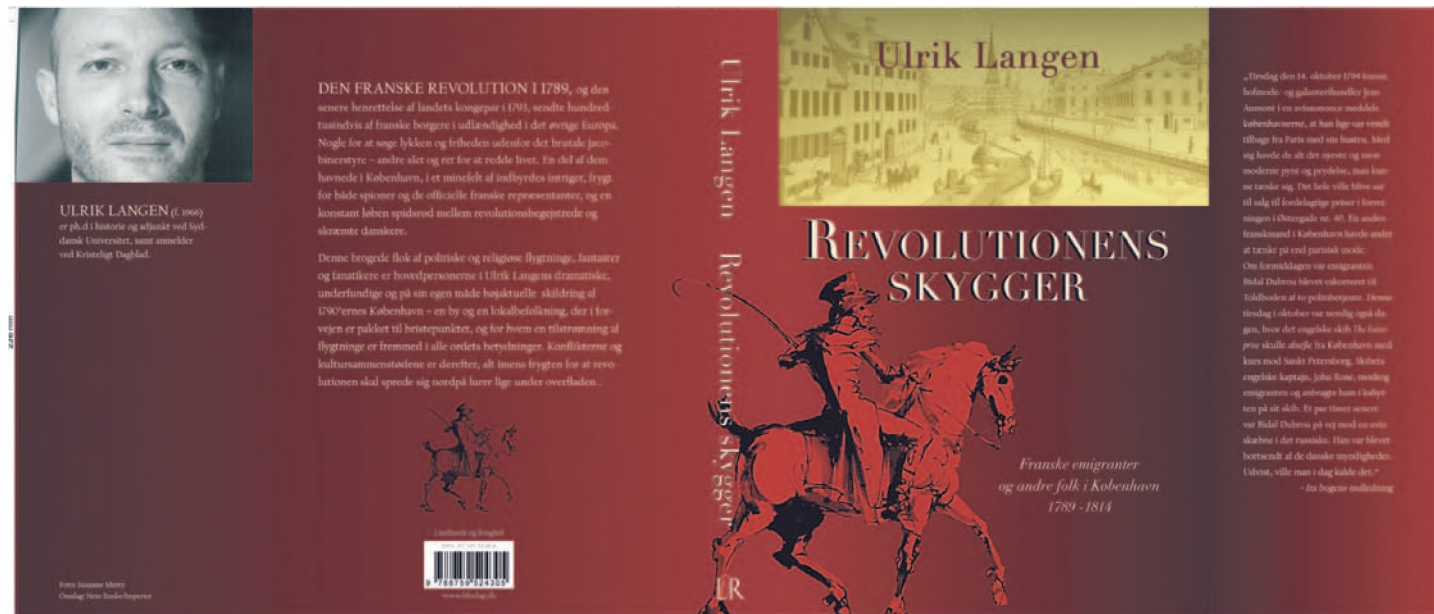
Biskop Kozon indvier de to nye klokker, som herefter vil ringe til messe og tidebøn

Emigranter i god tro

af **Andreas Rude**

I kølvandet på den store franske revolution i 1789 forlod tusinder af franskmænd deres fædreland. Mange af emigranterne var kongetro aristokrater, men også almindelige borgere og talrige gejstlige gik en usikker fremtid i møde i det fremmede, fordi de ikke ville gå på kompromis med deres politiske eller religiøse principper. De fleste slog sig ned i Tyskland, men nogle fandt også vej til Danmark. Her blev de venligt modtaget, og sympatien for emigranterne og deres sag voksede yderligere efter henrettelsen af Louis XVI, hvor selv de medlemmer af den danske intelligentsia, der havde flirtet med de revolutionære ideer, fornemmede, at situationen var ved at løbe løbsk. Revolutionen varede som bekendt heller ikke evigt, og i 1802 udstedte Napoleon en generel amnesti, der fik mange af emigranterne til at vende hjem. Andre havde dog slået rod, og navne som d'Auchamp, de Bretteville og Serène d'Acqueria i telefonbogen vidner om, at deres efterslægt stadig er iblandt os.

Denne meget sammensatte gruppe mennesker har historikeren Ulrik Langen tegnet et fint portræt af i bogen "I Revolutionens Skygger: Franske emigranter og andre folk i København 1789-1814." Langen udviser stor sans for den landflygtiges psykologi, ligesom han har et skarpt øje for, at politisk idealisme og personlig opportunisme på ingen måde udelukker

hinanden. Men dette med "andre folk" i bogens titel er også vigtigt, for det var ikke bare danskere, som de landflygtige franskmænd mødte i København, men også den franske republiks udsendinge. Den største skurk var Philippe-Antoine Grouvelle, som i 1793 havde forkyndt dødsdommen for Louis XVI, og som kort tid efter var blevet sendt til Danmark som Republikkens uofficielle ambassadør. Tilstedeværelsen af en sådan mand var en rød klud i hovedet på emigranterne, men selvom Danmark ikke havde anerkendt det nye styre i Frankrig, var det i landets politiske og handelsmæssige interesse at opretholde en forbindelse, og udenrigsminister A.P. Bernstorff holdt derfor hånden over Grouvelle. På den anden side var den danske regering ikke

karrig med at hjælpe nogle af emigranterne med pensioner, ligesom en række rigmænd med storkøbmanden Frédéric de Coninck i spidsen også støttede dem. Erfarne krigsfolk kunne man også altid bruge i den danske hær og flåde.

Emigranterne var et frisk pust udefra i den lidt søvnige danske hovedstad, og mange af dem udfoldede stor energi under deres ophold som postejbagere, modehandlere, sproglærere, fægte- og danseinstruktører og meget andet nyttigt. Men fælles for de fleste af dem var også deres katolicisme, som de frit kunne praktisere i det østrigske gesandtskabskapel (der i en senere udgave blev til Skt. Ansgars Kirke) eller andre af de kapeller, som de katolske landes ambassader opretholdt i hoved-

staden – blot man ikke søgte at omvende danskerne. Selvom Ulrik Langens fremstilling af emigranternes forhold ikke rummer nogen særskilt analyse af deres trosliv, fornemmer man alligevel, hvor vigtig en del af deres liv, den var. Man fulgtes ad til messe, var kendt blandt sine ikke-katolske naboer som "gode kristne", og stadige notehenvvisninger i teksten til Skt. Ansgar Kirkes dåbs og ægteskabsregistre, "Protocollum Baptizatorum" og "Liber Matrimoniorum," vidner om, at religionen var en trøst i det fremmede og med til at opretholde den landflygtiges identitet.

Ulrik Langen: *Revolutionens skygger. Franske emigranter og andre folk i København 1789-1814.*

Pilgrim og/eller turist?

Stig Holsting har skrevet en fængslende bog om sin store kærlighed: Rom.

af **Erling Tiedemann**

Som pilgrim er man en åndens turist, skriver Stig Holsting i sin nyeste bog, og denne grundtanke præger bogen, som ikke fortæller, hvor man finder Roms bedste pizza eller billigste caffè latte, men i stedet viser os kirker og klostre indefra,

d.v.s. med udgangspunkt i det liv, der leves i dem.

Stig Holsting lægger dog ikke op til en kunstig modsætning, og også i hans bog findes mange detaljer, som vil interessere turisten. Og hvem ved? En dag opdager turisten måske, at han kun fik set over-

fladen, og her viser bogen "Pilgrim i Rom" vejen til noget dybere.

Bogen er på mange måder en typisk Stig Holsting-bog med hans egne illustrationer i den karakteristiske streg og med personlige digte, der sætter tanker og bønner på vers. Dertil kommer en udbygget ordliste, som ikke mindst ikke-katolske læsere kan have stor gavn af at slå op i.

Det mest karakteristiske ved bogen er imidlertid, at forfatteren deler sin egen betagelse af troens Rom og sit årelange åndelige udbytte af ophold dernede med læseren. Kirken har mere brug for vidner end for lærere, sagde Paul den Sjette, og selv om man kan lære meget ved at læse Stig Holstings bog, så ligger dens styrke først og fremmest i, at den netop er et personligt vidnesbyrd om et oplevet Rom.

På den måde kan bogen også fungere som en øjenåbner for den, der måtte være ankommet til Rom med en solid strømpe af fordomme trukket ned over hovedet. Rom ligger nu engang i Italien, og den farverige katolicisme, man møder der, er

italiensk – og for mange nordboer meget fremmedartet. Her formår Stig Holsting at illustrere, hvordan det farverige er udtryk for, at Italiens katolske kultur kan få kirkefest og folkefest til at gå op i en højere enhed, hvor det hele er med. "Vel kan italieneren være antiklerikal - ofte med god grund - men han glemmer ikke det vigtigste", skriver forfatteren, der heller ikke tilbageholder et lille pift i sin sammenligning med vore egne forhold: "Kirkefesterne i Italien glimrer i sammenligning med danske forhold, for Kirken er i Italien i større grad en folkekirke end den danske kirke, fordi Kirken hernede er båret af almindelige menneskers daglige behov og engagement og i øvrigt i vidt omfang ved sit mystiske element, der påvirker folks dagligdag og tænke måde. Kirken er ikke et statsligt departement, som styres af regering og parlament, men er Herrens forvalter i eget hus og lever i kraft af sin indre styrke".

Stig Holsting tager læserne med ind i sine oplevelser - som et tilbud og ikke som en følelsesmæssig anmasselse. Vi lukkes ind i hans imaginære samtale med den

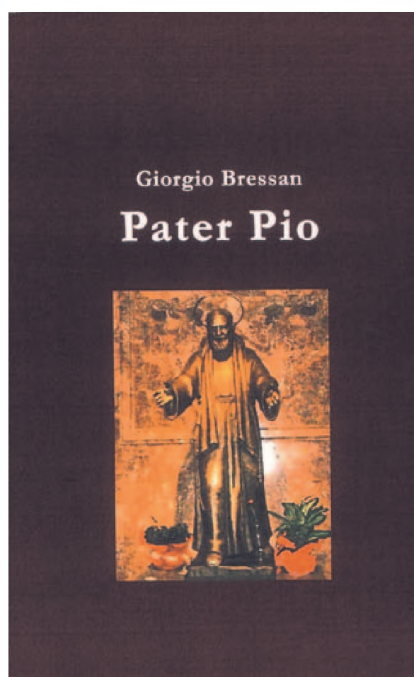
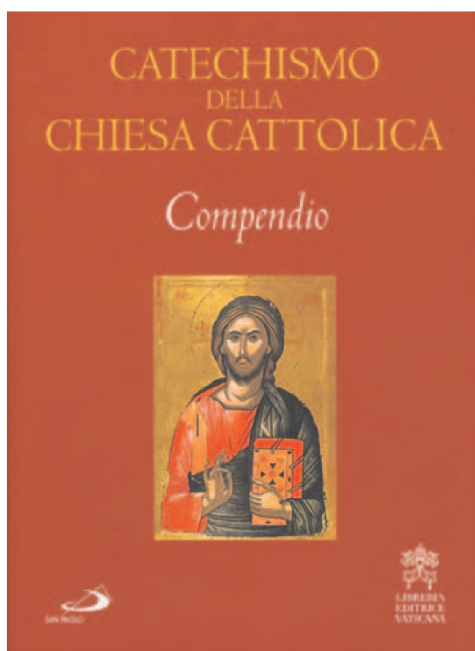
danske guldaldermaler Albert Küchler (1803-1886), der blev franciskanermunk og døde i Rom, og vi kommer med til en tidlig morgenmesse hos pave Johannes Paul II. Ikke mindst beretningen om det sidste er rørende - i dette ords allerbedste betydning.

For Stig Holsting er Rom ikke et turistmål, men en nødvendighed, siger han – og tilføjer: "Jeg møder Roms religiøse dimension i så mange sammenhænge og med en så overbevisende styrke, at jeg føler, at jeg har meget at tage med mig hjem til Danmark, når mine dage, mine alt for få og korte dage hernede er omme."

Af det meget, han har fået med hjem, deler han ud i sin bog – en god julegave til familie og venner af alle trosretninger.

Stig Holsting
Pilgrim i Rom
ISBN 87-87082-36-5

Forhandles gennem Katolsk Forlag og hos forfatteren (tlf. 87 58 03 03)
2. oplag, 232 sider. Pris 250 kr.

Skønt Verdenskatekismen stadig ikke er udkommet på dansk, vil vi alligevel omtale, at Vatikanet i juni i år udgav et kompendium til den.

Det er en syntese af katekismen, og bogen indeholder således alle de fundamentale elementer i vor tro, formuleret som spørgsmål og svar. Vi har hermed fået et overskueligt redskab til bedre at forstå og uddybe katekismen – med den tilføjelse, at vi indtil videre må afvente en dansk oversættelse.

Den lille bog på 200 sider er ligesom verdenskatekismen inddelt i 4 hovedafsnit: Trobekendelsen, Fejringen af det kristne mysterium, Livet i Kristus og Den kristne bøn, med numre der henviser til katekismen.

Faktisk kan man næsten kalde den for en håndbog i troen, og nu er det op til de lokale bispekonferencer at sørge for, at den blive oversat til lokalsprog, idet den foreløbig kun findes på italiensk.

Det bliver dejligt den dag, hvor kateketer og andre kan tage denne bog i hånden og bruge den til gavn for hele vort bispedømme.

Hvis ingen andre vil, kan man jo som bekendt blive nødt til at gøre det selv. Det var, hvad Giorgio Bressan måtte sande, efter at han i nogen tid havde undret sig over, at det ikke var til at opdrive en bog om Pater Pio på dansk. Først overvejede han at oversætte en af de mange bøger, der er skrevet om den store helgen, men valgte så selv at redigere de oplysninger, han mener et dansk læserpublikum som et minimum bør have.

Det er blevet til en lille bog om pater Pio, hvor man kan læse om hans liv og gerninger. Pater Pio døde i 1968 og blev helgenkåret allerede i 2002 af pave Johannes Paul II. Han levede det meste af sit liv som munk i klosteret i S. Giovanni Rotondo, hvor han blev berømt, men også mistænkeliggjort for sine *stigmata* (Jesu sårmerker), som han fik i 1918.

Bogen er forsynet med en del farvebilleder fra helgens liv samt et kort over Apulien i Italien, hvor pater Pio færdedes. Den kan købes direkte fra forlaget Books on Demand GmbH, Norderstedt eller i Stenobutikken. ISBN 87-7691-007-5. Pris kr. 119.

Pilgrimsrejse til Medjugorje Bosnien Herzegovina

Stedet hvor Jomfru Maria åbenbarer sig

d. 29. okt. – d. 5. nov. 2005

Pris: 5.500 med fly og halvpension.

Henvendelse: 75126402 el. 75121027

Academicum Catholicum

indbyder til foredrag v/

p. Michael Hornbech-Madsen

som taler over emnet

Liturgi og teater

Tid og sted:

Onsdag d. 7. september 2005 kl. 20

Jesu Hjerter Kirkes menighedssal

Stenosgade 4, 1616 København V

Alle er velkomne

Valfart til Rom 13.-19.2.2006

Ledere: Niels Engelbrecht og Fabrizio Milazzo

Messe i valfartskirkerne, audiens hos pave Benedikt, besøg i romersk menighed og det romerske præsteseminarium + meget andet.

Tilmelding til Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1260 K, e-mail sanktansgar@city.dk

Enkeltv.: 4300 kr., dobbeltv.: 4000 kr., 3-4 sengsv.: 3650 kr.

Niels Steensens Bibliotek

holder ferielukket i perioden:

1. - 8. september.

SOMMERMARKED SANKT ANSGARS KIRKE

Søndag den 28. august kl. 11.-15.00

Restaurant og loppetov
Stort billedgalleri og tombola

Elli Gambell in memoriam

Efter lang tids svagelighed og sygdom døde Elli Gambell, 88 år gammel, på Helsingør Sygehus den 11. juli, hvor hun var blevet indlagt to dage forinden.

Elli Gambell blev født den 9. august 1916 i Gentofte. Hun begyndte sin skolegang på Rygaards Skole, en ren pigeskole dengang, med fransk og internationalt præg, og fortsatte på den daværende Sct. Joseph Søstrenes Skole (ligeledes en pigeskole) på Østerbro i København. Hun blev student fra Gentofte Statsskole i 1934 og konverterede i gymnasietiden til Den katolske Kirke. Efter sin translaturuddannelse blev hun sekretær for overbibliotekaren ved Københavns Universitetsbiblioteks 2. afdeling (medicinsk-naturvidenskabelig). Senere blev hun translator på Forlaget Carlsen, hvor hun blandt andet oversatte Rasmus Klump til tysk!

Da dominikanerordenen i 1953 oprettede et kloster ved Sct. Andreas Kirke i Ordrup, arbejdede Elli Gambell frivilligt og ulønnet 3-4 timer hver aften for klostret, hvor hun tilrettede og redigerede de franske dominikaneres skriftlige arbejder til lydfrit dansk. Hun var en sprogets mester og beherskede engelsk, fransk, italiensk, tysk og latin – og allermest dansk – og blev

som uundværlig og værdsat arbejdskraft fastansat som sekretær efter nogle få år.

Tidsskrifterne "Lumen" og "Ånd og Liv" samt præsternes interne meddelelsesblad "Inter Nos" var en del af Elli Gambells vidtspændende arbejdsfelt, der også kom til at omfatte stillingen som redaktionssekretær på Katolsk Ugeblad, Katolsk Forum og Katolsk Orientering fra begyndelsen af 60'erne til midten af 70'erne. Endvidere udgjorde hun, sammen med Ellen Marie Lebahn og under ledelse af pater Pierre Grégoire, sekretariatet for synoden (1967-1969). Derudover blev der tid og kræfter til oversættelse af diverse teologisk-kirkehistoriske bøger fra fransk og engelsk til dansk.

Ansgarstiftelsens udgivelse af "Bibelkommentar, indledning og noter fra Jerusalembibelen" i 1968 – et teologisk-eksegetisk værk i to bind om henholdsvis Det gamle og Det ny Testamente (679 og 400 sider) – blev en af Elli Gambells store udfordringer. Her kom hendes indsigt, ypperlige sproglige formåen og arbejdsmæssige kapacitet til rig og lykkelig udfoldelse. Pater Grégoire var drivkraften i arbejdet og Elli Gambell hans højre hånd, der havde til opgave at overvåge, at hele den omfattende og komplicerede proces – såvel oversættelsesarbejdet (udført af en stab på syv oversættere) som den rent tekniske side af sagen – forløb tilfredsstillende.

Elli Gambell var en overordentlig skarp iagttagelse og analytiker af både mennesker og sager. Hun kunne analysere et problem og menneskers holdning, og hun havde en intuitiv fornemmelse af, hvem hun stod over

for. Hun var udpræget kritisk over forhold i Kirken, men solidarisk med den, og så tværs igennem kirkeligt hykleri, var knivskarp som debattør og havde sine meningers mod. Hendes humor kunne være særdeles konstant, men hun besad tillige en bunden varme, der kom befriende til udtryk i samvær og samtale. Og hun var modtagelig for argumentets vægt i en åben og ægte dialog om væsentlige spørgsmål. Hendes viden var omfattende, hendes kulturelle interesser ligeledes. Hun var sin families informationscenter og en ihærdig bridgespiller – to felter, hvor en klæbehjerne ikke er at foragte.

Elli Gambells kristne tro og engagement i Kirken betød alt for hende. Det afspejles i hendes livslange og utrættelige indsats, der har sat sig varige spor.

Selv juleaften kunne hun – længe efter forventet ankomst hos familien, hvortil hun var indbudt – finde på at ringe og meddele, at nu var hun på vej! Men der havde lige været en arbejdsopgave, hun først måtte få fra hånden.

Det viser i et glimt Elli Gambells kompromisløse og respektindgydende indstilling til sit arbejde. Det illustrerer også, hvor passioneret hun var, og hvor langt ud over normale menneskelige grænser hun gik, når opgaverne krævede det – båret oppe, som de var, af hendes mønstergyldige kompetence.

Ære være Elli Gambells minde.

På Bispekontorets vegne
Hans Jensen

MAGLEÅS

KURSUSCENTER

Efterår 2005

Kirkekaffe

Søndag den 18. september kl. 14.30 kaffe og kage.

Kl. 15.00 "Paolo il Danese" v/Thomas Harder

Paolo il Danese eller Arndt Lauritzen: dansk munk, officer, præst, patisanleder i Italien, forretningsmand og hemmelig agent.

Thomas Harder, der lige har udgivet en bog om ham, fortæller om sit arbejde med at afdække denne utrolige skæbne.

Pris: kr. 50,-

Weekend Kroppens bøn

- meditativ dans v/ sr. Angela Rammé

Fredag den 23. september kl. 19.00 til søndag den 25.

september kl. 13.30

"Jeg ser mennesker, som ligner træer" (Mk 8,24)

- I dansen at vokse og udfolde sig som et træ

Det bibelske grundlag for weekenden vil være helbredelsen

af den blinde i Markus evangeliet, som viser os trin for trin

hvordan vi kan blive mere bevidste og hele mennesker.

I meditativ dans kan vi erfare, hvor godt det er at bruge

kroppen til bøn. At bevæge sig i kredsen, med Kristus som

centrum, vil føre os til en indre ro og hjælpe os til at slappe af.

Dansen og musikken gør os åbne for, i samværet med os selv

og hinanden, at forberede mødet med Gud. Med vor krop giver

vi udtryk for vor længsel efter Gud. Vi danser efter Taizésange

og klassisk musik med ganske enkle trinforløb.

Pris: kr. 800,-

Thérèse af Lisieux's fest

Lørdag den 1. oktober 2005

aflægger vor søster

Thérèse af den uplettede Undfangelse

sine højtidelige klosterløfter

og bliver viet til Kristi brud i

Vor Frue af Bjerget Karmels Orden.

Højtidsmesse kl. 10:30

i Sankt Josefs Karmel

Brødeskovvej 46

3400 Hillerød

Alle er hjertelig velkomne!

Myretuen

Ved Bastrup Sø og Ganløse Eged

Det ideelle sted til FAMILIEFESTER og LEJRSKOLER og SOMMERFERIER. (Bademuligheder i Buresø). Plads til 40 personer. Køkken med bl.a. industriopvaskemaskine. Dejlig stor grund.

Læs mere på WWW.MYRETUEN-BASTRUP.DK

Udlejning: Børge Morthorst, tlf.: 22 700 798

E-mail: mail@myretuen-bastrup.dk

MALERIUDSTILLING I STELLA MARIS KIRKES KLOSTERGÅRD

I den katolske menighed i Nyborg er der en lille broget flok med "en kunstner i maven" som gerne vil vise lidt af det, de maler

lørdag den 10. september fra kl. 10.00 til 17.30.

Det med det brogede er ikke helt forkert, idet de kommer fra forskellige steder som Californien (André Petrasich), Colombia (Lilia Cleves Kristensen), Frankrig (Birgitte Romstad), Langeland (Anne Birgitte Fich) Nyborg (Inge Nelly Pedersen og Ewa Antkowiak).

Adgang er gratis, men man kan, ved at købe et lod deltage i trækningen om et maleri eller en akvarel. Overskuddet går til hjælpeorganisationen Caritas.

Lensbaron og lensbaronesse STAMPE CHARISIUS LEGAT

yder legatstøtte til katolsk kvinder og/eller børnerige katolske familier i meget svære og vanskelige økonomiske kår.

Legatportion kan søges ved henvendelse inden onsdag den 21. september 2005 med fyldige oplysninger og påtegning fra 2005 af sognepræst eller anden gejstlig myndighed.

Ansøgning sendes til formanden for bestyrelse Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte.

Alle ansøgere med korrekt udfyldt ansøgning får skriftligt svar inden jul.

Kirkeskat

Regionale møder om Inspiration og Fornyelse

Lørdagene den 8. og 15. oktober arrangerer Bispekontoret, i samarbejde med menigheden i Kolding og Magleås Kursuscenter, to møder for hhv. Vest- og Østdanmarks lokale kirkeskatteudvalg.

Det er nu snart to år siden medlemmerne af de lokale kirkeskatteudvalg blev indbudt til et lignende arrangement, også i Kolding og på Magleås. Som refereret i K.O. nr. 12 (fra Pastoralrådsmødet) så udtrykte biskoppen behov for at styrke arbejdet i menighedernes kirkeskatteudvalg.

Årets to møder i oktober løber af stablen under mottoet "Inspiration og Fornyelse" og er især rettet mod nye eller kommende medlemmer af menighedernes lokale kirkeskatteudvalg. Men også til de mere erfarne, som måske føler sig lidt udbrændt eller tværtimod som ved, at de har en god erfaring de vil dele med de nyere medlemmer.

Begge møder har samme program og de vil blive styret af generalvikar Lars Messerschmidt og kontorchef Erik Lindegaard. Begge møder starter kl. 10 og de forventes afsluttet mellem kl. 15 eller 16, afhængigt af spørge- og debatlysten i det afsluttende plenum. Efter mødet er der mulighed for at deltage i en lørdagsaften messe.

Deltagelsen i møderne er gratis, og Bispekontoret dækker forplejningen og sørger for dokumentationsmateriale, hvorfor en forudgående tilmelding er nødvendig, senest fire dage før mødets afholdelse. Kontakt venligst Lone Gambino (33 55 60 17 eller lg@katolsk.dk) for yderligere information og tilmelding."

Lars Messerschmidt, generalvikar
og Erik Lindegaard, kontorchef

Betænk Kirken i dit testamente

DEN KATOLSKE KIRKE I DANMARK

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Sikkert som et resultat af den stadig større velstand i samfundet, kan man konstatere en stærkt øget interesse for at yde bidrag til humanitære og andre velgørende formål.

Samtidig er der også en stigende tendens til at skrive testamente.

Testamentet giver os en rigtig god mulighed for at sikre, at de ting og værdier, der har betydet meget i livet, også bliver til glæde for andre efter vores død.

Sådanne testamentariske gaver til (godkendte) velgørende organisationer, herunder Den Katolske Kirke i Danmark, er afgiftsfri, hvilket betyder, at hver en øre kan anvendes efter hensigten.

Inspireret af dette og for at gøre katolikker opmærksomme på at de her har en mulighed for at støtte Kir-

kens arbejde, har bispekontoret udarbejdet en lille brochure om emnet.

Brochuren er holdt i et pænt layout, ligesom teksten på en letforståelig måde beskriver, hvad et testamente er, grunde til at oprette det, kortfattet jura omkring det m.v.

Alt i alt en ganske vellykket brochure, som ligger fremme i Kirken, ligesom den kan rekvireres hos Bispekontoret, Torben Møller, Gl. Kongevej 15, 1610 København V – Tlf. 3355 6011.

Torben Møller

Biskoppens kalender

August

Lørdag 27. Polsk valfart til Pindstrup
Søndag 28. kl. 10.00. Firmelse i Sakramentskirken
Tirsdag 30. kl. 10.00. Præsterådsmøde
Onsdag 31. - tors. 8. sep. Lourdes-valfart

September

01. - 08. Lourdes
09. - 15. NBK i Island
17. kl. 12.00 Polsk firmelse i Skt. Annæ Kirke
20. Foredrag på præsteretræte i Oslo
24. Firmelse i Nykøbing
25. Firmelse i Maribo
26. Møde i Danske Kirkers Råd
27. kl.16.00 Møde i Forretningsudvalget

Det sker i bispedømmet

August

27. kl. 10. Seminar. Tema: "Menighedsrådets rolle og opgaver" Seminarret er for alle. Madpakke medbringes. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Thorsgade 22, Randers. Tilmelding: Tlf.: 86577052 el. 6598 2646. E-mail: kk@katolsk-midt.dk karen.grzelak@get2net.dk

29. - 2. Retræte f. mænd Dalum Kloster. Tema: "Se, der er Guds Lam, som bærer (borttager) verdens synd" Joh. 1, 29. Retrætepræst: p. Michal Bienkowski. Oplysninger: Henning Dalsbøl, Løven 39, 3650 Ølstykke, tlf. 47 17 50 55, e-mail: dalsboel@get2net.dk

September

3. kl. 14. 30. Voksenkatekese: "Helligåndens gaver." v/ Generalvikar Lars Messerschmidt. Skt. Ansgar Kirke, menighedssalen, Bredgade, Kbh.

4. kl. 9-15: Sommermarked i Sct. Antoni Kirke - se annoncen på denne side.

10. kl. 10. Seminar. Tema: "Menighedsrådets rolle og opgaver" Seminarret er for alle. Madpakke medbringes. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 10, Taastrup Tilmelding: Tlf.: 4399 0728 E-mail: sktpaul@mail.dk

24. kl. 10.00 - til messen kl. 17.00

Danmarks Katolske Kvindeforening/Kbh.: temalørdag. "De nye formålsparagraffer" oplæg og samtale. Frokostmadpakke medbringes. Kaffe/the/pauser. pris: 35 kr. Skt. Ansgar Kirkes menighedslokale, Bredgade, Kbh.Ø Tilm. senest d. 21./9-05 Kate Hovgaard: 4580 3180/ Ruth Meyer: 3542 7671 - rpm@meyer.dk

Oktober

1. kl. 14.30. Voksenkatekese: "Fra Det nye Testamente til de apostolske fædre" v/ Br. Basilius O.C.S.O. Skt. Ansgar Kirke, Menighedssalen, Bredgade, Kbh.

7. - 9. DKKF-weekend på Ømbyen. Emne: Katolsk kvinde - og hvad så? Alle kvinder er velkomne. Yderligere oplysninger Birgit Clausen, tlf. 86996354, email: birgit.clausen@mail.tele.dk

8. kl. 14.30 Højtidsmesse, hvor biskop Anders Aborelius præstevier br. Jonas Svensson i Sankt Josefs Karmel. Brødeskovvej 46, Hillerød

Retrætedag den 26. - 28 Oktober med Biskop W. Kenney c.p. for

- Gudviende jomfruer
- kvinder, som er interesseret i kaldet
- kvinder som lever et tilsvarende liv i verden

Sted: Åsebakken

Pris: 150kr

Tilmelding senest 14 dage for til:

Eva Johannesson eva@suk.se

Marianne Groesmeyer 60 63 27 93

Paul Marx o.m.i. - moderator Danmark Pascal Lung o.p. - moderator Sverige

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af

www.baltzer.nu

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Sommermarked i Sct. Antoni Kirke d. 4-9-2005

Kl. 9:00 Vi starter med friluftsmesse

Kl. 10:00 Sommermarked åbner med loppetov, tombola, børneloppetov, lotteri og café. Der vil også være sjov og boder for børnene.

Kl. 15:00 Sommermarked lukker.

Bus 350S, 5A og 2A kører lige til døren.
Vel mødt til en hyggelig dag

Menighedsrådet
Sct. Antoni kirke
Frederikssundvej 225
2700 Brønshøj

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 15,
som udkommer den 21.
september skal være
redaktionen i hænde
senest den 5. september

Redaktionen

Familiepleje

søges til 10-årig, sund og velbevaret,
dansk katolsk dreng i Københavnsområdet.
Familien skal kunne godkendes hertil af myndighederne

Billetmærke 2836

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter, ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms

B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms

C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!

33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Opbygningen af Jobs Bog

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Jobs Bog, en digterisk perle, giver sig i kast med spørgsmålet: Hvordan kan en retfærdig Gud tillade menneskelig ondskab og uskyldig lidelse?

Handlingen ligner et eventyr og er nok også en fiktion. Den udspiller sig i patriarktiden i landet Us, lidt øst for Israel. Job, en velhavende og rig mand, er agtet af alle. Sandelig lever han på livets solside, indtil der i løbet af kort tid er vendt op og ned på hans liv. Job bliver berøvet alt – børn, formue og anseelse. Han bliver syg og

sidder til sidst i sin aske-dyng. Ensom skraber han sin byldfyldte krop med et potteskår. Et ynkeligt syn er Guds ven Job nu blevet; men han forbander ikke Gud. Han holder fast ved Gud; men alligevel nager spørgsmålet i ham: Hvor er Gud henne i det her? Hvorfor tillader han det?

Bogen kan groft deles i tre store dele:

Prolog (fortale): Kap. 1-2.
Dialog (samtale): Kap. 3,1-42,6.

Epilog (eftertale): Kap. 42,7-17.

Prologen og epilogen er skrevet i prosa, mens dialogen er skrevet i poesi. De fleste eksegeter er derfor af den opfattelse, at Jobs Bog ikke er skrevet af én forfatter og på én gang. Formodentlig er den blevet til over tre perioder. Den ældste bestanddel af bogen er en slags ”no-

velle”, som vi kan spore i rammefortællingen (1-2; 42,7-17), som fortæller historien om en from mand, som på trods af modgang ikke vender sig fra sin Gud. Derfor vender Jahve hans skæbne til sidst.

Senere blev denne ramme-fortælling udvidet med dialogerne (3,1-42,6), som prøver at give et svar på lidelsen.

Den yngste del af bogen findes i Elihus fire taler (32-37).

Jobs Bog hører til visdomslitteraturen, som havde to storhedsperioder, nemlig under Kong Salomo (ca. 971-931 f. Kr.) og under Kong Hizkija (ca. 715-686 f.kr.). Men på grund af konfrontationen med den traditionelle visdomslitteratur – i hvert fald hvad angår dialogerne – er bogen ikke en af de

ældste skriftlige kilder fra Israels historie. Jobs bog er blevet til omkring 500-200 f. Kr.

Dette kan du gøre:

Læs Job 1,1-2,13.

Hvad får vi at vide om Job i teksten?

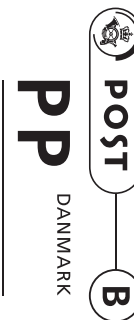
Hvilke personer optræder på det jordiske plan og på det himmelske plan?

Job kæmper og fastholder sin tro på Gud: Har du følt dig svigtet af Gud og holdt fast ved ham på trods af det?

Bed om nåden til at kunne elske Gud for hans egen skyld.

Afsender:
ID 12848
Katolsk Orientering
Gammel Kongevej 15
1610 København V

Returadres
Magasinpost B

Fundet i programmet

af Stig Holting

Uge 34 og 35

TV

DR 2: Onsdag den 24. august 16.30 Flugten over Himalaya

Forældre sætter deres børns liv på spil for troens skyld. Mange tibetanske forældre sender deres børn ud på en livsfarlig færd gennem Himalayabjergene for at få dem ned til et bedre liv i Dalai Lamas refugium i Indien. Troen og at bevare den truede tibetanske kultur er for dem vigtigere end at leve sammen med børnene.

Dokumentarprogram, som følger en gruppe børn på flugt i de barske og kolde bjerge.

Tilrettelæggelse: Maria Blumen-cron, ZDF

DR 2: Onsdag den 24. aug. 22.15 Verdens kulturskatte

Tysk dokumentarprogram. "Sanchi - Til Ære for Buddha"

DR 1: Torsdag den 25. august 13.05 Her bygger vi liv

I Indien har flere børn end før brug for hjælp. Den store vandring fra land til by og det øgede misbrug af både alkohol og narkotika er med til at skabe endnu flere forladte og forældreløse børn.

Direktør for en SOS-børneby, Jagan Nath Kaul, fortæller om det store problem.

DR 2: Søndag den 28. august 14.10 At være og at have

Fransk dokumentarfilm fra 2002 af Nicolas Philibert. I en lille landsby i Auvergne har man kun én skole med kun én klasse. En stille og intens fortælling om en skolelærer der har sit sidste hold elever, inden han går på pension. En historie om nærvær og autoritet i klasseværelset - og om stor kærlighed.

DR 1: Onsdag den 31. august 13.00 Mit liv med Halldór Laxness

Den islandske stat har købt Laxness hus til museum. Auður Laxness har boet på Gljúfrasteinn udenfor Reykjavik fra 1945. Hun var mor til to døtre,

DR 1 byder på et portræt af den islandske forfatter og nobelpristager Halldór Laxness

husmor samt sin mands Nobelpristageren Halldór Laxness assistent. I den tid, familien boede på Gljúfrasteinn, var deres hjem den uofficielle residens, hvor de tog imod alverdens prominente gæster, der besøgte Island. Her beretter hun om sit liv med Halldór Laxness, mens hun tager afsked med sit hjem for at flytte til en ældrebolig.

DR 1: Onsdag den 31. aug. 13.30 De der levede før os

Interessen for vikingetiden vokser. Gennem tiderne er mange

myter spundet om vikingerne og vikingetiden.

Årene fra 800 til 1050 har fået en speciel plads i norsk historie, blandt andet fordi to meget vigtige hændelser fandt sted: Kristendommen blev indført og Norge blev samlet til ét rige.

DR 2: Fredag den 2. sept. 18.20 Frelsende engle

Amerikansk dokumentarfilm. Da Anden Verdenskrig begyndte, levede der halvanden million jødiske børn i Europa. Mindre end hver tiende overlevede til krigens slutning. Mange af de børn, der overlevede, blev reddet af ikke-jøder, der trods trusler om deportation og dødsstraf, valgte at udvise ekstraordinær barmhjertighed. Dette er historien om børnene, deres forældre og deres redningsmænd.

RADIO

P 1: Fredag den 26. august 22.00 Mennesker og tro

Et liv med Løgstrup (1)
Dr.teol. Ole Jensen giver en introduktion til teologen

K.E.Løgstrups univers. Tilrettelæggelse: Anders Lauge-sen.

P 1: Søndag den 28. august 08.03 Mennesker og tro

Et liv med Løgstrup (2)
Professor Svend Andersen reflekterer over K.E.Løgstrups betydning for dansk teologi og for hans arbejde med etik. Desuden fortæller Rosemarie Løgstrup om sin Knud. Tilrettelæggelse: Anders Lauge-sen.

K.E. Løgstrup

P 1: Mandag den 29. august 13.00 Folk og kirke

Løgstrup og Tidehverv.
I 1950'erne udspandt sig en heftig, teologisk debat i Tidehverv med teologerne K.E. Løgstrup og K. Olesen-Larsen som hovedaktører. Striden endte med, at Løgstrup forlod bevægelsen. Folk og Kirke ser tilbage på en afgørende periode i dansk teogihistorie. Tilrettelæggelse: Kåre Gade

Katolsk Orientering

Da kom Peter hen og sagde til ham:
"Herre! hvor ofte skal jeg tilgive min
broder, når han forsynder sig imod
mig? er syv gange nok?"
Jesus siger til ham: "Jeg siger dig:
ikke syv gange, men halvfjerdsinds-
tyve gange syv gange."

Matt 5,17

*Pave Benedikt XVI ved afslutningsmessen på
Marienfeld søndag den 21. august – foto KNA*

Med paven i Köln

Omkring 250 millioner mennesker over hele verden fulgte på deres TV-skærme messen den 21. august, som pave Benedikt fejrede på Marienfeld uden for Köln sammen med over 1 million unge som afslutning på Verdens ungdomsdagene.

Paven pegede i sin prædiken på, at der i dag i store dele af verden er en udbredt tendens til at "glemme" Guds eksistens, men at der samtidig og måske netop derfor er mange, der spørger efter livets mening. Det er en af grundene til, at vi i denne tid oplever et religiøst boom. For så vidt er det positivt, men det indebærer også en risiko

for, at religionen reduceres til et tag-selv-bord. Derfor, sagde paven, er det vigtigt, at vi kender Kirkens tro, og han mindede om, at Johannes Paul II i Den katolske Kirkes katekismus har efterladt os et enestående værk.

En stor del af pavens prædiken – som kan læses på KO's hjemmeside i engelsk oversættelse – handlede i fortsættelse heraf om eukaristien. Paven fremhævede søndagsmessens betydning for vort trosliv. I fejringen af eukaristien, sagde han, sker der en forvandling, som er i stand til at forny verden: det er kærligheden, der sejrer over ondskab og død. Ved eukaristiens indstiftelse blev der sat en kæde af forvandlinger i gang, som gradvis omformer verden og forvandler os indefra, således at Gud til sidst kan blive alt i alle.

*midt: Foran domkirken i Köln – foto: Julie Riis
nederst: De danske deltagere på vej mod
Marienfeld den 20. august – foto: Joke Bos*

På opdagelse i det katolske Sydvietnam

Kirsten Kjærulff fortæller om sine indtryk fra en rejse i det sydlige Vietnam, hvor Kirken – på trods af at den befinder sig i et buddhistisk land under kommunistisk regime – fremstår stærkt og smukt.

side **6**

Et nyt kapitel i slaveriets historie

Sygeplejerske Stine Riegels rapporterer fra Rom, hvor hun som repræsentant for de nordiske katolske bispedømmer har deltaget i en konference om Kirkens omsorg for prostituerede.

Som det fremgår af hendes artikel, er slaveri på ingen måde et fænomen, som hører en fjern fortid til. Prostituerede "handles" i dag af kyniske bagmænd, og Danmark er ligesom de øvrige vestlige lande storaf-tager af handlede kvinder.

side **8**

Integration på kinesisk

Integration er blevet en slags mantra i den danske debat om flygtninge og indvandrere. Det betyder, at der i hvert fald er én ting, politikere og andre beslutningstagere kan blive enige om, og det er, at såkaldte nydanskere pinedød skal integreres og det så snart og så eftertrykkeligt som muligt.

Men hvad vil det egentlig sige at blive integreret? Indtil for nylig betød det vist blot, at man skulle integreres på arbejdsmarkedet, dvs. have mulighed for at få et job, så man kunne forsørge sig selv og sin familie. Og det lyder da umiddelbart rimeligt nok.

På det seneste er der imidlertid blevet arbejdet videre med denne tankegang angiveligt på foranledning af, at der her i landet går mennesker frit omkring, som slet ikke har lyst til at blive integreret. Det skal ikke nødvendigvis forstås sådan, at de ikke har lyst til at bestille noget – selv om der formentlig kan forefindes arbejdssky elementer blandt såvel ny- som gammeldanskere – nej, den gruppe, der sigtes til eller rettere på, er de kvinder blandt nydanskerne, som ikke har planer om at søge ud på arbejdsmarkedet, men som har valgt at blive hjemme og passe deres børn og familie, og det er – hvis man skal tro eksperterne – et alvorligt problem.

Det kan man få bekræftet ved at læse Jyllands-Postens søndagsudgave den 21. august, hvor ingen ringere end Danmarks førende demograf og medlem af regeringens Tænketaank for Bedre Integration professor P.C. Matthiessen på avisens forside leverer et trut i dommedagsbasunen og en kraftig opfordring til muslimske kvinder om at gøre oprør mod deres mænd, der "vil fastholde dem i rollen som hjemmegående husmødre og børnepassere uden kontakt med arbejdsmarkedet og det danske samfund." Man kan efter professorens mening "ikke leve i det danske samfund uden at acceptere den ligestilling mellem mand og kvinde, som gælder her. Man kan ikke beholde sin gamle kultur, hvis der er tale om et kønsrollemønster, som er ødelæggende for familiens økonomiske udvikling, og som får familien til at ende i en underklasse."

Og tro endelig ikke, at professor Matthiessen står alene med den opfattelse. Han bakkes i artiklen energisk op af andre universitetsfolk, der ligeledes i den økonomiske nødvendigheds navn blæser til angreb på et "forældet kønsrollemønster".

Måske må man have lov til at udtrykke en vis undren over, at spørgsmålet om, hvordan vi skal indrette vores arbejds- og familieliv i professor Matthiessens og meningsfællers optik øjensynlig slet ikke er til diskussion. Her gik man ellers og troede, at man levede i et demokratisk samfund med grundlovs-sikret ytringsfrihed, hvor den slags var op til den enkelte at afgøre. Men når man nu, som professoren udtrykker det, slet ikke kan leve i det danske samfund uden at have en bestemt opfattelse, som i parentes bemærket til forveksling ligner den, der doceres af den kinesiske partitop, ja så kan man selv som gammeldansker blive nervøs for, hvor længe det varer, før der dumper en officielt udseende kuvert ind ad ens brevsprække med en tilsigelse om at møde til et ideologisk genopdragelseskursus.

Torben Riis

Tamilsk valfart til Øm

Lørdag d. 6. august holdt de tamilske katolikker deres valfart til Øm. Det var igen en stor oplevelse at deltage sammen med de mange tamilske katolikker fra hele landet. Biskop Czeslaw Kozon blev som

vanligt smykket med en blomsterkrans. Det var en dejlig dag, med messe, tamilsk lovsang, sakramental velsignelse, vandring med statuen: Madhu Maria, rosenkransbøn og hyggeligt samvær. Der

var ca. 300 deltagere, som alle så ud til at nyde samværet, mange af dem i deres flotte dragter. Vi var derudover nogle få indbudte "ikke tamiler". Tak for oplevelsen og samværet.

Ole Schnell

Pastor Erling Brodersen 70 år

Pastor Erling Brodersen fylder 70 år den 15. september 2005. Han har virket i Ringsted, Haderslev og på Bornholm samt som notar ved Den kirkelige Domstol. Desværre måtte han gå grund af sygdom trække sig tilbage i 1998.

Mai-Britt Popp

Biskoppen meddeler

Pater Robert Showers O.F.M. Conv. er udnævnt til sognepræst ved Sankt Laurentii Kirke i Roskilde fra 1. august 2005 til 31. juli 2010.

Pater Wieslaw Podlach C.Ss.R. er udnævnt til sognepræst ved Sankt Annæ Kirke fra 1. august 2005 til 31. juli 2010.

Pater Jerzy Kruk C.Ss.R. er udnævnt til sognepræst ved Sankt Albani Kirke i Odense fra 1. september 2005 til 31. august 2010.

Pater Rajmund Dorowa er udnævnt til andenpræst ved samme kirke fra 1. september 2005.

Pastor Torsten Jortzick er konstitueret som sognepræst ved Sankt Hans Kirke i Køge og ved Sankt Knuds Kirke i Ringsted fra 13. maj 2005.

Pastor Piotr Rypulak er konstitueret som sognepræst ved Sankt Ansgars Kirke i Åbenrå pr. 1. maj 2005.

Pater Anders Baadsgaard-Jensen O.F.M. Conv. er bevilget orlov 1 år fra sine ordensforpligtelser pr. 8. juni 2005.

Pastor Andrzej Wydrzynski er rejst tilbage til Polen sommeren 2005.

Pastor Wienczyslaw Barwinski er ligeledes rejst tilbage til Polen sommeren 2005.

Pater Henri Leenders S.J. er flyttet tilbage til Holland på grund af sygdom.

Pater Gerhard Sanders S.J. genudnævnes som bispeddømmets økonom fra 1. august 2005 til 31. juli 2010.

Sydfyn tog afsked med pater Kruk.

Ved søndagsmessen den 28. august tog pater Kruk en bevæget afsked med menigheden ved Skt. Knuds Kirke i Svendborg efter 15 år som sognepræst. Der blev sagt mange rosende ord om pater Kruks indsats – også fra folkekirkens side, hvor man takkede for pater Kruks økumeniske arbejde.

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Medarbejdere i dette nr. Karla Andersen, Erik Guldager, Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Marianne Meyer, Eva Maria Nielsen, Stine Riegels

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041, e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer

Oplag 7500

ISSN 0902-297X

Solidarnosz fejrer 25 års jubilæum

Polens tidligere præsident og første leder af Solidarnosz, Lech Walesa, løfter her den pen i vejret, som han brugte for 25 år siden, da han som forhandler for Solidarnosz underskrev aftalerne med den kommunistiske regering. Med den samme pen underskrev han minutter efter et dokument, som bekræfter oprettelsen af et europæisk solidaritetscenter, som får til opgave at overvåge menneskerettigheder herunder arbejderes rettigheder. Underskrivelsen fandt sted i forbindelse med højtidelighederne i Gdansk den 31. august i anledning af 25-året for grundlæggelsen af den polske fagforening Solidarnosz, som gav stødet til kommunismens fald i Østeuropa. – foto AP/Alik Keplicz.

For 25 år siden, den 31. august 1980, blev der skrevet historie i Polen, da den kommunistiske regering så sig tvunget til at anerkende den fri fagforening Solidarnosz som forhandlingspartner.

I sommeren 1980 havde regeringen i Warszawa indført drastiske prisforhøjelser på fødevarer, en beslutning, der øjeblikkelig førte til strejker over hele landet. Arbejderne på Lenin-værftet i Danzig besatte deres arbejdsplads og dannede en strejkekomité ledet af elektriker Lech Walesa. Det blev begyndelsen til den første frie fagforening i den kommunistisk kontrollerede østblok – og i sidste instans til kommunismens fald i Østeuropa.

Solidarnosz måtte i en periode gå under jorden, indtil Lech Walesa endelig i 1990 kunne blive valgt til præsidentembedet.

Frygt ikke!

Lech Walesa har aldrig lagt skjul på Kirkens og især pave Johannes Paul II's afgørende rolle i den fredelige politiske proces, der førte til kommunismens fald. Det var pavens besøg i Polen i 1979, der for alvor gav polakkerne mod til at handle og gøre sig fri af det kommunistiske regimes jerngreb. Polen var i 1979 et fattigt land, med en befolkning præget af undertrykkelse og fortvivlelse. Ifølge Walesa indtræder vendepunktet, da paven taler til de hundredetusinder polakker, der er kommet for at se og høre ham i Warszawa: "Frygt

ikke," siger han, "for at ændre verdens udseende!" Og hans ord bliver forstået.

Walesa beskriver virkningen af pave Johannes Paul II's ord således: "Alle og enhver måtte stille sig selv spørgsmålet: Hvordan er det muligt, at kommunisterne regerer i et land, hvor alle er troende? Efter pavens besøg havde jeg ikke længere kun ti tilhænger, men ti millioner mennesker, der stod bag mig."

Et år senere nedlægger 17.000 arbejderne på værftet i Danzig, og Lech Walesa chokerer den kommunistiske regering ved at opstille 21 politiske krav som betingelse for en genoptagelse af arbejdet. I sit revers bærer han et miniatyrbillede af Den sorte Madonna fra Czestochowa. Bag sig har han ikke alene de polske arbejdere, men også en stor gruppe intellektuelle, som i årenes løb har etableret såkaldt flyvende universiteter, dvs. studiekredse, hvor deltagerne mødes hemmeligt i private hjem og konstant skifter opholdssted af frygt for myndighederne. Kun Kirken tør myndighederne ikke for alvor skride ind over for. Derfor bliver Kirken i Polen det åndelige fristed for de mange, der drømmer om en anden tilværelse fri for politisk tvang.

Walesa hyldet

Solidarnosz' jubilæum blev den 31. august markeret i Gdansk ved en højtidelighed, hvor Lech Walesa var det naturlige midtpunkt. Han modtog et flere mi-

nutter langt bifald fra adskillige statsoverhoveder og fra daværende politiske nøglepersoner bl.a. USA's daværende præsident George Bush, tidligere amerikanske udenrigsministre så som James Baker og Madeleine Albright og den tidligere tjekkiske præsident Václav Havel. I dagens løb strømmede folk til det historiske værft i Gdansk for at lægge blomster og deltage i en messe til minde om Johannes Paul II.

Også pave Benedikt XVI udtrykte samme dag under generalaudiensen sin påskønnelse af Solidarnosz' indsats. Til de ca. 30.000 troende, der var forsamlet på Peterspladsen, sagde han på polsk: "Måtte Gud velsigne alle, som engagerer sig i kampen for social retfærdighed og arbejderens vel."

Den tidligere ærkebiskop af Paris kardinal Jean-Marie Lustiger, som er født i Polen, kommenterede ligeledes Kirkens og den polske Solidarnosz-bevægelses historiske betydning. Bevægelsen var, sagde han til den franske avis *Le Figaro*, mere end et nationalt oprør mod fremmedherredømmet og den marxistisk-leninistiske ideologi. Kirkens rolle kan da heller ikke beskrives som blot politisk taktik. Solidarnosz var som bevægelse kun mulig i et samspil med et folk, dets tro og dets historie. Bevægelsen sejrede fordi den modsat den herskende ideologi forholdt sig til den polske virkelighed.

Et veritabelt folkemord

Hjælpebiskop Rómulo Emiliani, ansvarlig for den pastorale omsorg for børn og unge i den mellemamerikanske stat Honduras, har udsendt et nødråb for at gøre opmærksom på den katastrofale situation for børn og unge i landet. Unge i Honduras, siger han, er i øjeblikket ofre for et veritabelt folkemord.

Mere end 300.000 børn forlader skolen for at tjene penge til familien, over halvdelen ved at tigge på gaderne. Hver måned bliver 40-50 unge dræbt i Honduras, og disse drab bliver aldrig opklaret af myndighederne.

"En slavebunden, tavs og passiv ungdomsgeneration varsler ilde for den fælles fremtid i Honduras," siger Emiliani og peger i den forbindelse på det lave uddannelsesniveau hos de unge, som

endvidere belastes af stofmisbrug, aids, arbejdsløshed og mangel på socialt netværk. Mange unge dør en voldsom død, endnu flere tvinges til at forlade landet og tage til USA for at finde beskæftigelse – altsammen faktorer, der underminerer landets fremtid. Blandt de unge, der tager af sted for at prøve lykken i USA, når mange aldrig frem. Andre vender tilbage i en miserabel tilstand, og endnu andre ender som sex-slaver på bordeller i Mexico eller Guatemala.

På denne dystre baggrund opfordrer biskoppen til en forstærket pastoral indsats i alle sogne, samtidig med at han placerer en del af ansvaret for den ulykkelige situation hos en korrupt generation af embedsmænd og politikere, som kun har haft egen vinding for øje.

Forsigtig dialog med traditionalister

Det har vakt opmærksomhed, at Bernard Fellay, leder af præstebroderskabet St. Pius X, i slutningen af august blev modtaget i privataudien hos pave Benedikt XVI. Broderskabet, som blev stiftet i slutningen af 1960'erne af den daværende ærkebiskop af Dakar Marcel Lefebvre i protest mod dele af Det andet Vatikankoncil reformer, blev i 1975 frataget sin kirkeretslige legitimation af pave Paul VI. Året efter blev Lefebvre suspenderet som biskop, og da han ikke accepterede denne afgørelse og tilmed den 30. juni 1988 bispeviiede fire af sine præster, blev han selv og hans tilhænger i 1988 ekskommunikeret af pave Johannes Paul II.

Lefebvre døde i 1991, og siden da er der gjort forskellige forsøg på at overvinde

skismaet – foreløbig uden resultat.

Efter mødet med paven erklærede Vatikanets talsmand Joaquin Navarro-Valls, at man trods alle vanskeligheder og hindringer vil bestræbe sig på en gradvis tilnærmelse inden for en fornuftig tidsramme.

Den italienske kuriekardinal Francesco Pompedda udtalte dog senere på dagen, at en betingelse for, at Lefebvre-tilhængerne igen vil kunne modtages i Kirken, er, at de anerkender koncilet i dets helhed samt tilbagekalder påstanden om, at pavestolen har været ubesat siden Pius XII. Hertil kommer, at Bernard Fellay allerede er kommet under kraftig beskyldning fra egne rækker, hvor flere opfatter dialogen med paven som et forræderi mod den traditionalistiske sag.

Den kontemplative rejse

af Leif Kristiansen

Den amerikanske trappistmunk Thomas Keating og hans medbrødre har siden 1970'erne gjort en stor indsats for at forny den kristne kontemplative tradition, der inden da længe havde ligget i dvale. Resultatet blev "centre-rende bøn" og med den som basis stiftedes senere det verdensomspændende "Contemplative Outreach", som stadig lever for fuld kraft.

Metoden i centrerede bøn er et destillat af læren fra først og fremmest ørkenfædrene, lectio divina, Uvidenhedens sky, Johannes af Korset og Teresa af Avila. "Den er trinitarisk i sin kilde, Kristus-centreret i sin fokus og kirkelig i sin virkning, dvs. den danner trofællesskaber."

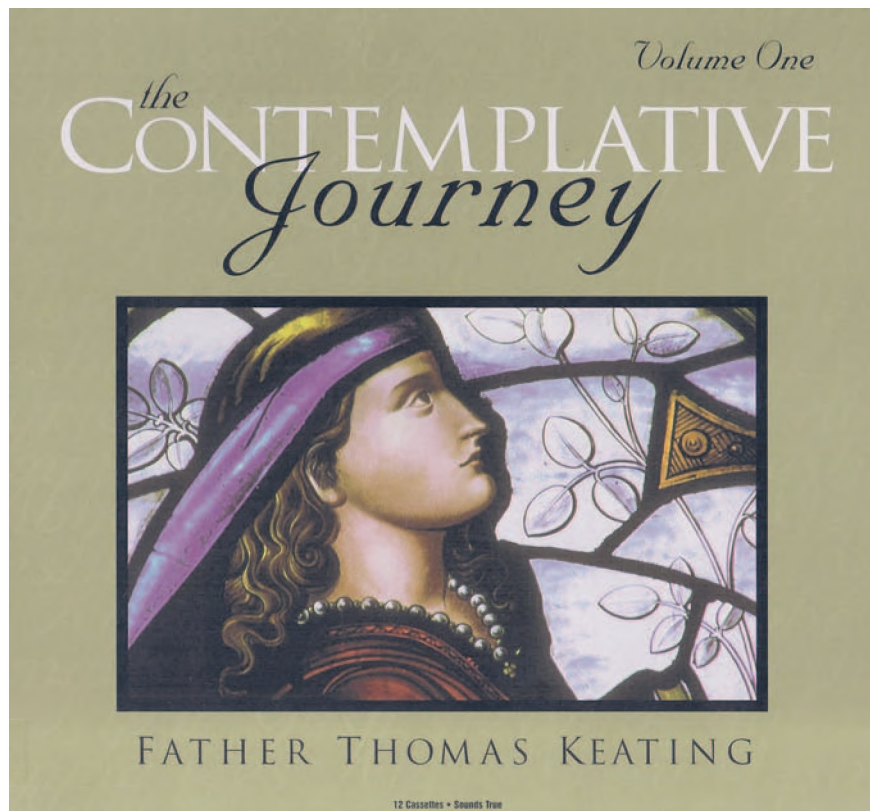
Den går i al sin enkelthed ud på, at man finder et roligt sted og tidspunkt på dagen, sætter sig komfortabelt, lukker øjnene og lader sig synke ned i indre stilhed, i en hvilen i Gud. Men herfra føres vi hele tiden væk af en omstrefende fantasi, af tanker, indsigter, selvrefleksion osv., og for at modvirke dette, introducerer man det såkaldt hellige ord i sin bevidsthed.

Det hellige ord vil typisk være "Herre" eller "Jesus" eller lignende, men det afgørende er, at det udtrykker ens intention om at hvile i Guds nærvær. Ordet skal ikke messes konstant, men blot bruges, når man har ladet sig føre væk af overfladetankerne. Derved genopfriskes ens intention om at hvile i Guds nærvær, så man giver slip på tankerne, falder mere til ro og giver Gud bedre mulighed for at trække os til sig.

Centrerede bøn er ikke en form for meditation, hvor tanken er aktiv. Den er heller ikke egentlig kontemplation, som vi ikke er herrer over, fordi den indgydes i os af Gud. Den ligger snarere midt imellem. Den er en proces hvor vi synker stadig dybere ind i os selv og dermed ind mod Gud – og derinde sætter vi os til at vente. Vi ved ikke hvad vi venter på, vi har heller ingen forventninger, vi venter bare – på, hvad Gud måtte finde på, og er parate til at acceptere det uden videre.

I denne vandring indad renses vi for, hvad Keating kalder "et helt livs følelsesmæssigt bras", som ubevidst styrer vore liv. Jo længere vi kommer ind, jo bedre kan Guds nåde hele vore sjælelige sår. Keating kalder centrerede bøn for "guddommelig psykoterapi." Målet er at kunne leve efter Evangeliet værdier.

Blandt Keatings mange bøger, artikler, lyd- og videobånd har Niels Steensens Bibliotek hidtil rådet over tre af Kea-

Niels Steensens Bibliotek har anskaffet en lydbåndsserie, som omfatter 24 bånd med foredrag af den amerikanske trappistmunk Thomas Keating. Keatings bidrag til fornyelse af den kristne kontemplative tradition er den såkaldte "centrerede bøn".

tings bøger og kan nu også præsentere hans nok vigtigste lydbåndsserie: "The Contemplative Journey", som omfatter 24 bånd, hver indeholdende et foredrag af ca. en times varighed.

Alle foredragene, som udgør et sammenhængende forløb, har centrerede bøn som den fælles røde tråd. De indledes med en introduktion til denne bøn og går derefter over til at sætte den ind i en større sammenhæng. Keating kommer ind på psykologi, antropologi, filosofi, teologi og sågar også lidt moderne fysik. Vi præsenteres bl.a. for forskellige modeller for menneskets udvikling, som han kalder hhv. den evolutionære, den eksistentielle, den filosofiske og den vestlige model – alle sammen set i sammenhæng med den forvandling, mennesket gennemgår under regelmæssig og vedvarende udøvelse af centrerede bøn. Han kommer vidt omkring, men ikke for vidt, for vi har brug for at forstå, hvordan vore indre erfaringer hænger sammen med den verden, vi lever i. Det kan alt sammen være svært at rumme, men heldigvis kan foredragene høres igen og igen.

Keating er en levende, kyndig og humoristisk foredragsholder. Hans måske stærkeste side er evnen til at afmystificere mystikken, ved hjælp af rammende billeder fra hverdagslivet. Mystikkens noget dunkle temaer fremstår lysende klare og forståelige for enhver.

På Niels Steensens Bibliotek findes

en gruppe mennesker, som praktiserer centrerede bøn efter Keatings anvisninger, lytter til hans foredrag og mødes en gang om måneden for at tale sammen og bede i fællesskab. Denne gruppe anbefaler båndserien på det allervarmeste. (Gruppen optager stadig nye medlemmer. Interesserede kan henvende sig til biblioteket.)

De 24 kassettebånd kan lånes 12 gangen med tilhørende notehæfte. Da kassettebåndsteknologien efterhånden forlades, har Niels Steensens Bibliotek optaget de 24 foredrag i MP3-format og lagt dem alle ned på en enkelt CD med ca. 24 timers lyd. Denne CD, der kan afspilles på alle nyere computere og CD- eller DVD-afspillere, kan naturligvis også lånes.

Yderligere oplysninger om centrerede bøn kan hentes på NSB's hjemmeside. Her findes bl.a. en kortfattet indføring i centrerede bøn, skrevet af Thomas Keating selv.

Thomas Keating: The Contemplative Journey. Contemplation and Transformation from Christianity's Mystical Tradition. Sounds True, 1997.

Niels Steensens Bibliotek
Gl. Kongevej 15 B, st.
1610 København V
Tlf.: 3355 6060

E-mail: nsb@katolsk.dk
www.nielssteensensbibliotek.dk

Pave Benedikt: Vær tålmodige, for verden kan ikke bestå uden Gud

Under sit ferieophold i de italienske alper kom pave Benedikt XVI i en tale til en gruppe præstestuderende den 26. juli ind på nogle af de vanskeligheder, den kristne Kirke står over for i dag. I den vestlige sekulariserede verden, især i Europa og Australien, men i mindre omfang i USA, sagde paven, er der en stigende tendens til at opfatte kristendommen som overflødig.

I en sådan atmosfære af rationalisme, betragtes den naturvidenskabelige tilgang til tingene som den eneste måde, man kan erkende virkeligheden på. Andre tilgange afvises som subjektive. På denne baggrund bliver det kristne trosliv betragtet ikke blot som noget subjektivt, men som noget fuldstændig vilkårligt.

I denne situation, sagde paven, er det vigtigt at ruste sig med tålmodighed i forvisningen om, at verden ikke kan bestå uden Gud. Hvis Kristus ikke var til stede i verden, ville den gå sin egen ødelæggelse i møde.

Der er, tilføjede han, allerede tydelige tegn på, at en rationalisme, der lukker sig om sig selv, ikke er i stand til at indfri sit løfte om at opbygge en bedre verden. De forhåbninger, man nærrede i forlængelse af de store kulturelle skred efter 1968, er aldrig blevet indfriet, og blandt de unge er der i dag en stigende erkendelse af, at virkeligheden er mere kompleks, og at den stiller krav til os om en sindelagsændring. Derfor skal vi stå fast på vores overbevisning om, at Gud er Sandheden, og at vi kun ved at følge Hans veje bevæger os i den rigtige retning.

□

Under generalaudiensen onsdag den 31. august udtrykte paven bekymring for den befolkningsmæssige udvikling i mange europæiske lande. Et faldende befolkningstal, mangelen på børn og unge berøver et folk dets "friskhed, energi og fremtid", sagde paven og tilføjede, at "børn hverken må betragtes som en belastning eller som en vare, man kan anskaffe for at tilfredsstille personlige behov."

To veje til hellighed

af Erik Guldager

Tak til Kirsten Krog for den gode artikel om Teresa de los Andes i KO nr. 10; den glædede så meget mere, som den handlede om en i vort land næsten ukendt helgen af de mange karmelitterhelgener, som den store pave Johannes Paul II har givet Kirken (og dermed os). Det glædede også, at hun blev holdt frem som eksempel for de unge – vor tids ungdom trænger til den slags forbilleder.

Men jeg tror, det er rimeligt netop i denne sammenhæng at fremholde, at der er to *veje til hellighed* for mennesker, og det er vigtigt at huske, ikke mindst for ungdommen, som står ved begyndelsen af sit kald. Johannes Paul II sagde: "Den kristne Åbenbaring kender to særlige veje til helt at virkeliggøre den menneskelige persons kald til kærlighed" (det er også fuldkommenhed, hellighed) "ægteskabet og cølibatet. Begge er de hver på sin måde en konkret virkeliggørelse af den dybeste sandhed om mennesket, at *mennesket er skabt i Guds billede*" (Familiaris Consortio 11).

Jeg finder det rimeligt at sige (igen og igen), fordi det jo er en kendsgerning, at langt de fleste unge får kald af Gud til

ægteskab, og at det er i disse ægteskaber Gud vil, at også de børn skal fødes, som af ham får kald til cølibat, til klosterliv eller som præster eller til jomfrueligt liv for øvrigt.

Ægteskabet er et sakramente. I en prædiken sagde præsten (det var til Kristi Legemes og Blods fest) at sakramenter *ikke* er symboler, men at de *udvirker* det, de siger: i Eukaristien er den forvandlede hostie og vinen ikke *symboler* på Kristi legeme og blod – de *er* Kristi Legeme og Blod. I ægteskabets sakramente møder vi derfor også den treenige Gud, som ægteskabet er et tegn på, i vor ægtefælle; vi ser Gud i ægtefællen, og vi føler Gud i de kærtegn, vi giver hinanden. Det er en virkelighed – forudsat at vi lever vort ægteskab som et sakramente, altså som Gud vil det.

Det vidste vi af Guds nåde allerede som unge, nygifte, og vi stræbte efter at leve det. Men efterhånden er det blevet stadig mere virkeligt og klart for os; det er en uendelig stor nåde og lykke, at vi midt i alderdommens begrænsninger og legemlige forfald har fået lov til at beholde ægteskabets sakramente som et

strålende smykke og derfor bare behøver at række hånden ud til vor ægtefælle for at være i Guds nærvær. En stor lykke har det også været for os at følge udviklingen i Kirkens lære om ægteskabet, som den fremgår af II. Vatikankoncil, Johannes Paul II's skrifter og den katolske Katekismus.

Det er – sammen med den øvrige tro på sakramenterne – det væsentligste af Troen, både for Kirken (som jo er helt afhængig af ægteskaber og af de børn, som fødes i dem) og for den enkelte unge, som får kald til ægteskab. Måtte vi ikke glemme det igen!

Til uddybende læsning anbefales:

Den katolske Kirkes Katekismus, bl.a. nr. 355-384, 461-511, 1601-1666, 2331-2400.
Pius XI: Rundskrivelse Cast Connubii - om det kristne ægteskab. Særtryk af nordisk Ugeblad 1931.
II. Vatikankoncil's pastorale konstitution Kirken i verden (Gaudium et spes) 1965, 2. del, kap. 1.
Paul VI: Rundskrivelse Humanae vitae – om samlivet i ægteskabet. Pauluskredsen, København 1968.
Paul VI: Det kristne ægteskabs rigdomme, 4.5.1970.

Johannes Paul II: Familiaris Consortio – Fællesskabet i familien 1981, Ansgarstiftelsens Forlag 1983.

Johannes Paul II: Mann und Frau schuf er. Grundfragen menschlicher Sexualität, Verlag Neue Stadt, München-Zürich-Wien 1981.

Johannes Paul II: Die menschliche Liebe im göttlichen Heilsplan. Patris Verlag, Vallendar-Schönstatt 1985.

Johannes Paul II: Die Erlösung des Leibes und die Sakramentalität der Ehe. Patris Verlag, Vallendar-Schönstatt 1985.

Det Pavelige Råd for Familien: Den menneskelige seksualitets sandhed og betydning. 1996.

Hans Urs von Balthasar: Den kristne og kyskheden. April 1975.

Veslemøy og Erik Guldager: Skabt i Guds billede. Queenswood Forlag 2002.

Veslemøy og Erik Guldager: Som mand og kvinde... Queenswood Forlag 2002.

Veslemøy og Erik Guldager: Lille Ægteskabs Katekese. Queenswood Forlag 2004.

Veslemøy og Erik Guldager: Vore børn – Guds børn. Queenswood Forlag 2004.

Richard M. Hogan: Kroppens teologi. Kommentar til påven Johannes Paul II's audienser från 5.9.79 till 6.5.81. Stockholm 1983.

André Léonard, biskop af Namur: Jesus und dein Leib. Parvis Verlag, Hauteville CH.

Flemming Kieler: Den kristne Familie. Katolsk Forlag 2000.

Adrienne v. Speyr: Theologie der Geschlechter. Johannes Verlag, 1969.

Vejen mod deltagelse i Kirkens fulde fællesskab af Marianne Meyer

Kristne har fra kirkens første dage været sendt for at forkynde det glade budskab om frihed og frelse til deres omgivelser. Denne undervisning og indføring i kristendommens centrale værdier har været udformet forskelligt afhængig af kultur, periode og land.

Der er i disse år et vældigt fokus på voksnes indføring i kristendommen i form af voksenkatekumenatet, der af de involverede erfares og beskrives som så givende for det HELE menneske, at der arbejdes på at det skal danne grundlag for al katekese.

Voksenkatekumenatet har sin egen rytme, sine egne trin og metoder til indføring i den katolske kirkes tro og liv, med rødder i oldkirken. Det består af tre trin

- 1) et forberedende / indledende trin
 - 2) en kateketisk del
 - 3) en fordybende del
- og en gradvis indføring i messens faste dele.

Det er en unik måde at formidle troen på, fordi der er fokus på at DELE viden og trosmæssige erfaringer, og fremfor alt har det sine egne ritualer, stadfæstet i 1972 på baggrund af Vatikankoncil II's nedsættelse af Institut for Katekese, jf. Sacrosanctum Concilium 64. Ad Gentes 14. Det er en form der – udover at styrke den personlige trosvej – medinddrager menigheden og styrker den i sammenhold og vækst i åndelig henseende, idet processen afvikles ved den enkelte kandidats nære kontakt med en støtteperson

samt med kateketiske hjælpere udpeget i menighedens midte.

Mange lande i Europa, såvel inden for den katolske som den lutherske og anglikanske kirke, har arbejdet med denne katekeseform siden 70'erne, bl.a. Italien, Frankrig og de engelsktalende lande, og gennem flere år har man i Europa afholdt konferencer for lande, der arbejder med voksenkatekumenatet på katolsk eller luthersk grund, eller som har interesse i at etablere denne form for katekese.

I Danmark har Skt. Laurentii Sogn i Roskilde med succes benyttet sig af voksenkatekumenatsformen, kaldet VIK (voksnes indføring i kristendommen) gennem de sidste 10 år. Det var derfor naturligt, at det var en repræsentant for VIK i Roskilde der deltog i den europæiske konference for voksenkatekumenatet, der i år blev afholdt i Vadstena. På disse konferencer mødes repræsentanter fra de europæiske lande for at udveksle erfaringer og ideer og samtidig inspirere hinanden i det betydningsfulde arbejde det er at forkynde det glade budskab for verden af i dag.

I år afholdtes konferencen den 4.-8. maj i Vadstena, den hl. Birgittas hjemby, med deltagelse af repræsentanter fra 17 lande. Et utrolig smukt sted beliggende ved Vätteren, præget af "den blå katedral", middelalderlige bygninger og Birgittasøstrenes tilstedeværelse i byen. Temaet for konferencen var "Markeringer på vejen" eller "Pilgrimsvandring".

Den europæiske VIK-konference blev afholdt i Vadstena, den hellige Birgittas by

Der var mange fine indlæg om at være pilgrim i det 21. århundrede, f.ex. "Pilgrim i det 21. århundrede af biskop Martin Lind, Lindköping, "Pilgrim på vej mod evigheden" af biskop Anders Aborelius, Stockholm og "Vejmærker", ved ærkebiskoppen af Uppsala KG Hammar. Der var et dagligt berigende bønsliv i katedralen og et dagligt forum med lejlighed til, på ægte voksenkatekumenisk vis, at dele dagens erfaringer og refleksioner. Der var tillige besøg hos Benediktinerinnerne på Omberg og sognebesøg i svenske menigheder, der på luthersk grund arbejder med voksenkatekumenatet. Alle deltog i den tilrettelagte pilgrimsvandring på Omberg med udgangspunkt fra Alvestra Klosteruin, hvor Birgitta begravede sin mand og opholdt sig i en årrække, inden

hun drog til Rom. Det var en 4 timers vandring med udgangspunkt i refleksioner fra Martin Lönnebos bog "Kristuskranen". At vandre sammen i tavshed reflekterende over samme tekster var en fantastisk oplevelse.

Det er ikke let at beskrive, hvilket indtryk det gør at være sammen med mennesker fra så mange lande med så forskellig kultur, fra Novosibirsk til Irland og dog med dét ene, der binder os sammen: troen på Kristus som død og opstanden for os. Dog, beriget af oplevelser og fuld af håb for voksenkatekumenatets fremtid i Danmark, er jeg oprigtig glad for at have fået muligheden for at deltage og dermed at lade kendskabet til voksenkatekumenatet sprede sig til rigtig mange sogne herhjemme.

På opdagelse i det katolske Sydvietnam

af Kirsten Kjærulff

Som indfødt dansker tænker man ofte: Hvad ville Den Katolske Kirke i Danmark være uden vore indvandrere fra Polen og andre østeuropæiske lande? Og hvad ville den være uden vore brødre og søstre fra de fjerne verdensdele? Med taknemmelighed må man jo konstatere, at det er dem, der fylder kirkerne og giver den præg af Verdenskirke, og det er dem, som præger valfarterne med engagement og farvestrålende livsglæde. Ikke mindst de vietnamesiske katolikker er med til at bære menighederne i Danmark. Derfor var det med stor taknemmelighed, at et par blege danskere fra Midtjylland tog imod en invitation til at udforske det katolske Sydvietnam sammen med vores vietnamesiske sognepræst. Han ville besøge familien og ikke mindst gamle studiekammerater

Det katolske dragetempel i An Minh

fra præsteseminaret, hvor han studerede, inden han i 1979 måtte flygte for kommunisternes forfølgelse.

Katolsk optimisme i Mekong-deltaets rismarker

Ekspeditionen tog sin begyndelse i det allersydligste af det langstrakte land, på halvøen mellem Det Sydkinesiske Hav og Thailandbugten. Her udmunder en af verdens længste floder, Mekong, som har sit udspring i det tibetanske højland og efter mere end 4000 km deler sig i ni floder i det mægtige Mekong-delta, som igen gennemskæres af et utal af kanaler. Her høstes risen tre gange om året, foruden kokos og bananer og en overflod af andre frugter i paradisiske mangfoldighed. Her besøgte vi en præst, Nguyen Dinh Khuyen. Han boede i bispeddømmet Long Xuyen, et område, hvor Den Katolske Kirke har formået at opbygge et usædvanligt frugtbart

forhold til den lokale befolkning og til områdets kommunistiske regime. Mange ikke-katolikker, bl.a. buddhister deltager således nu i messen og i andre kirkelige handlinger. Det begyndte ellers med, at præsten sad 10 år i kommunistisk koncentrationslejr og efter sin løsladelse som en yderligere afstraffelse af kommunisterne blev sendt til dette dengang helt bogstaveligt forsumpede område. Her lykkedes det ham imidlertid efterhånden at etablere et katolsk socialt arbejde med bl.a. børnehaver og skole og andre tiltag, som ikke var lykkedes for det kommunistiske regime. Det aftvang positiv respekt fra regimet, der lod ham få frie hænder til socialt arbejde. Det har resulteret i, at præsten med økonomisk hjælp fra Den Katolske Kirke i Tyskland og andre vestlige lande har kunnet bygge en stor smuk kirke og en moderne præstegård med smukke haveanlæg. Frivillige fra menigheden har sammen med præsten udført det praktiske. Kirkens gode forhold til regimet og dens store popularitet i den lokale befolkning har ført til voksende jalousi fra en stor synkretistisk sekt, som er en syntese af buddhisme og kristendom med en treenighed bestående af Jesus, Buddha og Maria. Også muslimer har sluttet sig til Kirkens modstandere, der prøver at lægge pres på de lokale myndigheder for at opnå den samme goodwill. Til trods for chikanerierne blomstrer dette bispeddømme. Således har man kunnet oprette et præsteseminar, som nu også tiltrækker præstestuderende fra andre bispeddømmer i Vietnam.

Inkulturation er et vigtigt element i det pastorale arbejde. Det fik vi et indtryk af, da vi overværede en begravelse, hvor lokale buddhistiske, konfucianske og taoistiske traditioner satte deres eksotiske præg på det katolske ritual. Efter den kirkelige handling sneglede ligtoget sig ad en smal sti over en bro ud i den sumpede jungle, hvor svedende mænd ved hjælp af store spande forgæves prøvede at tømme den ventende grav for mudder og vand. Under dumpe drøn fra jungletrommen sænkede den døde ned til sine fædre.

Det katolske dragetempel

Dybt inde i flodlandet efter 9 timers kørsel ad hullede, mudrede veje langs uendelige kanaler nåede vi frem til ekspeditionens andet mål, An Minh. Det er et område præget af dyb fattigdom med simple pælehytter langs kanalerne, kokospalmer og rismarker, så langt øjet rækker. Vi skulle besøge nogle venner til vores præst. Vor værtsfamilie, et gammelt ægtepar med 11 - nu voksne - børn og en masse børnebørn, boede i et stort åbent hus med åbent ildsted ud imod det fri. Familien havde dog også en fin stue, hvor de med stolthed bød de fremmede

Kirkens indretning og udsmykning havde forbavsende ligheder med indiansk tradition.

ind. Ellers blev den tilsyneladende aldrig brugt. Men Jesus og Maria troned på hæderspladsen bag mahogni-skabets glaslåger flankeret af kunstige blomster og elektriske røde stearinlys. Efter et storslået vietnamesisk måltid tilberedt på det åbne ildsted blev vi vist hen til sognekirken 100 m ned ad den hullede, mudrede vej langs kanalens pælehytter.

Stor var vores overraskelse, da kirken viste sig at have skikkelse af et imponerende stort kinesisk dragetempel, dog med et kors øverst på taget og indvendig præget af traditionel katolsk udsmykning i moderne vietnamesisk stil: Naturalistisk, farvestrålende med neonbelysning og kunstige blomster. Også her var kirken med alle dens faciliteter bygget af præsten selv med hjælp af frivillige i menigheden og finansieret af katolikker i USA og Europa. Også her var det stærkeste indtryk det engagement og den kærlighed, almindelige mennesker havde til deres Kirke, den ægte ærbødighed over for den viede præst og den store hjertelighed og gæstfrihed over for os fremmede besøgende.

Minoritetskirken i højlandets bjerge

Et andet fascinerende eksempel på Kirkens evne til at indsmelte landets oprindelige kultur i den katolske teologi og liturgi så vi, da vi oppe i bjergene omkring Dalat, 300 km nordøst for Saigon, blev indbudt af en præst til at besøge en af Vietnams minoriteter, et folk, som havde levet i skovene i højlandet i århundreder, før det vietnamesiske folk indvandrede fra Kina. Dybt inde i højlandets bjerge, der nu hovedsagelig domineres af the-plantager, lever de deres fattige liv, som stadig præges af de oprindelige traditioner. Med ikke ringe stolthed præsenterede præsten os for sin nybyggede kirke, som med god grund er indviet til Den hellige Paulus, Hedningernes Apostel, for her mærker man virkelig afstanden til den kirkelige kultur, vi kender i Europa. Kirkens indretning og udsmykning havde forbavsende ligheder med indiansk tradition, som man f. eks. finder den på Canadas Stillehavs-kyst: Geometriske nonfigurative møns-

tre, totempæle og andre reminiscenser af forfædre dyrkelse satte præg på byggestil og udsmykning. Særlig iøjnefaldende var brugen af store glaserede krukker: Det hører med til folkets oprindelige begravelsesritualer, at de får en stor glaseret krukke med i graven. Derfor var disse krukker en markant del af kirkens udsmykning, som det f. eks. ses på det store krucifiks bag alteret i kirkens kor.

Hvordan kan et sådant projekt realiseres i et kommunistisk land under så svære praktiske og økonomiske omstændigheder? Svaret må være: Ved Guds hjælp og menneskers utrættelige engagement: En dynamisk præst og katolikker, som i dette tilfælde havde samlet ind i menigheder over hele Vietnam for at få denne mission og denne kirke op at stå.

Søsterordenerne

En væsentlig faktor i det katolske Vietnam er de mange søsterkommuniteter, som udfører et kæmpemæssigt socialt og pædagogisk arbejde for Kirken. Vi besøgte flere af dem og skulle sammen med en søster fra ordenen "Fredens Dronning", Søster Lan, besøge en spædalskhedslandsby inde i minoriteternes område. Vi havde sparet lidt penge sammen hjemme i Danmark for at kunne støtte netop dette projekt. Desværre måtte vi opgive at komme derind på grund af ufremkommelige veje. Chaufføren nedlagde veto! Men Søster Lan fortalte om sit arbejde for disse fattigste af landets beboere. De har fortsat brug for forbøn og økonomisk støtte. Begyndende spædalskhed kan helbredes med medicin for ganske få kroner.

Kirkens synlighed

Både i millionbyen Saigon og på de lange køreture rundt i landet blev vi glædeligt overraskede over, hvor synlig den Katolske Kirke er i dette kommunistiske land, hvor langt den største del af befolkningen er buddhister. Kun 10% er katolikker. Alligevel er de katolske kirker mange flere og mere iøjnefaldende end buddhisternes templer. Det gælder både i Saigon og ude på landet.

Flere steder i landskabet, ofte på høje bjerge, står kæmpestore statuer af Jesus og Maria og spreder håb og velsignelse i miles omkreds.. Således står der på Bai Dau bjerget (St James Cape) en meget stor statue af Maria. Ved foden af bjerget er der indrettet et kapel med evig tilbedelse af det Allerhelligste Sakramente. Vietnams største valfartssted, La Vang, hvor Jomfru Maria har åbenbaret sig for 100 år siden, nåede vi ikke frem til. Der var for langt, så penge, tid og kræfter strakte ikke til. Derimod besøgte vi et mindre valfartssted lige uden for Saigon, et nådested, hvor Jomfru Maria engang hjalp en præst, der var kørt uhjælpeligt fast i flodbreddens mudder. Som tak for den overnaturlige hjælp byggede han en kirke, hvor hun siden er blevet æret, og hvor der nu er sket tusindvis af mirakuløse helbredelser og omvendelser.

Katolsk dagligliv

Også masser af private huse er udvendigt smykkede med store statuer af Jesus og Maria, ligesom husaltrene er den vigtig-

ste og mest synlige indretning i de private små hjem. Ofte kan man se dem ude fra gaden, og når man om aftenen gik tur ned ad vores lille gade i Gia Kiem, så kunne man både se og høre familierne sidde samlet på gulvet foran alteret og bede rosenkransen sammen, inden man ved 20-tiden lagde sig ned på det kølige flisegulv ved siden af hinanden og faldt i søvn i den sorte, hede tropenat. Kl. 03:30 blev man vækket af kirkeklokkerne, der insisterede på, at det nu var tid at stå op til dagens første messe kl. 4. Der var hverdagsmesse hver morgen kl 4 og 5 foruden en eller to om eftermiddagen.

Om søndagen var der endnu flere messer både om morgenen og om eftermiddagen.. (Kirkelivet i Saigon forløb helt på samme måde.) I vores hus gik de fleste af os til messen hver morgen kl 5. Da var det endnu mørkt, men det var ikke noget problem at finde vej: Man behøvede bare at følge strømmen af mennesker på vej til messen: Kvinderne i deres smukke enkle vietnamesiske buksedragter med lange kjoler med høj hals og lange ær-

mer, og mændene i hvide skjorter. Til alle søndagens morgenmesser var kirken stuvende fuld, dvs. omkring 1000 mennesker hver gang: Mændene i højre side og kvinderne i venstre af kirken. Til messen kl 5 om morgenen var halvdelen af kirkegængerne skolebørn, drengene alle i hvide skjorter og de fleste af pigerne i lange hvide vietnamesisk kjoler.

Messen var helt efter den traditionelle liturgi. Derfor var der ingen problemer for os danskere i at følge med. Læsningerne og Evangeliet kunne vi jo læse hjemmefra, så det var kun prædikenen, vi selv måtte gætte os til. Musikken var festlig og iørefaldende med medvirken af mange børn og unge, bistået af moderne elektronisk teknik.

Kirkens identitet

Hjemme igen – i et frit, demokratisk land med kristen kultur gennem 1000 år – spørger man sig selv: Hvorfor kan Den Katolske Kirke fremtræde så stærkt, så smukt og rent i et buddhistisk land under kommunistisk regime? Hvorfor er Den

katolske Kirke i Danmark så usynlig? Hvorfor markerer vi os ikke meget mere i samfundsdebatten, især i dem religiøse debat. Vi har som katolikker alt det, som tusindvis af mennesker søger forgæves i vort afkristnede samfund. Men vi taler ikke højt om det. Vi bøjer undseligt hovedet og er bange for at støde an mod relativismens diktatur.

Man kunne ønske, vi i stedet kunne blive bevidste om vores identitet som Verdenskirke, hvor sprog og nationale traditioner er sekundære i forhold til kristendommens centrale budskab. Vi skulle i langt højere grad satse på at være en katolsk (universel) menighed, hvor de forskellige folkeslag i vores Kirke løfter sig op over alle etniske forskelle og samles til én messe i ét fællesskab, Kristi mystiske Legeme, hvor de forskellige folkeslag skiftes til at bære liturgien. Så kan Grundtvigs ord – med Helligåndens hjælp – blive virkelighed: ”I takkesangens offerskål hensmelter alle modersmål.”

□

Regeringen bestemmer religionen

450-året for religionsfreden i Augsburg

af Jørgen Nybo Rasmussen

I den danske grundlov § 4 står: “Den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten.” Samme grundlov af 1849 sikrede dog samtidig religionsfrihed i Danmark. Dette blev betingelsen for, at både den katolske kirke og andre trossamfund og religioner siden har kunnet leve og virke frit i vort land. § 4 betyder dog, at den danske folkekirke har en privilegeret fortrinsstilling.

Vil man forstå, hvorfor det er sådan i Danmark, må man gå tilbage i historien, nemlig til Reformationen. Luthers fremtræden medførte en spaltning af den oprindelige ene, katolske Kirke i Europa. Dette var dog ikke blot en følge af tro og religion, men også af politik. Enhver har lært i skolen, at da Luther blev indkaldt til rigsdagen i Worms for at redegøre for sin lære, nægtede han at tilbagekalde sin opfattelse: “Jeg står her, og jeg kan ikke andet!” Men kun få ved, at den unge 21-årige kejser Karl V., der præsiderede ved rigsdagen, straks ligeledes markerede sit standpunkt. Han formulerede en skriftlig erklæring om sin troskab mod den katolske Kirke og sin afvisning af Luther: “Den munk skal ikke gøre mig til kætter!”

Dette løfte holdt han hele sit liv, og han gjorde det til sit politiske program. Som kejser anså han det for sit vigtigste mål at genoprette den tabte kirkelige enhed

i Tyskland. Men han ønskede, at det så vidt muligt skulle ske med fredelige midler. Der blev foranstaltet mange teologiske samtaler mellem lutheranere og katolikker, der blev holdt rigsdage for at redde Tysklands politiske og religiøse sammenhold. Dette fortsatte gennem årtier, men resultaterne var nedslående, den kirkelige og politiske opsplitning blev stadig værre. I Danmark gav borgerkrigen “Grevens Fejde” den lutherske kong Christian III en så stærk position, at han i 1536 kunne afskaffe den katolske Kirke og indføre en protestantisk kirkeordning. I mange tyske fyrstendømmer skete det samme, og da Luther døde i 1546, var mindst 2/3 af Tyskland protestantisk.

Men samme år lykkedes det pave Paul III at få indkaldt koncilet i Trient, der skulle gengive den katolske Kirke sin dogmatiske klarhed og tage fat på de stærkt nødvendige reformer af kirkelivet. Kejseren forlangte nu, at de tyske fyrster

skulle sende repræsentanter til koncilet og anerkende dets autoritet. Men de protestantiske fyrster ikke blot nægtede dette, men begyndte en krig mod kejseren, der efter den by, hvor deres forbund var stiftet, kaldes den “Schmalkaldiske krig”. I første omgang vandt kejseren dog det store slag ved Mühlberg i Sachsen 1547. Derefter kunne Karl V, endnu inden Tridentinerkoncilet var afsluttet, få vedtaget en midlertidig genoprettelse af den katolske kirkelige orden i Tyskland. Dette såkaldte “Interim” støttede dog på hård modstand især i Nordtyskland. I år 1552 tog fyrst Moritz af Sachsen, der hidtil havde støttet kejseren, hem-

meligt parti imod ham, sluttede forbund med rigets fjender franskmændene og rettede et lynangreb mod Karl i Østrig, så kejseren forsvarsløs måtte flygte over Alperne. Der blev sluttet våbenstilstand, men først i 1555 kunne en ny rigsdag i Augsburg afslutte krigen.

Da det nu stod Kejser Karl klart, at

hans store plan om at genoprette den katolske enhed i Tyskland endeligt var mislykkedes, overlod han til sin broder Ferdinand at indgå det for freden nødvendige kompromis med de protestantiske fyrster. “Religionsfreden i Augsburg” blev vedtaget den 25. september 1555. Dens vigtigste bestemmelse var, at skønt den katolske Kirke fortsat var Det tyske Riges religion, skulle lutheranerne nu tolereres. Men vel at mærke ikke således, at der blev givet personlig religionsfrihed. Undersåtterne skulle følge deres fyrstes religion. Som det hed på latin “Cujus regio, ejus religio”. De, der ikke ville bøje sig derfor, fik “ret” til at udvandre!

Men hvad der var tænkt som et religionshistorisk kompromis i den givne situation, fik en uventet lang historisk virkning. Indtil vore dage har Europas konfessionelle landkort været fastlagt efter politiske grænser. De enkelte lande fik forskellige slags statskirker. De afløste den overnationale katolske Kirke, men fortsatte den intolerance over for undersåtterne, som religionsfreden i Augsburg legaliserede. Selv efter demokratiets indførelse af personlig religionsfrihed holdt statskirkemodeller sig i mange lande, f.eks. “folkekirkeordningen” i Danmark.

I en stadig mere multikulturel og multireligiøs verden virker statskirker dog i stigende grad som en anakronisme. Efter 450 år må det være på tide at få dem afløst af en mere retfærdig og tidsvarende religionslovgivning baseret på lighed blandt trossamfundene. Dette kunne så blive grundlag for en ny “religionsfred”.

I 1536 havde kong Christian III en så stærk position, at han kunne afskaffe den katolske Kirke og indføre en protestantisk kirkeordning.

Et nyt kapitel i slaveriets historie

Den katolske Kirke har netop holdt sit første internationale møde om Kirkens omsorg for prostituerede.

af Stine Riegels

Som repræsentant for de skandinaviske katolske bispedømmer, deltog jeg den 20. og 21.6 i Rom i Vatikanets 1. Internationale møde om Kirkens omsorg for kvinder (og mænd), der bliver handlet med og udnyttet seksuelt. Hermed vil jeg gerne videregive nogle af mine indtryk og erfaringer fra mødet.

Først vil jeg fortælle nogle fakta om denne handel med mennesker til seksuel udnyttelse, med fokus på de nordiske lande, dernæst vil jeg fortælle om Vatikanets initiativ og om selve mødet, lidt om, hvad deltagere fra de forskellige repræsenterede lande fortalte, og lidt om konklusionerne fra mødet, og om hvad vi kan gøre som katolikker og som medmennesker, universelt og lokalt.

Fakta om prostitution

Omfanget af handel med mennesker internationalt til seksuel udnyttelse er eksploderet inden for de sidste 4-5 år. En del af prostitutionen skyldes ren nød, sult og fattigdom, en del skyldes længsel efter større materielle goder.

Som regel lokkes kvinderne til seksuel udnyttelse under foregivende af, at de vil få anstændige jobs som hushjælp, frisører, danserinder etc. Seksuel udnyttelse og vold følges ofte ad, og kvinderne snydes som regel for det økonomiske udbytte, de er blevet lovet, og lever i stedet under umenneskelige forhold i vold, trusler på livet og med mange kunder dagligt.

Handel med mennesker er i dag, sammen med handel med våben, olie og narkotika, de fire største handelsemner i verden. Og som en alfons forklarede sin prostituerede: "Våben og narko kan kun sælges én gang – men dig kan jeg sælge igen og igen!"

Danmark er, ligesom resten af de vesteuropæiske lande, storaftager af disse handlede kvinder (og mænd). Danmark er kendt for sit seksuelle såkaldte "frisind", hvor vi udviser tolerance overfor handel med sex. De, der arbejder med ofrene for sexhandel i Danmark, kan indimellem opleve denne tolerance som "naiv liberalisme" og ligegyldighed. Der er heldigvis nu kommet øget fokus på problemerne fra myndighedernes side. "Reden – STOP kvindehandel" KFUK, gør, med støtte fra offentlige midler, et stort arbejde i Danmark for at tilbyde hjælp og beskyttelse til disse kvinder. (Reden udgør det danske led til International Abolitionists Federation, se litteraturlisten).

Sverige har gjort sig bemærket ved som

det eneste land i verden siden 1999 at have kriminaliseret køberen af de seksuelle ydelser. Hermed har man ønsket at markere, at seksuel udnyttelse både er skadeligt for den, der udnyttes, og for samfundet som helhed. Juridisk betragter man altså nu i Sverige den prostituerede som den svage part.

Sverige har, sammen med Danmark og England forsket i, hvad der ligger bag kundernes motiver til at købe sex. Denne forskning er netop nu, medio år 2005, ved at blive offentliggjort. (Anders Lisborg, Save the Children, Sverige).

I Nordnorge rapporteres om busser fyldt af russiske kvinder, der kører ind i de tyndt befolkede områder og sælger seksuelle ydelser til lokale kunder.

I Norge er der faldet dom for, at prostitution ikke kan kaldes "arbejde" i almindelig forstand, og at prostitution derfor ikke bliver acceptabelt, blot fordi kvinderne opnår arbejdstilladelse.

I Island med deres 270.000 indbyggere, var prostitution tidligere ret begrænset, men nu fortæller man, at der kommer nye kvinder ind hver måned, der bliver en tid i landet og "arbejder" på diskoteker og natklubber, således at en stor forretning "blomstrer".

Finland er ofte transitland for kvinder, der kommer fra Rusland og De Baltiske Lande til Vesten. Her fortæller man, at samtidig med de mange udenlandske kvinders tilstedeværelse, er den lokale prostitution også for opadgående.

Mennesker, der kender til sexindustrien, fortæller, at efterspørgslen efter mere rå, voldelig og depraveret sex er stigende. På grund af internettet er meget af prostitutionen blevet mere skjult, og det medfører, at kvinderne er blevet mere usynlige, og dermed er de blevet endnu mere sårbare.

I lyset af det tragiske emne, konferencen omhandlede, følte jeg stor taknemmelighed over at deltage i en kirkelig sammenhæng. Ellers kan man godt miste modet, når man læser de rå fakta om, hvordan trafficking foregår, og når man til dagligt lever omringet af den indstilling, at sex er et naturligt og uundværligt forbrugsgode i vores vestlige kultur.

Vatikanets initiativ

Vatikanet har et råd, der hedder Det

Pavelige Råd for Kirkens Omsorg for Emigranter. I 2004 har den udgivet en instruks for deres arbejde, og et ekstrakt af denne blev udleveret til os. (På engelsk til dem, der ikke talte italiensk). Denne instruktion rummer beskrivelser af Kirkens omsorg for blandt andet flygtninge, udvandrere, rejsende, cirkusfolk, sigøjnere og søens folk.

Vedrørende handel med mennesker til seksuel udnyttelse konstaterer den, at kvinder ofte handles til rige lande uden nogen form for rettigheder, og at dette simpelthen er et nyt kapitel i slaveriets historie.

Om emigration i almindelighed skriver den, at dette, at så mange udlændinge og fremmede kommer til os i vore rige lande, bør mobilisere enhver kristen persons solidaritet og imødekommenhed. Desværre bringer det i stedet ofte frygt og mistænksomhed og en tendens til at se de fremmede som en byrde.

Disse fakta rejser det etiske spørgsmål: Hvordan skaber vi en ny international økonomisk orden, der kan bidrage til en mere retfærdig og ligelig fordeling af verdens goder?

Det understreges i hele vejledningen, at vi i kristen forstand alle er nomader og pilgrimme her på jorden, og at vi således alle er afhængige af hinandens gæstfrihed, og at det ikke bør være specielt vigtigt for en kristen, hvor han/hun bor. De fremmede iblandt os giver os en særlig mulighed for at huske på, at vi er del af en universel

kirke, der er på vej.

Det var Det Pavelige Råd for Kirkens Omsorg for Emigranter, der havde taget initiativ til den aktuelle konference.

Caritas Europa

Caritas Europa har sammen med ovennævnte Pavelige Råd for Emigranter udgivet et hæfte i 2003, der beskriver et handlingsorienteret, socialt og netværksskabende arbejde til at modvirke handel med kvinder. Det er skrevet i et lettilgængeligt og anskueligt engelsk sprog. (Se litteraturlisten).

I det hele taget er der skrevet meget godt materiale med information og forslag til handling mod denne handel med mennesker, så man kan konstatere, at hvis problemet kunne løses skriftligt, så var

det snart løst!

Beskrivelse af selve mødet

Mødet blev holdt på Palazzo San Calisto i Trastevere i Rom. Vi var ca. 55 deltagere, heraf 1/3 mænd. Mange var ordensfolk, og to kardinaler, flere biskopper og en del præster deltog også.

Mødet foregik dels på italiensk, dels på engelsk, og der blev tolket udmærket.

En eftermiddag blev vi delt op i fire grupper, to engelsktalende og to italiensktalende, det gav mulighed for diskussion og udveksling i en mindre gruppe.

De spørgsmål, vi fik at arbejde med, var alle meget praksisorienterede, og der var tydeligvis mange, der til daglig arbejdede i praksis, og som havde arbejdet med disse problemer i mange år. Vi kom dels fra lande, hvorfra kvinderne rekrutteres, og dels fra modtagerlandene.

De forskellige landes erfaringer

Det var først under selve mødet, at det for alvor gik op for mig, at det er en stor og historisk ting, at Vatikanet har taget dette emne op. Det fremgik bl.a. af, at man på et tidspunkt spurgte, om de lokale biskopper støttede det arbejde, de forskellige ordens- og lægfolk og Caritas udfører rundt omkring? Alle svarede nej, undtagen en søster fra Nigeria, der fortalte om Kirkens fokus på problemet og biskoppernes hyrdebrev, der var blevet læst op i alle lokale kirker. Det understreger, at det er en historisk ting, at Vatikanet nu har taget dette tabuiserede emne op.

I staten Kerala i Indien, fortalte en biskop, har det offentlige dannet 74 grupper, der går ud blandt de grupper af mænd, der oftest er kunder hos prostituerede, og på tomandshånd taler med mændene om at afstå fra at købe sex.

Fra biskop Kenney i Sverige havde jeg fået fortalt, at man i Kirken i Sverige møder kvinderne, når de forsøger at flygte fra de slavelignende forhold, enten fra alfons eller fra ægtemænd, der tvinger dem ud i prostitution. Sidstnævnte kvinder er ofte kommet til Skandinavien som "postordre-brude". Man har i Sverige dårlige erfaringer med at henvise kvinderne til de kvindehuse, der tager imod voldsramte kvinder, idet man der møder en feminisme, der er meget aggressiv overfor mænd i almindelighed, og meget negativ overfor Den Katolske Kirke. Man oplever således, at kvinderne her udsættes for et ideologisk overgreb og bl.a. får at vide, at "hvis du ikke havde været katolik, var det nok ikke gået så galt for dig".

Inspireret af disse oplysninger og af den svenske lovgivning, der kriminaliserer kunderne, tillod jeg mig, da turen kom til mig på konferencen, at nævne,

at vi også må fokusere på at inddrage de potentielle kunder, der gør dette kæmpe marked muligt. Jeg brugte det billede, at vi arbejder hårdt for at slukke en ødelæggende ild, men vi bliver nødt til at finde tændstikkerne, hvis vores arbejde for alvor skal bære frugt. Og at det er vigtigt for Kirken at søge at hele det brudte forhold mellem mand og kvinde, og ikke blot uddybe sårene mellem kønnene ved at gøre kvinderne til stakkels ofre og mændene til stygge bøddler, sådan som det overfladisk set kan friste til.

En Good Shepherd-søster fra Thailand lagde i sit indlæg vægt på det faktum, at mænd såvel som kvinder bliver ofre i denne voldelige handels- og forbrugskultur, og at kunderne ligesom ofrene må ses som slaver af denne kultur.

Konferencen sluttede med, at vi så en video på 8 minutter, som hollandske medarbejdere havde fået lavet. Uden at være pornografisk viste den med al ønskelig tydelighed, hvor voldeligt, nedværdigende og umenneskeligt handel med kvinder til sex foregår. Vi gik tavse derfra.

Hvad kan vi gøre universelt?

At være gæstfri mod fremmede, og at huske, at vi alle er pilgrimme, det er Det Pavelige Råds overordnede budskab i forhold til al emigration. ”Jeg var fremmed, og I tog imod mig”.

Herunder peges også på de enkelte regerings forpligtelser til at beskytte de indvandrere og flygtninge, der er i samfundet. Selv illegale indvandrere og flygtninge har rettigheder, f.eks. til at blive beskyttet mod vold og udnyttelse, til akut lægehjælp etc., understreger de!

En af de deltagende biskopper udtalte det paradoks, vi altid står i, i vores forkyndelse såvel som i praksis: ”Skønt det er en utopi, bør vi være overbeviste om, at vi kan udrydde prostitution!”

Vi bør være opmærksomme på problemet i vores lokale miljø. En af deltagerne fortalte, at familierne til de kvinder, der udnyttes seksuelt, ofte undlader at spørge, hvorfra pengene kommer.

I flere indlæg blev denne ”ofrenes usynlighed” nævnt som særligt depraverende for den menneskelige værdighed. Dette, at både myndigheder og lægfolk, menigheder og endda ofrenes egne familier ofte ”ser igennem fingre med den seksuelle udnyttelse” og blot lader som ingenting.

Nogle af deltagerne korrigerede Vatikans sprogbud og sagde, at i international sammenhæng hedder det ikke ”gadens kvinder”, men ”kvinder, der udnyttes og handles seksuelt”.

Flere nævnte vigtigheden af en absolut ikke-fordømmende holdning i arbejdet, og da behovet for skriftte kom på tale, mente nogle, at det ville indikere, at vi lagde skylden for udnyttelsen på kvinden. Men det er jo netop strategien i al seksuel udnyttelse, at få offeret til at føle sig skyldig, det må man være særlig

opmærksom på i Kirkens omsorg. I flere indlæg blev nævnt den store indsats, nogle eks-prostituerede yder i arbejdet. Det blev nævnt, at det skal gøres med diskretion, og at mange kvinder ikke ønsker at færdes mere i disse miljøer, når de først kommer fri af dem.

Nødvendigheden af det opsøgende arbejde med dets ”professionelle hængendeud” på natklubber, barer etc. blev nævnt af nogle gæve nonner fra Dublin. Vi skal vidne om en bedre verden, derfor må vi være, hvor de lidende befinder sig.

Søsteren fra Nigeria talte varmt for, at det er vigtigt at man tilbyder reelle alternativer til kvinderne, både i form af uddannelse og arbejde og i form af glæde ved livet. Hun talte også om de woodoo-ritualer, som kvinderne, der udnyttes, inddrages i, og som ses som en slags pagt eller forpligtelse for kvinden. Hun gjorde opmærksom på behovet for, at Kirken stiller op med sine ritualer, der kan styrke kvinderne i ikke at indgå i disse handler og i at hjælpe med at læge de sår, der er påført dem.

At arbejde for at lindre fattigdom og for en mere retfærdig fordeling af verdens goder, ses som ekstremt vigtigt. Der er forskel på, om man prostituerer sig for at ens børn kan blive mætte – eller om man prostituerer sig, for at ens familie kan købe en større bil eller et større hus. Når det første er tilfældet, er det vores pligt at bidrage til at afhjælpe fattigdommen.

Kardinalen fra Japan fortalte, at man for nyligt i Japan har ophævet de love, der straffede kvinden for at prostituere sig, idet man har indset, at man med en sådan lov straffer ofret. (Disse love har længe været ophævet i Skandinavien). Man har i Japan lavet et kort på mange sprog, som man søger at få uddelt til kvinderne. Når dette kort vises, skal politiet til hver en tid yde beskyttelse.

Kirkens punkter til anbefaling for alle menigheder

På konferencen forsøgte man til slut at få formuleret 6 punkter til universel opfordring til Kirken og til alle katolske menigheder. De er endnu ikke færdigt formulerede, men her kommer nogle af forslagene dertil:

- At oplyse og informere bredt om de alvorlige forhold ved trafficking, og at skaffe øget viden om problemet.
- At få Kirkens udtrykkelige opbakning til indsatsen.
- At øge netværksarbejdet mellem landene, bl.a. mellem oprindelses- og modtagerlande.
- At opfordre til forsoning mellem kønnene, og at beskytte hinanden, ikke

mindst de mænd, der deltager i dette arbejde. De er nødvendige som gode eksempler, men de er udsatte i forhold til beskyldninger, både vore præster og mandlige socialarbejdere.

- At gøre det at købe sex til noget socialt uacceptabelt.

- Altid at forkynde, at sex og kærlighed bør følges ad, og at prædike imod forbrugisme, tingsliggørelse, kapitalisme og sexisme, og at prædike for en retfærdig fordeling af verdens goder.

Hvad kan vi gøre her i Skandinavien?

Præster og menigheder bør kende den hjælp, der findes i deres eget land. (I Danmark er det Reden – STOP Kvindehandel, i Norge er det PRO-Sentret, i Sverige er det Kvinnoforum, i Finland Meritähiti Meretäht Seastar, og en organisation kaldet MONIKA).

Kirken må utrætteligt prædike mod tingsliggørelse af mennesker og mod grådighed og sexisme og tilbyde et alternativ til menneskers uopfyldte længsler. Vi må uophørligt arbejde og bede for en mere retfærdig fordeling af verdens goder, og selv søge at leve i overensstemmelse hermed.

Som en international forsamling af syndere og i erkendelse af, at vi alle er pilgrimme, må vi kunne udvise en ikke-fordømmende imødekommenthed over for de fremmede iblandt os. Særligt interesseret, både mænd og kvinder, kan altid opsøge KFUK og Kirkens Korshær og andre

hjelpeorganisationer, der altid har brug for frivillige.

Det anbefales til hele Danmarks forbøn at bede for Guds beskyttelse af disse udsatte mennesker og den forråelse, de udsættes for i denne en af verdens allerstørste ”industrier”.

Slutning

Da vi sluttede konferencen med at synge Salve Regina, var jeg ikke den eneste af deltagerne, der var bevæget over oplevelsen. Vores elskede Kirke havde brudt et tabu og sat den seksuelle slavehandel på dagsordenen.

Jeg er sikker på, at min yndlingshelgen Maria Magdalena har glædet sig over mødet og vil gå i forbøn for, at det må bære frugt.

Når vi hører, at vores Kirke mangler ressourcer, og at alt for få katolikker betaler kirkeskat, må vi ikke glemme Skt.Laurentius’ konstatering: ”Kirkens skatte er de fattige og nødlidende!”

Til slut vil jeg sige, at alle disse Kirkens folk, jeg mødte på konferencen, var et bekræftende eksempel på det, som vores vestlige kultur ofte synes at have glemt:

At man godt kan være vital uden nødvendigtvis at være sexet!

Webadresser og anbefalet læsning

”People on the move”, Instruction of the Pontifical Council for the Pastoral Care of Migrants and Itinerant People.

Extract. Xxxvi, Vatican City, August 2004.

Christian Action and Networking against Trafficking in Women (CAT), c/o CCME 174, Rue Joseph II B 1000 Bruxelles, Belgium. ccme@wanadoo.be.

International Abolitionist Federation, Newsletter August 2001. Gasværksvej 24, 1656 København V, Danmark. www.kvindehandel.dk

Fact sheet om Prostitution och Trafficking af kvinnor, januar 2004, 4 sider: www.sweden.gov.se/sb/d/2067

Tværforskning om kundernes erfaringer, The Demand-side of Trafficking, af Anders Lisborg, Roskilde Universitetscenter: www.SavetheChildren.se

UDDRAG AF MONOLOG AF MARIA MAGDALENE (Forfatter ukendt)

Det var ikke fordi vi troede eller sådan Troede at han levede igen Ikke fordi vi troede at noget var blevet bedre

Da vi gik der igen den morgen. Arbejdet skulle jo bare gøres, Selvom kroppen var død på tredje dag. Det var selvfølgelig vores arbejde – et beskidt arbejde, et kvindearbejde.

Disciplene foretog sig intet som helst Men vi gik der på vejen og spekulerede: Hvordan skulle det nu gå?

Hvem skulle nu drage omsorg for en mor

Med gale drømme om engle og stjerner?

Hvem ville nu ikke kalde hende skør?

Hvem ville nu tale til skøgen

Som om hun var et menneske

Nu når han var borte?

Man forsøgte ligesom at skyde tanken til side

Endnu var der jo et arbejde at gøre Mod ham, som vi havde elsket siden han så på os første gang.

Et arbejde at døve tankerne med Tankerne om fremtiden uden ham, som om jeg havde en fremtid uden ham - mig med min fortid.

Jeg ville ønske jeg kunne fortælle jer hvordan han var

Hvorfor jeg elskede ham

Hvordan det alt sammen begyndte – for mig altså

Bare det at blive kaldt ved sit eget navn Kan nogen af jer forstå, hvad det betyder?

Katolsk trosliv i Thailand

af Karla Andersen

Søndag den 10 juli i år deltog min mand og jeg i messen i "Sacred Heart Cathedral" i Chiangmai, hvorefter jeg bad om at få lov at snakke lidt med sognepræsten om katolsk trosliv i Thailand, de tusind smils land. Det havde Father Joseph, indfødt thai, ikke spor imod. Først gik han rundt og hilste på folk fra sin menighed, som var stor – tusind mennesker hver søndag fordelt på tre messer – bagefter inviterede han mig ind på sit kontor og gav sig god tid til at snakke på fejlfrit engelsk. Glemte var for en stund den fortravlethed, som præger vort liv i den vestlige verden. Han besvarede alle mine spørgsmål, og her er nogle facts om Kirken i Thailand.

Historie

De første missionærer kom til Siam om bord på portugisiske handelsskibe for mere end 300 år siden. Der findes stadig beretninger om to portugisiske dominikanere, der oprettede en lille menighed i Ayutthaya i året 1567, den første i Thailand. Siden kom der foruden dominikanere franciskanere, jesuitter og sekularpræster. De blev sendt af pave Alexander VII og budt velkommen i Ayutthaya af kong Narai den Store. Senere kom franske missionærer til, dem kalder man MEP-Fathers (Missions Étrangères de Paris), og de betragtes som Kirkens egentlige grundlæggere i Thailand. Senere blev Ayutthaya angrebet og udslettet af burmesere, og dette gik naturligvis også ud over Kirken, så der i 1811 kun var ca. 3.000 kristne spredt over det ganske kongerige. Nogle af disse var efterkommere af de kristne, for hvem det var lykkedes at undslippe død eller tilfangetagelse i 1767. Andre var nykonvertitter. Kong Taksin og især kongen fra Chakri-dynastiet, som den nuværende konge tilhører, bød nye missionærer hjerteligt velkommen. Det var ikke ualmindeligt, at disse fungerede som huslærere for kongefamiliens børn. Til gengæld fik de lov og hjælp til at oprette skoler og hospitaler, hvortil man inviterede Sct. Paul de Chartres-søstre og Gabrielite-brødre. I dag arbejder mange forskellige ordener i Thailand: salesianere, La-Salle-brødre og søstre, ursulinere, Jesu Hjerter-søstre, redemptorister, jesuitter og oblatfædre er kun et lille udpluk.

Kirken i dag

Trods en lang historie bag sig repræsenterer Den katolske Kirke i Thailand kun ca. 1 procent af en befolkning på mere end 63 millioner mennesker. Jeg personligt tror, at dette til dels hænger sammen med, at buddhismen, hvortil ca. 94% af befolkningen bekender sig, og kristendommen stort set har de samme idealer og livsværdier, såsom næstekærlighed, omsorg for især de svage i samfundet og tolerance og respekt for anderledes troende. Ikke desto mindre er Kirken særdeles synlig i katolske skoler, som med deres gode omdømme har meget stor søgning, i hospitaler, som er regeringen behjælpelig med at udvikle et godt sundhedsvæsen, og i arbejdet med mere end en million flygtninge og indvandrere i Thailand.

En anden medvirkende årsag er, tror jeg, at thaierne nærer respekt og hengivenhed for hele den kongelige familie. Kong Bhumiphol og dronning Sirikit er kendt for at elske og drage omsorg for det thailandske folk, især for de svage, så samarbejdet mellem Kirke og stat har de bedste betingelser.

Der er i Thailand ti bispedømmer. Biskoppen af Bang-

I Sacred Heart Cathedral i Chiangmai, Thailand, går tusind mennesker hver søndag til messe – foto: Kristian Skov Andersen

kok, Michai Kitbunchoo, er Thailands første kardinal. De unge mænd, som tænker på at blive præster, skal i en alder af 14-15 år søge ind på *Minor Seminary*. Hvis de efter studierne der stadig mener, de har et kald, bliver de optaget på *Major Seminary* i Bangkok, hvor de skal studere i 7 år, før de bliver ordineret. Der er til stadsighed 200 præstestuderende, og med stolthed fortalte Father Joseph, at der hvert år bliver ordineret ca. 20 nye præster, og at kirken i Thailand vokser støt.

Af Chiangmais ca. 3 millioner indbyggere er ca. 40.000 katolikker, men mange af dem, faktisk de fleste, tilhører forskellige etniske bjergstammer, som bor oppe i bjergene og ikke har mulighed for at komme i kirke i selve byen. De bliver betjent af kateketer, som døber, underviser og forretter Ordets gudstjeneste. Nogle få gange om året får de besøg af en præst og en gang om året af biskoppen.

Og søndagsmessen i domkirken? Ingen problemer med at følge med, det kan man som katolik overalt i verden. Dog er fredshilsenen forskellig fra vores. Man løfter begge hænder, håndflade mod håndflade op til hagen, og leverer en let hovedbøjning. Denne hilsen kaldes "Wai".

Ligesom vi i vores del af verden har noget, der hedder kirkekaffe, har man også her efter søndagsmessen forskellige aktiviteter. Der er noget for både store og små og ikke mindst for *old age people*.

Til sidst et par gode råd til jer, kære læsere af KO, som rejser meget eller lidt eller måske skal ud og rejse for første gang i jeres liv. Lad være at stresser jer selv ved at fare rundt og tage fotos af alt muligt. Når I kommer hjem, putter I jeres billeder eller souvenirs i et album eller på en hynde og får ikke tid til at se på det mere. Giv jer tid til at snakke med og lytte til menneskene – på gaden, hotellet, overlat, hvor I møder dem. De smil, I får, vil I huske resten af jeres liv. Gå til messe i den lokale kirke, så vidt muligt messen på det lokale sprog, og I vil opleve en samhørighed med jeres brødre og søstre i Kirken, som vil gøre jer godt og styrke jer i troen. I får oplevelser – ikke til jeres hylder, men til jeres hjerter og det for resten af jeres liv. Bon voyage!

Retrætedag den 26. - 28 Oktober med Biskop W. Kenney c.p. for

- Gudviede jomfruer
 - kvinder, som er interesseret i kaldet
 - kvinder som lever et tilsvarende liv i verden
- Sted: Åsebakken
Pris: 150kr
Tilmelding senest 14 dage for til:
Eva Johannesson eva@suk.se
Marianne Groesmeyer 60 63 27 93
Paul Marx o.m.i. - moderator Danmark Pascal Lung o.p. - moderator Sverige

MAGLEÅS | KURSUSCENTER

Kirkekaffe

Søndag den 18. september. Kaffe og kage kl. 14:30 – foredrag kl. 15:00

Paolo il Danese eller Arndt Lauritzen: Dansk munk, officer, præst, partisanleder i Italien, forretningsmand og hemmelig agent.

Thomas Harder, der lige har udgivet en bog om ham, fortæller om sit arbejde med at afdække denne utrolige skæbne.

Efter foredraget er der mulighed for at deltage i søndagsmesse i Magleås' kapel ca. kl. 17:00

Pris kr. 50,00

Weekend

**Meditativ Dans – Kroppens bøn
v/ sr. Angela Rammé CSJ**

**Fredag den 23. september kl. 19.00
til søndag den 25. september kl. 13.30**

*"Jeg ser mennesker, som ligner træer" (Mk 8,24)
– I dansen at vokse og udfolde sig som et træ*

Det bibelske grundlag for weekenden vil være helbredelsen af den blinde i Markus evangeliet, som viser os trin for trin hvordan vi kan blive mere bevidste og hele mennesker.

I meditativ dans kan vi erfare, hvor godt det er at bruge kroppen til bøn. At bevæge sig i kredsen, med Kristus som centrum, vil føre os til en indre ro og hjælpe os til at slappe af. Dansen og musikken gør os åbne for, i samværet med os selv og hinanden, at forberede mødet med Gud. Med vor krop giver vi udtryk for vor længsel efter Gud.

Vi danser efter Taizésange og klassisk musik med ganske enkle trinforløb.

Pris kr. 800,-

Det sker i bispedømmet

September

9.-11. Mariapoli, Dalum, tilmelding og information: Focolare, tlf.: 36 46 01 92, e-mail: info@focolare.dk

10. kl. 10 – 15.30. Seminar. Tema: "Menighedsrådets rolle og opgaver" Seminaret er for alle. Madpakke medbringes. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 10, Taastrup. Tilmelding: Tlf.: 43 99 07 28, e-mail: sktpaul@mail.dk

16.-18. Mariapoli, Dragør, tilmelding og information: Focolare, tlf.: 36 46 01 92, e-mail: info@focolare.dk

24. kl. 10.00-17.00. Danmarks Kat. Kvindeforbund/Kbh.: Temalørdag: "De nye formålsparagraffer" oplæg og samtale. Madpakke medbringes. Kaffe/the pauser. Pris kr. 35.00, Skt. Ansgars Kirkes menighedslokale, Bredgade, Kbh. Tilm. senest 21/9. Kate Hovgaard tlf. 45 80 31 80, Ruth Meyer tlf. 35 42 76 71, e-mail: -rpm@meyer.dk

Oktober

1. kl. 14.30 Voksenkatekese: "Fra Det nye

Testamente til de apostolske fædre" v/ br. Basilius O.C.S.O. Menighedssalen, Sankt Ansgar Kirke, Bredgade, Kbh.

8. kl. 10 – 15.30. Seminar. Tema: "Menighedsrådets rolle og opgaver" Seminaret er for alle. Madpakke medbringes. Sted: Dalum Kloster, Dalumvej 105, Odense

8. Kl. 14.30 Højtidsmesse, hvor biskop Anders Aborelius præstevier br. Jonas Svensson i Sankt Josefs Karmel. Brødskovvej 46, Hillerød

7. – 9. DKKF-weekend på Ømboengen. Emne: Katolske kvinder – og hvad så? Alle kvinder er velkomne. Opl. Birgit Clausen, tlf. 86 99 63 54, e-mail: birgit.clausen@mail.tele.dk

21. – 23. Retræte v. Geoff og Gina Poulter. Helbredelsesmesse, undervisning, skriftemål og personlig forbøn. Tilmelding og yderligere opl. på tlf. 75 12 10 27 eller 75 12 64 02. Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg. Samme arrangement finder sted i Kbh. 17. – 19. marts.

Økumenisk seminar

D. 24. september kl. 10,30 – ca. 15,30
Sankt Andreas Kirkes menighedssal,
Kollegievej 2A
Ordrup

Kl. 10.30 Foredrag af Pastor Johannes Glenthøj, Samsø: Om at blive troende og at overleve som troende. Ud fra Efraim Syrenen.

Ca. kl. 12 middagsbøn i kirken.

Derefter frokost

Kl. 13.30 Foredrag af cand. theol. Elisabeth Glenthøj: Guds riges nærvær midt i og på trods af lidelsen. Jesusbønnen som en kilde til liv.

Derefter kaffe og afslutning.

Pris: kr. 50,-

Frokostsandwich kan bestilles ved tilmelding. Pris kr. 30,-
Drikkevarer vil kunne købes.

Grethe Livbjerg
Tlf. 39 63 53 33

E-mail: grethe.livbjerg@levendevand.dk

Arrangør: *Levende Vand.*

Besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familieterapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf.: 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjællandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderknust hjerte

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrersservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Valfart til Rom 13.-19.2.2006

Ledere: Niels Engelbrecht og Fabrizio Milazzo
Messe i valfartskirkerne, audiens hos pave Benedikt,
Besøg i romersk menighed og det romerske præste-
seminarium + meget andet.

Tilmelding til Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1260 K,
e-mail sanktansgar@city.dk
Enkeltv.: 4300 kr., dobbeltv.: 4000 kr., 3-4 sengsv.: 3650 kr.

Pilgrimsrejse til Medjugorje Bosnien Herzegovina Stedet hvor Jomfru Maria åbenbarer sig

d. 29. okt. – d. 5. nov. 2005

Pris: 5.500 med fly og halvpension.

Henvendelse: 75126402 el. 75121027

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- *Katolsk Begravelses Service*

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407

24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:

Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 16,
som udkommer den 5.
oktober, skal være
redaktionen i hænde
senest den 19. september

Med venlig hilsen
Redaktionen

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den
i dit testamente.

En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går
ubeskåret til Kirkens arbejde.

Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes
salæret.

Rekvirer brochure eller ring til

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Tlf.: 33 55 60 11

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltmillimeter,
ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Det er din egen skyld!

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Job er i egne øjne allerede en død mand. Han er udenfor, og alt er bristet. Intet er tilbage af det liv, han levede før. Han har mistet alt. Men han er heldig i sin ensomhed. Jobs venner har hørt om hans ulykke og kommer for at trøste ham og vise ham medfølelse.

Fintfølelse som de er, overøser de ham ikke med

det samme med ord. De lider med ham, flænger deres kapper, kaster støv på hovedet, sørger med ham og sætter sig sammen med ham – tavse - i syv dage og syv nætter. De lider og føler med deres ven, ikke i ord, men i handling. Det kunne vi godt lære af i dag.

Men efter syv dage kan Elifaz fra Teman ikke længere holde munden lukket. Han tager ordet og forsøger at forklare, hvorfor det er gået så galt for Job. Han søger efter en mening i en meningsløs lidelse. Forklaringen er enkel: "Det er din egen skyld." Jobs ulykke må være en fortjent løn. Han har høstet, som han har sået. For der må jo være en grund til alting. I dag ville vi sige, at enhver er sin egen lykkes smed. Hvis noget går skævt, så har man kun én at takke for det: sig selv. Sådan lyder

Elifaz' bud. Lidelsen er et middel til opdragelse.

Elifaz har både ret og uret. Rigtigt er det dog, at intet menneske er uden synd foran Gud.

Men han tager også fejl ved at gå ud fra, at al belønning eller straf altid foregår i det her liv. Elifaz mangler det hinsidige perspektiv. Han argumenterer kort sagt for en gerningsretfærdighed, som vindes ved loven: Hvis mennesket overholder sin del af aftalen, så overholder Gud også sin.

Når Paulus (Gal 6,7) og Jesus (Matt 13,1-23) taler om gengældelseslæren, taler de altid om en eskatologisk (hinsidig) høst. Den retfærdige vil høste evigt liv og den ugudelige evig død. Tager man ikke dette perspektiv med, havner man ligesom Jobs venner der, hvor man forklarer lidelser som en straf for synd og skyld hos den, der lider.

Dette kan du gøre:

Læs Job 4,1-5,27:
Hvordan argumenterer Elifaz over for Job? Er du enig?

Læs Rom 6,23.
Er der en sammenhæng mellem synd/skyld og død/evt. sygdom? I givet fald: hvilken? Hvilke farer er der ved at hævde en sådan sammenhæng?

Bed for et menneske, som gennemgår en svær tid.

Fundet i programmet

af Stig Holsting

Uge 36 og 37

TV

DR1: Søndag den 11. september 13.50 Bispevielse i Mariibo

Dronning Margrethe er blandt gæsterne, når provst Steen Skovsgaard fra Gjellerup ved Århus indsættes som biskop over Lolland-Falsters Stift. Direkte transmission.

DR1: Tirsdag 13. september 09.30 Nonner og damer

De lever i forskellige verdener, men under samme tag. Seks nonner fra Polen bor i et kloster Syd for Stockholm, et kloster der fungerer som ældrebolig for svenske damer.

Nonnerne passer og plejer damerne, som de har gjort det siden 1876, hvor "Oskar den Førstes Minde" blev grundlagt. Selv i dag skal hjemmet "tilbyde et godt og fredfyldt hjem til enlige mindrebemidlede damer fra Sverige".

Nordvision fra Sverige.

DR 2: Onsdag den 14. september 18.20 Kærlighedens kilde Kinesisk dokumentarprogram. En bevægende og uforglemmelig skildring af en kinesisk families mod og beslutsomhed. Lei Yiguan er spastisk lammet og er kun i stand til at kommunikere ved hjælp af sin ene fod. Men Lei Yiguan, hans søster, og deres forældre er knyttet tættere sammen end de fleste familier, og dette tætte sammenhold og familiens indbyrdes ubetingede kærlighed giver dem mod og styrke til at overvinde sygdom, fattigdom og nød

20.00 Katolsk sex-skandale i USA. Amerikansk dokumentarprogram.

Som den første journalist skrev Jason Berry i 1985 om katolske præsters sex-misbrug af børn og om biskopper, der dækkede over dem og blot flyttede de pædofile præster fra sogn til sogn med det resultat, at misbruget fortsatte. Der skulle gå atten år, før nogen tog ham alvorligt. Undtagen ofrene, der langsomt begyndte at dukke op og slutte sig sammen. Instruktøren Mary Healey-Conlon, der selv er katolik, brugte mere end fire år på at opsøge

ofrene og få dem til at fortælle om deres smertelige oplevelser. Ifølge et forsigtigt skøn fra den katolske kirke selv skal 4.392 amerikanske præster have forbrudt sig mod 10.667 ofre.

DR 1: Fredag den 16. september 13.00: Udefra: Woodoo og Zombier.

I Haiti er voodoo blevet gjort til officiel statsreligion side om side med kristendommen. Og straffeloven forbyder at stjæle de dødes sjæle og gøre dem til zombier. De gamle afrikanske trolddomskunster gennemsyrrer det kaotiske samfund.

Vært: Tyge Pedersen

RADIO

P 1: Søndag den 11. september 19.25. Folk og kirke. Biskop i det mindste stift.

Interview med Steen Skovsgaard op til hans indsættelse som biskop i Lolland-Falster, Danmarks mindste stift. Skovsgaard forlader et langt virke i et af landets mest muslimsk prægede sogne, Gellerup i Århus.

Tilrettelæggelse: Kåre Gade

P 2: Søndag den 11. september 20.00. Temasøndag: Mellem paver

Fra apostlen Peter til Johannes Paul 2. Et P2-tema tilrettelagt af Jørgen Johansen i anledning af Johannes Paul 2.s død. En rejse igennem pavemagtens historie fra Pavernes krypt i San Calisto-katakomberne til Peterspladsen den 2. april år 2005. Om paverne i billedkunsten og

om pavernes Rom. Om Thomas Mann og "Den udvalgte" og Dan Brown i Det Sixtinske Kapel. Om Johannes Paul 2. og hans polske rødder. Om livssyn og verdensbillede og en paves åndelige testamente.

I programmet medvirker bl. a. Alfredo Tesio, Mikael Wivel, Mogens Nykjær, Thomas Harder, Søren E. Jensen og Michael Lindvad.

Bønnens Apostolat september

At alle nationers regeringer
må respektere retten til religionsfrihed
At forkyndelsen af det kristne budskab
i de unge Kirker må fremme dets inkulturation

Og da farisæerne så det, spurgte de hans disciple: "Hvorfor spiser jeres mester sammen med toldere og syndere?"

Da Jesus hørte det, sagde han: "De raske har ikke brug for læge, men de syge."

Matt 9,11-12

Hans Memling: Dommedag. Ærkeengelen Michael vejer de opstandnes sjæle. Detalje fra altertavle ca. 1460.

Torsdag den 29. september fejrer vi De Hellige Ærkeengle Michael, Gabriel og Rafael.

Kardinal Kasper: Terrorisme og religion hører ikke sammen

Foto: KNA

(KNA) På en fredskongres i Lyon den 12. september med deltagere fra ca. 50 lande tog kardinal Walter Kasper skarpt afstand fra enhver form for religiøst begrundet terrorisme.

"Hvis man trækker den religiøse maske af terroristernes ansigter, vil man nedenunder finde nihilismens profil," sagde kardinalen, som er leder af Vatikanets Enhedssekretariat. Han afviste dermed enhver forestilling om, at terrorhandlinger kan retfærdiggøres med henvisning til, at de udføres ud fra religiøse motiver.

Pave Benedikt XVI havde sendt et budskab til kongressen, hvori han bekræftede, at fred og dialog alene kan give verden håb om en bedre fremtid.

Han opfordrede især ungdommen til at engagere sig aktivt for fredens sag

og understregede, at "voldshandlinger af en hvilken som helst art ikke er en vej til at løse konflikter. Vold avler til stadighed ny vold og respekterer hverken enkeltpersoner eller befolkninger." Pavens budskab blev overbragt af Vatikanets "udenrigsminister" kardinal Angelo Sodano.

Kongressen, hvor repræsentanter for ti større trossamfund – jøder, muslimer og de fleste kristne kofessioner – samt en række fremtrædende politikere, bl.a. den tidligere præsident for Europaparlamentet, Simone Weil, deltog, var arrangeret af basismenigheden Sant'Egidio, som på denne måde viderefører den tradition, der blev skabt af pave Johannes Paul II, da han i 1986 indbød til den første Verdensdag for Fred i Assisi.

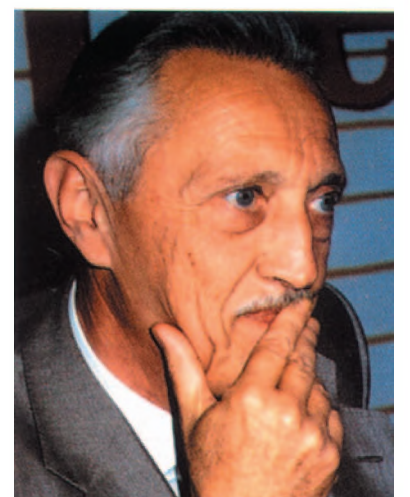
Der var engang – kunstudstilling på Marienlyst Slot

KO's udsendte medarbejder Sofie von Hauch har været på Marienlyst Slot, hvor studerende fra Kunstakademiet udstiller værker i anledning af H.C. Andersen-jubilæet.

En af dem, Alexander Tovborg, som snart bliver optaget i Kirken, deltager med en skulptur, som provokerer tilskueren til overvejelser om tro og religion.

side **4**

Kampen for menneskets værdighed

Vi fejrer Livets Dag søndag den 25. september. Men hvad skjuler der sig bag disse to ord?

Læs blandt andet om den franske genetiker Jérôme Lejeunes kamp for det ufødte liv.

side **12**

Terrorisme

Terrorbomberne i juli måned i London vakte opsigt over hele verden og gav anledning til debat i britisk presse om bl.a. islams rolle i samfundet. Det var der umiddelbart ikke noget bemærkelsesværdigt ved.

Derimod må det give det anledning til eftertanke, at fremtrædende kommentatorer ikke begrænsede sig til de sædvanlige overvejelser om hvorvidt politiske terrorhandlinger er i modstrid med eller tværtimod direkte lader sig udlede af Koranen, nej, de tog skridtet fuldt ud og hævdede, at vor tids terrorisme har sin rod i en hvilken som helst form for religiøs tro.

Således kommentatoren Polly Toynbee, som i *The Guardian* den 22. juli kaldte til samling om "Oplysningens værdier" og forsøgte sig med denne motivanalyse som forklaring på, hvad der driver nutidens selvmordsbombere: "Hvis religionerne hævder, at livet efter døden er bedre end dette, skal man ikke undre sig over, at nogle skøre tilhængere faktisk tror på det." Og hun fortsatte: "Det er på tide, at vi begynder at tage religionen alvorligt – al religion – og drager en klar skillelinie mellem virkelighedens og drømmenes verden."

I *The Spectator* var Matthew Parris af den opfattelse, at det, som en rabiat mullah har tilfælles med en katolsk eller en evangelisk præst, vejer langt tungere end det, der adskiller dem. Og Muriel Gray konstaterede den 24. juli i den skotske avis *Sunday Herald*, at den egentlige årsag til hele redeligheden var religionen selv, som hun under ét betegnedes som middelalderligt nonsens.

Man kan alt efter temperament finde det deprimerende eller urkomisk, når repræsentanter for nutidens intellektuelle "elite" på denne måde stiller deres uvidenhed om religion og religiøse forhold til skue. Anderledes foruroligende er det, at denne uvidenhed går hånd i hånd med, ja vel dårligt kan tænkes uden en tilsvarende mangel på historisk indsigt. Oplysningstidens filosoffer kunne til nød undskyldes med, at deres visioner om et samfund rensset for "religiøs fanatisme" endnu ikke var blevet afprøvet i praksis. Det blev de efterfølgende med den franske revolution, som lancerede statsterrorismen med massehenrettelser som underholdende indslag.

Herfra går der en lige linie til det århundrede, vi netop har forladt. Det 20. århundrede var de teknologiske fremskridts og demokratiets århundrede, men det var samtidig totalitarismens og folkemordenes århundrede.

At Hitler, Stalin, Mao, Pol Pot og Ceausescu med flere fik frie hænder til at virkeliggøre deres visioner og udrydde millioner af anderledes-tænkende mennesker, skyldtes ikke mindst, at den Kirke, de hadede og forfulgte med alle midler, forinden var trængt i defensiven af "oplyste" mennesker og derfor savnede folkelig opbakning til at bremse deres fremfærd.

Torben Riis

Verdensungdomsdage i Köln

"Hvad er det, der gør, at paven er så populær blandt de unge?" Sådan spurgte en af mine kolleger, efter at jeg havde fortalt om Verdensungdomsdagene i Köln, som jeg lige var kommet hjem fra.

Min far (83) og jeg (54) er jo egentlig ikke målgruppe. Men hvornår kommer paven igen så nær? Så vi sneg os til at være med "som det tynde øl". Det blev en kæmpeoplevelse: unge fra hele verden samledes hér for i de Hellige 3 kongers ånd at tilbede Himlens og jordens Konge.

Men tilbage til spørgsmålet: "Hvorfor er de unge vilde med paven?" Forleden læste jeg dagens tekst fra 1. Thessalonikerbrev og måtte give min kollega et svar, der lignede dette: "Vi optrådte jo, som I véd, aldrig med smigrende ord og heller ikke med fordækt griskhed ... vi ville af ømhed for jer gerne give jer ... Guds evangelium..."

... som en far overfor sine børn, formanede og opmuntrede og tilskyndede (han) hver eneste af (dem) til at leve, som Gud vil det, Han, der kalder jer til sit rige og sin herlighed".

Det er nyt ! Hér er ikke én, der er ude på at pådutte dem sex eller druk eller alskens materielle goder. Som ikke i dem ser attraktive forbrugere. Han ser dem som mennesker, der har værdighed og ansvar. Som mennesker man kan forvente meget af. Han stiller krav, men giver også Guds løfter videre. Han formidler et liv, der er værd at leve.

Derfor tror jeg de unge er vilde med paven.

En "gammel" tilløber
Gertrud Messerschmidt

Cølibat, præstemangel og pædofili

Med hensyn til cølibatet: Hvis folkekirkens præster skulle leve i cølibat, sad jeg ikke her. Min farfar var præst og fik seks børn, inkl. min far, som også giftede sig og fik seks præstebørn. Efter 44 år som organist i Folkekirken har jeg valgt at konvertere; i 1998 blev jeg katolik. Hvis det interesserer redaktionen af KO, skal jeg gerne skrive hvorfor.

Mange råber på fornyelse af vor katolske kirke. Jeg håber, at man i det mindste vil holde fast ved liturgi og dogmatik.

Men cølibatet bør overvejes. Det er menneskeskabt - flere hundrede år efter Kristus, måske under påvirkning af Paulus og hans breve til menighederne.

Man kan sige, at Jesu apostle alle var af hankøn; men dengang kendte man ikke til udearbejdende kvinder, og kvinderne har stadig deres egen balkon i synagogerne (en undtagelse blev gjort med vor dronning).

Kønsdriften kan vi ikke afskaffe; men den kan afspores (som i drengekostskoler og kaserner). Den katolske kirke, især i USA, prøver for tiden at skaffe milliarder til dækning af erstatningskrav mod pædofile præster. – I den ortodokse kirke er det tilladt præster (men ikke munke) at gifte sig.

Hvornår følger vi efter? Vil vi hel-

lere acceptere den nutidige præstemangel?

Hans Møllerup
5700 Svendborg

Svar:

Det er korrekt, at cølibatskravet ikke kan dokumenteres i de første århundreder, men fra det 4. århundrede indskræpes det regelmæssigt af diverse synoder. Det er dog først i det 11. århundrede, det i den latinske Kirke slås fast som et alment krav.

Det betyder, at total og bestandig afholdenhed "ikke kræves af selve præstedømmets natur", således som det siges i II. Vatikankoncilts dekret "Om præsternes tjeneste og liv" (16) – med henvisning til praksis i urkirken og de østlige kirkers tradition.

Når II. Vatikankoncil alligevel udtrykkeligt fastholder cølibatet som et disciplinært krav til præsterne (samtidig med at man udtrykker respekt for den østkirkelige ordening) er der flere grunde hertil. Man henviser til, at kristne til enhver tid frivilligt har påtaget sig at leve i cølibat "som Kristus vor Herre har anbefalet (Matt 19,12) og siger videre: "Præstens sendelse går ud på helt og fuldt at vie sig til den nye menneskeheds tjeneste, som Kristus, dødens overvinder, lod føde til verden ved sin Ånd, og som er opstået "ikke af

blod, ej heller af køds vilje, ej heller af mands vilje, men af Gud!" (Joh 1,13)." "Endelig," siges det, "er de (præsterne) et levende tegn på den verden, der skal komme, og som allerede er nærværende i troen og kærligheden, hvor opstandelsens børn hverken giftes eller tager til ægte."

Cølibatet er med andre ord en ordening med dybe rødder i Kirkens tradition og kan således ikke affærdiges som blot og bart menneskeværk. Man skal derfor heller ikke forvente, at Kirken med ét afskaffer en ordening, som har stået sin prøve i århundreder – og spørgsmålet er, om man skal ønske det.

Vil cølibatets afskaffelse afhjælpe præstemangelen? Det er langt fra givet. Mangelen på kald har snarere sin årsag i en generel troskrise og i den deraf følgende mangel på frugtbare trosmiljøer. – Vil det betyde, at vi fremtidigt bliver forskånet for skandaler med pædofile præster? Det er der ingen grund til at forvente. Pædofili er ikke et produkt af seksuel afholdenhed, men en afsporing af seksualdriften. Hvordan vil man ellers forklare, at de personer, der hertilands dømmes for pædofile forhold, i mange tilfælde er "respektable" familiefædre?

Torben Riis

Flere læserbreve side 14

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Frivillige medarbejdere i dette nr. Sofie von Hauch, Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Eva Maria Nielsen,

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Bergske Avstryk, 7600 Struer

Oplag 7500

ISSN 0902-297X

Eukaristi

Vellykket retræte for mænd på Dalum Kloster

af Poul L. Wiisbye

I dagene 29. august – 1. september afholdtes den traditionelle retræte for mænd på Dalum Kloster. Som præst og retræteleder havde udvalget i år inviteret pastor Michal Bienkowski, Skt. Pauls Kirke, Taastrup. Årets tema var eukaristien.

Gennem bøn og betragtning, stilhed og tilbedelse, ”foredrag” som indledning til meditation, førte pastor Bienkowski retrætedeltagerne dybere ind på evangeliets vej til større forståelse af vor katolske tro. Vi er ikke ladt faderløse tilbage i verden: under brøds og vins skikkelse lever Kristus blandt os. Foruden dagligt at fejre den hellige messe blev der sunget tidebønner: laudes, vesper, komplet. Og der blev bedt rosenkrans og holdt korsvejsandagt.

De ydre rammer var perfekte. Sct. Hedvigssøstrene havde med vanlig gæstfrihed stillet deres kloster og store klosterhave til retrætefolkens rådighed med dets smukke værelser og køkkenets fine forplejning. Den smukke park er ideel for stille medi-

tation. Og hertil kom i år en overmåde smuk sensommer.

Onsdag aften gik søstrene og retrætedeltagerne i lysproceSSION for Kirken til Lourdesgrotten. Næste aften, efter at vi havde sunget komplet, havde søstrene indbudt til fint kaffebord. Silentium (stilhed) blev ophævet, så nu blev der lejlighed til at synge, holde taler, udveksle synspunkter, men først og fremmest

blev der sunget. Efter en meget smuk højmesse fredag morgen rejste retrætedeltagerne hver til sit beriget med åndelig fornyelse takket være pastor Michal Bienkowskis stærke og inspirerende forkyndelse. Og også takket være de milde og kærlige Sct. Hedvigssøstres afvikling af det praktiske arrangement. Vel mødt næste år, den sidste uge i august.

Fordybelse

Fordybelse i den hellige Eukaristi gennem Bibel og katekese

af Lise Bojsen

Endnu en gang blev det for mig en stor oplevelse at deltage i DKKF's retræte på Dalum Kloster, der med sin paradisiske have og søstrenes kærlige udstråling, dannede rammen om vor retræte 2005. Under moder Chryantas myndige og omsorgsfulde ledelse kunne vi alle glemme Marthas rolle og udelukkende koncentrere os om Marias rolle – nemlig i stilhed at lytte til Guds ord – formidlet af pater Herberts dybe teolo-

giske indsigt og Ignatius' fremragende pædagogiske metode.

Det var utroligt givende. Vi fik oplæggene på skrift med sammenstillinger af bibelske tekster og teologiske indsigter, som belyste emnet.

Der var eksistentielle spørgsmål, som vi, ligesom Maria, kunne grunde og bede over. Målet med hver meditation var givet gennem forberedelsesbønnen: ”Jeg beder Gud vor Herre om den nåde, at alle mine hensigter og handlinger må sigte mod at tjene

og lovprise Hans guddommelige Majestæt. (Ex.46)

De fire meditationstekster havde overskrifterne: ”Gud er med os og hos os”, ”Eukaristien tager sin begyndelse Påske nat”, ”Eukaristi – Kirkens centrum”, ”Herrens nærvær i sakramentet”.

En stor tak til pater Herbert Krawczyk S.J., der ydmygt forkyndte Kirkens skat i Eukaristiens sakramente for os 20 kvinder, og til DKKF, som havde arrangeret denne velsignede retræte!

Festligt Jubilæum i Århus

Det var tilfældigt, at sognepræstens 40 års præstestjubilæum den 28. august faldt på en søndag, og at denne søndag samtidig var begyndelsen på Århus Festuge, men det gjorde ikke feststemningen mindre.

Pater Adolf Meister S.J. blev præsteviet i Frankfurt i 1965. Året efter kom han til København og flyttede derfra til Århus som sognepræst for Århus menighed i 1971, så det var ikke det første jubilæum, han kunne fejre sammen med sin menighed.

Efter festmessen i kirken var der reception i skolens gymnastiksal. Her fik han overrakt en ”mega”check på 10.000 kr. til en rejse til det Hellige Land, men da indsamlingen i menigheden havde givet mere end det budgetterede beløb, fik han også overrakt en anden check med lompepenge på 5.500 kr.

Karl-Heinz Westarp, klædt ud som jødisk rabbiner, overrakte gaven og bød på Israels vegne velkommen til de hellige steder. Foruden taler og omdelte sange sørgede nogle af grupperne i menigheden for kulør og underholdning. Kaldæerne sang i deres festlige røde dragter nogle af deres sange, mens de vietnamesiske børn og unge gav en opvisning i taekwondo i amfiteatret uden for gymnastiksalen.

Festmesse i Vor Frelzers Kirke i Assens

Tekst og foto: Karen Grzelak

Hvem har ikke læst pastor Stephen Holms omtale i Katolsk Orientering af redningsaktionen for Vor Frelzers Kirke i Assens – og har glædet sig over initiativet!

Til festmessen lørdag den 3. september var det en nymalet og blomstersmykket kirke, som bogstaveligt talt havde åbnet dørene for sine menighedsmedlemmer og trosfæller fra nær og fjern.

Kirken var fyldt! – ”Syngedrengene”

fra Assens under ledelse af organist Finn Pedersen ledsagede festmessen med salme- og korsang, og den glade stem-

ning blev gennem de åbne døre formidlet helt ud til alle forbigående.

Timers og dages slid var gået forud. Frivillige fra Assens og Odense havde sammen med pastor Stephen Holm knoklet for at gøre Kirken og omgivelserne så indbydende som muligt. Og hvilket resultat!

Såvel pastor Stephen Holm, Slagelse, som pastor Thomas Birkheuser, Fredericia, gentog deres tilbud om de næste 3 år at betjene menigheden og hjælpe den på fode igen, men understregede

samtidig nødvendigheden af, at menigheden bakkede initiativet op såvel holdningsmæssigt som økonomisk.

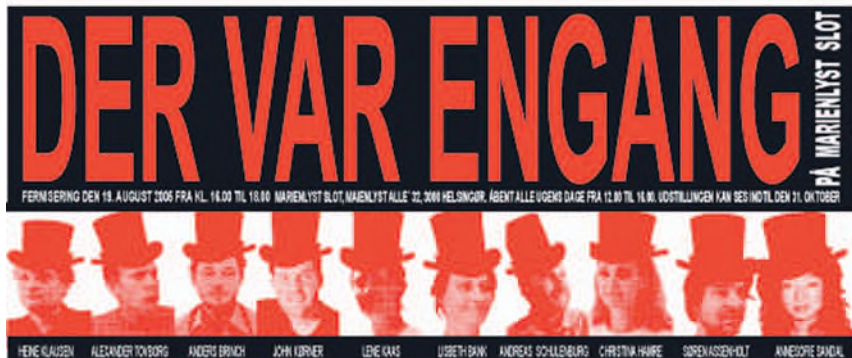
At så mange frivillige havde smøget ærmerne op og ydet en indsats var ret enestående at opleve. Og lad os håbe på og bede for, at denne entusiasme må blive bevaret og smitte af på andre.

Som Jomfru Maria hele tiden understreger i sine budskaber i Medjugorje, er det en nådens tid vi lever i, og hun opfordrer os til at gribe den ved at leve evangeliets budskab.

Tankeflugt på kirkegården

H.C. Andersen-udstilling overrasker med katolsk deltagelse

af Sofie von Hauch

Kirkegården ligger badet i den varme eftermiddagssol, og med fuglekvidder i baggrunden er der ingen uhyggestemning bag det hvide hegn og mellem de tætliggende gravsteder. De maner snarere til eftertænk-somhed denne septemberdag i Helsingør. Ved siden af en stor ornamenteret rigmandssarkofag ligger et lille uselt mindesmærke om en fattig piges afsked med jordelivet, og en enkel ensom soldaterkiste markerer sig ved siden af et smukt dekoreret marmormonument til en ung kvinde. En klynge lys omviklet med rosenkrans vidner om flittigt besøg i dette hjørne af kirkegården.

I denne medrivende scene har tankerne mange muligheder for at flyve, og abstrakte emner som liv, død og forgængelighed konkurrerer med de mere håndfaste som medmenneskelighed, familieomsorg og økonomi ved en tur gennem de uens gravsteder. Som om det ikke var nok, slår tankegangen lige en ekstra knude når man læser navne på stenene: Store Claus og Den lille pige med svovlstikkerne ligger side om side med Den lille havfrue, det lille juletræ fra Grantræet og den standhaftige tinsoldat. Manden med Skyggen fuldender de seks gravsteder i udvalg, som kunststuderende ved det Kongelige Danske Kunstakademi Alexander Tovborg har valgt at vise på Marienlyst Slots Der var engang-udstilling.

En katolsk kirkegård

Marienlyst Slot har atter indbudt bl. a. studerende fra Kunstakademiet til deres skønne lokaler, denne gang i anledning af H. C. Andersens jubilæum, og alle udstillere vælger at fortolke et eventyr eller tema fra Andersens forfatterskab i rumlig form. Da slottet nemlig foretrækker at den permanente samling kan blive på væggene under Der var engang, er kunstnerne henvist til at arbejde fra gulvet. Dette resulterer i en spændende bonuskontrast mellem de klassiske skitser og portrætter af huset og dets ejere og brugere gennem tiden, kombineret med dagens kunst frisk fra skabernes hænder. Udover oplevelsen af de mange andre bidrag til Der var engang, af både kunstnere og kendte mennesker, er KO på pletten for en snak med ophavsmanden til

kirkegårdsværket Epilog. Det er nemlig ikke en hvilken som helst kirkegård, men en katolsk kirkegård. Alexander Tovborgs idé med skulpturen er at forene seks figurer fra H. C. Andersen-eventyr, som alle dør i deres historie, at forestille sig dem som katolikker og vise hvordan de sandsynligvis ville blive begravet. Derfor har rigmanden Store Claus en pompøs

Skulpturen, der med sine kors og andre religiøse motiver er åbenlyst kristen, provokerer en reaktion i beskueren.

sarkofag, Den lille havfrues gravsted er af marmor med udsmykning og tydelige tegn efter omsorgsfulde besøgende, mens Den lille pige med svovlstikkerne må nøjes med en stenlignende klump og et par strøgne stikker til at markere sit hvilested. Størrelse og udformning forenes med et omhyggeligt materialevalg til at understrege de klasseforskelle som H. C. Andersen oplevede og skildrede så slående i sit forfatterskab.

Den religiøse Andersen

Tovborg fortæller at ideen til Epilog kom til ham under en pilgrimsrejse til Santiago de Compostela, hvor han blev slået af det tydelige hierarki og forskel på folk, selv i døden, repræsenteret på de spanske kirkegårde langs ruten. Denne nye vinkel på en kendt forfatter hjalp den unge

kunstner over 'gisp!'-fasen som han sad lidt fast i først, for det er vanskeligt at lave noget nyt og spændende omkring så gennemanalyseret og velkendt en person og hans forfatterskab. Men med inspirationen fra Santiago blev Epilog til og blev samtidig Tovborgs mulighed for at belyse en side af H. C. Andersen der ikke er så omtalt, nemlig den religiøse.

De fleste forskere er enige om at Andersen var et meget religiøst menneske, og forfatterskabet er da også gennemsyret af tanker om skæbne og forgængelighed og ærefrygt over for liv og død. Ved at bringe H. C. Andersen-personerne sammen som afdøde katolikker belyser Tovborgs Epilog både Andersens interesse i klasseforskelle samt hans underliggende optagethed af store religiøse spørgsmål.

Den katolske kirkegård er valgt i forhold

Han glæder sig over at hans skulptur er lejlighed til at folk får talt om tro, et emne han ellers oplever er meget ømt og intimt. Selvom publikum spørger mere til religion og tro generelt end om katolicisme specifikt, er det godt at få åbnet for dialog. Skulpturen, der med sine kors og andre religiøse motiver er åbenlyst kristen, provokerer en reaktion i beskueren. Tovborg fortæller at det ikke er så vigtigt at folk kommer og taler med ham om skulpturen, men at det er selve reaktionen som er vigtig. Det er dialogen mellem skulpturen og beskueren, hvad den sætter i gang i deres hoveder, der tæller. Når skulpturen ydermere indeholder en del H. C. Andersen-betydning, som næsten alle danskere har et forhold til, er der åbnet en vej til refleksion for mange mennesker. I denne sammenhæng tjener H. C. Andersen som en blid omvej til tanker om tro. Og skal man tro ophavsmanden er der allerede nu blevet sat mange tros-overvejelser i gang af Epilog.

Udstillingen Der var engang kan ses på Marienlyst Slot, Marienlyst Allé 32 i Helsingør. Åbent alle dage 12-16 indtil d. 31. oktober. Alexander Tovborgs online-galleri kan besøges på www.alx.dk.

Konversionsmodeller

Invitation til forskningsseminar på Københavns Universitet

Københavns Universitet afholder i dagene 27.-28. september et forskningsseminar om konversioner. Seminaret indgår som en af aktiviteterne under Københavns Universitets satsningsområde Religion i det 21. århundrede.

Formålet med seminaret er at skabe et netværk for studier i konversion inden for dansk forskning.

Forskning i konversion er spredt over en række fagområder så som teologi, filosofi, historie, psykologi, antropologi, sociologi, politologi, jura og religionsvidenskab, hvilket ofte gør det vanskeligt at præcisere, hvad der karakteriserer en konversion. Er det f.eks. en gradvis proces eller en spontan oplevelse? – og hvordan kan man i det hele taget definere konversion?

Seminaret afholdes på adressen Alexandersalen Københavns Universitet Bispetervej 1-3 1167 København K

John H. M. Damsager
Religion i det 21. århundrede
damsager@ofir.dk

Kardinal Lojolo: Kristne bør blande sig i politik

(ZENIT) Kristne bør i langt højere grad, end det er tilfældet i dag, deltage aktivt i opbygningen af det nye Europa.

Det mener ærkebiskop Giovanni Lojolo, som er leder af sekretariatet for Vatikanets relationer til andre stater. På en international konference i Krakow om Kirkens og de kristnes rolle i fremtidens Europa påpegede han, at der inden for den nuværende Europæiske Union er 368 millioner kristne, heraf 262 millioner katolikker. Men, tilføjede han, de kristne udgør kun rent statistisk et flertal i dagens Europa. De har slet ikke indflydelse i forhold til deres antal – hverken i de politiske organer, i medierne, i opinionen eller i kulturlivet.

Derfor oplever vi ikke sjældent, at kristne i forskellige sammenhænge kun er "tålt", hvis de da ikke mødes total afvisning, fordi man ikke betragter deres opfattelse som forenelig med det, som anses for politisk korrekt i en moderne sekulær kultur.

Kardinal Lojolo advarede mod at acceptere den opfattelse, at begreber som Kirke og kristendom kun vedrø-

rer menneskers indre liv og ikke har nogen relevans i forhold til samfundet og den politiske sfære.

Tværtimod, sagde han, er kristendommen den eneste "fællesnævner" for de europæiske nationer, som ellers adskiller sig fra hinanden – etnisk, sprogligt og kulturelt. Det kristne bidrag til en fælles europæisk kultur har i historiens løb manifesteret sig blandt andet i Kirkens indsats på det sociale og kulturelle område: fra skoler, katedraller og hospitaler til Kirkens forsvar for familien og dens omsorg for de fattige. Det var ligeledes Kirken, der først – ikke alene tillod, men påbød, at man skulle skelne mellem den verdslige og den åndelige magt. Og kristendommen har – omend som resultat af en ofte dramatisk og smertefuld proces – stået fadder til de idealer om lighed, frihed og solidaritet, som ligger til grund for det moderne samfund. Derfor er der ikke noget overraskende i, at Kirken opfordrer Europa til at "ånde med begge sine lunger" dvs. til at indgå i et tættere politisk og socialt samarbejde, dog uden at man derved forsømmer at respektere de enkelte landes særlige identitet.

Kardinalen beklagede den moralrelativisme, som dominerer opinionen i dagens Europa, og som næppe er så udbredt på noget andet kontinent. Der er, sagde han, tale om et relativismens meningstyranni, som ikke vil vide af absolutte værdier. Man anerkender ikke, at noget kan være definitivt på det moralske område med det resultat, at respekten for menneskelivets værdighed gradvis undergraves.

Kardinal Lojolo understregede endelig, at kristne ikke bør ligge under for mindreværds komplekser. Der er ingen filosofi eller politisk doktrin, der med nogen ret kan få os til at føle, at vi er blevet overhalet af udviklingen. Hvis de andre bryster sig af at være repræsentanter for Oplysningen, bør vi som kristne mennesker huske på, at vi er "lysets børn". Og til dem, der sætter deres lid til forstanden alene, vil vi sige, at vi altid er villige til at tage en diskussion alene baseret på rationelle argumenter, men at vi samtidig anerkender, at der, som Pascal sagde, er grunde, som kun hjertet kender til, og som forstanden ikke kan begribe. Den sande fornuft kender sin egen begrænsning.

S.O.S. forbønslinjen har haft 1000 opkald.

For godt 2 år siden startede Skt. Nikolaj menighed S.O.S. forbønslinjen for mennesker der har brug for en samtale og velsignelse samt en forbøn. I lørdags d. 13/8 kom så opkald nr. 1000. Linjen betjenes af frivillige fra menigheden og befinder sig i et lille havehus som engang tilhørte Skt. Josefsøstrene. Havehuset er nu bygget om og hedder "Pilgrimshuset" og er indrettet som et bedehus og alle der ringer ind får forbøn over telefonen men bliver også bragt frem i bøn efter samtalen foran Jesus i "Det Hellige Sakramente". Linjen er anonym og man kan ringe hver torsdag, fredag og lørdag aften fra kl. 20.00-23.00 på tlf. 75181808.

Med venlig hilsen
pastor Benny Blumensaat,
Kirkegade 58,
6700 Esbjerg.

Kinas katolikker håber og beder

Forsigtig optimisme med hensyn til en opblødning af relationerne mellem Vatikanet og Kina

(ZENIT) Kina har afslået en indbydelse fra Vatikanet om at lade fire biskopper deltage i bispesynoden i Rom i oktober måned.

Fra Vatikanets side var indbydelsen ment som en imødekomende gestus, et forsøg på at skabe et gennembrud i forhandlingerne med Kina for på længere sigt at skabe tålelige forhold for katolikkerne i landet.

I Kina har der i årevis været to grene af den katolske Kirke, den officielle, hvor regeringstro præster og biskopper er organiseret i "den patriotiske forening", og undergrundskirken, hvis medlemmer er forblevet tro mod Rom, og som derfor er udsat for konstant forfølgelse fra regeringens side.

Vatikanet havde indbudt fire biskopper, tre fra den officielle regeringstro kirke samt én undergrundsbiskop. Indbydelsen blev imidlertid af en talsmand for den patriotiske forening kritiseret som udtryk for manglende respekt for landets katolikker, herunder præster og biskopper i den patriotiske forening og dermed som en hindring for en opblødning af relationerne mellem Peking og Vatikanet.

Kina er det eneste større land, som indtil videre ikke har oprettet diplomatiske

forbindelser med Vatikanet, og man sendte således heller ikke regeringsrepræsentanter til pave Johannes Paul II's begravelse. Kineserne har for at anerkende Vatikanet igennem længere tid stillet to hovedkrav: for det første, at Vatikanet skal afbryde de diplomatiske forbindelser med Taiwan, og dernæst, at man skal forpligte sig til ikke at blande sig i den kinesiske Kirkes "indre forhold"

f.eks. i forbindelse med udnævnelser af biskopper.

Imidlertid har iagttagere givet udtryk for, at det slet ikke er usandsynligt, at kineserne alligevel vil give de fire biskopper tilladelse til at rejse til Rom. Vatikanets Kina-ekspert, lederen af den asiatiske nyhedstjeneste "Asianews" p. Bernardo Cervella skriver således, at den endelige

afgørelse ikke ligger hos den regeringstro kirkeledelse, men hos premierministeren og præsidenten. At de politiske ledere eventuelt skulle ønske at træffe en anden afgørelse, beror på en formodning om, at den patriotiske forenings ledelse, som er sammensat af personer med en udpræget stalinistisk mentalitet, ikke længere er på politisk bølgelængde med landets ledelse.

Den oprindelige idé med at oprette og understøtte en statskontrolleret kirke var at hindre religiøse stridigheder i landet, og det er et mål, man langt fra har nået. Tværtimod må man leve med konstante spændinger mellem tilhængerne af den patriotiske kirke, som har ca. 5 millioner medlemmer, og undergrundskirken, som ifølge Vatikanets skøn tæller omkring 8 millioner troende. På den baggrund vurderer Cervelle, at de kinesiske topledere efterhånden er tilbøjelige til at mene, at den patriotiske forening skaber flere problemer, end den løser, ligesom man af mange grunde kan være interesseret i en diplomatisk tilnærmelse til Vatikanet.

Imens man venter på en afgørelse, rapporteres det, at Kinas 8 millioner pavetro katolikker har besluttet at bede, faste og afholde novene, for at de fire biskopper kan få lov at rejse.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Hvordan fortæller man et barn om døden?

”Min Svigermor ligger for døden. En af de sværeste ting i alt det svære er at fortælle vore to børn på 9 og 12 år, at de snart skal miste deres elskede far-mor. Hvad skal jeg sige til dem?”

K.S. Svendborg

”Af jord er du kommet, til jord skal du blive, men af jorden skal du igen opstå”.

Kristendommens svar er en fortælling om håb og forventning, for vi ved, at Jesus er opstået fra de døde. Han er opstået for at ”gøre en plads rede” for os, der hvor Han er: Hos Faderen.

Vi er jo skabt til herlighed i Guds billede, den herlighed, som gik tabt med syndefaldet, men som Kristus har genvundet for os ved sin korsdød og sin opstandelse påskemorgen. Nu venter Han på genforeningen med os i det evige livs lykke og salighed. Jo mere intenst og bevidst, et menneske lever med Gud i sit jordiske liv, jo mere bliver det bevidst om, at det først efter døden får opfyldt sin dybeste længsel. Det er den dag, man forenes med sin himmelske brudgom og med sine kære.

Det sværeste for et barn – såvel som for os andre – er den midlertidige adskil-

else, som døden betyder, adskillelsen fra den eller de kære, fra alt det, man er fortrolig med. Et barn har nok særlig svært ved at acceptere, at denne adskillelse kun er ”for en liden stund”. Mens kroppen bliver til jord igen, så kommer sjælen jo ”op” til Gud, i Hans varetægt, hvor den lever i forventning om genforeningen med sit legeme i kødets opstandelse på den yderste dag. Da skal vi igen iklædes vort eget legeme, det legeme, som vi kender så godt, og som er en vigtig del af vores personlighed. Ikke et legeme, som måske er fuldt af fejl og skavanker, men et ”opstandelseslegeme”, et forklaret legeme ligesom Jesus havde, da Han var opstået fra de døde, og færdedes blandt sine disciple i Jerusalem og i Galilæa.

At sjælene lever hos Gud, er der mange vidnesbyrd om. Det kan være en trøst for et barn, hvis nærmeste dør, eller som måske selv ligger for døden, at den sjælelige kontakt forbliver intakt: At vi kan bede for de døde, og at de beder for os hos Gud. Derfor er det nok det bedste, man kan gøre for et lille menneske, der må se døden i øjnene, at bede sammen med det. Det kan gøres mere kropsligt og sanseligt ved f. eks. også at tænde et lys for den døde, eller i fællesskab at bede for vedkommende i Kirkens forbønner

I mange kirker ligger der en bog, hvori man kan skrive sin bøn (gerne anonymt),

så ved man, præsten og menigheden vil bede for den, man har mistet.

Den store trøst er jo Guds løfte om, at vi ”i tidernes fylde” (Ef 1,10) alle skal blive ét i Ham, og samtidig først da nå til den fulde udfoldelse af den person, som Gud har skabt os til at være: Kristi billede. Da skal vi møde hinanden i Guds lys og herlighed.

Håbet om det evige liv er ingen billig trøst, men den dybeste virkelighed. For vi er skabt til Ham, som er livet selv.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Hvad mener Den katolske Kirke om de andre religioner?

Jeg er selv kristen, men har mange venner, som er muslimer.

Hvad mener Den katolske Kirke om buddhisme, hinduisme og islam?

Anerkender Kirken de andre religioner?

Venlig hilsen
Sara

Kære Sara,

JA, Den katolske Kirke mener, at også de andre religioner er udtryk for menneskers evige søgen efter sandheden og

livets mening. Den mener, at Gud også i de andre religioner åbenbarer stråler af sandhed, godhed og skønhed, som man må værne om og respektere. II. Vatikan-koncil har udformet en erklæring om dette spørgsmål: ”Nostra aetate”, hvor du kan læse om det.

Et eksempel på denne åbne holdning kommer f. eks. til udtryk ved, at Pave Johannes Paul II deltog i Verdensreligionernes Bededag i Assisi i 1986.

Det er jo den ene, sande Gud, som har skabt alle mennesker i sit billede, og som derfor også i hver eneste menneskesjæl har nedlagt en længsel efter det Guddommelige ophav: ”Du har skabt os til dig, og vor sjæl er urolig, indtil den finder hvile i dig”, siger Augustin.

Derfor mener Kirken også, at først i Kristus og i kristendommen åbenbares Guds fulde Sandhed, den Sandhed, som ligger som lysglimt i de andre religioner. Der er kun én Sandhed, som alle verdens religioner stræber hen imod, og i tidernes fylde skal ”i Jesu navn hvert knæ bøje sig, i himlen og på jorden og under jorden, og hver tunge bekende til Gud Faders ære: Jesus Kristus er Herre”. (Fil 2,10)

For Gud blev menneske én gang for alle i Jesus for at frelse alle mennesker.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Har du bedt med dit barn i dag?

Det er ikke for at give nogen dårlig samvittighed, at jeg starter med denne overskrift. Jeg ved det kan være vanskeligt at få tid til bøn. Nogle forældre er måske også for blufærdige til at bede højt med deres børn. Hermed én idé, som jeg selv gjorde brug af til mine tre børn.

Hver aften, inden sengetid, sad vi på det ene børneværelse i fred og ro. Børnene fortalte, hvordan deres dag var gået, om deres kammerater, om deres gode oplevelser og om dem, der ikke var så gode. Selv om snakken altid gik livligt ved middagsbordet, så var det som regel nogle andre ting der kom frem her ved sengetid. Vi sluttede vores lille hyggestund med at synge en salme og bede fadervor. Ofte formulerede børnene spontant deres egne bønner.

Denne tid på aftenen var uvurderlig. Mine børn er for længst flyttet hjemme-

fra, men de taler tit om de dejlige stunder vi havde, inden de skulle i seng.

Hvis man ikke synes denne idé passer til ens familie, kan man selvfølgelig altid bede rosenkrans, eller måske kan følgende bruges i stedet for, eller som supplement: BØNNEBØGER!

Jeg underviser børn, der skal til deres 1. Hellige Kommunion. For et par år siden var jeg på et kateketkursus, hvor fik vi et oplæg om, hvordan man kan bruge bønnebøger. Det har jeg siden gjort brug af, med stor succes.

Første undervisningsgang bruges på, at børnene får et meget stort stykke papir, hvorpå de skal tegne en telefon i den ene ende med en ledning, der fører hen til Gud (eller et symbol på Gud), som de tegner i den anden ende af papiret. Jeg fortæller bl.a., at bøn er en samtale med Gud, men nogen gange er der ”støj” på

ledningen, og så kan vi ikke høre, hvad Gud siger til os. Børnene skal på ledningen tegne/skrive, alle de ting (synder), som forhindrer dem i at høre Gud.

Inden de får udleveret papiret, giver jeg dem en lille måtte (eller pude) som de skal sidde på. Børnene skal så finde et sted på gulvet, hvor de vil sidde. Det er vigtigt de bruger god tid til det, for det sted de vælger, skal de sidde hver gang de skal skrive/tegne i deres bønnebøger.

Anden undervisningsgang får børnene hver en lille bog (eller stilehæfte) som de skal dekorere på forsiden. Jeg plejer at købe glansbilleder og andre små ”fromme billeder,” som de kan lime på, eller de kan tegne eller male. Imens fortæller jeg om bøn.

Tredje undervisningsgang skal de dekorere bagsiden med deres navn, og igen fortæller jeg om bøn.

Herefter har vi almindelig katekese, men hver gang bruger vi det sidste kvarter af timen til bønnebøgerne. Børnene tager deres måtte og bønnebog, finder deres plads på gulvet og tegner/skriver i deres bønnebøger, (nogle skal selvfølgelig have lidt hjælp indimellem).

De holder meget af deres bønnebøger, og uanset hvor livlige og snakkesalige de har været i timen, er der altid fuldstændig ro, når de sidder med deres bønnebøger.

Det er selvfølgelig vigtigt, at de ved, at det er *deres* bønnebog og at der *ikke* er andre, der kigger i den.

Når man er hjemme, kan man ikke gøre helt det samme, som man gør til undervisning i kirken. Men jeg tror, at store dele af det ovenstående kan bruges af forældre og børn derhjemme, og at børnene bliver rigtig glade for deres bønnebøger.

af Eva Vinther

Orientering fra sognene

1. - 31. oktober 2005

Sidste frist for stof til nr. 17, som udkommer 19. oktober og omfatter 1. - 30. november er 3.oktober

Tekst bedes sendt – helst pr. e-mail: sogneyt@katolskorientering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

17.30. Rosenkrans/korsvej: ons kl. 17.30.

Se også vores hjemmeside: www.katolsk-midt.dk

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke

Sankt Leonisgade 12.
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique).
Tlf. 8662 3641
Menighedsrådsfm.: Doris Andersen. Tlf. 8662 6396.
Messestider:
Søndagsmesse: lør kl. 16. Hverdagmesse: tor & fre kl. 17, undt.1. fre: ingen messe. Tilbedelse: tor kl. 16.30, undt. 1. & 3. tor: kl. 17.15, lør kl. 15:30
Rosenkrans/korsvej: fre kl. 16.00 (undt. 1. fre)
Se også vores hjemmeside: www.katolsk-midt.dk

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke, Østerbrogade 33.

Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique).
Tlf. 8662 3641 eller 8642 9730
Kontaktperson: Evald Henriksen. Tlf. 9782 0804
Messestider:
Søndagsmesse: søn kl. 14. (undt. 1. søn)
Hverdagmesse: 1. fre kl. 17.
Tilbedelse: 1. fre kl. 17.30.
Rosenkrans/korsvej: 1. fre kl. 16.30
Se også vores hjemmeside: www.katolsk-midt.dk

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke
Ryegade 26, P.B. 5010, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66, Fax: 86 19 45 91
Hjemmeside: <http://www.katolsk-aarhus.dk>
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66
e-mail: meister@katolsk.aarhus.dk
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33
e-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk
Charles Edwards SJ, tlf. 86 13 59 66
e-mail: edwards@katolsk-aarhus.dk
Skt. Joseph Søstrene: Ryegade 28,3th.
Tlf. 86 13 81 22

Pindstrup, Sankt Mikael Kirke

Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: p. Herbert Krawczyk S.J.. Tlf. 86 18 76 33.
Kirkevæрге: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Søndagsmesse:

8300 Odder. Sankt Ansgars Kapel

Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: p. Herbert Krawczyk S.J. tlf. 86 18 76 33.
Kirkevæрге: Ejlish Magill, tlf. 86 54 26 87.
Søndagsmesse: 1/5, 16/5 (2. pinsedag) kl. 10.30.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiersvej 4. Giro: 563-2668.
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/
Sognepræst: Charles Edwards SJ, tlf. 8613 5966,
Adr: Ryegade 26, P.B. 5010, DK 8100 Århus C.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen
tlf. 8632 5813 eller 4041 1113.
Faste messestider: 2. og 4. søndag kl. 10.30.

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi

Maria Hjerte Engen 1
8500 Grenå. Tlf. 8638 4488. Fax: 8638 4206.
Pastor Ebbe Simonsen. Tlf. 8638 4138.
Messestider:
Søn: kl. 10; Hverd: kl. 9. Sakramental tilbedelse: daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19-20.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20
Det neokatekumenale kommunitet: Ordets liturgi hver ons kl. 19.30. Eukaristifejring hver lør kl. 19.30
Undervisning for konvertitter hver ons kl. 18-19; for ministranter hver ons kl. 16.30-17.30; for børn fra 6 år indtil firmelsesalder hver lørdag efter aftale.

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke
Lillelundvej 36. E-mail. skt.peter@mail.dk
Hjemmeside: www.stpeter.dk
Konst. Sognepr.: Minnaert, Raymond, Nørregade 19-21, 8700 Horsens. Tlf. 7562 5268.
Fax: 7562 5269. E-mail: scjosef@tdcads.l.dk
Træffes bedst i menigheden efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen. Tlf/Fax: 9712 4382. Mobil

6094 9410.
Menighedsrådsfmd.: Arul Ratnam, Stadion Alle 47, 1. th., 7430 Ikast. Tlf. 9725 0612
Messestider: (HA)(I)
Oktober
Lør 1. Udflugt til Dalum Kloster
Søn 2. kl. 11.00 Familiemesse og Høstfest
Man 3. kl. 19.00 Bibelstudiegruppe. „Smag på Bibelen“. Se opslag i våbenhuset
Lør 8. Ungdomsfest. Se opslag i våbenhuset
Søn 9. kl. 11.00 Messe m. børnekirke
Søn 16. kl. 11.00 Messe og undervisning
Man 17. kl. 19.00 Bibelstudiegruppe
Søn 23 kl. 9.00 Messe
Søn 30. kl. 9.00 Messe
NB: Fra oktober holder vi børnekirke! Det betyder: Den anden søndag i måneden indbydes alle børn, der endnu ikke har modtaget deres første kommunion, til at gå med ud under prædikenen med Eva Maria. Sammen vil de læse og tale om dagens evangelium.

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke

Hostrupsgade 16 Hjemmeside: www.fruekirke.dk
Hjemmeside: www.fruekirke.dk
E-mail: vorfruekirke@get2net.dk
Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 7582 0893, bedst 10-12 undt. ma.
Fax: 7572 2129. E-mail: ophoff@get2net.dk
Andenpræst: Dariusz Stefanek, tlf. 8682 2415,
E-mail: stefanek@mail.dk
Menighedsrådsfm.: Ulla Sejersen Hansen
Tlf. 8684 7574.
Messestider: (HC2)(I)
Messe på søndage
1.søndag kl. 9.00
2.søndag kl. 9.00
3.søndag kl.11.00
4.søndag kl.11.00
5.søndag kl.11.00
Messe på hverdage
Onsdag kl. 17.30
Onsdag kl. 20.00 hos Jesu Små Søstre
Fredag kl. 16.00 rosenkransbøn
Fredag kl. 16.30 messe
Fredag kl. 17.00 tilbedelse
Oktober
Lør 1.udflugt til Dalum Kloster og Odense med pastoralenheden. Se opslag i våbenhus.
Søn 2. efter messen svampetur til Jesu Små Søstre
Tir 4. kl. 18.00 pastoralenheds møde i Vejle
Søn 9. efter messen høstfest til fordel for Caritas
Søn 30.katekesesøndag
Man .31.kl. 19.00 messe og menighedsrådsmøde

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke

Nørregade 19-21. Tlf. 75 62 52 68.
Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm.
Træffes bedst 9-12 undt. mandage.
Mandag er præsten i Vejle, tlf. 75 92 11 76.
E-mail: scjosef@tdcads.l.dk Sognesekr.: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30. Menighedsrådsform.: Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31.
Messestider: (HA)(T)
Søn messe kl. 10.30, 1. søndagsmesse hver måned kl. 11.00, lør messe kl. 16.00, tir og tor messe kl. 10.30, ons messe kl. 17.00.
Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE. Sankt Norberts Kirke, Fjellegade 2.

Tlf. 75 82 08 93. Fax: 75 72 21 29.
Sognepr.: Jan Ophoff, O.Præm.
E-mail: ophoff@get2net.dk
Andenpr.: Dariusz Stefanek.
E-mail: stefanek@mail.dk
Diakon: Baudouin Willocx.
Menighedsrådsfmd.:Bente Köllner. Tlf. 75 82 73 84.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: kl. 11.
Hverdage: kl. 8 man, tor og lør i Mariasøstrenes kapel, kl. 17.30 tir og fre i kirken, kl. 14 ons i kirken

Rosenkransbøn hver tirsdag kl. 17.00

Oktober

Lør 1. Pastoralenhedens udflugt til Dalum
Tir 4. kl. 18.00 Pastoralenheds møde i Vejle for menighedsrådene
Ons 5. kl. 19.00 Aften for unge i Præstegården
Fre 7. Den Hellige Kommunion bringes til de syge og ældre i menigheen
Søn 9. kl. 11.00 Høstgudstjeneste - derefter kirkefrokost i Samlingssalen. Gaver til pyntning af kirken kan sættes i våbenhuset. Gaverne sælges til fordel for Caritas.
Tir 11. kl. 19.00 Forsangerøvelse
Tor 13. Sct. Norberts Skoles 100 års jubilæum
Tor 27. kl. 19.00 messe - derefter Menighedsaften kl. 19.30 i Præstegården. Emne: ”Vi taler om søndagens tekst”
Lør 22. Retrætedag for Menighedsrådet
Man 24. kl. 19.00 Menighedsrådsmøde

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke
Sankt Michaels Gade 2.

Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm., Sankt Michaels Gade 3 A. Tlf. 7552 7601. Fax: 7552 1859.
Træffes bedst 9-11 undt. mand. og torsd.
Menighedsrådsfmd.: Benny W. Jensen.
Tlf. 6440 6731.
Messestider: (TH)
Søn: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke

Sjællandsgade 50 A
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
Konst. sognepr.: Thomas Birkheuser, Montfortkommunitet i Slagelse, Sjællandsgade 50, 7000 Fredericia. Tlf. 7592 1176. fax 7592 1171
E-mail: th.birkheuser@get2net.dk
Træffes bedst tirsdag til søndag mellem kl. 9 og kl. 22.30.
Menighedsrådsform.: Thomas Birkheuser, Sjøllandsgade 50 A, 7000 Fredericia, tlf. 7592 1176 fax 7592 1171

Messestider:
Lørdage: kl. 16.30 Søndagsmesse (undtagen sommerferie)
Søndage: kl. 9.30 Rosenkransbøn (kun 1. søndag i måneden)
kl.10.00 Højmesse
Om hverdagen er der normalt flg. gudstjenester:
Tirsdage: Messe kl. 10.30
Onsdage: Messe kl. 10.30
Torsdage: Messe kl. 10.30
Fredage: Skolegudstjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undtagen sidste fredag i måneden og skoleferie)
Messe kl. 18.00 (kun i forbindelse med undervisningen - se meddelelserne)
Skriftemål: efter aftale med præsten!
Se på www.sanktknudskirke.dk og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messestider og andre aktuelle meddelelser!

Oktober:

Ons 5..Sct. Knuds Menigheds Eftermiddag. (Oprindeligt planlagt den 28.09., men flyttet til denne onsdag!) Nu efter sommerferie begynder vi med messen først kl. 14.00! Bagefter er alle velkomne til at møde i menighedslokalet, hvor vi får en kop kaffe/the og pastor Thomas fortæller noget.
Fre 14.. kl. 16.30 - 18.30: Førstekommunionsforberedelse og trosundervisning. Vi slutter med messen kl. 18.00, som alle er velkomne til.
Fre 28. kl. 16.30 - 18.30: Førstekommunionsforberedelse og trosundervisning. Vi slutter med messen kl. 18.00, som alle er velkomne til.
Søn 30. kl. 10.00: Højmesse. Verdensmissions søndag. Vi tænker på og beder særlig for udbredelsen af Jesu Kristi Glædelige Budskab - Evangeliet - i hele verden. Kollekten går til MISSIO, som sender penge til de områder i verden, hvor der særlig er behov for, at Evangeliet kan blive forkyndt i ord og gerning.
Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16.00 (se: Assens eller på vores homepage).
Se på www.sanktknudskirke.dk. og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messestider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke

Kirkegade 58
Sognepr.: Benny Blumensaat. Tlf. 7512 1027 - bedst tir-fre. kl. 10.00-12.00 - Mobil: 2332 1988 Fax. 7512 1046
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Menighedsrådsfmd: Maria Truelsen, tlf. 7512 6402
Messestider: (TH)
Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse
Søn. kl 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen.
Hverdage: tir-tor kl. 9.00; fre. kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00
Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset
3. lør i md: messe på polsk kl. 16.30
4. lør i md: messe på vietnamesisk kl. 16.30
Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 7518 1808.
Hver tir kl. 18.30 - A.A. møde på engelsk i menighedssalen.
Hver ons kl. 11.45 - bedegruppe, alle er velkomne.
Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken
Maria Legionen mødes hver fre kl. 14.00 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191.
Hver ons kl. 10.00-12.00 - Børnelegegruppen mødes i menighedssalen.
Hver man kl. 14.00 - Vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.
Oktober
Lør 1. Sognedag for menighedens børn og unge. Vi mødes i kirken kl. 10.00. Gælder også første kommunikanter og firmander.

8

Søn 2. kl. 10.00 familiemesse

Tir 4. Seniorklubben mødes til messe kl. 14.00 - derefter kaffe i menighedssalen.

Ons 5. Helligåndsseminar i menighedssalen kl. 19.00

Lør 8. Helligåndsseminar og forbøn med hånds-pålæggelse for Helligåndens udgydelse. Kl. 10.00 i menighedssalen.

Tir 11. Helligåndsseminar i menighedssalen kl. 19.00

Ons 12. Første kommunikanterne mødes i menighedssalen kl. 18.30

Fre 21. Weekendretræte med Geoff og Gina Poulter kl. 19.00 - Tilmelding på 75126402 - Emne: “Helhed i Relationer”.

Lør 22. Retræte med Geoff og Gina Poulter kl. 9.00-21.00 - Tilmelding på tlf. 75126402

Søn 23. - Retræte med Geoff og Gina Poulter kl. 10.00-16.00 - Tilmelding på tlf. 75126402

Lør. 29.10 - Medjugorje rejse - tilmelding på 75126402

November

Tir 1.- Seniorklubben mødes til messe kl. 14.00 derefter kaffe i menighedssalen.

Søn 6. - Alle sjæles andagt i Jerne kirke kl. 15.00 og derefter procession til de katolske grave hvor vi beder ved hver grav.

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke

Søndertorv 1

Hjemmeside: http://hjem.get2net.dk/Sct.Ansgars/Giro: 016-7029

Sognepræst: Piotr Rypulak. Fiskergade 7, st. tlf.: 7362 4424. E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Kontortid: efter aftale med sognepræsten
Menighedsrådsfmd.: Phuong Van Nguyen, tlf. 7462 9819.

Sct. Hedvig søstre, Fiskergade 7-9, tlf. 7462 2730
Messe­tider: (HC2)

Søndage: Messe kl. 9.30

Hverdagsmesse: Mandag-fredag kl. 17.30. Lørdag kl. 9.00, 1. fre i md tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen, 1. lør i md: Polsk messe kl. 16.00
3. lør i md: Vietnamesisk messe kl. 15.00. Henvendelse til Pastor Tuyen, tlf. 74 63 17 07.

Skriftemål efter aftale. Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige komunion til vore syge.

Religionsundervisning for førstekommu­nikanter hver tor kl. 16 i menighedslokalet.

I hele okotber måned beder vi rosenkransbøn før hver messe (mandag-lørdag).

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke, Ringridervej 35
Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 7443 5930. Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski. Tlf. 6154 5605. Assumption søstre, Præstegårdspark-en 13, Ulkebøl, 6400 Sønderborg. tlf. 7443 3370.
Messe­tider: (HC2)(I)
Søn messe kl. 10.00
Tors messe kl. 17.00
Lør messe kl. 11.00
Tir 11.10 kl. 19.30, oplæsning i kirken
Fra fre 14. - lør 29.10 ingen hverdagsmesser

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke
Mariegade 8. Giro: 903-3734
E-mail: sct.marielkirke@tele2adsl.dk
Hjemmeside: http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmariekirke
Sognepræst: Jan Zalewski. Tlf./Fax: 7452 2326.
Mobiltlf. 2129 1161. E-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski, Øster-gade 1,1. Tlf. 7452 0230. Sakristan: Lydia Graff, Braineparken 35. Tlf.: 7452 8820
Skriftemål: før messen eller efter aftale. Sygekom-munion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.
Messe­tider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 11.30.
Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00.
1. fredag i måneden: Tilbedelse og rosenkrans efter messen.
3. søndag i måneden: Polsk messe kl. 17.00.
Vietnamesisk messe: Henv. Pastor Tuyen, Tlf. 7463 1707.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel
Ribelandevej 41
Konst. Præst: Henri Kerkhofs O.Præm., Sankt Michaels Gade 3 A. 6000 Kolding. Tlf. 75 52 76 01. Fax: 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mand. og torsd.
Pastoralassistent.: Sr. Lydia Timmermann, Ribelandevej 41. Tlf. 74 72 18 90.
Menighedsrådsfmd.: Teresa Petersen, Møldamager 24, 6240 Løgumkloster. Tlf. 74 74 30 45.
Messe­tider: (I)
Søn- og Helligdage: Højmesse kl. 16.00.
Tirs­dage: Messe kl. 11.00.
Skriftemål efter aftale.
Kirkekaffe første søndag i hver måned efter messen.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke, Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64. Fax: 63 12 60 70.
Hjemmeside: www.sct-albani.dk
Kirkens e-mail: sct.albanikirke@sct-albani.dk
Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 6312 6075.
Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 6312 6074.
Wienczyslaw Ryszard Barwinski (v.pr.). Tlf.: 6612 8708.Mobil: 2287 6442.
E-mail: barwinski@privat.dk
Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 6612 1664.
Tir-fre kl. 10-12.
Menighedsrådsfm.: Finn R. Jensen. Tlf. 6616 6876.
Messe­tider: (HC) (TH)
Søn: kl. 10 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept.)
Polsk messe: 2. og 4. søn kl. 12.
Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
Dalum Kloster: kl. 8.30.
Assens: Kl. 11: 1. og 3. søn i md.
Hverd.: Man, tir, tor og lør kl. 9, ons kl. 10.30 og fre kl. 19.
Rosenkrans (dansk/vietnamesisk): ons kl. 10.00 og fre kl. 18.30. Tilbedelse: Hver fre efter af-tenmessen indtil kl. 20
Hver lør er der vesper kl. 17

5610 ASSENS, Vor Frelsers Kirke
Nørregade 3
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlige præster fra Montfortkommunitet: p. Thomas Birkheuser, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 7592 1176 (kl. 9 - 22, undtagen om mandagen). Fax: 7592 1171. Email: th.birkheuser@get2net.dk..
p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 5852 0645. Email: montfort@get2net.dk
Kirkeværge: Susanne og Klaus Jacobsen, Turupvej 2, 5610 Assens. Tlf. 6471 2203
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16
Månedlig katekese med gudstjeneste: første onsdag i måneden kl. 19
Oktober:
Ons 5. kl. 19.00: p. Stephen Holm fortæller, i anledning af oktober måned, som er rosenkrans-måned, om rosenkransbønnen. Kl. 20.00 er der rosenkransandagt.

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke
Havnegade 1
Kirkens E-mail: sct_knuds_kirke@get2net.dk
Sognepræst ?
Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
Menighedsrådsfmd.: Knud Petersen. Tlf. 6220 5113.
Sognerepr. for Caritas: Morten Gudbjerg Karlsen, Marslevvej 73, 2.tv. 5700 Svendborg
Tlf. 22 12 88 00
Lægfranciskanerne holder møde den 2. tor i md.
Interesserede bedes henvende sig til Pia Borgels. Tlf.6251 3638.
Messe­tider: (HC2)(T)
Søndage: Højmesse kl. 9,30 og messe kl. 11.
Hverdage: Messe kl. 7 dog hver 3.ons i md (sept-maj): messe kl. 14. Tor messe kl. 19. Hver 2. lør vietnamesisk messe kl. 17.
Oktober
Søn.2. .Høstfest. Vi takker Gud for årets høst ved højmissen kl.9.30. Efter messen holdes der auktion i menighedslokalerne. Kollekterne og overskuddet fra auktionen vil gå i år til Kirken i Vietnam.
Lør. 8. Religionsundervisning for alle børn: kl.. 9.45-11.30.
Ons. 12. Økumenisk Assisi-aften i menighedslo-kalerne kl.19
Ons. 19. Kontaktgruppen. Vi begynder kl.14.
Lør.22. Vietnamesisk messe kl.17.
Lør.29. Religionsundervisning for alle børn: kl.. 9.45-11.30.

5900 Rudkøbing. Sankt Bendts Kapel, Brogade 14
Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg. Tlf. 6221 0542 eller 6251 1929.
Messe­tider: (I)
Søn.2.10. Messe kl.15.00.

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke
Vindingevej 7
Sognepr.: Jerzy Roman Kruk, Adelgade 1 5000 Odense C. Tlf. 66121664 /mobil.20215642
Menighedsrådsfmd.: Eva Antkowiak. Tlf. 6536 1883.
Sognerepr. for Caritas: Jan Machnik, Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf.64 71 41 51
Messe­tider: (HC2) (I)
Hver lørdag højmesse kl.15.30
Oktober
Lør.1. Vi takker Gud for årets høst ved højmesse kl.15,30. Efter messen holder vi auktion over de medbragte frugter blomster og andre afgrøder i klosterhaven.
Overskuddet fra auktion og kollekt vil gå i år til Vincentgrupperne. Derefter holder vi pakkefest i menighedslokalerne.

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke
Mariagade 4. Tlf. 5475 5080
Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
Sognepr.: Christian Noval, E-mail: christian@noval.dk
Tirs­dag og tors­dag træffes sognepræsten i Nykøbing, Mandag og onsdag i Maribo – Fredag fredag
Andenpr.: Quang Minh Nguyen, E-mail: Nmqdk@yahoo.dk
Onsdag og fredag træffes andenpræsten i Nykøbing
Tirs­dag og tors­dag i Maribo – Mandag fredag
Menighedsrådsfmd: Carl Erik Christensen, Boisens-vej 2, 4930 Maribo. Tlf: 54 82 30 52,
Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørreballe. Tlf: 5478 6278
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16
Messe­tider:
Søndag: kl. 10.00 Højmesse. Hverdage: man kl. 10.00, ons kl. 17.00 (tilbedelse fra kl. 16.30)
Tir, tor, fre og lør er der messe hos Birgittasøstre­ne kl. 7.30. Skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale med præsten.

Oktober

Lør 1. Menighedslørdag om de kommende katekeser og Den neokatekumenale Vandring. Vi starter kl. 15.00 og slutter kl. 17.00 med messe og efterføl-gende spising. Tilmelding til spisingen senest onsdag d. 28.9

Søn 2. kl. 10.00 messe og kirkekaffe. De unge fra menigheden som har deltaget i Verdensungdomsda-gene i Köln vil fortælle om deres tur.

Ons 5. kl. 19.00 Midi-KUK(13+)

Lør 8. messe på polsk kl. 16.00 i Nykøbing

Søn 9 kl. 10.00 messe

Man 10. kl. 19.00 bibelaften

Ons 12. kl. 10.45 skolemesse. Ingen andagt og messe om eftermiddagen

Lør 15. – 22. Valfart til Polen. Ingen hverdagsmesser i denne uge!

Søn 16. kl. 12.00 messe (BEMÆRK tidspunktet !!!)

Søn 23. kl. 10.00 messe

Tir 25. kl. 19.30 katekese for unge og voksne i

Nykøbing

Ons 26. Ældreformiddag med billeder og erfaringer fra valfarten til Polen. Vi starter i Maribo kl. 10.00 med messe. Der er fælleskørsel fra Nykøbing kl. 9.15. Ingen andagt/messe om eftermiddagen
Tor 27. kl. 19.30 katekese for unge og voksne i Nykøbing
Søn 30. kl. 10.00 messe

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke
Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Konst.sognepr.: Irenæus Capellen, OFM.Conv.
E-mail: irenæus@wanadoo.dk. Tlf/Fax 5492 0681, bedst 9-10. (Giro: 709-1060.
Menighedsrådsfmd.: Villy Petersen. Tlf. 5495 2787.
Messe­tider: (HA1) (TH)
Søn: højmesse kl.10. Lør: kl.17
Hverdage: se opslag i kirken.
Lejlighed til skriftemål: Efter aftale.
Oktober

I denne måned beder vi før messen rosenkransen.
Søn 2. Vi fejrer Frans af Assisis fest. Efter højmes-son kirkekaffe i Kolbehuset.
Fre 7. Vor Frue af Rosenkransen. (Første fredag i måneden!) kl.15.30 messe i med efterfølgende sakramental velsignelse.
Ons 12. kl.11.30 messe i kirken.
Ons 19. Paul af Korsset: kl.11.30 messe i kirken.
Ons 26. kl.11.30 messe i kirken.
Julemarked.
Nu er det ved den tid, at vi skal tænke på vort jule-marked. I år falder det den 26. og 27. nov. (1.søndag i advent). 5.okt. kl.15.00 holder vi møde og taler tingene igennem. Vi håber rigtig mange vil møde op; det er meget nødvendigt for at vi kan afholde julemarkedet i det hele taget. Vi håber at også nye vil melde sig og at de store og større børn vil vise deres interesse. Velkommen i Kolbehuset.

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke
Bispegade 12
Tlf 5485 0739
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Sognepr.: Christian Noval.
E-mail: christian@noval.dk
Tir og tor træffes sognepræsten i Nykøbing,man og ons i Maribo. – fre fredag
Andenpr.: Quang Minh Nguyen.
E-mail: Nmqdk@yahoo.dk
Ons og fre træffes andenpræsten i Nykøbing.
Tir og tor i Maribo – Man fredag
Menighedsrådsfmd.: Paul Terracini, Skovtoften 2, 4800 Nykøbing F. Tlf: 5482 3052.
Messe­tider: Søn: kl.10.00 Højmesse. Hverdage: Tir kl 9, Ons kl 9.00, Tor kl 19.00 og Fre kl. 17.00 (tilbedelse fra kl. 16.30). Skriftemål i forb. med messerne eller efter aftale med præsten.
Oktober
Lør 1. Menighedslørdag om de kommende katekeser

og Den neokatekumenale Vandring.Vi starter kl. 15 og slutter kl. 17 med messe og efterfølgende spis-ning. Tilmelding til spisingen senest onsdag d. 28.9.
Søn 2. kl. 10.00 messe og kirkekaffe
Tir 4. kl. 19.00 Midi-KUK(13+)
Lør 8. messe på polsk kl. 16 i Nykøbing
Søn 9. kl. 10.00 messe og kirkekaffe
Tor. 13. kl. 19.30 bibelaften
Lør 15. – 22. Valfart til Polen. Ingen hverdagsmesser i denne uge!
Søn. 16. kl. 10.00 messe og kirkekaffe
Søn 23. kl. 10.00 messe og kirkekaffe
Tir 25. kl. 19.30 katekese for unge og voksne i Nykøbing
Ons 26. Ældreformiddag med billeder og erfaringer fra valfarten til Polen. Vi starter i Maribo kl. 10 med messe. Der er fælleskørsel fra Nykøbing kl. 9.15.
Tor 27. katekese for unge og voksne kl. 19.30 i Nykøbing
Søn 30. kl. 10.00 familiemesse og familiesøndag
Tilmelding er ikke nødvendig, men velkommen.

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke, Bjerggade 10. Tlf. 5665 0651.

Sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Menighedsrådsfmd.: Chris Veng, Engvangsvej 51, Strøby Egede, 4600 Køge
Messe­tider:
Søndag **kl. 11.00** Højmesse.
Onsdag kl. 10.00 Messe med sakramental velsig-nelse. Skriftemål: Efter aftale med præsten.
Messe­tider:
Oktober:
Søn 9. kirkekaffe efter højmissen
Tir 18. kl. 19.00 messe derefter samtalekreds i menighedssalen. Alle er velkomne.

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke, Præstøvej 29. Tlf. 55720985. Fax: 55730943
E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar.
Messe­tider: (HA)
Søn- og helligdage: Kl.10,00 højmesse, lør kl. 19.00 messe

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken, Chr. Winthersvej 4.
Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4. Tlf. 5537 3927
torsdag, søndag - ellers i Næstved. Tlf. 5572 0985.
Messe­tider: (HA)(I)
Søndage: Messe kl. 10.
Oktober
Fre 7. Jesu Hjerte fredag, kl. 16.00 rosenkransbøn om præste- og ordenskald, kl. 16.30 messe
Søn 9. kl. 10.00 højmesse, menighedska­ffe efter messen.
I okotber: rosenkransandagt hver torsdag kl. 16.30

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke
Frederiksgade 5. Tlf. 5852 0645
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Subdiakon af kaldæisk ritus: Hazem Farah Aziz
Montfortkommunitet: p. Stephen Holm, p. Thomas Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, Frederiksgade 7, tlf. 5852 0645.E-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Montfort-kommunitetets hjemmeside: www.montfort.dk
Menighedsrådsfmd.: Helena Baszkiewicz, Violvej 18, Svenstrup, 4220 Korsør, tlf. 5838 1124.
Faste gudstjenestetider:
Søndagsmesser: søn kl. 10, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen.
Fredag aften kl. 19,15 i Skt Montforts kapel over kirkens sakristi.
Hverdagsmesser - i Skt Montforts Kapel - normalt således: man kl. 17,15, tir-ons-tor kl. 11,15, lør in-gen.
Montfortkommunitetets daglige bønner, - i Skt. Montforts kapel, normalt således: Rosenkransbøn: hver middag kl. 12, dog ikke lør.-søn.
Vesper: lør. kl. 12,15, søn. kl. 19,30, øvrige dage kl. 18.
Alle torsd-age i det eukaristiske år 2005 bedes rosenkransen foran det udstillede sakramente
Oktober måned er rosenkransmåned. Derfor bedes, - udover den daglige middagsrosenkrans, - rosenkransen i fællesskab før messen søndagene d. 9., 16., 23. og 30. okt. - fra kl. 9,50.
Børne- og ungdomsundervisning i relation til søn-dagsmessen: d. 09. og 23. okt.
Menigheds-eftermiddag for folk i alle aldre har været afholdt en gang om måneden, nemlig månedens tredje torsdag, begyndende kl. 14,30.
I efteråret vil vi prøve en ny model. Vi mødes kl. 11,15 til messe og rosenkrans. Efter gudstjenesten spiser vi sammen vores medbragte mad. Kaffe og the og måske et stykke kage fås. Et eventuelt emne vil blive behandlet efter at vi har spist, og vi vil afslutte henimod kl. 15.
Se nedenfor.

Fre 30. sept. afholder Slagelse by kulturnat 2005 “Mikkelsnat”. og naturligvis er Vor Frue Kirke med. Programmet for, hvad der vil ske i vor kirke fra kl. 17,45 er offentliggjort i kulturnattens program. Her skal blot nævnes messen i mindet om ærkeenglen Mikael, Slagelse bys værnehelgen, som fejres til normal ‘fredagstid’ kl. 19,15. Fra kl. 23,15 til midnat vil der være stille tilbedelse foran det udstillede sakramente, - ledsaget af meditativ musik.

Oktober

Søn. 2. den første oktober-søndag, højtideligholder vi i vore montfortanske menigheder rosenkrans-festen. Den dag forbindes messen kl. 10 med en rosenkransandagt.

Man. 3. er månedens 1. mandag, som er intermontfortansk bededag. Vi vil mindes de hellige Værneengle. I tilslutning til messen kl. 17,15 er der fra kl. 18,15 - 19,15 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald. Son. 9. fejres messen kl. 10 som menighedens høstgudstjeneste, hvor vore børn og unge m. fl. ved messens begyndelse i procession bærer høstens gaver frem til altret, gaver, som vi be’r menigheden bringe méd til kirke. Før vi ved messens slutning modtager velsignelsen, holder vi en frisk auktion over høstgaverne, som vil gøre os i stand til økonomisk at sørge for vore tre “adopterede” børn fra Afrika/Brasilien endnu et år frem. Efter messen går vi til menighedshuset, hvor vi fortsætter vor høstfest med at spise Gule Ærter. Øl, vand og en snaps kan købes. En hurtig kop kaffe får vi, før vi går hjem. Tor 20. holdes menighedsmøde for folk i alle aldre, nu fra kl. 11,15. Se ovenfor!

Søn. 30. er Verdensmissions-søndag (- i resten af verden d. 23). Messen kl. 10 fejres på kirkens verdensprog latin. Og ellers med sange på mange forskellige sprog. NB: Husk, at sommertid er ophørt natten til denne søndag.

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke. Lundemarken 15. Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 5852 0645 e-mail: montfort@get2net.dk Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk Kirkeværge Scholastique Nyiragwaneza, Lundemarken 15, 1., tlf.: 9793 3918 Menighedsrådsformand Mirjam Ploung Sarp, Røs-næsvej 448, tlf.: 5950 9499 Søndage messe kl. 15.30, derefter kirkekaffe Hverdage normalt ingen gudstjenester, Der henvises til Slagelse. Børneundervisning: søndagene d. 12. og 26. okt. i forbindelse med messen. Menigheds-eftermiddag i Slagelse for folk i alle aldre afholdes en gang om måneden også i den kommende vintearsæson, på månedens tredje torsdag, begyndende tor. d. 20. okt. fra kl. 11,15. Se under Slagelse.

Oktober måned er rosenkransmåned. Derfor beder vi rosenkransen i fællesskab for søndagsmessen d. 9., 16., 23. og 30. okt., - fra kl. 15,20. Son. 2., den første oktober-søndag, højtideligholder vi i vore montfortanske menigheder rosenkrans-festen. Dén dag forbindes messen kl. 15,30 med en rosenkransandagt.

Man. 3. er månedens 1. mandag, som er intermontfortansk bededag. I den anledning er der gudstjeneste i sognekirken i Slagelse kl. 17,15.

Søn. 30. er Verdensmissions-søndag. (- i resten af verden d. 23) Messen kl. 15,30 fejres på kirkens verdens-sprog latin. Og ellers med sange på mange forskellige sprog.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke Elisabeth-Centret, Carl Reffsvej 6. Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 5852 0645. e-mail: montfort@get2net.dk Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk Giro: 634-4348 Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 5944 1562. Menighedsrådsfmd.: Birthe Hjort, Skyttensvej 29, 4300 Holbæk, tlf. 5943 6552. Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15,30, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedshuset. - NB: Ingen messe på selve søndagen. Hverdagsmesse: tir. kl. 17,30, - med efterfølgende vesperbøn, - ellers normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken ved søndagsmessen.

Hverdagsrosenkrans: tor. kl. 17,30, - bedt foran det udstillede sakramente, - i anledning af det eukaristiske år 2005.

Oktober måned er rosenkransmåned. Derfor beder vi rosenkransen i fællesskab for søndagsmessen lørdagene d. 08., 15., 22. og 29. okt., - fra kl. 15,20. Der er børne- og ungdomsundervisning i forlængelse af søndagsmessen lørdagene d. 08. og 22. okt. *Oktober*

Lør.1. den første oktober-weekend, højtideligholder vi i vore montfortanske menigheder rosenkrans-festen. Messen kl. 15,30 forbindes dén dag med en

rosenkransandagt

Man. 3. er månedens 1. mandag, som er intermontfortansk bededag. I den anledning er der gudstjeneste i Vor Frue Kirke i Slagelse kl. 17,15.

Tir.. 4. fejrer vi festen for den hellige Frans af Assisi, inspirator for vort sogns værnehelgen, den hellige Elisabeth af Thüringen. Der er messe kl. 17,30. Efter gudstjenesten spiser vi, apropos dagens helgen, “italiensk” sammen i menighedssalen. Tilmelding på liste.

lør. 22. Under søndagsmessen kl. 15,30 fejrer Sebastian og Annelies van der Meer deres sølvbryllup. Reception efter messen.

Lør. 29. er Verdensmissions-søndag. (- i resten af verden weekend’en for!) Messen kl. 15,30 fejres på kirkens verdens-sprog latin. Og ellers med sange på mange forskellige sprog.

11 | Midtsjælland
4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke, Sct. Knudsgade 19. Tlf 5767 0301. Sognepræst Torsten Jortzick E-mail: torsten.jortzick@pc.dk Skt. Joseph Søstrene. Tlf. 5761 7371. Menighedsrådsfmd.: Ove Kristensen Harevænget 117, 4200 Slagelse, tlf. 5852 1099 E-mail: ove117@stofanet.dk Messetider: (HC2)(I) Der er messe hos Sct. Josefsøstrene hver onsdag kl. 16.30. Der er kirkekaffe efter messerne om lørdagen eller søndagen.

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke Frederiksborgvej 11. Tlf.: 4635 0965, Fax: 4636 5091, Giro: 402 3986 E-mail: skt.laurentii-kirke@mail.tele.dk Homepage: www.laurentii.org Konst. Sognepr.: p. Robert Showers OFM. Conv. træffetid: tor 9.00-11.00. Sognekontoret er åbent tir-fre 10.00-12.00. Menighedsrådsfm.: Anni Meinertz. Tlf. 4638 3321. E-mail: anni.meinertz@post.tele.dk Organist: Annelies van der Meer: 5946 3292 Gråbrødrehuset: Tlf. 4636 7756. E-mail: graabroe@post4.tele.dk Gråbrødrenes Bogcafé: Tlf. 4632 5257. Åben tir-fre kl. 13.00-16.45. E-mail: bogcafe@get2net.dk Faste gudstjenester, messer & arrangementer: Søn: kl. 8.30 & 10.00. Der er kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00. 1. lør i md: Messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 17.00. Hverdage: Tir-fre kl. 17.00. Skriftemål: Fre kl. 16.30-16.45 i kirken. Anonyme Alkoholikere: Ons kl. 10.00-11.00. Tidebøn: Morgenbøn: Tir-Fre kl. 07.00. Lør kl. 7.30. Aftenbøn: Man-fre kl. 18.30. Andagter: Rosenkrans: Ons kl. 16.30. Sakramentsandagt: Fre kl. 19.00-21.00.

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke Frøgård Allé 12 Tlf. 4399 0728 Hjemmeside: www.sktpaul.dk Sognepr.: Michal Bienkowski, Frøgård Allé 10, tlf.: 4399 0728, eller: 2072 8951 e-mail: sktpaul@mail.dk Pastoralassist.: Sr. Marianne Skjold, Bygaden 53, Taastrup. Tlf.: 4399 8157 E-mail: marianneskjold@yahoo.dk Menighedsrådsform.: Øivind Kjærstad Budstikken 116, Taastrup. Tlf.: 4399 7051. Assumptionssøstrene: Bygaden 53, Taastrup. Tlf. 4399 8157. E-mail: assumption@post.tele.dk *Mettetider:*

Lørdage: Søndagsmesse kl. 17.00. Søndage: Højmesse kl. 10.00, kirkekaffe. Hverdage i kirken: man ingen, tir. ons tor kl. 10.00, fre kl. 19.00. Hverdage hos Assumptionssøstrene: man og lør kl 9.00, tir kl. 19.00 + åbent hus, ons og tor kl. 17.30 fre kl. 11.30. Sakramental tilbedelse hos søstrene alle dage kl. 16.00-17.30. Sakramental tilbedelse i kirken: ons: kl. 8.30-10.00, fre kl. 19.40-21.00 (1. fre i md. kl. 19.40-6.00). Laudes man og lør kl. 9.00 m. messe hos søstrene. ons kl. 9.00 i kirken. Vesper i forb. m. eftermiddags- og aftenmesser hos søstrene. Rosenkrans ons: kl. 9.15, fre ca.kl. 20.00. Skriftemål: i forbindelse med messerne eller efter aftale med præsten. Katekese for førstekommikanter: 1. & 3. søn i md. efter højmessen. Katekese for firmander: tor: kl. 16.30-18.00, dog kan tidspunktet justeres efter første møde med firmanderne Katekese for voksne kandidater til optagelse i Kirkens fulde fællesskab, højst sandsynligt hver onsdag kl. 19.30-21.00. Tidspunktet vil blive justeret (eller bekræftet) efter nærmere aftale med kandidaterne. Ministrantsøndag: 2. søn i md. KÆK 3. tir. i md. begynder med messe kl. 12.00. Ungdomsmøder højst sandsynligt hver torsdag efter kl. 18.00, tidspunkeket kan justeres. Bibelaften: 1. & 3. man i md. kl. 19.30-21.00. Legestue for små børn og deres hjemmegående

mødre: hver tirsdag kl. 10.00-12.00.

Filmaften: Vi har endnu ikke fastlagt en konkret dag på ugen. Vi overvejer en mulighed for at se “en film med indhold” efterfulgt af en fælles drøftelse en gang om måneden.

Oktober er Rosenkransens måned. Der er mulighed for en fælles rosenkransbøn på de sædvanlige tidspunkter. På de andre dage - en halv time før messerne.

Oktober

Lør 1. Maria-dag kl. 12.30-17.00, messe + barnedåb kl. 17.00

Søn 2. familiemesse kl. 10.00

Man 3. bibelaften kl. 19.30-21.00

Lør 8. ingen messe

Tir 11.10 kl. 10.00 skolemesse

Lør 15. På opdagelse i troen. Vi genoptager det vellykkede projekt fra sidste år. Det er et arrangement for alle. Dagen begynder med frokost kl. 13.00, der er et enkelt oplæg, samtale og fælles bøn. Dagen afsluttes ca. kl. 16.00. I år vil vi beskæftige os med Den Katolske Kirkes Katekismus. Søn 16. Udover Højmessen kl. 10.00 har vi Ungdomsmesse kl. 17.00.

Tir 18. KÆK-møde, begynder med messe kl. 12.00

Lør 22. Retrætedag for Ordenssøstre

Tir 25. kl. 10.00 skolemesse

Lør 29. Skt. Pauls Spejdergruppe holder fest i forbindelse med fejringen af 25 års jubilæum Søn 30. Efter Højmessen spilles der banko i menighedslokalerne.

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke Kontor og menighedshus: Nygade 8. Tlf. 4921 0571. Hjemmeside: www.katolskkirkehelsingoer.dk Sognepr.: Hans Esmark, tlf. 4824 1402 bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man. Fax: 4825 5531. E-mail: hanesmark@adslhome.dk Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47. Menighedsrådsfmd: Mariella Madsen tlf. 4913 2599. E-mail: ozoua48@yahoo.dk Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller opslag i våbenhus. *Oktober* Søn 2. kl. 9 messe Søn 9. kl. 11 messe Søn 16. kl. 9 messe Søn 23. kl. 11 messe Søn 30. kl. 9 messe

3400 HILLERØD. Sankt Vilhelms Kirke Kirke og menighedshus: Møllestræde 7. Tlf. 4825 5531. Hjemmeside: www.katolskkirkehilleroed.dk Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 4824 1402 bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man. Fax. 4825 5531. E-mail: hanesmark@adslhome.dk Skt. Vincent Søstrene, tlf. 4826 7865. Menighedsrådsfmd: Martin Rohof. Tlf. 4774 2817. E-mail: post@melbymarkiser.dk Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller opslag i våbenhuset. *Oktober* Søn 2. kl. 11 messe Søn. 9. kl 9 messe Søn 16. kl. 11 messe Søn 23. kl. 9 messe Søn 30. kl. 11 messe

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke Marievej 6. Tlf. 4586 0751. Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk Sognets e-mail: kirke@sankt-hans-kirke.dk Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M. Tlf. 4553 0751. E-mail: papuga@get2net.dk Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M. Tlf. 4581 2796 E-mail: pawlowski@get2net.dk Hjælpepr.: Jacob Muiser, C.M. Tlf. 4581 2796 Præsternes bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Giro: 703-8275. Menighedsrådsfmd.: Torben Johansen.

Tlf. 4586 3546. Messetider: (HA)(T) Skt. Hans Kirke: Højmesse søn kl.10.00. Hverdagsmesse tir kl.17.30 og tor kl.10.30. Mikkelmorg., Strandvejen 352: Højm. søn kl. 8.45. Skriftemål i forbindelse med messerne eller eft. aft. *Oktober* Søn 2. Høstmesse. Medbring efterårets blomster og høstens frugter. Under messen er der børnetid i menighedssalen og efter messen er der kirkefrokost i menighedssalen, hvor der kan købes pølser, brød og drikkevarer. Tir 4. I fortsættelse af messen kl. 17.30 er der rosenkransandagt. Fre 7. kl. 19.30 messe og Jesu Hjerteandagt Tor 20. Religionsundervisningen på Nordvanggård bortfalder. Fre 28. kl. 17.30-18.00 tilbedelse af det Allershelligste Sakramente. Søn 30. Latinsk højmesse. Kollekten er til fordel for verdensmissionen

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke Bistrup Byvej 4 Sognets hjemmeside: www.sognet.dk Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M. Mobiltilf. 28 18 47 24 E-mail: radoslaw@pawlowski.dk Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M. E-mail: papuga@get2net.dk Hjælpepr.: Jacob Muiser, C.M. Tlf. til præsterne: 45 81 27 96. Menighedsrådsfmd.: Thorsten Wilstrup. Rosenkrans 1.ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhjertigheden Rosenkrans om fredagen inden messen kl.17.15 (undtagen 1 fre i md). Tilbedelse af Alterets Sakramente:1. fre i md efter messen 17.30. Sygebesøg med Kommunionen:1. fre i md eller efter aftale. Generelle messetider: Søn Højmesse kl. 10, man kl. 17.30, tir kl. 10, ons-fre kl. 17.30, lør kl. 16.

13 | Hovedstadsområde NV
2730 HERLEV. Vor Frue Kirke Herlevgårdsvej 14. Tlf. 4494 7694 og 4494 7678 Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 4453 5558 Hjælpepr.: Michael Bradley O.M.I.. Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf.4494 7678 Menighedsrådsfmd.: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup.Tlf. 4497 4335 Messetider: (HA)(T) Lørdage: K. 17 Søndage: Kl. 10. kl. 11.30 (engelsk) Mandage: K. 10.30. Ons kl. 19. Tor. kl. 09.30 (engelsk) 1. Fre i md kl. 19.30 (engelsk) 3. Fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende Rosenkransandagt Tilbedelse: Ons. efter messen. Skriftemål efter aftale Tir åbent hus hos Skt. Josefsøstrene, Primulavej 1, M. kl. 19. *Oktober* Søn 9: Undervisning efter messen kl. 10 Lør 15. Vi fejrer p. Michael Bradley’s 80 års fødselsdag efter messen kl. 17. Se opslag i våbenhus. Ons 26. Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19. Tor 27. Fælleskirkeligt møde i Præstebro Kirke kl. 19.30 “Vort lokale særpræg” Søn 30. Sommertid ender.

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke Frederikssundsvej 225. Sognepræst: Lech Pytlak. Tlf. 38 28 17 00 el. 38 28 47 69, 10-12, undt. man og i forb. med messerne. Kontor: Tlf 38 28 17 00 man-fre 10.30-12.30. Menighedsrådsformand: Esther Zivadinovic, tlf 38 28 82 53 Sankt Joseph Søstrene, Primulavej 1, 2720 Vanløse Tlf. 38 10 30 34 Messetider: (HA)(T) Søndage: Højmesse kl. 11. Hverdagsmesser: Tir og tor kl. 10.00, fre kl. 19.00 Første fre tilbedelse fra kl. 18.30. Sidste fre Niels Steensens andagt kl. 18.45 Hver tirsdag messe kl. 19 hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1, Vanløse.

2860 SØBORG. Johanneskirken Vandtårnsvej 7-9. Sognepr.: Lech Pytlak. Træffes tir-fre 10.30-12 på tlf. 3828 1700. Evt. også tlf. 3828 4769. Kirkens kontor: Vandtårnsvej 11. Tlf. 3969 0301. Giro: 913-2929. Menighedsrådsfmd.: Dorte Linnemann. Tlf. 3967 7699. Sognets Hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn Messetider: (HC2)(T) Søndag: Højmesse kl. 9.30. 4. søndag i måneden er der Familiemesse kl. 9.30. Efter Højmesse morgenkaffe i menighedslokalet. Alle er velkommen. Kroatisk messe 2. søndag i måneden kl. 18 KUK, DUK og religionsundervisning for sognets børn og unge: Hver onsdag kl. 18-19.30 i menighed-slokalet.

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM
3720 Åkirkeby.
Rosenkranskirken, Gregersgade 12, Konst. sognepr.: Dietrich Timmermann. Tlf. 56 97 44 62. Mobil 40 97 57 62 Menighedsrådsfmd.: Knud-Erik Frandsen. Tlf. 56 48 85 71. Pastoralass.: Sr. Carina Pøppinghaus. Tlf. 56 95 08 55. Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne. Tlf. 56 95 08 55. Gudstjenestetider (HC2)(I) *Oktober* Alle søndage: Kl. 10 Højmesse eller Ordets gudstjeneste. Hvis nogen ønsker besøg af præsten eller en søster ring til tlf.: 56 95 08 55 Tir 11. kl. 14.00 møde med damerne hos søstrene, alle er velkomne! Se i øvrigt opslagstavlen v. Rosenkranskirken.

14 | Hovedstadsområde NØ
2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke
Lyngbygårdsvej 1 A.
Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 4587 5688. Fax: 4587 5685. E-mail: agcomi@mail.dk
Andenpr.: Calogero La Loggia. Tlf. 4587 0888. E-mail: laloggiacalogero@mail.dk
Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke.
Menighedsrådsfmd.: Giorgio Bressan, Bagsværdvej 133 A, 1. th., 2800 Kgs. Lyngby. Tlf. 4593 6730
Messestider: (HB2)(T)
Søn M. kl.10. (Familiemesse 1.søn i md).
Lør M. kl.17.
Søndagsmesse: efter højmessen er der kirkekaffe
Hverdagsmesser: man-tors kl. 17.00, fre kl. 16.00.
Rosenkransbøn en halv time før messen fre og lør.
Oktober
Søn 2. 27. alm. søn. kl. 10. messe, brunch.
Søn 9. 28. alm. søn. kl. 10. messe, sogneundervisn.
Søn 16. 29. alm. søn. kl. 10. messe
Søn 23. 30. alm. søn. kl. 10. messe
Søn 30. 31. alm. søn. kl. 10. messe, sogneundervisn.
Missionssøndag. Kollekt til MISSIO.

Sankt Therese Kirke

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke
Bernstorffsvej 56.
Sognepr.: Niels Engelbrecht, Bredgade 64, 1260 København K. Tlf: 33 13 37 62.
Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf: 39 61 19 19. Træf. bedst kl. 8-9.
Andenpr.: Pastor Fabrizio Milazzo, Bredgade 64, 1260 København K. Tlf: 33 13 55 83.
Mobil: 61 67 83 39
Sognekontor: Bredgade 64, 1260 København K. Tlf: 33 13 37 62 – Man.-fre. kl. 10.30-15.
Menighedsrådsform.: Felicity Pors, Rørmosevej 6, 2400 Kbhvn. NV, tlf. 39 69 47 28
Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98
Messestider: (HB), (T)(H)
Søn højmesse kl. 9, rec. messe kl. 11. 2. søndag i måneden fam.messe kl. 9. Efter højmessen kl. 9 morgenkaffe i menighedslok., hvor alle er velkomne.
Hverdage: man & ons messe kl. 11, tir, tor & fre messe kl. 8, lør messe kl. 11,30 med forudgående rosenkrans kl. 11,10. 1. og 3. ons i måneden tilbedelse kl. 10-11.
Oktober
Lør 1. Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkrans kl. 11:10, derefter messe. Voksenkatekese i Sct. Ansgar. Sct. Therese fest. Festmesse kl. 16.00.
Søn 2. Engelsk Familiemesse kl. 16.30.
Tir 4. KÆK-møde i Sct. Andreas, messe kl. 11.30
Ons 5. Tilbedelse af det udstillede alterets sakramente kl. 10-11, messe kl. 11.
Tor 6. Haveeftermiddag kl. 14-16.
Fre 7. Vor Frue af Rosenkransen.
Søn 9. Familiemesse kl. 11.00 med familiesøndag.
Ons 12. MiniKUK kl. 18.30 - 20. Matt-evangeliet kl. 19,30.
Man 17. Meditationsaften på Strandvejen kl. 19.00.
Ons 19. Tilbedelse af det udstillede alterets sakramente kl. 10-11, messe kl. 11.
Søn 23. Familiemesse kl. 11.
Tir 25. MR-møde.
Ons 26.: MiniKUK kl. 18.30 - 20. KÆK-møde i Sct. Ansgar kl. 14.30.
Lør 29. Temalørdag kl. 14.30-16.30.
Søn 30. Sommertiden slutter, uret stilles en time tilbage.
Søn 30. Missionssøndag. Kollekt til Verdensmissionen. Engelsk familiemesse kl. 16.30.

Sankt Nikolaj Kirke

Immaculata kirken, Strandvejen 91
søndage kl 9.00.

Sankt Andreas Kirke

2920 CHARLOTTENLUND
Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2.
Sognepr.: Pastor Allen G. Courteau, O.M.I., Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tlf: 4587 5688. E-mail: agcomi@mail.dk
Andenpræst: Pastor Calogero La Loggia, Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tlf: 4587 0888. E-mail: laloggiacalogero@mail.dk
Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf: 3964 3039 - Normalt åbent onsdag kl. 9 - 12.
Menighedsrådsfmd.: Martin Ebert. Tlf. 4583 7353.
Messestider: (HB2)(T)
Søndag: Højmesse kl. 10. 1. søndag i måneden: Højmesse med gregoriansk sang. Efter Højmessen morgenkaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
Hverdage: man - tor messe kl. 8 (ca. 8.15 om tir fordi skolebørn er med) fre messe kl. 17 med forudgående tilbedelse fra kl. 16, lør. messe kl. 11.30, 1. lør i md. rosenkrans kl 11.
Oktober
Søn 2. 27. alm. søn. kl. 10 messe
Søn 9. 28. alm. søn. kl. 10 messe
Tir 11. KÆK. N.B. ændring af dato. Messe kl. 11.30.
Søn 16.: 29. alm. søn. kl. 10 messe
Søn 23.: 30. alm. søn. kl. 10 messe
Søn.30.: 31. alm. søn. kl. 10 messe, Missionsøndag. Kollekt til MISSIO.

15 | Hovedstadsområde V
1616 KBH. V. Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4. Tlf. 3324 6580 og 3321 8588. Fax: 3325 0738.
Sognepr: P. Gerhard Sanders SJ.
E-mail: Stenosgade@mail.dk
Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen. Tlf. 3321 5934. Menighedsrådsfmd.: Ruth Christophersen. Tlf. 3616 7084.

Messestider: (HA)(T)
Man-fre: kl. 8.15 og 17.
Lør: kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.
Søn: kl. 10 Latinsk Højmesse. Kl. 11.30 Dansk Højmesse. kl. 20 Aftenmesse.
Lejlighed til skriftemål før og eft. alle messer og eft. aftale.
Oktober
Fre 7. Jesu Hjerter Fredag. Det Helligste Sakramente udstilles til stille tilbedelse kl. 16.00. Sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00.
Søn 9. kl. 18.00 Kroatisk messe.
Man 10. kl. 19.30 Menighedsrådsmøde.
Fre 21. Bønsaften i Jesu Hjerter Kirke: Kl. 17 Messe efterfulgt af Sakramental tilbedelse indtil kl. 20.
Vekslen mellem stilhed, bøn, salmer og tekstlæsning. Vær med hele tiden eller kig forbi en stund.
Hver tirsdag åbnes kirken kl. 16. Efter messen kl. 17 rosenkransbøn.
Hver søndag indbyder vi til “Kirkekaffe” efter 11.30-messen. Kaffen - og theen - serveres i menighedssalen, indgang: Stenosgade 4 B.
Religionsundervisning (og forberedelse til Første Hellige Kommunion) for sognets børn og unge:
Hver søndag kl. 10 - 11.30 i præstegården. Derefter deltagelse i messen kl. 11.30.
Forberedelse til firmelsen: Hver lørdag kl. 11 - 12 i præstegården.

Sankt Mariae Kirke

2000 FRB. Sankt Mariae Kirke, Jens Jessens Vej 5.
Hjemmeside: www.mariae.dk
Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16. Tlf. 38 79 39 99.
E-mail: fich@post4.tele.dk
Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og fr 10-12. Tlf. 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36.
Menighedsrådsfmd.: Ivar Hoel. Tlf. 32 46 17 12.
Forening: Sankt Mariae Unge Katolikker (SMUK).
Hjemmeside: www.mariae.dk/smuk
Messestider:
Søndage: Hm. kl. 11.00
Oktober
Lør 1. kl. 10.00 børnelørdag
Søn 2. kl. 11.00 højmesse med børneprædiken
Søn 9 kl. 11.00 højmesse
Tir 11. kl. 14.00 Katolsk Ældreklub
Søn 16. kl. 11.00 højmesse
Søn 23. kl. 11.00 højmesse
Lør 29. kl. 10.00 børnelørdag
Søn 30. kl. 11.00 højmesse

Sankt Nikolaj Kirke

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke
Strøbyvej 2
Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R. Tlf. 3678 2790. Træffes tir, fre, lør 9-12, tor 16-18; ellers kun efter aftale.
Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590.
Menighedsrådsfmd.: Jørgen Fog. Tlf. 3677 2226.
Messestider: (HA)(T)
Søndage Hm. kl. 10. 1. søn i md. polsk M. kl. 12; 3. søn i md. polsk M. kl. 17.
Lørdage M. kl. 17 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
Hverdage Man-fre M. kl. 8; 3. fre i md. som regel vietnamesisk M. kl. 15.
Oktober
Lør 1. kl. 17.00 dansk-vietnamiesisk messe
Søn 2. kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe
Lør 8. kl. 17.00 messe
Søn 9. kl. 10.00 højmesse derefter kirkekaffe
Lør 15. kl. 17.00 messe
Søn 16. kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 polsk messe
Lør 22. kl. 17.00 messe
Søn 23. kl. 10.00 højmesse
Lør 29. kl. 17.00 messe
Søn 30 kl. 10.00 højmesse, kollekt for verdensmissionen

16 | Hovedstadsområde N & NV
2200 KBH. N. Sakramentskirken
Nørrebrogade 27 C.
Sognepr: Reinhold Sahner Tlf: 3535 6825. Træffes bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail.
Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk
E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk
Fax: 3536 6430.
Præst for engelsk-talende: Carroll Parker Tlf: 4494 7678.
Præst for fransk-talende: Pascal Rene Lung Tlf: 0046 4618 9627.
Hospitalspræst: Jørgen Erichsen Tlf: 3961 1919.
Giro: 804-6638
Menighedsrådsform.: Isabelle Lagrange Bustrup

Messestider (HB2)(T)
Søndage: Dansk M kl. 10. Engelsk M kl. 18 Fransk M kl. 11.30 (1. og 3. Søn i md)
Hverdage: Tir kl. 8 (skolemesse, dog ikke i ferietiden). Ons kl. 17 (engelsk)
Messestiderne til højtiderne, andre messetider og arrangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

Sankt Ansgars Domkirke

17 | Hovedstadsområde K
1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
Bredgade 64.
Hjemmeside: www.sanktangarkirke.dk
Sognepr.: Niels Engelbrecht. Tlf. 3313 3762, 10-12 undt. man og tor.
Andenpr.: Fabrizio Milazzo.Tlf. ...
Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf: 3961 1919. Træffes bedst kl.8-9.
Andenpr.: Gregers Mærsk-Kristensen. Tlf. 3313 5583.
Kirkens kontor: Tlf. 3313 3762, man, tir, tor og fre 10-15. Ons eft. aftale.
Fax: 3332 1049. E-mail: sanktangar@city.dk
Giro: 642-5305.
Menighedsrådsfmd.: Andreas Rude. Tlf. 3535 0356.
Faste messetider:
hverdage (ma – fr) kl. 8.00 og kl. 16.30
morgenbøn (laudes) synges man – fre kl. 07.30 lør kl. 17.00
Søn kl. 8.00 og kl. 10.00 (Højmesse)
Aftenbøn (Vesper) synges søndag kl. 17.00
Faste messetider:
hverdage (ma – fr) kl. 8.00 og kl. 16.30
morgenbøn (laudes) synges man – fre kl. 07.30 lør kl. 17.00
Søn kl. 8.00 og kl. 10.00 (Højmesse)
Aftenbøn (Vesper) synges søndag kl. 17.00
Ungdomsmesse eller studentermesse (SAKS) hver søndag kl. 19.30.
Første søndag i måneden kl. 12.00: Ukrainsk messe (Byzantinsk ritus)
Oktober:
Lør 1. kl. 14.30 Voksenkatekese: Br. Basilius van Vessum: ”Fra Det nye Testamente til de apostoliske Fædre”.
Kl. 17.00 Aftenmesse
Søn 2. kl. 8.00 Messe. Kl. 10.00 Familiemesse (høst-messe) og efterfølgende familiedag. Kl. 12.00 Ukrainsk messe. Kl. 19.30 Ungdomsmesse
Fre 7. kl. 16.30 Jesu hjerte messe med efterfølgende tilbedelse til kl. 18.00
Lør 8. kl. 17.00 Aftenmesse
Søn 9. kl. 8.00 Messe, kl. 10.00 Højmesse. Kl. 19.30 SAKS- messe
Fre 14. kl. 18.00 – kl. 22.00 Kulturnatten
Lør 15. kl. 17.00 Aftenmesse
Søn 16. kl. 8.00 Messe. Kl. 10.00 Højmesse
Lør 22. kl. 17.00 Aftenmesse
Søn 23. kl. 8.00 Messe. Kl. 10.00 Højmesse. Kl. 19.30 SAKS-messe
Ons 26. kl. 14.30 KÆK-møde: fra pilgrimsrejsen til Det hellige Land
Lør 29 kl. 17.00 aftenmesse
Søn 30 kl. 8.00 messe kl. 10.00 Højmesse. Kl. 19.30 Ungdomsmesse

Sankt Ansgars Domkirke

18 | Amager
2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke,
Dronning Elisabeths Allé 3.
Sognepræst: Jerzy Gorowski CSsR. Tlf. 3286 0724.
E-mail: jfg@sktannæ.dk
Konstitueret sognepræst: Wieslaw Podlach, CSsR. Tlf. 3286 0723. E-mail: kontoret@sktannæ.dk
Præst for filippinerne: Patrick Sheils CSsR. Tlf. 3286 07 29 eller 2084 8084.
Præst for polakker: Rajmund Dorawa CSsR. Tlf. 3286 0727
Kirkekont: Hans Bogbinders Alle2, tir-fre 10-12; tor. tillige 17-18. Tlf. 3258 4102. Fax. 3286 0738.
E-mail: kontoret@sktannæ.dk
Giro: 815-3442. Menighedsrådsformand: Peder Schramm. Tlf. 3295 0074.
Messestider: (HA) (T)
Søndage: Messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.
Lørdage: Engelsk messe kl.17.
Hverdage: Man kl. 8; Tir kl. 17 messe med vesper; Ons kl.8 messe med laudes; Tor kl. 8 og kl. 19 novene til Maria, Moderen af den Stedsevarende Hjælp med efterfølg. messe.
Fre kl. 8. Hver 1. Fre kl. 19 messe derefter vågenat.
Lør kl. 8 messe med laudes.
Lejlighed til skriftemål efter aftale.
Oktober
Rosenkransmåneden
Hver søndag i oktober beder vi Rosenkrans kl. 9.30 - 10.00.
Hver torsdag i denne måned bedes Rosenkrans kl. 18.30, ½ time før Novene-andagten.
Sø. d. 2.: Familiemesse.
Sø. d. 30.:Kl. 10.00 højmesse.
VERDENSMISSIONSSØNDAG!

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
Sognepræst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51
Tlf.: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175.
E-mail: kristkonge@greenet.gl
Messestider:
Søndage: kl. 10,00.
Hverdagsmesser: Man., tir. og tor.: Kl. 18,00
Onsdage: Kl. 18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 19.
Fredage: Kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213.
Lørdage: Kl. 11.00. OBS: Ændringer i hverdags messetidspunkter kan ske.Fejring af bodens sakramente: Efter aftale. Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier.

Sankt Mariæ Kirke

20 | Færøerne
FO 100 TÓRSHAVN. Mariukirkjan
Mariugøta 4.
Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt, Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V. Tlf. 3355 6080.
Kirken: Tlf./Fax: 00 298 31 0380.
E-mail: sktmaria@post.olivant.fo
Præstegården: Mariugøta 10. Tlf. 00-298 31 1779.
Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16, 160 Argir. Tlf. 00-298 31 0653.
E-mail: gabriel@post.olivant.fo
Menighedsrådsfmd.: Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Messestider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 11.

Sankt Mariæ Kirke

GUDSTJENESTER PÅ FREMMEDE SPROG
Arabisk messe
Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. 1.Søn i md. kl.16.

Communauté de Langue Française
Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8, SE-223 50 Lund.
Tlf. +46 46 14 73 91. Fax: +46 46 14 73 91.
E-mail: pascalrene@dominikan.nu
Hjemmeside: http://www.dominikan.nu/
Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2000 København N. Tlf. 35 35 68 25.

Sankt Mariæ Kirke

Deutschsprachige Gemeinde
Pf. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kopenhagen V. Tlf. 3386 0380. Fax: 3386 0384.
Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St.Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen Ø. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

Sankt Mariæ Kirke

English-Speaking Ministry
Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 4494 7678. Fax: 4453 5558.
Vor Frue Kirke, Herlev:
Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass.
Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.
Sakramentskirken:
Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm: Mass.
Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass.
Holidays: Mass times as on sundays.

Sankt Mariæ Kirke

Filippiner
Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 86 07 29. Mobiltlf. 2084 8084. Fax: 32 86 07 38.
Sankt Annæ Kirke:
Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Sankt Mariæ Kirke

Kroatisk Mission
For tiden ingen fastboende præst.Betjenes lejlighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland.
Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 3355 6080.

Sankt Mariæ Kirke

Misa en Español
Henv.: Leszek Kapusta, C.Ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 3286 0728.

Sankt Mariæ Kirke

Messe in Italiano
Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1. th., 1616 København V. Tlf. 3321 5934.
Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerter Kirke. Kbh. V.

Msze swiete w jesyku polskim
Kosciol sw. Anny, Dronning Elisabeths Alle 3. 2300 København S
O.Rajmund Dorawa CssR tel. 32860727

Tamilske gudstjenester
Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg. Tlf. 9879 6347 eller 2086 6738. Fax 9879 6348

Vietnamesere
Øst for Store Bælt:
Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A,

2920 Charl. Tlf. 3990 5727. Mob.: 2016 2090.
Jylland og Fyn:
Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Thorsgade 22,
8900 Randers. Tlf. 7463 1707. Mobil 2343 7899.

Messe efter traditionel latinsk ritus

(1962-messeordning):
2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapel-
let), Dag Hammarskjölds Alle 17, København Ø.
Evt. ændringer annonceres på
www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter „Messestider“
HA = Direkte adgang ad fast rampe,
fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller
skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej
oplyses ved henvendelse til sognekoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter
aftale med sognekoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter „Messestider“
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for
hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-
høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i
kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for høre-
handicappede.

Liturgisk kalender 1. - 31. oktober 2005

1. *hvid*. Lørdag i 26.alm.uge. (II Ps).
Therese af Jesusbarnet, jomfru og kirkelærer,
(†1897) (m).
L.: Bar 4,5-12.27-29. Ev.: Luk 10,17-24.
Bededag for præste- og ordenskald.

2. *grøn*. 27. **ALM. SØNDAG**. (III Ps).
* *Gl. Cr. Alm. S. pf.*
1.L.: Es 5,1-7;
=: Sl 80,9+12.13-14.15-16.19-20.
+ Herrens vingård er Israels hus.
2.L.: Fil 4,6-9.
Ev.: Matt 21,33-43.

3. *grøn*. Mandag i 27.alm.uge. (III Ps).
L.: Jon 1,1-2,1.11. Ev.: Luk 10,25-37.

4. *hvid*. Tirsdag i 27.alm.uge. (III Ps).
Frans af Assisi, (†1226)(m).
L.: Jon 3,1-10. Ev.: Luk 10,38-42.
(Læsning ad lib. (Frans af Assisi): Gal 6,14-18.)

5. *grøn*. Onsdag i 27.alm.uge. (III Ps).
L.: Jon 4,1-11. Ev.: Luk 11,1-4.

6. *grøn*. Torsdag i 27.alm.uge. (III Ps).
Eller *hvid*. **Bruno**, præst, (†1101).
L.: Mal 3,13-4,2a. Ev.: Luk 11,5-13.

7. *hvid*. Fredag i 27.alm.uge. (III Ps).
Vor Frue af Rosenkransen (m).
Jomfru Marias pf.
L.: Joel 1,13-15; 2,1-2. Ev.: Luk 11,15-26.

8. *grøn*. Lørdag i 27.alm.uge. (III Ps).
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Joel 3,17-26. Ev.: Luk 11,27-28.

9. *grøn*. 28. **ALM. SØNDAG**. (IV Ps).
* *Gl. Cr. Alm. S. pf.*

1.L.: Es 25,6-10a;
=: Sl 23,1-3a.3b-4.5.6.
+Jeg skal bo i Herrens hus alle mine dage.
2.L.: Fil 4,12-14.19-20.
Ev.: Matt 22,1-14 eller 22,1-10.

10. *grøn*. Mandag i 28.alm.uge. (IV Ps).
L.: Rom 1,1-7. Ev.: Luk 11,29-32.

11. *grøn*. Tirsdag i 28.alm.uge. (IV Ps).
L.: Rom 1,16-25. Ev.: Luk 11,37-41.

12. *grøn*. Onsdag i 28.alm.uge. (IV Ps).
L.: Rom 2,1-11. Ev.: Luk 11,42-46.

13. *grøn*. Torsdag i 28.alm.uge. (IV Ps).
L.: Rom 3,21-30a. Ev.: Luk 11,47-54.

14. *grøn*. Fredag i 28.alm.uge. (IV Ps).
Eller *rød*. **Callistus I**, pave og martyr, (†222).
L.: Rom 4,1-8. Ev.: Luk 12,1-7.

15. *hvid*. Lørdag i 28.alm.uge. (IV Ps).
Teresa af Jesus (Avila), jomfru og kirkelærer,
(†1582)(m).
L.: Rom 4,13.16-18. Ev.: Luk 12,8-12.

(Læsning ad lib. (Therese af Jesus): Rom 8,22-27.)

16. *grøn*. 29. **ALM. SØNDAG**. (I Ps).
* *Gl. Cr. Alm. S. pf.*
1.L.: Es 45,1.4-6;
=: Sl 96,1+3.4-5.7-8.9-10a+c.
+Vis Herren ære og hæder!
2.L.: 1 Thess 1,1-5b.
Ev.: Matt 22,15-21.

27-års dagen for Johannes Paul II's valg til pave.
Minder i Menighedens forbønner.

17. *rød*. Mandag i 29.alm.uge. (I Ps).
Ignatius af Antiochia, biskop og martyr, (†107)(m).

L.: Rom 4,20-25. Ev.: Luk 12,13-21.
(Læsning ad lib. (Ignatius af Antiochia):
Fil 3,17-4,1.)

18. *rød*. Tirsdag. LUKAS, evangelist (f).(I Ps).
Gl. Ap.pf.II.
L.: 2 Tim 4,10-17b.
=: Sl 145,10-11.12-13ab.17-18.
+Dine fromme, Herre, skal kundgøre dit riges
strålende herlighed!
Ev.: Luk 10,1-9.

19. *grøn*. Onsdag i 29.alm.uge. (I Ps).
Eller *rød*. **Isaac Jogues**, præst, og **lidelsesfæller**,
martyrer (†1647).
Eller *hvid*. **Paul af Korset**, præst, (†1775).
L.: Rom 6,12-18. Ev.: Luk 12,39-48.

20. *grøn*. Torsdag i 29.alm.uge. (I Ps).
L.: Rom 6,19-23. Ev.: Luk 12,49-53.

21. *grøn*. Fredag i 29.alm.uge. (I Ps).
L.: Rom 7,18-25a. Ev.: Luk 12,54-59.

22. *grøn*. Lørdag i 29.alm.uge. (I Ps).
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Rom 8,1-11. Ev.: Luk 13,1-9.

23. *grøn*. 30. **ALM. SØNDAG**. (II Ps).
* *Gl. Cr. Alm. S. pf.*
1.L.: 2 Mos 22,20-26;
=: Sl 18,2b-3b.3c-4.47+51ab.
+ Jeg elsker dig, Herre, min styrke.
2.L.: 1 Thess 1,5c-10.
Ev.: Matt 22,34-40.

24. *grøn*. Mandag i 30.alm.uge. (II Ps).
Eller *hvid*. **Antonius Maria Claret**, biskop,
(†1870).
L.: Rom 8,12-17. Ev.: Luk 13,10-17.

25. *grøn*. Tirsdag i 30.alm.uge. (II Ps).
L.: Rom 8,18-25. Ev.: Luk 13,18-21.

26. *grøn*. Onsdag i 30.alm.uge. (II Ps).
L.: Rom 8,26-30. Ev.: Luk 13,22-30.

27. *grøn*. Torsdag i 30.alm.uge. (II Ps).
L.: Rom 8,31b-39. Ev.: Luk 13,31-35.

28. *rød*. Fredag. **SIMON OG JUDAS**,
apostle (f).(II Ps).
Gl. Ap.pf.
L.: Ef 2,19-22.
=: Sl 19,2-3.4-5ab.
+ Deres tale er nået til jorderigs ende.
Ev.: Luk 6,12-19.

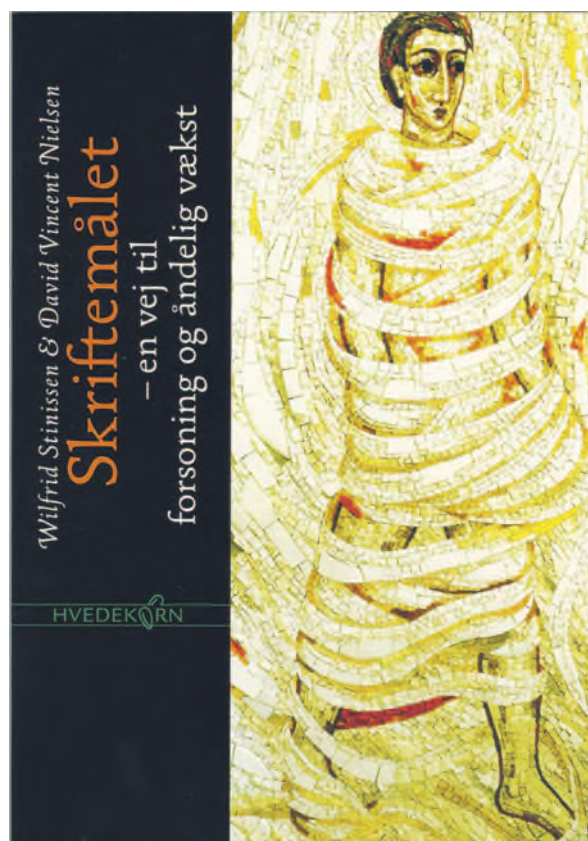
29. *grøn*. Lørdag i 30.alm.uge. (II Ps).
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Rom 11,1-2a.11-12.25-29. Ev.: Luk 14,1.7-11.

30. *grøn*. 31. **ALM. SØNDAG**. (III Ps).
* *Gl. Cr. Alm. S. pf.*
1.L.: Mal 1,14b-2,2b.8-10;
=: Sl 131,1.2.3.
+ Herre, bevar min sjæl i fred hos dig.
2.L.: 1 Thess 2,7b-9.13.
Ev.: Matt 23,1-12.

Kollekt for Verdensmissionen.

31. *grøn*. Mandag i 31.alm.uge. (III Ps).
L.: Rom 11,29-36. Ev.: Luk 14,12-14.

Nyt vitaminrigt “hvedekorn” fra Katolsk Forlag

Man kan roligt sige, at Katolsk Forlag udfylder et behov med denne lille udgivelse om skriftemålet i serien “Hvedekorn”.

Efter at skriftemålsritualet forsvandt fra salmebogen, har der været et reelt problem for katolikker, som ikke føler sig ganske sikre på, hvad man stiller op med skriftemålet, og man kan formode, at mangelen på konkret vejledning har været medvirkende til, at bodens sakramente ikke længere benyttes så flittigt af danske katolikker. Nu er der imidlertid med udgivelsen af denne lille bog god hjælp at hente, og bogen er tilmed ikke er større, end at man kan have den med i kirke – i inderlommen eller i tasken.

Men hvorfor skal vi i det hele taget skrifte – med mindre vi ligefrem har begået kriminelle handlinger? Det spørgsmål besvares forbilledligt klart og kompetent

af David Vincent Nielsen OCD i det indledende afsnit med overskriften “Samvittighedsransagelse og åndelig vækst”. Netop disse to aspekter, viser forfatteren, er tæt forbundet med hinanden: “At være kristen vil sige at være på vandring, at leve i konstant omvendelse, under stadig forvandling.” Lige så fremragende er den følgende tekst af Wilfrid Stinissen OCD, som gør rede for årsagerne til skriftemålets krise og indsigtsfuldt forklarer, hvorfor den kollektive bodsandagt aldrig helt og fuldt kan erstatte det individuelle skriftemål.

Bogen afsluttes med skriftespejl og selve ritualet. Det kan man kalde en både klar og pædagogisk disposition. Først bliver vi belært og motiveret, dernæst får vi praktisk hjælp til samvittighedsransagelsen for endelig at blive

ført ind i skriftestolen, hvor vi skal møde den barmhjertige Gud og gøre den erfaring, som Stinissen siger et sted, at alt endnu er muligt for den, som tror.

Behøver jeg tilføje, at denne lille bog ikke blot er anbefalelsesværdig, men simpelthen et “must” for katolikker i alle aldre?

Torben Riis

Wilfrid Stinissen & David Vincent Nielsen: Skriftemålet – en vej til forsoning og åndelig vækst. Katolsk Forlag 2005, ISBN 87-85213-78-0 Kr. 65

Bogen kan købes i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 Kbh. V. www.stenobutikken.dk

Kampen for menneskets værdighed

af Torben Riis

Søndag den 25. september fejrer vi Livets Dag i vort bispedømme. Fejringen af netop denne mærkedag er kort fortalt et udtryk for, at vi som katolikker i stigende grad finder det nødvendigt at understrege – både over for omverdenen og os selv – at livet er en gave fra Gud og derfor et umisteligt gode.

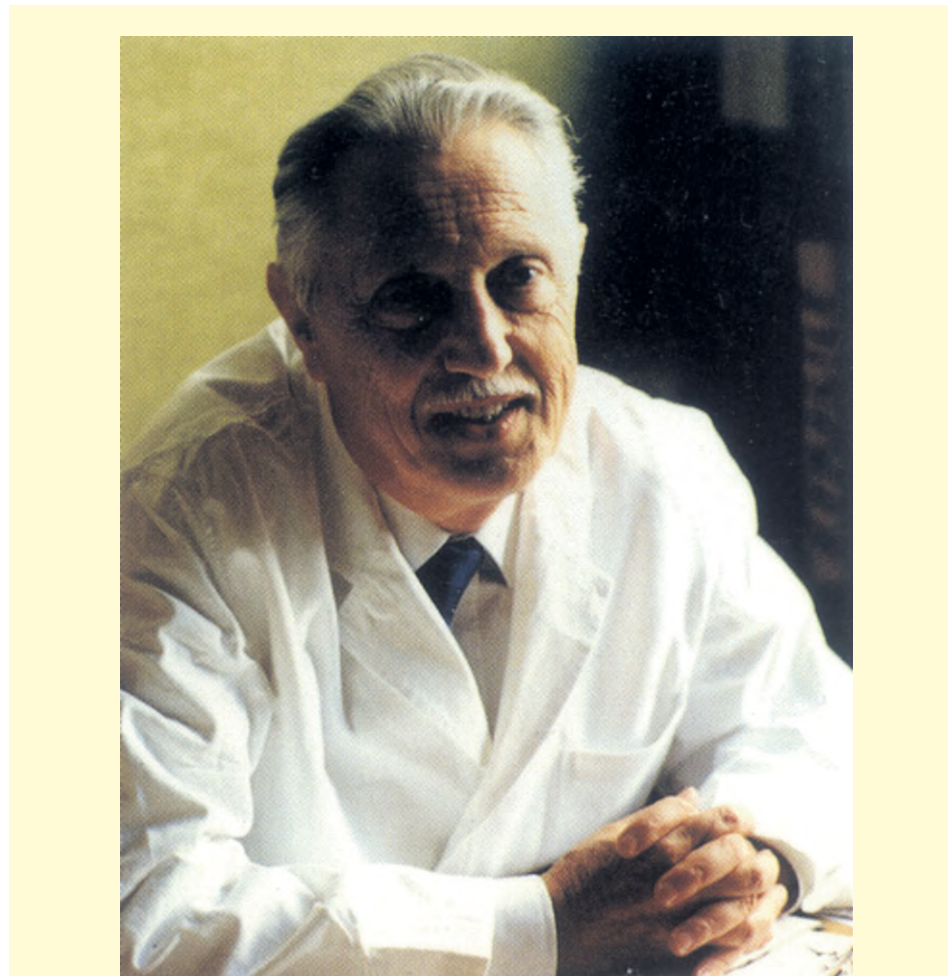
Behovet opstår, fordi det ulykkeligvis ikke længere betragtes som en selvfølge i dagens Danmark eller for den sags skyld i hele den vestlige industrialiserede verden, at menneskelivet under alle forhold har krav på respekt og retlig beskyttelse. Dette princip, som groft sagt er selve retssamfundets fundament, er i efterkrigstiden gradvist blevet undergravet. I Danmark blev det første afgørende skridt taget med Svangerskabsloven af 1939, som med et pennestrøg gjorde fosterdrab til et socialt og ikke længere strafferetligt anliggende og dermed banede vejen for fri abort, som reelt allerede praktiseredes fra 1960'erne og endeligt blev stadfæstet ved lov i 1973.

Abort – et redskab i det moderne menneskes livsplanlægning

Indførelsen af fri abort var ikke – som politikerne påstod og for de flestes vedkommende måske også troede på – et lovindgreb, der skulle komme særligt socialt udsatte kvinder til undsætning. Hvis dette havde været den bærende intention, kunne man have bevilget de nødvendige økonomiske midler for at sikre de “uønskede” børn en tryk opvækst – nej loven udsprang reelt hverken af barnets eller den gravide kvindes behov, men derimod af velfærdssamfundets ønske om at regulere antallet af børnefødsler til et niveau, man af hensyn til arbejdsmarkedet og samfundsøkonomien fandt hensigtsmæssigt. Abortindgrebet blev således i løbet af 1960'erne, som historikeren Lau Sander Esbensen har udtrykt det, endegyldigt et redskab i det moderne menneskes livsplanlægning.

Fejlfri børn

Der går en lige linie fra abortlovgivningen til den senere lovgivning vedrørende kunstig befrugtning, som skridt for skridt i løbet af 1980'erne og især i 1990'erne gjorde ufødt menneskeliv til legitimt søgsmateriale. Nu drejede det sig ikke længere om blot at skaffe sig af med uønskede børn, nu skulle familierne “have børn til tiden” – og vel at mærke fejlfri børn. Ord som fosterdiagnostik, ægsortering og fosterreduktion dukker op i de-

Jérôme Lejeune (1926-1994)

Fransk læge og genetiker, en af det 20. århundredes betydeligste arvelighedsforskere.

Lejeune opdagede i slutningen af 1950'erne det ekstra kromosom, som forårsager Downs syndrom (mongolisme).

Han var dermed den første genetiker, der identificerede en arveligt bestemt sygdom.

Lejeune var hele sit liv en utrættelig og uforfærdet fortaler for livets sag. Som kristen læge og forsker stod han urokkeligt fast på, at ethvert menneskeliv – fra befrugtningstøjeblikket til en naturlig død – har krav på ubetinget respekt og derfor aldrig må gøres til et middel eller et forsøgsobjekt.

I februar 2004 indledtes en saligkårsproces for Lejeune på foranledning af kardinal Fiorenzi Angelini, præsident for Det pavelige Akademi for Livet. Lejeune var Akademiets første præsident, udnævnt af pave Johannes Paul II, som han personligt stod meget nær.

batten, samtidig med at private fertilitetsklinikker slår dørene op for at få del i et marked med uanede indtjeningsmuligheder. Mange flere børn end i dag vil i fremtidens samfund blive frembragt ved kunstig befrugtning, fordi man på den måde kan screene dem for en lang række sygdomme og defekter – vel at mærke med henblik på at kunne frasortere defekte og dermed uønskede individer.

Den endelige erobring af kroppen

Kloning af menneskelige individer er det foreløbigt seneste påfund, hvis formål ikke er at frembringe ens individer – der-

for har man også med sindsro kunnet forbyde såkaldt reproduktiv kloning – men derimod at producere væv, med tiden måske hele organer og på den måde etablere et “reservedelslager”. Meningen er, at vi skal have et langt og produktivt liv – det er vi også nødt til, når vi ikke orker at sætte børn i verden – og have mulighed for at få udskiftet vitale dele, efterhånden som de slides ned.

Hermed er vi nået til det stadium, man kunne kalde menneskets endelige erobring af kroppen, hvor vi har gjort den menneskelige organisme til et materiale, vi efter forgodtbefindende kan “klippe i” og forme. For at nå dertil har vi imidlertid

måttet tilsidesætte de etiske betænkeligheder, man kunne have ved ¹⁾ at producere menneskelige individer ²⁾ høste de celler, man har brug for til et bestemt formål og ³⁾ som en del af denne proces, at lade individet gå til grunde.

I praksis viste det sig, at de politiske beslutningstagere ikke var svære at overtale. Og hvorfor skulle de også være det? Havde man måske ikke allerede sagt god for fri abort og for, at man i forbindelse med kunstig befrugtning kunne kassere overskydende befrugtede æg?

Foreløbig nej til aktiv dødshjælp

Den sidste bastion, der endnu står trods energiske angreb, er forbudet mod aktiv dødshjælp. Det er fortsat ulovligt at fremskynde dødstidspunktet for f.eks. kræftpatienter ved at give mere morfin end der skal til for at holde smerterne nede. At det alligevel sker i et vist omfang, er der mange vidnesbyrd om, men det er vigtigt, at skillelinien mellem smertebehandling og bevidst aflivning af patienten opretholdes i lovgivningen og dermed sætter visse grænser for praksis på landets sygehuse.

At bevidst aflivning af uproduktive individer ville harmonere fint med den mentalitet, der har ført til legalisering af abort, er hævet over enhver tvivl. Når lovgivningen alligevel ikke er skredet på dette område, skyldes det formentlig dels, at læger og sygeplejersker nærer en forståelig modvilje mod at påtage sig en alt for synlig rolle som bøddler, dels at den gruppe terminale patienter, der er tale om, i kraft af deres beskedne antal ikke repræsenterer en nævneværdig økonomisk belastning for “systemet”. Alligevel fortæller erfaringerne fra Holland og Belgien os, at udviklingen også på dette område er i skred.

Sværdslag

Den her beskrevne udvikling er langt fra enestående for Danmark, men har med mindre variationer stort set forløbet parallelt i de vestlige industrialiserede lande. Helt uden sværdslag er især udviklingens første faser, hvor man diskuterede provokeret abort, dog som bekendt ikke gået. Det tog faktisk sin tid at overtale flertallet til at mene, at ufødte børn ikke er rigtige mennesker, og at de i hvert fald i juridisk forstand ikke eksisterer, før vi giver dem lov til det.

Modstanden mod at legalisere provokeret abort var blandt læger ikke påfaldende energisk i Danmark og de øvrige skandinaviske lande, noget større i de traditionelt katolske lande i Sydeuropa. I Frankrig var lægen og arvelighedsforskeren Jérôme Lejeune den mest frem-

“

Angrebet på livet udgør ikke blot en trussel mod den kristne Kirkes overlevelse, men tilintetgør lidt efter lidt de værdier og frihedsidealer, den vestlige civilisation er bygget på.

trædende modstander og blev således en torn i øjet både på de faglige kolleger, der fandt det opportunt at indrette sig efter tidsånden, og på det politiske system, som fandt det både opportunt og “progressivt” at arbejde for fri abort.

En ubekvem modstander

Det ubekvemme ved Lejeune set med “systemets” øjne var, at han dels var en internationalt anerkendt videnskabsmand, hvis faglige autoritet ikke kunne anfægtes, dels at han som troende katolik ikke veg en tomme i forsvaret for det ufødte liv, uanset hvad det måtte koste ham personligt og professionelt, og endelig, at han var en både charmerende og skarp debattør, der i en offentlig debat ikke havde problemer med at sætte sine modstandere til vægs.

Hans danskfødte hustru Birthe overhører under en TV-debat i kulissen denne replik fra en programredaktør til en kollega: “Lejeune? Den sjover! Men han er god! Alt for god. Ham inviterer vi ikke igen!”

TV-debatten var kommet i stand, efter at Lejeune havde affattet og offentliggjort en erklæring om lægens ansvar over for det ufødte liv, som 18.000 franske læger skrev under på. Erklæringen, som i dag kendes som Lejeune-erklæringen, bliver offentliggjort den 5. juni 1973 i Domus Medica i Paris. Teksten, som er formuleret uden antydning af polemiske undertoner, gør med ét Lejeune til en “farlig” mand, og både den skrevne presse og radioen undgår omhyggeligt at omtale den.

Loven om fri abort vedtages af Nationalforsamlingen med 284 stemmer for og 189 imod. Kommuniste og socialister tegner sig for 178 ja-stemmer, mens flertallet sikres af borgerlige stemmer, som medvirkede i den smædekampagne, der forinden havde held med at stemple katolske abortmodstandere som reaktionære integriste.

Repressalier

Da hverken trusler eller forsøg på bestikkelse kan få Lejeune til efterfølgende at holde mund, forsøger man sig med mere håndfaste midler. Lejeune erfarer nu, at det koster dyrt at lægge sig ud med det lægelige og politiske establishment. Man udelukker ham fra internationale kongresser og fratager ham hans forskningsmidler. Men Lejeune giver ikke op. Han fortsætter ufortrødent

sit arbejde som børnelæge og skaffer selv de nødvendige midler til sin forskning fra udenlandske, især amerikanske fonds.

Er Lejeune fra at være en fejret videnskabsmand blevet en paria i samfundets øjne, er han til gengæld højt værdsat og respekteret i den internationale pro life-bevægelse, hvor han er en flittig foredragsholder ved internationale møder, og inden for Kirken. I 1974 udnævner pave Paul VI ham til medlem af Det pavelige Videnskaberne Akademi, hvor forskere fra forskellige videnskabsgrene – både troende og ikke-troende – mødes og diskuterer vigtige aktuelle emner med paven.

En historisk mission

I 1981 sender pave Johannes Paul II ham i spidsen for en delegation af forskere i en højst usædvanlig mission for at få den sovjetiske præsident Leonid Bresjnev i tale. Det er første gang en pavelig delegation får foretræde for den sovjetiske ledelse. Tilsvarende delegationer bliver sendt til USA's præsident Ronald Reagan og til de øvrige atommagters ledere. Lejeune har forinden deltaget i et internationalt forskningssamarbejde med henblik på at kortlægge følgerne af en eventuel atomkrig, og da resultatet foreligger i form af en rapport til Johannes Paul II, ser paven det som sin pligt at underrette de ansvarlige politikere. I Moskva forelægger man kendsgerningerne for den sovjetiske ledelse: På videnskabens nuværende stadium vil det være umuligt at “rydde op” efter en atomkrig. En atomkrig vil således kun have tabere – ingen vindere.

Budskabet bliver forstået – og værdsat – i Moskva såvel som i de andre hovedstæder, og den pavelige delegations besøg hos Bresjnev omtales i overraskende positive vendinger i sovjetisk presse – men ikke med et ord i franske medier! Lejeune bliver ellers ved sin hjemkomst kontakttet af flere aviser og en TV-station, der udbeder sig interviews, men enten møder journalisterne ikke op som aftalt, eller – i de tilfælde, hvor interviewene gennemføres – bliver de aldrig bragt i de pågældende medier.

I januar 1994 opretter pave Johannes Paul II Det pavelige Akademi for Livet og overdrager ledelsen til Lejeune. Men Lejeune er allerede på dette tidspunkt svækket af sygdom. Han dør nogle måneder senere, påskedag den 3 april. Et heroisk liv

er til ende. Ti år senere åbner kardinal Angelini saligkåringssagen.

Livets vs. dødens kultur

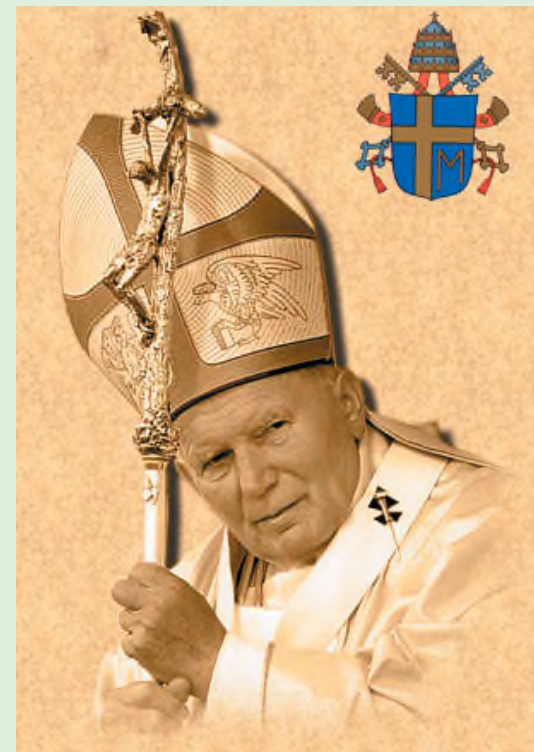
Som nævnt lod pave Johannes Paul II Lejeune udføre adskillige betroede opgaver i Kirkens tjeneste, og stod personligt stod han på venskablig og fortrolig fod med ægteparret Lejeune. Hvad kampen for det ufødte liv og for menneskets værdighed angår, indtager netop disse spørgsmål da også en særdeles fremtrædende plads i hans pontifikat.

For paven var det ikke blot et spørgsmål om at forsvare en doktrin. Få havde som han indset den fulde rækkevidde af den gradvise og systematiske undergravelse af respekten for livet i de gamle kristne kulturationer og forstået, at angrebet på livet ikke blot udgør en trussel mod den kristne Kirkes overlevelse, men lidt efter lidt tilintetgør de værdier og frihedsidealer, den vestlige civilisation er bygget på. Det var baggrunden for, at han engang kaldte den internationale pro life-bevægelses arbejde for “det vigtigste arbejde i verden.”

Den første vægtige stillingtagen til moderne bioetiske problemer får vi med Troslærekongregationens instruktion “Donum vitae” i februar 1987, underskrevet af den daværende præfekt kardinal Joseph Ratzinger, men den skrivelse, der i særlig grad bærer præg af Johannes Paul II's personlige engagement og stil, er rundskrivelsen “Evangelium vitae”, Livets evangelium, fra marts 1995, oversat til dansk i 1998.

Her er ikke blot tale om en præcision af Kirkens holdning i en række specifikke bioetiske spørgsmål, men om en samlet fremstilling af hele problemkomplekset, som med overbevisende styrke og klarhed viser os den situation, vi står i. Det er i denne skrivelse, paven benytter udtrykket “dødens kultur” om det moderne åndløse forbrugersamfund, som lader de svage i stikken og legitimerer drabet på de mest forsvarsløse blandt os: de ufødte børn. Men han lader det ikke blive ved kritikken. Som modtræk mod den moderne menneske- og livsfjendske mentalitet indbyder han os til at bygge en ny kristen kultur op på sande værdier: livets kultur.

Det er denne opfordring, vi skal minde hinanden om, når vi mødes for at fejre søndagsmessen den 25. september.

Fra “Livets evangelium”:

At fejre livets evangelium betyder at fejre livets Gud, den Gud, der giver liv.

(...)

Ligesom salmisten priser og velsigner også vi som enkeltpersoner og som fællesskab i vor daglige bøn Gud, vor Far, som flettede os sammen i vor mors skød, og som så os og elskede os, mens vi endnu var uden skikkelse. Vi udbryder med overvældende glæde: “Jeg takker dig, fordi jeg er underfuldt skabt, underfulde er dine gerninger, jeg ved det fuldt ud” (Sl. 139,14).

(...)

Mennesket og dets liv fremtræder ikke blot for os som et af skabelsens største vidundere: for Gud har skænket mennesket en værdighed, der næsten er guddommelig. I ethvert barn, der fødes, og i ethvert menneske, der lever og dør, ser vi billedet af Guds herlighed. vi fejrer denne herlighed i ethvert menneske som den levende Guds tegn, en Jesu Kristi ikon. (86)

Det er i selve kernen i den etiske samvittighed, at formørkelsen af sansen for Gud og menneske finder sted med alle dens dødbringende konsekvenser for livet. Det drejer sig først og fremmest om den individuelle samvittighed, som den står over for Gud som enestående og unik. Men det drejer sig på en vis måde også om samfundets “etiske samvittighed”: på en måde er det også ansvarligt, ikke kun fordi det tolererer og begunstiger en adfærd, der er i modstrid med livet, men også fordi det ansporer til en “dødens kultur” ved at skabe og konsolidere egentlige “syndens strukturer, der modarbejder livet. Både den enkeltes og samfundets samvittighed er i dag som følge af mediernes gennemtrængende indflydelse udsat for en alvorlig og dødelig fare: faren for en forveksling af godt og ondt, netop i relation til den fundamentale ret til livet. En stor del af nutidens samfund ligner på sørgelig vis den menneskehed, som Paulus beskriver i sit brev til Romerne. Den består af “mennesker, der undertrykker sandheden med uretfærdighed” (24)

Svar til Torben Riis

Det er ikke misforstået tolerance, når man går ind for at homoseksuelle skulle kunne adoptere børn. Hvem er vi der kan dømme, om det er godt for børnene eller ikke? Jeg er bekendt med homoseksuelle der har børn, og hvor børnene fungerer absolut godt. Homoseksualitet smitter ikke, og der er ingen undersøgelser mig bekendt, der har påvist, at børn af homoseksuelle skulle have taget specielt skade.

Verden er ikke altid sort og hvid. Det er bare en tanke, men som et tankevækkende eksempel kan man forestille sig, at et narkomanpar der ikke kan klare at opdrage deres børn, får dem i familiepleje hos naboen eller familie, som tilfældigvis er homoseksuelle. Børnene bliver i deres nærmiljø, de behøver ikke at skifte skole og det viser sig, at det homoseksuelle par er ganske glimrende forældre, og de adopterer med tiden børnene. Der er taget hensyn til børnenes tarv.

Jeg ved ikke så meget om homoseksua-

litet, men jeg ved, at mennesker af hvad seksuel orientering de end måtte have, inden i har kapaciteten til at tage sig af børn og være i stand til at elske dem, give dem en (ikke perfekt, for det er der ingen der kan give) god start på livet.

Hvad er det for en pris, du skriver om, som børnene evt. betaler, er du sikker på at det ikke bare er en fordom?

Venlig Hilsen,
Pio Simonsen
2100 København Ø

Svar: Kære Pio Simonsen,

Du skriver, at vi ikke er i stand til at dømme om, hvorvidt det er godt eller skadeligt for børnene at blive bortadopteret til homoseksuelle par. Jamen, hvorfor så ikke lade tvivlen komme børnene til gode? I adoptionssager har det altid været sådan, at myndighederne satte hensynet til barnets tarv over alt andet. F.eks. har svær overvægt været grund nok til,

at man ikke kunne blive godkendt som adoptionsforældre. Og findes der måske ikke overvægtige kvinder og mænd, som er fortrinlige forældre? Jovist, ville sagsbehandleren svare, men det er nu engang min opgave at anbringe barnet "bedst muligt", og derfor frasorterer jeg de ansøgere, hvor jeg kan have blot en svag mistanke om, at de ikke vil være i stand til at skabe optimale rammer om barnets opvækst.

Er det ikke et meget godt princip? Det er det i hvert fald, hvis vi som hidtil tager udgangspunkt i barnets tarv. Sagen stiller sig selvfølgelig anderledes, hvis det, der interesserer os, er homoseksuelles ønsker og behov, og hvis vi uden videre accepterer den i dagens samfund meget udbredte opfattelse, at børn er noget, alle og enhver har krav på at kunne anskaffe.

Og hvad er det så for en pris, jeg mener børnene kan komme til at betale, hvis vi accepterer denne tankegang? Er det ikke bare en fordom?

Jo, det er en meget katolsk fordom, som dels hævder, at vores kønsidentitet er en integreret del af vores personlighed, og dernæst, at alt hvad vi foretager os i dette liv har konsekvenser både for os selv og andre. Hvad vi foretager os, er netop smitsomt. Det gælder i særdeleshed i forholdet til vores børn, hvor vi som forældre har en ganske særlig indflydelse på deres udvikling og dermed også et tungt ansvar. Børn har, som enhver psykolog vil kunne bekræfte, brug for rollemodeller i deres personlige udvikling. De oplevelser og erfaringer, man har med sig fra sit barndomshjem, er det materiale, man skal kunne trække på, når man f.eks. selv skal forsøge at få et ægteskab og en familie til at fungere.

Derfor har børn et naturligt krav på at have både en far og en mor. At dette krav ikke altid kan opfyldes i virkelighedens verden, hindrer ikke, at vi som udgangspunkt bør søge at give dem den bedst mulige start i livet.

At vide hvad synd er

I et læserbrevsvar (KO nr.13) hvori Torben Riis videreudvikler synspunktet om homoseksuelle ægte/partnerskaber, skriver han, at viden om hvad synd er går tabt, for så vidt som man mister "forståelsen for seksualitetens betydning i menneskelivet".

Nuvel, i en BBC profildokumentar (2002) udtrykte anglikaneren Ærkebiskoppen af Canterbury Rowan Williams sig om homoseksuelle partnerskaber som følger:

"Hvis Biblen er meget klar i, hvad den siger – som jeg mener at den er – om, at en heteroseksuel person, som hængiver sig til homoseksuel aktivitet for afvekslingens og tilfredsstillelsens skyld, ikke følger Guds vilje, følger det så automatisk deraf, at dette er den eneste form for homoseksuel aktivitet, som der overhovedet kunne findes?

- Hvad så med de mennesker, som – med bøn og besindelse og alvor og en voksens modenhed – siger 'Jeg har aldrig kendt til andet'? Hvad skulle vi sige til dem? Jeg er ikke sikker på, at Biblen giver et krystalklart svar herpå.

Min egen personlige konklusion er, at jeg godt kan se et argument for anerkendelsen af trofaste forhold mellem to mennesker af samme køn. Jeg ville ikke ønske at tale om ægteskab – det er ikke det rette sprogbrug."

Bør man så som katolsk kristen betvivle om Rowan Williams egentlig ved, hvad synd er? I dokumenterne vedrørende homoseksualitet baserer Troslærekongregationen sine argumenter på naturretlige overvejelser – overvejelser der har at gøre med grundlæggende menneskelige goder. Sandheder tilhørende denne sfære er ifølge katolsk tradition principielt tilgængelige for alle. Og netop naturretten, siger teologen Stephen Pope "tillader og endda kræver en kontinuerlig moralsk

samtale" hvori mangfoldige synspunkter gøres gældende ("The Vatican's Blunt Instrument", The Tablet, 9/8-03). Det ville derfor forekomme forhastet at konkludere, at alle, der efter moden refleksion måtte mene noget andet end Troslærekongregationen om homoseksuelle partnerskaber, nødvendigvis er ved at miste bevidstheden om, hvad synd er.

Susan M. Dew
Hillerød

Svar: Kære Susan M. Dew,

Jeg er bekendt med, at ærkebiskoppen af Canterbury har gjort sig til talsmand for det synspunkt, at der ikke i Bibelen skulle være belæg for at tage afstand fra såkaldt monogame homoseksuelle parforhold. Det er imidlertid en fortolkning af Skriftens ord, som langt fra står uimodsagt inden for hans eget kirkesamfund. Striden blussede senest op, da Church of England i 2003 valgte den homoseksuelle præst Jeffrey John til biskop af Reading. Lambeth-konferencen i 1998 havde ellers med et stort flertal vedtaget en udtalelse om, at det er uforeneligt med Skriftens ord at præstevie praktiserende homoseksuelle – dog med den tilføjelse, at spørgsmålet ikke var endeligt afklaret. Udnævnelsen førte imidlertid til så voldsomme reaktioner, at John efterfølgende blev tvunget til at trække sig.

Den interne strid om dette spørgsmål har således ført til en alvorlig krise inden for det internationale anglikanske kirkesamfund, og en række lokalkirker især i Afrika truer nu åbenlyst med at forlade fællesskabet. Når du derfor spørger, om Rowan Williams har en klar forestilling om, hvad synd er, er mit svar: Det kan gerne være, men det har f.eks. Nigerias ærkebiskop Peter Akinola, som repræsenterer 15 mio. anglikanere, også, og han mener nu som før, at praktiseret homoseksualitet er en alvorlig synd.

Jeg må måske så til gengæld have lov at undre mig over, at du som katolik tilsyneladende betragter Rowan Williams som en autoritet, mens du ikke synes at tillægge Troslærekongregationens udtalelser afgørende vægt.

Hvad denne del af diskussionen angår, er det korrekt, at Kirken – således som det f.eks. klart udtrykkes i Den katolske Kirkes Katekismus (2357-59) – betragter homoseksuel praksis som stridende imod naturretten. Det er ligeledes korrekt, som du bemærker, at mennesket ifølge katolsk tradition er i stand til at erkende de grundlæggende sandheder i naturretten alene ved hjælp af sin fornuft. Hermed sagt, at alle *har mulighed for* at erkende sandheden, ikke at de i alle tilfælde gør det. Og man kan på ingen måde heraf udlede, at spørgsmålet om, hvad der rigtigt eller forkert, er noget, det er overladt til os selv at afgøre. I så tilfælde ville vi have i den rene moralrelativisme.

Men hvad vil det så sige, at homoseksuel praksis er i strid med naturretten? Omsat til jævnt dansk betyder det, at det ikke er Guds mening, at mennesker skal leve i homoseksuelle forhold. Kirken fastholder, at homoseksualitet er en afsporing af seksualiteten, f.eks. i den forstand at den i strid med Guds vilje lukker sig om sig selv og dermed adskiller seksualliv og reproduktion. Det bør her indskydes, at seksualakten ifølge katolsk tankegang ikke *udelukkende* har til formål at sætte børn i verden, men fjerner man bevidst dette aspekt, reduceres seksuallivet til ren behovstilfredsstillelse, og begreber som troskab og ansvarlighed bliver hjemløse.

Dette er præcis, hvad vi kan iagttage i det moderne afkristnede samfund, hvor seksualitet i flertallets bevidsthed er reduceret til konsum. I dagens Danmark *dyrker man sex* (ligesom man f.eks. dyrker sport) med sin *partner* (ligesom på

dansegulvet, hvor det lejlighedsvis lyder i højttaleren: skift partnere!) Derfor kan man ikke længere få øje på, at der skulle være noget unormalt eller forkert i homoseksuel praksis. Enhver må følge sin tilbøjelighed. Er vi her ikke for at have det sjovt? Hvis seksuallivet udelukkende har den enkeltes fysiske og følelsesmæssige tilfredsstillelse som formål, giver det ikke længere mening at omgærde seksuel aktivitet med normer eller forbud. Så er den enkeltes egen fornemmelse af ønsker og behov højeste norm.

Kirken derimod fastholder, at den menneskelige seksualitet har en mening og et mål, ligesom menneskelivet som sådan har det. Konkret betyder det, at seksualiteten altid skal forstås i sammenhæng med og praktiseres inden for rammerne af ægteskabet. I ægteskabet bliver seksualakten meningsfuld som udtryk for den kærlighed, der binder ægtefællerne sammen i et livslangt forpligtende fællesskab – og som ophav til nyt liv, hvorved den først får sin fulde mening. Har man sagt ægteskab, har man dermed også sagt familie.

Er Kirken ubarmhjertig over for de homoseksuelle? Nej, Kirkens forkyndelse udspringer af ægte omsorg for mennesker. Den anerkender og forstår, at homoseksualitet ikke nødvendigvis er resultatet af et valg, men at der er ganske mange, der er født med en sådan tilbøjelighed (KKK 358), og at de som alle andre har krav på respekt og pastoral omsorg. Men den gør ikke sort til hvidt. Den siger ikke: det er godt nok til jer. Den siger: I har fået et kors at bære, og I er ligesom alle andre kristne kaldede til at virkeliggøre Guds vilje i jeres liv. Det er aldrig omkostningsfrit. Det er det ikke for jer, og det er det ikke for nogen andre, gifte eller ugifte, uanset hvad vi fik med os i vugge-gave.

Biskoppens kalender

September

24. Firmelse i Nykøbing
25. Firmelse i Maribo
26. Møde i Danske Kirkers Råd
27. kl. 16.00 Møde i Forretningsudvalget

Oktober

01. – 20. Rom – deltagelse i bispesynode
22. Bispevielse i Oslo
26. kl. 16.00 Møde i Forretningsudvalget
Kl. 18.30 Messe i Redemptoris Mater
27. kl. 09.00 Messe for personalet på Gl. Kongevej
Kl. 15.30 Møde i Liturgikommisionen

Det sker i bispedømmet

September

24. kl. 10.00 - til messen kl. 17.00
Danmarks Katolske Kvindeforbund / Kbh.: temalørdag. "De nye formålsparagraffer" – oplæg og samtale.
Frokostmadpakke medbringes. Kaffe/the/pauser. (35 kr.)
Skt. Ansgar Kirkes menighedslokale, Bredgade, København K.
Tilmelding Kate Hovgaard, tlf. 4580 3180, Ruth Meyer, tlf. 3542 7671, e-mail: rpm@meyer.dk

Oktober

1. kl. 14.30. Voksenkatekese: "Fra Det nye Testamente til de apostolske fædre" v/ Br. Basilius O.C.S.O.
Skt. Ansgar Kirke, Menighedssalen, Bredgade, Kbh K.

7. – 9. DKKF-weekend på Ømborgen. Emne: Katolsk kvinde – og hvad så? Alle kvinder er velkomne.

Yderligere oplysninger
Birgit Clausen, tlf. 86996354,
email: birgit.clausen@mail.
tele.dk

8. kl. 10 – 15.30. Seminar.
Tema: "Menighedsrådets rolle og opgaver" Seminaret er for alle. Madpakke medbringes. Sted: Dalum Kloster, Dalumvej 105, Odense

8. kl. 14.30 Højtidsmesse, hvor biskop Anders Aborelius præstevier br. Jonas Svensson i Sankt Josefs Karmel. Brødeskovvej 46, Hillerød

11. kl. 19.30 Foredrag af Wayne Weible fra USA, med dansk oversættelse. Tema: Mariaåbenbaringen i Medjugorje. Vi afslutter med tilbedelse. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 10, Høje Taastrup

21. – 23. Retræte v. Geoff og Gina Poulter. Helbredelsesmesse, undervisning, skriftmål og personlig forbøn. Tilmelding og yderligere opl. på tlf. 75 12 10 27 eller 75 12 64 02. Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg. Samme arrangement finder sted i Kbh. 17. – 19. marts.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyrings sæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127
2730 Herlev

Tlf.: 44 92 41 31 – fax: 44 92 41 36

Alt i blomster, dekorationer, bryllup, begravelse o.l.
Ring og bestil – vi sender over hele landet

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 17,
som udkommer den 19.
oktober, skal være
redaktionen i hænde
senest den 3. oktober

Redaktionen

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Valfart til Rom 13.-19.2.2006

Ledere: Niels Engelbrecht og Fabrizio Milazzo
Messe i valfartskirkerne, audiens hos pave Benedikt,
besøg i romersk menighed og det romerske præste-
seminarium + meget andet.
Tilmelding til Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1260 K,
e-mail sanktansgar@city.dk
Enkeltv.: 4300 kr., dobbeltv.: 4000 kr., 3-4 sengsv.: 3650 kr.

Pilgrimsrejser til Medjugorje

29. nov. – 6. dec. 2005
27. dec. 2005 – 3. jan. 2006
14. – 21. marts 2006
23. – 30. maj 2006

Rejserne foregår med fly, bus fra lufthavnen til Medjugorje.
Privat indkvartering. Prisen er p.t. kr. 1.788 for fly og kr. 1.600
for bus og ophold inkl. 2 store måltider.

Tilm. og henv. Inger Jensen, Lindevangs Alle 5, lejl. 25,
2000 Frb. Tlf. 38 33 36 44

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMERAND.DK

ALM. SUND FØRNUFT

STIFTELSEN MARIAHJEMMET

yder støtte til unge, danske katolikker under uddannelse,
dels som stipendium, dels som rentefrie lån.

År 2005-skema kan rekvireres hos bestyrelsens formand
Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte, ved frem-
sendelse af frankeret svarkuvert.

Skemaet skal indsendes inden **onsdag den 19. oktober 2005.**

Alle ansøgere med korrekt udfyldt skema får skriftligt svar
inden jul.

Besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter,
ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms

B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms

C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Guds skyld

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Gud vil da aldrig forkaste en retfærdig, ræsonnerer vennen Bildad baglæns. Job sidder derfor i sin askedyng, fordi han har skåret sin forbindelse til Gud over. Så enkelt er det. Omkvædet er: Job er selv skyld i sin ulykke. Den er Job ikke med på. Gud, som er livets herre, er ikke så gennemskuelig. Man kan ikke se Gud i kortene. For Job er tilværelsen og dermed Gud langt mere uberegnelig, og han afviser en så beregnende Gud. Jobs Gud er stor og mægtig, voldsom og

uudgrundelig. Mennesket må tage det, der kommer, som det nu kommer.

Men selvfølgelig er Job ikke blottet for følelser. Hans skæbne og Guds magt overvælder ham i den grad, at han er nær ved at opgive. For Gud behandler Job, som om han er skyldig, på trods af at han ikke er det. Den erfaring får Job til at resignere. Til sidst står Job tilbage med det spørgsmål, som mange mennesker – det gælder måske også os selv – har stillet sig: Hvis man ikke kan regne med, at Gud belønner den retfærdige med et godt, langt og lykkeligt liv, hvorfor skulle man så overhovedet opføre sig ordentligt?

På trods af vennernes påstande om Jobs skyld holder Job derfor fast i sin uskyld. Han udholder smerten, ensomheden og tavsheden i sin skæbne.

Men han hævder også, at han er offer for en Gud, som tilsyneladende uden nogen form for faste regler kan ramme den gode med ondt og den onde med godt. Og mens Job er led og ked af hele sin tilværelse, indrømmer han sine følelser og giver sin klage frit løb. Men Job vender sig alligevel ikke bort fra Gud. Han ønsker stadigvæk at tale med ham. Guds tavshed forstærker derfor prøvelsen langt mere end de fysiske og følelsesmæssige smerter, som Job bærer. Han kæmper for at forstå Gud både som den retfærdige Gud og som den, der plager ham.

Da Job taler om en voldtgiftsmand, dvs. en mellemmand (9,33) mellem ham og Gud, har han erkendt, at ethvert menneske har brug for en sådan mellemmand, hvis det skal bestå over for den hellige Gud.

Job kommer således ind på den samme tankegang, som ligger til grund for den kristne tro, nemlig at Jesus Kristus, Guds Søn, er blevet mellemmand mellem Gud og os mennesker.

Dette kan du gøre:

Læs Job 10,1-22:
Hvordan beskriver Job Gud?

Gå en tur og tænk over dit liv. Uanset, hvad der er hændt i dit liv, er det vigtigste, at du ikke bryder samtalen med Gud, selv om han er tavs eller uforståelig. Skriv din egen klage og takkesalme.

Afsender:
ID 12848
Katolsk Orientering
Gammel Kongevej 15
1610 København V

Returneres ved varig adressændring
Magasinpost B

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 38 og 39

Filmen er baseret på H.C. Andersens "Historien om en Moder".

Instrueret af Svend Ploug Johansen.

Medvirkende: Maria Savery, Nis Bank-Mikkelsen, Birgitte Raaberg, Christian Munk, Camilla Warming

DR 2: Onsdag den 28. september 18.55 Verdens kulturskatte

Tysk dokumentarprogram. "Goa – Katedraler i junglen"

DR 2: Lørdag den 1. oktober 20.00 - 22.26 Temalørdag:

Biblens Budbringere

20.05 Foden i døren

20.35 På Herrens Mark

21.20 Fortiden skræmmer

21.30 Optændt af en hellig ild

RADIO

P 2: Onsdag den 21. september 20.01 Radio Drama: Skriftemålet

Af Felix Mitterer. (Premiere) Oversættelse: Kaj Nissen. Instruktion; Vibeke Bjelke.

Medvirkende: Fader Eberhard: Henning Moritzen. Martin: Thomas Mørk. Endvidere medvirker Anja Owe.

Martin har ikke været til messe i 30 år. Men nu vil han gøre alting godt igen, og han opsøger en præst for at få syndsforladelse.

Imens ligger Martins søn i bilens bagagerum med tape for munden, og Martin er tilsyneladende på flugt fra politiet. Hvis bare han får syndsforladelse af præsten, så skal det nok gå.

(Sendes også 28. september 20.00, 12. oktober 22.00 og 19. oktober 22.00).

Denne udsendelse nævnes med et vist forbehold.

P 2: Torsdag den 29. september 14.00 Lind sø

Døende fortæller for bedre at kunne dø. Rita Nielsen arbejder på Sankt Lukas Hospice. Ved samtale med døende har hun hørt, at også i dødens øjeblik er det vigtigt at få livet fortalt som en god historie. Erik Lind sø har besøgt hende og fået livsfortællinger fra døende, som de levende kan lære af.

Vejpiratens salmebog

Bilen er en dejlig opfindelse, der gør dagligdagen lettere og behageligere. Men nogle af os elsker at køre stærkt, og bilen kan således blive til et meget farligt våben i visse menneskers hænder, hvis de f.eks ikke tager hensyn til andre trafikanter eller kører for stærkt og ikke overholder hastighedsgrænserne.

Derfor synes jeg, at enhver bilist, som ikke overholder færdselsreglerne, burde bevæbne sig med vejpiratens salmebog og bruge den i stedet for at høre radio, hvilket af og til bevirker en tendens til ikke at holde øje med vejskilte eller medtrafikanter.

Når man så sidder behageligt bag rattet, kan man synge: "Denne er dagen, som Herren har skabt", og blive ved indtil man når op på 100 km/t, hvorefter man bliver nødt til at skifte melodi til: "Jesus, livets sol og glæde, se, her er jeg nu til stede". Når så speedometeret viser 130 km/t, begynder man at synge noget helt nyt, nemlig: "Led milde lys igennem mulm mit fjed. Led du mig frem!".

Når man kommer højere op i fart og nærmer sig de 150 km/t, skal man synge: "Dej-

lig er jorden! Prægtig er Guds himmel, skøn er sjælens pilgrimsgang".

Denne kendte salme synger man indtil speedometeret viser 170 km/t, hvorefter man begynder på den prægtige melodi: "Nærmere, Gud til dig". Træder man herefter gaspedalen næsten helt i bund, indtil man når op på 190 km/t, kan man begynde at synge: "Gud efter dig jeg længes", og når speedometeret runder 200 km/t eller derover, kan man ligeså godt gå over til salmen: "At sige verden ret farvel".

Til slut vil jeg også lige nævne, at den hellige Kristoffer, som er alle bilisternes værnehelgen, kører sammen med vejpiraten, indtil denne runder de 130 km/t. Derefter overdrager han sin post og plads til den hellige Peter, som nok skal føre dig frem til himmerigets port. Om du bliver lukket ind - ja det er en anden sag.

Hermed ønsker jeg jer alle en god, tryk og behagelig rejse

P. Marcin Kopec, omi

TV

DR 2: Lørdag den 24. september 16.25 - 18.25 Tema: Når døden indhenter os
16.30 Døden er tabu
16.40 Med Gud blandt syge
17.10 At leve med sorgen
18.05 De trofaste døde
18.15 Døden i andre kulturer

DR 2: Søndag den 25. september 18.50 Historien om en mor

En ulykkelig mor plejer sit lille syge barn, men der er ikke meget håb. En mørk aften står Døden pludselig foran hende, og han forsvinder i mørket med hendes elskede barn.

I et desperat forsøg på at indhente Døden og få sit barn tilbage løber moderen ud i natten. Vil moderen nå frem til Døden? Hvilken skæbne venter hende – og hendes barn?

Katolsk Orientering

Og jeg siger jer: Bed, så skal der gives jer; søg, så skal I finde; bank på, så skal der lukkes op for jer.
Thi enhver, som beder, han får, og den, som søger, han finder, og den, som banker på, for ham skal der lukkes op.

Luk 11,9-10

Eukaristien: Kilde til og højdepunkt i Kirkens liv og mission

Bispesynode i Rom 2. – 23. oktober 2005

Eukaristiens år, som Kirken har fejret siden den eukaristiske kongres i oktober sidste år, nærmer sig nu sin afslutning. Det bliver markeret med afholdelsen af en bispesynode i Rom i dagene 2.-23. oktober, og jeg selv har den glæde at kunne deltage i den som delegat for Den nordiske Bispekonference. Også herhjemme, både på bispedømmeplan og i menighederne er året blevet markeret, måske ikke altid så eftertrykkeligt, som vi kunne have ønsket; men vore to store valfarter blev dog festlige og værdige fejring af Eukaristiens mysterium.

Synoden har været under forberedelse siden sidste efterår, bl.a. ved forespørgsel i bispedømmerne verden over om livet i Kirken ud fra og omkring Eukaristien. Alle emner har været berørt: Selve troen på Kristi nærvær og virke i Eukaristien, dens betydning for Kirkens opbyg-

gelse og for Kirkens og dens medlemmers enhed. Dernæst vigtigheden af deltagelsen i søndagensmessen og dennes betydning for menighedens fællesskab. Meget naturligt er præstesituationen blevet berørt, herunder præstemangelen og lægfolks øgede engagement i gudstjenestefejringen. Det ofte glemte forhold mellem Eukaristien og Bodens Sakramente er igen blevet understreget og dermed vigtigheden af, at der er sammenhæng mellem vor liturgi og sakramentsmodtagelse og vor livsførelse. Endvidere berøres eukaristisk tilbedelse og andre fromhedstraditioner omkring Altrets Sakramente og endelig de ofte prekære økumeniske spørgsmål, som udspringer af forskellige syn på Eukaristien og dens betydning.

Set på baggrund af de sidste årtier er ingen af disse spørgsmål nye. Samlet eller

enkeltvis er de ofte blevet drøftet og behandlet i flere forskellige sammenhænge og er undertiden genstand for skarpe meningsudvekslinger. Indimellem har man da også spurgt, hvad nyt en synode kunne føje til læren om Eukaristien og hvilken ny inspiration, den kunne give i vore pastorale visioner og planlægning.

Som så ofte, når vi markerer begivenheder i Kirken, skal virkningerne gerne kunne mærkes i fremtiden og ikke kun i den tid, vi intensivt beskæftiger og med det ene eller andet emne. Sådant er det også med Eukaristien. Som det "Troens mysterium" den er, og som vi proklamerer i hver messe, er den det permanente centrum i vort tros- og kirkeliv. Vi er indbudt til at deltage i dette mysterium og lade det forme vort liv som kristne. Det lykkes ikke altid; man kan glemme det, lade det

blive rutine, udvise ligegyldighed og dalende respekt.

Synoden har som formål at opfordre os til fordybelse i troen, at opnå større sans og respekt for mysteriet, for hvad der er helligt, for i det hele taget at lade vor tro fylde og bestemme mere i vort liv. Deltagelse i søndagensmessen og en fornyet iver efter at søge tilgivelse i skriftemålet er nødvendige veje hertil. Øget kendskab til og fordybelse i troslæren – herunder også Eukaristien – er med til styrke vor katolske identitet.

Med denne lille redegørelse opfordrer jeg alle til at bede for bispesynodens arbejde, at det må blive frugtbar og berigende, og at synodens budskab må blive os alle til opmuntring og inspiration.

København,
den 23. september 2005

+Czeslaw

Kardinal Lehmann leder fortsat den tyske bispekonference

(KNA) Kardinal Karl Lehmann, der siden 1987 har været leder af den tyske bispekonference, er allerede i første valgrunde blevet genvalgt

med de krævede to tredjedel af stemmerne.

Det er Lehmanns opgave at lede bispekonferencens møder og at være Kirkens repræsentant over for det tyske samfund.

Lehmann, der i februar 2001 blev udnævnt til kardinal af Johannes Paul II, har i årenes løb haft en del meningsudvekslinger med Rom. Mod Johannes Paul II's ønske kæmpede Lehmann bl.a. for, at abortrådgivningsstederne bevarede under Kirken, og sammen med den daværende biskop i Rottenburg, Walter Kasper, gjorde han sig i et hyrdebrev til talsmand for, at fraskilte og gengifte katolik-

ker i særlige tilfælde kunne gå til kommunion.

Senest har kardinal Lehmann givet udtryk for, at Kirken skal ud af sin mindreværdfølelse og mere offensivt fremhæve troen som alternativ til tidsånden. Den må "skelne mellem ånderne" - og hverken blindt følge tidsånden eller forstene i fundamentalisme, siger han.

I et interview til ugeavisen "die Zeit" har han således for nylig beklaget, at det ikke er lykkedes Kirken at præge den offentlige debat med sit syn på ægteskabet og på forholdet mellem kønnene. Han gav samtidig udtryk for, at pave Benedikt XVI ikke vil give

køb i bioetiske og seksualetiske spørgsmål.

Lehmann sagde endvidere, at Kirken bør gå mere offensivt ind i den offentlige debat og præge den med sit syn på disse spørgsmål.

Efter valget i Tyskland, som umiddelbart resulterede i dødt løb mellem de to kanslerkandidater, har Lehmann udtrykt skepsis over for de mulige udsigter til en såkaldt stor koalition mellem CDU og SPD, der efter hans mening ikke vil kunne levere de nødvendige reformer, og advaret mod en "politisk lammelse" af det tyske samfund.

Han er endvidere meget bekymret over den stigende ulighed i Tyskland.

200-året for den hellige Catherine Labourés fødsel

Den undergørende medaljes moder fylder 200 år.

Læs Sofie von Hauchs beretning om den hellige Catherine Labouré og om, hvordan den undergørende medalje blev til.

side 6

Sophie Scholl,
de sidste dage

Journalist Jimmi Eklöv lægger ikke skjul på, at han er begejstret for den tyske instruktør Marc Rothmunds film om modstandsgruppen Den Hvide Rose.

Han har talt med instruktøren og med Julia Jentsch, som yder en overbevisende indsats i rollen som Sophie Scholl.

side 8

Hvad med demokratiet?

Jeg tror, det var Poul Schlüter, der i sin tid lancerede sloganet om, at nu skulle det være let at være dansker. Om den målsætning siden er blevet opfyldt, kan nok diskuteres – det er i hvert fald ikke blevet lettere at forstå, hvad politikerne siger.

Der var en tid, hvor vi kunne leve i tryk forvisning om, at socialdemokraterne kæmpede for arbejdernes ve og vel, at Venstre forsvarede landbrugets interesser, at de konservative tog sig af Gud, konge og fædreland, og at de radikale ville nedlægge militæret.

Men sådan er det ikke mere. Se nu f.eks. blot, hvordan det gik, da socialminister Eva Kjer Hansen kom for skade at sige noget i retning af, at økonomisk ulighed ikke nødvendigvis er en ulempe i et dynamisk højteknologisk samfund. Straks lød der et ramaskrig. Havde hun stillet forslag om at skære i bistandshjælpen? Nej, hun havde bare – muligvis fra statsministerens bog om minimalstaten – fået den tanke, at når det går godt for erhvervslivet, ja så får vi alle glæde af det i form af en generel velferdsstigning, og så gør det vel ikke noget, at nogle få bliver stinkende rige. Kort sagt, klassisk liberalistisk filosofi.

Alligevel måtte statsministeren ufortrødent på banen og kalde sin minister til orden. Hvorfor? Var han uenig med hende? Næppe, men det var heller ikke det, sagen drejede sig om. Sagen var den, at Eva Kjer Hansen var kommet til at sige noget i det offentlige rum, man som minister kun bør tænke. I akademisk medieargon kalder man det vist nok "at bryde den politiske diskurs". Og sagen var, at magten nu engang i dansk politik befinder sig på midten af den simple grund, at vælgerkorpset for størsteparten udgøres af lønmodtagere og pensionister. Derfor udsender man ikke den slags gammelliberalistiske signaler, og da slet ikke som socialminister, men taler pænt og medfølelse om solidaritet med samfundets svageste – vi kan jo alle blive ramt af arbejdsløshed eller sygdom, ikke sandt?

Det forstod Eva Kjer Hansen ikke lige straks – først efter en kammeratlig samtale med statsministeren, som sikkert har brugt lidt tid på at forklare hende, at der er forskel på, hvad man som politiker dybest set mener og politisk arbejder for, og hvad man finder det hensigtsmæssigt at underrette vælgerne om.

Og det er netop det, jeg mener med, at det ikke er blevet nemmere at forstå, hvad politikerne siger. For siger de det, de mener, eller siger de kun det, de mener vi kan tåle at høre? Hvis det sidste er tilfældet, har vi et demokratisk problem. For hvad gør vi, når vi står i stemmeboksen og ikke længere kan finde ud af, om de radikale vil opruste, eller socialdemokraterne vil afvikle efterlønnen, og når det i øvrigt ikke kan nytte at spørge dem om det?

Ja, så kan man selvfølgelig i stedet tage stilling til, om Foghs spindoktor talte for meget i telefon på ministeriets regning. Medierne opvarter med en ny historie i samme genre ca. hver fjortende dag. Men er det virkelig alt, hvad den politiske debat for fremtiden skal dreje sig om?

Torben Riis

Religionslighed

I et multireligiøst og multikulturelt samfund som det danske kan der være en vis ræson i at ville kæmpe for religionslighed, således som Jørgen Nybo Rasmussen gennem årene har gjort det i talrige avisindlæg og nu igen gør det i k.o. 14 (7.9.2005). Han synes dog ikke parat til at drage de logiske og naturlige konsekvenser af dette sit krav om religionslighed. For det er jo ikke nok at kræve, at katolikker, baptister, jøder og muslimer ligestilles med folkekirkekristne; ligestillingen må gælde enhver religiøs gruppering uanset størrelsen af dens

medlemstal. Ja, kravet må gå længere endnu, for det kan vel ikke være meningen, at ikke-troende skal betale til dem, som tror. Ud fra princippet om, at religion er en privatsag, som er staten uvedkommende, må vi altså kæmpe for, at stat og kirke/religion bliver totalt adskilt.

Som EU-borger må vi endvidere udvide kampen til at gælde hele EU. For virker det ikke ulogisk, at vi som katolikker kræver lighed i Danmark, samtidig med at vi accepterer, at vor kirke favoriseres på andre religiøse gruppers bekostning i flere katolske

lande? Som f.eks. i Polen, hvor kommunismens tyranni ifølge mine lutherske informanter er blevet erstattet af pavens tyranni.

Da paverne, heriblandt den nuværende klart har fordømt opfattelsen, at religion bør være en privatsag, og at der bør være lighed mellem religionerne i Europa, virker Nybo Rasmussens kamp for religionslighed i Danmark ikke særlig troværdig.

Kaare Rübner Jørgensen
Peter Bangs Vej 137
2000 Frederiksberg

Jørgen Nybo Rasmussen svarer:

Formålet med mit indlæg i KO nr. 14 var at minde om en historisk begivenhed for 450 år siden, der har haft stor betydning for den religionspolitiske historie, også i Danmark. "Religionsfreden i Augsburg 1555" var et politisk kompromis, der gav de tyske fyrster religionsfrihed, så de kunne vælge mellem katolicisme og lutherdom. Samtidig krævedes det dog, at undersåtterne skulle antage deres fyrstes tro: "cujus regio, ejus religio". Dermed blev den nyere tids

statskirker etableret i Europa for alle de følgende århundreder. Trods indførelsen af demokrati og religionsfrihed i 1849 er den ensidige danske "folkekirkeordning" på mange måder en arv fra enevældens statskirke.

Nu hævder Rübner Jørgensen, at ønsket om, at denne situation afløses af en ny, hvor dels folkekirken får frihed over for staten, dels at vi andre trosamfund opnår større lighed, skulle være i strid med pavens opfattelse. - I

sin nytårstale 1999 bekræftede pave Johannes Paul II dog ganske klart 2. Vatikanerkoncilts dekret om samvittighedsfrihed og religionsfrihed som ukrænkelige menneskerettigheder. Han tilføjede: "Hvis en stat giver en religion en særlig status, må det ikke ske til skade for andre", og han fordømte generelt diskrimination af religiøse grunde. Hvis noget land, også et katolsk, ikke respekterer dette, er det altså ikke i overensstemmelse med paven.

Nu er der igen adgang til Friheden

Sankt Jørgen Stiftelsens feriekoloni Friheden i Asserbo har igennem de seneste år været lukket p.g.a. reparationsarbejder.

Det skyldes blandt andet, at vi har været ude for den specielle situation, at kloakledningen pludselig kom op gennem gulvet i 'den nye bygning', som rummer de fleste sovepladser og baderum.

Hvorfor kloakken opførte sig sådan, vides ikke med sikkerhed, men en teori er, at grundvandspejlet som følge af manglende afvanding har hævet sig og trykket kloakrørene op.

Uanset årsagen har det været nødvendigt bogstaveligt talt at rykke stort set hele indmaden ud af bygningen og genopbygge lofter, vægge og gulve, ligesom el- og VVS-installationer har måttet repareres.

Maleren har selvfølgelig også været der, og soverummene er nu malet, så bygningen kan bruges igen.

Bygningerne indeholder i alt 8 soverum (3x8, 3x4, 1x6 og 1x2), og der er ca. 6.000 m² naturgrund udenom.

Det glæder os, at kolonien igen kan anvendes efter sit formål, og vi ser i

særlig grad frem til, at den igen skal være rammen om børns sprudlende livsglæde.

Bispekontoret står naturligvis til rådighed med oplysninger omkring udlejning m.v.

Kontakt Torben Møller på tlf. 3355 6011.

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk. Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Jimmi Eklöv, Sofie von Hauch, Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Eva Maria Nielsen, Sebastian Olden-Jørgensen, Lisbeth Rütz.

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041, e-mail: redaktion@katolskorientering.dk
Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sogneyt@katolskorientering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer

Oplag 7400
ISSN 0902-297X

En moderne udgave af islam?

(KNA) Både protestanter og katolikker har været igennem en oplysningstid – og muslimerne må nu gennem den samme proces, mener Hans Joachim Meyer, der er præsident for de tyske katolikkers centralkomite (Zdk). Ifølge ham må muslimerne tage et opgør med de mere ekstreme, voldelige strømninger inden for moderne islam. Meyer har fremsat udtalelsen på et møde i Det tysk-arabiske Selskab, hvor også præsidenten for de tyske muslimer centralråd, Nadeem Elyas, deltog. Efter Meyers opfattelse deltager alt for få muslimske intellektuelle i debatten om, hvordan der kan udvikles en moderne, europæisk udgave af islam.

Ifølge Nadeem Elyas er Islam dog allerede kommet et stykke vej, og han betoner, at den i dag er en religion, der hverken accepterer hekse – eller bogafbrændinger. Irans præstestyre ser han som en undtagelse i det samlede billede af Islam.

Elyas, der er med i samtaleforumet for kristne og muslimer, stoler på, at der med tiden vil opstå en moderne vest-europæisk udgave af islam og henviser i sit svar til Meyer til det tyske islamiske råds charta fra 2002, hvor muslimernes

tilpasning til det tyske samfund betragtes som en proces, der ikke bare er forenelig med Islam, men også en logisk følge af den. Han afviser, at terrorismen kan legitimere sig ved Islam og betoner, at tyske muslimer betragter den tyske lovgivning som deres rettesnor.

Nadeem Elyas har ved et møde arrangeret af Conrad Adenauer Stiftelsen og det kristeligt-islamiske møde- og dokumentationscenter (Cibedo) endvidere krævet, at der arbejdes mere for en vellykket integration.

Som problematiske betegner han f.eks. vanskelighederne med at opnå tilladelse til moskebygning, at lærerinder i de offentlige skoler ikke må bære hovedtørklæde, og vanskelighederne med at etablere muslimsk religionsundervisning i de offentlige skoler. Således har forvaltningsdomstolen i Kassel nyligt nægtet det islamiske religionssamfund i Hessen (IRH) tilladelse til at etablere muslimsk religionsundervisning i Hessens offentlige skolesystem. Afslaget er sket under henvisning til, at IRH af forvaltningsdomstolen betragtes som en interesseorganisation og ikke et trossamfund, og fordi domstolen nærer nogen tvivl om dets forfatningstroskab.

Kirkeskat på italiensk

(KNA) Den italienske bispekonference CEI meddeler på sin hjemmeside, at Den katolske Kirke i Italien ved udgangen af 2005 har fået næsten én milliard euro ind i kirkeskat. Beløbet er tæt på rekordindtægten i 2000, hvor Kirken havde 1,016 milliarder til disposition.

Efter Den katolske Kirke i Tyskland er den italienske kirke den europæiske kirke, der har det bedste økonomiske fundament. Den katolske Kirke i Tyskland får hvert år ca. 4 milliarder euro ind i kirkeskat.

Næsten en tredjedel af midlerne går

til præstelønninger og – pensioner. Ca. en femtedel bruges til bygning og vedligeholdelse af kirker samt til karitativt arbejde.

Kirkeskattesystemet i Italien adskiller sig fra andre landes ved, at alle skatteydere må betale 0,8 % af deres indkomstskat til et kirkeligt eller socialt formål. Som skatteydere kan italienerne vælge mellem at støtte et religionssamfund eller en statslig fond, der yder katastrofehjælp og støtter sociale formål. Der er således intet økonomisk incitament til at træde ud af Kirken.

Ny ledelse i St. Pölten

(KNA) Den første oktober genåbnes præsteseminariet i St. Pölten i Østrig med 14 præstestuderende og nyt lederteam. Seminariet lukkede i august 2004 efter en sex-skandale, hvor der blev fundet pornografiske billeder på en PC. Den omstridte biskop Kurt Krenn måtte som følge af skandalen fratræde sit embede.

Med udtalelsen: ”Jo større præstemangel, jo vigtigere er det, hvem der vælges blandt kandidaterne”, betoner seminariets nye leder, at der ikke må slækkes på kravene til de præstestuderende.

Udvælgelsen af de 14 præstestuderende er sket efter flere personlige samtaler og under hensyntagen til kandidaternes fysiske såvel som psykiske helbred.

Osservatore Romano: Prodi underminerer familien i sin jagt på stemmer

(KNA) Vatikanet har rettet en skarp kritik mod den tidligere formand for EU-kommissionen Romano Prodi. Anledningen er, at Prodi, som for tiden indtager rollen som oppositionsleder i Italien og dermed stiler mod at blive oppositionens spidskandidat til forårets parlamentsvalg, har tilsluttet sig et forslag fra 61 venstreparlamentarikere om at indføre registreret partnerskab for homoseksuelle. Beslutningen herom har han bekræftet i et brev til Franco Grillini, leder af ”Arcigay”, en indflydelsesrig aktionsgruppe for homoseksuelle.

Iagttagere vurderer, at Prodi på denne måde vil kunne vinde op mod 4 millioner stemmer ved parlamentsvalget til foråret, hvor han håber at kunne tvinge premierminister Silvio Berlusconi fra magten. Samtidig risikerer han dog uden tvivl at støde mange katolske vælgere fra sig.

Osservatore Romano betegner i en kommentar centrum-venstre-oppositionens forslag som stemmefiskeri. Prodis initiativ er ifølge Osservatore Romano i strid både med naturretten og med den italienske forfatning, som fastslår,

at familien bygger på ægteskabet mellem en mand og en kvinde. Det politiske udspil er, skriver bladet, et ideologisk angreb på familien, der på denne måde risikerer at blive undermineret som institution.

Prodi, som betegner sig selv som praktiserende katolik, har i italiensk presse forsvaret sig med, at lovforslaget ikke sigter på at svække familien, men alene på at normalisere situationen for hundredtusinder af mennesker, der, som han mener, lider under den gældende lovgivning.

Tysk støtte til UNFPA

(KNA) Tysklands udviklingsminister socialdemokraten Heidemarie Wiecek-Zeul har skarpt kritiseret USA's regering, som igen i år har indefrosset sit bidrag til FN's befolkningsfond UNFPA.

Ministeren, der betegner UNFPA's arbejde som ”uafhængigt og uideologisk”, henviser til vedtagelserne på FN's befolkningskonference i Cairo, hvor man understregede vigtigheden af, at kvinder overalt har adgang til familieplanlægning. ”Kvinder har ret til at bestemme, hvornår og om de i det hele taget vil have børn,” sagde hun. ”Denne ret må ingen anfægte,” sagde hun.

USA indstillede allerede støtten til UNFPA under præsidenterne Ronald Reagan og George Bush den ældre.

Støtten blev genoptaget af præsident Bill Clinton for igen at blive indefrosset af den nuværende administration. Baggrunden herfor er, at det til overflod er dokumenteret, at UNFPA har spillet en aktiv rolle i det kommunistiske Kinas et-barns-politik, som blandt andet omfatter tvangssterilisationer og tvangs-aborter. Hertil kommer, at organisationen i årevis har kanaliseret betydelige økonomiske midler videre til såkaldte familieplanlægningsorganisationer, der opererer i den 3. verden – ofte i strid med de pågældende landes lovgivning. Den tyske minister berørte heller ikke det forhold, at det bl.a. ved Vatikanets mellemkomst udtrykkeligt blev fastslået på Cairo-konferencen, at abort ikke er at betragte som et lovligt middel til familieplanlægning.

SCT. KJELDS KIRKE
DEN KATOLSKE KIRKE I VIBORG

Graverede navneplader til salg
Anbringes på den renoverede kirkebygning i Viborg.
Ring og hør nærmere:
86 62 63 96
Doris Andersen

Alene kærligheden

– moderne kirkefader har jubilæum

af Sofie von Hauch

Aret 2005 markerer et fødselsdagsjubilæum, der ikke er til at overse. Verden over fejres og mindes en personlighed, som har haft indflydelse på alle katolske liv, hvad enten man er sig det bevidst eller ej. Denne gang er det ikke H. C. Andersen, men en 100 år yngre mand, der er hovedperson, nemlig den schweiziske teolog Hans Urs von Balthasar.

Det er vanskeligt at overvurdere Balthasars betydning for udformningen af katolsk teologi i årene efter det Andet Vatikankoncil, og ser man de fremmeste af tidens teologer efter i sømmene, er det tydeligt at hans enorme arv bliver omhyggeligt løftet af Kirkens intelligentia.

I det følgende ser vi nærmere på Balthasars liv, hans encyklopædiske teologiske program, hans mærkværdige skæbne samt hans indflydelse på eftertiden.

Ungdom og uddannelse

Hans Urs von Balthasar blev født i Luzern i Schweiz d. 12. august 1905 i en gammel adelig slægt med forbindelser til både det østrig-ungarske kejserhus og Den katolske Kirke. Som barn var han meget from, gik til messe hver dag og var stærkt optaget af musik, som han studerede ved siden af sin skolegang. I Wien, Berlin og Zürich læste han germanistik med litteratur, teologi, eksistentialistisk, indisk og nyplatonisk filosofi samt psykoterapi i det kaotiske klima under Første Verdenskrig og mellemkrigstiden. Efter en berømmet doktorafhandling om eskatologi i litteraturen indtrådte Balthasar i 1928 i jesuitterordenen, hvor hans kunstneriske temperament kæmpede med den tørre neoskolastik, som var normen dengang. Han kvalificerede sig dog i filosofi og teologi med hjælp fra nogle af tidens største tænkere, bl. a. filosofen Erich Przywara og teologerne Henri de Lubac og Jean Daniélou. Sammen begyndte de Lubac, Daniélou og Balthasar arbejdet på *ressourcement*, et teologisk projekt, som søger at genoplive moderne teologi ved at søge oldkirkens kilder og inspiration og kombinere åndelig indsigt med dogmatisk tænkning.

Mødet med skæbnen

Næste vigtige skridt skete i 1936, da Balthasar som nyordineret præst tog til Basel som studentekapellan. Her mødte han to personer, som skulle komme til at forme hans liv som teolog. Den ene var lægen og mystikeren Adrienne von Speyr, den anden var den reformerte protestantiske teolog Karl Barth. Barth og Balthasar var begge passionerede Mozartfans – Balthasar gav en dag sin pladespiller bort, da han havde memo-

reret alle mesterens værker – og de blev snart venner. Udover musikken havde de tilfælles en fundamental ærefrygt over for Guds Åbenbaring i Kristus og var som teologer overbeviste om, at denne oplevelse måtte ligge til grund for teologisk praksis. Adrienne von Speyr konverterede ved Balthasar, og han forblev hendes skriftefader resten af livet. Han opfattede mest sig selv som hendes sekretær, idet Speyr var visionær og meddelte sine åndelige indsigter til Balthasar, som formidlede disse i mange bøger. I 1945 grundlagde de to sammen et kommunitet for lægfolk, Johannesgemeinschaft, og mens krigen gik mod sin afslutning, begyndte Balthasars egentlige problemer.

Krise og forløsning

Jesuitterne ville nemlig hverken være medansvarlige for Johanneskommunitetet, dets forlag eller Speyrs visioner, og inden Balthasar fik lov at forny sine løfter, måtte han søge officiel hjælp til anerkendelse af Speyrs og sit arbejde. Flere dominikanere, de originale kættersporhunde, blev sat til at undersøge Balthasar og hans ligesindede, bl. a. Henri Bouillard og Lubac. I 1948 stod det klart, at Kirken ikke bakkede foretagendet op, og Balthasar så sig i 1950 efter dyb sjælsransagelse og med store kvaler kaldet til at forlade sin orden.

Herefter gik det sløjt med helbredet, men arbejdet fløj fra Balthasars hånd, efterhånden kom også den forsinkede anerkendelse, og gennem 1960'erne modtog han støt hædersbevisninger og æresdoktrater. Selvom Balthasar ikke deltog i det Andet Vatikankoncil pga. jesuittersagen, blev han inviteret til den internationale teologiske kommission og fik Paul VI-prisen i teologi. I 1988 modtog Balthasar den ultimative udmærkelse, da han af Johannes Paul II blev udpeget til kardinal. Ironisk nok afgik Balthasar ved døden to dage inden det konsistorium, der formelt skulle have indsat ham i kardinalkollegiet, men for at understrege udnævnelsen sørgede paven for at få begravet Balthasar i rødt.

Teologi er åndelig praksis

Som hans livsforløb bekræfter, kan Balthasar karakteriseres af tre ting; integritet, æstetisk sans og åndelig indsigt. På grund af det første er både hans liv og hans teologi gennemsyret af de to andre. Og æstetik og spiritualitet forenes i de klassiske transcendentprincipper, det skønne, det gode og det sande, som strukturerer Balthasars trefoldige hovedværk *Herrlichkeit, Theodramatik* og *Theologik*.

Balthasars teologi er kompliceret og præget af hans enorme viden inden for mange grene, men er samtidig enkel og meget bevægende. Guds kærlighed,

Hans uudsigelige skønhed og uforståelige besvær med at frelse os ved sin aktivitet i verden ligger til grund for alt hvad Balthasar har skrevet. ('Alene kærligheden' er titlen på hans sidste bog.) Derfor tiltaler han både intellektuelle, som kan prøve kræfter med hans argumenter og henvisninger til alt fra kirkefædre, middelalderlige doktorer, og ob-skure filosoffer til moderne forfattere, men også så at sige almindelige mennesker og troende, som kan relatere til hans indsigt i den menneskelige situation, og drage nytte af, at han har trådt vejen før os og ved hvad der venter. Balthasar formår derved, som sine oldkirkelige forbilleder, at skrive både mentalt stimulerende og åndeligt opløftende teologi med både smal og bred appel.

Indflydelse og arvtagere

Således er det intet under, at Balthasar bliver fejret i år med konferencer og særudgaver. Og hans enorme arbejde taget i betragtning er det heller ikke sært, at det tog nogen tid, før Kirken fik helt styr på ham. Inden for vaticanske mure er hans indflydelse udtalt hos paverne Johannes Paul II, bl. a. i Veritatis splendor og Salvifici doloris, og Benedikt XVI, samt topkardinalerne Angelo Scola, patriark af Venedig, og Christoph Schönborn, ærkebiskop af Wien, som begge har interesser i uddannelse og katekese. Alene af denne grund er mange sekulære teologer naturligvis også optaget af Balthasars teologi, hvilket diffunderer ud i resten af Kirken, efterhånden som nye præster og kateketer bliver uddannet.

Forlaget fra Johannesgemeinschaft lever stadig videre, og i Amerika er grundlagt forlaget Ignatius Press bl.a. med det formål at udbrede lægfolkets kendskab til Balthasar. Kardinal Schönborn, som selv er dominikaner, har sammen med et par medarbejdere og under protektorat af daværende kardinal Ratzinger etableret Casa Balthasar uden for Rom, som er et hus, hvor unge mænd kan overveje deres kald under kyndig vejledning i en atmosfære af ignatiansk spiritualitet.

Det fremgår forhåbentlig af denne lille hyldestartikel, at Hans Urs von Balthasar er et bekendtskab værd, selv om kendskabet til ham ikke er så udbredt i Danmark. I anledning af hans 100 års

Hans Urs von Balthasar (1905-1988)

fødselsdag må det derfor være på sin plads at udtrykke håbet om, at flere danske katolikker vil få lyst til at føle forfatterenskab lidt nærmere på tænderne.

Hermed videregives et par nyttige links til internettet, som vrimler med artikler om den schweiziske jubilar:

<http://www.ratzingerfanclub.com/Balthasar/> (en god kilde til online-artikler og sider)

<http://www.johannes-verlag.de/>

<http://www.ignatiusinsight.com/authors/vonbalthasar.asp>

<http://www.casabalthasar.org/>

**Fra
Glaubhaft ist nur Liebe,
1985.**

“

Guds kærlighed, som selvfølgelig er nåde, inkluderer nødvendigvis i sig sine egne forudsætninger for at blive genkendt, og bærer derfor denne mulighed med sig og videregiver den. Når en mor har smilet til sit spædbarn i mange dage og uger, belønnes hun endelig med barnets smil. Hun har vækket kærligheden i sit barns hjerte, og som barnet vækkes til kærlighed, vækkes det også til kundskab. – Gud fortolker sig selv som kærlighed for mennesker på samme måde: Han udstråler kærlighed, som tænder kærlighedens lys i menneskets hjerte - 'Thi Han er den Gud, der sagde: 'Af mørke skal lys skinne frem,' han har ladet det skinne i vores hjerter til oplysning og til kundskab om Guds herlighed på Jesu Kristi ansigt.' (2. kor 4:6)''

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

REINKARNATION?

Højesteret har netop fældet dom i en meget omtalt sag, hvor en kirketjener og medlem af et menighedsråd var blevet udelukket af Folkekirken på grund af sin tro på reinkarnation. Højesteret underkendte denne afgørelse, og den pågældende er nu igen fuldgældigt medlem af Folkekirken.

I denne anledning er der flere læsere, der har ønsket at vide, hvordan Den katolske Kirke stiller sig til reinkarnation – altså troen på, at en afdøds sjæl går over i et nyt menneske, således at man gennemlever mange tilværelser på jorden.

Kan vi som katolikker tro på reinkarnation? Svaret er et klart nej. Grundtanken i reinkarnationslæren – at mennesket gennem flere liv på jorden får en chance for at udvikle sig, guddommeligøre sig, blive ét med Altet

– er helt uforenelig med det mest centrale i den kristne tro.

For den kristne er forholdet til Gud et personligt, gensidigt tillids- og kærlighedsforhold, der både får konsekvenser i forholdet til andre mennesker og samtidig fører ind i et stadig nærmere kærlighedsforhold til den Treenige Gud. Mennesket er en enhed af sjæl og legeme, som er skabt til at høre sammen for tid og evighed. Legemet er en væsentlig del af den menneskelige person, det legeme, som vi har én gang for alle fra fødselen, gennem livet og døden til opstandelsen. Hvert menneske har sin egen identitet, som er villet og skabt af Gud. Gud har en plan med hvert eneste menneske, en opgave i forhold til dets eget liv, til de mennesker, det lever sammen med, og til Guds frelsesplan for hele menneskeheden. Når det dør, skal det stå til regnskab for alt dette. Det drejer sig derfor om at udnytte tiden, mens

man har den. Med døden er menneskets muligheder udtømt. Men vi har Jesu tilsagn om hjælp til at leve op til vort kald. Han tilgiver synderne igen og igen, og Hans tilgivelse er total og uden betingelser, et tilbud om en ny begyndelse i dette liv for at berede os til det evige liv.

Ifølge kristendommen kan et menneske ikke forløse sig selv. Men det kan samarbejde med Gud på sin egen renelse her på jorden ved aktivt at tage afstand fra sin egoisme og selvcentrering for i længsel og taknemmelighed at åbne sig for Jesu Kristi liv og engagere sig i Hans arbejde for verdens frelse.

Videre læsning:

Biskop Hans L. Martensen: Kirke og reinkarnation?, Århus 1999, Dialogcentrets Forlag.

Se også "Reinkarnation" på www.dialogcenter.org

Annie Rastrup in memoriam

Annie Rastrup, tidligere skoleleder på Sankt Annæ Skole på Amager, blev bisat fra Sankt Annæ Kirke fredag den 26. august 2005.

Annie Rastrup var ansat på Sankt Annæ skole fra den 1. september 1954 til den 31. december 1994, da hun valgte at gå på pension.

Annie begyndte sit karriere på skolen som vikar for en lærer, der blev langtidssyg. Så Annie fortsatte i stillingen resten af skoleåret, hvorefter hun blev fastansat som lærer, medens hun tog sin læreruddannelse på aften-seminariet.

Den 1. august 1972 blev Annie Rastrup udnævnt til skoleleder, og hun var den første skoleleder på Sankt Annæ Skole, som ikke var re-demptorist.

Annie formåede dog på bedste vis at føre de katolske traditioner videre, idet hun satte de katolske/kristne værdier meget højt. Hun var bl.a. med til at indføre, at elever fra skolen hvert år ved påsketid opførte et passionsspil over Jesu lidelse for de andre elever, deres forældre og Sankt Annæ menighed.

Som lærer var Annie streng, men retfærdig og meget afholdt. Hun havde en fantastisk evne til at få selv de svageste elever til at lære og at udvikle sig.

Annie yndede at kalde sin ledelsesstil for "oplyst enevælde". Men i virkeligheden var hun meget lyttende og åben over for nye ideer fra lærerne. Til gengæld var lærerne aldrig i tvivl om, hvad Annie mente, hun var altid meget tydelig og klar i forhold til sine synspunkter og holdninger.

Annie arbejdede hurtigt og var meget fremsynet. Hun ville gerne, at Sankt Annæ Skole skulle være et skridt foran de omkringliggende skoler. Hun lagde vægt på, at skolen skulle være en boglig skole, men samtidig også en levende skole med mange fester og arrangementer, hvor også forældrene blev inddraget.

Sammen med Tage Langsted arrangerede hun skolerejse til Ægypten. Senere blev Rom Annes foretrukne rejsemål. Sammen med pater Laurits Brunicaardi arrangerede hun ferierejser i sommerferien. Annie indførte også traditionen med, at alle større elever

kom en tur til Rom på lejrskole. I alle de år, hvor Annie var skoleleder, var hun selv med som rejseleder.

Annie var en yderst vellidt kollega og dejlig og tryk skoleleder for de ansatte. Det var vigtigt for hende at sørge godt for de ansatte og hjælpe om nødvendigt. Annie Rastrup har gjort Sankt Annæ Skole til det den er i dag. Hun forstod at navigere skolen gennem årene med meget lille økonomisk tilskud, så skolen i dag, fortsat, er fyldt op med elever og har en rimelig økonomi.

Skolen har meget at takke Annie Rastrup for.

Birgit Adrian
tidligere viceinspektør

KORT NYT

Katolske skoler i Frankrig i fremgang

(KNA): Frankrigs katolske skoler ønsker flere lærere og flere penge. I de sidste to år har Frankrigs katolske skoler optaget 20.000 elever mere – men har p.g.a. manglende kapacitet måttet afvise lige så mange. Generalsekretæren for det franske, katolske skolevæsen, Jean Malartre, forlanger, at den stigende efterspørgsel på pladser i det franske, katolske skolevæsen følges op med øgede bevillinger.

Siden afslutningen på skolestriden i Frankrig i 1980'erne har den franske stat dækket omkring 20% af udgifterne til driften af de katolske skoler. I Frankrig er 98% af privatskolerne katolske.

Færre kirkegængere i Irland

(KNA) Ifølge en ny undersøgelse er den regelmæssige kirkegang i Irland gået drastisk tilbage. For 30 år siden gik ni ud af ti irere til søndagsmesse hver uge – nu er det kun 44 procent, beretter avisen "Irish Examiner" som konklusion på en undersøgelse, den selv havde bestilt.

Undersøgelsen viser, at kvinderne i Irland er væsentlig mere trofaste kirkegængere end mændene. Unge mellem 18 og 24 er den gruppe, der ses sjældnest på kirkebænkene.

Tøbrud som følge af olympiaden?

(Zenit) En rapport offentliggjort af organisationen "Hjælp til Kirke i nød" (Aid to the Church in Need) udtrykker håb om, at olympiaden i Peking i 2008 vil kunne sætte en proces i gang mod religiøs frihed i landet.

I et interview med organisationen i dens hovedkvarter i Hong Kong advarer Hong Kongs hjælpebiskop John Tong dog mod for stor optimisme og understreger i den forbindelse vigtigheden af, at de fire biskopper, paven har inviteret til at deltage i den kommende bispesynode i Rom, får udrejsetilladelse. Biskoppen er dog meget optimistisk med hensyn til mulighederne for mission i Hong Kong. I de seneste par år har der været mere end 4.000 dåbshandlinger om året – heraf ca. 2.000 voksendåb.

Katolsk præst myrdet af hinduer

(KNA) I Nordøstindien er en katolsk gejstlig blevet myrdet af hindu-ekstremister. Ignatius Bara (48) tilhørte Adivasi-stammen, som er den oprindelige befolkning i delstaten Jharkhand. Bara forsøgte at mægle ved en fredelig demonstration, hvor det imidlertid kom til sammenstød mellem demonstranterne og hinduekstremister. Bara blev på vejen hjem revet af sin motorcykel og pryglet ihjel.

Den undergørende medaljes moder fylder 200 år

af Anne Sofie von Hauch

For næsten 200 år siden blev Catherine Labouré født nær Dijon i Frankrig. Hendes navn er bundet til de undergørende medaljer, som millioner af katolikker verden over bærer og stoler på i Vor Frues navn. På nuværende tidspunkt er vi midt imellem to vigtige tidspunkter i forbindelse med Skt. Catherine og medaljerne, nemlig hendes 200-års fødselsjubilæum samt 175-årsjubilæet for de enestående åbenbaringer. Catherine (der blev døbt Zoë; Catherine er hendes religiøse navn) indtrådte i ordenen Skt. Vincent de Pauls Kærlighedens døtre i 1830 efter opfordring fra Skt. Vincent de Paul selv. Han henvendte sig først til Catherine i drømme, og straks efter hendes optagelse i hans orden viste han sig igen flere gange for hende med opmuntring og løfte om forbøn.

Vor Frues meddelelser

Efter kun få måneder i ordenen blev den unge postulant overført til moderhuset i Rue du Bac i Paris, og snart begyndte hun at modtage meddelelser fra Vor Frue. Den første henvendelse skete om natten til Skt. Vincents fest i 1830. Her blev Catherine vækket om natten af en engel som bad hende skynde sig til klosterkirken, fordi Vor Frue ventede på hende der. Det havde længe været Catherines brændende ønske og bøn at se Vor Frue, så hun skyndte sig op og efter englen. På vej til kirken undrede hun sig over at alle lysene blev tændt, så snart englen gik forbi dem. Kirken var fuldt oplyst og mindede hende om midnatsmessen.

Ved alteret knælede hun ved siden af englen indtil hun hørte raslen som af en silkekjole. Englen bad hende se på Vor Frue som var ankommet til kirken. Catherine kunne ikke tro sine egne øjne og spurgte englen igen og igen, om det virkelig var sandt. Vor Frue brugte dette første møde til at beklage situationen i verden, og særligt i Frankrig, og til at fortælle Catherine at hun skulle få betroet en særlig mission af Gud.

Næste åbenbaring skete i november samme år. Ved en aftenmeditation kom Vor Frue igen til Catherine, og denne gang viste hun sig, som vi ser hende på medaljerne i dag. Catherine fik pålæg om at få slået små medaljer magen til i nøjagtige detaljer, og fik forevist for- og bagsiden. Vor Frue fortalte, hvordan mange mennesker går glip af nådegaver fordi de glemmer at bede om hendes forbøn, og at hun ville sørge for hjælp til

t.v.: Guds Moder åbenbarer sig for Catherine Labouré, som endnu er novice. Skulpturen findes i kapellet i rue du Bac i Paris. Ukendt kunstner.

t.h.: Det eneste eksisterende foto af den aldrende søster Catherine.

alle, som beder i hendes navn og som bærer hendes medalje.

Medaljerne og deres tolkning

Medaljens forside viser Vor Frue stående med udbredte arme på toppen af en jordklode. Hendes ene fod træder på hovedet af en slange over årstallet 1830. Fra jomfruens hænder strømmer stråler af lys, og en mandelformet glorie kranses af ordene O Marie conçue sans péché – Priez pour nous qui avons recours à vous, 'O Maria undfanget uden skyld, bed for os som søger tilflugt hos dig'. Bagsiden viser et M omkring et kors på en barre over to hjerter, det ene torneomkranset, og det andet gennemboret af et sværd. Bagsidens motiv omkranses af tolv stjerner.

Medaljerne bruger klart en bibelsk symbolik og hen-

viser derved til mange af Kirkens navne for Maria. På forsiden ses hun som den anden Eva, der knuser slangens hoved under sin fod (1. Mos 3:15), og som himlens og jordens dronning kronet med de tolv stjerner afbildet på bagsiden (Åb. 12:1, 3, 9). Hun er også den nådefulde fra Lukas' bebudelseshistorie (Luk. 1:28-30), gennem hvem Guds nåde strømmer til mennesker.

Bagsidens M står for Maria og Moder. Korset står på en barre som symboliserer jorden, og M'ets position omkring korsbarren, men under korset henviser både til Marias vigtige rolle i Jesu liv og Guds frelsesplan, og ydermere til hendes tilstedeværelse under Jesu kors og hen-

des moderrolle for Kirken (Johs. 19:25-27). De to hjerter er henholdsvis Jesu og Maria hellige hjerter, som Simeon profeterede om dem (Luk. 2:34-35). Små flammer på hjerterne viser den store kærlighed, der brænder i Jesus og Maria for alverdens frelse. Stjernerne er som sagt Marias himmeldronningekrone fra Åbenbaringen, og de repræsenterer også de tolv apostle.

I medaljen kan man således se et bibelsk overblik over frelseshistorien fra 1. Mosebog til Johannes' Åbenbaring med Jesus og Maria som centrum for Guds nåderige aktivitet i verden.

Mirakler og anerkendelse

Catherine fortalte efter 1830 ikke nogen om sin himmelske besøgende, men fik gennem sin skriftefader lavet nogle medaljer med biskoppens hjælp, og de spredtes hurtigt gennem Paris. Folk opdagede hvad de kunne opnå ved at bringe Maria mere ind i deres liv, og medaljerne blev kaldt 'de mirakuløse medaljer'. Først ved Catherines død i 1876 fik hun besked på at lægge navn til åbenbaringerne.

Talløse nådegaver, helbredelser og omvendelser gav rigelige beviser på medaljernes virke og fik Kirken til hurtigt at give støtte til deres udbredelse. I 1895 oprettedes en fest til deres ære, og Ca-

therine blev selv kanoniseret i 1947. I anledning af hendes saligkåring i 1933 blev hendes jordiske rester gravet op efter 57 års hvile, og kroppen viste sig at være intakt og uden spor af forrådnelse. Særligt Catherines øjne strålede klare og blå, hvilket blev taget som et tegn på Vor Frues stadige beskyttelse af sin beskedne tjenerinde.

I dag er de mirakuløse medaljer stadig meget populære, og klosterkirken på Rue du Bac i Paris flittigt besøgt af unge og gamle. Også mange kendte kirkelige personligheder holder af denne form for mariansk fromhed, særligt var Mother Teresa kendt for altid at betro sig til Vor Frue gennem de undergørende medaljer.

En stille helgen

Catherines liv er et opmuntrende vidnesbyrd om Guds indgriben, idet hun ikke er en helgen, der udmærker sig ved iøjnefaldende bedrifter. Hendes arbejde bestod i at bede i sit kloster, hvilket hun sikkert ville have gjort, uanset om hun var blevet begavet med åbenbaringer fra Vor Frue selv. Som en ydmyg tjenerinde er Catherine et eksempel for alle os, som måske ikke føler os temperamentsmæssigt klar til at ligne os med heroiske aktive hellige af netop Mother Teresa-typen. Catherines liv viser os, at der er lige værdi for Gud i stille indre liv i tjeneste, hvad enten det er bag en klostermur eller ude i samfundet.

Den 25. november er Catherines festdag til minde om den 27. november 1830, som er datoen for åbenbaringen af den undergørende medalje.

Præst og partisan

af Sebastian Olden-Jørgensen

Thomas Harder er kendt for en række indsigtfulde bøger om Italien, bl.a. om så centrale temaer som mad, mafia og byen Rom. Med bogen om frihedskæmperen Paolo il Danese, alias Arndt Paul Lauritzen (1915-78), har han valgt et noget smallere emne, der imidlertid har høj katolsk relevans. Lauritzen var nemlig ikke kun et fascinerende menneske og en krigshelt med lokal betydning nok til at få opkaldt en vej i Parma efter sig. Han var tillige katolsk konvertit, en tid lang munk (postulant) i benediktinerklosteret Clervaux i Belgien, en af biskop Suhrs protegéer og præst. Troen og sin præstelige identitet beholdt han til sin død, men krigsbegivenhederne førte ham bort fra præstegerningen.

Et eventyrligt liv

Arndt Lauritzen stammede fra den opadstræbende, københavnske mellemklasse og konverterede som ungt menneske til katolicismen. Siden fulgte resten af familien med. Han følte klosterkald og kom til Clervaux, der i 1930'erne havde mange kontakter til Danmark, og som bekendt skænkede os biskop Th. Suhr. Før de evige løfter måtte Lauritzen aftjene sin værnepligt i Danmark, hvor han pga. sin iver og personlighed blev udtaget til en officersuddannelse. Han var den 9. april 1940 i Roskilde og tog med oberst Bennike til Sverige, men på trods af forskellige forsøg på at kæmpe i Norge eller blive sendt til England kom han "for sent" til krigen. Tilbage i Danmark tog biskop Suhr ham under sine vinger, og efter nogle måneder fortsatte han sine afbrudte studier i Rom, denne gang med henblik på at blive verdenspræst i Danmark. I 1942 præsteviedes han. Undervejs havde han i en ikke klarlagt udstrækning været engageret i hjælp til ofrene for nazismen og fascismen samt efterretningsarbejde.

Efter det fascistiske Italiens militære og politiske sammenbrud i sommeren 1943 sluttede han sig til partisanerne i bjergene syd for Parma, hvor han fungerede som stabsofficer. Efter at de tyske tropper i slutningen af 1944 slog hårdt og effektivt ned på partisanerne, deltog Lauritzen i reorganiseringen og fik ved den lejlighed kommando over en brigade på 300, siden omkring 500 mand. Det var med denne reorganiserede enhed, "3. Julia", at han sidst i april 1945 deltog i befrielsen af Parma. Partisanernes militære betydning var på det tidspunkt ganske vist næsten udspillet, for de allieredes tungt bevæbnede og velforsynede enheder var omsider i gang med den afgørende offensiv. I lighed med mange andre steder i Europa stod der derimod

politisk meget på spil, fordi partisanerne repræsenterede landets ikke-fascistiske kræfter og havde et stærkt behov for at markere sig synligt med henblik på tiden efter krigen. I den forbindelse spillede rivaliseringerne mellem kommunistiske og ikke-kommunistiske, deriblandt katolske grupper en stor rolle. "3. Julia" var katolsk og tilknyttet det nystiftede kristen-demokratiske parti.

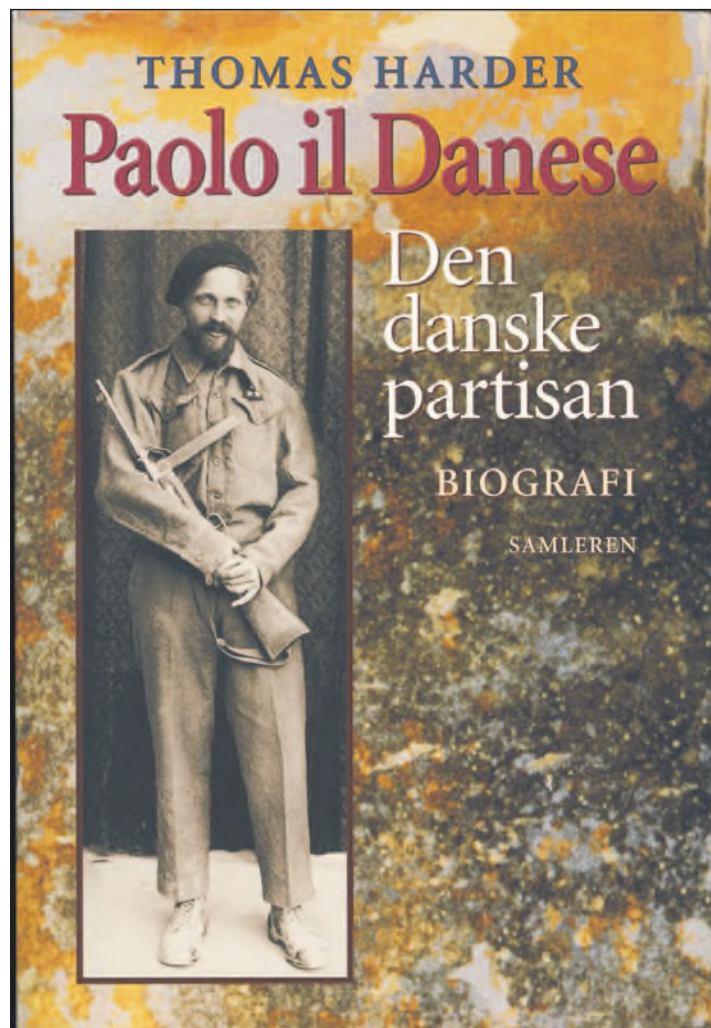
Lauritzens brigade havde til opgave at sikre det nordøstlige Parma, der bl.a. rummede byens store fængsel og biskopens palads. Den var blevet udvalgt til dette, fordi der i befrielsesdagene var en stor risiko for, at skyldige såvel som uskyldige og måske-skyldige blev offer for brutal lynjustits og personligt fjendskab. Ved en bestemt lejlighed var det Lauritzens og hans mænds beslutsomhed som reddede fængslets brogede skare af fanger fra en rasende og kaotisk folkemængdes hævnørst.

For Lauritzen som for så mange andre frihedskæmpere var overgangen til freden og en helt ny tilværelse meget vanskelig. Under krigen havde han dræbt og i sin sjæl erfaret et iskoldt had til sine modstandere. Dette had gjorde ham ikke ubehersket og dumdristig, men derimod til en rådsnar og rationel kriger, der kunne dræbe uden at blinke, når det var nødvendigt. For katolikken og præsten Arndt Lauritzen synes det ikke at have være drabene i sig selv, men det uudslukkelige had, der var problemet. Hadet var uforeneligt med det kristne krav om at tilgive, ja elske sine fjender, og det berøvede ham hans sjælefred. På trods af at han i sommeren 1945 fandt sammen med Rosita, som han giftede sig borgerligt med i august samme år, følte han til sine dages ende en ensomhed og nok også en vis rastløshed og fremmedgørelse, hvor han end befandt sig.

En udførlig historie

Thomas Harder har valgt at fortælle denne gode og spændende historie med en høj grad af detaljer og dokumentation. Vi følger Lauritzens liv fra vugge til grav, til tider dag for dag, ja time for time. Udførlige noter henviser til et stort kildemateriale, deriblandt en mængde interviews og korrespondance med overlevende, der har kendt Lauritzen. Til al overflod har Harder undervejs i teksten placeret en række mindre afsnit, der med en afvigende skrifttype indvier os i hans egne tanker og oplevelser undervejs i arbejdet. Det hører med til den valgte form, at læseren også informeres om en hel del blindgyder og spor, der løber ud i sandet.

Den meget udførlige for ikke at sige omstændelige form kan til tider være trættende, men for en katolsk-historisk betragtning har Harders valg den po-

Hadet var uforeneligt med det kristne krav om at tilgive, ja elske sine fjender, og det berøvede ham hans sjælefred.

Arndt Lauritzen følte til sine dages ende en ensomhed og nok også en vis rastløshed og fremmedgørelse, hvor han end befandt sig.

sitive bieffekt, at vi får en del "katolsk familiehistorie" forærende. Der er værdifulde afsnit om biskop Suhr og Clervaux, hvor vi bl.a. får hele historien om den karismatiske abbed Alardo, der ved krigsudbruddet forduftede med klosterets kontanter og en nærliggende abbedisse. Og der er ganske velinformerede afsnit om den katolske kirkes vanskelige stilling under krigen og den stadig mere levende diskussion om Pius XII's dispositioner.

En problematisk kilde

Det fremgår med al ønskelig tydelighed af biografien, at Arndt Lauritzen har været et ualmindeligt, begavet, handlekraftigt, idealistisk og karismatisk menneske. Men han var også en gåde. Ud over de mange spredte kildeudsagn fra familie, venner og kammerater bygger Harder sin skildring på en bog, som Lauritzen dikterede til sin hustru Rosita i årene umiddelbart før sin død i 1978 (Cammina fratello, cammina..., Parma 1984). Det drejer sig ikke om et konventionelt erindringsværk, men befinder sig mellem digt og virkelighed. Værket kan måske bedst betegnes som en slags nøgleroman, der i visse passager ligger tæt op ad den historiske virkelighed, men i andre tager sig en udstrakt digterisk frihed. For at markere distancen mellem forfatter og hovedperson valgte Lauritzen at lade den handle om en mand ved navn "Dan", der på visse punkter lignede ham selv, men på andre afveg. Bogen er

frugten af Lauritzens livslange forsøg på at komme overens med sin Gud og sin skæbne, og den er et fascinerende aktstykke.

Desværre har Harder ikke kunnet modstå fristelsen til at benytte denne bog som kilde til en række dårligt oplyster perioder i Lauritzens liv, sidst i 1930'erne. Det fører ham ud i en række stadig mindre overbevisende og i grunden helt unødvendige forsøg på at "redde" fortællingen i Cammina fratello, cammina... En mere nøgtern omgang med denne tekst ville have klædt det på alle andre områder meget samvittighedsfulde arbejde. Cammina fratello, cammina... er nemlig først og fremmest et vidnesbyrd om, hvordan krigserfaringerne mærkede Lauritzen for livet, og hvordan han forsøgte at finde sig til rette med dem som menneske og ikke mindst som kristen. På dette punkt kunne analysen nok være drevet videre, men måske mangler Harder trods alt forudsætningerne for det.

Det ville i så fald være utaknemmeligt at lægge ham det til last. Tværtimod har Harder med sin dokumentariske stil lagt materialet frem, indviet os i sine hypoteser og dermed åbnet enhver læser muligheden for at forsøge at løse den fascinerende gåde Arndt Lauritzen, alias Paolo il Danese.

Thomas Harder: Paolo il Danese. Den danske partisan. Biografi, Samleren 2005, 277 sider, ill. kr. 299. Fås bl.a. i Steno-Butikken.

Sophie Scholl – de sidste dage

af Jimmi Eklöv
journalist

Det kan godt være at ”Gud er død” i megen moderne filmkunst, men til gengæld er ”dæmonien og det onde til stede for fuld udblæsning.

Tænk bare på mange nye danske film som Pusher eller Drabet, eller på en del nyere amerikanske. For slet ikke at snakke om at vi hver eneste aften på tv præsenteres for en eller anden krimifilm, hvor det menneskelige forfald og dæmonien fremstilles som den indre drivkraft i det moderne menneske.

Derfor er det befriende, ja nærmest lykkeligt og dejligt at se en instruktør, som har mod til at vise os et rigtigt menneske med sjæl, hjerte, mod og tro på Gud og næsten. Og så til og med et ægte et af slagsen..

Det er det, som Marc Rothemund gør i sin fremragende film ”Sophie Scholl, De sidste dage”, som lige nu går i de danske biografteater, med en ren åbenbaring af en skuespiller, Julia Jentsch, i hovedrollen. Hun er simpelthen fantastisk. Hun spiller rollen med et nærvær, skrøbelighed og en overvældende skønhed. Hun er Sophie Scholl.

Både Marc og Julia modtog i øvrigt fortjent en sølvbjørn for filmen ved årets filmfestival i Berlin for henholdsvis bedste instruktør og bedste skuespillerinde.

Jeg mødte dem begge under den nyligt overståede filmfestival i København og fik en snak med dem om filmen.

Marc Rothemund understregede, at det er en helt igennem, historisk korrekt film, og at alle scener i filmen er realistiske og historisk korrekte. Hvert eneste ord Sophie siger i filmen, er noget, hun virkelig har sagt.

Selv forhøret hos Gestapo er præcist gengivet efter Gestapos forhørsprotokoller.

Et forhør, som er et meget central omdrejningspunkt i filmen..

Scenen spilles med en fremragende og dybfølt intensitet af både Julia Jentsch og af Alexander Held, som spiller Gestapoforhørslederen Robert Mohr.

Her støder to livsopfattelser sammen: den nationalsocialistiske og Sophies kristendom, som hun forsvarer med stort hjerte og visdom ind til det sidste.

Når man vover sig ud i lave en film om et så stort menneske som Sophie Scholl, er der den stor fare til stede for, at personen kan komme til at fremstå som et ”et glansbillede” og som publikum derfor ikke kan identificere sig med.

Men den fælde falder ”Sophie Scholl, de sidste dage” absolut ikke i.

Det har netop været enormt vigtigt for både Julia Jentsch og Marc Rothemund

at fremstille Sophie Scholl som det ægte menneske hun var og ikke som en ”overmenneskelig superhelt”.

Julia Jentsch:

– Jeg bestræbte mig klart på at vise, at Sophie var en ganske almindelige pige, et rigtigt menneske og ikke et eller andet overmenneske. Sophie var en livsglad og videbegærlig pige, og da jeg læste alle hendes breve under forberedelserne til filmen, kunne jeg se, at hun var en pige med en dyb medfølelse for andre.

Det var også vigtigt for os at vise, at Sophie var en virkelig livsglad pige. På gamle fotos kan man se, at hun elskede at vandre i bjergene og at have det sjovt med sine venner. Hun festede og drak vin. Hun var en pige, som elskede livet og var interesseret i alt. Jeg synes, det var vigtigt, at den, der ser filmen, skulle kunne se dette, at netop fordi Sophie var en helt almindelig pige, traf hun beslutninger, som også vi kan tage.

Vi kan ikke bare gemme os bag en eller anden undskyldning om at ”Jeg er ikke ligeså stærk som Sophie var” Det ville være absurd.

Sophie viste os, at også vi kan overvinde vor frygt og vor svaghed”.

Det fine og dermed også det stærke ved filmen er, at den er så nøgtern og klar – også når den viser Sophies usentimentale og stærke tro.

En tro som var så stærk helt ind i det sidste, at den gjorde et dybt indtryk på alle omkring hende. På hendes medfanger og endda også på hendes bødler. Og på os nede i biografteateret.

Julia Jentsch:

– Jeg er dybt overbevist om, at Sophie Scholl hentede stor styrke i sin tro, lige op til sin død, hvor hun var så alene. Hendes bønner er også vist i filmen.

Filmene kan selvfølgelig ses som et stykke historie, som et vidnesbyrd.

Men for Marc Rothemund og Julia Jentsch har det været vigtigt, at den også skal ses uden for den stramme historiske ramme.

Marc Rothemund:

– Det har ikke været vor ambition at lave en ren historietime i biografteateret. Det der interesserer mig er også aktuelle problemstillinger som: Hvordan reagerer du og jeg, når vi bliver konfronteret med uretfærdighed? Hvor langt er vi villige til at gå for vores tro og i vores personlige engagement? Det er jo ikke lang tid siden, vi så folk gå på gaden i Ukraine for at kæmpe for deres rettigheder, selv om de vidste, at de kunne risikere at blive kørt over af tanks.

Men det er jo også et spørgsmål vi konfronteres med i vores dagligdag, f.eks i den daglige mobning på arbejdspladsen eller i skolen, hvor det altid er den svage der bliver trampet på.

At turde stille sig op imod uretfærdig-

hed, at nægte at lukke øjnene for den, simpelthen.

Et eksempel på en sådan aktuel problemstilling kan man finde i den moralske duel mellem den unge Sophie og forhørslederen Mohr, som forhøret faktisk udvikler sig til.

Her hævder Sophie sin kristne tro på det enkelte livs hellighed imod en nationalsocialistisk tankegang om det såkaldt ”uværdige liv”.

Jeg kom i hvert fald til at sidde i biografteateret og reflektere over, at tankegangen om det såkaldt ”uværdige liv” jo endnu engang er kommet på dagsordenen.

Sophie Scholl:

Den virkelige skade bliver gjort af de millioner, som bare gerne vil overleve. De ærlige mennesker, som bare gerne vil have lov til at være i fred. Dem, som ikke vil have deres liv forstyrret af noget, der er større end dem selv. Dem uden meninger eller noget de brænder for. Dem, som ikke bryder sig om at skille sig ud eller er bange for at få fjender. Dem for hvem frihed og ære kun er noget de læser om. Dem, som lever småt, tænker småt, dør småt. Det er den reduktionistiske tilgang til livet: Hvis du holder det

Og det endda i demokratiske kristne lande...

Tankevækkende.

Jeg kunne skrive meget mere om denne stærke film end K.O. giver plads til, men jeg kan afsluttende sige, at mit personlige møde med Marc Rothemund og Julia Jentsch efterlod mig med et indtryk af to fine og ydmyge mennesker, men også af to kunstnere, som var meget stolte af og dybt engagerede i deres film om Sophie Scholl.

De kan sagtens være stolte.

SE FILMEN!

småt, så holder du det under kontrol. Hvis du ikke gør nogen støj, så finder bødmanden dig ikke. Men det alt sammen er en illusion, for de dør jo også, de mennesker, som ruller deres ånd sammen til en lille bitte kugle for at holde sig i sikkerhed. Sikkerhed? Sikkerhed fra hvad? Livet er altid på kanten af døden. Smalle stræder fører til den samme vej som brede boulevarder, og små lys brænder også ned, ligesom store fakler gør. Jeg vælger min egen måde at brænde på!

Dagbog 1943.

Sophie Scholl og Den Hvide Rose

Den blot 21-årige Sophie Scholl, blev i 1943 arresteret og siden henrettet for sammen med sin bror Hans Scholl at have delt anti-nazistiske flyveblade ud på universitetet i München.

De var en del af et studentermiljø ved universitetet i München, der var nået til den konklusion, at nazismen måtte bekæmpes. Dette gjorde de med flyveblade med et stærkt antinazistisk filosofisk og teologisk indhold, som de trykte illegalt og først sendte til forskellige tilfældigt udvalgte adresser.

Senere uddelte de flyvebladene på universitetet. Det var ved en sådan uddeling, at Sophie Scholl blev anholdt.

Deres kristne indstilling og tro var den væsentligste årsag til, at medlemmerne af Den Hvide Rose begyndte at være aktive mod nazismen og tage det afgørende skridt mod den "djevlelske og hedenske national-socialisme" og dermed risikere deres liv.

Deres valgsprog var et citat fra Jakobsbrevet. "Vær Ordets gørere, ikke blot dets hørere."

Sophie var ingen verdensfjern drømmer, men en dybt kristen realist. Hun skriver i sin dagbog 1942:

"Mange tror, at vor tid er den sidste. Alle de forfærdelige tegn kunne tyde på det. Men er den tro ikke af en underordnet betydning? Må ikke enhver, ligegyldigt hvilken tid han lever i, altid regne med at skulle stå Gud til regnskab i næste øjeblik? Hvordan kan jeg vide, om jeg lever i morgen tidlig? I nat kan en bombe udslutte os alle. Og da vil min skyld ikke være mindre, end hvis jeg gik under sammen med jorden og stjernerne".

Sophie Scholl, blev ved de nyligt afholdte verdensungdomsdage fremholdt som et forbillede for dagens ungdom.

Sydpå – til det katolske Europa

Indtryk fra en valfart med Pastor Dietrich Timmermann den 5.-18. september

af Ole Meyer

I "Kristeligt Dagblad" fra d. 17. September kunne man se følgende overskrift på forsiden: "Ligegyldighed truer troen i Europa". Her som i mange andre aviser og tidsskrifter kan man ofte læse, at kristendommen er mere eller mindre på retur i Europa, og det bekræftes yderligere, når man hører om problemer på det familiemæssige område, om kirkegangsstatistikken, om mangel på kald, om en religionsundervisning, der skal være neutral og om en EU-forfatning, hvor Europas kristne rødder kun mere eller mindre kryptisk må nævnes.

Når så en flok danske katolikker med Pastor Timmermann i spidsen kører sydpå - ned gennem Tyskland og Østrig for til sidst at havne i Italien, kan man vælge at opfatte en sådan valfart som et nostalgisk trip ned i Europas kristne fortid. Stedvist og momentvis dukker denne fortid dog op i nutiden og viser sig her at være levende og livskraftig og dermed dementere mange af de pessimistiske forudsigelser.

Pastor Timmermann og hans 41 mand (m/k) store flok kunne også på ægte pilgrimvis vælge at se sig som en del (og kun en meget lille del!) af gudsfolket på vandring - ganske vist ikke med stav i hånd og på apostlenes heste. Modsat fortidens pilgrimme havde vi ikke måneder (for ikke at sige år) til vores rådighed, men kun 14 dage, hvor vi skulle nå Assisi og Firenze i syd og Schwerin i nord. Antal tilbagelagte kilometer i langtursbussen er formentlig et firecifret tal. Der blev overnattet på otte forskellige steder, der blev besøgt mindst 20 kirker (i flere af dem fejrede vi eukaristien, i andre holdt vi andagter), i bussen blev der sunget salmer, bedt Angelus m.m. Den gejstlige betjening sørgede Pastor Dietrich Timmermann for, ligesom han undervejs øste af sin store kirkehistoriske viden om de egne, man kørte igennem. Ofte var hans kommentarer knyttet til fællesnævneren for valfarten: Den salige Niels Steensen. Vi kom gennem byer og egne, som han også færdedes i, med polerne i København, hvor han fødtes (1638), i Schwerin, hvor han var biskop og præst, og hvor han døde (1686) og i Firenze, hvor hans jordiske rester hviler (i San Lorenzo kirken). Men én ting var fortiden, en anden var, om deltagerne nu også fik en fornemmelse af, at Troen og Kirken var nutid. Som turist fik man kun et mere eller mindre diffust indtryk af kirkelivet på de steder, vi besøgte, men under alle omstændigheder mærkede man tydeligt, at Kirken (og her primært Den katolske Kirke) markerede sig i miljøet: kirkerne var ikke blot museer med pragtfulde kunstværker, men også steder, der på såvel søndage som hverdage blev brugt af de troende. Her var mange tændte kærter, og flere steder kunne man se votivtavler, der talte deres eget sprog

om menneskeskæbner på godt og ondt, og om hvordan disse skæbner var kædet sammen med Evangeliets og kirkehistoriens skikkelser. Kirken var også til stede midt i den moderne hverdag i form af de såkaldte motorvejskirker. Ét sted, "Gnadenkapelle", i en af Tysklands mest kendte valfartsbyer (Altötting) var såvel de ydre som de indre vægge nærmest "tapetseret" med votivtavler, der i ord og naivistiske billeder gav udtryk for taksigelse for helbredelse, lykkelig udgang på et færdelsuheld, fødsel m.m. Der var blandt andet en tavle, som udtrykte tak for, at en familie var blevet reddet ved tsunamien Anden Juledag i år. For en dansker, som ikke er vant til at forholde sig så konkret til begreber som bønner, og som endnu ikke helt har frigjort sig fra det folkekirkelige arvegods (specielt vdr. Jomfru Marias placering i fromhedslivet), virker det overvældende, men samtidig betagende. Ligeså overvældende, men måske knap så betagende var mængden af kirkelige souvenirs, som blev falbudt både i Assisi og i Altöttings forretninger. Her var alle smagsretninger repræsenteret, lige fra det kunstnerisk acceptable til det, som man nok ville betegne som religiøst kitsch. Hvad skal man mene om små keramik-munke, som kunne bruges som salt- og peberbøsser?

På vej til Altötting kom vi igennem landsbyen Markt, hvor Pave Benedikt XVI blev født. Her gjorde vi holdt og kunne ud over at vederkvæge os med "Papstbier" få en fornemmelse af efterdønningerne fra den eufori, som havde grebet befolkningen her hin april dag, da deres landsmand Joseph Ratzinger blev udråbt som Kirkens øverste hyrde.

Mere ydmygt og beskedent forekom valfartsstedet "Maria Rosa Mystica" i nærheden af Gardasøen. Ifølge beretningerne åbenbarede Gudsmoder sig her i årene fra 1947 til 1966 for Pierina Gilli med det budskab, som også andre Maria-åbenbaringer har bragt: verdenssamfundets store behov for bøn, offer og bod. I forbindelse med åbenbaringerne sprang en kilde frem. Der berettes om bønner, herunder om helbredelser, i forbindelse med vandet fra kilden. Stedet besøges af mange tusinde troende hvert år. Valfartsdeltagerne holdt en andagt i kapellet på stedet. Her må kun holdes messe om søndagen og kun med den stedlige gejstlige myndigheds tilladelse. Kulten omkring en Mariaåbenbaring som den ved Gardasøen, er et af de mange fænomener i fromhedslivet, som

man kan forholde sig til på det individuelle plan. Man kan læse mere om Maria Rosa Mystica på www.giftstor.org/RosaMystica.htm.

Det vil føre for vidt at berette om alle de oplevelser, som blev valfartsdeltagerne til del under rejsen, herunder de mange hændelser og situationer, som såvel rejsen som samværet på en sådan rejse kan byde på. Det kan dog ikke dølges, at bussens motor brød sammen mellem Garmisch og Innsbruck, hvilket gav et ufrivilligt ophold på et skønt bjergplateau (heldigvis var der som i øvrigt den eneste bebyggelse på stedet en restaurant, hvor man kunne vederkvæge sig i de fire timer, der gik, inden en ny bus kunne føre selskabet videre til Verona.

Af det, der her fortælles, kunne man få det indtryk, at valfarten formede sig som et hæsblæsende jag fra sted til sted, fra kirke til kirke, men faktisk var der også sat tid af til at slappe af, blandt andet i Assisi, (Den hellig Frans' by), ved Gardasøen, i Altötting og ikke mindst i Schwerin.

For de fleste af deltagerne var Schwerin, og ikke mindst menigheden i St. Anna (hovedkirken i det katolske provsti) et glædeligt gensyn. Som sædvanlig blev vi rundhåndet beværtet. Det var imponerende at se, hvordan man havde udbygget stedet med menighedslokaler, Caritas-central, børnehaven m.m., især når man tænker på, at de nærmest skulle starte ved år 0 i 1989. Man har også opbygget et righoldigt historisk bibliotek, hvor man for tiden har udstillet en stor samling af bibeludgaver gennem fire århundreder. Udstillingen ramte en pæl ned i den gængse påstand om, at trykte bibeludgaver i 15- og 1600-tallet kun var en luthersk foretælse.

Mætte af indtryk kunne deltagerne efter endt valfart stige af bussen på forskellige steder på Sjælland og samtidig rette en tak til rejsens arrangører: Pastor Dietrich Timmermann og Bent og Lene Irlov, ledsaget af en tak til vore trofaste chauffører: Gert Olsen og Philippe Coste.

Traditionalisme – en opklarende kommentar

I KO 7/9 s. 3 er der en kort notits under overskriften ”Forsigtig dialog med traditionalister”. Vi vil gerne knytte et par opklarende kommentarer til notitsen.

Begrebet ”traditionalisme” står næppe særlig klart for alle læsere. Det drejer sig ikke om en bagstræberisk sekt uden for Kirken. Traditionalisme refererer til den hellige katolske Tradition, uden hvilken Kirken ikke er Kirken. Traditio betyder det overleverede, herunder tros læren og liturgien. I forbindelse med SSPX (et selskab af godt 450 katolske præster og fire katolske biskopper) drejer det sig om begge dele med vægt på Kirkens tradition før 2. Vatikankoncil, herunder den traditionelle latinske ritus for Messen og de øvrige sakramenter. De anerkender og har altid anerkendt den siddende pave. De hævder, at de for at bevare den traditionelle ritus og tro har været tvunget til ulydighed mod paven, en position som naturligvis kan anfægtes. Den er dog langt fra enestående og kirkehistorien kender til mange eksempler på en sådan ”formel ulydighed”, som siden er blevet tilgivet eller endog anerkendt som

fuldt berettiget. Det afgørende er, at de – sammen med de hundredetusinder af troende over hele verden, som præsterne betjener – er rettroende katolikker. Derfor ønsker Kirken og paven at genoprette normale forhold til dem.

I den omtalte notits citeres en kardinal for at have sagt, at ”en betingelse for, at Lefebvre-tilhængerne igen vil kunne modtages i Kirken, er at de (...) tilbagekalder påstanden om, at pavestolen har været ubesat siden Pius XII”. Kardinalen er, hvis citatet er korrekt, enten uvidende eller taler mod bedre vidende. Citatet kan, når det viderebringes ukommenteret, give det indtryk, at SSPX ikke anerkender paven. Det er, som allerede nævnt, forkert. Biskop Fellay (SSPX) har netop, som omtalt i notitsen, været i audiens hos pave Benedikt, og ønsker – som paven – en normalisering af præsteselskabets forhold.

Kardinalen citeres også for at sige, at SSPX skal anerkende 2. Vatikankoncil. Også her skyder han noget ved siden af. Det er også et historisk faktum at dette koncil var et pastoralt, ikke et dogmatisk

koncil. Det betyder at dets formuleringer ikke er ufejlbarlige. For de fleste læsere kan dette ikke komme som en overraskelse. Fx fremgår det af koncilsdokumentet ”Sacrosanctum Concilium” om kirkens liturgi, at messens sprog er latin. At messen i dag stort set kun fejres på andre sprog er altså i en vis forstand i strid med koncilet, men af den grund bliver man hverken som biskop, præst eller lægmand ekskommuniceret. SSPX kritiserer en del af de tvetydige og misbrugte udsagn i koncilets dokumenter. Et eksempel findes i ”Gaudium et spes”, afsnit 12 hvor der står ”alt på jorden skal ophøjes til mennesket som centrum og højdepunkt”. Til dette vil mange traditionalister sige, at det er forkert. Alt på jorden skal ophøjes til Gud som centrum og højdepunkt.

Traditionalister er en bred og inhomogen gruppe af fuldgyldige katolikker, der som fællestræk har ønsket om at praktisere deres tro gennem den ritus og den åndelige disciplin, som var hele Kirkens indtil 1970. Nogle af os – herunder præ-

sterne i Skt. Petersbroderskabet og flere andre præsteselskaber, som med Pavens tilladelse er viet til den traditionelle ritus – har valgt at sætte vores lid til motu proprio Ecclesia Dei Adflicta (1988).

Pave Johannes Paul skrev der, at der ”alle vegne skal vises respekt” for denne, som det hedder, ”berettigede længsel”. I dag, 17 år efter, er det langt fra virkeligheden. I Danmark har vi én månedlig messe i hele bispedømmet. Mange andre steder har man – trods tusinder af ubesvarede anmodninger gennem årtier – ingenting. Undertrykkelsen af den traditionelle ritus er en af den nyere kirkehistories mørke pletter, som der dog nu er begrundet håb om snart vil blive fjernet. Det må hele Kirken bede for og hjælpe paven med at gøre til virkelighed.

Læge Jacob Schwartz,
2000 Frederiksberg

Professor Carl Winsløw,
2800 Kgs. Lyngby

Ufejlbarhed og økumene

Kirsten Kjærulff skriver (i Kat. Or. 7/9 05) fint og begejstret om det rige katolske kirkeliv, hun har mødt i Vietnam – og overrasket, fordi det er et kommunistisk land med buddhistisk religiøs kultur. Dertil et land, som har været undertrykt og smadret af såkaldt kristne nationer. Ja, Guds veje er uransagelige; men vi hører jo også i evangeliet, at de skal komme fra Øst og Vest og sidde til bords i Guds rige – men rigets børn skal kastes udenfor i mørket (f.eks. Matt. 8 v 29). Og Kirsten Kjærulff spørger, hvorfor den katolske kirke i Danmark – et frit og demokratisk land – er så usynlig, hvorfor vi ikke markerer os mere i samfundsdebatten, for vi har jo alt det, som tusinder forgæves søger i vort afkristnede samfund.

Det kan der siges mere om, end der plads til i en debatrubrik – men der er ikke tvivl om, at der dybt i den danske befolkning – den del, der endnu anser sig for kristne – er en indgroet mistro til alt katolsk – som noget autoritært og udemokratisk. En pave skal ikke erklære sig selv ufejlbar – det forekommer danskere lige så indbildsk, som at hvert ord i Koranen skulle være Allahs vilje og gælde uændret til evig tid. Det er i praksis, en pave skal vise sig som en sand Kristi (eller Peters) efterfølger – som nogen danskere nok anså Johannes Paul for at være. Men mange af kirkens forskrifter virker stødende og u-kristne på danskere, f.eks. det hykleriske, at vi skal hjælpe de fattige i U-landene samtidig med at kirkens forbud mod de vigtigste former for prævention er hovedårsag til befolkningsekspllosion og fattigdom.

I mine unge dage (i 1930’erne og 40’erne) var der flere danske katolikker

end i dag – hvis vi ser bort fra katolikker, der siden er flyttet hertil fra andre lande. Når vi ikke engang har kunnet holde på vore egne unge som katolikker, hvordan skulle vi da vente at tiltrække andre danskere. 2. Vatikankoncil så ud til at blive en katolsk reformation – men det blev ikke fulgt op, og der er langt igen, før katolicismen bliver tiltrækkende for danskere, og det er vist ikke udelukkende danskernes skyld.

I Vietnam som i de fleste oversøiske lande hylder kirkens mission i dag princippet om inkulturation; man accepterer landets politiske, religiøse og kulturelle skikke. Hvis man gjorde det samme i Danmark, ville man måske komme til en kirke, der mindede om Den danske Folkekirke. Det var også en af Vatikankoncilets tanker – at øge det økumeniske arbejde for at samle alle kristne. Det arbejde ligger næsten stille – skønt det var Jesu største ønske: at I alle må være eet – ligesom jeg og Faderen er eet. Og derpå skal alle kende, at I er mine disciple, at I har kærlighed til hinanden.

Det er forudsætningen for at kunne markere sig i samfundsdebatten – og uden at blive en del af en sådan dansk kirke, kan vi heller ikke blive en del af en verdenskirke.

Men i betragtning af, at mange af vore menigheder i dag har flere udlændinge end danskere, er det nok også en utopi at forestille sig en dansk katolsk kirke, som kan blande sig syndeligt i samfundsdebatten.

Max Reiter
2930 Klampenborg

Svar:

Kære Max Reiter,

Det er mange og meget forskelligartede spørgsmål, du rejser i dette indlæg, hvor du fremsætter din vurdering af, hvorfor vi som danske katolikker i så ringe grad markerer os i samfundsdebatten.

I den forbindelse kan jeg ikke undlade at kommentere din fremstilling af ufejlbarhedsdogmet, som let efterlader det indtryk, at ufejlbarheden er en personlig egenskab, som paven har tilkendt sig selv. Det er på ingen måde tilfældet.

Ufejlbarheden er ifølge både I. og II. Vatikankoncil knyttet til det ordinære læreembede. Det er med andre ord Kirken, der har myndighed til at fastslå om en lære er definitiv eller ikke. Paven er i særlige tilfælde i kraft af sit embede den person, der kan *bekræfte*, at en lære er en del af Kirkens samlede tro, *depositum fidei*, at den med andre ord kan påvises i Skriften og Traditionen. Det, paven gør, er altså ikke, at han efter eget forgodtbefindende træffer afgørelser om, hvad der katolsk tro eller ikke, men at han – efter samråd med biskopperne og andre teologisk sagkyndige – formelt bekræfter, at dette eller hint allerede er en del af trosarven.

Ufejlbarheden er forudsætningen for, at vi som kristne kan vide, hvad kristendom er. Det er den tro, vi skal leve og dø på, og derfor kan vi ikke bare udskyde problemerne og sige, at det finder vi nok ud af engang. Vi har f.eks. brug for her og nu at vide, om ægteskabet er uopløseligt, eller om vi bare kan lade os skille, hvis vi ikke er tilfredse med vores ægtefælle, for nu blot at nævne et evigt aktuelt spørgsmål.

Det kan, som du skriver, meget vel føre til, at andre betragter vores Kirke som autoritær og udemokratisk. Og det er den i en vis forstand også. Ufejlbarheden er nemlig uløseligt knyttet til spørgsmålet om sandhed, Guds sandhed, og denne sandhed, som langt overgår menneskelig forstand, kan vi ikke sætte til demokratisk afstemning blandt mennesker.

Netop spørgsmålet om sandhed bør vi have med i vores overvejelser, når vi taler om økumene. Det er ganske rigtigt en vigtig målsætning for Kirken at søge at skabe enhed blandt kristne mennesker. Det har pave Benedikt understreget meget eftertrykkeligt, men han har samtidig gjort det klart, at enheden kun opnås ved at begge parter åbner sig for sandheden og søger at nærme sig det, Gud vil med sin Kirke. En virkelig enhed kan altså aldrig opnås på bekostning af sandheden, og når du f.eks. skriver, at målet er at nærme sig en kirke, der minder om den danske folkekirke, må jeg svare, at noget sådant ikke kan være et mål i sig selv.

Når du til slut skriver, at en sådan kirkelig ”fusion” er en forudsætning for, at vi kan markere os i samfundsdebatten, må jeg for det første minde dig om, at det netop er et klassisk problem for Folkekirken, at den ikke er i stand til at tale med én røst og derfor er så godt som fraværende i samfundsdebatten. Dernæst vil jeg pege på, at en absolut nødvendig forudsætning for, at katolikker kan ytre sig i den løbende debat om, hvordan vi skal indrette vores samfund, må være, at vi ikke har gjort os selv lig med omgivelserne. Hvad skulle vores bidrag til debatten i så tilfælde bestå i?

Torben Riis

Det sker i bispedømmet

Oktober

99 63 54, e-mail: birgit.clausen@mail.tele.dk

8. kl. 10 – 15.30. Seminar. Tema: "Menighedsrådets rolle og opgaver" Seminaret er for alle. Madpakke medbringes. Sted: Dalum Kloster, Dalumvej 105, Odense

8. Kl. 14.30 Højtidsmesse, hvor biskop Anders Aborelius præstevier br. Jonas Svensson i Sankt Josefs Karmel. Brødskovvej 46, Hillerød

7. – 9. DKKF-weekend på Ømborgen. Emne: Katolsk kvinde – og hvad så? Alle kvinder er velkomne. Opl. Birgit Clausen, tlf. 86

11. kl. 19.30 Foredrag af Wayne Weible fra USA, med dansk oversættelse. Tema: Mariaåbenbaringen i Medjugorje. Vi afslutter med tilbedelse. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 10, Høje Taastrup

21. – 23. Retræte v. Geoff og Gina Poulter. Helbredelsesmesse, undervisning, skriftemål og personlig forbøn. Tilmelding og yderligere opl. på tlf. 75 12 10 27 eller 75 12 64 02. Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg. Samme arrangement finder sted i Kbh. 17. – 19. marts.

Pilgrimsrejse

Medjugorje/Bosnien Herzegovina Den 29. okt – 5. nov.

Pris: 5.500 kr. med fly fra Kastrup
Præst: Pastor Benny Blumensaat
Arrangør Maria Truelsen
Henvendelse: 75126402/75121027

Sct. Michaels Skole i Kolding søger ny skoleleder

Vores skoleleder gennem snart 10 år har valgt at søge nye udfordringer. Derfor søger vi nu hans afløser.

Sct. Michaels Skole er en selvejende katolsk skole oprettet af den katolske menighed tilbage i 1882. Skolen bygger hele sit virke på det katolsk-kristne livs- og menneskesyn. Det betyder, at vi bl.a. arbejder med at fremme elevernes forståelse for de kristne værdier, at vise respekt for andre og styrke deres holdning over for arbejde og ansvar.

Sct. Michaels Skole har 352 elever fordelt på to spor fra børnehaveklasse til 10. klasse. Undervisningen foregår i et røgfrit miljø i egne bygninger og varetages af 35 velmotiverede og kvalificerede lærere og pædagoger, bakket op af et kompetent teknisk-administrativt personale. Til skolen er knyttet en skolefritidsordning med knap 100 børn.

Skolen anser det for sin opgave at udvikle børnene på alle områder. Vi lægger stor vægt på det faglige element i alle fag, såvel i de boglige, som i de kreative/musiske.

Vi forventer at vores nye skoleleder

- kan overholde skolens formål
- kan sætte rammerne såvel administrativt som pædagogisk og personalemæssigt
- har evne til god økonomistyring
- har evne og vilje til nytænkning og pædagogisk udvikling
- kan markedsføre skolen og skabe synlighed i lokalsamfundet
- kan vedligeholde og udvikle skolen og dens traditioner

Vores nye skoleleder skal desuden

- være en god samarbejdspartner for såvel forældre som elever og ansatte
- have gode kommunikationsevner
- kunne lytte og have empati
- være humoristisk og kreativ

Ansættelse og aflønning sker i henhold til overenskomsten mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation.

Skolen drives i henhold til "Lov om friskoler og private grundskoler".

Hvis din ansøgning går videre i ansættelsesforløbet, skal du regne med at skulle indgå i en personlighedstest, ligesom en eventuel ansættelse forudsætter en tilfredsstillende børne- og straffeattest.

Yderligere oplysninger får du på skolens hjemmeside:

<http://www.sct-michaels-skole.dk>
eller ved henvendelse til skolens konstituerede ledelse på telefon 75 52 28 34.

Din ansøgning skal sendes til skolens bestyrelsesformand senest den 24.10.05. på adressen:
Leo Roed, Vesterslettevej 9, 6093 Sjølund.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring 7518 1808

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf. 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjællandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre

Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderknuet hjerte

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- *Katolsk Begravelses Service*

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 18
som udkommer
den 9. november
skal være redaktionen i
hænde senest mandag
den 24. oktober – indlæg
til nr. 19, som udkommer
den 23. november, skal
være redaktionen i hænde
senest den mandag den 7.
november.
Med venlig hilsen
Redaktionen

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den
i dit testamente.

En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går
ubeskåret til Kirkens arbejde.

Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes
salæret.

Rekvirer brochure eller ring til

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Tlf.: 33 55 60 11

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter,
ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseeksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Tillid uden ende

Bibelskole

af *Eva Maria Nielsen*

Også Sofar fra Na'ama. Sofar peger på menneskets indre ondskab. Han mener, at Job blot bør arbejde lidt med sig selv. For selv om der ikke umiddelbart er noget at komme efter i hans liv eller opførelse, så må han bare grave dybere ned i sin sjæls krinkelkroge og prøve at se lige så dybt som Gud selv. For Gud må

jo have set en hel del hos Job, når han nu er endt i sygdom og armod. Men selv om Job er syg og ikke kan ret meget, så kan han stadigvæk tale, og det gør han. Job accepterer ikke, at det er ham selv, som har sat sig udenfor. For Job ser sagen helt anderledes ud: Han er vennernes skydeskive (7,20). Han er den, de andre kvit og frit og efter lyst og behag kan skyde på med spot og hån og falsk trøst. Han er i det hele taget den, man skyder skylden på. I sin smerte anklager han sine venner: "Hvorfor forfølger I mig, ligesom Gud gør? Bliver I aldrig mætte af mit kød?" (19,22).

Job rækker ud efter vennerne, søger efter forståelse og medfølelse; men han formår ikke at nå deres hjerter. Deres øjne kan ikke se hans lidelse. De har ingen trøst og hjælp til ham. Han er uøn-

sket, usynlig, én man ikke kan tale med. Job er langt nede og langt ude. Selv om han er følelsesmæssigt udmattet, har han dog endnu ikke mistet alt håb. Han er spændt på, hvordan Gud vil gribe ind, og kommer med sin egen trosbekendelse. Jobs bekendelse i 19,25-27 har samme logik som den nytestamentlige opstandelsestro. Job og vi kristne fastholder, at Gud er retfærdig, selv om han tillader, at uretfærdighed ikke bliver straffet, og at den uskyldige lider. Gud identificerede sig med menneskets lidelser, da Guds Søn, Jesus Kristus, led og døde, skønt han var uskyldig. Jesus overvandt døden ved at opstå fra graven og sikrede forløsning og evigt liv til alle, som tror på ham. Og selv om mennesker lider den dag i dag, så kan de være forsikrede om, at Jesus er deres forløser, deres advokat ved faderen. På den

måde er Job - midt i sine lidelser, sin afmagt og i sin tillid til Gud som forløser - et eksempel for os kristne.

Dette kan du gøre:

Læs Job 19,25-27 og sammenlign den med andre tekster, hvor Gud kaldes for "løser": 2 Mos 6,6; Sl 74,2; 77,16; Es 43,1-7.

Bed for et menneske, som gennemgår en svær tid.

Fundet i programmet

af *Stig Holsting*

Uge 40 og 41

TV

DR 2: Fredag den 7. okt. 19.30 Sport med briller 8:12
Tema: Sport og Kristendom
Dagens gæster er de to biskopper fra Folkekirken Kjeld Holm og Erik Norman Svendsen, der skal forklare, hvordan sport og kristendom hænger sammen. Ødelægger den der næstekærlighed ikke spillet? Og så skal de forklare, om det er i orden at bede en bøn for at FCK vinder. Eller ligefrem bede til at AGF taber?

DR 1: Lørdag den 15. okt. 17.00 Helle for Lykken (4:5)
Helle Lyster er på jagt efter meningen med livet og lykken. Kan Bibelen bruges som selvhjælpsbog? Helle deltager i en pilgrimsvandring i Sønderjylland guidet af åndelig vejleder, Jette Dahl, der selv stod af racet som sognepræst. Meningen med livet er ikke noget, vi skal kæmpe for, den

har Gud allerede givet os, siger hun.
Tilrettelæggelse: Helle Lyster

DR 2: Søndag den 16. okt. 13.25 - 15.55 Tema: Bibelens Budbringere
(Genudsendelse fra 1. okt.)

DR 1: Søndag den 16. okt. 22.10 De skrev historie (2:9)

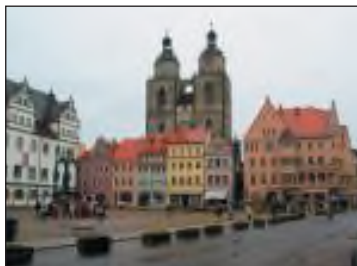

Steffen Kretz møder Corazon Aquino, husmoderen, der blev præsident i Filippinerne. Hendes mand var lige blevet myrdet, og hun var alene med sine fire børn, da hun gik ind i frihedskampen. Men hvordan lykkedes det hende at styrte en brutal diktator og blive sit lands første demokratisk valgte præsident?
Tilrettelæggelse: Steffen Kretz og Lillian Gjerulf.

Sendes også 17. og 20.10.

RADIO

P 1: Søndag den 16. okt. 08.03 Mennesker og tro

Europa set fra Wittenberg. På en vandring i den gamle reformationsstad Wittenberg fortæller cand.teol. Niels Thomsen om troens betydning for den europæiske kulturhistorie.
Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.
(Sendes også fredag 22.00)

Bønnens Apostolat

Oktober

- At de kristne ikke må tabe modet over for det sekulariserede samfunds udfordringer, men tillidsfuldt vidne om deres tro og håb

- At de troende ud over deres grundlæggende opgave i bønner også økonomisk må støtte missionsarbejdet

Men det skal I vide, at hvis husbonden vidste, i hvilken time tyven kom, så ville han våge og ikke finde sig i, at der skete indbrud i hans hus.
Vær også I rede; thi Menneskesønnen kommer i den time, I ikke tænker jer.

Luk 12.39-40

Fra åbningsgudstjenesten
i Peterskirken
Foto KNA

Den hellige Augustin – Afrikas stjerne

Kirkefader, kirkelærer og helgen. Den hellige Augustin døde for 1575 år siden, få år efter at Rom var faldet, og vandalerne stod ved Hippos porte. Men Augustins værk overlevede historiens omskiftelser, og hans indflydelse op igennem hele kirkehistorien kan næppe overvurderes.

Livlig debat på bispesynoden i Rom

256 biskopper fra 118 lande, heriblandt biskop Kozon som delegat for Den nordiske Biskopkonference, har siden den 2. oktober været forsamlet i Rom for sammen med paven at reflektere over "Eukaristien i Kirkens liv og mission." Synoden slutter den 23. oktober.

Det forlyder, at drøftelserne i den første uge har været koncentreret om syv del-emner, herunder en overvejelse af messeofferets betydning i en aktuel kontekst, hvor mange kristne påny erfarer martyriet i deres eget liv.

Eukaristiens åndelige dimension såvel som dens betydning for fællesskabet er et andet emne, der er blevet drøftet. Endvidere en række praktiske problemer som f.eks., om man skal give kommunion i hånden eller i munden samt det mere kontroversielle spørgsmål om interkommunion.

Om dette såvel som om de øvrige emner forelig-

ger der naturligvis ikke før synodens afslutning nogen officiel stillingtagen, men ifølge KNA skal kardinalstatssekretær Angelo Sodano have bekræftet, at det kirkeretlige forbud mod at lade ikke-katolikker modtage kommunion står urokkeligt fast. Formodningen herom bestyrkes yderligere af udtalelser fra den pensionerede norske protestantiske biskop Per Lønning, som deltager i synoden som observatør. Lønning har over for pressen luftet sin utilfredshed med debatten, som den hidtil er forløbet, hvor de katolske biskopper efter hans opfattelse "ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til, hvad der er sket og fortsat sker i deres egen kirke."

Et andet kontroversielt spørgsmål er, om Kirken kan og bør nægte politikere, som åbenlyst modarbejder kristne værdier og principper, at modtage kommunion. Spørgsmålet har f.eks. været aktuelt i USA, hvor

katolikker som Edward Kennedy og demokraternes præsidentkandidat John Kerry igennem hele deres politiske karriere har støttet adgangen til fri abort. Kerry erklærede således under sin kampagne, at han, såfremt han blev præsident, kun ville udnævne højesteretsdommere, "som vil opretholde kvindens ret til at vælge" – en udtalelse, som fik flere amerikanske biskopper til at erklære, at de ville nægte Kerry at modtage sakramentet i deres bispedømmer.

Spørgsmålet blev rejst på synoden af den colombianske kardinal Alfonso López Trujillo, præsident for Det pavelige Råd for Familien, og kardinalen besvarede det selv med et klart ja: Kirken kan og bør fastholde katolske politikere på deres ansvar for at forsvare "livets kultur".

Også spørgsmålet om fraskilte gengiftes adgang til at modtage kommunion har været drøftet. Her citeres

den nigerianske kuriekardinal Francis Arinze for en udtalelse om, at det gældende forbud ikke er at betragte som en rent kirkeretlig bestemmelse, men som Guds lov. Kardinalen har siden 2002 været præfekt for den kongregation, der beskæftiger sig med spørgsmål om gudstjenester og forvaltning af sakramenter.

Om debatten vedrørende præsternes cølibat har der været modstridende udtalelser i pressen. Spørgsmålet har ifølge den mexicanske kardinal Juan Sandoval Iniguez været bragt på bane flere gange under drøftelserne. Hans egen kommentar er, at årsagen til præstemangelen skal findes i en generel troskrise. Han understøttes i dette synspunkt af den indiske kardinal Toppo, som på en pressekonference den 13. oktober sagde, at det virkelige problem er mangelen på tro, præstemangelen er kun et symptom på denne krise.

side 4

Verdensmissions- søndagen den 30. oktober

Inden sin død nåede pave Johannes Paul II at skrive sit budskab i anledning af Verdensmissions-søndagen 2005.

Vi bringer teksten i *missio danmarks* oversættelse sammen med to artikler, den ene med en opfordring til sognene om at finde lokale repræsentanter, der er villige til at gøre et stykke praktisk arbejde med at uddele materialer samt at fremme missionstanken i menighederne.

side 12

Symptombehandling

Regeringen har på finansloven for 2005 afsat midler til et forsøgsprojekt med parrådgivning i perioden 2005-08. Bevillingen er på 10 mio. kr. årligt. Det sker for at nedbringe antallet af skilsmisser, som i 2004 nåede 15.774. Tallet kan man sammenholde med antallet af vielser samme år: 37.711 – så får man en skilsmisseprocent i 2004 på ca. 42%, hvilket groft sagt vil sige, at et par bliver skilt, hver gang to par bliver gift.

Det er tal, der må gøre indtryk, når man for det første betænker, at procenten har været forholdsvis stabil over en årrække, og når man dernæst giver sig til at overveje, hvilke både menneskelige, sociale og økonomiske omkostninger der følger i kølvandet på denne udvikling.

Spørger man efter årsagerne til den høje skilsmisseprocent, vil det være klogt endnu engang at kaste et blik på statistikken og spørge: Hvornår var det nu, det gik rigtig galt? Svaret er: i løbet af 1970'erne umiddelbart efter ungdomsoprøret og efter at p-pillen havde holdt sit indtog i danskernes hverdag. I 1960 var der endnu kun 6.682 skilsmisser, i 1970 steg tallet til 9.524, og i 1975 nåede vi 13.264.

Det var netop i denne periode, vi oplevede et mentalitetsskred af dimensioner. Ægteskabet kom under beskyldning som en småborgerlig og utidssvarende institution. Nu var det begreber som selvrealisation, alternative samlivsformer og militant feminisme, som dominerede debatten, og som i løbet af få år satte nye standarder for, hvad der var acceptabelt eller ikke. Man kan i 2005 godt smile overbærende ad den tids udskjelser og konstatere, at 1968-generationen af nutidens unge betragtes som rene fortidslevn, men samtidig bør man erindre, at der ikke siden har fundet et egentligt opgør sted med det syn på seksualitet, ægteskab og familie, som 1968-generationen knæsatte. Man kan med andre godt gå ind for det serielle monogami m.m. uden af den grund at gå omkring i islandsk sweater med langt uglehår og en guitar på ryggen.

Overordnet var det den hensynsløse individualisme, der holdt sit indtog. Man opfatter ikke længere sig selv og sit eget liv som en del af et familiefællesskab. Man er sit eget projekt og derfor ikke indstillet på at sætte ægteskab og familie før karriere og selvudfoldelse. Så enkelt kan det siges. Det var et mentalitetsskred, som politikerne ikke var sene til at følge op med lovgivning, der siden har underbygget opfattelsen af familien som en parentes i menneskers liv.

Derfor er det såmænd meget sympatisk, at regeringen nu sætter penge af til parrådgivning, men hvis der ikke sker yderligere i form af lovinitiativer, der vil gøre det muligt for familierne at få mere tid sammen, vil dette initiativ kun kunne betegnes som symptombehandling.

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskoriering.dk. Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

En ung iraker begik selvmord

Jeg besøgte ham sammen med hans ven i kapellet. Vi bad en bøn for ham og holdt ham i hånden. Han var kold. Han hed Firas og var født og opvokset i Irak. Flygtede til Østrig, hvor han blev nægtet asyl. Kom til Danmark, da hans forlovede bor her. Blev også nægtet asyl i Danmark. Blev anholdt af politiet i Ålborg, indsat i arresten og skulle tvangsudflyves den følgende dag. Firas var i færd med at lære dansk.

Ønskede at uddanne sig og finde arbejde i Danmark og stifte familie. Han var en almindelig, velfungerende ung mand på 27 år. Han skulle

med vold smides ud af det såkaldt humane Danmark, men den trumf skulle myndighederne ikke få!

Firas tog sagen i sin egen hånd og hængte sig i TV-ledningen i arresten!

Presset var for stort, ingen ville have ham undtagen hans forlovede, og hun måtte heller ikke få ham. Firas kom ud af landet, men i en kiste. Hans fattige familie i Irak måtte i sorgens stund skaffe 50.000 kr. til Firas' enkeltbillet tilbage til det krigshærgede Irak.

Det humane Danmark ville ikke give Firas asyl, og ingen ville hel-

ler betale hans sidste rejse. Firas var jo bare en uønsket flygtning, og dem skal ingen jo have udgifter af – hverken i live eller i døden.

Ære være Firas minde. Han var én af de mange, vi aldrig hører om. Firas kunne have fået et godt liv i Danmark, men det måtte han ikke, for han var en "fremmed, og vi tog ikke imod ham".

Hvem mon "denne fremmede" i virkeligheden var?

pastor Benny Blumensaat,
Kirkegade 58,
6700 Esbjerg.

Åbent læserbrev til biskop Czeslaw Kozon

Jeg er opvokset med den danske folkekirke og er stadig medlem, selv om jeg er kommet i den katolske kirke igennem 35 år. Det er fordi, jeg er gift med en katolik. De første 30 år kom jeg kun i kirken til de store højtider, men min kone kom der hver søndag.

I de sidste 5 år er jeg kommet i den katolske kirke hver søndag samt til højtiderne. I starten af de fem år syntes jeg, at det var meget spændende at komme i kirken, men nu bryder jeg mig ikke om at komme der mere. Det er fordi, der bliver sagt det samme fra messe til messe. Jeg er godt klar over, at prædiken og forbønnerne er forskellige fra gang til gang, samt salmerne. Ellers synes

jeg, at den er meget ensformig, det er mildest talt enerverende at høre på det samme søndag efter søndag.

Jeg synes også, at stemningen i messen er meget uinteressant og tung, den er ikke livsbekræftende og glad, som jeg mener, at den skulle være. Det er meget sørgeligt og alvorligt alt sammen. Der er en undtagelse, det er fredshilsenen, som vi giver til hinanden med stor glæde.

Er det ikke muligt at modernisere messen således, at den bliver forskellig fra gang til gang, således at der kommer noget nyt i hver messe, og ikke som nu det samme hver eneste søndag, det er ikke særlig opløftende.

Er det ikke muligt at synge no-

get gospelsang, som er meget livsbekræftende og giver udtryk for stor livsglæde, det ville være dejligt at deltage i den slags messer og ikke som nu, hvor det ikke siger mig noget.

Det ville glæde mig meget, hvis biskop Kozon kunne sætte nogle nye initiativer i gang, således at messen blev en god oplevelse.

Jeg mener, at kristendommen skal give udtryk for livsglæde og i særdeleshed i messerne.

Kan det måske være derfor, at der ikke er så mange unge mennesker i kirken mere?

Venlig hilsen
Michael Michelsen
2740 Skovlunde

Svar:

Kære Michael Michelsen, Som meddelt i sidste nr. af KO befinder biskoppen sig i øjeblikket i Rom, hvor han som repræsentant for Den nordiske Bispekonference deltager i bispesynoden det meste af denne måned. Derfor må du tage til takke med et svar fra redaktøren.

Jeg vil begynde med at sige, at jeg sådan set godt kan forstå, at du efterhånden keder dig bravt under søndagsgudstjenesten, for det er jo, som du siger, med få variationer det samme der sker søndag efter søndag. Men det, at du finder det så kedsom-

meligt, hænger, tror jeg, i høj grad sammen med, at du sidder i kirken som *tilskuere* til noget, du ikke rigtig har del i. For os katolikker stiller sagen sig anderledes. Eukaristien er, som biskoppen understreger i KO nr. 16, "centrum i vort tros- og kirkeliv. Vi er indbudt til at deltage i dette mysterium og lade det forme vort liv som kristne."

Messen er med andre ord ikke blot en begivenhed, vi overværer, men en handling, vi aktivt tager del i. I messen forener vi vor lovprisning og vore personlige ofre med Jesu ene, fuldkomne offer. Under messens

første del (ordets tjeneste) lytter vi til Guds ord og åbner os for, hvad Han har at sige til os. Når vi i messens anden hoveddel Eukaristien, modtager Kristi legeme og blod, gør vi det uden forbehold, dvs. bekender, at det er Gud (og ikke vor egen egoisme) der skal styre vores liv.

Når dette er sagt, vil jeg da gerne medgive, at vi til stadighed bør arbejde på at gøre vore gudstjenester både værdige og festlige – men dit grundlæggende problem kan du kun selv løse ved at blive et fuldgyldigt medlem af den kirke, du kommer i. Har du overvejet det?

Flere læserbreve side 14

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Medarbejdere i dette nr. Sofie von Hauch, Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskoriering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sogneyt@katolskoriering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer

Oplag 7400

ISSN 0902-297X

Katolsk karismatisk retræte for kardinaler, biskopper og præster

af pastor Benny Blumensaat

Fra d. 25. sept. til d. 1. oktober samledes 850 præster, flere kardinaler og ca. 20 katolske biskopper, fra 71 lande, i en lille landsby ved navn Ars, syd for Lyon i Frankrig til en karismatisk retræte.

Den verdenskendte nonne Sr. Briège McKenna, som har helbredelsens nådegave, og som flere gange har besøgt Danmark, og pater Kevin Scallon, som arbejder sammen med hende, havde indbudt til en denne enestående begivenhed.

Selve organisationen af retræten stod et af kirkens nye fællesskaber for, nemlig "Saligprisningernes" fællesskab, som består af både præster, søstre, familier og enlige. Søstre og brødre stod bl.a. for lovsangen, hvilket de gjorde eminent, men hele retræten var en kæmpe succes, en manifestation af Helligåndens virken.

Ars er en lille landsby, hvor den kendte værnehelgen for alle sognepræster Jean-Marie Vianney (1786-1859) levede og døde i helligheds ry. Sognepræsten tilbragte op til 17 timer i døgnnet i skriftestolen. Han alene satte en vækkelse i gang, som var ganske uhørt i datidens Frankrig. Han sagde bl.a.: "At være præst er Jesu hjertes kærlighed".

Mandag d. 26 sept. var temaet: "Den Hellige præst af Ars' spiritualitet", hvorunder sr. Briège McKenna prædikede om, hvordan vi svarer på Guds kald, og messen blev fejret af ærkebiskop Jean-Pierre Ricard fra Bordeaux.

Tirsdag underviste pater Kevin Scallon om omvendelse, og præsterne gik til skrifte hos hinanden.

Om eftermiddagen underviste sr. Briège McKenna om cølibatet, som hun sagde er en nådegave til den enkelte præst og til hele Kirken. Hovedcelebrant ved messen var kardinal Philippe Barbarin fra Lyon.

Onsdag var der helbredelsesgudstjeneste, hvor Jesus i Sakramentet blev båret gennem kirken. Mange modtog en særlig berøring og helbredelse af Jesus. Hovedcelebrant ved messen var biskop Stanislaw Rylko, præsident for Det Pontifikale Råd for Lægfolk i Vatikanet.

Sr. Briège McKenna talte om Eukaristiens helbredende kraft og om den hellige Thérèse af Lisieux.

Torsdag var emnet: præsteskkabet, og fader Kevin talte om præsteskkabet som Jesu Hjertes kærlighed, og alle præsterne fornyede deres præsteløfte.

Hovedcelebrant ved messen var kardinal Peter Kodwo Turkson fra Ghana.

Fredag var vi på pilgrimsrejse til Paray-le-Monial, hvor Jesus Hjerte-andagten opstod, da Sr. Marguerite-Marie (1647-1690) gentagne gange så Jesus, og hvor Jesus bad hende om at udbrede andagten til Hans Hellige Hjerter. I Paray-le-Monial gjorde præsterne bod for synden i præsteskkabet.

Om aftenen tilbage i Ars var der lovsangsfest og vidnesbyrd, hvor mange af præsterne fortalte deres personlige vidnesbyrd om, hvordan Helligånden havde fornyet dem i ugens løb, og flere var begyndt at tale i tunger for første gang.

Hovedcelebrant ved messen var biskop Csaba Ternyak, som leder kongregationen for præster i Vatikanet.

Lørdag var afrejsedag, efter at præsterne havde fejret messe med biskop Bagnard fra Frankrig som hovedcelebrant, og hvorunder vi indviede vores præsteviv til Jomfru Maria.

For undertegnede blev det mit livs bedste retræte, hvor jeg oplevede en katolsk Kirke i vitalitet og Helligåndens virken i al Hans skønhed, kraft og herlighed.

Overvældende interesse for kateketisk efterårslejr

Er de unge uinteresserede i at få noget at vide om deres tro? Glem alt om den slags fordomme!

DUK arrangerer i efterårsferien en "kateketisk efterårslejr" på Ømborgen for unge mellem 15 og 30 år. Der er tale om et intensivt kursus delt ind i to-timers moduler om en række forskellige emner så som Treenighedslære, Bibelen og Traditionen, Helligånd og Kirke, Messen og Eukaristien, sex og parforhold, bønner og den personlige spiritualitet m.m.

Ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen melder alt optaget. Over hundrede interesserede har tilmeldt sig, men der er kun plads til 65.

Vi beklager...

I Katolsk Orientering nr. 16 havde der beklageligvis indsneget sig flere fejl i de oplysninger, vi bragte i forbindelse med anmeldelsen af Thomas Harders bog "Paolo il Danese".

Steno-Butikken oplyser, at sideantallet er 377 (ikke 277), samt at prisen er kr. 349 (ikke kr. 299).

Vi beklager fejlen.

Præstevielse i Sankt Josefs Karmel Hillerød

Lørdag den 8. oktober præsteviede Stockholms biskop Anders Arborelius Fr. Jonas Svensson o.c.d. i Sankt Josefs Karmel Hillerød.

Søster Thérèse aflagde højtidelige klosterløfter

Ligeledes i Sankt Josefs Karmel Hillerød aflagde søster Thérèse af Den uplettede Undfangelse lørdag den 1. oktober sine højtidelige klosterløfter og blev viet til Kristi brud

Afrikas stjerne

Kirkefaderen Skt. Augustin er altid aktuel

Vittore Carpaccio:
Sankt Augustin i hans arbejdsværelse
(ca. 1511)

af Sofie von Hauch

Det er i år 1575 år siden, kirkefaderen og kirkelæreren Skt. Augustin døde.

Aurelius Augustinus (354–430 e. Kr.), som han oprindeligt hed, er et af de største navne ikke alene i kristen sammenhæng, men i hele den vestlige verdens åndshistorie. Skt. Augustin blev født i det nuværende Algeriet og fik i kraft af sit imponerende forfatterskab inspireret samtidige og eftertiden i så høj grad, at hans indflydelse står bag nogle af de største udviklinger i kirkehistorien, og som sagt også rækker langt ind i moderne verdslig idéhistorie.

En indflydelsesrig afrikaner

Augustin blev i 395 e. Kr. biskop af Hippo, en travl havneby i det romerske Nordafrika, og brugte al sin tid på at skrive teologi og lære sin flok, hvordan et kristent liv skal leves. Hans skrifter var så populære at de blev kopieret og cirkuleret gennem hele det gamle latintalende romerrige, og disse afskrifter blev efterfølgende bevaret og flittigt brugt i klostre og katedralskoler og sikrede ham indflydelse helt op til moderne tid.

Teologisk er Augustins ånd at spore tydeligt hos de skoledannende teologer Skt. Anselm af Bec og Canterbury i det 12. århundrede og Skt. Thomas Aquinas i det 13. århundrede, som begge sluttede sig til Augustins ord *credo ut intelligam*, 'Jeg tror for at forstå.' I Thomas' digre værk *Summa Theologica*, et kompendium af den kristne tro, henvises til Augustin som den ypperste teologiske autoritet.

Martin Luther var i sin tid var munk efter den augustinske klosterregel, en regel som Augustin siges at have skabt til det fællesskab, han levede i i Hippo, inden han blev præst og biskop. Også Jean Calvins store disputatsværk *Institutiones Christianæ religionis* fra 1536 støtter sig til Augustin som hovedautoriteten efter Bibelen. Som den nulevende kristne filosof Alvin Plantinga siger, 'Hvad Calvin og Augustin var enige om, er nok værd at holde fast i!'

Hippos vidtfavnende hyrde

Som sagt bredte Augustin sig over utroligt mange emner, og hans eftermæle falder da heller ikke inden for ét oplagt område, så i det følgende har jeg valgt at fokusere på augustinsk spiritualitet som et emne med relevans for mange læsere. Mange kender ham nok allerede fra bogen *Bekendelser* (*Confessiones*), som er en slags dagbog til Gud skrevet i hans første år som biskop, hvor han ærligt reflekterer over sin snørklede vej til troen. Det er fascinerende læsning, og opmuntrende at se, hvor menneskelige de store helgener i virkeligheden er. Men Augustin er mere end bekendelserne. Igennem sin karriere kæmpede han personligt med at forstå universets, livets og troens store mysterier, samtidig med at han var en engageret hyrde for sin uuddannede flok, og ydermere var stærkt engageret i at tilbagevise flere kætterske tankestrømme, som plagede datidens kristne samfund. For både hans specifikke skrifter (f. eks. *Imod pelagianeren Julianus*), de doktrinære (*Om Treenigheden*, *Om den*

kristne lære), de eksegetiske (*Fortolkninger af Salmerne*) samt de mere abstrakte (*Guds stad*, *Om fri vilje*) gælder, at de stadig har aktuelle spørgsmål at stille til teologer såvel som almindelige troende.

Praktisk åndelighed

For Augustin som for kirkefædrene generelt var troen et spørgsmål om praksis ligeså meget som intellekt. Derfor hans motto 'Jeg tror for at forstå.' Den eneste måde at være kristen på er at leve og opleve sin tro, at gøre den virkelig, og derfor er Augustins teologi så inspirerende at give sig i kast med. Fra en klassisk filosofisk baggrund udviklede Augustin en typisk kristen, bibelsk spiritualitet centreret om Guds nåde og kærlighed i Kristus. Det stærke treenige aspekt fuldendes af Helligåndens rolle som levendegører og formidler af nåde og kærlighed.

Selvom Augustin nåede store filosofiske højder i sine teologiske afhandlinger, var han yderst pragmatisk, når han prædikede for sin menighed. Her så han nødvendigheden af at tale direkte til folk om ting, de kunne bruge praktisk i tros livet. Kristen livsførelse handler således om at gøre kærligheden og Kirkens fællesskab til kernen og at underordne sine evner og drifter til dette højere formål.

En typisk augustinsk kategorisering deler fænomener i 'til brug' og 'til nydelse.' Det vil sige, at nogle ting er til for at nydes i sig selv (Gud), mens andre eksisterer som midler, der skal bruges til at nå den anden kategori, hvilket igen vil sige, at alt andet, inklusive en selv og andre,

ej blot er til lyst! Et kristent menneske vil vide at underordne alt andet til Guds tjeneste, at se bort fra selviske behov og at respektere andre mennesker som Guds elskede børn. I denne sammenhæng skal nævnes, at Augustin ikke var udpræget asketisk, men at han anså lærdom, musik, samvær og venskaber som Guds redskaber til at lære os at ordne vores liv retvist og træne vores personlighed til at blive gode kristne og gudsbørn.

Sjæle med hjemve

Et andet lidt mere abstrakt tema i augustinsk spiritualitet er rastløsheden i den menneskesjæl, som endnu ikke har fundet Gud. Det igen og igen brugte citat om vores hjerter, der, skabt til Gud, ikke finder fred, før de hviler i Ham, rammer så præcist ind i det almenmenneskelige, at det aldrig bliver uaktuelt. Bag citatet står en tanke, som ifølge idéhistorikere giver Augustin plads som den første psykolog: Vi mennesker er en sjæl, som naturligt søger mod sit guddommelige ophav, og denne søgen karakteriserer alt hvad vi foretager os igennem livet. Kristus kaldes den sande læge, som viser os tilbage til Faderen, med hvem vi forenes ved Helligåndens virke i os. Denne tilbagevenden finder sted i kirkefællesskabet, hvor sakramenterne indgyder Guds nåde i os.

En samlet forklaring af dette mysterium kan findes i Augustins smukke kommentar til Salme 42/43. Augustin læste salmerne som symbolske illustrationer af Kristi evangelium, og hans kommentarer til salmerne er af så høj kvalitet, at de var fast tilbehør til salmebogen i de fleste klostre, og er det flere steder i vor tid, næsten 1600 år senere.

Vi ved fra hans *Bekendelser*, at han kæmpede med de samme udfordringer, som mennesker til alle tider ved Guds nåde prøver at forvandle til en vej til Kristus. Samtidig var hans intellekt af en sådan karakter, at han skuede igennem abstraktionerne til sagens kerne for os alle: At indrette sit liv efter Guds vilje og i Kristus finde sin sande menneskelige identitet.

Af hans omfattende forfatterskab er bevaret 113 bøger og afhandlinger, over 200 breve og mere end 500 prædikener. Mens Augustin sad og skrev på sit store værk *Gudsstaten*, var den romerske civilisation efter Roms fald ved at bryde sammen i Vesten, men Augustins forfatterskab skulle overleve både dette og senere riger. Skt. Augustins festdag er d. 28. august.

Spring med på podcasting-toget

Nyt internetmedium tilbyder sjove vinkler på katolsk tro og praksis

af Sofie von Hauch

I forbindelse med computerverdenen skal man være forsigtig med at kalde noget nyt, da udviklingen stryger af sted med rasende hastighed. Men vi vover alligevel at bruge ordet om internettets nyeste barn, podcasting. I denne omtale præsenteres KO's læsere for fænomenet med et særligt fokus på dette nye mediums værdi for vores trosliv.

Hvad er podcasting?

Podcasting begyndte for omkring halvandet år siden, så der er nok flere læsere som allerede er bekendte med det. Podcasting handler, som navnet antyder—af broadcasting og iPod—om lydudsendelser man kan hente over internettet og tage med i sin MP3-spiller, særligt Apples populære iPods. Det er en slags radio, hvor man som bruger selv bestemmer, hvilket program man vil høre og hvornår. Meget praktisk!

Podcasting begyndte som en udvikling af blog-kulturen, hvor 'blogs' (fra weblog) er online dagbøger, der er nemme at skrive og vedligeholde, og handler om alt fra almindelige menneskers lomme-filosofi over videnskabsnyt til religiøse opråb. Blogskribenterne begyndte at udgive deres indlæg som små lydfile, og da softwaren var klar, blev det med ét nemt for alle og enhver med en computer at hente disse programmer og lytte til dem.

Nu, efter bare halvandet år, findes der utallige podcasts ude i cyberspace, og der er noget for enhver smag. Nedenfor ser vi nærmere på et par stykker, som kunne have interesse for katolske sind.

Podcasting opstod i Amerika, og langt de fleste podcasts er da også lavet af amerikanere, og sproget er derfor engelsk, men det er ofte let forståeligt. Kulturforskellen er et større problem, hvilket gør nogle programmer delvist irrelevante for os i Danmark. Men som sagt er det en relativt ny udvikling, og det er kun et spørgsmål om tid, inden danske podcasts begynder at blomstre op. Særligt fordi det er nemt at lave sin egen podcast, hvilket man kan finde masser af information om på internettet, se f. eks. www.iLounge.com – eller søg på Google.

Mange af de eksisterende programmer er desuden lavet af entusiastiske amatører, og både tilrettelæggelsen og teknikken svinger derfor meget i kvalitet. Og selv efter ADSLs indtog i mange hjem er det også værd at nævne, at det tager tid at hente lydfile, hvis man ikke har en kabelforbindelse til internettet. Men i alle fald er det ulejligheden værd at søge rundt på de forskellige

podcasts for at se hvordan medierne udvikler sig. Dette er helt i ånden fra Johannes Paul IIs sidste apostoliske brev om kommunikationsmediers udvikling, som opfordrer os til at blive fortrolige med kommunikationsteknologi og bruge den i evangeliets tjeneste.

Hvordan man lytter til podcasts

Det er som sagt nemt at komme til at lytte til podcasts. Der er to hovedmetoder: Musikglade PC- og Mac-ejere har sikkert også musikprogrammet iTunes. Den nye udgave (som kan downloades fra Apples hjemmeside <http://www.apple.com/dk/itunes/download/>) kan automatisk opfange podcasts og abonnere på ens favoritter. Under menuen Music Store kan man også søge på podcast-titler. Besøg hjælpemenuen i programmet for instruktioner. Andre Mac-podcast-programmer er iPodderX, PlayPod og iPodderFeeder. Alternativt kan man besøge programmernes hjemmesider, hvis adresser kan findes nedenfor, og hente dem direkte derfra. Der findes også andre programmer end iTunes som kan fange podcasts, til PC f. eks. NIMIQ, podfeeder og Doppler. Når lydfile er hentet, kan de som alle andre MP3-filer bruges i et musikprogram på computeren eller overføres til en iPod eller anden MP3-spiller. Herefter er det kun ens egen fantasi, der sætter grænser for, hvor man vil lytte til pavens sidste audiens, religiøs pop-musik eller stemningen fra World Youth Day.

Katolske podcasts

KO har været på udvalg i iTunes' lange række af podcasts. De fleste her omtalte er amerikanske, så alle ivrige læsere med en radioproducer i maven opfordres til straks at gå i gang med at brygge en dansk katolsk podcast sammen. Indtil da må vi nøjes med de udenlandske, og dem er der mange af. Et par, der fangede vores interesse, var følgende:

Hands and Feet Podcast og iPadre Catholic Podcast er begge rettet mod unge og handler om emner, unge tumler med. De seneste udgaver af begge handlede om ungdomsgrupper og vigtigheden af et godt alternativ til populærkulturen. Særligt musik blev fremhævet, og mens Hands and Feet er ungdommelig og ofte morsom (og meget amerikansk!) er iPadre lidt mere voksen, og spillede god musik af en ung kristen kunstner. Hands and Feet har også en fiktiv præst med, Fr. Bagodonuts med mafiaforbindelser, som venligt truer folk til at huske at bede ('-You do as I say, you'll be fine!').

Catholic Cast er en anden podcast lavet af en musikglad amerikaner. I seneste

program interviewer han musikeren Victor Lams, som laver (tro det eller lad vær') ... kateketisk pop, heldigvis med stor humoristisk sans og uden selvhøjtidelighed. Især sangen 'P-U-R-G-A-T-O-R-Y' (Skærsilden) gav under tegnede alvorlige latteranfald ved computeren (tænk på 'YMCA').

En anden god ungdommelig podcast er Catholic Insider, som er lavet meget professionelt af en ung hollandsk præst. Fr. Roderick er også vild med musik og tilrettelægger nogle meget spændende og afvekslende programmer af høj kvalitet om sine forskellige interesser. Som stor Harry Potter- og Star Wars-fan diskuterer han i flere udsendelser religiøse motiver i de to serier, og hans anden store interesse, at rejse, resulterer i 'soundseeing,' lyd-rundture, i Holland, Rom, Köln, Irland osv. med historisk baggrund og mange interessante detaljer.

Blandt de mere alvorlige podcasts finder vi Catholic NGO Voice, som i korte nyheder bl. a. dækker FN's behandling af spørgsmål af katolsk interesse som overbefolkning, fattigdom, den tredje verden, kvinde- og menneskerettigheder, mens Vatican Radio One-O-Five Live sender et dagligt program klippet sammen fra den vaticanske radios engelsksprogede udsendelser. Disse omhandler nyheder og kulturelt stof, samt kirkehistorie.

Skidt og kanel på internettet

Som med internettet generelt findes der rigeligt af både skidt og kanel i podcast-verdenen, og det tager nogle forsøg at finde ud af, hvilke programmer der passer ens temperament. Men det er opmuntrende at opleve, hvor aktive katolikker er ude i cyberspace med at formidle evangeliet til interesserede i alle de nye medier.

Podcasting er en nyt sjovt medium, som spås en rig fremtid, så hop med på vognen, mens den endnu ikke er helt oppe i fart, og inden podcast-junglen bliver alt for uoverskuelig.

Podcasts i udvalg med weblinks
Catholic Cast, <http://www.discipleradio.com/>
Catholic Exchange's Solid Rock, <http://podcast.catholicexchange.com/>
Catholic Insider, <http://www.catholicinsider.com/>
Catholic NGO Voice, <http://ngovoice.libsyn.com/>
Hands and Feet Podcast, <http://www.beyourhands.com/>
iPadre Catholic Podcast, <http://www.ipadre.net/>
Vatican Radio One-O-Five Live, <http://105live.vaticanradio.org/>

Stasi: Kardinal Ratzinger en farlig mand

Stasi, det daværende Østtysklands stats sikkerhedstjeneste, udspionerede en vis kardinal Ratzinger fra midten af 1970'erne. Man vurderede ham til at være "en af de mest indflydelsesrige politikere" og "førende ideologer" i Vatikanet og så derfor med stor bekymring på hans indflydelse på den latinamerikanske Kirkes antikommunistiske indstilling. Det fremgår af en reportage i "Bild am Sonntag", der endvidere beretter, at otte personer var beskæftiget med at udspionere den daværende kardinal Ratzinger.

Især interesserede man sig for hans engagement i østpolitikken og Polen. Allerede to år før Ratzingers udnævnelse til præfekt for Troslærekongregationen kalkulerede Stasi med, at han ville få en stilling i Rom. Man ledte derfor med lys og lygte efter kompromitterende dokumenter om hans tid i Hitlerjugend, men fandt intet om tiden før d. 8.5. 1945.

Pave Benedikt har accepteret, at hans sagsakter offentliggøres og tillige udtrykt sin respekt for de tyske myndigheders forsøg på at gøre op med DDR-fortiden.

Efteruddannelse for hekse

(KNA) En hollandsk "heks" må trække omkostningerne til sin "uddannelse" fra i skat. Afgørelsen, der i første omgang var blevet truffet administrativt af de hollandske skattemyndigheder, er blevet stadfæstet ved en domstol i Leuwarden.

Kvinden havde i 13 weekender fulgt et 2.200 euro dyrt kursus, som retten har godkendt som efteruddannelse. Kvinden har bl.a. beskæftiget sig med magiske handlinger og formularer samt helbredende urter.

Kvinden har dog fået afslag på et fradrag som selvstændig.

Moder Teresas søstre til Kina

(KNA) Kærlighedens Missionærer, som er den orden, moder Teresa grundlagde, vil sandsynligvis snart åbne deres første plejehjem i Kina. Sr. Nirmala Joshi, der er ordenens øverste leder, venter på den endelige accept fra regeringen i Peking.

Hvis denne accept kommer, vil det være første gang siden grundlæggelsen af Den Kinesiske Folkerepublik, at en katolsk orden får lov til at slå sig ned i Kina. Allerede i april blev ordenen bedt om at støtte med karitativ virksomhed, og i juli var sr. Nirmala på regeringens indbydelse i Kina for at undersøge ordenens arbejdsmuligheder i landet.

Orientering fra sognene

1. november - 16. december 2005

Sidste frist for stof til nr. 20 som udkommer 7. december og omfatter 17. december 2005- 31. januar 2006

Tekst bedes sendt – **helst pr. e-mail:** sognenyt@katolskorientering.dk

eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke

Sankt Leonisgade 12.
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique).
Tlf. 8662 3641
Menighedsrådsfm.: Doris Andersen. Tlf. 8662 6396.
Messestider:
Søndagsmesse: lør kl. 16. Hverdagsmesse: tor & fre kl. 17, undt.1. fre: ingen messe. Tilbedelse: tor kl. 16.30, undt. 1. & 3. tor: kl. 17.15, lør kl. 15:30
Rosenkrans/korsvej: fre kl. 16.00 (undt. 1. fre)
Se også vores hjemmeside: www.katolsk-midt.dk

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke, Østerbrogade 33.

Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique).
Tlf. 8662 3641 eller 8642 9730
Kontaktperson: Evald Henriksen. Tlf. 9782 0804
Messestider:
Søndagsmesse: søn kl. 14. (undt. 1. søn)
Hverdagsmesse: 1. fre kl. 17.
Tilbedelse: 1. fre kl. 17.30.
Rosenkrans/korsvej: 1. fre kl. 16.30
Se også vores hjemmeside: www.katolsk-midt.dk

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke
Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 87 30 70 40, Fax: 86 19 45 91
Hjemmeside: <http://www.katolsk-aarhus.dk>
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41
e-mail: meister@katolsk.aarhus.dk
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
e-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk
Charles Edwards SJ, tlf. 87 30 70 44
e-mail: edwards@katolsk-aarhus.dk
Bartosz Kurzynski SJ, tlf. 87 30 70 43
Menighedsrådsformand: Ida Wæde Hansen, tlf. 86 87 55 44, anida@post.tele.dk
Sognesekretærer: Anne-Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel, tlf. 87 40 70 40
Katolsk Infobutik: Ryesgade 28, tlf. 87 30 70 55, kat-infobutik@mail.dk, Leder Susanne Hytting
Galleri v. kirken: Ryesgade 26, tlf. 87 30 70 50
Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28, 5.tlf. 86 18 09 18
Skt. Joseph Søstrene: Ryesgade 28,3th.
Tlf. 86 13 81 22
Søndagsmesser: kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og kl. 17.
Messe på polsk: 1. og 3. søn i november (6/11 og 20/11) kl. 14.00
Messe på vietnamesisk: søn 27/11 kl. 14.30
Messe på engelsk: lør 16/11 kl. 14.00 i huskapellet
Messe på spansk: lør 19/11 kl. 14.00 i huskapellet
Hverdagsmesser: man kl. 19.00, tir kl. 16.30 ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, fre kl. 19.00, lør kl. 8.00
Skolemesser: hver tir kl. 8.00 og sidste fre kl. 8.45
Skriftemål: helst 1. fre k. 18-19 eller efter aftale
DUK Lokalforeningens grupper:
Sogneundervisning (dansk) 12/11 og 29/11 kl. 10.00
Katolsk Infobutik: man-fre kl. 13.00-17.30, lør kl. 11-13, søn kl. 11-12
Tro og Lys: lør 12/11 kl. 13.00
Andet:
Menighedsrådsmøde: tir 7/11 kl. 19.00
Menighedens bodstime, eukaristisk tilbedelse og Jesu Hjerter messe: fre 4/11 kl. 18.00
Galleri v. kirken: Caritas Danmark udstiller om udviklingsprojekter i Indien og Uganda
Hubertusmesse: lør 5/11 kl. 14.00
Ikonmaleri (kursus) 7.-11/11.
Jubilæumskoncert: I anledning af p. Meisters 40 års præstetjubilæum: Klezmerduo Ann-Mai-Britt fjord og Henrik Bredholt: tir 29/11 kl. 19.30 i kirken.
Søn 6/11 Alle Helgens fest
Man 7/11 Alle Sjæles dag. Messe for afdøde, kl. 19
Lør 19/11 Kirkegårdsmesse på Nordre Kirkegård
Fre 2/12 Eukaristisk tilbedelse, skriftemål og Jesu Hjerter messe.
Lør 3/12 Frans Xavers fest.
Lør 10/12, kl. 10 Sogneundervisning. Kl. 12,15: Familiemesse. Kl. 13: Nicolausfest.

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken,
Uranienborgvej 5 A. E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Henv. Sognepræst p. Frank Jobst O.M.I. tlf. 98 79 63 41
Kontaktpæst p. Marcin Kopec O.M.I tlf. 98 79 63 45
Messestider i Frederikshavn:
Søndage: messe kl.10
Fredage: Tilbedelse kl.16 og messe kl.17
Første lør i måneden messe kl.18 (d.5/11 og 3/12)
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9800 Hjørring, Sankt Maria, Martyrernes Dronning, Bispensgade 67.
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Henv. Sognepræst p. Frank Jobst O.M.I. tlf. 98 79 63 41
Kontaktpæst p. Marcin Kopec O.M.I. tlf. 98 79 63 45
Messestider i Hjørring:
Søndage kl.14.30
Tirsdag kl. 15.30
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke, Møllevvej 23.,E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, Aalb. Sognepræst p. Frank Jobst O.M.I. tlf. 98 79 63 41
Messestider i Thisted: Hver lørdag kl. 16.00
Se i øvrigt www.Katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerter Kirke, Thorsgade 22. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique), Tlf. 8642 9730
Menighedsrådsfm.: Kirsten Kjærulff.
Tlf. 8657 7052.
Messestider: (I)
Søndagsmesse: søn kl.10. Hverdagsmesse: tir kl. 17, ons kl. 17, tor 19, tilbedelse: søn kl. 9.30, tir kl. 17.30. Rosenkrans/korsvej: ons kl. 17.30.
Se også vores hjemmeside: www.katolsk-midt.dk

Krawczyk S.J.. Tlf. 87 30 70 42
Søndagsmesse: 6/11 og 20/11 kl. 10.30

8300 Odder. Sankt Ansgars Kapel

Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præster: p. Meister tlf. 87 30 70 41 og p. Herbert Krawczyk S.J. tlf. 87 30 70 42.
Søndagsmesse: 13/11 kl. 14.00.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiersvej 4. Giro: 563-2668.
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/
Sognepræst: Charles Edwards SJ, tlf. 8613 5966,
Adr: Ryesgade 26, P.B. 5010, DK 8100 Århus C.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen tlf. 8632 5813 eller 4041 1113.
Faste messestider: 2. og 4. søndag kl. 10.30.

Sostrup: Maria Hjerter Abbedi

Maria Hjerter Engen I
8500 Grenå. Tlf. 8638 4488. Fax: 8638 4206.
Pastor Ebbe Simonsen. Tlf. 8638 4138.
Messestider:
Søn: kl. 10; Hverd: kl. 9. Sakramental tilbedelse: daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19-20.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20
Det neokatekumenale kommunitet: Ordets liturgi hver ons kl. 19.30. Eukaristifejring hver lør kl. 19.30
Undervisning for konvertitter hver ons kl. 18-19; for ministranter hver ons kl. 16.30-17.30; for børn fra 6 år indtil firmelsesalder hver lørdag efter aftale.

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke

Lillelundvej 36. E-mail. skt.peter@mail.dk
Hjemmeside: www.stpeter.dk
Sognepræst Jan Ophoff træffes ikke i menigheden.
Andenpræst Dariusz Stefanek træffes kun efter søndagsmessen. Diakon: Kaare Nielsen tlf/fax: 9712 4382, mobil 6094 9410.
Menighedsrådsfmnd.: Arul Ratnam, Stadion Alle 47, 1. th., 7430 Ikast. Tlf. 9725 0612
Messestider: (HA)(I)
November
Søn 6. kl. 11.00 familiemesse og undervisning
Man 7. kl. 17.45 Alle Sjæle, kl. 19.45 Bibelstudie-gruppe
Søn 13. kl. 11.00 Messe m. børnekirke
Tir 15. kl. 19.00 Rom-aften, se opslag i våbenhuset
Søn 20. kl. 11.00 messe og undervisning, kl. 17.00 Alle Sjæles messe på tamilsk
Man 21. kl. 19.00 Bibelstudiegruppe
Søn 27. 1. søn i advent
December
Søn 4. kl. 11.00 Familiemesse og undervisning
Man 5. kl. 19.00 Bibelaften
Søn 11.kl.11.00 Messe med børnekirke
Lør 17. kl. 17.00 Adventsfest
Søn 18. kl. 11.00 Messe og undervisning

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke

Hostrupsgade 16 Hjemmeside: www.fruekirke.dk
Hjemmeside: www.fruekirke.dk
E-mail: vorfruekirke@get2net.dk
Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 7582 0893, bedst 10-12 undt. ma.
Fax: 7572 2129. E-mail: ophoff@get2net.dk
Andenpræst: Dariusz Stefanek, tlf. 8682 2415,
E-mail: stefanek@mail.dk
Menighedsrådsfm.: Ulla Sejersens Hansen
Tlf. 8684 7574.
Messestider: (HC2)(I)
1. og 2. søn messe kl. 9.00
3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00
Ons kl. 16.00 børneundervisning, kl. 17.30 messe, kl. 20.00 messe hos Jesu Små Søstre i ØM
Fre kl. 16.00 tilbedelse, kl. 16.30 rosenkransbøn med sakramental tilbedelse, kl. 17.00 messe
November
Fre-lør 4-5. udflugt til Vejle for katekesehold
Tir 22. kl. 19.30 foredrag om ny religiøsitet v/ Pernille Aagaard
Søn 27. efter messen adventsfest
December
Lør.3.kl.15.00 Christmas Carols

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke

Nørregade 19-21. Tlf. 75 62 52 68.
Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm.
Træffes bedst 9-12 undt. mandage.
Mandag er præsten i Vejle, tlf. 75 92 11 76.
E-mail: scjosef@tdcads.lk Sognesekr.: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30. Menighedsrådsform.: Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31.
Messestider: (HA)(T)
Søndagsmesser kl. 10.00
Lørdag messe kl. 16.00
Tirsdag og torsdag messe kl. 10.30.
Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE. Sankt Norberts Kirke, Fjellegade 2.

Tlf. 75 82 08 93. Fax: 75 72 21 29.
Sognepr.: Jan Ophoff, O.Præm.
E-mail: ophoff@get2net.dk

Andenpr.: Dariusz Stefanek.
E-mail: stefanek@mail.dk
Diakon: Baudouin Willocx.
Menighedsrådsfmnd.:Bente Köllner. Tlf. 75 82 73 84.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: kl. 11.
Hverdage: kl. 8 man, tor og lør i Mariasøstrenes kapel, kl. 17.30 tir og fre i kirken, kl. 14 ons i kirken

Rosenkransbøn hver tirsdag kl. 17.00

November

Ons 2. kl. 19 Aften for unge i Præstegården
Fre 4. Den hellige kommunion udbringes til menighedens ældre og syge
Søn 6. Alle Helgensdag, Højmesse kl. 11, derefter Kirkesuppe i Samlingssalen
Man 7. Alle Sjælesdag - Messe kl. 19.30 for de afdøde – Cantemusikoret synger
Lør 19. 100 års jubilæumsfest for Sct. Norberts Skoles gamle elever i Idrættens Hus
Ons 23. kl. 19.00 Menighedsrådsmøde
Tor 24. kl. 19.00 Forsangerøvelse
Lør 26. Adventseftermiddag for de ældre og syge i menigheden. Kl. 14.30 i kirken og derefter i Samlingssalen
Ons 30. Aften for unge i Præstegården kl. 19
December
Tor 1. kl. 19.00 Messe – derefter menighedsaften i Præstegården. Emne: Vi taler om søndagens tekst
Søn 4. Højmesse kl. 11.00 – derefter Adventsfest for menigheden i Samlingssalen
Ons 7. kl. 19.00 Forsangerøvelse

5 | Syddjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke

Sankt Michaels Gade 2.
Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm., Sankt Michaels Gade 3 A. Tlf. 7552 7601. Fax: 7552 1859.
Træffes bedst 9-11 undt. mand. og torsd.
Menighedsrådsfmnd.: Benny W. Jensen. Tlf. 6440 6731.
Messestider: (TH)
Søn: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke

Sjællandsgade 50
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
Konst. sognepr.: Thomas Birkheuser, Montfortkommunitet i Slagelse, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 7592 1176. fax 7592 1171
E-mail: th.birkheuser@get2net.dk Træffes bedst tirsdag til søndag mellem kl. 9 og kl. 22.00.
Menighedsrådsform.: Thomas Birkheuser
Messestider:
Søndage: kl. 9.30 Rosenkransbøn (kun 1. søndag i måneden) kl.10.00 Højmesse
Om hverdagen er der normalt flg. gudstjenester:
Tirsdage: Messe kl. 10.30
Onsdage: Messe kl. 10.30
Torsdage: Messe kl. 10.30
Fredage: Skolegudstjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undtagen sidste fredag i måneden og skoleferie)
Messe kl. 18.00 (kun i forb. med undervisningen - se meddelelserne) Skriftemål: efter aftale med præsten!
November

Ons 2. Sct. Knuds Menigheds eftermiddag. Vi begynder med messen kl. 14.00! Bagefter er alle velkomne til at møde i menighedslokalet, hvor vi får en kop kaffe/the. I anledning af novembermånedens begyndelse med Allehelgenfesten og Allesjæledag holder p. Thomas et oplæg om trosbekendelsens sidste sætning: “Jeg tror på kødets opstandelse og det evige liv”.
Lør 5. Obs: Der er ingen Alle Sjæle Andagt på Assistens Kirkegård denne dag. Se søndag!
Søn 6. Alle Helgen, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00: Alle Sjæle Andagt på Assistens-Kirkegård.
Man 7. Alle Sjæle kl. 19.00 messe. I denne messe beder vi særlig for vore kære afdøde, især for dem, som døde i vores menighed mellem sidste Alle Sjæle og i dag.
Fre 11. kl. 16.30 - 18.30 Kun førstekommunionsforberedelse! Den dag mødes p. Thomas’ hold ikke. Der er ingen messe!
Søn 20. kl. 10.00. Krist Konge Søndag. Sidste søndag i kirkeåret. Messen afsluttes med en kort Krist-Konge andagt og sakramental velsignelse til kirkeårets afslutning.
Fre 25. Ingen førstekommunionsforb. og trosundervisning!
Søn 27. 1. søn i advent - Et nyt kirkeår begynder. Kl. 10.00: Højmesse. Vi indleder højmessens med adventskransens indvielse og højtidelig tænding af dens første lys.
December
Ons 7. Sct. Knuds Menigheds eftermiddag. Vi begynder med messen kl. 14.00, hvor vi fejrer festen for Marias uplettede undfangelse (egentlig 08.12.)! Bagefter er alle velkomne til at møde i menighedslokalet, hvor vi får en kop kaffe/the. I anledning af festen for Marias uplettede undfangelse holder p.Thomas et oplæg “Maria - undfangen uden synd: et privilegium?”

Fre 9. kl. 16.30 - 18.30: Førstekommunionsforberedelse og trosundervisning. Vi slutter med messen kl. 18.00, som alle er velkomne til. Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16.00 (se: Assens eller på vores homepage). Se på www.sanktknudskirke.dk. og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke Kirkegade 58 Sognepr.: Benny Blumensaat. Tlf. 7512 1027 - bedst tir-fre. kl. 10.00-12.00 - Mobil: 2332 1988 Fax. 7512 1046 E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk Menighedsrådsfmd: Maria Truelsen, tlf. 7512 6402 Messetider: (TH) Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse Søn. kl. 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen. Hverdage: tir-tor kl. 9.00; fre. kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30. Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00 Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset 3. lør i md: messe på polsk kl. 16.30 4. lør i md: messe på vietnamesisk kl. 16.30 Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 7518 1808. Hver tor kl. 9.30-17.00: Tilbedelse af Sakramentet Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken Maria Legionen mødes hver fre kl. 14.00 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191. Hver man kl. 14.00 - Vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.

November

Tir 1. Seniordag med messe i kirken kl. 14.00 derefter kaffe i menighedssalen. Lør 5. Den Polske konsul og pastor Jan Zalewski vil sammen med den polske menighed nedlægge en krans ved den Polske soldats grav i Gravlunden kl. 10.00 - Derefter er der Polsk messe i kirken. Søn 6. Alle Helgen. Højtidelig messe kl. 10.00 Søn 6. Kl. 15.00. Alle Sjæles andagt i Jerne kirke, hvorefter vi går i procession til det katolske afsnit og beder for de afdøde. Man 7. kl. 19.00. Alle Sjæles messe i kirken Lør 12. Sognedag for menighedens børn og unge. Vi starter i kirken kl. 10.00 Søn 13. kl. 10.00. Familiemesse Man 14. kl. 10.55. Skolegudstjeneste Fre 18. kl. 12.15. Skolemesse Søn 20. Jesus Kristus, Universets konge - Højtidelig messe med en optagelse i kirkens fulde fællesskab kl. 10.00 Ons 23. kl. 18.30 1. kommunionsholdet mødes i menighedssalen *December* Lør 3. Sognedag for menighedens børn og unge kl. 10.00 i kirken. Lør 3. Menighedsfest. Bring en gave til ca. 25 kr. og godt humør. Spisning, banko spil og besøg af Skt. Nikolaj som kommer med gaver til børnene. Kl. 19.00 i menighedssalen. Søn 4. Familiemesse kl. 10.00 hvorunder vi fejrer menighedens værnehelgen Skt. Nikolaj, som kommer på besøg med gaver til børnene. Tir 6. Seniordag med messe i kirken kl. 14.00, derefter kaffe i menighedssalen. Fre 9. kl. 12.15 Skolemesse Ons 14. Skt. Nikolaj børnehaves julegudstjeneste kl. 12.00 i kirken. Ons 14. 1. kommunionsholdet mødes i menigheds-salen kl. 18.30

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke Søndertorv 1 Hjemmeside: http://hjem.get2net.dk/Sct.Ansgars/Giro: 016-7029 Sognepræst: Piotr Rypulak. Fiskergade 7, st. tlf.: 7362 4424. E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com Kontortid efter aftale med sognepræsten. Menighedsrådsfmd.: Phuong Van Nguyen, tlf. 7462 9819. Sct. Hedvigsøstrene, Fiskergade 7-9, tlf. 7462 2730 Messetider: (HC2) Søndage: Messe kl. 9.30 Hverdagsmesse: Mandag-fredag kl. 17.30. Lørdag kl. 9.00 1. fre i md tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen, 1. lør i md: polsk messe kl. 16.00 3. lør i md: vietnamesisk messe kl. 15.00. Henvendelse til Pastor Tuyen, tlf. 74 63 17 07. Skriftemål efter aftale. Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige komunion til vore syge. Religionsundervisningen for førstekommunikanter hver torsdag kl. 16. i meninghedslokalet.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke, Ringridervej 35 Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 7443 5930. Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski. Tlf. 6154 5605. Assumptionssøstrene, Præstegårdsparken 13, Ulkebøl, 6400 Sønderborg. tlf. 7443 3370. Messetider: (HC2)(I) Søndage messe kl. 10.00 Tordage messe tor kl. 17.00 Lørdage messe kl. 11.00 Torsdag den 3/11 ingen messe. Lørdag den 5/11 ingen messe. Oplæsning i kirken : Tirsdag den 15/11 kl.19.30. Alle er velkomne. Søndag den 27/12 Adventskoncert i kirken kl.16.00. Alle er velkomne. Oplæsning i kirken : onsdag den 7/12 kl.19.30. Efter oplæsningen er der hjemmelavet gløgg i menighedssalen. Alle er velkomne.

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke Mariegade 8. Giro: 903-3734 E-mail: sct.mariekirke@tele2adsl.dk Hjemmeside: http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmariekirke Sognepræst: Jan Zalewski. Tlf./Fax: 7452 2326. Mobiltlf. 2129 1161. E-mail: ks.jan@get2net.dk Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski, Østergade 1,1. Tlf. 7452 0230. Skriftemål: før messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge. Religionsundervisning: fredag kl.16.00. Kirkekotoret er åbnet ½ time før og efter messen. Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen. Messetider: (HC2)(I) Søndage: Højmesse kl. 11.30. Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00. 1. fredag i måneden: Tilbedelse og rosenkrans efter messen. 1. og 3. søn i måneden: Polsk messe kl. 17.00. Vietnamesisk messe: Henv. Pastor Tuyen, Tlf. 7463 1707.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel Ribelandevej 41 Konst. Præst: Henri Kerkhofs O.Præm., Sankt Michaels Gade 3 A. 6000 Kolding. Tlf. 75 52 76 01. Fax: 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mand. og torsd. Pastoralassit.: Sr. Lydia Timmermann, Ribelandevej 41. Tlf. 74 72 18 90. Menighedsrådsfmd.: Teresa Petersen, Møldamager 24, 6240 Løgumkloster. Tlf. 74 74 30 45. Messetider: (I) Søn- og Helligdage: Højmesse kl. 16.00. Tirsdage: Messe kl. 11.00. Skriftemål efter aftale. Kirkekaffe første søndag i hver måned efter messen.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke, Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64. Fax: 63 12 60 70. Hjemmeside: www.sct-albani.dk Kirkens e-mail: sct.albanikirke@sct-albani.dk Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 6312 6075. Øvrige præster: Leo Drzal, tlf. 6312 6074. Jerzy Gorowski, tlf. 6312 6072 Rajmund Dorawa, tlf. 6312 6073 Kirkens kontor: Adelgade 1, tlf. 6612 1664. Tir-fre kl. 10-12. Menighedsrådsfm.: Finn R. Jensen. Tlf. 6616 6876. Messetider: (HC) (TH) Søn: kl. 10 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept.) Polsk messe: 2. og 4. søn kl. 12. Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30. Dalum Kloster: kl. 8.30.

Hverd.: Man, tir, tor og lør kl. 9, ons kl. 10.30 og fre kl. 19. Rosenkrans (dansk/vietnamesisk): ons kl. 10.00 og fre kl. 18.30. Tilbedelse hver fre efter aftenmessen indtil kl. 20. Hver lør vesper kl. 17. *November* Ons 2. Religionsundervisning for 1.kommunikanter kl. 16.30 og firmandundervisning: kl.16.30 Tor 3. 1.kommunikanters forældremøde kl.19 Søn 6. Alle Helgen. Messerne som sædvanligt. Velsignelse af gravene kl.14, andagt i kirkegårds-kapellet kl.15 Man 7. Alle Sjællesdag. Messe for afdøde redemptorister der arbejdede ved Sct.Albani menighed kl.9. Messe for afdøde fra Menigheden – især for afdøde i år kl.19 Ons 9. Undervisning for 1.kommunikanter kl.16.30 og firmandundervisning:kl.16.30 Tor 10. Seniorklubben kl. 14 Ons 16. Undervisning for 1.kommunikanter og firmandundervisning kl.16.30 Søn 20. Krist Konge Fest. Messerne som sædvanligt. Efter højmessn kirkekaffe. Ons 23. Undervisning for 1.kommunikanter og firmandundervisng: kl.16.30 Søn 27. 1.søn i Advent. Vietnamesisk messe kl.8.30, reciteret messe kl 10, polsk messe kl.12, latinsk højmesse kl.14. Efter messen adventsfest i skolens gymnastiksalen. Ingen aftenmesse! Tir 29. MR-møde kl.19 Fredagene d. 4. 18 og 25. skolegudstjeneste kl. 9 *December*

Fre 2. Skolegudstjeneste kl. 9. Kulturnat, Fynsk Kammerkor kl.20 Søn 4. Kirkekaffe efter højmessen kl.10 Ons 7. Undervisning for 1. kommunikanter og firmandundervisning kl.16.30 Fre 9. Skolegudstjeneste kl. 9 Ons 14. Undervisning for 1. kommunikanter og firmandundervisning: kl.16.30

5610 ASSENS, Vor Frelser's Kirke Nørregade 3 Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens Ansvarlige præster fra Montfortkommunitetet: p. Thomas Birkheuser, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 7592 1176 (kl. 9 - 22, undtagen om mandagen). Fax: 7592 1171. Email: th.birkheuser@get2net.dk p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 5852 0645. Email: montfort@get2net.dk Kirkeværge: Susanne og Klaus Jacobsen Turupvej 2, 5610 Assens. Tlf. 6471 2203 Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16.00. Månedlig katekese med gudstjeneste: første onsdag i måneden kl. 19.00.

November

Ons 2. kl. 19.00: I anledning af novembermånedens begyndelse med Allehelgenfesten, - et oplæg v/ p. Stephen Holm om trosbekendelsens sidste sætning: “Jeg tror på menneskets opstandelse og det evige liv”, udtrykt i salmedigterens ord: “Han lover mig en evig vår, trods vinterstorm og død!”, kl. 20.00 vil der være en sunget, latinsk requiemsmesse for alle afdøde fra Assens menighed. Afrundende en kop kaffe med mulighed for at stille spørgsmål. *December* Ons 7. kl. 19.00: Adventsoplæg v/p. Stephen Holm om Jesus Kristus, - udfra Joh. Døberens spørgsmål: “Er du dén, der skal komme, eller skal vi vente en anden?” Kl. 20.00 fejrer vi messen på festen for jomfru Marias uplettede undfangelse, som begynder netop denne aften. Efter messen en kop kaffe med mulighed for at stille spørgsmål. Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens om lørdagen er velkommen til at komme til Fredericia, hvor der bliver fejret søndagsmesse om søndagen kl. 10.00 (se: Fredericia eller på vores homepage). Se på www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke Havnegade 1 Kirkens E-mail: info@katolsk-sydfyn.dk Præst: Tuyen Ngoc Nguyen, træffes bedst onsdag eftermiddag, torsdag og fredag formiddag på tlf. 6221 0542 eller 2244 1306. Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk Menighedsrådsfmd.: Knud Petersen. Tlf. 6220 5113. Sognerepr. for Caritas: Morten Gudbjerg Karlsen, Marslevvej 73, 2.tv. 5700 Svendborg Tlf. 22 12 88 00 Lægfranciskanerne: interesserede bedes henvende sig til Pia Borgels. Tlf. 6251 3638. Messetider: (HC2)(T) Søndage: Højmesse kl. 9,30 og messe kl. 11. Hverdage: ons kl. 17.00, tor kl. 19.00 og fre kl. 9.00 Hver anden lør kl. 17.00 vietnamesisk messe *November* Ons 16. kl. 14. 00 kontaktgruppen Lør 19. kl. 14.00 vietnamesisk messe Søn 27. Adventsfest, vi starter et nyt liturgisk år.

5900 Rudkøbing. Sankt Bendts Kapel Brogade 14. Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg. Tlf. 6221 0542 eller 6251 1929. Messetider: (I) Messe i november: Søndag den 6. kl. 15.00

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke Vindingevej 7 Sognepr.: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Odense Tlf. 6612 1664/mobil: 2021 5642. Menighedsrådsfmd.: Eva Antkowiak. Tlf. 6536 1883. Sognerepr. for Caritas: Jan Machnik Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf. 64 71 41 51 Messetider: (HC2) (I) Hver lørdag højmesse kl. 15.30 *November* Ons 2..MR-møde kl.18.30 Lør 12. Kirkekaffe efter messen kl.15.30 NB. Fra tor 10. nov. - tor 24. nov er sognepræsten bortrejst. I en nødstuation er menigheden velkommen til at henvende sig henvende sig til Odense på tlf. 66 12 16 64. TAK ! *December* Hver lørdag højmesse kl.15.30 Lør 10. Ullerslev koret synger under messen kl.15.30 derefter sammenkomst til kirkekaffe i menighedslokalerne.

8 | Lolland-Falster
4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke Mariagade 4. Tlf. 5475 5080 Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk Sognepr.: Christian Noval, E-mail: christian@noval.dk Tirsdag og torsdag træffes sognepræsten i Nykøbing, Mandag og onsdag i Maribo – Fredag fridag Andenpr.: Quang Minh Nguyen, E-mail: Nmqdk@yahoo.dk Onsdag og fredag træffes andenpræsten i Nykøbing Tirsdag og torsdag i Maribo – Mandag fridag Menighedsrådsfmd: Carl Erik Christensen, Boisensvej 2, 4930 Maribo. Tlf: 54 82 30 52, Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørreballe. Tlf: 5478 6278 Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16 Messetider: Søndag: kl. 10.00 Højmesse. Hverdage: man kl. 10.00, ons kl. 17.00 (tilbedelse fra kl. 16.30) Tir, tor, fre og lør er der messe hos Birgittasøstrene kl. 7.30. Skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale med præsten.

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke Bredgade 47 Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk Konst.sognepr.: Irenæus Capellen, OFM.Conv. E-mail: irenæus@wanadoo.dk. Tlf/Fax 5492 0681, bedst 9-10. Giro: 709-1060. Menighedsrådsfmd.: Villy Petersen. Tlf. 5495 2787. Messetider: (HAD) (TH) Søn: højmesse kl.10. Lør: kl.17 Hverdage: se opslag i kirken. Lejlighed til skriftemål: Efter aftale.

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke Bispegade 12. Tlf 5485 0739 Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk Sognepr.: Christian Noval. E-mail: christian@noval.dk Tir og tor træffes sognepræsten i Nykøbing,man og ons i Maribo. – fre fridag Andenpr.: Quang Minh Nguyen. E-mail: Nmqdk@yahoo.dk Ons og fre træffes andenpræsten i Nykøbing. Tir og tor i Maribo – Man fridag Menighedsrådsfmd.: Paul Terracini, Skovtoften 2, 4800 Nykøbing F. Tlf: 5482 3052. Messetider: Søn: kl.10.00 Højmesse. Hverdage: Tir kl 9, Ons kl 9.00, Tor kl 19.00 og Fre kl. 17.00 (tilbedelse fra kl. 16.30). Skriftemål i forb. med messerne eller efter aftale med præsten.

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke, Bjerggade 10. Tlf. 5665 0651. Sognepræst Torsten Jortzick E-mail: torsten.jortzick@pc.dk Menighedsrådsfmd.: Chris Veng, Engvangsvej 51, Strøby Egede, 4600 Køge Messetider: Søndag kl. 11.00 Højmesse. Onsdag kl. 10.00 Messe med sakramental velsignelse. Skriftemål: Efter aftale med præsten. *November:* Søn 13. Kirkekaffe efter højmessn. Tir 15. Messe kl. 19.00. Derefter samtalekreds i menighedssalen. Alle er hjertelig velkomne. Søn 27. Adventsfest efter højmessn. *December* Søn 4. kl. 10.00 børneundervisning Søn 11. kl. 10.00 børneundervisning Søn 18. kl. 10.00 børneundervisning

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke, Præstøvej 29. Tlf. 55720985. Fax: 55730943 E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk Sognepræst Pater Julian Bodnar. Menighedsrådsform.: Torben Riis, tlf. 55 76 76 52 Messetider: (HA) Søn- og helligdage: kl.10,00 højmesse, tir, fre og lør kl. 17.00 messe *November* Søn 6. Alle Helgen, kl. 10.00 højm., derefter går vi på kirkården i bønsp procession. Kirkekaffe bortfalder. Man 7. Alle sjæle, kl. 17.00 messe for menighedens afdøde. Søn 20. Jesus Kristus, Universets Konge. Kl. 10.00 højmesse, kl. 11.30 polsk messe Fre 25. Vi fejrer Niels Steensen, kl. 17.00 messe Søn 27. 1. søn i advent. kl. 10.00 velsignelse af adventskransen og højmesse

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken, Chr. Winthersvej 4. Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R. Træffes: Chr. Winthersvej 4. Tlf. 5537 3927 torsdag, søndag - ellers i Næstved. Tlf. 5572 0985. Messetider: (HA)(I) Søndage: Messe kl. 10.00 *November* Fre 4. Jesu Hjerete fredag., kl. 16.00 rosenkransbøn

om præste-og ordenskald, kl. 16.30 messe
Søn 6. Alle Helgen fest, kl. 10.00 højmesse, efter messen andagt for afdøde.
Søn 20. Jesu Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse
Søn 27. 1. søn i advent, kl. 10.00 velsignelse af adventskrans og højmesse
December
Fre 2. Jesu Hjerter fredag, kl. 16.00 rosenkransbøn, kl. 16.30 messe
Søn 11. 3. søn i advent, kl. 10.00 højmesse, kirkekaffe efter messen
Lejlighed til skriftemål før eller efter messen.

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke
Frederiksgade 5. Tlf. 5852 0645
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Subdiakon af kaldæisk ritus: Hazem Farah Aziz
Montfortkommunitetet: p. Stephen Holm, p. Thomas Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, Frederiksgade 7, tlf. 5852 0645.E-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Montfort-kommunitetets hjemmeside: www.montfort.dk
Menighedsrådsfmd.: Helena Baszkiewicz, Violvej 18, Svenstrup, 4220 Korsør, tlf. 5838 1124.
Faste gudstjenestetider:
Søndagsmesser: Søn kl. 10, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen. Fredag aften kl. 19.15.
Hverdagsmesser: normalt således: man kl. 17.15, tir-ons-tor kl. 11.15, lør ingen.

November

Søn d. 6. Allehelgensfest. Kl. 9,50 rosenkransbøn kl 10 festmesse, afsluttet med kort andagt for vort sogns afdøde.
Man d. 7. er mindedagen for alle vore kære afdøde, kl. 11,15 er der i kapellet en sunget latinsk requiemmesse for vort sogns afdøde.
Dagen er samtidig månedens 1. mandag, den intermontfortanske bededag for vor ordensfamilies mange anliggender. Kl. 17.15 er der i kirken en sunget latinsk requiemmesse for alle afdøde medlemmer af den montfortanske ordensfamilie, særligt for de patres, brødre og søstre, som har arbejdet i Danmark. Efter messen, fra kl. 18.15 - 19.15, er der tilbedelse foran det udstillede sakramente med vesper og bøn i dagens intention.
Lør d. 12. fejres der titularfest og kirkevielse i Holbæk: Festen for den hellige Elisabeth af Thüringen. Der er festmesse i Skt. Elisabeths kirke kl. 15,30 med efterfølgende festreception. Som altid sendes der en særlig indbydelse til menighederne i Slagelse og Kalundborg.

Tor 17. er der i forlængelse af messe og rosenkrans sammenkomst i menighedssalen, hvor vi sammen spiser vor medbragte frokost. I forlængelse heraf vil vor organist Mette Kleisvi i ord og toner fortælle os om “Grundtvig på en anden måde”.

Søn 20. er Krist Konges fest. På denne det gamle kirkeårs sidste søndag er der familiemesse kl. 10, afsluttet med bøn til Krist Konge og sakramental velsignelse.

Søn 27. 1. søndag i advent. Et nyt kirkeår (år B) begynder. Kl. 10 er der højmesse, indledt med adventskransens indvielse og højtidelig tænding af dens første lys.

December

Søn 4. er 2. søndag i advent. Kl. 09.50 rosenkrans-bøn, kl. 10 familiemesse
Man 5. månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag for den montfortanske ordensfamilies mange anliggender, kl. 17.15 er der i Skt. Montforts kapel messe i dagens intention. Efter messen, fra kl. 18.15 - 19.15, er der tilbedelse foran det udstillede sakramente med bøn for præste- og ordenskald.
Tor 8. fejres med stor højtidelighed festen for jomfru Marias uplettede undfangelse. Festdagen er mødedag for medlemmerne af den montfortanske association “Maria, Hjerternes dronning”. Kl. 18.30 er der festmesse, i messen fornyer medlemmerne af Montfortkommunitet deres tilhørsforhold, og medlemmerne af den montfortanske association fornyer højtideligt af deres indvielse til Jesus Kristus ved Maria. Efterfølgende spisning i kommunitetet, hvor tilmelding er nødvendig.
Søn 11. 3. søndag i advent, kl. 10 er der familiemesse med børnenes optog og efterfølgende adventshygge for hele menigheden i menighedssalen.
Tor. d. 15. afholdes menighedens adventsfrokost

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.
Lundemarken 15.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitetet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 5852 0645
e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Kirkeværge Scholastique Nyiragwaneza, Lundemarken 15, 1., tlf.: 9793 3918
Menighedsrådsformand Mirjam Ploug Sarp, Røs-næsvej 448, tlf.: 5950 9499
Søndage messe kl. 15.30, derefter kirkekaffe
Hverdage normalt ingen gudstjenester, Der henvises

til Slagelse.

November

Søn 6. Allehelgensfes,. kl. 15.20 rosenkransbøn, kl. 15.30 er der festmesse med efterfølgende kort andagt for vort sogns afdøde.
Man 7. er mindedagen for alle vore kære afdøde. Menigheden henvises til gudstjenesterne i sognekirken i Slagelse.
Lør 12. fejres titularfest og kirkevielse i Holbæk: festen for den hellige Elisabeth af Thüringen. Der er festmesse i Skt. Elisabeths Kirke kl. 15.30 med efterfølgende fest- reception. Som altid inviteres Kalundborg og Slagelse menighed.
Søn 20. Krist Konges fest, det gamle kirkeårs sidste søndag. Kl. 15.30 er der festmesse, afsluttet med sakramental velsignelse.
Søn 27. 1. søndag i advent. Et nyt kirkeår begynder (år B). Kl. 15.30 er der messe, indledt med adventskransens indvielse og højtidelig tænding af dens første lys.
December
Søn 4. 2. søndag i advent, rosenkransbøn før søndagsmessen, fra kl. 15.20.
Man 5. månedens 1. mandag, inter-montfortansk bededag. Se under ‘Slagelse’
Tor 8. fejres i Slagelse med stor højtidelighed festen for jomfru Marias uplettede undfangelse. Se under Slagelse.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke
Elisabeth-Centret, Carl Refffsvej 6.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitetet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 5852 0645.
e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Giro: 634-4348
Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 5944 1562.
Menighedsrådsfmd.: Birthe Hjort, Skyttensvej 29, 4300 Holbæk, tlf. 5943 6552.
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedshuset. - NB: Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesse: Hver tir i nov samt den første tir i dec. kl. 17.30. Der er børne- og ungdomsundervisning i forlængelse af søndagsmessen lørdagene d. 5. og 19. nov. samt 3. og 10. dec.

November

Lør. 5. Allehelgensfest, kl. 15.00 rosenkransbøn, kl. 15.30 festmesse. I tilslutning til messen holdes en kort andagt for vort sogns afdøde, hvorpå vi, syngende allehelgens-litaniet, går i procession til den katolske kirkegård, hvor gravene bestånes med vievand og den afsluttende velsignelse gives. Når vi kommer tilbage til kirken, er der i menighedssalen en tallerken varm suppe til alle.
Man 7. er mindedagen for alle vore kære afdøde. Der er idag ingen gudstjeneste i Holbæk. Se under 8. novbr.
Dagen fejres samtidig som november-månedens intermontfortanske bededag for ordensfamiliens mange anliggender. Der er gudstjeneste i Slagelse kl. 17.15

Tir 8. fejrer vi i Holbæk mindedagen for alle vore kære afdøde, kl. 17.30 er der en højtidelig requiem-messe (på latin) for vort sogns afdøde. Fællesspiningen i menighedssalen efter messen falder bort i år, idet vi allerede på lørdag har Elisabeth-fest.
Lør 12. Festen for den hellige Elisabeth af Thüringen, vort sogns og vor kirkebygnings, samt Elisabeth-Centrets værnehelgen. Titularfest og kirkevielsesfest i Holbæk. Kl. 15.30 festmesse, afsluttet med Te Deum, sakramental velsignelse og procession til Elisabeth-statuen i parkanlægget. Efter gudstjenesten fortsætter vi sognefesten i vores menighedshus, hvor der er en festlig reception. Lad os satse på en god sogne-fest, som menigheden slutter op om.

Lør 19. afrundes det gamle kirkeår med Krist Konges fest, kl. 15.30 er der festmesse, afsluttet med bøn til Krist Konge og sakramental velsignelse.
Lør 26. begynder et nyt kirkeår (år B) med 1. søndag i advent, kl. 15.30 indvielse af adventskransen, højtidelig tænding af dens første lys og efterfølgende messe.
Tir 29. fejers messen kl. 17.30 som en requiem-messe for alle familier, som er døde i forbindelse med borgerkrigen i SriLanka.

December

Lør 3. 2. søndag i advent rosenkransbøn før messen, fra kl. 15.20.
Man. 5. er månedens 1. mandag, som er inter-montfortansk bededag for ordensfamiliens mange anliggender. Der er gudstjeneste i Slagelse kl. 17.15.
Tir 6. fejres i Holbæk ved messen kl. 17,30 festen for Marias uplettede undfangelse. Efterfølgende adventsfrokost. Tilmelding.
Tor 8. fejres i Slagelse med stor højtidelighed festen for jomfru Marias uplettede undfangelse. Se under Slagelse.
Lør 10. 3. søndag i advent. Messen kl. 15.30 begynder med børnenes lysprocession. Efterfølgende adventshygge i menighedssalen.

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke,
Sct. Knudsgade 19. Tlf. 5767 0301.
Sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Skt. Joseph Søstrene, tlf. 5761 7371.
Menighedsrådsfmd.: Ove Kristensen
Harevænget 117, 4200 Slagelse, tlf. 5852 1099
E-mail: ove117@stofanet.dk
Mestetider: (HC2)(I)
Der er messe hos Sct. Josephsøstrene hver onsdag kl. 16.30. Der er kirkekaffe efter messerne om lørdagen eller søndagen.

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke
Frederiksborgvej 11.
Tlf.: 4635 0965, Fax: 4636 5091, Giro: 402 3986
E-mail: skt.laurentii-kirke@mail.tele.dk
Homepage: www.laurentii.org
Konst. Sognepr.: p. Robert Showers OFM. Conv. træffetid: tor 9.00-11.00.
Sognekontoret er åbent tir-fre 10.00-12.00.
Menighedsrådsfm.: Anni Meinertz. Tlf. 4638 3321.
E-mail: anni.meinertz@post.tele.dk
Organist: Annelies van der Meer: 5946 3292
Gråbrødrehuset: Tlf. 4636 7756.
E-mail: graabroe@post4.tele.dk
Gråbrødrenes Bogcafé: Tlf. 4632 5257. Åben tir-fre kl. 13.00-16.45. E-mail: bogcafe@get2net.dk
Faste gudstjenester, messer & arrangementer:
Søn: kl. 8.30 & 10.00. Der er kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00. 1. lør i md: Messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 17.00.
Hverdage: Tir-fre kl. 17.00.
Skriftemål: Fre kl. 16.30-16.45 i kirken.
Anonyme Alkoholikere: Ons kl. 10.00-11.00.
Tidebøn: Morgenbøn: Tir-Fre kl. 07.00. Lør kl. 7.30.
Aftenbøn: Man-fre kl. 18.30.
Andagter: Rosenkrans: Ons kl. 16.30.
Sakramentsandagt: Fre kl. 19.00-21.00.

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke
Frøgård Allé 12 Tlf. 4399 0728
Hjemmeside: www.sktpaul.dk
Sognepr.: Michal Bienkowski, Frøgård Allé 10, tlf.: 4399 0728, eller: 2072 8951
e-mail: sktpaul@mail.dk
Pastoralassist.: Sr. Marianne Skjold, Bygaden 53, Taastrup. Tlf.: 4399 8157
E-mail: marianneskjold@yahoo.dk
Menighedsrådsform.: Øvind Kjørstad, Budstikken 116, Taastrup. Tlf.: 4399 7051.
Assumptionssøstrene: Bygaden 53, Taastrup. Tlf.: 4399 8157. E-mail: assumption@post.tele.dk
Mestetider:

Lørdage: Søndagsmesse kl. 17.00
Søndage: Højmesse kl. 10.00, kirkekaffe
Hverdage i kirken: man ingen; tir, ons, tor kl. 10.00, fre kl. 19.00
Hverdage hos Assumptionssøstrene: man og lør kl. 9.00, tir kl. 19.00 + åbent hus, ons kl. 17.30, tor kl. 19.00, fre kl. 11.30. Sakramental tilbedelse hos søstrene hver dag kl. 16.00-17.30.
Sakramental tilbedelse i kirken: ons kl. 8.30-10.00; fre kl. 19.40-21.00 (1. fre i md. kl. 19.40-6.00)
Laudes: man og lør i forbind. med messe kl. 9.00 hos søstrene. I kirken: ons kl. 9.00.
Vesper i forbindelse m. eftermiddagsmesserne hos søstrene.
Rosenkrans: ons kl. 9.15; fre ca. kl. 20.00.
Skriftemål: i forbindelse med messerne eller efter aftale med præsten.
Katekese for førstekommikanter: 1. & 3. søn i md efter højmessen.
Katekese for firmander: tor kl. 17.00-18.30.
Voksenkatekese / deriblandt for kandidater til optagelse i Den Katolske Kirke /: hver tir hos søstrene. Starter med messe kl. 19.00.
Bibelaften: 1. & 3. man i md. kl. 19.30-21.00.
Ministrantsøndag: 2. søn i md. efter højmessen
KÆK: 3. tir i md. Begynder m. messe kl. 12.00.
Ungdomsmøder: hver 2. ons kl. 18.00.
Filmaften: hver 2. ons kl. 18.00.

November

Fre 4. Skt. Karl Boromæus, 1. fre i md. Efter messen kl. 19.00 er der Sakramental tilb. indtil kl. 6.00.
Lør 5. Maria-dagen erstattes med en retræte i Karlslunde Strandkirke. Pavelig prædikant, Pater Raniero Cantalamessa holder oplæggene. Dagen starter kl. 13.30. Vi vil forsøge at arrangere en fælles udflugt til Karlslunde Strandkirke.
Søn 6. Alle Helgen, højmesse kl. 10.00 med det efterfølgende besøg på Rønnevang kirkegård. Kl. 15.00 holder den pavelige prædikant, p. Raniero Cantalamessa et oplæg i Skt. Pauls Kirke.
Man 7. Alle Sjæle. Messe kl. 17.30. Til denne messe vil der være mulighed for at samle navnene på vore kære afdøde. De bliver læst op under messens forbønner.
Tir 8. Skolemesse kl. 10.00. Kontakt venligst Assumptionssøstrene ang. messe kl. 19.00 og det efterfølgende åbne hus.
Ons 9. og tor 10. ingen messe
Fre 11. kl. 19.00 messe, sakramental tilb. indtil kl. 21.00.

Fre 11. - søn 13. Børnenes weekend på Bastrup.
Nærmere oplysninger hos sr. Marianne.
Man 14. Menighedsrådsmøde med messe kl. 19.00.
Lør 19. Ingen messe (Pastoralrådsm. Magleås).
Adventskrans laves den dag.
Søn 20. Jesus Kristus Universets Konge. Udover højmesse kl. 10.00 er der ungdomsmesse kl. 17.00.
Man 21. kl. 19.30-21.00 Bibelaften
Tir 22. kl. 10.00 Skolemesse
Lør 26. På opdagelse i troen. Dagens tema: Den katolsk-kristne trosbekendelse. Dagen tænkes som arrangement for alle (børnepasning arrangeres om nødvendigt). Vi begynder med frokost kl. 13.00. Der er et enkelt oplæg om temaet, samtaler i grupper.
Afslutning med bøn og velsignelse kl. 16.00. Der er Søndagsmesse kl. 17.00.
Søn 27. 1. Søn i Adventstiden, kl. 10.00 højmesse.

December

Fre 2. kl. 19.00 messe derefter Sakramental tilb. indtil kl. 6.00.
Lør 3. Advents retrætedag i forbindelse med Maria-dagen kl. 12.30-17.00. Der er mulighed for skriftemål.
Søn 4. Familiemesse kl. 10.00. Vi forventer, at Skt. Nicolaus kommer forbi efter messen (forhåbentlig springer han ikke messen over).
Man 5. kl. 19.30-21.00 bibelaften
Søn 11. kl. 10.00 højmesse, julekoncert kl. 15.00, *bemærk* julekoncerten erstatter ikke søndagsmessen.
Søn 18. Under ungdomsmessen kl. 17.00 tager vi imod Fredslyset fra Betlehem. Vi møder op på Høje-Taastrup station. Derfra går vi i procession med faklerne til kirken, hvor messen fejres.

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke
Kontor og menighedshus: Nygade 8. Tlf. 4921 0571.
Hjemmeside: www.katolskkirkehelsingoer.dk
Sognepr.: Hans Esmark, tlf. 4824 1402 bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man. Fax: 4825 5531.
E-mail: hanesemark@adslhome.dk
Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.
Menighedsrådsfmd: Mariella Madsen tlf. 4913 2599. E-mail: ozoua48@yahoo.dk
Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller opslag i våbenhus.
November
Søn 6. kl. 9 messe
Søn 13 kl. 11 messe
Søn 20. kl. 9 messe
Søn 27. kl. 11 messe
December
Søn 4. kl. 9 messe
Søn 11. kl. 11 messe

3400 HILLERØD. Sankt Vilhelms Kirke
Kirke og menighedshus: Møllestræde 7. Tlf. 4825 5531.
Hjemmeside: www.katolskkirkehilleroed.dk
Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 4824 1402 bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man. Fax. 4825 5531. E-mail: hanesemark@adslhome.dk
Skt. Vincent Søstrene, tlf. 4826 7865.
Menighedsrådsfmd: Martin Rohof. Tlf. 4774 2817.
E-mail: post@melbymarkiser.dk
Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller opslag i våbenhuset.
November
Søn 6. kl. 11 messe
Søn 13 kl. 9 messe
Søn 20 kl. 11 messe
Søn 27 kl. 9 messe
December
Søn 4. kl. 11 messe
Søn 11. kl. 9 messe

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke
Marievej 6. Tlf. 4586 0751.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognets e-mail: kirke@sankt-hans-kirke.dk
Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M. Tlf. 4553 0751.
E-mail: papuga@mail.dk
Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M. Tlf. 4581 2796
E-mail: pawlowski@get2net.dk
Hjælpepr.: Jacob Muiser, C.M. Tlf. 4581 2796
Præsternes bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Giro: 703-8275.
Menighedsrådsfmd.: Torben Johansen. Tlf. 4586 3546.
Mestetider: (HA)(T)
Skt. Hans Kirke: Højmesse søn kl.10.00.
Hverdagsmesse tir kl.17.30 og tor kl.10.30.
Mikkelborg, Strandvejen 352: Højm. søn kl. 8.45.
Skriftemål i forbindelse med messerne eller eft. aft.

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke
Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M.
Mobiltlf. 28 18 47 24
E-mail: radoslaw@pawlowski.dk
Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.
E-mail: papuga@get2net.dk
Hjælpepr.: Jacob Muiser, C.M.

Tlf. til præsterne: 45 81 27 96. Menighedsrådsfmd.: Thorsten Wilstrup. Rosenkrans 1.ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhjertigheden Rosenkrans om fredagen inden messen kl.17.15 (undtagen 1 fre i md). Tilbedelse af Alterets Sakramente:1. fre i md efter messen 17.30. Sygebesøg med Kommunionen:1. fre i md eller efter aftale. Generelle messetider: Søn Højmesse kl. 10, man kl. 17.30, tir kl. 10, ons-fre kl. 17.30, lør kl. 16.

November

Ons 2. Rosenkrans efter messen kl. 17.30. Efter andagten er der kaffe i hestestalden. Tor 3. Religionsundervisning med øvelse til Alle Helgens Fest kl. 16.00. Messe kl. 17.30 Fre 4. Den første fredag i måneden. Efter messen kl. 17.30 er der tilbedelse af Det Allerehelligste Sakramente. Sygebesøg med Kommunionen. Lør 5. Kulturnat i Birkerød – Nordvanggaards Plejehjem og vor Kirke er åben fra kl. 20-22. Søn. 6. ALLE HELGEN FEST. Messe kl. 10.00. Under messen beder vi for vore afdøde og tænder lys på altret. Alle familier med børnene er meget velkomne. Skriv navne af dine afdøde og læg sedlen i sakristiet senest 15 min. inden messen. Kirkekaffe efter messen. Man 7. Alle Sjæle. Messe er kl. 17.30. Ons 9. kl. 17.30 messe med vesper Tor 10. Religionsundervisning kl. 16.00-17.10. Messe kl. 17.30

Søn 20. Festen for Jesus Kristus, Universets Konge. Højmesse kl. 10.00. Derefter åbner Julestuen. Tor 24. Religionsundervisning kl. 16.00-17.10. Vi begynder med forberedelsen til Krybbespillet. Messe kl. 17.30

Søn 27. 1. søndag i Advent. Højmesse kl. 10.00. Tag jeres adventskrans med til indvielse sammen med kirkens adventskrans. Kirkekaffe. Ons 30. Festen f. apostlen Andreas, messe kl. 17.30. *December* Lør 10. 10-års jubilæum for tidsskriftet Ord På Vejen. Højtidelig vil biskop Czeslaw Kozon læse pontifikalmesse i Sankt Hans Kirke i Hørsholm kl. 14.00. Efter messen er der reception i menigheds-salen. Søn 11. 3. Søndag i Advent. Højmesse kl. 10.00. I Hørsholm er der Krybbespil med deltagelse af børnene fra vor menighed. Ons 14. kl. 17.30 messe med vesper. Tor 15. Gruppevis afslutning af religionsundervisning for jul kl. 16.00. Messe kl. 17.30

13 | Hovedstadsområde NV 2730 HERLEV. Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14. Tlf. 4494 7694 og 4494 7678 Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 4453 5558 Hjælpepr.: Michael Bradley O.M.I.. Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf.4494 7678 Menighedsrådsfmd.: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup.Tlf. 4497 4335 Messetider: (HA)(T) Lordage: K. 17 Søndage: Kl. 10. kl. 11.30 (engelsk) Mandage: K. 10.30. Ons kl. 19. Tor. kl. 09.30 (engelsk) 1. Fre i md kl. 19.30 (engelsk) 3. Fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende Rosenkransandagt Tilbedelse: Ons. efter messen. Skriftemål efter aftale Tir åbent hus hos Skt. Joseføstrene, Primulavej 1, M. kl. 19.

Oktober

Man 31. kl.19.30 Studiekreds *November* Søn 13. Undervisning efter messen kl. 10 Man 14. Studiekreds kl. 19.30 Lør 19. - sond. 20. Menighedens retræte på Magleås. Se opslag i våbenhuset Man 28. Studiekreds kl. 19.30 Ons 30. Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19. *December* Søn 11. Undervisning efter messen kl. 10 Man 12.Studiekreds kl. 19.30 Fre 16. Bodsandagt kl. 19

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke Frederikssundsvej 225. Sognepræst: Lech Pytlak. Tlf. 38 28 17 00 el. 38 28 47 69, 10-12, undt. man og i forb. med messerne. Kontor: Tlf 38 28 17 00 man-fre 10.30-12.30. Menighedsrådsformand: Esther Zivadinovic, tlf 38 28 82 53 Sankt Joseph Søstrene, Primulavej 1, 2720 Vanløse Tlf . 38 10 30 34 Messetider: (HA)(T) Søndage: Højmesse kl. 11. Hverdagsmesser: Tir og tor kl. 10.00, fre kl. 19.00 Første fre tilbedelse fra kl. 18.30. Sidste fre Niels Steensens andagt kl. 18.45 Hver tirsdag messe kl. 19 hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1, Vanløse.

2860 SØBORG. Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9. Sognepr.: Lech Pytlak. Træffes tir-fre 10.30-12 på tlf. 3828 1700. Evt. også tlf. 3828 4769. Kirkens kontor: Vandtårnsvej 11. Tlf. 3969 0301. Giro: 913-2929. Menighedsrådsfmd.: Dorte Linnemann. Tlf. 3967 7699. Sognets Hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn Messetider: (HC2)(T) Søndag: Højmesse kl. 9.30. 4. søndag i måneden er der Familiemesse kl. 9.30. Efter Højmesse morgenkaffe i menighedslokalet. Alle er velkommen. Kroatisk messe 2. søndag i måneden kl. 18 KUK, DUK og religionsundervisning for sognets børn og unge: Hver onsdag kl. 18-19.30 i menighed-slokalet.

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM 3720 Åkirkeby.
Rosenkranskirken, Gregersgade 12, Konst. sognepr.: Dietrich Timmermann. Tlf. 56 97 44 62. Mobil 40 97 57 62 Menighedsrådsfmd.: Knud-Erik Frandsen. Tlf. 56 48 85 71. Pastoralass.: Sr. Carina Pøppinghaus. Tlf. 56 95 08 55. Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne. Tlf. 56 95 08 55. Gudstjenestetider (HC2)(I) Alle søndage: Kl. 10 Højmesse eller Ordets gudstjeneste.

14 | Hovedstadsområde NØ 2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1 A. Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 4587 5688. Fax: 4587 5685. E-mail: agcomi@mail.dk Andenpr.: Calogero La Loggia. Tlf. 4587 0888. E-mail: laloggiacalogero@mail.dk Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke. Menighedsrådsfmd.: Giorgio Bressan, Bagsværdvej 133 A, 1. th., 2800 Kgs. Lyngby. Tlf. 4593 6730 Messetider: (HB2)(T) Søn M. kl.10. (Familiemesse 1.søn i md). Lør M. kl.17.

Søndagsmesse: efter højmassen er der kirkekaffe Hverdagsmesser: man-tors kl. 17.00, fre kl. 16.00. Rosenkransbøn en halv time før messen fre og lør. *November* Søn 6. Alle Helgen. Messe kl. 10, derefter brunch. Andagt for sognets afdøde ved pastor Kings gravsted på Sorgenfri Kirkegård kl. 15. Man 7.:Alle Sjæle. Messe kl. 17. Fre 11. Skolemesse kl. 8.15 Søn 13. 33. alm. søn. Messe kl. 10. Sogneundervisn. Søn 20. Krist Konge Fest. Messe kl. 10. Lør 26. Vietnamesisk Messe kl. 15. Messe kl. 17. er aflyst pga. Skt. Andreas Fest i Ordrup hvor der er Festmesse kl. 17.

Søn 27. 1. søn. i adv. messe kl. 10. Sogneundervisn. *December* Søn 4. 2. søn. i adv. messe kl. 10, derefter brunch Ons 7. Vigiliemesse for Jomfru Marias Uplettede Undfangelse. Messe kl. 17. Tor 8. Jomfru Marias Uplettede Undfangelse. N.B. messe kl. 12.00. (Ingen aftensmesse da der fejres 150-års jubilæum hos Skt. Joseph Søstrene (Strandvejen) med Messe kl. 16.30. Søn 11. 3. søn i adv. messe kl. 10. Sogneundervisn. Man 12.: Messe kl. 17. med efterfølgende Bodsandagt og lejlighed til skriftemål.

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke Bernstorffsvej 56. Sognepr.: Niels Engelbrecht, Bredgade 64, 1260 København K. Tlf: 33 13 37 62. Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf: 39 61 19 19. Træf. bedst kl. 8-9. Andenpr.: Pastor Fabrizio Milazzo, Bredgade 64, 1260 København K. Tlf: 33 13 55 83. Mobil: 61 67 83 39 Sognekontor: Bredgade 64, 1260 København K. Tlf: 33 13 37 62 – Man.-fre. kl. 10.30-15. Menighedsrådsform.: Felicity Pors, Rørmosevej 6, 2400 Kbhvn. NV, tlf. 39 69 47 28 Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98 Messetider: (HB), (T)(H) Søn Højmesse kl. 9 – reciteret messe kl. 11. Familiemesse kl. 11 den anden og den fjerde søn i måneden. Anden søn familiedag efter familiemessen kl. 11. Efter Højmassen morgenkaffe i menighed-slokalet. Alle er velkomne. Hverdage: Man & ons messe kl. 11, tir, tor og fre messe kl. 8, lør messe kl. 11:30 med forudgående rosenkrans kl. 11:10. 1. og 3. man i måneden tilbedelse kl. 10-11. NB!! Tilbedelsen er flyttet fra ons til man. *November* Tir 1. KÆK-møde i Sct Andreas, messe kl. 11.30. Lør 5. Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkrans kl. 11.10. Derefter messe. Voksenkatekese i Sct. Ansgar kl. 14.30. Søn 6. ALLE HELGEN. Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Andagt på Ordrup Kirkegårds katolske

afdeling kl. 15. Vedrørende andagt på Katolsk Vestre Kirkegård, se venligst i Katolsk Orientering. Man 7. ALLE SJÆLE. Tilbedelse af det udstillede alterets sakramente kl. 10-11. Messe kl. 11 og kl. 17. I Sct. Andreas messe kl. 8 og kl. 19. Ons 9. MiniKUK kl. 18.30 - 20. Lør 12: STORE RENGØRINGS-EFTERMIDDAG, kl. 13-16. Søn 13. Højmassen kl. 9 læses for menighedens afdøde velgørere). Familiemesse kl. 11 efterfulgt af ’Familiedag’. Ons 16. Matt-evangeliet kl. 19.30. Søn 20. Krist Konge. Sidste søndag i kirkeåret. Man 21. Tilbedelse af det udstillede alterets sakramente kl. 10-11, messe kl. 11. Meditationsaften, Strandvejen 91, kl. 19.00. Ons 23. MiniKUK kl. 18.30 - 20. KÆK-møde i Sct. Ansgar kl. 14.30. Lør 26. Temalørdag kl. 14.30-16.30. Søn 27. 1. søndag i advent. Højmesse kl. 9. Familiemesse kl. 11. Adventshygge kl. 14.30 – 16.30. Engelsk familiemesse kl. 16.30. Tir 29. MR-møde. *December* Lør 03. Bededag for præste- og ordenskald. Rosenrans kl. 11.10, derefter messe. Voksenkatekese i Sct. Ansgar kl. 14.30. Man 5. Tilbedelse af det udstillede alterets sakramente kl. 10-11, messe kl. 11. Tir 6. Koncert med Gentoftekoret kl. 19. KÆK i Sct. Andreas holder julefrokost. Messe kl. 11.30 Ons 7. Mini-KUK kl. 18.30-20 i KUK-lokalet. Søn 11. Familiemesse, kl. 11. ’Familiedag’ efter messen.

Immaculata kirken, Strandvejen 91 søndage kl 09.00.

2920 CHARLOTTENLUND Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2. Sognepr.: Pastor Allen G. Courteau, O.M.I., Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tlf: 4587 5688. E-mail: agcomi@mail.dk Andenpræst: Pastor Calogero La Loggia, Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tlf: 4587 0888. E-mail: laloggiacalogero@mail.dk Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf: 3964 3039 - Normalt åbent onsdag kl. 9 - 12. Menighedsrådsfmd.: Martin Ebert. Tlf. 4583 7353. Messetider: (HB2)(T) Søndag: Højmesse kl. 10. 1. søndag i måneden: Højmesse med gregoriansk sang. Efter Højmassen morgenkaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne. Hverdage: man - tor messe kl. 8 (ca. 8.15 om tir fordi skolebørn er med) fre messe kl. 17 med forudgående tilbedelse fra kl. 16, lør. messe kl. 11.30, 1. lør i md. rosenkrans kl 11. *November* Tir 1. kl. 11.30 messe, KÆK møde efter messen. Søn 6.. Alle Helgen, messe kl. 10. Andagt på Ordrup Kirkegårds katolske afdeling kl. 15. Man 7. Alle Sjæle, messe kl. 8. og 19. Søn 13. 33. alm. søn messe kl. 10. Søn 20..Krist Konge Fest, messe kl. 10. Lør 26. Ingen messe kl. 11.30 da der fejres Skt. Andreas Fest med indledende Festmesse kl. 17. Søn 27. 1. søn i advent, messe kl. 10. *December* Søn 4. 2. søn i advent, messe kl. 10. Tir 6. kl. 19. bodsandagt med lejlighed til skriftemål. Ons 7. kl. 19. Vigiliemesse for Jomfru Marias Uplettede Undfangelse. Menighedsrådsmøde derefter. Tor 8. Marias Uplettede Undfangelse, messe kl. 8. (Ingen aftensmesse da der fejres 150-års jubilæum hos Skt. Joseph Søstrene (Strandvejen) med messe kl. 16.30. Søn 11. 3. søn i advent, messe kl. 10.

15 | Hovedstadsområde V 1616 KBH. V. Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4. Tlf. 3324 6580 og 3321 8588. Fax: 3325 0738. Sognepr: P. Gerhard Sanders SJ. E-mail: Stenosgade@mail.dk Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen. Tlf. 3321 5934. Menighedsrådsfmd.: Ruth Christophersen. Tlf. 3616 7084. Messetider: (HA)(T) Man-fre: kl. 8.15 og 17. Lør: kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe. Søn: kl. 10 Latinsk Højmesse. Kl. 11.30 Dansk Højmesse. kl. 20 Aftenmesse. Lejlighed til skriftemål før og eft. alle messer og eft. aftale. *November* Fre 4. Jesu Hjerter Fredag. Det Helligste Sakramente udstilles til stille tilbedelse kl. 16.00. Sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00. Søn 6. Allehelgen, kl. 10 - 11.30 religionsundervisning, kl. 13 messe på litauisk, kl. 16.00 andagt på Katolsk Vestre Kirkegård. Andagten begynder i den almindelige Vestre Kirkegårds Nordre Kapel (ved hovedindgangen fra Vestre Kirkegårds Allé), hvorfra vi går i procession til vor egen kirkegård. (Ingen messe i Katolsk Vestre Kirkegårds kapel).

Man 7. Alle Sjæle, kl. 17.00 Sjælemesse (latinsk Requiems-messe) for sognets afdøde. Søn 13. kl. 18.00 messe på kroatisk. Tir 15. STENOKLUBBEN kl. 14.30-16.30. Eftermiddagens gæst er Inger Harbo Andersen, som vil fortælle om H.C. Andersens forhold til Gud. Alle er velkomne. Fre 18. Bønsaften i Jesu Hjerter Kirke, kl. 17 messe efterfulgt af Sakramental tilbedelse indtil kl. 20. Vekslen mellem stilhed, bøn, salmer og tekstlæsning. Vær med hele tiden eller kig forbi en stund. *December* Fre 2. Jesu Hjerter Fredag. Se 4.11. Lør 3. kl. 14.30-18 Menighedens Nikolausfest med deltagelse af Tro-og-Lys Gruppen. Søn 11. kl. 18.00 Messe på kroatisk. Tir 13. kl. 20 Kirkekoncert ved koret Musica Viva. Fri adgang. Fre 16. Bønsaften. Se 18.11. Hver tirsdag åbnes kirken kl. 16. Efter messen kl. 17 rosenkransbøn Hver søndag indbyder vi til “Kirkekaffe” efter 11.30-messen. Kaffen - og teen - serveres i menighedssalen, indgang: Stenosgade 4 B. Religionsundervisning for sognets børn og unge: Hver søndag kl. 10 - 11.30 i præstegården. Forberedelse til firmelsen hver lørdag kl. 11 - 12.00 i præstegården.

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5. Hjemmeside: www.mariae.dk Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16. Tlf. 38 79 39 99. E-mail: fich@post4.tele.dk Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og fr 10-12. Tlf. 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36. Menighedsrådsfmd.: Ivar Hoel. Tlf. 32 46 17 12. Forening: Sankt Mariæ Unge Katolikker (SMUK). Hjemmeside: www.mariae.dk/smuk Messetider: Søndage: Hm. kl. 11. *November* Søn 6. Allehelgen, højm. med børneprædiken kl. 11 Søn 13. 33. alm. søndag, højmesse kl. 11 Søn 20. Kristi Konges fest, højmesse kl. 11 Søn 27. 1. søndag i Advent, højmesse kl. 11 Søn 4. 2. søndag i Advent, højmesse med børneprædiken kl. 11 Søn 11. 3. søndag i Advent, højmesse kl. 11 Katolsk Ældreklub: Møde den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00 . Nærmere oplysninger hos: Hans K. Thomsen - 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke Strøbyvej 2 Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R. Tlf. 3678 2790. Træffes tir, fre, lør 9-12, tor 16-18; ellers kun efter aftale. Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590. Menighedsrådsfmd.: Jørgen Fog. Tlf. 3677 2226. Messetider: (HA)(T) Søndage Hm. kl. 10. 1. søn i md. polsk M. kl. 12; 3. søn i md. polsk M. kl. 17. Lørdage M. kl. 17 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk). Hverdage Man-fre M. kl. 8; 3. fre i md. som regel vietnamesisk M. kl. 15.

November Tir 1. kl. 8 messe, kl. 18 messe på polsk for de afdøde Lør 5. kl. 17 messe på dansk og vietnamesisk Søn 6. Alle Helgen. kl. 10 højmesse, kl. 12 messe på polsk. Kl. 16 katolsk andagt på Vestre Kirkegårds nordre kapel med efterfølgende procession til katolsk Vestre Kirkegård. Man 7. Alle Sjæle, messe for afdøde kl. 8 og kl. 18. Lør 12. kl. 17 messe. Søn 13. kl. 10 højmesse, derefter kirkekaffe. Lør 19. kl. 17 messe Søn 20. kl. 10 højmesse, kl. 17 messe på polsk Lør 26 kl. 17 messe Søn 27. 1. søn i Advent, kl. 10 højmesse. kl. 16 koncert i kirken med Hvidovrekoret. *December*

Lør 3. kl. 17 messe på dansk og vietnamesisk Søn 4. 2. søn i Advent, kl. 10 højmesse, vi fejrer Sct Nicolaus, værhelgen for vor kirke. Efter messen er der gløgg og æbleskiver. Kl. 12 messe på polsk Tir 6. Den hl. Nicolaus Tor 8. Marias uplettede undfangelse Lør 10. kl. 17 messe Søn 11. 3 søn i Advent, kl. 10 højmesse

16 | Hovedstadsområde N & NV 2200 KBH. N. Sakramentskirken

Nørrebrogade 27 C. Sognepr: Reinhold Sahner Tlf: 3535 6825. Træffes bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail. Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk Fax: 3536 6430. Præst for engelsk-talende: Carroll Parker Tlf: 4494 7678. Præst for fransk-talende: Pascal Rene Lung Tlf: 0046 4618 9627.

10

Hospitalspræst: Jørgen Erichsen Tlf: 3961 1919. Giro: 804-6638 Menighedsrådsform.: Isabelle Lagrange Bustrup Messetider (HB2)(T) Søndage: Dansk M kl. 10. Engelsk M kl. 18 Fransk M kl. 11.30 (1. og 3. Søn i md) Hverdage: Tir kl. 8 (skolemesse, dog ikke i ferietiden). Ons kl. 17 (engelsk) Messetiderne til højtiderne, andre messetider og arrangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

17 | Hovedstadsområde K
1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
Bredgade 64.
Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk
Sognepr.: Niels Engelbrecht. Tlf. 3313 3762, 10-12 undt. man og tor.

Andenpr.: Fabrizio Milazzo.Tlf. ...

Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf: 3961 1919. Træffes bedst kl.8-9. Andenpr.: Gregers Mærsk-Kristensen. Tlf. 3313 5583.

Kirkens kontor: Tlf. 3313 3762, man, tir, tor og fre 10-15. Ons eft. aftale. Fax: 3332 1049. E-mail: sanktansgar@city.dk Giro: 642-5305. Menighedsrådsfmd.: Andreas Rude. Tlf. 3535 0356. Faste messetider: hverdage (ma – fr) kl. 8.00 og kl. 16.30 morgenbøn (laudes) synges man – fre kl. 07.30 lør kl. 17.00 Søn kl. 8.00 og kl. 10.00 (Højmesse) Aftenbøn (Vesper) synges søndag kl. 17.00 Ungdomsmesse eller studentermesse (SAKS) hver søndag kl. 19.30.

Første søndag i måneden kl. 12.00: Ukrainsk messe (Byzantinsk ritus)

November:

Fre 4. kl. 16.30 Jesu Hjerte messe med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 18.00

Lør 5. kl. 14.30 Voksenkatekese: Pastor Niels Engelbrecht: Matthæus Evangeliet. Kl. 17.00 Aftenmesse. Søn 6. Alle Helgen. Kl. 8.00 Messe. Kl. 10.00 Familiehøjmesse med efterfølgende familiedag. Kl. 12.00 Ukrainsk messe. Kl. 16.00 Alle Sjæles-andagt på Vestre Kirkegård begynder i Nordre Kapel. Derefter går man i procession til den katolske afdeling på kirkegården. Kl. 19.30 Ungdomsmesse. Man 7. Alle sjæles dag.Kl. 8.00 messe. Kl. 16.30: Messe for menighedens afdøde.

Fre 11. kl. 10.00 Messe for de faldne franske soldater fra de to verdenskrige. Lør 12. kl. 17.00 Aftenmesse Søn 13. kl. 8.00 messe. Kl. 10.00 Højmesse.kl. 17.00 Vesper. Kl. 19.30 SAKS-messe Fre 18. kl. 18.00 Novemberfest i menighedssalen. Lør 19. kl. 17.00 Aftenmesse Søn 20. kl. 8.00 Messe. Kl. 10.00 Højmesse.Kl. 17.00 Vesper. Kl. 19.30 Ungdomsmesse Ons 23. kl. 14.30 KÆK- møde. Pastor Fabrizio Milazzo taler om sin tur til Færøerne Fre 25. Niels Steensens mindedag. Kl. 8.00 messe,

kl. 16.30. messe. Kl. 19.00 Festmesse og efterfølgende samvær i menighedssalen. Lør 26. kl. 17.00 Aftenmesse Søn 27. 1. s. i advent. Kl. 8.00 messe, kl. 10.00 Højmesse. Kl. 17.00 Vesper. Kl. 19.30 SAKS messe *December:* Lør 3. kl. 14.30 Voksenkatekese: pater Herbert Krawczyk S.J. Om valfartens teologi Søn 4. kl. 8.00 messe. Kl. 10.00 Familiehøjmesse med efterfølgende familiedag. Kl. 12.00 Ukrainsk messe. Kl. 17.00 Vesper. Kl. 19.30. Ungdomsmesse Ons 7. kl. 11.00 messe for ældreklubben; derefter adventsmiddag i menighedssalen. Lør 10. kl. 17.00 Aftenmesse Søn 11. kl. 8.00 messe. Kl. 10.00 Højmesse. Kl. 17.00 Vesper. Kl. 19.30 SAKS-messe

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke, Dronning Elisabeths Allé 3. Sognepræst: Jerzy Gorowski CSsR. Tlf. 3286 0724. E-mail: jfg@sktannæ.dk Konstitueret sognepræst: Wieslaw Podlach, CSsR. Tlf. 3286 0723. E-mail: kontoret@sktannæ.dk Præst for filippinerne: Patrick Sheils CSsR. Tlf. 3286 07 29 eller 2084 8084. Præst for polakker: Rajmund Dorawa CSsR. Tlf. 3286 0727

Kirkekont: Hans Bogbinders Alle2, tir-fre 10-12; tor; tillige 17-18. Tlf. 3258 4102. Fax. 3286 0738.

E-mail: kontoret@sktannæ.dk Giro: 815-3442. Menighedsrådsformand: Peder Schramm. Tlf. 3295 0074.

Messetider: (HA) (T)

Søndage: Messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17. Lørdage: Engelsk messe kl.17. Hverdage: Man kl. 8; Tir kl. 17 messe med vesper; Ons kl.8 messe med laudes; Tor kl. 8 og kl. 19 novene til Maria, Moderen af den Stedsevarende Hjælp med efterfølg. messe. Fre kl. 8. Hver 1. Fre kl. 19 messe derefter vågenat. Lør kl. 8 messe med laudes. Lejlighed til skriftemål efter aftale.

November

Søn 6. Allehelgensfest - familiemesse kl. 14.00. Efter messen kl. 15.15 velsignelse af gravene på Sundby Kirkegård. OBS: Ingen messe kl. 10.00. Man 7. Alle Sjæles Dag. Kl. 19.00 messe for menighedens afdøde. Søn 20. Krist Konges Fest. Latinsk højm. kl. 10.00. Søn 27. 1. søndag i advent. Menighedens adventsfest - efter messen Luciaoptog med elever fra Skt. Annæ Skole. Nærmere oplysninger om adventsfesten følger.

December

Søn 18. Messe kl. 10.00 Børnenes krybbeandagt. Lør. 24. Juleaftensdag. Kl. 24 midnatsmesse. Søn. 25. Herrens fødselsfest kl. 10.00 festmesse. NB: Ingen messe kl. 8.30. Lør 31. Nytårsaftensdag, kl. 16.00 takkegudstjeneste/messe.

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke. Sognepræst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51 Tlf.: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175. E-mail: kristkonge@greennet.gl Messetider: Søndage: kl. 10,00. Hverdagsmesser: Man., tir. og tor.: Kl. 18,00 Onsdage: Kl. 18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 19. Fredage: Kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213. Lørdage: Kl. 11.00. OBS: Ændringer i hverdags messetidspunkter kan ske. Fejring af bodens sakramente: Efter aftale. Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier.

20 | Færøerne

FO 100 TØRSHAVN. Mariukirkjan
Mariugøta 4.
Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt, Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V. Tlf. 3355 6080. Kirken: Tlf./Fax: 00 298 31 0380. E-mail: sktmaria@post.olivant.fo Præstegården: Mariugøta 10. Tlf. 00-298 31 1779. Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16, 160 Argir. Tlf. 00-298 31 0653. E-mail: gabriel@post.olivant.fo Menighedsrådsfmd.: Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Messetider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 11.

GUDSTJENESTER PÅ FREMEDE SPROG Arabisk messe

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. 1.Søn i md. kl.16.

Communauté de Langue Française
Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8, SE-223 50 Lund.

Tlf. +46 46 14 73 91. Fax: +46 46 14 73 91.

E-mail: pascalrene@dominikan.nu

Hjemmeside: http://www.dominikan.nu/
Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2000 København N. Tlf. 35 35 68 25.

Deutschsprachige Gemeinde

Pf. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kopenhagen V. Tlf. 3386 0380. Fax: 3386 0384.

HI. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St.Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen Ø. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 4494 7678. Fax: 4453 5558.

Vor Frue Kirke, Herlev:

Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass. Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass. Sakramentskirken: Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm: Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass.

Holidays: Mass times as on sundays.

Filippinere

Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 86 07 29. Mobiltlf. 2084 8084. Fax: 32 86 07 38.

Sankt Annæ Kirke:

Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission

For tiden ingen fastboende præst.Betjenes lej-lighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland. Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 3355 6080.

Misa en Español

Henv.: Leszek Kapusta, C.Ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 3286 0728.

Messe in Italiano

Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1.th., 1616 København V. Tlf. 3321 5934.

Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerte Kirke. Kbh. V.

Msze swiete w jesyku polskim

Kosciol sw. Anny, Dronning Elisabeths Alle 3. 2300 København S

O.Rajmund Dorawa CssR tel. 32860727

Tamilske gudstjenester

Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg. Tlf. 9879 6347 eller 2086 6738. Fax 9879 6348

Vietnamesere

Øst for Store Bælt:

Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl. Tlf. 3990 5727. Mob.: 2016 2090.

Jylland og Fyn:

Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Thorsgade 22, 8900 Randers. Tlf. 7463 1707. Mobil 2343 7899.

Messe efter traditionel latinsk ritus

(1962-messeordnung):

2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapellet), Dag Hammarskjölds Alle 17, København Ø. Evt. ændringer annonceres på www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter „Messetider“
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.

HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.

HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej

oplyses ved henvendelse til sognekontoret.

2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekontoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter „Messetider“

T = Teleslyng.

H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.

I = Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Liturgisk kalender 1. november - 16. december 2005

November

1. *grøn*. Tirsdag i 31.alm.uge. (III Ps). L.: Rom 12,4-16a. **Ev.**: Luk 14,15-24.

2. *grøn*. Onsdag i 31.alm.uge. (III Ps). L.: Rom 13,8-10. **Ev.**: Luk 14,25-33.

3. *grøn*. Torsdag i 31.alm.uge. (III Ps). Eller *hvid*. **Martin af Porres**, ordensmand, (†1639). L.: Rom 14,7-12. **Ev.**: Luk 15,1-10.

4. *hvid*. Fredag i 31.alm.uge. (III Ps). **Karl Borromæus**, biskop (†1584)(m). L.: Rom 15,14-21. **Ev.**: Luk 16,1-8.

5. *grøn*. Lørdag i 31.alm.uge. (III Ps). Eller *hvid* **Gudsmoders lørdagsmesse**. L.: Rom 16,3-9.16.22-27. **Ev.**: Luk 16,9-15. *Bededag for præste- og ordenskald. 1.vesper til Alle Helgen.*

6. *hvid*. Søndag. **ALLE HELGEN** (h). (32. ALM. SØNDAG)
✠ *Gl. Cr. SærI.pf.*
1.L.: Åb 7,2-4.9-14.
℣.: Sl 24,1-2.3-4ab.5-6.
℞: Sådan er den slægt, som søger dit ansigt, Herre.
2.L.: 1 Joh 3,1-3.
Ev.: Matt 5,1-12a.
Kirketælling.

7. *violet*. Mandag. **ALLE SJÆLE**. *De afdødes pf.*
L.: 2 Makk 12,43-46 eller Rom 8,31b-35.37-39.

℣.: Sl 23,1-2a.2b-3.5-6.
℞: Herren er min hyrde, mig skal intet fattes.
Ev.: Joh 14,1-6.

Der kan også vælges andre tekster fra begravelses-liturgien.

8. *grøn*. Tirsdag i 32.alm.uge. (IV Ps). L.: Visd 2,23–3,9. **Ev.**: Luk 17,7-10.

9. *hvid*. Onsdag. LATERANKIRKENS INDVIELSE (f).(IV Ps).
Gl. SærI.pf.
L.: Ez 47,1-2.8-9.12 eller 1 Kor 3,9c-11.16-17.
℣.: Sl 46,2-3.5-6.8-9.
℞: Flodløb glæder Guds by, den Højestes hellige bolig.
Ev.: Joh 2,13-22.

10. *hvid*. Torsdag i 32.alm.uge. (IV Ps). **Leo den Store**, pave og kirkelærer, (†461)(m). L.: Visd 7,22b - 8,1. **Ev.**: Luk 17,20-25.

11. *hvid*. Fredag i 32.alm.uge. (IV Ps). **Martin af Tours**, biskop, (†397)(m). L.: Visd 13,1-9. **Ev.**: Luk 17,26-35.37.

12. *rod*. Lørdag i 32.alm.uge. (IV Ps). **Josaphat**, biskop og martyr, (†1623)(m). L.: Visd 18,14-16; 19,6-9. **Ev.**: Luk 18,1-8.

13. *grøn*. 33. ALM. SØNDAG. (I Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm. S. pf.*
1.L.: Ordspr 31,10-13.19-20.30-31;
℣.: Sl 128,1-2.3.4-5.

℞: Lykkelig hver den, der frygter Herren.
2.L.: 1 Thess 5,1-6.
Ev.: Matt 25,14-30 eller 25,14-15.19-21.

14. *grøn*. Mandag i 33.alm.uge. (I Ps). L.: 1 Makk 1,10-15.41-43.54-57.62-64. **Ev.**: Luk 18,35-43.

15. *grøn*. Tirsdag i 33.alm.uge. (I Ps). Eller *hvid*. **Albert den Store**, biskop og kirkelærer, (†1280). L.: 2 Makk 6,18-31. **Ev.**: Luk 19,1-10.

16. *grøn*. Onsdag i 33.alm.uge. (I Ps). Eller *hvid*. **Margrethe af Skotland** (†1093). Eller *hvid*. **Gertrud**, jomfru, (†1302). L.: 2 Makk 7,1.20-31. **Ev.**: Luk 19,11-28.

17. *hvid*. Torsdag i 33.alm.uge. (I Ps). **Elisabeth af Ungarn** (†1231)(m). L.: 1 Makk 2,15-29. **Ev.**: Luk 19,41-44.

18. *grøn*. Fredag i 33.alm.uge. (I Ps). Eller *hvid*. **Peters- og Paulskirkernes indvielse**. L.: 1 Makk 4,36-37.52-59. **Ev.**: Luk 19,45-48.

(Fejrer man Peters- og Paulskirkernes indvielse, er følgende tekster obligatoriske:
L.: ApG 28,11-16.30-31. **Ev.**: Matt 14,22-33.)

19. *grøn*. Lørdag i 33.alm.uge. (I Ps). Eller *hvid* . **Gudsmoders lørdagsmesse**. L.: 1 Makk 6,1-13. **Ev.**: Luk 20,27-40.

25. *hvid*. Fredag i 34.alm.uge. (II Ps). **Niels Steensen**, biskop, (†1686)(m). L.: Sir 7,5-15 eller 2 Tim 4,1-8 eller Kol 1,12-16a.16c-20. **Ev.**: Matt 6,24-33.

26. grøn. Lørdag i 34.alm.uge. (II Ps).
 Eller rød. **Katharina af Alexandria**, jomfru og martyr (†ca. 306).
 Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
 L.: Dan 7,15-27. Ev.: Luk 21,34-36.
Det almindelige kirkeår slutter efter non.

ADVENTSTIDEN I

27. viol. 1. SØNDAG I ADVENT. (I Ps).

✳ Cr. Adv.pf. I.

1.L.: Es 63,16b-17.19b; 64,1.2b-7;
 V.: Sl 80,2ac+3b.15-16.18-19.

Æ: Gud, rejs os igen, lad dit ansigt lyse, så vi bliver frelst.

2.L.: 1 Kor 1,3-9.

Ev.: Mark 13,33-37.

1. søndag i advent indleder tekstrække B.

28. viol. Mandag i 1.uge i advent. (I Ps).

Adv. pf. I.

L.: Es 2,1-5. Ev.: Matt 8,5-11.

29. viol. Tirsdag i 1.uge i advent. (I Ps).

Adv. pf. I.

L.: Es 11,1-10. Ev.: Luk 10,21-24.

30. rød. Onsdag. **ANDREAS**, apostel (f). (I Ps).

Gl. Ap.pf.

L.: Rom 10,9-18;

V.: Sl 19,2-3.4-5ab.

Æ: Deres tale er nået til jorderigs ende.

Ev.: Matt 4,18-22.

December

1. viol. Torsdag i 1.uge i advent. (I Ps).

Adv. pf. I.

L.: Es 26,1-6. Ev.: Matt 7,21.24-27.

2. viol. Fredag i 1.uge i advent. (I Ps).

Adv. pf. I.

L.: Es 29,17-24. Ev.: Matt 9,27-31.

3. hvid. Lørdag i 1.uge i advent. (I Ps).

Frans Xavier, præst, (†1552)(m).

Adv. pf. I.

L.: Es 30,19-21.23-26. Ev.: Matt 9,35-10,1.6-8.

Bededag for præste- og ordenskald.

4. viol. 2. SØNDAG I ADVENT. (II Ps).

✳ Cr. Adv.pf. I.

1.L.: Es 40,1-5.9-11;

V.: Sl 85,9ab-10.11-12.13-14.

Æ: Lad os se din godhed, Herre, og giv os din frelse!

2.L.: 2 Pet 3,8-14.

Ev.: Mark 1,1-8.

5. viol. Mandag i 2.uge i advent. (II Ps).

Adv. pf. I.

L.: Es 35,1-10. Ev.: Luk 5,17-26.

6. viol. Tirsdag i 2.uge i advent. (II Ps).

Eller hvid. **Nicolaus**, biskop, (†4. årh.).

Adv. pf. I.

L.: Es 40,1-11. Ev.: Matt 18,12-14.

7. hvid. Onsdag i 2.uge i advent. (II Ps).

Ambrosius, biskop og kirkelærer, (†397)(m).

Adv. pf. I.

L.: Es 40,25-31. Ev.: Matt 11,28-30.

1. vesper til Marias uplettede undfangelse.

8. hvid. Torsdag.

MARIAS UPLETTEDE UNDFANGELSE (h).

Gl. Cr. Sær.pf.

1.L.: 1 Mos 3,9-15.20.

V.: Sl 98,1.2-3ab.3cd-4.

Æ: Syng Herren en ny sang, thi vidunderlige ting har han gjort.

2.L.: Ef 1,3-6.11-12.

Ev.: Luk 1,26-38.

9. viol. Fredag i 2.uge i advent. (II Ps).

Adv. pf. I.

L.: Es 48,17-19. Ev.: Matt 11,16-19.

10. viol. Lørdag i 2.uge i advent. (II Ps).

Adv. pf. I.

L.: Sir 48,1-4.9-11. Ev.: Matt 17,10-13.

11. viol. eller rosa.

3. SØNDAG I ADVENT. (III Ps).

✳ Cr. Adv.pf. I.

1.L.: Es 61,1-2a.10-11;

V.: Luk 1,46b-48.49-50.53-54.

Æ: Min sjæl jubler over min Gud.

2.L.: 1Thess 5,16-24.

Ev.: Joh 1,6-8.19-28.

12. viol. Mandag i 3.uge i advent. (III Ps).

Adv. pf. I.

L.: 4 Mos 24,2-7.15-17a. Ev.: Matt 21,23-27.

13. rød. Tirsdag i 3.uge i advent. (III Ps).

Lucia, jomfru og martyr, (†304)(m).

Adv. pf. I.

L.: Zef 3,1-2.9-13. Ev.: Matt 21,28-32.

14. hvid. Onsdag i 3.uge i advent. (III Ps).

Johannes af Korset, præst og kirkelærer,

(†1591)(m). Adv. pf. I.

L.: Es 45,6b-8.18.21b-25. Ev.: Luk 7,18b-23.

15. viol. Torsdag i 3.uge i advent. (III Ps).

Adv. pf. I.

L.: Es 54,1-10. Ev.: Luk 7,24-30.

16. viol. Fredag i 3.uge i advent. (III Ps).

Adv. pf. I.

L.: Es 56,1-3a.6-8. Ev.: Joh 5,33-36.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Hej! Jeg er kristen - protestant - og troende!

Jeg er meget nysgerrig omkring andre religioner og også omkring min egen - ser ikke stor forskel nogen steder - egentlig!

Mit spørgsmål er: Hvorfor er Jomfru Maria (inden for den katolske tro) en større tilbedelse værdig end Menneskesønnen! Det har jeg aldrig forstået!

Mvh

Annemarie Søndergaard

Kære Annemarie Søndergaard,
 Du spørger: "Hvorfor er Jomfru Maria (inden for den katolske tro) en større tilbedelse værdig end Menneskesønnen! Det har jeg aldrig forstået!"

Nej, det kan jeg sandelig godt forstå. Det er en kæmpe stor misforståelse, som man hører igen og igen. I den katolske tro er Den Treenige Gud naturligvis den eneste, der tilbedes som Himlens og jordens Skaber og verdens Frelser. Tilbedelse er noget, der alene tilkommer Gud: Fader, Søn og Helligånd.

Derimod beder man til Jomfru Maria, men det er noget helt andet. F. eks. kan man jo fint bede sin Mor og Far, sit barn eller sin ven om noget.

Man beder Jomfru Maria gå i forbøn hos Gud, ligesom hun også gik i forbøn for brudeparret i Kana, hvis vin var sluppet op.

Maria er det menneske, der har stået Jesus nærmest af alle mennesker, og det menneske, som i ydmyghed og lydighed og tro er det største forbillede i Kristi efterfølgelse. Derfor er Maria et forbillede for alle troende.

Jesus har selv givet os hende som Moder (da hun stod under korset, og Jesus gav hende som Moder til Johannes som repræsentant for hele menneskeheden), og vi beder om, at hun vil tage os ved hånden og føre os til Jesus.

Maria er urbilledet på det kristne menneske, som helt åbner sig for Guds nåde, på samme måde som Abrahams og Moses' JA til Gud var med til at bane vejen for Hans frelsesplan. Marias JA til Guds engel i bebudelsen åbner vejen for, at Gud kunne blive menneske og sende sin Søn som verdens Frelser.

Nogle mennesker, først og fremmest Jomfru Maria, har på en særlig måde i deres jordiske liv haft den nådegave at bære vidnesbyrd om troen, og de har med en overnaturlig og overmenneskelig kærlighed knyttet os tættere til Kristus ved at vise os Guds veje.

Ud over Maria kan nævnes apostlene og de kristne martyrer og senere mange andre store kristne skikkelser, som vi kalder helgener, som alle på forskellig vis har været forbilleder på, hvordan Kirken og de kristne ved fornyet liv i troen kunne nå til større hellighed. Også vor tid kender til helgener, f. eks. Moder Teresa af Calcutta, Pater Pio og mange andre.

Men Maria er den største af alle helgener, fordi Gud ved sin nåde gjorde hende værdig til at blive Mor for sin Søn. Derfor ærer vi hende og beder hende gå i forbøn både for os, der lever nu, og for de afdødes sjæle.

Med venlig hilsen

Kirsten Kjærulff

Kære Spørgkasse

Hvad siger katolsk tro om menneskets skæbne efter døden? Sover sjælen sammen med legemet, indtil opstandelsen på den yderste dag? Eller hvad sker der med sjælen, når legemet dør?

Mvh

Anni

Svar:

Det er katolsk tro, at de døde sjæle lever videre efter legemets død.

Det er der mange vidnesbyrd om i Bibelen, jfr. f. eks. forklarelsen på bjerget, der viser, at de døde lever i evigheden hos Gud: Moses og Elias samtaler med Jesus om de forestående begivenheder i Jerusalem. Jfr. også Jesu samtale med saddukæerne, som ikke troede på opstandelsen:

"Gud er ikke gud for døde, men for levende", siger Jesus. (Luk 20,38)

Sjælene er med i "de helliges samfund", som alle kristne bekræfter troen på i trosbekendelsen. De helliges samfund betyder alle Kirkens børns fællesskab om de hellige ting: Troen, sakramenterne, især

eukaristien, og alle de åndelige gaver. Fundamentet er kærligheden, som "ikke søger sit eget" (1. Kor 13,5), men gør, at troende har alt til fælles (Apg 4,32) og altså også hjælper hinanden med materielle ting.

Men for Den katolske Kirke er De helliges Samfund også et mere omfattende begreb, et fællesskab af både levende og døde. De hellige, som af nåde er forenet med den korsfæstede og genopstandne Kristus, og som allerede er i Guds herlighed, og som går i forbøn for os hos Gud i Himlen ("Den triumferende Kirke"), de, som er på vej, men først må renses i skærsilden, og som vi må bede for ("Den lidende Kirke") og vi, der stadig er på vej på vores jordiske pilgrimsvandring her i "Den stridende Kirke". Det er Eukaristien, der forener os i ét samfund, én levende krop: Kristi mystiske Legeme, Paulus formulerer det således: "Han er hoved for legemet, Kirken.

Han er begyndelsen, den førstefødte af de døde, for at han i alle ting skulle være den første. For i ham besluttede hele guddomsfylden at tage bolig og ved ham at forsone alt med sig, på jorden som i himlene, ved at stifte fred ved hans blod på korset". (Kol 1,20)

Du kan læse mere om dette spørgsmål i Den Katolske Kirkes Katekismus §946ff og i "Katolsk Minileksikon", som kan findes på www.katolsk.dk

Med venlig hilsen
 Kirsten Kjærulff

Brødet brydes – for at verden må have liv

Pave Johannes Paul II's budskab i anledning af Verdensmissionssøndagen 2005

Mine kære brødre og søstre,

1. Verdensmissionssøndagen i år er helliget eukaristien, og den skal hjælpe os til bedre at forstå den "eukaristiske" mening i vort liv, når vi genkalder os, hvad der skete, da Jesus i nadversalen ved det sidste måltid gav sig selv til verden: "I den nat, da han blev forrådt, tog han et brød, takkede, brød det og sagde: Dette er mit legeme, som gives for jer; gør dette til ihukommelse af mig". (1.Kor 11,23-24).

I mit apostoliske brev *Mane nobiscum Domine* (Bliv hos os, Herre) opfordrede jeg jer til at overveje, at Jesus brød brødet for hele menneskeheden. Vi er også kaldede til at give vort liv for vore brødre og søstre, især dem, som lider størst nød. Eukaristien er for hele verden og bebuder på sakramental vis den tid, hvor alle mennesker ved Helligånden er genfødte i Kristus og samdrægtigt genspejler Guds herlighed, idet de siger "Fader vor" (Ad Gentes 7). På den måde hjælper eukaristien os til bedre at forstå betydningen af mission, idet den hjælper hver enkelt troende og missionæren i særdeleshed til at være "brød brudt for verden".

Menneskeheden behøver Kristus – det "brudte brød"

2. Nu til dags forekommer samfundet at være indhyllet i mørke, mens det rystes af tragiske begivenheder og naturkatastrofer. Ikke desto mindre ligesom "i den nat, da han blev forrådt (1.Kor 11,23), bryder Jesus i dag brødet (jf. Mt. 26,26) for os i eukaristien og tilbyder sig selv til alle mennesker under det sakramentale tegn. Det er grunden til, at jeg understregede, at "eukaristien ikke kun er et udtryk for fællesskab i Kirkens liv; den er også en opfordring til alle mennesker om at vise solidaritet." (*Mane nobiscum*

domine, 27); Det er "brødet fra himlen", som giver evigt liv (jf. Joh.6,33) og åbner menneskenes hjerter for et større håb.

Nærværende i eukaristien er den samme frelser, som så folkeskaren og ynkedes over dem "fordi de var vanrøgtede og forkomne som får uden hyrde" (Mt. 9,36). Han fortsætter gennem århundreder med at vise medlidenhed med den fattige og lidende menneskehed.

Det er i hans navn, at pastoralassistenter og missionærer går ad ukendte stier for at bringe frelsens "brød" til alle mennesker. De anspores af overbevisningen om, at de forenedes med Kristus, som er "centrum ikke blot i Kirkens historie, men i menneskehedens historie (jf. Ef. 1,10; Kol. 1,15-20)" (*Mane nobiscum Domine*, 6), gør det muligt at nå ind til det dybeste i menneskets hjerte. Kun Jesus kan tilfredsstille den menneskelige længsel efter kærlighed og tørsten efter retfærdighed; han alene gør det muligt for ethvert menneske at få del i det evige liv: "Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra himlen; den, der spiser af det brød, skal leve til evig tid (Johs. 5,51).

Kirken, som er et med Kristus, bliver det "brudte brød"

3. Når det kirkelige fællesskab fejrer eukaristien, især på Herrens Dag søndag, erfarer det i lyset af troen mødet med den opstandne Kristus og bliver stadig mere bevidst om, at eukaristiens offer er "for alle" (Mat. 26,28). Vi, som ernærer os af den korsfæstede og opstandne Herres legeme og blod, formår ikke at beholde denne "gave" for os selv, men må tværtimod dele den med andre. Lidenskabelig kærlighed til Kristus fører til, at vi modigt forkynder Kristus, en forkyndelse, som i martyriet bliver det mest ophøjede kærlighedsoffer for Gud og mennesker. Eukaristien gør os til ivrige forkyndere af evangeliet og får os til at arbejde for en mere retfærdig verden.

Jeg håber inderligt, at Eukaristiens År vil inspirere alle kristne fællesskaber til med broderlig omsorg at arbejde på at lindre nogle af de mange former for fattigdom, som findes i denne verden (*Mane nobiscum Domine* 28)

Missionærer er det "brudte brød" for denne verdens liv

4. Kristus tilskynder i dag stadig sine disciple: "Giv I dem noget at spise" (Mat. 14,16). I hans navn vidner missionærer over hele verden om evangeliet. Gennem deres handlinger lyder frelserens ord atter: "Jeg er livets brød; den, som kommer til mig skal ikke sulte; den som tror

på mig skal aldrig tørste" (Joh. 6,35); de bliver også "brød brudt" for deres brødre, nogle endda til det punkt, hvor de må ofre deres liv.

Der er i dag mange martyrer i missionen! Måtte deres eksempel tiltrække utallige unge mænd og kvinder til heltemodigt at følge i deres fodspor! Kirken har brug for mænd og kvinder, som er villige til fuldt og helt at vie deres liv til udbredelsen af evangeliet.

Verdensmissionssøndagen er en oplagt lejlighed til at gøre opmærksom på, hvor vigtigt det er at deltage i den evangelisering, som lokale fællesskaber og kirkelige organisationer står for, især De pavelige Missionsværker og missionsinstitutter. Missionen har brug for støtte ikke kun i form af bøn og offer, men også i form af gaver. Jeg benytter lejligheden til igen at minde om den værdifulde hjælp, som "Missionsværkerne" yder, og jeg opfordrer alle til rundhåndet at støtte dem åndeligt og materielt.

Måtte Jomfru Maria, Guds Moder, hjælpe os til at genopleve, hvad der skete i nadversalen, således at vore kirkelige fællesskaber må blive fundamentalt "kattolske", hvilket betyder, at fællesskaberne, hvor "den missionske spiritualitet", som er "nær fællesskabet med Kristus" (*Redemptoris missio*, 88), er tæt forbundet med den "eukaristiske spiritualitet", hvis model er Maria "eukaristiens kvinde" (*Ecclesia de Eucharistia* 53); fællesskaber, som altid er åbne over for Helligåndens stemme og for menneskenes behov, fællesskaber, hvor de troende, og især missionærer, ikke tøver med at ofre sig selv som "brød brudt for at verden må have liv".

Jeg giver jer alle min apostoliske velsignelse!

Vatikanet, den 22. februar 2005,
på festen for Peters Stol.

Johannes Paul II

Verdensmissionssøndagen 2005

Kære missio-venner!

"Det brød, som vi bryder, var engang sædekorn, strøet ud over bjergene. Men så blev de føjet sammen til ét brød. På samme måde, Gud, vil din kirke ved tidernes ende blive sammenføjet til dit rige." (Didakè)

Således bad de første Kristne. Bønnen har fundet genklang gennem århundreder over hele jordkloden. I al sin enkelhed føjer den en tankerække sammen, der forbinder eukaristi og mission, det broderlige fællesskab og den frelseshistoriske fuldendelse. Pave Johannes Paul II har inden sin død i sit budskab til Verdensmissionssøndagen taget dette tema op. Eukaristi og mission hører sammen. "Ite, missa est" (gå, messen er forbi), bad vi i den gamle messeliturgi. Gå ud og forkynd alle folkeslag, hvad I i ord og i brødsbrydelsen har modtaget her. D.v.s. messen er et sakramente til verdens frelse. Når vi siger frelse, tænker vi ikke alene på den evige frelse, vi er bestemt til, men på frelsen her og nu, frelsen på sjæl og legeme. Vi mindes i denne sammenhæng Jesu

ord ved bespisningsunderet: "Giv I dem at spise", underforstået: Hvis vi deler med hinanden, er der mad nok til alle. Det gælder i dag som på Jesu tid. Ganske vist kan den overvældende elendighed, vi er vidner til i dag, ikke overvindes fra i dag til i morgen. Selv vore mest generøse gaver kan under de givne strukturer i verdenssamfundet ikke afvende al nød og elendighed, men de bevirker altid én ting: De omfavner de fattigste og de mest uretfærdigt behandlede, hen over kontinenter, med en stille og beskedne kærlighed, der giver dem mod og kraft, fordi den viser dem, at vi ikke har glemt dem, at vi ikke har vendt vore ansigter bort og at vi ikke har sendt dem væk, men vist dem vor sympati gennem bøn og gennem materielle tegn. Det er denne opgave, Verdensmissionssøndagen peger på, og som vi alle opfordres til at realisere i vort liv.

f. missio danmark
Guido Kreienbühl

missio danmark ønsker sig repræsenteret i alle sogne

Karl-Heinz Westarp, Århus, diakon Henrik von Aachen, Bergen, og Benthe Volpi, Aalborg.

Allerede i en kortere årrække har *missio danmark* haft en repræsentant i nogle af landets sogne.

Erfaringerne med disse repræsentanters arbejde har i høj grad været positive, og *missio danmark* ønsker derfor at udvide antallet, så flere – helst alle – sogne bliver inddraget.

I april 2005 anmodede *missio danmark* alle landets sogne om at finde en person, der kunne arbejde i sognet som repræsentant og kontaktperson. Som resultat af denne henvendelse er der nu en *missio*-repræsentant i ca. en 1/3 af landets sogne.

missio danmark mødte sognerepræsentanterne lørdag den 13. aug. 2005 i Odense. Hensigten med mødet var at give repræsentanterne en grundig indføring i De pavelige Missions-værkers struktur, i arbejdet i sognene og lade

dem møde *missio*'s nationale ledere i Norden.

Desværre måtte sidstnævnte melde afbud i sidste øjeblik med undtagelse af Henrik von Aachen, der er diakon i Bergen. Ligeledes var der afbud fra 2 repræsentanter.

Et af de emner, som optog mødedeltagerne, var forskellen mellem *missio danmark* og *Caritas Danmark*.

Caritas-organisationen er en hjælpeorganisation, der yder caritativ hjælp til mennesker uanset race, politiske og religiøse tilhørsforhold.

De pavelige missionsværker er en missionsorganisation, der som et led i missionens tjeneste meget vel kan yde caritativ og udviklingshjælp, men hvis endelige formål er troens udbredelse.

Det var meget glædeligt at opleve den entusiasme, som møde-

deltagerne lagde for dagen, når det drejede sig om det forestående arbejde i sognene. Dette arbejde er i første række af praktisk art i form af fordeling i sognet af materialer fra *missio danmark*, men det kan også være i form af kateketisk arbejde i sognet, idet mission er en væsentlig bestanddel af vor katolske tro.

missio danmark håber, at det inden for en overskuelig fremtid vil være muligt at finde repræsentanter i de resterende sogne, og at missionstanken må slå rod i menighederne.

Det er værd at bemærke, at den katolske kirke i Danmark i over 100 år nød godt af den økonomiske hjælp, man hvert år modtog fra De pavelige Missionsværker, dengang kaldet 'Propaganda fide' i Rom.

missio danmark

Patricia Caroc, Helsingør, og Jette Werner, Hillerød

Ny diskussionskultur i Vatikanet?

(KNA) Den 24.9. blev teologen Hans Küng overraskende modtaget i en over to timer lang audiens hos Benedikt XVI i Castel Gandolfo. Efter mødet blev der udsendt et fælles kommuniké, hvoraf det fremgår, at mødet fandt sted i en venlig atmosfære, men at parterne i den foreliggende situation ikke fandt det hensigtsmæssigt at berøre de synspunkter, der stadig adskiller dem.

Diskussionen under mødet drejede sig derfor om de to emner, Hans Küng hovedsageligt har beskæftiget sig med i de seneste år – nemlig forsøget på trods forskellene mellem de store verdensreligioner at formulere en "verdensetik" og bestræbelserne på at fremme dialogen mellem naturvidenskaben og de kristne kirker. Dette har Küng arbejdet på i

"Stiftung Weltethos" – en schweizisk stiftelse for interkulturel og interreligiøs dialog, som han selv grundlagde i 1996. Ifølge det fælles kommuniké udtrykte paven anerkendelse af dette arbejde.

Küng deltog i Det Andet Vatikankoncil (1962 – 65) som en af de yngste teologiske rådgivere og blev i 1960 professor i Tübingen.

Med offentliggørelsen i 1970 af "Unfehlbar?" (Ufejlbar?) forværredes det i forvejen anstrengte forhold mellem Küng og Troslærekongregationen, og i december 1979 mistede Küng sin læretilladelse (*missio canonica*) som katolsk teolog ved universitetet i Tübingen.

Gennem de seneste år har Küng i stigende grad søgt dialog med Kirkens

ledelse; således overværede 6.000 mennesker ved de tyske Katholikentage i 2004 en diskussion mellem Küng og lederen af den tyske bispekonference, kardinal Karl Lehmann.

I sin selvbiografi "Erkämpfte Freiheit" (Tilkæmpet frihed) 2002 fortæller Küng åbent om sit forhold til den daværende kardinal Ratzinger (senere Benedikt XVI) og sin karriere inden for Kirken.

Iagttagere tolker Küngs audiens hos Benedikt som udtryk for en ny diskussionskultur i Vatikanet. Således har Bendikt inden for de seneste måneder også modtaget lederen af det traditionalistiske Pius X's broderfællesskab, biskop Fellay, og den stærkt islamkritiske italienske forfatter Oriana Fallaci.

Spændende koncert i Mariakirken i København

Tirsdag den 1. november kl. 19.30 uropføres den engelske komponist John Caldwells motet til Allehelgensdag "Festiva saeculis colitur dies" i Mariakirken i Istedgade i København.

Komponisten John Caldwell, som er katolik, er professor emeritus. Han har i en årrække undervist på University of Oxford i musikvidenskab og sideløbende hermed komponeret en række værker, tre kirkeoperaer og flere mindre kammermusikalske værker.

Det værk, københavnerne nu vil kunne høre uropført, består i en udsættelse af en tidlig middelalderhymne til festen for Alle Helgen og en responsorietekst fra samme fest. Hymnen er i store træk udsat for firestemmig kor med enkelte solofraser og nogle steder for flere stemmer. Værket er blevet til på opfordring af Mariakirkens organist Jørgen Ditlevsen.

Se i øvrigt annoncen side 14.

Schweizisk selvmordsforening skaber debat

(KNA) Det har skabt voldsom debat i Tyskland, at den schweiziske forening "Dignitas", hvis formål er at yde aktiv dødsbistand, har åbnet en filial i Hannover.

CDU /CSU kalder åbningen "et helt forkert signal til dødsyge mennesker", og Thomas Rachel, der er talsmand for CDU-fraktionen i kommissionen for "Etik og ret i moderne medicin", mener, at bedre smertebehandling og flere hospices må være et alternativ. Han udtaler i denne forbindelse: "At dræbe et menneske bør ikke være svaret på sygdom og lidelse". Den evangeliske biskop Margot Käßmann i Hannover taler om, at Dignitas med sit initiativ er inde på "en helt forkert bane".

Foreningen af tyske hospicer deltog i Hannover i en demonstration mod den schweiziske organisation og kalder dens virksomhed i Tyskland for "et slag i ansigtet på dem, der dag efter dag har stået fulde af kærlighed og hengivelse ved siden af syge og døende."

Regeringen i delstaten Niedersachsen vil nu tage det nye initiativ op i Forbundsrådet for at afklare om det er lovligt.

Foreningen, der blev grundlagt i 1988, hjalp efter egne angivelser sidste år 79 mennesker, heraf mange ikke-schweizere, til selvmord. Siden grundlæggelsen har Dignitas hjulpet 453 mennesker til selvmord med høje doser af sovemidler.

Cølibatet er meningsløst

I 1139 udvidede man cølibatet, som hidtil kun havde været et krav til munke og nonner, til også at omfatte præsterne i den romersk-katolske kirke.

Hidtil havde præster, biskopper og 39 paver – inklusiv Sankt Peter – været gift!

Grundene til cølibatets udvidelse kan man gisne om, men begreberne kontrol og økonomi har været der imellem.

Den officielle begrundelse er, at en præst skal vie sit liv til menigheden.

Det lyder meget smukt, men i virkeligheden er den ugifte præst sat uden for menighedens daglige liv og har ikke samme mulighed som den gifte for at forstå baggrunden for mange handlinger.

Den, der vælger at leve som munk eller nonne, har bedre tid til fordybelse.

Det er rigtigt og godt. Det ideelle er derfor, at begge muligheder: gift/ugift findes. De unge vælger frit, og de to slags præster kan supplere hinanden og være hinanden til gavn.

Vi har alvorlig præstemangel i Danmark. Vi har ikke en præst til hvert sogn.

Det har intet at gøre med en "generel troskrise". Mit kendskab er Nyborg og Svendborg, to levende og dejlige sogne.

Det har noget at gøre med, at unge ønsker at leve det liv, Gud så tydeligt har skabt dem til. Ingen menneskelig støtte

er så god, som den mellem mand og kvinde.

Cølibatets "dybe rødder i kirken" og "kirkens tradition" er ikke værdiladede ord. Tradition er bare overlevering, der har vundet hævd, og rødderne går slet ikke helt tilbage til kirkens første tid.

Jeg tror, at pave Benedikt på et eller andet tidspunkt vil indse det kloge i at tillade gifte præster.

En gift præst i et sogn vil altid være bedre end ingen præst - og derefter en lukket kirke.

Eva Antkowiak

Formand for menighedsrådet i Nyborg

Svar:

Kære Eva Antkowiak,

Som jeg redegjorde for i mit svar til Hans Møllerup i KO nr. 15, side 2, er kravet om præsters cølibat ikke et dogme, og man kan derfor i teorien godt forestille sig en ordning med både gifte og ugifte præster i Den katolske Kirke.

Jeg gjorde samtidig, men måske ikke tydeligt nok opmærksom på, at den rent pragmatiske begrundelse for cølibatet, altså dette at præsten skal stå til rådighed for menigheden, ikke alene kan begrunde påbudet. Den samme indvending mener jeg kan rettes mod det argument, du

benytter imod cølibatet: at vi har præstemangel og derfor tvinges til at ændre praksis. Det er en lige så pragmatisk og derfor lige så utilstrækkelig begrundelse.

Når du i dit indlæg udtrykker håbet om, at pave Benedikt engang i fremtiden vil tillade præster at gifte sig, tror jeg, du kunne have udbytte af at læse, hvad han for få år siden sagde om dette spørgsmål i interview-bogen *Salz der Erde*. Her gør den daværende kardinal Ratzinger rede for såvel den kristologiske som eskatologiske betydning af cølibatet og understreger, at cølibatet er et kald, som kun kan leves i tro. Derfor er der også, siger han, en direkte forbindelse mellem cølibatets og ægteskabets krise. Direkte adspurgt, om det efter hans vurdering en dag vil komme dertil, at præster i Den katolske Kirke frit vil kunne vælge mellem cølibat og ægteskab, svarer han:

"Spørgsmålet er nu: Hvor tæt er præstekald og cølibat forbundet med hinanden? (...) Her mener jeg ikke det er tilstrækkeligt simpelthen at henvise til ortodokse kirker og protestantisk kristendom. Protestantisk kristendom har en helt anden forståelse af embedet: det er et hverv, en tjeneste, der udspringer af menigheden, men ikke i vor forstand et sakramente; det er ikke i egentlig forstand et præstekald. I de ortodokse kirker

har vi derimod den fulde udfoldelse af præstekaldet hos de præsteviede munke, som alene kan blive biskopper. Parallelt med dem er der "folkets præster", som, hvis de ønsker at indgå ægteskab, må gøre det, inden de bliver præsteviet, og som hovedsagelig tager sig af liturgien og kun i begrænset omfang fungerer som sjælesørgere. Dette er ligeledes en noget anderledes opfattelse af præstekaldet. Til forskel herfra mener vi, at enhver som er præsteviet, må være det på samme måde som biskoppen, og at der ikke bør være en sådan opdeling.

Det ville være forkert at påstå, at enhver praksis i Kirkens liv er at betragte som absolut, uanset hvor dybt forankret og velfunderet den måtte være. Uden tvivl vil Kirken blive nødsaget til at rejse spørgsmålet igen og igen; det er allerede sket på to synoder. Men jeg er af den opfattelse, at hvis man tager hele den vestlige kristendoms historie og det kristendomssyn, der ligger til grund for helheden, i betragtning, så skal Kirken ikke tro, at den har meget at vinde ved at bryde denne forbindelse [mellem præstekald og cølibat], den vil snarere under alle omstændigheder miste noget ved at gøre det." (*Salz der Erde*, s. 212-213 – min oversættelse)

Torben Riis

Blandede ægteskaber

Igennem hele mit liv har jeg, siden jeg var barn, lagt mærke til, hvordan det gik med ægteskaber mellem troende og ikke-troende. Jeg har talt, hvor mange af de ægteskaber, jeg fik kendskab til, der endte med skilsmisse, og hvor mange der holdt og stadig holder. Ud af 23 er 20 endt med skilsmisse.

Under Maria-åbenbaringerne i Fatima, Portugal, 1916, som er anerkendt af Kirken, sagde seersken Jacinta, inden hun døde som 9-årig i februar 1920, at jomfru Maria bl.a. havde sagt følgende: Mange ægteskaber er ikke gode, de behager ikke Vor Herre, og de er ikke fra Gud.

I Medjugorje, Bosnien-Herzegovina, bad en kvinde engang en af seerne, om hun ville spørge Jomfru Maria, om hun måtte gifte sig med en troende ortodoks mand, som hun kendte. Maria svarede, at det måtte hun godt, men at de ville få mange problemer (formentlig bl.a. med, om børnene skulle opdrages i den ortodokse eller den romersk-katolske tro).

En anden kvinde, der havde giftet sig med en ikke-troende, spurgte, om hun måtte lade sig skille fra manden, som mishandlede hende, og Jomfru Maria gav som svar, at

Jesus også måtte lide, så hun skulle holde ud.

Konklusionen er, at en troende kristen må gifte sig med en anden troende kristen, uanset kirketilhørsforhold. Hvis en vielse finder sted mellem en troende og en ikke-troende, er det ikke et sakramente. Bliver de skilt, er det alligevel en synd, idet de er gift efter Loven, jfr. Matt 19,4-9, der er henvendt til farisæerne. Kirken kan altså ikke gengifte fraskilte, med mindre der har været tale om tvangsægteskaber.

Moder Teresa har engang sagt, at de, som ikke følger deres tro (dvs. praktiserer den), bliver ulykkelige i livet. Det skete for mig.

(forkortet af red.)

John C. Petersen
2770 Kastrup

Svar:

En vielse mellem en katolik og en ikke-katolik – hvad enten denne sidste er døbt og tilhører et andet kristent trossamfund eller ikke er døbt – er ifølge kanonisk lov kun mulig med den kirkelige øvrigheds tilladelse. Problemet i denne sammenhæng er nok så meget børnenes

opdragelse. For at en sådan tilladelse kan gives, kræves det (CIC 1125), at den katolske part skal love, at eventuelle børn vil blive opdraget i den katolske tro, og at den ikke-katolske part skal erklære sig indforstået hermed. Endvidere at begge parter informeres grundigt om ægteskabets sakramentale karakter og erklærer sig villige til at leve i overensstemmelse hermed.

Den katolske Kirkes Katekismus understreger, at selv om det ikke er nogen uoverstigelig hindring for et ægteskabs indgåelse, at den ene part tilhører et andet trossamfund, er det dog et forhold, der kan give anledning til store vanskeligheder. I denne sammenhæng skal man naturligvis betænke, at ægteskabet – katolsk set – er et livslangt fællesskab, og hvis de to ægtefællers livsindstilling og holdninger til en lang række spørgsmål ikke er de samme, ja så er det ikke svært at forestille sig, at der kan opstå alvorlige problemer.

Det kan der selvfølgelig også i et ægteskab mellem to katolikker, hvor temperamenterne kan være meget forskellige, men alt andet lige er det selvfølgelig en god idé at vælge en ægtefælle med den samme tro som én selv.

Torben Riis

FOREDRAG AF P. RANIERO CANTALAMESSA I SKT. PAULS KIRKE, TÅSTRUP

søndag den 6. november kl. 15.00

P. Cantalamessa er franciskaner og pavelig prædikant i Vatikanet. Han er en kendt og skattet prædikant mange steder i verden inden for den åndelige fornyelse.

Biskoppen har indbudt ham til at holde retræte for bispedømmets præster 7.-11. november.

Desuden er han indbudt til at tale lørdag den 5. november i Karlsrunder Strandkirke (folkekirken).

P. Cantalamessa, der er italiener, taler på engelsk. Der vil være dansk oversættelse.

Alle er hjertelig velkomne både i Karlsrunder Strandkirke og i Skt. Pauls kirke. Tilmelding er ikke nødvendig

Ønsker man aftensmad i Karlsrunder Strandkirke, bedes man dog tilmelde sig på tlf. 4515 0178 eller e-mail: strandkirken@strandkirken.dk.

Arrangører:
Generalvikar Lars Messerschmidt
Sognepræst Michal Bienkowski

MARIAKIRKENS ALLEHELGENSKONCERT

Tirsdag den 1. november kl. 19.30

Uropførelse af den engelske komponist John Caldwell's motet til Allehelgensdag:

Festiva saeculis colitur dies

Kor: 'Societetet'
Dirigent: Knud-Erik Kengen
Orgel: Bjørn Rasmussen
Solister: Jakob Bloch Jespersen
Jørgen Ditlevsen

Mariakirken. Istedgade 20. Kbh. V

Biskoppens kalender

Oktober

01. – 20. Rom – deltagelse i bispesynode
22. Bispevielse i Oslo
26. kl. 16.00 Møde i Forretningsudvalget
Kl. 18.30 Messe i Redemptoris Mater
27. kl. 09.00 Messe for personalet på Gl. Kongevej
Kl. 15.30 Møde i Liturgikommissionen

November

5. Møde i Danske Kirkers Råd
7.- 11. Præsteretræte på Magleås
15. kl. 10.00 Møde i Biskoppelig Råd
16. kl. 9.00 Messe for personalet på Gl. Kongevej
18. kl. 16.00 Møde i FU
19. – 20. Pastoralrådsmøde på Magleås
22. kl. 15.30 Møde i Liturgikommissionen
23. kl. 10.00 Møde i Økonomisk Råd
25. kl. 19.00 Messe i Domkirken i anledning af Niels Steensens fest
29. kl. 10.00 Præsterådsmøde

Det sker i bispedømmet

Oktober

21. – 23. Retræte v. Geoff og Gina Poulter. Helbredelsesmesse, undervisning, skriftemål og personlig forbøn. Tilmelding og yderligere opl. på tlf. 75 12 10 27 eller 75 12 64 02. Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg. Samme arrangement finder sted i Kbh. 17. – 19. marts.

November

5. Lørdagskatekese. Kl. 14.30, afsluttes m. messe kl. 17.00. Pastor Niels Engelbrecht: Matthæus Evangeliet. Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh. K. Alle er velkomne

9. DKKF.Kbh. Onsdags-aftenmøde i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenosgade 4. efter messen kl. 17.00. (Sandwich, kaffe/the-25. kr.). Foredrag af Sr. Rut O.S.B.: "Benediktinerliv i det 21. årh. - En konvertits betragtninger." Derefter samtale/spørgsmål. Alle kvinder er velkomne. Tilmelding senest 7/11: Kate Hovgaard 4580 3180 eller Ruth Meyer 3542 7671 rpm@meyer.dk

12. Danmarks Katolske Kvindeforening afholder ekstraordinær generalforsamling, kl. 12.30 i Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh. K.

Legat

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat meddeler, at legatuddelinger vil finde sted i december 2005. Bevilgede legatportioner vil gennem Danske Forvaltning blive fremsendt i løbet af foråret af 2006.

Legatets formål er at yde støtte til ordenssamfund, stiftelser og institutioner henhørende under den katolske kirke i Danmark til fremme af den katolske kirkes arbejde her i landet.

I henhold til legatfundatsens § 7 skal ansøgninger om støtte fra legatet indsendes til legatbestyrelsen "med udførligt motiveret angivelse af det eller de bestemte formål, hvortil støtte søges, og legatbestyrelsen har pligt til at påse, at eventuelle bevillinger fra legatet anvendes til de givne formål, ligesom legatbestyrelsen normalt bør kræve specificeret regnskab for bevilgede beløbs rette anvendelse indsendt inden en vis frist og forbeholder sig krav om tilbagebetaling, såfremt tilfredsstillende regnskab ikke rettidigt indsendes, og såfremt bevilgede beløb ikke anvendes efter deres formål inden for en efter bestyrelsens skøn rimelig og passende tid".

Ansøgningerne må være legatbestyrelsen i hænde senest den 28. november 2005. I ansøgningerne skal oplyses CVR-nr eller CPR-nr. Ansøgninger, der fremsendes uden denne oplysning, vil ikke blive behandlet.

Legatets adresse er:

Fungerende formand Niels Engelbrecht
Bredgade 64, 1260 København K

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

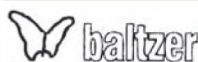
Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringsssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Academicum Catholicum

indbyder til
Alle Sjæles messe
med efterfølgende koncert ved
Renaissancekoret
onsdag d. 2. november 2005

Messe kl. 19.00
Koncert kl. 20

Sted: Jesu Hjerter Kirke og menighedssal
Stenosgade 4
1616 København V

Alle er velkomne

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 18, som udkommer 9. november skal være redaktionen i hænde **senest den 24. oktober**

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 19, som udkommer 23. november, skal være redaktionen i hænde **senest den 7. november**

Redaktionen

Besøg den officielle
katolske hjemmeside
på

www.katolsk.dk

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter, ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Guds tale

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Efter alle talerne er der kun tavshed tilbage. Alle ord er blevet brugt. Job har gentagne gange bedt om at måtte komme til at stå foran Guds ansigt og retfærdiggøre sig. Og til sidst får han også sin chance, dog lidt anderledes end han måske har forventet.

Det bliver ikke en samtale, men en enetale fra Guds side. Og den indeholder en ironisk snert. Gud stiller en række retoriske spørgsmål, som han ikke forventer svar på, for han ved, at Job aldrig vil kunne svare på dem. Hvorfor gør Gud det? For at understrege, at han er Gud, og mennesket er mennesket. Det gør en forskel, om man er skaber og livets kilde, eller om man er skabt og menneske. Der er forskel på at være Gud og på at være menneske. Gud er retfærdig. Så vidt tager hverken Job eller hans venner fejl. Men Guds retfærdighed går ikke altid samme vej, som den menneskelige, hvor man får løn som fortjent og straf som forskyldt. Sådan er Gud ikke. Den form for retfærdighed er ikke Guds retfærdighed. Han er ikke bundet til at svare, når et menneske handler. Gud

reagerer ikke bare på menneskers handlinger. Han er fri til at handle.

Et menneske kan sagtens være en ven af Gud, opføre sig pænt og ordentligt og alligevel blive ramt af smerte, sorg og ulykker. Og skurken på den anden side, som snyder og bedrager, kan sagtens have medgang i sit liv. Den balance, der bevirker, at vi får, som vi sår, gælder kun i det små, ikke i det store. For Gud er i virkeligheden alt for stor, mageløs, vældig og fri til kun at skulle svare igen på menneskers gøren og laden.

Faktisk er det lige modsat: Gud handler. Og det er det, som vi mennesker bør svare på. Gud, livets kilde og skaber, giver suverænt uden at skele til menneskelig opfattelse af ret og uret. Og som men-

nesker kan vi ligesom Job kun tage det, som Skaberen giver – uden at stille ham til regnskab for det. Men det sidste ord er endnu ikke sagt. Finalen venter forude.

Dette kan du gøre:

Læs Job kap 38,1-41. Hvorfor fastslår Gud, at han er skaber? Hvad betyder det for dig, at Gud er skaberen? Overvej, hvad det ville betyde, hvis Gud bare skulle reagere på menneskers gøren og laden. Bed Birgitta af Vadstenas bøn: Herre, vis mig vejen og gør mig villig til at gå den.

Afsender:
ID 12848
Katolsk Orientering
Gammel Kongevej 15
1610 København V

Returneres ved varig adresseændring
Magasinpost B

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 42 og 43

bro-borgeres faste holdepunkt i tilværelsen, for der er brug for alle! Filminstruktøren Anja Dahlhoff har i sin vanlige nærværende og respektfulde stil portrætteret nogle af Settlementets brugere.

DR 1: Torsdag den 20. oktober 11.30: Fremmed i Europa (3:10)

Efter en dramatisk flugt i en overfyldt båd kommer de vietnamesiske flygtninge ad omveje til Norge. Men de har ingen anelse om hvad, der venter dem.

DR 1: Søndag den 23. oktober 11.00: Danskernes religion (TH)

En introduktion til kristendommen, som belyser, hvordan de fleste danskere dyrker deres religiøsitet - eller slet ikke dyrker nogen form for religiøsitet. Der er samtaler med troende og ikke troende, ritualerne ved dåb, konfirmation, bryllup og begravelse. Sendes også 25.10.

DR 2: Mandag den 24. oktober 15.30: Traktaten vi skal tænke over (TTV)

Der var politisk krise i EU efter det rungende nej fra Frankrig og Holland til Forfatningstraktaten. Man hvad gik der egentlig forud for denne situation? Hvad indeholdt traktatforslaget og hvordan var spillet bag kulisserne?

Vi tager til Berlin, Bruxelles, Paris og Rom og opruller den spændende historie. Sendes også 29.10.

DR 2: Onsdag den 26. oktober 18.20; Det virkelige Da Vinci mysterium (1:2)

Dokumentarprogram fra BBC. "Myten om den hellige gral". Eksisterer der virkelig et tusindårigt hemmeligt selskab ved navn Priory of Sion? Var Magdalene virkelig Jesus' hustru? Fik de virkelig et barn? Eksisterer den hellige gral den dag i dag? Forsøgte den officielle kirke at undertrykke sandheden?

Det hævder forfatteren Dan Brown i den globale bestseller "Da Vinci mysteriet", men holder påstandene vand? Det har BBC-værten Tony Robinson sat sig for at undersøge. 2. del sendes lørdag 29.10.

DR 2: Fredag den 28. oktober 18.20: I pilgrimmens spor
Syrien - den skjulte virkelighed. I Syrien lever troens dybeste lag. Forfatter Lars Muhl rejser i det ydre for at møde mysteriet

i sit indre. Men det er hårdt at bevæge sig på kanten af miraklernes univers. Tilrettelæggelse: Anders Lauge-sen

Bønnens Apostolat november

At ægtefolk må følge eksemplet på ægteskabelig hellighed, vist af mange ægtepar i almindelige livsforhold

At sjælesørgere i missionsområderne stadig må tage sig af deres egne præsters videreuddannelse

TV

DR 2: Tirsdag den 18. oktober 16.00: Kirken i fængslet
"Det er mine negative tanker, der spærrer mig inde!". Det fortæller Jørgen, indsat i Vridsløselille Statsfængsel. Her har 9 indsatte og 2 kunstnere udsmykket fængselskirken. Tidligere fængselspræst Johannes Møllehave fortæller om fængselskirkens store betydning. Tilrettelæggelse: Peter Laursen

DR 2: Onsdag den 19. oktober 18.25: Nye tider - andre fællesskaber
Kristeligt Studenter Settlement på Vesterbro har i snart 100 år drevet et værested med sociale og kulturelle tilbud til bydelens borgere.

I 2005 - 94 år senere, er Settlementet stadig mange Vester-

I er verdens lys; en by, der ligger på et bjerg, kan ikke skjules.

Man tænder heller ikke et lys og sætter det under en skæppe, men på en lysestage; så skinner det for alle dem, som er i huset. Således skal jeres lys skinne for menneskene, for at de må se jeres gode gerninger og prise jeres Fader, som er i Himlene.

Matt 5, 14-16

Bispesynoden i Rom

Den 11. bispesynode med deltagelse af 256 biskopper fra alle kontinenter sluttede den 23. oktober i Rom.

Bispesynoden er en permanent institution, som blev oprettet af pave Paul VI den 15. september 1965 for at styrke kollegialiteten blandt alverdens biskopper. På billedet ovenfor ses biskop Kozon, som på Den nordiske Bispekonferences vegne orienterede om situationen i de skandinaviske lande.

Ved synodens afslutning offentliggjorde biskopperne et budskab, hvori de resumerer de vigtigste emner, der blev drøftet på møderne. Synoden har ikke mindst været en lejlighed for biskopperne til at udveksle erfaringer fra alle dele af ver-

den. Der peges blandt andet i slutdokumentet på den udbredte fattigdom i Afrika, som er blevet så godt som glemt af verdensopinionen under indtryk af de voldsomme begivenheder i det mellemsøsten. Fattigdommen – også i Latinamerika og Asien – er, siger biskopperne, en udfordring for os alle.

Biskopperne udtrykker endvidere håbet om, at det Eukaristiske År må blive begyndelsen til en ny evangelisering af hele menneskeheden. Kirkefolkets rolle i denne proces understreges med anerkendende ord til de mange, som i det daglige vidner om troen og Guds kærlighed gennem deres livsførelse.

Dokumentet slutter med disse ord: "I begyndelsen af det 4. århundrede var kristen gudsyndelse stadig forbudt af de kejserlige myndigheder. Kristne i Nordafrika, som stod fast på pligten

til at fejre Herrens Dag, trodsede dette forbud. De døde som martyrer, fordi de offentligt bekendte, at det for dem var en livsnødvendighed at fejre eukaristien hver søndag. De 49 martyrer i Abitene i forening med talløse helgener og salige, som har gjort eukaristien til centrum i deres liv, beder for os ved begyndelsen af dette nye årtusinde. De lærer os at samles i troskab over for den nye pagt med den opstandne Kristus.

Ved afslutningen af denne synode erfarer vi den fred fuld af håb, som disciplene i Emmaus med brændende hjerter modtog af den opstandne Herre. De vendte straks tilbage til Jerusalem for at dele deres glæde med deres brødre og søstre i troen. Vi håber, at I vil gå Ham glade i møde i den hellige eukaristi, og at I vil erfare sandheden i Hans ord: 'Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende' (Matt 28,20)."

Fidel Castro beder om Kirkens hjælp til at få nedbragt aborttallet

Fidel Castro ønsker Kirkens hjælp til at bekæmpe "abortepidemien" på Cuba, beredte den italienske kardinal Tarcisio Bertone til den italienske avis "La Stampa" efter et besøg hos den cubanske leder.

Kardinalen befandt sig fra d. 3. –6. oktober på Cuba sammen med to fidei donum præster (præster som sendes fra et land til et andet, hvor der mangler præster). Ifølge kardinalen understregede Fidel Castro, at tilbagegangen i fødselstallet er en af hovedårsagerne til den demografiske krise, Cuba i øjeblikket befinder sig i.

Antallet af aborter skyldes ifølge kardinalen også den øgede sexturisme til

Cuba, som fører til mange uønskede graviditeter.

Et andet af samtaleemnerne ved mødet var et eventuelt kommende pavebesøg på Cuba. Johannes Paul II aflagde i 1998 et historisk besøg på Cuba. I forbindelse med dette indbød Fidel Castro birgittinerordenen til at grundlægge et retrætehjem på Cuba. Ordenens generalabbedisse, moder Tekla Famiglietti, var selv til stede ved indvielsen i januar.

Skrev Shakespeare i kode?

En ny bog af den engelske forfatterinde Clare Asquith introducerer den opsigtsvækkende teori, at Shakespeares værker rummer en skjult kommentar til samtidens religiøse stridigheder.

Sofie von Hauch har læst den og anmelder den på

side **6**

Demokrati i Kirken? Hvad skal vi med menighedsrådene?

Til foråret aholdes der valg til menighedsråd og pastorlråd. Kirsten Kjærulff tager i den anledning hul på debatten om menighedsrådenes opgave med to artikler, hvoraf den første bringes i dette nr.

side **8**

Om debatten i KO

“Jeg savner debatten i Katolsk Orientering,” skriver en læser i dette nr. – og tilføjer: “Debatten læserne imellem. I øjeblikket er det sådan, at redaktøren ofter sætter en læserbrevsskribent på plads, når et emne bliver bragt på bane.”

Jeg har ikke anden udvej end at erklære mig skyldig. Dels er det jo vanskeligt at løbe fra, hvad der er nedfældet på tryk, og dels må jeg tilstå, at jeg betragter de kommentarer, jeg ind imellem (nogle ville sige i tide og utide) knytter til læserindlæg i bladet, som en vigtig del af min opgave som ansvarshavende redaktør.

I den forbindelse vil jeg gerne præcisere, at det for mig ikke drejer sig om at sætte bestemte personer “på plads”, men derimod om at sætte visse spørgsmål ind i deres rette sammenhæng og dermed skabe klarhed over, hvad Kirken siger og ikke siger, og hvorfor den gør det.

Hvad betyder nu det? I praksis betyder det, at jeg som udgangspunkt ønsker enhver debat velkommen i bladets spalter. Jeg er ikke tilhænger af at “fejle skidt ind under gulvtæppet”. Hvis danske katolikker, hvad der ofte kan være tilfældet, har svært ved at forlige sig med dele af Kirkens lære, skal de have lov til at give udtryk for det – også i dette blads spalter. Fortielser løser ingen problemer, og jeg kan oplyse, at de læserbreve, jeg indtil dato har afvist at bringe, bogstaveligt kan tælles på én hånd. Sker det, sørger jeg som hovedregel for at kontakte den enkelte og give en begrundelse for min beslutning.

Med andre ord, debatten er åben for alle, men set fra et kirkeligt synspunkt er det ikke alt, der er til debat. Hvis man f.eks. giver udtryk for, at man ikke kan se nogen fornuftig mening med Treenighedsdogmet og derfor gerne vil foreslå, at det afskaffes med øjeblikkelig virkning – kan man være temmelig sikker på at få en kommentar fra redaktøren. En kommentar, som ikke blot er henvendt til én selv, men også til andre af bladets læsere, og som sigter på at forklare, hvorfor vi måske alligevel skal give Treenigheden en chance.

Katolsk Orientering er et bispedømmeblad direkte underlagt den kirkelige myndighed. Det betyder, at vi udkommer med en bestemt hensigt og med en forpligtelse til at informere læserne – både katolikker og ikke katolikker – om katolsk tro. Fra Katolsk Orienterings hjemmeside (www.katolskorientering.dk) kan man downloade de retningslinier, der gælder for udgivelsen af bladet. Her står der sammenfattende i formålsparagraffen, at vi skal “formidle en tidssvarende katolsk forkyndelse og trosbelæring, muliggøre og medvirke til dannelsen af en offentlig mening i Kirken, samt bringe og kommentere nyheder og informationer om Kirkens liv og virksomhed.”

Det er den opgave, redaktionen prøver at løse i hvert nummer, muligvis ikke til alles tilfredshed, men forhåbentlig *Ad Majorem Dei Gloriam*.

Torben Riis

Ophævelse af cølibatet er ingen løsning

Skønt jeg ikke er enig med ham, var det rart at læse Hans Mollerups indlæg af 29.9.2005. Fin dansk præstegårdskultur, og så går en af sønnerne oven i købet hen og bliver organist!

Hvad der fik mig til at gribe ikke pennen, men computeren, var H.M.'s bemærkning om at “I den ortodokse kirke er det tilladt præster (men ikke munke) at gifte sig”. Det er ikke helt korrekt, men jeg hører det gang på gang. Her, hvor jeg lever, nemlig i Det hellige Land, er langt de fleste præster, ogsaa de katolske! gift. De er nemlig græsk- eller syrisk-katolske, og de følger, hvad ægteskab/cølibat angår, samme love som de orthodoxe.

Personligt håber jeg, at latinerne ikke skal følge trop. Det er nemlig

slet ingen løsning. Da kristendommen kom til Danmark, var de fleste præster gift, og de var godt nok katolske. Det var først så sent som i det 12. århundrede, at præsternes cølibat blev indført. Fordi man ikke havde saa gode erfaringer med de gifte. Det var ikke dem, der først og fremmest prædikede kristendommen - det var sådanne som Sct. Ansgar, en stakkels “unaturlig” cølibatær – munkene, for de havde nemlig tid og kræfter til det. Det oprindelige er, at præsterne var gift, som det stadig er i de orthodoxe Kirker, hvor præsterne ikke KAN, men SKAL være gift. De kan ikke blive præsteviede, førend de er enten gift eller blevet munke. Det er ikke andet end det valg, de har. At munkene er at foretrække, viser sig

deri, at kun de kan blive biskopper. En munk er i sagens natur altid cølibatær. Munk kommer jo af det græske monakhos, enlig.

Pædofili har meget lidt at gøre med cølibat. Netop i sommer faldt domme i den største pædofilisag, man hidtil har haft i Frankrig. Den drejede sig om en kreds af 30 ægtepar, som selv producerede deres ofre – og mødrene var med i de pædofile handlinger! Den ivrigste af deltagerne fik 25 års fængsel. Som jeg begyndte med at sige: Ophævelse af cølibatet er sandelig ingen løsning.

Jerusalem, den 14. oktober 2005.
Kirsten Stoffregen Pedersen

Kristen friskole siger nej til homoseksuelle lærere!

I J.V. d. 20/10-05 udtaler skoleleder Knud Erik Hansen fra Haderslev kristne friskole at lærere, der offentligt erklærer, at de lever i et aktivt homoseksuelt forhold, vil få meget svært ved at blive ansat på skolen, da det strider mod skolens klassiske livssyn på forholdet mellem mand og kvinde.

En lærer er jo er rollemodel for børnene og de unge, og derfor er det befriende, at en skoleleder tør stå frem og sige det der skal siges.

Knud Erik Hansens udtalelser er en konsekvens af hans kristne tro, og som folketingskandidat for Kristendemokraterne bør han få bred støtte fra sit eget kristne bagland, men også

fra alle vore katolske skoler og menigheder.

Med venlig hilsen,
pastor Benny Blumensaat,
6700 Esbjerg.

Vi hilser på vore venner

Til en sølvbryllupsfest, som min kone og jeg for nogle år siden deltog i, blev der sunget en lille sang, når der skulle rundskåles.

I min erindring lyder den nogenlunde sådan:

Vi skåler med vore venner
og dem, som vi kender,
og dem, som vi ikke kender,
dem skåler vi med.

Jeg kom i tanker om denne sang, da der igen var en konvertit, som gav udtryk for, hvor svært det er “at komme ind i” en katolsk menighed, hvor alle synes at have nok i sig selv og i dem, der er der i forvejen.

Indrømmet – jeg føler mig også ramt af den udtalelse, for jeg er heller ikke for god til dét med at kontakte og tage imod folk, jeg ikke kender i forvejen.

Så til en tankevækkende advarsel til mig selv (og til andre, der ligesom jeg heller ikke får åbnet armene) har jeg gendigtet sangen:

Vi hilser på vore venner
og dem, som vi kender,
og dem, som vi ikke kender,
dem lader vi stå ...!

Erling Tiedemann
1620 København V

Flere læserbreve side 9 og 10

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk. Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Medarbejdere i dette nr. Sofie von Hauch, Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz.

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sogneyt@katolskorientering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer

Oplag 7400

ISSN 0902-297X

Katolikker lægger sag an mod staten

af Jørn Arpe Munksgaard
Talsmand for "Katolikker for lighed blandt trossamfund i Danmark"

Gruppen "Katolikker for lighed blandt trossamfund i Danmark" har efterhånden i flere år forberedt et sagsanlæg mod den danske stat for urimelig forskelsbehandling i religiøs henseende. Juridisk set kaldes urimelig forskelsbehandling diskrimination, og derfor har gruppen – da politikerne ikke på nogen måde har villet lytte til adskillige henvendelser fra gruppen – bedt menneskerettighedseksperter frem for nogen i Danmark, advokat og lektor ved Københavns Universitet Tyge Trier, om at føre sagen ved i første omgang Vestre Landsret i Viborg. Sagen eller rettere sagerne er berammet til den 7. og 8. november 2005.

For almindelige gennemsnitlige katolikker – eller for den sags skyld alle ikke-medlemmer af folkekirken – kan sagerne synes totalt uoverskuelige og uforståelige. Men sagen er, at de pågældende sagsanlæg i realiteten berører alle os katolikker.

De fleste af os aner sikkert ikke, at det kan komme til at koste os adskillige tusinde kroner ekstra at blive begravet på folkekirkens kirkegårde, når vi dør. Kun hvis man er så heldig at bo i København eller en af de andre større byer, hvor kirkegårde er kommunalt ejede og dermed finansierede over kommuneskatten, koster det

ikke ekstra. Men det kan vel ikke være rigtigt, at det måske skal koste op til 15.000 eller sågar 20.000 kr. ekstra at blive begravet, fordi man bor et sted, hvor folkekirken – som det er tilfældet næsten overalt – ejer kirkegårde. Vi skal alle på et eller andet tidspunkt i jorden, uanset hvilken konfession eller tro vi bekender os til. – På det område vil gruppen gerne have ligeberetning!

Et andet sagsanlæg drejer sig om civilregistreringen i Danmark. I dag skal alle undtagen i Sønderjylland – trods indvendinger fra den rådgivende komite under Europarådet, som har påpeget, at den gældende danske ordning er i strid med blandt andet Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – melde alle fødsler, dødsfald m.m. til den lokale folkekirkepræst, uanset om man er medlem af folkekirken eller ej. Gruppen mener følgelig, at det er diskriminerende, at man som ikke-folkekirkemedlem skal henvende sig i folkekirken for at blive indskrevet i folkekirkens ministerialbøger. Adskillige tilfælde har vist, at en sådan henvendelse absolut ikke er religiøs neutral, som man ellers ynder at påpege fra folkekirkens side. Tværtimod har gruppen adskillige eksempler på, at nyfødte – mod forældrenes vilje og hensigt ved fødselsanmeldelsen hos folkekirkepræsten – også er blevet indmeldt i folkekirken, selv om det er blevet påpeget, at barnet skulle døbes katolsk. En sådan fejltagelse opdages

først for manges vedkommende adskillige år senere, når man er blevet pålignet skat – også til folkekirken.

Det tredje sagsanlæg drejer sig om, at gruppen synes, det er totalt urimeligt, at alle danskere – herunder alle katolikker – over deres statskat skal betale til folkekirkens forkyndelse. De fleste katolikker og andre ikke-folkekirkemedlemmer tror, at man ikke betaler noget som helst til folkekirken, når blot man ikke betaler kirkeskat. Dette er imidlertid fuldstændig forkert, idet alle er tvangsindlagte til at betale til forkyndelsen i folkekirken, hvor præsterne de facto i deres præsteløfte forpligter sig til at bekæmpe eksempelvis den kirke, vi som katolikker er medlemmer af. Det mener gruppen absolut er forkert og diskriminerende!

Endelig mener gruppen, at det er dybt diskriminerende, at alle ikke-medlemmer af folkekirken i Danmark – herunder katolikker – via bloktilskuddet fra Danmark til Grønland er tvungne til 100 pct. at medfinansiere den evangelisk-lutherske folkekirke i Grønland, mens de grønlandske folkekirkemedlemmer (over 90 pct. af den lokale befolkning) ikke betaler så meget som en rød øre til deres egen kirke!

Dette er blot et par af de diskriminationspunkter, som gruppen ønsker, at landsretten skal tage stilling til. Politikerne har som nævnt ikke været lydhøre.

På forbøn af vor salige Niels Stensen...

Den 23. oktober 1988 blev Niels Stensen saligkåret. Saligkåringen skete naturligvis først og fremmest til Guds større ære; Gud forherliges i sine helgener. Men saligkåringen skete også med det formål at stille Niels Stensen frem som et forbillede for alle troende danskere og udlændinge – særligt naturvidenskabsfolk, læger og ansatte i sundhedsvæsenet. Desuden skal andagten til Niels Stensen få mange til at søge hans forbøn i deres anliggender, og der er i tidens løb uddelt mange foldere med forslag til bønner for at opnå en gunst fra Gud på Niels Stensens forbøn. Kirker rundt omkring i landet indeholder også mange mere eller mindre kendte billeder og statuer af Niels Stensen, foran hvilke der kan bedes.

Saligkåring er det første skridt på vejen mod helgenkåring, og der skal megen andagt til Den salige Niels Stensen og mange bønner til, før at Niels Stensen kan blive helgenkåret. I den forbindelse melder der sig en række praktiske spørgsmål. Bønner bør registreres, således at man kan henvise til dem og dokumentere den eksisterende andagt, og en dag kan man måske også blandt de registrerede bønner finde én, der kan accepteres som et mirakel. Et mirakel er nemlig forudsætningen for helgenkåring. Gennem årene er adskillige bønner opnået, og nu starter derfor arbejdet med at oprette og vedligeholde et arkiv over disse bønner. Ønsker man at få en bønner fra vor salige Niels Stensen registreret, kan man derfor nu henvende sig til Katolsk Bispekontor, Gammel Kongevej 15, 1610 København V. under mærket "Den salige Niels Stensen." En af vore præster, August Ziggelaar S.J., vil tage imod henvendelserne, og Johan Hartmann Stæger vil på bispekontoret ordne og vedligeholde et arkiv over alle bønner, som indberettes. Alle indberetninger vil naturligvis blive behandlet fortroligt. Det er muligt at indberette anonymt, men vejen til helgenkåring af vor salige Niels Stensen må brolægges med veldokumenterede bønner, og vi skal derfor opfordre til, at man vedlægger sin indberetning både navn og adresse og telefonnummer.

Foldere med forslag til bøn til vor salige Niels Stensen kan stadig fås ved kirker og i Stenobutikken. Bed og betro dit anliggende til Niels Stensen, og lad os høre din taksigelse!

August Ziggelaar S.J.
Johan Hartmann Stæger

Der læses messe for Niels Stensen i Sct. Ansgar Kirke den 25. november kl. 19.00. Biskoppen er hovedcelebrant.

Sct. Norberts Skole i Vejle fejrede 100 års jubilæum

Den 15. oktober 1905 åbnede den katolske menighed i Vejle for første gang dørene for de blot 15 elever, som var tilmeldt den lille menighedsskole i byen. Det var den beskedne start på Sct. Norberts Skole.

Dette jubilæum blev fejret på behørig vis i uge 41. Højdepunktet var selve jubilæumsfesten torsdag den 13.,

men den første mere officielle del af festlighederne fandt sted allerede om onsdagen, hvor pastor Ophoff, skoleleder Henrik Bech, skolens bestyrelsesformand Britta Abildsten, bestyrelsesmedlem Søster Cecilie sammen med indbudte gæster fra klostrene i Averbode og Berlaach og et udsnit af skolens elever lagde blomster på Ma-

Eleverne sluttede jubilæumsdagen af med at opsende 400 kulørte balloner med skolens logo

riasøstrenes gravsteder på Den gamle Kirkegård på Langelinie.

Torsdag var der arrangeret to festgudstjenester. Pastor Jan Ophoff og skolens protestantiske præst, Lone Klok, indviede Sct. Norberts Stiftelses gave til skolen: en smuk bronzefigur af Sct. Norbert, som herefter vil få en central placering på skolen.

Eleverne havde i ugens løb forberedt forskellige indslag. Hver klasse havde fået tildelt et årti, og det blev til et festligt show, hvor eleverne var klædt ud i kostumer fra hvert af de ti årtier, som skolen foreløbig har oplevet. Festdagen afsluttedes for elevernes vedkommende med, at alle deltog i opsendelsen af 400 kulørte balloner påtrykt Sct. Norberts Skoles logo.

Kommer nadversalen tilbage til Den katolske Kirke?

Jerusalem (KNA): Ifølge den italienske avis "Il Messaggero" vil Israel give den sal, hvor nadveren blev indstiftet, tilbage til Den Katolske Kirke, efter at den i århundreder har været under muslimsk og jødisk kontrol. Aftalen vil ifølge avisen blive officielt underskrevet, når Israels præsident, Moshe Katzav den 15. november aflægger statsbesøg i Vatikanet. De foreløbige forlydender går på, at den er ment som et symbol på den endelige forsoning mellem det jødiske og det kristne folk.

Avisen beretter, at Israel til gengæld for overgivelsen af nadversalen på Zi-

onsbjerget til Den Katolske Kirke ønsker synagogen i Toledo tilbage under jødisk kontrol. Denne synagoge blev efter jødernes fordrivelse fra Toledo i 1492 forvandlet til en kristen kirke. Nadversalen, der i næsten 500 år ikke været under kristen kontrol, blev ifølge traditionen skånet ved Jerusalems næsten fuldstændige ødelæggelse under kejser Hadrian i 135. De nuværende bygninger på dette sted går tilbage til det 11. århundrede, da korsfarerne byggede en sal til erindring om nadverens indstiftelse. Franciskanerordenen, som forvaltede nadversalen, blev fordrevet

af osmannerne i 1551, og bygningen blev forvandlet til en moské.

Besøg er mulige i bygningen – men kun sjældent giver de israelske myndigheder tilladelse til fejring af gudstjenester. En undtagelse blev gjort, da Johannes Paul II i jubilæumsåret 2000 besøgte Israel. Mange kristne håber, at der igen regelmæssigt vil kunne fejres gudstjenester på dette sted.

Repræsentanter for det israelske udenrigsministerium benægter dog foreløbig officielt, at der foreligger en aftale.

Antallet af katolikker i Brasilien falder drastisk

(KNA) : Alle storbyerne i Brasilien er omgivet af vildtvoksende slumkvarterer, hvor der hele tiden kommer nye pinsekirker, som er meget dynamiske og på en ofte meget aggressiv måde søger at hverve proselytter fra Den katolske Kirke. Den katolske Kirke har, blandt andet på grund af kronisk præstemangel svært ved at matche denne situation, beredte kardinal Claudio

Humes fra Sao Paolo på den nyligt afsluttede verdensbispekonference i Vatikanet.

Ifølge Humes skyldes pinsekirkernes store fremgang ikke mindst, at der for hver katolsk præst i disse kvarterer er to protestantiske. Humes mener, at Den katolske Kirke bør dæmme op for tilbagegangen ved at vise større missionsiver og ikke bare vente på, at menneskene kommer til Kirken.

Gennem de seneste 40 år er katolikernes andel af Brasiliens befolkning faldet drastisk – fra 99% til 67 %. Hvert år mister Kirken én procent af sine medlemmer i Brasilien. Undersøgelser har vist, at 60 % af de frafaldne slutter sig til pinsebevægelsen.

Vatikanets "økumeneminister", Walter Kasper, der for nyligt deltog i et seminar i Sao Paolo om pinsekirkene, har udtrykt bekymring over deres store fremgang og vil ikke udelukke, at Latinamerika på længere sigt vil op-

høre med at være et katolsk kontinent. Kasper betoner dog, at der ikke findes noget alternativ til dialog kirkesamfundene imellem.

Den katolske Kirke søger denne dialog, betoner Kasper, selv om pinsekirkerne ofte forholder sig fjendtligt til den, og det endnu ikke er lykkedes at skabe officielle kontakter. På vegne af den brasilianske bispekonference skal padre Jose Bison fra Sao Paolo koordinere dialogen mellem pinsekirkene og Den katolske Kirke og arbejde for, at kirkerne i deres sociale arbejde slår ind på en samarbejdskurs i stedet for at bekriige hinanden. Dette er imidlertid en svær opgave, fordi mange pinsekirker ikke er økumenisk sindede.

Fælles for de nye pinsekirker er troen på Helligåndens direkte indgriben i form af mirakler, profetier og tungetale. Deres gudstjenester præges ofte af spektakulære fænomener som traner, ekstaser og massesuggestion.

Britisk debat om aktiv dødshjælp

Retten til at dø kan blive til en pligt til at dø. Det er hvad kardinal Cormac Murphy O'Connor har udtalt til BBC i en kommentar til et lovforslag, der skal behandles i november i det britiske overhus.

Lovforslaget, der er fremsat af lord Joffe, sigter mod at lovliggøre lægelig hjælp til selvmord til dødssyge i terminalstadiet, på betingelse af at patienten er tilregnelig og selv har ytret ønske herom. Den engelske lægeforening opgav i juli måned sin afvisende holdning til lovforslaget og erklærer sig nu i stedet "neutral" i spørgsmålet.

Både anglikanske og katolske kirkeledere samt repræsentanter for sikhernes,

jødernes og muslimernes religionssamfund har protesteret mod lovforslaget. I sin kommentar taler kardinal O'Connor om, at man krydser "et moralsk Rubicon", hvis den gældende lovgivningsintentioner om at beskytte livet tilside sættes, og afviser, at det er et helt privat anliggende, hvis man som terminalt syg ønsker ret til assisteret selvmord. Som alternativ efterlyser han en styrkelse af respekten for livets hellighed og et større antal hospices, der kan yde bedre pleje til syge i terminalstadiet.

Også i Mexico er der for tiden en voldsom debat om spørgsmålet. Således fremsatte det revolutionære oppositionsparti PRD i begyndelsen af oktober

et forslag om legalisering af dødshjælp i det mexicanske parlament, og landets sundhedsminister Julio Frenk erklærede under debatten, at eutanasi er acceptabel, såfremt man giver patienten lejlighed til at tage del i beslutningsprocessen.

Den kirkelige reaktion udeblev imidlertid ikke. Blandt andet tog den mexicanske kardinal Norberto Rivera Carrera til orde i debatten og betegnede den påtænkte legalisering af dødshjælp som "en licens til at dræbe".

Også i Tyskland, hvor den schweiziske eutanasi-forening "Dignitas" for nyligt har åbnet en afdeling i Hannover, fortsætter debatten.

Pressemeddelelse

I forrige nummer af Katolsk Orientering gjorde Sofie von Hauch på udmærket vis rede for, hvordan et nyt begreb, podcasting, er ved at brede sig – også i Den katolske Kirke.

Hvad Sofie von Hauch ikke kunne vide, er, at der i nogle måneder har været lavet forberedende forsøg med et katolsk podcasting-site i Danmark.

Det er nu kommet så vidt, at en stifterkreds bestående af Frans og Per Meyer samt Erling Tiedemann har taget endeligt skridt til at oprette en selvejende institution med navnet katpod.dk.

Formålet med katpod.dk er at bringe informationer, kommentarer, anmeldelser, debatindlæg og lignende, der formidler et dansk katolsk menneske- og samfundssyn.

Ligesom ordet podcasting er en blanding af iPod og broadcasting, er katpod.dk en forkortelse for Katolsk Podcasting.

Allerede nu kan man på hjemmesiden www.katpod.dk finde oplysninger om den nye kanal og vejledning med hensyn til, hvordan man kan komme til at høre de podcasts, som produceres.

Det er vigtigt at understrege, at man ikke behøver være computerspecialist for at sætte sin computer til automatisk at hente nye podcasts fra katpod.dk – og man behøver heller ikke være ejer af en iPod eller en anden mp3-afspiller. Computeren er nok.

Kigger man på hjemmesiden vil man samtidig hurtigt kunne overtyde sig om, at der skal mere end en enkelt kærlig hånd til for at bringe udseende og teknik op på et fuldt tilfredsstillende niveau.

– Men vi er i gang, og resten skal nok komme, siger Erling Tiedemann, der fungerer som redaktør, og som også regner med, at der nok er mange andre, som gerne vil hjælpe med.

Støt katolikgruppens bestræbelser

på at opnå religiøs ligeberettigelse ved at give et bidrag til konto:
4300-3705475555, Danske Bank, Ordrup afdeling.

Ethvert bidrag modtages med tak!

"Katolikker for lighed blandt trossamfund i Danmark"

www.katolikker-for-lighed.dk

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Hvordan kan det være, at homoseksuelle forhindres i at blive præsteviet i den romersk-katolske kirke?

Eftersom præster i den romersk-katolske kirke stadig formodes at leve i cølibat, dvs at de formodes ikke at bedrive sex i nogen som helst form, heller ikke med sig selv, er det så ikke ganske ligegyldigt, hvilke tendenser de har? (Homosexualitet, som retter sig mod sit eget køn, er ikke det samme som pædoфи, som retter sig mod børn/mindreårige af begge køn).

Hvorfor skulle det være værre, at en præst med homoseksuelle tendenser (måske ikke engang kendt af ham selv) fristes af en anden mand, end at en heteroseksuel præst fristes af en kvinde? Synd ligger jo aldrig i selve fristelsen, men i at give efter for den.

Først når cølibatet ophæves, kan det have betydning, om en præst er homoseksuel eller ej. Kan forbudet mod at præstevie homoseksuelle derfor ses som et skridt mod ophævelsen af cølibatet? Og kan ophævelsen af cølibatet ses som et skridt mod kvindelige præster?

Med venlig hilsen
Ulla Sander Olsen

Kære Ulla Sander Olsen,
Jeg er ikke bekendt med, at mænd med homoseksuel disposition forhindres i at blive præsteviet i den romersk-katolske Kirke. Kirken gør ikke forskel på, om man er disponeret på den ene eller den anden måde. Det afgørende er, om et menneske vil gå i Jesu fodspor og leve et liv i overensstemmelse med Hans ord. Som du selv siger: Synd ligger jo aldrig i selve fristelsen, men i at give efter for den.

Men hvis der har været forslag fremme om noget sådant, kunne grunden være, at Kirken af pastorale grunde måske er betænkelig ved at acceptere tendenser, der kan friste til en tilstand af uorden, som er brud på Bibelens morallære. Hvis en mand har homoseksuelle tilbøjeligheder, må det jo være en lige så stor fristelse for ham at bo i et præsteseminar, som det ville være for en munk at bo i et nonnekloster. Men at et eventuelt forbud mod at præstevie mænd med homoseksuel disposition skulle være et skridt mod

ophævelse af cølibatet, kan jeg ikke se.

Hvis det en gang skulle ske, at cølibatet bliver ophævet for katolske præster, så vil det naturligvis aldrig blive accepteret, at en præst med homoseksuelle tilbøjeligheder praktiserer sin seksualitet. Begrundelsen er, at homoseksuel praksis er imod skabelsesordenen, så den vil aldrig kunne ligestilles med et sakramentalt ægteskab mellem mand og kvinde.

En eventuel ophævelse af cølibatet kan i hvert fald slet ikke opfattes som et skridt hen imod accepten af kvindelige præster. Præsteembedet har jo i katolsk tænkning tegnkarakter: Præsten repræsenterer Kristus – som MAND, Kirkens brudgom. Kvindens forbillede er MARIA, KIRKEN, som føder og opfostrer Kristi børn. Derfor ligger det også allerede i skabelsesordenen, at en kvinde aldrig kan beklæde præsteembedet, lige så lidt som en mand kan undfangne og føde et barn!

I debatten om kvindelige præster overser man denne helt fundamentale forskel på dette særlige præstedømme og det almindelige præstedømme, hvori vi alle har del, både kvinder og mænd.

Se herom f. eks. i Katolsk Minileksikon under ”præstedømme” .

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Hvad er betingelserne for at kunne modtage den hellige kommunion?

Venlig hilsen
Zbigniew Bartela

For at kunne modtage den hellige kommunion, må man være fuldgyldigt medlem af Den katolske Kirke. Når det kun er katolikker, som kan modtage kommunionen, er det fordi Eukaristien er tegnet på foreningen med Kirkens fulde fællesskab. Modtagelsen forudsætter altså, at man ”tror og bekender alt, hvad den hellige katolske Kirke tror, lærer og bekender som åbenbaret af Gud”. (citater fra optagelsesritualet i Kirkens fællesskab).

I dette sakramente modtager man jo den levende Kristus, og dermed bliver man forenet med hele Kirken, den himmelske såvel som den jordiske: Kristi mystiske Legeme, de helliges

samfund, dvs. også sjælene i Himlen og i skærsilden, Jomfru Maria og alle helgener og engle, med Paven og hele Kirkens hierarki.

Udover at være medlem af Den katolske Kirke må man være i ”nådens stand”, dvs. at man ikke må være sig en alvorlig synd bevidst. Paulus siger jo:” Den, der spiser Herrens brød eller drikker hans bæger på en uværdig måde, forsynder sig derfor imod Herrens legeme og blod. Enhver skal prøve sig selv, og så spise af brødet og drikke af bægeret. For den, der spiser og drikker uden at agte på legemet, spiser og drikker sig en dom til.” (1. Kor. 11, v27-29).

Alvorlig synd kan f. eks. være uordnede ægteskabelige forhold, seksuelt samliv før ægteskabet, provokeret abort o.l.)

Hvis man ved, man bærer på en alvorlig synd, må man først modtage bodens sakramente, inden man modtager den hellige kommunion.

Vigtigt er det også, at man modtager Jesu legeme og blod i bøn og ærefrygt, at man overholder den af Kirken foreskrevne faste, samt udviser passende holdning og adfærd.

Hvis man af den ene eller den anden grund ikke kan modtage kommunionen i sakramentets skikkelse, så kan man gå med op til alteret og lægge højre hånd på venstre skulder. Så ved præsten, at man ikke kan modtage kommunionen. I stedet vil man så modtage Herrens velsignelse.

Med venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

KORT NYT

Præster i Nigeria

Vatikanet (ZENIT): Som svar på kaldskrisen i de vestlige lande og som en taknemmelighedsgestus over for missionærernes arbejde i Afrika har en ghanesisk kardinal tilbudt at sende ghanesiske præster til de vestlige lande.

Ifølge kardinal Peter Kodwo Appiah Turkson, der er biskop i Cape Coast, er der i dette bispedømme mere end 400 præstestuderende. Han nævner, at bispedømmet allerede har sendt præster til Canada, Holland, USA og Tyskland. Imidlertid mener kardinalen, at der er en vis risiko for, at de kulturelle barrierer kan skabe problemer for afrikanske præster, der skal arbejde i Vesten. Derfor planlægger de amerikanske biskopper at oprette en slags modtagelsescenter for udenlandske præster, hvor de skal lære om landets kultur og skikke, før de begynder at arbejde i sognene.

Han tilføjer, at man i Afrika skal lære at undgå de fejl, der blev begået i Europa, så man undgår at komme i den samme situation.

Tysk kirkestatistik

Berlin (KNA): Både den evangeliske og Den katolske Kirke i Tyskland havde i 2004 økonomisk tilbagegang. Det fremgår af den nyligt offentliggjorte ”Statistisches Jahr-buch 2005”. (Statistisk Årbog 2005). Efter de foreløbige beregninger har Den katolske Kirke haft en indtægt på knap 4,14 milliarder i kirkeskat, hvilket er 340 millioner euro mindre end i 2003. Hos de evangeliske kirker var tilbagegangen ca. 323 millioner euro. De evangeliske kirker havde en skønsmæssig indtægt på 3,689 milliarder euro.

I slutningen af 2003 var der 26.165 millioner katolikker og 25.836 millioner evangeliske kristne. Forskellen mellem disse to tal vil i de kommende år vokse yderligere, fordi de evangeliske kirker har flere udmeldelser, mens Den Katolske Kirke har flere dåb.

Derudover er antallet af jøder i Tyskland gennem de seneste år vokset betydeligt p.g.a. indvandring, således at der nu bor 105.733 jøder i Tyskland.

Præst forgiftet med altervin

Rom (KNA): Da den 30-årige præst don Raimondi i landsbyen Santa Maria di Locida (Calabria, Italien) fejrede søndagsmessen sammen med sin menighed, undgik han med nød og næppe at dø af altervinen. Ukendte gerningsmænd havde blandet altervinen med et syreholdigt rengøringsmiddel, og præsten, der heldigvis ikke nåede at drikke vinen, fik svære ætsninger i mundhule og svælg. Det menes, at mafiaen står bag mordforsøget. Ifølge byens borgmester havde præsten, der tidligere havde modtaget flere trusselsbreve, arbejdet for at standse korruption og svindel blandt de kirkelige broderskaber, der tog sig af køb og salg af gravsteder på byens kirkegård.

Shakespeare-mysteriet

Ny bog afdækker den religiøse baggrund for de mange ubesvarede spørgsmål om digterens liv

af Sofie von Hauch

Engelske forfattere har altid kunnet det med detektivromaner, og Clare Asquith står i den bedste tradition med sin nye Shadowplay ('Skyggespil'). Det er en medrivende page-turner, som er næsten umulig at lægge fra sig; man må bare se, hvad der sker på næste side. Det overraskende er, at bogen er en litteraturanalyse, og hvornår har man sidst fået forstyrret sin nattesøvn af den slags? Men her er beviset altså på, at hverken historie, politik eller litteratur behøver være støvet og uvedkommende. Shadowplays undertitel 'The Hidden Beliefs and Coded Politics of William Shakespeare' (Shakespeares skjulte tro og kodede politik) antyder, at her er en slags Da Vinci-mysterium, men i Asquiths udgave omhandler den ægte facts og slår et uventet åndeligt slag for den katolske tro.

Englands glemte historie

Bogen er først og fremmest en genlæsning af Shakespeares skuespil og sonetter i lyset af den nye gren af fortrinsvis engelsk reformationshistorie, som ser bag om den officielle opfattelse af reformationen i England. I de sidste årtier er historikere begyndt at stykke et billede sammen, som bryder opfattelsen af en befolkning, som socialt og åndeligt nedtynget af papismen med kyshånd tog imod den ny kirkeordning.

Historikerne finder i kirkebøger, gemte breve, og især i korrespondance hos engelske eksil-katolikker overvældende beviser på, at reformationen i England var et politisk kunstgreb, og at befolkningen i overvældende grad ønskede at beholde 'den gamle' katolske tro. Gennem propaganda, streng censur, økonomisk pres, udbredt tortur og henrettelser fik det protestantiske styre fra Henry VIII (ham med skilsmissen) i 1533 over Elizabeth I til James I i 1616 terroriseret England til at sværge troskab til protestantismen og at acceptere, at deres kirke nu ikke længere havde et åndeligt overhoved i paven, men kun et politisk i monarken.

Højtflyvende ånd eller Guds vagthund?

Efter at denne 'glemte' historie er genopdaget, er der pludselig meget som må revideres for at give mening. Her kommer detektivarbejdet så ind i billedet. Mange har nemlig undret sig over, at Shakespeare, en af verdens største litterære begavelser, levede midt i den måske mest stormfulde periode i Englands historie, men tilsyneladende aldrig henviste til politik eller religion i sine skue-

spil. En mulig forklaring er, at hans ånd er for højt hævet over den slags trivialiteter, men Englands genopdagede reformationshistorie giver os et helt andet billede.

Asquith, som i øvrigt er diplomatfrue, og levede med sin mand i Moskva under den kolde krig, har ved at læse Shakespeares og hans samtidige afsløret et sindrigt system af koder eller tegn, som viser, at hans skuespil, udover at indeholde de kendte universelle dramaer, er et lidenskabeligt åndeligt og politisk opråb. Den højtsvævende ånd er samtidigt dybt og inderligt engageret i, hvad han så som et illegitimt overgreb på sin elskede katolske religion og hele Englands åndelige identitet. Sonetterne viser sig at være digterens dagbøger, hvor han evaluerer sin egen situation og sit arbejde i forhold til regimet, og den glødende lidenskab karakteristisk for de kendte strofer gælder faktisk katolicismen, landets originale kristne selv.

Løsningen på Shakespeare-mysteriet

Detaljerne i opklaringen bør eventuelle læsere have til gode. Til gengæld kan man nævne, at Shadowplay skifter mellem analyser af det kodede sprog i de forskellige skuespil flettet ind i historiske og Shakespearebiografiske forløb, så læseren kan holde styr på, hvilke begivenheder i samfundet og digterens liv, stykkerne refererer til. På denne måde bliver det klart, hvorfor stykkerne varierer så meget i karakter gennem tiden, og Asquiths hypotese evner også at besvare følgende mysterier: Hvorfor holdt Shakespeare pludselig op med at skrive, imens han var på toppen af sin karriere, og hvorfor blev det sidste og kuriøse stykke The Tempest ('Stormen') udgivet først som forord til de andre? Hvorfor er denne højtbegavede og lærde mand ikke at finde indskrevet ved et af universiteterne? Hvorfor sker det for den gudbenådede digter, at flere af hans personer ofte træder ud af karakter og lader replikkerne løbe ud af tilsyneladende irrelevante

tangenter? Og hvorfor var Shakespeares skuespil overrendte af den almene befolkning, som dårligt havde til dagen og vejen under regimets strenge love? – de havde vel bedre ting at foretage sig end at gå i teatret.

Shakespeares inderste kval

Hvad der fremstår som den største åbenbaring i Shadowplay er afsløringen af Shakespeares religiøse identitet. Når koderne er brudt viser han sig, trods det fjendtlige klima han arbejdede i, mens han var ansat af kongehuset selv, at have en sand åndelig indstilling til sin opgave. Her er ingen tegn på smalsporet sekterisk eller reaktionær tilknytning til den gamle tros bells and smells (klokker og røgelse), de ydre udtryk, som både de pragmatiske politiske protestanter samt puritanerne var så meget imod – nej, Shakespeare formår hele tiden at være afbalanceret, eller nærmere fokuseret i det eneste vigtige kritikpunkt: Englands åndelighed var en katolsk åndelighed, og ved at tage katolicismen og de traditionelle fromhedsudtryk bort fik regimet praktisk talt udryddet åndeligheden i England. Herefter sank England ned til at blive den kræmmernation, som landet senere blev kaldt: hengivenhed forvandlede til handelsmentalitet, bøn til business. Naturligvis er der mange grunde til sekulariseringen – pointen sigter på digterens bekymring og vores opdagelse af William Shakespeare som en åndeligt moden mand med en dyb religiøs opfattelse af sin egen opgave, bevarelsen af Englands kristne ånd.

Ærlig og redelig

Sagen fremstår vandtæt og meget overbevisende, ganske uafhængigt af at man som katolik håber, at hun har ret. Men der er ikke behov for ønsketænkning, for Asquith har tydeligvis gjort sit arbejde grundigt, og hendes konklusioner bygger på ny forskning fra både historie- og litteraturvidenskab, samt fra forfatterens egne undersøgelser i diverse biblioteker og samlinger. Kun få steder anvender

hun skrappe ord om de protestantiske ledere, men fremhæver på den anden side Shakespeares fundamentale bekymring for reformationen, fordi den for ham repræsenterer mordet på Englands spiritualitet, og hans appel til både katolikker og puritanere, som begge kom i klemme under kongehusets insisteren på en offentlig lydighedsed, der udelukkede eget ansvar i trossager.

Er man den mindste smule interesseret i en af ingredienserne i Shadowplay: Shakespeare, reformationen, engelsk historie, problemer med historieskrivning generelt, spiritualitet, eller slet og ret en god detektivhistorie, så kan bogen i høj grad anbefales. Den bygger på grundig forskning, er velskrevet i et let tilgængeligt engelsk og påviser hos Shakespeare en storsindet og hjerteskerende troskab mod selve fædrelandets kristne ånd. Det er simpelthen, som vi kender det fra hans hånd, ægte kærlighed.

Clare Asquith, Shadowplay: The Hidden Beliefs and Coded Politics of William Shakespeare. New York: Public Affairs, 2005. Engelsk, 348 sider. Kan købes hos www.amazon.co.uk til £18.99.

Clare Asquith har genlæst Shakespeares skuespil og sonetter i lyset af en moderne revideret forståelse af den engelske reformation. Hendes overraskende og kontroversielle tese er, at digterens værker rummer et sindrigt system af koder, der afslører, at katolikken Shakespeare betragtede den engelske reformation som et åndeligt og kulturelt syndefald

Johannes Jørgensen og Civita D'antino

Ny oversættelse til italiensk af hans bog om den lille italienske bjergby

af Stig Holsting

Johannes Jørgensens forhold til Italien var fra første færd præget af en hengivenhed for den jævne italieners umiddelbare åbenhed og enfoldige trosliv.

Under sit første ophold i Assisi i sommeren 1894 søgte han sammen med venen Mogens Ballin til den lille umbriske flække La Rocca i nærheden af Assisi, og selvom han kæmpede med modstridende sjælelige følelser, så gjorde mødet med den jævne italienske befolkning i dens daglige liv i nøjsomhed og gamle ned-arvede folkelige skikke et uudsletteligt indtryk på ham. Dertil kom hans sociale engagement, som i hans tidlige ungdom havde ført ham ind under de røde faner, og som aldrig slap ham trods det borgerlige samfunds ofte manglende forståelse for samfundets sociale problemer. Dette engagement gav han bl.a. udtryk for ved at fremhæve store katolske sociale forkæmpere som kardinal Manning i England og den tyske biskop Kettler i Mains.

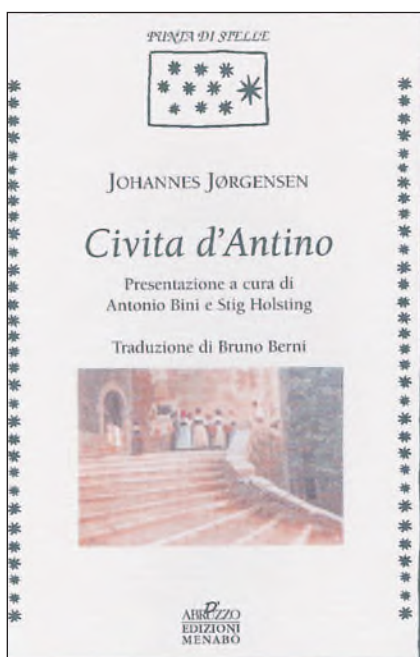
Vel fandt han stor fattigdom i den jævne italienske landbefolkning, men det var ikke nødvendigvis ensbetydende med åndelig armod selvom sygdomme, som for nordboen var trivialiteter, kunne hjemsøge og bringe døden hurtigt med sig. Det var et liv i nøjsomhed med en indre holdning præget af troens enkelthed, som man vist kun møder det hos det jævne folk.

Det var omstændigheder, som greb ham, og som var med til at åbne hans forståelse for den hellige Frans' fattigdoms-ideal: man kunne godt være fattig på ydre forhold, men rig i ånden. Det var noget ganske andet end den sociale og åndelige elendighed, han som ung hedspore havde set i den kristianshavnske bagårdsslum.

Johannes Jørgensens eget liv kom ikke til at forme sig, som han havde drømt om som ung familiefar i København. Mod-sætningerne mellem ham og Amalia blev med årene stærkere og gav sig højlydte og dramatiske udslag til borgerskabets forargelse. Det førte til det endelige brud i 1913 med hans veritable flugt fra hjemmet i Gentofte. Herefter blev livet en flakken rundt i Europa fra foredrag til foredrag for at skaffe de nødvendige penge, men et hjem havde han ikke mere at vende tilbage til.

I Paris havde han under en foredragsrække, som han holdt på Institut Catholique over bl.a. den hellige Frans, mødt den unge franske malerinde Andrée Carof. De fandt sympati for hinanden, og i et forsøg på at bibringe ham lidt stabilitet i hans nye situation, fik hun ham overtalt til at rejse til Siena for der at skrive den bog færdig om den hellige Katerina af Siena, som han havde påbegyndt en del år tidligere.

Da dette arbejde med udgangen af 1914 var ved at være fuldendt, besluttede han

sig til, stærkt tilskyndet af Andrée Carof, at rejse til Assisi for at slå sig ned der.

Men lige inden han nåede at flytte, skete der en dramatisk hændelse i Italien, idet Regio Abruzzo umiddelbart øst for Rom blev ramt af et kraftigt jordskælv, der knuste adskillige af de små bjergbyer, som ligger overalt og syner på hver sin bjergtop. En af disse byer var den for dansk kunst navnkundige Civita d'Antino, hvor nordiske og især danske kunstnere med Kristian Zarhtmann som den mest dominerende, gennem mange år havde hentet inspiration, ganske som Skagen i Danmark havde dannet rammen om en lille kunstnerkoloni, der nød godt af det anderledes lys. Med jordskælvet sattes der en brat stopper for alt dette.

En enkelt dansk kunstner opholdt sig i byen under disse dramatiske begivenheder. Det var maleren Daniel Hvidt, som Johannes Jørgensen åbenbart kendte. Det er ikke til at vide, hvordan de fik kontakt med hinanden under de kaotiske forhold, men de fik aftalt at mødes i Rom, hvortil Hvidt ankom endnu med kalk og rifter i tøjet, som Johannes Jørgensen så malende beretter. Her lejede de en bil med chauffør, fyldte den op med forskellige fornødenheder og kørte sammen til det jordskælvsramte område. I Civita d'Antino kunne de kun konstatere, at byen stort set var jævnet med jorden. Den menneskelige tragedie var næsten total og der var ikke meget de to danskere kunne gøre.

Resultatet af besøget kom for Johannes Jørgensens vedkommende til at udmønte sig i en lille bevægende bog om hans iagttagelser og tanker over byen og dens befolknings tragiske skæbne. Bogen udkom samme år på dansk illustreret med hans egne fotos.

Længe har der været stille om denne bog, for den omhandlede jo en eksakt hændelse i Italien, som især for vore dages danskere er blevet fjern historie. Bogen er da heller ikke blevet genoptrykt bortset fra, at den i 1931 blev oversat til italiensk og udgivet hos Vallecchi Editore i Firenze.

Sidste år fik Johannes Jørgensen Selskabet en henvendelse fra nogle fremtrædende folk i regionen, som ved selskabets mellemkomst ønskede bogen genudgivet på italiensk, men gerne i en ny oversættelse. I et nært samarbejde med selskabet blev det muligt at gennemføre projektet i en oversættelse ved Bruno Berni i Rom og med økonomisk støtte fra bl.a. Statens Kunstråd for Litteratur.

I Italien har nyoversættelsen vakt behørig opsigt, og også i de danske medier har der været nogen interesse for sagen. Denne artikels forfatter, som også er formand for selskabet, har sammen med den italienske ankermand for udgivelsen, skrevet forord i bogen og

sammen vil de også præsentere den ved arrangementer i Det Italiensk Kulturinstitut i København og Det Danske Kulturinstitut i Rom hhv. den 15. november og den 2. december (se presmeddelelse andet steds i bladet).

For os danskere og ikke mindst for Johannes Jørgensen Selskabets medlemmer, er der grund til stor glæde ved at erfare, at man i Italien stadig nærer store og varme følelser for den danske digter, som i den fjerne bjergby har fået en piazza opkaldt efter sig. Denne interesse vil yderligere komme til udtryk til næste år, når Assisi sammen med selskabet vil markere 50 året for Johannes Jørgensens død.

En oplagt julegaveidé til de mindste

Juleevangeliet
Illustrationer: Francesca Crespi
Tekst: Veronika Heley
139,95 kr.

af Eva Maria Nielsen

Hver dag bliver dagene kortere. Mørket tager til, og der er ingen tvivl om, at julen nærmer sig med kæmpeskridt. Vinterens tid er mørkets tid. Den er de levende lys tid. Den er kuldens og pejstens tid. Og den er ikke mindst hyggens tid. Mange bruger de lange mørke vinteraftener til fordybelse, læsning og samvær i familien. Vil man tale med sine mindste børn om julens budskab, så har Borgens Forlag netop udgivet en folde-ud-bog med juleberetningen.

I Juleevangeliet genfortælles historien om Jesu fødsel, mens læserens og lytte-

rens fantasi bliver udfordret af de seks folde-ud-scener, som både er smukke og med mange og fine detaljer. Alle scener har bevægelige dele – det være sig et vindue, der kan åbnes, engle, som svæver over marken med hyrderne, eller stjernen, som vandrer med de vise mænd. Billederne bliver levende, og når man folder dem ud, kommer der perspektiv og dybde i landskabet. Det er som at være med til et ægte teater.

Juleevangeliet vil glæde både børn og voksne, også fordi folde-ud-bøger er meget populære for tiden. Jeg synes, at alle katolske børnehaver og børnehaveklasse bør anskaffe bogen som værktøj til at genfortælle og visualisere juleberetningen for de mindste. Den er især velegnet til oplæsning og samtale med børn fra 3 år og opefter.

Demokrati i Kirken?

af Kirsten Kjærulff

Til foråret skal der igen vælges medlemmer til menighedsrådene og til pastoralrådet.

I denne og en følgende artikel reflekterer Kirsten Kjærulff over menighedsrådenes funktion i bispedømmet. Hvad er menighedsrådenes opgave, hvor langt strækker deres kompetence sig, og hvordan kan de bidrage til Kirkens vækst?

Da der efter Andet Vatikanconcil kom mere fokus på Guds folk, og lægfolket blev mere synligt i Kirken, åbnedes der også mulighed for at oprette katolske menighedsråd i lighed med den ordning, man i Danmark havde kendt i Folkekirken siden 1903.

I Folkekirken fungerede menighedsrådene fra begyndelsen som et lokalt selvstyre, der virkede stort set, som det gør i dag: Menigheden vælger gennem menighedsrådet selv sin egen præst, ligesom stiftets menighedsråd vælger biskoppen. Udover store økonomiske og administrative beføjelser skal rådene i Folkekirken også forholde sig til spørgsmål om ritualer og hvilke bøger, der skal bruges i religionsundervisningen. Folkekirken kræver demokratisk ledede menigheder, som tager ansvar både i åndelige, kirkelige sager og i ydre praktiske spørgsmål.

Menighedsrådets status

Hvilken status har så det katolske menighedsråd?

Den katolske Kirke i Danmark indførte ordningen i 1970.

Ligesom i Folkekirken skal menighedsrådet vælges efter normale demokratiske principper. Men de opgaver, kompetencer og pligter, der påhviler et katolsk menighedsråd har en ganske anden karakter end den, man finder i loven om menighedsråd i Folkekirken.

Demokratisk ledede menigheder er grundlæggende en modsigelse af katolsk tankegang og af den katolske kirkeopfattelse. Det fremgår da også af de vedtægter, som blev lavet til brug i de nybagte katolske menighedsråd: Her står det klart, at selv om rådene er valgt efter demokratiske principper, så betyder det ikke, at Kirken nu skal ledes nedefra – af de valgte repræsentanter for lægfolket. Tværtimod. Kirken må nødvendigvis fastholde sin hierarkiske struktur, hvis den skal forblive katolsk, dvs. universel.

Det katolske menighedsråd er ikke valgt til at lede menigheden, men til at tjene den.

Det er sognepræsten, som er lederen. Det er ham, der fører forsædet i det katolske menighedsråd. Han er ikke (som i Folke-

kirken) udpeget af menighedsrådet, men sendt af biskoppen, og rådets opgave er, som der står i menighedsrådsvedtægten, at støtte præsten og sammen med ham og alle medarbejdere ved kirken at drage omsorg for menighedens liv og vækst. Derfor understreges det i Kirkeretten, at et menighedsråd kun er rådgivende og styres af normer fastsat af den stedlige biskop.

Den bærende idé i det katolske menighedsråd er, at menigheden – sammen med præsten og under dennes ledelse – er medansvarlig for menighedens katolske liv. Men altså – i modsætning til Folkekirken menighedsråd – kun rådgivende. Rådet må være præstens forlængede arm. Præsten er som Kristi repræsentant, menighedens hoved, og lægfolket er Kirkelegemets hænder, fødder, øjne og ører, hver efter den nådegave, man har fået betroet.

Hvordan kan rådet så drage omsorg for menighedens liv og vækst? I vedtægterne gøres der opmærksom på sognepræstens særlige stilling som leder af menigheden og ansvarlig for alt, som vedrører forkyndelsen – herunder også undervisning, liturgi og forvaltning af sakramenterne. Det er her, den katolske embedsforståelse træder klart frem, og det er præcis på dette punkt, katolske menighedsråd tit kommer til at overskride deres kompetence og opføre sig som et protestantisk menighedsråd, når det opfatter sig selv som præstens arbejdsgiver og mener, det skal bestemme, hvad præsten skal snakke om i sine prædikener, hvilke undervisningsmidler han skal bruge, hvilke salmer han skal vælge, hvordan ministranterne skal gebærde sig, hvordan liturgien skal udformes, hvordan kirkerummet skal indrettes osv. Alt dette hører under præstens ansvarsområde, fordi det alt sammen er elementer i evangeliets forkyndelse.

Præsten kan rådføre sig med kompetente lægfolk i disse ting, men det er altid præsten, der har det afgørende ord. Det er ham, som har det overordnede ansvar, for det er ham, som er kaldet og salvet af Gud og sendt af Biskoppen. Det er også ham, som har den faglige teologiske kompetence og åndelige erfaring.

Martha og Maria i menighedsrådet

Den åndelige dimension er rygraden i menighedsrådets arbejde, men de praktiske sider er også uundværlige. Hverken Martha eller Maria kan undværes, men ”Maria har valgt den gode del”, siger Jesus. Hvilke konsekvenser har det for menighedsrådet?

Ja, det kan vi lære af Bibelens beretning om de første menigheder: ApG 2,42 ”De holdt fast ved apostlenes lære og fællesskabet, ved brødets brydelse og ved bønnerne.” Det er de fire hovedhjørnerne. Messen og bønnerne er naturligvis hjertet i menighedens liv. Det er præstens ansvar, men menighedsrådet er i høj grad

også ansvarligt for, hvordan menigheden tager imod de tilbud, som præsten giver den på Kristi vegne. Jeg kender ikke så få eksempler på præster, som dag efter dag fejrer messe eller holder tilbedelse ganske alene med Vorherre. Her må menighedsrådet gå foran med et godt eksempel, primært selvfølgelig fordi det er Jesus selv, som indbyder sine venner til kærlighedsfællesskab, sekundært for at støtte præsten. Det virker demoraliserende og nedbrydende, hvis de mennesker, der er valgt til at repræsentere menigheden i menighedsrådet, gang på gang udebliver fra søndagsmessen og aldrig kommer til hverdagsmesser og andagter. Det bør være vores første opgave som kristne at opildne hinanden til at deltage i messen og bønner og andagter. Menighedsrådets opgave er her ganske enkelt at være til stede og støtte de initiativer, som præsten tilbyder. Han skulle nemlig få den tanke, at han har ofret sit liv til ingen nytte. Jeg kender flere præster, som er gået ned med flaget, fordi de følte, ingen havde brug for dem som præster. Som en sognepræst siger: ”Jeg vil hellere slides op end rådne op.”

Apostlenes lære: I kraft af det almindelige præstedømme har hele menigheden og i særdeleshed menighedsrådet et medansvar for evangelisering/katekese. I dekretet om lægfolkets apostolat står følgende meget klare og vigtige tekst: ”Også lægfolket har del i Kristi præstelige profetiske og kongelige embede og deltager derfor aktivt i Kirkens liv og gerning... Alle, som hører til lægfolket, finder deres åndelige næring i en aktiv deltagelse i menighedens åndelige liv og bidrager vågent til dens apostoliske virke. De fører mennesker til Kirken, som måske lever fjernt fra den. De gør generøst deres til at bringe Guds ord videre, særlig i form af katekese. De stiller deres kompetence til disposition for at give sjælesorgen og administreringen af Kirkens midler større effektivitet.” Hele Kirkens sendelse er altså koncentreret i evangelisering

Apostlen Peter siger:

”Men I er en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk, for at I skal forkynde hans guddomsmagt, han som kaldte jer ud af mørket til sit underfulde lys”. (1 Pet 2,9) Så selv om det er præsten, som har ansvaret for menighedens evangelisering og katekese, så er vi alle medansvarlige for, at den vinder gehør. Selv om vi ikke alle har gaver til at være kateketer, så kan vi ved vores livs vidnesbyrd, i ord og levevis – ved vores eksempel – støtte og stimulere Kirkens undervisning.

Vi kan måske også gøre noget mere konkret: M.h.t. katekesen, så vil det være en stor støtte og til stor gavn og glæde for forældrene, hvis de i et vist omfang var med til børnekatekesen, og i hvert fald hjælp til med børnelejligheder, valfarter o.l. Det allervigtigste i forbindelse med børneundervisningen er, at forældrene selv

beder med deres børn og taler med dem om det, som de lærer i undervisningen, og frem for alt: At de sammen med børnene deltager i søndagsmessen og i det hele taget med deres liv er et eksempel på katolsk levevis. I alt dette må menighedsrådet gå foran med et godt eksempel. Maria, som sætter sig ved Herrens fødder og lytter til Hans ord., hun må være vort forbillede.

En fælles katolsk identitet

Fællesskabet: En vigtig pastoral opgave, hvor menighedsrådet kan være en uvurderlig hjælp for præsten, er at arbejde for udvikling af en fælles katolsk identitet på tværs af national baggrund. Den universelle Kirke er jo på en meget konkret måde synlig i vore menigheder, som samler mennesker fra alle racer, sprog og sociale lag i en smeltedigel for forskellige nationale og kulturelle traditioner. Det kan bidrage til, at der opstår en nyt og rigere menighedsliv, men det kræver en meget bevidst og intens indsats fra alle i menigheden med menighedsrådet i spidsen. Ellers går det, som vi ser mange steder: En lille pjusket dansk sognemenighed og så et par store grupper af indvandrere fra andre dele af verden, som kører deres eget løb med egen præst og egne nationale/kulturelle fester helt uden om sognepræsten og sognemenigheden. Det er en praksis, som underminerer menighedens fællesskab og dermed hele den katolske identitet.

Hvad kan menighedsrådet gøre ved det problem?

Her er et par forslag:

1. Man kan sørge for, at de pågældende befolkningsgrupper er repræsenteret i menighedsrådet.
2. Man kan bestræbe sig på, at de forskellige folkeslag på skift ”træder i karakter” ved, f. eks. at være værter for resten af menigheden, lave deres hjemlandes mad og fortælle om deres hjemland, danse eller synge og på anden måde være i centrum i fællesskabet.
3. Sognepræsten kan sammen med de etniske præster fejre messe sammen en gang imellem, så at de forskellige nationaliteter i menigheden lærer hinanden at kende.

De overordnede retningslinier i Marias dimension kan sammenfattes i vedtægtenes formulering: At man i troskab mod Kirkens lære og i tjeneste for kirken og den viede præst drager omsorg for menighedens liv og vækst.

Dette indebærer imidlertid også en lang række helt jordnære opgaver. Hvis ikke Martha sørger for alt det praktiske, så får præsten ikke tid nok til at tage sig af det, der er hans vigtigste opgaver. Det vender jeg tilbage til i en efterfølgende artikel.

Dersom nogen ikke kender vedtægterne, kan de læses på Bispedømmets hjemmeside: www.katolsk.dk

Debat

Jeg savner debatten i Katolsk Orientering. Debatten læserne imellem. I øjeblikket er det sådan, at redaktøren ofte sætter en læserbrevsskribent på plads, når et emne bliver bragt på bane.

Eksempel i nr. 17: cølibat.

Som bekendt har emnet været diskuteret på bispesynoden. Altså et særdeles relevant emne. Hvad rører der sig i katoliker rundt om i landet vedrørende dette og andre emner?

Bladet putter læserbreve under overskriften Debat, og der findes en spørgebrevkasse med spørgsmål - svar. Må jeg bede om debat under debat.

Vera Rahbek
4660 Store Heddinge

Svar: Læserbrevet i nr. 17 var i et vist omfang formet som en kommentar til mit svar på Hans Mollerups læserbrev i KO nr. 15. Blandt andet derfor fandt jeg det rimeligt at uddybe, hvad jeg tidligere havde sagt. Med hensyn til den redaktionelle praksis i forhold til debatten i KO i almindelighed henviser jeg til mine bemærkninger i lederen side 2.

Mvh
Torben Riis

Skilsmisser og 68-generationen – en kommentar

I k.o. nr. 17 (19/10 2005) har redaktøren Torben Riis en leder om skilsmisser i Danmark. Han synes imidlertid at have forlæst sig på de borgerlige avisers neokonservative korstog mod 68-generationen, når han tilskriver ungdomsoprøret med dets "udskejelser" æren for de mange skilsmisser. Historisk og sociologisk er det ikke ganske korrekt.

For det første er han ikke klar over, at hans familieideal (kernefamilien) stammer fra romantikken og ikke er mere end 150-170 år gammelt. For det andet, at det syn på sex, ægteskab og familieliv, som 68-erne skulle have knæsat, går langt tilbage i historien. For trods alle de smukke ord fra kirkefolk og andre om at sex kun burde praktiseres i ægtesengen, er det altid blevet tolereret, at mænd havde seksuelle erfaringer, før de blev gift, og at de senere havde elskerinder eller opsøgte prostituerede. I 1200-tallet anbefalede Thomas Aquinas oprettelse af bordeller i de italienske byer. I victoriatidens London havde ifølge tal fra 1867 de prostituerede over 2 mill. kunder om ugen. I nutidens Danmark køber 14% af mændene sex hos de prostituerede, i det katolske Portugal er tallet 40. Det samme er det i Latinamerika, hvor 60% af alle førstegangsgaviditeter desuden er et resultat af voldtægt.

Men hvad er det for et ægteskab og familiefællesskab, vi har, når mændene

efter at have været med kone og børn i kirke om formiddagen, aflægger besøg på bordellet om eftermiddagen? Er det noget at lovprise?

68-erne vendte sig med rette mod dette forløjede hykleri. De ønskede et ærligt og retfærdigt samfund, der ikke undertrykte kvinder. Kvinder skulle ikke finde sig i hvad som helst, men være ligestillet med mænd – i familien, på arbejdspladsen og i samfundet. De skulle ikke være økonomisk afhængige af deres mænd, men være i stand til at forsørge sig selv, hvis manden døde eller forlod dem.

En af følgerne af kvindernes emancipation har været en stigning i antallet af skilsmisser. Men er det i sig selv negativt? Hvorfor skal to mennesker, som er holdt op med at elske hinanden, blive sammen? For børnenes skyld? Må jeg anbefale at læse, hvad børn i sådanne familier som voksne kan fortælle om deres barndom.

Engang var det en skam for kvinden at være skilt. Og børn af enlige mødre blev der set skævt til. (Fx kunne de ikke blive katolske præster!). Blandt andet takket være de mentalitetsændringer, Riis tilskriver 68-generationen, trods det de tager deres begyndelse allerede i slutningen af 1800-tallet, er det ikke tilfældet i Danmark. Skal vi ikke være glade for det? Jeg er det og derfor priser jeg mig lykkelig over at være født i Danmark og ikke i et af de sydeuropæiske katolske lande.

Kaare Rübner Jørgensen
Peter Bangs Vej 137
2000 Frederiksberg

Svar: Det er mig ikke umiddelbart indlysende, hvor i min leder man skulle kunne læse, at jeg hylder et familieideal med specifikke rødder i romantikken, og jeg iler med at tilføje, at jeg heller ikke har for vane at aflægge besøg på bordeller – og da slet ikke i kirketiden eller umiddelbart derefter.

Men spøg til side. Når jeg i lederen forholder mig kritisk til den udvikling, der har ført til det høje skilsmissetal, og skeptisk til regeringens forsøg på at afbøde effekten af den samme udvikling, som det borgerlige Danmark i høj grad har medvirket til, gør jeg det – hvad der vel næppe kan overraske – med udgangspunkt i Kirkens lære om det sakramentale ægteskab. Kirkens insisteren på ægteskabets uopløselighed har faktisk meget lidt at gøre med biedermeiertidens idylliserende ægteskabssyn. Den har derimod sine rødder i evangeliets klare tale. "Det var på grund af jeres hårdhertighed, at Moses tillod jer at skille jer fra jeres hustruer; men fra begyndelsen har det ikke været således," siger Jesus som bekendt til disciplene (Matt 19,8). Her begrundes ægteskabets uopløselighed både i kærlighedsbudet og i skabelsesordenen, og ægteskabet sættes dermed ind i en sammenhæng, der viser ud over den enkeltes menneskelige begrænsninger.

Opgøret med victoriatidens dobbeltmoral og hvad man ellers kan finde at

udsætte på den tids ideer om seksualitet og ægteskab, kan derfor ikke uden videre tages til indtægt for en afvisning af katolsk ægteskabsteologi. Det fører så vidt jeg kan se heller ikke naturnødvendigt frem til den konklusion, at skilsmisser skulle udgøre et umisteligt gode. Vi kan sammen glæde os over, at hykleriet og fordømmelsen af mennesker, som har lidt skibbrud på det ægteskabelige og familiemæssige område, er på retur, men lad os ikke midt i denne eufori glemme, at Kirken viser os et alternativ til både fortidens hykleri og den moderne elendighed.

Mvh
Torben Riis

Præstemangel

Når vi har præstemangel i Danmark, og menigheder står uden fast præst, tænker vi som katolikker naturligvis først og fremmest på, hvordan vi kan skaffe de manglende præster. (afskaffelse af cølibat o.s.v.)

Vi kunne jo også vende problemet mod os selv og spørge om, hvornår vi på ordentlig vis begynder at tage ansvar for vore egne menigheder. Hvornår vi bliver uddannede til at holde vore egne gudstjenester med kommuniionsuddeling og prædikener (minus konsekration), ellers vore egne børn og unge, forberede dem på 1. kommunion, firmelse og skriftemål.

Vi kunne lade præsterne svæve over vandene i sognene og komme f.eks. en gang om måneden til messe, konsekration og skriftemål. Og iøvrigt tage sig af den intense uddannelse til alle kateketerne.

Papirarbejdet er der jo nok nogen, der kan klare.

I Namibia f.eks., hvor jeg boede en kort overgang, var der 3 præster til 42 sogne - og et blomstrende og groende menighedsliv - og stor deltagelse til søndagsgudstjenesten, der normalt blev forrettet af tre kvinder i messeklæder på smukkeste vis.

Disse præster i Namibia var meget på farten, ofte i uvejsomt terræn og med dagtemperaturer op mod 50 grader, og dem jeg mødte var ikke unge, men de virkede absolut mindre stressede og overarbejdede end præster i Danmark.

Hvornår vil vi det? Hvornår får vi lov til det? Hvornår giver vi hinanden lov til det i respekt og indbyrdes kærlighed?

Hvis vi vil vores tro og vores kirke, finder vi også de mennesker, der giver det det arbejde og den tid, der skal til. Men hvis alt andet prioriteres højere, kan det naturligvis ikke lade sig gøre, og så må vi med sorg i hjertet konkludere, at vores tros- og menighedsliv bare ikke er vigtigt nok for os. Og får vi ikke lov af vores lokale præsteskab, må vi med endnu større sorg konkludere, at så er det åbenbart heller ikke vigtigt nok for det. Vi kan jo ikke trylle, så vi får fuld præstedækning i landet - cølibat eller ej.

Venlig hilsen
Birgit Arbirk

Om kedelige messer

Kære Michael Michelsen, På en måde forstår jeg godt din frustration som protestant i en katolsk kirke. Det må være meget uinteressant at være vidne til et drama, som man ikke har andel i, og som du åbenbart fornemmer ikke angår dig selv. Helt anderledes forholder det sig, når man selv er medvirkende til og påtager sig et medansvar for, at messen, verdenshistoriens største drama, bliver en smuk og intens oplevelse.

For mig er det en stor glæde at få lov at takke og lovprise Gud for alle hans velgerninger imod mig og det sammen med mennesker, som jeg kalder mine trofælder. Læsninger og prædikenen giver mig indsigt, også når det gælder mig.

Jeg har overværet messer, hvor afrikanere spontant brød ud i sang og dans, men fordi det er naturligt for dem at vise deres glæde på den måde, er det ikke nødvendigvis naturligt for os vesterlændinge. Jeg mener også, at det ville virke temmelig akavet at indføre gospelsangsmesser eksempelvis i et asiatisk land.

Messen er universel, og det er ikke biskoppens opgave at ændre på messens struktur og liturgi ved tanken om, at folk ellers kunne kede sig. Messen kan og skal ikke konkurrere med underholdningsbranchen.

Den glæde, du efterlyser, kan kun Jesus give dig. Blot du beder ham om det, gør han det med allerstørste glæde. Bliv ved med at søge, og du finder til sidst!

Karla Andersen
4800 Nykøbing F.

Om cølibat m.m.

Vi har et alvorligt problem i den katolske Kirke i Danmark, når vi kan have menighedsrådsformænd i vore kirker, som mener at en gift katolsk præst i et sogn er bedre end ingen præst. Dette er nogle meget ukatolske udtalelser, som i mange tilfælde kan bunde i uvidenhed og mangel på indsigt i den katolske tro.

Det er overhovedet ikke nemt at være katolik i Danmark med det pres, som vi møder ude i det danske samfund. Derfor er katolikker nødt til at hjælpe hinanden og støtte hinanden i den katolske tro.

I Folkekirken og generelt i det danske samfund mener man, at cølibat er meningsløst. Det er klart, for man har slet ingen indsigt i, hvad det vil sige. Vi er virkelig nødt til at passe på hinanden og støtte hinanden i vores Katolske Kirke, så at vi kan videreføre vores rene katolske tro og ikke lade os påvirke af det protestantiske samfund og f.eks. mene at cølibat er meningsløst.

Vi mangler i den grad voksenundervisning i vore kirker. Vi mennesker har brug for at få tingene at vide flere gange, én gang i livet er ikke nok. Vi bør undervises i den katolske tro hele livet igennem, så at vi kan få en bredere forståelse for Kirken og sigte mod målet for livet – nemlig det evige liv.

Viktoria Schultz

Intelligent design

For tiden finder der en livlig debat sted i medierne om begrebet intelligent design.

Hvad forstås med dette begreb? Her er et par tanker.

Det drejer sig om *livets opståen*.

Er det en følge af Darwins evolution, dvs. en følge af naturlig udvælgelse og tilfældig variation og dermed af en iboende årsag (immanens) – eller en følge af en intelligent skabers handlen, dvs. har en transcendent årsag?

Der er en grundlæggende konflikt mellem disse to teorier. De kan ikke begge være rigtige.

Især blandt amerikanske videnskabsmænd findes en stærk modstand mod tanken om en Skaber. At tro på en skabende Gud er middelalderligt, gammeldags og ude af trit med den moderne verden. De

bekæmper energisk kreationismen – den kristne fundamentalisme.

Men ”intelligent design” har intet at gøre med den kristne fundamentalisme. På ANALOG MÅDE forklarer den en levende organisme som karakteriseret ved, at den består af dele, organiseret i en helhed, der kan udføre en bestemt funktion. Lige som et ur består af dele, der rigtigt sat sammen kan fortælle tiden. Det betyder, at en intelligent urmager er involveret. Uden en urmager har man bare de enkelte dele, som ikke kan sætte sig selv sammen.

En cykel og en motor bliver ikke en motorcykel uden en hjælpende hånd.

Den nutidige moderne biologi har vist, at komplekse biologiske systemer er *irreducible*, dvs. de kan ikke reduceres til

mindre enheder og stadig fungere og kan derfor ikke være opstået ved de gradvise forandringer, som Darwins evolutions-teori forklarer. Der kan højst være tale om, at mikroændringer kan finde sted på den måde. Enten virker systemet, eller også gør det ikke. Småændringer kan ikke finde sted.

Irreducible systemer er f.eks. : Cilier (svingtråde), som benyttes af nogle celler, når de bevæger sig i et flydende miljø. Blodkoagulations-kaskaden. Transportsystemet inden for cellen af f.eks. udbrændt proteinmateriale til lysosomerne. Immunsystemet.

Darwins tilhængere benægter ikke forekomsten af irreducible systemer, men

mener, at de vil opstå i tidens løb – hvis tiden er lang nok.

Men de kan ikke forklare, hvordan disse systemer så skulle opstå.

Darwin kunne i øvrigt ikke forklare, hvordan livet opstod.

Han beskæftigede sig med arternes evolution, men aldrig med deres opkomst.

Kilder: Jakob Wolf : Rosens råb
Forlaget anis 2004

Michael Behe: Darwins Black Box
1996

Lone Frank: Unintelligent design – artikel i Weekend Avisen 29. juli 2005-08-19

Benedicte Bjørn Rasmussen
1954 Frederiksberg C

Traditionen og koncilerne

5. oktober bragte K.O. på s. 10 et debatindlæg om traditionalismen hvor Traditio defineres som ”det overleverede, herunder tros læren og liturgien.” Det er selvfølgelig rigtigt, men man bør også tage den aktive betydning af ordet med, selve overleveringen, dvs. den proces, hvormed Kirken overleverer sin tro til hver ny generation. Der er nemlig en forbindelse mellem de to betydninger. Som lignelsen om de betroede talenter minder os om, er det ved at overlevere det betroede budskab at vi selv erkender det. Kirken blev til i en jødisk/hellenistisk kulturverden i begyndelsen af vores tidsregning. Men det budskab den fik leveret skulle nå alle de kommende generationer. Derfor blev det overleveret og formuleret fra slægt til slægt og det er hver generations opgave at tilegne sig budskabet, så det kan nå vores samtidige.

Det skete allerførst ved at formulere selve Skriften. Bibelen blev nemlig til i Kirken, som det sidste koncil minder os om. Men opgaven fortsatte efter at åbenbaringsens tid holdt op med den apostoliske generation, og et af de midler som blev anvendt for at blive klar over hvad der var fælles for menigheden blev koncilerne. Det første blev indkaldt i 325 og det 21. og foreløbig nyeste i 1962. Alle havde det fælles mål at blive enige om den formulering af troens indhold som skulle videregives.

Mange af dem blev indkaldt for at løse strids spørgsmål, især i oldtiden eller det 16. og 19. århundrede. Anderledes gik det med det sidste koncil som udtrykkelig fik som opgave at ”ajourføre” kirken så den var bedre egnet til at overlevere budskabet til de kommende generationer. Dette fik debatindlæggets forfattere til at tage afstand fra koncil. Det er kun et ”pastoralt” koncil, derfor er det uforpligtende. Men

alle koncilerne er pastorale, fordi de alle udfører den opgave Jesus betroede til Peter: ”Vogt mine får” (Joh.21,17). Og skulle Kristi løfte om at han ville bistå sin kirke, så den ikke tager fejl, holde op med at gælde fordi paven forener sig med alle sine medbrødre i bispeembedet for at formulere kirkens nuværende udtryk for vores fælles budskab?

Det var pave Johannes XXIII der talte om konciliet som et pastoralt koncil, fordi der ikke umiddelbart fandtes nogen dogmatisk krise som skulle afgøres, som det havde været tilfældet med de to forrige konciler. Men koncilsfædrene omtaler selv konstitutionerne om kirken og om åbenbaringen som dogmatiske konstitutioner til forskel fra konstitutionen om Kirken i verden af i dag, som får betegnelsen pastoral. Det er især denne konstitution debatoplæggets forfattere tager afstand fra, og de begrundet det ved at citere et udsagn, som de mener er falskt. Der står nemlig i omtalte konstitutions § 12: ”Alt på jorden skal ophøjes til mennesket som centrum og højdepunkt”. Man må give dem ret: Det lyder ikke særlig kristent, og det hjælper ikke at ty til bispedømmets egen oversættelse, selv om den er lidt anderledes: ”Alt det som findes på jorden ordnes med henblik på mennesket som dets centrum og højdepunkt.” Hvad har kunnet få koncilsfædrene til at komme med en så indlysende forkert påstand? Intet, for det har de aldrig sagt. Det ser kun sådan ud, fordi forfatterne starter deres citat midt i sætningen. Det får en helt anden mening når begyndelsen tages med. ”Ifølge troende og ikke troende menneskers næsten enstemmige opfattelse ...”. Det de med rette undrer sig over dækker absolut ikke koncilsfædrenes mening, men skitserer den udbredte opfattelse af menneskets værdighed som de ønsker at komme i dialog

med. At personer med akademiske uddannelser som en læge eller en professor omgås citater på en sådan måde kan kun forbavse.

En tilsvarende ensidighed præger deres omtale af ”den ritus som var hele kirkens indtil 1970.” Faktisk drejede det sig kun om den latinske del af den romerske kirke. Og det drejede sig kun om en periode på fire århundreder. Da Pius V (1566-72) indførte den for at erstatte den lidt anarkistiske mangfoldighed som prægede den vestlige kirkes liturgi, svarede den godt til datidens romerske centraliseringstrang. Men den udtrykte en spiritualitet som var mere orienteret mod den private andagt end mod den kollektive fejring. Mentaliteten har forandret sig siden. Og at fastlåse kirkens liv i samme form i hele fire århundreder bidrager ikke til at løse traditionens opgave. Derfor var der mange som glædede sig meget over at koncilsfædrene banede vejen for en liturgisk reform som endelig tog hensyn til at der var sket noget siden Modreformationen.

Der findes katolikker som mener at det tridentinske ritual passer bedre til deres spiritualitet. De må have lov til at praktisere det – og de har fået det. Men når de betegner sig selv som traditionalister, mener jeg at det er misbrug af ordet. De vælger af personlige grunde at hægte sig fast på et bestemt stadium af udviklingen, et stadium som svarer til en bestemt periode i Europas kulturhistorie og samtidig tager de afstand fra et koncil, som netop stræber efter at gøre det lettere at bringe budskabet videre til vores samtidige. Det er mærkeligt at netop de som tilegner sig ordet tradition balsamerer den i stedet for at bringe den videre.

Jean-Pierre Duclos
Lic.teol.
Frederikssund

Kammerkoret Musica Viva
afholder under ledelse af Torben H. Svendsen
sin årlige advents/julekoncert
i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4
tirsdag den 13. december kl. 20.00
På programmet er ”De ni læsninger”,
julens dejlige salmer og sange
samt Mich. Boysen: Pater Noster

KATOLSK FORLAG
bøger for livet

WILFRID STINISSEN
& DAVID VINCENT NIELSEN
Skriftemålet
– en vej til forsoning
og åndelig vækst
57 sider, kr. 65

Alle længes efter forsoning og
fornyelse. Skriftemålet er Guds
udstrakte hånd til os. Bogen rum-
mer også skriftespejl og ritual.

Mød os på
Bogmessen i Forum
18.–20. november, stand 241

BESØG VORES HJEMMESIDE WWW.KATOLSKFORLAG.DK

Besøg den officielle
katolske hjemmeside på
www.katolsk.dk
og læs Katolsk Orientering
før din nabo på
www.katolskorientering.dk

**Katolske Menighedsplejers
Julemarked 2005**

afholdes Krist Konges søndag 20. november
på Niels Steensens Gymnasium, Australiensvej 38, Kbh. Ø
Messe i Skt. Augustin Kirke kl. 9.30
Markedet er åbent kl. 10.30 - 16.00

Køb adventskranse og kalenderlys, prøv vintombolaen
og gør et kup på loppemarkedet. Nyd noget mad i pausen
i restauranten, og tag et par æbleskiver til dessert.
I løbet af dagen vil der være forskellige musikalske indslag.
Entré kr. 10 med udlodning på billetten.

Det sker i bispedømmet

November

12. kl. 12.30 Danmarks Katolske Kvindeforening afholder ekstraordinær generalforsamling i Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh. K. Kaffe/the/buffet med brød.

20. kl. 10.30-16.00 Katolske Menighedsplejers Julemarked, Niels Steensens gymnasium, Australiensvej 38, Kbh. Ø. Messe i Skt. Augustins Kirke kl. 9.30
Se annoncen!

December

8. kl. 19.30 Foredrag af forfatteren Peter Halldorf: At leve eukaristisk. Sankt ansgar kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh. K.

13. kl. 20.00 Kammerkoret Musica Viva afholder sin årlige advents/julekoncert i Jesu Hjerter Kirke, Stenogade 4, Kbh.
Se annoncen!

OBS!

I KO nr 17, s. 6, lige under overskriften "Orientering fra sognene" havde der beklageligvis indsneget sig en fejl.

Der skulle have stået:

Sidste frist for stof til KO nr. 20, som udkommer 7. december og omfatter 17. december 2005 – 31. januar 2006, er mandag den 21. november.

Genopslag

Sct. Michaels Skole i Kolding søger ny skoleleder

Vores skoleleder gennem snart 10 år har valgt at søge nye udfordringer. Derfor søger vi nu hans afløser.

Sct. Michaels Skole er en selvejende katolsk skole oprettet af den katolske menighed tilbage i 1882. Skolen bygger hele sit virke på det katolsk-kristne livs- og menneskesyn. Det betyder, at vi bl.a. arbejder med at fremme elevernes forståelse for de kristne værdier, at vise respekt for andre og styrke deres holdning over for arbejde og ansvar.

Sct. Michaels Skole har 352 elever fordelt på to spor fra børnehaveklasse til 10. klasse. Undervisningen foregår i et røgfrit miljø i egne bygninger og varetages af 35 velmotiverede og kvalificerede lærere og pædagoger, bakket op af et kompetent teknisk-administrativt personale. Til skolen er knyttet en skolefritidsordning med knap 100 børn.

Skolen anser det for sin opgave at udvikle børnene på alle områder. Vi lægger stor vægt på det faglige element i alle fag, såvel i de boglige, som i de kreative/musiske.

Vi forventer at vores nye skoleleder

- kan overholde skolens formål
- kan sætte rammerne såvel administrativt som pædagogisk og personalemæssigt
- har evne til god økonomistyring
- har evne og vilje til nytænkning og pædagogisk udvikling
- kan markedsføre skolen og skabe synlighed i lokalsamfundet
- kan vedligeholde og udvikle skolen og dens traditioner

Vores nye skoleleder skal desuden

- være en god samarbejdspartner for såvel forældre som elever og ansatte
- have gode kommunikationsevner
- kunne lytte og have empati
- være humoristisk og kreativ

Ansættelse og aflønning sker i henhold til overenskomsten mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation.

Skolen drives i henhold til "Lov om friskoler og private grundskoler".

Hvis din ansøgning går videre i ansættelsesforløbet, skal du regne med at skulle indgå i en personlighedstest, ligesom en eventuel ansættelse forudsætter en tilfredsstillende børne- og straffeattest.

Yderligere oplysninger får du på skolens hjemmeside:

<http://www.sct-michaels-skole.dk> eller ved henvendelse til skolens konstituerede ledelse på telefon 75 52 28 34.

Din ansøgning skal sendes til **Sct. Michaels Skole, Sct. Michaels Gade 4, 6000 Kolding** senest den 17.11.05.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127
2730 Herlev

Tlf.: 44 92 41 31 – fax: 44 92 41 36

Alt i blomster, dekorationer, bryllup, begravelse o.l.
Ring og bestil – vi sender over hele landet

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf. 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjællandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderknuet hjerte

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- *Katolsk Begravelses Service*

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:

Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 20,
som udkommer
den 7. december
skal være redaktionen i
hænde senest mandag
den 21. november.

Med venlig hilsen
Redaktionen

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den
i dit testamente.

En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går
ubeskåret til Kirkens arbejde.

Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes
salæret.

Rekvirer brochure eller ring til

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Tlf.: 33 55 60 11

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter,
ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Første Mosebog – Indhold og forfatter

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Hvem er Gud? Og hvem eller hvad er mennesket? Hvad er meningen med livet? Første Mosebog fortæller om verdens og menneskehedens begyndelse, om menneskene og deres forhold til Gud og om livet. Den beskriver mennesket i dets storhed og svaghed. For den troende – jøde såvel som kristen – er der ingen tvivl:

Frelsheshistorien, Guds vandring med mennesket, begynder allerede her.

I denne frelsesplan spiller Israels folk en afgørende rolle. Den velsignelse, som Gud tilsiger Abraham, skal gennem hans efterkommere nå ud til alle folk. Guds kærlighed gælder ethvert menneske. Bogens røde tråd er, at livet og vi mennesker er skabt til velsignelse.

1. Mosebog er første bind af et samlet 5-bindsværk kaldet Mosebøgerne. Men hvem har skrevet 1. Mosebog? Efter den jødiske overlevering er det Moses, der er forfatter til Mosebøgerne. I dag har grundigt videnskabeligt arbejde imidlertid påvist, at der bag 1. Mosebog ligger flere fortløbende og uafhængige kildeskrifter, som på et senere tidspunkt er blevet redigeret til ét af en eller flere forfattere. Jahvisten kalder således

Gud for Jahve og har formentlig levet og skrevet ved Salomos Hof omkring 950 f. Kr. Elohisten kalder Gud for Elohim, og han levede og skrev i det nordlige rige omkring 750 f. Kr., dvs. efter at det forenede kongerige, som David og Salomo havde hersket over, var blevet delt op i to riger, nordriget og sydriget. Og endelig anvender det tredje kildeskrift næsten udelukkende taltalen Herren, når det omtaler Gud.

1. Mosebogs ældste tekster er derfor næppe ældre end den ældste kongetid, da David og Salomo regerede (ca. 1000-930 f. Kr.). Snarere er de yngre. Og det yngste kildeskrift stammer fra tiden omkring det babylonske eksil (597-520 f. Kr.). På det tidspunkt redigerede den egentlige forfatter eller de egentlige forfattere, som nok var en gruppe jødiske skriftkloge, de overleve-

rede fortællinger. Dermed blev et enestående arbejde udført. I en tid, hvor ingen regnede det jødiske folk for noget, fordi Jerusalem lå i ruiner, og en stor del af folket levede i landflygtighed, forkynder disse skriftkloge, at Gud drager omsorg for verden. Uanset denne virkelighed i landflygtighed og elendighed er den verden, Gud i begyndelsen har skabt, en god og velsignet verden, og Guds udtrykte billede findes hos mennesker. Gud drager omsorg både for mennesker i det fremmede og uvisse, for mennesker som Abraham og Jakob såvel som for de landflygtige jøder, samt for enhver, som læser disse beretninger i dag.

I udenlandske udgaver hedder Bibelens første bog Genesis, det græske ord for begyndelse, som peger på dens første ord: I begyndelsen. Og det er her, vor historie begynder.

Fundet i programmet

af Stig Holsting

Uge 45 og 46

TV

DR 2: Fredag den 11. november 18.25 I pilgrimmens spor

Assisi - omvendelsens by. I Assisi oplever mange, at de bliver berørt af et usædvanligt gudsnavn. Vi følger tre forskellige aldersfaser møde med byen. Bliver de omvendt? Tilrettelæggelse: Eva Madsen og Iben Thranholm.

DR 2: Søndag den 13. november 12.55 - 15.25 Tema: I smerte skal du føde...?

DR 1: Mandag den 14. november 11.30 Himlen på jorden

Over hele Europa findes fantastiske og enorme stenstrukturer, rejst af fortidige folk for mere end 5000 år siden. Var det templer, hvor solen blev dyrket? Eller var det datidens astronomiske observatorier? Følg med på en spændende rejse til England, Irland og Carnac i Bretagne.

DR 2: Fredag den 18. november 17.30 Isens kirker (1:2)

Den grønlandske kirke fylder 100 år. Vi rejser med en præst og en historiker langs Grønlands kyst - og følger sporet af kristendommen. Tilrettelæggelse: Vagn Olsen

RADIO

P 1: Onsdag den 9. november

03.50 Eksistens: Tro og psyke

Troen er en vigtig psykisk ressource. Den indsigt har man taget til sig i Vejle Amt, hvor man netop benytter troens styrke i behandlingen af psykisk syge. Projektet går under navnet: Tro, psyke og eksistens - og en af pointerne er, at troen for nogle kan være den ressource, som igangsætter forandringer i tanker og handlinger og gør, at den

enkelte får overskud og håb for fremtiden.

Medvirkende: Anne-Marie Valbak, Psykiatrisk informationscenter, Vejle Amt, Preben Kok, sygehuspræst, samt en af brugerne.

Tilrettelæggelse Annette Bram og Marianne Libak Iversen.

P 1: Fredag den 11. november 22.00 Mennesker og tro

Kærlighedens pris.

Præst og terapeut Bent Falk fortæller om kærlighed og tab i mødet med døden. Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.

P1: Mandag den 14 (og hele ugen) 06.55 Ved dagens begyndelse
Iben Thranholm.

REDAKTIONSPLAN 2006

Stof til:	som udkommer:	skal være fremme senest:	fra sognene:
KO nr. 1	onsdag d. 11. januar 2006	mandag d. 19. dec. 2005	
KO nr. 2	onsdag d. 25. januar 2006	mandag d. 9. januar 2006	februar
KO nr. 3	onsdag d. 8. februar 2006	mandag d. 23. januar 2006	
KO nr. 4	onsdag d. 22. februar 2006	mandag d. 6. februar 2006	marts
KO nr. 5	onsdag d. 8. marts 2006	mandag d. 20. februar 2006	
KO nr. 6	onsdag d. 22. marts 2006	mandag d. 6. marts 2006	april (påske)
KO nr. 7	onsdag d. 12. april 2006	mandag d. 27. marts 2006	
KO nr. 8	onsdag d. 26. april 2006	mandag d. 10. april 2006	maj
KO nr. 9	onsdag d. 10. maj 2006	mandag d. 24. april 2006	
KO nr. 10	onsdag d. 24. maj 2006	mandag d. 8. maj 2006	juni
KO nr. 11	onsdag d. 7. juni 2006	mandag d. 22. maj 2006	
KO nr. 12	onsdag d. 21. juni 2006	mandag d. 5. juni 2006	juli/august
KO nr. 13	onsdag d. 23. august 2006	mandag d. 7. august 2006	september
KO nr. 14	onsdag d. 6. september 2006	mandag d. 21. august 2006	
KO nr. 15	onsdag d. 20. september 2006	mandag d. 4. september 2006	oktober
KO nr. 16	onsdag d. 4. oktober 2006	mandag d. 18. september	
KO nr. 17	onsdag d. 18. oktober 2006	mandag d. 2. oktober 2006	nov. - 16. dec.
KO nr. 18	onsdag d. 8. november 2006	mandag d. 23. oktober 2006	
KO nr. 19	onsdag d. 22. november 2006	mandag d. 6. november 2006	
KO nr. 20	onsdag d. 6. december 2006	mandag d. 20. november 2006	17. dec. - jan 2007

Ingen kan tjene to herrer; han vil jo enten hade den ene og elske den anden eller holde sig til den ene og ringeagte den anden. I kan ikke tjene både Gud og mammon.

Matt 6,24

Endnu et mirakel i Lourdes

Det 67. mirakel i Lourdes er nu officielt anerkendt af Kirken

Siden 1858, hvor Jomfru Maria viste sig for Bernadette Soubirous i Lourdes, har der været omkring 30.000 helbredelser i byen. Heraf er ca. 6.000 dokumenterede. Men kun 66 helbredelser var indtil for nylig blevet anerkendt af de kirkelige myndigheder.

Nu er der imidlertid føjet endnu en mirakuløs helbredelse til i rækken. Det skete, da ærkebiskop Gerardo Pierro fredag den 11. november officielt erklærede, at Anna Santaniello, en nu 94-årig italiensk kvinde, blev mirakuløst helbredt, da hun i 1952 valfar-

tede til Lourdes.

Anna Santaniello fik allerede som barn konstateret en hjertelidelse, som lægerne erklærede for uhelbredelig, og da hun var omkring 40 år, blev hendes tilstand yderligere forværret. Hun var gangbesværet på grund af væskeansamlinger i benene, havde besvær med at trække vejret, og hendes ansigtshud antog et blåligt skær (cyanosis). Hendes sidste ønske var at komme til Lourdes, og da hun ankom, var hun så medtaget, at de stedlige hjælpere måtte transportere hende til badene på en bære. Hun husker, at vandet føltes iskoldt, men straks derefter følte hun det, som om det kogte i brystet, og livet flød tilbage i hendes krop. Sekunder efter var hun i stand til at rejse sig og gå uden støtte fra hjælpere, der havde svært ved at tro deres egne øjne.

Hjemme igen blev hun undersøgt af en kendt hjertespecialist, som erklærede hende for fuldstændig helbredt.

Anerkendelsen af det 67. mirakel kommer få dage efter, at franskmænd Jean-Pierre Bely døde i en alder af 69 år.

Bely var ellers den sidste nulevende, hvis helbredelse i Lourdes havde opnået kirkelig

godkendelse som et under. Han led af dissemineret sklerose. Diagnosen blev stillet i begyndelsen af 1970'erne, og i årene, der fulgte, forværredes hans tilstand gradvist, så at han fra 1987 var senge-liggende og helt afhængig af andre menneskers hjælp.

Bely tog i oktober 1987 på pilgrimsrejse til Lourdes, hvor han dagen efter at have modtaget de syges salvelse den 9. oktober 1987 oplevede at kunne gå for første gang i tre år.

I 1998 konkluderede flertallet af medlemmerne i den internationale lægekommission i Lourdes (CMIL), at Bely, på uforklarlig vis var blevet helbredt for sin sklerose.

Året efter erklærede biskoppen i Angoulême, Claude Dagens, officielt, at helbredelsen var et mirakel udvirket gennem Jomfru Marias forbøn.

For at en helbredelse kan anerkendes af kommissionen som mirakuløs, skal den være uventet, fuldstændig og øjeblikkelig. Det er kommissionens opgave at undersøge, om helbredelsen kan forklares ud fra medicinske kriterier, mens de kirkelige myndigheder beskæftiger sig med det religiøse perspektiv i helbedelserne.

Det katolske menighedsråd: Martha og Maria

I denne artikel beskæftiger Kirsten Kjærulff sig med de mere jordnære arbejdsopgaver i menigheden. Denne og den foregående artikel i KO nr. 18 der danner optakt til forårets valg til menighedsråd og pastoralråd.

side 5

C.S. Lewis er atter aktuel

Shrek-filmenes instruktør Andrew Adamson er manden bag filmatiseringen af andet bind af den engelske forfatter C. S. Lewis berømte Narnia-serie.

Filmen får premiere i december og vil uden tvivl give mange nye læsere lyst til at stifte bekendtskab med bøgerne. Eva Maria Nielsen skriver om bøgerne ud fra en religionspædagogisk synsvinkel.

side 9

Messe for den salige Niels Steensen

Niels Steensen, dansk biskop og naturvidenskabsmand (1638-1686) blev saligkåret i Rom den 23. oktober 1988.

Niels Steensen opnåede allerede i sine unge år internationalt ry for sine anatomiske opdagelser. Senere bidrog han til grundlæggelsen af tre nye videnskaber: geologien, palæontologien og krystallografien.

I 1667 lod han sig optage i Den katolske Kirke og blev præsteviet 8 år senere.

Pave Innocens XI udnævnte ham til apostolisk vikar for Nordtyskland og Danmark, og i 1680 blev han hjælpebiskop i Münster, hvor han arbejdede utrætteligt på at føre Tridentinerkoncillets reformer ud i livet.

Han døde den 25. november 1686 i heligheds ry.

**Messe for Niels Steensen den 25. november kl. 19.00 i Sankt Ansgars Kirke.
Biskoppen er hovedcelebrant.**

Afsporet idealisme

Den kinesiske forfatterinde Jung Chang, som i 1990'erne opnåede verdensberømmelse med slægtsromanen "Vilde svaner", og hendes mand, den britiske historiker Jon Halliday, har sammen skrevet en biografi om den nu afdøde kinesiske landsfader Mao Zedong.

Det er en bog, som ikke alene punkterer en stribe myter om formand Mao og dermed piller helteglorien af ham, men som tillige dokumenterer, at han i hensynsløshed og grusomhed ikke lod Hitler eller Stalin noget efter. Forfatterne anslår, at 70 millioner mennesker døde i fredstid som en direkte følge af hans politik. Under hungersnøden i årene 1958-1961, hvor Kina på Maos bud eksporterede mad i stor stil, døde 38 millioner kinesere af sult. Andre 27 millioner bukkede i hans regeringstid under i fængsler og fangelejre, og endelig kostede Kulturrevolutionen i 1966-69 mindst 3 millioner livet.

Mao foretog ikke etniske udrensninger som Hitler og henrettede ikke så mange af sine egne som Stalin, konkluderer forfatterne, han var blot en hensynsløs egoist totalt ufølsom over for andre menneskers lidelser. Uden at blinke sendte han millioner af sine landsmænd i døden for at kunne virkeliggøre sine politiske ambitioner.

Det er vanskeligt for os i den vestlige verden at forholde os til den næsten ufattelige sum af lidelser, det kinesiske folk måtte igennem under det maoistiske regime, ganske som vi har svært ved at fordøje indtrykkene fra de øvrige folkemord, verden var vidne til i det århundrede, vi netop har forladt. Det bliver ikke nemmere af, at Vestens intellektuelle i stort tal dyrkede både Stalin og formand Mao som helte og beskrev dem som idealister i en stor sags tjeneste. Da Mao døde, blev han i kondolencetelegrammer fra vestlige statsmænd hævet til skyerne. Mao var i toneangivende kredse simpelthen "kult" i de dage.

Hvordan kunne det gå til? Hvordan kunne intelligente mennesker lade sig i den grad føre bag lyset? Skyldtes det, at eliten var for venstreorienteret og derfor ikke ville se kendsgerningerne i øjnene? Næppe. Det forklarer i hvert fald ikke fhv. udenrigsminister Poul Hartlings utilslørede fascination af formanden eller den franske præsident Giscard d'Estaings afskedsord, hvor Mao karakteriseres som "en af verdens lysende skikkelser".

Forklaringen finder vi snarere ved at meditere over det første bud, som forbyder enhver form for afgudsdyrkelse. Dyrkelse af politiske idoler er en moderne variant, som i nyere tid har haft uoverskuelige omkostninger, hvad enten den har manifesteret sig som militant ideologi eller slet og ret som naiv borgerlig humanisme.

Torben Riis

Tak til Finn Arvé

En forsinket hilsen med stor tak til p. Finn Arvé. Jeg læste i Kristeligt Dagblad 31/9/05, at han havde inviteret sin menighed til messe med dyr, som også kunne blive velsignet. Det er rigtig godt, at p. Arvé på så konkret en måde gør opmærksom på skaberværket. Det er sjældent, skaberværket og i særdeleshed vore medskabninger overhovedet nævnes ved en messe (selvom vi i virkeligheden burde bede og takke for det/dem ved hver andagt). I K.O. går der år imellem, at menneskets forhold til skaberværket debatteres, selvom skaberværket og vi gensidigt er dybt

afhængige af hinanden og af Guds opretholdelse af altsammen.

"Alt det, Gud har skabt, er en velsignelse værdig", citeres præsten i K.D. for at have sagt til Jydske Vestkysten. Det er værd at huske, især når vi handler ind, så vi kun køber produkter fra dybt ansvarlige producenter. Vi skylder vor store Skaber al respekt for det skabte, at tage størst muligt hensyn til naturen samt at hjælpe opdrættere, der ikke forurener hverken havet, jorden eller luften og giver træer og planter, korn og dyr, fisk og skaldyr så optimale, naturlige og giftfri levevilkår,

som det overhovedet kan lade sig gøre. Det siger sig selv, at man bør være god ved sine kæledyr, men der mangler forståelse og interesse for og kærlighed til de levende væsner og de afgrøder og skove, som vi industrialiserer. Hvorfor mon der er så få, som virkelig ser den fantastiske sammenhæng? At vi selv er en del af den og at alt det skabte er ufatteligt skønt - uløseligt forbundet - og givet os kristne at tage et ganske særligt ansvar for?

*Med venlig hilsen
Helle Kofod
5500 Middelfart*

Koncilet: sammenhæng og proportioner

Jean Pierre Duclos forholder sig i KO nr. 18 til vores indlæg i nr. 16 om traditionalisme. Lad os begynde med at glæde os over, at Duclos – ligesom langt de fleste katolikker – ikke har noget imod den fortsatte brug af den traditionelle latinske ritus. "De må have lov til at praktisere det – og de har fået det", skriver Duclos. At "vi har fået det" er desværre ikke helt rigtigt, og det er vores hovedanliggende. Undertrykkelsen af den traditionelle ritus er et problem også i flg. vores nuværende pave, som fx i bogen "God and the World" (Ignatius Press, 2002, s. 416) siger:

"For at fostre en sand bevidsthed i liturgiske spørgsmål, er det også vigtigt at ophæve forbudene mod den form af liturgien, som var i brug op til 1970. Alle, som i dag taler for den fortsatte brug af denne liturgi, eller som deltager i den, behandles som spedalske; enhver tolerance ophører her. Der har aldrig været noget lignende i historien. Når vi gør dette, foragter og forbyder vi hele Kirkens historie. Hvordan kan man under disse forhold have tillid til Hende i nutiden? Jeg må sige, ganske åbent, at jeg ikke forstår hvorfor så mange af mine biskoppelige brødre i så høj grad har givet efter for dette intolerante princip, og uden nogen åbenbar grund modsætter sig den nødvendige

indre forsoning i Kirken."

Hovedanliggendet i Duclos' indlæg er, at vi skulle "tage afstand fra koncilet". Det gør vi nu ikke. Duclos overser nok, at vi i det pågældende afsnit er i gang med at forklare de teologiske vanskeligheder, som mange traditionalister (herunder Pius-selskabet, SSPX) har med visse enkeltheder i koncilet. Vi påpeger – som sandt er – at det ikke var dogmatisk og følgelig ikke har fastlagt bindende trossætninger. Duclos mener også, at vi har misforstået eller misbrugt et citat fra "Gaudium et spes". Men også her overser han vist sammenhængen: vi fremhævede netop udsagnet som et eksempel på "tvetydige og misbrugte udsagn i koncilets dokumenter". Duclos kan muligvis have ret i, at koncilsfædrene ikke var enige i et udsagn, som de blot siger er "troende og ikke troende menneskers næsten enstemmige opfattelse"; men det fremgår altså ikke af det citerede dokument. Netop derfor er det tvetydigt – og er blevet misbrugt af de, som i koncilet vil se en helt ny form for katolicisme.

Der er to vigtige pointer at lægge mærke til her. For det første: problemet er ikke koncilets dokumenter, men de mange misbrug og misforståelser, som er blevet markedsført

under påberåbelse af "koncilets ånd". Fx er det en almindelig udbredt misforståelse, at 2. Vatikan-koncil afskaffede latin som messens sprog (som vi nævnte i vores indlæg, fastslår koncilet tværtimod, at messens sprog er latin). Hvis koncilsdokumenterne læses i lyset af hele den hellige Tradition, vil traditionalisters problemer med dokumenterne kunne overvindes.

Den anden pointe er den uforholdsmæssig store plads, som 2. Vatikankoncil har fået i en del katolikkens bevidsthed. Man kan sommetider få det indtryk, at blot en antydning af kritisk indstilling i forbindelse med koncilet er den rene blasfemi. Derimod er det ikke ualmindeligt at høre katolikker, og endog præster, der benægter egentlige trossandheder, fx vedr. skærsilden. Læren om skærsilden er dogmatisk og bindende for alle katolikker (se fx artikel 1031 i Kirkens seneste officielle katekismus). Denne proportionsforvrængning og apostasi er naturligvis langt alvorligere end Pius-selskabets problemer med et pastoralt koncil.

*Læge Jacob Schwartz,
2000 Frederiksberg
Professor Carl Winsløw,
2800 Kgs. Lyngby*

Flere læserbreve side 14

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskoriering.dk Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskoriering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sogneyt@katolskoriering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer

Oplag 7400

ISSN 0902-297X

Møde for lægmandsbevægelser i Rom i pinsen 2006

af Lida van Dijk, Focolare-bevægelsen

Lørdag den 3. juni 2006, som er vigilien til pinse, har pave Benedikt XVI inviteret alle nye kirkelige bevægelser til et stævne på Peterspladsen.

Pave Johannes Paul II kaldte de nye bevægelser en gave fra Helligånden og hilste dem velkommen i Kirken som en overraskende ny udvikling i den katolske kirkes faste mønstre; som noget der en gang imellem endda kunne virke uforudsigeligt. "overrumplende". Han havde altid bakket de nye karismatiske bevægelser op og så i dem et svar fra Forsynet på det tredje årtusinds dramatiske udfordringer.

I 1996 indbød han bevægelserne til at give et samlet vidnesbyrd. To år senere

i pinsen 1998 kaldte han dem alle sammen på Peterspladsen – noget som aldrig før var sket – og indledte dermed en ny fase for disse karismaer, som var opstået i årtierne forinden.

Ved den lejlighed lovede Chiara Lubich fra Focolare-bevægelsen i sin tale til paven at ville give et bidrag til det fulde fællesskab mellem bevægelserne indbyrdes, sådan som det allerede var påbegyndt, og som Kirken ønskede det. Fra det øjeblik er der sket mange ting på den vej, pave Wojtyła kaldte den kirkelige modningsproces inden for ny-evangeliseringens rammer.

Men nu har pave Benedikt XVI indkaldt til et møde med et program. Hvad vil det bringe? Guzman Cariquiry, som i mere end 10 år har været vicesekretær for Det pavelige Råd for Lægfolk, kommer med

et bud: Det er vigtigt at vide, at Benedikt XVI er fuldstændig på linje med Johannes Poul II. Lige fra bevægelsernes spæde begyndelse har den daværende kardinal Ratzinger lært dem at kende og skattet dem som en Åndens gave. På den kongres, der gik forud for det store møde i pinsen 1998, gav Ratzinger en klar og dybtgående analyse af bevægelserne.

Planer og forslag

Ideen til mødet i pinsen 2006 blev til på en audiens, som Mgr. Rylko, formand for Det pavelige Råd for Lægfolk, havde med paven. Under audiensen tilkendegav paven, at han ønskede et møde med alle bevægelser. Den 25. juni i år blev ansvarlige for 30 af de største bevægelser underrettet om indbydelsen. Invitationen blev modtaget med stor glæde og begejstring, og straks efter gik samtlige bevægelser

i gang med at planlægge programmet, for Rådet bad dem om at planlægge et program for dagen, indeholdende titel, temaer og alle organisatoriske strukturer. Det ser ud til, at 2006 bliver et specielt år for de nye karismer.

Focolare i Danmark arbejder på en rejse til Rom. Forud for mødet med paven planlægges et besøg i Loppiano, Focolarebyen i Toscana og et besøg i selve byen Rom.

I vort bispedømme har følgende bevægelser deres virke:

- Couples for Christ
- Den Neokatekumenale Vandring
- Focolare-bevægelsen
- Katolsk Karismatisk Fornyelse

Societas – Birgitta – Europa (SBE) Årsmøde i Maribo

af Ulla Sander Olsen

Fra 20.-23. oktober afholdt Birgittaforeningen Societas Birgitta Europa (SBE) sit årlige møde i Birgittinerbyen Maribo. Tredive repræsentanter mødtes fra Vadstena (Sverige), Nådendal (Finland), Mariager og Maribo (Danmark), Marienbaum (Tyskland), Mariënwater/Rosmalen (Nederland), Birgittinermunkeklostret, Amity (USA) og Birgittaridderne (Napoli).

I 1999 blev Skt. Birgitta af Sverige udnevnt til en af Europas skytshelgener. Dette gav det endelige stød til opfyldelsen af ønsket, at byer, som havde huset eller endnu huser et Birgittinerkloster, skulle oprette en forening under Skt. Birgittas auspicer i et forenet Europa. Efter et formøde i Altomünster afholdt Societas Birgitta Europa sit egentlige stiftende møde i Vadstena i år 2000 med deltagere fra fem lande. Det første årsmøde fandt sted i Altomünster, 2001. Fremdeles er årsmøder blevet afholdt i Mariager, Vadstena, Nådendal og nu sidst i Maribo under ledelse af domprovst Ole Opstrup og Gunnar Jivegaard, Vadstena, begge SBE-pionerer.

Årsmødets hovedvægt ligger på drøftelsen af SBE anliggender, såsom statutter, regnskaber og fællesprojekter i form af publikationer, udstillinger, hjemmesiden og andre kontakter udadtil, f.eks. valfarter. Men der er også tid til samvær med gamle og nye venner. Alle med interesse for Birgitta og hendes Orden er velkomne i SBE, som i høj grad er økumenisk. Mødet indledtes således fredag morgen med en kort andagt på domkirkens pulpitur ved Biskop Steen Skovsgaard, og sluttede med søndagens højmesse ved Provst Ole Opstrup og Provst em. Göran

Grefbäck, Vadstena. I indledningen til sin prædiken forklarede Ole Opstrup, at selv om ikke alle tror på helgener, så kan man vedkende sig den historiske arv efter en personlighed som Birgitta, og på det grundlag kan man mødes og samarbejde i SBE. Mindre andagter fandt sted i Birgittasøstrenes kloster, hvor priorinden Søster Vivian ved et møde fortalte om deres orden.

Hele Maribo havde tilsyneladende bidraget til at gøre årsmødet så festligt kulturelt som muligt. Ankomstaften blev mødedeltagerne modtaget på rådhuset og informeret om byen af borgmester Liljan Köcks, og efterfølgende var byen vært ved en festmiddag sammesteds. Ellers sørgede menighedsrådet og Birgittasøstrene for den fine forplejning. En forstærkelse af de kulinariske bånd mellem de birgittinske steder bestod en aften af laks fra Vättern, medbragt af deltagere fra Vadstena.

Egnens birgittinske minder præsenteredes ved en rundvisning i domkirken med mange levn fra klostertiden og ved et besøg i Engetofte kirke, som endnu huser

birgittinernes middelalderlige altertavle. En speciel oplevelse på udflugten (sponsoreret af Lolland-Falsters stift) var besøget i Middelaldercentret ved Nykøbing F. Som eksperiment i anledning af efterårsferien var besøg ledsaget af Middelalderlandsbyens 'dufte', dvs. stanken fra rådne affaldshobe. Medaljens forside var kaffen ved det åbne ildsted i den rige købmandsgård.

Tingsted Kirkes kalkmalerier var derefter en rig oplevelse. Ved den afsluttende korte andagt gik det fint at synge to salmer på henholdsvis dansk og tysk samtidigt!

To aftener var viet til henholdsvis en pragtfuld koncert af Sjællands Symfoniorkester, og et fantastisk diasshow om vand i alle dets former.

SBE-formanden havde fået forfald af private grunde. Formandskabet blev derfor overdraget til Dorry Derhaag, formand for hjemstavnsforeningen i Rosmalen, hvor næste årsmøde finder sted januar 2006.

Se også www.societas-birgitta-europa.com

Santiago de Compostela

Kan vi lave et dansk valfartsnetværk?

Er du frisk til at sove på gulvet eller udenfor, stå op kl. 6, gå 25 km om dagen med oppakning, og gå i seng kl. 22? Så kunne det lyde som at vi hen ad vejen kunne lave en dansk katolsk valfart til Santiago de Compostela.

Er I lidt i tvivl om, hvordan I griber sagen an? Vi har været af sted nogle gange, og vi har en idé om, at små lokale grupper kunne støtte hinanden og få startet et fælles dansk katolsk valfartsnetværk.

Her og nu tilbyder vi, at lave fælles planlægning og træning til turen i Københavnsområdet, eventuelt med mulighed for indkøb af udstyr med grupperabat.

Vi hører meget gerne snart fra interessererede fra hele Danmark, der har lyst til at oprette lokale grupper og støtte hinanden under træning. Vi regner med opstart i løbet af januar 2006.

Vi forestiller os, at folk eventuelt kunne tage af sted i mindre grupper, der mødes i Compostela og går samlet til pilgrimsessen.

Du er også velkommen til at deltage i møderne, hvis du har lyst til at tage alene af sted.

Kontakt os på skt_jakob@yahoo.dk
Per Noack og Elisabeth McOwan

Hvem vil tage et Ansvar i Assens?

Under overskriften: "Hvem vil være Kirkeværge i Kalundborg?" havde jeg i dette blads første juni-nummer en lille notits. Jeg fortalte, hvordan en smuk og velholdt lejlighed med vidunderlig udsigt fordelagtigt var til leje for en person, som i det daglige ville tage sig af kirken på stedet. Jeg skrev dengang bl. a.: "Kalundborg katolske menighed er Sjællands mindste (med en ugentlig messe hver søndag eftermiddag), og i det lille potentiale, som vor menighed udgør, er der umiddelbart ingen, der mener sig kaldet til netop nævnte opgave. Men det er der måske blandt KO's store læserskare? Hvis det skulle være tilfældet, vil vi i Kalundborg meget gerne høre fra jer!"

....

Vi hår fået en kirkeværge!

Nu er jeg på "frierfodder" igen. "Kirkeværge i Kalundborg" var et fint bogstavrim. Tro mod stilen har jeg denne gang som overskrift "Ansvar i Assens". For det er dét, det nu drejer sig om. Og lidt kan jeg gentage mig selv, når jeg nu skriver: Assens katolske 'menighed', som var truet af lukning og nedlæggelse er Fyns mindste (med ugentlig søndagsmesse hver lørdag eftermiddag), og i det meget lille potentiale, som menigheden udgør, er der umiddelbart ingen, der mener sig kaldet til at bo som nabo til kirken. Men det er der måske blandt KO's store læserskare? Hvis det skulle være tilfældet, vil vi meget gerne høre fra jer snarest.

Sagen er, at en dejlig stor, men ikke vedligeholdt 1. sals lejlighed ved kirken

midt i Assens (3 værelser-en-suite og 2 kamre) er til leje nu. Kirkeværge-funktionen udføres af ivrige folk fra menigheden, men det ville være dejligt at have katolikker, som kunne holde et øje åbent i det daglige, boende ved siden af kirken. Ganske få funktioner vil man blive bedt om at udføre, hvilket vil give en lille reduktion i den i forvejen billige husleje. Hvilket ikke må læses, som om man kan bo gratis. For det er huslejen fra kirkeejendommens to lejemål, der muliggør den lille kirkes overlevelse.

p. Stephen Holm
Montfortkommunitetet
tlf. 5852 0645

Kardinal Arinze: Folk kommer i kirke for at møde Gud – ikke for at blive underholdt

(Zenit) Messen er et møde med Gud, en lejlighed til eftertanke – og ikke en form for underholdning, udtaler kardinal Francis Arinze i et interview med nyhedsmagasinet *Inside the Vatican*.

Kardinal Arinze er præfekt for den kongregation, der er ansvarlig for Kirkens liturgi og dermed en nøgleperson, når det drejer sig om at vurdere konsekvenserne af den netop afholdte synode om eukaristien. Kardinalen udtrykker håbet om, at synoden vil føre til en styrkelse af troen på den hellige eukaristi og understreger i den forbindelse vigtigheden af, at de troende til stadighed forbereder sig samvittighedsfuldt på at modtage sakramentet. F.eks. bør man gå til skrifte, hvis man har begået alvorlige synder, eller undlade at modtage kommunion, hvis man ikke er i stand til det.

Realpræsens

Den mangelfulde forståelse af eukaristiens betydning er et af de problemer, kardinalen kommenterer. Mange katolikker opfatter i dag fejringen af eukaristien som en i hovedsagen symbolsk handling og har dermed ikke, siger han, den rette tro på Kristi tilstedeværelse i eukaristien.

Den ny liturgi

De liturgiske reformer, der er indført efter 2. Vatikankoncil, har, mener kardinalen, bragt meget godt med sig: større fokus på de bibelske tekster og en mere aktiv deltagelse i messen fra menighedens side, herunder en bedre forståelse af, hvad der foregår under messen – selv om "forståelse", tilføjer han, ikke er alt i denne sammenhæng.

Men der er også problemer. Det kræver f.eks. megen selvdisciplin af præsten, der nu fejrer messen stående med ansigtet ud mod menigheden, ikke at blive en slags entertainer, således at det bliver præsten og ikke Kristus, menighedens opmærksomhed rettes imod.

Endvidere kan man ikke se bort fra, at der har været mange misbrug, dvs. bevidste brud på de gældende liturgiske forskrifter. Efter 2. Vatikankoncil har man ofte, nævner kardinalen, haft den fejlagtige opfattelse, at det vigtigste af alt bestod i hele tiden at komme med noget nyt. Det har ført til mange afvigelser fra, hvad der liturgisk set er acceptabelt, men her bør man være opmærksom på, at fejlen ikke skal findes i koncilet, men hos de mennesker, som bruger koncilet til at fremme deres egen dagsorden, og som i stedet for at henholde sig til, hvad koncilsteksterne siger, påberåber sig "koncilets ånd".

Gregoriansk eller rytmisk musik?

Og kirkemusikken? Her fremhæver kardinal Arinze den gregorianske tradition som en værdifuld arv. Det betyder ikke, siger han, at jeg nu anbefaler, at det skal være slut med guitar i kirken, men megen guitarmusik egner sig ikke til at blivesspillet under messen. Her må biskopperne afgøre, i hvilke sammenhænge de vil tillade alternative musikformer. Det vigtigste er, at musikken understreger troen. Det musikalske udtryk skal være en bøn – ikke underholdning. Folk kommer ikke i kirke for at blive underholdt. De kommer for at tilbede Gud, for at takke ham, for at bede om tilgivelse for deres synder og for at bede om, hvad der ellers ligger dem på sinde. Hvis de føler

trang til underholdning, ved de godt, hvor de kan finde den.

Tridentinsk ritus

Direkte adspurgt om kardinalens kongregation skulle have modsat sig en fuldstændig ophævelse af forbudet mod den tridentinske ritus, svarer han, at dette spørgsmål behandles af en særlig kommission nedsat af paven under ledelse af kardinal Hoyos. En del af forklaringen på, at mange katolikker i dag ønsker at vende tilbage til liturgien, som den var for 50 år siden, kunne være, siger kardinal Arinze, at de har været vidne til alt for mange misbrug. Men her bør de huske på, tilføjer han, at der også dengang forekom overtrædelser. De blev bare sjældent opdaget, fordi de fleste ikke kunne latin.

Abort og kommunion

Til sidst i interviewet bliver kardinalen spurgt om sin holdning til at give kommunion til politikere, der går ind for abort.

Det er trist, hvis De skal behøve at spørge en kuriekardinal om det, svarer han. Det spørgsmål må ethvert barn, der har modtaget første kommunion kunne besvare. Når en politiker kan sige: Jeg stemmer for at det skal være lovligt at dræbe ufødte børn, så bringer han sig i fuld offentlighed i modsætning til budene, og så er det ham selv, der sætter sig uden for det kirkelige fællesskab og ikke præsten eller biskoppen, der lukker ham ude.

Hele interviewet kan læses på www.insidethevatican.com

Fornem placering til Sankt Ansgars Kirkes hjemmeside

Det blev ikke Sankt Ansgars Kirkes hjemmeside, der vandt, men den var med blandt de ti finalister i Kristeligt Dagblads konkurrence om den bedste kirkelige hjemmeside i Danmark i 2005.

Dommerpanelet havde mange rosende ord om hjemmesiden: "Den inviterer med sit åbningsbillede folk derind, hvor det betyder noget, nemlig i kirkerummet med et billede af alteret og det smukke indre i kirken," hed det i udtalelsen. "Som gæst føler man sig velkommen og godt informeret, også selv om man ikke er medlem af menigheden."

Hjemmesiden byder blandt andet på en virtuel rundvisning i kirkens museum, billeder fra menighedens liv, en videooptagelse af jubilæumsvalfarten til kirken den 1. november 2003 og meget mere.

Det blev hjemmesiden for Roskilde Stift, der gik af med sejren, men et stort tillykke til folkene bag Sankt Ansgars hjemmeside med den fornemme placering!

www.sanktansgarkirke.dk

Strid i Prag om nationalt, religiøst symbol

Sankt Veits katedralen er en markant del af Prags profil. De bøhmiske konger og flere helgener ligger begravet her. Den 650 år gamle kirke er et historisk mindesmærke for hele det tjekkiske folk og et magtfuldt symbol på den tidligere tætte forbindelse mellem kirke og stat i Tjekkiet.

Efter den kommunistiske magtovertagelse i 1948 blev alle Kirkens ejendomme ved et dekret i 1954 eksproprieret. I 1994 erklærede en domstol imidlertid Sankt Veits katedralen for katolsk ejendom, hvilket udløste talrige protester og en omstødning af dommen ved appellinstansen. Nu har byretten i Prag sat et foreløbigt punktum for denne strid, idet den d. 25.10. har stadfæstet dommen fra 1994 om, at Sankt Veits Kirken tilhører Den Katolske Kirke i Tjekkiet.

Striden mellem Kirken, Tjekkiet og den tjekkiske stat ventes imidlertid først bilagt efter nogle år, da de tjekkiske statslige myndigheder har anket sagen.

Martha og Maria

af Kirsten Kjærulff

I denne anden og sidste artikel forud for forårets menighedsrådsvalg beskæftiger Kirsten Kjærulff sig især med de mere jordnære arbejdsopgaver i menigheden.

Den første artikel stod i KO nr. 18.

Menighedsrådsvalget nærmer sig. Pastoralrådet har derfor i løbet af efteråret afholdt seminarer i Randers, Tåstrup og Dalum for at oplyse og inspirere katolikker til at engagere sig i arbejdet for Kirken og sætte fokus på de forhold, som gør sig gældende for katolske menighedsråd.

Menighedsråd i Den katolske Kirke er jo en forholdsvis ny opfindelse, som først gik i gang i 1970, mens ordningen i Folkekirken har fungeret siden 1903. På efterårets seminarer kom det frem, at mange katolikker i ikke er klar over, at der er afgørende forskelle i den måde, menighedsrådet fungerer på i forhold til Folkekirken: På grund af Den katolske Kirkes hierarkiske teologi og struktur har de folkevalgte lægfolk en helt anden opgave og kompetence end det er tilfældet i Folkekirken demokratisk ledede organisation. Det gælder især i den åndelige dimension, d.v.s. alt, hvad der i Den katolske Kirke har at gøre med forkyndelse, sakramentsforvaltning og liturgi, er præstens ansvar. Lægfolkets opgave kan her kan illustreres med Maria, som sætter sig ved Herrens fødder og lytter til Hans ord. Menighedsrådets opgave er at udøve "det almindelige præstedømme" ved at støtte præstens initiativer og ved aktiv deltagelse at gå foran ved deres eksempel og livsførelse i det hele taget. Det er på denne måde, de demokratisk valgte lægfolk "i troskab mod Kirkens lære og i tjeneste for kirken og den viede præst drager omsorg for menighedens liv og vækst" som der står i Vedtægt for Menighedsråd. Denne dimension blev omtalt i en artikel i KO for to uger siden.

Marthas dimension

Imidlertid må "omsorg for menighedens liv og vækst" også omfatte en lang række helt jordnære opgaver. Det er Marthas di-

mension: Hvis ikke Martha sørger for alt det praktiske, så får præsten ikke tid nok til at tages sig af det, der er hans vigtigste opgaver: At bede, at forkynde Guds ord, at undervise, at støtte og vejlede menighedens medlemmer på deres vandring mod Gud.

Her har vi som katolske menighedsråd et helt særligt ansvar, for i modsætning til den velhavende Folkekirke har vi jo sjældent lønnede hjælpere i Kirkens tjeneste. Derfor er det menighedsrådet, som på frivillig basis må hjælpe præsten med at udfylde alle de praktiske funktioner, der også er brug for i en levende menighed: Vi har brug for kordegn, menighedssekretær, organist, kantor, kateketer, kasserer, pedel eller vagtmester, rengøringsfolk, blomsterdamer, skatteopkrævere, edb-konsulenter og ungdomsledere. Vi har brug for skribenter til sogneblad og hjemmeside, vi har brug for folk, som vil arrangere fester og udflugter, folk, som vil være chauffører og kirkeværter, altså tage imod nye og fremmede i menigheden, og folk som vil hjælpe præsten med at have omsorg for gamle og syge. Vi har brug for folk, som vil være gartnere og håndværkere. Man kunne blive ved.

En hær af blæksprutter

Der er kort sagt brug for en hel hær af blæksprutter med hver otte arme for at udfylde alle disse funktioner. Det kan forekomme totalt uoverskueligt. Her kan det hjælpe at tænke på, hvad Jesus fik ud af de 5 brød og 2 små fisk! Hvis vi beder om Hans velsignelse, så får vi kræfter og arme nok til det hele. Først må vi gøre os klart, at det naturligvis ikke nødvendigvis er de valgte menighedsrådsmedlemmer, som selv skal gøre det hele, men menighedsrådet er ansvarligt for at finde personer, som kan påtage sig disse opgaver, og det står som garant for, at opgaverne bliver udført. Menighedsrådets opgave er at være koordinator og nedsætte eksterne arbejdsudvalg, hvori der efter behov kan være en repræsentant for menighedsrådet.

På seminarerne om menighedsrådsarbejdet, fremgik det, at det er godt at inddrage så mange personer som muligt i alle disse opgaver. Det arbejdsfællesskab, der kan opstå på kryds og tværs i

en menighed, er i mange tilfælde med til at føre kirkefremmede mennesker ind i menigheden på en måde, der leder videre ind i messens fællesskab. Det at få et ansvar betroet for en funktion i menigheden er med til at bevidstgøre folk om deres katolske identitet.

Praktiske råd fra seminarerne

I efterårets seminarer om menighedsrådsarbejde deltog både mennesker, for hvem menighedsrådsarbejde var noget nyt og ukendt, og folk med stor erfaring i dette arbejde.

Der blev derfor stillet mange spørgsmål og givet mange gode svar, som andre måske også kan have glæde af:

1. Hvor mange er der i menighedsrådet? – hvorfor ikke flere eller færre?

Svar: Det er en stor fordel med mange i menighedsrådet, så man har ressourcer at trække på til de mange arbejdsopgaver, der melder sig i de fire år, rådet sidder.

2. Hvor tit er der menighedsrådsmøde og hvorfor?

Svar: 8-10 gange om året efter behov

3. Hvordan er opgaverne blevet fordelt i rådet, og hvordan har man forsøgt at inddrage menigheden?

Svar: Det gælder om at uddelegere så mange opgaver som muligt, både til enkeltpersoner og til arbejdsgrupper og diverse udvalg, hvor mange forskellige menighedsmedlemmer deltager sammen med en repræsentant for menighedsrådet. Det kan være mere permanente udvalg som børne- og ungdomsudvalg, Diakoniuvalg (Selvhjælpsgrupper, besøgstjeneste), musikudvalg, rengøringshold, PR-udvalg (sogneblad, hjemmeside, plakater) eller arbejdsgrupper nedsat til en bestemt tidsafgrænset opgave (festkomité, byggeudvalg).

Afgørende vigtigt er det dog, at menighedsrådet (først og fremmest formanden og præsten) samler trådene og koordinere gruppernes arbejde.

5. Ud over de rene "vedligeholdelsesopgaver" hvad har menighedsrådet så helt konkret satset på vedrørende menighedens liv og vækst?

Fra de erfarne menighedsråd blev især

to områder fremhævet: a) Fællesskabet, dvs. at bygge bro mellem de forskellige grupperinger i menigheden, især mellem de forskellige etniske grupper, men også de teologiske (dvs. de "liberale" og de "ortodokse") mellem unge og gamle. b) Undervisning for både børn og voksne, hvor præsten ofte har brug for kateketer og andre former for hjælp. (Disse punkter blev mere udførligt omtalt i artiklen i sidste nummer af KO)

Drøftelserne på seminarerne mundede ud i en række gode råd til nye menighedsrådsmedlemmer:

- Giv menighedsrådsarbejdet en høj prioritering. Husk, du repræsenterer dem, der har valgt dig. Husk, du er valgt til at tjene Kirken.
- Sæt dig ind i, hvordan menighedsrådet fungerer i Den katolske Kirke. Sørg for at få et eksemplar af "Vedtægt for Menighedsråd".
- Sæt dig grundigt ind i de sager, der skal behandles.
- Overvej, hvad menigheden har brug for. (Hvad siger dit "bagland"?)
- Sæt dig ind i de begrænsninger, der er, både hvad angår økonomi og menneskelige ressourcer.
- Husk at forkyndelsen og sakramentsforvaltningen er præstens ansvar.

Særlige opgaver påhviler formand, sekretær og regnskabsfører:

- Hvordan udformer man en dagsorden?
- Hvordan forbereder man de enkelte sager?
- Hvordan leder man et møde?
- Hvordan informerer man menigheden?
- Hvordan skriver man et referat?
- Hvordan arkiverer man på betryggende vis menighedsrådets referater og dokumenter?
- Hvordan skal der føres regnskab?

Her kan der hentes mange gode råd i "Håndbog for Menigheter" udgivet af Oslo Katolske Bispedømme, som kan findes på internettet.

Emnet vil blive fulgt op på seminarerne i Taastrup 14. januar 2006, i Randers den 28. januar og i Dalum, Odense, 4. februar.

Intern strid i den anglikanske kirke

Ærkebiskoppen af Canterbury, Rowan Williams, har på det seneste været udsat for skarp kritik fra konservative kredse i det anglikanske kirkesamfund. I et brev, som blev citeret i britisk presse i midten af november, anklager 17 kirkeledere fra de i alt 38 kirkeprovinser den engelske primas for manglende fasthed i den standende strid om homoseksuelle biskopper.

Rowan Williams havde ellers

som optakt til den netop afsluttede generalsynode påny opfordret til dialog mellem de stridende fløje og advaret mod på forhånd at skabe en giftig atmosfære. Synoden bragte imidlertid ikke den ønskede afklaring. Det næste møde finder sted i februar, hvor man skal drøfte endnu et kontroversielt emne: bispevielse af kvinder.

Den engelske primas har i det anglikan-

ske hierarki en status som "den først blandt ligemænd", men ingen egentlige magtbeføjelser.

Striden blussede op, da man i en amerikansk lokalkirke bispeviede en præst, der åbenlyst lever i et homoseksuelt parforhold. Over 100 sogne i USA afbrød efterfølgende forbindelsen med deres lokale biskopper og lagde sig i protest ind under mere konservative bispedømmer i Afrika.

Kun præsteviede kan meddele de syges salvelse

Vatikanet (Zenit):

Kun en præsteviet kan meddele de syges salvelse, og det er ugyldigt, hvis det uddes af lægpersoner eller diakoner, fastslår Troslærekongregationen i en note, den har udarbejdet som svar på adskillige forespørgsler gennem de seneste år.

Noten, der blev bragt i L'Osservatore Romano den 21. oktober, blev oprindeligt udsendt i anledning af verdenssygedagen den 11. februar i år – og underskrevet af

den daværende kardinal Ratzinger.

Noten, der henvendte sig til kurien og bispekonferencerne, ledsages af en uddybende, historisk kommentar, der fastslår, at den, som meddeler sakramentet "est omnis et solus sacerdos", som Tridentinerkonciliet (1542 – 1563) definerer det.

Katolsk teologi ser i Jakobs brev (5,14 – 15) den bibelske begrundelse for de syges salvelse, og ifølge noten refererer

udtrykket "presbyteros Ecclesiae" (Vulgata-oversættelsen) kun til de mænd, der ved håndspålæggelse har fået betroet at lede Kirken, d.v.s. præsteviede.

Tridentinerkonciliet fastslog, at de syges salvelse er et af de syv sakramenter, og at kun en præst kan meddele det. I den nuværende udgave af den kanoniske lov fra 1983 behandles problemet i Canon 1003,1.

70-årig kinesisk biskop på tvungent "studieophold"

Rom (AsiaNews/KF)

Msr. Jia Zhiguo, der er biskop i den katolske undergrundskirke i Zhengding (Hebei) er for ottende gang siden 2004 blevet arresteret af politiet.

Denne gang blev biskoppen hentet i sit hjem i Beijing den 8. november. Ifølge politiet er biskoppen blevet afhentet med henblik på et "studieophold". Det menes, at hensigten med arrestationen er at tvinge biskoppen til at slutte sig til den regeringskontrollerede, patriotiske katolske kirke. Dagen før biskoppens arrestation blev to andre præster ligeledes

hentet af politiet i deres hjem for at deltage i et "studieophold".

Jia, som er 70 år, blev udnævnt til biskop i 1980. Han har tilbragt 20 år i fængsel siden da og har været under skarp overvågning.

Han driver i sit private hjem en institution for 100 handicappede børn.

Forholdet mellem Kina og Vatikanet er anspændt, efter at Kina nægtede fire biskopper udrejsetilladelse til at deltage i den nyligt afholdte bispesynode.

Kina, der ikke har haft diplomatiske forbindelser med Vatikanet siden 1950'erne, hvor alle udenlandske missionærer blev udvist af landet, afventer ifølge AsiaNews, at Vatikanet afbryder de diplomatiske forbindelser med Taiwan og i øvrigt afstår fra at "blande sig i landets indre anliggender".

I Vatikanet anslår man, at den pavetro "undergrundskirke" har ca. 8 millioner medlemmer, mens den regeringskontrollerede, såkaldt patriotiske kirke menes at have ca. 4 millioner medlemmer.

Grønt lys for kirkebyggeri i Qatar

(KNA) I Qatar er der for første gang i mere end 1.300 år givet grønt lys for at bygge en kirke. En sheik fra herskerdynastiet El Thani har anvist en grund til formålet, meddeler den apostoliske vikar for Arabien, biskop Paul Hinder, til KNA. Muligvis kan der allerede i indeværende år nedlægges grundsten. Hinder med-

deler endvidere, at det er planen at bygge flere kirker for forskellige konfessioner på grunden. I Qatar lever ca. 70.000 kristne, heraf ca. 50.000 katolikker, hvoraf de fleste er filippinske gæstearbejdere. Ørkenstaten Qatar ligger i Den Persiske Golf og er en lille halvø ud for Saudi-arabien.

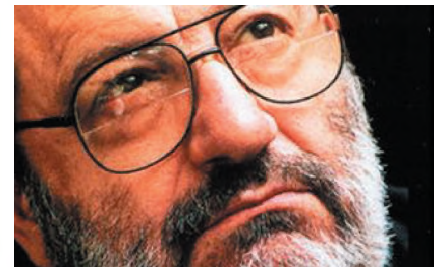
Hjemløs for en dag

Stuttgart (KNA) Velbjærgede mennesker med fast adresse og indkomst må mærke på egen krop, hvordan det er at være hjemløs for at kunne sætte sig ind i den hjemløses situation.

Det er filosofien bag Caritas-projektet "Stuttgart set fra bunden", der skal fungere som øjenåbner og skabe forståelse for, at enhver hjemløs er et medmenneske med sin egen, helt specielle historie.

I projektet betaler interesserede 50 euro for et éndageskursus i at være hjemløs. Den ene halvdel af de 50 euro går til en hjemløs, der fungerer som "instruktør" for den interesserede, den anden halvdel går til Caritas. "Kursisten" får udleveret gammelt tøj og må så – sammen med "instruktøren" – prøve at skaffe sig dagens udkomme ved tiggeri – typisk foran ét af de store butikcentre inde i byens centrum. Johanna Renz, der leder et Caritasværested i Stuttgart, står bag projektet, der foreløbig har været i gang i et år.

Italiens intellektuelle kræver mere bibelstudium i skolerne

Umberto Eco, medunderskriver af kravet om flere timer i bibelkundskab

Rom (KNA)

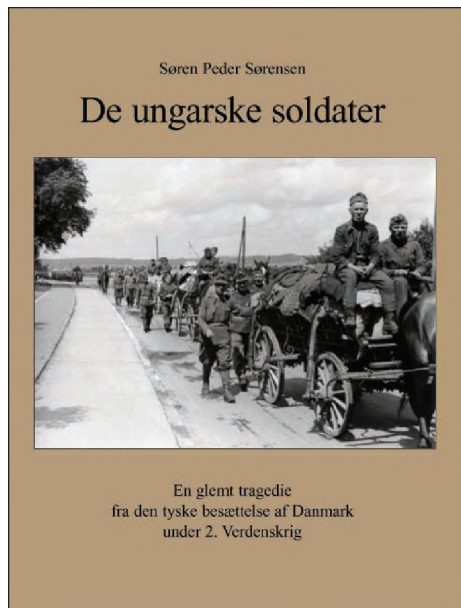
Mange italienske intellektuelle mener, at et grundigt kendskab til Bibelen må have stærkere vægt i dagens italienske skole.

Umberto Eco, der bl.a. skrev bestselleren "Rosens navn" og filosoferne Gianni Vattimo og Massimo Cagliari er blandt de mange, der støtter en underskriftsindsamling, som organisationen Biblia (<http://www.biblia.org/>) har taget initiativ til.

Biblia, der på et humanistisk grundlag arbejder for at styrke kendskabet til Bibelen, har taget dette initiativ, fordi det italienske undervisningsministerium p.t. er ved at udarbejde nye læreplaner.

Ifølge Biblia er det nødvendigt at genopdage og uddybe kendskabet til Bibelen, fordi et grundigt kendskab til de bibelske tekster er en forudsætning for, at man kan forstå europæisk litteratur, kunst, musik, politik og kulturhistorie i det hele taget, og fordi Europas religiøse landskab i dag præges af et voksende antal religiøse samfund, som ikke er af jødisk eller kristen oprindelse.

En glemt tragedie fra den tyske besættelse

60 år efter foreligger den første bog om 12.000 ungarske soldaters skæbne i Danmark under 2. Verdenskrig

I november udkom bogen "De ungarske soldater". For første gang siden de

dramatiske hændelser fandt sted for 60 år siden, berettes historien om de 12.000 ungarske soldater, der indgik i den tyske besættelse af Danmark under 2. Verdenskrig.

Museet for Varde By og Omegn står bag udgivelsen, der foreligger på dansk, tysk og ungarsk.

Bogen er skrevet af journalist Søren Peder Sørensen, som i mange år har undersøgt emnet i danske og udenlandske arkiver, samt fra interviews med veteran-soldater og deres efterkommere i Ungarn og Danmark. Han har gravet sig ned bag myterne, blandt andet den, at ungarene skulle have været frivillige soldater.

I bogen dokumenterer han, at sådan forholdt det sig ikke. De ungarske soldater var blevet tvangsudskrevet til tysk krigstjeneste i Danmark i krigens sidste uger. Blandt dem var flere hundrede fortvivlede drengesoldater samt nødstedte kvinder og børn. Ungarerne opfattede sig

som gidsler i en krig, og i flere landsdele indgik de ungarske officerer i et ikke ubetydeligt samarbejde med den danske modstandsbevægelse – et aspekt, som har været så godt som usynligt i efterkrigstidens danske og ungarske historieskrivning.

Bogen afdækker en tragisk historie om mennesker, som kom til at betale en høj pris for deres ufrivillige deltagelse i krigen på dansk jord. Det er også en beretning om venskaber og mellemfolkelig forståelse, som sættes i perspektiv i forhold til den aktuelle debat om flygtninge og indvandrere i Danmark.

"De ungarske soldater – en glemt tragedie fra den tyske besættelse af Danmark under 2. Verdenskrig." Forord af historikeren Aage Trommer. Illustreret, indbundet og med bilagsmateriale. 160 sider. 175 kroner. Distribution: Museet for Varde By og Omegn. E-mail: vam@vardemuseum.dk

Undervisning til børn blandt stammefolk i Nordøstindien

Kære Caritas-venner

Caritas' juleaktion går i år til skoler for stammefolk i Arunachal Pradesh i det nordøstligste hjørne af Indien.

Arunachal Pradesh ligger ved foden af Himalaya bjergene med grænser til Kina og Burma. Det er en bjergrig stat med store afstande og en spredt befolkning af 17 forskellige stammefolk.

Indtil for få år siden var Arunachal Pradesh nærmest lukket land. På den ene side var der et romantisk ønske om at bevare området som et fristed, hvor de forskellige stammefolk kunne fortsætte deres traditionelle tilværelse uden indblanding fra den omgivende civilisation. På den anden side blev området sikkerhedspolitisk og militært betragtet som en stødpude zone mod den mægtige nabo mod nord, som helst skulle være så utilgængelig som mulig. Derfor har myndighederne indtil for nyligt ikke investeret i nogen form for udvikling i området og det er i dag Indiens mest tilbagestående stat.

Først for godt 10 år siden fik kirkerne lov til at arbejde i området, og den katolske kirke har i dag hænderne fulde med at hjælpe befolkningen med den svære opgave at omstille sig fra stenalder niveau til et moderne samfund i løbet af en enkelt generation.

En hovedhjørnesten i arbejdet er at få børnene i skole, så de kan lære at klare sig under de nye vilkår. Den katolske kirke har bygget ca. 20 skoler med tilhørende kostafdeling for børn fra fjerntliggende landsbyer. Det er en stor opgave, og en række af skolerne har bedt om hjælp til undervisningsmaterialer, skoleuniformer, vandforsyning og lignende praktiske ting, der skal til for at få hverdagen til at fungere.

Vi har valgt at lade årets juleaktion gå til dette arbejde, fordi det – udover at dække oplagte behov – vil være en velfortjent opmuntring til en masse lærere og andre medarbejdere, der arbejder under meget vanskelige og krævende vilkår.

Vi håber du vil være med, og siger på forhånd:

Tak for dit bidrag!

Mogens Jeppesen
Generalsekretær

CARITAS
DANMARK

Husk mulighed for elektronisk indbetaling på www.caritas.dk

Støt vores arbejde på Giro 4043979 eller bankkonto 4180 3127022283

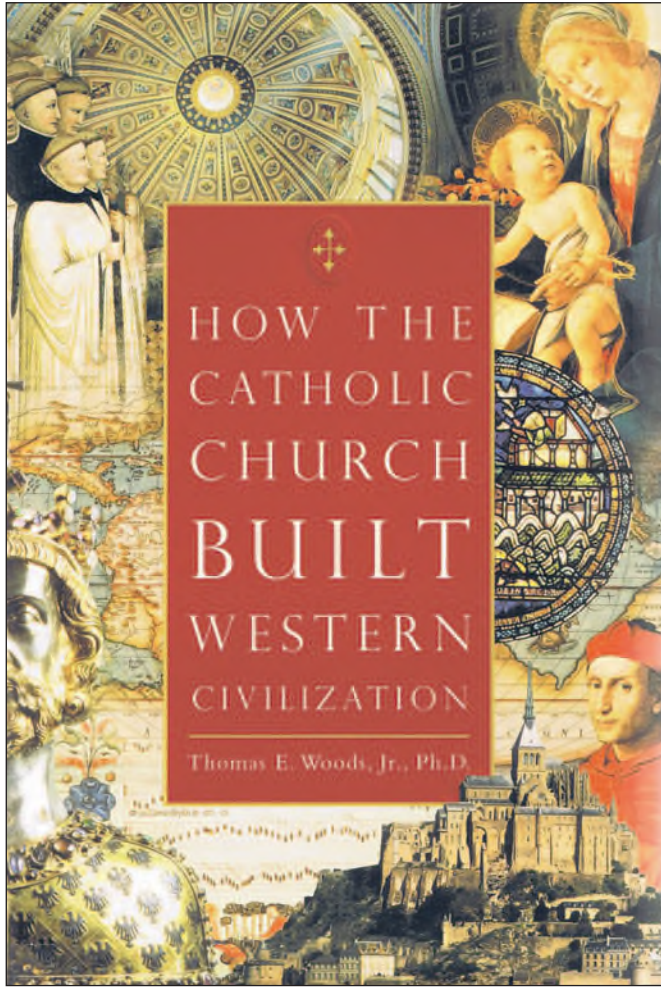
Ind til middelalderen

af Leif Kristiansen

I forslaget til ny EU-traktat måtte kristendommen ikke nævnes ved navn som en af de vigtigste forudsætninger for europæisk civilisation. EU ville derved kunne opfattes som en kristen klub, der satte grænser for sig selv. Tyrkiet kunne opfatte det som en forhåndsafvisning og europæiske muslimer føle sig fremmedgjorte. Marianne Jelved talte udenom og mente, at kristendommen ikke burde nævnes, da den alligevel ikke længere spiller nogen rolle.

Thomas E. Woods: How the Catholic Church Built Western Civilization. 280 s.

Denne bog afviser al negativ, politisk ønsketænkning om kristendommens, eller Den katolske Kirkes betydning for europæisk og vestlig civilisation. Den er en præcis gennemgang af en række hårde historiske kendsgerninger: Efter det vestromerske riges sammenbrud var det alene benediktinermunkene, der forhindrede Vesteuropa i at synke hen i barbari. De bevarede oldtidens litterære arv, opretholdt skriftkulturen, dræned, fældede skov og opdyrkede Europa, deres klostre var landbrugsskoler og herberger og meget mere. De var datidens ulandsfrivillige under stadige invasioner af magyarer, muslimer og vikinger. Senere var cistercienserne datidens teknologiske avantgarde. Universiteterne, med dyrkelse af lærdom og fri tænkning og

forskning blev skabt og blomstrede under Kirkens beskyttelse. Den vestlige retstænkning er vokset frem af kanonisk lov. Fri markedsøkonomi og demokrati har rod i Kirken. Meget mere kunne nævnes. Bogen er fuld af gode eksempler.

Brian Patrick McGuire: Den levende middelalder. Fortællinger om dansk og europæisk identitet. 301 s.

I modsætning til Marianne Jelved mener Brian Patrick McGuire, som er professor i middelalderhistorie ved Roskilde Universitetscenter, at kristendommen stadig spiller en stor rolle. Den er en levende realitet i enhver af os, fordi middelalderen er det, uanset om vi er troende eller ej. Han kommer i sin bog ind på mange af de samme historiske forhold, som Woods omtaler, blot ikke så detaljeret. Til gengæld gør han meget ud af at behandle udvalgte temaer, som han mener har relevans for nutiden. Bogen er systematisk bygget op med de historiske afsnit i ulige kapitler og temabehandling i de lige, hvilket gør det let at springe rundt i teksten.

Bøgerne er begge, på hver sin måde, øjenåbnere. Deres påvisning af Kirkens afgørende indsats overalt i opbygningen

af den europæiske civilisation og identitet kan være overraskende i sig selv – alle disse unikke, nærmest mirakuløse nyskabelser og de kristnes målrettede udholdenhed i modgang – men det bedste er, at de giver den nutidige kristne læser en styrket tro. Ikke på grund af stolthed over fortidens bedrifter, men fordi bøgerne så tydeligt viser hen til kilden: Jesus Kristus og det nye livsperspektiv, han bragte ind i verden. Man ser tydeligere, hvad det er, man som troende er oppe imod, både i sit eget indre og i samfundet. Selvfølgelig som troende skærpes. Troen kan ikke være passiv. Der er et arbejde, der skal gøres. Evangelisering bliver til kultivering og civilisering. ”Jeg tror for at forstå” – og for at formes og handle, kunne man tilføje. Den europæiske civilisation og identitet er i sit grundlag en udfoldelse af Jesu Kristi ånd. ”Kærligheden bygger op...”

Ikke alle kan lide at høre det, men hvad disse bøger viser, er, at den europæiske – og i videre forstand vestlige – civilisation i bund og grund er kristen.

Bøgerne er nøjere beskrevet på bibliotekets hjemmeside.

**Niels Steensens Bibliotek
Gl. Kongevej 15 B, st.
1610 København V
Tlf.: 3355 6060
E-mail: nsb@katolsk.dk
www.nielssteensensbibliotek.dk**

Sorgterapi for både børn og voksne

Af Eva Maria Nielsen

Livet er skrøbeligt. Forældre, der har mistet et barn, kender til det af egen erfaring. Savnet ligger som et stort hul i maven og forsvinder ikke, heller ikke med tiden. For savnet og længselen er jo netop udtryk for den kærlighed, som de følte og til stadighed føler til deres afdøde barn.

Et menneske tynget af sorg befinder sig ofte i et ingenmandsland, hvor kommunikation med andre mennesker bliver vanskelig. Dybest set kan ingen gøre noget for at lette smerten. Den eneste trøst, der kan gives, er venskab og et lyttende hjerte. Møder den sørgende et menneske, der viser dette, så er der mulighed for, at såret kan heles. Det er en oase midt i en ørken, simpelthen en forløsning at være i nærheden af et menneske, der lytter og bare er til stede, som udholder smerten sammen med den sørgende, og som bærer over med dennes – til tider – mærkelige adfærd og reaktioner.

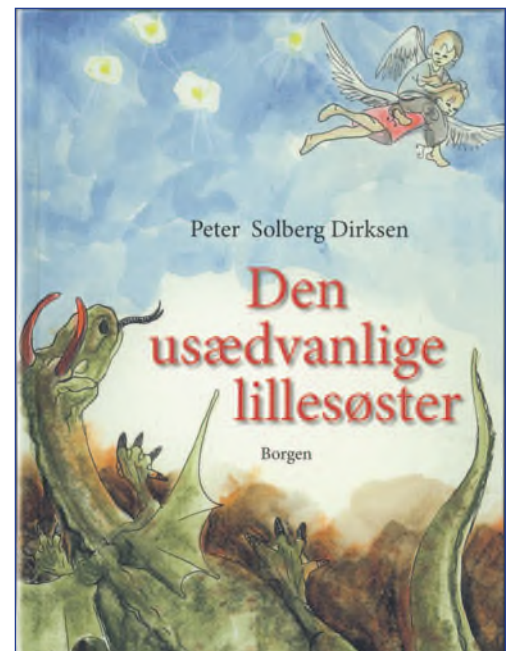
Børn er endnu oftere end voksne alene i deres sorg. Det er nemlig svært at få talt ud om sorgen, også fordi vi voksne tit er usikre på, om vi ikke ripper op i gamle sår. Og kammeraterne føler sig også usikre, fordi de ikke selv har oplevet sådan et tab. Men alligevel er det vigtigt at få talt om tabet, hvis et barn mister en af sine søskende.

Forfatteren Peter Solberg Dirksen og hans kone mistede i 2001 deres ufødte barn, og de oplevede, hvor vanskelig tiden derefter var, også for deres ældste søn. For at hjælpe andre familier og især børn til at komme over deres sorg har Peter Solberg Dirksen skrevet ”Den usædvanlige lillesøster”. Det er historien om Christian, som har en lillesøster, som hedder Nanna. Men Nanna er ikke en hvilken som helst lillesøster. Hun er ret så usædvanlig, fordi hun er død. En morgen ude ved havet falder Christian og slår sig bevidstløs på nogle sten, og mens han er i koma, møder han englen Nanna, dvs. sin lillesøster, som både er vild og eventyrlysten. Hun er ked af, at

hun ikke har passet bedre på Christian. Hun lærer nu Christian en hel masse; men før han får lov til at komme tilbage til sin familie, må han først ud i en drabelig kamp med en drage og løse forskellige opgaver.

Bogen er meget velegnet til oplæsning. Den lægger op til, at familier, som har mistet et barn, kan få talt ud om og bearbejdet deres sorg. For når det gælder sorgen, kan det gamle ordsprog ikke bruges: Tale er sølv, men tavshed er guld. Her er det netop omvendt, og børnene skal gerne – og det gælder måske også for os voksne – have et redskab i hånden til at sætte ord på deres sorg.

Hvis den voksne så også formår at lytte til barnets sorg, kan dette blive en oplevelse af Guds nærhed, som heller ikke slipper os i mørke stunder, selv om vi har svært ved at se og genkende ham. I en sådan atmosfære kan forløsningen opleves, og livet kan igen leves. Sammen med andre, sammen med Gud og sammen med dem, der er gået forud.

Peter Solberg Dirksen
Den usædvanlige lillesøster.
Borgen 2005
129,95 kroner

C.S. Lewis og Narnia-fortællingerne

af Eva Maria Nielsen

Millioner af børn verden over elsker C.S. Lewis' fortællinger om løven Aslan, den onde heks Jadis og alle de andre eventyrlige indbyggere i sagnriget Narnia. Selv var forfatteren C.S. Lewis barnløs, og han levede som inkarneret ungarl det meste af sit liv i Oxford, hvor han underviste i engelsk litteratur.

Han var således, skulle man tro, alt andet end en født børnebogsforfatter. Kimen til Lewis' evne til at tale til og skrive for børn lå i barndomshjemmet. Huset var fyldt med bøger og rummede de gamle irske folkeeventyr og legender. Sammen med sin bror Warren tilbragte Lewis endeløse timer på husets loft. Her levede de i deres egen fantasiverden med talende dyr og tapre riddere. Helten i disse eventyr var bl.a. en lille mus, som de kaldte Peter, og som har stået model til musen Rippitjip i to af Narniabøgerne. Under anden verdenskrig blev Lewis' hjem et tilflugtssted for en gruppe børn fra London. Deres tilstedeværelse i huset satte ham i gang med at skrive noter til den bog, som senere skulle blive til den mest kendte af Narniabøgerne "Heksen, løven og garderobeskabet", som netop handler om børnene Edmund, Lucy, Peter og Susan, der flytter til et hus på landet for at undslippe bomberne over London. Men først efter krigen, i 1948, skrev Lewis den berømte bog, som bugner med billeder fra mytologi, folkeeventyr, overleveringer, legender og ikke mindst hans egne barndomsfantasier. I de næste år skrev han de andre seks Narniabøger. Han døde den 22. november 1963.

Kampen mellem det onde og det gode

Men hvad er Narnia? Narnia, som vrimer med sagnagtige væsener i eventyrlige landskaber, er Aslans land, siger dværgen doktor Cornelius i fortællingen Prins Caspian. Men kan Narniabøgerne anbefales som læsning for børn? Ja, det tror jeg, og det af forskellige grunde.

Alle Narniabøgerne har et fælles budskab. Løven Aslan, som har skabt Narnia, er mægtig og urørlig. Han beskytter landets befolkning mod indre og ydre farer. Af og til finder et barn fra vores verden vejen til landet Narnia for at hjælpe Aslan. Disse børns oplevelser danner baggrund for de forskellige fortællinger, som alle handler om kampen mellem det onde og det gode. Men denne kamp føres ikke udelukkende på det ydre plan. Bogens personer bliver også konfronteret med deres egne menneskelige svagheder. Der er f.eks. faunen hr. Tumnus, som erkender, at den var ved at samarbejde med den onde heks Jadis, som har ladet en evig vinter falde over landet. Men hr. Tumnus besinder sig og

vælger til sidst det rette. Da Jadis straffer ham, forsøger Peter, Lucy, Susan og Edmund at hjælpe ham, men også de tages til fange af heksen. Men det onde får aldrig hele magten i Narnia. Aslan kommer børnene og Narnias beboere til hjælp, og sammen går de i kamp mod heksen og hendes onde herredømme.

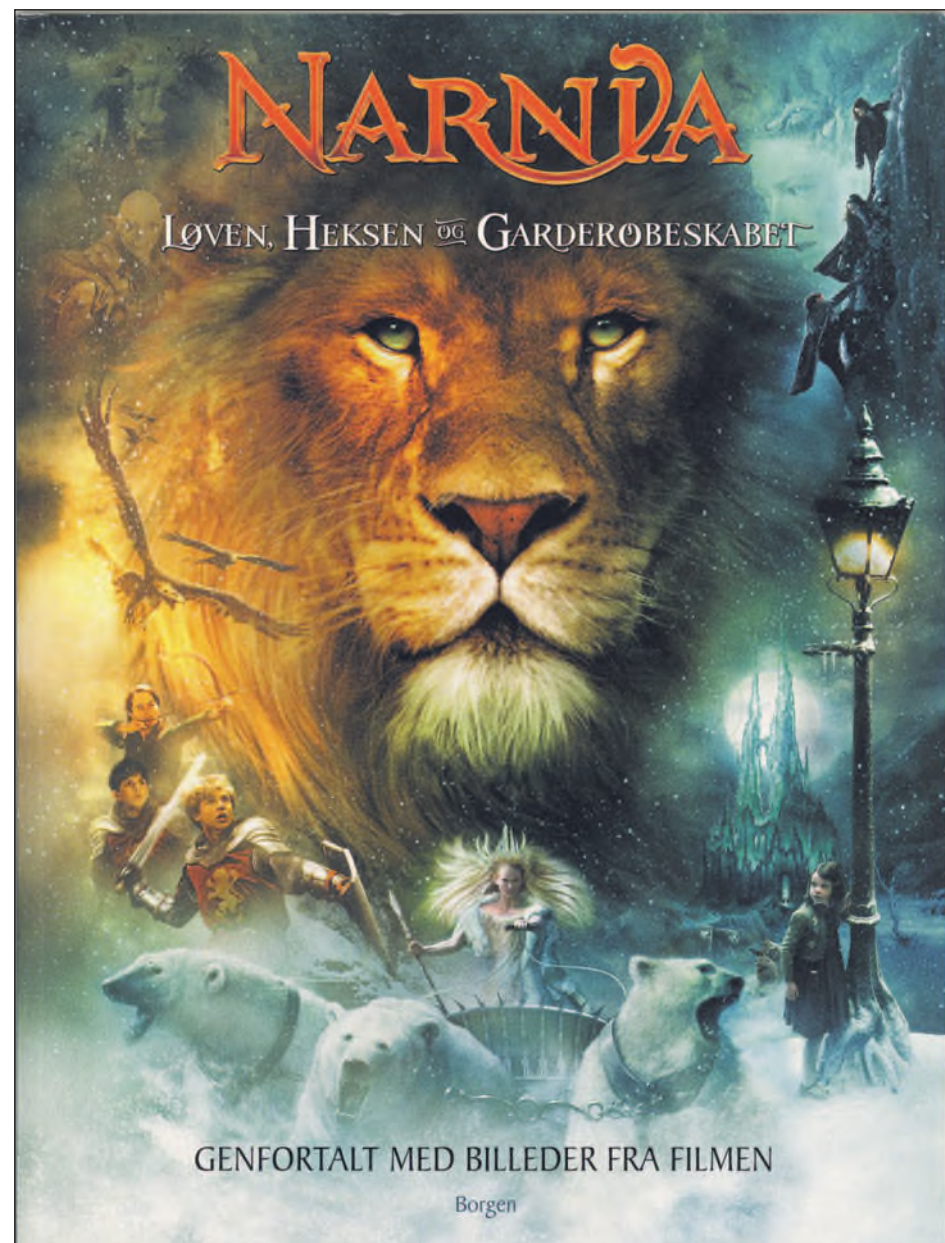
Oplysende allegorier

C.S. Lewis' Narniabøger er skrevet som en moralistisk rebus, en allegori med en bestemt opbyggelig facitliste. I dag vil ingen børnebogsforfattere længere skrive bøger med en løftet pegefinger, som C.S. Lewis har gjort det. Børn lærer hos Lewis ikke at lyve og at følge reglerne. Den virkelige verden og den magiske verden er helt adskilte af et garderobeskab. I forhold til nyere fantasybøger indfører han i Narniabøgerne kristne, teologiske begreber for børn på en eventyrlig og underholdende måde. Bøgerne er oplysende allegorier. I allegorien er figurene altid billeder på noget andet. Aslan, Narnias løvekonge, er f.eks. et billede på Kristus. Aslan ofrer sig selv for at redde Peter, og han genoplives. Dermed er han et billede på Kristus, som lod sig korsfæste for at redde hvert enkelt menneske, og som genopstod. Narniabøgerne handler dybest set ikke om en fantasiverden. C.S. Lewis bruger fantasien til at beskrive vor verden og den kristne virkelighed. På en underholdende og billedrig måde lærer børn, at menneskelivet indebærer valg. Det gælder om at vælge med omhu og besinde sig på konsekvenserne.

Selvfølgelig kan disse værdier også formidles ved at sige tingene direkte og uden at begive sig ind i en fortryllet virkelighed, men nogle budskaber kan bedst formidles og læres på denne måde. Hvis noget skal tale dybt ind i menneskets sjæl, benytter forfattere sig ofte af "sjælens sprog", dvs. af fantasi, billeder og poesi. Virkeligheden er ikke bare en vandret og flad dimension af fakta og statistikker. Ikke uden grund siger vi, at der er mere mellem himmel og jord, end vi kan forstå og forklare, ja endda rumme. Virkeligheden har også en anden dimension, som består af symboler og billeder. Måske er billedverdenen ligefrem dyb realisme?

Narniabøgerne vil ikke være en virkelighedsflugt ind i et fortryllet univers. De billeder, C.S. Lewis bruger, er billeder af noget i den virkelige verden. Derfor kan billederne oplyse forhold i den velkendte verden, man nu engang lever i. Med de fantasifulde billeder, som optræder i bøgerne, udtrykkes noget, som ikke kan siges på nogen anden måde.

I dag har legen og det fantastiske pga. de teknologiske mediers udvikling fået

Shrek-filmens instruktør Andrew Adamson har stået for filmatiseringen af den mest kendte og elskede af Narnia-bøgerne "Løven, heksen og garderobeskabet" om børnene Peter, Susan, Edmund og Lucy, der gennem garderobeskabet i et gammelt hus finder vej til en fortryllet verden. Filmen, der får premiere i december, er blevet til i et samarbejde mellem Disney-koncernen og Walden Media, som har investeret 150 mio. \$ i projektet. Borgens Forlag udsendte Narnia-bøgerne i dansk oversættelse i begyndelsen af 1980'erne og har nu inden filmpremieren genudgivet dem i forskellige udgaver

en fremtrædende plads langt efter 10-årsalderen. Børn og unge synes i dag at have en helt anden intuitiv forståelse af det visuelle, af billeder og symboler, end vi voksne har. Det bør vi udnytte, når vi taler om tro.

Virkelighedens fantastiske sider

Narniabøgerne rejser en række eksistentielle spørgsmål. De beskriver væsentlige forhold i et menneskes tilværelse. Således kan de bruges som en port til barnets virkelighed og psyke og være en "nøgle" til at komme i kontakt med børns og unges undren. De hjælper til at nå ind til de dybere spørgsmål i tilværelsen og gøre sig tanker om regler og fantasi, valg og konsekvenser, godt og ondt, kærlighed og jalousi, egoisme og kammeratskab. Narniabøgerne viser, at verden er underfuld, peger på kærlighedens nåde og antyder, at alt dette måske er den sande fortryllet i verden.

Via bøgerne har vi en chance for at tage en snak om centrale etiske og religiøse emner i en situation, hvor børnene har

vidt åbne øjne og ører. Af os kræves det blot, at vi selv tager stilling, åbent og kritisk, og at vi orker at være "medspillere" i børnenes udforskning af virkelighedens fantastiske sider.

Med spænding afventer jeg derfor premieren i de danske biografier på Andrew Adamsons filmatisering af det andet bind af Narnia-serien "Løven, heksen og garderobeskabet" i december måned. Borgens Forlag har i denne anledning genudgivet alle syv bind af Narniafortællingerne på forskellig måde – som paperback, hardback-serie, som en gennemillustreret udgave i stort format med farvefotos af filmens univers og som billedbog for de mindste. Der er noget for enhver og et hav af gode gaveideer til jul!

Narnia-serien omfatter:

1. Trolldemandens nevø
2. Løven, heksen og garderobeskabet
3. Hesten og drengen
4. Prins Caspian
5. Morgenvandrerens rejse
6. Sølvstolen
7. Det sidste slag

Sådan sparer kirken

Hver gang jeg besøger en kirkebygning, slår det mig, hvilket frås af energi der er. Vi (kirken) kunne spare tusinder af kroner, ved at man slukkede alt lys og erstattede det med levende lys. Som det var på apostlenes tid og helt op til nutiden. Jeg forestiller mig, at hvert kirkemedlem kom med levende lys, som man kunne sætte op i lysestager, der så kunne oplyse kirken. Det vil se flot ud og virke stimulerende, når man vil fordybe sig i bøn. Det vil let kunne lade sig gøre, lys er billige, og så vil der være noget mere, som vi som

kirkegængere kunne være fælles om.

Et andet sted kirken kunne spare er på bilen. Sælg den præster, og få menighedsmedlemmer med bil til at hente jer, eller gå. Ja, det var det, de første disciple af Jesus gjorde. I kan også købe et kort til tog og bus. Det er langt billigere end at have bil. Ja, der er mange måder at spare på. Det er kun fantasien, der sætter grænser.

Hans Svendsen
Hjørring

Tak til Stine Riegels

Kære Stine Riegels,
Mandag den 17. oktober havde du en kronik i Politiken med overskriften Om-sorgscentralen – et bidrag til Politikens kronikkonkurrence om familien. Jeg blev så rigtig glad over at læse det, du skrev, og så fik du endda et smukt billede af jomfru Maria til at ledsage dine ord.

Det rigtig gode og for mig at se forbillige ved kronikken var, at du allerede i linie 3 fortæller, at du er katolik, og du viser læseren, at en katolik kan være både begavet, orienteret i nutidspsykologi m.m., og du har humor, taler samtidens sprog om singler m.m. Du vedkender dig nærmest som en parentes, at du har haft overvejelser om at skulle blive katolik, men valgte det netop på grund af fællesskabet. du sætter spørgsmålstegn ved tidens fri sex m.m., men gør det på en ikke dogmatisk måde.

Og så har du en bidende, men desværre sand beskrivelse af, hvor svære betin-

gelser der er for familielivet i dag. Du tager et emne op, som er aktuelt for almindelige mennesker i dag, og det er så befriende at læse ordet katolik, uden at det er noget om pædofili eller andet negativt. Du lukker folks øjne op for, at vi katolikker er mennesker, som er optaget af det almindelige livs vilkår, og du gør det på en aldeles glimrende måde, som gør mig stolt over at være katolik.

Jeg kunne drømme om, at vi var flere, som kunne blande os på hver vores måde inden for de områder, vi er en del af. Vi skal ikke have berøringsangst over for mediet, som jo ofte udvælger deres stereotype områder omkring det katolske.

Tak Stine, fordi du i denne kronik viste, at en katolik kan være et menneske, som er medlevende i sin samtid på en klog og dejlig måde.

Alice Lyngåe Jørgensen
3460 Birkerød

Døm ikke...

I Katolsk Orientering nr. 18 skriver pastor Benny, at det er godt, at en skoleleder vil afvise lærere pga. deres seksuelle overbevisning. Jeg mener, pastor Benny glemmer to meget vigtige detaljer. For det første Lukasevangeliets: "Døm ikke, så skal I ikke selv dømmes; fordøm ikke, så skal I ikke fordømmes. Tilgiv, så skal I få tilgivelse". Og for det andet, at det er i hjemmene at de vigtigste rollemøder bør findes. En anderledes lærer giver kun anledning til en samtale om, hvad der er ret i forhold til Kirken. Det gør ikke læreren bedre eller ringere. Jeg har selv haft en fremragende, homoseksuel tysk lærer. Det er især hans fortjeneste, at jeg har holdt sproget ved lige. Han var ikke god på grund af eller på trods af sin seksualitet. Den var irrelevant, og den blev igennem alle årene aldrig nævnt. Han var en god lærer gennem faglig viden og indfølingsevne.

nok tage de nødvendige samtaler med børnene om, hvad Kirkens sande lære er. Har skolen en homoseksuel lærer, er det kun en mulighed for at fokusere på, at Gud har skabt os alle lige, på Kirkens universelle sandhed og på at falder nogen i synd, er det ikke vores opgave at fordømme. Det er en falliterklæring som far og menneske, hvis jeg på forhånd afskriver de anderledes tænkende. Vil pastor Benny også afvise muslimske lærere? De afviger jo også fra Kirkens sandhed. Det er dog en frygtelig tanke, hvis vi skal sortere i lærere ud fra race, religion eller overbevisning og ikke ud fra faglig kompetence. Hvad mener biskoppen?

Morten Gudbjerg Karlsen
5700 Svendborg

Mine børn skal sikres de bedste lærere. Om de er bøsser eller hetero er mig ligegyldigt, så længe det ikke bliver en del af undervisningen. Som far skal jeg

Skilsmisser

Kære Torben Riis!
I din leder i KO nr. 17 beskriver du årsager til det (ulykkeligvis) stigende antal skilsmisser i vor tid sammenlignet med tiden før 68.

Du glemmer en ting.

Med den økonomiske afhængighed, som kvinder har fået siden da, er der simpelthen mulighed for, at det kan lade sig gøre at blive skilt, hvis ægteskabet ikke fungerer.

En anden ting er, at de mange ægtepar, der forblev sammen i tiden før 68, jo ikke siger noget om, at så mange flere ægteskaber dengang lykkedes og blomstrede.

Man kan godt for længst have forladt hinanden, skade hinanden og børnene, selvom man forbliver i et sådant parforhold. Det er ikke nødvendigvis udtryk for en større kærlighed og trofasthed – for ikke at sige tro – end om man bliver skilt og flytter hver for sig.

I dag er det da ikke heller uden omkostninger for ægtefolk at blive skilt. De vil normalt være dybt ulykkelige over, at det ikke lykkedes dem. Især hvis der er børn i ægteskabet.

Jeg tror, at alle elskende – alle, der gifter sig – håber, at det her vil vare ved.

Det er så utrolig synd for dem, når det forliser. Og det er – hvad enten man forliser inden for ægteskabet eller man er nødt til at blive skilt – utrolig synd for børnene.

Venlig hilsen
Birgit Arbirk

Svar:

Kære Birgit Arbirk,
Vi kan sagtens blive enige om, at det er synd for de mange mennesker, der lider skibbrud ægteskabeligt set – og for børnene, der jo altid kommer til at betale en stor del af prisen, når en familie går i opløsning.

Vi kan også blive enige om, at ulykkelige ægteskaber, hvor mand og kone lever som hund og kat, heller ikke repræsenterer noget ideal.

Det, jeg ønskede at pege på i min leder, var for det første, at man fra samfundets side i en lang årrække har været meget lidt tilbøjelig til at indrette lovgivningen ud fra familiens behov. Set med politikernes øjne er vi alle lønmodtagere, veldisciplinerede arbejdsbier, og det at få børn og få en familie til at fungere betragtes som en ren privatsag, ikke en naturlig del af samfundslivet. Derfor skal man heller ikke undre sig over, at så mange giver op.

Min anden pointe var, at det, vi kan iagttage på det lovgivningsmæssige område, hænger nøje sammen med en meget individualistisk holdning, som for alvor fik vind i sejlene omkring 1968, og som har gjort, at mange ikke er indstillet på at blive i deres ægteskab, når problemerne melder sig. Med andre ord: går man ind i et ægteskab med den indstilling, at man kun vil holde ud, så længe forholdet fungerer stort set problemløst – ja, så har ægteskabet på forhånd ikke de bedste chancer for at holde.

Jeg er enig med dig i, at kvindernes økonomiske uafhængighed kan være en del af forklaringen på det stigende antal skilsmisser, men jeg tror langt fra, det er hele forklaringen. Ser vi på statistikken, er det påfaldende, at man igennem 1950'erne og 1960'erne havde en konstant skilsmisseprocent omkring 18% – til og med 1968. I 1970 steg den til 26% – og så, i 1971, er vi oppe på 40,8%, altså en fordobling på blot 3 år! En sådan eksplosiv stigning ser for mig ud til bedst at kunne forklares med henvisning til det, jeg i lederen kalder et mentalitetsskred.

Med venlig hilsen
Torben Riis

Bønnens Apostolat

december

At en stadig dybere forståelse af mandens og kvindens værdighed efter Skaberens plan må brede sig

At søgen efter Gud og tørst efter sandheden her på jorden må føre hvert menneske til mødet med Herren

Biskoppens kalender

November

25. kl. 19.00 Messe i Domkirken i anledning af Niels Steensens fest
29. kl. 10.00 Præsterådsmøde

December

02. - 07. Rom
09. kl. 18.00 "Bibelens overrækkelse" i Maribo
10. kl. 15.00 Messe i Hørsholm
11. kl. 10.00 Messe i Domkirken
kl. 12.00 Spansk messe i Skt. Augustin
13. kl. 9.00 Messe i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade
14. kl. 9.00 Messe i Skt. Josefs Karmel
24. kl. 24.00 Midnatsmesse i Domkirken

Det sker i bispedømmet

December

3. kl. 14.30. Voksen-Katekese: "Valfart - hvad er det?" - Om valfartens teologi - v. Pater Herbert Krawczyk, S.J., Sankt Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh.
3. kl. 10.00-14.00 Basar på Skt Joseph Søstrenes Skole i Ordrup, Skovkrogen 17-19, Charlottenlund - til fordel for moder Teresas Søstres arbejde - se annoncen
8. kl. 19.30. Foredrag af forfatteren Peter Halldorf: At leve eukaristisk. Sankt Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh.
13. kl. 20.00. Kammerkoret Musica Viva afholder under ledelse af Torben H. Svendsen sin årlige advents/julekoncert i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, Kbh.
25. kl. 19.00 Festmesse for Niels Steensen i Sankt Ansgar Kirke m. foredrag i menighedssalen, Bredgade 69A, Kbh. - se annoncen

Basar på Sankt Joseph Søstrenes Skole i Ordrup

Lørdag den 3. december kl. 10.00-14.00 afholder Sankt Joseph Søstrenes Skole basar til fordel for Moder Teresa Søstres arbejde. Skolen vil denne dag stå på den anden ende og byde på spændende boder, loppemarked, spisesteder og sjove aktiviteter. Alle er hjertelig velkommen til at besøge skolen, Skovkrogen 17-19, 2920 Charlottenlund

Rosenkranse, bøger om profeti og tro

Køb bøger om profetier, åbenbaringer og mirakler. Og om tro, bøn og faste. Køb den katolske katekismus. Bøger om Fatima, Medjugorje, Garabandal, Faustina, Vassula, Maria Valtorta, Luisa Piccarreta, Maria Simma og flere. Salg af rosenkranse, bedekort, kort, kors, medaljer, skapularer. Få den velsignede mirakuløse medalje.

Profeti

www.profeti.dk www.medjugorje.dk
Tel: 30232360 / 86277358 (bedst kl. 18-20)

Ave Maria

God katolsk julegave som varer hele året

Et års abonnement på Ave Maria skaber glæde fire gange om året

Indbetal kr. 100 på girokonto 349-2826 eller bank til konto 1551 349-2826 med angivelse af modtager

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring 7518 1808

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20-23 hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften, weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyrings sæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Academicum Catholicum

og Skt. Ansgar Kirkes menighed

indbyder til
Festmesse for den salige Niels Steensen med efterfølgende reception og foredrag ved dr. scient. Elsebeth Thomsen som taler over emnet
Niels Steensen i samlinger og museers verden

Tid: Fredag d. 25. november 2005, kl. 19
Sted: Skt. Ansgar Kirke og menighedssal Bredgade 64
1260 København K

Alle er velkomne

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 1, som udkommer 11. januar 2006, skal være redaktionen i hænde
senest den 19. december 2005

Med venlig hilsen
Redaktionen

Besøg den officielle
katolske hjemmeside

på www.katolsk.dk
- og læs KO på
www.katolskorientering.dk

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter, ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Genesis – I begyndelsen

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Israel er i landflygtighed, og som så ofte før opstår de store spørgsmål endnu engang langt fra hjemmet. Hvorfor er vi på denne jord, som på samme tid kan være både så paradisisk og så øde og tom? Findes der en Gud, som ser alt dette, eller er alt bare skæbne? Disse spørgsmål tager skabelsesberetningen op, og her begynder fortællingen.

En jødisk skriftklog, måske en præst, som ikke længere har noget tempel at gøre tjeneste i, fortæller historien. Han er ganske vist langt fra sit hjemland. Men han øser af de århundredgamle kilder og trøster sit folk. Præsten holder ikke et foredrag om, hvordan verden er opstået. Han synger i stedet en ballade om, hvorfor den er opstået. Skabelsesberetningen er således ikke nogen geologisk forklaring på, hvordan Gud gav sig i kast med himlen og jorden. Den er i stedet en forklaring på, hvad Gud ville med himlen og jorden.

I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden. Der er kun tomhed og urdybet. Der er intet. Men så begynder Gud at skabe gennem sit ord. Han sætter dramaet i gang.

Sammenlignet med andre skabelsesberetninger

rummer den jødiske ingen "biografi" for Gud. Hans eksistens er selvindlysende, og vi lærer Gud at kende gennem de handlinger, som allerede her viser hans dristige kreativitet. Først fastlægger Gud en orden. Og ved at fastlægge denne orden udviser han sin ideelle og kærlige forældreomsorg over for menneskene. Verden får herved sine grundlæggende grænser. Ethvert barn har brug for faste rammer og lærer tillid gennem forudsigelighed og rutine. Og som voksne har vi også brug for et mindstemål af orden i vore fysiske omgivelser for at kunne opfylde vort potentiale. Gud skaber orden ud af kaos og lys som modvægt til mørket. Han skaber en frodig verden til glæde for os alle. Efter hver ny dag understreges det, hvor godt det skabte er. Gud udtæn-

ker først en verden, som er god at leve i for os mennesker. Han føler glæde og tilfredsstillelse ved sit skaberværk. Hele skabelsesfortællingen er præget af håb og optimisme. Den plan, som Gud lægger her, er af betydning for vor menneskelige identitet. Mennesker, som tror, at de er blevet til ved uplanlagte tilfældigheder, må kæmpe en hård kamp for at opbygge deres selvagtelse. For at kunne elske os selv har vi brug for følelsen at være elsket, ønsket og planlagt af den (ham), der har skabt os. Denne tekst fortæller således, at menneskenes skabelse er den mest velovervejede del af Guds skaberværk.

Til videre fordybelse

Læs 1 Mos 1,1-2,3 og sammenlign teksten med Sl 33,6-9 og Joh 1,1-3.

Afsender:
ID 12848
Katolsk Orientering
Gammel Kongevej 15
1610 København V

Returadres
Magasinpost B

Fundet i programmet

af
Stig Holting

Uge 47 og 48

TV

DR 1: Torsdag den 24. november 13.50 SPOT: Salman Rushdie

Eksklusivt interview med Salman Rushdie. Forfatteren måtte leve i skjul i 9 år da han i 1989 blev ramt af den iranske fatwa efter udgivelse af "De sataniske Vers". I dag er Rushdies romaner stærkt påvirket af den internationale terrorisme. Forfatteren forsøger at skabe forståelse mellem Vesten og den muslimske verden.

Tilrettelæggelse: Simi Jan.

DR 2: Fredag den 26. november 17.30 Isens kirker (2:2)

Den grønlandske kirke fylder 100 år. Vi rejser med en præst og en historiker langs Grønlands kyst - og følger sporet af kristendommen. (Genudsendelse)

Tilrettelæggelse: Vagn Olsen

DR 1: Mandag den 28. november 10.30 Rundt om forfatteren Amos Oz.

I denne norske serie giver tre forskellige journalister hver deres bidrag til et portræt af en aktuel forfatter. Her møder de den israelske forfatter Amos Oz, som bl.a. viser dem rundt i sin barndoms gader i Jerusalem og Det jødiske museum i Berlin. Nordvision fra Norge.

DR 1: Mandag den 28. november 11.30 Himlen på jorden (3:6)

Den kristne arkitektur har mangeartede udtryk. Vi rejser fra den mindste kirke på den yderste irske ø, bygget af ukendte keltiske munke, til den største: Peterskirken i Rom, konstrueret og opført af Michelangelo og andre geniale kunstnere.

DR 1: Torsdag den 1. december 11.30 Fremmed i Europa (9:10)

Efter anden verdenskrig blev en stor del af det østlige tidligere Polen indlemmet i Sovjetunionen. Tusinder af mennesker blev sendt i landflygtighed i Polen. Wojciech og hans familie

repræsenterer den typiske historie om disse mennesker, som efter at have mistet alt måtte opbygge sig en ny tilværelse.

DR 1: Søndag den 4. december 22.10 De skrev historie (9:9)

Steffen Kretz møder Lech Walesa. Han blev et ikon for mennesker verden over, da han stillede sig i spidsen for det oprør, der senere førte til kommunismens fald. En fattig polsk bondesøn, der blev sit lands præsident - men som også endte med at blive sin egen værste fjende.

Tilrettelæggelse: Steffen Kretz og Lillian Gjerulf.

Sendes også 5. og 8.12.

RADIO

P 1: Fredag den 25. november 22.00 Mennesker og tro
Mystik og mysterier.

Sognepræst Johannes H. Christensen om Da Vinci mysteriet og tidens interesse for mystik.

Tilrettelæggelse: Anders Lauge-sen.

P 2: Lørdag den 26. november 18.14 Mogens Pedersøn

DR Radiokammerkoret synger

Missa quinque vocum.
Dirigent: Stefan Parkman.

P 2: Søndag den 27. november 12.20 Radiokammerkoret
Monteverdi: Sestina.

Sandro Gorli: Requiem.
DR Radiokammerkoret. Dirigent: Fredrik Malmberg.
Præsentation: Bent Grønholdt. (Fra koncert i Trinitatis Kirke i København 12. november).

Ny læserservice

For fremtiden vil vi i tilknytning til vores omtale af TV- og radioprogrammerne bringe programpunkterne fra KAT-POD's seneste udsendelser. Som bekendt vil det være muligt at "blade" tilbage og lytte til tidligere udsendelser.

På www.katpod.dk siden sidst:

Pastor Kreienbühl om Missionssøndagen
Iben Thranholms nye bog
Biskop Czeslaw om synoden
Bibelaftener i Vejle
Pavens husprædikant i Danmark
Vatikanet taler flygtninges sag i FN

*Og hun fødte sin søn, den førstefødte,
og svøbte ham og lagde ham i en
krybbe, thi der var ikke plads til dem i
herberget.*

Luk 2.7

Biskoppens julehilsen

Aret, der nu nærmer sig sin afslutning, har været præget af markante og skelsættende kirkelige begivenheder. For første gang i mange år og for første gang i en hel generation af katolikkers liv oplevede vi et paveskifte. Afskeden med pave Johannes Paul II var vemodig, og hans bortgang syntes at være afslutningen på en æra. Pave Johannes Paul II's person og stil er uefterlignelig, og alligevel synes der at være

en naturlig overgang til pave Benedikt XVI's tid. Stilen er anderledes; men pave Benedikts forbundethed med sin forgænger og hans hyppige omtale af ham gør på en måde paveskiftet mindre brat. Med stor taknemmelighed ser vi tilbage på pave Johannes Paul II's liv og virke, og med tilsvarende forhåbninger glæder vi os over pave Benedikt XVI's valg og beder Gud give ham en rig og velsignet tid som Kirkens jordiske overhoved.

Pave Johannes Pauls initiativ levede videre i flere af årets begivenheder. Den vigtigste var bispesynoden i oktober, som med sit tema "Eukaristien, kilde og højdepunkt for Kirkens liv og sendelse" markerede afslutningen af Eukaristiens år. Bispesynodens budskab og opfølgningen af dens arbejde er en opgave, som det udrindende år giver os med ind i fremtiden.

Allerede den forestående julefest minder os på en meget konkret måde om Eukaristien. Vi mindes, at Guds Søn blev menneske og dermed også, at den virkelighed, vi fejrer i Eukaristien, blev mulig. At vi kan modtage Kristi legeme og blod er en direkte følge af begivenhederne omkring Menneskevordelsen.

Bispesynodens og dermed det eukaristiske års opfordring til os er ikke noget nyt. En fordybelse i Eukaristien betyder at blive knyttet tættere til Kristus og Kirkens fællesskab. Eukaristien udfordrer vor tro. Udfordringen består i, at det går over vor forstand, at brød og vin kan blive til Kristi legeme og blod. Kun i tro kan vi tage dette mysterium til os. En anden udfordring be-

står i at tage vor tro alvorligt og leve efter den. Selv om forstanden her ikke bliver sat så meget på prøve, kan det at følge Kristi bud og kald undertiden være en større overvindelse end at acceptere en vanskeligt tilgængelig trossandhed.

En fordybelse i Eukaristiens mysterium betyder en øget respekt for Kristi nærvær, stærkere bevidsthed om, hvad det er, vi foretager os, når vi fejrer messen. Kort og godt skal det medføre, at den tro, vi bekender som katolske kristne, kommer til at præge vort liv, at vi lærer at prioritere rigtigt og at lade os lede af Gud. En sådan prioritering må så også komme til udtryk i et levende engagement i Kirken og i opmærksomhed for vore medmenneskers behov.

Alt dette har Gud villet give os i julens mysterium. Hans Søn er kommet os nær i menneskelig skikkelse, en nærhed, som fortsætter i Eukaristien.

Julen er traditionelt en fest, der samler, og som tilsvarende gør savnet af fællesskab mere smerteligt. Jeg ønsker for os alle, at festen må samle os i en god ånd – ved julemessen og ved julebordet – og at fællesskabet med Gud og med hinanden må være levende, også når vi forlader kirken efter messen, og når hverdagen melder sig efter højtiden.

En glædelig og velsignet jul
og et godt og fredfyldt nytår ønskes alle af

+Czeslaw

Første film nogensinde om La Grande Chartreuse

"En kristen burde altid være lykkelig og aldrig bedrøvet" siger en gammel, blind munk i et interview, der bryder den ellers næsten totale stilhed ved slutningen af den mere end to timer lange film "Die große Stille", der var et af de tyske bidrag til filmfestivalen i Venedig 2005.

I filmen følger man karteusermunkenes hverdag i klosteret fra de ved matutin kl. 0.30 står op til flere timers bøn til de slutter dagen efter Angelus og Komplet kl. 19.00. Dagsprogrammet udfyldes dels af mange timers bøn på fastsatte tider og lectio divina (åndelig læsning), dels af manuelt arbejde og forskellige former for håndværk (f.eks. fremstilling af den berømte klosterlikør), som skal skaffe klosteret indtægter. Størstedelen af deres dag tilbringer karteuserne alene i tavshed i deres celler. Al kommunikation munkerne imellem er begrænset til det strengt nødvendige, og kun på søn- og helligdage

har de mulighed for at tale frit med hinanden nogle timer. Man følger i filmen en vinterscene på det store klosterområde, hvor en gruppe leende, diskuterende munke kælker ned ad en bjergskrånning.

16 år måtte filmens instruktør Philip Gröning vente, før han i 1999 som den første nogensinde fik lov til at filme i eremitklosteret "La Grande Chartreuse", der

ligger i de sydfranske alper nær Grenoble. Først da mente klosteret, at tiden var moden til projektet.

Gröning flyttede ind i en tom celle og fulgte i næsten 6 måneder hverdagen i klosteret. Målet var at skabe en film, hvor tilskueren kunne leve sig helt ind i klosterets liv.

"Die große Stille" er blevet en tyst,

meditativ film, hvor de almindelige hverdagslyde fra trafik, tv, telefoner osv. er siet fra, og hvor man kun hører lydene af fodtrin, skrædderens saks eller en bedeskammel, der knirker. Først efter 19 minutter høres menneskelige stemmer i form af gregoriansk sang.

Af og til blændes der ind på teksttavler, som fylder hele lærredet med budskaber – f.eks.: "Den som ikke forlader alt og følger mig, kan ikke være min discipel".

Karteuserordenen blev grundlagt i 1084 af den hellige Bruno fra Köln og har taget sit navn fra det store bjergmassiv La Chartreuse, klosteret ligger ved siden af.

For tiden er der 19 klostre med 370 munke og 5 søsterklostre med ca. 75 nonner. Ordenen arbejder p.t. på at etablere sig i Korea efter opfordring fra Johannes Paul II.

Det vides endnu ikke, om filmen, der har været meget omtalt i de tyske medier, vil blive vist i Danmark.

Die große Stille. Tyskland 2005. Manus og instruktion: Philip Gröning.
<http://www.diegrossestelle.de>
<http://www.chartreux.org/>

Pave Benedikt XVI's adventsbudskab

Den første søndag i advent, inden den anden Angelus-bøn, henvendte paven disse ord til de troende, der var forsamlet på Peterspladsen :

Kære brødre og søstre!

Med denne søndag begynder adventstiden, en tid som i religiøs forstand har et særligt budskab til os fuldt af håb og glad forventning. Hver gang den kristne menighed forbereder sig på at mindes Forløserens fødsel, fyldes den af en inderlig glæde, som i et vist omfang forplanter sig til hele samfundet.

I adventstiden retter kristenfolket på den ene side blikket mod endemålet for sin pilgrimsvandring gennem historien, som er Herren Jesu genkomst i herlighed; på den anden side knæler den andagtsfuldt foran krybben og mindes Hans fødsel i Betlehem. De kristnes håb er rettet mod fremtiden, men har sine rødder i en historisk begivenhed. I tidens fylde blev Guds Søn født af jomfru Maria "født af en kvinde, født under loven", som Paulus skriver (Gal 4,4).

Skriften opfordrer os i dag til at forblive årvågne, mens vi venter på Kristi genkomst. "Våg derfor," siger Jesus, "thi I ved ikke, når husets herre kommer" (Mark 13,35). Den korte lignelse om herren, som rejste bort, og tjenerne, som skulle styre huset i hans fravær, understreger vigtigheden af at vi er rede til at tage imod Herren, når han kommer uventet. Den kristne menighed længes efter, at Han igen viser sig, og apostlen Paulus siger i Brevet til Korinterne, at de skal have tillid til Gud og leve således, at de, når Han kommer igen, "ikke kan anklages på vor Herres Jesu Kristi dag" (1 Kor 1,7-9).

(...)

Man kan sige, at advent er den tid, hvor kristne i deres hjerter må genopvække håbet om med Guds hjælp at blive i stand til at bringe fornyelse ind i verden. I denne sammenhæng vil jeg også gerne i dag henlede opmærksomheden på Det andet Vatikanconcils konstitution "Gaudium et Spes" om Kirken i den moderne verden. Det er en tekst, som i udpræget grad er gennemtrængt af kristent håb.

Jeg tænker især på nr. 39 med overskriften "Den ny himmel og den ny jord". Her står der: "Vi er belært om, at Gud forbereder en ny bolig og en ny jord, hvor retfærdighed vil bo" (jfr 2 Kor 5,2; 2 Pet 3,13). Men "forventningen om en ny jord bør dog ikke svække, men snarere stimulere vor omsorg for denne jord." Ja, de gode frugter af vore anstrengelser vil vi atter kunne erfare, når Kristus overdrager Faderen det evige og universelle kongedømme. Måtte den hellige Maria, adventstidens jomfru, hjælpe os til at leve denne nådens tid i årvågenhed og trofasthed, mens vi afventer Herrens genkomst.

Demokrati i Kirken?

Tak til Kirsten Kjærulff for artiklen – den første! – i KO nr. 18 af 9.11.2005 vedrørende menighedsråd.

Det har i mange, mange år været påtrængende med en sådan redegørelse. At det pointeres meget stærkt, at menighedsrådet skal arbejde under præstens ledelse og kun er rådgivende, er sikkert ukendt for mange dér. Man tror, at det er dette råd ene og alene, der bestemmer og "kører" ALT, dvs. står over præsten og hans opgave.

Derfor hører man oftere og oftere, meget selvtillfreds "det er os, der bestemmer; præsten skal naturligvis rette sig efter os", hvilket gør hans præstelige arbejde utrolig besværligt – for ikke at sige umuligt.

Desuden sker der en magtkamp mellem medlemmerne indbyrdes, så der intet kommer ud af disse møder – og slet ikke til gavn for de troende.

Det var en uheldig beslutning, at der i 1970 overhovedet blev oprettet

menighedsråd, der jo tydeligt henviste til Folkekirkens principper på dette område.

Derfor: Nedlæg menighedsrådene!! Eller fremkom med helt præcise arbejdsretninger for dem, som løbende skal kontrolleres med henblik på overholdelse af disse.

B-M Olsen
Dr. Tværgade 40, 4.
1302 Kbh. K.

Replik til Erling Tiedemann

En bemærkning til Erling Tiedemanns indlæg i nr. 18 og til den af ham omtalte konvertit, der føler, det er svært at "komme ind i en katolsk menighed".

Jeg er en gammel kone, der konverterede i år 2000. Jeg føler mig velkommen blandt såvel andre konvertitter som "gamle katolikker",

og jeg tror, at mange andre, der er konverteret senere end jeg, også føler sig velkomne. Jeg føler, vi har meget fælles og har et vist ansvar både åndeligt og helbredsmæssigt for hinanden. Nogle få kommer ofte til hverdag i Skt. Ansgar, men mange sætter direkte eller indirekte hinanden stævne til højmesse, katekesen, ba-

sar, skovtur, KÆK, allehelgensfest o.m.a.

Jeg tror, vi følger hinanden i forbøn og glæder os meget, når nye slutter sig til os, en mindretalskirke i Danmark.

Else Knudsen
2000 Frederiksberg

Er der præstemangel i Danmark?

Af en lærd katolsk sognepræst hørte jeg, at 'der ikke er præstemangel i Danmark sammenlignet med mange andre lande. At der her er sognepræster med to eller flere sogne, beror på, at der er for lidt at lave for én præst i vore små sogne'.

Jeg blev meget glad for Birgit Arbirks læserbrev (i nr.18 af Katolsk Orientering), som beskriver, hvordan man tackler præstemangelen i Namibia. Samme situation findes i Holland, f.eks. i sognet Bennekom, der hører til en pastoral enhed af tolv sogne med to præster og et dusin fuldt teologisk uddannede pastoralassistenter, hvoraf flest kvinder. I hvert sogn læses der altså allerhøjest én månedlig messe, mens Ordets gudstjeneste, ledet af kvinder, fejres de øvrige tre eller fire søndage.

Situationen har haft den positive effekt, at menighederne er kommet mere op på mærkerne, når det gælder at bevare deres sogneidentitet.

I Bennekom, med 1200 sognebørn, er der 250 aktive sognehjælpere, som opretholder børnehaver, skole, Ordets gudstjeneste for børn i alle aldre, fire forskellige sangkor samt klubber for alle aldersgrupper. Sognet administreres af menigheden, man skiftes til telefonstjeneste osv. Det udmærkede økumeniske samarbejde med andre kristne og ikke-kristne religioner viser sig bl.a. i et fælles hefte, hvor de forskellige religioners foredragsrækker annonceres, således at f.eks. jøder og muslimer selv fortæller om deres religion. De forskellige kristne samfund og sekter kommer sammen og diskuterer og mediterer over

troen, med hovedvægt på, hvad der forener, og ikke hvad der skiller.

Kunne disse modeller fra Namibia og fra Holland mon ikke også bruges her i Danmark, hvis en menighed savner en præst?

For at anlægge et positivt synspunkt, kunne situationen så ikke netop befordre sammenholdet i en menighed, mellem mænd og kvinder, mellem forskellige etniske grupper, fordi man nødsages til et tæt samarbejde for at holde sognet i gang – med tanke på det almindelige præsteskab.

Ulla Sander Olsen
Kgs. Lyngby

Flere læserbreve side 14

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med tydeligt navn, adresse og telefonnummer.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte indlæg. Et læserbrev må højst fylde 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Ved indsendelse af læserbreve på papir bedes diskette så vidt muligt vedlagt.

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne

Medarbejdere i dette nr. Sofie von Hauch, Stig Holsting, Knud Helsted Kluge, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sogneyt@katolskorientering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt. Abonnementspris 390 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer

Oplag 7400

ISSN 0902-297X

Orientering fra valgstyrelsen

Den 30. april 2006 skal der være valg til menighedsråd og pastoralråd, og i denne artikel orienterer bispedømmets valgstyrelse nærmere om valget

af Erling Tiedemann

Søndag, den 30. april 2006 er det valgdag i de katolske menigheder i Danmark, hvor der skal vælges nye medlemmer til det lokale menighedsråd, og hvor der kan stemmes til valg af det nye pastoralråd, som skal bestå af 41 medlemmer.

Hvis menighedens søndagsmesse kun fejres lørdag, den 29. april, finder afstemningen sted denne dag, mens der kan stemmes både lørdag og søndag i de menigheder, hvor søndagsmessen fejres begge dage.

Valgstyrelser

Der er nedsat en valgstyrelse for hele bispedømmet, som står for den overordnede tilrettelægning af valget. Den består af Anne Ambjørnsen, Ringsted; Erik Smithuysen, Kolding; Johan Hartmann Stæger, København (næstformand); Gabriella Szirmai, Næstved; og Erling Tiedemann, København (formand).

Og i de enkelte menigheder er man i fuld gang med at nedsætte lokale valgstyrelser. På internetsiden www.valgstyrelse.katolsk.dk/ kan man se, hvem der er blevet formand for valgstyrelsen i ens menighed. Her kan man i øvrigt også finde alle de detaljerede regler om valget og de frister, der gælder, hvis man vil opstille kandidater eller andet.

Hvem kan stemme?

Valgret til menighedsråd og pastoralråd har enhver katolik i menigheden, som senest på valgdagen d. 30. april 2006 er fyldt 16 år, og som senest den 2. april 2006, er optaget på menighedens valgliste. En katolik mister dog sin valgret, såfremt vedkommende bringer sig i åbenbar modsætning til Den katolske Kirke.

Hvem kan vælges?

Valgbar til menighedsrådet og pastoralrådet er enhver katolik i Danmark, som er opført på valglisten i menigheden. For Færøerne og Grønland gælder særlige regler. En katolik mister dog sin valgbarhed, såfremt vedkommende bringer sig i et sådant forhold til Kirken, at vedkommende må anses for uegnet til at beklæde offentligt hverv i Kirken.

Valglisten

I hver menighed udarbejdes en valgliste, som er fælles for valgene til menighedsråd og pastoralråd. Valglisten skal fremlægges til eftersyn fra og med onsdag, den 1. marts 2006 til og med søndag den 2. april 2006. Der er så mulighed for – inden den 10. april 2006 – at klage over uberettiget optagelse eller udeladelse på valglisten; se nærmere nedenfor under Klager.

Afholdelse af menigheds møde

I hver menighed skal der holdes et menigheds møde, hvor menighedens medlemmer orienteres om valget. Mødet kan bl.a. være vejledende m.h.t. kandidatopstillingen. Mødet skal holdes i tidsrummet fra og med lørdag den 4. marts 2006 til og med søndag den 19. marts 2006.

Kandidater til menighedsrådsvalget

Enhver, der har valgret, kan skriftligt og senest den 5. april 2006 foreslå en eller flere kandidater til menighedsrådsvalget. Man har også ret til at foreslå sig selv. Se i øvrigt nedenfor om samtykke.

Når fristen for opstilling er passeret, fremlægger den lokale valgstyrelse kandidatlisten til offentligt gennemsyn. Man kan så – inden den 10. april 2006 – klage over optagelse eller udeladelse på listen; se nærmere nedenfor under Klager.

Kandidater til pastoralrådsvalget

Enhver, der har valgret, kan skriftligt og senest den 21. marts 2006 foreslå en eller flere kandidater inden for én eller flere af kategorierne lægfolk, præster og søstre. Man har også ret til at foreslå sig selv. Opstillingen skal sendes til Bispedømmets Valgstyrelse, c/o Katolsk Bispeskontor, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, og den skal være ledsaget af kandidatens samtykkeerklæring; se nedenfor.

Når fristen for opstilling er passeret, udarbejder bispedømmets valgstyrelse en liste over de foreslåede og villige personer, der er valgbar. Kandidatlisten offentliggøres på samme måde som listen for menighedsrådsvalget. Man kan så – inden den 10. april 2006 – klage over optagelse eller udeladelse på listen; se nærmere nedenfor under Klager.

Samtykke

Enhver kandidat skal skriftligt erklære sig villig til at stille op og lade sig vælge, og pastoralrådet har besluttet, at vedkommende også skal underskrive en erklæring om at være bekendt med, at det forventes, at kandidater til menighedsråds- eller pastoralrådsvalget betaler kirkeskat til Den katolske Kirke. Selv om

det således er en opstillingsbetingelse at underskrive en sådan erklæring, er det fortsat ingen valgbarhedsbetingelse, at en kandidat betaler kirkeskat, og den pågældende valgstyrelse kan ikke nægte at optage en person på kandidatlisten med den begrundelse, at vedkommende ikke betaler kirkeskat. Blanketter til underskrift kan fås hos den lokale valgstyrelses formand og kan også hentes på hjemmesiden www.valgstyrelse.katolsk.dk/.

Bortfald af afstemning

Hvis der ikke er opstillet flere kandidater, end der skal vælges, bortfalder valghandlingen, og de opstillede betragtes som valgt ved såkaldt fredsvalg. Man bør dog være opmærksom på, at selv om der er fredsvalg til menighedsrådet, behøver det samme ikke være tilfældet, for så vidt angår pastoralrådet – og omvendt.

Afstemning pr. brev

Er man forhindret i at indfinde sig på afstemningsstedet inden for det til afstemning fastsatte tidsrum, kan man stemme pr. brev. Man skal i så fald henvende sig til formanden for valgstyrelsen i den menighed, på hvis valgliste man er optaget, og fra denne vil man da modtage det nødvendige materiale til brevafstemningen og orientering om, hvornår ens brevstemme skal være fremme for at blive talt med.

Optælling

Opgørelsen af valgets resultat (stemmeoptællingen) er offentlig, men dog således, at tilskuerne ikke har adgang til selve det område, hvor den lokale valgstyrelses medlemmer og de tilforordnede foretager optællingen. Tilskuerne bør derimod kunne følge optællingen gennem højtlytningen af navnene på de kandidater, der har opnået stemmer.

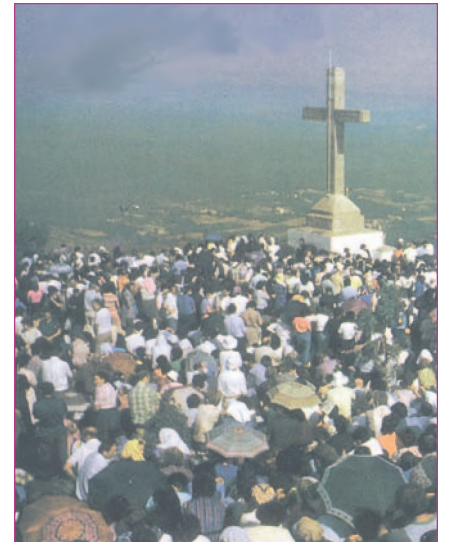
Klager

Der skulle jo helst ikke være noget at klage over, men skulle det alligevel ske, kan man hos formanden for den lokale valgstyrelse få udleveret en vejledning, der fortæller, hvem man skal klage til og eventuelt anke over for, hvis man ikke er tilfreds med afgørelsen af klagen, og hvilke frister der i så henseende gælder. Man kan også læse denne vejledning på internetadressen www.valgstyrelse.katolsk.dk/.

Et fromt ønske

Og så er der kun at håbe, at det hele kommer til at gå godt og i overensstemmelse med de gældende regler, som denne artikel kun har refereret summarisk. Vil man sætte sig grundigere ind i tingene, kan man finde alle bestemmelserne på den allerede nævnte hjemmeside.

Medjugorje – et åndeligt kraftcenter

Siden 1981 har Jomfru Maria vist sig for seks seere i en lille bjerglandsby Medjugorje i Bosnien-Herzegovina. I begyndelsen af november var vi en gruppe på 26 pilgrimme fra Danmark på valfart til det hurtigst voksende katolske pilgrimssted i verden.

Vi overværede bl.a. en åbenbaring ved seeren Mirjana d. 2. november, hvor Jomfru viste sig sørgmodig og ked af det på grund af menneskenes synder. Åbenbaringen fandt sted i Cenacola, et hjem for narkomaner, hvor utallige omvendelser og helbredelser fra narkoens lænker finder sted.

Endvidere besøgte vi det "grædende" bronzekors, af den "Opstandne Kristus" bag ved kirken, hvor Gud græder tårer! Budskabet som Jomfru Maria kommer med er enkelt: Bøn: "Jeg kalder jer, kære børn til bøn med hjertet." Bed, og lad altid Rosenkransen være i jeres hænder, så satan kan se, at I tilhører mig." Faste: "Gennem faste og bøn kan man stoppe krige, og man kan ophæve naturlove." Bibelen: "Jeg kalder jer til at læse i Bibelen hver dag i jeres hjem og lade den ligge på et synligt sted, så I altid føler jer opmuntret til at læse i den." Skrifte: "Stift fred med Gud og med hinanden. For at gøre det må I tro, bede, faste og gå til skrifte." Eukaristien: "Det vigtigste og det mest hellige øjeblik i jeres liv." "Lad den hellige Messe være jeres liv."

Tusindvis af mennesker har omvendt sig til Jesus i Medjugorje og mange er blevet fornyede i deres tro, og mange er blevet helbredte.

Medjugorje er det største åndelige center i verden af i dag, og ingen tager uberørt hjem derfra. For vores gruppe blev det en uforglemmelig rejse, hvor Jomfru Maria tog os ved hånden og ledte os til sin Søn Jesus og lod os erfare skønheden og storheden i den kirke, Han har stiftet på jorden.

Med venlig hilsen
pastor Benny Blumensaat,
Kirkegade 58,
6700 Esbjerg.

Pastoralrådet drøftede børne- og ungdomsarbejdet i bispedømmet

af Torben Riis

Pastoralrådet har afholdt sit 73. møde på Magleås i dagene 19.-20. november.

Erling Tiedemann, som er formand for Bispedømmets valgstyrelse, orienterede kort om valgstyrelsens arbejde indtil nu.

Kirkeskat og valgbarhed

Et af problemerne i forbindelse med afholdelse af valg er spørgsmålet om valgbarhed. For så vidt er det ganske enkelt at afgøre, hvem der rent formelt er valgbar – mere kompliceret bliver det, hvis man spørger, hvem der i moralsk forstand er det. Kan man f.eks. lade sig vælge til menighedsråd eller pastoralråd, hvor man skal være med til at træffe beslutninger om sognets eller bispedømmets økonomi, uden selv at bidrage til økonomien gennem kirkeskatteordningen?

Diskussionen er ikke ny, men blev taget op igen i forbindelse med et forslag til ændring af Vedtægt for hhv. menighedsråd og pastoralråd. Ændringsforslaget blev vedtaget med 15 stemmer for, 6 imod og 4 blanke, således at det nu i vedtægterne præciseres, at kandidater til menighedsråd og pastoralråd "skal underskrive en erklæring om at være bekendt med, at det forventes, at kandidater (...) betaler kirkeskat til Den katolske Kirke".

På denne baggrund vil man ganske vist ikke formelt kunne afvise kandidater, der ikke er tilsluttet ordningen, men, som biskoppen understregede, er kirkeskatten en moralsk forpligtelse for alle katolikker og derfor ikke at betragte som et frivilligt bidrag.

Bispedømmets ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen bidrog med et veloplagt og engageret oplæg til debatten om børn og unge

Bispedømmets ungdomsarbejde

Det meste af lørdag formiddag og eftermiddag var reserveret en drøftelse af ungdomsarbejdet i bispedømmet med deltagelse af repræsentanter for DUK.

DUK's formand Michael Knudsen, organisationskonsulent Henrik Bang Bjørgo og ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen lagde op til dagens drøftelser og det efterfølgende gruppearbejde. Pastoralrådets medlemmer blev grundigt orienteret om DUK's aktiviteter og organisationsstruktur, om lejre, vejledning af lokalafdelinger, ledertræning m.m. DUK har p.t. ca. 1600 medlemmer, hvoraf 1200 er under 18 år.

Pastor Gregers Mærsk-Kristensen understregede i sit indlæg, at medlemstallet ikke kan betragtes som tilfredsstillende, når man sammenholder det med, at der i Danmark findes ca. 12.000 katolikker under 30 år, hvoraf ca. halvdel er i DUK's primære målgruppe (7-20 år). Børnearbejdet, sagde han, må ikke betragtes som en hobby, men som en nødvendig forudsætning for, at katolske børn kan få en opvækst, der fastholder dem i deres tro. Børn og unge har ret til katekese og til at have del i Kirkens liv. Men den forpligtelse lever vi langt fra altid op til. Aktivitetsniveauet i sognene er simpelt hen for lavt. Mange steder er det reduceret til lidt minstrantarbejde og ikke nogen tilfredsstillende katekese.

Handlingsplan

På denne baggrund vil DUK iværksætte en handlingsplan, som bl.a. går ud på at kontakte

menighedsråd og alle potentielle ledere i sognene. Næste fase er, at man kontakter alle landets børn og unge skriftligt og telefonisk og inviterer dem til regionale ungdomsdage med katekese, gudstjenester, leg og hyggeligt samvær. Og endelig vil alle blive indbudt til en national ungdomsdag.

Dette ambitiøse projekt har til formål at ryste op i alle sognene og bringe fornyet aktivitet både blandt voksne og børn. Handlingsplanens styregruppe har foreløbig fået deltagelse af biskoppen, Pastoral-Centrets leder Joke Bos og medlem af pastoralrådet Christa Stæger.

De efterfølgende gruppedrøftelser mundede ud i en række anbefalinger. Bl.a. pegede man på nødvendigheden af en aktiv indsats fra menighedsrådene med henblik på at gøre børne- og ungdomsarbejdet mere synligt i sognene. Den manglende opbakning fra forældrenes side må overvindes ved, at man appellerer direkte til de unge. Unge mennesker har som alle andre et behov for Gud, sagde generalvikaren. Det må være vores primære forudsætning for initiativerne. Ungdomspræsten tilsluttede sig dette synspunkt. Vi skal tale direkte til de unge, sagde han, helt fra 11-12 årsalderen.

Andre punkter

Som afløser for Jacob Thomsen, som er udtrådt af forretningsudvalget på grund af sygdom, valgtes William Lee.

Bispedømmets budget 2006 blev forelagt af kontorchef Erik Lindgaard og godkendt af pastoralrådet. Udskrivningsprocenten forbliver 2%, og menighederne vil fortsat kunne beholde 70% af de midler, der kommer ind via kirkeskatteordningen.

KO vil i det nye år bringe en mere udførlig orientering om kirkeskatteordningen og bispedømmets økonomi.

Aftensang i Århus

Søndag den 18. december kl. 20 finder den traditionelle koncert som liturgisk AFTENSANG (nr. 33) i vores egen kirke sted med Den Katolske Vor Frue Kirkes Kantori her i Århus.

Denne aften er næsten legendarisk med en meget stor skare faste tilhørere (sidste år med kø fra Banegården), og kendt som en af Århus' mest besøgte koncerter.

I modsætning til andre koncerter, f.eks. her til advent/jul er vores koncerter altid udformet som liturgisk AFTENSANG med næsten rent liturgisk musik som i engelske katedraler hver dag og i lighed med vores CD'er.

Solister: Sanne Kolman, Jenny Høilund (16 år), Ida Haarby Drevald (12 år): sopraner med stemmer af "guld" samt Astrid Lystbæk Hansen: orgel. Kor: Olav K. Jepsen.

*Venlig hilsen Olav K. Jepsen
organist og kantor i Vor Frue Kirke*

NB: Søndag den 13.11. fejrede koret (24 medlemmer) 26-års fødselsdag.

NB: Søndag den 19. marts kl 15 synger koret liturgisk AFTENSANG i Ribe Domkirke (herom senere).

Mindeord

Torsdag den 10. november fik vi meddelelse om, at Elly Lund, Fredensgade, Vejle, var død. Efter et langt liv, Elly kunne være blevet 88 år i næste måned, fik hun en naturlig og værdig død.

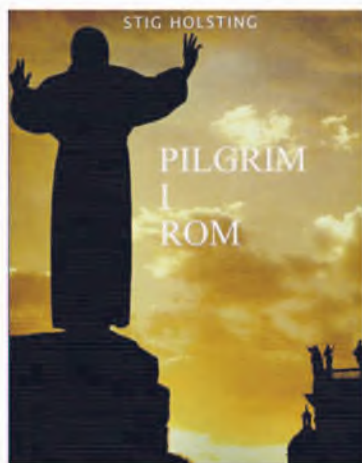
Elly har i længere tid været syg, så vi vidste nok alle, at tiden snart var inde.

Alligevel gav det et stik i ens hjerte, da igen en af vore ældre, meget trofaste menighedsfæller gik bort. Elly er de sidste mange år kommet i Sct. Norberts Kirkes præstegård, hvor hun med stor flid og trofasthed passede køkkenet med dertil hørende madlavning, bagning af brød, pasning af have, rengøring af kirken, ja, selv ikke hønsene blev glemt. Elly var et af de mennesker, der levede stille og beskedent i baggrunden, men udførte så mange ting, at man ikke skulle tro det muligt i hendes høje alder. Et stort tomrum efterlader den afdøde sig i vores midte og i vores menighed. I de sidste måneder, hvor kræfterne ikke mere slog til, nød hun at være på Sct. Maria Hospice og var lykkelig over at kunne deltage i søndagsmesserne og menighedens arrangementer. En kort tid kom Elly på Guldkrog, men døde stille og roligt på Sct. Maria Hospice.

Vi vil savne Elly meget, og tankerne går til hendes brødre, svigerinder og den øvrige familie, som har mistet et kært menneske. Ære være hendes minde

*Bente Köllner
Menighedsrådsformand
Sct Norberts Menighed*

ÅRETS BOGGAVE

"Stig Holsting tager læserne med ind i sine oplevelser – som et tilbud og ikke som en følelsesmæssig anmasselse.

En god julegave til familie og venner af alle trosretninger." (Erling Tiedemann i Katolsk Orientering)

"Holsting tager sine læsere med på vandringer i byen og dens historie og fortæller lærd og charmerende om kendte og ukendte steder.

"Pilgrim i Rom er et værdifuldt supplement til den eksisterende danske Rom-litteratur". (Thomas Harder i Politiken)

STIG HOLSTING: PILGRIM I ROM

232 s. illustreret med forfatterens tegninger. kr. 250
Kan bestilles på e-mail: stig.holsting@mobilixnet.dk

Messe i Cocani

Caritas Danmarks medarbejder Knud Helsted Kluge rapporterer fra et af de fattigste områder i Bolivia

Tekst og fotos Knud Helsted Kluge

Præsten er på vej og der er messe i aften klokken 8. Det glade budskab breder sig som en løbeild denne sene tirsdag eftermiddag i oktober i den lille fattige landsby Cocani. Vi befinder os i distriktet Potosí i det sydlige Bolivias højland. Og det er en stor nyhed, for det er et år siden, præsten sidst har besøgt landsbyen.

Udenfor er solen gået ned, og det er bidende koldt. Jeg glæder mig til at deltage sammen med børnene fra det nærliggende Caritas Danmark projektsted – en Yachay Wasi eller videnshus, som det kaldes oversat fra det indianske sprog quechua. Den lille kirke midt på landsbytorvet er fyldt til bristepunktet med børn, unge og gamle fra landsbyen og dens store opland. Da der ikke er elektricitet i landsbyen, oplyses kirken i stedet af et væld af stearinlys

Min glæde over at komme til messe varer ganske kort tid. Den tynde bjergluft her i 3.800 meters højde kombineret med gennemtrængende lugt af lama fra de mange messedeltagende bønder er for meget. Luften er ganske enkelt for tung. Min tolk og indianske rådgiver fra hovedstaden Sucre og jeg må stille os i dørråbningen for at få den fornødne friske luft. Men her bliver det hurtigt for koldt, og vi fortrækker til vort domicil på Yachay Wasi'en hundrede meter derfra.

Der er messe igen næste formiddag. Denne gang må både min tolk og jeg stå distancen, for jeg skal være gudfader til 6-årige Brian, der skal døbes sammen med fem andre børn. Den sparsomt udstyrede kirke er igen fyldt til bristepunktet. Menigheden klarer sig fint med fire kirkebænke. Alle andre står op under den spansksprogede messe. Døbefont er der ingen af, så præsten nøjes med en rød gulvspannd fyldt med vand, da han ved afslutningen af messen foretager dåben.

Vinduerne er til vor store glæde åbne, og vi får rigelig god og frisk luft ind i det fyldte kirkerum. Det varer imidlertid ikke længe, før lamalugten igen fylder rummet, fordi en velmenende opmærksom person lukker alle vinduer; gennemtrækket blæser stearinlysene ud. Og dem er der mange af, for på gulvet foran alteret er adskillige lys placeret sammen med lapper af papir med nedskrevne bønner og forbønner.

Ekstrem fattigdom

Og bøn og forbøn er tiltrængt i dette af-sides beliggende sted i Andesbjergene. Cocani og tilhørende landsbyer hører til Bolivias fattigste områder. Børnedødeligheden er Latinamerikas højeste. Ud af 1.000 børn overlever 126 ikke deres

Bønderne lever i små lerklinede huse uden elektricitet, indlagt vand eller moderne hjælpemidler af nogen art.

Nederst: messe i den fattige landsby Cocani

første leveår.

Cocani er en ganske lille landsby med omkring 70 familier. Der er tilknyttet yderligere 17 landsbyer til den såkaldte sub-alcaldia Cocani.

Bønderne lever i små lerklinede huse med stråtag. Der er ingen elektricitet, ikke indlagt vand, ingen toiletter eller moderne hjælpemidler af nogen art. Nogle bønder bor sammen i landsbyer, men mange familier lever alene og isoleret op til to eller tre dagesrejser væk fra nærmeste landsby med skole og sundhedsklinik. 96% af befolkningen i Potosí lever under fattigdomsgrænsen.

En fødsel

Fra Cocani er der 'kun' 2 timers kørsel med bil til den nærmeste større by – Uyuni, hvor der er hospital og læger. Under mit 9-dages ophold i landsbyen skal en ganske ung kvinde føde. Men der

tilstøder så voldsomme komplikationer, at sygeplejersken skønner, at kvinden skal have øjeblikkelig lægehjælp på hospitalet i Uyuni. Kvinden køres af sted 'for fuld udrykning' i Caritas Danmarks lejede bil. De når frem i tide, og kvinden føder et velskabt drengbarn. Det kunne være gået galt, hvis vi ikke havde der været der, og barnet ville have tilhørt den tragiske statistik af ikke-overlevende børn.

Lamaer sikrer overlevelse

Bønderne lever under yderst primitive forhold af især lamadrift. Det er sparsomt med dyrkning af afgrøder, især fordi der falder alt for lidt regn til at give næring til den saltholdige jord. Lamaen er essentiel for bøndernes overlevelse i dette område, hvor det kan blive ned til minus 30 grader.

Bonden Fructougo Cécseres Llave

fortæller, at han og hans familie kan klare sig for to lamaer om måneden. Han bor en halv times bilkørsel fra Cocani. 50% af befolkningen i området flytter langt væk – nogle endda til Chile og Argentina for at få sæsonarbejde.

Sådan var det også med 18-årige Wilfredo Muraña Caceres forældre. De rejste fra ham, da han var 12 år gammel. Wilfredo kom i stedet til at bo hos sin onkel og tante på den ovenfor omtalte gård.

Lang skolevej

Da Wilfredo blev nogle år ældre og skulle fortsætte skolen i 9 klasse, opstod et problem. Der er godt nok en skole med afgangsklasser i Cocani, hvilket ellers ikke er tilfældet i de fleste af landsbyerne. Wilfredos transportvej til skolen er to timer på cykel, men ofte punkterer den, og han må i stedet gå 5-6 timer. Og netop transportvejen er et kæmpeproblem for mange skolebørn i Potosí. Der er et enormt frafald af børn og især unge i landsbyskolerne.

Potosí amt er næsten tre gange større end hele Danmark. Caritas Danmark og projektpartneren, jesuiternes skoleorganisation Fe y Alegria søger at afhjælpe uddannelsesproblemet med de før omtalte Yachay Wasi'er. De er en slags skolehjem, hvor børn og unge bor mandag til fredag. Forældrene deltager i ledelsen, og der er et nært samarbejde med de lokale myndigheder.

Fe y Alegria lægger stor vægt på, at børnene opdrages i disse videnshuse. De lærer at sætte pris på deres egen indianske kultur. Hver aften er der kulturelle og sociale aktiviteter såsom folkedans og musik, børnene rapporterer fra deres landsbyer eller gårde, når de har været hjemme, de deltager i en ugentlig gudstjeneste, de holder møder i elevråd, osv. Børnene har fast dagsskema og deltager i de praktiske gøremål. De dyrker grønsager i drivhuse og køkkenhaver og lærer om økologisk landbrug.

Driften af det Danida-støttede projekt skal senere overtages af de lokale myndigheder, så de dermed kan påtage sig det fulde ansvar for børnenes uddannelse.

Og uddannelse er måske netop nøglen til en bedre fremtid for det fattige Potosí. Caritas Danmark har netop koncentreret sin indsats i denne fattige del af Bolivia, som ikke har regeringens store bevågenhed.

Der er rigeligt brug for både bøn og forbøn for disse fattige mennesker i det sydlige Bolivia, i Niger, Uganda, i Thailand og Nordøstindien – alle lande, hvor Caritas Danmark arbejder med lokale partnere. Bøn og forbøn hjælper – især hvis vi her i det rige Danmark er villige til at dele lidt ud af vores overflod.

Italienske politikere vil genopdage pilgrimsvejen fra Canterbury til Rom

Byen Canterbury blev udødeliggjort som valfartssted i "Canterbury Tales", som Geoffrey Chaucer skrev mellem 1387 og 1400.

Fra Canterbury fører den 1.994 km. lange, gamle pilgrimsvej Via Francigena ned gennem Frankrig, Schweiz og Nordvestitalien til Rom. Talrige bevarede breve og rejsedagbøger dokumenterer vejens betydning for middelalderens pilgrimme. Et af de første og mest berømte dokumenter er en rejsedagbog skrevet af ærekebiskop Sigeric af Canterbury, der ca. 990 rejste fra Canterbury til Rom for dér at modtage palliet (tegnet på bispe-

værdigheden) fra pave Johannes VI.

I den italienske forfatter Bruno Vespas nye bog "Vincitori e Vinti" (Sejrherrer og Tabere) lover den italienske oppositionsleder Romano Prodi, der er tidligere leder af EU-kommissionen, at han, hvis det lykkes ham at blive Italiens nye regeringsleder ved de kommende valg i 2006, vil føre den gamle pilgrimsvej tilbage til dens oprindelige skikkelse.

Iagttagere mener, at Prodi har gode chancer for at komme igennem med sine planer, da forslaget møder bred sympati hos millioner af katolske vælgere.

Allerede i 1994 udnævntes vejen til kulturvej af Europarådet. Det er Prodis hensigt at indrette vejen med overnatningsmuligheder for vandrere, ryttere og cyklister.

Prodi ser vejen som et markant udtryk for Italiens kristne rødder og mener, at de gamle pilgrimsveje kan være en værdifuld komponent i opbygningen af en ny, fælleseuropæisk identitet.

Allerede nu arbejder 48 italienske kommuner i sammenslutningen "Associazione dei comuni italiani sulla Via Francigena" med naturpleje og udbygning af de faciliteter, der findes langs vejen. Foreningens grundlægger og præsident, Massimo Tedeschi, der er valgt til Deputeretkammeret for DC (venstredemokraterne), vil inden udgangen af 2005 fremsætte et lovforslag i det italienske Deputeretkammer for at skaffe penge bl.a. til kortlægning af de største italienske pilgrimsveje og til sikring af pilgrimmenes ret til frit at kunne færdes på pilgrimsvejene.

Vatikanet: Praktiserende homoseksuelle kan ikke blive præster

Vatikanet offentliggjorde den 29. november en instruktion om homoseksuelle præstekandidater. Heri præciseres det, at man ikke kan acceptere præstekandidater, "som praktiserer homoseksualitet, har dybtliggende homoseksuelle tendenser eller understøtter en såkaldt homoseksuel kultur."

Samtidig understreges det, at Kirken – således som det også er udtrykt i Den Katolske Kirkes Katekismus – skelner mellem homoseksuelle handlinger og homoseksuelle tendenser. Kirken lærer således, at homoseksuelle handlinger ifølge den hellige Skrift er i modstrid med naturretten og derfor at betragte som svære synder. Homoseksuelle mennesker, som ofte selv lider under deres homoseksuelle anlæg, bør uagtet dette behandles med respekt og forståelse og ikke udsættes for uretfærdig forskelsbehandling. De er kaldet til at opfylde Guds vilje i deres liv og forene de vanskeligheder, der er forbundet med deres situation, med Kristi korsoffer.

Når Kirken ikke kan acceptere homoseksuelle præstekandidater, skyldes det således, "at de befinder sig i en situation, som i vidt omfang forhindrer dem i at opbygge korrekte relationer til mænd og kvinder. De negative konsekvenser, der kan være forbundet med ordinerings af personer med dybtliggende homoseksuelle tendenser, bør ikke overses."

I instruktionen understreges det, at det

i vidt omfang påhviler det enkelte uddannelsessted at varetage ansvaret for de præstestuderendes åndelige velfærd og ikke mindst tage stilling til den enkelte kandidats egnethed. I sidste instans er det den stedlige biskop, der har ansvaret.

Men, tilføjes det, kandidaten er ikke desto mindre den, der først og fremmest har ansvaret for sin egen uddannelse. "Det ville i allerhøjeste grad være et udtryk for uærlighed, hvis en kandidat skjulte sin homoseksualitet for – trods alt – at blive præsteviet. En sådan uoprigtig holdning stemmer ikke overens med den sandhedens ånd, den pålidelighed og beredvillighed, som må være et kendetegn for den person, som føler sig kaldet til at tjene Kristus og Hans Kirke i præsteembedet."

Biskoppen af St. Pölten i Østrig, Klaus Küng, som afløste biskop Kurt Krenn for et år siden, efter at det kom frem, at studerende på præsteseminarier havde downloadet børneporno på deres computere, har i en udtalelse peget på, at pædofili ikke kun er et problem for homoseksuelle. Instruktionen skal derfor ses i en bredere sammenhæng, nærmere bestemt i lyset af det kristne menneskesyn. Kønslig aktivitet er kun tilladelig inden for ægteskabet, hvilket udelukker homoseksuelle handlinger. Menneskets kønsidentitet er en vigtig bestanddel af personligheden, som påvirker den enkeltes måde at tænke, tale og opføre sig på. Homoseksuelle kan således ikke stå som troværdige eksponenter for den kristne opfattelse af det ægteskabelige forhold mellem mand og kvinde – uanset hvor begavede, dygtige og værdifulde de i øvrigt måtte være.

Festmesse på Niels Steensens Gymnasium

Fredag d. 25. november fejrede biskop Czeslaw Kozon messe for 9. og 10. klasse og Gymnasiet på Niels Steensens Gymnasium. Messen er en årlig tilbagevendende begivenhed i anledning af skolens værnehelgens dødsdag. I år var det en særlig begivenhed, da skolen fejrede 55 års fødselsdag. Biskoppen prædikede for skolens elever over det vigtige forhold mellem videnskab og religion, som, understregede han, ikke er nogen modsætning, idet mennesket som skabt af Gud har fået sin fornuft til blandt andet, som salig Niels Steensen gjorde det, at udforske skaberværket uden at glemme den metafysiske dimension.

På billedet ses biskoppen med skolens ministranter, folkekirkepræst Vibeke Tuxen samt koncelebranterne p. Richard Sprengers SJ og pastor Reinhold Sahner.

Katolsk forlag på Bogforum 2005

I dagene 18.-20. november afholdtes den årlige bogmesse i Forum, som efterhånden har etableret sig som en af efterårets faste københavnerbegivenheder. Her mødes forfattere, forlæggere og læsere, og de besøgende kan spadsere rundt mellem standene og lade sig oplyse og underholde.

Som noget nyt var Katolsk Forlag repræsenteret med en lille, men professionelt udsmykket stand. Trækplastre på standen var bogaktuelle Iben Thranholm, gråbroder Theodor fra Roskilde (i ordensdragt) og pastor Michael Hornbech-Madsen.

Publikum kunne under sloganet "Bøger for livet" orientere sig om forlagets udgivelser og desuden købe rosenkrans og andagtskort.

Orientering fra sognene

2005

Sidste frist for stof til nr. 2 som udkommer 25. januar 2006 og omfatter 1. - 28. februar 2006 er 9. januar 2006

Tekst bedes sendt – **helst pr. e-mail:** sognenyt@katolskorientering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

Tlf. 8642 9730
Menighedsrådsfm.: Kirsten Kjærulff.
Tlf. 8657 7052.
Messestider: (I)
Søndagsmesse: søn kl.10. Hverdagmesse: tir kl. 17, ons kl. 17, tor 19, tilbedelse: søn kl. 9.30, tir kl. 17.30. Rosenkrans/korsvej: ons kl. 17.30.
Se også vores hjemmeside: www.katolsk-midt.dk

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke
Sankt Leonisgade 12.
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique).
Tlf. 8662 3641
Menighedsrådsfm.: Doris Andersen. Tlf. 8662 6396.
Messestider:
Søndagsmesse: lør kl. 16. Hverdagmesse: tor & fre kl. 17, undt.1. fre: ingen messe. Tilbedelse: tor kl. 16.30, undt. 1. & 3. tor: kl. 17.15, lør kl. 15:30
Rosenkrans/korsvej: fre kl. 16.00 (undt. 1. fre)
Se også vores hjemmeside: www.katolsk-midt.dk

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke. Østerbrogade 33.
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique).
Tlf. 8662 3641 eller 8642 9730
Kontaktperson: Evald Henriksen. Tlf. 9782 0804
Messestider:
Søndagsmesse: søn kl. 14. (undt. 1. søn)
Hverdagmesse: 1. fre kl. 17.
Tilbedelse: 1. fre kl. 17.30.
Rosenkrans/korsvej: 1. fre kl. 16.30
Se også vores hjemmeside: www.katolsk-midt.dk

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke
Ryesgade 26, P.B. 5010, 8100 Århus C.
Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41
e-mail: meister@katolsk-aarhus.dk
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
e-mail: Herbert@katolsk-aarhus.dk
Charles Edwards SJ, tlf. 87 30 70 44
e-mail: Edwards@katolsk-aarhus.dk
Bartosz Kurzynski SJ, tlf. 87 30 70 43
Skt. Joseph Søstre: Ryesgade 28.4.th
Tlf. 86 13 81 22.
OBS: nye telefonnumre fra 1/1 !! De gamle gælder ikke mere.
Søndagsmesser: kl. 8, 10 (højmesse), 17.
Messe på polsk: 2. juledag, kl. 14. 8/1 og 15/1, kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Juledag, kl. 14.30. 22/1, kl. 14.30.
Messe på kaldæisk: lejlighedsvis.
Messe på tamilsk: Lejlighedsvis.
Messe på engelsk: Lørdag, 28/1, kl. 14.
Messe på spansk: Lørdag, 21/1, kl. 14.
Andet:

Kirkekorets Liturgiske Aftensang: Søndag, 18/12, kl. 20.
Krybbe spil for børnefamilier: Juleaften, kl. 14.
Midnatsmesse: 24/12, kl. 24.
Juledag: Højmesse, kl. 10. Højmesse på vietnamesisk, kl. 14.30.
Sangmesse, kl. 17.
Stefanusdag (2. juledag): Højmesse, kl. 10, Højmesse på polsk, kl. 14.
Nytårsaften: Takkemesse for året: kl. 16.
Nytårsdag, Højmesse, kl. 10, Messe, kl. 17.
Sogneundervisning: lørdag, 7/1, kl. 10.
Familiemesse, kl. 12,15.
Bispemesse i anledning af sognepræsteskifte: Lørdag, 14/1, kl. 12. International fest bagefter.
P. Adolf Meister har den 1/1-2006 været sognepræst i 35 år. P. Herbert Krawczyk overtager embedet den 1/1 og vil blive indsat af biskop Czeslaw Kozon, den 14/1, under en højmesse kl. 12. Bagefter International fest i skolens sal. P. Meister fortsætter som anden præst i Århus og som formand for Skt. Knuds Stiftelse Århus.

Pindstrup, Sankt Mikael Kirke
Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: p. Herbert Krawczyk S.J.. Tlf. 86 18 76 33.

Kirkeværg: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messe: 18/12, kl. 10.30, 24/12 (juleaften), kl. 16.,00, 1/1 og 15/1, kl. 10.30.

Odder, Skt. Ansgars Kapel

Der fejres ingen messe mere fra november 2005.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiersvej 4. Giro: 563-2668.
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/
Sognepræst: Charles Edwards SJ, tlf. 8613 5966,
Adr: Ryesgade 26, P.B. 5010, DK 8100 Århus C.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen
tlf. 8632 5813 eller 4041 1113.
Faste messestider: 2. og 4. søndag kl. 10.30.

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi

Maria Hjerte Engen 1 8500 Grenå. Tlf. 8638 4488.
Fax: 8638 4206.

Pastor Ebbe Simonsen. Tlf. 8638 4138.

Messestider:

Søn kl. 10.00, hverdage kl. 9.00, sakramental tilbedelse daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19-20.
Undervisning for konvertitter hver ons kl. 18.00-19,00 for børn fra 6 år indtil firmelsesalder hver ons efter aftale.

December

Lør/søn 24./25. Julenathøjmesse kl. 24.00 bagefter hyggeligt samvær i mødesalen
Søn 25. Herrens Fødsel, Højmesse kl. 10.00
Man 26. Den hellige familie Jesus, Maria og Josef, Festmesse kl. 10.00

Tir 27. Johannes, Festmesse kl. 10.00

Ons 28. De uskyldige børn, festmesse kl. 10.00

Tor 29. Den 5. dag i juleugen, festmesse kl. 10.00

Fre 30. Den 6. dag i juleugen, festmesse kl. 10.00

Lør 31. Den 7. dag i juleugen, festmesse kl. 10.00, kl. 17.00 årstakkeandagt

Januar

Søn 1. Maria Gudsmoder, højmesse kl. 10.00

Man 2. - 5. Hver dag messe kl. 10.00

Fre 6. Herrens åbenbarelse, højmesse kl. 10.00

Fre 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhel-

ligste Sakramente kl. 10.00 tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocession og messe

Tor 26. Robert, Alberich og Stefan, højm. kl. 10.00

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke

Lillelundvej 36. E-mail. skt.peter@mail.dk

Hjemmeside: www.stpeter.dk

Konst. Sognepr.: Minnaert, Raymond, Nørregade 19-21, 8700 Horsens. Tlf. 7562 5268.

Fax: 7562 5269. E-mail: scjosef@tdcadsl.dk

Træffes bedst i menigheden efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen. Tlf/Fax: 9712 4382. Mobil 6094 9410.

Menighedsrådsfm.: Arul Ratnam, Stadion Alle 47, 1. th., 7430 Ikast. Tlf. 9725 0612

Messestider: (HA)(I)

18.12 kl. 11.00 Gudstjeneste med efterfølgende adventsfest

December

Man 19. kl. 19.00 Bibelaften

Lør 24. kl.23.30 Midnatsmesse

Søn 25. kl.10.00 Herrens fødsel

Man 26. kl. 10.00 2. juledag

Jaunar

Lør 1. kl.10.00 Maria, Guds moder (Dansk),

kl. 11.00 Maria, Guds moder (Tamilsk)

Lør 8. kl.11.00 Messe

Søn 9. kl. 19.00 Bibelaften

Søn 15.kl. 11.00 Gudstjeneste

Lør 22. kl. 9.00 Messe

Lør 29. kl. 9.00 Messe

Søn 30. kl. 19.00 Bibelaften

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke

Hostrupgade 16 Hjemmeside: www.fruekirke.dk

Hjemmeside: www.fruekirke.dk

E-mail: vorfruekirke@get2net.dk

Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 7582 0893, bedst 10-12 undt. ma.

Fax: 7572 2129. E-mail: ophoff@get2net.dk

Andenpræst: Dariusz Stefanek, tlf. 8682 2415,

E-mail: stefanek@mail.dk

Menighedsrådsfm.: Ulla Sejersén Hansen

Tlf. 8684 7574.

Messestider: (HC2)(I)

1. og 2. søn messe kl. 9.00

3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00

Søn kl. 16.00 børneundervisning, kl. 17.30 messe, kl. 20.00 messe hos Jesu Små Søstre i ØM

Fre. kl. 16.00 rosenkrans. kl. 16.30 messe, kl. 17.00 tilbedelse.

December

Ons 7. kl. 16.00 - 17.30 skriftemål og messe

Fre 9. kl. 15.00- 16.00 skriftemål

Søn 18. efter messen kirkekaffe

Lør 24. juleaftensdag kl. 15.00 familiemesse

kl. 24.00 midnatsmesse, efter messen ønsker vi hinanden glædelig jul i menighedssalen

Søn 25. juledag kl. 11.00 messe

Søn 26. 2.juledag kl. 11.00 messe

Lør. 31. nytårsaften kl. 17.00 messe

Januar

Søn 1. nytårsdag kl. 11.00 messe

Søn 15. efter messen præsentation af et land

Fre 20. Middag På Tværs i Alderslyst Sognehus

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke

Nørregade 19-21. Tlf. 75 62 52 68.

Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm.

Træffes bedst 9-12 undt. mandag.

Mandag er præsten i Vejle, tlf. 75 92 11 76.

E-mail: scjosef@tdcadsl.dk Sognesekr.:

Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30. Menighedsrådsform.:

Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31.

Messestider: (HA)(T)

Søndagsmesser kl. 10.00

Lørdag messe kl. 16.00

Tirsdag og torsdag messe kl. 10.30.

Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE. Sankt Norberts Kirke, Fjellegade 2.

Tlf. 75 82 08 93. Fax: 75 72 21 29.

Sognepr.: Jan Ophoff, O.Præm.

E-mail: ophoff@get2net.dk

Diakon: Baudouin Willocx.

Menighedsrådsfm.: Bente Köllner. Tlf. 75 82 73 84.

Messestider: (HB2)(I)

Søndag: kl. 11.

Hverdage: kl. 8 man, tor og lør i Mariasøstrenes kapel, kl. 17.30 tir og fre i kirken, kl. 14 ons i kirken

Rosenkransbøn hver tirsdag kl. 17.00

December

Tir 20. Sct. Norberts Skole opfører krybbe spil i kirken kl. 19.00

Tor 22. Mariasøstrenes Børnehaven opfører krybbe spil i kirken kl. 16.00

Lør 24. Julemesse kl. 15,00 midnatsmesse kl. 24.00

Søn 25. 1. Juledag – Højmesse kl. 11.00

Man 26. 2. Juledag – Messe kl. 11.00

Lør 31. Nytårsaftensdag – Højmesse kl. 16.00

Januar

Søn 1. Nytårsdag - Højmesse kl. 11.00

Ons 4. Aften for de unge i præstegården kl. 19.00

Fre 6. Den Hellige Kommunion bringes til menighedens syge og ældre

Søn 8.Højmesse kl. 11.00 – derefter Nytårsreception i Samlingssalen

Tir 10.Forsangerøvelse kl. 19.00

Tor 12. Evangelisk Alliance kl.19.30 i Metodistkirken Vissingsgade. Prædikant J. Ophoff

Tor 26. Messe kl. 19.00. Derefter menighedsaften i præstegården. Emne: Vi taler om søndagens tekst.

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke

Sankt Michaels Gade 2.

Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk

Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm., Sankt Michaels Gade 3 A. Tlf. 7552 7601. Fax: 7552 1859.

Træffes bedst 9-11 undt. mand. og torsd.

Menighedsrådsfm.: Benny W. Jensen.

Tlf. 6440 6731.

Messestider: (TH)

Søn: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke

Sjællandsgade 50 A

Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk

Konst. sognepr.: Thomas Birkheuser, Montfortkommunitet i Slagelse, Sjællandsgade 50, 7000 Fredericia. Tlf. 7592 1176. fax 7592 1171

E-mail: th.birkheuser@get2net.dk

Træffes bedst tirsdag til søndag mellem kl. 9 og kl. 22.30.

Menighedsrådsform.: Thomas Birkheuser, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia, tlf. 7592 1176 fax 7592 1171

Messestider:

Lørdage: kl. 16.30 Søndagsmesse (undtagen sommerferie)

Søndage: kl. 9.30 Rosenkransbøn (kun 1. søndag i måneden) kl.10.00 Højmesse

Om hverdagen er der normalt flg. gudstjenester:

Tirsdage: Messe kl. 10.30

Onsdage: Messe kl. 10.30

Torsdage: Messe kl. 10.30

Fredage: Skolegudstjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undtagen sidste fredag i måneden og skoleferie)

Messe kl. 18.00 (kun i forbindelse med undervisningen - se meddelelserne)

Skriftemål: efter aftale med præsten!

Se på www.sanktknudskirke.dk og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messestider og andre aktuelle meddelelser!

December

Herrens Fødsel - Jul:

Lør 24. Juleaften, kl 24.00 midnatsmesse

Søn 25. Herrens Fødsel kl. 10.00 højmesse

Man 26. Hl. Stefanus, den første martyr (anden juledag). Ingen gudstjeneste i Fredericia - se: Assens!

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1.

E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk

Sognepræst: p. Frank Jobst O.M.I. tlf. 98 79 63 41

fax 98 79 63 46

Andenpræster: p. Marcin Kopec O.M.I.

Tlf. 98 79 63 45, p. Stanislaw Kordek O.M.I.

Tlf. 98 79 63 42, p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47

(Tamilsk sjælesorg se www.katolsk-nord.dk/tamilsk)

Sognekontoret tlf. 98 79 63 40.

Menighedsrådsformand: Erik Schou tlf. 98 92 27 74

erik.schou@has.dk.

Sankt Joseph Søstre, Constancevej 7, 9000

Aalborg, Tlf. 98 13 14 81

Messestider i Aalborg:

Søndage: kl. 8.00 (dog ikke d.1/1) og kl. 10.00

Mandage: kl.17.00

Tirsdage: kl. 9.00 og Rosenkransbøn efter messen

Onsdage: kl. 9.00, og kl.

Sankt Nikolaj Kirke

Januar
Søn 1. Nytår - Juledagens oktav. Festen for Maria, Gudsmoder. Kl. 16.00! (ændret tid!) Festmesse. Denne søndag er der undtagelsesvis ingen messe om formiddagen!
Ons 4. .Sct. Knuds Menigheds Eftermiddag. Vi begynder med messen kl. 14.00. Bagefter er alle velkomne til at møde i menighedslokalet, hvor vi får en kop kaffe/the. Pastor Thomas fortæller om de “Hellige Tre Konger”.
Søn 8. Herrens Åbenbarelse, “Hellige Tre Konger”, kl. 10.00 højmesse.
Fre 13. kl. 16.30 - 18.30: Førstekommunionsforberedelse og trosundervisning. Vi slutter med messen kl. 18.00, som alle er velkomne til.
Fre 27. kl. 16.30 - 18.30: Førstekommunionsforberedelse og trosundervisning. Vi slutter med messen kl. 18.00, som alle er velkomne til.
Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16.00 (se: Assens eller på vores homepage).
Se på www.sanktknudskirke.dk. og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke
Kirkegade 58
Sognepr.: Benny Blumensaat. Tlf. 7512 1027 - bedst tir-fre. kl. 10.00-12.00 - Mobil: 2332 1988 Fax. 7512 1046
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Menighedsrådsfmd: Maria Truelsen, tlf. 7512 6402
Messetider: (TH)
Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse
Søn. kl. 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen.
Hverdage: tir-tor kl. 9.00; fre. kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00
Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset
3. lør i md: messe på polsk kl. 16.30
4. lør i md: messe på vietnamesisk kl. 16.30
Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 7518 1808.
Hver tor kl. 9.30-17.00: Tilbedelse af Sakramentet
Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken
Maria Legionen mødes hver fre kl. 14.00 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191.
Hver man kl. 14.00 - Vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.

December

Lør 17. Adventsretreatedag for menigheden. Vi starter med 1. oplæg kl. 12.00 - 2. oplæg kl. 13.30 og derefter kaffe og skriftemål kl. 15.00
Lør 17. Skriftemål på polsk, dansk og engelsk, kl. 15.00 og messe på polsk kl. 16.30
Tir 20. kl. 12.00 Skt. Nikolaj børnehaves julegudstjeneste i kirken
Tir 20. kl. 10.00 karismatisk bedemøde i kirken
Lør 24. kl. 15.00 familiejulemesse med krybbespil
Lør 24. kl. 24.00 midnatsmesse
Søn 25. kl. 10.00 højtidelig julemesse
Man 26. 2. juledag, kl.10.00 messe
Lør 31. kl. 16.30 nytårstaksigelsesmesse
Januar
Søn 1. Nytårsmesse - Guds Moder - kl. 10.00 - derefter reception
Tir 3. kl. 19.00 karismatisk bedemøde i kirken
Lør 7. Sognedag for menighedens børn og unge, i kirken kl. 10.00
Tir 17. kl. 19.00 karismatisk bedemøde i kirken
Man 23. kl. 12.15 skolegudstjeneste i kirken
Tir 31. kl. 19.00 karismatisk bedemøde i kirken
Februar
Lør 4. Sognedag for menighedens børn og unge, i kirken kl. 10.00

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke
Søndertorv 1
Hjemmeside: http://hjem.get2net.dk/Sct.Ansgars/
Giro: 016-7029
Sognepræst: Piotr Rypulak. Fiskergade 7, st. tlf.: 7362 4424. E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Kontortid efter aftale med sognepræsten.
Menighedsrådsfmd.: Phuong Van Nguyen, tlf. 7462 9819.
Sct. Hedvigsøstrene, Fiskergade 7-9, tlf. 7462 2730
Messetider: (HC2)
Søndage: Messe kl. 9.30
Hverdagsmesse: Mandag-fredag kl. 17.30. Lørdag kl. 9.00
1. fre i md tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen, 3. søn i md: vietnamesisk messe kl. 15.00. Henv. til Pastor Tuyen, tlf. 74 63 17 07.
Skriftemål efter aftale. Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige komunion til vore syge.
Religionsundervisningen for førstekommunikanter hver torsdag kl. 16. i menighedslokalet.

Sankt Pauls Kirke

December
Søn 11. 2. søndag i advent – messe kl. 9.30. Efter messen kommer julemanden til alle børn i vor menighed.
Fre 23. efter aftenmessen bodsandagt og bagefter mulighed for skriftemål.
Lør 24. Julenat – messe kl. 21.00
Søn 25. Juledag – messe kl. 11.00
Man 26. Anden Juledag – messe kl. 9.30
Fre 30. Festen for Den hellige Familie – m. kl. 17.30
Lør 31. Taksigelsesmesse for året der gik kl. 17.00
Efter messen er der andagt med tilbedelse af Alterets Sakramente.
Januar
Søn 1. Festen for Maria, Guds Moder – m. kl. 11.00

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke, Ringridervej 35 Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 7443 5930. Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski. Tlf. 6154 5605. Assumptionssøstrene, Præstegårdsparken 13, Ulkebøl, 6400 Sønderborg. tlf. 7443 3370.
Messetider: (HC2)(I)
Søndage messe kl. 10.00
Tordage messe tor kl. 17.00
Lørdage messe kl. 11.00
December
Lør 24. Julemesse kl.15.00
Søn 25.1. Juledag, messe kl.10.00
Man 26. 2. Juledag ingen messe.
Lør 31. messe kl.11.00
Januar
Søn 1. kl 10.00.
De der har børn, der skal til undervisning til første-kommunion og firmelse mødes lørdag den 7/1 kl. 10.00 i menighedssalen.

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke
Mariegade 8. Giro: 903-3734
E-mail: sct.mariekirke@tele2adsl.dk
Hjemmeside: http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmariekirke
Sognepræst: Jan Zalewski. Tlf./Fax: 7452 2326.
Mobiltlf. 2129 1161. E-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski, Østergade 1,1. Tlf. 7452 0230. Skriftemål: før messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige komunion til vore syge.
Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.
Messetider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 11.30.
Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00.
1. fredag i måneden: Tilbedelse og rosenkrans efter messen.
1. og 3. søndag i måneden: Polsk messe kl. 17.00.
Vietnamesisk messe: Henv. Pastor Tuyen, Tlf. 7463 1707.

December

Lør 17. kl. 10.00 messe og derefter julefrokost.
Fre 23. kl. 16.00 juleskriftemål
Lør 24. kl. 23.00 julenat, højtidsmesse.
Søn 25. juledag, messe, kl. 11.30, polsk messe kl. 17.00
Man 26. 2.juledag messe kl. 11.30
Fre 30. ”Den hellige familie” messe kl. 16.00
Nytårsdag messe kl. 11.30

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel
Ribelandevej 41
Konst. Præst: Henri Kerkhofs O.Præm., Sankt Michaels Gade 3 A. 6000 Kolding. Tlf. 75 52 76 01. Fax: 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mand. og torsd. Pastoralassit.: Sr. Lydia Timmermann, Ribelandevej 41. Tlf. 74 72 18 90.
Menighedsrådsfmd.: Teresa Petersen, Møldamager 24, 6240 Løgumkloster. Tlf. 74 74 30 45.
Messetider: (I)
Søn- og Helligdage: Højmesse kl. 16.00.
Tirsdate: Messe kl. 11.00.
Skriftemål efter aftale.
Kirkekaffe første søndag i hver måned efter messen.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke, Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64. Fax: 63 12 60 70.
Hjemmeside: www.sct-albani.dk
Kirkens e-mail: sct.albanikirke@sct-albani.dk
Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 6312 6075.
Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 6312 6074.
Jerzy Gorowski, tlf. 6312 6072
Rajmund Dorawa, tlf. 6312 6073
Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 6612 1664.
Tir-fre kl. 10-12.
Menighedsrådsfm.: Finn R. Jensen. Tlf. 6616 6876.
Messetider: (HC) (TH)
Søn: kl. 10 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept.)
Polsk messe: 2. og 4. søn kl. 12.
Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
Dalum Kloster: kl. 8.30.
Hverd.: Man, tir, tor og lør kl. 9, ons kl. 10.30 og fre kl. 19.
Rosenkrans (dansk/vietnamesisk): ons kl. 10 og fre kl. 18.30. Tilbedelse hver fre efter aftenmes-

sen indtil kl. 20. Hver lør vesper kl. 17.

December

Søn 18. Kirkekaffe efter højmessen
Tir.20. kl. 10.00 Sct.Albani Skoles juleafslutning
kl. 19.00 Bodsandagt i kirken, derefter lejlighed til skriftemål
Tor 22. Krybbespil på Dalum Kloster:kl. 15.30
Lør 24. Juleaften.Familiemesse + julespil kl. 15.30. messe i Dalum kl. 22.00, midnatsmesse kl.24.00
Søn..25. 1. juledag, messe i Dalum Kloster kl.8.30, højmesse kl.10.00, polsk messe kl.12.00
Man 26. 2. juledag, m. i Dalum Kloster kl.8.30, højm. kl. 10.00, polsk messe kl.12.00, vietnamesisk messe kl.14.00
Fre 30. Festen for Den Hl .Familie, messe kl.19.00
Lør 31.Nytårsaftensdag, messe kl. 9.00, taksigelses-messe for året, der er gået kl.15.30, messe i Dalum Kloster kl. 6.40
Januar
Søn.1. Nytårsdag. Festen f. Maria Gudsmoder, messe i Dalum Kloster kl.8.30, kl.10.00 højmesse, kl. 16.30 aftenmesse
Ons 4. Undervisning for 1.kommunikanter og firmander kl. 16.30
Ons.11.Undervisning for 1.kommunikanter og firmander kl.16.30
Lør 12. Senior Klubben kl.14.00
Søn.15. Kirkekaffe efter højmessen
Ons 18. Undervisning for 1.kommunikanter og firmander kl.16,30
Ons.25. Undervisning for 1.kommunikanter og firmander kl. 16,30
Søn 29. Hl. Ansgar. Latinsk højmesse.

5610 ASSENS, Vor Frelser's Kirke
Nørregade 3
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlige præster fra Montfortkommunitetet: p. Thomas Birkheuser, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 7592 1176 (kl. 9 - 22, undtagen om mandagen). Fax: 7592 1171. Email: th.birkheuser@get2net.dk..
p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 5852 0645. Email: montfort@get2net.dk
Kirkeværge: Susanne og Klaus Jacobsen
Turupvej 2, 5610 Assens. Tlf. 6471 2203
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16
Månedlig katekese med gudstjeneste: første onsdag i måneden kl. 19.00

December

Lør 17. 4. søndag i advent. Under søndagsmessen kl. 16.00 optages Anita Bonven (Nr. Søby) gennem modtagelse af firmelsens og altrets sakramente i den katolske kirkes fulde fællesskab. Efter gudstjenesten samles vi hos Susanne og Klaus Jacobsen, Turupvej 2, til en festlig adventskomsammen.
Lør 24. Juleaften kl 16.00 julemesse
Man 26. 2. juledag - Hl. Stefanus, kl. 16.00 messe!
Lør 31.Nytårsaften, kl. 16.00 højmesse

Januar

Ons 4. kl. 19.00 Tema-aften om kristendommen. Oplæg v/ p. Stephen Holm. Under overskriften “undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria” vil julemysteriet blive taget under behandling. Kl. 20.00 Gudstjeneste. Efter gudstjenesten er der mulighed for, i forbindelse med en kop kaffe, at stille spørgsmål inden aftenen afrundes kl. 21.45
Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens om lørdagen er velkommen til at komme til Fredericia, hvor der bliver fejret søndagsmesse om søndagen kl. 10.00 (se: Fredericia eller på vores homepage).

Se på www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke
Havnegade 1
Præst: Tuyen Ngoc Nguyen
Træffes bedst ons eftermiddag; tor og fre formiddag på telefon 6221 0542 eller 2244 1306.
Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
Menighedsrådsfmd: Knud Petersen Tlf. 62205113.
Sognerepr. for Caritas: Morten Gudbjerg Karlsen, Marslevvej 73,2,tv. 5700 Svendborg.
Lægfranciskaner: henvendelse til Pia Borgels tlf. 6251 3638.
Messetider: (HC2)(T)
Sondag: Kl. 9.30 og Kl. 11.00
Hverdage: Ons kl. 17.00, tor kl. 19.00, fre kl. 9.00.
Hver anden lør: vietnamesisk messe kl. 16.00
December
Lør 3. kl. 16.00 vietnamesisk messe
Ons 14.kl. 14.00 kontaktgruppen
Lør 24. Juleaften, Midnatsmesse kl. 24.00
Søn 25 Juledag, højm kl. 11.00, ingen m. kl. 9.30.
Man 26. Anden juledag, messe kl. 9.30.
Lør 31. Nytårsaften, messe kl. 15.00
Januar 2006
Søn 1. Nytårsdag, Festen for Maria Guds Moder. Messe kl. 11.00, ingen messe kl. 9.30.
Ons 18. kontaktgruppen, messe kl. 14.00

5900 RUDKØBING. Sankt Bendts Kapel, Brogade 14
Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
Tlf. 6221 0542 eller 6251 1929.
Messetider: (I)
December
Søn 4. messe kl. 15
Man 26., anden juledag, messe kl. 15.00
Ingen messe i januar 2006.

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke
Vindingevej 7
Messetider: (HC2) (I)
Hver lørdag : Højmesse : kl.15,30
Sognepr.: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Odense
Tlf. 6612 1664/mobil: 2021 5642.
Menighedsrådsfmd.: Eva Antkowiak.
Tlf. 6536 1883.
Sognerepr. for Caritas: Jan Machnik
Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf. 64 71 41 51
Messetider: (HC2) (I)
Hver lørdag højmesse kl. 15.30
Hver lørdag: Højmesse: kl.15.30
Lør .24. Juleaftensdag, julemesse kl.15.30
Lør 31. Nytårsaftensdag, taksigelsesmesse for året, der er gået kl. 10.00
Januar
Hver lørdag højmesse kl.15.30
Lør 14. Kirkekaffe efter messen kl.15.30
Man 30. MR-møde kl.18.00

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke
Mariagade 4. Tlf. 5475 5080
Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
Sognepr.: Christian Noval, E-mail: christian@noval.dk
Tirsdag og torsdag træffes sognepræsten i Nykøbing, Mandag og onsdag i Maribo – Fredag fridag
Andenpr.: Quang Minh Nguyen,
E-mail: Nmqudk@yahoo.dk
Onsdag og fredag træffes andenpræsten i Nykøbing
Tirsdag og torsdag i Maribo – Mandag fridag
Menighedsrådsfmd: Carl Erik Christensen, Boisensvej 2, 4930 Maribo. Tlf: 54 82 30 52,
Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørreballe. Tlf: 5478 6278
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16
Messetider:
Søndag: kl. 10.00 Højmesse. Hverdage: man kl. 10.00, ons kl. 17.00 (tilbedelse fra kl. 16.30)
Tir, tor, fre og lør er der messe hos Birgittasøstrene kl. 7.30. Skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale med præsten.

December

Søn 4. kl. 10.00 messe derefter kirkekaffe
Ons 7. kl. 10.45 skolemesse. Ingen eftermiddagm.
Fre/søn 9.-11. Afsluttende weekend for katekeserne
Lør 10. kl. 16.00 messe på polsk i Nykøbing
Søn 11. kl. 10.00 messe & Luciaoptog
Ons 14. Ældreformiddag med julefrokost i Nykøbing. Afgang kl. 9.15 fra Maribo. Messe kl. 10.00
Lør 17. Julefest for de unge. Fælles afgang fra Maribo. Ungdomsmesse kl. 17.00 i Nykøbing derefter julefest med spising. Pris kr. 40,- tilmelding senest onsdag.
Søn 18. kl. 10.00 messe
Ons 21. Bodsfejring med mulighed for skriftemål fra kl. 16.30. Messe kl. 17.00
Lør 24. Juleaftensdag, midnatsmesse kl. 24.00 med efterfølgende reception
Søn 25. Juledag, messe kl. 10.00
Man 26. 2. juledag, messe hos søstrene kl. 10.00, familiemesse kl. 17.00 og juletræsfest i Nykøbing
Voksne 50 kr. Børn gratis. Tilmelding ikke nødvendig
Lør 31. Nytårsaften, taksigelsesmesse kl. 15.00 (ikke kl. 17 som det stod i sognebladet!)

Januar

Søn 1. Gudsmoders fest, kl. 10.00 messe derefter kirkekaffe
Ons 4. Midi-KUK (13+) kl. 19
Lør 7. messe på polsk i Nykøbing kl. 16
Søn 8. kl. 10.00 messe
Man 9. kl. 19.00 bibelaften hos søstrene
Tir 10. kl. 10.45 skolemesse
Ons 11.Foredrag i Nykøbing kl. 19 om unge og deres værdier ved ph.d. Søren Østergaard. Foredraget arrangeres i fællesskab med Skt. Josefsøstrenes Skole. Tilmelding ikke nødvendig. Datoen er endnu usikker!
Tor 12. kl. 19.00 Økumenisk kirkevandring i Maribo
Lør 14. Ungdomsmesse og spising i Nykøbing. Vi starter med en anderledes ungdomsmesse kl. 17. Efter messen spiser vi sammen. Udgifter til mad kr. 30,-. Tag gerne en ven med. Vi er færdige ved 20-tiden.
Søn 15. kl 10. messe (gregoriansk sang)
Ons 18. Ældreformiddag kl. 10 i Maribo. Markus Hummellose fortæller godt krydret med anekdoter om det gamle Maribo. Fælles afgang fra Nykøbing kl. 9.15.
Lør 21. Menighedslørdag i Nykøbing fra kl. 15. Tema kendes endnu ikke. Se opslag i våbenhuset. Tilmelding til spising helst senest onsdag. Pris 40,-

Søn 22. kl. 10.00 messe
Man 23. kl. 19.00 bibelaften i præstegården
Søn 29. kl. 10.00 messe
4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke
Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Konst.sognepr.: Irenæus Capellen, OFM.Conv.
E-mail: irenæus@wanadoo.dk. Tlf/Fax 5492 0681, bedst 9-10. Giro: 709-1060.
Menighedsrådsfmd.: Villy Petersen. Tlf. 5495 2787.
Messetider: (HAI) (TH)
Søn: højmesse kl.10. Lør: kl.17
Hverdage: se opslag i kirken.
Lejlighed til skriftemål: Efter aftale.
December
Lør. 24. Juleaften kl.16.00 julegudstjeneste med børnene.
Lør.24. kl.23.00 Julenat, midnatsmesse
Søn.25. Juledag kl.10.00 højmesse.
Man.26.12 2.juledag: kl.10 højmesse.
Lør.31.12 Nytårsaften: kl.16 takkegudstjeneste.

Januar

Søn. 1.Ingen gudstjeneste om formiddagen. Nytårs-gudstjeneste kl.16.00. Efter gudstjenesten mødes vi i Kolbehuset og ønsker hinanden Godt Nytår.
Søn. 8. Herrens Åbenbarelse, kl.14.00 festmesse i kirken, herefter sammenkomst i Kolbehuset.
Det årlige bidrag til Kirken
Alle bedes sende deres årlige bidrag til Kirken inden årets udgang. Det skal ikke være nogen hemmelighed , at kirkekassen meget gerne tager i mod ekstra beløb udover det årlige bidrag! Kirkekassen modtager meget gerne mange (også mindre) beløb, fordi det er ikke ukendt, at mange bække små bliver til en stor å. På forhånd tak for hjælpen.

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke
Bispegade 12. Tlf 5485 0739
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Sognepr.: Christian Noval.
E-mail: christian@noval.dk
Tir og tor træffes sognepræsten i Nykøbing,man og ons i Maribo. – fre fridag
Andenpr.: Quang Minh Nguyen.
E-mail: Nmqdk@yahoo.dk
Ons og fre træffes andenpræsten i Nykøbing.

Tir og tor i Maribo – man fridag
Menighedsrådsfmd.: Paul Terracini, Skovtoften 2, 4800 Nykøbing F. Tlf: 5482 3052.
Messetider: Søn: kl.10.00 Højmesse. Hverdage: Tir kl 9, Ons kl 9.00, Tor kl 19.00 og Fre kl. 17.00 (tilbedelse fra kl. 16.30). Skriftemål i forb. med messerne eller efter aftale med præsten.

December

Søn 4. kl. 10.00 messe derefter kirkekaffe
Fre/søn 9.-11. Afsluttende weekend for katekeserne
Lør 10. kl 16.00 messe på polsk
Søn 11. kl. 10,00 messe derefter kirkekaffe
Ons 14. Ingen messe kl. 8.00. Ældreformiddag med julefrokost i Nykøbing, afgang kl. 9.15 fra Maribo. Messe kl. 10.

Fre 16. Bodsfejring med mulighed for skriftemål fra kl. 16.30. Messe kl. 17

Lør 17. julefest for de unge. Fælles afgang fra Maribo. Ungdomsmesse kl. 17.00 i Nykøbing der-efter julefest med spisning. Pris kr. 40,- tilmelding senest onsdag.

Søn 18. kl. 10.00 messe derefter kirkekaffe
Tir 20. Skolen holder krybbspil i kirken kl. 19.00
Ons 21. Ingen m. kl. 8.00. Kl. 9.00 julegudstjeneste f. bhkl.–4. kl, kl. 10.00 julegudstjeneste f. 5.–10. kl.
Lør 24. Juleaftensdag, julemesse kl. 16, midnats-messe kl. 24.00 med efterfølgende reception
Søn 25. Juledag, kl. 10.00 messe derefter kirkekaffe
Man 26. 2. juledag, familiemesse kl. 17 og juletræs-fest i Nykøbing. Voksne 50 kr. Børn gratis. Tilmeld-ing ikke nødvendig
Lør 31.Nytårsaften, taksigelsesmesse kl. 15.00 (ikke kl. 17.00 som det stod i sognebladet!)

Januar

Søn 1.Gudsmoders fest, kl. 10.00 messe derefter kirkekaffe
Tir 3. kl. 8.00 skolemesse. Kl. 19.00 Midi-KUK (13+)
Tor. 5. kl. 19.30 bibelaften
Lør 7. kl. 16.00 messe på polsk
Søn 8. kl. 10.00 messe derefter kirkekaffe
Ons 11. kl. 19.00 Foredrag om Unge og deres værdi-er ved ph.d. Søren Østergaard. Foredraget arrangeres i fællesskab med Skt. Joseføstrenes Skole. Tilmeld-ing ikke nødvendig. Datoen er endnu usikker!
Lør 14. Ungdomsmesse og spisning i Nykøbing. Vi starter med en anderledes ungdomsmesse kl. 17.00. Efter messen spiser vi sammen. Udgifter til mad kr. 30,-. Tag gerne en ven med. Vi er færdige ved 20-tiden.
Søn 15. kl. 10.00 messe (gregoriansk sang) derefter kirkekaffe
Ons 18. Ældreformiddag kl. 10.00 i Maribo. Markus Hummelrose fortæller godt krydret med anekdoter om det gamle Maribo. Fælles afgang fra Nykøbing kl. 9.15.
Lør 21. Menighedslørdag i Nykøbing fra kl. 15. Tema kendes endnu ikke. Se opslag i våbenhuset.

Tilmelding til spisning helst senest onsdag. Pris 40,-
Søn 22. kl. 10.00 messe derefter kirkekaffe
Tor 26. kl. 19.30 bibelaften
Søn 29. kl. 10.00 familiemesse derefter kirkekaffe

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke, Bjerggade 10. Tlf. 5665 0651.
Sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Menighedsrådsfmd.: Chris Veng, Engvangsvej 51, Strøby Egede, 4600 Køge
Messetider:
Søndag kl. 11.00 Højmesse.
Onsdag kl. 10.00 Messe med sakramental velsig-nelse. Skriftemål: Efter aftale med præsten.
December:
Søn 25. juledag, Herrens fødsel, messe kl. 11.00
Januar:
Søn 1. Nytårsdag, Messe kl. 11.00: Festen for Maria, Guds Moder.
Søn 8. Kirkekaffe efter messen
Tir 17. Samtalekreds. Messe kl. 19.00. Derefter møde i menighedssalen.Evt. ændringer i program-met vil blive vist på opslagstavlen i våbenhuset.

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke, Præstøvej 29. Tlf. 55720985. Fax: 55730943
E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar.
Menighedsrådsform.: Torben Riis, tlf.: 5576 7652
Messetider: (HA)
Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, tir, fre og lør kl. 17.00 messe
December
Søn 18. kl. 11.30 polsk messe
Tor 22. kl. 17.00 - 19.00 lejlighed til skriftemål
Lør 24. kl. 15.30 julemesse, kl. 24.00 midnatsmesse
Søn 25. Juledag, kl 10.00 højmesse
Man 26 2. juledag, kl. 10.00 polsk messe
Fre 30. Den hl. Familie, kl. 17.00 messe
Lør 31. kl. 15.30 takkegudstjeneste
Januar
Søn 1. Nytårsdag, kl. 10.00 højmesse
Søn 8. Herrens Åbenb. kl. 10.00 højmesse

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken, Chr. Winthersvej 4.
Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4. Tlf. 5537 3927
torsdag, søndag - ellers i Næstved. Tlf. 5572 0985.
Messetider: (HA)(I)
Søndage: Messe kl. 10.00.

December

Søn 18. 4. søn i Advent, kl. 10.00 højmesse
Lør 24. Vigilie til Herrens Fødsel, kl. 16.00 højtidelig julemesse
Søn 25. Juledag, kl. 10.00 højmesse
Man 26. ingen messe
Fre 30. Den hl. Familiefest, kl. 16.30 messe
Januar
Søn 1. Nytårsdag, kl. 10.00 højmesse
Fre 6. Jesu Hjerte fre, kl. 16.30 messe
Søn 8 Herrens Åbenb., kl. 10.00 højmesse
Søn 20. Sankt Ansgars Fest, kl. 10.00 højmesse
Lejlighed til skriftemål før eller efter messen.
- Alle ønskes en glæde jul og nåderigt nytår! -

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke
Frederiksgade 5. Tlf. 5852 0645
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Subdiakon af kaldæisk ritus: Hazem Farah Aziz
Montfortkommunitetet: p. Stephen Holm, p. Thomas Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, Frederiksgade 7, tlf. 5852 0645.E-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Montfort-kommunitetets hjemmeside: www.montfort.dk
Menighedsrådsfmd.: Helena Baszkiewicz, Violvej 18, Svenstrup, 4220 Korsør, tlf. 5838 1124.
Faste gudstjenestetider:
Søndagsmesser: Søndag kl. 10, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen. Fredag aften kl. 19.15.
Hverdagsmesser: normalt således: man kl. 17.15, tir-ons-tor kl. 11.15, lør ingen.
Gudstjenestetider m. m.
Søndagsmesser: Søn kl. 10 i kirken, - med efterføl-gende kirkekaffe i menighedssalen. Fre kl. 19,15, - som regel i Skt. Montforts kapel.
Hverdagsmesser, - i Skt. Montforts kapel, - normalt således: man kl. 17.15, tir-ons-tor kl. 11.15.
Montfort-kommunitetets daglige bønner, - i Skt. Montforts kapel, normalt således: Rosenkransbøn: hver middag kl. 12, dog ikke søn. Vesper: søn kl. 19.30, man-fre kl. 18, lør kl. 12.15.
Børne- og ungdomsundervisning: Efter juleferien: d. 15. og 29. jan - i relation til søndagsmessen.
Eftermiddags-meninghedsmøde: tor d. 15. dec. (Kl. 12,15 messe og efterfølgende adventsfrokost) og d. 19. jan. 2006.
December

Søn 18. 4. søndag i advent.I forbindelse med højmessen kl. 10 optages Ruth Nielsen (Fuglebjerg) gennem modtagelse af firmelsens og altrets sakra-mente i den katolske kirkes fulde fællesskab.
Julenat d. 24.-25. kl. 23.55 højtidelig julemidnats-messe til ære for Jesu Kristi fødsel, indledt med procession til julekrybben under salmen “Stille nat”. Kirken åbnes kl. 23.15. Kommer man tidligere, er der åbent i præstegård/menighedshus.
Søn. 25. Juledag, Kristi fødsels fest, kl. 10.30 (NB!) højtidelig julemesse, kl. 19.30 julevesper.
Man 26. 2. juledag, St. Stephans dag. Ingen messe, kl. 19.30 vesper i Skt. Montforts kapel.
Fre 30. Festen for den hellige Familie, kl. 19.15 messe i Skt. Montforts kapel
Lør 31. kl. 18.45 bods- og takkeandagt med sakra-mental velsignelse, - i Skt. Montforts kapel, - i anledning af nytårsaften.

Januar

Søn 1. Nytårsdag, festen for jomfru Maria, Gudsmo-der. Ingen messe om formiddagen. Men: kl. 16.00 (NB!) festmesse, fælles for vor pastoralenheds tre menigheder. Efter messen går vi, i skæret af festlige lys-raketter, til menighedshuset, hvor Montfortkommunitetet er vært ved en nytårs-recep-tion. Med et glas champagne og et stykke krans-ekage vil vi ønske hinanden godt nytår.
Man 2. er månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag for ordensfamiliens anliggender. Kl. 17.15 Messe til ære for jomfru Maria af Kana. Fra kl. 18.15 til kl. 19.15 er der tilbedelse foran det udstil-lede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.
Fre 6. den egentlige Helligtrekongersdag. Kl. 10 Helligtekonger-krybbeandagt for de små klasser fra Dyhrs Skole. Alle er velkomne!
Søn 8. Festen for Herrens åbenbarelse (Helligtre-kongersdag), kl. 9.50 rosenkransbøn. Kl. 10 festmesse.
Søn 15. 2. søndag i årsrækken. Kl. 10 familiemesse. Idag genoptages børne- og ungdomsundervisnin-gen. Samtidig med er der efter messen bankospil i menighedssalen.
Søn 29. Festen for den hellige Ansgar, kl. 10.00 familiemesse. Ved messens slutning meddeles Blasiusvelsignelsen

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.
Lundemarken 15.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 5852 0645
e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Kirkeværge Scholastique Nyiragwaneza, Lunde-marken 15, 1., tlf.: 9793 3918
Menighedsrådsformand Mirjam Ploug Sarp, Røs-næsvej 448, tlf.: 5950 9499
Søndage messe kl. 15.30, derefter kirkekaffe
Hverdage normalt ingen gudstjenester, Der henvises til Slagelse.
Gudstjenestetider m.m.:
Om søndagen: Messe kl. 15.30 - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne. - dog ikke søn 1. januar 2006 (Nytårsdag)
Om hverdagen: normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse.
Børne- og ungdomsundervisning: Efter juleferien 29. jan - i relation til søndagsmessen.
Menighedsfeftermiddag i Slagelse: tor 15. dec (kl. 12.15 messe og efterfølgende adventsfrokost) og tor 19. jan. kl. 14.30.

December

Juleaften/nat 24. Der er ingen gudstjeneste i Ka-lundborg, men højtidelig julemidnatsmesse for hele sognet i sognekirken i Slagelse. (se under Slagelse).
Søn 25. Juledag, kl. 15.30 højtidelig julemesse.

Januar

Søn 1. Nytårsdag, fredens dag: Festen for jomfru Maria, Gudsmoder. Til trods for, at Nytårsdag i år er en søndag, er der ingen messe i Kalundborg (NB!!), men, fælles for vor pastoralenheds tre menigheder: kl. 16 festmesse i sognekirken. Efter messen fælles nytårsreception i menighedssalen. Se under Slagelse.
Man 2. Månedens 1. mandag, inter-montfortansk bededag. Se under Slagelse.
Søn 8. Festen for Herrens åbenbarelse (Helligtre-kongersdag), kl. 15.20 rosenkransbøn, kl. 15.30 festmesse.
Søn 29. Festen for den hellige Ansgar, kl. 15.30 festmesse. Ved messens slutning meddeles Blasius-velsignelsen.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke
Elisabeth-Centret, Carl Reffvsvej 6.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 5852 0645.
e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Giro: 634-4348
Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 5944 1562.
Menighedsrådsfmd.: Birthe Hjort, Skyttensvej 29, 4300 Holbæk, tlf. 5943 6552.
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efter-følgende kirkekaffe i menighedshuset. - NB: Ingen

messe på selve søndagen.
Gudstjenestetider m.m.:
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efter-følgende kirkekaffe i menighedssalen. Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesse: I dec.-jan. kun tir 17. jan. kl. 17.30. Der er børne- og ungdomsundervisning i forlæn-gelse af søndagsmessen lørdagene 14. og 28. jan.
December
Lør 24. Juleaften, kl. 15.30 højtidelig julemesse med midnatsmessens tekster, indledt med procession til krybben under salmen “Stille nat”.
NB: Der er i Holbæk ingen midnatsmesse julenat og ingen messe juledag
Man 26. 2. juledag, Skt. Stephans dag, kl. 15.30 international julemesse (juledags tekster) med jule-sange fra mange forskellige lande.
Lør 31. Nytårsaften, kl. 15.30 taksigelsesmesse
Januar

Søn 1.Nytårsdag, festen for jomfru Maria, Gudsmo-der. Ingen gudstjeneste i Holbæk (NB!). Menigh-eden opfordres til at tage del i festmessen i Vor Frue Kirke i Slagelse. Messen begynder kl. 16.00. Efter messen fælles nytårs-reception i menighedssalen. Se under Slagelse
Man 2. Månedens 1. mandag, inter-montfortansk bededag. Se under Slagelse
Lør 7. Festen for Herrens åbenbarelse (Helligtre-kongersdag), kl. 15.20 rosenkransbøn, kl. 15.30 festmesse.
Lør 14. 2. søndag i året, kl. 15.30 søndagsmesse. Børne - og ungdomsundervisningen genoptages.
Tir 17. Månedens 3. tirsdag messe kl. 17.30, efter-følgende fællesspisning og tema.
Lør 28. Festen for den hellige Ansgar, kl. 15.30 festmesse. Ved messens slutning meddeles Blasius-velsignelsen.

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke, Sct. Knudsgade 19. Tlf. 5767 0301.
Sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Hjemmeside:www.sanktknud.at.tt
Skt. Joseph Søstrene, tlf. 5761 7371.
Menighedsrådsfmd.: Ove Kristensen
Harevænget 117, 4200 Slagelse, tlf. 5852 1099
E-mail: ove117@stofanet.dk
Messetider: (HC2)(I)
Der er messe hos Sct. Josephsøstrene hver onsdag kl. 16.30. Der er kirkekaffe efter messerne om lørda-gen eller søndagen.
December
Lør 10. kl. 17.00 Fællesspisning efter messen, hvor vi fejrer Sankt Nicolaus og spille banko.
Samtlige messetider kan ses på hjemmesiden www.sanktknud.at.tt

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke
Frederiksborgvej 11.
Tlf.: 4635 0965, Fax: 4636 5091, Giro: 402 3986
E-mail: skt.laurentii-kirke@mail.tele.dk
Homepage: www.laurentii.org
Konst. Sognepr.: p. Robert Showers OFM. Conv. træffetid: tor 9.00-11.00.
Sognekontoret er åbent tir-fre 10.00-12.00.
Menighedsrådsfm.: Anni Meinertz. Tlf. 4638 3321.
E-mail: anni.meinertz@post.tele.dk
Organist: Annelies van der Meer: 5946 3292
Gråbrødrehuset: Tlf. 4636 7756.
E-mail: graabroe@post4.tele.dk
Gråbrødrenes Bogcafé: Tlf. 4632 5257. Åben tir-fre kl. 13.00-16.45. E-mail: bogcafe@get2net.dk
Faste gudstjenester, messer & arrangementer:
Søn: kl. 8.30 & 10.00. Der er kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00. 1. lør i md: Messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 17.00.
Hverdage: Tir-fre kl. 17.00.
Skriftemål: Fre kl. 16.30-16.45 i kirken.
Anonyme Alkoholikere: Ons kl. 10.00-11.00.
Tidebøn: Morgenbøn: Tir-Fre kl. 07.00. Lør kl. 7.30.
Aftenbøn: Man-fre kl. 18.30.
Andagter: Rosenkrans: Ons kl. 16.30.
Sakramentsandagt: Fre kl. 19.00-21.00.

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke
Frøgård Allé 12 Tlf. 4399 0728
Hjemmeside: www.sktpaul.dk
Sognepr.: Michal Bienkowski, Frøgård Allé 10, tlf.: 4399 0728, eller: 2072 8951
e-mail: sktpaul@mail.dk
Pastoralassist.: Sr. Marianne Skjold, Bygaden 53, Taastrup. Tlf.: 4399 8157, mobil 4089 4655
E-mail: marianneskjold@yahoo.dk
Menighedsrådsform.: Øivind Kjærstad, Budstikken 116, Taastrup. Tlf.: 4399 7051.
Assumptionssøstrene: Bygaden 53, Taastrup. Tlf.: 4399 8157. E-mail: assumption@post.tele.dk
Messetider:
Lørdage: Søndagsmesse kl. 17.00
Søndage: Højmesse kl. 10.00, kirkekaffe
Hverdage i kirken: man ingen; tir, ons, tor kl. 10.00; fre kl. 19.00
Hverdag hos Assumptionssøstrene: man og lør kl.

10

9.00, tir kl. 19.00 + åbent hus; ons, tor kl. 17.00, fre kl. 11.30. Sakramental tilbedelse hos søstrene hver dag kl. 16.00-17.30.

Sakramental tilbedelse i kirken: ons kl. 8.30-10.00; fre kl. 19.40-21.00 (1. fre i md. kl. 19.40-6.00)

Laudes: man og lør i forbind. med messe kl. 9.00 hos søstrene, i kirken: ons kl. 9.00. Vesper i forbindelse m. eftermiddagsmesserne hos søstrene.

Rosenkrans: ons kl. 9.15; fre ca. kl. 20.00.

Skriftemål: i forbindelse med messerne eller efter aftale med præsten.

Katekese for førstekomunikanter: 1. & 3. søn i md efter højmessen.

Katekese for firmander: tor kl. 17.00-18.30.

Voksenkatekese / deriblandt for kandidater til optagelse i Den Katolske Kirke /: hver tir. Starter med messe kl. 19.00.

Bibelaften: 1. & 3. man i md. kl. 19.30-21.00. Ministrantsøndag: 2. søn i md. efter højmessen KÆK: 3. tir i md. Begynder m. messe kl. 12.00. Ungdomsmøder: hver 2. ons kl. 18.00. Filmaften: hver 2. ons kl. 18.00.

December

Søn 18. kl. 17.00 Ungdomsmesse. Vi mødes på Høje-Taastrup station kl. 16.00 og tager imod Fredslyset fra Betlehem. Så går vi i procession til kirken, hvor messen fejres.

Tir 20. KÆK, kl. 12.00 messe, derefter julefrokost Tir 20. kl. 17.30 Julekrybbespil
Ons 21. kl. 8.30 Julekrybbespil
Lør 24. Juleaften, kl. 16.00 familiemesse, kl. 24.00 midnatsmesse.

Søn 25. (Juledag) kl. 11.00 højmesse

Man 26. (Skt. Stefan) kl. 10.00 messe

Lør 31. Nytårsaften, kl. 16.00 Taksigelsesmesse

Januar:

Søn 1. Nytårsdag, Festen for Maria, Gudmoder: kl. 11.00 højmesse

Fre 6. 1. fre i md. M. kl. 19.00, Sakramental tilb. kl. 19.40-6.00

Lør 7. Mariadag kl. 12.30-17.00

Søn 8. Herrens Åbenbarelse, kl. 10.00 højmesse
Man 9. Herrens Dåb, M. kl. 9.00 hos søstrene; M. kl. 19.00 i kirken. Juletiden afsluttes i dag.

Lør 14. Seminar Taastrup kl. 10.00-15.30

Søn 15. kl. 17.00 ungdomsmesse

Tir 17. KÆK , kl. 12.00 messe

Søn 22. Fælles spisning efter Højmessen

Tir 24. Økumenisk kirkevandring i København

Ons 25. Den Hellige Pauls omvendelse - fejres ved dagens messer

Lør 26. På opdagelse i troen kl. 13.00-16.00

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke

Kontor og menighedshus: Nygade 8. Tlf. 4921 0571. Hjemmeside: www.katolskkirkehelsingoer.dk Sognepr.: Hans Esmark, tlf. 4824 1402 bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man. Fax: 4825 5531.

E-mail: hanesmark@adslhome.dk
Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.
Menighedsrådsfmd: Mariella Madsen tlf. 4913 2599. E-mail: ozoua48@yahoo.dk
Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller opslag i våbenhus.

December

Søn 18. Messe kl. 9.00

Lør 24. Messe kl. 24.00

Søn 25 Messe kl. 11.00

Lør 31. Messe kl. 16.00 (søndagsmesse)

Januar

Søn 1. Ingen messe

Søn 8. Messe kl. 11.00

Søn 15. Messe kl. 9.00

Søn 22. Messe kl. 11.00

Søn 29. Messe kl. 9.00

3400 HILLERØD. Sankt Vilhelms Kirke

Kirke og menighedshus: Møllestræde 7. Tlf. 4825 5531.

Hjemmeside: www.katolskkirkehilleroed.dk
Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 4824 1402 bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man. Fax. 4825 5531. E-mail: hanesmark@adslhome.dk
Skt. Vincent Søstrene, tlf. 4826 7865.
Menighedsrådsfmd: Martin Rohof. Tlf. 4774 2817.
E-mail: post@melbymarkiser.dk
Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller opslag i våbenhuset.

December

Søn 18. Messe kl. 11.00

Lør 24. Messe kl. 16.00

Søn 25. Messe kl. 9.00

Lør. 31. Messe kl. 17.00 (søndagsmesse)

Januar

Søn 1. Ingen messe

Søn 8. Messe kl. 9.00

Søn 15. Messe kl. 11.00

Søn 22. Messe kl. 9.00

Søn 29. Messe kl. 11.00

2970 HØRS HOLM. Sankt Hans Kirke

Marievej 6. Tlf. 4586 0751.

Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk

Sognets e-mail: kirke@sankt-hans-kirke.dk
Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M. Tlf. 4553 0751.

E-mail: papuga@mail.dk

Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M. Tlf. 4581 2796

E-mail: pawlowski@get2net.dk

Hjælpepr.: Jacob Muiser, C.M. Tlf. 4581 2796

Præsternes bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.

Giro: 703-8275.

Menighedsrådsfmd.: Torben Johansen.

Tlf. 4586 3546.

Messtider: (HA)(T)

Skt. Hans Kirke: Højmesse søn kl.10.00.

Hverdagsmesse tir kl.17.30 og tor kl.10.30.

Mikkelpborg, Strandvejen 352: Højm. søn kl. 8.45.

Skriftemål i forbindelse med messerne eller eft. aft.

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4

Sognets hjemmeside: www.sognet.dk

Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M.

Mobil tlf. 28 18 47 24

E-mail: radoslaw@pawlowski.dk

Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.

E-mail: papuga@get2net.dk

Hjælpepr.: Jacob Muiser, C.M.

Tlf. til præsterne: 45 81 27 96.

Menighedsrådsfmd.: Thorsten Wilstrup.

Rosenkrans 1.ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhjertigheden Rosenkrans om fredagen inden messen kl.17.15 (undtagen 1 fre i md). Tilbedelse af Alterets Sakramente: 1. fre i md efter messen 17.30. Sygebesøg med Kommunionen:1. fre i md eller efter aftale.

Generelle messtider:

Søn Højmesse kl. 10, man kl. 17.30, tir kl. 10, ons- fre kl. 17.30, lør kl. 16.

13 | Hovedstadsområde NV 2730 HERLEV. Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14.

Tlf. 4494 7694 og 4494 7678

Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 4453 5558

Hjælpepr.: Michael Bradley O.M.I..

Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf.4494 7678

Menighedsrådsfmd.: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup.Tlf. 4497 4335

Messtider: (HA)(T)

Lørdage: K. 17

Søndage: Kl. 10. kl. 11.30 (engelsk)

Mandage: K. 10.30. Ons kl. 19. Tor. kl. 09.30 (engelsk)

1. Fre i md kl. 19.30 (engelsk)

3. Fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende Rosenkransandagt

Tilbedelse: Ons. efter messen. Skriftemål efter aftale

Tir åbent hus hos Skt. Josefsøstrene, Primulavej 1, M. kl. 19.00

December

fre 16. kl. 19.00 Bodsandagt

Lør 24. Juleaften, kl. 16.00 messe

Søn 25. Juledag, kl. 10., dansk m., kl. 11.30 eng. m.

Man 26. kl. 10.00 dansk messe

Lør 31. Nytårsaftensdag, kl. 15.00 taksigelsesmesse

Januar

Søn 1. Nytårsdag, kl. 10 dansk m., kl.11.30 eng. m.

Søn 8. Undervisning efter messen kl. 10

Tor 12. kl. 19.30 Økumenisk gudstjeneste i Måløv Kirke

Man 16. kl. 19.30 Studiekreds

Ons 25. kl.19.00 Messe for de syge

Man 30. kl. 19.30 Studiekreds

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225.

Sognepræst: Lech Pytlak. Tlf. 38 28 17 00 el. 38 28 47 69, 10-12, undt. man og i forb. med messerne.

Kontor: Tlf 38 28 17 00 man-fre 10.30-12.30.

Menighedsrådsformand: Esther Zivadinovic, tlf 38 28 82 53

Sankt Joseph Søstrene, Primulavej 1, 2720 Vanløse Tlf. 38 10 30 34

Messtider: (HA)(T) Søndage: Højmesse kl. 11. Hverdagsmesser: Tir og tor kl. 10.00, fre kl. 19.00

Første fre tilbedelse fra kl. 18.30.

Sidste fre Niels Steensens andagt kl. 18.45

Hver tirsdag messe kl. 19 hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1, Vanløse.

December

Hver hverdag i advent bliver der tidlig morgen bedt laudes (morgenbøn) i kirken. Ang. tidspunkt se opslag i kirken!

Fre 16. kl 19.00 sognets bodsandagt. Skriftemål. Ingen messe !

Søn 18. 4. søndag i advent, messe kl. 11.00

Lør 24. Juleaftensdag, julemesse kl. 16.00

Søn 25. Juledag, messe kl. 11.00

Man 26. Den hellige Stefan, kl. 11.00 messe

Tir 27. Johannes apostel, kl. 10.00 messe

Tors 29. 5.dag i juleugen, kl. 10.00 messe

Fre 30. Den hellige Familie, kl. 19.00 messe

Lør 31. Nytårsaften, kl. 16.00 takkemesse

Januar

Søn 1. Festen f. Maria, Gudsmoder, kl. 11.00 messe

Tir 3. Jesu Hellige navn, kl. 10.00 messe

Tor 5. Torsdag i juletiden, kl. 10.00 messe

Fre 6. kl. 19.00 messe, tilbedelse fra kl. 18.30

Søn 8. Herrens åbenbarelse, Hellige tre konger, kl.

11.00 familiemesse, derefter kirkekaffe

Juletiden slutter mandag aften d. 9. Derefter messer som normalt

Søn 15. 2.alm. søndag, kl. 11.00 messe

Fre 27. Niels Steensens andagt kl. 18.50, messe kl. 19.00. Pakkefest efter messen. De medbragte pakker

sælges på auktion. Det indkomne beløb sendes til pater P.Tantholdt-Hansen i Peru

Søn 29. Sankt Ansgar, bispedømmets første værnehelgen, kl. 11.00 messe

2860 SØBORG. Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9.

Sognepr.: Lech Pytlak. Træffes tir-fre 10.30-12 på tlf. 3828 1700. Evt. også tlf. 3828 4769.

Kirkens kontor: Vandtårnsvej 11. Tlf. 3969 0301.

Giro: 913-2929. Menighedsrådsfmd.: Dorte Lin-

nemann. Tlf. 3967 7699.

Sognets Hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn

Messtider: (HC2)(T)

Søndag: Højmesse kl. 9.30. 4. søndag i måneden er der Familiemesse kl. 9.30. Efter Højmesse morgenkaffe i menighedslokalet. Alle er velkommen.

Kroatisk messe 2. søndag i måneden kl. 18

KUK, DUK og religionsundervisning for sognets børn og unge: Hver onsdag kl. 18-19.30 i menighed-slokalet.

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM 3720 Åkirkeby.

Rosenkranskirken, Gregersgade 12, Konst. sognepr.: Dietrich Timmermann.

Tlf. 56 97 44 62. Mobil 40 97 57 62

Menighedsrådsfmd.: Knud-Erik Frandsen.

Tlf. 56 48 85 71.

Pastoralass.: Sr. Carina Poppinghaus.

Tlf. 56 95 08 55.

Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne.

Tlf. 56 95 08 55.

Gudstjenestetider (HC2)(I)

Alle søndage: kl. 10.00 højmesse eller Ordets gudstjeneste.

December

Tir 13. kl. 14.00 adventsmøde med damerne hos søstrene. Møde i jan. eft. aftale. Alle er velkomne!

Søn 18. kl. 10.00 messe, kl. 16.00 JULEKONCERT-gratis adgang

Lør 24. kl. 14.00 juleaftensmesse

Søn 25. Juledag, kl. 10.00 højmesse

Man 26. Skt. Stefan, kl. 9.30 messe i søstrenes kapel i Rønne

Lør 31. Nytårsaften, kl. 15.00 gudstjeneste til årets afslutning i søstrenes kapel i Rønne

Januar

Søn 1. Nytårsdag, kl. 11.00 højmesse i Åkirkeby

Søn 8. Hl. Tre Konger, kl. 10.00 højmesse

Højmesse eller Ordets Gudstjeneste alle son i januar kl. 10.00. Skriftemål i forb. m. gudstjenesterne og efter aftale med præsten. Hvis nogen ønsker besøg af præsten eller en søster ring til 56 95 08 35

14 | Hovedstadsområde NØ 2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1 A.

Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 4587 5688. Fax: 4587 5685. E-mail: agcomi@mail.dk

Andenpr.: Calogero La Loggia. Tlf. 4587 0888. E-mail: laloggiacalogero@mail.dk

Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke. Menighedsrådsfmd.: Giorgio Bressan, Bagsværdvej

133 A, 1. th., 2800 Kgs. Lyngby. Tlf. 4593 6730

Messtider: (HB2)(T) Søn M. kl.10. (Familiemesse 1.søn i md).

Lør M. kl.17.

Søndagsmesse: efter højmessen er der kirkekaffe Hverdagsmesser: man-tors kl. 17.00, fre kl. 16.00.

Rosenkransbøn en halv time før messen fre og lør.

December

Søn 18. 4. søn. i Advent

Lør 24. Juleaften, kl. 16.00 messe, kl. 24.00 midnatsmesse.

Søn 25. Juledag, kl. 10.00 messe

Man 26. 2. Juledag, Hellige Stefan, kl. 10.00 messe

Fre 30. Den Hellige Familie, kl. 16.00 messe

Lør 31. Nytårsaften., kl. 17.00 messe

Januar

Søn 1.Festen for Maria, Gudsmoder, kl. 10.00 messe

Ingen brunch i dag. Se næste søndag.

Lør 7. Skt. Knud Lavard (Knud Hertug), kl. 17.00 messe

Søn 8. Herrens Åbenbarelse (Hellige Tre Kongers Fest) kl. 10.00 messe. Sogneundervisning.

Vi fejrer Skt. Knud Lavard og Hellige Tre Konger med en brunch/reception efter messen.

Man 9. Herrens Dåb, messe kl. 17.00.

Søn 15.: 2. alm. søn. messe kl. 10.00.

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4. Tlf. 3324 6580 og 3321 8588. Fax: 3325 0738. Sognepr: P. Gerhard Sanders SJ. E-mail: Stenosgade@mail.dk Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen. Tlf. 3321 5934. Menighedsrådsfmd.: Ruth Christophersen. Tlf. 3616 7084. Messetider: (HA)(T) Man-fre: kl. 8.15 og 17. Lør: kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe. Søn: kl. 10 Latinsk Højmesse. Kl. 11.30 Dansk Højmesse. kl. 20 Aftenmesse. Lejlighed til skriftemål før og eft. alle messer og eft. aftale.

December

Tir 20. kl. 14.30 Stenoklubben. Juleforberedelse v. pastor Michael Hornbech-Madsen , Jesu Hjerte Koret synger julen ind. Lør 24. kl. 8.15 Morgenmesse. Ingen ital. m. kl. 18. Julenat: Kirken åbnes kl. 23. Koret synger julen ind kl. 23.3, kl. 24.00 midnatsmesse. Derefter kan vi ønske hinanden Glædelig Jul i menighedssalen, Stenosgade 4 B. Søn 25. Juledag, kl. 10.00 julehøjmesse, kl. 11.30 messe med julesalmer. (Ingen kirkekaffe). Kl. 20.00 Aftenmesse. Man 26. Stefan, den førse martyr, messe kl. 8.00 og 10.00. Ingen senere messer. Fre 30. Den hellige familie, Jesus, Maria og Josef, messe kl. 8.15 og 17.00. Lør 31. kl. 8.15 messe, kl. 16.00 taksigelsesmesse. Ingen italiensk messe kl. 18.00.

Januar

Søn 1.Nytårsdag: Festen for Maria, Guds Moder. Søndagsmesseorden. Fre 6.1. Jesu Hjerte Fredag. Udstilling af det Hel­ligste Sakramente til stille tilbedelse kl. 16.00. Sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00. Søn 8.1. Herrens Åbenbarelse. Søndagsmesseorden. Tir 17. kl. 14.30 Stenoklubben. Fre 20. Bøn­saften, begyndende med messen kl. 17.00. Afslutning kl. 19.45 med litaniet til Jesu Hel­ligste Hjerte og sakramental velsignelse. Hver tirsdag åbnes kirken kl. 16.00. Efter messen kl. 17.00 rosenkransbøn. Hver onsdag kl. 19.30 i præstegården: pastor Michael Hornbech-Madsen indbyder til studiekreds om aktuelle emner. Alle er velkomne.

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5. Hjemmeside: www.mariae.dk Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16. Tlf. 38 79 39 99. E-mail: fich@post4.tele.dk Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og fr 10-12. Tlf. 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36. Menighedsrådsfmd.: Ivar Hoel. Tlf. 32 46 17 12. Forening: Sankt Mariæ Unge Katolikker (SMUK). Hjemmeside: www.mariae.dk/smuk Messetider: (HA) (T, H) Søndage: Hm. kl. 11.

December

Søn 18.4. Søndag i advent, kl. 11.00 højmesse Lør 24. Herrens Fødselsfest, kl. 16.00 vigiliemesse kl. 23.30 vigiliemesse Søn 25. Herrens Fødselsfest, kl. 11.00 højmesse Lør 31. kl. 16.00 messe
Januar
Søn 1. Festen for Maria, Guds Moder, kl. 16.00 højmesse (OBS: bemærk tidspunkt) Søn 8. Hellig Tre kongers fest, kl. 11.00 højmesse med børneprædiken Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00: Møde i Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Hans K. Thomsen - tlf. 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke Strøbyvej 2 Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R. Tlf. 3678 2790. Træffes tir, fre, lør 9-12, tor 16-18; ellers kun efter aftale. Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590. Menighedsrådsfmd.: Jørgen Fog. Tlf. 3677 2226. Messetider: (HA)(T) Søndage Hm. kl. 10. 1. søn i md. polsk M. kl. 12; 3. søn i md. polsk M. kl. 17. Lørdage M. kl. 17 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk). Hverdage Man-fre M. kl. 8; 3. fre i md. som regel vietnamesisk M. kl. 15.
December
Lør 17. kl. 17.00 messe Søn 18. 4. søn, i Adv. kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 messe på polsk Lør 24. Julevigilie, kl. 16.00 julemesse, kl. 24.00 midnatsmesse Søn 25. Juledag, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 messe på polsk Man 26. 2. juledag, Hl. Stefan, kl. 10.00 højmesse Fre 30. Den hl. Familie, kl. 8.00 messe Lør 31. Nytårsaften, kl. 16.00 messe og sakramental velsignelse, takkegudstjeneste
Januar
Søn 1. Nytår, Festen for Maria, Gudsmoder, kl.

10.00 messe på dansk, ingen m. på polsk (søn 8.) Lør 7. kl. 17.00 dansk-vietnamesisk messe Søn 8. Herrens Åbenbarelse, Hellig Tre Kongers fest, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 messe på polsk Man 9. Herrens Dåb, kl. 8.00 messe, juletiden afsluttes Lør 14. Maria dag, kl. 17.00 messe Søn 15. kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 messe på polsk Lør 21. Hellige Agnes, kl. 17.00 messe Søn 22. kl. 10.00 højmesse Ons 25. Den hl. apostel Paulus omvendelse Lør 28. Hl. Thomas af Aquino, kl. 17.00 messe Søn 29. Hl. Ansgar, bispedømmets første værnehelgen, kl. 10.00 højmesse

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken Nørrebrogade 27 C. Sognepr: Reinhold Sahner Tlf: 3535 6825. Træffes bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail. Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk Fax: 3536 6430. Præst for engelsk-talende: Carroll Parker Tlf: 4494 7678. Præst for fransk-talende: Pascal Rene Lung Tlf: 0046 4618 9627. Hospitalspræst: Jørgen Erichsen Tlf: 3961 1919. Giro: 804-6638 Menighedsrådsform.: Isabelle Lagrange Bustrup Messetider (HB2)(T) Søndage: Dansk M kl. 10. Engelsk M kl. 18 Fransk M kl. 11.30 (1. og 3. Søn i md) Hverdage: Tir kl. 8 (skolemesse, dog ikke i ferietiden). Ons kl. 17 (engelsk) Messetiderne til højtiderne, andre messetider og ar­rangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke Bredgade 64. Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk Sognepr.: Niels Engelbrecht. Tlf. 3313 3762, 10-12 undt. man og tor. Andenpr.: Fabrizio Milazzo.Tlf. ... Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf: 3961 1919. Træffes bedst kl.8-9. Andenpr.: Gregers Mærsk-Kristensen. Tlf. 3313 5583.

Kirkens kontor: Tlf. 3313 3762, man, tir, tor og fre 10-15. Ons eft. aftale. Fax: 3332 1049. E-mail: sanktansgar@city.dk Giro: 642-5305. Menighedsrådsfmd.: Andreas Rude. Tlf. 3535 0356. Faste messetider: hverdage (ma – fr) kl. 8.00 og kl. 16.30 morgenbøn (laudes) synges man – fre kl. 07.30 lør kl. 17.00, søn kl. 8.00 og kl. 10.00 (Højmesse). Aftenbøn (Vesper) synges søndag kl. 17.00. Ungdomsmesse eller studentermesse (SAKS) hver søndag kl. 19.30. Første søndag i måneden kl. 12.00 Ukrainsk messe (Byzantinsk ritus)

December:

Fre 16. Adventsretræte og vågenat, kl. 19.30 bibel-meditation, kl. 20.00 bodsandagt med mulighed for skriftemål, kl. 22.00 Taizé-gudstjeneste, kl. 23.00 vågenat med udstilling af sakramentet, kl. 7.00 Afsluttende messe og fælles morgenmad Lør 17. kl. 17.00 Aftenmesse Søn 18. kl. 8.00 Messe kl. 10.00 højmesse, kl. 18.30 (NB! Ikke 19.30), ungdomsmesse for de helt unge Lør 24. Juleaften kl. 16.00 Familiemesse, kl. 23.30 Julemusik, kl. 24.00 Julenats pontifikalmesse ved biskop Czeslaw Kozon. Søn 25. Juledag, kl. 10.00 Pontifikalmesse ved biskop Czeslaw Kozon. (NB ingen andre messer juledag) Man 26. kl. 10.00 højmesse (ingen andre messer 2. juledag) Lør 31. kl. 16.00 Taksigelsesmesse med sakramental velsignelse og Te Deum

Januar

Søn 1. Festen for Maria, Gudsmoder, kl. 16.00 Højmesse (NB! Ingen messer kl. 8 og 10) Fre 6. Jesu Hjerte fredag, kl. 8.00 messe, kl. 16.30 messe med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 18.00 Lør 7. kl. 14.30 Voksenkatekese i menighedssalen: ”Den katolske kirke–struktur og opbygning” ved pastor Gregers Mærsk-Kristensen, kl. 17.00 aftenmesse Søn 8. Herrens Åbenbarelse, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 familiemesse med efterfølgende Hellig tre Kongersfest i Menighedssalen. Kl. 12.00 Ukrainsk Messe (byzantinsk ritus).Kl. 17.00 Vesper. Kl. 19.30 Ungdomsmesse Man 9. Herrens Dåb, kl. 8.00 messe, kl.16.30 messe. Lør 14. kl. 17.00 Aftenmesse Søn 15. kl. 8.00 Messe, kl. 10.00 højmesse med indvielse af ny messehagel. Højmassen transmitteres i radioens program 1. Kl. 17.00 Vesper. Kl. 19.30 SAKS-messe Lør 21. kl. 17.00 Aftenmesse Søn 22. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse. Frokost-

kirkekaffe derefter (kl. 14.00) menighedsbesøg i Synagogen, Krystalgade 12. Kl. 17.00 Vesper. Kl. 18.30 (NB ikke 19.30) ungdomsm. for de helt unge Tir 24. kl.19.00 Økumenisk kirkevandring begynder i Sankt Pauls Kirke, Nyboder. Ons 25. KÆK-møde kl. 14.30 pastor Fabrizio Milazzo fortæller om mødet med pave Benedikt ved Verdensungdomsdagene i Köln. Lør 28. kl. 17.00 Aftenmesse Søn 29. Sankt Ansgars Fest, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 Pontifikalmesse ved biskop Czeslaw Kozon. Kl. 16.00 Festvesper med relikvieprocession. Derefter reception i menighedssalen. Kl. 19.30 SAKS-messe

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke, Dronning Elisabeths Allé 3. Sognepræst: Wieslaw Podlach CSsR Tlf. 3286 0723.E-mail: kontoret@sktannæ.dk Præst for filippinerne: Patrick Sheils CSsR. Tlf. 3286 0729 eller 2084 8084. Præst for polakker; Andrzej Kukla CSsR Tlf. 3286 0727. Kirkekont: Hans Bogbinders Alle2, tir-fre 10-12; tor. tillige 17-18. Tlf. 3258 4102. Fax. 3286 0738. E-mail: kontoret@sktannæ.dk Giro: 815-3442. Menighedsrådsformand: Peder Schramm. Tlf. 3295 0074. Messetider: (HA) (T) Søndage: Messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17. Lørdage: Engelsk messe kl.17. Hverdage: Man kl. 8; Tir kl. 17 messe med vesper; Ons kl.8 messe med laudes; Tor kl. 8 og kl. 19 no-vene til Maria, Moderen af den Stedsevarende Hjælp med efterfølg. messe. Fre kl. 8. Hver 1. Fre kl. 19 messe derefter vågenat. Lør kl. 8 messe med laudes. Lejlighed til skriftemål efter aftale.

December

Søn 18. kl. 10.00 messe, børnenes krybbeandagt. Lør 24. Juleaftensdag, kl. 24.00 midnatsmesse. Søn 25. Herrens fødselsfest, kl. 10.00 festmesse. NB: Ingen messe kl. 8.30. Man 26. 2. juledag, messe kl. 10.00 NB: Ingen messe 8.30. Lør 31. Nytårsaftensdag, kl. 15.30 takkegudstjeneste (messe)
Januar
Søn 1. Nytårsdag. Festen for Maria Gudsmoder, kl. 14.00 festmesse. NB: Ingen messe kl. 8.30 og 10.00. Kollekt for Bibelselskabet. Søn 8. Hellig Tre Konger (Herrens Åbenbarelse), messer kl. 8.30 og 10.00. Man 9. Herrens dåb, juletiden afsluttes, messe kl. 8. Søn 29. Festen for den hl. Ansgar, højmesse kl.10.00

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke. Sognepræst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51 Tlf.: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175. E-mail: kristkonge@greennet.gl

Messetider: Søndage: kl. 10.00. Hverdagsmesser: man, tir og tor kl. 18.00 Onsdage: kl. 18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 19, fredage: kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lørdage: kl. 11.00. OBS: Ændringer i hverdags messetidspunkter kan ske. Fejring af bod-ens sakramente: Efter aftale. Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier.

December

Lør 24. dec. kl. 23,45 HERRENS FØDSEL. Jule-salmer. Derefter fejringen af julenats eukaristi. Søn 25. kl. 11.00 julemorgens eukariasti Man 26. kl. 10. Den hl. Stefan Fre 30. kl 18.00 Den hl. Familie Lør 31. kl. 17.00 Takkeliturgi for året, der er gået
Januar
Søn 1. kl. 17.15 Maria, Gudsmoder Søn 8. kl. 10.00 Herrens Åbenbarelse

20 | Færøerne

FO 100 TØRSHAVN. Mariukirkjan Mariugøta 4. Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt, Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V. Tlf. 3355 6080. Kirken: Tlf./Fax: 00 298 31 0380. E-mail: sktmaria@post.olivant.fo Præstegården: Mariugøta 10. Tlf. 00-298 31 1779. Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16, 160 Argir. Tlf. 00-298 31 0653. E-mail: gabriel@post.olivant.fo Menighedsrådsfmd.: Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m. Messetider: (HC2)(I) Søndage: Højmesse kl. 11.

GUDSTJENESTER PÅ FREMMEDE SPROG
Arabisk messe Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. 1.Søn i md. kl.16.
Communauté de Langue Française Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8, SE-223 50 Lund. Tlf. +46 46 14 73 91. Fax: +46 46 14 73 91. E-mail: pascalrene@dominikan.nu Hjemmeside: http://www.dominikan.nu/ Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2000 København N. Tlf. 35 35 68 25.

Deutschsprachige Gemeinde Pf. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kopenhagen V. Tlf. 3386 0380. Fax: 3386 0384. Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St.Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen Ø. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.
English-Speaking Ministry Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 4494 7678. Fax: 4453 5558. Vor Frue Kirke, Herlev: Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass. Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass. Sakramentskirken: Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm: Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass. Holidays: Mass times as on sundays.

Filippinere

Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 86 07 29. Mobiltlf. 2084 8084. Fax: 32 86 07 38.

Sankt Annæ Kirke: Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.
Kroatisk Mission For tiden ingen fastboende præst.Betjenes lej-lighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland. Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 3355 6080.
Misa en Español Henv.: Leszek Kapusta, C.Ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 3286 0728.

Messe in Italiano

Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1.th., 1616 København V. Tlf. 3321 5934. Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerte Kirke. Kbh. V.
Msze swiete w jesyku polskim Kosciol sw. Anny, Dronning Elisabeths Alle 3. 2300 København S O.Rajmund Dorawa CssR tel. 32860727
Tamilske gudstjenester Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg. Tlf. 9879 6347 eller 2086 6738. Fax 9879 6348

Vietnamesere

Øst for Store Bælt: Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl. Tlf. 3990 5727. Mob.: 2016 2090. Jylland og Fyn: Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Thorsgade 22, 8900 Randers. Tlf. 7463 1707. Mobil 2343 7899.

Messe efter traditionel latinsk ritus (1962-messeordning): 2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapel-let), Dag Hammarskjölds Alle 17, København Ø. Evt. ændringer annonceres på www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere:		
Koderne er anført efter „Messetider“	HA	= Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
	HB	= Adgang ad løs rampe eller skinne.
	HC	= Kun adgang ved løft.
	1	= Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
	2	= Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekontoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede
Koderne er anført efter „Messetider“
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for høre-handicappede.

Liturgisk kalender 17. december 2005 - 31. januar 2006

ADVENTSTIDEN II

17. *viol.* Lørdag i 3. uge i advent (I Ps)

Adv. pf. II.

L.: 1 Mos 49,2.8-10. Ev.: Matt 1,1-17.

NB: Tidebønnen følger et særligt skema de sidste 7 dage før jul. Særlige antifoner til Zakarias' og jomfru Marias lovsange.

18. *viol.* 4.SØNDAG I ADVENT. (IV Ps).

✠ *Cr. Adv.pf. II.*

1.L.: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16;

℣.: Sl 89,2-3.4-5.27+29.

℞ Om din store godhed, Herre, vil jeg synge for evigt.

2.L.: Rom 16,25-27.

Ev.: Luk 1,26b-38.

19. *viol.* Mandag i 4. uge i advent. (IV Ps).

Adv. pf. II.

L.: Dom 13,2-7.24-25a. Ev.: Luk 1,5-25.

20. *viol.* Tirsdag i 4. uge i advent. (IV Ps).

Adv. pf. II.

L.: Es 7,10-14. Ev.: Luk 1,26-38.

21. *viol.* Onsdag i 4. uge i advent. (IV Ps).

Adv. pf. II.

L.: Højs 2,8-14. Ev.: Luk 1,39-45.

(Petrus Canisius, præst og kirkelærer, (†1597), kan ihukommes.)

22. *viol.* Torsdag i 4. uge i advent. (IV Ps).

Adv. pf. II.

L.: 1 Sam 1,24-28. Ev.: Luk 1,46-56.

23. *viol.* Fredag i 4. uge i advent. (IV Ps).

Adv. pf. II.

L.: Mal 3,-4; 4,5-6. Ev.: Luk 1,57-66.

(Johannes af Kenty, præst, (†1473), kan ihukommes.)

24. *viol.* Lørdag i 4. uge i advent. (IV Ps).

Adv. pf. II.

L.: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16. Ev.: Luk 1,67-79.

JULETIDEN

✠ *hvid.* **HERRENS FØDSEL** (h).

24. Lørdag aften. **VIGILIEMESSE.**

Gl. Cr. Jul. pf.

1.L.: Es 62,1-5

℣.: Sl 89,4-5.16-17.27+29.

℞ Om Herrens store godhed vil jeg synge for evigt.

2.L.: ApG 13,16-17.22-25.

Ev.: Matt 1,1-25 eller 1,18-25.

25. Søndag. **HØJTIDENS MESSER**

Gl. Cr. Jul. pf.

Julenat. 1.L.: Es 9,1-6

℣.: Sl 96,1-2a.2b-3.11-12.13.

℞ I dag er der født os en frelser; han er Kristus, Herren.

2.L.: Tit 2,11-14.

Ev.: Luk 2,1-14.

Julemorgen. 1.L.: Es 62,11-12

℣.: Sl 97,1+6.11-12.

℞ Lyset skal stråle over os i dag; for Herren er os født.

2.L.: Tit 3,4-7.

Ev.: Luk 2,15-20.

Juledag. 1.L.: Es 52,7-10

℣.: Sl 98, 1.2-3b.3c-4.5-6.

℞ Hele den vide jord har set vor Guds frelse.

2.L.: Hebr 1,1-6.

Ev.: Joh 1,1-18 eller 1,1-5.9-14.

26. *rød.* Mandag. **STEFAN**, den første martyr (f).(I Ps).

Gl. Jul. pf.

L.: ApG 6,8.10; 7,54-60;

℣.: Sl 31,3cd-4.6+8ab.16bc-17.

℞ I dine hænder, Herre, befaler jeg min ånd.

Ev.: Matt 10,17-22.

27. *hvid.* Tirsdag. **JOHANNES**, apostel og evangelist (f).(I Ps).

Gl. Jul. pf.

L.: 1 Joh 1,1-4;

℣.: Sl 97,1-2.5-6.11-12.

℞ I retfærdige, glæd jer i Herren.

Ev.: Joh 20,2-8.

28. *rød.* Onsdag. **DE USKYLDIGE BØRN**, martyr (f).(I Ps).

Gl. Jul. pf.

L.: 1 Joh 1,5-2,2;

℣.: Sl 124,2-3.4-5.7b-8.

℞ Vor sjæl slap fri som en fugl af fuglefængerens snare.

Ev.: Matt 2,13-18.

29. *hvid.* Torsdag. **5.DAG I JULEUGEN.** (I Ps).

Gl. Jul.pf.

L.: 1 Joh 2,3-11. Ev.: Luk 2,22-35.

(Thomas Becket, biskop og martyr (+1170), kan ihukommes.)

30. *hvid.* Fredag. **DEN HELLIGE FAMILIE, JESUS, MARIA OG JOSEF** (f).(I Ps).

Gl. Cr. Jul.pf.

1.L.: Sir 3,2-6.12-14. eller Kol 3,12-21.

℣.: Sl 128,1-2.3.4-5.

℞ Lykkelig hver den, der frygter Herren og vandrer ad hans veje.

Ev.: Luk 2,22-40 eller 2,22.39-40.

Eller (ad libitum): **1.L.:** 1 Mos 15,1-6; 21,1-3. eller Hebr 11,8.11-12.17-19.

℣.: Sl 105,1b-2.3-4.5-6.8-9.

℞ Han Herren vor Gud, evigt husker han på sin pagt.

Ev.: Luk 2,22-40 eller 2,22.39-40.

31. *hvid.* Lørdag. **7.DAG I JULEUGEN.** (Ps).

Gl. Jul.pf.

L.: 1 Joh 2,18-21. Ev.: Joh 1,1-18.

(Silvester I, pave (+335), kan ihukommes).

Januar 2006

1. *hvid.* Søndag. Juledags oktav.

✠ **FESTEN FOR MARIA, GUDSMODER** (h).

Gl. Cr. Jomfru Marias pf.

1.L.: 4 Mos 6,22-27;

℣.: Sl 67,2-3.5.6+8.

℞ Gud være os nådig og velsigne os.

2.L.: Gal 4,4-7.

Ev.: Luk 2,16-21.

Kollekt for det Danske Bibelselskab.

2. *hvid.* Mandag i juletiden. (I Ps).

Basilus den Store (†379) og **Gregor af Nazianz** (†390), biskopper og kirkelærere (m).

Jul.pf.

L.: 1 Joh 2,22-28. Ev.: Joh 1,19-28.

3. *hvid.* Tirsdag i juletiden. (I Ps).

Eller *hvid.* **Jesu hellige navn.**

Jul.pf.

L.: 1 Joh 2,29-3,6. Ev.: Joh 1,29-34.

4. *hvid.* Onsdag i juletiden. (I Ps).

Jul.pf.

L.: 1 Joh 3,7-10. Ev.: Joh 1,35-42.

5. *hvid.* Torsdag i juletiden. (I Ps).

Jul.pf.

L.: 1 Joh 3,11-21. Ev.: Joh 1,43-51.

6. *hvid.* Fredag i juletiden. (I Ps).

Jul.pf.

L.: 1 Joh 5,5-13. Ev.: Mark 1,7-11 eller Luk 3,23-38

eller Luk 3,23.31-34.36.38.

7. *rød.* Lørdag i juletiden. (I Ps).

Knud Hertug, martyr, (†1131)(m).

Jul.pf.

L.: 1 Joh 5,14-21. Ev.: Joh 2,1-11

8. *hvid.* Søndag. **HERRENS ÅBENBARELSE** (h).

✠ *Gl. Cr. H.åb.pf.*

1.L.: Es 60,1-6;

℣.: Sl 72,2.7-8.10-11.12-13.

℞ Alle jordens folk skal tilbede dig, Herre.

2.L.: Ef 3,2-3a.5-6.

Ev.: Matt 2,1-12.

9. *hvid.* Mandag. **HERRENS DÅB** (f).

Gl. særl.pf.

1.L.: Es 42,1-4.6-7;

℣.: Sl 29,1a+2.3ac-4.3b+9b-10.

℞ Herren velsigner sit folk med fred.

2.L.: ApG 10,34-38.

Ev.: Mark 1,7-11.

Eller (ad lib.):

1.L.: Es 55,1-11.;

℣.: Sl Es 12,2- 3.4bcd.5-6.

℞ I skal øse vand med glæde af frelsens kilder.

2.L.: 1 Joh 5,1-9

Ev.: Mark 1,7-11.

Juletiden afsluttes efter komplet.

DET ALMINDELIGE KIRKEÅR

10. *grøn.* Tirsdag i 1. alm. uge. (I Ps).

L.: 1 Sam 1,9-20. Ev.: Mark 1,21-28.

11. *grøn.* Onsdag i 1. alm. uge. (I Ps).

L.: 1 Sam 3,1-10.19-20. Ev.: Mark 1,29-39.

12. *grøn.* Torsdag i 1. alm. uge. (I Ps).

L.: 1 Sam 4,1-11. Ev.: Mark 1,40-45.

13. *grøn.* Fredag i 1. alm. uge. (I Ps).

Eller *hvid.* **Hilarius**, biskop og kirkelærer, (†367).

L.: 1 Sam 8,4-7.10-22a. Ev.: Mark 2,1-12.

14. *grøn.* Lørdag i 1. alm. uge. (I Ps).

Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**

L.: 1 Sam 9,1-4.17-19; 10,1a. Ev.: Mark 2,13-17.

15. *grøn.* 2. ALM. SØNDAG. (II Ps).

✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*

1.L.: 1 Sam 3,3b-10.19;

℣.: Sl 40,2+4ab.7-8a.8b-9.10.

℞ Se, jeg kommer for at gøre din vilje, min Gud.

2.L.: 1 Kor 6,13c-15a.17-20.

Ev.: Joh 1,35-42.

16. *grøn.* Mandag i 2. alm. uge. (II Ps).

L.: 1 Sam 15,16-23. Ev.: Mark 2,18-22.

17. *hvid.* Tirsdag i 2. alm. uge. (II Ps).

Antonius, abbed, (†356)(m).

L.: 1 Sam 16,1-13. Ev.: Mark 2,23-28.

(Evangelium ad lib. (Antonius): Matt 19,16-26.)

18. *grøn.* Onsdag i 2. alm. uge. (II Ps).

L.: 1 Sam 17,32-33.37.40-51. Ev.: Mark 3,1-6.

Den økumeniske bedeuge begynder.

19. *rød.* Torsdag i 2. alm. uge. (II Ps).

Henrik, biskop og martyr, (†1158)(m).

L.: 1 Sam 18,6-9; 19,1-7. Ev.: Mark 3,7-12.

20. *grøn.* Fredag i 2. alm. uge. (II Ps).

Eller *rød.* **Fabian**, pave og martyr, (†250).

Eller *rød.* **Sebastian**, martyr, (†288).

L.: 1 Sam 24,3-21. Ev.: Mark 3,13-19.

21. *rød.* Lørdag i 2. alm. uge. (II Ps).

Agnes, jomfru og martyr, (†ca. 280)(m).

L.: 2 Sam 1,1-4.11-12.17.19.23-27. Ev.: Mark 3,20-21.

22. *grøn.* 3. ALM. SØNDAG. (III Ps).

✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*

1.L.: Jon 3,1-5.10;

℣ Sl 25,4-5ab.6-7bc.8-9.

℞ Lad mig kende dine veje, Herre.

2.L.: 1 Kor 7,29-31.

Ev.: Mark 1,14-20.

23. *grøn.* Mandag i 3. alm. uge. (III Ps).

L.: 2 Sam 5,1-7.10. Ev.: Mark 3,22-30.

24. *hvid.* Tirsdag i 3. alm. uge. (III Ps).

Frans af Sales, biskop og kirkelærer, (†1622)(m).

L.: 2 Sam 6,12b-15.17-19. Ev.: Mark 3,31-35.

25. *hvid.* Onsdag.

DEN HELLIGE APOSTEL PAULS OMVENDELSE (f). (III Ps).

Gl. Ap.pf.

L.: ApG 22,3-16 eller ApG 9,1-22;

℣.: Sl 117,1.2.

℞ Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet!

Eller: Halleluja!

Ev.: Mark 16,15-18.

26. *hvid.* Torsdag i 3. alm. uge. (III Ps).

Timotheus og Titus, biskopper (m).

L.: 2 Tim 1,1-8 eller Tit 1,1-5. Ev.: Luk 10,1-9.

27. *grøn.* Fredag i 3. alm. uge. (III Ps).

Eller *hvid.* **Angela Merici**, jomfru, (†1540).

L.: 2 Sam 11,1-4a.4c-10a.13-17. Ev.: Mark 4,26-34.

28. *hvid.* Lørdag i 3. alm. uge. (III Ps).

Thomas af Aquino, præst og kirkelærer,

(†1274)(m).

L.: 2 Sam 12,1-7a.10-17. Ev.: **Mark** 4,35-41.

29. *hvid.* **ANSGAR**,

✠ bispedømmets første værnehelgen. (h).

(IV Ps). (4.AL.M. SØNDAG).

Gl. Cr. Sankt Ansgars.pf.

1.L.: Es 52,7-10;

℣.: Sl 96,1-2a.2b-3.7-8a.10.

℞ Fortæl om Herrens under blandt alle folkeslag!

Eller: Halleluja!

2.L.: 1 Kor 1,18-25.

Ev.: Mark 1,14-20.

Kirketælling.

30. *grøn.* Mandag i 4. alm. uge. (IV Ps).

L.: 2 Sam 15,13-14.30; 16,5-13a. Ev.: Mark 5,1-20.

31. *hvid.* Tirsdag i 4. alm. uge. (IV Ps).

Johannes Bosco, præst, (†1888)(m).

L.: 2 Sam 18,9-10.14b.24-25a.30—19,3. Ev.: Mark 5,21-43.

Tiden har brug for vidner

Iben Thranholm fortæller om sin nye bog "Himmelflugten"

af Sofie von Hauch

En rejsefører ind i troen

Det er en mørk og stormfuld aften – men i Øresundsvillaen nord for København blusser varmen i køkkenet, hvor en travl Iben Thranholm magter både at underholde sønnen Jean-Baptiste, kokkerere en middagsret til aftenens klassefest samt at tale om sin bog Himmelflugten med Katolsk Orientering. Den nyligt udkomne 'interviewroman om tro og tvivl' har allerede fået meget respons, måske fordi forfatteren er velkendt fra diverse dagblade, tv og den offentlige debat. Derfor tager vi fat på en samtale om bogens hensigt, temaer, samt problemet med vor samtidskultur og dens vilkår for kristne i det offentlig rum.

Himmelflugten handler om en rejse, hvor læseren af fortælleren ledes fra samtale til samtale med et udvalg af tolv vidt forskellige personer, hovedsageligt kendte og flest danskere. Men som man læser bogen, oplever man hurtigt, at den samtidig er en indre rejse. Iben Thranholm fortæller straks, at bogens hensigt er at give et forudsætningsløst møde med det religiøse. Den første person læseren møder i bogen er en skeptisk flypassager, som ikke forstår, at Gud ikke bare 'råber ned gennem skyerne, at han er der,' hvis det betyder så meget at tro på ham. En typisk nutidsdanser mangler forudsætningerne for at kunne tro.

Nutidsmenneskets behov for erfaring

Bogens opgave er at give et svar på dette problem, ikke i bogstavelig forstand at formulere en løsning på flypassagerens problem, men at hjælpe os til at finde de ører, som rent faktisk hører Gud råbe ned gennem skyerne til hver og en af os. Man skal ikke være længe i Thranholms selskab for at forstå, hvor intenst hun er engageret i netop denne opgave, både i sit journalistiske og foredragsmæssige arbejde. Med Himmelflugten, fortæller hun, håber hun bl.a. at åbne rum for mennesker, som ikke er troende, at føre dem til steder, de ikke har været før, og vise at det 'bevis' mange føler behov for, inden de kan tro, findes og opleves endnu i vor tid.

Snarere end et logisk bevis for Guds eksistens kræver mennesker erfaringen af Guds nærvær og kærlighed, for hvordan kan man have et ægte forhold til en, man ikke kender?

Problemet med erfaring for tro kender Iben Thranholm selv til. Fra opvæksten i et protestantisk hjem til uddannelsen som

teolog i København var hun velbevandret i den lutherske tros lære, men lutherdommen vægrede sig ved at tale om erfaringen af Gud, eftersom den mystiske tradition blev anset som noget katolsk og absolut undværligt.

Gennem arbejdet med Himmelflugten oplevede hun dog mennesker, bla. Wilfred Stinissen, som både i ord og udstråling bekræftede, at erfaringen af Guds eksistens, nærvær og kærlighed findes og er tilgængelig. For bogen betød mødet med mystikerne, at projektet fra i starten at være 'på coffee-table niveau, en pæn bog med nogle billeder,' fik mere dybde, fordi Iben Thranholm oplevede, hvordan den mystiske oplevelse var det missing link, som mange lig den agnostiske flypassager savnede. Samtidig var mødet

med den mystiske spiritualitet med til at overbevise hende om, at hun hørte til i Den katolske Kirke, og hun besluttede sig for at konvertere.

Svært at være kristen i et moderne samfund

Det moderne samfund og menneskers problemer med religion hører sammen i Iben Thranholms øjne. Samfundet er ikke alene blindt, men direkte fjendtligt indstillet over for religiøse argumenter. Også dette har hun personligt oplevet flere gange, efter at hun er blevet en offentlig person. Men hun tager huggene som 'en del af korset,' som hun kalder det, et vilkår, som Kristus advarede disciplene imod. Faktisk ser hun vor tid

Iben Thranholm ser vor tid som en parallel til den tidlige Kirke, fordi Kirken i dag er glemt eller klemt ude af den autoriserede offentlige mening

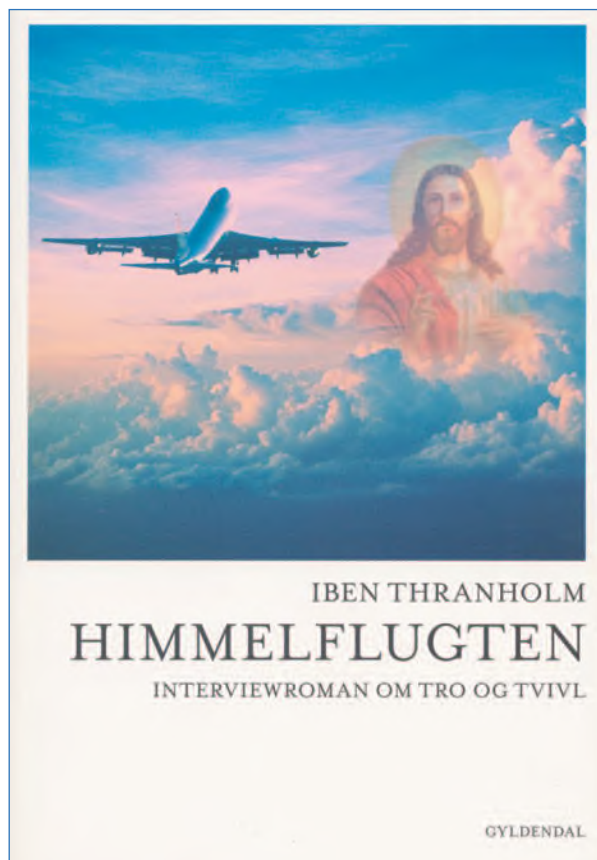
som en parallel til den tidlige Kirke, fordi Kirken i dag er glemt eller klemt ude af den autoriserede offentlige mening, og kristne i dag må kæmpe for at forsvare en position som fornuftige mennesker. Med en sådan indgroet modstand imod det religiøse, ja selv mod kristendommen forstået som grundlaget for vores kultur, er det svært for mennesker uden tro at blive kristne. Sekulariseringen af samfundet kræver beviser på Gud, mens den højtprieste individualisme undergraver enhver mulighed for fællesskabsfølelse og etisk debat.

En af Iben Thranholms kæpheste er at påpege det paradoks, der består i at ville bygge et værdisamfund uden at kunne diskutere etik på et objektivt plan. Hvis enhver kan gøre, hvad han og hun vil i frihedens navn, er det jo for det første umuligt at diskutere fælles værdier, og for det andet er der ingen motivation for gensidighed og næstekærlighed. Individualismen, som fortæller for frihed og tilfredshed undergraver derfor forståelsen af mennesket som et grundlæggende relationelt væsen, som ved at give sig selv finder lykke. Den eksistentielle ensomhed og depression, som hænger de frihedsdyrkende vestlige samfund, peger på et problem i den herskende ideologi.

Håbet er, at Himmelflugten kan tale til såvel troende som ikke-troende, som er åbne nok til at lade sig føre ad bogens vej til erfaringen af Guds kærlighed. Hertil skal siges, at Iben Thranholm er meget bevidst om sin instrumentale rolle. Det er Gud, der råber ned gennem skyerne, måske ved hjælp af Himmelflugten, men kun Vor Herres nåde kan vække de sløvede åndelige sanser. Både kaldet fra skyerne, opvækkelsen af sanserne og den endelige erkendelse af Gud er naturligvis nådegaver, faktisk lige hvad interesserede, men skeptiske nutidsmennesker savner at opleve: Guds virke i os, Helligånden.

"Himmelflugten – en interviewroman om tro og tvivl" er en rejsefortælling gennem Assisi, Oslo, København, Rom og til Grækenland, hvor Iben Thranholm taler med forskellige mennesker om hvem Gud er, hvem det moderne menneske er, hvad tro er, og hvad det hellige er. Bogen er som en indre rejsefører overraskende og fanger præcist et stort problem for vor tids samfundsform, nemlig den manglende accept af Gud samt lydighed over for religiøse argumenter.

Bogen er på 277 sider og udgivet på Gyldendal 2005. Pris kr. 299.

Pastor Benny Blumensaats indlæg i KO nr. 18, side 3, om homoseksuelle lærere har givet flere reaktioner fra læserne, som det af pladshensyn ikke er muligt for os at bringe. Der henvises derfor til Morten Gudbjerg Karlsens læserbrev i KO nr. 19, som i det store og hele giver udtryk for de samme forbehold over for pastor Blumensaats indlæg, som genfindes i de øvrige læserbreve. Nedenfor bringer vi pastor Blumensaats svar, hvor han uddyber sin holdning til problemet kristendom og homoseksualitet.

Balance i seksualiteten!

I KO nr. 19 skriver Morten G. Karl- sen, at jeg mener, at det er godt, at en skoleleder vil afvise lærere pga deres seksuelle overbevisning. Det skrev jeg ikke, og det mener jeg ikke. Jeg skrev: Homoseksuelle lærere, der offentligt erklærer, at de lever i et aktivt homoseksuelt forhold, vil få meget svært ved at blive ansat på skolen – et citat af Knud Erik Hansen fra Haderslev Kristne Friskole, hvis holdning jeg opfordrer til at støtte.

Der er forskel på at leve i ydmyg- hed med sit kors og så offentligt erklære at man lever i et aktivt ho- moseksuelt forhold. Hvad enten det er præster, lærere, politikere eller lægfolk, der åbent bekender at de lever i et aktivt homoseksuelt forhold, tilkendegiver de dermed at de ikke er i overensstemmelse med den katolske Kirkes tro og lære. Jeg er ganske enig i, at fordømmelse ikke hører til i vores katolske sam- menhæng, men som kirke er vi nødt til at trække grænsen for, hvad der er rigtigt og forkert, og det var det jeg forsøgte at gøre, og det har intet med fordømmelse at gøre.

Foranlediget af debatten vedrørende homoseksualitet i samfundet og spe- cielt i kirken tillader jeg mig, trods det meget følsomme emne, at frem- føre et aspekt, som skal med for at gøre debatten fyldestgørende.

Der er flere holdninger fremme i forbindelse med diskussionen om homoseksualitet, så vidt jeg kan skønne.

Den ene er, at homoseksualitet ikke er i overensstemmelse med Bibelens budskab og dermed heller ikke med kristendommen. At man må tage af- stand fra den, uden fordømmelse, og at de homoseksuelle må leve med deres kors og de begrænsninger, der derfor ligger i deres liv.

Den anden holdning er, at Bibelen ikke kan vejlede os i forhold til et moderne udtryk for homoseksuali- tet. At homoseksualitet er noget givet, noget uforanderligt, og at den homoseksuelle derfor bør have samme rettigheder som alle andre til f.eks. kirkelig vielse, til at blive præster, til at blive lærere osv.

En tredje mulighed, som efter min mening rummer de største per- spektiver, er en erfaring, som måske ikke kendes så meget herhjemme, nemlig at homoseksualitet ikke er en uforanderlig tilstand, at den kan helbredes, og den mener jeg er i overensstemmelse med Bibelens budskab og Kirkens tro og lære.

Sidste år deltog jeg i en Leanne

Payne konference på Nyborg Strand og stødte på en sammenhæng, som praktiserede og bevidnede at homo- seksualitet ikke er en uforanderlig tilstand, men at en homoseksuel mand eller kvinde gennem om- vendelse, tro, indre helbredelse, undervisning, samtaleterapi og hel- bredende bøn kan erfare sin hetero- seksualitet og indgå i et sådant forhold.

Leanne Payne har gennem 20 år ar- bejdet med konferencer, rådgivning og et forfatterskab, hvor igennem utallige mennesker er blevet hjul- pet bl.a. en nuværende frikirkepræst Mario Bergner, som selv har været homoseksuel, og som har vundet stor lydhørhed i homoseksuelle kredse.

Rev. Mario Bergner er leder af "Redeemed Lives Ministries" i U.S.A. og han er en af de førende kapaciteter på området. Han er som sagt selv tidligere homoseksuel og har levet sin homoseksualitet aktivt ud gennem en årrække. I forbindelse med en omvendelse til Jesus, som han selv siger det, blev hans ønske om at forandre sin situation mere og mere presserende, fordi han ikke syntes, at der var overensstemmelse mellem hans ønske om at komme til at ligne Kristus og så hans homosek- suelle livsstil.

Bibelsk set eksisterer homosek- suelle mennesker ikke, siger Mario Bergner. Der eksisterer kun mænd og kvinder, som involverer sig i ho- moseksuel aktivitet og adfærd. Der- for kan homoseksualitet helbredes, ligesom alle andre fejlorienteringer, der er et resultat af ens omgivelser, skader på sjælen, indlært adfærd, samfundsmæssige faktorer m.v.

Han beretter om sin egen helbre- delsesproces i sin bog "Setting Love in Order" og siger, at hans rejse fra at være homoseksuel til at være hete- roseksuel både involverede psykolo- gisk og åndelig helbredelse, og at det var en lang rejse og smertelig proces at slippe sin tilbøjelighed.

Mario Bergner er i dag gift, har børn og hjælper nu andre, som også ønsker at blive frie af deres homo- seksualitet.

Udgangspunktet for Mario Bergner og for mange andre, som arbejder med denne helbredelsesform, er, at homoseksualitet kan forandres, og at "homoseksualitet er en af de syn- der som Jesus døde for at frelse os fra".

Mario Bergner var kommet til et punkt i sit forhold til Gud, hvor han ikke længere kunne ignorere Ham og derfor heller ikke kunne leve i

noget, som han betragtede som for- kert. Han fortæller i sin bog, hvordan det pludseligt stod klart for ham, at hans homoseksualitet ikke var andet end hans egne syndige reaktioner på synder, som var begået imod ham og på de sår, som disse synder havde påført hans sjæl.

Mario Bergner viger ikke tilbage for at bruge ordet synd, men her kan det nok være på sin plads at tilføje, at han ikke kun refererer til en per- sonlig synd, som er begået med vilje af en person, men også til en fal- den verdens synd, til vores forkerte måder at tænke, tale og handle på i forhold til, hvad Jesus har sagt til os, og i forhold til, hvad Kirken lærer os.

Han taler ikke om, at det er den enkeltes skyld, men snarere om, at vi alle er syndere og at vi alle har ansvar for synden i vort eget liv. Som jeg forstår ham, så mener han, at vi alle har været udsat for om- stændigheder, som på en eller anden måde har såret og forvrænget os, og at det er vores eget ansvar at få rettet op på dette, når vi bliver opmærk- somme på det.

Det glade budskab fra Mario Berg- ner er, at homoseksualitet kan hel- bredes, og at man derfor som kristen ikke behøver at leve et marginalise- ret liv eller et liv i tvungent cølibat som følge af en lidelse, som man ikke selv har været herre over. Det er hvad Mario Bergner ønsker at give videre med sin tjeneste: "Redeemed Lives Ministry" og som han bevid- ner med sit eget liv. Og det er det samme budskab, som undertegnede ønsker at videregive gennem dette indlæg og debatten i det hele taget. Tak til Katolsk Orientering, som har taget emnet op.

Følgende bøger kan anbefales:

1. "Det Maskuline i krise" af Leanne Payne. Helbredelse for sjælesorg og seksuelle forstyrrelser.
2. "Personlighedens Genoprettelse" af Leanne Payne. Ved helbredende bøn som overvinder hindringerne for at blive os selv.
3. "På Jagt Efter Seksuel Helhed" af Andrew Comiskey. Befrielse fra homoseksualitet gennem et effektivt program.

Bøgerne kan bestilles og købes på: Forlaget Scandinavia, Drejervej 15,3, 2400 København NV tlf. 35310330 - fax: 35310334 - e-mail: info@scanpublishing.dk "Setting Love in Order" by Mario Bergner kan bestilles på customer. service@christianbook.com – eller: orders@christianbook.com

Om kedelige messer

I Katolsk Orientering i november får protestanten Michael Michelsen for anden gang at vide, at hvis bare han var medlem af Kirkens fulde fællesskab, ville han ikke kede sig til messerne.

Denne påstand synes jeg er problematisk. Jeg er enig i, at der er stor forskel på at opleve at modtage Jesus i det Allerhelligste Sakramente eller at måtte sidde over. Dette er messens centrum, og også der hvor jeg selv oplever meningen med, at jeg er til stede i stærkest. Den påstand som jeg er uenig i, er den, som udsiger, at man som protestant bare må finde sig i at kede sig til messen: bliv katolik eller ked dig til messen. Jeg håber ikke denne mening er udbredt, for hvordan vil man no- gensinde hverve nye katolikker, hvis Kirkens rigdom kun kan erfares af "de indviede"? Faktisk synes jeg, at man kan anskue Michelsens beklagelse på to måder: 1: man kan gå i forsvarsposition og sige til ham, at han ikke ved, hvad han snakker om. 2. Man kan prøve at lytte til manden og se det som en sund opfordring til os alle, præster såvel som lægfolk som deltager i messen, om at deltage mere aktivt og være inderligt engagerede i det der foregår og ikke være så bange for at vise denne inderlighed, og for dem, der læser og prædiker, at være godt forberedte og tale med et liv, en nidkærhed og en kærlighed, der stemmer overens med det fantastiske Evangelium, som vi alle er sat til at vidne om.

Ina Bach,
8210 Århus V

Teologisk manipulation?

I rubrikken Spørg om troen besvarer Kirsten Kjærulff et spørgsmål om betingelserne for at modtage den hel- lige kommunion. Hun citerer 1 Korinterbrev, kap. 11, v27-29: Den der spiser Herrens brød eller drikker hans bæger på en uværdig måde, forsynder sig derfor imod Herrens legeme og blod. (...) For den, der spiser af brødet og drikker af bægeret uden at agte på legemet, spiser og drikker sig en dom til.

Jeg kender den tekst kun alt for godt fra min rom- ersk-katolske barndom. Især truslen med at blive syg og svag eller endog at dø var lidt for spændende for et syvårigt barn, som dengang endnu havde mulighed for at begå svære dødssynder. Først for et par år siden er jeg blevet klar over, at der her har været tale om teo- logisk manipulation.

Det er fristende at læse uden at agte på legemet som respektløst at spise Herrens legeme, brødet. Hvis man læser den citerede tekst i den rette sammenhæng, så bliver det klart, at legemet, det er Herrens menighed, messiaslegemet, som korinterne ikke respekterede, for ved deres sammenkomster tog enhver straks for sig af sin egen mad, og én sultede, mens en anden drak sig beruset.

Paulus' tekst appellerer til vores kollektive kristne samvittighed over for dem der sulter og tørster. Det er fromt og godt at "gå til kommunion" og endnu mere uforpligtende er det at bruge brødet som meditation- subjekt (hvad der aldrig har været meningen), men spørgsmålet er om de fattige dermed får mad på bordet, om de bliver respekteret som hørende til legemet?

En engageret teolog omformulerer Herre, jeg er ikke værdig, at du går ind under mit tag til: "Herre, det er farligt...". For så kan man jo ikke længere være sig selv nok.

Med venlig hilsen
Herman van Tooren
8410 Rønne

Biskoppens kalender

December

09. kl. 18.00 "Bibelens overrækkelse" i Maribo
10. kl. 15.00 Messe i Hørsholm
11. kl. 10.00 Messe i Domkirken
kl. 12.00 Spansk messe i Skt. Augustin
13. kl. 9.00 Messe i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade
14. kl. 9.00 Messe i Skt. Josefs Karmel
24. kl. 24.00 Midnatsmesse i Domkirken

Det sker i bispedømmet

December

13. kl. 20.00 Kammerkoret Musica Viva afholder under ledelse af Torben H. Svendsen sin årlige advents / julekoncert i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, København.

MAGLEÅS | KURSUSCENTER

Teologisk weekend for unge Fredag den 24. marts til søndag den 26. marts 2006

Er du mellem 15 og 30 – så læs videre:

Kom og vær med til en weekend, hvor du får svar på en del af det, som du har spekuleret over sammenhængen i. I samarbejde med Sankt Mariæ Kirke indbyder Magleås til teologiweekend for unge.

En weekend om teologi og hvorfor nu det?
Fordi det er spændende!
Og fordi det er tiltrængt for de fleste at få mere system i, hvad troen bygger på.

Ivar Hoel: Subjektivitet og Sandhed
Jesper Fich: Messens teologi
Andreas Rude: Enhed og Autoritet: pavesynet i Den Katolske Kirke
Jakob Thorsen: katolsk/protestantisk – er der nogen forskel?

Særpris kr. 800.-

Tilmelding og yderligere oplysninger:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød
Tlf.: 4581 0715, telefonid 9.00-15.00
info@magleaas.dk
www.magleaas.dk

R.I.P.
Birthe Backhausen
* 20.1.1927
† 18.11.2005

Tak for al kærlig opmærksomhed
i forbindelse med min mors bortgang.
Eva Rungwald

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf.: 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjællandsgade 25, stuen, 7000 Fredencia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderkust hjerte

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Herlev, Farum
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring 7518 1808

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Find Deres bedemand her

vanløse ligkistemagasin
h.p. baltzer & søn aps
jyllingevej 8, 2720 vanløse
38 71 75 01

Vi træffes også aften,
weekend og helligdage

Medlem af
brancheforeningen

www.baltzer.nu

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyrings sæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde.

Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirer brochure eller ring til

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Tlf.: 33 55 60 11

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 1,
som udkommer
den 11. januar 2006,
skal være redaktionen i
hænde **senest den 19.
december 2005**

Med venlig hilsen
Redaktionen

I anledning af Ole Dams 75 år
vil der være reception
tirsdag den 3. januar 2006 kl. 14-18
i boligen Lipkesgade 2, København Ø.

Rosenkranse, bøger om profeti og tro

Køb bøger om profetier, åbenbaringer og mirakler. Og om tro, bøn og faste. Køb den Katolske Katekismus, bøger om Fatima, Medjugorje, Garabandal, Faustina, Vassula, Maria Valtorta, Luisa Piccarretta, Maria Simma og flere.

Salg af rosenkranse, bedekort, kors, medaljer, skapularer. Få den velsignede mirakuløse medalje.

Profeti

www.profeti.dk www.medjugorje.dk
Tlf.: 3023 2360 / 8627 7358 (bedst kl. 18-20)

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter, ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Menneskets skabelse

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Først efter at Gud har betragtet sit skaberværk med al dets myldrende liv, skaber han mennesket i sit eget billede til at tjene og forvalte det alt sammen. Dermed er allerede sagt det vigtigste, som Bibelen siger om mennesket. Og skabt i Guds billede har det samtidig fået en åndelig identitet. At mennesket er skabt i Guds billede, var og er stadigvæk en revolutionerende tanke. I oldtidens Egypten og Mesopotamien var det kun faraoner og konger, der blev lovprist

som skabt i Guds billede. Men her findes der en demokratisk fornyelse af denne tanke. Ethvert menneske, uanset om det er gammelt eller ungt, mand eller kvinde, uanset hvilken hudfarve det har, så er det et skaberværk i Guds billede. Hvert menneske er derfor en konge/dronning over for sin skaber. Dermed har også hvert menneske en direkte adgang til Gud. Det kan tale med Gud, hvilket de forskellige personer i 1. Mosebog også gør flittigt brug af. Dette tilbud gælder også os, og hver af os må så selv finde den ”frekvens”, på hvilken vi lettest kan kommunikere med Gud.

Den anden revolutionerende tanke er, at Gud skabte mennesket som mand og kvinde. Og senere nævner 1. Mosebog også forskellene mellem kønnene. Men her i den første skabelses-

beretning siges hinsides al tvivl, at kilden til menneskets åndelige identitet er den samme Gud. Begge, mand og kvinde, er udstyret med fri vilje, og de har begge ansvaret for at benytte denne til det gode og ikke til det onde. Mand og kvinde har ligeværdige privilegier og forpligtelser. Alle mennesker er ligeværdige for Gud, og dermed fortjener ethvert menneske i samme grad respekt og værdighed. At være skabt i Guds billede er den fællesnævner, som forener hele menneskeheden. Men ud over det er hvert enkelt menneske enestående, hver især individuelt skabt i den uendelige Guds billede. Intet menneske er en kopi af et andet menneske, og hvert menneske er kaldet til at efterlade sit individuelle fodspor på sin rejse gennem livet.

Mennesket får verden som gave. Men denne gave er ledsaget af pligten til at handle etisk og bevare verden. Mennesket får ret til at underlægge sig jorden, men kun så længe det fortsætter med at bevare og forny dens ressourcer. Vi er ansvarlige for vor verden, uanset om vi bryder os om det eller ej. Det er op til os at beskytte eller ødelægge verden. Vi er ikke her som vore hedenske forfædre for at tilbede jorden, men for at nyde den, tøjle den og bevare den for kommende generationer.

Til videre fordybelse

Sammenlign de to skabelsesberetninger:
1 Mos 1,1-2,3
og 2,4-17.

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 49 og 50

TV

DR 2: Onsdag den 7. december 17.30
Ta' selv tro (2:3)

”Healing og højmesse” I præstegården i Svenstrup sogn på Als tilbydes healing, meditation og selvudvikling. En stor del af Folkekirkens medlemmer supplerer barnetroen med andre religioner - nogle kalder det kludetæppet. Tilrettelæggelse: Lis Kildegaard.

DR 2: Tirsdag den 8. december 17.30
Ta' selv tro (3:3)

”Kætteren og præsten”. I Hjortshøj præstegård bor præsten, præstekonen og deres børn. Men sognepræsten er gift med en kætter: mens han prædiker i kirken, går hun til ”Krop, sind og højmesse” i hallen.

Kirkeminister Bertel Haarder og biskop Kjeld Holm giver bud på Folkekirkens fremtid.

Tilrettelæggelse: Lis Kildegaard.

DR 2: Fredag den 9. december 17.30
Missionæren fra Teheran

Som barn var Massoud Fourouzandeh mønsterelev på en Koranskole i Iran. I

dag er han kristen missionær i Danmark. Han er blot én blandt flere muslimske nydanskere, der har skiftet tro. Samtidig har han være med til at danne en af de mange nye kristne menigheder, der dukker op i disse år - menigheder med eget sprog og kultur.

Tilrettelæggelse: Benna Hørlück

DR 2: Søndag den 11. december 21.50
En verden ridset i sten (1:2)

”Arven fra middelhavet”
For 15000 år siden trak isen sig tilbage fra Norden og så kom jægerne vandrende fra syd for at udforske det nye land. De ridsede gådefulde billeder i sten om et liv på jagt efter bjørne og elge. Men for 4000 år siden skiftede billederne karakter - ligesom hele samfundet. Bronzealderen kom med en helt ny strålende verden. I helleristningernes forunderlige verden finder man måske svar på, hvorfor Nordens folk begyndte at dyrke nye guder og tilbede solen. - Dansk versionering: Lone Leegaard og Mads Baastrup. Sendes også 14.12.

DR 1: Mandag den 12. december 11.30
Himlen på jorden (5:6)

Hinduistisk religion og arkitektur finder et af sine mest storslåede udtryk i den hellige by Varanasi. Her kan man opleve tusinder af pilgrimme, traditionelle ceremonier og utrolige templer, der er spækket med eventyrlige gudebilleder.

DR 2: Onsdag den 14. december 17.30
Sorgens ansigter (2:4) (TTV)

”At miste en søn”. For tre år siden mistede Marit og Erik deres store søn, Christian. Han bliver ramt af et tog i Kolding. Familien må igennem et opgør med Gud, som de indtil nu har haft en stærk tro på. - Tilrettelæggelse: Kristine Sølling Møller.

DR 2: Torsdag den 15. december 17.30
Sorgens ansigter (3:4) (TTV)

”Kun én tilbage”. For otte år siden tog Toves datter Anja sit eget liv. Tove og Frank tror i første omgang, at de selv kan klare krisen. Men selv ikke Toves stærke tro på genopstandelsen - at hun skal møde datteren igen - er trøst nok. Og slet ikke, da familien efter syv år oplever endnu en stor sorg. - Tilrettelæggelse: Kristine Sølling Møller.

DR 2: Torsdag den 15. december 19.10
Pilot Guides: Tjekkiet og Polen

Engelsk rejsereserie.
Justine Shapiros tur går til Prag, Karlovy Vary og til ravekoncert i det nordlige Böhmen, før hun fortsætter til Czestochowa i Polen med den sorte Madonna og til den gamle kongeby Krakow.

DR 2: Torsdag den 18. december 21.50
En verden ridset i sten (2:2)

Menneskene bag helleristningerne. Bronzealderen var en gylden tid og et

stadigt mysterium. Ikke mindst når man ser helleristningernes gådefulde billeder. Hvad betyder helleristningerne, hvem lavede dem og hvorfor? De forsvandt pludseligt, da jernalderen kom med mørkere tider.

Dansk versionering: Lone Leegaard og Mads Baastrup.

RADIO

P 1: Søndag den 11. december 08.03
Mennesker og tro

Massoud Fourouzandeh fortæller om den vanskelige vej fra muslim til kristen. Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.

P 2: Søndag den 18. december 16.00
Nordisk Julemusik fra middelalder og renaissance.

ESK: Poul Høxbroe, fløjter og tromme. Miriam Andersén, sange og harpe. Susanne Ansorg, fidel. (Direkte transmission fra Rundetaarnsal som led i EBU's Julemusikdag).

På www.katpod.dk siden sidst:

En aften med Johannes Jørgensen
Katolsk Forlag på bogmessen 2005
En kommentar om integration og sameksistens
Til adventsvesper i Peterskirken